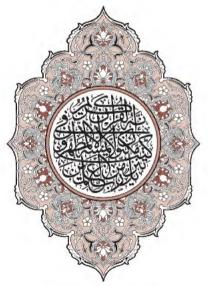
خادر الحرمين الشريفين شاه عبد الله بن عبد العزيز آل سعود پاران الله تعالى جي نالي وقف آهي هن جو رڪڻڻ ناجائز آهي مفت ورهاڻڻ لاء

شاه فهد قرآن شريف پرنٽنگ ڪميليڪس

ئۆز، الاربىك ئەرىك اللەنكىي الاربىدى تۇنۇر ئەتىر ئايدىڭلۇرنىڭ ئۇنىگى ئىللىن ئىللىلىدىكى ئالارزىڭ ئۇنىڭ ئايدا ئىنىڭ ئەندىك قالەركىيكە ئالشۇدىك ئ

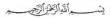

ۊقڤ يِنمانان من خادم الحرّمَيْن الشّريفَيْرْ اللَّكِك عَبُدُ اللَّهُ يُرْعَيِّدُ الْعَرْزِزْ السُّعُود ولايتجوز بَيْثُه

شُوزَع مَجَّاتًا

مقدمة

بقلم معالي الشيخ :صالح بن عبدالعزيز بن محمد أل الشيخ وزير الشؤون الإسلامية والأوقياف والمدعوة والإرشياد المشرف العام على المجمم

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿.. فَدْجَاءَ كُمِيْنِ ٱللَّهِ فُورٌ وَكِتُكُ شُبِينٌ ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القاتل:

«خيركم من تعلُّم القرآن وعلُّمه».

أما بعد:

فإنقاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك عبدالله بن عبدالديز آل سعود، حفظه الله، بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأوض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيهاناً من وزارة الشوون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالملكة العربية السمودية بأعمية ترجمة معاني القرآن الكريم إن جميع لغات العالم المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الشاطقين بغير العربية، وتفقيقاً للبلاغ المأمورية في قوله ﷺ: فبأشوا عنى ولو آية».

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة السندية. يطيب لمجمع الملك فهد الطباعة الصحف الشريف بالمدينة المتورة، أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة باللغة السندية، التي أعدها الشيخ تاج محمود الامروقي رحمه الله وراجعها من قبل المجمع فضيلة الدكتور عبدالقيوم بن عبدالغفور السندي.

وتحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق الإنجاز هذا العمل العظيم الذي ترجو أن يكون خالـصاً لوجهه الكريم، وأن يتفع به الناس.

إننا لتدرك أن ترجة معاني القرآن الكريم -مها بلغت دقتها - ستكون قـاصرة عن أداء المعاني المظهمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي نؤديها الترجة إنها هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كلَّه من خطأ ونقص.

ومن ثم ترجو من كل قارئ فلذه الترجة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف المشريف بالمدينة التبوية بيا قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطبعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم نقبل منا إنك أنت السميع العليم.

مهاگ

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ وزير اسلامي امور ۽ اوقاف ۽ دعوت و ارشاد نگران اعليٰ قرآن شريف پرنٽنگ ڪمپليڪس

سڀ ساراھ جھانن جي پالڻھار الله کي جڳائي جنھن پنھنجي سڳوري ڪتاب ۾ فرمايو آهي ٿر: "بيشڪ اوهان وٽ الله طرفان نور ۽ يڌرو ڪتاب (قرآن) آيو آهي", ۽ رحمت ۽ سلامتي نبين ۽ رسولن جي اڳواڻ اسان جي پيغمبر محمد ﷺ تي هجي جنهن فرمايو تہ: ُتوهان مان ڀـلي ۾ ڀـلو ماڻهو اهو آهي جنهن قرآن پڙهيو ۽ پاڙهيو". اما بعد: قرآن شریف جی خدمت ۽ ان جی نشر و اشاعت کی آسان بنائڻ ۽ پوري دنيا جي مسلمانن ۾ ان کي عام ڪرڻ ۽ دنيا جي مختلف ٻولين ۾ ان جي تفسير ۽ ترجمي ڪرڻ بابت خادم حرمين شريفين شاه عبدالله بن عبدالعزيز آل سعود جي احڪامن کي بجا آڻيندي, ۽ سعودي عرب جي وزارت اسلامي امور ۽ اوقاف ۽ دعوت و ارشاد جی مقصدن پتاندر پوری دنیا جی اهم بولین م قران شريف جي ترجمي جي ان اهميت جي پيش نظر تر جيئن غير عرب مسلمانن لاءِ ان كي سمجهڻ آسان ٿئي, ۽ پاڻ سڳورن ﷺ جي تبليغ بابت فرمان تر: "منهنجي ڳاله ٻين تائين پهچايو جيتوڻيڪ هڪ ئي آيت هجي" تي عمل ڪندي, ۽ سنڌي ٻولي ڳالهائيندڙ پنهنجي مسلمان ڀائرن جي خدمت جي پيش نظر, شاه فهد قرآن شريف پرتٽنگ ڪمپليڪس مدينہ منوره کي قرآن شريف جو هي سنڌي

ترجمو سندس پڙهندڙن آڏو پيش ڪندي خوشي محسوس ٿي رهي آهي جيڪو مجاهد اسلام حضرت علام تاج محمود امروٽي (رحمة الله علم) جو تيار ڪيل آهي، جنهن تي قرآن ڪپليڪس پاران جناب ڊاڪٽر عبدالقيوم بن عبدالففور السندي (اسسٽنٽ پروفيسر قرآءات ڊپارٽمينٽ، دعوة فيڪلٽي، امر القسريٰ يونيورسٽي مڪم مڪرم) نظر ثاني ڪئي آهي.

اسين الله تعاليٰ جي بارگاھ ۾ شڪر گذار آھيون جنھن ھن عظيم ڪم کي سرانجام ڏيڻ جي توفيق بخشي. کانئس اميد آھي تر کيس پنھنجي ذات پاڪ لاءِ خالص بڻائي ۽ ماڻھن لاءِ پڻ مفيد

ىثانى.

اسين چڱيءَ طرح ڄاڻون ٿا ته قرآن شريف جو ترجمو ڪيترو به باريڪ بينيءَ سان ٿيل هجي تڏهن به انهن عظيم معنائن جي ادائگيءَ کان قاصر رهندو جن تي اعجازي قرآن شريف جا اکر پاڻ دلات ڪري رهيا آهن, ۽ جيڪا معنيٰ ترجمو ادا ڪري رهيو آهي سا رڳو ترجمي ڪندڙ جي ڄاڻ ۽ سندس قرآن فهمي جي انتها جو ننچوڙ آهي، ۽ يقيناً بشري تقاضائن مطابق منجهس ڪو نکو عيب ضرور رهيو وڃي، تنهن ڪري هن ترجمي جي هر پڙهندڙ کان گذارش ٿي ڪجي ته هو هن ترجمي ۾ ڪابه گهٽ وڌائي يا لغرش منية تان جو اطلاع شاه فهد قرآن شريف پرنٽنگ ڪمپليڪس مدينه منوره جي مرکزي اداري کي ضرور ڪري ته جيئن اهڙيءَ درستگيءَ کان ان شاء الله ايندڙ اشاعتن به استفادو ڪيو وڃي.

الله ئي توفيق بخشيندڙ اهي. ۽ اهو ئي سنڌين واٽ ڏيکاريندڙ آهي.

اي الله! اسان جو هي عمَّل قبول فرماءٍ , يقيناً تون ئي بَّدَندرَّ ڄاڻندرَّ آهين .

حضرت علامہ تاج محمود امروئي رحمہ اللہ شاہ فھد قرآن شریف پرنٽنگ ڪمپليد مدينہ منورہ . سعودي عرب

يُنْوَيَوُّالْهَنَالِيُّكِيِّةُ الْمِنَالِيِّةِ الْمِنَالِيِّةِ الْمِنَالِيِّةِ الْمِنَالِيِّةِ الْمِنَالِيِّةِ

بِسُواللهِ الرَّحْسِ الرَّحِيمُون

ٱلْحَمْدُولِلهِ رَبِّ الْعَلَمِينَ الْرَحْمُنِ الرَّحِيْدِ الْمِلْكِيَوُولِلِيِّينَ الْمَحْدُولُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتِقِيْدُ الْمُسْتِقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَقِيْدِي الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتِقِيْدِ الْمُسْتِقِيْدِي الْمُسْتَقِيْدِ الْمُسْتَقِيْدِي الْمُسْتِقِيْدِي الْمُسْتَقِيْدُ الْمُسْتَعِيْدِي الْمُسْتِقِيلِيْنِ الْمُسْتَقِيْدِي الْمُسْتَقِيْدِي الْمُسْتُعِيْدِي الْمُسْتَعِيْدِي الْمُسْتَعِيْدِي الْمُسْتَعِيْدِي الْمُسْتِلْمِ الْمُسْتِي الْمُسْتِلْمِ الْمُسْتِي الْمُسْتِي الْمُسْتُعِيْدِي الْمُسْتِي الْمُسْتَعِيْدِ الْمُسْتَعِي الْمُسْتِي الْمُسْتِي الْمُسْتِي الْمُسْتِي الْمُسْتِي الْمُسْتُعِي الْمُل

صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمَّتَ عَلَيْهُمْ ۖ غَيُرِالْمَغُضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الصَّالِينَ ۗ

سورة فارُخم مکس ۾ لئس ۽ هيء ست آيتون آهي

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع) (١) .

سڀ ساراه (خاص) جهانن جي پالڻهار الله کي جڳاڻي (٢). (جو) ٻاجهارو مهربان (٣). قيات جي ڏينهن جو مالڪ (آهي) (٩). تنهنجي ئي عبادت ڪريون ٿا ۽ تو کان ئي مدد گهرون ٿا (٥). اسان کي سڌي واٽ ڏيکار (٦). جا انهن جي واٽ آهي جن تي فضل ڪيو اٽيئي، نر انهن جي (واٽ) جن تي (تنهنجو) ڏمر ٿيل آهي ۽ نر گمراهن جي (واٽ) (٧).

يُنفِعُ النَّفَةُ النَّعَالُةُ مِنْ النَّعَالُةُ مِنْ النَّعَالُةُ مِنْ النَّعْلِيْدِ النَّالِيْدِي النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ النَّعِلِيِّ النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ النَّعْلِيْدِ الْعِلْمُ الْعِلْمِي الْعِلْمُ الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمُ الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِيلِيْمِ الْعِلْمِي الْعِيلِيِيِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي الْعِلْمِي ا

بِسْمِ اللهِ الرَّحُمْنِ الرَّحِيْمِ

العَوْذَالِكَ الْكِتْبُ لَارَيْبَ فَيْهِ وَهُدًى لِلْمُتَقِينَ الْكَيْنَ يُؤْمِنُونَ فَالْعَيْنِ وَلَا لَكِنْ فَ يُؤْمِنُونَ فِالْعَيْبِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَوةَ وَمِنَا رَبَقَتْهُمُ أَيْفِقُونَ وَالْفِينَ يُؤْمِنُونَ لِللَّهِ مِنَا الْفِيدِ وَيُونِينَ لَكُومِنُونَ وَالْفِيدِ وَالْفِيدُ وَالْفِيدُ وَالْفِيدُ وَالْفِيدِ وَالْفِيدُ وَالْفِيدِ وَالْفِيدُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ اللَّالِي الللَّالِي الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ

سورة بقرة مديني ۾ لئي ۽ هي، ٻم سؤ جھاسي ايتون ۽ چاليھ رکوع آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلتر (۱). هيءُ ڪتاب، جنهن ۾ ڪو شڪ ڪونهي، انهن خدا ترسن کي سڌر رستو ڏيکاريندڙ آهي (۲). جيڪي ال ڏني تي ايبان آڻيندا آهن ۽ خاز (ساري) پڙهندا آهن ۽ کين جيڪي رزق ڏنوسين تنهن مان (الله جي راه ۾) خرچ ڪندا آهن (٣). ۽ اُهي (اي پيغمبر) جيڪو (قرآن) توڏانهن لاڻو ويو ۽ جيڪي توکان اڳ (ٻين پيغمبرن تي) لاڻو ويو تنهن کي مڃيندا آهن ۽ اُهي آخرت تي يقين رکندا آهن (۴).

اُولَيْكَ عَلَىٰ هُدًى مِّنْ رَبِّهِمْ وَاُولَيْكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ⊙ إِنَّ الَّذِينَ كُفَّ وُاسَوَا ءُعَلَيْهِ مُءَانَٰذُ رُتَّهُ مُ أَمْلُومُتُنْ رُهُمُ لَايُؤْمِنُونَ⊙َخَتَرَاللهُ عَلَىٰ قُلُوْبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهُمْ وَعَلَى ٱنصارهِ عِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَدَاكُ عَظِيدٌ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ إِمَنَّا مَا للهِ وَ بِالْهُ وِمِالْاخِرِ وَمَاهُمْ بِمُؤْمِنِينَ ۞ يُغْدِي عُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ إِمَنُواْ وَمَا يَخْدَا عُوْنَ الْإِ أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَنْنُعُرُونَ أَنْ فَيُ قُلُونِهِ مُرَضٌّ فَزَا دَهُمُ اللهُ مَرَضًا ٥ وَلَهُوْعَنَاكِ ٱلِيُوْهُ كِمَا كَانُوْ الكِّنِ بُوْنَ©وَإِذَاقِيْلَ لَهُمُ لَا تُفْيِيدُ وَافِي الْأَرْضِ ۚ قَالُوۡ ٓ اَإِنَّهَا نَحُنُّ مُصُلِحُونَ ۞ اَلاَ إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلِكِنَ لاَ يَشْغُونُونَ ﴿ وَإِذَا قِيْلَ لَهُمْ المِنُواكِمَا الْمَنَ النَّاسُ قَالُوْآانُومُن كَمَّالْمَنَ السُّفَهَا أَوْ اللَّهُمُ هُمُ السُّفَهَا أَوُ لِلْإِنْ لَّا يَعْلَمُونَ ۞ وَإِذَالَقُواالَّذِينَ الْمَنُوا قَالُوْآالَمَنَّا ۚ وَإِذَا خَلَوْا إِلَّا شَيْطِينِهُمْ قَالُوْ آلِنَّامَعُكُمُ إِنَّمَانَحُنُ مُسْتَهْزِءُونَ ٠ اللهُ يَسْتَهُزِئُ بِهِمْ وَيَنْتُ هُمْ فِي ظُغْيَا نِهِمْ يَعْمَهُونَ ٠

المرة ٢ البقرة ٢

أهيي ٿي (انهيءَ) سڌي واٽ تي آهن جا سندن پالڻهار کان (ڏسيل) آهي ۽ اُهي ئي ڇوٽڪاري وارا آهن (٥) . بيشڪ جن انڪار ڪيو تن تي (اي پيغمبر!) تنهنجو کين ڊيڄارڻ يا نه ڊيڄارڻ هڪ جهڙو آهي (اُهي) ايمان نه آڻيندا (٦). الله سندن دلين تي ۽ سندن ڪنن تي مُهر هنئي آهي ۽ سندن اکين تي پردو (چڙهيل) آهي ۽ اُنهن لاءِ وڏو عذاب آهي (٧). ۽ ماڻهن مان ڪي (آهڙا) آهن جي چوندا آهن تہ الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيوسين ۽ حقيقت ۾ اُهي مؤمن نہ آهن (٨). (انهيءَ چوڻ ڪري پنهنجي ڀائئڻ ۾) الله ۽ مؤمنن کي دلبو ڏيندا آهن ۽ حقيقت ۾ پاڻ کانسواءِ (ٻئي ڪنهن كى) دلبو نـ دّيندا آهـن ۽ نـ سـمجهندا آهن (٩). سندين دلين ۾ (منافقيءَ جي) بيماري آهي پوءِ الله سندين بيماري وڌائي ۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي انهيءَ ڪري جو (هو) ڪوڙ ڳالهائيندا آهن (١٠). ۽ جڏهن کين چئبو آهي تہ ملڪ ۾ فساد نہ وجهو (تڏهن) چوندا آهن تہ اسين سڌاريندڙ ئي آهيون (١١). خبردار! اهي ڀاڻ فسادي آهن پر نر سمجهندا آهن (١٢). ۽ جڏهن کين چئبو آهي تر جهڙي طرح ٻين ماڻهن ايبان آندو آهي (تهڙيءَ طرح اوهين بر) ايمان آثيو (تڏهن) چوندا آهن تر جيئن بي سمجهن ايمان آندو آهي تيئـن ايمـان آڻيون ڇـا؟ خبردار؛ اهـي ئي بي سمجھ آهـنِ پر نـ ڄاڻندا آهن (١٣). ۽ جڏهن مؤمنن سان ملندا آهن (تڏهن) چوندا آهن تر اسان ايمان آندو آهي ۽ جڏهن پنهنجن شيطانن (سردارن) سان اڪيلو ملندا آهن (تڏهن) چوندا آهن تر اسين (پر ۾) اوهان سان آهيون اسين (مؤمنن سان) رڳو چٿر ڪندڙ آهيون (١۴). الله انهن سان چٿر ڪندو آهي ۽ انهن کي، جو پنهنجيءَ گمراهيءَ ۾ حيران آهن، ڊيگھ ڏيندو آهي (١٥).

اُولِيكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُاالصَّلَاةَ بِالْهُدِي فَمَارَعِتْ تِّعَارَتْهُمْ وَمَا كَانُوْامُهُتَدِيْنَ®مَتَلُهُوْرَكَتَلِ الَّذِي اسْتَوْقَكَ كَارًا فَلَمَّا اَضَاءَتُ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُوْرِهِمُ وَتَوْكَهُمُ فِي ظُلْهَاتِ لَامُنْصِرُونَ عَصُرُّ بَكُنُو عَنِي فَهُوْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿ أَوْ كَصَيِّب مِّنَ التَّهَآءِ فِيهِ ظُلْلتُ قَرَعُكُ وَّبَرُ قُ نَيَجُعَـ لُوْنَ اصَابِعَهُمْ فِي الدَانِهِمُ مِن الصَّواعِق حَذَرالُمُونِةُ وَاللَّهُ عِيْظًا بِالْكِفِرِينَ ﴿ يَكَادُ الْبَرْنُ يَخْطَفُ أَبِصَارَهُ مُوكُلِّمَا آصَاءَ لَهُمْ مَّتَنُوْ انِيْهِ ۚ وَإِذَآ الظُّكُمَ عَلَيْهِمُ قَامُوا ۗ وَلَوْشَآ ءَاللَّهُ لَنَهَبَ بِمَهْعِهِمْ وَٱبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْعٌ قَدِيْرٌ ﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعُبُدُ وُارَتَكُو الَّذِي خَلَقَكُو وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُوْتَتَّقُوُنُ اللَّذِي جَعَلَ لَكُوُ الْأَرْضُ فِرَاشًا وَالتَّمَّا مِينَاءً وَّأَنْزَلَ مِنَ السَّمَأَءِ مَأَءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَ لِيهِ رِنْمُ قَا لَّكُمُومُ فَلَا عَبْعُلُوا لِلهِ آنْكَ ادًا وَ آنَتُمْ رَعُلُمُونَ ®وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَبْبٍ مِّنَانَزُلْنَاعَلْ عَبُنِ نَا فَأَنُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّنْلِهِ وَادْعُوْا شُهَكَ آءَكُمُ مِّنُ دُونِ اللهِ إِنْ كُنْتُمُ صَٰ بِقِينَ ٠

المَرّ ١ البقرة ٢

اهي اُهي آهن جن هدايت جي بدران گمراهي خريد ڪئي پوءِ سندن واپار کين فاڻدو نر ڏنو ۽ نڪي اُهي هدايت وارا ٿيا (١٦). سندن مثال انهيءَ جي مثال جهڙو آهي جنهن باھ ٻاري پوءِ جنهن مهل باھ پنهنجي آسپاس کي روشن ڪيو (تنھن مھل) الله سندن سوجھرو أجھايو ۽ کين اونداھين بر ڇڏي ڏنائين جو نہ ڏسن (١٧). (اهي) ٻوڙا, گونگا, انڌا آهن پوءِ اُهي نہ موتندا (١٨). يا (سندن مثال أنهيءً) آسماني برسات (وارن) جهڙو آهي جنهن ۾ اونداهيون ۽ گاج ۽ وڄ هجي۔ اُهي پنهنجيون آگريون پنهنجن ڪنن ۾ ڪڙڪن کان موت جي ڀوَ ڪري وجهن ۽ الله ڪافرن کي گهيرو ڪندڙ آهي (١٩). وڄ سندين اکين (جي سوجهري) کي اُمالڪ کسڻ تي هجي، جڏهن بر انهن لاءِ چمڪي (تڏهن) منجهس هلن ۽ جڏهن مٿن اونده ڪري تڏھن بيھي رھن۔ ۽ جيڪڏھن اللہ گھري ھا تہ سندن وسوارو آهي (٢٠). اي انسانو! پنهنجي انهيءَ پالڻهار جي عبادت ڪريو جنهن اوهان کي ۽ جي اوهان کان اڳ هئا تن کي پيدا ڪيو تہ من اوهان ڊڄو (٣١). جنھن اوهان لاءِ زمين کي وڇاڻو بڻايو ۽ آسمان کي ڇت ۽ (مينهن جو) پاڻي آسمان کان وسايائين پوءِ ان سان (هر جنس جي) ميون منجهان اوهان لاءِ روزي پيدا ڪيائين پوءِ اوهين ڄاڻ هوندي الله سان ڪنهن کي شريڪ نہ ڪريو (٢٢) ۽ پنهنجي ٻانهي (محمد ﷺ) تي جيڪو (قرآن) لاٿو سون تنهن کان جيڪڏهن اوهين شڪ ۾ آهيو تہ ان جهڙي ڪائي سورت بڻائي آڻيو ۽ الله کان سواءِ پنهنجا مددگار (بر) سڏيو جيڪڏهن اوهين سڃا آهيو (٢٣).

فَإِنْ لَكُمْ تَفْعَلُوا وَلَىٰ تَفْعَلُوا فَاتَّقُواالنَّارَالَّتِي وَقُودُهَا التَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۚ الْمُقَاتَ لِلْكُفْرِينِ ۗ وَيَشِّرِ الَّذِينِيَ امَنُوْا وَ عَلُواالطْيلِحْتِ أَنَّ لَهُمُ حَبِّيت تَغِرَى مِنْ تَعْتِمَا الْأَنْهُنُّ كُلَّمَا رُزِقُوْ امِنْهَا مِنْ تَهَرَةٍ يِرْزُقًا كَالْوُاهِذَا الَّذِي رُزِقُنَا مِنْ قَبْلُ وَٱنُوابِهِ مُتَتَابِهَا وَلَهُمُ فِيهُآ آذُواجُ مُّطَهَّرَةٌ ۚ وَهُمُ فِيهَا خْلِدُونَ®اِنَ اللهَ لَاكِينْتَخْيَ أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا ثَابِعُوْضَةً فَهَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ الْمَنُوا فَيَعُلَمُونَ الَّهُ الْحَقُّ مِنْ زَّيْهِمْ ۚ وَاثَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَيَقُولُوْنَ مَا ذَّاآرَادَ اللهُ بِهِٰذَا مَثَلَامِيُضِلُّ ىِهِ كَيْثِيرًا وَيَهْدِى بِهِ كَتِيْرًا وَمَايُضِلُّ بِهَ إِلَّا الْفَسِقِيْنَ۞ الَّذِينَ مَنْقُضُونَ عَهُمَا اللهِ مِنَ اعْدِيمُ مُثَاقِةٌ وَيَقِطُعُونَ مَا ٓامَرَاللهُ يهَ آنُ يُوصَلَ وَيُفِيسُ وُنَ فِي الْأَرْضِ أُولَيك هُمُ الْخُسِرُونَ@كَيْفَ تَكُفُّرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمُ أَمُوَاتًا فَأَخْيَا كُفَّا تُمَّا يُمِينُكُمُ تُمَّا يُحْيِيكُمُ لُتُمِّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ⊙ هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُهُ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا الثُّوَّالْ تَوْكَى إِلَى السَّمَا ۚ فَمَوْمِ عُنَّ سَبُعَ سَلُوتٍ وَهُو بِكُلِّ شَيْ عَلِيْمٌ ﴿

المرة ٢ البغرة ٢

پوءِ جيڪڏهن (اڻين) ٪ ڪندؤ ۽ ڪري بر ڪڏهن ٪ سگهندؤ تـ اُنهيءَ باھ کان ڊڄو جنھن جو ٻـل ماڻھو ۽ پھڻ آھن۔ اُھا نہ مڃيندڙن لاءِ تيار ڪئي وئي آهي (٢٤). ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا تن کي (هيءَ) خوشخبري ڏي تر اُنھن لاءِ بھشت آھن جن جي ھيٺان نھرون پيون وھن۔ جڏهن ڪڏهن ان مان ڪوبر ميوو کاڄ لاءِ ڏنو پيو ويندن (تنهن مهل) پيا چوندا تہ هيءُ (ميوو) اُهـو آهـي جو آڳ اسان کي ڏنو ويو هو ۽ اُهـو (شڪل ۾) هڪ جهڙو (پيو) ڏبن ۽ انهن لاءِ منجهس پاڪ زالون آهن ۽ اهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (٢٥). الله مڇر ۽ اُن کان وڌيڪ (هيَّشيءَ) جي مثال ڏيڻ کان حياءُ نہ ڪندو آهي پوءِ جن ايبان آندو آهي سي (پڪ) ڄاڻندا آهن تر اُهو سندن پالڻهار وٽان (آيل) سچ آهي ۽ جن انڪار كيو سي چوندا آهن ته هن مثال ڏيڻ مان الله جو ڇا مطلب آهي؟ (الله) ان سببان گھٹن کی پلائیندو آھی ۽ اُن سببان گھٹن کی سڌو رستو ڏيکاريندو آهي ۽ ان سان اهڙن بي دينن کان سواءِ (ٻڻي ڪنهين کي) تر ڀلائيندو آهي (٢٦). جيڪي الله جو انجام ان جي پڪي ڪرڻ کان پوءِ پيچندا آهن ۽ الله جن (ڪس) جي ڳنڍڻ جو حڪم ڪيو آهي تن کي چِنندا آهن ۽ ملڪ ۾ فساد وجهندا آهن اُهي ئي گهاٽي وارا آهن (٢٧)." اوهين هن هوندي بر الله کي ڪهڙيءَ طرح نہ ٿا مڃيو، جو بي ساها هيؤ پوءِ اوهان کي جيئرو ڪيائين, وري اوهان کي ماريندو وري اوهان کي جياريندو وري ذَّانهس موتَّايا ويندؤ (٢٨). أهو (الله) آهي جنهن توهان (جي فائدي) لاءِ جيڪي (شيون) زمين ۾ آهن سي مڙيئي پيدا ڪيون, وري آسمان ڏانهن متوجہ ٿيو پوءِ انھن کي ست آسمان ڪري برابر بيھاريائين, ۽ اُھو (اللہ) سپ ڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (٢٩).

وَإِذْ قَالَ رَتُكَ لِلْمُلَلِّكَةِ انَّ عَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِنُفَدُّ قَالُوْآ أَتَكُونُ فِيهَامَنُ تُفْسِلُ فِنْهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءُ وَيَحُنُّ نُسِّيِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنَّ أَعْلَمُ مَالاَتَّعْلَمُوْنَ ﴿ وَعَلَّمَ ادْمَالْاَسُكَآءَكُلُهَا ثُمَّ عَرَضَهُمُ عَلَى الْمُلَيْكَةِ فَقَالَ ٱنْبِئُورُنْ بِأَسْمَا عِهَوُ لِآءِ إِنْ كُنْتُهُ صِي قِئُنَ ۖ قَالُوا سُيْحَنَكَ لَاعِلْمُ لِنَا الاماعكنتنا أِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيْمُ الْعَكِيْمُ ﴿ قَالَ يَادُمُ أَنِيْنُكُمْ مُ بِاسْمَا بِهِ عَلَمًا النَّا مُوْمِ بِاسْمَا بِهِمْ قَالَ الْوَاقْلُ لَكُو إِنَّ آعْلُو غَيْبَ السَّمَلُوتِ وَالْأَرْضِ وَاعْلَمْ مَا لَيُهُ وَيَ وَمَا كُنْتُو مَّكُمُنُونَ ۖ صَالِّمُ الْمُنْتُونَ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلِّكَةِ اسْجُنْ والِادْمَ فَسَعَنْ وَالْآرَانِ لِيْسَ "أَلَى وَ استنكبروكان مِن الكفرين @وقُلْنا كادمُ اسكُن أنت وَذَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَامِهُمَا رَغَمَّا حَيْثُ شِئْتُمَا ۚ وَلَاتَقُرْبَا هذِيةِ الشَّحَرَةَ فَتَكُوْنَامِنَ الظَّلِمِينَ ۞ فَأَزَّلَهُمَ الشَّيُظِيُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَّامِمَّا كَانَافِيهُ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعُضُكُمُ لِبَعْضِ عَدُوُّ وَلَكُمْ فِي الْرَرْضِ مُسْتَقَرُّوَّمَنَا عُزِالْ حِيْنَ فَتَكَفَّى ادَمُرمِنُ رُبِّهِ كَلِمْتٍ فَتَأْبَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَالنَّوَّابُ الرِّحِيْمُ®

المر ١ المر ١

۽ (اي پيغمبر!) جڏهن تنهنجي پالڻهار ملائڪن کي چيو تر آءِ زمين ۾ هڪ نائب مقرر ڪرڻ وارو آهيان. (تڏهن) چيائون ته (تون) منجهس اهڙي کي چو ٿو پيدا ڪرين؟ جو منجهس فساد ڪندو ۽ (ناحق) رت هاريندو, ۽ اسين تنهنجي ساراه سان (سندء) پاڪائي واکاڻيون ٿا ۽ توکي پاڪ ڪري مجيون ٿا, فرمايائين تر جيڪي توهان ز ڄاڻندا آهيو سو آءٌ ڄاڻندو آهيان (٣٠). ۽ (الله) آدم کي سڀئي نالا سيکاريا وري اُهي (پڇا لاءِ) ملائڪن جي آڏو ڪيائين پوءِ فرمايائين تہ جيڪڏھن سچا آھيو تہ ھنن جا نالا ڏسيومر (٣١). چيائون تہ تون پاڪ آهين جيڪي اسان کي ڄاڻايو اٿئي تنھن کان سواءِ اسان کی (ہی) ڪا خبر نہ آھي ڇو تہ تون ئي ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهين (٣٢). (الله) چيو تر اي آدمر! انهن جا نالا کين ڏس پوءِ جڏھن کين انھن جا نالا ڏسيائين (تڏھن اللہ) چيو تہ اوھان کي نہ چيو هومر ڇا؟ تہ آءٌ ئي آسمانن ۽ زمين جو ڳجھ ڄاڻندو آهيان ۽ جيڪي ظاهر ڪريو ٿا ۽ جيڪي لڪايو ٿا سو ۾ ڄاڻندو آهيان (٣٣). ۽ (اي پيغمبر!) جڏهن ملائڪن کي چيوسون تر آدم کي سجدو ڪريو تڏهن شيطان ڌاران (بين) سجدو ڪيو. هن انڪار ڪيو ۽ هئ ڪيائين ۽ ڪافرن مان ٿيو (٣٤). ۽ چيو سون تر اي آدمر! تون ۽ تنهنجي زال بهشت ۾ رهو ۽ جتان وڻيوَ تتان مزي سان کاڻو ۽ هن وڻ کي ويجها نہ وڃجو نہ تہ ظالمن مان (شمار) ٿيندؤ (٣٥). پوءِ شيطان اتاهون انهن کي ٿيڙيو پوءِ جنهن (مزي) ۾ هئا تنهن مان کين (ٻاهر) ڪييائين ۽ چيوسون ته (بهشت مان) نڪري هيٺ ٿيو اوهين هڪ ٻئي جا ويري آهيو ۽ اوهان لاءِ ڪنهن وقت تائين زمين ۾ رهڻ جو هنڌ ۽ (گُذارڻ جو) سامان (ٺهرايل) آهي (٣٦). پوءِ آدم پنهنجي پائڻهار وٽان ڪي لفظ سکيا پوءِ (الله) مٿس ٻاجھ ڪئي ڇو ته أهوئي معافي ڏيندڙ مهربان آهي (٣٧).

قُلْنَا اهْبِطُوْا مِنْهَا جَيِيعًا ۚ فَاتَا مَا تَيَكُّلُهُ مِّتَّنَّى هُدَّى فَهَنَّ تَبِيعَ هْدَايَ فَلَاخَوْثُ عَلَيْهِمْ وَلاهُمْ يَغُزّنُونَ ®وَالّذِينَ كَفَرُوْا وَ كَذُّبُوا يِالْتِينَا ٱوُلَّمِكَ ٱصْحٰبُ الثَّارِ ّهُ مُونِيُهَا خِلِدُونَ ۗ ينبني إسْرَاءِيُل اذْكُرُوايِعْمَتِيَ الَّتِيُّ انْعُمْتُ عَلَيْكُمْ وَآوْفُوا بعَهْدِينَ أُوْفِ بِعَهْدِكُمْ ۚ وَإِنَّا يَ فَارْهَبُونِ ۞ وَالْمِنُوا بِمَا ٱنْزَلْتُ مُصَيِّ قَالِيّامَعَكُمْ وَلَا تُكُونُواۤ آوِّلَ كَافِرَبِهٖ ۗ وَلَاتَثْتَرُوٓۤا ۑؚٳڵؾؠؙٞؾٛؠؙؽٞٵ ۼٙڵؽڷؖڎۊٙٳؾٚٳؽۜڡؘٵٙؾۧڠؙۊؙڹ۞ۘۅٙڵڗؾۧڸؚۺؗۅاڵڂؿۧؠڷؽٳ<u>ڟ</u>ڶ وَتَكْتُبُو الْحَقَّ وَأَنْتُهُ تَعْلَبُونَ ﴿ وَإِقِيبُو الصَّلَوْةَ وَأَتُو الزُّلُوةَ وَازْكَعُواْمَعُ الرَّكِعِيْنَ ﴿ أَنَّا مُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ ٱنَفُنَكُمْ وَٱنْتُمُ تَتُلُونَ الِكُتُكِ ٱفَلَاتَعْقِلُونَ ۗ وَاسْتَعِينُوْلِ الصَّارِ وَالصَّلَوٰةِ وَإِنَّهَالَكِبُووَةُ إِلَّاعَلَى الْخِيْعِينُ ۗ الَّذِينَ يَظُنُّونَ ٱلْهُمُّ مُّلْقُوْ ارْبِّهِمُ وَٱنَّهُمُ الْيُهِ رَجِعُونَ ثَيْبَنِي إِسْرَاءِ يُل اذُكُوْوَانِعُكِتِيَ النَّيِّ ٱنْعَمْتُ عَلَيْكُوْوَانِّ فَظَّلْتُكُمُّ عَلَالْطَلِيْنِ؟ وَالْتُقُواْلِوُمَّالِالْتَجْزِيُ نَفُسٌ عَنُ نُفُسٍ شَيًّا وَلا يُقْبَلُ مِثْهَاشَفَاعَةٌ وَلا يُؤْخَذُ مِنْهَاعَدُ لِ وَلاَهُمُونِيْصَرُونَ ﴿

چيوسون تر منجهانئس سڀ لهي هيٺ ٿيو. پوءِ جڏهن مون وٽان اوهان وٽ ڪا هدايت اڄي تڏهن جيڪي منهنجيءَ هدايت تي هلندا تن کي ڪو يؤ ڪونهي ۽ نڪي اُهي غمگين ٿيندا (٣٨). ۽ جن نه مڇيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڄاڻو سي دوزخي آهن. اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهَرْ. (٣٩). اي اسرائيل جو اُولاد! آهي منهنجا ڳڻ ياد ڪريو جيڪي مون توهان تي ڪيا ۽ منهنجو انجام پاڙيو تہ آءٌ (بہ) اوهان جو انجام پاڙيان ۽ رڳو مون کان ڊپ رکو (۴۰). ۽ (اي بني اسرائيلؤ!) جيڪي اوهان وٽ آهي (يعني توريت) تنهن کي سچو ڪندڙ جيڪو (قرآن محمد ﷺ تي) لاٿم تنهن کي مڃيو ۽ ان جا پهريان منڪر نہ ٿيو ۽ منهنجين آيتن کي ادنيا جي) ٿوري ملھ سان نہ وڪڻو ۽ رڳو مون کان ڊڄو (۴۱). ۽ سڄ کي ڪوڙ سان نہ ملايو ۽ نڪي اوهين ڄاڻ هوندي بہ سڄ لڪايو (۴۲). ۽ نماز پڙهو ۽ زڪواة ڏيو ۽ رڪوع ڪندڙن سان گڏجي رڪوع ڪريو (۴۳). ماڻهن کي چڱائيءَ جو حڪم ڪريو ٿا؟ ۽ پاڻ کي وساريو ٿا هن هوندي بر جو توهين ڪتاب پڙهو ٿا پوءِ ڇو ز ٿا سمجهو؟ (۴۴). ۽ صبر ۽ نماز سان سهارو ولو ۽ اها اُنهن عاجزي ڪندڙن کان سواءِ ٻين کي ضرور ڏکي (لگندي) آهي (۴٥). جيڪي پڪ ڀائٽيندا آهن ته أهي پنهنجي بالثهار کي ملڻ وارا آهن ۽ آهي ڏانهنس موٽڻ وارا آهن (۴٦). اي بني اسرائيلؤ! آهي منهنجا ڳڻ ياد ڪريو جيڪي مون اوهان تي ڪيا ۽ مون اوهان کي جهان (وارن) تي سڳورو ڪيو (۴۷). ۽ اُنهيءَ ڏينهن کان ڊڄو جنهن ۾ ڪو (بر) ڪنهين کان ڪجھ بر تاري نر سگهندو ۽ نڪي کانشن ڪا پارت قبول ڪيي ۽ نڪي کانئس ڪو عيوض وٺيو ۽ نڪي کين مدد ڏبي (۴۸) .

وَإِذْ نَجَّيْنَكُوْمِنَ اللَّ فِرْعَوْنَ يَنْوُمُوْنَكُوْسُوْءَ الْعَنَابِ يُذَا تِعُونَ ٱبْنَا ءَكُوْ وَكِينَةَ حَيُونَ نِسَاءً كُوْ وَفَ ذَٰ لِكُوْ لَائِتُ رَّ تَكُمُ عَظِنُهُ @وَإِذْ فَرَّ قُنَاكُو الْمَحْرَ فَأَغُلِنُكُوْ وَاغْرَقُنَآ اللَّ فِرْعَوْنَ وَ أَنْتُهُ تَنْظُرُونَ ©وَإِذْ وْعَدُنَامُوٰ لِنَى أَرْبَعِيْنَ لَيْلَةً تُمَّالَّتَغَنْ تُوُالْمِجُلَ مِنْ يَعْدِهِ وَأَنْتُوطُلِمُونَ عَوْلَا مُونَ تُوعَفُونَا عَنْكُوْمِّنَ بَعْلِ ذٰلِكَ لَعَكَّكُوْ تَشَكُرُونَ ﴿ وَإِذْ التَّيْنَا مُوْسَى الكت والفُرُقانَ لَعَكُمُ مَهْتَكُونَ اللهُ عَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لْقُومِ إِنَّكُهُ ظَلَمَتُهُ ٱنْفُسَكُهُ بِإِنَّخَأَذِكُمُ الْعِجْلِ فَتُوْبُوْاً إِلَى يَارِبِكُمْ فَاقْتُلُوۡ ٓ اَنۡفُيۡكُمُ ۚ ذِلِكُمۡ خَيُرُ لِكُمۡ عِنۡكَ بَارِيكُمُ فَتَابَ عَلَيْكُمُ إِنَّهُ هُوَالنَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۗ وَإِذْ قُلْتُمْ لِيُعُولِي لَنَ تُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَزِي اللهَ جَهُزَّةً فَأَخَذَتُكُمُ الصُّعِقَةُ وَآنِنُهُ تَنْظُرُونَ۞ثُمٌّ نَعَثَّنَكُومٌ مِنْ يَعْدِيمُوتِكُمُ لَعَلَّكُهُ تَشْكُذُونَ ®وَظِلَّلُنَاعَلَىٰكُهُ الْغَمَامَرِ وَ أَنْزَ لَنَا عَلَىٰكُوُ الْمَنَّ وَالسَّلُوٰيُ كُلُوْ امِنَ طَيِّبْتِ مَا رَزَقُنكُوْ وَمَاظُلُهُ نَا وَ لَكِنَ كَانُوْاۤ انْفُسَهُ مُ يَظْلِمُونَ ۗ

البقرة ١ البقرة ٢

۽ (هي ڳڻ بہ ياد ڪريو تہ) جڏهن اوهان کي فرعون جي ماڻهن کان چِدَّايوسون_ جي اوهان کي ڏاڍو ايذاءُ چکائيندا هئا جو اوهان جا پٽ ڪهندا هئا ۽ اوهان جون ڌيئرون جيئريون ڇڏيندا هئا ۽ اُن مر اوهان جي پالڻهار کان اوهان لاءِ وڏي پرک هئي (۴۹). ۽ (ياد ڪريو تہ) جڏهن اوهانّ لاءِ سمنڊ کي چيريوسون پوءِ اوهان کي (ٻڏڻ کان) بچايوسون ۽ فـرعــون جي ماڻهن کي ٻوڙيوسون ۽ اوهين ڏسندا رهيؤ (٥٠). ۽ (ياد ڪريو) جڏهن موسيٰ کي چاليهن راتين جو انجام ڏنوسون وري اُن (جي وڃڻ) کان پوءِ گابي کي (خدا ڪري) ورتوَ ۽ اوهين ظلم ڪندڙ هيؤ (٥١). وري ان کان پوءِ اوهان کي معاف ڪيوسون تہ مان اوهين شڪرانو ڪريو (٥٢). ۽ (یاد ڪريو تر) جڏهن موسیٰ کي ڪتاب ۽ (سچ ۽ ڪوڙ جي وچ ۾) سنڌو وجهندڙ ڏنوسين تر مانَ اوهين هدايت وارا ٿيو (٥٣). ۽ (ياد ڪريو تر) جڏهن موسيٰ پنهنجيءَ قومر کي چيو تہ اي منهنجي قومر! اوهان گابي کي خدا ڪري وٺڻ سببان پاڻ تي ظلمر ڪيو آهي تنهن ڪري پنهنجي پيدا ڪندڙ ڏانهن موٽو ۽ پاڻ کي ڪهو اهو اوهان لاءِ توهان جي پيدا ڪندڙ وٽ چڱو آهي۔ پوءِ اوهان تي ٻاجھ ڪيائين ڇو تہ اُهوئي معافي ڏيندڙ مهربان آهي (۴۴). ۽ (ياد ڪريو تر) جڏهن اوهان چيو تر اي موسيٰ! جیستائین الله چنو (نر) دسنداسون تیستائین توکی کدهن بر نر مجینداسون پوءِ اوهان تي وڄ اچي ڪڙڪي ۽ اوهين ڏسندا رهيؤ (٥٥). وري اوهان جي مرڻ کان پوءِ اوهانکي جيشرو ڪيوسون تر مان اوهين شڪرانو ڪريو (٥٦). ۽ اوهان تي ڪڪر جي ڇانو ڪئي سون ۽ اوهان تي شُڪر ۽ ڀٽيرا لاٿاسون تر جيڪي اوهان کي سٺين شين مان رزق ڏنوسون سو کائو ۽ اسان تي (كو به) ظلم نه كيائون پر پاڻ تي ظلم كندا هئا (٥٧).

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هِنْ فِي الْقَرْكَةَ فَكُلُوْ امِنْهَا حَيْثُ شِئْتُهُ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابِ سُحَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ تُغَفِيرُ لَكُمْ خَطْلِكُمْ وْسَنَزِيْدُ الْمُحْسِنِينَ@فَيَكَالَ الَّذِيْنَ ظَلَمُو اقَوْلًا غَيْرَالَّذِي تِيْلَ لَهُمُ فَأَنْزَ لُنَاعَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوْ إِرْجُرًّا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُواْ يَفُسُقُونَ فَوَاذِ اسْتَسْفَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضُرِبُ يِعَصَاكِ الْحَكِرُ فَانْفَحَرَتُ مِنْهُ اثْنَتَاعَشُرَةً عَيْنًا ۚ فَكُ عَلِمَ كُلُّ أَنَاسٍ مَّشِّرَ بَهُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِّزُق اللهِ وَلاَ تَعْتُو الْمُرْضِ مُفْسِدِ أَنَ هُوَاذْ قُلْنُهُ بِلْمُوسِى لَنْ تُصِيرِعَلَى طَعَامِر وَاحِدِ فَادْعُ لَنَارَبُكَ يُغْرِجُ لَنَامِمًا تُنْبُثُ الْأَرْضُ مِنَ كَقُلِهَا وَقِتَّا بِهَا وَفُوْمِهَا وَعَدَيهَا وَ بِصَلِهَا ۚ قَالَ اَتَمُتُمَ يُونُ الَّذِي هُوَ آدُنْ يِاكَذِي هُوَ خَيْرٌ وَاهْمِطُوا مِصْرًا فَانَّ لَكُهُ مَّا سَأَلْتُهُ وَغُرِيَتُ عَلَيْهِمُ الذِّكَةُ وَالْمُسَكِّنَةُ وَيَأْنُوبِغَضَبِ مِّنَ اللَّهِ ذٰ لِكَ بِأَنَّهُمُ كَانُوْا يَكُفُرُونَ بِالنِّ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبَتِينَ يغَيْرِ الْحَقِّيٰ ذٰلِكَ بِمَاعَصَوْا وَّكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ۗ أَ

۽ جڏهن چيو سون تہ هن ڳوٺ مر گهڙو يوءِ منجهائڻس جتان وڻيوَ تتان مزي سان کائو ۽ دروازي کان (سجدي وانگر) نوڙي لنگهو ۽ چئو تر اسان جا ڏوه بخش! تہ اوهان جون مدايون اوهان کي بخشيون ۽ چڱاڻي ڪندڙن کي سگهو وڌائينداسون (٥٨).پوءِ (انهن) ظالمن جيڪي کين چيو ويو هو تنھن کي مٽائي ٻيو چوڻ چيو پوءِ (انھن) ظالمن تي سندن بڇڙي هجڻ سببان آسمان کان عذاب لاتوسون (٥٩). ۽ (ياد ڪريو ت) جڏهن موسئ پنھنجی قومر لاءِ پاٹی گھریو تڏھن چيوسون تر پنھنجي لٺ پھڻ کي ھڻ پوءِ منجهانئس مارهن چشما قاتي نڪتا سڀ ڪنهن ماڻهو بي شڪ پنهنجو تڙ سڃاتو (چيوسون تر) الله جي رزق مان کاڻو ۽ پيؤ ۽ زمين ۾ فسادي ٿي بگيڙ نہ وجھو (٦٠). ۽ جڏهن چيوَ تہ اي موسىٰ! هڪ کاڌي تي ڪڏهن نہ صبر كنداسون تنهن كري پنهنجي پالثهار كان اسان لاءِ (دعا) گهر تر زمين جيڪو پنهنجي سبزي ۽ پنهنجيون وٺگيون ۽ پنهنجي ٿومر ۽ پنهنجي مَهرُي (دال) ۽ پنهنجا بصر ڄمائيندي آهي سي اسان لاءِ پيدا ڪري۔ چيائين تہ جيڪي (شيون) چڱيون آهن سي سادين سان ڇو ٿا مٽايو؟ (جي نہ ٿا رهو تر) ڪنهن شهر ۾ لهي وڃو پوءِ جيڪي گهرو ٿا سو سڀ اوهان لاءِ (اُتي موجود) آهي۔ ۽ خواري ۽ محتاجي مٿن هنئي ويئي ۽ الله جي ڏمر هيٺ ورياً۔ اهو هن ڪري آهي جو انهن الله جي حڪمن کي نہ ٿي مڇيو ۽ پيغمبرن کي ناحق ٿي ڪٺائون, اهو ڪمر بي فرمانيءَ سببان ٿي ڪيائون ء حد كان لنگهند؛ هئا (٦١).

إِنَّ الَّذِيْنَ الْمَنُوا وَالَّذِيْنَ هَادُوُا وَالنَّصَارَى وَالصَّبِينَ مَنُ الْمَنَ بِاللهِ وَالْتُوْمِ الْإِخِرِوَعِمِلَ صَالِحًا فَكَهُمُ آجُرُهُمُ عِنْدَرِيِّهِمْ وَلِاخُونُ عَلِيْهِمْ وَلِاهُمْ يَعْزَنْوْنَ ﴿ وَلِاهُمْ يَعْزَنُونَ ﴿ وَإِذْ أَخَنُنَا مِيْتَاقَكُمُ وَرَفَعُنَا فَوْقَكُمُ الطُّوْرَجُغُثُ وَامَآ التَيْنَكُمُ بِقُوَّةٍ وَ ادُكُرُوْ إِمَا فِيْهِ لَعَكُلُمُ تَتَّقُونَ ۖ ثُمُّ تَوَكِينُهُ مِنْ ابْعُلِ ذَٰ لِكَ ۚ فَكُوْلا فَضُلُ اللهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُوْمِنَ الْخِيدِيْنَ@ وَلَقَدُ عَلِمُ تُمُوالَّذِينَ اعْتَدَوْلِمِنْكُمْ فِي السَّبُتِ فَقُلْنَا لَهُمُ كُوْنُوا قِرَدَةً خْسِينِي فَنَجَعَلْنُهَا نَكَالًا لِمَا يَتُنَ يَكَ يُهَا وَمَاخَلْفَهَا وَمَوْعِظُةً لِلْنُتَّقِينَ۞ وَإِذْ قَالَ مُوْسَى لِقَوْمِهَ, إِنَّ اللَّهُ يَا مُثُوِّكُمُ اَنُ تَنْ بَحُوا بَقَرَةٌ ۚ قَالْوُٱاَتَةَ خِنْ نَاهُزُوَّا ۗ قَالَ اَعُوْذُ بِاللهِ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْجِهِلِيْنَ@قَالُواادْعُ لَنَا رَبِّكَ يُبَيِّنُ لَّنَامَا هِي ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةً لَّا فَارِضٌ وَّلَابِكُوْعُوانٌ بَيْنِ ذَٰلِكَ ۚ فَافْعَلُوْ امَاتُوُمُّرُونَ ۗ قَالُواادُعُ لَنَارَتِكَ يُبَيِّنُ لَّنَا مَا لَوْ نُهَا ﴿ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءُ كَا قِعُ لَوُنْهَا تَسُرُّ النَّيْطِرِيْنَ ⊛

المراً ١ البقرة ٢

بيشڪ مؤمنن ۽ يهودين ۽ نصارن ۽ صابئين (بي دينن) منجهان جن الله ۽ قيات جي ڏينهن کي مڃيو ۽ چڱا ڪر ڪيا تن لاءِ سندن پالڻهار وٽ سندن اجر آهي ۽ کين نڪو ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين ٿيندا (٦٢). ۽ جڏھن اوھان کان انجامہ ورتو سون ۽ اوھان جي مٿان (جبل) طور کي کڙو ڪيوسون اتڏهن چيو سون تر) جيڪو اتوريت) اوهان کي ڏنو سون سو سوگهو ڪري وٺو ۽ جيڪي منجهس آهي سو ياد ڪريو مان اوهين ڊڄو (٦٣). وري اُن کان پوءِ اوهين ڦريؤ پوءِ جيڪڏهن اوهان تي الله جو فضل ۽ سندس باجھ نہ تئي ها تر اوهين ضرور نقصان وارن مان ٿيو ها (٦٤). ۽ اُنهن کي بيشڪ ڄاتو اٿو, جي اوهان مان ڇنڇر بابت حد کان لنگهيا پوءِ کين چيوسون تہ خسيس پولڙا ٿي پئو (٦٠). پوءِ اُن (قصي) کي اُن ڳوٺ جي آسپاس وارن ۽ اُنھن جي پوين لاءِ عبرت ۽ خدا ترسن لاءِ نصيحت ڪئي سون (٦٦). ۽ جڏهن موسيٰ پنهنجيءَ قوم کي چيو تر الله اوهان کي ڳئون ڪهڻ جو حڪم ڪري ٿو (تڏهن) چيائون تر تون اسان سان توڪ ڪرڻ لڳين ٿو ڇا؟ (موسيٰ) ڇيو تہ آءُ اللہ کان جاهلن مان هجڻ جي پناه گهـران ٿو (٦٧). چيائون تر اسان لاءِ پنهنجي پائڻهار کان دعا گھر تہ آسان لاءِ چٽائي ڪري تہ اُھا (ڳئون) ڪهڙي (قسمر جي) آهي؟ (موسيٰ) چيو تر الله چوي ٿو تر اُها ڳڻون نہ ڪراڙي ۽ نہ (ننڍي) گابي آهي اِنهيءَ وچ ۾ وچشري آهي پوءِ جيڪي اوهان کي حڪمر ڏنو ويو سو ڪريو (٦٨). چيائون تہ پنهنجي پالڻهار کان اسان لاءِ دعا گهر تہ اسان لاءِ چٽائی ڪري تہ ان جو رنگ ڪهڙو آهي؟ (موسيٰ) چيو تہ اللہ چوي ٿو تر اها ڳئون هيڊي ڪڪڙي آهي، سندس رنگ ڳوڙهو هيڊو آهي، ڏسندڙن كي پئي و ثندي آهي (٦٩).

قَالُواا دُعُ لِنَارَتُكَ بُهَيِّنَ لِنَامَاهِيُّ اتَّ الْنَقَرَ تَشْهَهُ عَلَيْنَا ﴿ وَإِكَاآنُ شَآءَاللهُ لَلْهُتَدُونَ۞قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُوْلٌ تُتِيْرُ الْاَرْضَ وَلَا تَتَنِقِي الْحُرُثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شَيَةً فِنُهَأْ قَالُواالْنَ جِنْتَ بِالْحَقِّ فَنَ بَحُوهُا وَمَا كَادُوْ ا يَفْعَلُونَ فَي إِذْ قَتَلْتُمُ نَفْسًا فَالْارَءُتُمْ فِيْهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمُ تَكُتُمُونَ ﴿ فَقُلُنَا اضْرِبُوكُ بِيَعْضِهَا كَنَالِكَ يُحِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيْرِيُكُوُ البِيّهِ لَعَكَّدُةً تَعْقِلُونَ ®ثُمَّ قَسَتُ قُلُوبُكُو مِّنَ يَعْدِ ذَلِكَ فَهِي كَالْحَجَارَةِ أَوْلَشَكُ فَنُولًا وَإِنَّ مِنَ الْحَارَة لْمَابِتَفَجَّرُمِنْهُ الْأَنْهُرُ وَرَانَ مِنْهَالْمَايَشَّقَقُ فَيَخُرُجُ مِنْهُ الْمُأَوْ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهُ بِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَااللَّهُ بِعَافِلِ عَمَّا تَعُهُمُ لُونَ ﴿ فَتَطْمِعُونَ إِنَّ يُؤُمِنُو الكُّهُ وَقَدُ كَانَ فَرِيْنٌ مِنْهُوْ كِينَهُ عُوْنَ كَلَّمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحِرِّفُونَهُ مِنْ لَعِنْ مَاحَقَلُوْهُ وَهُمُ يَعْلَمُوْنَ@وَإِذَالَقُواالَّـنِيْنَ امَنُوا قَالُوْآ امَنَّا وَإِذَا خَلَابَعُضُهُمُ إِلَى بَعْضِ قَالُوَّا اَتَّحْكِ تَوُ نَهُمُ بِمِنَا فَتَوَاللهُ عَلَيْكُوْلِيُحَاجُوْكُوْ بِهِ عِنْدَارَتِكُوْ أَفَلاَتَعْقِلُونَ ۞

المرز ١

چيائون تر پنهنجي پالڻهار کان اسان لاءِ دعا گهر تر اسان لاءِ وضاحت ڪري تہ اہا اڳئون) ڪهڙي (پارين) آهي؟ ڇو تہ ڳئون اسان وٽ (پاڻ جهڙين ۾) وچڙيل آهي ۽ جيڪڏهن الله گهريو تر اسين ضرور لهنداسون (٧٠) (موسيٰ) چَيُو تـ الله چوي ٿـو تـ اُها اَهڙي ڳئون آهي, (جو) نڪي وهو آهي جو زمين کيڙي, ۽ نڪي پوک پياري, بي عيب آهي, منجهس ڪو دٻڪ ڪونهي. چيائون تر هاڻي تو پورو پار آندو۔ پوءِ اُن کي ڪٺائون ۽ اانهيءَ ڪر) ڪرڻ تي نہ هڻا (٧١). ۽ جڏهن هڪ شخص کي ڪٺو, تڏهن ان (جي ماريندڙ) بابت تڪرار ڪيو ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو سو الله پڌرو ڪندڙ آهي (٧٢). پوءِ چيوسون تہ سندس (گوشت جو) ڪجھ ڀاڱو ان (مثل) کي هڻو۔ اهڙي طرح الله مئلن کي جياريندو آهي ۽ اوهان کي پنهنجيون نشانيون ڏيکاريندو آهي تر مان اوهين سمجهو (٧٣). وري هن کان پوءِ اوهان جون دليون سخت ٿيون پوءِ پٿر وانگر بلڪ وڌيڪ سخت ٿيون ۽ پٿرن مان ڪي اهڙا (بر) آهن جو منجهانئن واهيون ڦاٽي نڪرنديون آهن ۽ منجهانشن ڪو ڦاٽندو آهي پوءِ منجهانشس پاڻي نڪرندو آهي ۽ انهن مان ڪو اللہ جي ڀؤ کان ڪري پوندو آهي ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنھن کان اللہ بي خبر نه آهي (٧۴). (اي مسلمانو! اوهين بهودين مِر) پاڻ لاءِ فرمانبردار هجڻ جو هن هوندي بر اڃا آسرو رکو ٿاڇا؟ جو بيشڪ منجهائين هڪ ٽولو اهڙو آهي جو الله جو ڪلامر ٻـڏندا آهن وري اُن جي سمجهڻ کان پوءِ أهي ڄاڻ هوندي بر اُن کي مٽائيندا آهن (٧٥). ۽ جڏهن مؤمنن کي ملندا آهن تڏهن چوندا آهن تہ ايمان آندوسون ۽ جڏهن هڪ ٻئي سان اڪيلو ملندا آهن (تڏهن پاڻ ۾) چوندا آهن تر جيڪي الله اوهان تي کوليو آهي تنهن جي ڳالھ ساڻن ڇو ڪندا آهيو؟ تر ان سببان اوهان جي پالڻهار وٽ اوهان تي حجت ولندا رهن اوهين ڇو نه سمجهندا آهيو؟ (٧٦).

آوَلاَىعُلْمُوْنَ اَنَّ اللهَ يَعْلَمُ مَايُسِوُّوْنَ وَمَايُعْلِمُوْنَ @وَ مِنْهُمُ أُمِّتُونَ لَانَعُلَمُونَ الْكُتْبَ إِلَّا آمَانَ وَإِنْ هُمُ إِلَّا ؽڟؙڹٝۏؙؽٙ۞ۏؘۅؘؽؙڵٛڗؚڷؽڹؽۘؾڲٝٮٙڹؙٷٛؽٵڶڲڶؠ۬ڔؠٲؽۑؽۿ۪ڡٝۄ۫[ؘ]ڽٛڠ يَقُوْلُونَ هٰذَامِنُ عِنْدِاللَّهِ لِيَشْتَرُوْايِهِ ثَمَنَّا قِلْلُاهُوَنُكُ لَهُمُرِّمَّا كَنَبَتُ آيْنِ بِهِمُ وَوَيْلُ لَهُمُّ مِّمَّا يَكُسِبُونَ[©] وَقَالُوُا لَنْ تَنَسَّنَا التَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعُدُ وُدَةً * قُلَّ أَتَّخَذُ تُمْ عِنْكَ اللهِ عَهْدًا فَكَنْ يُخْلِفَ اللهُ عَهْدَكَ ۚ آمْرَتُهُولُونَ عَلَى اللهِ مَا لَاتَعْلَمُونَ⊙بَلُ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَٱحَاطَتُ بِهِ خَطِيْتُهُ قَأُولَٰلِكَ أَصُحٰبُ النَّارِ ۚ هُمُ فِيْهَا خٰلِدُونَ ۞وَالَّذِينَ المَنُوا وَعَمِدُواالصِّيلَاتِ أُولَيِّكَ أَصْحُبُ الْجَنَّةُ وْهُمُ فَهُ اخْلِدُ وَنَ فَوَاذُ أَخَذُ نَامِيْنَا قَ بَنِي ٓ إِسُرَاءِبُلَ لَاتَعْبُ كُوْنَ إِلَّا اللَّهَ سَوَيِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُدُرُ لِي وَالْيَكُمٰ وَالْمُلْكِيْنِ وَقُولُو اللَّاكِينِ حُسْنًا وَآقِيْمُواالصَّلُوةَ وَالتُّواالزَّكُوةُ وَهُمْ تَرَكَّتُهُ إِلَّا قَلِمُ لِأَمِّنُكُمُ وَ أَنْتُهُ مُّغُوضُونَ ﴿

البقرة البقرة ٢

ز جاڻندا آهن چا؟ تر جيڪي لڪائيندا آهن ۽ جيڪي ظاهر ڪندا آهن سو الله ڄاڻندو آهي (٧٧). ۽ منجهانشن ڪي اڻ پڙهيا آهن جي ڪوڙن خيالن کان سواءِ ڪتاب کي ڪجھ نہ ڄاڻندا آھن ۽ اُھي رڳو گمان كندا آهن (٧٨). يوءِ أنهن لآءِ ويل آهي جيكي پنهنجو هشراةو كتاب لكندا آهن_ ورى (ماڻهن كي) چوندا آهن ته هيءَ الله وٽان (آيو) آهي ته جيئن ان سان (دنيا جو) ٿورو ملھ وٺن. پوءِ جيڪي سندن هٿن لکيو تنهن سببان انهن لاءِ ويل آهي ۽ جيڪي ڪمائيندا آهن تنهن سببان (پڻ) اُنھن لاءِ ويل آھي (٧٩). ۽ چُون ٿا تہ باھ, چند ڏينھن کان سواءِ اسان کي كَنْهَنَ نَهْ جِهَنْدَي (اي پيغمبر كين) چؤ ته الله وٽان اهڙو انجام ورتو اٿوَّ چےا؟ تہ اللہ پنھنجی انجام کی کُڈھن نہ قیریندو یا اللہ تی اُل جاتو (كوڙ) ڳالهائي رهيا آهيو؟ (٨٠). هائو, جن برائي ڪمائي ۽ سندن بچڑائی کین ویڑھی ویئی سی دوزخی آھن۔ اُھی منجھس سدائین رھڻ وارا آهن (٨١). ۽ جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا سي بهشتي آهن اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (٨٢). ۽ جڏهن بني اسرائيلن کان انجام ورتو سون تر الله کان سواءِ پئي ڪنهن جي عبادت نہ ڪريو ۽ ماءُ پيءُ ۽ متن ۽ ڇورن (ٻارن) ۽ مسڪينن سان چڱائي ڪريو ۽ ماڻهن سان مِٺو ڳالهايو ۽ نماز پڙهو ۽ زکات ڏيو. وري اوهان منجهان ٿورن کان سواءِ (سب) قرى ويؤ ۽ اوهين منهن موڙيندڙ هيؤ (٨٣).

وَإِذْ إَخَذُنَا مِنْنَا قُكُهُ لا تَسْفَكُونَ دِمَا ءَكُهُ وَلا تُخْوَجُونَ اَنْشِكُهُ مِّنْ دِيَارِكُهُ ثُبَّةً اَقْرَرْتُهُ وَاَنْتُهُ تَشْهَدُونَ ۞ تُمَّ اَنْتُهُ هَوُٰلًا ٓ تَقُتُلُونَ اَنْفُسَكُمُ وَتَخْرِجُونَ فَرِيْقًا مِّنْكُمُ مِّنْ دِيَادِهِمُ تَظْهَرُونَ عَلَيْهِمُ بِالْإِثْمِ وَالْعُدُ وَإِنْ وَإِنْ ؿۜٳؙؿٛٷٝؿؙٳڵٮڶؚؽؾؘؙڟؙۮؙۊۿؙؿۅؘۿۅؘڡٛڂڗۜۿۨۼڵؽڴڎٳڂ۫ڔٳڿۿؙؠؙ أَفَتُوُّ مِنُوُنَ بِبَعْضِ الكِتْبِ وَتَكُفُّرُونَ بِبَغْضٍ فَمَاجَـزَاءُ مَنُ يَفْعَلُ ذلكَ مِنْكُمْ إِلَّاخِزُيْ فِي الْحَبُوةِ الدُّنْيَأَ وَيَوْمَ الْقِيمَةِ يُرَدُّونَ إِلَّ آسَيَّ الْعَذَابِ وَمَااللَّهُ يِعَافِل عَمَّا تَعْمَلُونَ@اوْلِيَكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُاالْحَيْوِةَ الدُّنْيَا بِالْأَخِرَةِ ۗ فَلَانُخَفُّفُ عَنْهُمُ الْعَنَاكِ وَلَاهُمُ يُنْصَرُونَ ﴿ وَ لَقَدُانَيُنَا مُوسَى الكِتابَ وَقَفْيُنَا مِنَ ابَعْدِ ﴾ بِالرُّسُلِ ﴿ وَاتَنْنَاعِيْهِي ابْنَ مَرْنَحَ الْبِيّنَاتِ وَأَتَّكُانُكُ بِرُوحِ الْقُكُاسِ * ٱفْكُلَّهَا حَآءَكُهُ رَسُولٌ لِيَالِا تَهُوٰتِي ٱنْفُسُكُوْ اسْتَكْبُرُتُهُ^عَ فَفَرِ يُقًا كُنَّ بُثُوْ وَ فِرِيقًا تَقُتُلُوْنَ ۞وَقَالُواْ قَلُوْنُنَا عُلُفُ ﴿ بَلُ لَعَنَهُ واللهُ بِكُفْرِهِمُ فَقَالِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ⊙

البقرة ١ البقرة ٢

۽ جڏھن اوھان کان انجام ورتوسون تہ پنھنجا خون نہ ڪندؤ ۽ نڪي پنهنجيءَ قوم کي پنهنجن ديسن مان لڏائيندؤ پوءِ اقرار ڪيو ۽ (انجا) اوهين گواه آهيو (۸۴). (تنهن کان) پوءِ اوهين اهڙا ٿيا آهيو جو پنهنجيءَ قوم کي ڪهو ٿا ۽ پنهنجن مان هڪ ٽوليءَ تي ايذاءَ ۽ ڏاڍ ڪرڻ لاءِ (پاڻ ۾) هڪ ٻئي کي مدد ڏيئي کين سندن ديس مان لڏايو ٿا ۽ جيڪڏهن (ڪي) قيدي ٿي اوهان وٽ ايندا آهن تر سندن چٽي ڀري کين ڇڏائيندا آھيوحالانڪ اھو سندن لوڌڻ اوھان تي حرامر ٿيل آھي پوءِ ڇا لاءِ ڪي (حڪم) ڪتاب (توريت) جا مڃيندا آهيو ۽ ڪي نہ مڃيندا آهيو پوءِ اوهان مان جيڪو اهڙو ڪم ڪري تنهن جي سزا دنيا جي حياتيءَ ۾ خواريءَ کان سواءِ ڪانہ آهي ۽ قيامت جي ڏينهن سخت عذاب ڏانهن ورايا ويندا ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان الله بي خبر نہ آهي (٨٥). اهي آهي آهن جن آخرت جي بدران دنيا جي حياتي خريد ڪئي پوءِ کانئن عذاب هلڪو نہ ڪيو ويندو ۽ نڪي کين مدد ڏبي (٨٦). ۽ بي شڪ موسيٰ کي كتاب (توريت) ڏنوسون ۽ کائس پوءِ (ٻيا) پيغمبر هڪ ٻئي پئيان موڪلياسون ۽ عيسيٰ پٽ مريمر جي کي چٽا معجزا ڏناسون ۽ کيس پاڪ روح سان مدد ڏني سوڻ۔ پوءِ جڏهن بر ڪنهن پيغمبر اوهان وٽ آهي حڪم آندا ٿي, جن کي اوهان جي دلين نہ ٿي گهريو تڏهن اوهان اان جي مڃڻ کان ڇو) وڏائي ڪئي؟ پوءِ (پيغمبرن جي) هڪ ٽوليءَ کي ڪوڙو ڄاتوَ ۽ ٻيءَ کي ڪٺوَ (٨٧). ۽ چون ٿا تہ اسان جون دليون دِكيل آهن (نر) بلك الله سندن كفر سببان مٿن لعنت كئي آهي پوءِ نوررًا اسان آثيندا (٨٨).

وَلَيَّا جَاءَهُمُ كِنْكُ مِّنُ عِنْدالِلهِ مُصَدِّقٌ لِيَامَعَهُمُ ۗ وَكَانُوا مِنْ قَبِلُ يَمْتَفُتِحُونَ عَلَى الَّذِيْنِ كَفَرُوا ۖ فَلَمَّا جَأَءُهُمُ مَّاعَرَفُواْ كَفَرَاوُ إِيهِ ۖ فَلَعْنَهُ اللَّهِ عَلَى الْكُفِي لِينَ ۞ بِئُسَمَا اشْتَرُوْايِهَ ٱنْفُسُهُمُ آنَ يَكُفُرُوُ ابِمَاۤ ٱنْزَلَ اللَّهُ يَغْمَّا آنُ يُّنَزِّلَ اللهُ مِنْ فَضَلهِ عَلَى مَنْ كَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ فَبَأَءُو بِغَضَبِ عَلَى غَضَبٍ * وَلِلُكِفِي مِنْ عَذَابٌ مُّهِائِنَّ ﴿ وَإِذَا قِيْلَ لَهُمُّ الْمِنْوُالِمِنَّا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوْا نُوُمِنُ بِمَا أَنْزِلَ عَلَيْنَا وَيَكُفُرُونَ بِمَا وَرَآءُ لَا وَهُو الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمُامَعَهُمْ قُلُ فَلِهَ تَقْتُلُونَ اَنْيَمَاءَ الله مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُهُ مُّؤُمِنانَ ® وَلَقَلْ جَآءُكُمُ مُّوُلِمي بِالْبُيِّنَاتِ ثُمَّرًا آتَخَكَ تُثُولُلِعِجُلَ مِنْ بَعْدِ الْمَانَنُمُ ظْلِمُونَ۞ وَإِذْ أَخَذُنَّا مِنْتَأَقَّكُمْ وَرَفَعُنَا فَوْ قَكُمُ الطُّورُ حُدُنُو المَّاالَيْنَكُمُ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا وَالْوُاسَمِعُنَا وَعَصَيْنَا وَالنَّثُوبُوْ إِنْ قُلُو بِهِمُ الْعِجُلَ بِكُفْمِ هِمْ قُلْ بِنُسْمَا يَأْمُزُكُوْ بِهَ إِيْمَا نُكُوْ إِنْ كُنْتُوْمُؤُمِنِينَ ®

المرزا البقرة ٢

۽ جڏهن الله وٽان ڪتاب (قرآن) اُنهيءَ (توريت) جو سچو ڪندڙ آين, جيڪو وٽن آهي ۽ احقيقت ڪري قرآن جي لهڻ کان) اڳ ڪافرن تي سوب (ٿيڻ جون دعائون) گهرندا هئا۔ پوءِ جڏهن وٽن اهو آيو جنهن کي سجاتائون ٹي تڏهن اُن جو انڪار ڪيائون پوءِ ڪافرن تي الله جي لعنت آهي (٨٩). اهو بڇڙو (سودو) آهي جنهن ۾ پاڻ ڏيئي, جيڪي الله (محمد ﷺ تي) لاتو آهي تنهن جو نـ مڃڻ، هن (ڳالھ) جي ساڙ ڪري ورتائون تر الله پنهنجن ٻانهن مان جنهن تي گهرندو آهي تنهن تي پنهنجيءَ ٻاجھ سان (كتاب ڇو) لاهيندو آهي. پوءِ (الله جي) ڏمر تبي ڏمر هيٺ وريا ۽ ڪافرن لاءِ خــوار ڪندڙ عذاب آهي (٩٠). ۽ جڏهن کين چئبو آهي تر جيڪو (قرآن) اللہ لاڻو تنهن کي مڃيو تڏهن چون ٿا تہ جيڪو (توريت) اسان تي لٿل آهي تنهن کي مڃيندا آهيون ۽ جيڪي ان کان سواءِ آهي تنهن کي نہ مجيندا آهن ۽ احقيقت ڪري) اُهو اقرآن) سچو آهي, جيڪو (توريت) وٽن آهي تنهن جو سچو ڪندڙ (بر) آهي, (اي پيغمبر! کين) چؤ تر جيڪڏھن (توريت جا) مڃيندڙ آهيو تر الله جي پيغمبرن کي اڳ ڇو ڪئو؟ (٩١). ۽ بيشڪ موسيٰ اوهان وٽ چٽا معجزا آندا وري کانئس پوءِ گاہی کی (خدا کری) ورتو ؑ ۽ (ائين ڪرڻ سان) اوهين (پاڻ تی) ظلم ڪندڙ آهيو (٩٢). ۽ جڏهن اوهان کان انجام ورتوسون ۽ اوهان جي مٿان طور (جبل) کڙو ڪيوسون (چيوسون تر) جيڪو اوهان کي (توريت) أنهن جي دلين ۾ سندن ڪفر سبان گابي جي پريت وڌي ويئي۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تر اوهان جو ايمان اوهان کي جنهن شيء جو حڪم كندو آهي سا بڇڙي آهي, جيكڏهن اوهين (توريت جا) مڃيندڙ lane (99).

قُلْ إِنْ كَانَتُ لَكُمُ التَّاارُ الْأَحْرَةُ عِنْدَاللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُوُنِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُ اللَّهُونَةِ إِنْ كُنْ تُتُهُ طِينِ قِبْنَ ﴿ وَ كَنْ يَتَمَنُّوهُ أَيِكًا إِبِمَا قَدَّمَتُ آيُكِ يُهِمْ وَاللهُ عَلِيْمُ ا بِالظُّلِمِينِ@وَلَتَجِكَ نَهُمُ آخُوصَ النَّاسِ عَلَى حَيْدٍ يَوْهُو مِنَ الَّذَائِنَ اَشُوكُوا أَنْدَكُ أَحَدُ هُوْ لَوْ يُعَمِّرُ ٱلْفَ سَنَةِ وَ مَاهُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَكَ ابِ أَنْ يُعَمَّرُ وَاللهُ بَصِيْرُنَهَا يَعْمَلُونَ ٥٠ قُلُ مَنْ كَانَ عَدُ وَالْحِبْرِيْلَ فَاتَّهُ نَزَّ لَهُ عَلْ قَلْمِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَبِّ قَالِّمَا بَكِنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَيُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلْيَكَتِهِ وَ رُسُلِهِ وَحِبْرِيْلَ وَمِيْكُمْلَ فَأَنَّ اللهُ عَدُوٌّ لِلْكُفْرِيْنَ[®] وَلَقَدُ ٱنْوَلْنَآلِكَ الْبَابِيِّنْتِ وَمَا يَكُفُرُ بِهَآلِاً الْفْسِقُونَ۞ آوَكُلُّمَا عُهَدُوا عَهُدًا آبَّنَ لَا فَرِيْنٌ سِّنَهُمُ بِلُ ٱكْتَرَّفُهُ لِانْؤُمِنُونَ ©وَلِمَا جَآءَهُمُ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللهِ مُصَدِّقٌ لِمَامَعَهُمْ نَبَّدَ فَرِيْقٌ مِّنَ الَّذِيْنَ أُوْتُوا الكِتْبُ كِيتْ اللهِ وَرَآءَ ظُهُوْ رِهِمْ كَأَنَّهُمْ لِايَعْلَمُونَ 🗟

البقرة ٢ البقرة ٢

(اي پيغمبر! کين) چؤ تہ جيڪڏهن آخرت جو ملڪ الله وٽ ٻين ماڻهن کان سواءِ خاص اوهان لاءِ آهي ته جيڪڏهن (پنهنجي چوڻ ۾) سڃا آهيو ته موت گهرو (٩٤). ۽ جيڪي ڪرتوت سندن هٿن اڳي موڪليا آهن تن سببان أن (موت) كي كڏهن بر نہ گهرندا ۽ الله ظالمن كي (چگّیءَ طرح) ڄاڻندڙ آهي (٩٥). ۽ (اي پيغمبر١) اُنهن (يهودين) کي جيئڻ تي (سيني) ماڻهن ۽ مشرڪن کان وڌيڪ حرص وارو ضرور لهندين, منجهانئن هر هڪ گهرندو آهي تہ جيڪر هزار ورھ جياريو وڃي ها, ۽ اُهو (ايڏو جيئڻ) کيس عذاب کان پري ڪرڻ وارو نہ آهي۔ ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهنکي الله ڏسندڙ آهي (٩٦) . (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ جيڪو جبرائيل جو ويري ٿيندو (سو الله جو ويري آهي) ڇو تہ جبرائيل قرآن کي الله جي حڪمر سان تنهنجيءَ دل تي لاٿو آهي, جيڪي کانئس اڳي آهي تنهنکي سچو ڪندڙ آهي ۽ مؤمنن لاءِ هدايت ۽ خوشخبري آهي (٩٧). جيڪو الله ۽ سندس ملائڪن ۽ سندس پيغمبرن ۽ جبرائيل ۽ ميڪائيل جو ويري بڻندو تہ بيشڪ الله (بہ اهڙن) ڪافرن جو ويري آهي (٩٨). ۽ (اي پيغمبر!) بيشڪ توڏانهن صاف آيتون موڪليون سون, ۽ بي دينن کان سواءِ ڪوبہ ان جو منڪر نہ ٿيندو (٩٩). جڏهن بہ ڪو انجام ٻُڌائون ٿي تر اُن کي ڇو منجهائڻن هڪ ٽوليءَ ڀڳو ٿي؟ بلڪ منهجائن گهڻا ايبان نہ آثيندا آهن (١٠٠). ۽ جڏهن پيغمبر (محمدﷺ) اُنهيءَ (يعني توريت) جو سچو ڪندڙ جيڪو وٽن آهي, الله وٽان آين (تڏهن) جن کي ڪتاب (توريت) ڏنو ويو تن مان هڪ ٽوليءَ الله جي ڪتاب کي پنهنجين پٺين يويان أڇليو ڄڻڪ آهي ڄاڻندا ئي نہ آهن (١٠١).

وَاتَّ بَعُوامَا تَتُلُواالشُّيطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْتُمنَ وَمَا كَفَرَسُكَيْمُنُ وَلَكِنَّ الشَّيْطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّنْحُرَّ وَمَآأُنُوزِلَ عَلَى الْمُلكَيِّنِ بِبَايِلَ هَارُوُتَ وَمَارُوُتُ وَمَارُوُتُ وَمَا يُعَلِّلِنِ مِنُ أَحَدِ حَتَّى يَقُوْلُا إِنَّهَا نَحُنُ فِي ثُنَّةٌ فَلَا تَكُفُّرُ فَيَنَعَكَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمُزْءِ وَ زَوْجِهِ ۚ وَمَاهُمُ مِنِكَأَرُنُنَ بِهِ مِنْ أَحَدِ إِلَّا بِإِذُنِ اللَّهِ ﴿ وَيَتَعَلَّمُونَ مَانِضُةٌ هُمُ وَلَا يَنْفَعُهُ مُو وَلَقَيْ عَلَمُوا لَمَن اشْتَرْلُهُ مَالَهُ فِي الْأَخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ يَوَلِّهِ ثُمَّ مَاشَرَوْانَ آنفُنكُهُ ولَو كَانُوايعُكُمُونَ ﴿ وَ لَوْ آنَّهُمُ المَنُوْا وَاتَّقَوْ الْمَثُونِيةُ مِّنْ عِنْدِ اللهِ خَنْدُ الْوَكَاتُوْ ا يَعْلَبُونَ فَكَا يُتُهَا الَّذِينَ الْمَنُوالَا تَقُوْلُوا رَاعِتَا وَ قُولُواانظُرُنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكِفِينَ عَذَابٌ لِلِيُحُونَ مَايَوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الكِتْبِ وَلَا الْمُثْبِرِكِيْنَ ٱنْ يُنَزَّلُ عَلَيْكُوْمِنْ خَيْرِمِنْ تَرْبِكُوْ وَاللهُ يَخْسَصُ بِرَحْمَتِهِ مَنُ يَشَاكُوْ وَاللَّهُ ذُوالْفَصْلِ الْعَظِيمِ ﴿

۽ اُهي (يهودي توريت جي پيروي ڇڏي) اهڙن (باطل علمن) جي پٺيان لڳا جيكي سليمان جي ملك ۾ شيطان پڙهندا هئا، ۽ سليمان (جادوءَ ڪرڻ جو) كفر ز كيو پر شيطانن كفر كيو جو ماڻهن كي جادو سيكاريندا هنا ۽ پڻ (ان جي پٺيان پيا) جيڪي (اسماءَ الهيءَ جا اسرار) ٻن ملائڪن هاروت ۽ ماروت تي بابل (شهر) ۾ نازل ٿيا هئا، ۽ اهي ٻئي (اُنهن علمن مان) ڪجھ بہ ايسين ڪنهن هڪڙي کي نہ سيکاريندا هئا جيسين (هيءُ ز) چوندا هئا تر اسين رڳو آزمائش آهيون تنهن ڪري اُان کي بيجا ڪر ۾ آڻمي) ڪافر نہ بڻج . پوءِ کانئن اُھو سکندا ھئا جنھن سان مُڙس ۽ سندس زال جي وچ ۾ ٿيٽو وجهندا هئا ۽ آهي ان سان ڪنهن هڪڙي کي الله جي حڪم کان سواءِ نقصان پهچائيندڙ نہ هئا ۽ جيڪا کين نقصان ڏيندي ۽ کين فائدو نہ ڏيندي سا سکندا هئا ۽ بيشڪ ڄاتائون ٿي تہ جنهن اُها ورتي تنهن کي آخرت ۾ ڪو نصيب نہ آهي ۽ جنهن سان پاڻ کي وڪيائون سا ضرور بڇڙي آهي. جيڪر ڄاڻن ها (تر پاڻ پلين ها!) (١٠٢). ۽ جيڪڏهن اُھی (یھودي) ایمان آڻين ھا ۽ پرھيزگار بڻجن ھا تہ اللہ وٽان ضرور چڱو بدلو (ملين ها) جيڪڏهن ڄاڻن ها (١٠٣). اي ايمان وارؤ! (پيغمبر کي عرض كرڻ مهل) راعنا (جو لفظ) نہ چئو ۽ اُنظرنا (جو لفظ) چئو* ۽ اُلھو حڪم غور سان) ٻڏو ۽ ڪافرن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (١٠٤). نڪي ڪو اهل ڪتاب جي ڪافرن مان ۽ نڪي ڪو مشرڪن مان اوهان جي پائڻهار وٽان اوهان تي ڪنهن چڱاڻي جو لهڻ چاهيندو آهي ۽ الله پنهنجي پاجھ سان جنھن کي وڻيس تنھن کي چونڊيندو آھي. ۽ اللہ وڏي فضل وارو اهي (١٠٥) .

^{*} يهودي نسي يُؤلِئه جي مجلس ۾ ڪا ڳالھ ٻڏي وري ان کي دهرائڻ لاءِ "راعنا" جو لفظ چوندا هئا، يعني: اسان جي رعايت ڪر, بر اهي بد نيتي سان زبان ٽيرائي "راعينا" يعني: اسان جو ذنار يا بي سمجه, جوندا هئا، تنهن ڪري مسلمانن کي اهڙي اکر استمال ڪرڻ جي بدلي "انظرنا" يعني اسان تي نظر فرماءِ, چوڻ جو حڪم ڪيو ويو. افتح الرحمان)

مَانَنْسَخُ مِنُ ايَةٍ أَوْنُنُهِ هَا نَأْتِ غِيْرِمِينُهَا آوُمِثُلِهَا ﴿ ٱلَّمْ تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيٌّ قَدِيرُ اللَّهِ لَهُ لَهُ أَنَّ اللَّهُ لَهُ مُلْكُ السَّلْوْتِ وَالْأَرْضِ وَمَالَكُمْ مِّنْ دُونِ اللهِ مِنْ وَّ لِنَّ وَلَا نَصِيْرِ ۞ آمُرْتُرُيكُ وْنَ أَنْ تَتُعَلُّواْ رَسُولَكُمْ كُمَّا سُبِلَ مُولِسى مِنْ قَبُلُ وَمَنْ يَتَيَكَ لِ النَّفُمْ يَالِالْمُمَانِ فَقَدُ صَلَّ سَوَّاء السِّبيلِ ﴿ وَدُكَتِيرُ يُتِن الْهُلِ الْكِتٰبِ لَوْيَرُدُّوْوَنَكُوْمِنَ بَعْدِالِيمَانِكُوْلُقَارًا عَصَمَا مِنْ عِنْدِ اَنْشُهِ هِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ مُوالْحَقُّ ۚ فَاعْفُوْا وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللهُ بِأَمْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهُ عَلَى كُلَّ شَيْ عَدَّرُهُو وَأَقِيْمُواالصَّلَا لَا وَالرُّاالِّذِكَ لَا تُوَمَا تُقَتِّدُ مُوْا لِأَنْفُيكُمْ مِنْ خَيْرِ تَقِدُ أُولُا عِنْكَ اللهِ إِنَّ اللهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِنُرُ®وَقَالُوْالَنُ تَدُخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّامَنُ كَانَ هُـُودًا أَوْنَصَايِّ بِتُكَ آمَانِ يُّهُمُ وَقُلُ هَاتُوْ الرَّهَانَكُمُ إِنْ كُنْتُمُ صْيِقِيْنَ⊚بَلِقَ مَنْ أَسْلَوَ وَجُهَةَ بِلَّهِ وَهُوَ مُحْيِنٌ فَلَهُ آجُرُهُ عِنْدَرَتِهِ وَلَاخَوْثُ عَلِيهُمْ وَلَاهُمُ يَخْزَنُونَ ﴿

البقرة ٢ البقرة ٢

(اي پيغمبر) جي ڪا آيت منسوخ ڪندا آهيون يا (تنهنجيءَ دل تان) اها وسارائیندا آهیون تہ اُنھیءَ کان چگُی یا ان جھڑی آٹیندا آهیون۔ نہ چاٹنـدو آهين ڇا؟ تر الله سڀ ڪنهن شيءَ تي وسوارو آهي (١٠٦). (اي پيغمبر) نر ڄاڻندو آهين ڇا؟ تہ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي اللہ جي آهي ۽ اللہ كانسواءِ اوهان جو نكو سنياليندڙ ۽ نكو مددگار آهي (١٠٧). (اي مسلمانؤ!) اوهين پنهنجي پيغمبر کان اثين سوال ڪرڻ ڇو ٿا گهرو؟ جيئن اگ (يھودين) موسئ کان پڇپو ھو۔ ۽ جيڪو ايمان کي ڪفر سان متائيندو سو بيشك سدّيءَ وات كان يلو (١٠٨). اهل كتاب مان گهڻا گهرندا آهن تہ جیڪر اوهان جي ايمان آڻڻ کان پوءِ بر اوهان کي حسد سببان جو سندين دلين ۾ آهي. مٿن جو حق پڌرو ٿي چڪو آهي. ان کان پوءِ ۾ موٽائي ڪافر ڪن پوءِ ايسين معاف ڪريو ۽ مڙي وڃو جيسين الله پنهنجو حڪم موڪلي, ڇو تہ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (١٠٩). ۽ (اي مسلمانؤ!) نماز پڙهو ۽ زڪات ڏيو ۽ جيڪا چڱاڻي پاڻ لاءِ الَّي موكليندؤ سا الله وٽ لهندؤ۔ بيشڪ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن کي الله ڏسندڙ آهي (١١٠). ۽ (يهودي ۽ نصاري) چون ٿا تہ يهودين ۽ نصارن کان سواءِ بهشت ۾ ڪوئي نہ گهڙندو۔ اهي سندن سڏون آهن (اي پيغمبر! کين) چؤ تر جيڪڏهن سچا آهيو تر پنهنجو ڪو دليل آڻيو (١١١). هائو, جنهن پنهنجو منهن الله لاءِ نوڙايو ۽ اهو ڀلارو هوندو تنهن لاءِ سندس پالڻهار وٽ سندس اجر آهي ۽ نڪو کين ڀؤ آهي ۽ نڪي أهي غمگين المندا (١١٢).

وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ لَيْسَتِ التَّطرى عَلَى شَيْ ۚ وَقَالَتِ النَّطرى لَيْسَتِ الْيُهُودُ وعَلَى شَيْ أَوْهُمُ يَتْلُونَ الْكِتْبُ كُذَٰ لِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثُلَ قُولِهِمْ ۚ فَاللَّهُ يَعْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَر الْقِيهَة فِيْمَا كَانُوْ افِيهِ يَغْتَلِقُونَ @وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنُ مَّنَعَ مَسْجِكَ اللهِ أَنْ يُثُلِّكُ رَفِيْهَا اسْمُهُ وَسَعْي فِي خُولِيهَا و اوُلَلِّكَ مَا كَانَ لَهُمُ آنْ يَنْ خُلُوهَاۤ إِلَّاخَ أَيْفِينَ هُ لَهُمْ فِي الدُّنْيَاخِزَيُّ وَلَهُمْ فِي الْإِخِرَةِ عَنَاكُ عَظِيرُ وَلِلْهِ الْمَشْرِقُ وَالْمُغُوبُ ۚ فَأَيْنُمَا ثُوكُواْ فَتُدَّ وَجُهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَالسِّعُ عَلِنُهُ وَقَالُ الثَّغَذَ اللَّهُ وَلَدَّالا اللَّهُ عَلَى لَهُ مَا فِي السَّمُونِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهُ قُنتُونَ®كَديْعُ التَّمَانِ تَوَالْأَرْضُ وَ إِذَا قَضَى آمُرًا فِأَنْمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ هُوَقَالَ الَّذِينَ لَايَعْلَمُونَ لَوْلاَيُكِيِّمُنَا اللهُ أَوْتَالْتِيْنَآ آايَةٌ حَكْٰ لِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنُ قَبُلِهِمْ مِنْ لَكُوبُهُمْ ۚ قَدُبِيِّتَاالَالِيتِ لِقَوْمِ يُوْقِنُونَ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللّ كَيْتُ وُاوَّكِذِيرُا وَلَا تُسْتَكُ عَنْ أَصْحَبِ الْجَحِيْمِ ﴿

المرزا البقرة ٢

۽ يهودي چون ٿا تر نصارئ ڪنهن دين تي نر آهن ۽ نصارئ چون ٿا تر يهودي ڪنهن دين تي ز آهن ۽ (حقيقت ڪري) اُهي ڪتاب (توريت ۽ انجيل) پڙهندا آهن۔ اهڙيءَ طرح جيڪي نر ڄاڻندا آهن سي (بر) سندن چوڻ وانگر چونـدا آهن۔ پوءِ الله قيـامت جي ڏينهن سندن وچ ۾ جنهن (ڳالھ) بابت جهڳڙوڪندا هئا تنهن جو فيصلو ڪندو (١١٣). ۽ كير أن كان وڌيك ظالم آهي؟ جنهن الله جي مسجدين ۾ سندس نالي ياد ڪرڻ کان جهليو ۽ انهن (مسجدين) جي ڦٽائڻ ۾ ڪوشش ڪيائين, اهڙن کي انهن (مسجدين) ۾ ڊڄندڙ ٿي گهڙڻ ڌاران (ٻيءَ طرح گهڙڻ) ن جڳائيندو آهي اُنهن لاءِ دنيا ۾ خواري آهي ۽ اُنهن لاءِ آخرت ۾ وڏو عذاب آهي (١١٤). ۽ اوڀر ۽ اولھ اللہ جو آهي پوءِ جيڏانهن پنهنجي منهن کي قيرايو تيڏانهن الله جي ذات آهي, بيشڪ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو ڄاڻندڙ آهي (١١٥). ۽ (ڪافر) چون ٿا تہ اللہ (پنهنجي لاءِ) اولاد ورتو آهي (نه) اُهو تـ پاڪ آهي بلڪ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سندس (مِلڪ) آهي مڙيئي سندس فرمانبردار آهن (١١٦). آسمانن ۽ زمين جو ٺاهيندڙ آهي ۽ جڏهن ڪوئي ڪم ڪندو آهي تڏهن اُن کي رڳو چوندو آهي تر ٿيءُ, تر ٿي پوندو آهي (١١٧). ۽ جيڪي نہ ڄاڻندا آهن سي چوندا آهن تر الله اسان سان چو نہ ڳالھائيندو آهي يا ڪا نشاني اسان وٽ ڇو نہ ايندي آهي؟ اهڙي طرح جيڪي کانئن اڳ هئا تن سندن چوڻ وانگر چيو_ سندين دليون هڪ جهڙيون آهن۔ بيشڪ اسان اُنهيءَ قوم لاءِ نشانيون بيان كيون آهن جيكي يقين ركندا آهن (١١٨). (اي پيغمبر!) بيشك اسان توکي سچ سان خوش خبري ڏيندڙ ۽ ڊيجاريندڙ ڪري موڪليو ۽ (تون) دوزخين بابت نه پچېين (۱۱۹).

وَلَيْ تَرْضَى عَنُكَ الْهُهُوْ دُولَا النَّصٰوَى حَتَّى تَثَيْعَ مِلَّا هُوْ قُلُ إِنَّ هُنَى اللهِ هُوَالْهُلْ يُ وَلَينِ النَّبَعْتَ اَهُوَآ مُمْ يَعْدَ الَّذِيْ جَاءَكِ مِنَ الْعِلْمِ مَالَكَ مِنَ اللهِ مِنْ وَلِيَّ وَلَانَصِيْرُ® ٱلَّذِينُ التَيْنَهُمُ الكِتَاكِيتَ لُونَهُ حَقَّ تِلاَوَتِهُ أُولَيْكَ يُؤْمِنُونَ يه وَمَنُ تَكُفُرُيهِ فَأُولِيكَ هُوُ الْغِيرُونَ شَيْنِيَ إِسُرَاءِيْلَ اْذَكُوُوْانِعْمَتِيَ الَّتِيُّ ٱنْعُمَّتُ عَلَيْكُوْ وَإِنِّي فَضَّلْتُكُوْ عَلَى الْعَلِمَيْنِ ۞ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْعًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدُلٌ وَلا تَنْفَعُهُمَا شَفَاعَةٌ وَلاهُمُ مُنِيْضَرُونَ ®وَإِذِ ابْتَلَى إِبْرُهِجَرَدَيُهُ بِكِلِمْتِ فَأَتَنَّهُ فَيْ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا • قَالَ وَمِنْ ذُرِيَّتِي ثَالَ لا بَنَالُ عَهْدِي الظَّلِمِ مُنَّ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَالِةً لِلنَّاسِ وَامْنًا وَاتَّخِتُ وَامِنْ مَّفَامِ إِبْرَهِمَ مُصَكَّى وَعِمْدًا إِلَّ إِبْرُهِمَ وَاسْلِعِيْلَ أَنْ كَلِهَرَايَيْتِيَ لِلطَّالِفِيْنِ وَالْفِيفِيْنَ وَالْأَكْعِ السُّجُوْدِ@وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِمُ رَبِّ اجْعَلْ لِمِنَ ابْلَكَ الْمِنَّاقَ ارْزُقُ اَهُلَهُ مِنَ التَّمَرُكِ مَن الْمَن مِنْهُمُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْلِفِرْقَالَ وَمَنْ كَفَنَ فَأُمْتِنَّعُهُ قِلِيُلَّا ثُعَّاكُضُطَّرَّةً إِلْ عَذَابِ النَّارِ وَيِثُنَ الْمُصِيِّرُ ﴿

المرزاء البغرة ٢

۽ (اي پيغمبر!) يهودي ايسين توکان ڪڏهن راضي نہ ٿيندا ۽ نڪي نصارى، جيسين تون سندن دين جي تابعداري ڪرين (کين) چؤ تر الله جي هدايت اها (اسلام جي) هدايت آهي, ۽ (اي پيغمبر!) تو وٽ جو علمر آيو آهي تنهن کان پوءِ بر جيڪڏهن (تون) سندن سڏن جي تابعداري ڪندين تر تو ُلاءِ الله وٽان نڪو سياليندڙ ۽ نڪو مددگار ٿيندو (١٢٠). جن کي ڪتاب ڏنوسون سي اُن کي اهڙيءَ طرح پڙهندا آهن جهڙو سندس پڙهڻ جو حق آهي۔ اهي اُن کي مجيندا آهن۔ ۽ جيڪي اُن کي نہ مجيندا سي ئي گهاڻـي وارا آهن (١٢١). اي بني اسرائيلؤ! آهي منهنجا ڳڻ ياد ڪريو جيڪي مون اوهان تي ڪيا ۽ مون جهان (وارن) تي اوهان کي سڳورو ڪيو (١٣٢). ۽ اُنهيءَ ڏينهن کان ڊڄو جنهن ۾ ڪو جيءُ ڪنهن جيءَ کان ڪجھ بر ٽاري نہ سگهندو ۽ نڪي کانئس ڪو بدلو قبول ڪبو ۽ نڪي کيس ڪا پارت نفعو ڏيندي ۽ نڪي کين مدد ڏبي (١٢٣). ۽ جذهن ابراهيم كي سندس پالڻهار كن كالهين سان پركيو پوءِ أهي پوريون ڪيائين۔ (۽ اللہ) فرمايو تہ آءَ توکي ماڻھن لاءِ امامہ مقرر ڪرڻ وارو آھيان (تُذَهن ابراهيم) چيو تر منهنجي اولاد مان بر (امامر كر. الله) فرمايو تر ظالمن كي (اهو) منهنجو انجام نه پهچندو (١٣۴). ۽ جڏهن بيت الله كي ماڻھن جي موٽڻ جو ماڳ ۽ اُمن جو هنڌ مقرر ڪيوسون ۽ (هن اُمت کي حڪم ڪيوسون تر) مقام ابراهيم کي (بر) نماز پڙهڻ جي جاءِ ڪري ولو ۽ ابراهيم ۽ اسماعيل کي وصيت ڪئي سون تر منهنجي گهر کي طواف ڪندڙن ۽ اعتڪاف وارن ۽ رڪوع (۽) سجدي ڪندڙن لاءِ پاڪ رکو (١٢٥). ۽ جڏهن ابراهيمر چيو تر اي منهنجا پالڻهار! هن (مڪي) کي امن جو شهر ڪر ۽ سندس رهندڙن مان اُنهن کي ميون جي روزي ڏي جيڪي منجهانئن الله ۽ قيات جي ڏينهن کي مڃين۔ (تڏهن الله) فرمايو تر جنھن نہ مجیو (تنھن کی بہ), پوءِ اُن کی (حیاتیءَ جا) ٹورڑا ڈینھن آسودو ڪندس وري کيس باه جي عذاب ڏانهن بي وس ڪندس۔ ۽ اُها بڇڙي جاءِ اهي (١٢٦).

وَإِذْ يُرْفَعُ إِبْرُهِمُ الْقُوَّاعِدَ مِنَ الْبِينَةِ وَاسْلِعِمُلُ رَيِّنَا لَقَتَالُ مِثَا ﴿ إِنَّكَ أَنْتَ السَّيِمِيُعُ الْعَلِيْمُ ﴿ رَبِّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَ مِنْ ذُرِيِّيِّنَا أُمَّةً مُّسُلِمَةً لَكَ وَإِينَامَنَا سِكَنَا وَتُبْعَلِينًا، إِنَّكَ آنْتُ النَّوَّاكُ الرِّحِدُ ﴿ رَبِّنَا وَانْعَتْ فِنُهُورُسُو لِأَ مِّنْهُ مُ يَتُلُوا عَلَيْهِمُ اللَّهِ كَا يُعَلِّمُهُمُ الكِتْبَ وَالْحِلْمَةُ وَ يُزَكِّيهُ وَمُرَانَكَ آنتَ الْعَزِينُو الْعَكِيدُهُ ﴿ وَمَنْ تَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرُهِجَ إِلَّامَنُ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَهُ فِي الدُّنْيَاء وَإِنَّهُ فِي الْاِخِرَةِ لِمِنَ الصَّلِحِيْنَ ﴿ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ آسُلُهُ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِ الْعُلِمِينَ @وَوَضَى بِهَآ اِبْرِهِمُ بَنِمْهِ وَ يَغُقُوْبُ يَابَنِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفِى لَكُوُ الدِّينَ فَكَاتَنْمُونُنَّ إِلَّا وَانْتُهُ مُّسُلِكُونَ الْمُركَنْتُهُ شُهَدًا وَإِذْ حَضَر يَعْقُونِ الْمُوَتُ إِذْ قَالَ لِيَزِيْهِ مَاتَعَبُكُ وْنَ مِنْ يَعْدِي قَ قَالُوا نَعْبُكُ الهك وإله ابكأبك إبرهم واسمعيل وإسلق الها واحلة وَنَحْنُ لَهُ مُشْلِمُونَ ﴿ تِلْكَ أُمَّةٌ ۚ قَدُ خَلَتُ لَهُ مَا كَسَيَّتُ وَلَكُمُ مَّا كُنَسُنُتُمُ وَلا تُسْعَدُن عَمَّا كَانُوْ العَيْدُون @

المرز ١ البقرة ٢

۽ جڏهن ابراهيم ۽ اسماعيل بيت (الله) جا بنياد اوساريندا هئا (تڏهن چوندا هئا تر) اي اسان جا پالڻهار (هيءُ يورهيو) اسان کان قبول ڪر_ جو تر تون ئي ٻـڏندڙ ڄاڻندڙ آهين (١٢٧). ۽ اي اسان جا پالڻهار! اسان کي پنهنجو فرمانبردار ڪر ۽ اسان جي اولاد مان ابر) هڪ ٽوليءَ کي پنهنجو فرمانبردار ڪر ۽ اسان کي اسان جي حج جا ارڪان سيکار ۽ اسان جون (خطائون) معاف ڪر. بيشڪ تون ئي وڏو معافي ڪندڙ مهربان آهين (١٣٨). ۽ اي اسان جا يالثهار! منجهانش هڪ پيغمبر منجهن موڪل جو تنهنجون آينون مٿن پڙهي ۽ کين ڪتاب ۽ حڪمت سيکاري ۽ کين سڌاري۔ بيشڪ تون ئي غالب حڪمت وارو آهين (١٢٩). ۽ جنهن پاڻ کي بي سمجھ كيو تنهن كان سواءِ (ٻيو) كير ابراهيم جي دين كان منهن موڙيندو؟ ۽ بي شڪ کيس دنيا ۾ چونڊيوسون, ۽ اهو آخرت ۾ ضرور يلارن مان آهي (١٣٠). جڏهن کيس سندس پالڻهار چيو تر منهنجا حڪمر مڃ! (تڏهن) چيائين تر جهائن جي پالڻهار جا (سڀ) حڪمر مچيمر (١٣١). ۽ ابراهيم ۽ يعقوب پنهنجن پٽن کي ان (ڳالھ) جي وصيت ڪئي تہ اي منهنجي اولاد! الله (هن) دين کي اوهان لاءِ چونڊيو آهي پوءِ اوهين مسلمان هجڻ کان سواءِ نہ مرجو (١٣٢). (اي ڪتاب وارؤ) اوهين (تڏهن) حاضر هيؤ ڇا؟ جڏهن يعقوب کي موت ويجهو ٿيو جڏهن پنهنجن پٽن کي چيائين تر مون کان پوءِ ڪنهن جي عبادت ڪندؤ؟ (تڏهن) چيائون تر تنهنجي خدا ۽ تنهنجي پيءُ ڏاڏي ابراهيم ۽ اسماعيل ۽ اسحاق جي خدا جي, جو اڪيلو خدا آهي, عبادت ڪنداسون_ ۽ اسين سندس حكم مييندڙ آهيون (١٣٣). اها تولي بيشڪ گذري ويئي آهي. جيڪي اُنهن ڪمايو سو اُنهن لاءِ آهي ۽ جيڪي اوهان ڪمايو سو اوهان لاءِ آهي۔ ۽ جيڪي (اُهي) ڪندا هئا تنهن بابت اوهين نه پڇبؤ (١٣٣).

وَقَالُوْاكُوْنُوْاهُوُدُااكُونَطِرِي تَهْتَكُواْ قُلُ يَلْ مِلَةً إِبْرَاهِمَ جَنِيْفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْتُشْدِيكُنَ®قُوْلُوْ [امَنَا بالله وَمَاأَثْرَلَ إِلَيْنَا وَمَآ أَنْوَلَ إِلَىٰ الْإِهْجِ وَإِسْلِعِيْلَ وَإِسْلَقَ وَيَغْقُوْبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَمَا أَوْقَ مُولِي وَعِيْسِلِي وَمَا أُوْتِيَ النَّبُّونَ مِنْ رِّبِهِ هُ لَا نُفِيَّةٍ فَي بَيْنَ آحَدِيمِنْهُ هُوْزِو نَحَنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿ فَأَلْ المَنْوَابِمِثُلِ مَآالَمَنْتُمْرِيهِ فَقَدِ الْمُتَكَاوُا وَإِنْ تَوَكُّواْ فَإِنَّهُمَّا هُمْ فِي شِقَاقَ فَسَكُفِنَكُهُ واللَّهُ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلَيْهُ ﴿ صِبْغَةَ اللهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللهِ صِبْغَةً وَيَحْنُ لَهُ غِيدُونَ@قُلْ أَعُكَأَيُّخُونَنَا فِي الله وَهُوَرَثْنَا وَرُتُكُمُ ۗ وَلَيَّا آغْمَالْنَا وَلَكُمُ آغْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿ آمُ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرُهِمَ وَإِسْلِعِيْلَ وَإِسْلِحَقَ وَيَعْقُونَ وَالْأَسْيَاطَ كَانُوا هُوْدًا اَوْنَضُورَى قُلْءَ اَنْتُهُ اَعْلَهُ آمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَهُ مِمَّنُ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْكَاهُ مِنَ اللهُ وَمَا اللهُ بِغَافِلِ عَمَا تَعُمُلُونَ® تِلْكَ أُمَّةٌ قَلُ خَلَتُ لَهَا مَا كَسَنَتُ وَلَكُهُ مَّا كَنَّ نَتُهُ وَ لَا شُعُلُونَ عَمَّا كَانُوْ ا يَعْمَلُوْنَ ﴿

المرّ ١ البقرة ٢

۽ (كتاب وارا مسلمانن كي) چون ٿا ته يهودي يا نصاري ٿيو ته هدايت وارا ٿيندؤ، (اي پيغمبر! کين) چؤ تر اسين ابراهيمر حنيف (هڪ طرفي) جي دين جا تابعدار آهيون ۽ اُهو مشرڪن مان نہ هو (١٣٥). (کين) چئو تہ اسين اللہ کي مڃيون ٿا. ۽ (پڻ) جيڪو (قرآن) اسان ڏانھن لاٿو ويو آھي, ۽ جيڪي (صحيفا) ابراهيم ۽ اسماعيل ۽ اسحاق ۽ يعقوب ۽ يعقوب جي اولاد ڏانهن لاٿا ويا آهن، ۽ جيڪي موسىٰ ۽ عيسیٰ کي ڏنو ويو ۽ جيڪي بین پیغمبرن کی سندن پالٹھار کان ڏنو ويو، تنھن (سڀ) کی (مجيون ٿا) منجهانئن ڪنهن هڪ جي وچ ۾ فرق نہ ٿا ڀانيون ۽ اسين اُن (هڪ الله) كي مجيندڙ آهيون (١٣٦). پوءِ جيڪڏهن الله کي اوهان جي مڃڻ جهڙو مڃين تر بيشڪ هدايت وارا ٿيندا، ۽ جيڪڏهن ڦرندا تر اهي جهڳڙي ۾ ئي پوندا, پوءِ سگهو الله توکي اُنهن (جي شر) کان ڪافي ٿيندو, ۽ اُهو بـ قندرٌ ڄاڻندرٌ آهي (١٣٧). الله (پنهنجي دين جي رنگ سان اسان کي) رگيو آهي ۽ رڱڻ ۾ الله کان وڌيڪ چڱو ڪير آهي؟ ۽ اسين سندس عبادت كندڙ آهيون (١٣٨). (اي پيغمبر كين) چؤ تر الله (جي دين) بابت اسان سان تكرار كريو تا چا؟ ۽ (حقيقت كري) اُهو اسان جو يالڻهار ۽ اوهان جو (بر) پالٹھار آهي, ۽ اسان لاءِ اسان جا عمل ۽ اوهان لاءِ اوهان جا ڪرتوت آهن, ۽ اسين سندس مخلص ٻانها آهيون (١٣٩). يا چئو ٿا تر ابراهيم ۽ اسماعيل ۽ اسحاق ۽ يعقوب ۽ يعقوب جو اولاد يهودي يا نصاري هنا؛ (اي پيغمبر کين) چؤ ته اوهين وڌيڪ جاڻندڙ آهيو يا الله (وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي) ٢- ۽ جيڪو اهڙي شاهدي لڪائي جا الله طرفان وٽس هجي تنهن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي؟ ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان الله بي خبر نہ آهي (۱۴۰). اِها ٽولي بي شڪ گذري ويئي, جيڪي ڪمايائون سو اُنهن لاءِ آهي ۽ جيڪي اوهان ڪمايو سو اوهان لاءِ آهي ۽ جيڪي (أهي) كندا هنا تنهن بابت (اوهين) له پڇيا ويندؤ (١۴١).

سَيَقُوْلُ السُّفَهَاءُمِنَ النَّاسِ مَا وَلِيْهُمُ عَنْ قِيْلَةٍ الَّتِيْ كَانُوْاعَلَيْهَا قُلْ تِلْهِ الْمُشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَتَاَّءُ ٳڵڝڗٳڟ۪ڡؙؙۺێٙڡۣؾؠؙۅ۞ٷۜػڶٳڬجؘعڶٮ۬ڬٛۄؙٲڟةٞۊۜڛڟٲؾػٛۏٛۏٛٲۺؙؠڵٳٙ عَلَى النَّاسِ وَكُنُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُوْ شَبِهِيْكًا ۚ وَمَاحِعَلُنَا الْقِبْلَةَ الَّتِيُّ كُنْتَ عَكِيْهَۚ ۚ إِلَّالِنَعْلَىٰ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِتَنَّ يُنْقَلِبُ عَلَى عَقِيَةٍ ﴿ وَإِنْ كَانَتُ لَكِيدِيْرَةً إِلَّاعَلَى الَّذِينِينَ هَدَى اللَّهُ * وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيْعَ إِيْمَا نَكُو إِنَّ اللهَ بِالنَّاسِ لَرَءُ وَثُ تَحِيْدُ وَقُلْ مَرَٰي تَقَلُّكُ وَجُهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُو لِينَّكَ فِيلُةً تَرُضُهُ أَفُولٌ وَجُهَكَ شَطْرً النُسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَاكُنْتُوْ فَوَلّْوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُواالكِتْب لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ تَرْتِهِمُ وَمَااللَّهُ بِغَافِل عَمَّا يَعْمَلُونَ۞وَلَيِنَ اَتَيْتَ الَّذِيْنَ أُوتُو الكِينْبَيْكُلِ اليَّةِ مَّا لَيَعُوْا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعِ قِبْلَتَهُمْ وَمَابَعْثُ هُمُ يَبَابِعٍ قِبُلَةَ بَعْضٍ وَلَيِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكُ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَّ الْيَسَ الظِّلِمِينَ۞ٱكَّنِيْنَ انْتِيْنُهُ مُرائكِيْنَ يَعْرِفُوْنَهُ كَمَّايَعْرِفُوْنَ أَيْنَآءَهُمُّ وَإِنَّ فِرَ يُقَامِّنُهُمُ لِيَكُنُنُوْنَ الْحُقَّ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿

ماڻهن منجهان ڪي بي سمجھ سگهو چوندا تر انهن (مسلمانن) کي سندن أن قبلي جنهن ڏي (نماز پڙهندا) هئا تنهن کان ڪهڙيءَ ڳالھ ڦيرايو؟ (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ اوڀر ۽ اولھ اللہ جو آھي جنھن کي گھرندو آھي تنھن کي سڌي واٽ ڏيکاريندو آهي (١۴٢). ۽ (جهڙي طرح اوهان جو قبلو ڀلو كيوسين) اهرِّيءَ طرح اوهان كي يِلي امت كيو سون تر ماڻهن تي شاهد هجو ۽ پيغمبر (محمد ﷺ) اوهان تي شاهد هجي, ۽ (اي پيغمبر) جنهن (طرف) تي (اڳي) هئين تنهن کي قبلو مقرر نہ ڪيو هيوسون مگر هن لاءِ تہ جيڪو پيغمبر جي پٺيان لڳي تنهن کي اُنهيءَ کان نکيڙيون جيڪو پنهنجين کڙين (ڀر پوءِ) تي ڦري ۽ بيشڪ (اهو) جن کي الله هدايت ڪئي تن کان سواءِ (ٻين تي) ضرور ڏکيو آهي ۽ الله جو شان اهو نہ آهي جو اوهان جي ايمان کي وڃائي, ڇو تہ اللہ ماڻهن سان يقيناً شفقت ڪُندڙ مهربان أهي (١٤٣). (اي پيغمبر!) آسمان ڏانهن تنهنجو (هر هر) منهن قيرائڻ بيشڪ ڏسون ٿا, پوءِ جنهن قبلي کي پسند ڪرين ٿو (اوڏاهين) توكى ضرور ڤيرائينداسون پوءِ (اي پيغمبر) پنهنجي منهن كي تعظيمر واريءَ مسجّد (حرام) ڏانهن ڦيراءِ۔ ۽ (اي مسلمانؤ!) اوهين جتي هجو اتي پنهنجا منهن اوڏانهن ڦيرايو۔ ۽ جن کي ڪتاب ڏنو ويو آهي سي ضرور ڄاڻن ٿا تر اهو (قيرائڻ) سندن پالڻهار وٽان بلڪل حق آهي۔ ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کان الله بي خبر نہ آهي (۱۴۴). ۽ اقسمر آهي) تہ جن کي ڪتاب ڏنو ويو آهي تن ُوٽ جيڪڏهن (تون) سڀ دليل آڻين ته (به) تنهنجي قبلي جي تابعداري نـ ڪندا, ۽ نڪي تون سندن قبلي جي تابعداري ڪندڙ آهين. ۽ نڪي انهن مان ڪي ڪن جي قبلي جي تابعداري ڪندڙ آهن۔ ۽ اقسم آهي) تر ان کان پوءِ جو تــو وٽ علم آيو جيڪڏهن سندن سَڏن جي تابعداري ڪندين تر تون اُن مهل ظالمن مان ٿيندين (١۴٥). جن کي كتاب (توريت) دّنوسون سي أن كي إئين سڃاڻندا آهن جيئن پنهنجنّ پٽن کي سڃاڻندا آهن۔ ۽ منجهانئن هڪ ٽولي ڄاڻ هوندي (بر) بيشڪ حق کي لڪائيندي آهي (١٤٦).

ٱلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تُكُوْمَنَّ مِنَ الْمُمُثِّرِينَ ﴿ وَلِكُلِّ رِّجْهَةً ۚ هُوُ مُوَلِيْهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيُرُاتِ ٓ أَينَ مَا تَكُونُوا يَانْتِ بِكُوْاللهُ جَبِيعًا، إِنَّ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شُكُّ ۚ قَدِائِرُ۞وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلَّ وَيُحْكَ شَطْرَالْمُسَيْحِيالْحَرَامِرُ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ وْمَااللَّهُ يِغَافِلِ كَمَّا تَعُمُلُونَ®وَمِنُ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَثَمَكَ شَطْرَالْمَـيْجِدِالْحَرَامْ وَحَدِثُ مَا كُنتُهُ فَوَلَوُ اوْحُوْ هَكُهُ شَطْرٌ لَا لِمُثَلِّكُوْنَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمُ حُجَةٌ ۚ إِلَّا الَّذِيْنَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ ۚ فَلا تَعْنَثُوْهُمُ وَاخْشُوٰ فِي ۗ وَلِأَبِّمَ نِعْمَتِيْ عَلَيْكُمْ وَلِعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ الْكُمِّ الْسَلْنَا فِيَكُو رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُوْا عَلَيْكُوْ الْيِتِنَا وَنُزَلِّيْكُوْ وَنُعَلِّمُكُوُّ الكِتْبِ وَالْحِكْمَةَ وَنُعَلِّمُكُوْمًا لَوْتَكُونُوْاتَعْلِكُوْنَ۞ۚ فَاذْكُرُوْ يَنَ اَذْكُرُكُوْ وَاشْكُرُوا لِي وَلِائِكُوْرُونِ ۞ يَأَيُّهُا الَّذِيْنَ امْنُوااسْتَعِيْنُوا بِالصَّارِوَالصَّلُوةِ إِنَّ اللَّهُ مَعَ الصِّيرُنَّ وَلاَ تَقُوْلُوْ الِمَنُ يُتُقِتُ فِي سِيلِ اللهِ الْمُواتُ بَلُ احْيَا أَوْلِكِنَ لا تَشْعُرُونَ ٣ وَلَنَبُلُوِّنَكُمُ مِثَى أَعْرِنَ الْخَوْفِ وَالْحُوْعِ وَنَقْصِ مِّنَ الْأَمُوَالِ وَالْكِنْفُسُ وَالشَّمَرْتِ ۚ وَبَيْتِرِ الصَّيدِيْنَ ۖ الَّذِيْنَ اِذَا أَصَابَتُهُمُ مُّصِينَةٌ كَالْوَ إِنَّالِلهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ وَلِجَعُونَ أَنَّ

اهو تنهنجي پالثهار وٽان سچ آهي تنهن ڪري تون شڪ وارن مان بنھ نہ ٿيءُ (١٤٧). ۽ سڀ ڪنهن لاءِ (ڪو) هڪ قبلو آهي جنهن ڏانهن آهو منهن كندو آهي پوءِ چگاين ڏانهن اڳرائي ڪريو, جتي هوندؤ (اُتان) الله اوهان کي گڏ ڪري آڻيندو، ڇو تہ اللہ سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (١٤٨). ۽ (اي پيغمبر!) جتان (بر) نڪرين تر پنهنجو منهن مسجد حرام ڏانهن ڦيراءِ، ۽ بيشڪ اهو (ڦيرائڻ) تنهنجي پالڻهار وٽان بلڪل حق آهي۔ ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان الله بي خبر نہ آهي (١۴٩). ۽ جتان (بر) نڪرين ته پنهنجو منهن مسجد حرام ڏانهن ڦيراءِ۔ ۽ جتي هجو (تتي) پنهنجا منهن ان ڏانهن ڦيرايو (هن لاءِ) ته منجهائئن جن ظلم ڪيو تن کان سواءِ ٻين ماڻهن کي اوهان تي ڪا حجت نہ رهي, پــوءِ کانٿن نہ ڊڄـو ۽ مون کان دڄو ۽ اهن لاءِ) ته (آءٌ) پنهنجي نعمت اوهان تي يوري ڪريان ۽ مانَ اوهين هدايت وارا ٿيو (١٥٠). جهڙيءَ طرح (اوهان تي نعمت پوري ڪئي سون تهڙي طرح) اوهان منجهان پيغمبر اوهان ۾ موڪليوسون جو اسان جون آيتون اوهان تي پڙهندو آهي ۽ اوهان کي پاڪ ڪندو آهي ۽ اوهان کي ڪتاب ۽ حڪمت سيکاريندو آهي ۽ جيڪي نر ڄاڻندا هيؤ سو (پڻ) اوهان کي سيکاريندو آهي (١٥١). تنهنڪري مون کي ياد ڪريو تہ آءٌ اوهان کي ياد ڪريان ۽ منهنجو شڪر ڪريو ۽ منهنجي بي شڪري ذ ڪريو (١٥٢). اي مؤمنؤ! صبر ۽ نماز سان سهارو وٺو يقيناً الله صابرن ساڻ آهي (١٥٣). ۽ جيڪي الله جي واٽ ۾ ڪسن تن کي مثل نہ چئو, بلڪ (اُهي) جيئرا آهن پر اوهين نٿا سمجهو (١٥٤). ۽ اوهان کي ڊپ ۽ بک ۽ مالن جي ۽ جانين جي ۽ ميون جي گهٽتائيءَ مان ڪنهين شيءِ سان ضرور پرکيندا سون۔ ۽ (اي پيغمبر!) اُنهن صابرن کي خوشخبري ڏي (١٥٥). جن کي جڏهن ڪا تڪليف پهچي ٿي (تڏهن) چون ٿا تر اسين الله جا (بانها) آهيون ۽ اسين ان ڏانهن موٽندڙ آهيون (١٥٦).

ٳۅڷڷڲ؏ؘڮۿڿڞڋڮؿۺ؞ٛڗؾؿؠؙۅڗڿؿؙؖڎۊٳۅڷڵڲۿٚٳڷؽڡٛؾۘۘۘۮۅؽ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرُوَّةَ مِنْ شَعَآ لِمِراللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوَاعْتَمَرَ فَلَاجْنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوَّفَ بِهِمَا وُمَنُ تَطُوَّعَ خَيْرًا 'فَإِنَّ اللَّهُ شَاكِرُّعَلِمُهُ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكُتُمُونَ مَأَ أَنُزُلُنَامِنَ الْبَيِّنْتِ وَالْمُرْي مِنَ بَعَدِ مَا بَيَّنَاهُ لِلنَّاسِ فِي الكِمْنِ أُولِيِّكَ يَلْعَنْهُمُ اللَّهُ وَ يَلْعَنُهُوُ اللِّيئُونَ ۞ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوُ إِ وَ آصُ لَمُوُ ا وَبَيَّبُوُ ا قَاوُلِيْكَ أَتُوْبُ عَلِيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرِّحِيْمُ ﴿ إِنَّ الَّذِيْنَ كَفَنُ وْا وَمَا تُوْا وَهُمُ كُفَّارٌ او لِيَكَ عَلِيهِ مُ لَعَنْهَ أَللهِ وَالْمَلْلِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ شَخْلِدِيْنَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَنَابُ وَلِاهُمُ مُنْظِرُونَ ﴿ وَالْهُلُمُ إِلَّهُ وَاحِدُنَّا لِآلِهُ إِلَّا هُوَالرَّحْلُنُ التَّحِدُيُّانَ فِي خَلْقِ السَّلْوِتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ الْبَيْلِ وَالنَّهَادِ وَالْفُلْكِ الَّذِي تَجْرِى فِي الْبَحْرِيمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا اَنْزَلَ اللهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَابِهِ الْأَرْضَ بَعْلَ مَوْتِهَا وَ مَكَى فِمُهَامِنُ كُلِّ دَاكَةٌ وَتَصُرِيْفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ مُسَخَّر مَنْنَ السَّمَأَءِ وَالْرَضِ لَا لِتِ لِّقَوْمِ تَعِفْقَلُونَ ﴿

اُنھن تي سندن پالڻھار وٽان مهربانيون ۽ ٻاجھ آھي, ۽ اھي ئي سڌيءَ واٽ وارا آهن (١٥٧). صفا ۽ مروه (جبل) الله (جي عبادت) جي نشانين مان آهن, پوءِ جيڪو بيت الله جو حج ڪري يا عمرو تنهن کي ٻنهي جي طواف ڪرڻ ۾ ڪو گناه نر آهي۔ ۽ جيڪو وڌيڪ چڱائي ڪندو اتنهن جي الله قبول ڪندو) ڇو تر الله قبول ڪندڙ ڄاڻندڙ آهي (١٥٨). جيڪي پڌريون ڳالهيون ۽ هدايتون لائيون اٿئون تن کي جيڪي (ماڻهو) اُن کان پوءِ جو انهن کي ماڻهن لاءِ ڪتاب (توريت) ۾ بيان ڪيون سون, لكائيندا آهن تن تي الله لمنت كندر آهي ۽ لعنت كندڙ (بـ) انهن تي لعنت ڪندا آهن (١٥٩). پر جن توبہ ڪئي ۽ (ڀاڻ) سڏاريائون ۽ (حق) بيان ڪياڻون تن جي توبھ قبول ڪندس، ۽ آءٌ ئي توبھ قبول ڪندڙ مهربان آهيان (١٦٠). جن ڪفر ڪيو ۽ آهي ڪافر ٿي مئا۔ تن تي الله ۽ ملائڪن ۽ مڙني ماڻهن جي لعنت آهي (١٦١). ان (لعنت) ۾ سدائين رهڻ وارا آهن, کانٹن عذاب هلڪو نہ ڪبو ۽ نڪي کين مهلت ڏبي (١٦٢). ۽ اوهان جو خدا اڪيلو خدا آهي, ان کان سواءِ ڪوئي عبادت جي لائق نـ آهي (اُهو) بِاجهارو مهربان آهي (١٦٣). آسمانن ۽ زمين جي بڻائڻ (م.) ۽ رات ۽ ڏينهن جي ڦير گهير امرا ۽ ٻيڙين امرا جي انهيءَ (سامان) سان, جو ماڻهن کي نفعو ڏيندو آهي درياءَ ۾ ترنديون آهن ۽ جيڪي آسمان کان (مينهن جو) پاڻي اللہ وسايو پوءِ اُن سان زمين کي ان جي غير آباد ٿيڻ کان پوءِ آباد ڪيائين ۽ اُن (زمين) ۾ سڀ جنس جا جانور پکيڙيائين, ۽ هوائن جي گهلڻ (ڀر) ۽ آسمانن ۽ زمين جي وچ ۾ نوايل ڪڪرن (ڀر) سمجھ واريءَ قوم لاءِ ضرور نشانيون آهن (١٦۴).

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ تَنْفِينُ مِنْ دُوْنِ اللهِ أَنْدَا ذَا يُحِيُّونَهُمْ كَنْبَ اللهِ وَالَّذِينَ امُّنُوْ الشَّدُّ مُعَّالِتُلهِ وَلَوْيَرَى الَّذِينَ طَلَّمُوْ آ إِذْ يَرُونَ الْعَذَابُ أَنَّ الْقُوَّةَ يِلْهِ جَمِيْعًا وَآنَ اللهَ شَيِينُكُ الْعَذَابِ إِذْ تَكِرَّا الَّذِيْنَ التَّبِعُوامِنَ الَّذِيْنَ التَّبَعُوا وَرَاوُ الْعَدَابِ وَ تَقَطَّعَتُ بِهِمُ الْاَسْبَابُ®وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوْ الْوُإِنَّ لَنَا كُتَرَةً فَنَتَبَرَّأُ مِنْهُمُ كِمَاتَ بَرَّءُوْا مِنَّا ۚ كَنْ لِكَ يُرِيْهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمُ حَسَرَتِ عَلَيْهِمُ وَمَا هُمُ عِزْجِيْنَ مِنَ النَّارِ هَٰ يَأَيُّهُمَ النَّاسُ كُلُوا مِتَافِي الْأَرْضِ حَلْلًا طِيِّبًا ۚ وَلَا تَتَبِعُوا خُطُوٰتِ الشَّيُطِنِ ا إِنَّهُ لَكُهُ عَدُونُهُمْ مِنْ ﴿إِنَّمَا يَا مُرُكُمْ بِالنُّكُوءِ وَالْفَحْسُلَ وَإِنَّ تَقُولُواعَى اللهِ مَالاتَعُلَمُونَ ® وَإِذَا قِيْلَ لَهُمُ التَّبِعُوامَاً آنْزَلَ اللهُ قَالُوْ ابَلُ نَتَّبِعُ مَا ٱلْفَيْنَا عَلَيْهِ إِيَّاءَ نَا ﴿ آوَلُو كَانَ اِيَآوُهُهُ لِانعُقلُونَ شَيْئًا وَلا مَهْتَكُونَ ﴿ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِتُ بِمَالاَ يَيْمَعُ إِلَّادُعَآءُوَّ نِنَآ أَءَّضُوُّ كُلُوُّ عُمْيُّ فَهُوُلَايَغْقِلُوْنَ®يَّايَّهُا الَّذِيْنَ الْمُنُوَّا كُلُوَّامِنُ طَيِّبَاتِ مَارَ مِنْ قَنْكُمْ وَاشُكُونُ اللهِ إِنَّ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُكُ وْنَ ﴿

۽ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن جي الله کان سواءِ (ٻين کي) الله جهڙو ڪري وٺندا آهن الله جي پيار وانگر پيارو رکندا اٿن۔ ۽ جن ايمان آندو سي الله جي دوستيءَ ۾ ڏاڍا زور آهن. ۽ جن ظلمر ڪيو سي جيڪڏهن اهن ڳالھ کي هاڻي) سمجهن تر جنهن مهل (قيامت جي ڏينهن) عذاب ڏسندا (۽ سمجهندا) تر سموري سگھ اللہ کي آهي ۽ اللہ سخت عذاب ڪرڻ وارو آهي (تر جيكر ڏاڍا پشيمان ٿين!) (١٦٥). جنهن مهل اڳواڻ پوئلڳن كان بيزار ٿيندا ۽ عذاب کي ڏسندا ۽ سندن (سڀ) لاڳاپا ڇڄندا (١٦٦). ۽ (تنهن مهل) پوئلڳ چوندا تر جيڪر اسان کي (وري دنيا ۾) سوٽڻو هجي ها ته كانئن الين بيزار تيون ها جيئن اسان كان بيزار تيا آهن! اهريءَ طرح الله سندن ڪرتوتن کي مٿن حسرتون بڻائي ڏيکاريندو۔ ۽ اهي باھ مان نڪرڻ وارا نہ آهن (١٦٧). اي انسانؤ! جيڪي شيون زمين ۾ آهن تن مان پاڪ حلال کائو ۽ شيطان جي وکن تي نہ هلو ڇو تہ اُهو اوهان جو پڌرو ويري آهي (١٦٨). (شيطان)رڳو اوهان کي بڇڙائيءَ ۽ بي حيائيءَ جو حڪمر ڪري ٿو ۽ هيءُ تہ جيڪي ڳالهيون نہ ڄاڻندا آهيو سي اللہ جي نسبت ۾ چئو (١٦٩). ۽ جڏهن کين چئجي ٿو تر جيڪي الله (قرآن) لائـو تنهن جي تابعداري ڪريو (تڏهن) چون ٿا تر (نہ) بلڪ جنهن تي پنهنجن ابن ڏاڏن کي ڏٺوسون تنهن جي پٺيان لڳندا سون. جيتوڻيڪ سندن ابا ڏاڏا ڪجھ بر نر ڄاڻندا هئا ۽ نڪي سڏيءَ واٽ تي هئا (١٧٠). ۽ ڪافرن (کي سڏيندڙ) جو مثال اُن ماڻهوءَ جي مثال وانگر آهي جو اهڙيءَ شيءِ کي واڪو ڪري ٻڌاڻي جا رڙ ۽ ڪوڪ کان سواءِ (ڪجھ) نہ ٻڌي (ڪافر) ٻوڙا, گونگا, انڌا آهن تنهنڪري اُهي (ڪجھ بر) نہ ٿا سمجهن (١٧١). اي مؤمنؤ! جيڪا اوهان کي روزي ڏني سون تنهن مان سٺيون شيون کاڻو ۽ جيڪڏھن اوھين خاص اللہ جي عبادت ڪندڙ آھيو تہ سندس شڪرانو ڪريو (١٧٢).

إنَّمَاحَوَّمَ عَلَيْكُهُ الْمَيْتَةَ وَاللَّامَرُولَحْمَ الْخِنْزِيْرِوَمَا أَهِلَّ بِهِ لِغَيْرِاللَّهِ ۚ فَمَن اضُطُرَّغَيْرَ بَاغٍ وَلَاعَادٍ فَكَرَّ اِنْتُوعَلَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورُتَكِمِيُو ۗ إِنَّ الَّذِينَ يَكُتُهُونَ مَاۤ اَنْزَلَ اللهُ مِنَ الكِتٰبِ وَ يَشْتَرُونَ بِهِ تَمَنَّا قِلِيُلِّا أُولَيْكَ مَا يَأْكُونَ فِي بُطُونِهِمُ إِلَّا النَّارَوَلاَيُكِلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيمَةِ وَلاَيُزِّكِيهِ خُولَهُمُ عَنَابٌ ٱلِيُوُّ ٱولَيكَ اتَّذِيثِيَ اشَّتَرَوُ الصَّلْلَةَ بِالْهُمُا ي وَالْعَكَ ابَ بِالْمُغْفِرَةِ وَكُمَّ آصُبَرَهُ مُوكِلُ النَّارِ ﴿ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهُ تَوَّلُ الكِينْبَ بِالْعَقِّ وَإِنَّ الَّذِينُ اخْتَلَفُو إِنِ الْكِيلْبِ لَغِيُ شِقَاقَ بَعِيْدٍ ۞َلَيْسَ الْبِرَّآنُ تُوَلِّوْا وُجُوْهَكُمْ وَبِسَلَ الْمُشْرِقِ وَ الْمُغَرِّبِ وَلِكِنَّ الْيَرَّمِّنُ الْمَنَ يَاللهِ وَالْيُؤْمِ الْآيِزُو وَالْمَلَيْكُةِ وَالْكِيتْ وَالنَّبِيتِنَّ وَاتَّى الْمَالَ عَلَى خُبِّهِ ذَوِي الْقُدُونِي وَالْمِيَتُهٰى وَالْسَلِيكِينَ وَابْنَ السِّيبِيْلِ ۚ وَالسِّيكَ إِلِينَ وَفِي الِرَقَابَ وَآقَامَ الصَّلْوَةَ وَاتَّى الزَّكُونَةَ وَالْمُوْفُونَ بِعَهُدِهِمُ إذَاعْهَدُوا وَالطَّبِرِينَ فِي الْبَاسُاءَ وَالصَّوَّاءِ وَحِينَ الْيَايُنِ أُولِيكَ الَّذِينَ صَدَقُواْ وَأُولِيكَ هُمُ الْنُتَّقُونَ ﴿

اوهان تی رڳو مردار ۽ رت ۽ سوئر جو گوشت ۽ جنھن شيءِ تي الله کان سواءِ بئي جو نالو پڪارجي سا حرام ڪيائين. پوءِ جيڪو لاچار ٿئي اءِ کائي) نہ بي فرماني ڪندڙ هجي ۽ نڪي حد کان لنگهندڙ تنهن تي گناھ نہ آهي ڇو ته الله بخشتهار مهربان آهي (١٧٣). الله ڪتاب مان جيڪي لاڻو سو, جيڪي ماڻهو لڪائيندا آهن ۽ ان جي بدلي ٿورو ملھ ولندا آهن اهي پنهنجن پيٽن ۾ رڳي باھ کائيندا آهن. ۽ الله ساڻن قيامت جي ڏينهن نه ڳالهائيندو ۽ نڪي کين پاڪ ڪندو، ۽ انهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آھي (١٧۴). اھي (اُھي) آھن جن ھدايت جي بدران گمراھي ۽ بخشش جي بدران عذاب ورتو, پوءِ عجب آهي تہ کين (دوزخ جي) باھ تي ڪهڙيءَ (ڳالھ) صبر ڪرايو؟ (١٧٥). اهو هن ڪري (آهي) جو الله سڄ سان كتاب (توريت) لاتو۔ ۽ جن كتاب بابت اختلاف كيو سي ضرور وڏي ٿيٽي ۾ آهن (١٧٦). اوڀر ۽ اولھ ڏانھن اوهان جو پنھنجن منھن کي ڦيرائڻ ڪا نيڪي نہ آھي پر (اصل) نيڪي (ان لاءِ) آھي جنھن الله ۽ قيامت جي ڏينهن ۽ ملائڪن ۽ ڪتابن ۽ پيغمبرن کي مڃيو. ۽ جنهن (ماڻهوءَ پنهنجو) مال ان سان محبت هوندي (بر) مائٽن ۽ ڇورن (ٻارن) ۽ مسڪينن ۽ مسافرن ۽ سوال ڪندڙن کي ۽ ٻانهن جي گردنين (آزاد ڪرڻ) ۾ ڏنو , ۽ نماز پڙهيائين ۽ زڪات ڏنائين ۽ (اُهي ماڻهو جي) جڏهن انجام ڪندا آهن تر پنهنجو انجامر پاڙيندا آهن. ۽ سڃائي ۽ ڏکيائي ۾ ۽ جنگ مهل صبر ڪرڻ وارا آهن۔ اهي سچا آهن۔ ۽ اهي ئي پرهيزگار آهن. (١٧٧).

يَاكِيُّهُا الَّذِيْنَ الْمُنُوُّا كُنِّتِ عَلَيْكُوُّ الْقُصَاصُ فِي الْقَتُواْ ﴿ الْحُرُّ ۑٳڷڂڗٟۅؘٳڵڡؙۑۘۮؙڽٳڵڡ۫ؠؙۮؚۅٳڵۯؙٮ۫ؿ۬ۑٳڵۯؙؿؿٝٷۻٞۼؙڣڵۿڡؚڽؙٳڿؽؚ؋ مَّئُ فَالِتَّاعُ بِاللَّكُوونِ وَالْدَاءُ الَّهِ بِإِحْمَانِ ذَلِكَ تَخْفِيفُ مِّن رَّيَّكُوُوَرَحْمَةٌ ْفَبَنِ اعْتَلٰى بَعْنَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَاكِ الِيُحْوَّوَ لَكُمُ فِي الْفِصَاصِ حَلِوةٌ يَاكُولِ الْأَلْبَابِ لَعَكَكُمْ تَتَمَّقُونَ ﴿ كُتِبَ عَلَيْكُو إِذَا حَضَرَ لَحَدَكُو الْمُؤْتُ إِنْ تَرَادَ خَيُراً ۗ لُوصِيَّهُ ۗ لِلُوَالِدَيْنِ وَالْأَوْرِ بِينَ بِالْمَعْرُونِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِيْنَ ٥ فَمَنْ \ddot{z} كَةُ يَعُكَامَاسَمِعَهُ فَاتُمَا الْحُهُهُ عَلَى الْكَذِيْنَ الْمَكِّ الْوَنَهُ \ddot{z} ٳؾؘٳٮڵڰڛؠؽۼؙۼڵؽڰڞٛڣؘؠڹڿٵؽٙڡؚڹؙڰٛۏڝؚۻؘڟٵۏٳ۫ڗ۫ؠٵ فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فِلْآ إِنْتُمْ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ تَحِيدُ فَأَنَّ إِيُّهَا الَّذِينَ الْمَنْوُاكُونَ عَلَيْكُو الصِّيامُ كِمَاكُمُ مَنْ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لِعَكَلُمْ تَتَقُونَ ﴿ أَيَّامًا مَّعُدُو لَتِ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ قَرِيْضًا أَوْعَلَى سَفِرِفَعِتَاةٌ قِنْ أَيَّامِ أَخَرُ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيْقُونَهُ فِنْ يَةٌ طُعَامُ مِسْكِينٌ فَكُنَّ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوْءَ غَاثُولُهُ ۚ وَأَنْ تَصُومُوا خَنْرُ لَكُمْ إِنْ كُنْتُهُ تَعْلَمُونَ ؈

اي مؤمنؤ! خون ٿيلن بابت اوهان تي ابدلي وٺڻ ۾ ا برابري لازم ڪئي ويثيي (جيئن تر) آزاد جي عيوض آزاد، ٻانهي جي عيوض ٻانهو ۽ عورت جي عيوض عورت آهي پوءِ جنهن کي سندس ڀاءُ جي طرفان ڪجھ ڇڏيو وڃي تر پوءِ (خون جي بھا وٺڻ ۾) چڱيءَ ريت سان (ان جي) بويان پوڻ گهرجي ۽ ان (وارث) ڏانهن اخون جي بها) چڱيءَ ريت سان پهچائڻ گهرجي. اهو (حڪم) اوهان جي پالڻهار وٽان هلڪائي ۽ ٻاجھ آهي پوءِ جيڪو هن (حڪم) کانپوءِ زيادتي ڪندو تنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (١٧٨). ۽ اي عقل وارؤ! اوهان لاءِ قصاص (وئث) مر حياتي آهي ته مان اوهين پرهيزگار ٿيو (١٧٩). جڏهن اوهان مان (ڪنهن) هڪ کي موت ويجهو ٿئي (اُهو) جيڪڏهن (ڪجھ) مال ڇڏي تر تڏهن اوهان تي ماءُ بيءُ ۽ ماڻـــُــن لاءِ دستور موجب وصيت ڪرڻ لازم ڪئي ويئي، اهو پرهيزگارن تي حق آهي (١٨٠). پوءِ جيڪو اُن (وصيت) کي اُن جي ٻڏڻ کان پوءِ قيرائينـدو تــ اَن (قيـرائڻ) جو گنــاھ اَن جي ڦيرائيندڙن کان سواءِ ٻـين تي نہ آهي. ڇو تر الله ٻڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (١٨١). پوءِ جيڪو وصيت ڪندڙ جي طرفداري يا گناھ ڄاڻي سو انهن (وارثين) جي وچ ۾ پيرچاءُ ڪري تر مُنْسَ گناه نـ آهي چِو تـ الله بخشتُهار مهربان آهي (١٨٢). اي مؤمنؤ! جيئن اوهان کان اڳين تي (روزا) فرض ڪيا ويا هئا تيئن اوهان تي (بـ) روزا فرض كيا ويا آهن تر مانَ اوهين پرهيزگار ٿيو (١٨٣). (روزا) ڳڻيل ڏينهن آهن, پوءِ اوهان مان جيڪو بيمار (هجي) يا مسافريءَ تي هجي (تنھن تي) ٻين ڏينھن مان (اوترا روزا) ڳڻي رکڻ (لازم) آھي ۽ جن کي (مسڪين جي کاڌي ڏيڻ جي) سگھ آھي تن تي ھڪ مسڪين جو کاڌو فدير (يعني فطراڻو ڏيڻ) لازم آهي پوءِ جيڪو چڱاڻي وڌيڪ ڪندو تنهن لاءِ اُها ڀلي آهي ۽ جيڪڏهن علم وارا آهيو اتر اوهين سمجهي چڪا هوندؤ) ته اوهان جو روزو رکڻ اوهان لاءِ يلو آهي (١٨٤).

شَهُوُرَمَضَانَ الَّذِي كَيَ أُنْوِلَ فِيهِ الْقُوْانُ هُدَّى لِلنَّاسِ وَ بَيِّنْتِ مِّنَ الْهُدُاي وَالْفُرُاقَانِ فَمَنْ شَيْهِدَ مِنْكُوُ الشَّهُورَ فَلْيَصُمُهُ ۚ وَمَنُ كَانَ مَرِيضًا أَوْعَلَى سَفِرِ فَعِثَاثُا مِنْ اَيَامٍ أُخَرَد يُرِيْكُ اللَّهُ بِكُوا لَكُنَّرَ وَلِالْرِيْكُ بِكُوالْعُنْسَرُ وَلِتُكُمِلُ النَّعِيكَ الَّا وَلِتُكَتِرُوااللَّهَ عَلَى مَا هَاللَّهُ وَلَعَكُمُ تَشْكُرُونَ ﴿ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِي قَالِي قِريبُ الْحِيْبُ دَعُولُا السَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيْبُوالِي وَلَيُؤْمِنُوا بِي لَعَكَّهُمْ تَرْشُدُ وَنَ @ ايُحِلُّ لَكُمُ لَيُكَةَ الصِّيَامِ الرَّفَتُ إلى نِسَأَيِ كُمُ مُنَّ لِيَاسٌ لَكُوُ وَأَنْتُمُ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللهُ أَنَّكُمُ مُنْتُمُ تَغْتَانُونَ انفُسْكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَاعَنُكُمُ وَالْعَنَ نَاشِرُ وَهُنَّ وَايْنَغُوْ امَا كُنَّكَ اللَّهُ لَكُمُّ ۖ وَكُلُوْ اوَ الثَّرُكُو احَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُوُ الْخَيْظُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوِدِ مِنَ الْفَحْبُرِ ثُعَّ اَبَتُواالِصِّيامَ إِلَى النَّيْلُ وَلَاثُبَاشِرُوهُنَّ وَانْتُمُّوُ عْكِفُونَ فِي الْمُسَاحِينُ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَكَلَّ تَقْرَبُوهَا م كَذْلِكَ يُحَبِّينُ اللهُ الْمُتِهِ لِلتَّالِسِ لَعَلَّهُمُ يَتَّقُونَ۞

رمضان جو مهينو اهڙو (ڀلو) آهي جنهن ۾ قرآن لاٿو ويو جو ماڻهن لاءِ سڌو رستو ڏيکاريندڙ آهي ۽ (اُن ۾) هدايت ڪرڻ ۽ (سچ ۽ ڪوڙ جي وچ ۾) سُنڌي وجهڻ جون چٽيون ڳالهيون آهن, پوءِ اوهان مان جيڪو اُنهيءَ مهيني ۾ اگھر ۾) حاضر هجي تنهنکي اُن ۾ روزو رکڻ گهرجي ۽ جيڪُو بيمار هجي يا سفر تي (هجي) تنهن کي ٻين ڏينهن مان (اوٽرو) ڳاڻاٽو (لازمر) آهي. الله اوهان تي آساني ڪرڻ گهرندو آهي ۽ اوهان تي (ڪا) ڏکيائي ڪرَّڻ نہ گھرندو آهي ۽ (گھرندو آهي) تہ اوهين ڳڻپ پوري ڪريو ۽ جيڪا اوهان کي هدايت ڪيائين تنهن تي الله جي وڏاڻي بيان ڪندا رهو ۽ مان اوهين شڪرانو ڪريو (١٨٥). ۽ (اي پيغمبر!) جڏهن منھنجا ٻانھا توکان منھنجي پڇا ڪن (تڏھن چؤ) تہ آءٌ ويجھو آھيان جڏهن (ڪو) مون کي سڏي ٿو تڏهن سڏيندڙ جو سڏ ورنايان ٿو تنهن ڪري منهنجو حڪمر قبول ڪرڻ گهرجين ۽ مون تي ايمان آڻڻ گهرجين تر مانَ أهي سدّرن (١٨٦). روزي جي رات ۾ اوهان لاءِ پنهنجين زالن سان صحت ڪرڻ حلال ڪئي ويئي۔ (جو) اُهي اوهان جو ڊڪ آهن ۽ اوهين أنهن جو دِڪ آهيو. الله ڄاتو تـ اوهين پاڻ سان خيانت ڪندا هيؤ پوءِ اوهان تي (ٻاجھ سان) موٽيو ۽ اوهان کي معاف ڪيائين, پوءِ هاڻي ساڻن صحبت ڪريو ۽ الله اوهان لاءِ جيڪي (اولاد) لکيو آهي تنهن جي طلب ڪريو ۽ (ايستائين) کائو ۽ پيئو جيستائين ڪاري ڌاڳي کان باک جو اڇو ڌاڳو اوهان لاءِ پڌرو ٿئي پوءِ روزو رات توڻي پورو ڪريو، ۽ جنهن حالت ۾ اوهين مسجدين ۾ اعتڪاف وارا هجو تر اُنهن (زالن) سان صحبت نہ كريو. اهمي الله جون حدون آهن پوءِ أنهن كي ويجها نـ وجو_ اهڙيءَ طرح الله ماڻهن لاءِ پنهنجا حڪم پڌرا ڪندو آهي ته مان اُهي پرهيزگار تين (۱۸۷).

وَلَا تَأْكُلُوْآ آمُوَ الَّكُمُ مُنْقَلُمُ بِالْمَاطِلِ وَثُنُ لُوُ الِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَوِيْقًا مِنْ أَمُوالِ النَّاسِ بَالْاثِيمِ وَآنُتُهُ تَعْلَمُونَ هُمَنْكُونَكَ عَنِ الْأَهِلَةِ * قُلْ فِي مَوَاقِيْتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِإَنَّ تَأْتُواالْبُ يُوْتَ مِنْ ظُهُورِهِا وَلِكِنَّ الْبِرَّمَنِ اتَّفَىٰ وَاتُواالْبُ يُونَ مِنْ آبُوابِهَا وَاتَّقُوااللهَ لَعَلَّكُمُ تُفْلِحُونَ ﴿ وَقَارِتُوا فِي سَرِبِيلِ اللهِ الَّذِي يُرَى يُقَايِتِكُوْ نَكُمُ وَلَا تَعْتَكُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ البُعْتَى بِينَ ⊕وَاقْتُكُوْ هُـُهُ حَدِّثُ ثَقِقْتُهُ وْهُمُ وَاَخْرِحُوهُمُ مِّنُ حَيْثُ أَخْرَجُوْكُمْ وَالْفِتْنَةُ ٱشَكَّامِنَ الْقَتْلُ وَلَا تُقْيِّلُوْهُ مُرعِنْ كَالْنُسُجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقْرِبُلُوْكُمُ فِيْهِ فَإِنْ ثَمَتَ لُوُكُمْ فَاقْتُلُو هُمْ كَدَالِكَ جَـزَاءُ الْكِفِرِينَ⊕ فَإِن انْتَهَوُ إِ فَإِنَّ اللهَ غَفُونُمُّ رَّحِيْهُ ﴿ وَقْتِلُوُهُمُ مُحَمَّىٰ لَاتَّلُونَ فِشَنَةٌ ۚ وَكَيُّوْنَ الدِّيْنِ بِلَّهِ ۚ فَإِنِ انْتَهَوُّا فَكَلَاعُدُوانَ إِلَّا عَلَى الظَّلِيدِيْنَ ۞

۽ اوهين پنهنجا مال پاڻ ۾ ناحق سان نہ کائو ۽ اُن (مال) کي حاڪمن ڏانهن هن لاءِ (رشوت طور) ز پهچايو تر ماڻهن جي مال مان ڪجھ (ماگو) ظلم سان کائو هن هوندی برجو اوهین جائندا آهیو (۱۸۸). (اي پيغمبر!) توكان چندن (يعني مهينن) بابت پڇن ٿا، چؤ تر اهي ماڻهن ۽ حج لاءِ وقت مقرر ٿيل آهن ۽ نيڪي (هن ۾) نہ آهي تہ (احرام جي حالت ۾) گھرن ۾ سندن پٺين پاسن کان اچو, پر (اصل) نيڪي اُنھيءَ لاءِ) آهي جيڪو (الله کان) ڊڄي, ۽ گهرن ۾ سندن درن کان اچو ۽ الله كان دِجو تـ مانَ اوهين ڇـــُــو (١٨٩). جيكي اوهان سان وڙهن تن سان الله جی واٹ پر وڑھو ۽ حد کان نہ لنگھو چو تہ اللہ حد کان لنگھندڙن کی پسند نہ کندو آهي (۱۹۰). ۽ جتي لهون اتي ڪهون ۽ جتان اوهان کي لوڌيائون اُتان لوڌيون ۽ فتنو (يعني شرڪ) ويڙھ کان ڏاڍو (بڇڙو) آهي ۽ اوهین مسجد حرام وت (ایسین) د وژهون جیسین منجهس اوهان سان (نه) وڙهن, پوءِ جيڪڏهن اوهان سان وڙهن ته اُنهن کي ماريو۔ ڪافرن جي سزا ائين آهي (١٩١). ۽ جيڪڏهن بس ڪن (تہ اوهين بہ بس ڪريو) چو تہ اللہ بخشٹھار مهربـان آهي (١٩٢). ۽ ايستائين اُنھن سان وڙهو جيستائين فتنو (يعني شرڪ) نہ رهي ۽ خاص الله جو دين ٿئي۔ پوءِ جيڪڏھن بس ڪن تر ظالمن کان سواءِ ڪنهين تي وڌيڪ زيادتي ڪرڻ ز جگانی (۱۹۳).

ٱلشَّهُوُ الْحَوَامُرِيالشَّهُ إِلْحَوَامِ وَالْحُوُمُ ثُونِ عَصَاصٌ فَنَن اغْتَاى عَلَيْكُمْ فَاغْتَكُ وَاعَلَيْهِ بِمِثْلِ مَااغْتَاى عَلَيْكُمُّ وَاتَّقَوُااللَّهَ وَاعْلَمُوٓاكَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿ وَأَنْفِقُو إِنْ سَبِيُلِ اللهِ وَلِاتُلْقُوا بِإِنِّي يُكُولِ النَّهُ لُكُو أَوَصِنُوا ۚ إِنَّ الله يُعِتُ الْمُحْسِنِينَ ﴿ وَآتِيتُواالْحَجِّ وَالْعُمْرَةَ يِلْهِ فَأَنَّ أُحْصِرْتُدُ فَهَا اسْتَيْسَرَمِنَ الْهَدَى وَلا تَعْلِقُوا أَرْءُوسَكُمْ حَتَّى يَبُنُغُ الْهَدُّيُ عِنَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُوْمَرِيضًا أَوْبِهَ أَذًى مِّنْ رَّالْسِهِ فَفِنْ يَةٌ ثِّنْ صِيَامِ أَوْصَدَقَةٍ أَوْنُسُكٍ ۚ فَإِذَا آمِنْنُتُمُّ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُثْرَةِ إِلَى الْحَجِّرَ فَهَا السَّيْسَرُمِنَ الْهَدْيِ فَهَنَّ تَوْيَيِدُ فَصِيَامُ ثَلْثَةِ إَيَّامِرِ فِي الْحَجِّ وَسَيْعَةِ إِذَارَحَعُتُوْتِكُ عَتَىرَةٌ كَامِلَةٌ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمُ يَكُنْ اَهْلُهُ حَاضِرِي الْمُسْجِبِ الْحَرَامِرُ وَاتَّقَةُ اللهَ وَإِعْلَمُوَ أَنَّ اللهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿ الْمُحَبِّرُ ٱشَّهُوْمَّعُنُوْمُكُ فَتَنَ فَرَضَ فِيْهِنَّ الْحَجَّ فَلَارَفَكَ وَلَافْنُوْقَ وَلاحِدَالَ فِي الْحَجِّ وْمَانَقْعُكُوا مِنْ خَيْرِ تَيْفَكُمُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوْا فَإِنَّ خَيْرَالزَّادِ التَّقُوٰيُ وَإِثَّقُوْنِ يَأُولِي الْأَلْبَابِ ؈

تعظيمر وارو مهينو تعظيمر واري مهيني جي بدلي آهي ۽ تعظيمون (هڪ ٻئي جون) آڙياڙ آهن۔ پوءِ جيڪو اوهان تي زيادتي ڪري تنهن تي اوتري زيادتي ڪريو جيتري اوهان تي زيادتي ڪياڻين ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو تہ اللہ پرهيزگارن ساڻ آهي (١٩٤ُ). ۽ الله جي واٽ ۾ خرچيو ۽ (ياڻ) کي پنهنجن هٿن سان هلاڪت ۾ نہ وجهو, ۽ چڱائي ڪريو. ڇو تہ اللہ چڱائي ڪندڙ کي دوست رکندو آهي (١٩٥). ۽ حج ۽ عمرو الله اجي راضيي) لاءِ پورو ڪريو۔ پوءِ جيڪڏهن روڪيا وڃو تہ جا قرباني آسانيءَ سان ليي (سا لازم آهي)۔ ۽ پنهنجا ٿا تيسين نہ ڪوڙايو جيسين قرباني پنهنجيءَ جاءِ تي (نہ) پهچي۔ پوءِ اوهان مان جيڪو بيمار هجي يا سندس مشي مِر تڪليف هجي (۽ وقت کان اڳيئي ڪوڙايائين) تر روزا يا خيرات يا قرباني عوض ڏيڻ (لازم) آهي, پوءِ جڏهن بي ڀُوا ٿيو تڏهن جيڪو فائدو وني (يعني) عمري کي حج سان (گڏي) سو جا قرباني آسانيءَ سان لهي (سا ڪري), پوءِ جيڪو (قرباني) ز لهي (تنهن تي) حج (جي ڏينهن) ۾ تبي ڏينهن روزا (لازمر آهن) ۽ ست تڏهن جڏهن (سفر کان) موٽو- اهي پورا ڏھ (روزا) آھن۔ اھو (حڪم) اُنھيءَ لاءِ آھي جنھن جو ڪٽنب مسجد حرام جي ويجهو رهندڙ نـ هجي۔ ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو تـ الله سخت عذاب كُندرٌ آهي (١٩٦). حج (جو وقت؛ ڄاتل مهينا آهن, پوءِ آهي ۽ نه گار ۽ نه جهيڙو۔ ۽ جيڪا چگائي ڪريو ٿا تنهن کي الله ڄاڻندڙ آهي۔ ۽ سمر کٹو ڇو تر يلو سمر پرهيزگاري آهي ۽ اي عقل وارؤ! مون کان دجو (۱۹۷).

لَيْسَ عَلَىٰكُمْ خُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُواْ فَضَلَامِتِنْ رَّبِّكُمْ: فَإِذَا أَفَضُتُمْ مِّنُ عَرَفْتٍ فَاذْكُرُوااللهَ عِنْهَ النَّشْعَوالحَوَامِ وَاذْكُرُوهُ كَنَا هَاللَّهُ وَإِنَّ كُنْ تُوْقِنُ قَبُلِهِ لَبِنَ الضَّا لِتُنَ۞ ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَمْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغُفِرُ واللهُ ﴿ ارْ اللَّهُ لَا اللَّهُ الرَّ اللَّهُ غَفُورٌ مَّ حِيْرُ ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُهُ مَّنَاسِكَكُمُ فَاذْكُوُوااللهَ كَيْ كُوكُمُ الْبَآءَكُمُ أَوْ ٱشَتَ ذِكْرًا فَهِنَ التَّاسِ مَنْ يَعْوُلُ رَبِّنَا الِّنَا فِي اللَّهُ مُنِ وَمَا لَهُ فِي الْإِخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ@وَمِنْهُمْ مِّنْ يَقَوُولُ رَتِنَا التِنَا فِي الدُّنْمَا حَسَنَةً وَ فِي الْاحِرَةِ حَسَنَةً وَّ قِنَاعَذَابَ النَّارِ ١٤ وَكَلِّكَ لَهُمُ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُواْ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿ وَاذْكُرُوااللَّهُ فِي ۗ أَيَّامِرِمَّعُدُودُتٍ ثَمَنُ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَنِين فَلَّالِثُمَّ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَآلِاثُهُ عَلَيْهِ لِلهَن اتَّقَىٰ وَاتَقَوُااللهَ وَاعُلَمُوَاالَّكُهُ الَيْهِ تُعُشَرُونَ ®

(حج مر) پنهنجي پالڻهار کان روزيءَ گهرڻ ۾ اوهان تي ڪو گناه ڪونهي. يوءِ جَدُّهن عرفات كان موتو تذُّهن مشعرالحرام (يعني مزدلف) وٽ الله كي ياد ڪريو ۽ جيئن اوهان کي سڌو رستو ڏيکاريائين تيئن اوهين بر کيس ياد ڪيو۔ ۽ بيشڪ اُن کان اڳ (اوهين) اڻڄاڻن مان هيؤ (١٩٨). پوءِ (اوهین) أتان (عرفات كان) موٽو جتان عام ماڻھو موٽن ٿا ۽ الله كان بخشش گهرو چو ته الله بخشتهار مهربان آهي (١٩٩). پوءِ جڏهن پنهنجي حج جا ارڪان پورا ڪريو تڏهن (منيٰ ۾) اوهين پنهنجي اَبن ڏاڏن جي ياد ڪرڻ وانگر بلڪ (اُن کان بہ وڌيڪ) گھڻي قدر الله کي ياد ڪريو. پوءِ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن جي چوندا آهن تر اي اسان جا پالڻهار! اسان کي دنيا ۾ (ئي چڱائي) ڏي تن کي آخرت ۾ (ڪا) چڱائي نصيب نہ آهي (٢٠٠). ۽ منجهائئن ڪي (اهڙا) آهن جي چوندا آهن ته اي اسان جا پالٹھار! اسان کي دنيا ۾ (به) چڱائي ۽ آخرت ۾ (به) چڱائي ڏي ۽ اسان كي باه جي عذاب كان بچاءِ! (٢٠١). انهن لاءِ جيكي كمايائون تنهن مان نصيب آهي۔ ۽ الله سگهو حساب ڪندڙ آهي (٢٠٢). ۽ (منيٰ وارن) ڳڻيلن ڏينهن ۾ الله کي ياد ڪريو۔ پوءِ جيڪو ٻن ڏينهن ۾ تڪڙو نڪري تنهن تي گناه ڪوڻهي، ۽ جيڪو دير ڪري تنهن تي (۾) گناھ نہ آهي (اهو حڪم) ان لاءِ آهي جيڪو پرهيزگاري ڪري۔ ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو تر اوهين ڏانهنس گڏ ڪيا ويندؤ (٢٠٣).

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِيلُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيْوةِ الدُّنْبَاوَلُشُهِكُ اللهَ عَلَى مَا فِي قَلْمُهِ وَهُوَ أَلَثُ الْخِصَامِ وَإِذَا تَوَيِّي سَغِي فِ الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهُلِكَ الْحَرُّثَ وَالنَّسُلُ وَاللهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ@وَإِذَا قِيْلَ لَهُ اتَّقِ اللهَ أَخَذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللهَ أَخَذَاتُهُ الْعِزَّةُ يُالْانْونَ فَصَمْبُهُ جَهَنَّةُ وَلَيَشَ الْمِهَادُ وَمِنَ التَّاسِ مَنْ يَتِثُونُ نَفْسَهُ ابْرَكَاءَ مَرْضَاتِ اللهِ وَ اللهُ مَاءُوفٌ بِالْعِيمَادِ ۞ مَا يُقْعَا الَّذِيثِ الْمَنُوا ادُخُلُوْافِ السِّلَمِ كَأَفَّةً وَلاتَتَّبِعُوا خُطُو ب الشَّيُظِنِّ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُ وُّكُبِينٌ ﴿ قَالُ زَلَلْتُمْ مِنَّ اللَّهِ مِنْ بَعُنِ مَا جَآءَتُ كُمُ الْمِيِّنْتُ فَاعْلَمُوَّا آنَ اللهَ عَزِيْزٌ ۗ حَكِيْدُ اللهُ فِي لَيْنُظُرُونَ إِلَّا آنُ يَكَأْتِيَهُمُ اللهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْفَهَامِ وَالْهَلَيْكَةُ وَقُفِي الْأَمْرُ ا وَ إِلَى اللهِ تُرْجَعُ الْاَمْنُورُهُ سَلْ بَنِي ٓ إِسْرَآ وِيْلَ كَمُ اتَيُناهُمُ مِنَ اليَةِ ابَيِّنَةٍ وَمَنْ يُتُبَدِّلُ نِعْمَةً اللهِ مِنْ بَعْدِي مَا جَآءُتُهُ فَإِنَّ اللَّهُ شَدِيرُكُ الْعِقَابِ ﴿

۽ ماڻهن مان ڪو (اهڙو) آهي جو سندس ڳالهائڻ دنيا جي حياتي ۾ توکي عجب ۾ وجهندو آهي ۽ جيڪي سندس دل ۾ آهي تنهن تي الله کي شاهد ڪندو آهي هن هوندي بر جو اهو وڏو جهڳڙالو آهي (۲۰۴). ۽ جڏهن توکان موٽندو آهي تڏهن ملڪ ۾ هن لاءِ ڪوشش ڪندو آهي تر منجهس فساد وجهي ۽ پوک ۽ نسل ناس ڪري, ۽ الله فساد کي پسند نہ ڪندو آهي (٢٠٥). ۽ جڏهن اُن کي چئبو آهي تر الله کان ڊُڄ تڏهن وڏائي کيس گناھ تي آڪڙائيندي آهي پوءِ کيس (سزا) دوزخ ڪافي آهي. ۽ اهو يقينا بڇڙو هنڌ آهي (٢٠٦). ماڻهن مان ڪو اهڙو آهي جو الله جي راضپي حاصل ڪرڻ لاءِ پاڻ کي وڪڻندو آهي۔ ۽ الله ٻانهن تي مهربان آهي (٢٠٧). اي ايمان وارؤ! پورا اسلامر ير داخل ٿيــو ۽ شيطان جــي وکن تي نہ هــلو ڇـو تـ اُهـو اوهان جو پڌرو ويـري آهـي (٢٠٨). پوءِ جيڪڏهن اوهين اُن کان پوءِ جو اوهان وٽ چٽا دليل آيا (اسلام کان) ٿڙندؤ تر ڄاڻو تر الله غالب حڪمت وارو آهي (٢٠٩). (ڪافر) هن کان سواءِ انتظار نہ ڪندا آهن تہ اللہ (جو عذاب) جُهڙ جي پاڇِن ۾ وٽن اچي ۽ ملائڪ (بہ) ۽ ڪر پورو ڪيو وڃي۔ ۽ الله ڏانهن سڀ ڪر موٽايا ويندا آهن (۲۱۰). (اي پيغمبر!) بني اسرائيل کان پڇا ڪر تر کين ڪيتريون چٽيون نشانيون ڏنيون سون! ۽ جيڪو الله جي نعمت کي پاڻ وٽ اچڻ كان يوءِ متائيندو تربيشك الله سخت عذاب كندرَّ آهي (٢١١).

زُسَّ لِلَّذِينَ كَفَوُ وَالْحُمَوْ قُالِدُّ مُنَا وَكُمْ خُرُوْنَ مِنَ الَّذِينَ الْمَنُوْا وَإِلَّانِ مِنَ اتَّقَوْ إِفَوْ قَهُمْ يَوْمَ الْقِلْمَةِ ۚ وَاللَّهُ يَوْذُقُ مَنْ يَتَنَا مُهِغَيْرِ حِسَابِ ۞ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَّاحِمَاةً ۗ فَبَعَثَ اللهُ النَّيبِينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينٌ وَانْزُلُ مَعَهُمُ الكِتْ بَالْحُقِّ لِيَحُكُمُ مَانُ النَّاسِ فِيْمَا اخْتَلَفُواْ فِيُهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوْتُوهُ مِنَ ابَعُدِ مَا جَأَءَ نَهُ مُو الْبُكِيِّنْ تُ بَغْيًا بَكِينَهُ مُوْفَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ امْنُوا لِمَا اخْتَلَفُوْ الِفِيْهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْ نِهِ ۚ وَاللَّهُ يَهُدِي مَنْ يَشَاءُ إلى صِرَاطٍ مُنْ تَقِيْمِ ﴿ آمُ حَسِبْتُمْ آنُ تَنْ خُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَا يُكُوْمًٰ ثَتُلُ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبُلُكُمُ مُسَّتُهُمُ الْمَالْسَآ وُوَالظَّرَّاءُ وَنُ لِزِلُواحَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِيْنَ الْمَنُوَّا مَعَهُ مَنَّى نَصُرُالِتُهِ ۚ ٱلْآلِآنَ نَصُرَالِتُهِ قَر بُكِ ﴿ يَكُ مَا ذَا إِينَفِقُونَ * قُلُ مَا اَنْفَقُتُومِ فَي خَيْرِ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرِينِينَ وَالْيَتْعَلَى وَالْمُسْلِكِينَ وَابْن التَبِينُلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيُحٌ ﴿

ڪافرن لاءِ دنيا جي حياتي سينگاري ويئي ۽ مومنن سان ٺٽوليون ڪندا آهن ۽ جيڪي پرهيزگار آهن سي قيامت جي ڏينهن اُنهن (ڪافرن) جي مٿان هوندا۔ ۽ الله جنھن کي گھرندو آهي تنھن کي اُڻ ڳڻني روزي ڏيندو آهي (٢١٢). سڀ ماڻهو هڪ ٽولي هئا پوءِ (ڦري اِختلاف ۾ پيا تنهن ڪري) الله پيغمبرن کي خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو ۽ ساڻن سچ سان ڪتاب هن لاءِ لاٿائين ته (اُهوڪتاب) ماڻهن جي وچ ۾ جنهن (گالھ) بابت جهڳڙو ڪندا آهن (تنهن بابت) نبيرو ڪري۔ ۽ اُنهيءَ بابت (ٻئي ڪنهن بہ) تڪرار نہ ڪيو پر جن کي اُھو (ڪتاب) ڏنو ويُو تن پڌرن حڪمن اچڻ کان پوءِ پاڻ ۾ ساڙ پيل سببان (تڪرار ڪيو) پوءِ الله أها سچي ڳالھ جنهن بابت جهڳڙو ڪيائون تنهن ڏانهن پنهنجي حڪم سان مؤمنن کي سڌو رستو ڏيکاريو۔ ۽ الله جنھن کي گھرندو آھي تنهن كي سدّو رستو ڏيكاريندو آهي (٢١٣). (اي مسلمانؤ! اوهين) هنّ هوندي بہ بھشت ۾ گهڙڻ جو گمان ڪندا آهيو ڇا؟ جو اڃا اوهان تي اُنھن واري حالت نہ آئي آھي جيڪي اوھان کان اڳ گذريا۔ جن کي سڃائي ۽ ڏک پهتو ۽ ايستائين لوڏيا ويا جيستائين پيغمبر ۽ جي مؤمن ساڻس هڻا (تن دعا گهري) چيو تہ اللہ جي مدد ڪڏهن پهچندي (چيو وين تہ) هوشيار رهو! الله جي مدد ويجهي آهي ٢١٤١). (اي پيغمبر) توکان پچين ٿا تر اُهي) ڇا خرچين؟ (کين) چؤ تر جيڪو مال خرچيو, سو ماءُ پيءُ ۽ ماڻٽن ۽ ڇورن (ٻارن) ۽ مسڪينن ۽ مسافرن کي (ڏيڻ جڳاڻي)_ ۽ جيڪا چڱائي ڪندؤ (سا لهندؤ) جو تر الله انکي جاڻندڙ آهي (٢١٥).

كُتِبَ عَلَيْكُو الْقِتَالُ وَهُوَكُرُهُ لَكُو أُوعَلَى آنُ تَكُرُهُ وَاشَيْئًا <u> وَهُوَ خَيْرٌ لَكُوْ وَعَلَى أَنْ يَعُنُوا شَيْئًا وَهُوَ شَوَّلُكُوْ وَاللَّهُ</u> يَعْلَمُ وَانْتُهُ لِاتَّعْلَمُونَ هَٰ يَنْتُلُونَكَ عَنِ الشُّهُ إِلْحُوَامِر قِتَالَ فِيهُ وَثُلُ قِتَالٌ فِيُهِ كِيهُ يُرُّوصَّ لُّ عَنُ سَبِيلِ اللهوة كُفُرُكِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ آهْلِهِ مِنْهُ ٱكْبَرُعِنْكَ اللَّهِ وَالْفِتُنَّةُ ٱكْبَرُمِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَايِّلُونَكُمُ حَتَّى يَرْدُوْ كُوْمَنُ دِيْنِكُوْ إِن اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَبِدُ مِنْكُمُ عَنُ دِيْنِهِ فَيَمُتْ وَهُوَكَافِرٌ فَأُولِيكَ حَبِطَتُ اَعْمَالُهُمُ فِي الدُّنْيَا وَالْإِخْرَةِ ۚ وَأُولَيْكَ اَصْحُبُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيهُمَا خُلِكُ وَنَ[®] إِنَّ الَّذِيثِينَ الْمَثُوَّا وَالَّذِيثِينَ هَاجَرُوُا وَجْهَ لُوافِي سَبِينِ اللهُ أُولِيْكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللهُ وَاللَّهُ غَفُوْزُرِّحِيثُمُ هِيَنْتُلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ * قُلْ فِيهُمَا النُّهُ كُلِّي يُرُّو مَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَانَّهُهُمَا ٱكْبُرُ مِنْ تَفْعِهِمَا دُوَيِسَ عُلُوْ نَكَ مَا ذَا يُنْفِقُونَ ٱ قُلِ الْعَفْوَ، كَنَالِكَ يُبَيِّنُ اللهُ لَكُمُ الْأَيْتِ لَعَلَّكُمُ تَتَفَيَّلُوْنُ فَأَنْ

سيقول ٢ البقرة ٢

(اي مؤمنؤ) اوهان تي (ڪافرن سان) ويڙھ ڪرڻ فرض ڪئي ويئي آهي ۽ اها اوهان کي ناپسند لڳندي آهي ۽ شايد (اوهين) ڪنهن شيءِ کي ناپسند يانيو ۽ (حقيقت ڪري) اُها اوهان لاءِ ڀلي هجي۔ ۽ شايد ڪنهن شيءِ کي پيارو رکو ۽ اُها اوهان لاءِ بڇڙي هجي_ ۽ الله ڄاڻندو آهي ۽ اوهين نہ جاڻندا آهيو (٢١٦). (اي پيغمبر!) تو کان عزت وارن مهينن ۾ جنگ بابت پڇن ٿا. چؤ تہ منجھن ويڙھ ڪرڻ وڏو گناھ آھي ۽ اللہ جي واٽ کان جهلڻ ۽ الله کي نہ مجڻ ۽ مسجد حرام کان روڪڻ ۽ سندس رهڻ وارن کی منجهانئس لوڌڻ اللہ وٽ (اُن کان) تمام وڏو گناھ آھي, ۽ فتنو (يعنی شرکا خون کرڻ کان بلڪل وڏو ڏوھ آھي۔ ۽ اڪافر) جيڪڏھن یجی سگهندا تر اوهان سان ایستائین سدائین پیا وژهندا جیستائین اوهان کی اوهان جي دين (اسلام) کان ڦيرائين۔ ۽ اوهان مان جيڪي پنهنجي دين کان ڦرندا پوءِ اُهي ڪافر ٿي مرندا تن جي ڪئي ڪمائي دنيا ۽ آخرت ۾ چٽ ٿي ويئي ۽ اهي دوزخي آهن. اُهـي منجـهس ســــائين رهڻ وارا آهن (٢١٧). جن ايمان آندو ۽ جن الله جي واٽ ۾ وطن ڇڏيو ۽ جهاد كيو سي الله جي باجم جا اميدوار آهن ۽ الله بخشتهار مهربان آهي (٢١٨). (اي پيغمبر) تو کان شراب ۽ جُؤا بابت پڇن ٿا, چؤ ت اُنهن ۾ وڏو گناه ۽ ماڻهن لاءِ (ڪجھ) فائدا آهن* ۽ سندن فائدي کان اُنهن جو گناہ شامر وڏو آهي۔ ۽ (پڻ) توکان پنڇن ٿا تہ (اُهي خيرات ۾) ڇا خرچ ڪن؟ چؤ تہ (گهرج کان) وڌيڪ (بنچت خرچيو)۔ اهڙيءَ طرح اللہ اوهان لاءِ آيتون بيان ڪندو آهي تر مان اوهين سوچو (٢١٩).

^{*} يعني دنيوي فائداً، جو كجھ مال هٿ اچيو وڃي, سو اهڙي فائدي جو خيال ئي نہ كجي، چو تر سندس گناھ ہر وٺو آهي ۽ نقصان ہر گھٹا، جو الله جي ياد ۽ نماز روزي كان روكين، دشمني كينو وقائين، مال برباد كن... هيءَ شهيد آهي اڳتي هلي كين صراحةً حرام قرار ڏيڻ لاءِ. (ڏسو تغمير فتح الرحمان، تفسير السيسر).

فِي الدُّنْيَا وَالْاحِزَةِ وَيَسْتَلُوْنَكَ عَنِ الْيَتْلِي قُلُ اصْلاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ ثَخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمُّ وَاللَّهُ يَعْكُمُ الْمُفْسِكَ مِنَ الْنُصْلِحِ وَلَوْشَاءُ اللهُ لَاعْنَتَكُمُ إِنَّ اللهَ عَزِيْزٌ حَكِيبٌ ﴿ وَلِاتَنْكِحُواالْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلِاَمَةٌ مُّؤُمِنَةٌ خَيْرُيِّنَ مُنْبِرِكَةٍ وَّلَوَاعِجَبَنَكُمْ ۚ وَلَا تُنْكِحُواالْمُشُبِرِكِيْنَ حَتَّى يُؤُمِنُواۚ وَلَعَبُكُ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُشْرِلِهِ وَلَوَاعُجَبَكُمْ الْولْبَكَ يَدُّعُونَ إِلَى التَّارِ ﴿ وَاللَّهُ يَدُّ عُوَّا إِلَى الْحِنَّةِ وَالْمَعْفِرَةِ بِإِذْنِهِ ۚ وَيُبَيِّنُ الْمِيتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَيَّنَكُّونُونَ ﴿ وَ يَمْتُكُونَكَ عَنِ الْمَحِيْضِ قُلْ هُوَاذَيْ فَاعْتَزِلُوا النِّسَآءَ فِي الْمَحِيْضِ وَلِا تَقُرُبُو هُنَ حَتَى يَطُهُرُنَ ۚ فَإِذَا تَطَهَّرُنَ فَأَنُّوهُنَّ مِنْ حَدِّثُ آمَرَكُمُ اللهُ إِنَّ اللهُ يُحِثُ اللَّهَ اللَّوَّ المِبْنَ وَعُمِثُ الْمُتَطَهِّرِيْنَ®نِمَآ وُكُمُ حَرْثُ لَكُمُّ ۖ فَأَتُوا حَرِيَّكُمُ اَثْ شِئْتُمُ ۗ وَقَتِّ مُوْالِانَفُسِكُمْ وَاتَّقُوااللهَ وَاعْلَمُوَّااَتُكُمْ مُّلْقُولًا وَ يَتِمُوالُمُؤْمِنِينُنَ®وَلِا تَجَعُلُوااللهَ عُرْضَةً لِأَنْهَا يِنْكُمُ اَنُ تَبَرُّوْا وَتَتَقُوْا وَتَصُّلِحُوْا بَنَ النَّاسِّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيْمُ ﴿

سيقول ٢ البقرة ٢

دنيا ۽ آخرت (جي ڪمن) ۾ . ۽ (اي پيغمبر!) توکان يتيمن بابت پڇن ٿا۔ چؤ تر اُنهن لاءِ سڌار ڀلي آهي ۽ جيڪڏهن کين (کاڌي پيتي ۾ پاڻ سان) گڏيو تہ اوهان جا ڀائر آهن۔ ۽ الله بگاڙيندڙ کي سڌاريندڙ کان ڄاڻندو آهي۔ ۽ جيڪڏهن الله گهري ها تر اوهان کي سختيءَ ۾ وجهي ها_ ڇو تر الله غالب حكمت وارو آهي (٢٢٠). ۽ (اي مسلمانو! ايستائين) مشركياڻين كي نه پرڻجو جيستائين ايبان آئين۔ ۽ بيشڪ مومنياڻي ٻانهي مشركياڻيءَ كان يلي آهي جيتوڻيڪ اوهان کي امشركياڻي) زياده وڻي, ۽ اوهين (ايسين) مشرڪن کي نہ پرڻايو جيسين ايمان آڻين, ۽ بيشڪ مؤمن ہانھو (آزاد) مشرڪ کان ڀلو آهي جيتوڻيڪ اوهان کي (مشرڪ) زياده وڻي_ اهي (مشرڪ) باه ڏانهن سڏيندا آهن ۽ الله پنهنجي ارادي موجب بهشت ۽ بخشش ڏانهن سڏيندو آهي ۽ پنهنجون آيتون ماڻهن لاءِ بيان ڪندو آهي تر مانَ أهي نصيحت ولن (٢٢١). ۽ (اي پيغمبر!) تو کان حيض (جي حكم) بابت پين ٿا۔ چؤ تر اُها پليتي آهي تنهن ڪري زالن کان حيض ۾ پري ٿيو ۽ ايستائين کين ويجها نر وجو جيستائين پاڪ ٿين, پوءِ جڏهن بلڪل پاڪ ٿين تڏهن جنهن واٽ کان الله اوهان کي موڪل ڏني آهي (اُنهيءَ کان) اُنهن ڏانهن اچو۔ بيشڪ الله توبہ ڪندڙن کي دوست رکندو آهي ۽ (پڻ) پاڪائي ڪندڙن کي دوست رکندو آهي (٢٢٢). اوهان جون زالون اوهان لاءِ يوک آهن, يوءِ پنهنجي پوک ڏانهن جيئن وڻيوَ تيئن اچو. ۽ پاڻ لاءِ (چڱا ڪمر) اڳي موڪليو, ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو تہ اوهمين ساڻس ملندڙ آهيو ۽ مؤمنن کي خوشخبري ڏي (٢٢٣). ۽ اوهين پنهنجن قسمن لاءِ چڱائيءَ ڪرڻ ۽ پرهيزگاري ڪرڻ ۽ ماڻهن جي وچ ۾ صلح ڪرائڻ کان (پاسو ڪرڻ واسطي) الله جو اسمر پيش نہ ڪريو۔ ۽ اللہ بدندر جائندر آهي (٢٢٤).

لَا يُؤَاخِذُ كُوُاللهُ بِاللَّغِوِ فِي آيمُا نِكُمْ وَلِكِن يُؤَاخِذُ كُمْ بِمَاكْسَيْتُ قُلُوْ يُكُورُ وَاللَّهُ غَفُورٌ كِللَّهُ ﴿ لِلَّن يُنَ يُؤُلُّونَ مِنُ نِسَآ إِلْهِمُ تَرَبُّصُ ارْبُعَةِ اَشَهُمْ ۚ فَإِنْ فَآءُوْ فَإِنَّ اللَّهُ غَفُورُ رُحِيْدُ ﴿ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهُ سَبِيعٌ اللَّهُ سَبِيعٌ عَلِيْهُ ﴿ وَالْمُطْلَقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُيهِنَ ثَلَثَةَ قُرُونَا وَلا يَعِنُ لَهُنَّ أَنْ تَكُنُّنُ مَا خَلَقَ اللهُ فِنَ ٱرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْاِخِرْ وَيُعُوْلَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِهِ نَ فِي ذلك إن أرَادُ وُآاص لَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعُرُونِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَهُ مُوَاللَّهُ عَزِيْزُ حَكِيْثُ أَلْظَلَاقُ مَرَّتُنِّ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُو فِ أَوْ تَشُرِنْحُ إِياحُسْكَانْ وَلَا يَحِلُّ لَكُوْ أَنْ تَاكُنُوُ أُولِمِيَّا اتَيْتُهُوْ مُنَّ شَنًّا إِلَّا أَنْ يَخَا فَآالًا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَانُ خِفْتُهُ ٱلَّا يُقِيمُا حُدُودَ اللهِ 'فَلَاجُنَاحَ عَلَهُمَا فِيمَا افْتَدَاتُ بِهُ تِلْكَ حُدُودُ اللهِ فَلَاتَعْتَدُا وُهَاء وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللهِ فَأُولَيْكَ هُمُ الظَّلِمُونَ 🔞

سيقول ٢ البقرة ٢

الله اوهان کي اوهان جي اجاين قسمن کڻڻ ۾ نہ وٺ ڪندو آهي پر اوهان جي دلين جيڪا نيت ڪئي آهي تنهن تي پڪڙيندو آهي۔ ۽ الله بخشڻهار بردبار آهي (٢٢٥). جيڪي پنهنجين زالن (جي صحبت) کان قسم کڻن تن کي چار مهينا ترسٹو آهي۔ پوءِ جيڪڏهن (اُنهن ڏانهن اُن وقت ۾) موٽيا تُہ (يلي موٽن) ڇو تہ اللہ بخشٹھار مهربان آهي (٢٢٦). ۽ جيڪڏهن آهي (٢٢٧). ۽ طلاق ڏنل زالون پاڻ کي (ٻئي نڪاح ڪرڻ کان) ٿي حيض جهلين۔ ۽ جيڪڏهن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃينديون آهن تہ الله سندين ڳهڻين ۾ جيڪي (ٻار يا حيض) پيدا ڪيو آهي سو کين لڪائڻ روا نہ آهي ۽ اُن (مدت) ۾ سندن مڙس جيڪڏهن سڌارو گهرن تر سندن موٽائڻ جا وڌيڪ حقدار آهن۔ ۽ جهڙا (مڙسن جا حق) انهن (زالن) تي آهن ٽهڙا اُنهن (زالن) جا (حق مڙسن تي) چڱيءَ ريت سان آهن, ۽ مڙسن کي مٿن وڏو مانُ (يعني حڪومت) آهي۔ ۽ الله غالب حڪت وارو آهي (٢٢٨). طلاق (رجعي پورا) ٻہ ڀيرا آهي پوءِ چڱيءَ طرح سان جهلڻ يا احسان سان ڇڏڻ (لازمر) آهي۔ ۽ جيڪي کين ڏنو اٿو تنهن مان ڪجھ (ورائي) وٺڻ اوهان کي هن (حالت) کان سواءِ حلال نہ آهي جو ٻئى الله جي حدن کي نہ پوري ڪرڻ کان ڊڄن۔ يوءِ جيڪڏهن (اي مسلمانؤ) اوهين ڊڄو تہ ٻئي اللہ جي حدن کي پورو ڪري نہ سگھندا تہ (زال) جيڪا شيءِ عيوض ۾ ِ ڏئي تنهن (جي ڏيڻ وٺڻ) ۾ ٻنهي تي گناه نہ آهي۔ اهي الله جون حدون آهن اُنهن کان لنگهی نہ وجو, ۽ جيڪي اللہ جي حدن کان لنگهي ويندا سي ظالمر آهن (٢٢٩).

فَانُ طَلَقَهَا فَلَا تَجِلُ لَهُ مِنْ نَعُدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًاغَيُرَةُ * فَإِنَّ طَلَقَهَا فَلَاجُنَاحٌ عَلَيْهِ مِنَا آنُ يِّتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّ آنَ يُقِيمَا حُدُودَ اللهُ وَتِلْكَ حُكُوْدُ اللهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمِ يَعُلَمُونَ @وَإِذَا طَلَقَتُهُ الِنْسَاءَ فَبَلَغْنَ آجَلَهُ نَ فَأَمْسِكُو هُنَّ بِمَعُرُونِ <u>آۇسىر ئۇھۇتى بىمۇرۇپ ولاتئىيىڭۇھۇت خىرارا</u> لْتَعْتَكُولُ وَمَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ فَقَدُ ظَلَمَ نَفْسَهُ ﴿ وَلِاتَتَّخِذُوۡٓالِيتِ اللهِ هُزُوًّا ۚ وَّاذَكُرُوۡۤ اِنِعۡمَتَ اللهِ عَلَيْكُمْ وَمَا آنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنَ الكِتْبِ وَالْحِكْمُةِ يَعِظُكُونِهِ وَاتَّعُوااللَّهَ وَاعْلَمُوَّآانَ اللهَ بِكُلِّ شَيُّ عَلِيهُ ﴿ وَإِذَا طَلَّقَتُهُ النِّسَاءَ فَيَلَغُنَ آجَلَهُ نَ فَلَاتَعُضُلُوْهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوُا بَيْنَهُمُ بِالْمُعُرُّونِ ﴿ ذَٰ لِكَ يُوْعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْأَخِرِ ۚ ذَٰلِكُمُّ أَذَٰكُ لَكُمُ وَ أَظْهَرُ وَاللَّهُ يَعُـكُمُ وَأَنْتُهُ لَا تَعُلَّمُونَ ﴿

سيقول ٢ البقرة ٢

پوءِ جيڪڏهن ان کي (ٽين) طلاق (بہ) ڏنائين تہ اُن کان پوءِ (اُها زال) اُن کی (ایستائین) حلال نہ ٹیندی جیستائین (اُھا) ہیو مڑس پرٹی۔ پوءِ جيڪڏهن (اُن بر) کيس طلاق ڏني, تر جيڪڏهن ٻئي (ڄڻا) الله جي حدن کي قائمر رکي سگهڻ (جي پڪ) ڀانئين ٿا ته (تڏهن پاڻ ڀر نڪاح ڪري) موتمن تہ ٻنھي تي گناھ نہ آھي۔ ۽ اِھي اللہ جون حدون آھن اُنھن کي اُن قوم لاءِ بيان كندو آهي جي ڄاڻندا آهن (٢٣٠). ۽ جڏهن زائن كي اٻ پيرا) طلاق ڏيو, پوءِ اهي پنهنجي (عدت جي) مدي کي (اچي) پهچڻ لڳن تہ (تُذَهن یا) اُنهن کی چگیءَ ریت سان رکو یا اُنهن کی چگی ریت سان ڇڏيو ۽ ڏکوئڻ لاءِ کين نہ جھليو تہ زيادتي ڪيو. ۽ جيڪو اٿين ڪندو تنھن بيشڪ پاڻ تي ظلم ڪيو۔ ۽ اللہ جي حڪمن کي لــُـوليون ڪري نہ وٺو۔ ۽ ٻاڻ تي اللہ جي نعمت ياد ڪريو ۽ جيڪي اوهان تي ڪتاب ۽ دانائيءَ مان لاٿائين جنهن سان اوهان کي نصيحت ڏيندو آهي (اُهو احسان بہ یاد کریو)۔ ۽ اللہ کان دڄو ۽ ڄاڻو تہ اللہ سپ کنھن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (٢٣١). ۽ جڏهن زالن کي طلاق ڏيو, پوءِ پنهنجي (عدت جي) مدت کي پهچن تہ کين پنهنجن مڙسن سان پرڻجڻ کان نہ جھليو جڏهن تہ پاڻ پر چگّی رہت سان راضی تین۔ اہو (حکم) آہی جیکو اوہان مان اللہ ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃي تنهن کي اُن سان نصيحت ڏجي ٿي۔ اهو (حڪمر) اوهان کي ڏاڍو صاف ڪندڙ ۽ بلڪل پاڪ ڪندڙ آهي۔ ۽ الله جاڻندو آهي ۽ اوهين نہ جاڻندا آهيو (٢٣٢).

وَالْوَالِلْ تُيُرْفِعُنَ اَوْلِادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ آرَادَ اَنْ يُّيَةَ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمُؤْلُودِ لَهُ رِزْقَهُنَّ وَكِيْمَوَتُهُنَّ بِالْمُعْرُوْفِ لَا تُتَكَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَانْضَآلَا وَالِدَةُ لِبَوْلِي هَا وَلِامَوْلُودٌ لَهُ بِوَلِيهٌ وَعَلَ الْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰ لِكَ فَإِنْ اَرَادَ افِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَنتَا وُرِ فَلاجُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَلِنْ آرَدُنتُمُ أَنَّ تَسْتَرْضِعُوا اللَّهُ لَا ذُكُو فَلَاحُنَاحَ عَلَيْكُو إِذَ اسْكَمْتُهُ ثَا الْتَكُتُمُ اللَّهُ الْمُتَكُمُ بِالْمِعُرُونِ ۚ وَاتَّقَوُ اللَّهَ وَاعْلَوُٓ إِلَىٰ اللَّهَ بِمَا تَعْمُلُونَ بَصِيْرُۗ وَالَّذِينَ يُتَوَفَّونَ مِنْكُمْ وَيَنَ زُوْنَ أَزْوَاجًا يَّتَرَقَّمُن بَأَنْفُيهِنَّ ٱرْبَعَةَ ٱشْهُرُ وَعَشُرًا ۚ فَإِذَا بِكَغْنَ آجَكَهُنَّ فَكَلَّجُنَا حَعَلَيْكُو فِيمًا فَعَلَنَ فِي ٱنْفَيْهِنَّ بِالْمَعَرُوفِ وَاللَّهُ بِمَاتَعْمَلُونَ خَبِيُرُ وَلِاجُنَاحَ عَلَيْكُهُ فِيهُمَا عَتَّضْتُهُ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَأَءِ أَوُٱلْنَتُمُّ فِي ٱلْقُيدِكُمْ عَلِمَ اللهُ ٱلنَّكُمْ سَتَنْ كُوْوَنَهُنَّ وَلِكِنَ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِتَّا إِلَّا آنُ تَقُوُلُوا فَوُلَامَعُوُوفًا ۚ وَلَاتَعِزْمُواعُقُكَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبُلُغَ الكِينَاكُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوٓ إَلَىَّ اللَّهُ يَعُلُمُ مَا فِيَّ ٱنْفُسِكُمْ فَاحْذَارُونُهُ وَاعْلَمُوَّاكَ اللهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿

سيقول ٢ البقرة ٢

۽ مائرون پنهنجن ٻارن کي پورا ٻہ ورھ ٿج پيارين (اھو حڪمر) اُنهيءَ لاءِ آهي جيڪو ٿج پيارڻ جي مدت پوري ڪرڻ گهري ۽ اُنهن (مائرن) جي خوراڪ ۽ اُنھن جي پوشاڪ هليءَ چليءَ وانگر پيءُ تي آهي۔ ڪنھن کي سندس وس کان وڌيڪ تڪليف نہ ٿي ڏجي۔ ماءُ کي ٻار سيبان تڪليف نہ ٿي ڏجي ۽ نڪي پيءُ کي ٻار سببان (تڪليف ڏجي) ۽ وارث تي (بم) اهڙوئي (حق) آهي, پوءِ جيڪڏهن ٻئي پنهنجي رضامندي ۽ صلاح سان (ٻار جي ٿڃ) ڇُڏائڻ گهرن تر مٿن گناھ نر آھي۔ ۽ جيڪڏھن پنھنجي اولاد کیّ (ہنّی کان) تج پیارڻ گھرو تہ جڏھن اوھان رواج موجب (پیاریندڙّ کي) جيڪي ڏيڻو ڪيو سو پهچايو تڏهن اوهان تي ڪو گناھ ۾ آهي۔ ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو تہ جيڪي اوھين ڪندا آھيو سو الله ڏسندڙ آهي (٢٣٣). ۽ اوهان مان جيڪي مرن ۽ زالون ڇڏين تہ آهي (زالون) پاڻ کي چار مهينا ۽ ڏھ ڏينھن ترسائين۔ پوءِ جڏھن پنھنجيءَ (عدت جي) مدت کي پهچن تڏهن جيڪي رواج موجب (يعني شرعي نڪاح) پنهنجي حق ۾ ڪن تنهن ۾ اوهان تي ڪو گناه ڪونهي۔ ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر ركندڙ آهي (٢٣٤). ۽ زالن جي سگ ڇڪائڻ بابت (عدت ۾) جيڪي آڇ ڪريو يا دلين ۾ لڪايو تنهن ۾ اوهان تي گناھ نہ آهي. الله جاتو آهي تـ اوهين أنهن (زالن) کي سگهوئي ياد ڪندؤ پر رواجيءَ طرح چئی چوڻ کانسواءِ کين ڳجهو انجام نہ ڏيو۔ ۽ نڪي ايستائين نڪاح جي پڪي نيت ڪريو جيستائين عدت پنهنجيءَ مدت کي پهچي۔ ۽ ڄاڻو تر جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو الله ڄاڻندو آهي تنهنڪري کانئس ڊجو, ۽ ڄاڻو ته الله بخشڻهار بردبار آهي (٢٣٥).

لَاجُنَاحَ عَلَيْكُمُ إِنَّ طَلَّقُتُهُ النِّسَاءَ مَا لَهُ تَمَيُّوهُ هُنَّ إَوْ تَقِيْ ضُوالَهُنَّ فَرِيضَةٌ فَرَصِّتُهُ وَمُتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَكَارُهُ وَ عَلَى الْمُقْتِرِ قَدَارُهُ مَتَاعًا لِمَا لَمَعُرُونِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ۞ وَإِنْ طَلَقْتُهُو هُنَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَثُّوهُنَّ وَقَلْ فَرَضْتُمُ لَهُنَّ فَرِنْضَةً فَيْضُفُ مَا فَرَضْتُهُ إِلَّا اَنْ يَعْفُونَ اَوْيَعُفُوا الَّذِي بِيدِهِ عُقُدَةُ النِّكَاحِ وَآنُ تَعْفُوۤ اَقُرَبُ لِلتَّقُوٰى وَ لَاتَنْسَوُاالْفَضُلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللهَ بِمَاتَعُمُلُونَ بَصِيْرٌ حَافِظُواعَلَى الصَّلَوٰتِ وَالصَّاوِةِ الْوُسُطْيُّ وَفُومُوْ إِيلَٰهِ فِينتانُ۞فَإِنْ خِفْتُهُ فِرِجَالًا أَوْرُكُمَا نَا ۚ فِاذَا اَمِنتُهُ فَاذُكُوْوا الله كماعلَم كُوْم مَا لَهُ مَنْكُونُو أَتَعْلَمُونَ ﴿ وَالَّذِي نُنَ يُتَوَقَّوْنَ مِنْكُوْوَيِذَرُوْنَ ازُوَاجًا ۚ وَصِيَّةً لِإِزْوَاجِهِمُ مِّتَاعًا إِلَى الْحُولِ غَيْرًا خُوَاءٍ ۚ فَإِنْ خَرَجُنَ فَلَاحْنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مِنَا فَعَلْنَ فِي ٱنْفُيهِنَّ مِنُ مَّعْرُونٍ وَاللهُ عَزِيْزُتُ كِيهُ وَ لِلْمُطَلَقَاتِ مَتَاعُ إِللَّهُ عُرُونِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِبُنَ ﴿ كَنْ لِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ النِّيِّهِ لَعَلَّكُمُ تَعْقِلُونَ ﴿

سيقول ٢ البقرة ٢

جيڪڏهن زالن کي (اُنهيءَ وقت) طلاق ڏيو جڏهن اڃا کين هٿ نہ لاتو اٿو يا انهن لاءِ ڪابين مقرر نہ ڪيو اٿو تہ اوهان تي گناه ڪونهي ۽ کين نفعی وٺڻ لاءِ هليءَ چليءَ وانگر اگهٽ ۾ گهٽ)جوڙو ڏيو. آسودي تي پنهنجي وس آهر ۽ غريب تي پنهنجي وس آهر آهي, ااِهو ڪمر) ڀلارن تي لازمر أَهي (٢٣٦). ۽ جيڪڏهن کين هٿ لائڻ کان اڳ هن حالت ۾ انهن کي طلاق ڏيو جو ڪابين مقرر ڪيو اٿو تہ جيڪي مقرر ڪيو اٿو تنھن جو اڌ (ڏيڻ لازم آهي) پر جي (زالون) بخشين يا جنهن جي هٿ پر نڪاح جي ڳنڍ آهي (يعني مڙس) سو بخشي (يعني پورو ڏي)۔ ۽ اوهان جو بخشڻ پرهيزگاريءَ کي ڏاڍو ويجهو آهي۔ ۽ اوهين پاڻ ۾ نيڪيءَ کي نہ وساريو۔ ڇو تہ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي (٢٣٧). سيني نمازن تي ۽ (خصوصاً) وچينءَ نماز تي نگهياني ڪريو ۽ الله لاءِ فرمان بردار ٿي بيهو (٢٣٨). پوءِ جيڪڏهن دشمنن کان ڊڄو ته پيادا ٿي يا سوار ٿي (اشارن سان نماز پڑھو) ہوءِ جڏھن بي ڀوا ٿيو تڏھن جيئن اوھان کي (نماز جا ارڪان) جي نہ ڄاڻندا هيؤ سيکاريائين تيئن (سيني رڪنن جي بجا آوريءَ سان) الله کي ياد ڪريو (٢٣٩). ۽ اوهان مان جيڪي مرن ۽ زالون چِڏين تن کي هڪ وره تائين پنهنجين زالن لاءِ (کين) فائدي ڏيڻ (۽) نر لوڌڻ جي وصيت ڪرڻ لازم آهي، پوءِ جيڪڏهن (اُهي) نڪرن تر جيڪي پنهنجي حتى پر (شريعت جي) دستور موجب ڪن تنهن ۾ اوهان تي گناه نہ آھي۔ ۽ الله غالب حڪمت وارو آھي (٢۴٠). ۽ طلاق ڏنلن لاءِ ھليءَ چليءَ وانگر پرهيزگارن تي خرچ لازمر آهي (۲۴۱). اهڙيءَ طرح الله پنهنجا حڪمر اوهان لاءِ پڌرا ڪري ٿو تہ مان اوهين سمجھو (٢۴٢).

ٱلَّهُرَّتُواِلَى الَّذِيْنِ خَرَجُوامِنْ دِيَارِهِهُ وَهُوَ ٱلْوُفُّ حَذَرالُمُوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللهُ مُوْتُواً تُثَوَّا حَيَّاهُمُ إِنَّ اللهَ لَذُوْ فَضَلِ عَلَى التَّاسِ وَلِكِنَّ ٱكْثُرَالِنَّاسِ لِاَيْتُكُونُونَ ﴿ وَقَاتِلُوا فِي سَيِبِيل اللهِ وَاعْلَمُوا آنَ اللهُ سَمِينَةُ عَلِيُهُ ﴿ مَنْ ذَا الَّذِي يُقِرضُ اللهُ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفَهُ لَهُ آضْعَافًا كُيْثِرَةٌ وَاللهُ يَقْبِضُ وَيَنْظُطُو الَيْهِ تُرْجَعُونَ اللهُ تَوَالَى الْمَلَامِنَ بَنِي إِنْرَاء يُلُ مِنْ بَعْدِ مُوْسَى اِذْقَالُو النِّينَ لَهُمُ ابْعَثُ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللهْ قَالَ هَلْ عَسَيْتُهُ إِنْ كُنِبَ عَلَنَكُو الْقِتَالُ آلَا ثُقَايِلُوْاد قَالْوُاوَمَالَنَا ٱلْاِنْعَاتِلِ فِي سَبِيلِ اللهِ وَقَدُ الْخُرِجُنَا مِنْ دِيَارِنَا وَٱبْنَآ مِنَا ۚ فَلَمَّا كُنِبَ عَلَيْهِ وُالْقِتَالُ تَوَكُّو ْ الْآلَا قَلِيُلَّا مِّنْهُمُ وَاللهُ عَلِيْمُ إِنْظِيمِينَ ۞وَقَالَ لَهُمْ زَيْمَهُمُ واتَّ اللهَ قَدُ بَعَثَ لَكُوْ طَالُوْتَ مَلِكًا ۚ قَالُوٓ ٓ اللَّهِ لَكُونُ لَهُ النَّمُلُكُ عَلَيْنَا وَنَحُنُ إَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْنُونَتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ * قَالَ إِنَّ اللهَ اصطفه عَلَيْكُم وَزَادَ لا بَسْطةً فِي الْعِلْمِ وَ الْجِسْمِةُ وَاللهُ يُؤُونُ مُلكَةُ مَنْ يَشَاءُ وَاللهُ وَالسِعُ عَلِيمُ اللهِ وَالسَّعُ عَلِيمُ وَ

سيقول ٢ البقرة ٢

(اي ڏسندڙ!) اَنهن ڏانهن ن ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جيڪي پنهنجن ديسن مان موت جي يؤ کان نڪتا ۽ اُهي هزارين هئا پوءِ الله اُنهن کي فرمايو ت مرو (تر مري ويا) وري كين جياريائين_ بيشڪ الله ماڻهن تي وڏي فضل ڪرڻ وارو آهي پر گهڻا ماڻهو شڪر نہ ڪندا آهن (٣٣٣). ۽ (اي مسلمانؤ) الله جي واٽ ۾ (ڪافرن سان) ويڙھ ڪريو ۽ ڄاڻو تہ الله ٻــڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (۲۴۴). اُهو ڪير آهي جو الله کي چڱو قرض اُڌارو ڏئي؟ تـ (الله) ان لاءِ گھٹی قدر وڌائی۔ ۽ الله (رزق) تنگ ڪري ٿو ۽ (الله) ڪشادو ڪري ٿو ۽ ڏانهنس موٽايا ويندؤ (٢۴٥). موسىٰي کان پوءِ بني اسرائيلن جي ٽوليءَ ڏانهن نہ ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جڏهن پنهنجي پيغمبر کي چيائون تہ اسان لاءِ كو بادشاہ مقرر كر تہ اللہ جي واٽ ۾ ويڙھ كريون۔ (تذهن پيغمبر) چيو تر جيڪڏھن اوھان تي ويڙھ لازم ٿي تر اوھين وڙھڻ کي ويجھا نہ ويندؤ_ چيائون تر اسان کي ڇا (ٿيو) آهي جو الله جي واٽ ۾ انهيءَ هوندي بہ نہ وڑھنداسون جو (اسین) پنھنجن دیسن ۽ پنھنجن اولادن مان لوڌيا ويا آهيون پوءِ جڏهن مٿن ويڙھ لازم ڪئي ويئي تڏهن منجهانئن ٿورڙن کان سواءِ (سڀ) قري ويا ۽ الله ظالمن کي ڄاڻندڙ آهي (٣٩٦). ۽ سندن پيغمبر کین چیو تہ اللہ طالوت کی اوہان لاءِ بادشاہ مقرر کیوآھی۔ چیائون تہ ان جي بادشاهي اسان تي ڪيئن ٿيندي هن حالت ۾ جو اسين کانئس بادشاهيءَ جا وڌيڪ حَقدار آهيون ۽ مال مان ڪشادگي نہ ڏني ويئي اٿس۔ (پيغمبر کين) چيو تر الله ان کي اوهان تي پسند ڪيو آهي ۽ کيس علم ۽ جسم ۾ گهڻو وڌايو اٿس۔ ۽ الله جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي پنهنجو مُلڪ ڏيندو آهي۔ ۽ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو ڄاڻندڙ آهي (۲۴۷).

وَقَالَ لَهُمْ نَبَيْهُمْ إِنَّ الِيَةَ مُلَكِمْ آنَ يَآلِتِيكُمُ التَّابُوتُ فِيهُ سَكِكُنْكَةٌ يِّنْ زَكْيُهُ وَيَقِيَّةٌ يِّتِمَّا تَزَكَ الْمُولِي وَالْ هَرُونَ تَعْمِلُهُ الْمَلَلِكَةُ إِنَّ فِي ذَٰ إِلَكَ لَأَيَةً تَكُمُ إِنَّ كُنْتُومُّ فُمِينَينَ ﴿ فَكُمَّا فَصَلَ طَالُوْتُ بِالْجُنُوْ ذِكَالَ إِنَّ اللَّهُ مُبْتَلِيَّكُمْ بِنَهَدٍ فَكُنُ شَرِبَ مِنْهُ فَكُيْسَ مِنْ وَمَنْ لَّهُ يُطْعُهُ فَإِنَّهُ مِنْيَ الْأَمَنِ اغُتَرَفَ غُرْفَةً لَكَ لا فَشَرِبُو لِمِنْهُ إِلَّا فَلِيلًا مِنْهُمُ وَفَلَمَّا حَاوَزَةُ هُوَ وَالَّذِينَ امْنُوْامَعَهُ قَالُوُ الرَّطَاقَةَ لَنَا الْفَوَّمِرِ عِالْوُتَ وَجُنُوْدِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمُ مُثَلْقُوا اللهِ كَمُونَ فِصَةٍ قَلِيلُكَةٍ غَلَيَتُ فِعَةً كَتْثُرَةً لِإِذْنِ اللهِ وَاللهُ مَعَ الصِّوسُنَ@وَلَمَّا بَرُزُوْ الِجَالُوْتَ وَجُبُوْدِهِ قَالُوْ ارْتَبَأَ افْرِغُ عَلَيْنَا صُبُرا وَيَبَّتُ ٱقَىٰامَنَاوَانْصُرُنَاعَلَى الْقَوْمِ الكَلِفِي بَنَ۞فَهَزَمُوْهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ خَالُوْتَ وَالسَّهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةُ وَعَلَّمَهُ مِثَا يَتَكَأُوْ وَلَوْلِادَ فَعُرَاللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَغْضِ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلِكِنَّ اللهَ ذُوْفَضُلِ عَلَى الْعُلَمِينُ ﴿ يَلُكُ التُ اللهِ نَــ تُنُوُهُا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لِمِنَ الْمُرْسِلِينَ ﴿

سيفول ٢ البقرة ٢

۽ کين سندن پيغمبر چيو تر اُن جي بادشاهيءَ جي نشاني اوهان وٽ صندوق جو اچڻ آهي جنهن ۾ اوهان جي پالڻهار کان دل جو سڪون ۽ جيڪي موسىٰ جي خاندان ۽ هارون جي خاندان (تبرڪ) ڇڏيو تنهن جي بچت آهي أن كي ملائك كثي ايندا ڇو تَر أن ۾ اوهان لاءِ بيشڪ (وڏي) نشاني آهي جيكَڏهن اوهين مڃيندڙ آهيو (٢۴٨). پوءِ جڏهن طالوت لشڪر سوڌو نڪتو (تڏهن لشڪر کي) چيائين ترالله نديءَ جي پاڻيءَ سان توهان کي پرکيندڙ آهي پوءِ جيڪو منجهانئس پيئندو سو منهنجو نہ آهي. ۽ جيڪو منجهانئس نر چکندو سواءِ هن جي جو پنهنجي هٿ سان هڪ لپ ڀري (پيشي) سو بيشڪ منهنجو آهي, پوءِ منجهانشن ٿورڙن کان سواءِ (سڀني) اُن مان پيتو_ پوءِ جنهن مهل أهو (طالوت) ۽ سندس سنگتي مؤمن أن (نديءَ) کان لنگھیا اتنھن مھل پیٹندڙن) چیو تہ اج اسان کی جالوت ۽ سندس لشڪر سان (وڙهڻ جي) سگھ نہ آھي۔ (۽ تنھن مھل) جيڪي پڪو يروسو رکندا هئا تر اهي الله کي ملندا تن چيــو تر ڪيــتريون ٿـوريـون توليون گهڻن ٽولين تي الله جي حڪم سان غالب ٿي ويون آهن۔ ۽ الله صابرن ساڻ آهي (٢۴٩). ۽ جنهن مهل (اهي طالوتي) جالوت ۽ سندس لشڪر (جي وڙهڻ) لاءِ نڪتا (تنهن مهل) چيائون تہ اي اسان جا پالڻهار! اسان تي صبر پلٽ ۽ اسان جا پير ثابت رک ۽ ڪافر ٽوليءَ تي اسان کي سوپ ڏي (۲۵۰). پوءِ الله جي حڪمر سان کين ڀڄايائون ۽ دائود جالوت کي ڪٺو ۽ الله اُن (دائود) کي بادشاهي ۽ حڪمت ڏني ۽ جيڪي ان لاءِ گهريائين سو سيكاريائينس ۽ جيكڏهن الله جو ٽارڻ هڪڙن ماڻهن سان ېين کي نه جي ها ته زمين ضرور خراب تــثـي ها پر الله جهان (وارن) تي ڀلاڻي ڪرڻ وارو آهي (٢٥١). اهي الله جا حڪمر آهن اُهي توتي سڄ سان پڙهون ٿا۔ ۽ تون ضرور پيغمبرن مان آهن (٢٥٢).

تِلْكَ الرُّسُلُ فَصَّلْنَا بِعَضْهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِثْهُمُ مَّنَّ كُلُّهُ اللهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ وَرَخِيتٌ وَالنَّيْنَا عِيْسَى ابْنَ مَوْيَحُوالْبِيِّنْتِ وَأَتِيَّكُ نَهُ بِرُوْجِ الْقَكُسِ وَلَوْشَآءُ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِ هِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَأَءْتُهُمُ الْبَيْنُ وَلِكِن اخْتَلَفُوْ فَينَهُوهُ مِّنَ إِمِنَ وَمِنْهُوهُ مِنْ كَفَرُ وَلَوْ شَأَءَالِلَّهُ مَا اقْتَتَلُوْا " وَلِكِنَّ اللهَ يَفْعَلُ مَا يُرِينُكُ شَيّاً يُهَا الَّذِينَ الْمَنْوَآ أَنْفِقُوا مِمَّارَزَقُنُكُمْ مِّنْ قَبْلِ آنٌ يَأْتِي يَوْمُرَّلا بَيْعٌ فِيْهِ وَلَاخُلَّةُ وَلَا شَفَاعَةُ وَالْكَفِرُونَ هُمُ الظَّلِمُونَ۞اَللهُ لَاَ اللهِ الْأَلْهُ إِلَّا لَهُ إِلَّا لَهُوَّا أَنَّى الْقَيُّومُ وْلَاتَاخُدُهُ مِينَةٌ وَلَانَومُ لَهُ مَافِي السَّمَوْتِ وَمَافِي الْأَرْضِ مَن ذَاللَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَالُا إِلَّا بِإِذْنِهُ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ آيْدِيهُمْ وَمَاخَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيِّطُونَ بِثَكُمُّ مِّنْ عِلْمِهَ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُوسِيَّهُ التَّهُوتِ وَالْكَرْضَ وَلَا يَتُودُهُ حِفْظُهُمَا وَ هُوَالْعَكِيُّ الْعَظِيدُ ﴿ لَا إِكْرَاكَ فِي الرِّينِ ۚ قَدُنَّبُكِنَ الرَّشُدُ مِنَ الْغَيَّ فَمَنْ يَكُفُرُ بِالطَّاغُوْتِ وَيُؤُمِنَ بِاللهِ فَقَدِ السَّمَسُكَ بِالْغُرُورِ الْوُثْقَىٰ لَاانْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيْدُ ﴿

تلك الرسل ٣ البقرة ٢

اهي پيغمبر آهن, اُنهن مان هڪڙن کي ٻين کان ڀلو ڪيوسون۔ منجهانئن ڪن سان الله ڳالهايو ۽ ڪن کي درجن ۾ بلند ڪيائين۔ ۽ عيسيٰ پٽ مريعر جي کي چٽا معجزا ڏناسون ۽ کيس پاڪ روح سان مدد ڏني سون۔ ۽ جيڪڏهن الله گهري ها تر جيڪي (ماڻهو) اُنهن (پيغمبرن) کان پوءِ هئا سي پاڻ وٽ چٽن معجزن اچڻ کان بعد (پاڻ ۾) نر وڙهن ها پر اختلاف ۾ پيا پوءِ منجهائڻن ڪن ايمان آندو ۽ منجهائڻن ڪن ڪفر ڪيو۔ ۽ جَيڪُڏهن الله گهري ها تـ (پاڻ ۾) نـ وڙهن ها, پر الله جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي (٢٥٣). اي مؤمنؤ! جيڪي اوهان کي رزق ڏنو سون تنهن مان اُن ڏينهن جي اچڻ کان اڳ خرچ ڪريو جنهن ڀُر نڪو واپار ۽ نڪا ياراڻي آهي ۽ نڪا پارت هلندي۔ ۽ ڪافر ئي ظالم آهن (٢٥٤). الله (اُهو آهي جو) اُن کان سواءِ ڪو عبادت جو لائق نہ آهي, (اُهو سدائين) جيئرو, اجهانن کي) بيهڪ ڏيندڙ آهي, کيس نڪي پنڪي ۽ نڪي ننڊ ولندي آهي۔ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) سندس (ملکیت) آهی۔ کیر آهی جو سندس موکل ڌاران وٽس پارت ڪري سگهي؟ جيڪي انهن (مخلوقن) جي اڳيان آهي ۽ جيڪي سندن پوئتان آهي سو (سڀ) ڄاڻندو آهي, ۽ جيڪي گهري تنهن کان سواءِ سندس علمر مان ڪنهن ذري کي (اُهيّ) گهيرو ڪري نہ سگهندا آهن سندس (بادشاهيءَ جي) ڪرسيءَ آسمانن ۽ زمين کي لپيٽيو آهي. ۽ انهن جي سنڀال کيس نہ ٿڪائيندي آهي, ۽ اُهو (سڀ کان) مٿانھون وڏي وڏائيءَ وارو آهي (٢٥٥). دين مڃائڻ ۾ ڪا زيردستي نہ آهي (چو تہ) بيشڪ گمراهيءَ کان هدايت (جدا ٿي) پڌري ٿي آهي, تنهنڪري جيڪو طاغوت (يعني خدا کان سواءِ ٻين معبودن) کي نہ مڃي ۽ الله کي مڃي تنهن بيشڪ اهڙي مضبوط ڪڙيءَ کي ورتو جنهن کي ڇڄڻ نہ آهي۔ ۽ الله ٻـڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (٢٥٦).

وَالَّذِيْنَ كَفَرُ وَٓا أَوۡلِيۡنَهُمُ الطَّاعۡوَٰتُ يُغۡوِجُونَهُمُ مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمٰتِ أُولِيِّكَ أَصْمِبُ النَّارِ وُمُرِفِيْهَا خَلِدُ وَنَ ﴿ ٱلفرترالى الَّذِي حَاج إبراهِ مَ فِي رَبِّهِ أَنَّ اللهُ اللهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرُهِمُ دَبِّيَ الَّذِي يُعِي وَيُبِمِيثُ ۚ قَالَ إِنَّا أَجُى وَالْمِيْتُ قَالَ إِبْرُهِمُ فَإِنَّ اللَّهُ يَالْقُ بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَثُمِرِقِ قَانْتِ بِهَامِنَ الْمَغُرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كُلِّمَ ۖ وَاللَّهُ لَا يَهُدِي الْقَدُّمُ الظَّلِمِينَ ۞ أَوْكَالَّذِي مُوَعَلَى قَرْبِيةٍ وَ <u> هِيَ خَاوِرَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا ۚ قَالَ ٱلَّي كُمِي لَمْنِ وِ اللَّهُ بَعْتَ</u> مَوْتِهَا ۚ فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامِ تُثَّرِّ يَعَتُهُ ۚ قَالَ كَوْلَيَثُتُ ۗ ﴿ قَالَ لِبَثْتُ يَوْمًا أَوْبَعْضَ يَوْمِ قَالَ بَلْ لِيَثْتَ مِائَةً عَامِ فَانْظُرُ إِلَّى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَوْ يَتَّسَنَّهُ وَإِنْظُرُ إلى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اللَّهُ لِلنَّاسِ وَانْظُرُ إِلَى الْعَظَامِرِكَيْفَ نُنْشِزُهَا تُثَمِّ نَكُسُوْهَا كَنْمًا قَلَمَّا تَبَكِّنَ لَهُ `قَالَ آعُلُمُ أَنَّ اللهَ عَلَى كُلِّ شَيُّ قَدِيرٌ ﴿

تلك الرسل ٣ البقرة ٢

الله مؤمنن جو سنياليندڙ آهي کين اونداهين مان سوجهري ڏانهن ڪيندو آهي۔ ۽ جيڪي ڪافر آهن تن جا مددگار (خدا کان سواءِ جن جي عبادت كن ٿا سي) بت آهن كين سوجهري مان اونداهين ڏانهن كينـدا آهنـ اهي دوزخي آهن, أهي منجـهس سدائين رهـڻ وارا آهن (٢٥٧). (اي پيغمبر) تو أن ڏانهن نه ڏٺو ڇا؟ جنهن پنهنجي پالڻهار بابت ابراهيم سان (أنهي مغروريءُ سبب) تكرار كيو جو الله كيس بادشاهی ڏنی هئی۔ جڏهن ابراهيمر چيو تہ منهنجو پالڻهار اُهو آهي جو جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي (ڪافر) چيو تر آءٌ (بر) جياريان ٿو ۽ ماريان ٿو۔ ابراهيمر چيو تر اللہ سج کي اوڀر کان اڀاريندو آهي تنهن ڪري (تون) أن كي اولھ كان ايار پوءِ كافر ھڪو ٻڪو اوائڙو) ٿي ويو۔ ۽ اللہ ظالمر ٽوليءَ کي سڏو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (٢٥٨). يا انهيءَ طرح اُنهيءَ (پيغمبر) کي (ڏئڻي ڇا۴) جو هڪ ڳوٺ وٽان هن حالت ۾ لنگهيو جو اُهو پنهنجين ڇتين سُوڌو ڊٺل هو, (ڏسي ڪري) چيائين ته هن کي الله ڪهڙي طرح سندس قَتْلُ كان يوءِ وَسائيندو؟ يوءِ الله كيس سؤ وره ماريو وري كيس (جياري) اٿاريائين۔ اللہ چيو ڪيترو رهڻين؟ چيائين تر هڪ ڏينهن يا كجم پهر رهيو آهيان۔ (اللہ) چيو تر بلک سؤ ورہ دير کئي اٿيئي پوءِ پنهنجي طعامر ۽ پنهنجي پاڻي ڏانهن نهار جو اُهو نہ سينواريو آهي. ۽ پنهنجي (مثل) گڏه ڏانهن نهار (تر جياري توکي ڏيکاريون) ۽ (اهو هن لاءِ ڪيوسين) تہ توکي ماڻهن لاءِ نشاني ڪريون ۽ (هاڻي گڏه جي) هڏن ڏانهن ڏس تہ کين ڪيئن چوريون ٿا وري اُنهن (هڏن) کي گوشت پهرايون ٿا, پوءِ جنهن مهل ان تي (اهو حال) پڌرو ٿيو (تڏهن) چيائين تہ ڄاڻان ٿو تہ اللہ سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٢٥٩).

وَإِذْ قَالَ إِيْرِاهِهُ رَبِّ أَرِينٌ كَمُفَ تُعْيِي الْبُوثِي قَالَ أَوْلَهُ تُؤْمِنْ قَالَ بَلِي وَالِكِنُ لِيَطْلَمِينَ قَلْبِيْ قَالَ فَخُذُ أَرْبِعَةً مِّنَ الطَّلِيْرِفَصُرُهُنَّ الَيْكَ ثُمَّاجُعَلُ عَلَى كُلِّ جَبَلِ مِّنْهُنَّ جُرْءً اثْمُّادُعُهُنَّ يَالْتِيُنَكَ سَعْيًا وَاعْلَمُ آنَّ اللهَ عَزِيْرُ حَكِيْدُ أَمْ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ آمُوالَهُمُ فِي سَبِيلِ اللهِ كَمْثَلِ حَيَّةِ ٱنْبُتَتُ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْتِلَةٍ مِّانَةُ حَبَّةً وَاللَّهُ يُضْعِفُ لِمَنْ تَشَكَّاءُ وَاللَّهُ وَالسِّعْ عَلِنَّهُ ﴿ اللَّهُ يُنِّ يُنْفِقُونَ أَمُوالَهُمُ فِي سَبِيلِ اللهِ ثُمَّالَا يُبُّعُونَ مَاأَنْفَقُواْ مَثَّا وَلَا آذًى لَهُمْ آجُرُهُمْ عِنْكَ رَبِّهِمْ وَلَاخُونٌ عَلَيْهِمُ ۘۅؙڵٳۿڿؠۼڒڹؙڎڹ؈ۊؙٳڷڡۼۯڎڮ۠ۊڡۼڣ؆ڎ۠ڿڗۺ؈ڡػۊؖ يَّتْبَعُهَا آذًى وَاللهُ غَينٌ حَلِيُهُ ﴿ كَالُّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّه تُبْطِلُوُ اصَدَقٰتَكُمُ بِالْمَنِّ وَالْأَذَٰيِّ كَالَّذَى كَالَّذَى يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَآءَالنَّاسِ وَلا بُؤُمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ أَلْإِدْ فَمَثَلُهُ كَمَثَل صَفُوانِ عَلَيْهِ تُرَابُ فَأَصَابَهُ وَابِلُ فَتَرَّكُهُ صَلْمًا ٱلْأَيْقُدِرُونَ عَلَىٰ شَكِّ أُمِّيَا كَسَيُوا وَاللَّهُ لَا يَهُدِي الْقَوْمُ الكَلِفِرِينَ ﴿

تلك الرسل ٣

۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيم چيو ته اي منهنجا پالڻهار! مون کي ڏيکار ته كهڙي طرح مثلن كي جياريندو آهين۔ (الله) چيو تر نہ ٿو مڃين ڇا؟ (ابراهیم) چیو ته هائو (مجیان تو) پر هن لاءِ ته منهنجیءَ دل کی تسلی ٿئي۔ (اللہ) چيو تہ چار پکي وٺ يوءِ کين پاڻ وٽ ٽڪرا ٽڪرا ڪر پوءِ منجهانئن کو ڀاڱو هر هڪ جبل تي رک وري کين سڏ تر تو ڏانـهـن ڊوڙندا ايندا۔ ۽ جاڻ تہ اللہ غالب حڪمت وارو آهي (٢٦٠). جيڪي (ماڻھو) پنھنجا مال اللہ جي واٽ ۾ خرچيندا آھن تن جو مثال اُنھيءَ داڻيّ جي مثال وانگر آهي جو ست سنگ ڄماڻي هر هڪ سنگ ۾ سؤ داڻو هجّی۔ ۽ الله جنهن کي گهرندو آهي (تنهن کي) ٻيڻو ڏيندو آهي ۽ الله (مهربانيءَ مِ) كشادگيءَ وارو, ڄاڻندڙ آهي (٢٦١). جيڪي (ماڻهو) پنهنجو مال الله جي واٽ ۾ خرچيندا آهن وري پنهنجي ڏيڻ پٺيان نڪي ٿورو رکندا آهن ۽ نڪي ايذائيندا آهن, تن لاءِ سندن پالڻهار وٽ سندن ڻواب آهي ۽ نڪي کين ڪو ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين ٿيندا (٢٦٢). مٺو ڳالهائڻ ۽ معاف ڪرڻ اُنهيءَ خيرات کان ڀَلو آهي جنهن جي پٽيان ايدًاءُ هجي۔ ۽ الله بي پرواه بردبار آهي (٢٦٣). اي مؤمنؤ! پنهنجين خيراتن كى احسان ركڻ ۽ ايذائڻ سان اُنهيءَ ماڻهو وانگر نہ وڃايو جيڪو پنهنجو مال ماڻهن جي ڏيکاري لاءِ خرچي ۽ الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي نہ مڃي۔ پوءِ سندس مثال (أنهيءً) لسي پٿر وانگر آهي جنهن تي ٿوري مٽي (پيل) هجي ۽ مٿس وڏڦڙو مينهن رسي پوءِ ڇنڊي ڇڏيس۔ اتر رياءَ وارن) جيڪي ڪمايو تنهن مان ڪنهن ذري تي (اُهي) وس وارا نہ ٿيندا۔ ۽ الله ڪافر ټوليءَ کي سڏو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (۲٦۴).

تلك الرسل ٣

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ آمُوالَهُمُ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ الله وَ تَثْنِيتًامِّنُ أَنْفُسِهِمُ كِمَثِل جَنَّةٍ إِرَبُوةٍ أَصَابَهَا وَايِلٌ فَالْتَاهُ أَكُلُهَا ضِعْفَيْنَ قَالَ لَمْ يُصِبُهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِنْ إِنَّ أَكُنُ لَمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ حَبَّنَةٌ مِّنْ يَّغِيْلِ وَأَعْنَابِ تَبْرِي مِنْ تَغِيمَا الْأَنَّهُ وُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ التَّمَوْتِ وَأَصَابُهُ الكِيرُولَهُ ذُرِّيَّةٍ ثُنُعَفَّا أَنَّ فَأَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيْهِ نَارٌ فَاحُتَرَقَتْ كَنْ لِكَ يُبَيِّنُ اللهُ لَكُمُ الالت كعَلَّاهُ تَتَقَلَّوُونَ ﴿ يَا يَهُا الَّذِينَ امْنُوا اَيْفَعُوامِنُ طَلَّيْتِ مَاكْسَيْتُهُ وَمِتَّا آخْرَخْنَالْكُهُ مِّنَ ٱلْأَرْضِ ۗ وَلاَ تَيَعَّمُواالْخِيْثَ مِنْهُ تُنْفِقُوْنَ وَلَسْتُمُ بِالْخِذِي يُهِ إِلَّا آنُ تُغْيِيضُوا فِيهُ وَاعْلَمُوْآاتَ اللهَ غَيِيٌّ حَمِيْكٌ ﴿ ٱلتَّدِيْظِنُ يَعِدُكُمُّ الْفَقُرُ وَيَأْمُونُكُمْ بِالْفَحْشَآءِ ۚ وَاللَّهُ يَعِدُكُوُ مَّغُفِيَ ةً مِّنْهُ وَفَضَّلًا وَاللَّهُ وَالسَّعُ عَلِيْحٌ ﴿ يُوْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ ثُوْتَ الْحِكْمَةَ فَقَلَ اُوُرِقَ خَيْرًا كَثِيْرًا وَمَايِنَ كُو اِلْآاولُوالْأَلْبَابِ 🐵

تلك الرسل ٣ البقرة ٢

۽ جيڪي پنهنجن مالن کي الله جي رضامندي حاصل ڪرڻ ۽ پنهنجين دلين ۾ پڪي يقين پيدا ڪرڻ لاءِ خرچيندا آهن تن جو مثال هڪ باغ وانگر آهي جو دڙي تي هجي اُن تي وڏ ڦڙو مينهن وسي ۽ پنهنجو ڦر ٻيڻو ڪري پر جيڪڏهن مــــس وڏ ڦڙو مينهن نہ وسي تہ ماڪ بس هجيس۔ ۽ جيكى اوهين كندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي (٢٦٥). اوهان مان كو هڪ ادل سان) گهرندو آهي ڇا؟ تر اُن کي کجين ۽ انگورن جو هڪ باغ هجي جنهن جي هيٺان واهيون وهنديون هجن اُن لاءِ منجهس سڀ ڪنهن (جنس جا) ميوا هجن ۽ کيس پوڙهاڻي اچي وٺي ۽ ان کي ڪمزور اولاد هجي پوءِ اُن (باغ) کي (اهڙو) واچوڙو لڳي جنهن ۾ باھ هجي تنهنڪري (سندس باغ) سڙي وڃي۔ اهڙيءَ طرح الله اوهان لاءِ (چٽيون) نشانيون بيان كندو آهي تر مانَ اوهين سوچيو (٢٦٦) . اي مؤمنؤا جيكي كمايو تنهن مان (۽ پڻ) جيڪي اوهان لاءِ زمين مان پيدا ڪيوسون تنهن مان ڪي سٺيون شيون (خدا ڪارڻ) خرچ ڪريو ۽ اُن مان خراب شيءِ خرچ ڪرڻ جي نيت هن هوندي نہ ڪريو جو (ياڻ) اُن ۾ پنهنجين اکبن پوٽيڻ کان سوَّاءِ کيس وٺـڻ وارا نہ آهيو۔ ۽ ڄاڻو نہ اللہ بي پرواھ ساراهيل آهي (٢٦٧). (اي مسلمانؤ!) شيطان اوهان کي سيجائيءَ جو ڀؤ ڏيندو آهي ۽ اوهان کي بي حيائيءُ اجي ڪمن) جو حڪم ڪندو آهي, ۽ الله اوهان کي پنهنجي پاران بخشش ۽ ڀلائي جو وعدو ڏيندو آهي۔ ۽ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو ڄاڻندڙ آهي (٢٦٨). جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي داناڻي ڏيندو آهي ۽ جنهن کي دانائي ڏني ويئي تنهن کي بيشڪ گهڻي چڱائي ڏني ويئي۔ ۽ عقل وارن کان سواءِ ٻيو ڪو نصيحت نہ پرائيندو آهي (٢٦٩).

وَمَآانَفَقُتُوۡ مِّنُ ثَفَقَةِ اَوۡ مَنَا رُتُوۡمِّنُ ثَنَا رَ فَإِنَّ اللَّهَ يَعَلَمُهُ وَمَا لِلطَّلِيهِ أَن مِنْ أَنصُنَا رِد إِنْ تُنُدُواالصَّدَ قُتِ فَيَعِيًّا هِي * وَإِنْ تُخْفُوهَا وَ تُؤْتُونُ هَا الْفُقَ آءَ فَهُو حَنْ اللَّهِ وَكُلِّمُ وَ لَكُفٍّ عَنْكُمُ مِّنُ سَيِّالِتِكُمُ وَاللَّهُ بِمَا تَعُمَّلُونَ خَبِوَ ﴿ لَيْسَ عَلَيْكَ هُلُاهُمْ وَلِكِنَّ اللَّهَ يَهُدِي مِنْ كَثَمَا أَوْوَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرِ فَلِانْفُيكُمُ وْمَا سُنْفِقُونَ إِلَّا الْمِتَغَاَّءَ وَجُهُ اللهِ وَمَاتُنْفِقُوا مِنْ خَبُرِتُوفٌ إِلَىٰكُمُ وَٱنْتُمُولَاتُظْلَمُونَ ﴿لِلْفُقَرَآءِ الَّذِيْنَ الْحُصِدُوا فِي سَبِينُ اللهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرُبًا فِي الْأَرْضِ عَسَبُهُمُ الْجَاهِ لُ اَغْنِيّاً مِنَ التَّعَفُّونَ تَعْرِفُهُمْ بِيبْلِهُ مُ لَا مَسْتَلُوْنَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُو ٓ إِمِنْ خَيْرِ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِينُكُ أَلَّانِينَ يُنْفِقُونَ آمُوَ الْهُمْدُ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِسِرًّا وْعَلَانِيَةٌ فَلَهُمُ ٱجُرُهُمُ عِنْدَارَبِّهِمُ وَلِاخَوْثُ عَلَيْهِمْ وَلِاهُمْ يَغْزَنُونَ 🏵

تلك الرسل ٣ البقرة ٢

۽ (اي مسلمانؤ!) جيڪي اوهان خيرات ڪريو يا باس باسيو ٿا تنهن کي الله ڄاڻندو آهي ۽ ظالمن جو ڪو مددگار نہ آهي (٢٧٠). جيڪڏهن خيراتون ظاهر ڪري ڏيندؤ تر اُهي (ڪهڙيون نر) چڱيون آهن! ۽ جيڪڏهن انهن کي لڪائيندؤ ۽ اُهي محتاجن کي ڏيندؤ تر اُهو اوهان لاءِ (ويتر) يِـلو آهي۔ ۽ الله اوهان جا ڪي گناه اوهان کان ميٽيندو۔ ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (٢٧١). (اي پيغمبر!) تو تي اُنهن (كافرن) كي هدايت (يعني دل ۾ اثر پيدا) كرڻ لازمر نہ آھي پر اللہ جنھن کي گھرندو آھي تنھن کي ھدايت ڪندو آھي۔ ۽ جيڪي ڪجھ مال خرچيندا آهيو سو اوهان (جي يلي) لاءِ آهي ۽ الله جي رضامندي طلبڻ کانسواءِ (اوهين) خرچ نه ڪريو۔ ۽ جيڪي ڪجھ مال خرچيو ااُن جو ثواب) اوهان کي پورو ڏبو ۽ اوهان تي ظلمر نہ كبو (٢٧٢). اهڙن فقيرن كي اخيرات ڏيڻ لازم آهي، جيكي الله جي واٽ ۾ روڪيل آهن (واپار لاءِ) مُلڪ ۾ سفر ڪري نہ سگهندا آهن ناواقف (سندن) بي طمعيء سببان كين مالدار ڀانئيندا آهن, سندين پيشانين مان کين سڃاڻندو آهين, چنبڙي ماڻهن کان نہ پنندا آهن۔ ۽ جيكي كجھ مال خرچيندا آهيو سو الله ڄاڻندڙ آهي (٢٧٣). جيڪي پنهنجا مال رات جو ۽ ڏينهن جو ڳجهو ۽ پڌرو خرچيندا آهن تن لاءِ سندن پالٹھار وٽ سندن اجر آهي، ۽ نڪي کين ڪو يؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين تسندا (۲۷۴).

نلك الوسل

الَّذِينَ يَا كُلُونَ الرَّبُوالانِقُومُونَ إِلَّاكْمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطُنُ مِنَ الْمَيِّنَّ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوۤ ٓ إِنَّمَا الْبُيِّعُ مِثْلُ الرِّيوا وَآحَلُ اللهُ البُيعُ وَحَرَّمُ الرِّيوا فَمَنْ حَبَّاءَةُ مَوْعِظَة ثُيِّنُ رَّبِّهِ فَانْتَهَىٰ فَلَهُ مَاسَلَفَ ۚ وَأَصُرُهُ ٓ إِلَى اللهِ ﴿ وَمَنْ عَادَ فَأُولِيكَ أَصْعُبُ النَّارِهُمُ فِيهَا خَلِدُونَ ۞ يَمْحَقُ اللَّهُ الرَّبُوا وَيُرْنِ الصَّدَافَةِ وَاللَّهُ لَايُعِتُ كُلَّ كَفَّارِ اَشِيْمِ@اِتَّالَّانِيْنَ الْمَنُوَّا وَعَمِلُواالطّْلِحْتِ وَأَقَامُوا الصَّلُوةَ وَالتَّوْاللِّزَّكُوةَ لَهُمُ أَجْرُهُمُ عِنْدَارَتِهِمُ ۚ وَلَا خَوْنٌ عَلِيهُمُ وَلِاهُمُ يُغِزِّنُونَ@يَأَيُّهُا الَّذِينَ امَنُوا اتَّقَوُ الله وَذَرُوا مَا بَقِي مِنَ الرِّبُوانَ كُنْتُهُ مُّؤُمِنِينَ ﴿ فَإِنْ لَّهُ تَفْعُلُوا فَاذْنُوا بِحَرْبِ مِن اللهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبَتُّمُ فَلَكُمْ رُءُوسُ امُوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلاَ تُظْلَمُونَ ﴿ وَإِنَّ كَانَ دُوْعُسُرٌ قِ فَيَظِرَ قُ إِلى مَنْدَةٍ وَأَنْ تَصَكَّ فُو إِخَارُ لَّكُمُ إِنْ كُنْ تُمُ تَعْلَمُونَ @وَالْتُقُوا يَوْمَا تُرْجَعُونَ فِيْهِ إِلَى اللَّهِ تُثْمَّرُونُ فِي كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَيَتُ وَهُمْ لِأَيُظْكُمُونَ ﴿

تلك الرسل ٣ البقرة ٢

جيڪي وياج کائيندا آهن سي (قبرن مان) رڳو اُنهيءَ (ماڻهو) جي اُٽڻ وانگر اُٿندا جنهن کي جِنَ اثر سببان چريو ڪيو هجي۔ اهو هن ڪري آهي جو اُهي (وياج حور) چون ٿا تہ واپار وياج جهڙو ئي آهي۔ حالانڪ اللہ واپار کي حلال ڪيو آهي ۽ وياج کي حرامر ڪيو آهي پوءِ جنھن کي پنهنجي پالڻهار وٽان نصيحت آئي ۽ (وياج) ڇڏيائين تنهن لاءِ جيڪي اڳي كيائين سو (هينئر معاف) آهي۔ ۽ (آخرت ۾) سندس مامرو الله ڏانهن (سونپيل) آهي ۽ جن وري (وياج کاڌو) سي دوزخي آهن, اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (٢٧٥). الله وياج (جو کٽيو) ناس ڪري ڇڏيندو آهي ۽ خيراتن کي وڌائيندو آهي الله ڪنهن بر بي شڪر گنهگار کي دوست نه رکندو آهي (۲۷٦). جن اِيمان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا ۽ نماز پڙهيائون ۽ زڪات ڏناڻون تن لاءِ سنڌن پالشهار وٽ سندن اجر آهي۔۽ نڪي کين كو ڀـُو آهي ۽ نڪي آهي غمگين ٿيندا (٢٧٧). اي ايمان وارؤ! الله كان دِجو ۽ جيڪڏهن اوهين االله ۽ رسول کي، مجيندڙ آهيو تر جيڪي وياج مان رهيل آهي سو ڇڏيو (٢٧٨). پوءِ جيڪڏهن (ائين) نہ ڪندؤ تہ اللہ ۽ سندس رسول جي پاران اوهان کي جنگ جو اعلان هجي, ۽ جيڪڏهن توبھ ڪيوَ تہ اوهان لاءِ اوهان جي مالن جي موڙي آهي, نڪي وڌيڪ وٺو ۽ نڪي اوهان کي گهٽ ڏبو (٢٧٩). ۽ جيڪڏهن (قرضي) سڃو هجي تہ سگھ تائين مهلت ڏيڻ لازم آهي۔ ۽ جيڪڏهن اوهين ڄاڻندا آهيو ته اوهان جو (قرض) بخشڻ اوهان لاءِ بهتر آهي (٢٨٠). ۽ اُنهيءَ ڏينهن کان ڊڄو جنهن ۾ الله ڏانهن موٽايا ويندؤ, پوءِ سڀ ڪنهن ماڻهو کي جيڪي ڪمايائين تنهن جو پورو بدلو ڏبو ۽ اُنهن تي ظلم نہ ڪبو (٢٨١).

كِأَيُّهَا الَّذِينَ امَنُوْ الدِّاتِكَ ايَنْتُهُ بِكَيْنِ إِلِّي أَجَلِ مُسَسِّمًى فَاكْنُبُوهُ وَلِيَكُنُبُ بَيْنَكُمْ كَايِتِ بِالْعَدِينِ وَلَايَابُ كَايِتُ أَنْ يُكْتُكِ كَمَاعَكُمَهُ اللهُ فَلْيَكُتُ وَلَيْمِلِل الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلَيْتُقِ اللهُ رَبُّهُ وَلِا يَبْخَسُ مِنْهُ شَيْئًا كَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْضَعِيْفًا أَوْلا بِينْ تَطِيعُ أَنْ يُبِلُّ هُوَ فَلْيُبْلِلُ وَلِيُّهُ بِالْغُدُلِ وَاسْتَشْهِنُ وَاشْهِيْدَانِي مِنْ يَحِالِكُمُّوانَ لْمُرَكُّونَا رَجُكُنِ فَرَجُلٌ قَامُرَاشِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلُّ إِحُدْ بِهُمَا فَتُثَرِّرُ إِحْدَامُمَا الْأُخْرِي وَ لَا نَاكَ الشُّهُونَ آءُاذَ امَا دُعُوانُولَا شَنْعَهُ وَآنَ تَكُتُّ بُوْءُ صَغِيُرًا أَوْكِيبُوا إِلَى احَلِهِ ذَلِكُمُ أَفْسَطُ عِنْدَاللَّهِ وَأَقُومُ لِلشُّهَادَةِ وَأَدُنَّ أَلَّا تَرْتَا بُوْآالِكَ آنُ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدَاثُونُونَهَا مَنْنَكُمُ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ خُتَاحٌ إِلَّا تَكْتُبُوهَا وَآشُهِ فَ وَآلِذَاتَ بَايَعْتُمْ وَلَائضَآرُ كَاتِكُ وَلَاشَهِينًا لَهُ وَإِنَّ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ شُنُونًا بِكُمْ ﴿ وَ اتَّقَوُااللهُ وَيُعَلِّمُكُواللهُ وَاللهُ بِكُلِّ شَيْعً عَلِيُمُّ ۞

تلك الرسل ٣ البقرة ٢

اي مؤمنؤ! جڏهن ڪنهن مقرر مدت تائين قرض جو معاملو ڪريو تڏهن اُن کي لکو۔ ۽ اوهان جي وچ ۾ لکندڙ کي انصاف سان لکڻ گهرجي ۽ جيئن كيس الله سيكاريو آهي تيئن لكندڙ لكڻ كان انكار نہ كري پوءِ لكڻ گهرجيس, ۽ جنهن تي قرض آهي سو (مطلب) بيان ڪري ۽ پنهنجي پالڻهار الله کان دِجِعُ گهرجيس ۽ منجهانئس ڪجھ نر گهٽائي۔ پوءِ جنهن تي قرض آھي سو جيڪڏھن آبوجھ يا ھيڻو ھجي يا بيان ڪري تر سگھي تر سندس سنياليندڙ کي انصاف سان بيان ڪرڻ گهرجي۔ ۽ پنهنجن (مسلمانن) مردن مان بہ گواھ شاہد ڪريو، پوءِ جيڪڏهن بہ مرد نہ هجن تر هڪ مرد ۽ ٻہ زائفون (اُنهن) شاهدن مان جيڪي اوهان کي وڻن (شاهد ڪريو هن لاءِ) تہ جي اُنهن (ٻنهي) مان هڪڙي وساريندي تر اُنهن مان ٻي کيس ياد ڏياريندي۔ ۽ جڏهن شاهد (شاهديءَ لاءِ) سڏيا وڃن تر انڪار نُـ ڪن۔ ۽ اُن جي مدت تائين ٿوري يا گهڻي (قرض) جي لکي ڏيڻ کان نہ ڻڪجو۔ اھو (لکڻ) اللہ وٽ انصاف کي شام ويجھو ۽ شاھديءَ لاءِ بلڪل سڏو آهي ۽ اوهان جي شڪ ۾ نہ پوڻ کي (بہ) ڏاڍو ويجھو آهي, پر جيڪڏھن اوهان جو واپار روبرو هجي جو اوهين هٿون هٿ ڀاڻ ۾ پيا ڪريو تر اُن جي نہ لکڻ ۾ اوهان تي ڪو گناھ نہ آهي۔ ۽ جڏهن ڏيو وٺو تر شاهد ڪريو ۽ لکندڙ ۽ شاهد کي نہ ڏکوئجي۔ ۽ جيڪڏهن (اهڙو ڪمر) ڪندؤ تر اُهو اوهان کي گناه آهي۔ ۽ الله کان ڊڄو۔ ۽ الله اوهان کي سيکاري ٿو۔ ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (٢٨٢).

وَإِنْ كُنْ تُوْعَلِي سَفَرِ وَلَهُ تَحَدُوا كَامِنًا فَرِهِنٌ مَّقُدُوضَهُ ۚ فَإِنْ آمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أَوْتُيُنَ آمَانَتَهُ وَلَيَتَّقِ اللَّهَ رَيَّهُ وَلِا تَكُتُمُواالشُّهَا دَةً وَمَنْ يَكُتُمُهَا فَإِنَّهُ الْبُحُو قَلْبُهُ وَ اللهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيْهُ ﴿ يَلُهُ مَا فِي التَّمَاوِتِ وَمَا فِي الْرَضِ لِي وَإِنْ تُبِكُوْا مَا فِنَ انْفُيكُمْ أَوْتُخْفُوْهُ مُحَاسِبُكُمْ بِهِ اللهُ تَيَغْفِرُ لِمَنْ يَتِنَآ ءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَآ ءُوَاللهُ عَلَى كُلّ شَيْعٌ قَدِيْرُهِ امْنَ الرَّسُولُ بِمَا أَنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَّبِّهِ وَ النَّهُ وَمِنُونَ * كُلُّ امَنَ بِإِمَّاهِ وَمَلَّبِكَتِهِ وَكُنْتُهِ وَرُسُلِهِ ** لَا نُفَيِّتُ بِينَ آحَدِيمِّنَ رَّسُلِهُ ۖ وَقَالُوا سَبِعَنَا وَ ٱطَعَنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمُصَيْرُ ﴿ لَا يُكِلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَوَا مَا كُسُرَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَيَتْ "رَسَّنَا لَا تُؤَاخِذُنَا إِنْ نُسِينَا أَوُ أَخْطَأْنَا رُتِّنَا وَلَا تَحْمِلُ عَلَيْنَا ۗ إِصُوًّا كَمَا حَمَلُتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبُلِنَا زُتَنَا وَلاَعُجَدُّلْنَا مَالِا كِمَاقَةَ لَنَايِهِ وَاعْفُ عَنَّا "وَاغْفِرْلَنَا" وَارْحَمْنَا مَهُ إَنْتَ مَوْلِكُنَا فَانْصُرُنَاعَلَى الْقَوْمِ الْكَلْفِرِيْنَ ﴿

تلك الرسل ٣ البقرة ٢

۽ جيڪڏهن اوهين مسافريءَ ۾ هجو ۽ لکندڙ نہ لهو ته (ڪا شيءِ) گروي قبضي ڪرڻ لازم آهي پوءِ جيڪڏهن اوهان مان هڪڙا ٻين تي اعتبار رکن تہ جنھن تي اعتبار رکيو ويو تنھن کي پنھنجي امانت (يعني قرض) ادا ڪرڻ گهرجي ۽ پنهنجي پالڻهار الله کان دڄڻ گهرجي ۽ شاهدي نہ لڪايو۔ ۽ جيڪو ان کي لڪائيندو تہ بيشڪ سندس دل ڏوهارڻ آهي۔ ۽ جيڪي اوهان كندا آهيو سو الله ڄاڻندڙ آهي (٢٨٣). جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جي ئي (ملڪيت) آهي۔ ۽ جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو جيڪڏهن پڏرو ڪريو توڻي آهو لڪايو (تر بر) الله اوهانَّ سان اُن جو حساب ڪندو پوءِ جنهن لاءِ گهرندو تنهن کي بخشيندو۔ ۽ جنهن لاءِ گهرندو تنهن کي عذاب ڪندو۔ ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (٢٨۴). پيغمبر (محمد ﷺ) ڏانهن جيڪي سندس پالڻهار کان لاٿو ويو سو اُن مڃيو آهي ۽ مؤمنن (برا۔ سڀ ڪنهن الله ۽ سندس ملائڪن ۽ سندس ڪتابن ۽ سندس رسولن کي مڃيو آهي (چوڻ ٿا تر) سندس پيغمبرن مان ڪنهن هڪ (جي مڃڻ) ۾ فرق د ڪندا آهيون, ۽ چيائون تر ٻڏو سون ۽ (سندس حڪمر) مڃيوسون. اي اسان جا پالڻهار! تنهنجي بخشش گهرون ٿا ۽ توڏانهن موٽڻو آهي (٢٨٥). الله ڪنهن کي سندس وس دّاران تكليف نـ ذيندو آهي_ جيكي (چكّو) كمايائين سو سندس (فائدي) لاءِ آهي ۽ جيڪي (بڇڙو) ڪمايائين سو مٿس آهي. اي اسان جا پالڻهار! جيڪڏهن وساريون يا چُڪ ڪريون تر اسان کي نہ پڪڙ، ۽ اي اسان جا پالڻهار! اسان تي اهڙو بار نـ رک جهڙو اسان کان اڳين تي رکيو هيئي. ۽ اي اسان جا پالڻھار! جنھن (ہار) جي کڻڻ جي اسان کي سگھ ڪانھي سو اسان تي نہ رک! ۽ اسان کي معاف ڪر! ۽ اسان کي بخش ۽ اسان تي مهر ڪر! تون اسان جو سائين آهين تنهن ڪري اسان کي ڪافر ٽوليءَ تي سوب ڏي! (٢٨٦).

سِنونَ وَالْعَبَالِينَ اللَّهِ الْعَبَالِينَ اللَّهُ الْعَبَالِينَ اللَّهُ الْعَبَالِينَ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللّلْمُ اللَّهُ اللَّالَّا اللَّهُ الللَّهُ

مرامله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ٥ التَّقِّ أَاللهُ لَا إِلهُ الْاَهُوَالْحَيُّ الْقَيَّةُ مُنْ ثَوِّلَ عَلَيْكَ الْكِتْبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِبَابِينَ يَكَ يُهِ وَٱنْزُلَ التَّوْرُلِةَ وَالْاِنْجِيُكُ مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلتَّاسِ وَٱنْزَلَ الْفُرُقَانُ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوْا بَالِيتِ اللهِ لَهُمْ عَذَاكِ شَدِينٌ وَاللَّهُ عَزِيْزُذُوانْيَقَامِ ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَمُّ أَنِي الْإِرْضِ وَلَا فِي السَّهَاءِ ﴿ هُوَالَّذِي يُصَوِّرُكُمُ فِي الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَآا الْوَالَهُ إِلَّا هُوَالْعَيزِيْزُ الْعَكُنُوْ هُوَالَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الكِتْبَ مِنْهُ الْنُكُ مُحَكَمْكُ هُنَّ الْمُ الكِينِ وَأُخَرُمُ تَشْبِهِتُ ۚ فَأَكَاالَّذِي بَيَ فِي قُلُوْبِهِمْ زَيْعٌ فَيَكَّبِعُوْنَ مَا تَثَابَهَ مِنْ هُ ابْتِعَاءً الْفِتْنَةِ وَابُتِغَآءُتَأُوبُلِهِ ۚ وَمَايَعُكُوۡتَاوُ بُلِهُ ٓ إِلَّا اللَّهُ ۗ وَ الرسِفُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ الْمَثَارِيهُ كُلُّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَاء ۅٙڡٚٳۑڎؙڴۯؙٳڰٚٳؙۅڵۅۘٳٳڵٳڵڷۑٵۑ۞ڗؾۜؽٵڵٳؿؙۯۼٝڨؙڵۅؙؠؽؘٵؠۼ۫ڎٳۮ۫ لَكَ يُتَنَاوَهُبُ لَنَاصُ لَكُنْكَ رَجْمَةً أَنَّكَ أَنْتَ الْوَهَاكِ⊙

تلك الرسل ٣ آل عمران ٣

سورة آل عبران محني آهي ۽ هيءَ ٻہ سؤ آينون ۽ ويھ رڪوع آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلمَر (١). الله (أهو آهي جو) أن كان سواءِ كوئي عبادت جو لائن نہ آهي (جو سدائين) جيئرو (جڳ جي) بيهڪ ڏيڻ وارو آهي (٢). توتي (اُهو) كتاب سچ سان لاتائين (جو) جيكي (كتاب) كانئس اڳي آهن تن جي تصديق ڪندڙ آهي ۽ توريت ۽ انجيل کي لاٿائين (٣). اڳي ئي ماڻهن جي هدايت لاءِ, ۽ اسچ ۽ ڪوڙ کي) سنڌو وجهندڙ لاٽائين۔ بيشڪ جي الله جي آيتن جو انڪار ڪيو تن لاءِ سخت عذاب آهي۔ ۽ الله غالب بدلي وٺـڻ وارو آهي (۴). الله تي ڪائي شيءِ نڪي زمين ۾ ۽ نڪي آسمان ۾ گجھي رهندي آهي (^ه). اُهو (الله) اهو آهي جيڪو (مائن) جي ڳهڻن ۾ جيئن گهرندو آهي (تيئن) اوهان جي شڪل ٺاهيندو آهي۔ اُن کان سواءِ ڪوڻي عبادت جو لائن نہ آهي (اُهوڻي) غالب حڪمت وارو آهي (٦). اُهو (الله) آهي جنهن تو تي ڪتاب لاڻو جنهن مان ڪي آيتون محڪم (يعني چٽى معنىٰ واريون) آهن اُهي ڪتاب جو اصل آهن ۽ ٻِيون متشابر (يعني گھٹن معنائن واریون) آھن، پوءِ جن جي دلين ۾ ڏنگائي آھي سي منجهانئس جيڪي متشابہ آهن تن جي پٺيان فتني پکيڙڻ ۽ سندن (مطلبي) مراد ڳولڻ لاءِ لڳُندا آهن, ۽ الله کان سواءِ ان جي مراد ڪوئي نہ ڄاڻندو آهي۔ ۽ (جيڪي) علم ۾ پختا (آهن سي) چوندا آهن ڌ اُنهن کي مڃيوسون اهي مُڑئی اسان جی پالٹھار وتمان آھن. ۽ عقل وارن کان سواءِ (بیبو) نصیحت نہ ولنندو آهي (٧). اي اسان جا پالڻهار! جڏهن تو اسان کي هدايت ڪئي تنھن کان پوءِ اسان جي دلين کي ڏنگائي نہ ڏي ۽ پاڻ وٽان اسان کي باجھ عطا ڪر، جو تر تون ئي بخشٹهار آهين (٨).

رَتَنَأَ اتَّكَ حَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمِرْلَارَنْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الِيُبِيُعَادَةً إِنَّ الَّذِينِيَّ كَفَرُوْالَنْ تُغَيِّنِي عَنْهُمْ آمُوَالْهُمُّ وَلَاَّ اَوَلِادُهُهُ مِّنِنَ اللهِ شَيْئًا وَأُولِيْكَ هُمُووَقُوْدُ النَّارِ فَكَدَابُ ال فِرْعَوْنَ وَالَّذِي يُنَ مِنْ قَيْلِهِمْ كَنَّا بُوْا مَالِيْتِنَا قَالَحَٰنَ هُمُ اللهُ بِذُنْؤُيِهِمْ وَاللهُ شَدِيْدُ الْعِقَابِ فَلْ لِلَّذِينَ كَفَـرُوْا سَتُغُلَبُوْنَ وَتُحْتَرُوْنَ إلى جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿ قَدْ كَانَ لَكُمُواْكَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِنَةٌ ثُقَاتِكُ فِي سَبِيلِ اللهِ وَانْزَى كَافِرَةٌ يُرَوْنَهُمُ مِّتُكَيْهِمُ رَأَى الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِمُ مَنْ تَتَنَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبُوهُ إِلاُّولِي الْأَبْضَارِ وَزُيِّنَ لِلنَّاسِ حُتُّ الشُّهَوٰتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَيْنِينَ وَالْقَنَاطِيْرِ الْمُقَنْظَرَةِ مِنَ النَّاهَبِ وَالْفِصَّةِ وَالْغَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحُوْثِ ذَٰ لِكَ مَتَاعُ الْحُمُوةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ خُسُنُ الْمَاْبِ@قُلُ اَوْنَبِتَكُمُ عَغَيْرِينَ ذِيكُمُ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْاعِتُ رَيِّهِمُ حَِنْتُ تَعَرِٰيُ مِنْ تَعْتِهَا الْأَنْهُ رُخْلِدِيْنَ فِيْهَا وَآذُوَاجُ مُّطَهَّرَةٌ وَّرِضُوَانٌ مِّنَ اللهِ وَاللهُ بَصِبُوُ مِالْعِبَادِ قَ

تلك الرسل ٣ أل عمران ٣

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF

اي اسان جا پالڻهار! تون اُن ڏينهن ۾ ماڻهن کي گڏ ڪندڙ آهين جنهن ۾ كو شك نه آهي بيشك الله (پنهنجي) انجام كي نه قيرائيندو آهي (٩). بيشڪ جن ڪفر ڪيو تن کان ڪڏھن بہ سندن مال ۽ سندن اولاد الله (جي عذاب) مان ڪجھ بہ نہ ٽاريندو۔ ۽ اھي دوزخ جو ٻـل آھن (١٠). (اُنھن جو حال) فرعونين جي ۽ اُنھن جي حال جھڙو آھي جي کانئن اڳ ھڻا (اُنهن) اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيو, پوءِ الله سندن گناهن سببان کين پڪڙيو۔ ۽ الله سخت سزا ڏيندڙ آهي (١١). (اي پيغمبر!) ڪافرن کي چؤ ته سگهو هيٺاهان ٿيندؤ ۽ دوزخ ڏانهن گڏ ڪيا ويندؤ۔ ۽ (اُهو) بڇڙو هنڌ آهي (١٢). انهن ٻن ٽولين جي (پاڻ ۾) ويڙھ ڪرڻ ۾ اوهان لاءِ بي شڪ نشاني آهي۔ هڪڙي ٽولي الله جي واٽ ۾ وڙهي ۽ ٻي ڪافرن (جي) هئي (مسلمانن) کين پاڻ کان ٻيڻو اکين جي ڏيٺ سان ڏنو ٿي۔ ۽ الله جنهن کي وڻيس (تنھن کي) پنھنجي مدد سان سگھ ڏيندو آھي۔ ڇو تہ اُن ۾ (سمجھ جي) اکين وارن لاءِ ضرور عبرت آهي (١٣). ماڻهن لاءِ زالن ۽ پٽن ۽ سونَ ۽ چانديءَ جي (وڏن وڏن) سٿيلن ڊيرن ۽ نشان ڪيلن گهـوڙن ۽ دورن ۽ پوک جي خواهشن جي محبت سينگاري وئي آهي۔ اهو دنيا جي حياتيءَ جو سـامـان آهـي. ۽ آلله وٽ چڱو موٽڻ جّو هـنّـڌ آهي (١٤٤). (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ آءٌ ان کان ڀُليءَ (شيءِ) جي خبر دِّيانَ؟ جن (شرك كان) پاڻ بچايو تن لاءِ سندن پالڻهار وٽ بهشت آهن جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن منجهن سدائين رهڻ وارا آهن۔ ۽ پاڪ زالون ۽ اپڻ) الله جي پاران راضپو آهي۔ ۽ الله ٻانھن کي ڏسندڙ اهي (١٥) .

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَتَّنَآ اثَّنَآ امْنًا فَاغْفُولُنَا ذُنُوْسَا وَقِنا عَذَابَ النَّارِ ﴿ الصَّبِرِينَ وَالصَّدِيقِينَ وَالْفَيْتِينَ وَالْمُنْفِقِيْنَ وَالْمُنْتَغْفِرِيْنَ بِالْكِسْحَارِ® شَهِمَاللهُ أَتَّهُ لاَ الله إلا هُزُو الْمَلَيْكَةُ وَاولُوا الْعِلْمِ قَالِمِمَّا لِإلْقِسْطِ م لاَ إِلَّا هُوَالْعَزِيْزُ الْعَكِيْمُ صَّانَّ الدِّيْنَ عِنْ مَا اللَّهِ الْاسْكَلَامُ وَكَااخُتَلَفَ الَّذِينَ أُوْتُواالْكِتْ إِلَّامِنَ بَعْدِ مَا جَاءَهُ مُوالْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وْوَمَنْ يَكُفُرُ بِإِلْتِ اللهِ فَإِنَّ اللهُ سَرِيْعُ الْحِسَابِ@فَإِنْ حَاجُوْكَ فَقُلُ أَسُلَمْتُ وَجُهِيَ بِلَّهِ وَمَنِ التَّبَعَنِ * وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوْتِوُ الكِّيتُ وَالْائِسَيِّنَءَ اَسْلَمُتُوْرُ فَإِنْ اَسْلَمُواْ فَقَدِاهُ تَلَاوُا وَإِنْ تَوَكُوْا فَإِنَّهَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَاللَّهُ بَصِيْرًا بِالْعِبَادِ ﴿ إِنَّ اللَّهِ مَا إِنَّ ا الَّذِيْنَ يَكُفُرُوْنَ بِٱلْبِ اللَّهِ وَيَقُتُلُونَ النَّبِينَ بِغَيْرٍ حَيٌّ وَيَقُتُلُونَ الَّذِينَ يَامُوُونَ بِالْقِسُطِمِيَ النَّاسِ فَبَيِّنُوهُمُ بِعَنَابِ إَلِيُوهُ ولِيِّكَ اتَّذِينَ حَبِطَتْ ٱعْمَالُهُمُ فِي الدُّنْيَا وَالْإِخِرَةِ ۚ وَمَا لَهُمُ مِينَ تَٰجِرِيْنَ ۞

تلك الرسل ٣ أل عمران ٣

جيڪي چوندا آهن تر اي اسان جا پالڻهار! اسان توکي مڃيو آهي تنهن ڪري اسان جا ڏوھ اسان کي بخش ۽ باھ جي عذاب کان اسان کي بچاءِ! (١٦). اُهي صابر ۽ سچا ۽ تابعداري ڪندڙ ۽ سخي ۽ اسُر مهل جو بخشش گهرندرٌ آهن (١٧). الله (هيءَ) گواهي ڏني آهي ته الله کان سواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نہ آهي ۽ ملائڪ ۽ علمر وارا (بہ) انصاف تي قائمر رهندي(اها شاهدي ڏيندا آهن)۔ اُن کان سواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نہ آهي أهوَ غالب حكمت وارو آهي (١٨). بيشڪ (وڻندڙ) دين الله وٽ اسلام آهي, ۽ جن کي ڪتاب (توريت ۽ انجيل) ڏنو ويو تن (اڳ) تڪرار نہ کیو پر وٹن علم آیو تنھن کان پوءِ پاڻ پر ضد سببان (تڪرار كيائونا۔ ۽ جيكو الله جي حكمن كي د مييندو تر بيشك الله (بر) سگهو حساب ولندڙ آهي (١٩). پوءِ جيڪڏهن توسان جهيڙين تہ چؤ تہ مون ۽ جنھن منھنجي تابعداري ڪئي تنھن پنھنجو منھن (يعني سر) اللہ لاءِ نوايو آهي۔ ۽ (اي پيغمبر!) جن کي ڪتاب (توريت ۽ انجيل) ڏنو ويو تن کي ۽ اڻ پڙهيلن کي چؤ ته اسلام آندو اٿو؟ (يا نه)۔ پوءِ جيڪڏهن اسلام آڻين تر بيشڪ سڏيءَ واٽ وارا ٿيا, ۽ جيڪڏهن ڦري وڃن تر تو تي رڳو پيغام پهچائڻ آهي۔ ۽ الله ٻانهن کي ڏسندڙ آهي (٢٠). بيشڪ جيڪي اللہ جي آيتن کي نٿا مڃين ۽ پيغمبرن کي ناحق ٿا ڪهن ۽ ماڻهن مان جيڪي (کين) انصاف جو حڪم ڪن ٿا تن کي ٿا ڪهن پوءِ کين ڏکوئيندڙ عذاب جي سُڏ ڏي (٢١). اهي (اهي) آهن جن جي ڪمائي دنيا ۽ آخرت ۾ ناس ٿي ويشي ۽ اُنهن جو ڪو مددگار ڪونهي (٢٢).

ٱلْمُرْتُوالَ الَّذِينَ أَوْتُوانَصِيْبًا مِّنَ الْكِتْبِينُهُ عَوْنَ إِلَّى كِتْب الله ليَحْكُمُ بَيْنَهُمُ تُحَيِّبَولِ فِرِيْنَ مِنْ مُهُمْ وَهُوَمُّعُرِفُونَ اللهِ ذٰلِكَ بِإِنَّهُمُ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ الْأَايَّا مَّامَّعُدُوْدُبِ ۗ وَخَرْهُمُ فْ دِيْنِهُ وَمَّا كَانُوْ الْفُتَرُوْنَ ®فَكَلْفَ إِذَا جَمَعْنُهُمُ لِيَوْمِ لَا رَبْكُ فِيْهُ وَوُفِّنِتُ كُلُّ نَفْسِ مَا كَسَدَتُ وَهُمُ لَانْظُلَهُوْنَ ﴿ قُلِ اللَّهُ وَلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَأَءُ وَتَنْفِرُ عُ الْمُلْكَ مِمَّنُ تَشَآ أَوْرَتُعُونُمُنَ تَشَآ أَوْرَنُولُ مَنْ تَشَآ أَوْبِيهِ لِهَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْعٌ فَيَهُ يُؤُوهُ تُولِجُ النَّهُ آلِي فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّذِيلُ وَتُخْرِجُ الْمَيَّ مِنَ الْمِيِّتِ وَتَخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيُّ وَتُرْزُقُ مَنْ تَشَاَّمُ بِغَيْرِ حِسَابِ @لاَ يَتَّخِيْ النُّوُ مِنُونَ الكَلِفِي بُنَ أَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَمَنْ يَفْعَلُ ذَٰ لِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللهِ فِي شَيْعٌ إِلَّا آنُ تَتَقُوُّا مِنْهُمْ تُقُلَّةً ۖ وَيُحَدِّ رُكُو اللهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللهِ الْمَصِيُرُ ﴿ فَكُلِ إِنَّ تُخْفُوْ امَا فِي صُدُورِكُمُ أَوْتُبُدُوهُ يَحْلَمُهُ اللهُ وَيَعْلَمُمَا فِي السَّمَالُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْعٌ قَدِيْرٌ ۗ

تلك الرسل ٣ آل عمران ٣

MONOTON CONTRACTOR

(اي پيغمبر!) جن کي ڪتاب مان ڪو ڀاڱو ڏنو ويو تن کي نہ ڏنو اٿيئي ڇا؟ (جو) الله جي ڪتاب ڏانهن (هن لاءِ) سڏيا وڃن ٿا تہ سندن وچ ۾ فيصلو ڪري پوءِ منجهانئن هڪ ٽولي ڦري ويندي آهي ۽ اُهي منهن موڙيندڙ (بر) آهن (٢٣). اهو هن ڪري آهي جو آهي ڇون ٿا تہ باھ ڪن ڳاڻوَن ڏينهن کان سواءِ اسان کي ڪڏهن نہ ڇهندي ۽ جيڪو ٽاھ ٽاهيندا رهيا تنهن کين سندن دين ۾ ٺڳيو آهي (٢۴). پوءِ ڪهڙو (حال ٿيندن)؟ جڏهن کين آهو ڏينهن جنهن ۾ ڪو شڪ نہ آهي تنهن ۾ گڏ ڪنداسين ۽ سڀ ڪنهن ماڻهوءَ جيڪي ڪمايو تنهن جو کيس پورو بدلو ڏبو ۽ اُنهن سان ظلم نر كبو (٢٥). (اي پيغمبر!) چؤ نر اي الله! ملك جا مالك! جنھن کی گھرین تنھن کی بادشاھی ڈئین ۽ جنھن کان وٹیئی تنھن کان بادشاهي کسين ۽ جنهن کي گهرين تنهن کي مانوارو ڪرين ۽ جنهن کي وڻيئي تنھن کي ذليل ڪرين۔ تنھنجي هٿ ۾ چڱائي آهي. بيشڪ تون سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهين (٢٦). رات کي (گهٽائي) ڏينهن ۾ آڻين ٿو ۽ ڏينھن کي (گھٽائي) رات ۾ آڻين ٿو ۽ مٺي مان جيئري کي ڪڍين ٿو ۽ جيئري مان مئي کي ڪڍين ٿو ۽ جنھن کي گھرين تنھن کي اَنُ ڳُڻَي روزي ڏيندُو آهين (٢٧). (گهرجي تـ) مؤمن مؤمنن کانسواءِ ڪافرن کي دوست نہ بڻائين, ۽ جيڪو ائين ڪندو تنھن جو اللہ (جي دين) سان (كو) واسطو نه آهي، هن كان سواءِ ته أنهن (كافرن) كان, پاڻ بچائڻ لاءِ بچاءُ ڪريو ۽ الله پاڻ کان اوهان کي ڊيڄاريندو آهي۔ ۽ الله ڏانهن موٽئو آهي (٢٨). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو جي لڪائيندؤ يا اهو پڌرو ڪندؤ ته (بر) ان کي الله ڄاڻندو آهي۔ ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (٢٩).

يَوْمَ تَعِدُ كُلُّ نَفْسِ مَا عَبِدَتُ مِنْ خَيْرِ يُحْفَرُ الْأَوْمَا عَلَتُ مِنْ سُوَّا عِنْ وَذُكُوانَ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ آمَدًا لِيَعِيدًا وَيُحَيِّرُكُهُ اللهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ إِلِالْعِبَادِحَ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ يُخْبُونَ اللَّهَ فَالَّيْعُونِ نَ يُعْمِينَكُواللهُ وَيَغْفِي لَكُمْ ذُنُونَكُمْ وَاللهُ غَفُورٌ رَّحِيْمٌ ﴿ قُلْ ٱطِيعُوااللهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَكُوا فَإِنَّ اللهَ لَايُحِبُ الْكَفِرِيْنَ® إِنَّ اللَّهُ اصْطَفَى ادْمَرُ وَنُوْحًا وَالْ إِبْرُهِيْمَ وَالْ عِبْرُنَ عَلَى الْعُلَمِينَ ﴿ وُرِّكَةً لِمُضَّهَامِنَ لَعُضِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيُرَا إِذْ قَالَتِ امْرَاتُ عِمْوْنَ رَبِّ إِنَّى نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْ فِي عُرَّرًا فَتَقَيَّلُ مِنْيً إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيدُ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتُ رَبِّ إِنِّ وَضَعْتُهَا أَنْنَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتُ * وَ لَيْسَ الدَّكُوكَالُأُنْثَيُّ وَإِنِّ اسْتَهُيْتُهَا مَرْيَحَ وَإِنَّ أَعِيْنُ هَا يِكَ وَذُرِّيَّتَهَامِنَ الشَّيْطِنِ الرَّحِيْمِ ۞ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولِ حَسَن وَابُنَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۚ وَكَتَّلَهَا زُكُرْتِا كُلِّهَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكُرِيَّا الْمُحْرَابُ وَجَدَعِنْدَهَا رِنْ قَاقَالَ لِمُرْتِحُ أَنْ لَكِ هٰذَآ قَالَتُ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللهِ إِنَّ اللهَ تَرُزُقُ مَنْ يَشَأَءُ بَعَيْرِ حِسَافٍ

تلک الرسل ٣ آل عمران ٣

اَنهيءَ ڏينهن سڀ ڪو (ماڻهو) جيڪو چڱو ڪم ڪيائين ۽ جيڪو بچڙو ڪر ڪيائين تنهن کي آڏو لهندو, ابڇڙي ڪر کي ڏسي) گهرندو تر جيڪر سندس ۽ اُن جي وچ ۾ گهڻي ڊيگھ هجي ها۔ ۽ اللہ پاڻ کان اوهان کي ڊيڄاريندو آهي ۽ آلله ٻانهن تي گهڻو مهربان آهي (٣٠). (اي پيغمبر!) چؤ تر جي اوهين الله کي دوست رکندا آهيو تر منهنجي تابعداري ڪريو تہ اللہ اوهان کي دوست رکندو ۽ اوهان جا گناھ اوهان کي بخشيندو_ ۽ الله بخشتُهار مهربان آهي (٣١). (اي پيغمبر! چؤ) تہ الله ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو، پوءِ جيڪڏهن ڦري ويا ته بيشڪ الله (به) ڪافرن کي دوست نہ رکندو آهي (٣٢). الله آدم ۽ نوح ۽ ابراهيمر جي اولاد ۽ عمران جي اولاد کي جهانن (وارن) تي سڳورو ڪيو آهي (٣٣). جو پاڻ ۾ هڪ ٻئي جو نسل آهن۔ ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي (٣٤). جڏهن عمران جي زال چيو تر اي منهنجا پالڻهار! جيڪي منهنجي ڀيٽ ۾ آهي سو تو لاءِ آزاد كيل نذر كيمر تنهن كري مون كان قبول كر_ بيشك تون ثي بِـدَندڙ ڄاڻندڙ آهين (٣٥). پوءِ جڏهن اُن کي ڄڻيائين تڏهن چيائين تر اي منهنجا پالڻهار! مون ڌيءَ ڄڻي۔ ۽ جيڪي اُن ڄڻيو تنهن کي الله بهتر ڄاڻندڙ اهـي۔ ۽ پٽ ڌيءَ جهڙو نہ آهـي. ۽ مون سنـدس نالو مريم رکيو ۽ آءٌ ان کی ۽ سندس نسل کي تڙيل شيطان (جي شر) کان تنهنجيءَ پناه ۾ سونپيان ٿي (٣٦). پوءِ اُن کي سندس پالڻهار چڱي قبولڻ سان قبوليو ۽ اُن کي چڱي پالڻ طرح پاليائين۔ ۽ سندس سنياليندڙ زڪريا کي ڪيائين۔ جڏهن بر زكريا مٿس حجري ۾ لنگهندو هو ته رئس طعام (رکيل) لهندو هو۔ (هڪ وقت) چيائين تر اي مريمر! هيءُ ڪٿان تو لاءِ (آيو) آهي؟ چيائين تر اهر الله وتـَان (آيو) آهي۔ ڇو تر الله جنهن کي وڻيس (تنهن کي) اڻ ڳڻي روزي ڏيندو آهي (٣٧).

هُنَالِكَ دَعَازُكُر تِيَارِتَهُ عَتَالَ رَبِّ هَبْ لِيُ مِنُ لَكُنُكُ ذُرِّتُهُ ۗ طِيِّيةً ۚ إِنَّكَ سَمِيْعُ الدُّعَآءِ ۞فَنَادَتُهُ الْمَلَيْكَةُ وَهُوَقَآبِحُ يُّصَلِّي فِ الْمُحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَيِّرُكَ بِيَحْيِي مُصَدِّقًا بِكِلْمَةٍ مِّنَ اللهِ وَسَبِيّدًا وَّحَمُورًا وَّبَينًا مِّنَ الصَّلِحِينَ ﴿ وَسَبِيدًا وَحَمُورًا وَبَينًا مِ ٱ فَي يُكُونُ لِي عُلَا وَقَدُ بَلَغَيْنَ الْكِبَرُ وَامْرَ لَنْ عَاقِرٌ قَالَ كَذٰ لِكَ اللهُ يَفْعَلُ مَا يَنتَاءُ ۞ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّنَ ايَةً * قَالَ اليتُكَ اللَّ يُتَكِّمُ التَّاسَ عَلْفَةَ آيَّا مِر اللَّارَمُوَّا وَاذْكُوْرُيَّكَ كَثِيْرًا وَّسَيِّهُ بِالْغَثِينِ وَالْإِبْكَارِهُ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَيْكَةُ يْمَرْيَكُمُ إِنَّ اللهَ اصْطَفْمَكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفْمَكِ عَلَى نِسَآء الْعَلَمِينَ ﴿ يَهُورُيُكُوا قُنُينَ لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرِّكِعِينَ ﴿ ذٰلِكَ مِنْ أَنْبُأَ ۚ الْغَيْبِ نُوْمِيْهِ الَّهِكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمُ إِذْ يُلْقُونَ آقُلامَهُمُ آيَّهُمُ مَيكُفْلُ مَرْيَحَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ۞ لِذُقَالَتِ الْمَلَلِكَةُ لِمَرْمُ إِنَّ اللهَ يُنِيِّرُكِ بِكِلِمَةِ مِنَّهُ أَامْهُ الْمَسِيَّحُ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَحَ وَجِيُهًا فِي الدُّنْيَا وَالْاِحْرَةِ وَمِنَ الْمُثَعَرَّبِينَ ۞

تلك الرسل ٣ آل عمران ٣

ACTIVITY ON TON TON TON TON TON

أتي زكريا ينهنجي پالڻهار كي سڏيو, چيائين اي منهنجا پالڻهار! پاڻ وٽان مون کي يـلو اولاد بخش، ڇـو تـ تون دعا جو بـڏندڙ آهين (٣٨). پوءِ ملائڪن سڏيس ۽ اُن حجري ۾ بيٺي نماز پڙهي ٿي (ملائڪن چيس تر) الله توكي يحيٰ (جي جمع) جي خوشخبري ڏئي ٿو جو الله جي حڪمر (سان پيدا ٿيل عيسيٰ) جو سچو ڪندڙ ۽ سردار ۽ سَتو جَتو ۽ صالحن مان پيغمبر آهي (٣٩). چيائين تر اي منهنجا پالثهار! مون کي پٽ ڪيئن ٿيندو جو بيشڪ مون کي پوڙهاڻي اچي رسي آهي ۽ منهنجي زال سُنڊ آهي (ملائك) چيو ته الله جيكي گهرندو آهي سو اهڙيءَ طرح كندو آهي (۴۰). چيائين تر اي منهنجا پالڻهار! مون لاءِ ڪا نشاني مقرر ڪر۔ (الله) فرمایو تہ تنھنجی نشانی (ہیءَ) آہی تہ تبی ڈینھن اشاری کان سواءِ ماڻهن سان ڳالهاڻي نه سگهندين ۽ پنهنجي ڀائڻهار کي گهڻو ياد ڪر ۽ صبح جو ۽ سانجهيءَ جو ساراھ (۴۱). ۽ (ياد ڪر) جڏهن ملائڪن چيو تہ اي مريمر! الله توکي سڳورو ڪيو ۽ توکي پاڪ ڪيائين ۽ توکي جهانن جي زائفن تي سڳورو ڪيائين (۴۲). اي مربير! پنهنجي پالڻهار جي فرمانبرداري ڪر ۽ سجدو ڪر ۽ رڪوع ڪندڙن سان گڏجي رڪوع کر (۴۳). اها گجهین خبرن مان آهی اُن کی تو ذانهن وحی کیوسون۔ ۽ (تون) تڏهن وٽن نه ٿين جڏهن پنهنجا قلمر (پُکن لاءِ نهر ۾) وڌائون ٿي تر اُنهن مان ڪير مريمر کي سنڀاليندو ۽ تڏهن بر وٽن نر هئين جڏهن تكرار كندا رهيا (۴۴). جذِّهن ملائكن مريم كي چيو تـ اي مريمـ! الله پاڻ وٽان توکي هڪ اخاص) حڪمر اسان پيدا ڪيل پٽ) جي خوشخبري ڏئي ٿو سندس نالو مسيح عيسئي پٽ مريمر جو دنيا ۽ آخرت ۾ مرتبي وارو ۽ ويجهن ٻانهن مان ٿيندو (۴۵).

وَ نُكَلَّمُ النَّاسَ فِي الْمَهُدِ وَكَهٰلًا وَّمِنَ الصَّلَحِينَ ﴿ قَالَتُ رَبِّ أَثِّى بَكُونُ لِنْ وَلِكَ ۚ وَلَهُ يَعْسَمُنَّى بَنَيْرٌ ۚ قَالَ كَذَٰ لِكِ اللَّهُ يَغْفُقُ مَا يَنْنَأَ أَوْ إِذَا قَطَى آمُرًا فَإِنَّهَا يَقُوْ لِ لَهُ كُنَّ فَيكُوْنُ ﴿ وَيُعِيِّمُهُ الْكِتْبَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرِلَةَ وَالْإِنْجَيْلَ ﴿ وَرَسُولًا إِلَّ بَنِي ﴿ الْمُرَاءِ مِنْ لَا أَنْ قَدُ عِنْ كُوْ بِالِيَةِ مِنْ رَبِّكُو ۗ أَنْ أَخُلُتُ ٱلْمُوْتِنَ الطِّينِ كَهَيْءَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيْهِ فَيَكُونُ طُبُرًا لِإِذْنِ اللهِ وَأَبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأَنْجِي الْمُوْثُ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أَنِّدَنُّكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَاتَكَا خِرُونَ فِي أَبُورَكُمُ اِنَّ فِي ذَالِكَ لَايَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُتَّوْمِنِيْنَ أَهُو مِنْ مَنَ اللهِ عَلَى اللهِ عَلَى اللهِ عَلَى اللهِ عَلَى ا التَّوْرِيةِ وَلِأَحِلَّ لَكُوْبَعُضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُوْ وَجِنْتُكُمُ ۑٲڮةٟڝؙٞ۫ڗۘؠۜڮؙؙڎۨؖٷؘٲؾٞڠؙۅااللهَ وَٱطِيعُون[©]ٳؾۜٙٳڵڷهَ رَبْ ُوَرَثِّكُو فَاعْيُدُاوُهُ لَا ذَاصِرَاظُ مُنْ تَقِيْدُ ﴿ فَكُمَّا أَحَسَ عِيْلِي مِنْهُمُ الكُفْرَ قَالَ مَنُ آنصًا رِئّ إلى الله وْقَالَ الْحَوَارِيُّونَ غَنُّ اَنْصَارُاللهِ المَثَا بِاللهِ وَاشْهُدُ بِأَتَّا مُسْلِمُونِ ﴿ رَبِّنَا الْمُثَا بِمَآاَنُوۡلُتَ وَاتَّبَعۡنَاالرَّسُوۡلَ فَاكۡتُبُنَامَعَ الشُّهِدائِنَ ﴿

تلک الرسل ۳ آل عمران ۳

۽ ماڻهن سان ڳالهائيندو پينگهي ۾ (ننڍي هوندي) ۽ جوانيءَ ۾ (بر) ۽ صالحن مان هوندو (۴٦). چيائين ته اي منهنجا پالڻهار! مون کي ڪيئن ٻار ٿيندو؟ جو مون کي اڪنهن) ماڻهوءَ هٿ ئي ز لاتو آهي۔ (ملائڪ) چيو تر الله جيڪي گهرندو آهي سو اهڙي طرح پيدا ڪندو آهي۔ جڏهن ڪو ڪمر ڪندو آهي تر اُن لاءِ رڳو چوندو آهي: ٿيءُ, تر ٿي يوندو آهي (۴۷). ۽ کيس ڪتاب ۽ دانائي ۽ توريت ۽ انجيل سيکاريندو (۴۸). ۽ (اُن کي) بني اسرائيلن ڏانهن پيغمبر ڪري موڪليندو (عيسيٰ چيو تر) مون اوهان جَي پالڻهار وٽان نشاني آندي آهي تہ آءٌ اوهان لاءِ مٽيءَ مان پکيءَ جي شڪل جهڙو (بوتو) بڻائيندس پوءِ منجهس ڦوڪيندس تر الله جي حڪم سان پکي ٿيندو, ۽ (مادر زاد) انڌي ۽ ڪوڙهي کي ڇُٽائيندس ۽ الله جي حڪمر سان مُئي کي جياريندس، ۽ جيڪي کائيندا آهيو ۽ جيڪي پنهنجن گهرن ۾ سانڀيندا آهيو سو ارهان کي ڏسيندس_ جيڪڏهن اوهين مڃيندڙ آهيو تہ اوهان لاءِ اُن ۾ هڪ نشاني آهي(۴۹). ۽ جيڪو مون کان اڳ توريت (جو ڪتاب) آيل آهي تنهن جو سچو ڪندڙ آهيان ۽ حيڪي (شيون) اوهان تي حرامر ڪيل آهن تن مان ڪي اوهان لاءِ حلال ڪندس ۽ اوهانجي پالڻهار وٽان اوهان لاءِ نشاني آندي اٿـمہ پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجي تابعداري كريو (٥٠). بيشك الله منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالثهار آهي تنهن ڪري سندس عبادت ڪريو۔ اها سنئين واٽ آهي (٥١). پوءِ جنهن مهل عيسىٰ كانئن كفر (جا كر) اكين سان ڏنا (تنهن مهل) چيائين تر الله (جي دين) ڏانهن منهنجا مددگار ڪير آهن؟ حوارين چيو تر اسين الله (جي دين) جا مددگار آهيون, الله کي مڃيوسون, ۽ شاهدي ڏج تر اسين پڪ مسلمان آهيون (٥٢). (چيائون تر) اي اسان جا پالڻهار! جيڪي تو لاٿو سو مڃيوسون ۽ اهن) پيغمبر جي تابعداري ڪئي سون تنهنڪري اسان کی شاهدن مان لک (۵۳).

وَمَكُونُوا وَمُكُواللَّهُ وَاللَّهُ خَنْرُ الْلِكُرِيْنَ شَاذْ قَالَ اللَّهُ يْعِيشْنَى إِنَّ مُتَوَّقِيْكَ وَرَافِعُكَ إِنَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كُفُّرُوْاوَجَاعِكُ الَّذِيْنَ اتَّبَعُولُا فَوْتَى الَّذِيْنَ كَفَرُوْاَ إِلَّى يَوْمِ الْقِيامَةِ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُوْ فَأَحْكُوْ بَدِينَكُمْ وِيْمَا كُنْتُو فِيۡهِ تَخۡتَلِفُوۡنَ۞فَأَمَّا الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا فَأَعَذِّ بْهُمُ عَذَابًا شَدِينِدُ إِن الدُّنْيَا وَالْإِخِرَةِ 'وَمَالَهُمُ مِّنْ تَٰهِمِيْرَ؟ وَإِنَّا الَّذِيْنَ الْمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَتِ فَيُوَ قِيْهِمُ الْجُورَهُمُ وَ اللهُ لَا يُحِتُّ الظُّلِمِينَ ﴿ ذَٰ لِكَ نَتُلُوهُ مَكَنْكَ مِنَ الْأَلْتِ وَ النَّاكُوالْحَكُدُ إِنَّ مَثَلَ عِيْسَى عِنْكَ اللَّهِ كَمَثَلَ ادْمَ شَغَلَقَهُ مِنْ شُرَابٍ ثُمِّرً قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ الْمُحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنُ مِّنَ الْكُمْتَرِيْنَ ۞ فَمَنْ حَالَيْكَ فِيهُ مِنْ بَعْلِمَا حَالَاكُ مِنَ الْعِبْدِ فَقُلُ تَعَالُوا نَدُعُ ٱبْنَاءَ نَا وَٱبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَ نِمَآءَكُهُ وَانَفُسَنَا وَانَفُسَكُمُّ تُحَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلُ تَعْنَتَ اللهِ عَلَى الكَٰذِيبِينَ ﴿إِنَّ هٰذَالَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ ۚ وَمَامِنُ اللهِ إِلَّا اللهُ * وَإِنَّ اللهَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ® تلک الرسل ٣

۽ (يهودين) رٿ رٿي ۽ الله بہ (ڳجهي) رٿ رٿي ۽ الله بهتر (ڳجهي) رٿ رئيندڙ آهي (٥۴). (ياد ڪر) جڏهن الله چيو ته اي عيسيٰ آءٌ تو کي ماريندڙ ۽ توکي پاڻ ڏانهن مٿي کڻندڙ آهيان ۽ جن ڪفر ڪيو تن (جي بهتانن) کان توکي پاڪ ڪندڙ آهيان ۽ جن تنهنجي تابعداري ڪئي تن کي قيامت تائين ڪافرن تي مٿاهون (غالب) ڪندڙ آهيان, وري مون ڏانهن اوهان جو موٽڻ آهي پوءِ اوهان جي وچ ۾ جنهن ڳالھ بابت اوهين تڪرار ڪندا آهيو (تنهن بابت) نبيرو كندس (٥٥). پوءِ (أنهن مان) جن كفر كيو تن کي دنيا ۽ آخرت ۾ بلڪل سخت سزا ڏيندس ۽ اُنهن جو ڪو مددگار نه آهي (٥٦). ۽ (اُنهن مان) جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا تن کي (الله) سندن اجورا پورا ڏيندو۔ ۽ الله ظالمن کي دوست نہ رکندو آھي (٥٧). اھو (قصو) جو توتي پڙهون ٿا سو نشانين ۽ حڪمت واري ڪتاب مان آهي (٥٨). الله وٽ عيسيٰ (جي پيدا ڪرڻ) جو مثال آدم جي مثال جهڙو ئي آهي اُن (آدهر) کي مٽيءَ مان بڻايائين وري اُن لاءِ چيائين ٿيءَ, تہ ٿي پيو (٥٩). (اها ڳالھ) تنهنجي پالڻهار وٽان سچي آهي تنهنڪري شڪ ڪندڙن مان نه هج (٦٠). پوءِ اُن کان بعد جو تو وٽ علم آيو جيڪو تو سان ان بابت جهڳڙو ڪري تہ چؤ تہ اچو تہ (اسين) پنھنجن پٽن ۽ اوهان جي پٽن ۽ پنهنجين زالن ۽ اوهان جي زالن ۽ پاڻ کي ۽ اوهان کي سڏيون پوءِ (گڏجي پاراتي جي) زاريءَ سان دعا گهرون پوءِ الله جي لعنت ڪوڙن تي ڪريون (٦١). اهو قصو ضرور سجو آهي، ۽ الله کانسواءِ ڪوئي عبادت جو لائن نہ آھي۔ ۽ اللہ ئي يقيناً غالب حڪمت وارو آھي (٦٢).

فَإِنْ تُوَكُّوا فِأَنَّ اللَّهَ عَلِيْوْ إِلْيُفْسِدِينَ ﴿ عَتُلُ كَأَهُلَ الكِتْبِ تَعَالُوْا إِلْ كُلِمَةٍ سَوَا وَبَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ ٱلَّانَعُبُكَ إِلَّا الله وَلانْشُوكَ بِهِ شَيْئًا وَلاَيتَّخِذَ بَعُضُنَا بَعُضَّا اَرُبَايًا مِّنُ دُونِ اللهِ قَاِنُ تَوَكُوا فَقُولُوا اللهُ هَدُوا بِأَنَّا مُسْلِئُونَ[®] يَا هُلَ الكِتْبِ لِمَعْكَا يُجُونَ فِيَ إِبْرَاهِ يُمَو وَمَا أَيْزِلَتِ التَّوْرُبُةُ وَالْإِنْجِيْلُ إِلَّامِنَ بَعُبِهِ أَفَلَاتَعُقِلُونَ ﴿ هَا اَنْ تُدُ هَا أُلَّاءِ مَا عَجُهُ ثُمُّ فِيهَا لَكُمُ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاَّجُونَ فِيُمَالَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْوٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَانْتُمْ لَاتَعْكَمُونُ ۞مَا كَانَ إِبْرُهِيْهُ يَهُوْدِيًّا وَلَا نَصْرَ إِنبًّا وَ الكِنُ كَانَ حِنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ يَا تِرْهِ فِيهُمَ لَكُونِينَ اتَّبَعُوهُ وَهٰذَا النَّبَيُّ وَالَّذِينَ الْمَنْوُا وَاللَّهُ وَلِنَّ الْمُنْوُمِنِينَ ⊙ وَدَّتَ ظَالَمِنَةٌ ثُمِّنُ ٱلْمُلِى الْكِتْبِ لَوْ يُضِلُّو نَكُمُ ۗ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْغُرُونَ ﴿ يَا هُـلَ الكِيْتِ لِمَ تَكُفُّرُونَ بِٱلِمْتِ اللَّهِ وَ اَنْتُمْ تَشْهُكُ وَنَ ۞

تلك الرسل ٣ آل عمران ٣

پوءِ جيكڏهن ڦِرن تر بيشڪ الله (بر) فسادين کي ڄاڻندڙ آهي (٦٣). (اي ييغمبر!)چؤ تـ اُي ڪتاب وارؤ! هڪ ڳالھ ڏانهن اچو جا اسان ۽ اوهان جي وچ ۾ هڪ جهڙي آهي (اُها هيءَ آهي) تہ الله کان سواءِ ڪنهن جي عبادت نہ ڪريون ۽ نڪي ساڻس ڪنهن شيءِ کي شريڪ ڪريون ۽ نکی اسان مان کو کنھن کی (بہ) اللہ کانسواءِ پالٹھار کری مجی۔ یوءِ جيڪڏهن ڦرن تہ چئو تہ شاهد هجو تہ اسين يڪ مسلمان آهيون (٦۴). اي ڪتاب وارؤ! ابراهيم بابت ڇالاءِ جهڳڙو ڪريو ٿا؟ ۽ حالانڪ توريت ۽ انجيل نه لانا ويا پر کانٹس پوءِ. پوءِ اوهين نہ سمجھندا آهيو ڇا؟ (٦٥). (اي يهوديؤ!) اوهـين أهي آهيو جو جنهن جي اوهان کي ڄاڻ آهي تنهـن بابـت جهڳڙو ڪندا آهيو پر جنهن جي اوهان کي ڪا ڄاڻ آهي ئي نہ تنهن بابت جو جهڳڙو ڪندا آهيو؟ ۽ الله ڄاڻندو آهي ۽ اوهين نہ ڄاڻندا آهيو (٦٦). ابراهيم نڪي يهودي هو ۽ نڪي نصراني (هو) پر حنيف (هڪ طرفو) مسلمان هو۔ ۽ مشرڪن مان نہ هو (٦٧). ابراهيم کي اُهي ماڻهو ويجها آهن جن سندس تابعداري ڪئي ۽ (پڻ) هيءُ پيغمبر ۽ جن (مئس) ايمان آندو_ ۽ الله مؤمنن جو سنڀاليندڙ آهي (٦٨). ڪتابن وارن مان ڪا ٽولي گهرندي آهي تر جيڪر اوهان کي ڀُلاڻين۔ ۽ اُهي پاڻ کان سواءِ (ٻئي) ڪنهن کي ز ڀلائيندا آهن ۽ نر سمجهندا آهن (٦٩). اي ڪتاب وارؤ! الله جي آيتن کي ڇا لاءِ نٿا مڃيو؟ ۽ (حقيقت ڪري) اوهين شاهدي ڏيو ٿا (٧٠).

لَأَهْلَ الْكِتِكِ لِيَهِ تَكْلِسُونَ الْحَقُّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُنُونَ الْحَقُّ وَٱنْتُمْ تَعُلَمُونَ ۗ وَقَالَتُ كَلْإِنْفَةُ يُمِّنُ آهُلِ الْكِتْ الْمِنُوا بِٱلَّذِيُّ أنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ امنُوا وَجُهَ النَّهَارِ وَاكْفُنُ وَالْخِرَةُ لَعَلَّهُ مُ يَرُحِبُّوْنَ۞ؖوَلاتُوُمِنُوَالِلَالِمَنْ تَبِعَ دِيْنَكُوْ قُلْ إِنَّ الْهُلْي هُدَى اللهُ أَنْ يُؤُنَّ آحَدُ مِّشْلَ مَاۤ أُوْتِيْتُهُ ٱوْ يُحَآحُوْكُمُ عِنْدَرَتِكُوْ قُلْ إِنَّ الْفَصْلَ بِيدِاللَّهُ يُؤْتِنُهِ مَنُ يَّشَأَءُ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيُرُ ۚ يَنْخَتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاَّءُ وَاللَّهُ ذُوالفَضُلِ الْعَظِيْمِ ﴿ وَمِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مَنْ إِنْ تَأْمَنُهُ يقِنُطَارِتُؤَدِّةِ النَكَ وَمِنْهُمْ مِّنَ إِنْ تَأْمَنْهُ بِهِ مِنَارِ لَا يُؤَدِّهُ إِلَيْكَ إِلَّامَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَأَيْمًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ قَالُوُا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّنَ سَبِيْلُ ۚ وَيُقُو لُوْنَ عَلَى اللهِ الْكَيْنِ بَ وَ هُمُرَبِعُلَمُونَ@بَلِي مَنَ أَوْ في يَعَهْدِ مِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِتُ الْمُتَّقِيْنِ©انَّ الَّذِيْنَ يَشْتَرُوْنَ بِعَهْدِ اللهِ وَأَيْمَا نِهِمُ شَمَنًا وَّلِيُلًا أُولِيكَ لَاخَلَاقَ لَهُمْ فِي الْأَخِرَةِ وَلَا يُكِلِّمُهُمُ اللهُ وَلَا يَنْظُوُ الدُّهِمُ يَوْمُ الْقِيامَةِ وَلَا يُزِكِّيهِمْ وَلَهُمُ عَذَاكِ ٱلدُّمْ ۗ

تلك الرسل ٣ آل عمران ٣

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

اي ڪتاب وارؤ! ڇا لاءِ سچ کي ڪوڙ سان ملائيندا آهيو ۽ سچ کي لڪائيندا آهيو؟ هن هوندي (بہ) جو اوهين ڄاڻندا آهيو (٧١). ۽ اهل ڪتاب مان ڪا ٽولي (پاڻ ۾) چوي ٿي تہ جيڪي مؤمنن تي لائـو ويو آهي تنھن کي (مؤمنن وٽ) ڏينھن جي اڳياڙيءَ ۾ مڃيو ۽ اُن جي پوياڙيءَ مر انڪار ڪريو تر مان اُهي (شڪ ۾ پڻجي دين کان) ڦري وڃن (٧٢). ۽ جيڪو اوهان جي دين جي تابعداري ڪري تنهن کان سواءِ (ٻئي) ڪنهن کی نہ مجیو (ای پیغمبر کین) چؤ تہ ہدایت اللہ واری ہدایت آھی (۽ چون ٿا تہ متان مجيو) تہ جھڙو (دين) اوهان کي ڏنو ويو آهي تھڙو ڪنھن (ٻئي) كي ڏنو ويندو يا اوهان جي پالڻهار وٽ اوهان تي حجت قائم ڪندا۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ ڀلائي اللہ جي هٿ ۾ آهي, جنهن کي وثيس تنهن کي اها ڏيندو آهي۔ ۽ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو ڄاڻندڙ آهي (٧٣). جنهن کي وڻيس تنهن کي پنهنجيءَ ٻاجھ سان خاص ڪندو آهي۔ ۽ الله وڏي فضل وارو آهي (٧۴). ۽ اهل ڪتاب مان ڪي اهڙا آهن جو جيڪڏھن وٽن شامر گھڻو مال امانت رکين تہ اُھو (سمورو) توکي وراثي ڏيندا, ۽ منجهانئن ڪي اهڙا آهن جو جيڪڏهن وٽن هڪ دينار (اشرفي) المانت رکين تر مٿن سدائين بيهي (مطالبي ڪرڻ) کان سواءِ توکي وراڻي ُ ن ڏيندا۔ اهو (نہ ڏيڻ) هن سببان آهي جو چون ٿا تہ اُڻ پڙهيلن (جي مال کسڻ) ۾ اسان کي ڪا پڪڙ پڇاڙ نہ آھي ۽ الله تي اھي ڄاڻ ھونـدي بـ ڪوڙ چوندا آهن (٧٥). هائو! جنهن پنهنجو انجام پاڙيو ۽ ڊنو تر بيشڪ الله ڊڄندڙن کي دوست رکندو آهي (٧٦). جيڪي الله سان ڪيلن انجامن ۽ پنهنجن قسمن جي عوض ٿورو ملھ وٺندا آهن اهي اُهي) آهن جن کي آخرت ۾ ڪو بهرو نہ آهي ۽ نڪي قياست جي ڏينهن الله ساڻن ڳاٺهائيندو ۽ نڪي اُنهن ڏانهن نهاريندو ۽ نڪي کين (گناهن کان) پاڪ ڪندو ۽ أنهن لاءِ ذكوتيندرٌ عذاب آهي (٧٧).

تلك الرسل ٣

وَإِنَّ مِنْهُهُ لَفَ نُقًّا تُلُونَ ٱلْسِنَتَهُمُ بِالْكُتُ لِتَحْسَيُونُهُ مِنَ الكِتْبِ وَمَا هُوَمِنَ الْكِتْبِ ۚ وَيَقُولُونَ هُوَمِنَ عِنْدِ اللهِ وَمَاهُوَ مِنْ عِنْدِاللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ @مَا كَانَ لِبَشَرِ أَنْ يُّؤُيِّيهُ اللهُ الْكِتْبَ وَالْحُكْمَ وَالنَّيْوَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوْاعِبَادًا إِنَّ مِنْ دُونِ اللهِ وَلِكِنُ كُونُوْ إِرَبّْنِيِّنَ بِمَا كُنُنُّو تُعَلِّمُونَ الكِتْب وَبِمَا كُنْ تُمُونَ وُسُونَ ﴿ وَلِا يَا مُرَكُمُ أَنَ تَتَّخِذُ وَا الْبُكَلِّكَةَ وَالتَّبِينَ أَذِيَا يَا ﴿ إِنَا مُؤْكُمُ بِالكُفْرُ يَعُبُ إِذْ إَنْ تُوْمُسُلِكُونَ فَوَ إِذَا خَذَا لِللهُ مِنْثَاقَ النَّبِينَ لَهِمَّا اتَنْتُكُوْمِنْ كِيْتِ وَحَكْمَةِ نُتْهَ حَآءَكُوْ رَسُولُ مُصَدِّقَ قُ لِّمَامَعَكُمُ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ ۚ قَالَءَاقُرُرْتُهُ وَأَخَذُنَّهُۥ عَلَى ذَٰلِكُهُ إِصْرِيْ ۚ قَالُوُٓا أَقُورُنَا ۚ قَالَ فَاشْهَدُ وَاوَأَنَامَعُكُمُ مِّنَ الشِّهِدِينَ @فَمَنُ تَوَلَّى بَعْدَا ذَلِكَ فَأُولَيْكَ هُمُ الْفْسِقُونَ @أَفَغَاثِرُدِينِ اللهِ يَبْغُونَ وَلَهُ ٱسْلَمَمِنُ فِي السَّهُوٰتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكُوْهًا وَالَّذِهِ يُرْجَعُونَ ۞

تلك الرسل ٣

۽ منجهانئن هڪ ٽولي آهي جا ڪتاب (پڙهڻ) ۾ پنهنجين زبانن کي هن لاءِ وچڙائيندي آهي تر ان کي اوهين ڪتاب مان ڀانيو ۽ (حقيقت ڪري) اُهر ڪتاب مان نہ آهي, ۽ (پڻ) چوندا آهن تہ اُهو اللہ وٽان آهي ۽ (حقيقت ڪري) اُهو الله وٽان نہ آهي, ۽ اُهي ڄاڻ هوندي الله تي ڪوڙ چوندا آهن (٧٨). ڪنهن بہ ماڻهوءَ کي نہ جڳاڻيندو آهي جو الله کيس ڪتاب ۽ دانائی ۽ پيغمبري ڏئی اُهو وري ماڻهن کي چوي تر الله کان سواءِ منهنجا ٻانها ٿيو (اُهو ائين ڪڏهن نر چوندو) پر (چوندو تر) رب جا (سڃا بانهان) ٿيو انهيءَ ڪري جو ڪتاب سيکاريو ٿا ۽ (پڻ) انهيءَ ڪري جو پڙهو ٿا (٧٩). ۽ ملائڪن ۽ پيغمبرن کي رب ڪري مڃڻ جو اوهان کي حڪم نہ ڪندو۔ جڏهن اوهين مسلمان (يعني حڪم مڃڻ لاءِ تيار) ٿيا هجو تہ پوءِ اوهان کي ڇو ڪفر جو حڪمر ڪندو؟ (١٨٠). ۽ (ياد ڪر) جڏهن الله (سڀني) پيغمبرن کان انجام ورتو تہ جيڪي ڪتاب ۽ حڪمت اوهان کي ڏيان تنهن کان پوءِ (بيو) هڪ پيغمبر جيڪو (علم) اوهان وٽ آهي تنهن جو سچو ڪندڙ اوهان وٽ اچي تر کيس ضرور مڃجو ۽ کيس ضرور مدد ڏجو۔ (اللہ) چيو تہ اوهين اقرار ڪري چُڪؤ؟ ۽ اُن تي منهنجي (حڪم جو) بار کنيوَ؟ چيائون تہ اقرار ڪيو سون۔ (اللہ) چيو تہ اوھين (هڪ ٻئي تي) شاهد هجو ۽ آءِ (بر) اوهان سان گڏ شاهد آهيان (٨١). پوءِ جيڪي هن کان بعد ڦرندا سي ئي بي دين آهن (٨٢). الله جي دين کان سواءِ ڇو ٻيو (دين) طلبيندا آهن؟ ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهن تن راضي توڙي رنج تي کيس (ئي) مڃيو آهي ۽ ڏانهنس (ئي) موٽايا ويندا (٨٣).

قُلُ الْمَثَايِاللهِ وَمَا أَنْوَلَ عَلَمْنَا وَمَا أَنْوَلَ عَلَى إِبْرُهِمُهُ وَ إسْلِعْمْلَ وَإِسْلَحْقَ وَتَعَقَّدْتَ وَالْأَسْمَاطِ وَمَا أَوْتِيَ مُوسَى وَ عِيْسَى وَالنَّدِيثُونَ مِنْ دَّيِّهِهُ كَلِ نُفَيَّاقُ بَيْنَ آحَدِيمِنْهُمْ وَنَحَنُ لَهُ مُسْلِلُوُنَ@وَمَنُ تَكْتَغَغَنُرَ الْأَسْلَامِ دِيْنَا فَكُنْ يُّقْبَلَ مِنْهُ ۚ وَهُوَ فِي الْاخِرَةِ مِنَ الْخِسرِيْنِ ﴿ كُنْفَ يَهُدِي اللَّهُ قُوْمًا ۚ كَفَرُ والبَعْدَ إِيْمَانِهِمُ وَشَهِدُ وَالنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَأَءَهُمُ الْمِيَنْتُ وَاللَّهُ لَا يَهُدِى الْقَوْمَ الظَّلِيدِينَ ﴿ وُلِيْكَ جَزَّ أَوْهُمُ أَنَّ عَلَيْهِمُ لَعْنَةَ اللهِ وَالْمَلْيَكَةِ وَالنَّاسِ ٱجْمَعِينَ ﴿ خْلِدِينَ فِيْهَا ۚ لِأَيْخَفَّتُ عَنَّهُ مُوالْعَدَابُ وَلَاهُمُ يُنْظُرُونَ ٥ إِلَّا الَّذِينَ تَأْبُوا مِنْ ابَعْبِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا ﴿ فَأَنَّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ غَفُوْرُ "رَحِيْحُ ۞ إِنَّ الَّذِيْنَ كُفَّ وُ ابَعُدَ إِيْمَا نِهِمُ تُثَّمَّ ازُدَادُوْاكُفُرًا لَكُنْ تُقْبَلَ تَوْيَنُهُمُ وَاوْلِيْكَ هُمُ الصَّاكُونَ ﴿ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَا تُوْا وَهُوَ كُفَّارٌ فَكُنَّ يُغَيِّلُ مِنُ أَحَدِهِمْ مِسْلُ أُلْأَرْضِ ذَهَبًا وَلُوافِئتُكُ ي بِهُ * اُولَيْكَ لَهُ مُوعَنَاكِ ٱلِيُعِرُّ وَمَالَهُمُ مِّنَ نُصِرِينَ ﴿

تلك الرسل ٣

(اي پيغمبر!) چؤ تہ اسان اللہ کي ۽ جيڪي اسان تي لاڻو ويو آهي تنھن کي ۽ جيڪي ابراهيم ۽ اسماعيل ۽ اسحاق ۽ يعقوب ۽ يعقوب جي اولاد تي لاٿو ويو ۽ جيڪي موسيٰ ۽ عيسيٰ ۽ (ٻين) پيغمبرن کي سندن پالڻهار کان ڏنو ويو تنھن (سڀ) کي مڃيون ٿا اُنھن (پيغمبرن) مان ڪنھن ھڪ جي (ميحِنُ) مِر فرق نشا يانيون_ ۽ اسان اُن (الله) کي مڃيندڙ آهيون (٨٤). ۽ جيڪو اسلام ڌاران ٻيو دين طلبيندو تنهن کان آهو ڪڏهن نر قبول ڪيو ، ۽ اُهو آخرت ۾ گهاٽي وارن مان آهي (٨٥). الله اُن قوم کي ڪيئن هدايت ڪندو جي پنهنجي ايان آڻڻ کان پوءِ ڪافر ٿيا ۽ (پهريائين) اقرار ڪيائون تہ پیغمببر سچو آهی ۽ وٽن معجزا (بہ) آیا۔ ۽ اللہ ظالمہ ٽوليءَ کي هدايت نہ ڪندو آهي (٨٦) اهي اُهي آهن جن تي سزا (هيءَ) آهي تر مٿن الله ۽ ملائڪن ۽ مڙني ماڻهن جي لعنت آهي (٨٧). ان ۾ سدائين رهڻ وارا آهن, کانٹن عذاب هلڪو نہ ڪبو ۽ نہ اُنھن کي مھلت ڏبي (٨٨). پر جن اُن کان پوءِ توبھ کئی ۽ (ياڻ) سڌاريائون تر بيشڪ الله (۾) بخشٹهار مهربان آهي (٨٩). جن پنهنجي ايمان آڻڻ کان پوءِ ڪفر ڪيو وري ڪفر ۾ وڌيا تن جي توبھ ڪڏھن بہ قبول نہ ڪبي۔ ۽ اُھي ئي گمراھ آھن (٩٠). پڪ جن ڪفر ڪيو ۽ آهي ڪافر ٿي ٽُا تن مان ڪو هڪڙو اگرچہ سڄيءَ زمين جيترو سونُ (پنهنجن گُناهن جي) عيوض ڏئي تہ بہ اھو ان کان قبول نہ ڪبو۔ اهي (اهي) آهن جن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي ۽ انهن جو كو مددگار كونهي (٩١) .

كَنُ تَنَالُوا الْبِيزَحَتَّى تُنْفِقُو ْ إِمِيَّا يَغُبُّونَ هُ وَمَا تُنْفِقُوْ ا مِنْ شَيْعٌ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيْهُ ﴿ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلَّا لِبَنِيَّ إِسُوَآءِيْلَ إِلَامِاحَوَّمَ إِسُوَآءِيْلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ فَبُلِ أَنُ تُنَزَّلَ التَّوَرِٰيةُ قُلْ فَاتُوا بِالتَّوْرِلِةِ فَا تُلْوُهِمَا إِنْ كُنْ تُحْرِ صدِقِينَ ®فَمَن افْتَرى عَلَى اللهِ الكَيْن بَ مِنْ بَعُ ي ذالِكَ فَأُولِيْكَ هُمُ الطّٰلِكُونَ۞قُلُ صَدَقَ اللَّهُ ۖ فَأَتَّبِعُوالِلَّهَ إِبْرُاهِيْمَ حَنِيْفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْيُشْرِكِينَ @إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُّضِعَ لِلنَّاسِ لَكَنِي بَيِكَةَ مُبْرِكًا وَهُدًى لِلْعَلِمِينَ ﴿ فِيهِ النِّئَ بَيِّنْكُ مَّقَا مُ إِبُوهِيْهُ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ المِنَّا وَيِلْهِ عَلَى النَّاسِ حِبُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَيِيُكِلًا ۚ وَمَنْ كَفَى فَإِنَّ اللَّهُ غَيِنٌّ عَين الْعْلَمِينِي[®] قُلْ يَالَمْلَ الْكِتْبِ لِيَهِ تَكْفُرُونَ بِالْبِ اللهِ قُواللهُ شَهِيْدُ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ®قُلْ يَاهُلَ الكِتْبِ لِمَتَصُدُّ وَنَعَنَ سَبِيْلِ اللهِ مَنْ امَنَ تَبُغُوْنَهَا عِوَجًا قَانَتُوْشُهَكَ أَءُ وَمَااللَّهُ بِغَافِل عَمَّالَعُمُكُونَ ۞يَأَيُّهُا الَّذِينَ الْمَنُوَّا إِنْ تُطِيعُواْ فَرِيْقًا مِّنَ اللَّهُ مِنَ أُوْتُواالِكُتْبَ يَوُدُّ وَكُوْ يَعِنُدَ إِيْمَائِكُوْ كُفِرِيشَ ۞

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

چڱاڻيءَ کي ايسين ڪڏهن نہ پهچندؤ جيسين جن شين کي دوست رکندا آهيو تن مان (الله جي واٽ ۾ نر) خرچ ڪريو ۽ جيڪا شيءِ (الله لڳ) خرچ ڪريو (سا ڀَلي هئڻ گهرجي) ڇو تہ اللہ اُن کي ڄاڻندڙ آهي (٩٢). هر (كنهن قسم جو) طعام بني اسرائيلن لاءِ حلال هو ان كانسواءِ جيڪو يعقوب پاڻ تي توريت جي لهڻ کان اڳ حرام ڪيو هو (اي پيغىبر!) چۇ تر جيكڏهن اوهين سچا آهيو تر توريت آڻيو پوءِ اُهو پڙهو (٩٣). پوءِ جيڪي هن کان پوءِ الله تي ڪوڙ ٺاهيندا سي ئي ظالمر آهن (٩٤). (اي پيغمبر!) چؤ تر الله سچ چيو آهي پوءِ ابراهيم حنيف (هڪ طرفي) جي دين جي تابعداري ڪريو ۽ (ابراهيم) مشرڪن مان ذ هو (٩٥). (عبادت جو) پهريون گهرُ جو ماڻهن لاءِ بڻايو ويو, سو اُهوئي آهي جو مُڪي ۾ برڪت وارو ۽ جڳ لاءِ هدايت آهي (٩٦). جنھن ۾ پڏريون نشانيون آهن (هڪڙي) مقام ابراهيم آهي (جو ان ۾ ابراهيم جي پيرن جو نشان آهي)۔ ۽ جيڪو اُتي داخل ٿيو سُو امن وارو آهي۔ ۽ الله لاءِ خاني ڪمبي جو حج اُنهن ماڻهن تي لازمر آهي جن کي ڏانهنس واٽ وڃڻ جي سگھ آھي۔ ۽ جنهن انڪار ڪيو (تر الله کي پرواه نر آھي) ڇو تر الله جهانن کان بي پرواه آهي (٩٧). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر اي ڪتاب وارؤ! الله جي آيتن کي ڇو نہ ٿا مڃيو؟ ۽ (حقيقت ڪري) جيڪي ڪندا آهيو تنهن تي الله شاهد آهي (٩٨). (اي پيغمبر!) چؤ تر اي كتاب وارؤ! جيكو ايان آڻي تنھن کي الله جي واٽ کان ڇو ٿا جھليو؟ اُن (واٽ) جي ڏنگائي ٿا گهرو؟ هن هوندي جو اوهين ڄاڻندڙ آهيو. ۽ جيڪي (اوهين) ڪندا آهيو انتهن کان الله بي خبر نر آهي (٩٩). اي ايبان وارؤ جيڪڏهن ڪتاب وارن مان ڪنهن ۾ ٽوليءَ جي فرمانبرداري ڪندؤ تہ اوهان جي ايمان آڻڻ کان پوءِ اوهان کی قبرائی کافر کندا (۱۰۰).

وَكُمْفَ تُكُفُرُونَ وَ أَنْتُوْتُتُلِّي عَلَيْكُوْ النَّهِ اللَّهِ وَفِيكُوْرِسُولُهُ ﴿ وَمَنْ يَعْتَصِمُ بِاللهِ فَقَدُهُ بِي إلى صِرَاطٍ مُسْتَقِيْهِ صَّبَايَهُا الَّذِينَ الْمَنُوااتَّقُوااللهَ حَقَّ تُقْتِهِ وَلاَتَهُوْثُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمُو مُّسُلِمُونَ®وَاعْتَصِمُوْا يَحَبُلِ اللهِ جَمِيعًا وَّلاَتَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوْا نِعُمَتَ اللهِ عَلَيْكُمُ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَآءً فَأَلَّفَ بِبُنَ قُلُوْ كُمُ فَأَصْحَتُمُ ينغمَتهَ إِخُوانًا وَكُنْتُوعِل شَفَاحُفُرَةٍ مِّنَ التَّارِ فَأَنْفَ ذَكُو مِّهُمَا ٰكَذَٰ لِكَ يُبَيِّنُ اللهُ لَكُمُ النَّهِ لَعَكَدُهُ تَفْتَكُ وَكَ ۞وَلَتَكُنُ مِّنْكُمُ أُمَّةٌ يَّدُعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُوُونَ بِالْمَعُرُّوْفِ وَيَنْهُوْنَ عَنِ الْمُنْكِرُ وَاوُلِيِّكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۞وَلَا تُكُونُوا كَالَّذِيْنَ تَقَنَّ قُوْا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَأْءَهُمُ الْبَيِّنْتُ وَاوْلِيْكَ لَهُمْ عَدَاكِ عَظِيُوكَ تَوْمَتَبْيَضُ وُجُولًا وَتَمُودُ وُجُولًا ۖ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمَّ ۖ ٱلْفَنْ تُمُونِعُكَ إِيْمَا يِكُمُ فَكُنُّ وَفُوا الْعَذَاتَ بِمَاكُنُتُمُ تَكُفُرُ وَنَ®وَامَتَاالَّذِينَ ابْيَضَّتُ وُجُوْهُهُمُ فَغِيُ رَحْمَةِ اللهِ هُمُ فِنْهَا خِلِكُ وَنَ۞ تِلْكَ الْبُّ اللهِ نَتُـلُوُ هَاعَكَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَااللهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعُلَمِينِ
○

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

۽ (اوهين) هن هوندي ڪيئن ڪافر ٿا ٿيو؟ جو الله جون آيتون اوهان تي پڙهجن ٿيون ۽ سندس پيغمبر اوهان ۾ آهي۔ ۽ جيڪو الله (جي دين) کي چنبڙي وٺندو تنهن کي بيشڪ سڏيءَ واٽ ڏانهن رستو ڏيکاريو ويندو (١٠١). اي مؤمنؤ! الله كان (اثيــن) دڄــو جيــُـن كانئس دڄڻ جـو حق آهي ۽ اوهين مسلمان هجڻ کان سواءِ نہ مرجو (١٠٢). ۽ الله جي رسيءَ (یعنی قرآن) کی سیٹی چنبڑی ولو ۽ ڌار ڌار نہ ٿيو ۽ پاڻ تي اللہ جي نعمت کي ياد ڪريو جو جڏهن پاڻ ۾ ويري هيؤ پوءِ اوهان جي دلين ۾ ميلاپ وڌائين پوءِ سندس فضل سان هڪ ٻئي جا ڦري ڀائر ٿيؤ, ۽ اوهين دوزخ جي کڏ جي ڀر تي هيؤ پوءِ اوهان کي کانئس بچايائين اهڙيءَ طرح الله اوهان لاءِ پنهنجيون نشانيون بيان ڪندو آهي تر مان اوهين هدايت وارا ٿيو (١٠٣). ۽ اوهان ۾ هڪ اهڙي جماعت هئڻ گهرجي جي چڱائيءَ ڏانهن سڏين ۽ چڱن ڪمن جو حڪم ڪن ۽ برن ڪمن کان جهلين ۽ اهي ئي ڪامياب آهن (١٠٠٤). ۽ اوهين انهن جهڙا نہ ٿيو جي فرقو فرقو ٿي ويا ۽ وٽن معجزا آيا اُن کان پوءِ بہ تڪرار ڪيائون۔ ۽ اُنھن لاءِ وڏو عذاب آهي (١٠٥). اُنهيءَ ڏينهن جو ڪي منهن گورا ٿيندا ۽ ڪي منهن ڪارا ٿيندا, پوءِ جن جا منهن ڪارا ٿيندا (چيو ويندن تر) اوهين پنهنجي ايمان (آڻڻ) کان پوءِ ڇو ڪافر ٿيؤ؟ پوءِ اُنهيءَ ڪري جو اوهين ڪافر ٿيا هيؤ عذاب (جو مزو) چکو (١٠٦). ۽ جن جا منھن گورا ھوندا سي اللہ جي رحمت هيٺ رهندا۔ أهي منجهس سدائين رهڻ وارا هوندا (١٠٧). (اي پیغمبر!) اهی اللہ جون آیتون آهن جی (اسین) تو تی سچیءَ طرح پڑھون ٿا۔ ۽ الله جهانن لاءِ ظلم ڪرڻ نه گهرندو آهي (١٠٨).

وَيِلْهِ مَا فِي السَّهٰ لِمَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ * وَإِلَى اللهِ شُرْجَعُ الْأُمُورُ أَكُنْ تُمْ خَيْرَا لَمَّةٍ الْخُرِجَتُ لِلنَّاسِ تَأْمُسُونَ بِالْمَعُرُوْفِ وَتَنْهَرُنَ عَنِ الْمُنْكِرِ وَتُوْمِنُونَ بِاللَّهِ ۚ وَلَوْ المَنَ اَهْلُ الكِتْبِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمُ مِنْهُمُ الْنُؤْمِنُونَ وَٱكْثُواْمُ الْفْسِقُونَ©لَنُ يَّضُرُّوْكُهُ إِلَّا اَذَّى ُوَانُ يُّقَاتِلُوْكُهُ لُولُوْكُهُ الْاَدْبَارَةِ ثُمُّ لَائِيْتُ كُرُونَ@ضُرِيَتْ عَلَيْهِ وُالدِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِقُوْ ٓ إِلَّا حَبُلِ مِّنَ اللهِ وَحَبُلِ مِّنَ النَّاسِ وَيَأْءُوْ بِغَضَبِ مِّنَ اللهِ وَخُرِيتُ عَلَيْهُمُ الْمَسُكَّنَةُ ولاكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكُفُمُ وُنَ بِالنِّتِ اللهِ وَيَقَتُنُونَ الْأَنْذِيكَ أَءِ بِغَيْرِ حَقِّ * ذ لك بِمَاعَصُوا وَكَانُوا يَعْتَدُ وَنَ ۞ لَيْسُوْ اسَوَآ عَلَى الْهُيل الكِتْبِ أُمَّةً كُنَّ إَبِمَةٌ يَّتَتُلُونَ إِيْتِ اللهِ النَّاءَ الَّيْبِ لِ وَ هُمْ يَسْجُدُونَ ﴿ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْلِّخِر وَ يَامُوُونَ بِالْمُعَوُّوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُثَكِّرُ وَلْسَارِعُونَ فِي الْخَيُرْتِ وَاوُلِيِّكَ مِنَ الصّْلِحِيْنَ@وَمَا يَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَكَنْ يُّكُفَّرُ وَهُ وَاللهُ عَلِيْطٌ بِالْمُثَقِيْنَ ®

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي (سو خاص) الله جو آهي۔ ۽ (سڀ) ڪمر الله ڏانهن موٽايا ويندا (١٠٩). اوهين اهڙي ڀَلي اُمت ماڻهن لاءِ پيدا ٿيل آهيو جو چڱن ڪمن جو حڪم ڪندا آهيو ۽ برن ڪمن کان جهليندا آهيو ۽ الله کي مجيندا آهيو۔ ۽ جيڪڏهن اهل ڪتاب ايمان آڻين ها تر يقيناً تن لاءِ ڀَلو هجي ها! منجهانئن ڪي مؤمن آهن ۽ منجهانئن گهڻا بي دين آهن (١١٠). (اهي زباني) ايذاءَ کان سواءِ اوهان کي ڪڏهن ڏکوئي نہ سگھندا۔ ۽ جيڪڏھن اوھان سان وڙھندا تہ اوھان کي پُٺي ڏيئي يجنداً, وري مدد نہ ڏبن (١١١). الله جي ذمي ۽ ماڻھن جي پناء کان سواءِ جتي لذَا ويندا أتي مثّن خواري هنئي ويثي آهي ۽ الله جي ڏمر هيٺ وريا ۽ مثن محتاجي هنئي ويئي آهي۔ إها (سزا) هن كري آهي جو الله جي آيٽن کي نہ ٿي مڃيائون ۽ پيغمبرن کي ناحق ٿي ڪٺائون۔ اُهي (عادتون) انهيءَ ڪري آهن جو بي فرماني ڪيائون ۽ حد کان لنگهندڙ هئا (١١٢). اِهي (سڀ) هڪ جهڙا نہ آهن۔ ڪتاب وارن مان هڪڙي اَهڙي سڏي ٽولي آهي جو الله جون آيتون رات جي وقتن ۾ پڙهندا آهن ۽ اُهي نماز (بـ) پــڙهندا آهن (١١٣). الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيندا آهن ۽ چڱن ڪمن جو حڪم ڪندا آهن ۽ برن ڪمن کان جهليندا آهن ۽ نيڪين (يعني دين مڃڻ) ۾ اڳرائي ڪندا آهن۔ ۽ اِهمي ڀلارن مان آهن (۱۱۴). ۽ جيڪا بر چڱاڻي ڪندا آهن تنهن جي بي قدري هرگز نہ ڪبي۔ ۽ الله پرهيزگارن کي جائندڙ آهي (١١٥).

اتَّالَّذَانِيَ كُفُرُوْالَنَ تُغُنِيَ عَنْهُمُ آمُوَالُهُمْ وَلَآلُولَادُهُمُ مِّنَ اللهِ شَيْئًا وَاوُلَيْكَ اَصُعْبُ النَّارِعُهُمْ فِيهَا خَلِكُ وُنَ® مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هٰذِيهِ الْحَيْوِةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِبْحِ فِهُا صِرٌّاصَابَتُ حَرُثَ قَوْمِ ظَلَمُوْاَ انْفُسَهُمْ فَالْمُلْكُنُهُ * وَمَا ظَلَمَهُوُ اللهُ وَلِكِنَ اَنْفُسَهُ مُرَيُظُلِمُونَ ®يَأَيُّهَا الَّذِينَ الْمَنُوْا لَاتَتَّخِذُوْ إِيطَانَةً مِّنُ دُوْنِكُمُ لَا يَأْلُوْنَكُمُ خَيَالَا وَثُوْامَا عَنِتُنُوْ قَدُبُكَ تِ الْبَغْضَآءُمِنَ آفُواهِهِ فَرَّوَا تُخْفِيُ صُدُوْرُهُمُ ٱكْبَرُقَكْ بِيِّتُنَا لَكُوُ الْإِلِيتِ إِنْ كُنْتُوْ تَعْقِلُوْنَ®هَأَنْتُوُ الْوِلَاءِ تْحِبُّوْنَهُمْ وَلَا يُحِبُّوْنَكُمْ وَتُؤُمِنُوْنَ بِالْكِتَبِ كُلِّمْ ۚ وَإِذَا لَقُوْكُمُۥ قَالُوۡٓاَامَتَا ۚ وَإِذَا خَلُوْا عَضُّوۡ اعْلَيْكُوُ الْإِنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلُ مُوْتُوا بِعَيْظِكُةُ إِنَّ اللهُ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُونِ إِنَّ اللَّهِ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُونِ إِنّ تَسُسُكُمْ حَسَنَةٌ تَسُوُّهُمْ وَانْ تَصِبْكُوسَيِّعَةٌ يَّفْرُ حُوْا ۑۿا وَانُ تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا لِايَضُرُّ كُوْكِيْنُ هُوْ شَبْئًا _{"إ}نَّ اللهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيْظٌ صُولِذُ غَكَا وْتَ مِنْ اَهْلِكَ تُبَوِّيُ الْمُؤُمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللهُ سَمِيعُ عَلِيْهُ ﴿

لن تناثرا ۴ آل عمران ۳

جن ڪغر ڪيو تن کان نڪي سندن مال ۽ نڪي سندن اولاد الله جو كجه (عذاب) تاري سگهندا ۽ اهي دوزخي آهن, اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (١١٦). هن دنيا جي حياتيءَ ۾ جيڪي (رياءَ لاءِ) خرچ ڪندا آهن تنهن جو مثال اُنهيءَ واءُ جي مثال وانگر آهي جنهن ۾ پارو هجي جو اُن ٽوليءَ جي پوک کي لڳي جن پاڻ تي ظلم ڪيو پوءِ اُن (پوک) کی ناس ڪري۔ ۽ اللہ ساڻن ظلم نہ ڪيو آھي پر اُھي پاڻ تي ظلم كن ٿا (١١٧). اي ايمان وارؤ! پنهنجن (مسلمانن) كان سواءِ ٻين (قومن) کي ڳجهو دوست ڪري نہ والو (جو) اوهان جي نقصان ڪرڻ ۾ كا گهٽتائي نر كندا آهن. اوهان جي تكليف پسند كيائون, بيشك آهي سو تبام وڏو آهي۔ بيشڪ اسان ارهان لاءِ نشانيون بيان ڪيون آهن جيڪڏهن سمجهندا آهيو (١١٨). اوهين آهي آهيو جو انهن کي دوست رکندا آهيو ۽ اُهي اوهان کي دوست نہ رکندا آهن ۽ اوهين اللہ جي سڄي ڪتاب کي مڃيندا آهيو. ۽ جڏهن اوهان سان ملن ٿا (تڏهن) چون ٿا تر مڃيوسين, ۽ جڏهن اڪيلا ٿين ٿا (تڏهن) اوهان تي ڪاوڙ کان آگرين کي چېين ٿا۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تر (اوهين) پنهنجي ڪاوڙ سببان مرو۔ ڇو تر اللہ سينن وارو (راز) ڄاڻندو آهي (١١٩). (اي مؤمنؤ!) جيڪڏهن اوهانکي ڪا چڱائي پهچندي آهي تر کين ڏکوئيندي آهي ۽ جيڪڏهن اوهان کي ڪو ڏک پهچندو آهي تہ اُن سببان خوش ٿينـدا آهن۔ ۽ جيڪڏهن اوهين صبر ڪريو ۽ پرهيزگاري ڪريو تہ سندن مڪر اوهان کي ڪوير نقصان نہ رسائيندو چو تہ جيڪي ڪندا آهن تنهن کي الله گهيرو كندڙ آهي (١٢٠). (اي پيغمبر! ياد كر) جنهن مهل (تون) پنهنجي گهر مان سويرو نڪتين جو مؤمنن کي جنگ لاءِ مورچن تي وهاريشي ٿي_ ۽ الله بـدندڙ ڄاڻندڙ آهي (١٣١).

إِذْهَنَّتُ كُلَّابِفَتْنِ مِنْكُوْ أَنْ تَفْشَلَا ۗ وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللهِ فَلْيَتَوَكِّلِ الْمُؤْمِنُونَ ®وَلَقَدُ نَصَرَكُمُ اللهُ بِيَدُرِ وَإِنْتُكُمْ اَذِلَّةٌ ۚ قَاٰ تَقُوااللهَ لَعَكَّكُوْ تَشْكُوُونَ @إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ ٱلَنُ يَكُفِيكُمُ أَنْ يُبُمَّ كُمُ رَبُّكُمُ بِشَلْتَةِ الَّفِ مِّنَ الْمَلْلِكَةِ مُنْزَلِيُنَ۞بَلَالِ تَصْيِرُوْاوَتَتَّقُوُّاوَيَاتُوُّكُوْمِينَ فَوُرِهِمُ هٰذَايُتُودُكُوۡرَئُكُمُ عِمَّىُهُ النَّهِ الَّذِي مِّنَ الْمَلَلِكَةِ مُسَوِّمِينَ ۗ وَمَاجَعَلَهُ اللهُ إِلَّائِيثُمْ إِي لَكُمْ وَلِتَطْمَيِنَّ قُلُونُكُمُ رِبِهِ وَمَا النَّصَرُ إِلَّامِنْ عِنْدِاللهِ الْعَنِيْرِ الْعَكِيْرِ صَّلِيَقُطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِيْنَ كَفَرُ وَالْوَيْكَمِ تَهُمُ فَيَنْقَلِمُوا خَأَبِمِينَ ﴿ لَيْنَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِشَيُ أُونِيُونَ عَلَيْهِمْ أَولَيْنَ بَهُمُ فَانْهُمْ ظِلْمُونَ ﴿ وَبِلُهِ مَا فِي السَّهٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ يَغُفِوُلِمَنُ يَّتُكَأَّءُ وَ يُعَنِّ بُ مَنْ يَتَأَلُّو وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيْمٌ ﴿ يَآيَتُهَا الَّذِينَ المَثُوُ الْاتَأْكُلُو الرِّيْوَ الْضَعَافًا مُّضْعَفَةٌ وَاتَّقَتُوا الله لَعَلَّاكُمُ تُفْلِحُونَ ﴿ وَاتَّعُوا النَّارَ الَّتِي اَعُدَّا الْعَارَ الَّتِي اَعُدَّاتُ لِلْكِفِينِي ﴿ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَكَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

(ياد ڪر!) جنهن مهل اوهان مان ٻن ٽولين بي همت ٿيڻ جو ارادو ڪيو ۽ الله سندن مددگار هو، ۽ مؤمنن کي جڳاڻي تر الله تي ڀروسو ڪن (١٣٢). ۽ بيشڪ الله اوهان کي اُنهيءَ حالت ۾ جو اوهين ڪمزور هيؤ بدر ۾ سوب ڏني۔ پوءِ الله کان ڊڄو مانَ اوهين شڪر ڪريو (١٢٣). (اي پيغمبر! اُنهيءَ مهل کي ياد ڪرا جنهن مهل تو مؤمنن کي چيو ٿي تـ اوهان کي اوهان جي پالڻهار جي ٽن هزارن (آسمان کان) لائـل ملائڪن سان مدد ڪرڻ ڪافي نر آهي ڇا؟ (١٢٤). هاڻو! جيڪڏهن اوهين صبر ڪريو ۽ پرهيزگار بڻجو ۽ هڪدم اهي (ڪافر) اوهان تي اچي ڪڙڪن ته اوهان جو پالٹھار پنجن هزارن نشان كيلن ملائكن سان اوهان كي مدد ڏيندو (١٢٥). ۽ الله اُن (مدد) کي رڳو اوهان جي خوشخبريءَ لاءِ ڪيو آهي, ۽ هن لاءِ ته اوهان جون دليون اُن سان (يلي ته) اطمينان ولـن_ ۽ الله غالب حڪمت واري جي پار کان سواءِ ڪا مدد (ملڻي) ذ آهي (١٢٦). (۽) هن لاءِ تہ هڪ پاسو (يعني ڀاڱو) ڪافرن جو ڇني ڇڏي يا کين هيڻو ڪري ڇڏي ته بي نصيب ٿي ڦرن (١٢٧). (اي پيغببر!) اُن ڪر ۾ تنهنجو كو واسطو ز آهي (الله) يَا مثن ٻاجھ سان موٽندو يا كين عذاب ڪندو ڇو تر آهي ظالمر آهن (١٢٨). ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي (سو خاص) الله جو آهي۔ جنھن کي گھرندو آهي تنھن کي بخشيندو آهي ۽ جنهن کي گهرندو تنهن کي عذاب ڪندو آهي۔ ۽ اللہ بخشتْهار مهربان آهي (١٢٩).اي ايمان وارؤ! (اوهين) وياج ٻيڻو چؤڻو نہ کائو ۽ الله کان ڊجو مانَ اوهين ڪامياب ٿيو (١٣٠). ۽ اُن باھ کان ڊجو جا ڪافرن لاءِ تيار ڪئي ويئي آهي (١٣١). ۽ الله ۽ رسول جي فرمانبرداري ڪريو تہ مانُ اوهان تي ٻاجھ ڪئي وڃي (١٣٢).

وَسَارِعُوْ إِلَّى مَغُفِي وَ مِنْ رَتَّكُمُ وَحَنَّةِ عَرْضُهَا السَّمَا وَتُ وَالْأَرْضُ } اعِنَّاتُ لِلْمُتَّعَبِّنَ۞الَّذِينَ مُنْفَعُونَ فِي السَّيَّامَ وَالْأَرْضُ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُطْمِينَ الْغَيْظُ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُعِبُّ الْمُحُسِنِينَ ﴿ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُواْ فَاحِشَةً أَوْظَلَمُهُ ٓ إَ ٱنْفُسُهُمْ ذَكَرُو اللهَ فَاسْتَغْفَرُ وَالِنُ نُوْبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ ا النَّانُونُ وَالَّالِيلَةُ عَلَى لَهُ يُصِدُّ وَاعَلَى مَا فَعَـ لُواْ وَهُـهُ يَعْلَمُوْنَ@اُولَيْكَ جَزَآؤُهُمُ مِّغَفِفَرَةٌ يُّمِنُ رَّيْهِ ـ مُرِوَ جَدُّتُ تَجُويُ مِنْ تَحْتَمَا الْإِنْهُرُ خِلْدِينَ فِيهُا وُنِعُهَا وُنِعُهَا أَوْنِعُهُ أَجْوُ الْعُمِلِينَ ٥ قَدُ خَلَتُ مِنْ قَبْلِكُمُ سُنَيٌ فَيَدِرُولِنِ الْأَرْضِ فَانْظُرُ وْالْكِفَ كَانَ عَاقِتَهُ الْمُكَنِّبُنَ@هٰذَا بَيَانُ لِلتَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّعَثِينَ@وَلاَ تَهَنُوْاوَ بَيَانُ لِلتَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّعَثِينَ@وَلاَ تَهَنُوْاوَ لَا تَحْذُنُواْ وَأَنْتُهُ الْأَغْلُونَ إِنْ كُنْتُهُ مُّؤُمِنِينَ ﴿ إِنْ يَمْسَسُكُوْ فَرْحُ فَقَدْ مَسَى الْقَوْمَ قَرْحٌ مِسْ لُهُ * وَتِلْكَ الْأَيَّامُ بُدَاوِلْهَا بَنِيَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ امْنُوْا وَيَتَحِدُ مِنْكُمُ شُهَدَ آءٌ وَاللَّهُ لَا يُحِبُ الظُّلِمِ بُنَ ﴿

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

۽ (اوهين) پنهنجي پالڻهار جي بخشش ۽ اُنهيءَ بهشت ڏانهن اڳراڻي ڪريو جنھن جي ويڪر آسمانن ۽ زمين جيتري آھي انھن پرھيزگارن لاءِ تيار ڪيو ويو (١٣٣). جيڪي سک ۽ ڏک ۾ (الله ڪارڻ) خرچ ڪندا آهن ۽ ڪاوڙ کائيندڙ ۽ ماڻهن (جا قصور) معاف ڪندڙ آهن۔ ۽ الله پلارن کي دوست رکندو آهي (١٣۴). ۽ اُهي جڏهن ڪو بيحيائيءَ جو ڪمر ڪندا آهن, يا پاڻ تي ظلم ڪندا آهن (تڏهن) الله کي ياد ڪندا آهن, ۽ پنهنجن گناهن جي بخشش گهرندا آهن ۽ الله کان سواءِ ڪير گناه بخشيندو؟ ۽ جيڪي ڪيائون تنهن تي ڄاڻي ٻجهي هميشگي ذ ڪندا آهن (١٣٥). أنهن جو اجر سندن پالٹهار وتان بخشش ۽ بهشت آهن جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن منجهن سدائين رهڻ وارا آهن ۽ ڪمائيندڙن جو اجر چگُّو آهي (١٣٦). بيشڪ اوهان کان اڳ ڪيترا واقعا گذريا آهن پوءِ (اوهين) ملڪ ۾ گهمو ڦرو پوءِ نهاريو تر نہ مڃيندڙن جي پڇاڙي ڪيئن هثي؟ (١٣٧). هيءُ ماڻهن لاءِ بيان آهي ۽ پرهيزگارن لاءِ هدايت ۽ نصيحت آهي (١٣٨). ۽ 1 سست ٿيو ۽ نڪي غمگين ٿيو ۽ جيڪڏهن مؤمن آهيـو تر اوهان (ثي) غالب (ثين وارا) آهيو (١٣٩). جيڪڏهن اوهان کي (أحد ہرا کو گھاءُ پھتو آھي تہ بيشڪ ان جھڙو گھاءُ ڪافرن کي (بدر ہر) پھتو هُو۔ ۽ هي اهڙا ڏينهن آهن جو (اسين) اُنهن کي ماڻهن جي وچ ۾ ڦيريندا آهيون (تہ نصيحت ولـن), ۽ هن لاءِ تہ الله مؤمنن کي نکيڙي ۽ اوهان مان ڪن کي شهيد ڪري۔ ۽ الله ظالمن کي دوست نہ رکندو آهي (١۴٠).

وَلِيُمَحِّصَ اللهُ الَّذِينَ امْنُوا وَمَيْحَقَ الْكِفِينَ®امُرُ حَسِبْتُدُانَ تَدُخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللهُ الَّذِينِ جَهَدُوْا مِنْكُهُ وَيَعْلَمُ الطّبِيرِينَ ﴿ وَلَقَانُ كُنَّتُهُ تَمَنُّونَ الْمُوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوُكُ ۚ فَقَدُ رَائِئُهُ وَاللَّهُ مَا نُظُورُ وَنَ ﴿ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّارِسُولٌ قَدَ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ * إَفَالْمِنْ مَّاتَ أَوْقُتِلَ انْقَلَيْتُهُ عَلَى أَعْقَابِكُو وْمَنْ يَنْقَلْتِ عَلَى عَقِبَيْهِ فَكَنَّ يَضُرَّ اللهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللهُ الشَّكِرِينَ ﴿ وَمَا كَانَ لِنَفْسِ أَنْ تَمُوْتَ إِلَّا بِإِذْ نِ اللَّهِ كِتْبًا مُّؤَجَّالًّا وُ مَنْ سُرُدُ ثُواكاللُّهُ نَا نُؤْنِهِ مِنْهَا وَمَنْ سِيُّرِدُ تُوَابَ الْإِخِرَةِ نُوُتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشُّكِرِيْنَ ﴿ وَكَأَيِّنُ مِّنْ نَبِيّ لِمُتَلَامَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيْرٌ ۚ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُ مُ فِي سَبِيلِ اللهِ وَمَاضَعُفُواْ وَمَا اسْتَكَانُواْ وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّبِرِينَ ﴿ وَمَا كَانَ قَوْلَهُ مُراكَّ أَنَّ قَالُوُ ارْتَنَااغُفِي لَنَا ذُنُوْبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي آمُونَا وَتَيَّتُ ٱقْدَامَنَا وَانْصُرُنَاعَلَ الْقَوْمِ الكَّفِرِينَ ۞

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

۽ هـن لاءِ تـ الله مؤمنن کـي کـرو ڪـري ۽ ڪافـرن کي نـاس ڪري (١٤١). اوهان بهشت ۾ گهڙڻ جو گمان ڪيو آهي ڇا؟ هن هوندي جو الله اڃا اوهان مان مجاهدن کي نہ نکيڙيو آهي ۽ نڪي صابرن کي نکيڙيو آهي (١٤٢). ۽ بيشڪ اوهين موت کي اُن جي ملڻ کان اڳ گهُرندا هيؤ پوءِ بيشڪ ان کي ڏٺو ۽ اوهين نهاريندا رهيؤ (١۴٣). ۽ محمد (ﷺ الله جو) پيغمبر ئي آهي, بيشڪ اُن کان اڳ ڪيترا پيغمبر گذري وياً۔ پوءِ جيڪڏهن (اُهو) مري وڃي يا قتل ٿئي تہ (اوهين) پنهنجين کڙين اڀُر پوئٽي) ڦرندؤ ڇا؟ ۽ جيڪو پنهنجين کڙين اڀُر پوٽتي) تي ڦرندو سو الله کي ڪجھ بر نقصان ڪڏھن نہ پھچائيندو. ۽ الله شاڪرن (احسان مڃيندڙن) کي ستت ثواب ڏيندو (۱۴۴). ۽ الله جي مقرر وقت لکيل حڪمر کان سواءِ ڪنهن کي مرڻو نہ آهي۔ ۽ جيڪو دنيا جو ثواب گهرندو تنهن کي اُن مان ڏينداسون، ۽ جيڪو آخرت جو ٿواب گهرندو تنهن کی اُن مان ڏيندا سون۔ ۽ شاڪرن کی (چڱو) ثواب ستت ڏينداسون (١۴٥). ۽ پيغمبرن مان گهڻا (ڪافرن سان) وڙهيا ساڻن گهڻا الله وارا هئا, پوءِ جيڪي الله جي واٽ ۾ کين پهتو تنهن سببان نڪي سست ٿيا ۽ نڪي هيڻا ٿيا ۽ نڪي عاجزي ڪياڻون۔ ۽ الله صابرن کي دوست ركندو آهـي (١٤٦). ۽ سندن چوڻ (هن) قول كانسواءِ نه هو ته اي اسان جا پالٹھار! اسان کی اسان جا گناہ (بخش) ۽ اسان جي ڪمر ۾ اسان جي زيادتي بخش ۽ اُسان جا پير ثابت رک ۽ اسان کي ڪافرن جي ٽوليءَ تي فتح ڏي! (١٤٧).

فَالْتُهُوُ اللَّهُ ثُوَاكَ الدُّنْهَا وَحُسُنَ ثُوَاكِ الْلَخِوَةِ ﴿ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿ يَآيَتُهَا الَّذِينَ الْمَنْوُلَ إِنَّ تُطِيعُواالَّذِينَ كَفَرُ وُايَرُذُ وُكُمْ عَلَى آعْقَاٰ بِكُمُ فَتَنْقَلِبُوْا خْسِرِيْنَ ۞ بَلِ اللهُ مَوْللكُمْ ۚ وَهُوَ خَيْرُ النَّصِيرِيْنَ ۞ سَنُلُقِيْ فِي قُلُوْبِ الَّذِينِي كَفَرُ واالرُّغْبَ بِمَا آشُرَكُوْ ا يالله مَا لَمُ يُنَزِّلُ بِهِ سُلُطْنًا وَمَا وْنَهُمُ النَّارُ وَ بِشُ مَثْوَى الطَّلِينِيَ ®وَلَقَدُ صَدَقَكُمُ اللهُ وَعُدَلاً اذْ تَحُسُّونَهُمُ بِاذْنِهِ حَتِّى إِذَا فَشَلْتُمُ وَ تَنَازَعُتُمُ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُهُ مِنْ الْعُنِيهِ مَنَّا أَرْكُهُ مَّا تُحِبُّونَ * مِنْكُهُ مَّنُ يُونِدُ الدُّنْمَا وَمِنْكُهُ مِّنْ يُونِدُ الْآخِرَةَ ۗ ثُوُّ صَدِ فَكُمْ عَنْهُ لِيسْتَلِيكُمْ وَلَقَلْ عَفَا عَنْكُمْ وَلَقَلْ عَفَا عَنْكُمْ وَ اللهُ ذُوْ نَضُلِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿إِذْ تُصْعِدُونَ وَلا تَلُوْنَ عَلِيَ آحَدِ وَالرَّسُولُ بَنْ عُوْكُمْ فِي آخُولِكُمْ فَأَتَابَكُمُ غَمًّا لِغَيِّم لِكَيْلُ لَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمُ وَ لَا مَا اَصَابَكُمُ وَاللَّهُ خَبِيُرُّيِمَا تَعُمَلُوْنَ ®

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

پوءِ الله کین دنیا جو ثواب ۽ آخرت جو پـلو ثـواب ڏنو۔ ۽ الله پـلارن کی دوست رکندو آهي (١٤٨). اي ايمان وارؤ! جيڪڏهن اوهين ڪافرن جو چيو مڃيندؤ ته اوهان کي اوهان جي کڙين (پُر پوئٽي) ڦيرائيندا پوءِ اوهين قري نقصان وارا ٿيندؤ (١٤٩١). بلڪ الله اوهان جو سائين آهي, ۽ اُهو بهتر مُدد ڏيندڙ آهي (١٥٠). ڪافرن جي دلين ۾ هن سببان سگهو دهشت وجهنداسون جو الله سان اهڙيءَ شيءِ کي شريڪ ڪيائون جنهن لاءِ الله ڪا سَندَ نه لاڻي آهي, ۽ سندن جاءِ باه آهي۔ ۽ (اُهو) ظالس جو بڇڙو هنڌ آهي (١٥١). ۽ بيشڪ الله اوهان سان پنهنجو وعدو سچو ڪيو آهي جڏهن تر اُنھن (کافرن) کی سندس حکم سان پئی کئو, حتاک بی همت ٿيؤ ۽ ڪمر (پوري ڪرڻ) ۾ تڪرار ڪيو ۽ جيڪي پسند ڪندا هيؤ سو اوهان کي ڏيکاريائين تنهن کان پوءِ بہ بي فرماني ڪيوَ. اوهان مان ڪو (اهڙو) آهي جو دنيا گهرندو آهي ۽ اوهان مان ڪو (اهڙو) آهي جو آخرت گهرندو آهي, وري اوهان کي اُنهن کان هن لاءِ ڦيراياڻين ته اوهان کي پرکي, ۽ بيشڪ اوهان کي معافي ڏنائين۔ ۽ الله مؤمنن تي فضل ڪرڻ وارو آهي (١٥٢). جڏهن اوهين پري ٿي ڀڳؤ ۽ ڪنهن هڪ تي (ڪنڌ ٿيري) نه ٿي واجهايوَ, ۽ پيغمبر اوهان کي اوهان جي پٺيان سڏيندو رهيو پوءِ (الله) اوهان کي ڏک تي ڏک جو بدلو ڏنو (اهر) هن لاءِ تہ جيڪي اوهان کان ٿي ويو نڪي تنهن تي ۽ جيڪي اوهان کي پهتو نڪي تنهن تي غمگين ٿيو۔ ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (١٥٣).

تُقَوِّأَنُوْلَ عَلَيْكُومِّنُ بَعِي الْغَوَّامَيَةُ تُعَاسًا يَّغُشِي طَابِفَةً مِّنْكُمُ ۗ وَطَأَيْفَةٌ قَنْ اَهَبَتَهُمُ اَنْفُنُهُمْ يَظُنُّونَ بِإِنلَٰهِ غَيْرَالُحَقِّ ظَنَّ أَكِاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَّا مِنَ الْكِيْرِمِنْ شَيٌّ قُلُ إِنَّ الْأَمْرُكُلَّهُ يِتَّاهِ يُغْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَّالَايْمِبُ وْنَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْكِانَ لِنَامِنَ الْأَمْرِشَىُ ۚ تَاقَيْلُنَا هُهُنَا ۚ قُلُ لَوَكُنْتُهُ فِي بُيُوٰتِكُمُ لَهُزَالَذِيْنَ كُيْبَ عَلَيْهُمُ الْقَتُلُ إلى مَضَاجِعِهُ * وَلِيَبْتَلِي اللهُ مَا فِي صُدُورِكُمُ وَلِيُمَتِّصَ مَا فِي قُلُو بِكُمْ وَاللهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُونِ إِنَّ الَّذِينَ تَوَكُّوْ امِنْكُمْ وَمُ الْتَقَى الْجَمَعُنِ إِنَّمَا اسْتَزَكَّهُ وُ الشَّيْظِنُ بِيَغْضِ مَاكَّسَنُو أُوَلِقَتُ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورُكِلِيُّهُ ۚ شَا أَيْنِ إِنَّ الْمَنُو الْإِنَّكُونُوا كَالَّذِينَ كُفَّا وُ وَقَالُوا لِإِخْوَا نِهِمُ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ آوُ كَاذُ اغْزَى لَوْ كَاذُو اعِنْدَ نَامَا مَا تُواوَا فَيَٰذُوا لِيَجْعَلَ اللهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللهُ يُحْي وَيُمِيْتُ وَ اللهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيُرُ ﴿ وَلَئِنَ قُتِلْتُهُ فِي سَبِيلِ اللهِ ٱوۡمُتُهُ لَمُغۡفِرَةُ مِن اللهِ وَرَحُمَةُ خَيْرِيِّمَا يَجُمَعُونَ ·

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

وري ڏک کان پوءِ اوهان تي آرام (جي) پنڪي لاٿائين جو اوهان مان هڪ ٽوليءَ تي غلبو ڪندي رهي ۽ ٻي ٽولي هئي جنهن کي سندن نفسن غمگين ڪيو هو ناحق جاهليت جو گمان الله تي ڀانيائون ٿي۔ چيائون ٿي تر اسان لاءِ انهي ڪمر مان ڇا ڪجھ (ٿيڻو) آهي؟ (اي پيغمبر!) چؤ تر سڀ اختيار الله جو ئي آهي۔ جيڪي توتي پڌرو نہ ڪندا آهن سو پنهنجين دلین پر لڪائيندا آهن۔ چوندا آهن تر جيڪڏهن اسان جي وس پر ڪجھ بہ كم هجي ها تر اسين هت نہ كسون ها۔ (اي پيغبرا كين) چؤ تر جيڪڏھن اوھين پنھنجن گھرن ۾ ھجو ھا تہ جن تي ڪسڻ لکيل ھو سي ضرور پنهنجي ڪوس جي جاين ڏانهن نڪرن ها, ۽ (هن لاءِ) تر جيڪي اوهان جي سينن ۾ آهي سو الله پرکي ۽ جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو كرو كري- ۽ الله سينن وارو (پيد) ڄاڻندڙ آهي (١٥٤). اوهان مان جن اُنھيءَ ڏينھن منھن موڙيو جو ٻہ ٽوليون (ھڪ ٻئي جي) سامھون ٿيون تر اُنهن کي شيطان سندن ڪجھ ڪئي جي شامت جي سبب ٿيڙيو، ۽ بيشڪ الله أنهن كي معافي ڏني ڇو تہ الله بخشٹهار بردبار آهي (١٥٥). اي ايمان وارؤ! اُنهن ڪافرن وانگر نہ ٿيو جي پنهنجن ڀائرن لاءِ جڏهن آهي ملڪ ۾ مسافري ڪن يا لڙائي ڪندڙ هجن (تڏهن) چون ٿا تر جيڪڏهن اسان وٽ هجن ها تہ نہ مرن ها ۽ نڪي ڪسجن ها! تہ جيئن اللہ ان کي سندين دلين ۾ حسرت ڪري۔ ۽ اللہ ئي جياريندو آھي ۽ ماريندو آھي۔ ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي (١٥٦). ۽ جيڪڏهن اوهين الله جي واٽ ۾ قتل ٿي پيؤ يا مري پيؤ تر جيڪي گڏ ڪندا آهن تنهن کان الله جي بخشش ۽ ٻاجھ (بلڪل) ڀلي آهي (١٥٧).

وَلَيْنُ ثُمِّتُهُ أُوْقِيَّالْتُهُ لَا إِلَى اللهِ تُحْشَرُونَ ®فَيهَارَحْهَة مِّنَ اللهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْكُنْتَ فَظَّا غَلِيظُ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوامِنُ حَوْلِكٌ فَاعْفُ عَنْهُمُ وَاسْتَغْفِي لَهُمْ وَشَاوِرْهُمُ فِي الْأَمْرُ فَإِذَا عَزَمُتَ فَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُعِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿ إِنْ يَنْصُرُكُمُ اللهُ فَلَاغَ إِلَى لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُالُكُمْ فَمَنْ ذَالَّذِي يَنْصُرُكُهُ مِنْ بَعْدِهِ ﴿ وَعَلَى اللهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿ وَمَا ػٵؘؽڶڹۣؠۣٚٲڽٛؾۼؙڷۜڎۅٙڡۜڽؙؾۼٛڵڶؽٳٛؾؚؠؠٵۼٙڷؠؘۅٛ<u>ٛٵڶڣ</u>ڮڰ ثُمَّ تُوَقَّ كُلُّ نَفْسِ مَّاكَسَبَتُ وَهُوْلِائِظِلَهُوْنَ®َ فَعَرَىالَّيْعَ رِضُوانَ اللهِ كَمَنْ بَالْمَ بِسَخَطِمِّنَ اللهِ وَمَا وْبِهُ جَهَ مَنْ وُوْ بِئُسَ الْمُصِيرُ ﴿ هُوُدَرَالِي عُنْدَاللهِ وَاللهُ بَصِيرُ بِمَا يَعْمَلُوُنَ®َلَقَانُ مَنَّ اللهُ عَلَى الْهُوُّ مِنِيْنَ إِذْبَعَتَ فِيْفِمُ رَسُوْلًا مِّنَ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوْاعَلَيْهِمُ اللَّهِ وَبُرَكِيْهُمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الكِتْبَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوُا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَالِ مُبِيثِي ®اَوَلَتَّأَ اَصَابَتُكُوْمُ عِيْبَةٌ قُنَ اَصَيْتُ مُوتِنَكِهُا الْفُلْتُمُ اللَّهِ هَا الْفُلْ هُوَمِنُ عِنُدِاَنْفُسِكُمُ ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْئٌ قَدِينُرُّ ۞

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

ACTIVITY ON TOWN TOWN TO

۽ جيڪڏھن (اوھين) مري وجو يا ڪسي پئو تہ ضرور اللہ ڏانھن گڏ ڪيا ويندؤ (١٥٨). پوءِ (اي پيغمبر!) الله جيّ ٻاجھ سببان اُنھن لاءِ نرم ٿيو آهين, ۽ جيڪڏهن ڪاوڙيل سخت دل هجين ها تر ضرور تنهنجي آسپاس کان ڀڄي اُٿن ها پوءِ کين معافي ڏي ۽ اُنهن لاءِ بخشش گُهر ۽ ساڻن ڪمر ۾ صلاح ڪر، پوءِ جڏهن تون پڪو ارادو ڪرين تڏهن الله تي ڀروسو كر_ ڇو تر الله ڀروسي كندڙن كي دوست ركندو آهي (١٥٩). جيكڏهن الله اوهان کي مدد ڏيندو ته اوهان تي ڪو غالب (ٿيڻو) نہ آهي, ۽ جيڪڏهن اوهان کي مدّد نه ڏيندو ته اُن کان پُوءِ ڪير اوهان کي مدد ڏيندو ۽ ۽ مؤمنن کي جڳائي تہ اللہ تي پروسو ڪن (١٦٠). ۽ ڪنهن بر پيغمبر کي (غنيمت جي مال ۾ اخيانت ڪرڻ نر جڳائي۔ ۽ جيڪو خيانت ڪندو سو جيڪا شيءِ خيانت ڪيائين تنهن سميت قيامت جي ڏينهن ايندو, پوءِ سڀ ڪنهن ماڻھو جيڪي ڪمايو تنھن جو پورو بدلو کيس ڏنو ويندو ۽ اُنھن تي ظلمر نه ڪبو (١٦١). جيڪو الله جي رضامنديءَ جي پٺيان لڳو سو اُن جهڙو آهي ڇا؟ جيڪو الله جي ڪاوڙ هيٺ ڦري آيو ۽ سندس جاءِ دوزخ آهي۔ ۽ (اُهُو) موتـٰلُ جو بچـٰڙو هَندُ آهي (١٦٢). اُهي الله وٽ (وڏن) درجـن وارا آهن۔ ۽ جيڪي ڪندا آهن سو الله ڏسندڙ آهي (١٦٣). بيشڪ الله مؤمنن تي وڏو احسان ڪيو آهي جڏهن تر اُنهن ۾ سندن قوم مان پيغمبر موڪليائين جو کين سندس آيتون پڙهي ٻـڏائيندو آهي ۽ کين پاڪ ڪندو آهي ۽ کين ڪتاب ۽ دانائي سيکاريندو آهي، ۽ بيشڪ هن کان اڳ پڌريءَ گمراهيءَ ۾ (پيل) هئا (١٦٤). ۽ جڏهن اوهان کي (جنگ اُحد ۾) ڏَک پهتو توڻيڪ (پنهنجن دشمنن کي) اُن جو ٻيڻو (ڏَکَ بدر ۾) پهچايو هيؤ تر بر چيو ٿي تر هيءَ (مصيبت) ڪٿان (پهتي) آهي؟ (اي پيغمبر!) چؤ تر اُها اوهان کي ڀاڻ وٽان (پهتي) آهي۔ بيشڪ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (١٦٥).

وَمَآ اَصَابُكُوۡ يَوۡمَ الۡتَقَى الْجُمُعٰنِ فَبِاذُنِ اللّهِ وَلِيَعۡلَمَ الْمُؤُمِنِينَ ۞ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا ۗ وَقِنْلَ لَهُمْ تَعَالُوا قَاتِلُوا فِي سَبِيْلِ اللهِ أَوِا دُفَعُوا ۚ قَالُوْ الْوُنَعُلَمُ قِتَالًا لَا تَبَعُنْكُمْ ۗ و هُمُ لِلْكُفِّى بَوْمَدِنِ أَفْرَبُ مِنْهُمُ لِلْإِنْمَانَ يَقُولُوْنَ بِأَفْرَاهِمُ مَّالَيْسَ فِي قُنُوْ بِهِمْ وَاللهُ اَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُوْنَ[®] اَلَّن بَنَ قَالُوُا لِاخْوَانِهِ وَقَعَدُ وَالْوَاطَاعُونَا مَا قُتِلُواْ قُلْ فَادْرُوُوا عَنْ أَنْفُيكُوالْمُوْتَ إِنُ كُنْتُوطِيقِينَ ﴿ وَلِأَتَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا نِ سَبِيلِ اللهِ آمُوَا تَا مُلُ آحُيّاً وُعِنْدَرَتِهِ مُ يُورَقُونَ ﴿ فَرِحِيْنَ بِمَا اللَّهُ مُراللَّهُ مِنْ فَضَلِهِ ۚ وَيَشَتَنْشِرُوْنَ بِالَّذِينَ لَمُ ؽڵػڠؙۅؙٳۑۿۄ۫ڝؚٞڹٛڂٙڶڣۿٟٵٞڰڒڂؘۅؙؽؘؘؘؘ۠ۘۘڡؘڸؽۿۄؙۅٙڵۿؙۄؙڲۼۜۯ۬ڹؙۅٛؽ[۞] يئتنيشرُونَ بينعُهَ في مِن اللهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللهَ لَا يُضِيعُ آجُرَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ كَالَٰذِيْنِ اَسْتَجَا بُوْايِلُاءِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَآ اَصَابَهُمُ الْقَرْحُ ولِلَّذِينَ اَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَالْقَوْ الجُزَّعَظِيْمُ ﴿ ٱكَّن يْنَ قَالَ لَهُدُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدُ جَمَّعُوْالْكُوْفَاخْشَوْهُمُ فَزَادَهُمُ إِنْهَانًا ۗ وَ قَالُواحَمُ مُنَااللهُ وَنِعُمَالُوكِيْلُ ؈

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

۽ اُنهيءَ ڏينهن, جو ٻہ ٽوليون پاڻ ۾ سامهون ٿيون اتنهن ڏينهن) جيڪي اوهان کي پهتو سو اللہ جي حڪمر سان هو ۽ هن لاءِ هو تر مؤمنن کي نکيڙي (١٦٦). ۽ منافقن کي بر نکيڙي, ۽ کين چيو ويو تر اچو الله جي واٽ م وڙهو يا (ڪافرن کان) دفاع ڪريو۔ چيائون تر جيڪڏهن اسان جنگ كرڻ ڄاڻون ها تر ضرور اوهان سان هجون ها۔ اُهي اُن ڏينهن پاڻ ايسان کان ڪفر ڏي بلڪل ويجهو هٿا, پنهنجن واتن سان آهي (ڳالهيون) چوندا آهن جيكي سندين دلين ۾ نه آهن ۽ جيكي لكائيندا آهن سو الله بلكل ڄاڻندڙ آهي (١٦٧). (تـ) اهي (اُهـي) آهن جن پنهنجن ڀائرن کي چيو ۽ وينا رهبا ترجيڪڏهن (اُهي) اسان جو چيو مڃين ها تر نہ ڪسجن ها (اي پيغمبر! کين چؤ) تر جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تر پاڻ کان موت کي ٽاريو (١٦٨). ۽ جيڪي الله جي واٽ ۾ ڪٺا ويـا تـن کي مثل هرگز نُـ يانءِ! بلك (أهي) جيئرا آهن (۽) پنهنجي پائڻهار وٽ روزي ڏنل أَهُنَ (١٦٩). جيكي الله أنهن كي ينهنجي فضل سان ڏنو آهي تنهن (حال) سان خوش ٿيندڙ آهن۔ ۽ جيڪي سندن پٺيان آهن تن مان جيڪي ساڻن نہ گڏيا آهن اُنهن لاءِ هن ڪري خوش ٿيندا آهن تہ کين ڪو ڀؤ نہ آهي ۽ نڪي آهي غمگين رهندا (١٧٠). الله جي نعمت ۽ فضل سان خوش ٿيندا آهـن ۽ الله مؤمنن جو اجر نہ وڃائيندو آهي (١٧١). جن پاڻ کي زخمر پهچڻ کان پوءِ بر الله ۽ رسول جو حڪمر قبول ڪيو۔ اُنھن مان جن چڱاڻي ڪئي ۽ ڊٺا تن لاءِ وڏو اجر آهي (١٧٢). جن کي ماڻهن چيو تر ماڻهنّ (ڪافرن) اوهان لاءِ لشڪر گڏّ ڪيو آهي تنهن ڪري کانشن ڊڄو، پوءِ (اُن چوڙ) هٿڻون اُنهن جو ايبان وڌايو ۽ چياڻـون تہ اسان کي الله ڪافي آهي ۽ اُهو) چڱو وڪيل (ڀرجهلو) آهي (١٧٣).

فَأَنْقَلَكُوْ إِينِعْمَةٍ مِّنَ اللهِ وَفَضَّلِ لَّهُ يَبْسَسُهُمُ سُوَّءٌ وَّالنَّهُوُ إ رِضُوَانَ اللهِ وَاللهُ ذُوْفَضُلِ عَظِيْرِ النَّاذِلِكُو الشَّيْظِنُ يُغَوِّتُ أَوْلِيَاءًهُ "فَلاتَغَافُوهُمُ وَغَافُوْنِ إِنْ كُنْتُمُمُّ وُمِنِيُنِ[®] وَلاِ يَحُزُنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي النُّفُوِّ إِنَّهُمُ لَنُ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيًّا أ يُرِيُّا اللهُ ٱلْآيِعَ عَلَ لَهُمُ رَحَقًا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَنَا البَّعَظِيمُ ال إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُاللُّفُرْيَالِدِيْمَانِ لَنَ يَضُرُّوا اللهُ شَيْئًا وَلَهُمُ عَذَابُ الدُّهُ ۗ وَلا يَعْنَكِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُ وَٱلْكَانُدُ لُ لَهُمُ خَيْرٌ ڒؖڒڡؙ۫ڝؙۑۿڂۯٳٮۜٚؠؘٵٮؙٮٛ۫ڮٛڶڰؠٛٚڸؽۣۯ۬ۮٵۮٷٙٳڷؿٵٷڷۿۮ۫ۼۮٳڮۺ۠ۿؽؽ۠[؈] مَا كَانَ اللَّهُ لِيَنَ رَالْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَاۤ ٱنْتُوْعَلَيْهِ حَتَّى يَمِيْزُ الْخَبَيْثُ مِنَ الطَّلِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمُ عَلَى الْغَيْبِ وَ لكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنُ رُّسُلِهِ مَنْ يَشَأَءُ قَالِمُنُوْ الِاللَّهِ وَرُسُلِةً وَإِنْ تُذُومُهُو أُوتَتَّقُوُا فَلَكُهُ آجُرٌ عَظِيْهُ ﴿ وَلَا يَحْسَبَنَ الَّذِيْنَ يَبْخَلُونَ بِمَأَاتُ هُمُ اللَّهُ مِنْ فَضَٰلِهِ هُوَخَيْرًا لَهُ وَيَلُ هُوَ مَن ُّ لَهُ وُسَيْطَاوٌ قُونَ مَا أَخِلُوا بِهِ بَوْمُ الْقِيمَةُ وَ بِلْهِ مِيْرَاثُ السَّمْوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَاتَعُمْكُوْنَ خَبِيُرُكُ

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

ACTION OF THE PROPERTY OF

پوءِ (اُهي مسلمان) الله جي نعمت ۽ فضل سان موٽيا کين ڪا سختي نہ پهتي ۽ الله جي راضپي جي پئيان لڳا۔ ۽ الله وڏي فضل وارو آهي (١٧٤). (اهو اوهان کی جنگ کان جهلیندڙ) شیطان کان سواءِ ٻيو نہ آهی جو پنهنجن دوستن کي ڊيڄاريندو آهي جيڪڏهن (اوهين) مؤمن آهيو تہ اُنهن (ڪافرن) کان نہ ڊڄو ۽ مون کان ڊڄو (١٧٥). ۽ (اي پيغمبر!) جيڪي ڪفر (جي سوڀ) ۾ اڳرائي ڪندا آهن سي توکي غمگين نہ ڪن, ڇو تہ اهي الله کي ڪجھ ۾ نقصان نہ لائيندا, الله گهرندو آهي تہ اُنھن کي آخرت ۾ ڪجھ بھرو نہ ڏئي, ۽ اُنھن لاءِ وڏو عذاب آھي (١٧٦). جن ايمان جي بدران ڪفر خريد ڪيو سي الله کي ڪجھ بر نقصان نہ لائيندا, ۽ انهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (١٧٧). ۽ ڪافر (هيءُ) نه ڀائڻن تر كيـن اسان جي مهلت ڏيـڻ انهن لاءِ ڀلي آهي۔ انهـن كـي هن كان سواءِ ڍر نہ ڏني سون تہ گناہ ۾ وڌن, ۽ اُنھن لاءِ خوار ڪندڙ عذاب آھي (١٧٨). (اي منافقؤ!) الله کي ز جڳائيندو آهي تر جنهن تي اوهين آهيو تنهن تي مؤمنن کي (بہ) ڇڏي ڏي تان جو پليت کي پاڪ کان ڌار ڪري۔ ۽ الله کي نہ جگائيندو آھي جو اوھانکي گجھ تي واقف ڪري پر اللہ پنھنجن پيغمبرن مان جنھن کي گھرندو آھي تنھن کي چونڊيندو آھي يوءِ اللہ ۽ سندس پيغمبرن کي مڃيو، ۽ جيڪڏهن (اوهين) مڃيندؤ ۽ ڊڄندؤ تر اوهان لاءِ وڏو اجر آهي (١٧٩). ۽ جيڪي الله پنهنجي فضل سان کين ڏنو آهي تنهن ۾ جيڪي بخل ڪن سي (ائين) بالڪل نہ ڀانئين تہ اُھو (بخل) کين ڪو چڱو آهي۔ بلڪ اُهو اُنهن لاءِ بڇڙو آهي۔ جنهن شيءِ جو بخل ڪيائون سا قيامت جي ڏينهن ڳٽ ڪري وجهبين۔ ۽ آسمانن ۽ زمين جي ميراث الله جي آهي۔ ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (١٨٠).

لَقَكْ سَمِعَ اللهُ قَوْلَ الّذِيْنَ قَالُوْ آلِنَّ اللّهَ فَقِرْ وْجَعُنُ ٱغْنِيَآءُ سَنَكُتُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَآءُ بِغَيْرِحِقٌّ إِ وَنَقُولُ ذُوْقُواعِذَابَ الْحَرِيْقِ ۞ ذٰلِكَ بِمَاقَتَامَتُ اَيْدِيْكُمُ وَاَنَّ اللهَ لَيْسَ بِظَلَّامِ لِلْعَبِيْدِ ﴿ اَلَّذِي ثَنَ قَالُوْ ٱ إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ الَّذِينَا ٱلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولِ حَتَّى يَالْتِينَا بِقُرْبَانِ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَآءَكُورُسُلُ بِينَ قَبْلِ بِالْبِيِّنْتِ وَ بِالَّذِي يُ ثُلْتُهُ وَلِمَ قَتَلْتُنُو هُمُوانُ كُنْتُوصِ قِنْنَ ﴿ فَإِنْ كَنَّا يُولُكُ فَقَدُ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَيْلُكَ حَآءُوُ بِالْبُكِتَنَاتِ وَالزُّبُرُ وَالِكِتَٰتِ الْمُنِيْرِ ۞ كُلُّ نَفْيِنِ ذَا لِعَتْهُ الْهُونُتِ ۚ وَإِنَّهَا تُوَقُّونَ الْجُوْرَكُمُ يَوْمَ الْقِيهَٰةِ * فَهَنَّ زُحُزِحَ عَنِ النَّارِوَأُذُ خِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازً وَمَا الْحَبُوةُ الدُّنْيَآ إِلَّامَتَاءُ الْغُنُرُوْرِ وَلَتُبْلُوُتُ فِيَّ آمُوَالِكُمْ وَٱنْفُيكُمُ ۗ وَلَتَسْبَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أَوْتُوا الكِتْبِ مِنْ قَبْلِكُهُ وَمِنَ الَّذِينَ اَشْرَكُوْ ٱذَّى كَيْثُورًا • وَإِنْ تَصُيرُوْا وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُوْرِ ۞

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

بيشڪ الله أنهن جو چوڻ ٻــــــــــــ جيو تر الله سيحو آهي ۽ اسين شاهوڪار آهيون ـ جيڪي چيائون سو لکنداسون ۽ انهن جو پيغمبرن کي ناحق ڪهڻ بر. ۽ (آخرت مر) چونداسون ته ساڙيندڙ عذاب (جو مزو) چکو (١٨١).اها (سزا) اِنهيءَ سببان آهي جو اوهان جي هٿن اڳ موڪليـو آهـي ۽ اهـن سببان) ترالله بانهن تي ظلم كندڙ نر آهي (١٨٢) .جيكي چون ٿا تر الله اسان سان انجام كيو آهي تر كنهن پيغمبر تي ايستائين ايمان نر آڻيون جیستائین (هو اهڙي) قرباني آسان وٽ (نہ) آڻي جو اُن (قربانيءَ) کي باھ كائي۔ (اي پيغمبر! كين) چؤ تر بيشك مون كان اڳ كيترن پيغمبرن معجزا ۽ (ٻيو) جيڪي چيو سو اوهان وٽ آندو پوءِ جيڪڏهن اوهين سڄا آهيو تر اُنهن (پيغمبرن) کي ڇا لاءِ ڪئو ۴ (١٨٣). يوءِ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن توکي ڪوڙو ڀانيائون ته بيشڪ تو کان اڳ ڪيترا پيغمبر كوڙا ڀانيا ويا هئا (جن) كيتريون حجتون ۽ كينرا صحيفا ۽ نوراني كتاب (وتن) آندا (١٨٤). سب كو نفس موت (جو مزو) چكندر آهي۔ ۽ بيشڪ اوهان کي قيامت جي ڏينهن پورو اجر ڏبو۔ پوءِ جنهن کي باھ کان پري ڪيو ويو ۽ بهشت ۾ داخل ڪيو ويو سو بيشڪ مراد کي پهتو, ۽ دنيا جي حياتي ٺڳيءَ جي سامان کان سواءِ ڪجھ نہ آھي (١٨٥). (اوهين) پنهنجن مالن ۽ پنهنجين جانين ۾ ضرور پرکبؤ۔ ۽ جن کي اوهان کان اڳ ڪتاب ڏنو ويو آهي تن کان ۽ مشرڪن کان گهڻيون گاريون ضرور ٻڌندؤ ۽ جيڪڏهن صبر ڪندؤ ۽ (الله کان) ڊڄندؤ تر اها (عادت) همت جي ڪمن مان آهي (١٨٦).

وَإِذْ أَخَذَا لِلَّهُ مِيْنَاكَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْكِتْبَ لَتُكِتِّنُتَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَنُّ وَهُ وَرَآءٌ ظُهُوْ رِهِمْ وَ اشُتَرَوْايه ثَمَنَا قَلِيْلا فِيَثْسَ مَايَثْتَرُوْنَ ﴿ لَاتَّخْسَبَنَّ الَّذِيْنَ يَفِي هُوْنَ بِمَآاتُواْقَا يُحِبُّونَ آنْ يُحْمَدُوا بِمَاكَمُ يَفْعَلُواْ فَلَا تَحْسَبَتُهُمُ مِهِفَازَةٍ مِّنَ الْعَنَابِ وَلَهُمْ عَذَاكِ ٱلِيُدُونِ وَبِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوْتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَكُّ قَدَايُرُ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّلَوْتِ وَالْأَمْ ضِ وَاخْتِلَافِ اتَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَالْتِ لِأُولِي الْأَلْبَابِ قَ الَّذِيْنَ يَنْكُرُونَ اللَّهَ قِيلِمَّا وَقَعُوْدًا وَّعَلَىٰ جُنُوْيِهِمْ وَيَيَفَكُرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَا إِنَّ وَالْأَرْضِ ۚ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَنَا بَاطِلُّا سُرُحْنَكَ فَقِنَاعَذَابَ النَّارِ @ رَتَّنَأَ إِنَّكَ مَنْ تُدُخِل النَّارِفَقَدُا خُزَيْنَةُ وَمَالِلظِّلِمِينَ مِنُ آنصًارِ ﴿ رَبَّنَا آلِتُنَاسَيهُ عَنَا مُنَادِيًا سُنَادِيُ لِلْإِيْمَانِ آنُ الْمِنْوَا بِرَتِّكُمْ فَأَمَنَّا أَرَتِّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْسَنَا وَكُفِّنُ عَنَّاسَتالِتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبُوادِ ﴿

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

۽ (ياد ڪر) جڏهن الله ڪتاب وارن کان هن لاءِ (پڪو) انجام ورتو تہ اُن (كتاب) كي ماڻهن لاءِ بيان كجو ۽ أن كي ز لكائجو, پوءِ أن (انجام) کي پنهنجين پڏين پوئتان اُڇلايائون ۽ ان جي عوض ٿورڙو ملھ ورتائون۔ پوءِ جيكي ولندا آهن سو بڇڙو آهي!(١٨٧). (اي پيغمبر! تون) اُنهن كي چگُو نہ ڀاڻءِ جيڪي پنھنجي ڪِئي تي خوش ٿيندا آهن ۽ جيڪي نہ ڪيائون تنهن تي پنهنجي ساراهڻ کي پسند ڪندا آهن پوءِ تون اُنهن کي عذاب کان ڇٽل نہ ڀانءِ, ۽ اُنھن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آھي (١٨٨). ۽ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي الله جي آهي۔ ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (١٨٩). آسمانن ۽ زمين جي بڻـاوت (۾) ۽ رات ڏينهن جي قير گهيڙ ۾ اُنهن سمجھ وارن لاءِ ضرور نشانيون آهن (١٩٠). جيڪي بيٺي ۽ ويٺي ۽ پنهنجن پاسن ڀر اللہ کي باد ڪندا آهن ۽ آسمانن ۽ زمين جي بڻاوت ۾ فڪر ڪندا آهن, (۽ چوندا آهن تر) اي اسان جا پالڻهار! هنن کي بي رڻو نہ بڻايو اٿيئي. توکي پاڪ ڄاڻون ٿا سو اسان کي باه جي عذاب کان بچاءِ! (١٩١١). اي اسان جا پالڻهار! جنهن کي تـو باهـ ۾ وڌو تنهن کي بيشڪ خوار ڪيئي۔ ۽ ظالمن جو ڪو مُددگار نہ آهي (١٩٢). اي أسان جا پالڻهار! اسان سُڏيندڙ جي سُڏ کي ٻڌو جو ايان ذَّانهن سَذَّيندو آهي تـ پنهنجي پالڻهار تي ايبان آڻيو پُوءِ مڃيوسون. اي اسان جا پالٹھار! اسان کی اسان جا گناہ بخش ۽ اسان کان اسانجون مدايون ميٽ ۽ اسان کي يلارن سان گڏ موت (نصيب) ڪر (١٩٣).

رَتَبَا وَالِتِنَا مَا وَعَكُنَّتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلاَ غُخُهُ نَائِهِ مَ الْقُهُمَ إِنَّهُ لَهُ ٳٮٞڬڶڒڠؙؙڵۣڡؙؙٵؠٝؠؽٵۮ۞ڬٳڛ۫ؾؘڿٳٮٙڵۿؙۮڗؠؙٛٛٛؠؙمٞٳڹٚ٥ڵۘٳڝٚؽۼ عَمَلَ عَامِلِ مِنْ لُمُ مِنْ ذَكِر الْوَانْتَيْ بَعُضُكُمْ مِنْ ابَعْضِ فَالَّذِيْنَ هَاجَرُوا وَالْخُرِجُوامِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوْذُوا فِي سَبِيلِ } وَقْتَلُوْا وَقُتِلُوْا لِأَكْمِنَ تَعَنَّهُ مُ سَيِّا إِتِهِمْ وَلَأَدْخِلَتَّهُمُ جَنَّتِ يَجُرُي مِنُ تَعْتِهَا الْأَنْهُوٰ وَ كَا مَّامِّنُ عِنْ مِاللَّهِ وَ اللهُ عِنْدَهُ مُسُنُ الثُّوَابِ ﴿ لَا يَغُوَّنَّكَ تَقَلُّكُ الَّذِينَ كَفَرُوْا فِي الْمِلَادِ @َمَتَاعُ قِلْدُلُّ " ثُبَّةٍ مَا وْلِهُوْجَهَ نَكُرُ وَ بِشُ الْمِهَادُ ﴿ لِكِنِ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبِّهُمُ لَهُمْ جَنَّتُ تَغِرِيُ مِنْ تَعْتِهَا الْأَنْهَارُ خِلِدِيْنَ فِيهَا نُزُلَّا مِّنْ عِنْدِ اللهِ وَمَا عِنْدَاللَّهِ خَنْزُ لِلْأَبُرَارِ۞ وَإِنَّ مِنْ أَهُلِ الْكِتْبِ لَبَرْ، يُؤْمِنُ بِاللهِ وَمَّاأُنُولَ النِّكُهُ وَمَآ أُنُولَ النِّهِمُ خَيْتُعِيْنَ يِلُّهِ ۚ لَا يَشْتَرُونَ بِالنِّتِ اللهِ ثَمَّنَّا قَلِيلًا اللَّهِ لَكُوكُمُ أَجُرُهُمُ عِنْدَرَتِهِمُ ﴿إِنَّ اللَّهُ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ۞ َيَأَيُّهُا الَّذِيْنِ أَمَنُوا اصُبِرُوْاوَصَابِرُوْاوَرَابِطُوا ۖ وَاتَّقُوااللَّهَ لَعَكَّكُمْ تُقْوَلِحُوْنَ ٥

لن تنالوا ۴ آل عمران ۳

اي اسان جا پالڻهار! اسان کي پنهنجن پيغمبرن (جي زبان) سان جيڪو انجامر ڏنو اٿيڻي سو پاڙ ۽ قيامت جي ڏينهن اسان کي خوار نہ ڪج_ بيشڪ تون وعدي خلافي نہ ڪندو آهين (١٩٤). پوءِ سندن پالڻهار اُنهن جي دعا قبول ڪئي تر آءٌ اوهان مان عمل ڪندڙ مرد يا عورت جو عمل نر وچَائيندس, اوهان هڪٻئي مان (پيدا ٿيل) آهيو (يعني سڀ هڪ جنس آهيو) پوءِ جن وطن ڇڏيو ۽ پنهنجن گهرن مان ڪديا ويا ۽ منهنجيءَ واٽ ۾ ڏکويا ويا ۽ وڙهيا ۽ ڪٺا ويا, تن کان سندن مدايون ضرور ميٽيندس, ۽ آنهن کي (بهشت جي آهڙن) باغن ۾ ضرور داخل ڪندس جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن, (اهو) بدلو الله وتـان آهي۔ ۽ الله وٽ چڱـو بدلو آهي (١٩٥). (اي پيغمبر!) ملڪن ۾ ڪافرن جو ڦرڻ گهرڻ توکي ن نگی (١٩٦). اهو ٽــورڙو فائدو آهي, وري سنــدن جاءِ دوزخ آهي_ ۽ (اُهو) بچِرُو هنڌ آهي (١٩٧). پر جيڪي پنهنجي پالڻهار کان ڊنا تن لاءِ باغ آهن جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن ان ۾ سدائين رهڻ وارا آهن_ اها مهماني الله وتمان آهي ۽ جيڪي الله وٽ آهي سو پلارن لاءِ چڱو آهي (١٩٨٨). ۽ ڪتاب وارن مان ڪي آهي آهن جيڪي الله کي ۽ جيڪي توڏانھن (قرآن) لائو ويو تنھن کي ۽ جيڪي (توريٽ) اُنھن ڏانھن لاٿو ويو تنھن کي الله جي عاجزي ڪندڙ ٿي مڃيندا آھن الله جي آيتــن کــي ٿــوري ملع سـأن نه وكثندا آهن_ إهي (أهي) آهن جن لاءِ سنـدن پالشهار وٽ سندن اجر آهي , بيشڪ الله سگهو حساب ولندڙ آهي (١٩٩). اي ايمان وارؤ صبر ڪريو ۽ (جهاد لاءِ) مضبوط ٿيو ۽ جڙيا رهو, ۽ الله کان ڊجو تہ مانَ اوهين ڪامياب ٿيو (٢٠٠).

حِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ٥ يَاكِيُهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقًا لُمُ مِنْ ثَفْسِ وَّاحِدَةٍ وَّخَلَقَ مِنْهَا زُوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَارِجَالَّاكَتِبُرُّا وَّنِيَاءً وَاتَّقُوااللهَ الَّذِي تَنَاءَ لُوْنَ بِهِ وَالْأَرْجَامَرُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيمًا ﴿ وَاتُّواالْكِتُّلَى آمُوالَهُمُ وَلَاتَتَنَكَ لُواالْخَيِيثُ بِالطَّلِّبِ وَلاَيَأَكُلُوٓ الْمُوالَهُمُ إِلَى أَمُوالِكُهُ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوْنًا كَيْنُوا ۞ وَإِنْ خِفْتُمُ ٱلَّا تُقْسِطُوْا فِي اليُتلى فَانْكِحُوْا مَا طَابَ لَكُمْ مِّنَ النِّسَاءِ مَنْ أَيْ وَثُلْكَ وَرُلِعَ ۚ فَإِنْ خِفْتُمْ ٱلْاتَّعْلِيا لُوْ ا فَوَاحِدَةً أَوْمَامَلَكُتُ أَيْمَانُكُوْ ذٰلِكَ آدُنَّ أَلَا تَعُوْلُوْاهُ وَانْوُاالِيْسَأَءَصَدُ قَيْهِنَّ يَخْلَةٌ ۚ فَإِنْ طِبْنَ لَكُمُ عَنْ شَيْ ثَمِينَهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ لَا هَنْكًا مِّرْفَعًا هُوَلِكُونُوا السُّفَهَاءَ آمُوالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللهُ لَكُمْ قِيمًا وَالْزُفُوفُمُ فِيُهَا وَاكْنُدُو هُمْ مَ وَقُولُوا لَهُمْ قَذُلًا مَّعُرُونًا ۞

لن تنالوا ۴ النساء ۴

سورة نساء مدني آهي ۽ هيءَ هڪ سؤ چاهتر آيتون ۽ چوويڪ رکوي آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اي انسانؤ! اوهين أنهيءَ ينهنجي پالڻهار کان ڊڄو جنهن اوهان کي هڪ جٹي (آدم) مان پيدا ڪيو ۽ منجهائئس سندس زال پيدا ڪيائين ۽ اُنهن مان گھٹا مرد ۽ عورتون پکيڙيائين، ۽ انهيءَ الله کان ڊڄو جنهن (جي نالي) سان (ياڻ ۾) هڪ ٻئي کان گهرندا آهيو ۽ مائٽيءَ (چنڻ) کان (بر ڊجو)-چو تہ اللہ آوہان تی نگھبان آہی (۱). ۽ يتيمن کي سندن مال ڏيو ۽ سٺيءَ شيءِ کي بڇڙيءَ شيءِ سان نہ متابو ۽ اُنهن (يتيمن) جو مال پنهنجن مالن سان (گڏي) ز کاٺو۔ چو تر اُهو وڏو ڏوه آهي (٢). جيڪڏهن ڊڄو ٿا تر يتيمر چوکرين (جي نڪاح ڪرڻ) ۾ عدل نہ ڪندؤ تہ (بين) زالن مان جيڪي اوهان کي وڻن سي ٻہ ٻہ ۽ ٽي ٽي ۽ چار چار پرڻجو, پوءِ جيڪڏهن ڊڄو ٿا تہ اوهان کان انصاف ٿي نہ سگهندو تہ ھڪ (پرڻجو) يا اوهان جا هٿ جن (ٻانهين) جا مالڪ ٿيا آهن (سي رکو)۔ اهو هن کي ويجهو آهي تر ڏاڍاڻي نر ڪريو (٣). ۽ زالن کي سندن ڪابين خوشيءَ سان ڏيو۔ يوءِ جيڪڏهن اوهان کي پاڻ خوشيءَ سان اُنهيءَ مان ڪجھ ڇڏين تہ اهو سُهاڻيندڙ وڻندڙ ڪري کائو (۴). ۽ بي سمجهن کي پنهنجا اُهي مال ن ڏيو جن کي الله اوهان لاءِ گذران جو سبب بڻايو آهي ۽ منجهانئس کين کارايو ۽ کبن بهرايو ۽ کبن چڱي ڳالھ چئو (٥).

وَانْتَكُو اللِّينَتُهِي هَدِّي إِذَا بِكَغُو اللَّكَاحُ ۚ فَإِنَّ النَّكَاحُ ۚ فَإِنَّ النَّكَامُ أ مِّتْهُمْ رُسُنْمًا فَادْفَعُوۡ اَلۡيُهِمۡ اَمۡوالَهُمْ ۗ وَلاِ تَأْكُلُوۡهِاۤ اِسُوافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسُنَّعُفِفُ وَمَنْ كَانَ فَقَارًا فَلْمَأْكُلُ مِالْمَعُرُوفِ ﴿ فَإِذَا دَفَعُ ثُوْ إِلَيْهِمُ آمُوالَهُمُ فَأَشْهِدُ وَأَعْلَيْهِمُ اللَّهِ عَلَيْهِمُ وَكُفِي بِاللهِ حَسنَما ولِلرِّحَالِ نَصنَتُ مِّمَا تُرَكَ الْوَالِدُنِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلسِّمَاءَ نَصِبُ مِّتًا تَوَكَ الْوُالِمَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِتَّاقَلَّ مِنْـهُ ٱوْكَـثُرُ ﴿ نَصِيْبًامُّفُرُوْضًا⊙وَإِذَاحَضَرَ الْقِيْسَمَةَ أُولُ إ القُورُ فِي وَالنِّيتُهُ فِي وَالنُّهُ لِكِينٌ فَارْبُنُ قُوْهُمُ مِّنَّهُ وَقُوْلُوالِكُمُ عُودًا لا مَّعُولُو فَأَهِ وَلَيْفَشَ الَّذِينِ لَهُ تَوَكُّهُ امِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّتَةً ضِعْفًا خَاصُوُا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُو االلهَ وَلَيْقُوْلُوا قَوْلًا سَبِ يُمَّانَ إِنَّ الَّذِينِ مَا كُلُونَ آمُوالَ الْيَسْتُهِى ظُلْمًا إِنَّهَا يَأْكُلُونَ فِي نُطُونِهِمُ نَامًا ﴿ وَسَيَصْلُونَ سَعِيْرًا ٥

لن تنالوا ۴ النساء ۴

۽ ايستائين يتيمن کي پرکيو جيستائين پرڻي اجي عمرا کي پهچن، پوءِ جيڪڏھن اُنھن ۾ ڪا سياڻپ لھو تر سندن مال کين ورائي ڏيو، ۽ اُھي (مال) اجايو ۽ (سندن) وڏي ٿيڻ جي ڀؤ کان تڪڙ ڪري نہ کائو ۽ جيڪو (سنڀاليندڙ) آسودو هجي تنهن کي گهرجي تر (يتيمر جي مال کائڻ کان) پاسي رهي، ۽ جيڪو مسڪين هجي سو مناسب (خدمت) آهر کاڻيندو رهي۔ پوءِ جڏهن سندن مال کين وراڻي ڏيو تڏهن مٿن شاهد ڪريو۔ ۽ الله حساب ڪندڙ بس آهي (٦). جيڪو (مال) ماءُ پيءَ ۽ مٽن ڇڏيو تنهن مان مردن لاءِ حصو آهي ۽ جيڪو (مال) ماءُ پيءُ ۽ مٽن ڇڏيو تنهن مان زائفن لاءِ (بر) حصو آهي اهو (ڇڏيل مال) ٿورو هجي يا گهڻو, حصا (الله جا) مقرر ڪيل آهن (V). ۽ جڏهن ورهاڱي مهل مائٽيءَ وارا ۽ يتيم ۽ مسڪين حاضر ٿين تڏھن اُن (مال) مان اُنھن ماڻھن کي (ڪجھ) ڏيو ۽ انھن کي مٺي ڳالھ چئو (٨). ۽ اُنھن کي (الله کان) ڊڄڻ گھرجي جيڪي جيڪڏهن پنهنجي پٺيان هيڻو اولاد ڇڏين تر مٿن ڊڄن اتر ڪهڙو حال ٿيندن) پوءِ گهرجي تر الله کان ڊڄن ۽ گهرجي تر سڏي ڳالھ چون (٩). جيڪي يتيمن جو مال ڏاڍ سان کائيندا آهن سي پنهنجن پيٽن ۾ رڳو باھ كائيندا آهن ۽ دوزخ ۾ سگهو گهڙندا (١٠).

يُوصِيْكُواللهُ فِنَ ٱوَلادِكُو لِلدَّكِرِمِثُلُ حَظِّ الْأَنْشَيَيْنَ قِالْ كُنَّ نِسَاءُ فَوَقَ اثْنَتَيُنِ فَلَهُنَّ ثُتُلُتًا مَا تَرَكِ وَإِنْ كَانَتُ وَاحِدَةٌ فَلَهَا النِّصْفُ وَلِابَوَيْهِ لِكُلِّ وَإِحِدِينَهُ هُمَاالسُّدُسُ مِمَّاتُرُكَ إِنَّ كَانَ لَهُ وَلَنَّ فَإِنَّ لَهُ مَكُنَّ لَهُ وَلَدٌّ وَوَيَّكَ آبُوهُ فَلِأُمِّهِ الثَّلُثُ فَأَنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأَيِّهِ السُّدُسُ مِنَ بَعْدٍ وَصِيَّةٍ يُوْمِي بِهَآ اَوْدَيْنِ ابَآؤُكُوْ وَابَنَآؤُكُوْ لِاتَكُورُونَ اَيَّهُمُ اَقْرَبُ لَكُمُ نَفُعًا وَرِيْصَةً مِّنَ اللهُ إِنَّ اللهَ كَانَ عِلْيُمَّا حَكِيْمًا ۞ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تُرَادُ أَزُوا جُكُمُ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَنَّ قَانُ كَانَ لَهُنَّ وَلَكَا فَلَكُوُ الرُّبُعُ مِنَّا تَرَكُنَ مِنْ بَعَدِ وَصِيِّيةٍ يُوْصِئِنَ بِهَآ ٱۅؙۮؠؘڹ[؞]ۅؙڵۿؙڹٞ الزُّبُعُ مِمَّا تَرَكُنْتُو إِنْ لَكُوْيَكُنْ لَكُوْ وَلَكَّ فَإِلَ كَانَ لَكُهُ وَلَكُ فَلَهُنَّ التَّهُنُ مِهَاٰتَرَكُتُوُمِّنَ بَعْدٍ وَصِيَّةٍ تُوْصُونَ بِهَا أَوْدَيْنِ وَلِنَ كَانَ رَجُلٌ يُوْرَثُ كَلَلَةً أَوِامْرَأَةٌ وَّلَهَ ٓ اَخُ ٓ اَوۡاٰخُتُ قِلَكُلِّ وَاحِدٍ مِّهُمُ السُّدُسُ قَالَ كَانْوَٱكُمْرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُوْ تُمْرَكَآءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدٍ وَحِيَّةٍ يُّيُوطَى بِهَآ وَدُكُنُ غَيْرُمُضَاَّرَ وَصِيَّةً مِنَ اللهِ وَاللهُ عَلِيُمُ حَلِيمٌ · أَهُ

لن تنالوا ۴ ألنساء ۴

الله اوهان جي اولاد بابت اوهان کي وصيت ٿو ڪري تر پٽ لاءِ (حصو) ٻن ڌيئرن جي ڀاڱي جيترو آهي. ۽ جيڪڏهن (فقط) ڌيئرون ٻن کان وڏيڪ هجن تر (مُثل) جيڪي ڇڏيو تنهن ِجون ٻہ ٽهايون اُنهن لاءِ آهن, ۽ جَيڪڏهن (فقط) هڪ آهي تُہ اُن لاَءِ اذ آهي۔ ۽ مثل جَيڪي ڇڏيو تنهن" مان ان جي ماءُ پيءُ هر هڪ لاءِ ڇهون پاڱو آهي (سو تڏهن) جڏهن اُن (مئل) کي اولاد هجي, ۽ جيڪڏهن اُن کي اولاد نه هجي ۽ اُن جا وارث ماءُ بِيءُ هَجِنَ ته ماڻسَ لاءِ تيون ڀاڱُو (۽ باقي پڻس لاءِ) آهي، ۽ جيڪڏهن أن (مثل) كي ڀائر هجن تہ ماڻس لاءِ ڇهون حصو آهي (اهو ورهاڱو) وصيت (جي ادائگي کان پوءِ) جنهن لاءِ اُها وصيت ڪيائين َيا قرض جي اداڻگي کان پوءِ (ڪرڻو) آهي۔ اوهان جا پيئر ۽ اوهان جا پٽ (اوهين) نَّ ڄاڻندا آهيو تر انهن مان ڪهڙو اوهان لاءِ فائدي جي ڪري وڌيڪ ويجهو آهي؟ (اهو ورهاگو) الله جي (پار کان) فرض ڪيل آهي۔ ڇو تہ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١١) ۽ جيڪي (مال) اوهان جي زّائن ڇڏيو تنهن جو اڌ اوهان لاءِ آهي جيڪڏهن انهن کي ڪو ٻار ڪوٽه هجي، پر جيڪڏهن انھن کي ٻـار هجي تر جيڪي ڇڏيائون تنھن مان چوٿون ڀاڱو وصيت (جي ادائگي کان ڀوءِ) جنهن لاءِ اُها وصيت ڪيائون يا قرض جي ادائگي کان پوءِ اوهان لاءِ آهي۔ ۽ جيڪي (مال) اوهان ڇڏيو تنهن مان جيڪڏهنّ اوهان کي ٻار ڪونهي تر انهن (زالن) لاءِ چوٿون ڀاڱو آهي, ۽ جيڪڏهن اوهان کي ٻار آهي تـ جيڪي (مال) اوهان ڇڏيو تنهن مان وصيت اجي ادائگي) جنهن لاءِ آها وصيتُ ڪئي اٿو يا قرض جي ادائگي کان پوءِ اُنهنَ (زالنًا) لاءِ النُّون ڀاڱو آهي۔ ۽ جيڪڏهن ڪو (مثل) مرد يا عورت ورثو ڇڏي (۽ اُھو) ڪُلالہ هجي (يعني جنھن کي ماءُ ٻيءُ ۽ ڪو ٻـار نہ هجي) ۽ اُن کي (مائيتو) هڪ ڀاءُ يا هڪ ڀيڻ هجي تر اُنهن منجهـان هر هڪ لاءِ ڇُهون حَصُو آهي, ۽ جيڪڏهن اِنهن کان وڌيڪ هجن تر اُهي (سڀا جا وصبت نقصان واري نہ ڪئي ويئي هجي تنهن يا قرض جي ادائگيءَ کان يوءِ ٽهائيءَ ۾ ڀائيوار آهن۔ (اهو) الله جو حڪم آهي ۽ الله ڄاڻندڙ بردبار اهي (۱۲).

تِلْكَ حُدُوْدُالِلَهِ ۚ وَمَنْ تَبُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهَ بُدُخِلَّهُ حَدَّتِ تَجْرِيُ مِنْ تَحْتِمَا الْأَنْهُارُ خِلِدِيْنَ فِيْهَا وَذِلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيُّهُ ﴿ وَمَنْ تَعْضِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَّعَدَّ حُدُودَهُ يُدُخِلْهُ نَارًاخَالِدًا فِنْهَا وَلَهُ عَذَاكِ مُهِمُنُ ۞ وَاللَّهُ يَانِتِيْنَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَالِكُمْ فَاسْتَشْهِـ هُوُا عَلِيْهِنَّ آرُبُعَةً مِّنْكُمْ عَنَانُ شَهِدُ وَا فَأَمْسِكُو هُنَّ فِي الْبُهُوْتِ حَتَّى يَتَوَقْتُهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللهُ لَهُنَّ سَييُلًا۞وَالَّذٰنِ يَانِتِينِهَا مِنْكُمْ فَانْذُوْهُمَا ۚ فَإِنْ تَا بِأَ وَ اَصْلَحَا فَاعْرِضُواعَنْهُمَا أِنَّ اللَّهُ كَانَ تَوَّالًا تَحِبُمَّا؈ اتَّمَا التَّوْيَةُ عَلَى اللهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُوْنَ السُّوَّءَ بِجَهَا لَهِ ثُمَّ يَتُوْبُونَ مِنْ قَرِيْكِ فَأُولَمِكَ يَتُونُ اللهُ عَلَنُهُمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلَيْمًا حَكِمْ مَّا ۞ وَلَيْسَتِ التَّوْيَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيّاتِ حَتَّى إِذَاحَفَرَاحَكُمُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنَّ تُبَدُّ الْنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُ مُ كُفًّا رُ الْهِ لَيْكَ آغَتُ ثُالَهُمُ عَذَا مَّا أَلِيمًا ﴿

لن تنالوا ۴ النساء ۴

اهي الله جون حدون آهن۔ ۽ جيڪو الله ۽ سندس رسول جي فرمانبرداري كُندو تنهن كي (الله اهرَّن) باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن ان ۾ سدائيس رهڻ وارا آهن۔ ۽ اُها وڏي مراد ماڻڻ آهي (١٣). ۽ جيڪو الله ۽ سندس رسول جي بي فرماني ڪندو ۽ سندس حدن کان ٻاهر نڪرندو تنهن کي باه ۾ داخل ڪندو اُن ۾ سدائين رهڻ وارو آهي ۽ ان لاءِ خوار ڪندڙ عذاب آهي (١٤). ۽ اوهان جي زائفن مان جيڪي بي حياثيءَ جو ڪمر ڪن تن تي پاڻ مان چار (مرد) شاهد ڪريو، پوءِ جيڪڏهن (شاهد) شاهدي ڏين تر اُنهن کي ايستائين گهرن ۾ جهليو جيستاڻين کين موت ماري يا الله أنهن لاءِ كو رستو كيي (١٥). ۽ اوهان مان جيڪي ٻہ مرد اهو ڪم ڪن تن کي مار ڏيو، پوءِ جيڪڏهن توبہ ڪن ۽ پاڻ سَدَارين تہ اُنھن (کي مار ڏيڻ) کان مڙو_ ڇو تہ الله توبہ قبول ڪندڙ مهربان آهي (١٦). الله کي رڳو انهن جي توبہ (قبول) ڪرڻ جڳاڻيندي آهي جيڪي بي سمجهاڻيءَ سان گناھ ڪندا آهن وري جهٽ پٽ توبر ڪندا آهن انهن تي الله (ٻاجھ سان) موٽندو آهي۔ ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١٧). ۽ انهن جي توبر قبول ٿيڻي نہ آهي جيڪي بڇڙايون ڪندا (رهندا) آهن (۽ ز ڊڄندا آهن) تان جو جنهن مهل اُنهن مان ڪنهن کي موت پهچي تنهن مهل (ڊڄي) چوي تر هاڻي آءٌ توبہ ڪريان ٿو ۽ نڪي اُنهن جي (توبہ قبول آهي) جيڪي ڪافر ٿي مرندا آهن۔ انهن لاءِ ذَك ثبندرٌ عذاب تبار كو اثنون (١٨).

لَأَيْقَا الَّذِينَ امْنُوالِ يَعِنُّ لِكُهُ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرُهَا * وَلَا تَعُضُلُوْهُنَّ لِبَيْنُ هَبُوا بِبَعْضِ مَاۤ النِّيُتُهُوْهُنَّ إِلَّاۤ اَنْ يَالْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَعَانِثرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهُتُمُوهُنَّ فَعَمَلَي أَنْ تَكُرُهُوا شَيْئًا وَيَجُعِلَ اللهُ فِنْهِ خَمْرًا كَتْبُرًا ۞ وَإِنْ ٱرَدَّتُمُ اسْتِينُ الَ ذَوْجِ مُكَانَ زَوْجٍ ۚ وَانْتَكَتُوْ إِخْلَ اللَّٰ وَنُطَارًا فَلَاتَأْخُذُوْامِنَهُ مَنْتُكَا الْتَاخُذُوْنَهُ بُهُتَا نَاوَاثْبًا مُبْدِينًا ۞ وَ كَيْفَ تَاكْفُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضِي بَعْضُكُو إلى بَعْضِ وَآخَذُنَ مِنْكُمُ ِيِّيْتَا قَاغَلِيْظُا ﴿ وَلِاتَنَكِمُوامَا نَكُوَ الْإِفْكُوْمِينَ النِّسَأَءِ الْإِمَا قَتْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً قَمَقُتًا وَسَاءَسِيلُكُ خُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَٰتُكُو وَكَنْتُكُو وَاخَوْتُكُو وَعَيْتُكُو وَخَلْتُكُو وَكَنْتُ الْآخِ وَكَنْتُ ٱلْأُذُبِ وَأُمَّهُ تُنْكُوا لِينَ ٓ اَنْضَعْنَكُمْ وَأَخَوْتُكُوْمِ ٓ الرَّضَاعَةِ وَ أُمَّهٰتُ نِسَآيِكُوْ وَرَبَّآيِبُكُوُ الِّتِي فِي جُوْرِكُوْ مِنْ تِسَآيِكُو الَّذِيِّ دَخَلْتُهُ بِهِنَّ ۚ فَإِنْ لَهُ تَكُوْنُوا دَخَلْتُهُ بِهِنَّ فَكَلِحُبِنَا حَعَلَيْكُهُ ۚ ۚ وَحَلَايِلُ ٱبْنَا بِكُوالَّذِينَ مِنْ اَصْلَا بِكُوْلُوانُ تَجْمَعُوْ ابَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّامَا قَدْسَلَفَ ۚ إِنَّ اللَّهُ كَانَ غَفُورًا تَجِيْمًا ﴿

لن تنالوا ۴ النساء ۴

اي ايمان وارؤ! اوهان کي عورتن جو (سندن) بي مرضيءَ وارث ٿيڻ روا نہ آهي۔ ۽ نڪي سندن پڌري گناه ڪرڻ کان سواءِ کين هن لاءِ جهليو تر جيڪي کين ڏنو هجيو تنهن مان ڪجھ موٽائي وٺو, ۽ ساڻن چڱي هليءَ چليءَ وانگر گذاريو, پوءِ جيڪڏهن آهي اوهان کي نہ وڻن تہ اصبر ڪريو ڇو ترا جا شيءِ اوهان کي نر وڻندي هجي تنهن ۾ مڪن آهي تر الله گهڻي چڱاڻي ڪري (١٩). ۽ جيڪڏهن (هڪ) زال جي بجاءِ ٻيءَ زال پرڻڻ جو ارادو ڪريو ۽ اُنھن مان هڪڙي کي گھڻو مال (ڪابين ۾) ڏنو هجيو ت منجهائش ڪجھ موٽائي نہ ولو۔ (اوهين) بهتان ۽ پڌري گناھ ڪندي أهو (مال) كسيندا آهيو ڇا؟ (٢٠). اهو (مال) كهڙيءَ طرح كسيندا آهيو؟ حالانڪ اوهان هڪ ٻئي کان نفعو وٺي چڪؤ ۽ (زالن بر) اوهان کان (مهر ڏيڻ جو) پڪو انجام ورتو آهي (٢١). ۽ جيڪي زالون اوهان جي پيئرن پرڻيون سي اوهين نہ پرڻجو پر جيڪي اڳي گذريو (سو گذريو) ڇو تہ اها بي حياتي ۽ گناھ آھي ۽ اُها بڇڙي واٽ آھي (٢٢). (اي مسلمانؤ!) اوهان تي اوهان جون مائر ۽ اوهان جون ڏيئر ۽ اوهان جون پينر ۽ اوهان جون پٿيون ۽ اوهان جون ماسيون ۽ ڀائٽيون ۽ ڀاڻيجيون ۽ اُهي اوهان جون مائر جن اوهان کي ٿج پياري ۽ اوهان جون رضاعي (ٿج گڏ پيتل) پينر ۽ اوهان جي زالن جون ماثر (يعني سون) ۽ اُهي اوهان جون اڳ ڄايون جيڪي اوهان جي هنجن ۾ پليون (۽) اوهان جي اُنهن زالن مان هجن جن کي اوهين ويجها ويا آهيو پر جيڪڏهن اوهين اُنهن (سندن مائرن) کي ويجها نہ ويا آهيو تہ اوهان تي گناھ نہ آهي۔ ۽ اوهان جي اُنھن پٽن جون زالون جيڪي (پٽ) اوهان جي پٺين مان (پيدا ٿيل) آهن, ۽ ٻن ڀينرن جو گڏ پرڻجڻ حرام ڪيو ويو آهي پر جيڪي اڳ گذريو اسو گذريو) ڇو تر الله بخشثهار مهربان آهي (٣٣).

وَالْمُنْحُصَنْتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلاّ مَامَلَكَتْ أَنْهَا نَكُونُ وَيُثُبّ الله عَلَيْكُمْ وَالْحِلَّ لَكُمْ مَّا وَزَآءَ ذَلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوُّا بِأَمُوالِكُمُّ مُحْصِنِينَ عَيْرَمُلْمِ فِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَ فَالْوُهُنَّ أجُورَهُنَّ فَرِنضَةٌ وَلَاجُنَاحَ عَلَيْكُو فِيْمَاتَرَاضَيْتُورِهِ مِنْ بَعُدِ الْفُنِ يُضَةِ أِنَّ اللهَ كَانَ عَلِيْمًا عَكِمُا ﴿ وَمَنْ لَّهُ بِينْتَطِعُ مِنْكُهُ طَوْلًا أَنْ يَنْكُحُ الْمُحْصَنْتِ الْمُؤْمِنْتِ فَمِنْ مَّا مَلَّكَ أَنْمَا نُكُمُّونَ فَتَلِيتُكُو الْمُؤْمِنْتِ وَاللَّهُ أَعْلَوْ مِإِنْمَا لِنَكُوْ لِمَعْضُكُوْمِينَ ابْعُضِ أَ فَاكْكُوْهُنَّ بِإِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَالْوُهُنَّ الْجُوْرُفُنَّ بِالْمَعْرُونِ مُحْصَنَتٍ غَيْرِهُ سْفِعْتِ وَلِامْتَخِيْاتِ آخُدَانَ فَإِذَا أُخْصِنَ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِنَنَةٍ فَعَكَيْهِنَّ نِصْفُ مَاعَلَى الْمُحْصَنْتِ مِنَ الْعَذَائِذَ لِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُوْ وَآنَ تَصْبُرُوْ إِخَيْرِ اللَّهُ خَفُورٌ ڗۜڿؽۄؙ۠ۿؙؠؙۣڔؽؙٳ۩ؗۿؙڸۣؽؠؾؽٙػڵؙۄٛ۫ۅؘؾۿۮؚؾڬؙۄؙۺؙؽٙ<u>ٵڷۮؚؠؽؽ؈</u> قَبْلِكُمُ وَتَنُوْرِ عَلَيْكُوْ وَاللهُ عَلِيهُ عَلِيهُ عَكِيمُ وَاللهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوْبَ عَلَيْكُو ۗ وَيُرِيْدُ الَّذِيْنَ يَتَّبِعُونَ الشُّهَاتِ إِنْ تَبِيلُوا مَثَاكَعُ اللَّهِ عَلَيْكُم يُرِيْكُ اللهُ أَنَّ يُّخَفِّفَ عَنْكُمُ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿

والمحصنته النساء ۴

۽ پرڻيل عورتون (بہ حرام آهن) پر اوهان جا هٿ جن (ٻانهين) جا مالڪ ٿيا آهن (سي حرام نہ آهن), اهو حڪم الله اوهان تي لکيو آهي, ۽ انهن (حرام كيلن) كان سواءِ (بيون سڀ عورتون) اوهان لاءِ حلال آهن جڏهن پنهنجن مالن سان (کين) پرڻيندڙ, نه زنا جو ارادو ڪندڙ هجو_ پوءِ اهو (مال) جنهن جي عيوض انهن (زالن) کان (پرڻجڻ جو) فائدو ورتوَ تن کي سندن ڪابين مقرر ڪيل ڏيو۔ ۽ ڪابين مقرر ڪيل کان پوءِ جيتري (ڪابين) ۾ اوهين پاڻ ۾ راضي ٿيو تہ اوهان تي گناھ نہ آھي۔ ڇو تر الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٢٤). ۽ اوهان مان جيڪو آزاد مؤمنياڻين جي پرڻجڻ جي سگھ نہ رکندو هجي سو انهن مومنياڻين ٻانهين مان جن جا مالڪ آوهان (مؤمنن) مان آهن (ڪا پرڻجي تہ عار نہ آهي)۔ ۽ الله اوهان جي ابمان کي بلڪل ڄاڻندڙ آهي۔ اوهان جا هڪڙا ٻين مان (پيدا ٿيل) آهن (يعني پاڻ ۾ هڪ جنس آهيو). پوءِ کين سندن مالڪن جي موڪل سان پرڻجو ۽ سندن ڪابين عامر هليءَ چليءَ وانگر کين ڏيو (اُهي) نڪاح ٻــڏليون نــ زنا ڪندڙيون ۽ نڪي ڳجهن يارن وٺـڻ واريون هجن, پوءِ جڏهن نڪاح ۾ آيون (تنهن کان) پوءِ جيڪڏهن (اُهي) ڪو بي حيائيءَ جو ڪم ڪن تر جيڪا سزا آزاد عورتن تي آهي تنهن جو اڌ مٿن آهي۔ (اها ٻانهيءَ پرڻجڻ جي اجازت) اوهان مان اُنهيءَ لاءِ آهي جيڪو زنا (جي گناه ۾ پوڻ) کان ڊڄي۔ ۽ اوهان جو صبر ڪرڻ اوهان لاءِ ڀـلو آهي۔ ۽ الله بخشتهار مهربان آهي (٢٠). الله گهرندو آهي تر اوهان لاءِ کولي بيان ڪري ۽ جيڪي اوهان کان اڳ (گذريا) آهن تن جو رستو اوهان کي ڏيکاري ۽ اوهان تي ٻاجھ سان موٽي۔ ۽ اللہ ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٢٦). ۽ اللہ اوهان تي ٻاجھ سان موٽڻ گهرندو آهي, ۽ جيڪي پنهنجين سُڏن جي پٺيان لڳندا آهن سي اوهان جو (سڌيءَ واٽ کان) تمام پري ٿڙي وڃڻ گهرندا آهن (۲۷). الله اوهان تان (بار) هلکو کرڻ گهرندو آهي, ۽ انسان (اصل) هيڻو پيدا ڪيو ويو آهي (٢٨).

لَأَيُّهَا الَّذِينَ الْمُنْوَالَا تَأْكُلُوْاَ أَمْهَا لَكُمْ يَنْتُكُمْ بِالْمَا طِلَّ ٳڷۜۘۘڒٙٲڹٛؾؙۘڴؙۅؙڹ يَعَارَةً عَنْ تَرَاضِ مِّنَكُةٌ ۗ وَلاَتَقَيُّكُوْ ٱلْفُسَكُهُۥ ۗ إِنَّ اللَّهُ كَانَ بِكُوْرِجِيمًا ﴿ وَمَنْ تَيْفَعَلُ ذَٰ لِكَ عُدُوانَا وَظُلْمًا فَيَوْفَ نُصُلِمُهِ نَازًا وُكَانَ ذِلِكَ عَلَى الله يَسِوْرًا ﴿ إِنْ تَجْتَنِنُهُ إِكَيَالِهُمَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكُفِّرٌ عَنْكُو سَتَأْتِكُو وَيْنُ خِلْكُمُ مُّنُ خَلَّا كُرِيمًا ﴿ وَلَا تَتَمَنَّوُ إِمَا فَضَّلَ اللهُ بِهِ يَعْضَكُمُ عَلَى بَعْضِ لِلرِّحَالِ نَصِيْبٌ مِّمَا اكْشَكْوُ أُولِلِيِّمَا أَوْنَصِيْبٌ مِّمَا اكْشَبُنُ وَسُعَلُوااللهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللهَ كَانَ بِكُلِّ شَيٌّ عَلِمُ الْكُولِكُلّ جَعَلْنَامَوَ إِلَى مِتَاتَرُكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرُبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ ٱلْمُأَنُّكُمْ فَالَّذُ هُمْ نَصِيْبَهُمْ إِنَّ اللَّهُ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيًّا شَهُاكُ أَنَّ اللَّه ٱلِرِّحِالُ قَوْمُونَ عَلَى النِّمَا أَوِيمَا فَصَّلَ اللهُ بَعْضُهُ وَعَلَى بَعْضٍ وَّبِهَا آنفَقُو امِن آمُوالِهِمُّ فَالصِّلِكُ تَعِنْتُ خِفِظتُ لِلْغَيْبِ بِمَاحَفِظُ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوْرَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُورُوْهُنَّ فِي الْمُضَاجِعِ وَاضْرِبُوْهُنَّ ۚ فَانَ ٱطْعُتَكُمُ فَكَرْتُنُغُواْعَلَمُهُنَّ سِينُلَّا إِنَّ اللَّهُ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ۞

والمحصنته النساء ۴

اي ايـان وارؤ! اوهـين پاڻ ۾ هڪ ٻــڻي جو مال ناحق نہ کاڻو پر پاڻ ۾ رضامندي سان واپار جي ڏيتي ليتي هجي تر (ڀلمي کاٿو), ۽ اوهان پاڻ کي هلاك نہ كريو۔ بيشك الله اوهان تى مهربان آهى (٢٩). ۽ جيكو حد کان ٻاھر نڪرڻ ۽ ظلمر سان ائين ڪندو تنھن کي باہ ۾ سگھو وجهنداسين۔ ۽ اهو (ڪمر) الله تبي سهنجو آهي (٣٠). جيڪڏهن وڏن گناھن کان جن کان اوھان کی جھلیو ویو پاسو کندا رہندؤ تہ اوھان جون (هلڪيون) مدايون اوهان کان ميٽينداسين ۽ اوهان کي عزت واريءَ جاءِ ۾ داخل ڪنداسين (٣١). ۽ جن شين سان الله اوهان مان هڪڙن کي ٻين کان فضيلت ڏني آهي تن جي ريس نہ ڪريو۔ مردن لاءِ جيترو (پاڻ) ڪمايائون تنهن مان حصو آهي ۽ زائفن لاءِ جيترو پاڻ ڪمايائون تنهن مان حصو آهي ۽ الله کان سندس فضل گهرو ڇو تہ الله سڀ ڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (٣٢). ۽ ماءُ پيءُ ۽ مائٽن جيڪي (مال) ڇڏيو تنهن (سڀ) لاءِ وارث مقرر ڪياسون۔ ۽ جن کي امائٽيءَ جهڙي ناتي ۾) اوهان جي قسمن ٻڏو آهي تن کي سندن حصو ڏيو۔ بيشڪ الله سڀ ڪنھن شيءِ تي واقف آهي (٣٣). مرد زائفن تي انهيءَ سببان حڪمران آهن جو الله انهن مان هڪڙن کي ٻين کان ڀلو ڪيو آهي ۽ (ٻيو) هن سببان جو پنهنجن مالن مان خرچ ڪندا آهن۔ پوءِ ڀلاريون فرمانبردارڻيون, پرپٺ نگاه رکڻ واريون انهيءَ ڪري جو الله (کين) ڍڪيو آهي (ڀلاريون آهن)۔ ۽ جن (زالن) جي بي فرماني معلوم ڪريو تن کي (زباني) نصيحت ڪريو ۽ بسترن ۾ کين ڌار ڪريو ۽ مار ڏيون، پوءِ جيڪڏهن اوهان جي فرمانبرداري ڪن تر مِتْن كَا (ايذاءَ جي) واتّ نه ڳوليو۔ بيشڪ الله مشاهون وڏي وڏاڻي وارو آهي (۳۴).

وَإِنُ خِفْتُهُ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوْ إِحَكُمًا مِّنَ آهُلِهِ وَحَكُمًا مِّنُ اهْلِهَا وَأَن يُرِيْكِ آاصْلَاحًا يُوَقِّق اللهُ بَيْنَهُمَا. إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيْمًا خَيِيرًا ﴿ وَاعْبُدُ وَاللَّهَ وَلَا تُشْرُكُوا يِهِ شَيْئًا وَيَالُوْالِدَيْنِ إِحْسَاكًا وَبِذِي الْقُرُ لِي وَالْيَتْعَلَى وَ المُسَلِكِينَ وَالْجَارِدِي الْقُنْ لِي وَالْجَارِ الْجُنْبُ وَالصَّاحِبِ بِالْجُنْفِ وَابْنِ السَّمِيْلِ وَمَامَلَكَتُ آيْمَا ثُكُوْرًا نَ اللَّهُ لَا يُعِتُ مَنْ كَانَ غُنْتَالًا فَخُوْرًا ﴿ إِلَّنَ انْنَ يَنْخَلُوْنَ وَمَا مُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبُخُلِ وَيَكْتُمُونَ مَآاتُهُ هُواللَّهُ مِنْ فَضَّلِهِ وَ ٳۜۼۛؾػؙٮؙڬٳڸڷڂۣڣ؈ٛ؏ۮؘٳڰٳ۫ڰۿؽێٵ۫ٛۅٳڷێۣؽؽؽؽؙڹڣڨۊؙؽ آمُوَالَهُمُّورِثَآءَالنَّاسِ وَلاَنْغُمِنُوْنَ بِاللهِ وَلاَبِالْيَّوْمِ الْأَخِيرِ وَمَنْ تَكِنُ الشَّيْظِيُ لَهُ قِرِنْيًا فَسَأَءْ قِرِيْنًا ۞ وَمَا ذَا عَكَيْهِ مُ لَوُامَنُوا بِإِنلِهِ وَالْبَحِمِ الْآخِرِ وَانْفَقُوا مِثَارَزَقَهُمُ اللهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عِلِيمًا ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا نَظْلِمُ مِثْقًا لَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُتُطعِفُهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَكُانُهُ أَجُرًا عَظِيبًا ۞ فَكُيْفَ ٳۮؘٳڿػ۫ٮٚٵڝؙػؙؙڴۣٲؙؗؗؗؗؗؗؗؗؗؗۧڴڐٟڸ۪ۺٞۼؽۑۅۜۊڿۣؠؙٚٮؘٵۑڬٵؽٚۿٷؙڵٳٝۺؘۿؚؽؙڵۿۧ

والمعصنته النساء ٤

۽ جيڪڏهن سندن وچ ۾ ڦيٽي جو ڊپ (محسوس) ڪريو تر هِن جي گهراڻي مان هڪ امين ۽ هُن جي گهراڻي مان (بر) هڪ امين مقرر ڪريو , جيكُّدهن بشي (امين) صلح كرائڻ گهرندا نر الله سندن وچ ۾ ميلاپ ڏيندو۔ ڇـو تر الله ڄاڻندڙ خبر رکندڙ آهي (٣٥). ۽ (خاص) الله جي عبادت ڪريو ۽ ساڻس ڪنهن شيءِ کي شريڪ نر ڪريو۔ ۽ ماءُ پيءُ سان ۽ مٽيءَ وارن سان ۽ ڇورن (ٻارن) ۽ سڪينن ۽ مٽيءَ واري پاڙيچي ۽ ڌاربي پاڙيچي ۽ ويجهي سنگتي ۽ مسافر ۽ پنهنجن ٻانهن سان چڱائي ڪريو۔ ڇو تر جيڪو هـُديلو وڏائي ڪندڙ هجي تنهن کي الله دوست نہ رکندو آهي (٣٦). (۽ نڪي اُنھن کي) جيڪي (پاڻ) ڪنجوسي ڪندا آھن ۽ ماڻھن کي (بر) ڪنجوسي ڪرڻ جو حڪم ڪندا آهن ۽ الله پنهنجي فضل سان کين جيڪي ڏُنو آهي سو لڪاڻيندا آهن۔ ۽ (اهڙن) نہ مڃيندڙن لاءِ خواريءَ وارو عذاب تيار ڪيو اٿڻون (٣٧). ۽ (اُنھن لاءِ بر) جيڪي پنھنجن مالن کي ماڻهن جي ڏيکاري لاءِ خرچ ڪندا آهن۔ ۽ نڪي الله ۽ نڪي قيامت جي ڏينهن کي مڃيندا آهن, ۽ جنهن جو سنگتي شيطان ٿيو تر اهو سنگتي بچڙو آهي (٣٨). ۽ مٿن ڪهڙي (ڏکيائي) هئي؟ جيڪڏهن الله ۽ قيامت جي ڏينھن کي مڃين ھا ۽ اللہ جيڪي کين ڏنو آھي ان مان خرچين ھا۔ ۽ الله أنهن (جي حال) كي (چكُّو) ڄاڻندڙ آهي (٣٩). پڪ الله ذري جيترو بـ ظلم نہ کندو آهي، ۽ جيڪڏهن (کا) نيڪي هوندي تہ ان کي ٻيڻو ڪندو آهي ۽ پاڻ ُوٽان وڏو اجر ڏيندو آهي (۴۰). پوءِ (تڏهن) ڪيئن (كندا) جدُّهن سڀ كنهن ٽوليءَ مان (هڪ) شاهد آڻينداسون ۽ (اي پيغمبر!) توكي (بر) هن توليءَ تي شاهد كري آڻينداسون (۴۱).

يَوْمَبِنِ يُودُّ الَّذِيْنِ كُفَّرُوْا وَعَصُوُاالرَّسُوْلَ لُوْتُكُوْي ڽهدُ الْأَرْضُ وَلا يُكْتُمُونَ اللهَ حَدِيثًا ﴿ يَأَيُّهُا الَّذِينَ الْمَنْدُالِا تَقْرِيدُ الصَّلَوْ لَا وَآنَتُهُ سُكُمْ يُحَتَّى تَعْلَمُوْا مَا تَقُولُونَ وَلاَجُنُبّا إِلَّاعَا بِرِي سِيلِ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْ تُوْمَرُضَى آوْعَلى سَفَيرِ آوْجَآءَ احَكَا مِّنْ كُوْمِينَ الْغَآبِطِ اَوْلِلْمَسُتُوُ النِّسَاءَ فَلَوْ يَعِدُ وَامَاءً فَتَهَمَّوُ ا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوْ ابِوْجُوْ هِكُوْ وَأَيْدِيكُوْ إِنَّ الله كَانَ عَفْوًّا غَفُوْرًا ۞ ٱلْحُرْتَرِ إِلَى الَّذِيْنَ أَوْنُوْ الْضِيْبَامِّنَ الْكِتْب يَشْتَرُونَ الصَّلَلَةَ وَيُرِيْدُونَ آنَ تَضِلُوا السِّييْلَ ﴿ وَاللَّهُ اللَّهِ السَّالَ السَّالَ ٱعْلَمْ بِأَعْدَآبِكُمْ وَكَفَىٰ بِاللهِ وَلِيَّا ثُوَّكَفَى بِاللهِ نَصِيُرًا@ مِنَ الَّذِينَ هَادُو أَيُحَرِّفُونَ الْكَلِيمَ عَنْ تَمُواضِعِهُ وَ يَقُولُونَ سَبِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَمُسْمَعِ وَرَاعِنَا لَيًّا كِأَلِمُ نَتِهِمُ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْاَنَّهُمْ قَالُوْاسِمْعَنَا وَاطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَفْوُمَرُو الكِنْ تَعَنَّهُمُ اللهُ بِكُفْي هِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قِلْلِلَّا ۞

والمحصنته

اُنهيءَ ڏينهن ڪافر ۽ جن پيغمبر جو چيو نه مڃيو، سي گهرندا تہ جيڪر مٿن زمين سنئين ڪئي وڃي۔ ۽ الله کان ڪائي ڳالھ لڪائي نہ سگهندا (۴۲). اي ايمان وارؤ! اوهان نشي جي حالت ۾ ايستائين نماز کي ويجها نہ وجو جيستائين جيڪي ڳالهايو ٿا سو سمجھو ۽ نڪي مسافرن کان سواءِ (مقیم) تڙ وارو (نماز پڙهي) جيسين تڙ ڪريو۔ ۽ جيڪڏهن اوهين بيمار هجو يا مسافريءَ تي هجو يا اوهان مان ڪوئي پاخاني کان اچي يا زالن کي ويجها ويا هجو ۽ پاڻي نہ لھو تہ پاڪ مٽيءَ سان تيممر ڪريو پوءِ پنهنجن منهن ۽ پنهنجن هٿن کي ک ڪريو بيشڪ الله معافي ڏيندڙ بخشتهار آهي (٣٣). (اي پيغمبر!) أنهن ڏانهن نر ڏنو اٿيئي ڇا؟ جن کي ڪتاب مان حصو ڏنو ويو آهي آهي گمراهي ڳنهندا آهن ۽ اوهان جو واٽ کان يـلـڻ (بر) گهرندا آهن (۴۴). ۽ الله اوهان جي ويرين کي وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي ۽ الله (سڀني ڪمن جو) ڪارساز بس آهي ۽ الله مددگار بس آهي (۴۵). يهودين مان ڪي (توريت ۾) لفظن کي سندين جاين کان هجين, ۽ پنهنجيون زبانون وچڙائي* ۽ دين ۾ طعني هڻڻ لاءِ راعنا چوندا آهن_ فرمانبرداري ڪئي سون ۽ (اسمع غير مسمع جي هنڌ) اسمع (يعني ٻڌ) ۽ (راعنا لفظ جي بجاءِ لفظ) انظرناً (يعني اسان جو خيال رک) چون ها تر أنهـن لاءِ يـلو ۽ ڏاڍو درست هجي ها ڀر الله سندن ڪفر سببان مٿـن لعنت ڪئي آهي پوءِ ٽورڙن کان سواءِ (ٻيا) ايبان نٿا آڻين (۴٦).

^{*} زبان و چزائڻ کان مراد هيءُ آهي تر پنهنجي ڳالهائڻ ۾ گارگند اتين رلائي ملائي ڇڏين ٿا جو ڪو ۾ ماڻهو سمجهي نه سگهي، آسمع غير مسمع "جون ٻه معنائون آهن: ١- اهڙيءَ حالت ۾ به جون تون عرت ۽ عظمت وارن مان آهين، ڪو ۾ ماڻهو تنهنجي مرضيءَ جي اينز ڪجھ ۾ چئي نه سگهندو. ٢- اهڙيءَ حالت ۾ پنه جو تون حقير ۽ ڪيزور آهين ۽ تو سان ڪو ۾ ڳاله ٻوله نه ٿو ڪري سگهي. آهڙيءَ ريت لفظ "راعنا" جون ۾ ٻه معنائون آهن: ١- اسان جي رعايت ڪر. ٢- احمق ۽ بيوقوف. اهڙن پشن اکرن جون ۾ ڳالهائڻ مان سندن مقصد گارگند اچارڻ هو وائله اعلم (ڏسو تفسير فتح الرحمان).

لَأَتُهَا الَّذِينَ أُوْتُو الكَتْبُ أَمِنُوا مِنَا لِأَلْكَامُصَدَّ قَالِمِنَا مَعَكُومِنْ قَبْلِ أَنْ نَظِمَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى آدُمَا رِهَآ أَوْنَكُعْنَهُ وْكِمَالَعَنَّا اَصَالِهَ السَّيْتِ وَكَانَ اَمْ اللهِ مَفْعُولًا @ اتَّاللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنَّ يُتُنَّرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذَ لِكَ لِمَنْ يَّتَأَنُّوْمَنُ يُّتُوكُ مَاللهِ فَعَدِافْتَرَى إِثْمَاعَظِيْمًا ﴿ ٱلَهۡ تَرَالَ الَّذِينَ يُزَكُّونَ ٱنْفُسَّهُ مُ ۚ بَلِ اللَّهُ يُزَكُّ مَنُ تَشَاءُ وَلا يُظْلَبُونَ فَتِبْ لا ﴿ أَنْظُو كُنْفَ يَفْ تَرُونَ عَلَى الله الكذت وكفي به إنشاً مُهِينًا ﴿ أَلَهُ مَرَالَ الَّذِينَ أُوْتُوْانَصِيْمًا مِينَ الْكِتْبِ يُوْمِنُوْنَ بِالْجِينِيِّ وَالطَّاغُوْتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كُفَّرُوا لَهَ أُلَّاءِ أَهُدًا يُونَ الَّذِينَ امَنُوُ اسْبِيلُا اولَيكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللهُ وَمَنْ يَلْعَن اللهُ فَكَنْ يَعِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿ أَمُ لِهُ وَنَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَّ اللَّا يُؤُثُونَ النَّاسَ نَقَبُرًا ﴿ آمْ يَعْسُدُ وُنَ النَّاسَ عَلَى مَا التُّهُولِيلُهُ مِنْ فَضَلِهِ * فَقَدُ التَّيْنَا اللَّهِ ابُرْ هِنُهُ الْكُتْبُ وَالْحِكْمَةَ وَالْتَبْنُهُمُ مُلْكًا عَظِمًا ١٠

والمحصنت٥ النساء ٢٠

اي كتاب وارؤ! جيكو (قرآن) لاڻوسون جيكي اوهان وٽ آهي تنهن جو (اُھو) سچو ڪندڙ (بہ) آھي تنھن کي اُنھيءَ کان اڳ مڃيو جو (ماڻھن جي) منھن (جي شڪل) مٽايون پوءِ انھن کي سندين پٺين پوٽتان ڪريون يا مٿن اهڙي لعنت ڪريون جهڙي ڇنڇر وارن تي لعنت ڪئي سون ۽ الله جو (جيكو) حكم (جاري ٿيندو آهي) سو ٿي چڪندو آهي (۴۷). بيشڪ الله هيءُ (ڏوه) نہ بخشيندو جو (ڪنهن کي بر) ساڻس شريڪ ڪيو وڃي ۽ اُن کان سواءِ (ٻيا ڏوه) جنھن کي وڻيس تنھنکي بخشيندو, ۽ جيكو الله سان (كنهن كي) شريك بثائيندو تنهن بيشك ودّي گناه سان بهتان ٻڏو (۴۸). (اي پيغمبر!) أنهن ڏانهن نہ ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جيڪي پاڻ کی پاڻ پاڪ چوندا آهن۔ (نہ!) بلڪ اللہ جنھن کی گھرندو آهي تنھن کی پاڪ ڪندو آهي ۽ تند جيترو بر ظلمر نہ ڪبن (۴۹). (اي پيغمبر!) ڏس تُر الله تي ڪيئن ڪُوڙ ٺاهيندا آهن؟ ۽ اهو پڌرو گناه بس آهي (٥٠). (اي پيغسبر!) اُنهن ڏانهن نہ ڏلو اٿيني ڇا؟ جن کي ڪتاب مان ڀاڱو ڏنو ويو تہ اُھي بتن ۽ طاغوت کي مجيندا آھن ۽ ڪافرن لاءِ چوندا آھن تہ ھيءَ ٽولي مؤمنن کان وڌيڪ سنٿين واٽ واري آهي (٥١). اهي (اُهي) آهن جن تي الله لعنت ڪئي آهي۔ ۽ جنھن تي الله لعنت ڪندو تنھن جو ڪو مددگار نه لهندين (٥٢). أنهن كي بادشاهيءَ مان كو ڀاڱو آهي ڇا؟ ۽ (جي کين کڻي هجي بر تر) اُن مهل ماڻهن کي تر جينترو (بر) ز ڏين (٥٣). بلڪ ماڻهن سان اُنهيءَ تي حسد ڪندا آهن جيڪي الله پنهنجي فضل سان کين ڏنو آهي, پوءِ بيشڪ ابراهيم جي اولاد کي ڪتاب ۽ دانائي ڏني سون ۽کين وڏي بادشاهي ڏني سون (۴۰).

فَيَنْهُوْهِ مِنْ امْنَ بِهِ وَمِنْهُوْمِ مِنْ مُكَاعَنْهُ وَكَفَّى بِجَهَلُّمُ سَعِيْرًا الآنِيْنَ كَفَرُ وَإِيالْيَنِنَا سَوْفَ نُصْلِيْهُمْ نَازًا كُلَّمَا نَضِيَتُ جُلُودُهُمُ بِيَ لَنْهُوْجُلُودًاغَيْرَهَالِيَدُو قُواالْعَذَاتُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿ وَالَّذِينَ امْنُوْ اوَعَلُوا الصَّلِيٰتِ سَنُدُ خِلْهُمُ جَنَّتٍ تَجْرِيُ مِنْ تَعْتِهَا الْاَنْهُ خِلِدِيْنَ فِيْهَا الدَّالْ لَهُمُ فِيْهَا أَزُواجٌ مُّطَهَرَةٌ وَنُنْ خِلْهُمْ ظِلَّاظِلِيْلا ﴿ إِنَّ اللَّهُ يَامُوُكُمْ إِنَّ تُؤَدُّ وَالْكُمِلَٰتِ إِلَّى ٱلْمِلْهَا وَإِذَا حَكَنَّتُمْ بَيْنَ لِكَاسٍ آنَ تَحْكُمُوْ إِيالْعَدُ لِ إِنَّ اللَّهَ يَعِمَّا يَعِظُكُوْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَيِميْعًاكِصِيْرًا@يَالَيُّهَا الَّذِينَ الْمُنُوَّ الْطِيعُوااللهُ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاوْ لِي الْأَمْرِمِينَكُمْ فَإِنْ نَنَازَعُنْدُ فِي شَيْ فَوْدُوْهُ إلى الله وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُهُ نُؤُمِّنُونَ بِإِللَّهِ وَالْيَوْمِ الْإِخِرْ ذَٰ لِكَ خَيْرٌ وَٱحْسَنُ تَاوُيُلًا أَالَهُ تَرَالَى الَّذِينَ يَرْعُمُونَ اَنَّهُمُّ الْمَنْوَابِمَٱ أُنْوَلَ اِلَيْكَ وَمَا أُنْوَلَ مِنْ تَبْلِكَ بُرِيْدُوْنَ أَنُ يَتَحَاكُمُوْ آلِلَى الطَّاعُونِ وَقَدُ أُمِرُواً آنُ يَكُفُمُ وَا بِه وَيُرِيُدُ الشَّيْظِيُ آنَ يُضِلَّهُ مُضَلِلًا بَعِيْدًا ۞

والمحصنت٥ النساء ٤

پوءِ منجهانئن ڪي آهن جن اُن (ڪتاب) کي مڃيو ۽ منجهانئن ڪي آهن جي کانئس اٽڪي (رڪجي) رهيا۔ ۽ اُنهن لاءِ پرندڙ دوزخ ڪافي آهي (٥٥). پڪ جن اسان جي آيتن کي نہ مجيو تن کي باھ ۾ سگھو گهيڙيندا سون۔ جڏهن ۾ سندن کلون ڀُڄنديون (تڏهن) سندين ٻيون کلون هن لاءِ (پیا) متَّاثینداسون تر (یِلی) عذاب (جو مزو) چکن۔ یقیناً اللہ غالب حڪمت وارو آهي (٥٦). ۽ جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا تن کي (اُنهن) باغن ۾ سگهو داخل ڪنداسون جن جي هيٺان نهرون وهنديون آھن۔ منجھن سدائين رھڻ وارا آھن۔ انھن لاءِ منجھن پاڪ زالون آھن ۽ کين گهاٽين ڇانون ۾ داخل ڪنداسون (٥٧). بيشڪ الله اوهان کي حڪم ٿو ڪري تر امانتون سندن مالڪن کي پهچائي ڏيو ۽ جڏهن ماڻهن جي وچ ۾ فيصلو ڪريو (تڏهن) انصاف سان حڪم ڪريو۔ بيشڪ الله اوهان کي جيڪا نصيحت ڪري ٿو سا چڱي آهي۔ بيشڪ الله ٻڏندڙ ڏسندڙ آھي (٥٨). اي ايبان وارؤ! الله جي فرمانبرداري ڪريو ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ۽ اوهان مان جيڪو حاڪم هجي تنهن جي (برا، پوءِ جيڪڏهن ڪنهن شيءِ بابت جهڳڙو ڪريو تر جيڪڏهن الله ۽ قيامت جي ڏينھن کي مڃيندا آهيو تہ ان کي اللہ ۽ پيغمبر (جي حڪمر) ڏانھن رجوع ڪريو. اِهو ڀـلو ۽ نتيجي جي ڪري ڏاڍو چڱو آهي (٥٩). (اي پيغمبر!) اُنهن ڏانهن ز ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جيڪي ڀائڻيندا آهن تر جيڪي توڏانهن لاٿو ويو ۽ جيڪي توکان اڳ لاٿو ويو تنهن کي پاڻ مڃيو اٿن. اھي ھن ھوندي بر, طاغوت (يعني غير خدا) ڏانھن (مقدمو نيئي) فيصلو كُرائڻُ گهرندا آهن حالانڪ اُن جي ذ ميمڻ جو حڪم ڪيو ويو اٿن-۽ شيطان کين وڏي پـل ۾ ڀـلائڻ گهرندو آهي (٦٠).

وَإِذَا قِيْلَ لَهُ مُوْتَعَالُوْاإِلَى مَا أَنْوَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُودُ ل رَآيَتِ الْمُنْفِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿ فَكُنُونَ إِذَا أَصَابَتُهُمُ مُنْصِيْبَةً إِنَّا فَكَ مَتَ آيُنِ يُهِمُ ثُمَّ كَأَوُكُ يَحْلِفُونَ أَياللهِ إِنْ آرَدُنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الَّذِيْنَ يَعْلَوُ اللهُ مَا فِي قُلُوْ بِهِمْ ۚ فَأَعْرِضَ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمُ فِي أَنْفُسُهُمَ قَوْلًا كِلنُغًا ۞ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولِ إِلَّالِمِيُطَاعَ بِإِذْ نِ اللَّهِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظُلَمُوٓ النَّفْسَهُمُ جَاءُوْكَ فَاسْتَغْفَرُواالله وَاسْتَغْفَرُ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَحَدُوااللهَ تَوَاللَّارَحِمُا ﴿فَلَا وَرَبُّكَ لَا نُومُونُونَ حَتَّى يُعَكِّمُولَ فِيمَاشَجَرَبَنْنَهُمْ ثُمَّ لاَعِنُ وَافْرَانُهُ أَنْفُهُمْ حَوِّاً مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلَّهُ انْسُلِمُ السَّلْمُ اللَّهُ إِنَّا كُتَّيْنَا عَلَيْهِمْ إِن اقْتُلُوْ ٓ ٱنْفُكُمُ أُو اخْرُجُوْ امِنْ دِيَارِكُمْ مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قِلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ آنَّهُمْ فَعَلُوْ امَّانُوْعَظُوْنَ به لَكَانَ خَنْرًا لَهُمْ وَأَشَكَّ تَثْنُتُنَّا ﴿ وَأَنْدَارُ اللَّهُمْ مِّرْنَ لَكُنَّا أَخُرًا عَظِيمًا ﴿ وَ لَهِكَا يُنْهُمُ صِرَاطًا مُّسْتَقِمًا ۞

ACTIVIDAD VICE

۽ جڏھن کين چئجي تر جيڪي الله لاٿو تنھن ڏانھن ۽ پيغمبر ڏانھن اچو تر منافقن کي ڏلئي تہ توکان پوري طرح جھلجي ويندا آھن (٦١). پوءِ (تڏهن) ڪيئن (ڪندا) جڏهن کين ڪا تڪليف انهيءَ سببان پهچندي جو سندن هـٿـن اڳي موڪليو آهي پوءِ وري تو وٽ اچي الله جو قسمر کڻندا تر اسان جو چگاڻي ۽ ٺهراءُ کان سواءِ (ٻيو) ڪو ارادو نہ هو (٦٢). اهي (اُهي) آهن جن جي دلين ۾ جيڪي (ڪفر ۽ نفاق) آهي سو الله ڄاڻندو آهي (جو وقت تي سزا لوڙيندا) پوءِ کانئن منهن موڙ ۽ کين نصيحت ڪر ۽ کين سندين دلين ۾ پهچندڙ ڳالھ چؤ (٦٣). ڪوئي پيغمبر نہ موڪليوسون پر هن لاءِ تر الله جي حڪمر سان سندس تابعداري ڪئي وڃي۔ ۽ جڏهن أنهن (ماڻهن) پاڻ تي ظلمر ڪيو تڏهن جيڪڏهن تو وٽ اچن ها پوءِ الله كان بخشش گهرن ها ۽ پيغمبر أنهن لاءِ بخشش گهري ها تر الله كي باجه سان موتـندڙ مهربان لهن ها (٦۴). پوءِ تنهنجي پالڻهار جو قسمر آهي تر (اِهي ماڻھو ايستائين) مسلمان نہ آھن جيستائين اُنھيءَ معاملي ۾ جو سندن وچ ۾ پيو آهي توکان فيصلو ڪرائن پوءِ (تون) جيڪو نبيرو ڪرين تنهن کان پنهنجين دلين ۾ ڪا اُڙ کُـڙ نہ ڏسن ۽ (پوري) مڃڻ طرح مڃين (٦٥). ۽ جيڪڏھن اسين مٿن لازم ڪريون ها ته اوهين پاڻ کي ڪهو يا پنهنجن ديسن مان نڪرو تـ منجهانئن ٿورڙن کان سواءِ (ٻيا) آهو نـ ڪن ها۔ ۽ جيڪا نصيحت ڪئي وين تنهن موجب جيڪڏهن آهي ڪم كن ها تـ أنهن لاءِ ضرور يلو ۽ (ايمان كي) زياده پكي كرڻ وارو هجي هـا (٦٦). ۽ اُنهيءَ وقت پاڻ وٽان کين وڏو اجـر ضرور ڏيـون ها (٦٧). ۽ ضرور کين سڏي واٽ وٽايون ها (٦٨).

وَمَنْ تُطِعِ اللَّهُ وَالرَّسُولَ فَأُو لِيَّكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَهَ اللهُ عَلَىٰهُمُ مِّنَ النَّبِينَ وَالصِّدِيْقِيْنَ وَالشُّهَكَأَءُ وَالصَّلِيٰنَ وَحَسُنَ اوُلِيكَ رَفِيْقًا ﴿ ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ ۗ وَكُفِّي بِإِيلِهِ عَلِمُا أَنَا يُهَا الَّذِينَ الْمُنُوْ اخُذُو أُجِدُ وَأُحِذُ زُلُمُ فَالْفِرُوْ ا ثُبَاتٍ أَوانْفِرُوْا جَبِينِعًا ﴿ وَإِنَّ مِنْكُوْلُكُنَّ لَّكُبُطِّتُنَّ * فَأَنْ اصَانَتُكُومُ مُصلَىةٌ قَالَ قَدْاَنْعَهَ اللهُ عَلَى إِذَاكُهُ ٱلْمُنْ مَّعَهُمُ شَهِنُكَا ﴿ وَلَينَ آصَاكُمْ فَضُلٌّ مِّنَ اللهِ لَنَقُوْ لَرَ كَانَ لَهُ تَكُنُّ نَسْئُلُهُ وَكَيْنَهُ مَوَدَّةٌ لِلْنَتَيْنُ كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفْوُنَ فَوْزًاعَظِمًا ﴿ فَلَيْقَايِلُ فِي سَبِيلِ اللهِ الَّذِينَ يَشُونُونَ الْحَيْوةَ التَّانْيَا مَا لَا خِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللهِ فَيُقْتَلُ أَوْ يَغُلِثُ فَيَهُ فَى نُؤُنِّتُهِ أَجُواً عَظَمُاۤ وَمَا لَكُمُ لَاثُقَاتِكُونَ فِي سَمِيلِ اللهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرَّجَالِ وَالدِّسَاءَ وَالْوِلْدَانِ الَّذِيْنَ يَقُوُلُوْنَ رَتَّنَآ اَخْدِخْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَدْرِيةِ الطَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلُ لَّنَا مِنْ لَّكُنُّكَ وَلِتَّا ﴿ وَاجْعَلْ لِنَا مِنْ لَّكُنُّكَ نَصِنُوا ﴿

۽ جيڪي الله ۽ پيغمبر جي تابعداري ڪندا سي اُنھن سان گڏ رهندڙ آهن جن تي الله فـضـل ڪيـو آهي (يعني) پيغمبر ۽ صديق ۽ شهيد ۽ صالح ۽ اهـي چگَا سنگتي آهن (٦٩). اهو فضل الله جي طرفان آهي_ ۽ الله ڄاڻندڙ بسَ آهي (٧٠). اي ايمان وارؤ! پنهنجي بچاءُ جو سامان وٺو پوءِ (جهاد لاءِ) ٽولا تولا ٿي نڪرو يا گڏجي نڪرو (٧١). ۽ بيشڪ اوهان مان ڪو (اهڙو) آهي جو (ڄاڻي واڻي) دير ڪندو آهي, پوءِ جيڪڏهن اوهان کي ڪا تڪليف پهچندي آهي تر چوندو آهي تہ بيشڪ الله مون تي احسان ڪيـو جو (آءٌ) ساڻن حاضر نہ هيس (٧٢). ۽ جيڪڏهن الله (جي پار) کان ڪو فضل اوهان کي پهچي ته (اُنهيءَ وانگر جو) ڄڻ تہ اوهان جي ۽ سندس وچ ۾ دوستي نہ هئي ضرور چوندو آهي تہ مون کي ارمان آهي جيڪر ساڻن هجان ها تہ وڏي مراد ماڻيان ها (٧٣). پوءِ اُنهن (مؤمنن) کي جڳائي تر الله جي واٽ ۾ وڙهن جيڪي دنيا جي حياتيءَ کي آخرت سان وڪڻندا آهن۔ ۽ جيڪو الله جي واٽ ۾ وڙهندو پوءِ ماريو ويو يا غالب ٿيو تنهن کي سگهو ئي وڏو اجر ڏينداسون (٧٤). ۽ (اي مسلمانؤ!) اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي؟ جو الله جي واٽ ۾ نہ ٿا وڙهو حالانڪ هيڻن مردن ۽ عورتن ۽ ٻارن مان اهي آهن جي چون ٿا تہ اي اسان جا پالڻهار! هن شهر مان جنهن جا رهاكو ظالم آهن اسان كي (ٻاهر) كڍ, ۽ پاڻ وٽان اسان جو (كو) سنياليندڙ كر ۽ پاڻ وٽان اسان جو كو مددگار كر! (٧٥).

ٱلَّذِيْنَ الْمَنُوْ ايُقَارِتِلُوْنَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْ ا يُقَاتِلُونَ فِي سِيلِ الطَّاغُونِ فَقَاتِلُوْ ٱلْوَلِيَآءُ الشَّيُظِنَ ۗ إِنَّ كَيْنَ السَّيْطِنِ كَانَ ضَعِيفًا أَالَهُ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلًا لَهُمُ كُفُوْ آلِكُ مَاكُمُ وَاقِيمُ وَالصَّاوَةَ وَالتَّوْالِرَّكُوةَ فَلَتَاكُمْتُ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيْنُ مِنْهُمْ يَغْشُونَ النَّاسَ كَخَشْيَةٍ الله أوُ أَشَكَ خَشْهُ * وَقَالُو أَرْتَنَا لِمَ كَنَبْ عَلَيْنَا الْقِتَالَ ۚ لَوُ لَآ اَخَوْتِنَآ إِلَىٰ اَجَلِ قِرِيْتٍ قُلْ مَتَاءُ الدُّيْنَا قِيدُنُ وَالْخِورَةُ خَيْرٌلِمَنِ اتَّقَيُّ وَلِأَنْظُلَمُونَ فَتِيْلًا۞ٱيْنَ مَا تَكُونُواْ يُدُرِيَكُكُوُ الْمُوَتُ وَلَوْكُنْتُو فِي بُرُوجٍ مُّشَيِّدَةٌ وَإِنْ تَصِّبُهُمُ حَسَنَةٌ يَقُوْلُوا هٰنِ ومِنْ عِنْدِاللَّهِ وَإِنْ تُصِبُّهُمُ سَيِّئَةٌ يَّقُوْلُوْ الْهِذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلُكُلُّ مِنْ عِنْدِ اللهِ فَمَال هَوُلِا الْقُوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثُنَّا ۞مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنةٍ فِينَ اللهِ وَمَا أَصَابِكَ مِنْ سِيِّمَةٍ فَمِنْ تَفْسِكَ وَأَسِّلُنْكَ لِلنَّاسِ رَسُوُلًا وَكُفَى بِاللَّهِ شَيهِ بُدَّالهِ مَنْ يُطْحِ الرَّسُولَ فَقَدُ أَكِمَا عَاللَّهُ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَأَ ارْسَلُنْكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا ٥

جيڪي مؤمن آهن سي الله جي واٽ ۾ وڙهندا آهن, ۽ جيڪي ڪافر آهن سي طاغوت جي واٽ ۾ وڙهندا آهن تنهن ڪري شيطان جي ساڻين کي ماريو، بيشڪ شيطان جي ٺڳي ڪمزور آهي (٧٦). (اي پيغمبر!) اُنهن ڏانهن نہ ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جن کي چيو ويو تہ پنهنجن هــٿـن کي (ويڙه کان) جهليو ۽ نماز پڙهو ۽ زڪواة ڏيو. پوءِ جنهن مهل مٿن ويڙھ لازم ڪئي ويئي تنھن مھل منجھانئن اوچتو ہڪ ٽولي اللہ جي خوف وانگر يا ان کان بہ وڈ خوف ڪرڻ ۾, ماڻھن کان ڊڄي ٿي ۽ چيائون تر اي اسان جا پالڻهار! ڇا لاءِ اسان تي ويڙھ لازم ڪئي اٿيئي؟ ويجهي وقت تائين تو اسان کی چو نہ دِر ڏني؟ (اي پيغمبر!) چؤ تہ دنيا جو سامان ٿورڙو آهي, آخرت اُنهي لاءِ يلي آهي جيڪو پرهيزگاري ڪندو ۽ توهان تي تند جيترو به ظلم نه كيو ويندو (٧٧). جتى هوندءُ أتى اوهان كى موت پهچندو جيتوڻيڪ مضبوط قلعن ۾ (ڇونہ) هوندءُ. ۽ جيڪڏهن کين ڪا چڱائي پهچندي آهي تر چوندا آهن تر هيءَ الله وٽان (پهتي) آهي, ۽ جيڪڏهن کين كا تكليف پهچندي آهي تر چوندا آهن تر هيءَ تو وٽان پهتي آهي۔ (كين) چؤ ز (ڏک سک) سڀ الله وٽان آهي۔ پوءِ هن قوم کي ڇا (ٿيو) آهي جو ڳالھ جي سمجھڻ کي ويجھو ئي نہ آھن (٧٨). ٽوکي جيڪا بر چڱاڻي پهچي ٿي سا الله وٽان (ڀانءِ) ۽ توکي جيڪا بہ تڪليف پهچي ٿي سا پنهنجي نفس (جي ڪمن جي شامت) کان (ڀانءِ) ۽ توکي ماڻهن لاءِ پيغمبر ڪري موڪليوسون ۽ الله شاهد بس آهي (٧٩). جيڪو پيغمبر جي فرمانبرداري ڪندو تنهن بيشڪ الله جي فرمانبرداري ڪئي ۽ جيڪو ڦرندو تن تي توکي نگهبان ڪري نہ موڪليو اثثون (۸۰) .

وَتَقُوْلُوْنَ طَاعَةٌ ۚ فَإِذَا بَرَزُوْامِنُ عِنْدِ لِاَ بِتَتَ طَأَيْفَهُ ۗ مِّنْهُمْ غَيْرَالَانِي تَقَوُّلْ وَاللَّهُ يَكُنُكُ مَا يُبَيِّتُونَ فَاعْرِضُ عَنْهُمُ وَتَوَكَّلُ عَلَى اللهِ وْكُفْى بِاللهِ وَكِيْلًا ۞ أَفَلاَ يَيَّدَ بَّرُونَ الْقُرْانَ ۚ وَلَوْكَانَ مِنْ عِنْدِغَيْرِاللَّهِ لَوَجَدُ وَافِيْهِ اخْتِلاَفًا كَثِيْرًا @وَإِذَا جَآءُهُمُ أَمْرُقِينَ الْأَمْنِ آوِالْخُونِ أَذَا غُوْالِهِ * وَلَوْرَدُّوْهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أَوْلِى الْكِمْرِمِنْهُ مُولَعِلْمَهُ الَّذِيْنِ يَنْتَنْبُطُونَهُمْ مُفْهُمْ وَلَوْلا فَضُلُّ اللهِ عَلَىٰكُمُ وَرَحْيَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْظنَ إِلَّا قِلْيُلًا۞ فَقَاتِلْ فِي سَبِيْلِ اللهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِيْنَ عَسِمَ اللَّهُ أَنْ يُكُفَّ مَانُسَ الَّذِينَ كَفُوْ[ْوَاللَّهُ ٱشَٰتُكُالُهَاوَّالشَّدُ تَنْكَكُلًا ۞ مَنْ يَيْتُفَعُ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنُ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَتَنْفَعُ شَفَاعَةً سَبِّئَةً كُنُ لَّهُ كِفُلٌ مِّنْهَا وَكَانَ اللهُ عَلَى كُلِّ شَيْ مِّنْفِيْتًا هِ وَإِذَا خِينَيْتُهُ بتَحِيَّةِ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا آوُرُدُّوهَا إِنَّ اللهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْعً حَسِيْبًا ۞ اَللَّهُ لَا إِللَّهُ الْأَلْهُو لَيَجْمَعَنَّكُمُ إِلَّا يَوْمِر الْقِياحَةِ لَارَبْكَ فِنْهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللهِ حَدِيْتًا ﴿

۽ (منافق تو وٽ) چوندا آهن تہ فرمانبرداري (ڪنداسون) پوءِ جڏهن تو وٽان هليا ويندا آهن تڏهن منجهانئن هڪ ٽولي تنهنجي ڳالهين جي ابتڙ رات جو صلاحون ڪندي آهي ۽ جيڪي رات جو صلاحون ڪندا آهن سي اللہ لکندو آهي, تنهنڪري کانئن منهن موڙ ۽ الله تي ڀروسو ڪر ۽ الله وِڪيل بس آهي (٨١). قرآن ۾ ڇو نہ سوچ ڪندا آهن؟ ۽ جيڪڏهن الله کان سواءِ ٻئي (ڪنهن) وٽان هجي ها تر منجهس گهڻو اختلاف لهن ها (٨٢). ۽ جڏھن وٽن امن جي يا خطري جي ڪا خبر ايندي آهي (تڏھن) اُن کي مشهور ڪندا آهن ۽ جيڪڏهن اُن کي پيغمبر ڏانهن ۽ پنهنجن (مسلمانن) مان اُميرن (حڪمرانن) ڏانهن پهچائين ها تر منجهانئن جيڪي اُن کي جاچيندا آھن سي ضرور اُن کي (چڱيءَ طرح) ڄاڻن ھا ۽ جيڪڏھن اللہ جو فضل ۽ سندس ٻاجھ اوهان تي نہ هجي ها تہ ٿورڙن کان سواءِ ضرور شيطان جي پئيان لڳو ها (٨٣). پوءِ (اي پيغمبر!) الله جي واٽ ۾ جنگ ڪر. تنهنجي سر کان سواءِ توتي بار نہ رکيو ويو آهي ۽ مؤمنن کي همٿاءِ. ويجهو ئي الله ڪافرن جي ويڙھ کي روڪڻ تي آهي ۽ الله ويـڙھ جي ڪري ڏاڍو زور وارو ۽ سزا ڏيڻ ۾ ابر) ڏاڍو زور وارو آهي (۸۴). جيڪو چڱيءَ ڳالھ جي سفارش ڪندو تنهن لاءِ منجهائش حصو آهي، ۽ جيڪو بڇڙيءَ ڳالھ جي سفارش ڪندو تنھن لاءِ منجھانئس حصو آھي ۽ الله سڀ شيءِ تي نگهبان آهي (٨٥). ۽ جڏهن اوهان کي سلام ڪرڻ سان تعظيم ذَّني وجي تذَّهن أن كان بهتر تعظيم سان (سُلام) ورايو يا اوترو ورايو-بيشك الله سڀ كنهن شيءِ جو حساب كندڙ آهي (٨٦). الله (أهو آهي جو) اُن کان سواءِ ڪو عبادت جو لائق نہ آهي. قيات جي ڏينهن جنھن ۾ (ڪو) شڪ نہ آھي اوھان کي ضرور گڏ ڪندو ۽ الله کان ڪير (پنهنجي) ڳالھ ۾ وڌيڪ سچو آهي؟ (٨٧).

فَمَالَكُمْ فِي الْمُنْفِقِينَ فِئَتَيْنِ وَاللَّهُ أَزُكْمَهُمْ بِمَاكْمَكُوا. آئُرِيكُ وْنَ آنُ تَهَدُ وْامَنْ أَضَلَّ اللهُ وْمَنْ يُضُلِلِ اللهُ فَكُنَّ يَجِيدَ لَهُ سَيِيدُ لأَصَوَدُّوالَوْ تَكُفُّو وُنَ كَهَا كَفَرُوا فَتَكُوْنُونَ سَوَاءً فَلَاتَتَخِذُوْامِنْهُمُ ٱوْلِيَآءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوْا فِي سَيِيلِ اللهِ وَإِنْ تَوَكُّو افَخُنْ وُهُمُّ وَاقْتُلُو هُمُ حَيْثُ وَجَدُ تُمُوُهُمُ وَلاِتَتَّخِذُ وَالمِنْهُمُ وَلِيًّا وَلانَصِيْرًا اللَّهِ الْأ الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمِ اللِّيكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّينَكُانٌ أَوْ جَآءُوْكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ آنَ يُقَاتِلُوْكُمْ أَوْيُقَاتِلُوْ قَوْمَهُمْ وَلَوْشَأَءَ اللهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقْتَلُو كُمَّ فَإِن اغْتَزَلُوْكُمْ فَلَهُ نُقَارِتُوْكُمْ وَٱلْقَوْ النَّكُمُ السَّلَمَ فَمِنَا جَعَلَ اللهُ لَكُمْ عَلَيْهُمُ سَبِيلًا ۞ سَتَجِدُ وُنَ اخْرِيْنَ يُرِيُدُونَ أَنْ يَأْمَنُونُمُ وَيَأْمِنُواْ قَوْمَهُ وْكُلّْمَارْدُوْآلِلَ الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمُ يَعْتَزِلُو كُمْ وَيُلْقُوا النَّكُمُ السَّكَمَ وَيُكْفُوْاَ اَيْنِ يَهُمُ فَخُذُ وُهُمُ وَاقْتُلُوْهُمُ حَنْتُ نَقِفَتُهُو هُوْ وَاولِيَكُو جَعَلْنَا لَكُوْ عَلَيْهُ وَسُلُطْنًا مِّبُينًا ﴿

اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو منافقن جي بابت ٻہ ٽوليون (ٿي پيا) آهيو ۽ الله سندن كرتوتن سببان كين اونڌو كيو آهي. جنهن كي الله ڀُلايو تنهن کي اوهين هدايت ڪرڻ گهرندا آهيو ڇا؟ جنهن کي الله ڀلائيندو آهي تنهن لاءِ كا واتّ كڏهن نہ لهندين (٨٨). (اهي) گهرندا آهن تہ جيكر اوهين ڪافر ٿيو جهڙا پاڻ ڪافر آهن تر (سڀ) هڪجهڙا ٿيو پوءِ منجهانئن كنهن كي ايستائين دوست كري نه ونو جيستائين الله جي واٽ ۾ وطن ڇڏين. پوءِ جيڪڏهن ڦري وڃين تر پڪڙيون ۽ جتي لهون تتي قتل ڪريون ۽ منجهانٽن ڪنهن کي نڪي دوست ۽ نڪي مددگار ڪُري وٺو (٨٩). پر (اُنھن سان نہ وڙهو) جيڪي اهڙيءَ قومر سان ڳنڍيل هجن جو اوهان جي ۽ اُنھن جي وچ ۾ معاهدو ٿيل هجي يا اوهان وٽ هن حال ہے اچن جو اوہان سان وڑھٹ یا پنھنجی قوم سان وڑھٹ کان سندن سينا گهٽيل هُجن ۽ جيڪڏهن الله گهري ها تر کين اوهان تي غالب ڪري ها ۽ اوهان کي ضرور مارين ها پوءِ جيڪڏهن اوهان کان پاسو ڪن ۽ اوهان سان نہ وڙهن ۽ اوهان ڏانهن صلح (جو پيغام) موڪلين تہ پوءِ اللہ اوهان لاءِ مٿن ڪا (ويڙھ جي)واٽ نہ ڪئي آهي (٩٠). ٻي ٽوليءَ کي (اوهين) سگهوئي لهندؤ جو اوهان کان اَمن ۾ هجڻ گهرندا ۽ پنهنجي قوم کان (بر) اَمن ۾ هجڻ گهرندا۔ جڏهن بر ڪنهن فتني ڏانهن سڏيا ويندا تڏهن منجهس جهٽ پٽ اونڌي منهن ڪري پوندا, پوءِ جيڪڏهن اوهان کان پاسو نہ کن ۽ نکي اوهان ڏانهن صلح (جو پيغام) موڪلين ۽ نڪي پنهنجن هٿن کي اويڙه کان) جهلين تہ اُنهن کي پڪڙيو ۽ جتي اُنھن کي لھو تتي انھن کي ڪُھو ۽ اُنھن تي اسان اوھان کي پڌرو غلبو ڏنواهي (٩١).

وَمَا كَانَ لِنُوْمِنِ أَنْ يَقْتُلُ مُؤْمِنًا إِلَّاخِكُمَّا ۚ وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَغَوْرِيُورَفَيَةٍ مُّؤُمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَى الْهِلِهِ إِلَّا إَنْ يَصَّلَقُواْ فَإِن كَانَ مِنْ قَوْمِ عَدُوِّلُكُمْ وَهُومُؤُمِنٌ فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَكِيْبَهُمْ وَتَيْتَاقُ فَدِينَةٌ ثُسَكَّمَةٌ إِلَى اَهْلُهُ وَ تَحَرِيْرُورَقَبَةٍ مُّوْمِنةٍ فَمَنْ لَلْهُ يَعِنْ فَصِيَامُ شَهُرَيْنِ مُتَنَا بِعَيْنِ ﴿ تَوْنَةً مِّنَ اللهُ وَكَانَ اللهُ عَلَمُا حَكِمُهُا ﴿ مَنْ يَقْتُلُ مُؤْمِنًا مُّتَعَمَّلًا جُزَّادُهُ جَهَنَّوُخَالِدًا فِيهُا وَغَضِبَ اللهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًاعَظِيمًا ﴿ يَا يُهُا الَّذِينَ الْمُنْوَالِذَا فَكَرَبْنُمْ فِي سَبِيلِ اللهِ فَتَهَيَّنُوْ اوَلاَتَقُوْ لُوْ الِمَنَ ٱلْقَى إِلَيْكُوُ السَّلَمُ لَسُتَ مُؤْمِنًا أَبَنْتُغُوْنَ عَرَضَ الْحَيْوةِ الدُّنْيَا قَعِنْدَ اللهِ مَغَانِهُ كَيْثِرَةٌ كَلْ لِكَ كُنْتُهُ مِّنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللهُ عَلَيْكُوْ فَتَبَيَّنُوْ أَلِثَّ اللهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيُرًا ® لَا يَمْتَوِي الْقُعِدُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ غَيْرًا وُلِي الصَّرَرِ وَالْمُجْهِدُوْنَ فِي سِبيل الله يامُو الهِورَ أَنْفُيهِ هُوْفَظ لَاللَّهُ النَّهُ المُجْهِدِينَ بِٱمۡوَالِهِمۡ وَٱنۡفُهِهِمۡ عَلَى الْقَعِيدِينِ دَرَجَةٌ ۗ وَكُلًّا وَعَدَاللَّهُ الْعُسُنيٰ وَفَضَّلَ اللهُ الْمُجْهِدِينَ عَلَى الْقَعِدِينَ ٱجُرَّاعِظِيمًا ﴿

۽ مؤمن جو ڪنهن مؤمن کي مارڻ ڀُل چُڪ کان سواءِ (ڪنهن حال ۾) نہ جڳاڻي ۽ جيڪو مؤمن کي ڀل چڪ سان ماري تہ (هڪ تہ) مؤمن بانھي کي آزاد ڪري ۽ (ٻيو تـ) چَٽـي سندس وارثـن کي پهچائي پر جي بخشين اته اُنھن کي اختيار آھيا۔ پوءِ جيڪڏھن اوھان جي دشمنن جي قومر مان آهي ۽ اُهو مؤمن هجي ته ارڳوا مؤمن ٻانهي کي آزاد ڪرڻ لازم آهي (۽ چٽي معاف آهي) ۽ جيڪڏهن اُنهيءَ قوم مان آهي جو اوهان جي ۽ اُنهن جي وچ ۾ پڪو معاهدو ٿيل آهي تر چَٽي سندس وارثن کي پهچائجي ۽ مؤمن ٻانهي کي آزاد ڪرڻ لازم آهي ۽ جيڪو(ٻانهو) د لهي تر ٻہ مهينا لڳولڳ روزا رکي (اهو ڪفارو) الله (جي پار) کان توبر جي (قبول ٿيڻ) لاءِ آهي ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٩٢). ۽ جيڪو مؤمن کي ڄاڻي واڻي مارينـدو تنهن جي سزا دوزخ آهـي منجهس سداڻين رهـڻ وارو آهـي ۽ الله مٿس ڏمريو ۽ مٿس لعنت ڪندو ۽ اُن لاءِ وڏو عذاب تيار ڪيو اتس (٩٣). اي ايبان وارؤ! جڏهن اوهين الله جي واٽ ۾ (جهاد لاءِ) مسافري ڪريو تڏهن (پوريءَ طرح) جاچيو ۽ جيڪو اوهان کي سلام ڪري تنھن کي اوھين دنيا جي حياتيءَ جو سامان طلبيندڙ ٿي, نہ چئو تہ تون مؤمن نہ آھیں, چو تہ اللہ وک (ڈین لاءِ) خزانا گھٹا آھن۔ آڳ اوھین بہ أهرًا هيؤ پوءِ الله اوهان تي احسان ڪيو پوءِ اوهين (پوريءَ طرح) جاچيو۔ ڇو تہ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (٩۴). مؤمنن مان ڪنھن عذر ڌاران (جھاد کان گھر ۾) ويھي رھندڙ ۽ اللہ جي واٽ ۾ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن سرن سان جهاد ڪندڙ (اهي ٻئي) برابر نہ آهن پنھنجن مالن ۽ پنھنجن سِرن سان جھاد ڪندڙن کي الله (گھر ۾) ويھي رهندڙن کان مرتبي ۾ ڀلو ڪيو آهي ۽ الله هر هڪ کي چڱاڻي جو وعدو ڏنو آهي ۽ الله جهاد ڪندڙن کي ويهي رهندڙن کان وڏي اجر جي ڪري يلو ڪيو آهي (٩٥).

دَرَخِتِ مِّنْهُ وَمَغْفَرَةً وَ رَحْمَهُ مَّوَكَانَ اللهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّهُ مُ الْمَلَلِكَةُ ظَالِحِيَّ اَنْفُسهمُ قَالُوْافِثُ مُكُنْتُهُ ۚ قَالُوْاكُنَّا مُسْتَضْعَفَيْنَ فِ الْأَرْضِ ۚ قَالُوۡ ٱلۡمُرۡتَكُنُ ٱرۡضُ اللهِ وَاسِعَةً فَتُهَا مِرُوۡا فِيْهَا وَاوُلِيكَ مَا وُلَهُمْ جَهَنَّهُ وَسَأَوْتُ مَصِيْرًا ﴿ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْولْدَانِ لَاكِنْ تَطِيْعُونَ حِيْكَةً وَّلَا يَهْتَدُونَ سَبِيْكُو ﴿ فَأُولَٰلِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يُعَفُّوَ عَنْهُ مُرْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَفْقًا غَفُورًا ﴿ وَمَنْ يُهَاجِرُ فِي سَبِيلِ اللهِ يَجِبُ في الأَمَ فِن مُراغَمًا كَيْثُوا وَسَعَةً وَمَنُ تَخُرُجُ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللهِ وَرَسُولِهِ نُتُمَّ بُدْيركُهُ الْبُونُ فَقَدُ وَقَعَ آجُرُهُ عَلَى اللهِ وَكَانَ اللهُ غَفُورًا رُحِيْمًا ﴿ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمُ جُنَاحٌ آنْ تَقَثُّرُوا مِنَ الصَّالُولَةِ ﴿ إِنْ خِفْتُمْ آنٌ يَفْتِنَكُمُ الَّذِيْنَ كُفَّرُ وَا إِنَّ الْكُلِفِي بَيَّ كَا نُوْ الْكُوْعَدُوًّا شِّبِينًا ۞

پاڻ وٽان درجا ۽ بخشش ۽ ٻاجھ ڪئي اٿس ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (٩٦). بيشڪ جن پاڻ تي ظلم ڪيو آهي تن کي ملائڪ مارڻ مهل چوندا آهن تہ اوهين ڪهڙي (حال) ۾ هيؤ؟ اُهي چوندا تہ اسين ملڪ ۾ بيوس هئاسون۔ (ملائڪ کين) چوندا تر اللہ جو ملڪ ويڪرو نہ هو ڇا؟ جو ان ۾ لڏي وڃو ها۔ پوءِ انهن جي جاءِ دوزخ آهي ۽ اهو هنڌ بڇڙو آهي. (٩٧). پر مردن ۽ عورتن ۽ ٻارن مان هيڻان جو, ڪا واه لهي نر سگَهندا آهن ۽ نه نڪرڻ جي ڪا واٽ ولي سگهندا آهن (٩٨) . تر سگهو اُنهـن کي الله معاف ڪرڻ تي آهي ۽ الله معافي ڏيندڙ بخشڻهار آهي (٩٩). جيڪو الله جي واٽ ۾ وطن ڇڏيندو سو زمين ۾ گھڻيون رهڻ جون جايون ۽ (روزيءَ جي) ڪشادگي لهندو ۽ حيڪو الله (جي واٽ ۾) ۽ سندس پيغمبر ڏانهن هجرت ڪندڙ ٿي پنهنجي گهر کان نڪرندو پُوءِ كيس موت پهچندو تنهن جو اجر بيشڪ الله تي (لازمر) آهي ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي (١٠٠). ۽ جڏهن اوهين ملڪ ۾ مسافري ڪريو تڏهن جيڪڏهن ڏڄو ٿا تہ ڪافر اوهان کي پريشان ڪندا تہ شاز مان ڪجھ گهٽائڻ ۾ اوهان تي گناء ڪونهي۔ ڇو تر ڪافر اوهان جا پڌرا ويري آهن (۱۰۱).

وَإِذَاكُنْتَ فِنْهِمْ فَأَقَبُتَ لَهُمُ الصَّلُوةَ فَلْتَقُمُ طَآلِفَهُ مِّنْهُمُ مَّعَكَ وَلِيَا نُثُنُّ أَاسْلِحَتَهُمْ ۖ قَاذَاسَكَدُوا فَلْمَكُونُوا مِنْ وَرَآبِكُمْ وَلْتَايْتِ طَآبِفَةٌ أُخْرِي لَوُيْصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلِيَا خُدُو إِحِدُ رَهُمُ وَ ٱسْلِحَتَهُمْ وَدَ الَّذِينَ كَفَرُوْ الَوُ تَعْفُلُوْنَ عَنْ أَسُلِحَتِكُهُ وَٱمْتِعَتِكُمْ فَيَهِيْلُوْنَ عَلَىٰكُمْ مِّنْكَةً وَّالِحِدَةً * وَلَاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بَكُمْ آذًى مِّنْ مَّطِرِ أَوْكُنْ تُومَّرُضَى آنْ تَضَعُوا آسُلِحَتَكُوْ وَ خُنْاوُاحِدُ رَكُوْرُانَ اللهَ اعَدَّ لِلْكِفْرِيْنَ عَذَا مَا مُّهْنِنَا ⊙ فَإِذَا قَضَيْتُهُ الصَّالِولَا فَإِذْكُرُ وااللهَ قِلْمًا وَقَعْنُو دًا وَعَلَى حُنُو يَكُوْ فَإِذَا اطْهَأْنَنْتُهُ فَأَقِيْمُوا الصَّاوِ قَإِنَّ الصَّلْوةَ كَانَتُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتْبَّامُّو قُوتًا ﴿ وَلا تَهِنُوُ إِنِي ابْتِغَاء القُوَمِ إِنْ تَكُوْنُوا تَالْكُونَ فَانَّهُمُ يَالْكُوْنَ كَمَا تَأْلَكُوْنَ وَتَرْجُوْنَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُوْنَ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِمُنا حَكِمُنُنَّا فَإِنَّا أَنْزَلْنَا النَّكَ الكِتْبَ بَالْحَقِّ لِتَعَكَّمُ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا آدِلِكَ اللهُ وَلا تَكُنُ لِلْخَايِّنِينَ خَصِيمًا ﴿

۽ (اي پيغمبر! ويڙھ مهل) جڏهن منجهن هجين پوءِکين نماز پڙهائين تر منجهانشن هڪ ٽوليءَ کي توسان (نماز ۾) بيهڻ گهرجي ۽ پنهنجن هٿيارن كي (ساڻ) وٺڻ گهرجين, پوءِ جنهن مهل (اُهي) سجدو ڏيئي بيهن (تنهن مهل) اوهان جي پوئتان ٿين ۽ جنهن ٻي ٽوليءَ نــاز نہ پڙهي آهي, سي اچن تن کي توسان نماز پڙهڻ گهرجي ۽ پنهنجي بچاءَ (جي شين) ۽ پنهنجن هشيارن كي وئڻ گهرجين. كافر گهرندا آهن ته جيكر اوهين پنهنجن هٿيارن ۽ پنهنجي سامان کان (ڪجھ) بي خبر ٿيو تر اوهان تي هڪ ئي پيري حملو كن۔ ۽ جيكڏهن اوهان كي مينهن كان كا تكليف هجي یا اوهین بیمار هجو تہ اوهان تی گناہ نہ آھی تہ پنھنجا ہٹیار لاہی رکو, ع پنهنجي بچاءَ جون شيون (ساڻ) وٺو. بيشڪ الله ڪافرن لاءِ خواري ڏيندڙ عذاب تيار ڪيو آهي (١٠٢). پوءِ جڏمن نماز پوري ڪريو (تڏهن) بيٺي ۽ ويئي ۽ پنهنجن پاسن پر الله کي ياد ڪريو, پوءِ جڏهن اوهين دلجاءِ كريو تلَّـهن (اصلي دستور تي) نماز پڙهو، بيشڪ نماز مؤمنن تي مقرر وقت تي فرض آهي (١٠٣). ۽ ڪافرن جي ڳول ڦول ۾ سستي نہ ڪريو۔ جيڪڏهن اوهين ڏکوئبا آهيو تر اُهي بر اوهان جهڙا ڏکوئبا آهن, ۽ اوهمین اللہ بر اُہا اُمید ٹا رکو جا امید اُنھن کی نہ آہی۔ ۽ اللہ جاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١٠٤). (اي پيغمبر!) بيشڪ اسان تو ڏانهن سچو ڪتاب هن لاءِ لائنو آهي تر جيئن الله توکي سيکاريو آهي تيئن ماڻهن جي وچ ۾ فيصلو ڪرين۔ ۽ خيانت ڪندڙن جي پاسداري ز ڪر (١٠٥).

وَّاسْتَغْفِرِ اللهُ إِنَّ اللهَ كَانَ غَفُوْرًا لِيَّحِيْمًا هُوَلَا غَارِلُ عَنِ الَّذِينِ مِنْ يَغْتَأَنُّونَ أَنْفُهُمُ هُوْ "إِنَّ اللَّهُ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ حَوَّانًا إَشْنَهُمُ السِّنَا السِّنَاسِ وَ لاَ يَمْتَخْفُونَ مِنَ اللهِ وَهُوَمَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّنُونَ مَالَايْرُضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُعِيْطًا ﴿ هَا نَتُورُ هَوُلاَ عِيَادَ لَتُهُ عَنْهُمُ فِي الْحَنْوَةِ الثُّنْيَا تَفْهَنُ تُحَادِلُ اللهَ عَنْهُوْ نَوْمَ القِّيْمَةِ أَمْرُمَّنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا⊙وَ مَنُ يَعْمَلُ سُوِّءً الْوَيْظُلُمُ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِراللهُ يَجِيرِ الله َغَفُورًا رَّحِمْهَا @وَمَنْ كُيْسِبُ إِنْهَا فَإِنَّمَا يَكِيْسِهُ عَلَى نَفْسِه وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْمًا حَكِيْمًا ﴿ وَمَنْ يَكُسِبُ خَطَنَّكَةً ٱۅؙٳؿ؆ٲؿٚڗۜؠۯڡڔڽ؋ؠٙڔۜؽؙٵۏؘڡٙڽٳڂۼٙڵؘڹۿؾٲٵٷٳؿٵؿؙؠؽڹٲ_ڞ وَلَوْلاَ فَضَلُ اللهِ عَلَىٰكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَلَّابِهَةٌ مِّنْهُمُ آن يُضِلُولَةُ وَمَا يُضِلُونَ إِلاَّ اَنْشُكُهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ ثَنَيُّ وَإِنْزَلَ اللهُ عَلَيْكَ الكِتْبَ وَالْحِكْمَةَ وَعَدَّمَكَ مَا لَهُ تَكُنُ تَعُلَهُ * وَكَانَ فَضَلُ اللهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ۞

۽ الله کان بخشش گھر۔ ڇو تر الله بخشٹهار مهربان آهي (١٠٦). ۽ جيڪي پنهنجو پاڻ سان خيانت ڪندا آهن تن جي پاران (تون) نہ جهيڙ۔ ڇو تہ الله خيانتي گنهگار کي دوست نہ رکندو آهي (١٠٧). ماڻهن کان لڪندا آهن ۽ الله كان لكي نر سگهندا ۽ جڏهن رات جو اُها صلاح ڪندا آهـن جنهن صلاح کان (الله) راضي نہ آهي تڏهن اُهو (الله)ساڻن آهي۔ ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کي الله گهيرو ڪندڙ آهي (١٠٨). خبردار! اوهين اهڙي قومر آهيو جو دنيا جي حياتيءَ ۾ (تر) سندن پاران بحث ڪندا آهيو, پوءِ قيامت جي ڏينهن سندن پاران الله سان ڪير جهيڙو ڪندو؟ يا مٿن ڪير يرجهلو ٿيندو؟ (١٠٩). ۽ جيڪو بڇڙو ڪم ڪندو يا پاڻ تي ظلم كندو وري الله كان بخشش گهرندو سو الله كي بخشتهار مهربان لهندو (١١٠). ۽ جيڪو ئي گناه ڪري ٿو سو پاڻ لاءِ ئي ڪري ٿو ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١١١). ۽ جي ڪو ڪا خطا يا گناه ڪري وري اُها (تهمت) ڪنهن بيگناه تي هڻي تنهن بيشڪ بهتان ۽ پڌرو گناه کنيو (١١٢). ۽ جيڪڏھن تو تي الله جو فضل ۽ سندس ٻاجھ نہ ھجي ھا تر منجهانئن هڪ ٽوليءَ توکي غلطي ۾ وجهڻ جي پڪي نيت ڪئي هئي ۽ (اهي) پاڻ کان سواءِ (ڪنهن کي) نہ ڀلائيندا آهن ۽ توکي ڪوبر نقصان نہ پهچائيندا ۽ الله توتي ڪتاب ۽ دانائي لائي آهي ۽ جيڪي تون نہ ڄاڻندو هئين سو توکي سيکاريائين ۽ توتي الله جو وڏو فضل آهي (١١٣).

لَاخَيْرَ فِي كَثِيْرِينِ نَكْجُوا بِهُمُ إِلَّا مَنُ أَمَرَ بِصَكَأَنَّةِ إِوْ مَعْرُونٍ آوُاصُلاح بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَّفْعَلُ ذَٰ لِكَ ابْتِغَآءَمَرْضَاتِ اللهِ فَسَوْفَ نُؤُتِيْهِ آجُرًاعَظِمًا ﴿ وَمَنْ يُّتْاَقِقِ الرَّسُولَ مِنَّ بَعْدِ مَا تَبَيِّنَ لَهُ الْهُدَى وَ يَكَّيِعُ غَيْرُسَيِيْلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوِّلِهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمُ وْسَاءَتُ مَصِمُوا فَإِنَّ اللَّهَ لاَ يَغْفِو أَنْ يُتُثَرُّكَ يِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُوُنَ ذَٰ لِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُّتُوكُ بِاللَّهِ فَقَدُ ضَلَّ ضَلَا بَعِيْدًا ﴿ إِنْ يَكُ عُونَ مِنْ دُوْنِهَ إِلَّا إِنْتَا ۚ وَإِنْ تَيْدُ عُوْنَ إِلَّا شَيْطِنًا مَّرِيْبًا اهْ تَعَنَّهُ اللهُ م وَقَالَ لَا تَكْخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيْبًا مَّفُرُوْضًا ﴿ الأنْعَامِ وَلَامُرَنَّهُمُ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَنَ وَلِيَّامِّنُ دُونِ اللهِ فَقَتُ خَسِرَخُ مُرَانَامِّبِينَا ﴿ يَعِدُهُمُ وَيُمَنِّيهُمُ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطُنُ إِلَّاغُرُورًا ﴿ اوللِّكَ مَأْوْ لَهُمْ جَهَلَّمُ وَلَا يَجِدُ وَنَ عَنْهَا مَجِيْصًا

سندين گھڻين ڳجهين صلاحن ۾ ڪا چڱائي نہ آھي پر جنھن خيرات ڏيڻ يا چڱي ڪمر يا ماڻهن جي وچ ۾ سڌاري ڪرڻ جو حڪم ڪيو (تنهن جي صلاح ۾ چگائي آهي) ۽ جيڪو اُهو (ڪمر) الله جي رضا منديءَ ڳولڻ لاءِ ڪندو تنهن کي سگهوڻي وڏو اجر ڏينداسون (۱۱۴). ۽ جيڪو هدايت جي چٽي ٿيڻ کان پوءِ پيغمبر جي مخالفت ڪندو ۽ مؤمنن جي وات كان سواءِ بي وات ونندو سو جيذانهن قريو تيذانهن كيس قيرينداسون ۽ کيس دوزخ ۾ گهيڙينداسون ۽ (اها) جاءِ بڇڙي آهي (١١٥). بيشڪ الله هيءُ (ڏوه) نہ بخشيندو جو (ڪنهن کي) ساڻس شريڪ ڪيو وجيءِ ان کانّ سواءِ (ٻيا گناه) جنهن لاءِ گهرندو تنهن کي بخشيندو ۽ جيڪو الله سان (ڪنهن کي) شريڪ بڻائيندو سو بيشڪ وڏي ڀل ۾ يـلو (١١٦). (هـي مشـرك) ان (الله) كـان سـواءِ عـورتـن (جـي ناليوارن) كـي ئی سڈیندا آھن ۽ (حقیقت) ۾ تڙيل شيطان کان سواءِ ٻئی کی نہ سڏيندا آهن (١١٧). ان تي الله لعنت ڪئي آهي۔ ۽ (شيطان) چيو تر تنهنجي ٻانهن مان مقرر ڪيل حصو ضرور ولندس (١١٨). ۽ کين ضرور گمراھ ڪندس ۽ کين ضرور سَڏن پر وجهندس ۽ کين ضرور حڪمر ڪندس پوءِ ضرور ڍورن جي ڪنن کي چيريندا (رهندا) ۽ کين ضرور حڪمر ڪندس تہ اللہ جي جوڙيل (صورت) کي مٽائيندا (رهندا) ۽ جيڪو الله کان سواءِ شيطان كي دوست كري ولندو تنهن بيشك يدّرو نقصان ياتو (١١٩). (شيطان) کين انجام ڏيندو آهي ۽ کين سُڏن ۾ وجهندو آهي ۽ شيطان ٺڳيءَ کان سواءِ (ٻيو ڪو) انجام نہ ڏيندو اٿن (١٢٠). اهڙن ماڻهن جي جاءِ دوزخ آهي ۽ اُن کاڻ ڀڄڻ جي ڪا واه نه لهندا (١٢١).

وَالَّذِينَ الْمَنُوا وَعَمِيكُوا الصَّالِحَتِ سَنُكُ خِلْهُمُ جَنَّتٍ تَجْرِيُ مِنُ تَعْتِهَا الْأَنْهُارُ خْلِدِينَ فِيْهَاۤ ٱبْدًا وْعُدَاللّٰهِ حَقَّا وَمَنُ اَصْدَقُ مِنَ اللهِ قِيْلا ﴿ لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمُ وَلاَامَا إِنَّ آهُلِ الكِتْبِ مَنْ يَعْمَلُ سُوَّءً اليُحَزِّبِهِ وَ لَا يَحِدُ لَهُ مِنْ دُوْنِ اللهِ وَ لِيًّا وَكَانَصِيْرًا ﴿ وَمَنْ يَعْمَلُ مِنَ الصَّلِحْتِ مِنُ ذَكِرا وَأَنْثَىٰ وَهُوَمُونُمِنُ فَأُولَلِكَ ىَنْ خُلُوْنَ الْحِنَّةَ وَلَا يُظْلَبُوْنَ نَقِنُوْا@وَمَنْ آحْسَنُ دِبْنَاصِّتَنُ ٱسْلَمَ وَجْهَةُ بِنْهِ وَهُوَمُجْسِنٌ وَّاتَّبَعَ مِلَّةَ إِيْرْهِنْهَ جَنْفًا وَاتَّخَذَاللَّهُ إِيْرِهِنْهَ خَلْنَلَّاهِ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّبُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْحٌ يُحُكُّمًا ﴿ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِى النِّسَأَءِ قُلِ اللهُ يُفْتِينُكُوفِيهُنَّ وَمَا يُتْلِى عَلَيْكُونِ فِي الْكِتْبِ فِي يَتْمَى النِّسَكَاءِ السِّيِّي لَا تُؤْتُوْنَهُنَّ مَاكِبْتِ لَهُنَّ وَتَرْغَبُوْنَ أَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الْوِلْدَانِ ۚ وَأَنْ تَقُوُّمُ وَالِلْيَتَلَى بِالْقِسُطِ وَمَاتَفُعُلُوامِنُ خَيْرِ فَإِنَّ اللهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا @

۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي سگهوڻي(اهڙن)باغن ۾ داخل كنداسين جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن منجهن هميشه سدائين رهڻ وارا آهن۔ (اهو) الله جو پڪو انجام آهي ۽ انجام ڏيڻ ۾ الله کان وڌيڪ سچو ڪير آهي؟ (١٢٢). ۽ نڪي ارهان جي سُڏن تي ۽ نڪي ڪتاب وارن جي سڌن تي (ڇوٽڪارو) آهي. جيڪو ڪا برائي ڪندو تنهنکي ان جي سزا ڏبي ۽ الله کان سواءِ پاڻ لاءِ نڪو سنياليندڙ ۽ نڪو مددگار لهندو (١٢٣). ۽ جيڪي (ماڻهو) مرد يا عورت مؤمن ٿي چڱا ڪم ڪندا سي بهشت ۾ گهڙندا ۽ تر جيترو بر ظلمر نہ ڪين (١٢۴). ۽ دين جي اعتبار كان أنهيءَ كان وذيك چڱو كير آهي؟ جنهن پنهنجو مُنهن (پیشانی) اللہ لاءِ نوایو ۽ اهو چڱائي ڪندڙ آهي ۽ ابراهيم حنيف اهڪ طرفي) جي دين جي پيروي ڪئي اٿس ۽ الله ابراهيـم کي (پنهنجو) خاص دوست بڻايو هو (١٢٥). ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زميسن ۾ آهي سو الله جو آهي ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي گهيرو ڪندڙ آهي (١٢٦). (اي پيغمبر!) زائفن بابت توكان پچن تا۔ چؤ تر الله أنهن بابت اوهان کي حڪم ڪري ٿو ۽ (پڻ) جيڪي اوهان کي (هن) ڪتاب ۾ (اگِ) پڑھي ٻــــايو ويو آھي سو اُنھن يتيمر زالن بابت آھي جن کي سندن حق, جيڪو اُنھن لاءِ لازم ڪيو ويو سو نہ ڏيندا آھيو ۽ کين پرڻجڻ جي خواهش ڪندا آهيو ۽ (پڻ) هيڻن ٻارن بابت اسو اُهو حڪم قائمر آهي) ۽ يتيمن (جي حقن ادا ڪرڻ) لاءِ انصاف تي قائم رهو۔ ۽ اوهين جيڪا كا چگَاڻي كندؤ تنهن كي الله ڄاڻندڙ آهي (١٢٧) .

وَإِن امْرَاةٌ خَافَتُ مِنْ يَعْلِهَا نُنْتُوْ زَّااَوْ إِعْرَاضًا فَكُلَّ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا آنُ يُصُلِحَابِينَنَهُمَاصُلُحًا وَالصُّلُحُ خَيْرُهُ وَأَحْضَرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَ ﴿ وَإِنْ يَحْسُنُوْ اوَتَتَّقُّوُ افَانَّ اللَّهُ كَانَ بِمَاتَعْمَلُوْنَ خِيْرُا@وَلَنُ تَسْتَطِيْعُوْاَنُ تَعْبِ لُوْا بَيْنَ النِّسَاءَ وَلَوُحَرَصْتُمُ فَلَاتَمِيْلُواكُلُّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَكَّقَةِ وَإِنْ تَصُلِحُوا وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ اللهَ كَانَ خَفُورًا رَّحِيمًا ﴿ وَلِنُ يَتَفَرَّ قَايُغُنِ اللَّهُ كُلُّامِنْ سَعَتِه ﴿ وَكَانَ اللهُ وَالسِعَّا حَكِيْمًا ﴿ وَيِلْهِ مَا فِي السَّمَاوِتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدُ وَصَّيْمَنَا الَّذِينِ أَوْتُواالكِيتَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُوْ أَن اتَّقُو اللَّهَ وَإِنْ تَكُفُرُوا فَإِنَّ يِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوِتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللهُ غَنِناً حَمِينًا إِهِ وَيلهِ مَا فِي السَّلَوْتِ وَمَافِي الْأَرْضِ وَكَفِي بِاللهِ وَكِيْلًا ﴿ إِنْ يَشَأْيُنُ هِبُكُةٍ آيَّهُ النَّاسُ وَمَا يُتِ مِا خَرِينَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَٰ لِلْكَ قَدِيْرًا ﴿ مَنُ كَانَ يُرِيُدُ ثُوَابَ اللَّهُ نَيَا فَعِنْكَ اللهِ تُوَابُ الدُّهُمَّا وَالْإِخِرَةِ وَكَانَ اللهُ سَمِيْعًا لِمِصِيرًا ﴿

۽ جيڪڏهن ڪا زال پنهنجي مڙس جي بي پرواهيءَ يا منهن موڙڻ کان بچي تر بئي ڄڻا پاڻ ۾ صلح ڪن اڪنهن بر قسم جو صلح) تر ٻنهي تي گناه نر آهي ۽ صلح ڀلو آهي ۽ نفس (تر) بخل جي آڏو ڪيا ويا آهن ۽ جيڪڏهن اوهين چڱائي ڪندؤ ۽ پرهيزگار ٿيندؤ تر جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (١٢٨). ۽ اوهين زالن جي وچ ۾ ڪڏهن بـ برابري رکی نه سگهندؤ توثیک گهٹی کوشش کریو تنهن کري اوهين (هڪ پاسي اهڙو) سارو لاڙو نہ لڙو جو ٻيءَ کي لڙڪيل وانگر ڇڏيو ۽ جيڪڏھن اوھين اپاڻ ۾) صلح ڪريو ۽ پرھيزگار ٿيو تہ اللہ بخشٹھار مهربان آهي (١٢٩). ۽ جيڪڏهن ٻئي جدا ٿيندا تر الله پنهنجي فضل سان هر ڪنهن کي آسودو ڪندو ۽ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو حڪت وارو آهي (١٣٠). جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي ۽ اوهان کان اڳ ڏنل ڪتاب وارن کي ۽ (هاڻي) خاص اوهان کي بيشڪ وصيت ڪئي اٿئون تہ اللہ کان ڊڄو ۽ جيڪڏھن نہ مجيندؤ ته (سمجهو تر) جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (خاص) الله جو آهي ۽ الله بي پرواھ ساراهيل آهي (١٣١). ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي۔ ۽ الله پرجهلو بس آهي (١٣٢). اي انسانؤ! جيڪڏهن الله گهري تر اوهانکي فنا ڪري ڇڏي ۽ ٻين کي پيدا ڪري ۽ الله انهيءَ (ڪمر) تي وس وارو آهي (١٣٣). جيڪو دنيا ۾ (پنهنجين چڱائين جو) ڻواب گهرندو آهي تہ اللہ وٽ دنيا ۽ آخرت جو ثواب آهي ۽ الله ٻـڏندڙ ۽ ڏ سندڙ آهي (١٣٣).

لَأَيُّهَا الَّذِينَ امِّنُوا كُوْنُوا قَوْمِنَى بِالْقِسْطِ شُهَكَا أَوْلِلَّهِ وَلُوْعَلَ ٱنْفُسِكُمْ أَوِالْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَيْنِيَّ ۚ إِنْ يُكُنْ غَنِيًّا <u>ٱ</u>ۅؙڣَقِيۡرًافَاسَّهُ ٱوۡلٰى بِهِمَا ۖ فَلَاتَتَّبِيعُواالْهَوۡبَى ٱنۡ تَعۡدِ لُوَّا ۗ وَإِنْ تَلُوّا أَوْنَغُوضُوا فِإِنَّ اللهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَمِيْرُاۤ يَايَهُا الَّذِيْنَ امْنُوٓ المِنُوْ الِاللهِ وَرَسُوْلِهِ وَالْكِتْبِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِيْكِ الَّذِي كَانْزَلَ مِنْ قَبُلُ وَمَنْ يَكُفُرُ بِاللَّهِ وَمَلِّيكِيَّهِ وَكُتُبُهِ وَرُسُلِهِ وَالْيُؤْمِ الْلِخِرِفَقَدُ ضَلَّ ضَلَكُمْ بَعِيْدًا ﴿ إِنَّ الَّذِينَ الْمَنْوُاتُمُّ كَفَرُوانُتُمَّا الْمَنْوَانُتُمَّ كَفَرُوانُمُّ ازُدَادُوْاكُفُمَّالَّهُ يَكُنِ اللهُ لِيغَفِي لَهُمُ وَلِالِيَهُ بِيَهُمُ سَبِيلًا ﴿ بَتِّيرِالْمُنْفِقِينُ بِأَنَّ لَهُوْعَذَاكًا إِلَيْمَا ﴿ لِكَنِينَ يَتَّخِذُونَ الْكُفِي بْنَ أَوْلِيَا ءَمِنُ دُونِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ أَيَبْتَغُونَ عِنْنَاهُمُ ۗ الْعِزَّةَ فِإِنَّ الْعِزَّةَ لِللهِ جَبِيعًا ﴿ وَقَدْ نَزَّ لَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتْبِ آنْ إِذَاسَبِعُتُمُ اللِّيااللَّهِ يُكُفَّى بُهَا وَيُشْتَهُزَّ أَبِهَا فَكَانَقَعُنُاوًا مَعَهُوْحَتَّى يَغُوْضُوا فِي حَدِيْثِ غَيْرٍ ﴾ ۖ إِنَّكُمْ إِذَّا مِّثُلُهُمُ ۗ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنْفِقِينِ وَالْكَفِي أَنَّ فِي جَهَنَّهَ جَمِيْعًا ﴿

اي ايبان وارؤ! انصاف تي قائم رهندڙ الله ڪارڻ شاهدي ڏيندڙ بڻجو توڻيڪ اوهان کي پاڻ تي يا ماءُ پيءُ يا مـٽـن تي هجي, جيڪڏهن (اُهو ماڻھو جنھن تي حتي ثابت ٿئي ٿو سو) آسودو هجي يا سڃو تہ اللہ اُنھن تي وڌيڪ مهربان آهي, پوءِ انصاف ڪرڻ ۾ سُڌن جي پٺيان نہ لڳو ۽ جيڪڏهن اوهين وچڙائي ڳالهائيندؤ يا منهن موڙيندؤ تر جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (١٣٥). اي ايبان وارؤ! الله کي ۽ سندس پيغمبر کي ۽ جيڪو ڪتاب پنهنجي پيغمبر تي لاٿائين ۽ جيڪو ڪتاب کانٹس اڳ لاٿائين تنهن کي (بر) سڃيو ۽ جيڪو الله ۽ سندس ملائڪن ۽ سندس ڪتابن ۽ سندس پيغمبرن ۽ قيامت جي ڏينھن کي نہ مڃيندو سو بيشڪ وڏي ڀل ۾ ڀلو (١٣٦). جن ايمان آندو وري ڪفر ڪيائون وري ايمان آنـدائون وري كفر كيائون وري كفر ۾ وڌندا ويا تن كي الله كڏهن نه بخشيندو ۽ نڪي کين ڪا واٽ ڏيکاريندو (١٣٧). (اي پيغمبر! أنهن ا منافقن كي (هيءً) سُدِّ ذي ته أنهن لاءِ ذكوتيندرٌ عذاب آهي (١٣٨). جيڪي مؤمنن کانسواءِ ڪافرن کي دوست ڪري ولندا آهن اُنهن وٽان مانُ جُو گهرندا آهن؟ پوءِ يقيناً هيڪاندو مانُ الله جو ئي آهي (١٣٩). ۽ بيشڪ الله اوهان تي ڪتاب ۾ (هي حڪمر) لاٿو آهي تہ جڏهن (اوهين) تدُّهن (اوهين) ساڻن ايسين نه ويهو جيسين ٻي ڪنهن ڳالھ ۾ بحث (نه) ڪن, اوهين اُنهيءَ مهل اجي ويهندؤ تر) اُنهن جهڙا ٿيندؤ ڇو تر الله منافقن ۽ ڪافرن سيني کي دوزخ ۾ گڏ ڪندڙ آهي (١۴٠).

الَّذِيْنَ بَيَتَرَتَّصُونَ بِكُوْءٌ فَإِنْ كَانَ لَكُوْفَ خُولِيِّنَ اللَّهِ قَالُوْاً ٱلْوَنِكُنْ مَّ عَكُورٌ وَإِنْ كَانَ لِلْكَفِي أَنِي نَصِيْبٌ ۚ قَالُواۤ ٱلْمَ نَسْتَحُوذُ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعُكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ فَاللَّهُ يَكُمُ مِنْيِنَكُمُ يَوْمُ ّ الْقِيهَةُ وَلَنُ يَجْعَلَ اللّهُ لِلْكُفِي ثِنَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا لَا إِنَّ الْمُنْفِقِتُونَ يُغِيِّا عُوْنَ اللَّهَ وَهُوَخَادِ عُهُمْءٌ وَإِذَا قَامُوْاَ إِلَى الصَّلْوِيِّ قَامُوا كُنَّا لِي 'يُزَاءُون النَّاسَ وَلَا يَنْ كُرُونَ اللهُ إِلَّا قِلْيُكَّاقُ مُّنَابُدَ بِئِنَ بَيْنَ ذَالِكَ ۚ لَاۤ إِلَىٰ هَوُكُوۤۥ وَلاَّ وَلَآ إِلَّى لَمُؤُلِّزُ ۚ وَمَنْ تَيْضُلِلِ اللَّهُ فَكَنْ يَجِكَ لَهُ سَمِيْلًا ﴿ يَأْيَتُهَا ۚ الَّذِيْنَ الْمُنُوَّالِاتَ تَنْفِنا والْكَفِي بْنَ أَوْلِيآ أَمِّن دُونِ الْمُوْمِنِينَ الرِّيدُونَ أَنْ يَجْعَلُوْالِلهِ عَلَيْكُوْسُلْطَنَّا مِّبْيِنًا ﴿ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي الدَّرُكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمُونَصِيْرًا ﴿ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوُ إِوَ أَصْلَحُوْا وَاعْتَصَمُوْا بِاللَّهِ وَآخُلُصُوا دِيْنَهُمُ بِلَّهِ فَأُولَيْكَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ وْسَوْفَ يُؤْتِ اللهُ الْمُؤُمِنِهُ نَنَ أَجُرًا عَظِمًا ۞ مَا يَفْعَلُ اللهُ بِعَنَا الْكُورُ إِنْ شَكَرُ تُوْ وَ الْمَنْ تُوْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيْهًا ﴿

اهي (منافق) اوهان جو انتظار ڪيندا آهن. پوءِ جيڪڏهن الله (جي ڀار) کان اوهان لاءِ ڪا سوڀ آهي تہ چون ٿا تہ (اسين) اوهان سان گُڏ نہ هئاسون ڇا؟ ۽ جيڪڏهن (سوڀ جو) ڀاڱو ڪافرن جو آهي تہ ڪافرن کي چون ٿا تہ اسين اوهان تي غالب نہ آهيون ڇا؟ ۽ مؤمنن کان اوهان کی ز بچايوسون ڇا؟ پوءِ الله قيامت جي ڏينھن اوھان جي وچ ۾ نبيرو ڪندو ۽ الله ڪافرن لاءِ مؤمنن تي (غلبي جي ڪا) واٽ نہ ڪندو (١۴١). منافق (پنھنجی پُر پر) اللہ کی دَلبو ڈینڈا آھن ۽ (حقیقت ڪري) اللہ کین دلبو دِّيندرُ أَهِي يَّ جدِّهن نَارَ ذَانهن أَتندا آهن تدِّهن آرسي تي أَتُندا آهن (رڳو) ماڻهن کي ڏيکاريندا آهن ۽ ٿورڙي کان سواءِ الله کي ياد نہ ڪندا آهن (١٣٢). نه هن ٽوليءَ ڏانهن آهن ۽ نڪي هُن ٽوليءَ ڏانهن آهن انهيءَ وچ ۾ حيران آهن ۽ جنهن کي الله ڀلائيندو تنهن لاءِ ڪڏهن وات نه لهندين (١٤٣٣). اي ايسان وارؤ! اوهين ڪافرن کي مؤمنن کان سواءِ دوست ڪري نہ وٺو۔ پاڻ تـي اللہ جـو پـدّرو الزامـ ثـابت ڪرڻ گهرندا آهيو چا؟ (۱۴۴). بيشڪ منافق باه جي هيٺين طبقي ۾ هوندا, ۽ اُنھن جو مددگار ڪوئي نہ لھندين (١۴٥). پر جن توبہ ڪئي ۽ پاڻ سڏاريو ۽ الله کي چنبڙي ورتو ۽ خالص الله جا حڪم مڃيا سي مؤمنن سان آهن ۽ الله مؤمنن کي وڏو اجر سگھو ڏيندو (١۴٦١). جيڪڏهن (سندس نعمتون ڄاڻي) شڪر ڪندؤ ۽ ايمان آڻيندؤ تر الله اوهان کي عذاب جا لاءِ كندو؟ ۽ الله (تر) قدر سجاڻندڙ ڄاڻندڙ آهي (١٣٧).

لَا يُحِتُ اللَّهُ الْجَهُرَ بِالشُّوْءِ مِنَ الْقَوْلِ الْأَمَنُ ظُلِمَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيهًا ﴿ إِنَّ يُكُولُوا خَارًا الْوَتَّخَفُّوهُ أَوْتَعَفُّوا اللَّهُ سَمِيعًا عَنُ سُوِّعٍ فَإِنَّ اللهُ كَانَ عَفُوًّا قَلِي رُوُاهِ إِنَّ الَّذِيْنَ تَكُفُرُونَ يالله وَرُسُلِه وَيُرِيْدُونَ أَنْ يُقَرِّقُوْ إِبَيْنَ اللهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُوْمِنُ بِبَعْضِ وَنَكُفُرُ بِبَعْضٍ وَلِي لُونِ أَنْ يَّتَّخِذُوْ ابَيْنَ ذٰلِكَ سَيئِلًا ﴿ وَلَيْكَ هُمُوالكُفْرُ وَنَ حَقًّا وَ اَعْتَدُنَالِلَكُلِفِرِينَ عَذَا أَيَّاهُ فِينَا ﴿ وَالَّذِن يَنَ الْمُثُولِ بِاللَّهِ وَ رُسُيله وَلَهُ يُعَرِّقُوْ ابَيْنَ آحَدِيقِنْهُمُ اوليكَ سَوْفَ يُؤْتِيهُمُ اجُورُكُمْ وَكَانَ اللهُ غَفُورًا تَجِمًّا ﴿ يَنْ عُلْكَ اَهُلُ الكِّمْنِي آنَ ثُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَنْبًاضَ السَّمَاءُ فَقَدُ سَأَنُوا مُوْسَى ٱكْبَرَمِنَ ذلك فَقَالُوۡاۤٱرِيَااللهَ جَهُرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصِّعِقَةُ بِظُلِّهِمُ ۚ تُكُ اتَّخَذَوُ الْفِجْلَ مِنَ ابَعْدِ مَا جَآءَتُهُ مُ البُّيِّذَكُ فَعَفُونَا عَنْ ذلك والتَيْنَامُولِمِي سُلْظِنَّا مُّبُينًا ﴿ وَرَفَعُنَا فَوْقَهُمُ الطُّوْرَبِينِيْنَا قِهِمُ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابُسُجَّدًا أَوْقُلْنَا لَهُ وُلا تَعُدُوْ افِي السَّبْتِ وَاخَذُنَا مِنْهُ وُقِينَا قَاغَلِيظًا

لا يحب الله ٦ النساء ٢

الله مظلوم کان سواءِ ٻئي ڪنهن جو (ڪنهن کي) وڏي سڏ (۽ کليل طرح) بڇڙو ڳالهائڻ پسند نہ ڪندو آهي ۽ الله ٻـڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (١٤٨). جيكَدْهن اوهين كا چگائي پڌري (طرح) كندا آهيو يا اها لكائي كندا آهيو يا (كنهن سان) مدائيءَ كرڻ كان تارو كندا آهيو ته بيشك الله معافي ڏيندڙ وس وارو آهي (١٤٩١). بيشڪ جيڪي الله ۽ سندس پيغمبرن کَي نہ مڃيندا آهن ۽ الله ۽ سندس پيغمبرن جي وچ ۾ فرق ڪرڻ گهرندا آهن ۽ چوندا آهن تر ڪن پيغمبرن کي مجيون ٿا ۽ ڪن (پيغمبرن) کي نہ ٿا مڃيون ۽ اِنهيءَ وچ ۾ ڪا ٻي واَٽ وٺڻ گهرندا آهن (١٥٠). اهي ئي پڪ ڪافر آهن, ۽ ڪافرن لاءِ خواري ڏيندڙ عذاب تيار ڪيو ائتون (١٥١). ۽ جن الله ۽ سندس پيغمبرن کي مجيو ۽ منجهانشن ڪنهن هڪ جي وچير فرق نہ ڪيو اُنھن کي الله سندن اجر سگھو ڏيندو۔ ۽ الله بخشثهار مهربان آهي (١٥٢) . (اي پيغمبر!) كتاب وارا توكان سوال ٿا كن تر آسمان کان (هڪ ئي ڀيري) مٿن ڪتاب لاهين (اُن جو خيال نہ ڪر) چو تہ اُن کان (بہ) وڈو موسیٰ کان سوال کیو ہٹائون جو چیائون تہ اسان کي الله (اکين سان) چــــــو ڏيکار. پوءِ سندن گناه سببان مـــُـن وڄ ڪري, وري پاڻ وٽ معجزن جي اچڻ کان پوءِ گابي کي (حدا ڪري) ورتائون پوءِ ان (سندن ڏوه) کان معافي ڏني سون ۽ موسیٰ کي پڌرو غلبو ڏنوسون (١٥٣). ۽ کانٹن انجامہ وٺڻ لاءِ سندن مٿان (جبل) طور کڙو ڪيوسون ۽ کين چيوسون تر (شهر جي) دروازي کان سجدو ڪندڙ ٿي گهڙو ۽ کين (هيءُ بر) فرمايوسون تر ڇنچر (جي ڏينهن مڇي نہ مارڻ جي حڪمر ڪيل) ۾ حد کان نہ لنگھو ۽ کانئن پڪو انجام ورتوسون (١٥٤).

فَيمَا نَقَفِهِ مُرِينًا قَهُمُ وَكُفِرُ هِمُ بِأَلْتِ اللهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْهِيَآءَ بغَيْرِحِقّ وَّقُولِهِمُ قُلُوبُنَا غُلُفٌ بَلُ طَبِعُ اللهُ عَلَيْهَا بِكُفُرُ هِمُ فَلا نُوْمِنُونَ الْآقِلِيُلاَّةٌ وَيَكُفُرُ هِمُ وَقَوْلِهِمُ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهُتَا نَا عَظِيمًا ﴿ وَقَوْلِهِ وَإِنَّا قَتَلْنَا الْمُسِينَةَ عِيْسَى ابْنَ مَرْبُهُ وَكُنُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُونُهُ وَمَاصَلَبُونُهُ وَلِكِنَّ شُبَّهُ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَكَفُوْافِيْهِ لَغِيْ شَكِّيِّ مِّنْهُ مَالَهُ مُريهِ مِنْ عِلْمِ الْآاتِبَاعَ الطَّيِّ وَمَا قَتَلُوْهُ يَقِينًا ﴿ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيْمًا ﴿ وَإِنْ مِنْ اَهْلِ الْكِتْبِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ مَّبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيهُةِ يُكُونُ عَلِيُهِمُ شَهِيلًا ﴿ فَهُ طُلُومِ مَنَ الَّذِينَ هَا دُوْا حَرِّمُنَا عَلَيْهِمُ طِيِّباتٍ أُحِلَّتُ لَهُمْ وَبِصَيِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللهِ كَتْبُرُّانِّوْ آخْذِيهِ مُالِّيْهِ اوَقَلْ ثَهُوْاعَنْهُ وَأَكْلِامُ أَمُولَ النَّاسِ بِالْبُاطِلِّ وَآغَتُكُ نَالِلُكُفِي بِيَ مِنْهُمُ عِذَابًا ٱلِيْبِمَّا ﴿ لِكِنِ الرِّيعِنُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمُ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بَمَا أَيْزَلَ إِنْكَ وَمَّا أَيْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْبُقْمِينَ الصَّلَوةَ وَالْمُؤْثُونَ الرَّكُولَا وَ الْعُزِّمِنُونَ بِاللهِ وَالْيُؤْمِ الْاِحْرِ أُولَيْكَ سَنُوْتِيَهُمْ أَجُرًا عَظِيمًا ﴿

لا يحب الله ٦ النساء ٢

پوءِ سندن انجامر يحيث ۽ الله جي آيتن کي سندن نہ مڃڻ ۽ پيغمبرن کي سندن ناحق مارڻ (سببان سزا جو گا ٿيا) ۽ سندن (انهيءَ) چوڻ سببان تر اسان جون دليون ڍڪيل آهن (نر!) بلڪ الله سندن ڪفر سببان مٿن مُهر هنئي آهي تنهن ڪري ٿورن کان سواءِ ايبان نہ آڻيندا (١٥٥). ۽ سندن ڪفر سببان ۽ مريد تي سندن وڏي بهتان چوڻ سببان (١٥٦). ۽ سندن هن چوڻ سببان تر الله جي پيغمبر مسيح عيسيٰ پٽ مرير جي کي ڪُٺو اٿئون حالانڪ نڪي کيس ڪٽائون ۽ نڪي کيس سوري تي چاڙهيائون پر انهن کي شُبهي ۾ وڏو ويو آهي ۽ جن اُن بابت تڪرار ڪيو سي کانٽس شڪ ۾ آهن۔ گمان کان سواءِ کين اُن جي ڪا پڪي ڄاڻپ نہ آهي۔ ۽ پڪ سان کيس نہ ڪٺو اٿن (١٥٧). بلڪ الله کيس پاڻ ڏانهين مٿي کڻي ورتو ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي (١٥٨). ۽ ڪتاب وارن مان ڪوئي نہ رهندو پر سندس موت کان اڳ (سڀئي) مٿس ضرور ايبان آڻيندا ۽ قيامت جي دّينهن (عيسيٰ) مثن شاهد هوندو (١٥٩). پوءِ يهودين جي ظلم سببان (گھٹیون) سُٹیون شیون جی اُنھن لاءِ حلال کیل ہیون سی مٿن حرام كيون سون ۽ (پڻ) گهڻن (ماڻهن) كي الله جي واٽ كان سندن جهلڻ سببان (١٦٠). ۽ پڻ سندن وياڄ وٺڻ سببان جو بيشڪ کانئس جهليا (بر) ویا ہٹا ۽ (پڻ) ماڻھن جي مالن کي سندن ناحق کائڻ سببان (گھڻيون حلال شيون مٿن حرام ڪيون ويون) ۽ اُنھن مان ڪافرن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيو اٿئون (١٦١). پر منجهانئن علم ۾ پڪا ۽ مؤمن, جيڪي توڏانھن نازل ڪيو ويو تنھن کي ۽ جيڪي توکان آڳ نازل ڪيو ويو تنھن کي مڃيندا آهن ۽ نماز پڙهندڙ ۽ زڪواة ڏيندڙ ۽ الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مچيندڙ آهن۔ انهن کي سگهوڻي وڏو اجر ڏينداسون (١٦٢).

انَّا اَوْحَيْنَآ النِّكَ كَمَآ اَوْحَيْنَاۤ إِلَى نُوْرِ ۖ وَالنَّبَةِ بِنَ صُنْ بَعُدِ ا وَ ٱوْحَيْنَآ إِلَّى إِبْرَاهِمِينَهُ وَ إِنْسَلِمِينًا وَإِنْسُحْقَ وَيَغْقُوْ بَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيْلُى وَ أَيُّوْبَ وَيُوْشِّي وَهُرُوْنَ وَسُلِّمْلَ" وَالتَّنْتَادَاوُدَ زَبُهُ رَّاهُ وَرُسُلًا قَنُ قَصَصْتُهُ وُعَلَيْكَ مِنْ قَيْلُ وَرُسُلًا لَيْهَ نَقْصُصُهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمُ اللَّهُ مُوْسَى تَكُلِيمًا ﴿ رُسُلًا مُنَبَيِّرِينَ وَمُنْدِرِينَ لِيَكُلا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللهِ حُجَّهُ أَبُعُنَا الرُّسُلِ وَكَانَ اللهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿ لِكن اللهُ يَشْهُنُ بِمَأَانَزُلَ إِلَيْكَ اَنْزَلَةِ بِعِلْمُهُ وَالْمَلْبِكَةُ يَتُهُكُ وْنَ وَكُفِي بِاللَّهِ شَهِينًا إِنَّ الَّذِينِي كَغَرُوا وَ صَكُّواعَنُ سِيلِ اللهِ قَدُ ضَلُّواضَلْلَا لَيُعِيْدًا ﴿ إِنَّ الَّذِينَ كُفَرُ وَا وَظُلَمُوا لَحُ بَكُنُ اللَّهُ لِيَغْفِي لَهُ وَلَالِهُ لِيَكُنُّ اللَّهُ لِيَغْفِي لَهُمْ طِرِنْقًا ﴿ الرَّطِرِيْقَ جَمَّتُمَ خِلِي يُنَ فِيْهَا أَبِكَأُ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللهِ يَسِيُرًا ﴿ يَا يَهُمَّا النَّاسُ قَلْ جَأْءُ كُوُ الرَّسُولُ بِالْحِقِّ مِنُ رُبُّكُو فَالْمِنُوْ إِخَيْرًا لِكُوْ وَإِنْ تَكُفُّرُوا فَإِنَّ يِلَّهِ مَا فِي السَّمَا إِن وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللهُ عَلَيْمًا حَكِيْمًا ١

لا يحب الله ٦ النساء ٢

ACTIVITY OF

اسان توڏانهن (اهڙيءَ طرح) وحي ڪيو جهڙيءَ طرح نوح ڏانهن ۽ کانشس پوءِ (ٻين) پيغمبرن ڏانهن وحي ڪيو هوسون ۽ ابراهيم ۽ اسماعيل ۽ اسحاق ۽ يعقوب ۽ يعقوب جي اولاد ۽ عيسيٰ ۽ ايوب ۽ يونس ۽ هارون ۽ سليمان ڏانهن وحي ڪيوسون ۽ دائود کي زبور ڏنوسون (١٦٣). ۽ ٻيا (گھٹا) پیغمبر آهن جن جو هن کان اڳ توکي بيان ٻڌايوسون ۽ (ٻيا گھٹا) پیغمبر آھن جن جو بیان توکی نہ پــــایوسون ۽ الله موسیٰ سان گفتگو ڪئي (١٦٤)، پيغمبر حوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ هن لاءِ آهن تر پيغمبرن (جي اچڻ) کان پوءِ ماڻهن جي ڪا حجت الله تي نہ رهي ۽ الله غالب حڪت وارو آهي (١٦٥). پر الله جيڪو (ڪتاب) توڏانهن لاٿو آهي تنهن لاءِ (پاڻ) شاهدي ٿو ڏئي تہ اُهو پنهنجي علم سان نازل ڪيو اٿس ۽ ملائڪ بر شاهدي ٿا ڏين ۽ الله گواه ڪافي آهي (١٦٦). جن انڪار ڪيو ۽ اللہ جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليو سي بيشڪ وڏي ڀُل ۾ يُلا (١٦٧). بيشڪ جن انڪار ڪيو ۽ ظلم ڪندا رهيا تر الله (اهڙو) نر آهي جو کين بخشي ۽ نڪي (اهڙو) آهي جو کين (ٻي) ڪا (سڏي) واٽ ڏيکاري (١٦٨). دوزخ جي واٽ کان سواءِ۔ منجهس سدائين رهڻ وارا آهن ۽ اهو الله تي سهنجو آهي (١٦٩). اي انسانؤ! اوهان جي پالڻهار وٽان پيغمبر (محمد ﷺ) اوهان وٽ سڄ وٺي آيو آهي تنهن ڪري مٿس ايمان آڻيو جو اوهان لاءِ چڱو آهي ۽ جيڪڏهن نہ مڃيندؤ (تہ اوهان جو نقصان آهي) ڇو تہ جيڪي آسمانن ۽ زمين پر آهي سو اللہ جو آهي ۽ اللہ ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١٧٠).

فَأَهُلَ الْكُتْ لَا تَغُلُوْ إِنْ دِنْكُهُ وَلِا تَقُوْ لُوْا عَلَى اللهِ إلَّا الْحُقُّ إِنَّهَا الْمُسِيْحُ عِيْسَى ابْنُ مُرْيُحَرِّسُولُ اللَّهِ وَكَلِمْتُهُ ٱلقُنهَ آال مَرْيَحَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَالْمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۖ وَلَا تَعُوُ لُوْ ا ثَلِيَّةٌ ۚ إِنْ تَهُو اَخِنُرالْكُوْ إِنَّمَا اللَّهُ إِللَّهُ وَاحِكُ ۗ سُبُّحْنَةَ آنُ يُكُونَ لَهُ وَلَنَّ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكُفَى بِإِملَٰهِ وَكِيْلًا ﴿ لَنْ يُسْتَنَّكِفَ الْبَسِيْحُ أَنَّ يَّكُونَ عَبْدًا يَلِهِ وَلَا الْمَلَيْكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَنْتَكِفُ عَنُ عِبَادَتِهِ وَيُسْتَكُبُرُ فَسَيَحْشُرُهُمُ إِلَيْهِ جَمِيُعًا ﴿فَأَتَّا الَّذِينَ المُّنُو اوَعَمِدُ الصَّلِحْتِ فَيُورِقْنُهُ مِحْ أُجُورُهُمُّ وَ يَزِيُكُ هُوْمِينَ فَضَلِهِ ۚ وَأَمَّا الَّذِينَ الْسَتَنَكَفُواْ وَاسْتَنَكُبُرُواْ فَيُعَدِّ بُهُمْ عَدَابًا الْيُمَّا لِا وَلَا يَجِبُ فَنَ لَهُمْ مِينَ دُونِ اللَّهِ وَلِتًا وَلانَصِيْرًا @ يَايَتُهُا النَّاسُ قَدُ جَاءً كُوْرُرُهَانُ مِّنُ رَّتُكُمُ وَٱنْزَلِنَاۤ الدِّكُونُورُ البُّدِيْنَاۤ ﴿ فَأَمَّا الَّذِيثِيَ المَنُوْا بِإِللَّهِ وَاعْتَصَمُوْابِهِ فَسَيْنُ خِلْهُمْ فِي رَحْمَةِ مِّنُهُ وَفَصُلِ وَيَهُدِ يُهِمُ النَّهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيْمًا ١

لا يحب الله ٦ النساء ٢

اي ڪتاب وارؤ! پنهنجي دين ۾ حد کان نر لنگهو ۽ نڪي سڄ کان سواءِ الله تي اڪجھ ٻيوا چئو، عيسيٰ پٽ مريم جو الله جو پيغمبر ۽ سندس (خاص) حڪم (سان پيدا ڪيل) آهي, اُهو مريم ڏانهن هَلايائين ۽ سندس پار کان ھڪ روح آھي تنھن ڪري اللہ ۽ سندس پيغمبرن کي مڃيو ۽ (اوهین) تی (خداً) نہ چئو۔ (اہڑی چوڻ کان پاڻ کي) جھليو (اہو) اوهان لاءِ يـلو آهي, رڳو هڪ الله کان سواءِ ڪو عبادت جو لائق نہ آهي۔ پُٽـن جي هجڻ کان اُهو پاڪ آهي۔ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو اُن جو آهي ۽ الله سنڀاليندڙ ڪافي آهي (١٧١). عيسيٰ الله جي بانھي هجڻ کان بنھ عار نہ ڪندو آھي ۽ نڪي مقرب ملائڪ_ ۽ جيڪو سندس ٻانهپ کان عار ڪندو ۽ وڏاڻي ڪندو تن سڀني کي (الله) پاڻ وٽ سگهوئي گڏ ڪندو (١٧٢). پوءِ جن ايبان آندو آهي ۽ چڱا ڪمر ڪيا آهن تن کي سندن اُجر پورا ڏيندو ۽ (بلڪ) پنهنجي فضل سان کين وڌيڪ ڏيندو ۽ جن (ٻانهي هجڻ کان) عار ڪيو ۽ وڏائي ڪئي تن کي ڏکوئيندڙ عذاب جي سزا ڏيندو ۽ الله کان سواءِ پنهنجو نڪو سنڀاليندڙ ۽ نڪو مددگار لهندا (١٧٣). اي انسانو! بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان هڪ پڪي سُندَ آڻي آهي ۽ اوهان ڏانهن چِٽو سوجهرو (قرآن) لاٿو سون (١٧٣). پوءِ جن الله کي مڃيو ۽ کيس چنبڙي ورتو تن کي پنهنجي پاران ٻاجھ ۽ فضل هيٺ سگهو داخل ڪندو ۽ پاڻ ڏانهن کين سڌو رستو ذيكاريندو (١٧٥). يَمْنَفُتُونَكَ قُلِ اللهُ يُفُتِيَكُو فِي الْكَلْلَةِ إِنِ اَمُوُوُّا هَلَكَ لَيْسَلَهُ وَلَكَ وَهُويَرِثُهَا لَيْسَلَهُ وَلَكُ وَلَهُ أَخُتُ فَلَهَ إِنصَفَ مَا تَرَكَ وَهُويَرِثُهَا إِن لَهُ يَكُنُ لُهَا ولَكُ فَإِن كَانَتَا الثَّنتَيْنِ فَلَهُمَا الثَّلُمُ فِي مِثَلَ تَرَكَ وَإِن كَانُوْلَا خُوةً رِّجَالًا وَيَسَأَعُ فَلِلدَّ كِرِمِثُ لُ حَظِّ الْأُنْثَيَانُ إِيْبَيِّنَ اللهُ لَكُونَ اللهُ لَكُونَ اللهُ يَكُونُ اللهُ يَكُلُ شَيْعً عَلِيهُ ﴿

دِنُ وَاللهِ الرَّحُنُنُ الرَّوْ الرَّحُنُنُ الرَّحِنُو الرَّحِنُ الرَّحِيْمِ وَاللهِ الرَّحُنُنُ الرَّحِيْمِ الْكَاثُونُ اللهُ الْكَثْمَا اللهِ الْكَثْمَا اللهُ الْكَثْمَا اللهُ الْكَثْمَا اللهُ اللهُ الْكَثْمَا اللهُ ال

لا بحب الله ٦ المآئد،٥

ACTIVICATION CONTRACTOR

(اي پيغمبر! جنهن کي اولاد ۽ ماءُ ييءُ نهجي تنهن جي ميراث بابت اوهان کي فتوئ توکان پچن ٿا چؤ تہ الله اهڙي ڪلاله (جي ميراث) بابت اوهان کي فتوئ ٿو ڏئي۔ جيڪڏهن (ڪو اهڙو) مرد مري جنهن کي ڪو اولاد نه آهي (۽ نو دڻيءَ جيڪڏهن هڪ ڀيڻ آهي تر جيڪي ڇڏيائين تنهن جو اڌ ان لاءِ آهي، ۽ (جيڪڏهن اهڙي ڪا عورت مري وڃي ۽ ڀاءُ جيئرو اٿس تما ڀاءُ سندس وارث آهي سو تڏهن جو کيس ڪو اولاد نه هجي۔ پوءِ جيڪڏهن ٻه ڀينر هجن تر جيڪي ڇڏيائين تنهن مان ٻنهي لاءِ ٻه تهايون آهن ۽ ڀينر هجن روارث) پينرون ۽ ڀائر هجن تر مڙس (يعني ڀاءُ) لاءِ ٻن عورتن جيڪڏهن (وارث) چي حصي جيترو آهي۔ الله اوهان لاءِ بيان ڪندو آهي تر متان (اوهين) گمراه ٿيو ۽ الله سڀ ڪنهن شيءَ کي ڄاڻندڙ آهي (١٧٦)).

سورة مائحه مدنى اهي ۽ هيءَ هڪ سؤ ويڪ ايتون ۽ سورهن رڪوج اهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اي ايبان وارؤ! (پنهنجن) انجامن کي پاڙيو۔ جيڪي اوهان تي پڙهبو تنهن کان سواءِ (ٻيا) چوپايا يور اوهان لاءِ حلال ڪيا ويا آهن پر اوهين احرام وارا تي شڪار کي حلال سمجهندڙ نه ٿيو۔ ڇو ته الله جيڪي گهرندو آهي سو حڪم ڪندو آهي (۱). اي ايبان وارؤ! (اوهين) نڪي الله جي عبادت جي نشانين جي بي تعظيمي ڪريو ۽ نڪي تعظيم واري مهيني جي ۽ نڪي (ڪمي ڏانهن موڪليل) قربانيءَ (جي جانور) جي ۽ نڪي آنهن ماڻهن جي نذر ڪيلن جانورن جي ڳچين ۾ ٻڏلن پٽن) جي ۽ نڪي آنهن ماڻهن جي تي تعظيم واري گهر (بيت الله) ڏانهن پيا وڃن ، ۽ جڏهن اوهين احرام کوليو تڏهن (ڀکي) شڪار ڪريو ۽ اوهان کي انهن ماڻهن جي دشمني جن کوليو تڏهن (ڀکي) شڪار ڪريو ۽ اوهان کي انهن ماڻهن جي دشمني جن اوهان کي تعظيم واري سمجد (حرام) کان جهليو هن ڳاڻه جو سبب نهي جو (اوهين) حد کان لنگهو۔ ۽ چڱائيءَ ۽ پرهيزگاريءَ تي هڪپئي سان تعاون نه ڪريو ۽ الله کان تعاون نه ڪريو ۽ الله کان تعاون نه ڪريو ۽ الله کان مهاري جو چو ته الله صخت عذاب ڪرڻ وارو آهي (۲).

حُرِّمَتُ عَلَيْكُهُ الْمِينَّةُ وَالدَّمْ وَكَعُهُ الْخِنْزِيْرِ وَمَا الْهِلَّ لِغَاثِر آلَمُهُ مِنْ وَالْنَطِينَةُ وَالْمُؤْمُّدُ فَأُوالْمُتَرَدِّنَةُ وَالنِّطِيمُ وَهُوَ النِّطِيمُ وَمَ إكلَ السَّبُعُ إِلَّامَاذَكُمْ تُثَوِّ وَمَا ذُبِعَ عَلَى النَّصُبِ وَإِنْ تَسْتَقْيِمُواْ بِالْأِذُلَامِرْ ذَالِكُهُ فِيمُنَّ ٱلْيُؤَمِّ يَبِسَ الَّذِينَ كَفَمُ وَامِنْ دِيْنِكُمْ فَلاَ خَنُوهُمُ وَاخْتُونُ الْبَوْمَ الْمُلُتُ لَكُوْدِيْنَكُو وَأَتُسَمُّتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي ُ وَرَضِيْتُ لَكُوُ الْإِسْلَامَ دِيْنًا فَمَن اضْطُرَّ فِي عَمُصَةٍ غَيُرُمُنَهَ إِنفٍ لِإِنْوِ فِإِنَّ اللهَ غَفُو ُرُتَّحِيْمُ اللهُ عَلْوُ لَكَ مَاذَٱلْحِكَ لَهُمْ قُنْلُ الْحِكَ لَكُمُ الطِّيبَاتُ وَمَاعَكُمْنُمُ وْسَالْجُوارِح مُكِلِّدِيْنَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّاعَلَمَكُوْاللَّهُ فَكُنُوْ اِمِثَا ٱمْسَكْنَ عَلَيْكُمُ وَاذْكُرُوااسُوَاللهِ عَلَيْهُ وَاتَّقُوااللهُ أِنَّ اللهُ سِرِيْعُ الْحِسَابِ[©] ٱلْدَّةِ مَرْاُحِلَّ لَكُوْ الطَّيِّدَاتُ وَطَعَامُ النَّذِينَ أَوْنُو االْكِيْتَ حِلَّ لَكُوْ وَطَعَامُكُو مِنْ الْمُورِي الْمُوصِدَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنْتِ وَالْمُحْصَدَكُ مِنَ الَّذِي بِيَ أَوْنُوا الْكِيتُ مِنْ قَبْلِكُمُ إِذَا الْتَبَتُّنُو هُنَّ أَجُورَهُنَّ مُعْصِينَيْنَ غَيْرَمُلْمِ فِحِينَ وَلَامُتَّخِينِ كَٱخْدَانِ وَمَنْ يَكُفُرُهُ بِالْإِيْمَانِ فَقَدُ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُو فِي ٱلْاِخِرَةِ مِنَ الْخَيِرِيُنَ ﴿

لا يحب الله ٦ المآثد، ٥

اوهان تي حرام ڪجي ٿو مُثل جانور ۽ (سير جو) رت ۽ سوئر جو ماس ۽ جنهن شَيءِ کي الله جي نالي کان سواءِ ٻئي جي نالي سان سڏيو وَڃي (يعني الله کان سواءِ ٻئي جي نالي مڃتا ڪيل هجي) ۽ گهٽو ڏيئي ماريل ۽ ذڪ سان مثل ۽ ڪِرڻ سان مثل ۽ ڊور جي اُکل سان مثل (حرام ڪجي ٿو) ۽ جيڪو (جانور ڪنهن) ڦاڙيندڙ کاڌو اسو به) پر جنهن کي (مرڻ کان اڳ) ذبح ڪيؤ (سو حرامہ نہ آهي) ۽ جو (جانور) آستانن تي ذبح ڪجي (سو بہ حرام ڪجي ٿو) ۽ اوهان جو تيرن سان وراهڻ (بر)۔ اهي (مڙڻي) گناه جا ڪر آهن۔ آج ڪافر اوهان جي دين کان نااميد ٿيا تُنهنَّ ڪري کانئن نہ ڊڄو ۽ مون کان ڊڄو۔ اڄ اوهان جو دين اوهان لاءِ ڪامل ڪيمر ۽ اوهان تي پنهنجي نعت پوري ڪيم ۽ اوهان لاءِ دين اسلام پسند ڪيم پوءِ جيڪو گناه ڏانهن نہ لاڙو ڪندڙ ٿي بک ۾ لاچار ٿئي (۽ مٿين حرام شين مان ڪجھ کائي تہ روا آهي) ڇو تہ اللہ بخشٹھار مهربان آهي (٣). (اي پيغمبر!) توكان پچن ٿا تر اُنهن لاءِ ڪهڙيون شيون حلال ڪيون ويون آهن۔ چؤ تـ اوهان لاءِ (سب) سُنيون (شيون) خلال ڪيون ويون آهن ۽ (اُھو شڪار بہ حلال آھي) جيڪي شڪاري جانورن کي شڪار سيکاريندڙ تي (اوهان) سيكاريو آهي (يعني) جيكي الله (شكار كرڻ جو دستور) اوهان کي سيکاريو تنهن مان انهن کي سيکاريو هجي تہ جيڪو (شڪار اهمى، اوهان لاءِ جَهلين تنهن مان كاثو ۽ أن (جانور كي بچيڻ مهل) تي الله جوَّ نالو (يعني بسمر الله الله اكبر) چئو ۽ الله كان دِجو ڇو تر الله ستت حساب وٽندڙ آهي (۴). اڄ اوهان لاءِ سُٺيون شيون حلال ڪيون ويون آهن۔ ۽ ڪتاب وارن جو طعامہ (بہ) اوهان لاءِ حلال آهي ۽ اوهان جو طعامہ اُنھن لاءِ حلال آھي ۽ (پڻ) پاڪ دامنيون مؤمنياڻيون ۽ جن کي اوھان کان اڳ ڪتاب ڏنو ويو تن مان پاڪ دامنيون جڏھن پرڻو ڪندڙ۔ نہ زنا ڪندڙ ۽ نہ ڳجهي آشنائي رکندڙ۔ ٿي کين سندن ڪابين ڏيو (تہ حلال ڪيون ويون) ۽ جيڪو ايمان (يعني انهن حڪمن مڃڻ) جو انڪار ڪندو تنھن جو ڪيو ڪمايو بيشڪ ناس ٿي ويو ۽ اُھو آخرت ۾ خساري وارن مان آهي (٥).

لَأَيُّهَا الَّذِينَ الْمَنْوَ ٓ إِلَّا قَلْمُتُهُ ۚ إِلَى الصَّالُوعِ فَاغْسِلُوا وُجُوْهَاكُوْوَ ٱبِدِيكُوْوَ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَتُحُوابِرُوُوسِكُمْ وَآرَجُلُكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْ تُدْجُنْبًا فَاطَهَرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَّرْضَى أَوْعَلَى سَفَيرِ أَوْجَأَءً أَحَكُ مِّنْكُمْ مِّنَ الْعَأَلِيطِ <u>ٱ</u>وْلْسَنْ تُوْالِيْسَاءَ فَكُوْتَجِدُوْ إِمَاءً فَتَيَمَّدُوْ اصَعِيكُا طِيِّبًا فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُو وَآيِنِ يَكُوْمِّنُهُ مَا يُرِينُ اللهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُهُ مِينَ حَرَجٍ وَالْكِنْ يُزْرِيُهُ لِيُطَهِّرَ كُمُووَ لِيُبِتِهَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُهُ لَعَلَّكُهُ تَسْتُكُو وْنَ۞وَاذْكُرُوْا نِعْمَةَ الله عَلَيْكُمْ وَمِنْتَأْقَهُ الَّذِي وَاتَّقَكُمُ بِهُ إِذْ فُلْتُهُ سَمِعُنَا وَأَطَعُنَا ۚ وَاتَّقَوُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهُ عِلْمُ الذَّاتِ الصُّدُورِ كَيَايَّهُا الَّذِينَ المَنْوُاكُونُوْ ا قَوْمِينَ بِلَهِ شُهُكَاءَ بِالقِسْطِ وَلا يَجُرِمَنَّكُمُ شَنَانُ قَوْمِ عَلَى اَلاَ يَعُن لُوْا الْعُد لِنُوا اللَّهُ هُوَ اَقُوبُ لِلسَّقُوٰى مَوَاتَّتَقُوا ا الله ﴿ إِنَّ الله خَيِهُ رُابِهَا تَعْمَلُونَ ۞ وَعَكَاللهُ الَّذِينَ امَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحْتِ لَهُمُ مَّعُفِي أَوْ كَجُرُ عَظِيمٌ ﴿

لا بحب الله ٦ المآند، ٥

اي ايمان وارؤ! جڏهن اوهين نماز لاءِ اُٿو تڏهن پنهنجن مُنهن کي ۽ پنهنجن هٿن کي لونلين تائين ڌوڻو ۽ پنهنجن مٿن کي مسح ڪريو ۽ پنهنجن پيرن کی پیڈین تائین (ڈوٹو)۔ ۽ جيڪڏھن اوھين جُنُبي (يعني مٿي ميرا) ھجو تر ياڪ ٿيو (يعني تڙ ڪريو)۔ ۽ جيڪڏهن بيمار هجو يا مسافريءَ تي (هجو) یا اوهان منجهان کوئی پائخانہ مان اچی یا اوهین زائن کی ویجها ويا هجو پوءِ اوهين پاڻي نہ لهو تہ پاڪ مٽيءَ سان تيممر ڪريو پوءِ پنهنجن منھن کي ۽ پنھنجن هٿن کي منجھانئس مسح ڪريو ۽ اللہ اوهان تي ڪا تنگي نہ گھرندو آھي پر گھرندو آھي تہ اوھان کي پاڪ ڪري ۽ اوھان تي پنهنجي نعمت پوري ڪري تہ مان اوهين شڪرانو ڪريو (٦). ۽ الله جي نعمت جا اوهان تي آهي سا ياد ڪريو ۽ سندس اُهو انجام جيڪو اوهان سان پڪيءَ طرح ڪيائين تنهن کي ابه ياد ڪريو) جڏهن اوهان چيو تر وارو (ڀيد) ڄاڻندڙ آهي (٧). اي ايبان وارؤ! الله لڳ بيهڪ وٺندڙ ٿي انصاف سان شاهدي ڏيندڙ ٿيو ۽ ڪنهن قوم جي دشمني اوهان کي اوهان جي بي انصافي ڪرڻ تي نہ چڪي۔ انصاف ڪريو. آهو پرهيزگاري کي ڏاڍو ويجهو آهي ۽ الله کان ڊڄو۔ ڇو تہ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (٨). جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن سان الله وعدو ڪيو آهي تر اُنهن لاءِ بخشش ۽ وڏو اُجر آهي (٩).

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَنْ بُوا بِالْيِنَا الْوَلْمِكَ أَصْحُبُ الْجَحِيْدِ ﴿ يَأَيُّهُا الَّذِيْنَ الْمَنُوااذَكُرُو الْغُمَّتَ اللهِ عَلَيْكُوْ إِذْ هَمَّ قُومُ أَنْ يَنْسُطُو ٓ اللَّهِ كُو ٓ أَيْفِ يَهُمُ فَكَفَّ آبُ بِيَهُمُ عَنْكُمْ وَاتَّقَوُا اللهُ وَعَلَى اللهِ فَلْيَتَوَكَّل الْمُؤْمِنُونَ ﴿ وَلَقَكُ آخَذَاللَّهُ مِينَا نَ بَنِي إِسْرَا وِيلَ * وَيَعَثُنَّا مِنْهُوُ الثُّنَّى عَشَرَنَقِيُدًا وَقَالَ اللَّهُ إِنَّى مَعَكُمُ لَينُ أَتَهُ مُثُولًا الصَّلْاعَ وَ التَّهُثُو الدَّكُ عَ وَ الْمُنْتُونُ بِرُسُلِيُ وَعَزَّمُ تُنُوهُمُ وَأَقْرَضُ تُواللهَ قَرْضًا حَسَنًا ؖڷؙٳؙػڣٚؠٙؾ<u>ۜ</u>ٙۼۘڹؙڬؙۄ۫ڛؾٳؾڬۄ۫ۅٙڵٳؙۮڿڵؾ۠ڬؙۄؙڿٙؠٚؾۼٙٛؠؚ؈ؙ مِنُ تَحْيِتِهَا الْأَنْهُرُ ۚ فَمَنُ كَفَرَ بَعْكَ ذَٰلِكَ مِنُكُمُ فَقَدُ ضَلَّ سَوَآءُ السَّبِيلِ ﴿ فَيِمَا نَقُضِهِمُ سِّيْتَا قَهُمُ لَعَنَّهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبُهُمْ قَيْسِيَّةً ۚ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنُ مَّوَاضِعِهِ وَنَسُوُاحَطَّامِيًّا ذُكِّرُوُابِهِ ۚ وَلاَ تَزَالُ تَطَلِعُ عَلَى خَالِمَةِ مِنْهُمُ إِلَّا قَالِمُ لَكُرِمِّنُهُ مُ فَاعُفُ عَنْهُمُ وَاصْفَحُرْإِنَّ اللهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ®

لا يحب الله ٦ المآند، ٥

۽ جن ڪفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڀانيو اُهي دوزخي آهن (١٠). اي ايبان وارؤ! الله جي نعمت جا اوهان تي آهي سا ياد ڪريو جڏھن ھڪ قوم پنھنجن ھٿن کي اوھان ڏانھن (ويڙھ لاءِ) ڊگھي ڪرڻ جو ارادو ڪيو تڏھن سندن هَٿَ اوهان کان جهليائين ۽ الله کان ڊجو ۽ مؤمنن کي اللہ تي ٿي پيروسو ڪرڻ جڳاڻي (١١). ۽ الله بني اسرائيل کان بيشڪ انجام ورتو ۽ منجهن ٻارهن سردار مقرر ڪياسون ۽ الله چيو تر بيشك آءٌ اوهان سان سان آهيان - جيكڏهن نماز پڙهيو ۽ زكواة ڏنو ۽ منھنجن پيغمبرن کي مڃيوَ ۽ کين مدد ڪيوَ ۽ الله کي ڇڱو قرض ڏنوَ تر اوهان جون مدايون اوهان کان ضرور ميٽيندس ۽ اوهان کي اهڙن باغن ۾ ضرور داخل ڪندس جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن, سو وري هن کان يوءِ اوهان مان جيڪو ڪافر ٿيندو سو بيشڪ سڌيءَ واٽ کان يُـلو (١٢). پوءِ سندن انجامر ڀيڃڻ سببان مٿـن لعنت ڪئي سون ۽ سندين دُلين کی سخت ڪيوسون, (اُهي توريت ۾ ڪن) لفظن کي پنهنجين جاين کان بدلائين ٿا ۽ جيڪا نصيحت ڪئي ويشي هين تنهن مان ڪجھ حصو وساريائون ۽ منجهائٽن ٿورڙن کان سواءِ اُنھن (سيني) جي (هڪ نہ ٻيءَ) خيانت تي هميشہ واقف ٿيندو رهندين تنهنڪري کين معاف ڪر ۽ مُڙي وڃ۔ ڇـو تہ اللہ پلارن کي دوست رکندو آهي (١٣).

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوْآاِتَّانَطْ إِي آخَذُ تَامِيْتَا قَهُمُ فَنَسُواحَطُّا مِّمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ فَأَغُرُ لِنَا بَكُنَهُ مُ العُكَاوَةً وَالْبِغُضَآءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيمَةِ وَسُوْنَ يُنَبِّئُهُمُ اللهُ بِهَا كَانُوْ ايَصْنَعُوْنَ ﴿ لَأَهُلَ الْكِتْبِ قَدْجَآءَكُهُ رَسُولْنَا يُبَيِّنُ لَكُهُ كَتِيرًا مِّمَّا كُنْ تُوْتُخُفُونَ مِنَ الْكِتٰبِ وَيَعْفُواعَنُ كَتْ يُرِهُ قَدُ جَأَءَكُمُ مِنَ اللهِ نُورٌ وَكِ تُكُ مُّبِينٌ ﴿ يَهُدِى بِهِ اللهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضُوانَهُ * سُبُلَ السَّلٰهِ وَيُخْرِجُهُمُ مِّنَ الظُّلْمُيْتِ إِلَى النُّوْرِ بإذبنه وَيَهُدِيهُ مُرالَى صِرَاطٍ مُسُتَقِيمٌ ﴿ لَقَتُ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمُيَدِيُّحُ ابْنُ مَرْيَحُ قُلْ فَكُنَّ يَبُلِكُ مِنَ اللهِ شَعْنًا إِنَّ أَرَادَ أَنَّ يُعْلِكَ الْمُسِيَّحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيْعًا ﴿ وَيِلَّهِ مُلْكُ السَّهُ إِنَّ وَالْأَرْضِ وَمَأْتِنُهُمَّا " يَخُلُقُ إِنَّ مُلْقًا مَا نَشَأَءُ ﴿ وَاللَّهُ عَلَى كُلَّ شَيْ اللَّهُ عَلَى كُلَّ شَيْ اللَّهُ عَلَى كُلُّ @

لا يحب الله ٦ المآثد، ٥

۽ جيڪي چون ٿا تر اسين نصارئ آهيون تن کان (بر) سندن انجامر ورتوسون پوءِ جيڪا نصيحت ڪئي ويئي هين تنهن مان (ڪجھ) ياڱو وساريائون انھي ڪري سندن وچ ۾ دشمني ۽ ساڙ قيامت جي ڏينھن تائين وڌوسون ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن جي الله کين سگهو سُـڌ ڏيندو (١٤). اي كتاب وارؤ! بيشك اسان جو پيغمبر (محمد ﷺ) اوهان وٽ آيو اوهين (الله جي) كتاب مان جيكي لكائيندا هيؤ تن مان گهڻيون (ڳالهيون) اوهان کی بیان ڪري ٿو ۽ گهڻين (ڳالهين) کان تارو ڪري ٿو. بيشڪ اوهان وٽ الله وٽان نور ۽ پڌرو ڪتاب (قرآن) آيو آهي (١٥). اُنهيءَ جي سببان الله انهن کي سڌو رستو ڏيکاريندو آهي جيڪي سلامتي جي واٽن ڏانهن سندس راضپو ڳولهين ۽ کين اونداهين مان سوجهري ڏانهن پنهنجي حڪم سان ٻاهر ڪڍي ٿو ۽ کين سڌيءَ واٽ ڏانهن رستو ڏيکاري ٿو (١٦). جن چيو تہ پڪ اللہ پاڻ مسيح پٽ مريبر جو آهي سي بيشڪ ڪافر ٿيا۔ (اي پيغمبر!) چؤ تر جيڪڏهن الله عيسيٰ پٽ مريعر جي کي ۽ سندس ماءُ کي ۽ جيڪي سڀئي زمين ۾ آهن تن کي ناس ڪرڻ گهري تر ڪير الله کان انهن کي بچائي سگهندو؟ ۽ آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي اُنهن جي وچ ۾ آهي تنهن جي بادشاهي الله جي آهي۔ جيڪي گهري ٿو سو پيدا ڪري ٿو ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (١٧).

وَقَالَتِ الْمُهُوْدُ وَالنَّصَارِي نَحُنُ إَنْكَوْ اللَّهِ وَأَحِتَّآ فُوهُ ثُلُ فَلَهُ يُعَدِّ بُكُونِكُ نُونِكُونِ لَأَنَّهُ يَشَرُّتِمِّ خَلَقَ يَغِفِي لِمِن يَشَاءُ وَيُعَدِّبُ مُن يَّنَا أَوْ وَيِلْهِ مُلْكُ السَّمَوْتِ وَالْزَمُ ضِ وَمَا بَنْنَهُمَا وَالَّهُ وَالْمُصِدُ ۞ نَاهُلَ الْكِتْبِ قَدْ حَاَّءُكُورَسُولُنَّا يُبَيِّنُ لُكُوْعَلَى فَتُرَةِ مِينَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا جَأَءَنَا مِنْ اَشِيْرِ ٷٙۘڵٳٮؘڹؠؙڔؗ_ؙڡؘٛڡۜٙٮؘؙڿٳۧءٛڴؙۄٛڮؿؽڒٷۜؽؘۮؠؿڗ۠ٷۘٳۺ۠ۿڡڵۑڲ۠<u>ڵ</u>ۺٞؽؙڰؙ قَدِيْرٌ ﴿ وَإِذْ قَالَ مُوْسَى لِقَوْمِهِ لِقَوْمِ الْذَكُرُو ۚ النَّهِ عَلَيْهِ اللَّهِ عَلَيْكُمُ إِذْجَعَلَ فِيكُمُ آنِبُكِأَءَ وَجَعَلَكُمُ مُّلُوُكُأْ وَالْمُكُمُ مِّنَا لَهُ يُؤُتِ أَحَدًا مِّنَ الْعُلَمِينَ ﴿ لِقَوْمِ ادْخُلُو الْأَكْرُضَ الْمُقَكَّاسَةَ الَّتِيُّ كَتَبَ اللهُ لَكُوْ وَلِا تَرْتَكُ وُاعَلَى اَدْمَارُكُوْ فَتَنْقَلُو النِّيهِ يُنَ۞قَالُو الْمُوسَى إِنَّ فِيهَا قُومًا حِيَّارِيرٍ ﴾ وَإِنَّالَنَّ بِّنَ فُلَهَا حَتَّى يَغُرُجُوا مِنْهَا قَالَ يَغُرُجُوا إِمِنْهَا فَإِنَّا دَخِلُونَ ﴿ قَالَ رَجُلِن مِنَ الَّذِينَ يَغَافُونَ اَنْعَمَ اللهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُؤَاعَلَيْهِمُ الْبَابَ ۚ فِإِذَ ادْخَلْتُنُوبُهُ فَائْكُمْ غْلِمُهُ نَ وَعَلَى الله فَتَوَكَّلُوْ آنَ كُنْتُومُومُونِينَ عَ

لا يحب الله ٦ المآند، ه

يھودي ۽ نصارئ چوندا آھن تہ اسين اللہ جا پٽ ۽ سندس پيارا آھيون (اي ييغمبر كين) چؤ تر يوءِ توهانجي گناهن سببان چو عذاب كندو اتو ؟ بلك اوهين به اُنهيءَ جنس مان ماڻهو آهيو جيڪي خلقيائين۔ جنهن کي وڻيس (تنهن کي) بخشي ۽ جنهن کي وڻيس (تنهن کي) عذاب ڪري ۽ آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي تنھن جي بادشاهي الله جي آهي ۽ ڏانهنس موٽڻ آهي (١٨). اي ڪتاب وارؤ! بيشڪ اوهان وٽ اسان جو پيغمبر اهڙي وقت مر آيو جو (ڪجھ وقت تائين) پيغمبرن جو اچڻ بند ٿي چڪو هو اوهان تي بيان ڪري ٿو. متان چئو ته نڪو خوشخبري ڏيندڙ ۽ نڪو ڊيجاريندڙ اسان وٽ آيو (هاڻو!) انهيءَ ڪري بيشڪ اوهان وٽ خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيجاريندڙ آيو آهي ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (١٩). ۽ (ياد ڪر) جڏهن موسئ پنهنجي قوم کي چيو تر اي منهنجي قوم ! پاڻ تي الله جي نعمت ياد ڪريو جو اوهان ۾ پيغمبر مقرر ڪيائين ۽ اوهان کي بادشاه ڪيائين ۽ اوهان کي اُهي (نعتمون) ڏنائين جي جهانن وارن مان ڪنهن کي (بر) نہ ڏنائين (۲۰). اي منهنجي قوم (پاڪ زمين ۾ گهڙو جا الله اوهان لاءِ ٺهراڻي آهي ۽ پوئتي نہ ڦرو نہ تہ ڦري خساري وارا ٿيندؤ (٢١). چيائون تر اي موسليا! بيشڪ اُتي ڏاڍي زور واري قومر آهي ۽ اسين منجهس ايسين ڪڏهن نہ گهڙنداسون جيسين اُهي منجهانئس (نر) نڪرن, پوءِ جيڪڏهن آهي اَتان نڪرن ته اسين گهڙڻ وارا آهيون (٢٢). جيكي الله كان دِجندا هئا تن مان بہ جثان جن تي الله نعمتون نازل كيون هيون چوڻ لڳا تہ در کان مٿن (حملو ڪري) گهڙو پوءِ جڏهن در کان لنگهيوَ تڏھن اوھين يڪ غالب آھيو ۽ جيڪڏھن مؤمن آھيو تہ اللہ تي يروسو ڪريو (٢٣).

قَالُوْا لِبُوْلَتِي إِنَّا لَنَّ ثَكَ خُلَهَا أَنَكًا إِنَّا دَامُوا فِيهَا فَاذَهَتُ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلاً إِنَّاهُهُنَا قُعِدُونَ ﴿ قَالَ رَبِّ إِنَّ لاَّ آمُلكُ اللَّا نَفْيِينَ وَ آخِيُ فَأَفُوْثُ بِيَنْنَا وَيَنْنَ الْقَدُمِ الْفْسِقِينَ ۞ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةُ عَلَيْهِمُ ٱرْبَعِينَ سَنَّةً ۗ يَتِيَهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَانُسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفُلِيقِينَ ﴿ وَاتُلُ عَلَيْهِمْ نَبَآ ابْنَيُ الدِّمْ بِالْحَقِّ الْذُقَّرَّ بَاقُرْبَانَّا فَتُقُبُلَ مِنُ اَحَكِ هِمَا وَلَهُ يُتَقَبَّلُ مِنَ الْأَخِرْ قَالَ لَاقَتُكُنَّكَ ۚ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللهُ مِنَ الْمُتَّقِينُ ﴿ لَئِنَ كِسَطْتَ إِلَيَّ يَكُ كَ لِتَقْتُلَهُي مَا آنَا بِيَاسِطِ بَيْرِي إِلَيْكَ لِأَقْتُكَكَ إِنَّ ٓ آخَاكُ الله وَرَبَّ الْعَلِمِينَ هِإِنَّ أَرُبُ كُ أَنْ تَنْبُو اَ بِانْتِعِي وَ إِنْهِكَ فَتَكُونَ مِنَ أَصْعَبِ النَّارِ وَذَٰ إِلَى جَزَوُّ الظَّلِمِينَ۞ فَطَوِّعَتُ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ آخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبِهِ مِنَاكُهُ فَأَصْبِهِ مِنَ الْخِيرِينَ[®] فَبَعَثَ اللهُ غُرَابًا يُبُحُثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْءَةَ أَخِنُهِ ۚ قَالَ لَوَ بُكُتَى أَعَجَزُتُ أَنَ ٱكُونَ مِثْلَ لَهَنَا الْغُرَابِ فَأْوَارِيَ سَوْءَةً أَخِيُّ فَأَصْبَحَ مِنَ النَّدِ مِثْنَ أَثْ

لا يحب الله ٦ المآنده

ACTIVICATION CONTRACTORIO

چيائون تر اي موسى! بيشڪ اسين اصلي ڪڏهن منجهس نر گهڙنداسون جيسين اُهي منجهس رهندا تنهـن ڪري تون ۽ تنهنجو رب وڃو ڀوءِ وڙهو بيشڪ اسين هتي (ئي) ويٺا آهيون (٢۴). موسيٰ چيو تر اي منهنجا پالڻهار! آءٌ پنھنجي سرَ ۽ پنھنجي ڀاءُ کان سواءِ (ٻئي) ڪنھن تي اختيار نہ ٿو رکان تنهن ڪري اسان جي ۽ بي فرمان قومر جي وچ ۾ جدائي ڪر! (٢٥). (الله) چيو تر اها (پاڪ زمين) چاليہ وره مٿن حرام ڪئي وئي آهي. زمين (یعنی بریت) بر حیران پریشان رهندا۔ تنهنکری بی فرمان قوم تی ڈک نہ ڪر (٢٦). (اي پيغمبر!) آدم جي ٻن پٽن (هابيل ۽ قابيل) جي خبر کين سچيءَ طرح پڙهي ٻـــڏاءِ۔ جڏهن ٻـنهي (هڪ هڪ) قرباني نذر ڪئي تڏهن ٻنهي مان هڪڙي جي قبول ڪئي ويئي ۽ ٻئي جي قبول نہ ڪئي ويئي۔ (قابیل) چیو تہ ضرور ماریندوسانٹہ۔ (ہابیل) چیو تہ اللہ رگو پرہیزگارن جی (قرباني) قبول كندو آهي (٢٧). جيكڏهن پنهنجو هٿ منهنجي مارڻ لاءِ مون ڏَانهن ڊگهو ڪندين تر آءٌ پنهنجو هٿ توڏانهن ڪڏهن بر ڊگهو نر ڪندس تہ توکي ماريان, ڇو تہ آءٌ جھانن جي پالٹھار کان ڊڄان ٿو (٢٨). منهنجو ارادو آهي تہ منهنجو گناھ ۽ پنهنجو گناھ تون کڻين تہ دوزخين مان ٿئين، ۽ ظالمن جي اها سزا آهي (٢٩). پوءِ سندس دل کيس سندس ڀاءُ جي ڪهڻ تي آماده ڪيو پوءِ کيس ڪٺائين پوءِ خساري وارن مان ٿيو (٣٠). پوءِ الله هڪ ڪانوَ کي موڪليو جنهن زمين ۾ هن لاءِ کوٽيو ٿي تہ کيس ڏيکاري تر پنهنجي ڀاءُ جي لاشي کي ڪيئن لڪائي۔ (ڪانو کي ڏسي) چيائين تہ مون لاءِ ارمان آهي! تہ ڇو مُنجهيس؟ جي آءٌ هن ڪانوُ جهڙو هجان ها تر (بر) پنهنجي ڀاءُ جو لاشو لڪايان ها! پوءِ پشيمانن مان تيو (٣١).

مِنْ آجُل ذٰ لِكَ ۚ كُتَيْنَا عَلَى بَنِيَّ الْسُورَ ۚ وَلَكَ ٱنَّهُ مُسِنَّ قَتَلَ نَفُمًا إِخَيُرِنَفُسِ آوُفَكَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّهَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيْعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّهَا أَحْيَاالنَّاسَ جَمِيْعًا، وَلَقَدُ جَأَءَ ثُهُدُ رُسُلُنَا بِالْبُيِّنِي نُتُرِّانَ كَثُرُامِّهُ مُعْدَ ذلك في الْأَرْضِ لَمُسُرِفُونَ ﴿ اللَّهَا جَزَّ وُاللَّذِينَ يُعَارِئُونَ اللهَ وَرَسُولُهُ وَيَسْعُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا انَ يُقَتَّلُوْ الْوَ يُصَكِّبُوْ ٱلوَّتُقَطَّعَ آيِي يُهِمْ وَالْيُجْلُهُمُ مِينَ خِلَانِ ٱوْ يُـنْفَوُا مِنَ الْأَرْضِ ذَالِكَ لَهُمْ خِزْئُ فِي التَّانْيَاوَ لَهُمْ فِي الْأَخِرَةِ عَذَاكُ عَظِيْهُ ﴿ إِلَّا الَّذِينَ تَأَبُوا مِنْ قَبُلِ أَنُ تَقُٰكِ رُوْاعَكَيْهِمُ ۚ فَاعْلَمُوۡۤ إَآنَّ اللهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْهُ ﴿ يَا يَهُا الَّذِينَ الْمَنُوااتَّقَوُا اللَّهُ وَابْتَغُوًّا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِ مُوافِي سَبِيلِهِ لَعَكَّكُمُ تُفْلِحُونَ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كُفَرُّوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَسَافِي الْأَرْضِ جَمِيْعًا وَّمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوْابِهِ مِنْ عَنَابِ يَوْمِ الْقِيلِمَةِ مَا تُقُيِّلُ مِنْهُمُ ۚ وَلَهُمْ عَذَاكُ ٱلِيُمُ۞

لا يحب الله ٦ المآثده ٥

AND VALUE

انهيءَ ڪري بني اسرائيلن تي لازم ڪيوسون تہ جيڪو ڪنهن جان جي عوض یا زمین ہر فساد وجھڻ (واري) کان سواءِ ٻئي ڪنھن کي ڪُھندو تنھن جٹڪ مڑنی ماڻھن کي ڪُٺو ۽ جنھن اُن کي بچايو تنھن ڄڻڪ مڙني ماڻهن کي بچايو ۽ بيشڪ اسان جا (گهڻا) پيغمبر چٽن معجزن سان وٽن آيا وري أَن كان پوءِ منجهانشن گهڻا ملڪ ۾ حد کَان لنگهندڙ ٿيا (٣٢). جيڪي الله ۽ سندس پيغمبر سان وڙهندا ۽ ملڪ ۾ فساد (وجهڻ) لاءِ ڪوشش ڪندا تن جي سزا هن کان سواءِ (ٻي ڪا) نہ آهي تہ ڪُهجين يا سوريءَ چاڙهجين يا سنڌن هَٿَ ۽ سندن پير ابتڙ سبتڙ وڍجن يا ديس نڪالي ڏجين۔ دنيا ۾ اُنهن لاءِ اها خواري آهي ۽ آخرت ۾ اُنهن لاءِ وڏو عذاب آهـي (٣٣). پر جـن اوهـان جـي قابو پوڻ کان اڳ توبـ ڪئي, پوءِ ڄاڻو تـ الله بخشتْهار مهربان آهي (٣٤). اي ايمان وارؤ! الله كان دِجو ۽ ڏانهس وسيلو ڳوليو (يعني پنهنجي نيڪ عملن جي وسيلي الله تعاليٰ ڏي ويجها ٿيو) ۽ سندس وات ۾ ڪوشش ڪريو تہ مانَ اوهين ڪامياب ٿيو (٣٥) . بيشڪ جن ڪفر ڪيو تن کي جيڪي زمين ۾ آهي سو مڙئي جيڪڏهن هجي ۽ ان جيترو ٻيو ۾ گڏ (هجين) اُهو قيامت جي ڏينهن جي عذاب کان (بچاءَ لاءِ) عوض ڏين تر کانئن قبول نر ڪيو ۽ اُنهن لاءِ ڏکوڻيندڙ عذاب آهي . (171)

يُرِيْكُوُنَ أَنُ يَّخُرُجُوُا مِنَ النَّارِ وَمَاهُمُ يِخْهِ حِيْنَ مِثْهَا وُلَهُمُ عَذَابٌ مُّقِيْدُ ﴿ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُواۤ آيِكِ يَهُمَا جَزَآءً لِمَا كَسَبَا تَكَالَّامِينَ اللهِ * وَاللهُ عَزِيْرُ حَكِيْرُ ۗ فَمَنْ تَابَمِنْ بَعَدِ ظُلِمَهِ وَٱصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهُ يَتُونُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهِ غَفُورٌ يَحِيْدُ ۖ ٱلْهُ تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّهٰونِ وَالْأَرْضِ يُعَلِّ كُمِنْ تَشَاءُ وَتَغَفُّ لِمَرْ، تَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَكَّ قَدِيثُونَ ﴿ لَأَيْهُا الرَّسُولُ لَا يَعُزُنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوَّا امَنَّا يِأَفُوَا هِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنُ قُلُوبُهُمْ ۚ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوْا أَسَمُّ عُوْنَ لِلْكَانِ بِ سَمُّعُونَ لِقَوْمِ الْخَرِيْنَ لَوْ بَأَتُوْكُ مُحَرِّفُونَ الْكِلِمَ مِنْ بَعَدِ مَوَاضِعِهُ يَقُولُونَ إِنْ أُوْتِيْتُهُ ۚ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَكُمْ تُؤْتُوهُ فَاحْذَرُوا ۗ وَمَنْ يُرِدِ اللهُ فِتُنَتَهُ فَكُنَّ تَمُلِكَ لَهُ مِنَ اللهِ شَيْئًا ﴿ اُولَيْكَ اكَنِينَ لَمْ يُردِ اللهُ آنَ يُطَهِّرَ قُلُوْ يَهُمُ الْهُمُ فِي الدُّنْيَاخِزُيُّ ﴿ وَلَهُمْ فِي الْأَخِرَةِ عَذَابٌ عَظِمُ ۗ ﴿ لا يحب الله ٦ المآند، ٥

باھ مان نڪرڻ گهرندا ۽ (حقيقت ڪري) منجهانئس اُهي نڪرڻ وارا نہ آهن ۽ اُنهن لاءِ سدائين جو عذاب آهي(٣٧). ۽ چورُ (مرد) ۽ چور (عورت) انھن جا ہے سندن ڪئي سببان سزا لاءِ وديو اللہ (جي پار) کان اهو عذاب آهي۔ ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي (٣٨). پوءِ جنهن پنهنجي ڪيل (قصور) کان بعد توبھ ڪئي ۽ چڱا ڪمر ڪيا تنھن تي الله (ٻاجھ سان) موتندو_ جو ته الله بخشئهار مهربان آهي (٣٩). (اي پيغمبر!) معلوم نه التيشي چا؟ تر آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي الله جي آهي جنهن کي وڻيس تنهن کي عذاب ڪري جنهن کي وڻيس تنهن کي بخشي۔ ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (۴۰). اي پيغمبر! (اُنهن جو حال) توکي غمگين نہ ڪري جيڪي ڪفر ۾ ڪاهي پوندا آهن اهڙن (ماڻهن) مان جو پنهنجن واتن سان چوندا آهن تر ايبان آندوسون ۽ سندين دلين ايبان نر آندو آهي, ۽ (پڻ) يھودين مان, جو ڏاڍا ڪوڙ ٻـڌندڙ (يعني قبوليندڙ) آهن, ٻـي قوم (كافرن) لاءِ جي اڃان تو وٽ نہ آيا آهن جاسوسي كندڙ آهن_ كن ڳالهين کي پنهنجن (صحيح) هنڏن تي هجڻ کان پوءِ بدلائيندا آهن, (ماڻهن کي) چوندا آهن تہ جيڪڏهن هيءُ (حڪم) ڏنو وڃيو تہ اُهو قبول ڪجو ۽ جيڪڏهن آهو نہ ڏنو وڃيوَ تہ پري ٿجو۔ ۽ الله جنهن جي گمراه ڪرڻ جو ارادو ڪندو آهي تنهن لاءِ الله (جي پار) کان (هدايت ڪرڻ جو) ڪجھ اختيار نہ اٿيئي۔ آھي (اھڙا) آھن جو اُنھن جي دلين کي اللہ پاڪ ڪرڻ نر گهرندو آهي۔ دنيا ۾ اُنهن لاءِ خواري آهي ۽ آخرت ۾ اُنهن لاءِ وذُّو عذاب آهي (۴۱).

سَتْعُونَ لِلْكُنْبِ أَكُلُونَ لِلسُّحْتُ قَانُ حَآءُوْكَ فَاحْكُمُ بِدُنَهُ وَ أُوْاَعُرُضُ عَنْهُمْ وَإِنْ تَغُرُضُ عَنْهُمْ فَكُرْ ، يَّضُرُّ وَلَهُ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحُكُمْ بَيْنَهُمُ بِالْقِتْبِطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْكَ هُو التَّوْزِلةُ فَنَهُا حُكُوُ اللهِ ثُمُّ يَتَوَلُّونَ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَمَا أُولَٰلِكَ بَالْمُؤْمِنِينِي ﴿ إِنَّا آنُوَكُنَا اللَّهُ رَبَّ فِيفَاهُمَّا يِ وَذُرُّهُ يَحُكُوُ بِهَا النَّبِيتُونَ الَّذِينَ ٱسْلَمُوْ الِكَذِينَ هَا دُوْاوَ الرَّيْنِيُّوْنَ وَالْإِخْيَارُبِهَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتٰبِ الله وَكَانُو ْ اعْلَتْهِ شُهُوَكَ آءٌ فَكَا نَخْشُوُ النَّاسَ وَاخْشُونُ وَلا يَشْتُرُوْا بِاللِّي ثُمَنَّا قِلْيُلَّا وَمَنْ لَهُ يَحْكُوُ بِمَاَّ اَنْزَلَ اللهُ فَأُولِيكَ هُمُ الكَفِيْ أُونَ ﴿ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيُهَأَأَنَّ النَّفْسُ بِالنَّفْسِ ۚ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْإِنْفَ بِالْأُنْفِ وَالْأُذُكَ بِالْأُذُنِ وَالِيِّتِّ بِالسِّيِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَكُنُ تَصَكَّقَ بِهِ فَهُو كُفَّارَةٌ لَّهُ ﴿ وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمُ بِمَا أَنْزَلَ اللهُ فَأُولِيَّكَ هُوُ الظَّلِمُوْنَ ۞

لا يحب الله ٦ المآنده ٥

ڪوڙين (ڳالهين) جا ٻڏندڙ آهن حرام (جو مال) کائيندڙ آهن۔ پوءِ جيڪڏھن تو وٽ اچن تہ سندن (تڪرارن جي) وچ ۾ فيصلو ڪر يا کانٹن منهن موڙ، ۽ جيڪڏهن کانئن منهن موڙين تر توکي ڪجھ نقصان رسائي نہ سگھندا ۽ جيڪڏھن نبيرو ڪرين تہ سندن وچ ۾ انصاف سان فيصلو كر_ جو تر الله إنصاف كندڙن كي دوست ركندو آهي (۴۲). ۽ كيئن توكان هن حالت مر فيصلو كرائيندا؟ جو وتن توريت آهي أن مِر الله جــو حڪــر آهـي وري اُن کان پــوءِ قـري وينـدا آهنــ ۽ اهـي مؤمن نـ آهن (۴۳). بيشڪ اسان توريت لائو آهي منجهس هدايت ۽ نور آهي, فرمانبردار پيغمبرن ۽ الله وارن ۽ (يهودي) عالمن اُن (توريت) سان يهودين لاءِ فيصلو كبو آهي (يعني) أنهيءَ سان جيكي الله جي كتاب مان ياد ڪرايو وين ۽ مٿس شاهد هئا, پوءِ (کين اسان سنجهايو هو تر) ماڻهن کان نہ ڊڄو ۽ مِون کان ڊڄو ۽ منھنجي آيتن کي ٿوري ملھ سان نہ وڪڻو۔ ۽ جيڪي الله لائو آهي تنهن سان جيڪي حڪمر نہ ڪندا سي ئي ڪافر آهن (۴۴). ۽ اُنھن (يھودين) تي توريت ۾ لازم ڪيوسون تہ ماڻھو جو عوض ماڻهو ۽ اک جو عوض اک ۽ نُڪ جو عوض نڪ ۽ ڪُن جو عوض ڪن ۽ ڏند جو عوض ڏند ۽ ٿٽ جو عوض اوترو ٿٽ آهي۔ پوءِ جيكو أن كي بخشينـدو تنهن لاءِ أهـو (بخشـڻ سندس گناهن جو) ڪفارو آهي ۽ جيڪي الله لائنو آهي تنهن سان جيڪي حڪم نہ ڪندا سي تي ظالمر آهن (٣٥).

وَقَفَّيْنَاعَلَ اثَارِهِمْ بِعِيْسَى ابْنِ مَرْيَحَمُصَدِّقَالِمَا بَـيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْزِيةِ ۖ وَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيْلَ فِيْهِ هُدًى وَنُورُلُو مُصَدِّ قَالِمَا بَيْنَ يَكَيْهِ مِنَ التَّوْرُكِةِ وَهُدًى وَمُوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ۞ وَلَيَحُكُوۡ اَهُلُ الْاِنْجِيْلِ بِمَٱنْزَلَ اللّٰهُ فِيُعِوْمَنَ لَّهُ يَخَلُّهُ بِمَآانَزَلَ اللهُ فَأُولَٰلِكَ هُمُ الْفَيِنَةُونَ۞وَانْزَلْنَآ إِلَيْكَ الْكِنْبَ بِالْحَقِّ مُصَيِّ قَالِمَابِيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتْبِ وَمُهَيْمِنَّا عَلَيْهِ فَاحُكُوْ بَيْنَهُمُ بِينَا أَنْزِلَ اللهُ وَلَا تَتَّبِيعُ آهُوٓآءَهُمُ عَمَّاحَآءَكِ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَامِنْكُوْشِرْعَةً وَّمِنْهَاجًا وَلَوْشَآءَ اللهُ لَعَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَّلِينَ لِيَعْلُوكُهُ فِي مَآ التَّاكُمُ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرِاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ رَحِمْيُعًا فَيُنَبِّئُكُمُ بِمَاكُنْتُهُ وَيُهِ تَخْتَلِفُونَ ۞ وَإِن احْكُوْ بَيْنَهُ مُربِمَآ اَنْزَلَ اللَّهُ وَلاَتَٰتَيْعُ الْمُوَّاءَهُمُ وَاحْنَارِهُمُ اَنْ يَّفْتِنُوْ لِدَعَنْ بَعْضِ مَآ ٱنُزَلَ اللهُ إِلَيْكَ قِانَ تَوَكُوا فَاعْكُمُ أَمَّا يُرِينُ اللهُ أَنْتُصْيَمُمُ بَبَعْضِ ذُنُوْبِهِمْ وَإِنَّ كِثُرُّامِّنَ النَّاسِ لَفْيِقُوْنَ®اَ فَحُكُمَ الْحَاهِلِيَّةَ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكُمًّا لِقُومٍ تُوفِؤُنَ ۗ

لا يحب الله ٦ المآثد، ٥

ACTIVICATION CONTRACTOR

۽ اُنهن (پيغمبرن) جي طريقي تي عيسيٰ پٽ مربعر جي کي پوٽتان موڪليو سون جو جيڪو کائڻس اڳ (توريت) هو تنهن جو سچو ڪندڙ هو ۽ کيس انجيل ڏنوسون جنهن ۾ هدايت ۽ نور آهي ۽ توريت جيڪو کانئس اڳ هو تنهن جو سچو ڪندڙ ۽ پرهيزگارن لاءِ هدايت ۽ نصيحت هو (۴٦). ۽ انجيل وارن كي جڳائي تر جيڪي الله منجهس لاٿو تنهن سان فيصلو ڪن۔ ۽ جيڪي الله لاڻو تنهن موجب جيڪي فيصلو نہ ڪندا سي ٿي بي دين آهن (۴۷). ۽ (اي پيغمبر!) تو ڏانهن سچائيءَ سان ڪتاب لاٿوسون جيڪي ڪتاب کانئس اڳ آهن تن جو سچو ڪندڙ ۽ مٿن نگهبان آهي تنهنڪري جيڪي الله لاڻو آهي تنهن موجب سندن وچ ۾ حڪم ڪر ۽ جيڪو حق تو وَٽ آيو آهي تنهن کان مڙي سندين سَڌن جي تابعداري نر ڪر۔ اوهان مان هر ڪنهن توليءَ لاءِ شريعت ۽ (هڪ سنٿين) واٽ مقرر ڪئي سون۔ ۽ جيڪڏھن الله گهري ها تر اوهان مڙني کي هڪ ٽـولـي ڪري ها پر (گهريائين) تر جيڪي اوهان کي ڏنائين تنهن ۾ اوهان کي پرکي تنھن ڪري چڱاين ڏانھن اڳرائي ڪريو۔ اوهان مڙني جو الله ڏانھن موثثُ آهي پوءِ جنهن (ڳالھ) بابت اوهين تڪرار ڪندڙ هيؤ تنهن جي فيصلي جي اوهان کي خبر ڏيندو (۴۸). ۽ اوري بہ توکی حڪمر اٿو ڪجي) تر جيڪي الله لاٿو آهي تنھن سان سندن وچ ۾ حڪم ڪر ۽ سندينَ سَدّن جي تأبعداري نه ڪر ۽ اُنهن کان بچندو رھ تہ جيڪي اللہ تو ڏانھن لاڻو آھي تنھن جي ڪنھن (حڪمر) کان متان توکي ٿيڙين۔ پوءِ جيڪڏهن قِرن تر ڄاڻ تر الله سندن ڪن گناهن سببان کين عُذاب پهچائڻ گهرندو آهيّـ ۽ ماڻهن مان گهڻا بي دين آهن (۴۹). اڃان جاهليت وارو حڪم گهرندا آهن ڇا؟ ۽ اڪتاب الاهي تي) يقين ڪندڙ قوم لاءِ حڪمر ڪرڻ ۾ الله کان وڌيڪ ڪير چڱو آهي؟ (٥٠).

لَأَتْهَا الَّذِيْنِ الْمَنْوُ الْاتَتَّخِذُ واللَّهَ وُ وَالنَّصْلَ يَ اَوْلِمَا يَهُ بَعْضُهُمْ اوْلِيَا أَبْعُضِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَانَّهُ مِنْهُمْ ا اتَّاللهَ لاَيَهُدِي الْقَدُمُ الظُّلِيدُنَ ﴿ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوْبِهِمُ مِّرَضٌ يُكَارِعُونَ فِيهُمْ يَقُولُونَ نَخْشَى اَنُ تُصِيْبَنَادَ أَبِرَةٌ فَعَسَى اللهُ أَنْ بَيَأْتِي بِالْفَتْجِ أَوْ ٱمِرْمِينَ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوْاعَلِي مَّالَسَرُّوْافِئَ أَنْفُيهِمْ لِدِمِينَ ٥٠ وَتَقُوْلُ الَّذِيْنِ امَنُوٓاالمَوُلاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللهِ جَهْدَ الْمُنَانِهِمُ إِنَّهُمُ لَمَعَكُونُ حَبِطَتَ أَعُمَالُهُوْ فَأَصْبَكُوا خِيرِيْنَ صَالِيُهُا الَّذِينَ امَنُوْامَنُ تَيْرِتَكَا مِنْكُمُ عَنْ دِيْنِهِ فَسَوْفَ يَاأِقِ اللَّهُ بِقَـوْمِ يُحِيُّهُمُ وَيُحِيُّونَهُ ۚ إَذِلَةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ آعِزَ ۗ قِعَلَى الْكَلِفِ إِنْ ﴿ يُجَاهِدُونَ فِي سَيدُلِ اللهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآبِحِ وَذَلِكَ فَضْلُ اللهِ يُؤْمِنَيُهِ مَنْ يَتَنَا أُوْوَاللهُ وَاسِعُ عَلِيْهُ ۖ إِنَّمَا وَلِعُكُهُ اللهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ الْمُنُواالَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلْوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكُونَا وَهُمُ (كِعُوْنَ ﴿ وَمَنْ يَـٰتُولَّ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَالَّذِيْنَ امْنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُوَالْغَلِيُّونَ ﴿

لا يحب الله ١ المآثده ٥

اي مؤمنو! يهودين ۽ نصارن کي دوست ڪري نہ وٺو۔ اُنهن مان هڪڙا ٻين جا دوست آهن۔ ۽ اوهان منجهان جيڪو کين دوست ڪري ولندو سو بيشڪ منجهانشن آهي۔ ڇو تہ الله ظالمر ٽوليءَ کي سڏو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (٥١). پوءِ جن جي دلين ۾ (منافقيءَ جي) بيماري آهي تن کي ڏسين ٿو تر انهن (يهودين ۽ نصارن جي دوستيءَ) ۾ ڊوڙندا ويندا آهن چوندا آھن تہ پاڻ تي زماني جي ڦيري پھچڻ کان ڊڄون ٿا پوءِ ستت ئي الله فتح يا ٻيو حڪم پاڻ وٽان موڪليندو پوءِ پنهنجين دلين ۾ جيڪي لڪائيندا آهن تنهن تي پشيمان ٿيندا (٥٢). ۽ (قيامت ۾) مؤمن چوندا تر هي أهي آهن ڇا؟ جي (دنيا ۾) الله جا وڏا وڏا قسم کڻندا هئا تر اسين اوهان سان آهيون (اڄ منافقيءَ سببان) سندن (سڀ) ڪئي ڪمائي ناس ٿي پوءِ (اُهي) خساري وارا ٿيا (٥٣). اي مؤمنو! اوهان منجهان جيڪو پنهنجي دين کان ڦرندو تہ سگهوئي اللہ اهڙي قوم کي پيدا ڪندو جن کي (پاڻ) دوست رکندو ۽ آهي کيس دوست رکندا آهي مؤمنن سان نوڙت ڪندڙ ۽ ڪافرن کي عزت ڏيکاريندڙ هوندا الله جي واٽ ۾ جهاد ڪندا ۽ ڪنهن ملامت ڪندڙ جي ملامت کان نہ ڊڄندا۔ اهو الله جو فضل آهي جنهن کي وڻيس تنهن کي ڏيندو آهي۔ ۽ الله ڪشادي فضل وارو ڄاڻندڙ آهي (۴°). (اي مؤمنؤ!) الله ۽ سندس پيغمبر ۽ انھن مؤمنن کان سواءِ اوهان جو ڪو دوست نہ آهي جيڪي نماز پڙهندا آهن ۽ زڪات ڏيندا آهن ۽ أهي ركوع كندرٌ آهن (٥٥). ۽ جيكو الله ۽ سندس پيغمبر ۽ مؤمنن کي دوست ڪري وٺندو (سو غالب ٿيندو) ڇو تر الله جي ٽولي ئي غالب اهي (٥٦) .

يَأْتُهُا الَّذِينَ الْمُنْوَالِاتَتَّخِذُ وِالنَّذِينَ اتَّخِذُ وَادْمُنَّا الَّذِينَ الَّخِذُ وَادْمُنَّكُمُ هُزُوًا وَلَمِنَامِّنَ النَّنِينَ اوُتُو الْكِنْكِ مِنْ قَيْلَاكُمُ وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَآءَ وَاتَّقُوااللهَ إِنْ كُنْتُومُونُونِينَ @وَ اذَا نَادَنْتُهُ إِلَى الصَّلَّهِ قِالْغَنُّهُ وْهَا هُزُوًّا وَّلِعِنَّا ذُلِكَ يأَنْهُمُ قُومٌ لا يَعْقِلُونَ ﴿ قُلْ يَاهُلُ الكِتْ مَلْ تَنْقِبُونَ مِثَا إِلَّا إِنَّ الْمُتَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْوِلَ إِلَيْمَا وَمَا أُنُولَ مِنْ قَبْلُ وَآنَ ٱكْثُرَكُمُ فِيقُونَ®قُلْ هَلُ أَيْنَكُمُ نِتَرِيِّنُ دَلِكَ مَثُوْيَةً عِنْدَاللَّهِ مَنْ لَعَيْنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَادَةَ وَالْغَنَازِنُرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوْتُ أُولَيْكَ شَرٌّ مُّكَانًاوَّ اَضَلُ عَنۡ سَوَا ۗ والسَّبِيۡل ۞وَ إِذَا حَآ ءُوۡكُهُ قَالُوۡٱ امَنَّا وَقَنُ دَّخَلُوْ إِيالُكُمْ فَهُمْ قَكُ خَرَجُوا بِهِ * وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوْ الكُنْهُونَ ® وَتَرَى كَثِيرُ المِّنْهُمُ يُسَارِعُونَ فِي الْإِنْتِهِ وَالْعُنْ وَإِن وَاكْلِهِمُ السُّخْتَ لِبَشِّي مَا كَانُوا ىَعْبَدُدْنَ ﴿ لَا كَنْهُاهُ وُ الرَّكْنِيُّونَ وَالْكَمْبَارُعَنْ تَوْلِهِمُ الْإِنْمُ وَاكْلِهِمُ النُّحْتُ لِيَشْ مَا كَانُوْ ايَضْنَعُوْنَ[®]

لا بحب الله ٦ المآندره

اي ايمان وارؤ! جن کي اوهان کان اڳ ڪتاب ڏنو ويو تن منجهان جن پنهنجي دين کي مزاڪ ۽ راند بڻايو آهي تن کي ۽ ڪافرن کي دوست نہ بڻايو، ۽ جيڪڏهن مؤمن آهيو تر الله کان ڊڄو (٥٧). ۽ جڏهن (اوهين) نماز لاءِ ٻانگ ڏيندا آهيو (تڏهن آهي) اُن کي مزاڪ ۽ راند يانئيندا آهن اهو هن سببان آهي جو أي بي سمجع قوم آهن (٥٨). (اي پيغمبرا) چؤ ته اي كتاب وارؤ! هن كان سواءِ اسان تي (ٻيو) كو عيب رکي سگھو ٿا ڇا؟ تہ اللہ کي ۽ جيڪو اسان ڏانھن لاڻو ويو ۽ جيڪي اڳ لاٿو ويو آهي تنھن کي مڃيو اٽڻون ۽ بيشڪ اوهان منجهان گھڻا بي دين آهن (٥٩). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر الله وٽ هن کان وڌيڪ بڇڙيءَ عاقبت واري جي اوهان کي خبر ڏيان؟ (بڇڙيءَ عاقبت وارو) اُهو آهي جنهن تي الله لعنت ڪئي آهي ۽ مٿس ڏمر ڪيو آهي ۽ منجهانئن ڪي يواڙا ۽ سوئر ۽ غير خدا جا پوڄيندڙ ڪيائين۔ اهي بڇڙي هنڌ رهڻ ورا آهن ۽ سڌيءَ واٽ کان بلڪل ڀُليل آهن (٦٠). ۽ جڏهن اوهان وٽ ايندا آهن تڏھن چوندا آھن تر ايمان آندوسون ھن ھوندي جو (اُھي) ڪفر سان اندر ايندا آهن ۽ اُهي اُن (كفر) سان ٻاهر ويندا آهن ۽ جيكي لڪائيندا آهن تنهن کی اللہ چگو حاثندڙ آهي (٦١). ۽ (اي پيغمبر!) منجهانش گهڻن کي ڏسين ٿو َ تر گناه ۽ حد کان لنگهڻ ۽ پنهنجي حرام خوري ۾ تڪڙ ڪندا آهن ۽ جيڪي ڪندا آهن سو ضرور بچڙو آهي (٦٢). الله وارا ۽ عالمر کين سندن ڪوڙ ڳالهائڻ ۽ سندن حرام خوري کان ڇو نہ جهليندا آهن؟ جيڪي ڪندا آهن سو ضرور بچڙو آهي (٦٣).

وَقَالَتِ الْدَهُوْدُ بَدُالِلَّهِ مَغْلُولَةٌ "غُلَّتُ ٱيدُيْهِ وَلِٰعِنُوابِمَا قَالُوُٱ يَلْ يَدْهُ مَبُمُوْطَتْنِ ثَنْفِقُ كَيْفَ يَشَأَوْ وُلَيَزِيْدَ قَكَيْثِيرُ مِّنْهُمُ مَّا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ طُغُياً نَا وَّكُفُراً وَالْفَيْدَ لَكِنَاكُمُ الْعُكَ اوَلَا وَالْيَغُضَأَءُ إِلَى تَوْمِ الْقِيلِمَةِ ثُكُلِّماً أَوْقَدُو أَنَارًا لِلْحَرْبِ اَطْفَأَهَا اللهُ وَيَبِنُعُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُعِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿ وَلَوْ إِنَّ اهْلَ الْكِنْبِ الْمَثْوْا وَإِنَّقَوْ الكَّفْرْنَا عَنْهُ حُرَسِيّا لِتِهِمْ وَلَادْخَلْنَهُمْ جَنّاتِ النَّعِيْمِ ﴿ وَلَوْ ٱنَّامُ إِنَّا مُوا التَّوْرِلةَ وَالْإِنْجِيْلَ وَمَا أَنْزِلَ النِهُمْ مِّنْ تَنِهُمُ لَاكُوُّامِنُ فَوْقِهِمُ وَمِنْ تَعَبُ آرِجُلِهِمْ مِنْهُمُ أُمَّةٌ مُّثَقَّصَكَةٌ وَكَيْتُارُ مِّنْهُمُ سَاءً مَا يَعْمَالُونَ شَكَايَتُهَا الرَّسُولُ بَلِغُمَا أَثُولَ الْمُكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَاءُ تَفْعَلُ فَمَا بَكَفْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللهُ لَا يَهُدِي الْقَوْمُ الْكِفِرِ بِنَ الثَّامِ الْعَوْمُ الْكِفِرِ بِنَ الْعَلَ الكِتْبِ لَمُنتُوعُلِ شَيْءٌ حَتَّى تُقِيمُواالتَّوْرِلِةَ وَالْآخِيْلُ وَمَآ ٱنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِّنُ دَّتِكُمْ وَلَيَزِيْدَ قَ كَيْدِلْدِنَا مِّنْهُمْ مَّا أَنْزِلَ إِلَيْكَ مِنُ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا * فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الكَفِرِيُنَ ﴿

لا بحب الله ٦ المآندوه

۽ يهودي چوندا آهن تر الله جو هٿ تنگ آهي (يعني بخيل آهي) سندن هٿ بنديل هجن! ۽ جيڪي چيائون تنهن سببان لعنت ڪئي وين۔ (ائين ز آهي) بلڪ سندس ٻئي هٿ ڪشادا آهن جيئن وڻندو اٿس تيئن خرچيندو آهي۔ ۽ اقسم آهي تر) تنهنجي پالڻهار وٽان تو ڏانهن جيڪو اقرآن) لاڻو ويو آهي سو منجهانئن گهڻن (يهودين) کي بي فرماني ۽ ڪفر ۾ ضرور وڏائيندو۔ ۽ قيامت جي ڏينھن تائين سندن وچ ۾ دشمني ۽ بغض وِجھي چِڏيوسون۔ جنھن مھل جنگ لاءِ باھ ٻاريندا آھن (تنھن مھل) اللہ اُھا وسائيندو آهي ۽ فساد لاءِ ملڪ پر ڪوشش ڪندا آهن۔ ۽ اللہ فسادين کي دوست نـ رکندو آهي (٦۴). ۽ جيڪڏهن ڪتاب وارا ايمان آڻين ها ۽ پرهيزگاري ڪن ها تر سندن گناه کانئن ضرور ميٽيون ها ۽ کين نعمت جي باغن ۾ ضرور داخل ڪريون ها (٦٠). ۽ جيڪڏهن آهي توريت ۽ انجيل ۽ جيكي سندن پالٹهار وٽان اُنهن ڏانهن لاڻو ويو تن (حڪمن) کي قائم ڪن ها تر پنهنجي مٿاهئون ۽ پنهنجن پيرن هيٺان ضرور (روزي) کائين ها۔ منجهانئن هڪ ٽولي وچٿري آهي۔ ۽ اُنهن مان گهڻا جيڪي ڪندا آهن سو بجِرُّو آهي (٦٦). اي پيغمبر! جيكو (قرآن) تو ڏانهن تنهنجي پالڻهار وٽان لاڻو ويو آهي سو پهچاءِ۔ ۽ جيڪڏهن (ائين) نہ ڪيئي تر (ڄڻ) سندس پيغامر نہ پهچايئي ۽ اللہ توكي ماڻهن كان پناہ ڏيندو ۽ اللہ كافرن جي قومر کي سڏو رستو ز ڏيکاريندو آهي (٦٧). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر اي ڪتاب وارؤ! اوهين ايستائين ڪنهن واٽ تي نہ آهيو جيستائين توريت ۽ انجيل ۽ جيكي اوهان جي پالڻهار كان اوهان ڏانهن لاٿو ويو تنهن (جي حڪمن) کي قائمہ نہ ڪريو۔ ۽ جيڪي تنهنجي پالڻهار کان توڏانهن لاٿو ويو آهي سو منجهانشن گهڻن (يهودين) جي بي فرماني ۽ ڪفر کي وڌائيندو۔ تنهن ڪري ڪافرن جي قومر تي ارمان نہ ڪر (٦٨).

إِنَّ الَّذِينَ الْمَنُوْا وَالَّذِينَ هَادُوْا وَالصِّيءُ فِي وَالنَّصْلِ ي مَنْ الْمَنَ بِاللَّهِ وَالْمَةِ مِرْالْاخِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَاخَهُ فُرْعَكَنُهُمْ وَلَاهُمُ يُعْزُنُونَ ﴿ لَقَتُ أَخَذُ نَامُنْتَاقَ بَنِي ٓ إِنَّهُ آءِئِلٌ وَأَرْسُلْنَا النَّفِيمُ رُسُلَا كُلَّمَا جَاءَهُ مُرَيِّدُولٌ بِمَالِا تَهُوْيَ انْفُسُهُمْ فَرِيْقًا كُنَّابُوا وَفَ نَقَالَقَتُلُدُنَ۞وَ حَسِلُوۤالْآلَكُونَ فَيُنَةً فَعَنُوا وَحَمُّوا ثُنَّ تَاكَ اللَّهُ عَلَيْهِ مُ تُدَّعَمُوْا وَصَمُّوا كَثِيرُ فِي نَهُمُ وَاللَّهُ مَصِيرٌ إِمَّا يعْمَلُونَ@لَقَنُكُفَرَالَانِيْنَ قَالُوْلَانَّ اللهَ هُوَالْسِيْحُ ابْنُ مُرْيَمُ وَقَالَ الْبَسِيْحُ يِنَيْنَ اسْرَاءِ بْلَ اعْيُدُ واللَّهَ رَبِّي وَرَتَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُنْتُوكُ بِإِللَّهِ فَقَدُ حَرَّمَاللَّهُ عَلَيْهِ الْحِنَّةَ وَمَأُولُهُ النَّاكُ وَمَالِلظُّلِمِينَ مِنُ اَنْصَارِ الْقَنْكُفُرَ الَّذِينَ قَالْوُ النَّ اللَّهُ ثَالِتُ ثَلْثَةٍ وَمَامِنُ إِلَٰهِ إِلَّا إِلَّهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَهُ يَنْتَهُوْ أَعَايَتُوْلُونَ لَيَسَدَى النَّهُ رَكُفُ وُامِنْهُمْ عَذَاكَ النَّهُ ۖ أَفَلَا يَتُوْبُونَ إِلَى الله وَيَسْتَغُفُونُونَهُ وَاللَّهُ غَفُو رُزِّحِكُ ۚ مَا الْمُسِنَّحُ الرُّي مُرْيَمُ الَّا رَسُوْلُ قَدْ خَلَتُ مِنْ قَيْلِهِ الرُّسُلُ ۚ وَأَمُّهُ صِيَّا يَقَةُ كَانَا يَاكُلِن الطَّعَامُ أَنْظُ كُنُ ثُنَّةٍ أَلَهُمُ الْأَلْتِ ثُمَّانُظُ ٱلَّى ثُوَّائُكُونَ ﴿

لا يحب الله ٦ المآثده ٥

(جيڪي) مؤمن ۽ يھودي ۽ صابئي ۽ نصارئ (آھن اُنھن مان) جن اللہ کي ۽ قيامت جي ڏينھن کي مجيو ۽ چڱا ڪر ڪيا تن کي ڪو ڀؤ ڪونہ آھي ۽ نڪي آهي غمگين رهندا (٦٩). بيشڪ بني اسرائيلن کان انجام ورتوسون ۽ اُنهن ڏانهن (گهڻا) پيغمبر موڪلياسون۔ جڏهن بر وٽن ڪنهن پيغمبر جيڪي سندين دلين نہ ٿي گهريو سو حڪمر ٿي آندو تڏھن ھڪ ٽوليءَ کي ڪوڙو ٿي ڀانيائون ۽ هڪ ٽوليءَ کي ڪٺائون ٿي (٧٠). ۽ ڀانيائون ڻي تر ڪو فتنوڻيڻو نر آهي پوءِ (حق کان) انڌا ٿيا ۽ ٻوڙا ٿيا وري (بر) الله مثن (باجه سان) موتيو (جو پيغمبر موكليائين) وري منجهانشن گهڻا (حق کان) انڌا ٿيا ۽ ٻوڙا ٿيا۔ ۽ جيڪي ڪندا آهن سو الله ڏسندڙ آهي (٧١). بيشڪ جن چيو تر پڪ عيسلي پٽ مريعر جو پاڻ الله آهي سي ڪافر ٿيا۔ ۽ عيسىٰ چوندو هو تر اي بني اسرائيلؤ! الله جي عبادت ڪريو جو منهنجو پائڻهار ۽ اوهان جو پائڻهار آهي (هيءَ پڪي ڳالھ آهي تر) جيڪو الله سان شريڪ مقرر ڪندو تنھن تي بيشڪ الله بھشت حرام ڪيو آهي ۽ سندس جاءِ دوزخ آهي۔ ۽ ظالمن جو ڪو بہ مددگار نہ آهي (٧٢). جن چيو تہ پڪ الله تن (خدائن) مان هڪ آهي سي بيشڪ ڪافر ٿيا۔ حالانڪ هڪ الله كان سواءِ كوئي عبادت جُو لائق ز آهي جيكي چوندا آهن تنهن كان جيڪڏھن پاڻ کي نہ جهليندا تہ منجهانٽن ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب ضرور پهچندو (٧٣). پوءِ الله ڏانهن ڇو نہ موٽندا آهن ۽ سندس بخشش ڇو نہ گھرندا آھن؟ ۽ اللہ بخشٹھار مھربان آھي (٧۴). عيسيٰ پٽ مريعر جو رڳو پيغمبر آهي بيشڪ کائئس اڳ (گهڻا) پيغمبر گذري ويا ۽ سندس ماءُ سچي (فرمان بردار) هئي۔ أهي كاذو كائيندا هئا۔ (اي پيغمبر) ذس تر ڪيئن اُنهن لاءِ نشانيون بيان ڪريون ٿا! وري ڏس تر اهي ڪيئن ابتا ويندا آهن! (٧٥).

قُلْ اَتَعَبْدُكُ وَنَ مِنْ دُونِ اللهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمُ ضَمَّا وَلَا نَفْعًا، وَاللَّهُ هُوَالسَّمِيُّهُ الْعَلِيْهُ ۞ قُلْ لَأَهُلَ الْكِتْ لَاتَّغُلُوْ إِنْ دِيْنِكُوْغَيْرًالُحَقِّ وَلاَتَتَّبَعُواالهُوَآءُقُوْمِ قَدُ ضَكُوامِنُ قَبْلُ وَاصَّلُوْا كَثِيرًا وَّضَلُوْا عَنُ سَوَاءُ السَّينيل شَلْعُنَ الَّذِيْنَ كُفَّرُ وُامِنَ بَنِيَّ إِسْرَآءِ يُلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيْسَي ابُن مَرْيَحَ ذٰلِكَ بِمَأْعَصُوا وَكَانُوايَعْتَكُونَ ۞كَانُوالَا يَتَنَاهُونَ عَنْ مُنْكُرِ فَعَلُوْهُ لِبُشِّي مَاكَانُوا يَفْعَلُونَ ۞ تَرْي كَيْثِيرًامِّنْهُ وْيَتَوَكُّونَ الَّذِيْنَ كَفَرْا وْأَلِبَشُ مَاقَدَّمْتُ لَهُوْ أَنْفُنُهُوْ أَنَّ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهُوْ وَفِي الْعَذَابِ هُمُّ خْلِكُ وْنَ ۞وَلَوْكَانُوْ ايُؤْمِنُونَ بِإِمَاهِ وَالنَّبِيِّ وَمَآ أَنْزِلَ إِلَكُ وِمَا أَتَّحَذُ وُهُمُ أَوْلِكَأْءُ وَالْكِنَّ كَتْنُوًّا مِّنْهُمُ فْسِقُونُ۞لَتَحِدَقَ آشَتُ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ الْمُنُوا الْبِهُوْدَ وَالَّذِيْنَ ٱشْرَكُوْأَ وَلَتَجِدَنَّ ٱقُرَبَهُمُ مَّوَدَّةً لِكُن يُنَ الْمَنُوا الَّذِيْنَ قَالُوكَ إِنَّا نَطْدُى فِذَٰ لِكُ بِأَنَّ نَهُونُ قِسْنُسُونَ وَرُهُمَانًا وَ النَّهُونُ لَا سَسُتَكُمُ وَ نَ

لا يحب الله ١ المأندر ٥

MONOTONION CONTONION

(اي پيغمبر کين) چؤ تہ اللہ کان سواءِ اُنھن جي ڇو عبادت ڪندا آھيو؟ جي اوهان لاءِ نڪي ڏک ۽ نڪي سک جا مالڪ آهن۔ ۽ اللہ ئي پڏندڙ جَائُندڙ آهي. (٧٦). (اي پيغمبر! کين) چؤ ته اي ڪتاب وارؤ! حق کان سواءِ پنهنجي دين ۾ حد کان نہ لنگهو ۽ اُنهيءَ قوم جي سَڌن جي پٺيان نہ لڳو جيڪي بيشڪ (پاڻ بر) اڳ ڀُلا آهن ۽ (ٻين) گهڻن کي ابر) ڀلايو اٿن ۽ سڏيءَ واٽ کان پُلا آهن (٧٧). بني اسرائيلن مان جيڪي ڪافر ٿيا تن تي دائود ۽ عيسيٰ پٽ مريمر جي زبان سان لعنت ڪئي ويئي آهي۔ اهو هن سببان آهي جو بي فرماني ڪيائون ۽ حد کان لنگهندا هئا (٧٨) . جيكى بُرا كم كندا هنا تن كان هك بنى كي نه جهليندا هنا۔ جيكي كندا هئا سو ضرور بـد آهي (٧٩). (اي پيغمبر!) منجهانئن گھٹن کي ڏسين ٿو تہ ڪافرن سان دوستي رکندا آھن۔ جيڪي اُنھن پاڻ لاءِ اڳ موڪليو آهي سو بڇڙو آهي جو مٿن الله جو ڏمرجڻ آهي ۽ اُن عذاب ۾ سدائين رهڻ وارا آهن (٨٠). ۽ جيڪڏهن (اُهي) الله ۽ (پنهنجي) پيغمبر کي ۽ جيڪي پيغمبر ڏانهن لاٿو ويو تنهن کي مڃين ها تہ اُنهن (مشركن) كي دوست كري نه ولن ها پر منجهانشن گهڻا ايبان كان نڪتل آهن (٨١). (اي پيغمبر!) يهودين ۽ مشركن كي مؤمنن لاءِ ٻين ماڻهن کان بلڪل وڌيڪ دشمني ڪرڻ وارو ضرور ڏسندين، ۽ جيڪي چون ٿا تر اسين نصارئ آهيون تن کي مسلمانن سان دوسـتي ڪرڻ ۾ ڏاڍو ويجهـو ضرور ڏسندين۔ اهو هن سببان آهـي جو منجهانشن ڪي عالمر ۽ كي درويش آهن ۽ بي شڪ اُهي وڏاڻي نہ ڪندا آهن (٨٢).

وَإِذَا سَبِعُوا مَا أَنْوَلَ إِلَى الرَّسُولِ تَزَى آعَيُنَ هُمُ تَفِيْضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّاعَرَفُوْ امِنَ الْحَقِّ يَقُوُلُوْنَ رَبَّنَآ امْثَا فَاكْتُبْنَامَعَ الشَّهِدِيْنَ®وَمَالَنَالِأَنُوْمِنُ بِاللهِ وَمَاجَآءَنَامِنَ الْحِقِّ وَنَظْمَعُ أَنْ يُكْ خِلْنَا رَبُنَامَعَ الْقَوْمِ الصّْلِحِينَ فَأَتَابَهُمُ اللهُ بِمَا قَالُوا جَنْتِ تَعِرْيُ مِنْ تَغِيَّمَ الْأَنْهُ رُخِلِدِينَ فِنُهَأُودْ إِلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ@وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكُنَّ بُوْا ياليتِنَااوُلِيْكَ أَصْمُابُ الْجَيْدِةَ لِيَالَيُهَا الَّذِينِينَ الْمَثُوَّالَا تُحَرِّمُوْ اطِيِّابِ مَا آحَلَ اللهُ لَكُمْ وَلاَيْعُتَكُ وَأَلِنَّ اللهَ لا يُعِتُ الْمُعْتَى بُنَ @وَكُلُوا مِمَّا رَزَّتَكُمُ اللَّهُ حَلِلاً طُسَّا وَقَ اتَّقُوااللهَ الَّذِيُّ آنَتُونِهِ مُؤْمِنُونَ ۖ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللهُ بِاللَّغُو فِنَ آيْمَا نِكُوْ وَلاكِنْ تُوَاخِذُكُمُ بِمَاعَقَدْ تُثُو الْأَيْمَانَ * فَكُفَّارَتُهُ الْعُامُ عَشَرَةً مَسْكِنُ مِنْ أَوْسَطُمَا تُطْعِمُونَ آهْلُكُهُ أَوْكِنُو تَهُوْ اَوْتَخِرِيْرُ رَقِبَةٍ فَمَن لَوْيَجِهُ فَصِيَامُ تَلْنَةِ آيَّامِ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمُ إِذَا حَلَفُنُو ۗ وَاحْفَظُهُ آ اَيْمَا نَكُوُّ كَنْ لِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُوُ الْبِيّهِ لَعَلَّكُوُّ تَشَكُّرُوُنَ ⊕

واذا سمعوا ٧ المآثده ٥

۽ جيڪي پيغمبر ڏانهن لاٿو ويو سو، جڏهن ٻڏندا آهن تڏهن سندين اکین کی انھیءَ سببان جو, سچ کی سجاتائون ڳوڙها ڳاڙيندو ڏسندين, چوندا آهن تر اي اسان جا پالٽهار! ايمان آندوسون تنهنڪري اسان کي شاهدن ۾ لک (٨٣). ۽ اسان کي ڇا (ٿيو) آهي؟ جو الله کي ۽ جيڪي اسان وٽ سچ (يعني قرآن) آيو تنھن کي ھن ھوندي بہ نہ مجیون جو اُمید ٹا رکون تہ اُسان جو پالٹھار اسان کی صالحن جی ٽوليءَ سان (گڏي بهشت ۾) داخل ڪندو (۸۴). پوءِ جيڪي چيائون تنهن سببان الله کين بهشت ڏنو جنهن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن منجهس سدائين رهڻ وارا آهن ۽ اهو ڀلارن جو بدلو آهي (٨٥). ۽ جن ڪفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڀانيو آهي دوزخي آهن (٨٦). اي ايمان وارؤ! جيكي پاك شيون الله اوهان لاَّءِ حلال ڪيون آهن سي حرامر ز بڻايو ۽ نڪي حد کان لنگهو۔ ڇو تر الله حد كان لنگهندڙن كي دوست نه ركندو آهي (٨٧). ۽ جيڪي الله اوِهان کي پاڪ حلال رزق ڏنو آهي تنهن مان کاڻو ۽ اُن الله کان ڊڄو جنهن كيّ اوهين مييندڙ آهيو (٨٨). الله اوهان جي اجاين قسمن كڻڻ ۾ اوهان کي نہ پڪڙيندو پر جيڪي قسم اوهان پُڪي نيت سان کنيا تنهن سببان اوهان کي وٺ ڪندو. پوءِ اُن جو ڪفارو وچٿرو (كاڌُو) جيكي پنهنجي عيال كي كارائيندا آهيو تنهن ِمان ڏهن مسڪينن کي کاڌو ڏيڻ آهي يا کين ويس ڍڪائڻ يا ٻانهو آجو ڪرڻ (جڳاڻي)۔ پوءِ جيڪو نہ لھي تہ ٽي ڏينھن روزو رکڻ لازم آھي۔ جڏهن اوهين قسم کڻو (۽ ڀڃو) اهو ڪفارو اوهان جي قسمن جو آهي۔ ۽ پنهنجن قسمن کي (ڀيڃڻ کَان) سوگھو رکو۔ اهڙيءَ طرح اللہ اوهان لاءِ پنهنجا حڪم بيان ڪندو آهي تر مان اوهين شڪرانو ڪريو (٨٩).

نَائِثُهَاالَّذِينَ الْمَنُوْ النَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسُرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجُسٌ مِّنُ عَلِي الشَّيْطِنِ فَاجْتَنْبُولُا لَعَلَّكُمْ ثُفْلِحُونَ ﴿ إِنَّهَا يُرِيْدُالشَّيْطُنُ إَنَّ يُوْقِعَ بَيْنَكُوُ الْعَكَاوَةَ وَالْبَغُضَاءَ فِي الْخَمُو وَالْيَيْرِ وَيِصُكَّكُمُ عَنُ ذِكْرِاللهِ وَعَنِ الصَّلَوَةُ فَهَلَ ٱنْتُمُثُنَّتُهُۥ ٣ وَأَطِيعُواالله وَأَطِيعُوا الرَّيسُولَ وَاحْدَارُواْ فَإِنْ تَوَكَّبُتُوفَا عَلَوْ ٱلنَّهَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَغُ الْبُيئِنُ۞ لَيْنَ عَلَى الَّذِينَ الْمَنْوُا وَعَمِلُوا الصّْلِحْتِ جُنَاحٌ فِيمُاطَعُمُوٓ إِذَا مَا اتَّقَدُّا وَامَنُوْا وَعَمُواالصَّلَحْتِ ثُمَّ اتَّقَوْ إِوَّامَنُوْ انْتُوَ اتَّعَوْا وَآحْسَنُوا وَاللَّهُ عُيتُ الْيُحْسِنِينَ ﴿ ثَلَيْمًا الَّذِينَ امَنُوْ الْيَبْلُوَ تُكُوُّ اللَّهُ شِنَّى أَمِّنَ الصَّبْدِ تَنَالُهُ ٓ ٱبْدِيكُوْ وَ رِمَا مُكُوْلِيَعْلَمُ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبُ فَمِن اعْتَلَاي بَعْثَ ذٰ لِكَ فَلَهُ عَنَا كِ الِيُهُ ۞ لَأَيُّمُ النَّذِينَ الْمَثُوْ الرَّقَفْتُلُو الطَّيْدَ وَانْتُمُ حُوْمُ وَكُنْ قُلَّهُ مِنْكُ مُنْكُوكًا إِنْحَرْ أَوْمَتْكُ مَا فَتُلَّامِنَ النَّعَي يخُكُونِهِ ذَوَاعَدُلِ مِّنْكُوْهَدُيَّالِلِغَ الْكَعْبَةِ ٱوْكَفَارَةٌ طَعَامُ مَسْكِينَ ٱوْعَدُٰلُ ذٰلِكَ صِيَامًالِيّنُ وْقَوْرَالَ ٱمْرِمْ عَفَااللهُ عَكَاسَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِتُواللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيْرُذُ وَانْتِقَامِ ۞ وأذا سمعوا ٧ المآنده ٥

اي ايمان وارؤ! شراب ۽ جوا ۽ پوڄا جا آستانا ۽ دارا پليتُ شيطاني كمن مان آهن تنهن كري اوهين كانثن پرهيز كريو ته مانً چٽو (٩٠). شيطان جو ارادو شراب (پيارڻ) ۽ جوا (کيڏاڻڻ) ۾ هن کانسواءِ نہ آهي تہ اوهان جي وچ ۾ دشمني ۽ ڪاوڙ وجهي ۽ اللہ جي ياد ڪرڻ کان ۽ نماز کان اوهان کي جهلي. پوءِ (هاڻي بر) اوهين (نر) جهلبؤ ڇا؟ (٩١). ۽ الله جي فرمانبرداري ڪريو ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ۽ ڊڄو پوءِ جيڪڏهن اوهين ڦرندؤ تا پڪ ڄاڻو تا اسان جي پيغمبر تي رڳو پڌرو پيغام پهچائڻ آهي (٩٢). جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن تي جيڪي (اڳ) کاڌائون تنهن ۾ گناه نہ آهي جڏهن پرهيزگاري ڪيائون ۽ ايمان آندائون ۽ چڱا ڪمر ڪيائون وري پرهيزگاري ڪيائون ۽ ايمان آندائون وري پرهيزگاري ڪيائون ۽ چڱائي ڪيائون۔ ۽ الله ڀلارن کي دوست رکندو آهي (٩٣). اي ايمان وارؤ! الله كنهن شكار (جي حكم) سان جنهن كي اوهان جا هٿ يا اوهان جا تير پهچن اوهآن کي هن لاءِ ضرور پرکيندو تر الله نکيڙي تر كير كانئس پرپث دڄندو آهي؟ يوءِ جيكو هن كان پوءِ حد كان لنگهندو تنهن لاءِ ذكوئيندڙ عذاب آهي (٩٤). اي ايمان وارؤ! اوهين احرامہ (جی حالت) ہر شڪار نہ ڪريو۔ ۽ اوهان مان جنهن ڄاڻي واڻي اُن کي ماريو پوءِ جيڪي ماريو اٿس تنهن جهڙو جانور, جنهن لاءِ أوهأن مان بِه معتبر فيصلو كن, سزا لازمر آهي. إها قرباني كِعبي وٽ پهچڻي آهي. يا امٿس سزا) مسڪينن جو کاڌو ڪفارو آهي يا ان جي برابر روزا رکي هن لاءِ ته پنهنجي ڪم جي سزا چکي۔ جيكَي الْكِي كَذرير سو الله معاف كيو_ ۽ جنهن موٽي (شكار) كيو تنهن كان الله بدلو ونندو ۽ الله زبردست بدلي وٺڻ وارو اهي (٩٥) .

أُحِلَّ لَكُوْصَنُكُ الْمَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُوْ وَلِلسَّتَارَةِ وَحُرِّمَ عَلَيْكُوْصَيْدُ الْبَرِّمَا دُمُّتُوْحُومًا وَاتَّقُوا اللهَ الَّذِي فَيَ إِلَيْهِ تُعْشَرُ وُنَ®جَعَلَ اللهُ الْكَعْبَةَ الْبُنْتَ الْحَرَامَ قِيمًا لِلنَّاسِ وَالشُّهُوَالْحَوَامُوَالْهَدْى وَالْقَكَّالَابِيُّ ذَٰ لِكَ لِتَعْلَمُواۤ أَنَّ اللَّهُ يَعْكُمُ مَا فِي السَّمْوْتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَآنَ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْعً عَلِيْهُ®اعْلَمُوْ اَلَّالَالٰهُ شَيِانُكُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللهُ غَفُوْرٌ رَّحِينُهُ اللهُ مَاعَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ وَاللهُ يَعْلَمُ مَاتُبُدُونَ وَمَاتَكُنُّهُونَ⊕قُلُ لَايَسْنَوى الْخَبِيثُ وَالطِّيِّبُ وَلَوْ آغِيكَ كَنْزَةُ الْخَيَنْتُ فَاتَّقُو اللَّهَ نَاوُلِي الْأَلْيَابِ لَعَلَّكُمُ تُفْلِحُونَ حَٰيَايَهُا الَّذِينَ المَنْوُ الاَتَسْعَلُوا عَنُ ٱشْيَأَ مُرانُ تُبْدَ لَكُوْ تَسُوُّكُو وَإِنْ تَسْتَكُو احْتُهَا حِبْنَ نُتَزِّلُ الْقُرْ إِنْ تُثْدَ لَكُمْ تَعَقَاالِلهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ عَلِيْدٌ وَتَدُسَأَلُهَا قَوْمٌ مِّنُ قَبْلِكُمُ ثُنَّةً أَصُيَحُوُ إِبِهَا كَلِفِي ثِنَ@مَاجَعَلَ اللهُ مِنَ عِنْرَةٍ وَلاسَآسَةِ وَلاوَصِيلَةِ وَلاحَامِرُولِكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا نَفْتَرُونَ عَلَى اللهِ الْكَيْنِ لَ وَٱكْثَرُهُ مُولَا يَعْقَلُونَ ﴿

وإذا سمعوا ٧ المآئد، ٥

درياءَ جو شڪار اوهان لاءِ حلال ڪيو ويو ۽ اُن جو کائڻ اوهان ۽ مسافرن لاءِ نفعي وارو آهي, ۽ جهنگ جو شڪار جيستائين اوهين احرامہ وارا ہجو تیسیتائین آوہاں تی حرامہ کیو ویو۔ ۽ اُن اللہ کان ڊَجُو جنهُن ڏانهن گڏ ڪَيا ويندؤ (٩٦). الله تعظيم وَارِيٰ گهر ڪعبي ۽ تعظيم واري مهيني ۽ (ڪعبي ڏانهن موڪليل) قرباُنيءَ ۽ ڪنڍلي ٻڌل جانورن کي ماڻهن لاءِ بقاءَ جو سبب ڪيو۔ اهو (هن لاءِ) تر اوهين ڄاڻو تر جيڪي آسمانن ۾ ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو بيشڪ الله جَائُندُو آهي ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ کي ڄَاڻندڙ آهي (٩٧). ڄاڻو تر الله سخت سزا ڏيندڙ آهي ۽ (هي به تر) الله بخشٽهار مهربان آهي (٩٨). پيغمبر تي رڳو پيغاًمر پهنچائڻ آهي۔ ۽ جيڪي پڌرو ڪُندا آهيو ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو (سو سڀ) الله ڄاڻندو آهي (٩٩). (اي پيغمبر (١) چؤ تر پليت ۽ پاڪ برابر نہ آهن جيتوڻيڪ پليت جي گهڻائي توکي زياده وڻي, پوءِ اي عقل وارؤ! آلله کان ڊڄو تر مان اوهين ڇٽو آ١٠٠) آ اي ايمان وارؤ! انهن شين بابت سوال نہ ڪريو جن جي حِقيقت جيڪِڏهن اوِهان تي پڌري ڪئي وڃي تر اوهان کي ڏکي لڳي ۽ جيڪڏهن قرآن لهڻ مهل آن بابت سُوال ڪريو تہ اوهان لاءِ پڌرو ڪيو ويندو انهن (سوالن) کان الله اوهان کي معافي ڏني ۽ الله بِخِشْتُهَارِ بَرِدْبَارِ أَهِي (١٠١). بيشڪ هڪ قوم اوهآن کان اڳ اهڙين (ڳالهين) جُو سوال ڪيو هو (پر سمجهائڻ تي) وري اُن جا ڦري منڪر ٿيا (١٠٢). الله نڪي يحيره ۽ نڪي سائب ۽ نڪي وصيل ۽ نڪي حام مقرر كيو آهي* پر ڪآفر الله تي ڪوڙ ٻـڏندا آهن ۽ منجهانئن ّ گهڻا نہ ٿا سبجهن (١٠٣).

^{*} جاهليت جي زماني ۾ ماڻهن ڪيترائي من گهڙت احڪام بڻايا هئا جن جي باري ۾ پنهنجن گذريل وڏن جو قول دليل طور ونندا هئا, جيئن نر ڪن جانورن تي هي نالا رکندا هئا: ١- بحيره: لها ذاچي جنهن جا ڪن چيري بڻن جي نالي ڪندا هئا ۽ ان جو کير ڪنهن کي نر خي نالي ڪري جهنگ ۾ ڪنهن کي نر ڏيندا هئا، ٢- سائبر: اهو جانور جنهن کي بڻن جي نالي ڪري جهنگ ۾ ڇيڪ ڇڏيندا هئا ۽ ١٠ جي پنهيءَ تي ڪور بار وغيره تر رکندا هئا. ٣- وصيلر: اها ذاچي جي ڪي پري پري الي جي يوءِ لڳاتار ماديون ڄڻي تر ان کي بتن جي نالي حيري چي پري خينالي داديون جڻي تر ان کي بتن جي نالي جي چي پري کان ڪجھ نسل وئي پري کيس آزاد ڪري چيندا هئا. (ڏسو فتح الرحمان ۽ تفسير البيسر).

وَإِذَاقِيْلَ لَهُمُ تَعَالَوُ إِلَى مَآانَوْلَ اللهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُواْ حَسَيْنَا مَاوَجَدُنَا عَلَيْهِ النَّاءَنَا الْوَلَوْكَانَ النَّا وُهُمُ لَا يَعْلَوُنَ شَيْئًا وَّلاَيهُتَكُونَ ۞ يَائِهُا الّذِيْنَ امَنُوْ اعَلَيْكُوْ أَفْسَكُمْ لَلا يَضُوُّكُوْ مِّنْ ضَكَّ إِذَا اهْتَكَنَّتُوْ إِلَى اللهِ مُرْحِعُكُو جَمِيعًا فِئُنَتِئُكُوْ بِمَا كُنْ ثُوْتُعُمْدُونَ ۞ نَا يَتُهَا الَّذِينَ امْنُوْ اشَهَادَةُ يَيْنِكُوْ إِذَا حَضَرَاحَكُ وُالْمُونُ عِنْ الْوَصِيَّةِ اثْنُن ذَوَاعَدُل مِّنكُهُ <u>ٱۅؙٳڂۜڔڹ؈ٛۼؙؽڔڬؙڋٳڶؙٲڹ۫ؾؙڎؘڞٙۯؽؾٚڎؙڔ؈۬ٲڵۯڝ۬ۼٙٲڝٙٳؾؘػؙڎ</u> مُصِينِيَةُ الْهُوْتِ ثُخَيْسُوْ نَهُمَا مِنْ بَعَبِي الصَّادِ قِ فَيُقْيِمُنِ بِاللَّهِ إِنِ ارْتِبْنُتُو لِانَتُنْتِرَى بِهِ تَمَنَّا وَلَوْكَانَ ذَاقُرُنِي وَلاَنْكُتُهُ شَهَادَةُ أَنتُه إِنَّا إِذَّاكُمِنَ الْأَثِمْ بُنَ®فَانُ عُثِرَعَلَى أَثْمُا اسْتَحَقَّاً إِثْمًا فَاخْرِن يَقُوْمُنِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِيْنِ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُوْلَيْنِ فَيُقْيِمِلِي بِاللَّهِ لَشَهَادَ نُنَآآحَقُّ مِنْ شَهَادَ تِهِمَاوَ مَااعْتَكَدِيْنَآ ۚ إِنَّا لِذَالْكِينَ الظّٰلِمِينَ۞ذَٰلِكَ ٱدۡ نَ ٓ اَنْ يَانُتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجُهِهَا أَوْيَخَا فُوْآآنُ ثُرَدِّاً أَيْمَانُ بَعْدَا أَيْمَانِهُمُّ وَاتَّقُوااللَّهُ وَاسْمَعُهُ إِوَاللَّهُ لَا يَهُدِي الْقُوْمُ الْفُسِقِينَ ﴿

واذا سمعوا ٧ المآنده

۽ جڏھن کين چئبو آھي تہ جيڪي الله لاٿو آھي تنھن ڏانھن ۽ پيغمبر ذَّانهن اچو (تذَّهن) چوندا آهن تـ جنهن تي پنهنجن ابن ڏاڏن کي (هلندو) ڏنوسون سو اسان لاءِ ڪافي آهي۔ جيتوڻيڪ سندن اَبا ڏاڏا كجه نه ڄاڻندا هئا ۽ نڪي هدايت وارا هئا؟ (١٠٤). اي مؤمنؤ! اوهين پنهنجن نفسن جي ڪريو، جڏهن اوهين هدايت وارا ٿيؤ، تڏهن اُھو اوھان کي نقصان نَہ رسائيندو جيڪو ڀلو۔ الله ڏانھن مڙني جو موٽڻ آهي پوءِ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن جي اوهان کي سُڌ ڏيندو (١٠٥). اي ايمان وارؤ! جڏهن اوهان مان ڪنهن کي موت ويجهو ٿئي تر وصيت ڪرڻ مهل ٻہ معتبر شاهد ڪريو جي اوهان (مسلمانن) مان هجن يا اوهان كان سواءِ بيا (يعني غير قوم جا) هجن (اهو تڏهن) جيڪڏهن اوهين ملڪ ۾ مسافر هجو, پوءِ اوهان کي موت جي مصيبت پهچي۔ جيڪڏهن (اوهين سندن گواهي ڏيڻ مِ كُو) شُكُ ركو ٿا تہ (وچينءَ) نماز كان پوءِ اوهين ٻنهن كى جُهليو پوءِ اُهي (ٻــڻي) الله جو قسمر کڻي چون تر توڻيجو مائٽ هوندا تر بہ اسين قسمَ جي عوض ڪا بھا نہ ولنداسون ۽ نڪي اللہ جي (حڪم واري) شآهدي لڪائينداسون (جي لڪائي سون) تر اُتي جو أتي ضرور گنهگارن مان تينداسون (١٠٦). پُوءِ جيڪڏهن معلوم ٿئي تر اُھي ٻئي گناہ جوڳا ٿيا تر جن جي مال تي ٻئي حق رکيو آھي تن جي ويجهي مائٽي وارن مان ٻيا ٻہ ڄڻا انهن جي بجاءِ اٿن پوءِ اللہ جو قسم کڻي چون تر انهن ٻنهي جي شاهديءَ کان اسان جي شاهدي وڌيڪ سچي آهي ۽ حد کان نہ لنگھنداسون نہ تہ اُتي جو اُتي ضرور ظَالَمن مان تينداسون (١٠٧). اهو (حكم هن ڳالھ کي) ويجهو آهي تر اُهي (وصي ماڻهو) سچي ڳالھ جي شاهدي ڏيڻ يا پنهنجن قسمن کڻڻ کان پوءِ قسم جي رد ٿيڻ کان ڊڄن_ ۽ الله کان ڊڄو ۽ (هي حڪم دل سان) ٻـــــو ۽ الله بي دين قوم کي ســــــو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (١٠٨).

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُوْلُ مَاذَآ أَجْبُتُهُ ۚ قَالُوْ الْأَعِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ ۞ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيْسَى ابْنِ مَرْيَكُمُ اذْكُرْنِعْمَتِيْ عَكَيْكَ وَعَلَى وَالِدَيْكَ ۖ إِذْ آيَتُكُ تُنْكَ بِرُوْجٍ الْقُتُ سِ تُكِلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلاَّ وَاذْعَلَمْتُكَ الْكُمْتُ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرُلِةَ وَالْانِغِيْلُ وَإِذْ تَغَلُّقُ مِنَ الطَّلْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْ نِي فَتَنْفُحُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا لِإِذْ فِي وَ تُبْرِئُ ٱلْاكْلِمَةَ وَالْأَبْرُصَ بِإِذْ نِنَّ وَإِذْ يَخُوجُ الْمُوْتُي بِإِذْ نِنَّ وَإِذْ يَنْ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِّيَ إِسْرَاءِ يُلْ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنْتِ فَقَالَ الَّذِينَ كُفَّ وُامِنْهُمُ إِنْ هِذَالَاسِحُوْمُينُ فَي وَا إِذْ أَوْحَيْثُ إِلَى الْحَوَارِبِّنَ أَنْ الْمِنُوَّا بِنْ وَبِرَسُوُ لِنَّ قَالُوْآ امَنَّا وَاشْهُدُهُ بِأَنَّنَامُسُلِمُونَ@إذْ قَالَ الْحَوَّارِيُّوْنَ يْعِيْسَى ابْنَ مَرْيَحَ هَلْ يَسْتَطْيُعُرُ رُقُكَ أَنْ يُشْزَلُ عَلَمْنَامَأَيْكَ ةُمِنَ السَّمَاءُ قَالَ اتَّقَوُ اللَّهَ إِنَّ كُنْتُهُ مُّؤُونِيْنَ ﴿ قَالُوْ الزُّرِيْكُ إِنَّ كَأَكُلُ مِنْهَا وَتَطْهَيِنَّ قُلُونُنَّا وَنَعْلَمَ أَنُ قَدُ صَدَّقْتَنَا وَنَكُوْنَ عَلَيْهَامِنَ الشَّهِدِيُّنِ®

راذا سمعوا ٧ المآثده ٥

(ياد كر!) جنهن ڏينهن الله سڀني پيغمبرن کي گڏ ڪندو (تنهن ڏينهن) چوندو ته اوهان کي ڇا جواب ڏنـو ويو؟ چونـدا ته اسان کي اماڻهن جي دلين جي) ّڪا خبر نہ آهي۔ ڇو تہ تون ئي ڳجهن جوُّ ودُّو ڄاڻندڙ آهين (١٠٩). جڏهن (اُن ڏينهن) الله عيسيٰي پُٽ مريمر جي کي چوندو تر پاڻ تي ۽ پنهنجي ماءُ تي منهنجيون نعمتون ياد ڪر۔ جڏھن توکي پاڪ روح سان مدد ڏنمر (جو) ماڻھن سان پينگھي ۾ (خاص طرح) ۽ وڏي وهيءَ ۾ ڳالهايئه ٿي۔ ۽ جڏهن توکي ڪتاب ۽ دانائي ۽ توريت ۽ انجيل سيکاريم ، ۽ جڏهن منهنجي حڪم سان مٽيءَ مان پکيءَ جي شڪل جهڙو بڻايئہ پوءِ منجهس ڦوڪيئہ تر منهنجي حڪمر سان پکي ٿيو ۽ منهنجي حڪم سان ماءُ ڄاول انڌي ۽ ڪوڙهي کي ڇٽايئي ٿي, ۽ جڏهن مئل کي منهنجي حڪم سان (جيئرو ڪري) ڪڍيئہ ٿي, ۽ جڏهن بني اسرائيلن (جي شر) کي توكان جهليم جڏهن وٽن معجزن سان آئين تڏهن منجهانٽن ڪافرن چيو ته هيءُ رڳو پڌرو جادو آهي (١١٠). ۽ جڏهن حوارين ڏانهن الهام ڪيھ تہ مون تي ۽ منهنجي پيغمبر تي ايبان آڻيو. چيائون تہ ايبان آندوسون ۽ (اي عيسيٰ!) شاهد هج تر اسين مسلمان آهيون (١١١). (ياد كريو!) جذهن حوارين چيو تر اي عيسىٰ پٽ مريمر جا تنهنجو پالڻهار اسان تي آسمان کان ڪو (طعامر جو) خونچو لاهي سگهندو ڇا؟ عيسىٰ چيو تہ جيڪڏھن مؤمن آھيو تہ اللہ کان ڊڄو (١١٢). چياڻون (اسين هيءُ) گهرون ٿا تہ منجهانئس کائون ۽ اسان جون دليون آرام وٺن ۽ ڄاڻون تر اسان کي سچ چيو اٿيئي ۽ مٿس شاهد هجون (۱۱۳).

قَالَ عِينَتِي ايْنُ مَوْنَهَ اللَّهُ ۚ رَبَّنَا أَنْوْلُ عَلَيْنَا مَآلِكَ ةً مِّنَ السَّكَّاءُ تَكُونُ لَنَاعِمُ كَالِا وَلِنَا وَالْحِرِيٰا وَالْهُ يَّتُنِكَ وَارْزُقْنَا وَ انْتَ خَيُرُالرَّنِقِينَ۞قَالَ اللهُ إِنِّيُ مُنَزِّلُهُ اعْلَيْكُوْ فَمَنَ يَكُفُرُ يَعْدُكُ مِنْكُونَانَ أُعَيِّبُهُ عَدَائًا لَآأُعَيِّبُهُ أَحَدًا مِنْ الْعَلِمِينَ ﴿ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيْسَى ابْنَ مَرْيَحِرَ آنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُ وْنِي وَأَتِيَ الْهَيْنِ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ قَالَ شُمْعَنَكَ مَا يَكُونُ لِنَّ أَنَّ اقُولَ مَالَيْسَ لِي بِحَقِّ إِن كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدُ عِلْمَنَا ۚ تَعْلَوُمَا فِي نَفْسِي وَلِأَاعْلَوُمَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ آنتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ®مَا قُلْتُ لَهُمُ ٳڰٳڡۧٵٲڡٞۯؾؘؽ۫ؠ؋ٙٳؘڹٳڠۑؙٮؙۅٳڶؾؗ؋ڗۜؠٚڽؙۏٙڗؾۘڸٛ۫ڎ۫ٷۘڵؙڹ۫ؾؙۼڵؽڰؿؗٝ شَهِنُكَ اتَادُمُتُ فِنُهُوَ ۚ فَلَمَّا تَوَ قَيْنَتِهِ ۚ كُنْتَ أَنْتَ الرَّوْنَ عَلَيْهِمُ ۅٙٳؘٮ۬ؾؘڡٚڵڮؙڵۣۺؘؿؙٞۺٚۿؽڴ۞ٳڽ۫ؾؙػێٞڹۿؙۮۏٳڷۿۮۛۼؠٵۮڮٷٳڶ تَغْفِرْلَهُهُ فَاتَّكَ آنْتَ الْفَزِيْزُ الْعَكَيْمُ۞قَالَ اللهُ هٰذَا يَكُمُ يَنْفَعُ الصِّدوَيُنَ صِدُ قُهُمُ لَهُوْرَجَنَّتُ تَجْرِي مِنْ تَعْتِمَا ٱلْأَنْهُرُ خِلِدِينَ فِيُهَا آبِكَا رَضِي اللهُ عَنْهُمُ وَرَضُواعَنْهُ ذَٰ لِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيرُو يِتْلُهُ مُلْكُ السَّمَوْتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهُرَ ۚ وَهُوَعَلَى كُلِّ نَتُنَّ قَدُرُكُ ۗ

واذا سمعرا ٧ المآثده

(تڏھن) عيسيٰ پٽ مريمر جي چيو تر اي اسان جا پالڻهار الله! اسان تي هڪ دسترخوان آسمان کان لاھ تر اسان جي اڳين ۽ اسانجي پوين (سيني) لاءِ عيد ٿئي ۽ تنهنجي نشاني ٿئي، ۽ اسان کي روزي ڏي ۽ تونُّ چَگُو رُوزَي ڏيندڙ آهين (١٦۴). الله چيو تہ آءٌ اُوهان تي (دسترخوان) لاهيندس, پوءِ اوهان مان جيڪو هن کان پوءِ بي فرماني ڪندو تنهن کي آءُ اهڙو سخت عذاب ڪندس جو جهائن (جي رِهندڙن) مان ڪنهن هڪ کي ان جهڙو عذاب نہ ڪندس (١١٥). ۽ (اُھو وقت ياد ڪر!) جڏھن الله چوندو تہ اي عيسيٰ پٽ مريم جا! تو ماڻهن کي چيو هو ڇا؟ تہ آلله کان سواءِ مون کي ۽ منهنجي ماءُ کي بہ خدا ڪري مڃيو۔ (عيسيٰ) چوندو تر تون پاڪ آهين جنهن (چوَّڻُ) جو مون کي ڪو حق نہ آهي سو چوڻ مون کي ڪيئن جڳاڻيندو هو؟ جيڪڏهن مون اُهو چيو هوندو ته بيشڪ اُهُو توکي معلوم هوندو۔ جيڪي منهنجي دِل ۾ آهي سو (تون) ڄاڻندو آهين ۽ جيڪي تنهنجي دل ۾ آهي سو آآءُ) نُه ڄاڻندو آهيان_ ڇو تہ تون ئي ڳجهن جو ڏاڍو ڄاڻندڙ آهين (١١٦). جنهن لاءِ مون کي حڪم ڪيو اٿيئي تنهن کان سواءِ (ٻيو ڪجھ) کين نہ چيو اٿـــر (يعني) ِهي تہ اللہ جي عبادت ڪريو جو منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي، جيسين منجهن رہیس تیسین (آءً) مٿن نگھبان رہیس پوءِ جنھن مھل تو مون کي کڻي ورتو تہ تون ئي مٿن نگھبان رهين ۽ تون سڀ ڪنھن شيءِ تي خيردار أَهْينَ (١١٧). جيكڏهن كين عذاب كرين تر اهي تنهنجا بانها آهن, ۽ جيڪڏهن کين بخشين تہ تون ئي غالب حڪمت وارو آهين (١١٨). الله فرمائيندو تر هي اهو ڏينهن آهي جو سچن کي سندين سچائي فائدو ڏيندي۔ اُنھن لاءِ (اهي) بھشت آهن جن جي هيٺان نھرون وهنديون آهن منجھن اصلي سدائين رهڻ وارا آهن۔ اللہ کانٽن راضي آهي ۽ اهي کانئس راضي آهن اِها وڏي مراد ماڻڻ آهي (١١٩). آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي منجھن آھي تنھن جي بادشاھي الله جي آھي ۽ اھو سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو اهي (١٢٠).

للغنالغني المعالمة

حرابتُه الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ) فَمُكُ بِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَا إِنَّ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمُةِ وَالنُّورَةُ نُتَوَالَّذِينَ كَفَرُوابِرَبِّهِ مُعَدِّيلُونَ۞هُوالَّذِي خَلَقَكُوْمِنْ طِبْنِ نُتُوقَضَى آجِلَا وَاجَلُ مُسَمَّى عِنْلَا ثُنَّا أَنْتُمُ مُّنَّرُونَ ۞ وَهُوَاللَّهُ فِي التَّهٰ إِنَّ المَّهٰ فِي الْأَرْضِ يَعْلَهُ سِرَّكُمْ وَ جَهُرَكُهُ وَيَعْلَمُ مَا تَكِيْسَبُونَ ©وَمَا تَالِيَهُمْ قِينَ اليَوْمِينَ اليَوْمِينَ اليَوْمِينَ رَيَّةِمُ اِلْا كَانُوْا عَنْهَا مُعْرِضِيُنَ®فَقَكُ كَكَّ بُوْابِالْحَيِّ لَمَّا جَآءَهُمُّ فَمَوْفَ يَالِّيُهُمُ الْبُكُوامَا كَانُوابِهِ يَيْتَهُزُوُنُ ۞ لَهُ بَرُوْاكُوْ ٱۿؙڲڲ۫ؽٵڡۣۯؙۥ قَيْلُهُۄؙ مِّرْنَ قَوْنِ مَّكَنَّهُمُ فِي الْأَرْضِ مَالَحُ مُّكِّرُنُ لَكُمُ وَانْسُلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ قِنْ رَارًا وَتَجَعَلْنَا الْأَنْهُرَ نَجُوني مِنْ نُحْتِهِمْ فَأَهْلَكُنْهُمْ بِنُ نُوْيِهِمْ وَانْشَأْنَامِنُ بَعُهِ هِمُ قَوْنَا اخْرِيْنَ© وَلَوْنَزَّلْنَاعَلَيْكَ كِتْبًا فِي قِرْطَاسِ فَلَسِّدُوهُ بِأَنْدِيْهِمُ لِقَالَ اَتَنَيْنَكُفَرُوْآانُ هٰنَآالَاسِخُوْمُثُينُنُ⊙وَقَالُوْالَوْلَاۤ أَثُوزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ ۚ وَلَهُ ٓ اَنُوَلُنَا مَلَكًا لَقَفِٰى الْأَمْرُثُمَّ لَا نُنْظَرُونَ ⊙

واذا سمعوا ٧ الانعام ٦

سورة انعام مڪي آهي ۽ هي، هڪ سؤ پنجھٽ آيٽون ۽ ويڪ رکوي آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

سڀ ساراھ (خاص) اُن اللہ کي جڳائي جنھن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو ۽ اونده ۽ سوجهرو پيدا ڪيو۔ وري (بر) ڪافر پنهنجي پالڻهار سان (ٻين کي) برابر ڪندا آهن (١). اُهو (ئي الله) آهي جنهن اوهان کي مٽيءَ مان بڻايو وري (اوهان جي جيئڻ ۽ موت جي) مدت ٺهراپائين_ ۽ (هڪڙي ٻي) مدت وٽس مقرر ٿيل آهي. وري (اي ڪافرؤ! الله بابت) اوهين شڪ ڪندا آهيو (٢). (اُهو ئيُّ) الله آسمانن ۽ زمين ۾ (سڀ ڪنهن جو معبود) آهي۔ اوهان جو ڳجھ ۽ اوهان جو ظاهر, ڄاڻندو آهي ۽ جيڪي ڪنڌا آهيو سو (بر) ڄاڻندو آهي (٣). سندن پالڻهار جيّ آيتن مان ڪا آيت وٽن نہ ايندي آهي پر کانٹس منھن موڙينڍڙ آهن (۴). پوءِ بيشڪ سڄ (يعني قرآن) کي جنهن مهل وٽن آيو (تنهن مهل) كوڙ ڀانيائون- پوءِ جنهن (ڳالھ) بابت چٿر ڪندا آهن تنهن جي (سزا جون) خبرون وٽن سگهو پهچنديون (٥). (ڪافر) نہ ڏسندا آهن ڇا؟ تر کانئن اڳ ڪيترا طبقا ناس ڪياسون جن کي زمين ۾ اهڙي طاقت ڏني هئي سون جو اوهان کي بہ نہ ڏني اٽئون ۽ مٿن آسمان کان مينهن سانده وساياسون ۽ سندن هيٽان واهيون وهندڙ كيون سون پوءِ انهن كي سندن گناهن سببان هلاڪ كيوسون ۽ سنــدن پونتان ٻــين قومن کي پيدا ڪيوسون (٦). ۽ جيڪڏهن توتي كاغذن مِر (لكيل) كتاب (قرآن) نازل كريون ها پوءِ أهي پنهنجاً هٿ کيس لائين ها تر جيڪي ڪافر آهن سي ضرور چون ها تر هيءَ ترڳو پڌرو جادو آهي (٧). ۽ چون ٿا تر مٿس ملائڪ ڇو نر لاٿو ويو؟ ۽ جيڪڏهن اسين ملائڪ نازل ڪريون ها ته ضرور ڪمر پورو ٿي وڃي ها ايعني هلاڪ ٿي وڃن ها) وري کين مهلت (مور) نه ڏجي ها (٨) .

وَلَوْحَعَلُنٰهُ مَلَكًا لَيَعِعَلُنٰهُ رَجُلًا وَّلَلَّمُنْنَا عَلَمُهِـحُمَّا يَلْبِسُوْنَ ﴿ وَلَقَدِ اسْتُهُزِئَ بِرُسُلِ مِنْ قَبُلِكَ فَخَاقَ بِإِلَّذِيْنَ سَخِرُوْامِنُهُ مُرِمًّا كَانُوْ إِيهِ يَمْتَهُزِءُونَ ٥٠ ثُلُ سِيُرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انْظُرُواْكِيفَ كَانَ عَاقِمَةُ الْمُكَذِّيةُ بِثُنَّ قُلْ لِينَ مَّافِي السَّمَاوِتِ وَالْكِرْضِ قُلْ يَتَلَّهِ حَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لَيَجْمَعَتُكُمُ إلى يَوْمِ الْقِيمَةِ لَارِيْبَ فِيهُ النَّانُ خَسِرُ وَٓا أَنْفُسُهُمُ فَهُو لا نُؤْمِنُونَ ®وَلَهُ مَاسَكَنَ فِي الْمُل وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِينُ الْعَلَيْهُ الْعَلَّهُ ﴿ قُلْ آغَيْرَ اللَّهِ ٱلَّخِذُ وَلِيًّا ۗ فَاطِرِالسَّهٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَيُطُعِمُ وَلَايُطُعَمُ ۗ قُلُ إِنَّ أَمُونُتُ أَنْ آكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسُلُمَ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿ قُلُ إِنَّ آَفَافُ إِنْ حَصَيْتُ رَبِّي عَدَابَ تَوْمِ عَظِيْمِ ﴿ مَنْ يُضَرِّفُ عَنَّهُ يُومَدِنِ فَقَدُ رَحِمَهُ وَ ذلك الْفَدُ زُالْمُهُ مُنُ® وَإِنْ كَيْسَسُكَ اللهُ يِضُرِّ فَكَلا كَالِشْفَ لَهُ إِلَّاهُوُّ وَإِنْ يَبْسُسُكَ عِنْدُ فَهُوَعَلَى كُلِّ شَيُّ قَدِيْرُ وَهُوَالْقَاهِمُ فَوْنَ عِبَادِهِ وَهُوَالْكِيْدُوالْخِيدِهُ الْخَيبُيْرُ ۞

وأذا سمعوا ٧ الاتعامر ٦

AND THE PROPERTY OF THE PARTY O

۽ جيڪڏهن کيس ملائڪ ڪريون ها تہ ضرور کيس مرد (جي شڪل ۾) بڻايون ها ۽ جهڙو شبهو (هاڻي) ڪندا آهن تهڙو شبهو مٿن قائم رکون ها (٩). ۽ بيشڪ توکان اڳ (ٻين) پيغمبرن سان (بر) چٿر ڪئي ويئي (آهي) پوءِ منجهانئن جن چٿرون ڪيون تن تي جنهن (ڳالع) تي چٿر ڪندا هئا تنهن (جي سزا اچي) گهيرو ڪيو (١٠). (اي پيغمبر! کين) چؤ ته ملڪ ۾ گهمو وري ڏسو ته ڪوڙن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي؟ (١١). (اي پيغمبر! کانئن) پڇا ڪر تر جيڪي آسمائن ۽ زمين ۾ آهي سو ڪنھن جو آهي؟ چؤ تر الله جو آهي جنهن (ٻانهن تي) ٻاجھ (ڪرڻ) پاڻ تي لازم ڪئي آهي۔ قيامت جي ڏينھن جنھن ۾ شڪ نہ آھي ضرور آوھان کي گڏ ڪندو جن پاڻ کي حساري ۾ وڌو سي ڪڏهن ايمان نہ آڻيندا (١٢). ۽ جيڪو رات ۽ ڏينهن ۾ رهندو آهي سو اُن جي مِلڪ آهي۔ ۽ اهو بِدَندڙ ڄاڻندڙ آهي (١٣). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر آسمانن ۽ زمين جي بڻائيندڙ الله کان سواءِ ٻئي کي سنڀاليندڙ ڪري ڇو وٽان؟ ۽ آهو (سڀني کي) روزي ڏيندو آهي ۽ کيس روزي ڪوڻي نہ ڏيندو آهي, چؤ تر مون کي حڪم ڏنو ويو آهي تہ پهريون مسلمان آءٌ هجان ۽ آفرمايو ويو تر) تون مشرڪن مان مور نہ هج (۱۴). چؤ تہ جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار جو چيو نہ مڃيان تہ آءٌ وڏي ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کانّ دِجِان ٿـو (١٥). اَن ڏينهن جنهن (ماڻهوءَ) کان (عذاب) ِٽـاريو ويندو تنهن تي بيشڪِ ٻاجھ ڪئي ويئي۔ ۽ اها پڌري مراد ماڻڻ آهي (١٦). جيڪڏهن الله توکي ڪو ڏُٽ پهچاڻي تہ اُن (الله) کان سواءِ اُن جو كو لاهيندڙ نر آهي ۽ جيكڏهن اهو توكي سک پهچائي تر اهو سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (١٧). ۽ اُهو پنهنجن ٻانهن تي غالب آهي ۽ اُهو حڪمت وارو خبر رکندڙ آهي (١٨).

ڠُلْ ٱيُّ شَحُ ۗ ٱكْبُونْشَهَا دَقَّا قُلْ اللهُ تَسْتَهِيْكُ أَيْكُنِي وَيَنْتَكُمُّ وَأُوْجِيَ إِلَىٰٓ هٰذَاالْقُمُ الْوُلِانْنِوَرُكُوْ بِهِ وَمَنْ بَلَعَ ۗ أَيتُ كُوْ لَتَتَهُدُونَ آنَّ مَعَ اللهِ اللَّهَ أُخُونَ قُلُ لَّا اللَّهَ مُنْ النَّهَا هُوَ اللَّهُ وَاحِدٌ قِرَاتُنِي بَرَىٰ مُعَلِّمَ النَّبُورُ وَنَ۞ٱكَذِينَ التَيْنَاهُمُ الْكِتَابَيْعُرِفُونَةُ كَمَالِيَعُرِفُونَ ٱبْنَاءَهُمُ ٱلَّذِينَ خَسِرُوۤالْفُسُكُمُ فَهُوۡ لَايُوۡمُنُونَ ۚ وَمَنَ أَظُلُهُ مِيِّنِ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَنَّ الْأَوْ كَنَّابَ بِاللِيّةِ إِلَّاهُ لِأَيْفَلِحُ الظِّلِمُونَ®وَيَوْمَ نَحْنُتُوهُمْ جَبِيعًا نْجُ نَقُوْلُ لِلَّذِنْ اَشْرَكُوْ ٱلِّينَ ثُمَرُكّا ۚ وُكُوالَّذِينَ كَا كُنْ أَنَّا كُنْ ثُمُّ تَزْعُمُونَ۞ثُمَّ لَهُ مَّكُنْ فِتَنَّتُهُمُ إِلَّا آنَ قَالُوْا وَاللَّهِ رَبَّنَامَا كُنَّا مُشْرِكِتْنَ@أَنْظُرُكِيفُكَكَنَ يُوْاعَلَى أَنْفُسُهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمُ مَّاكَانُوْ آيِفْتَرُوْنَ®وَمِنْهُمُومِّنْ ثَيْسْتَمِعُ لِلَيْكَ ۚ وَجَعَلْنَاعَلَىٰ قُلُوْيِهِمْ الْكِنَّةُ آنَ يَّفْقَهُوْ هُ وَفَالْاَانِهِمْ وَقُرّاً وَإِنْ يَرَفُاكُنّ اليَّةِ لَا يُوْمِنُو ابِهَأْحَتَّى إِذَا جَآءُو لِوَ يُجَادِ لُوْنَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوْاَانُ هِلِكَا اِلْأَ اَسَاطِئُوالْأَوَّ لِمُنَ@وَهُمُ يَنْهُونَ عَنْهُ وَيَنْكُونَ عَنْهُ وَإِنْ تُهْلِكُونَ الْآانِفِسَهُوهُ وَمَاكَثْنُونُ ۞

واذا سمعوا ٧ الانعام ٦

پڇا ڪر ته شاهدي ۾ ڪير وڏو آهي؛ چؤ ته منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ الله ئي گواھ آھي ۽ مون ڏانھن ھي قرآن ھين لاءِ وحي ڪيو ويو آھي تُر اُن سانَ اوهان کي ۽ جن جن کي اهي قرآن) پهچي اُتن سڀيني کي َ ڊيجاريان۔ (هي ڳاله) اوهين ثابت ڪري سگهندؤ ڇا تہ الله ساڻ ٻيا (به) عبادت جاً لائق آهن؟ چؤ ته آءٌ (اهڙي باطل ڪم جي) شاهدي نه ٿو ڏيان۔ (بلڪل سچي ڳالھ جي ثابتي لاءِ) چؤ تہ ھڪ اللہ کان سواءِ ڪوئي عبادت جو لائق ڪونهي ۽ جن کي اوهين شريڪ بڻائيندا آهيو تن کان آءٌ بيزار آهيان (١٩). جن کي ڪتاب ڏنوسين سي ان (پيغمبر) کي اهڙيءَ طرح سڃاڻندا آهن جهڙي طرح پنهنجن پٽن کي سڃاڻندا آهن جن پاڻ کي نقصان ۾ وڌو سي ايمان نہ آڻيندا (٢٠). اُن كان وديك ظالم كير آهي؟ جنهن الله تي كوڙو ٺاھ ٺاهيو يا سندس آيتن کي ڪوڙو ڄاتو، ڪو شڪ نہ آهي تہ ظالم نہ ڇٽندا (٢١). ۽ آاُهو وقت ياد ڪر) جنهن ڏينهن آهي مڙيئي گڏ ڪنداسين وري مشرڪن کي چونداسين تہ اوهان جا اُهي شريڪ جن كي اوهـين (الله جـو شريكً) يانئينـدا هيؤ كــّني آهن؟ (٢٢). وري سنَّدن ڪوئي عذر هن چوڻ کانسواءِ نہ رهندو تہ پنهنجي پالٹھار اللہ جو قسم اَٿئون ته اسين شرڪ ڪندڙ نه هئاسون (٢٣). (اي پيغمبر!) ڏس تر پاڻ تي ڪهڙو ڪوڙ چيائون ۽ جيڪي ٺاھ ٺاھيندا آھن سي کانئن يِلجي وَيا (٢۴). ۽ منجهانئن ڪو اهڙو آهي جو تو ڏانهن (قرآن پڌڻ لَاءِ) کن ڏيندو آهي. ۽ سندين دلين تي اُن جي سمجهڻ کان ڍڪ ۽ سندن ڪنن ۾ گهٻرائي ڪئي اُٿؤن ۽ جيڪڏهن سڀ معجزا ڏسندا تر (بر) کین نہ میچیندا۔ تانجو جنھن مہل توسان جھگڑو کندڑ ٹی تو وٽ ايندا (تنهن مهل) ڪافر چِوندا تر هيءُ اڳين جي آکاڻين کانسواءِ (ٻيو) ڪجھ نہ آھي (٢٥). ۽ اُھي اُن (جي ٻڌڻ) کان (ٻين کي) جهليندا آهن ۽ (ڀاڻ ۾) کانشس پري ڀڄندا آهِن ۽ ڀاڻ کان سواءِ (ٻئي ڪنهن کي) هلاڪ ز ٿا ڪن ۽ نہ ڄاڻندا آهن (٢٦).

وَلَوْ تَوْكِي إِذْ وُقِفُوْ اعَلَى التَّادِفَقَالُوا لِلْعَتَمَا نُرَدُّ وَلا نُكُنَّ بَ بِآلِتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ®بَلُ مَكَ الْهُوُ مُّا كَاذُا يُغْفُرُنَ مِنْ قَدُلُ وَلَوْ رُدُّوْالْعَادُوْالْمَانُفُ اعْنُهُ وَإِنَّهُمْ لَكُن يُوْنَ⊙وَ قَالُوْلَانَ هِيَ الْاحْمَاتُنَااللُّهُمْنَا وَمَانَحُنُ بِمَيْعُونِ ثِنْ ﴿ وَلَوْ تَرْبَى إِذْ وُقِفُوا عَلَى رَبِّهِمُ قَالَ ٱكْسَ هٰ إَيَا لَحِيٌّ قَالُوا بَلِي وَرَبِّنَا مَقَالَ فَذُوْقُوا الْعَكَ ابِ بِمَا كُنْتُو تَكُفُرُ وَنَ فَقَلَ خَيِمَ الَّذِينَ مَنَ كَنَّ بُو إِيلِقَاءِ اللهِ وَحَتَّى إذَا حَاءً تُهُوُ السَّاعَةُ يَغْتَةً قَالُهُ الْحِنْدَ تَنَاعَلَى مَا فَرُطْنَا وَمُهَا " وَهُوْ يَعْمِدُوْنَ اَوْزَارِهُوْ عَلَى ظُهُوْ رِهِوْ الرَّسَاءُ مَا يَزِرُونَ ®وَ مَا لَحْمَاءُ أَاللُّهُ مُنَآَّ الْالْحَبُّ وَلَهُوٌّ وَلَلنَّا أُوْالْاحِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُوُنَ ٱفَكَاتَعُقِلُونَ®قَدُنَعُلَمُ إِنَّهُ لِيَحُزُنُكَ الَّذِي يَقُوْلُونَ فَأَنَّهُمُ لَا يُكُنَّ بُوْنَكَ وَلِكُنَّ الظَّلَمِيْنَ بَأَلْتِ اللهِ يَعْحَدُ وْنَ ﴿ وَلَقَدَ كُنِّيتَ رُسُلُ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُ وَاعَلَىٰ مَاكُذِّبُوْ اوَ أُوْذُوْ احَتَّى اَتْمُهُ وَنَصُرُنَا ۗ وَلاَمُيَدِّلَ لِكُلِمُتِ اللَّهِ وَلَقَدُ حَآءُكَ مِنْ تَنْبَأَيُ الْمُؤْسَلِمُنَ ۞ وأذا سمعوا ٧ الانعام ٦

۽ جڏهن (اُهي) باء تي بيهاربا تڏهن جيڪر کين ڏسين! (تر عجب ڪرين) پوءِ چُوندا تہ آسان کي ارمان آهي (جيڪر دنيا ۾) موٽايا وجون ۽ پُنهنجي پالڻهار جي آيتن کي ڪُوڙ نہ ڀانيون ۽ مُؤمننِ مان تَيون (٢٧). (ذ!) بلك من كان ال جَيكي (كُفر ۽ كُناه) لكائيندا هئا سي (اڄ) كين پدرا نظر آيا ۽ جيكڏمن (دنيا ڏانهن) موٽايا وڃن تر جنَّهن آڪم) کان جهليا ويا سوئي وري ڪرڻ لڳندا ۽ بيشڪ اُهي ضرور ڪوڙا آهن (٢٨). ۽ چـون ٿـا ته هن دنيا جي حياتيءَ کان ِّسواءِ (ٻيو ڪجھ) نہ آھي ۽ اسيــن (سـرڻ کان ڀــوءِ وريَّا ٱٿڻ ُّوارا نہ آهيـون (٢٩). ۽ جنهن مهل پنهنجي پالڻهار جي آڏو بيهاربا (تنهن مهل) جيڪڏهن کين ڏسين (تر عجب ڪرين), (الله) چوندو تر هيءُ اوري جيئرو ٿيڻ) سڄ نر آهِي ڇا؟ چوندا هائو اسان کي پنهنجي پالڻهار جو قسم آهي! (تر سچ آهي)۔ (الله) چوندو تر جيڪي اوهينّ كفر كندا هيؤ تنهن سببان عذاب (جو مزو) چكو (٣٠). جن الله جي ملڻ کي ڪوڙ ڀانيو سي بيشڪ خساري وارا ٿيا۔ تان جو جڏهن اوچَّتو انهن ّتي قيامت اينديّ (تڏهن) چوڻ لڳندا تر اسان اَن (قيامت) بابت جا ڪُوتـاهي ڪئي, تنهن تي اسان کي افسوس آهي ۽ اُهي ينهنجو بار پنهنجن پُدين تي کڻندا۔ خبردار! جيڪي کڻندا سُو بڇڙو آهي (٣١). ۽ دنيا جي حياتي رڳو راند ۽ چرچو آهي۔ ۽ جيڪي پرهيزگار آهن تن لاءِ آخرت جي جاءِ ڀلي آهي۔ پُوءِ ڇو نہ ٿا سمجهو؟ (٣٢). بيشڪ ڄاڻون ٿا تر جيڪي (اُهي) چوندا آهن سو توکي ضرور غمگين ڪندو پوءِ آهي نہ (رڳو) تــوکـي ڪوڙو چوندا آهن َ پر ظالم الله جي آيتن جو انڪار ڪندا آهن (٣٣). ۽ بيشڪ توكَّان اَّڳُ (گهڻا) پيغمبر ڪوڙا سمجهيا ويا هئا پُوءِ پنهنجي ڪوڙي ڀانئجڻ ۽ پنهنجي ڏکوئجڻ تبي ايسين صبر ڪندا رهيا جيسين کين اسان جي مدد پهتي, ۽ الله جي ڳالهين (يعني انجامن) کي (ڪوبر) ڦيريندڙ نہ آهي ۽ بيشڪ تو وٽ پيغمبرن جي ڪجھ خبر آئي آهي (٣٤) .

وَإِنْ كَانَ كَنْرُعَلَيْكَ إِخْرَاضُهُمْ فَأَنِ السَّتَطَعْتَ إِنْ تَنْبَيَّغَى نَفَقًا فِي الْرَضِ أَوْسُلَمًا فِي النَّهَاءِ فَتَأْتِيَهُمُ مِا لِهِ وَكُوْشَاءً اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُلَايُ فَلَا تُلُوْنَنَّ مِنَ الْجُهِلِينَ ﴿ إِنَّمَا السَّيِّجِيْبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالنَّوْقَ يَبْعَثُهُ وَاللَّهُ ثُمَّ اللَّهُ ثُمَّ اللَّهِ مُرْجَعُونَ ﴿ وَ عَالُوُا لَوْلَائِزٌ لَ عَلَيْهِ إِينَةٌ مِّنْ رَبِّهٖ قُلُ إِنَّ اللهَ قَادِرُعَلَ أَنَ تُيْنَزِّلَ ايَةً وَّلِكِنَّ اكْتُرَّهُمُ لِايَعْلَمُوْنَ®وَمَامِنُ دَايَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلِأَظْهِرِ تَطِيْرُ عَنَاحَيْهِ إِلَّاأَمُّوْ آمَثَالُكُوْ مَا فَرَّطُنَا فِ الْكِينِ مِنْ شَيْعٌ نُتُمَّ إلى رَبِّهُ مُعْتُمَّ وُنَ®وَالَّذِيْنَ كَنَّ كُوْا بِالْيِتِنَاصُمُّ وَكُبُرُ فِي الظُّلْمُاتِ مَنْ يَشَيَا اللهُ يُضْلِلُهُ وَمَنْ يَشَأَ يَجْعَلُهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيِّهِ ۞ قُلْ آرَءَ يُتَكُوُ إِنَ ٱللَّهُ عَذَا كُ اللهِ آفَاتَتُكُوُ السَّاعَةُ اَغَيْرَاللهِ تَدَى عُوْنَ اِنْ كُنْتُوطِي قِيْنَ ® بَلْ إِنَّا لَا تَكْخُونَ فَيَكُنِتُفُ مَا تَكُ مُحُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاَّءُ وَتَنْفُونَ مَا تُشْيِرُ كُوْنَ ۚ وَلَقَدُ ٱلْمِسْلَنَا ٓ إِلَى أَمْحِيقِنَ قَتِيلِكَ فَأَخَذُنْ مُ إِلْمُأْسَاء ۅؘالڞۜڗٳۧ؞ڶۘڡؘڷۿؙڎؠؾۜڞڗٷۅٛڹ۞ڡؘڶۅٛڵڔٙٳۮڿٳۧ؞ؙۿؙؠٝ؆ؙۺؙٮٚٲڞۜڗڠ۠ۅۛٵ وَلِكِنْ قَسَتُ قُلُونُهُمُ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطُنُ مَا كَانُوْ إِيمُنُونَ ۞

وأذا سمعوا ٧

جيڪڏهن سندن منهن موڙڻ توکي ڏکيو لڳي ٿو تہ جيڪڏهن زمين ۾ ڪا سرنگھ هڻي سگهين يا آسمان تي ڪا ڏاڪڻ ٺاهي سگهين پوءِ وُلِّنَن كُو َمعجزو آثين (تَدَ آثي أنهن كي ڏيكار!) ۽ جيڪڏهن آلله گهري ها تـ ضرور مڙني كي هدايت تي گذ كري ها پوءِ اڻ ڄاڻن مان نه هج (٣٥). جيكي (حق طلبيندرُّ تي حقي ڳالھ كي) بِدُندا آهن سي ئي (اسلام جي دعوت قبول) ڪنّدا آهنّ (انهن کي الله هدايت كُندُو آهي) ۽ مثلن (يعني كافرن) كي الله قيامت جي ڏينهن اڻـاريندو وريّ ڏانهنس موٽـايّا ويندا (٣٦). ۽ چون ٿـا تـ سندس پالڻهار وٽان اُن (پيغمبر) تي ڪا نشاني ڇو نہ لاٿي ويٹي؟ (اي پيغمبر!) کين چؤ تر الله نِشانيءَ جَي لاهڻ تي وسوارو آهي پر مِنجهانين گهڻا (ماڻهو) نِهِ ڄاڻندا آهن (٣٧). ۽ نڪو زمين ۾ ڪوئي چُرندڙ آهي ۽ نڪو پکي آهي جو پنهنجين کنبڙاتين سان اُڏامي ٿو پُر اُوهان جهڙيون ئي قَومُون آهي۔ (سڀ) ڪا شيءِ ڪتاب (يعني لوح محفوظ) ۾ لکڻ کان سواءِ نہ ڇڏي سون وري پنهنجي پالڻهار ڏانهن گڏ ڪيا ويندا (٣٨). ۽ جن اِسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو سي گونگا ۽ پيوڙا اونداهين ۾ (پيل) آهن۔ الله جنهن کي گهري تنهن کي ڀُلائيندو آهي ۽ جنهن کي گهري تنهن کي سڌي واٽ تي بيهڪ ڏيندو آهي (٣٩). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر (أُوهين) ڏُسو جَيڪڏهن الله جو عذاب اِوهان کي پهچي يا چو نہ (اوهبر) دسو جيڪهن انه جو عداب اوهان سي پهچي يہ قيات اوهان وٽ اچي تہ جيڪڏهن اوهبن سچا آهيو تہ الله کان سواء ڪنهن کي سڏيندا آهيو پوءِ جيڪڏهن گهري تہ جنهن (مصيبت جي لاهڻ) لاءِ اوهبن کيس سڏيندا آهيو سا لاهي ڇڏي ۽ جنهن کي (الله سان) شريڪ ڪندا آهيو سو (اُنهي مهل) وساريندا آهيو (۴۱). ۽ بيشڪ اسان توکان اڳ رُهڻين) اُمتن ڏانهن (پيهنبر) موڪليا پوءِ (اُنهن جي بي فرماني سبب) کين آسان سختي ۽ تڪليف ڏيئي پڪڙيو تر مان آهي زاري ڪُن (۴۲) . پوءِ جنهن مهل اسان جو عُذَاب وٽن پهتو ٿي (تنهن مهل) ڇو نہ ٿي زاري ڪياٽون؟ پر سندين دليون سخت ٿي ويون هيون ۽ جيڪي ڪم ڪندا هئا سي شيطان انهن لاءِ سينگاريا (۴۳). فَلَهَّانَسُوْامَاذُكِّرُوُابِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبُوابَكِّلِّ شُيُّهُ. حَتَّى إِذَا فِرَحُوْا بِهَأَ أُوْتُوْآ أَخَذُ نَهُمُ يَغْتَهُ ۗ فَإِذَا هُــمُ مُّبْلِسُونَ۞فَقُطِعَ دَابِرُالْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْثُ يِلَّهِ رَبِ الْعَلَمِينُ ۞قُلُ أَرَءَ يُنْوُرُ إِنْ أَخَذَا لِلَّهُ سَيْعَكُمُ وَ أَنْصَارَكُمْ وَخَتَهُ عَلَىٰ قُلُوْ بِكُمْ مِّنَ اللَّهُ عَبْرُ اللهِ بِأَتِبُكُمْ بِهُ أَنْظُرْ ۗ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْإِيْتِ ثُمَّ هُمْ يَصُدِ نُونَ ®قُلُ آرَءَ بُتَكُمُ انْ ٱتْكُوْعَنَاكُ الله يَغْتَةً أَوْجَهُرَةً هَلْ يُهُلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الطَّلِيُدُونَ@وَمَانُرْسِلُ الْمُرْسِلِينَ الْأَمْيَتِيْرِيْنَ وَمُنْنِ رِيْنَ فَهُنَّ امِّنَ وَاصْلَحَ فَلَاخُونٌ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَحْزَنُونَ ۞ وَالَّذِينَ كَنَّ بُوْا بِالْنِنَا يَمَتُهُ هُوالْعَنَا الْبِيمَا كَانُوْا <u>نَفُنُقُدُنَ® قُلِ لَا اَقُولُ لَكُوعِنْنِي</u> َخَزَايِنُ اللهِ وَلَا اَعْلَهُ الْغَيْبُ وَلِأَاقُولُ لَكُوْ إِنَّ مَلَكَّ إِنْ التَّبِعُ إِلَّا مَا يُوخِي إِنَّ م قُلُ هَلْ يَمْتَوِي الْأَعْمِي وَالْبَصِيْرُ الْفَلْاتَتَفَكَّرُونَ ٥ وَآنَيْرُبِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ آنَ يُحْتَنَّرُوۤ اللَّهِ رَبِّهِمُ لَيْسَ لَهُ وُتِنَ دُونِهِ وَ لِيُّ وَلا شَفِيعٌ لَكَلَّهُ وَيَتَّقُونَ ﴿

واذا سمعوا ٧ الانعامر ٦

پوءِ جيڪا نصيحت ڏني وين سا جنهن مهل وساريائون (تنهن مهل) مُثّن هر شيءِ جا دروازا گولياسون۔ تان جو جيڪي ڏنو وين تنهن سان جڏهن (چڱيءَ طرح) خوش ٿيا (تڏهن) کين اوچتو پڪڙيو سون پوءِ اهي اُنهيءَ مهلُّ نااميَّد ٿيا (۴۴). پوءِ ظالم قوم جي پاڙ پٽي ويئي۔ ۽ سَبٍ ساّراه جهانن جي پالڻهار الله کي جڳاڻي (۴٥). (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ ڏسو تہ جيڪڏھن اللہ اوھان جا ڪن ۽ اوھان جون اکيون کسي وٺي ۽ اوهان جي دلين تي مهر هڻي ته اُنهيءَ الله کان سواءِ ڪير ٻيو خدا اوهان کي اُهي ڏيندو؟ ڏس تر ڪهڙا دليل بيان ڪريون ٿا وري بر اهي پاسو ڪنڌا آهن (۴٦). (اي پيغمبر کين) چؤ تہ اُوهين خبر ڏيو تہ جيڪڏھن الله جو عذاب اوچتو يا ظاهر ظهور اوهان کي پهچي ته ظالمر قوم کان سواءِ (ٻيو ڪو) هلاڪ ٿيندو ڇا؟ (۴۷).ّ ۽ پيغمبرن کي خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليوسون پوءِ جن مڃيو ۽ پاڻ سڏاريو تن کي ڪو ڀؤ ر آهي ۽ نڪي آهي غمگين ٿيندا (۴۸). ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀائيو تن کي انهيءَ سببان جو بدڪاري ڪندا هئا عذاب پهچندو (۴۹). (اي پيغمبر! کین) چؤ تہ (آءٌ) اوهان کی نہ ٿو چوان تہ مون وٽ اللہ جا خزانا آهن ۽ نڪي (آءٌ) ڳجھ ڄاڻندو آهيان ۽ نڪي اوهان کي ڇِوان ٿو تہ آءٌ ملائڪ آهيان, ۽ جيڪي مون ڏانهن وِحي ڪيو ويندو آهي تنهن کان سواءِ (ٻئي جي) تابعداري نہ ڪندو آهيان۔ چؤ تر انڌو ۽ سجو هڪ جهڙا آهن ڇا؟ پوءِ اوهين ڇو نہ فڪر ڪندا آهيو؟ (٥٠). (اي ييغمبر!) جيكي (ماڻهو) پنهنجي پالڻهار وٽ گڏ ٿيڻ کان ڊجندا آهن تن کي هن (قرآن) سان ڊيڄار الله کان سواءِ انهن جو نڪو سنڀاليندڙ ءِ نَكُو سَفَارِش كَندرٌ آهي مانُ اُهي پرهيز گاري كن (٥١).

وَلاَ تَظْرُدِ الَّذِينَ يَكُ عُونَ رَتِّهُمُ بِالْغَكَا وَفِ وَالْعَثِيّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَاعَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَمُعٌ وَ مَامِنْ حِسَابِكَ عَكِيهِهُ مِنْ شَيْعٌ فَتَطُورُ دَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظِّلِمِينَ®وَكَنْ إِلَكَ فَتَنَّأ بَعْضُهُمْ بِبَعْضِ لِيَغُولُوْ ٱلْمَؤُلِّزَ مَنَّ اللهُ عَلَيْهِ وُمِّنَ بَيْنِنَا - اَلَيْسَ اللهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّكِرِيُنَ[©] وَإِذَا حَآءُكَ الَّذِي يُنَ يُؤْمِنُونَ بِالْتِينَا فَقُلُ سَلَوٌ عَلَيْكُوْكَتَبَ رَّتُكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ ۖ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُوْ مُنْوَءُ الجَهَالَةِ ثُمَّ تَأْكِ مِنْ بَعُدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَتَّهُ غَفُوْرُتَّحِيْمُ ۖ وَأَصْلَحَ فَأَتَّهُ غَفُورُتَّكِمِيْمُ ۖ وَأَصْلَحَ فَأَتَّهُ غَفُورُتُكِمِيْمُ ۖ وَأَصْلَحَ فَأَتَّهُ غَفُورُتُكِمِيْمُ ۖ وَأَصْلَحَ فَأَتَّهُ غَفُورُتُكِمِيْمُ فَاللَّهُ عَلَيْهِ لَكُ نُفَصِّلُ الْابِي وَلِتَنْتَبِينَ سَبِينُ الْمُجْرِمِينَ وَلِتَنْتَبِينَ سَبِينُ الْمُجْرِمِينَ وَفُلُ إِنَّ نُهِيْتُ آنُ آعَبُكَ الَّذِيْنَ تَكُ عُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ قُلْ لَّآ اَتَّبِعُرَاهُوَ إِنَّ كُوْ فَتَكُضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَامِنَ النُّهُتَ بِينَ ؈ قُلُ إِنَّ عَلَى يَيِّنَةٍ مِّنُ رِّ بِي وَكَنَّا بَثُوْرِيهُ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِن الْكُلُو الْكَرِيلُو يَقَصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُالْفْصِيلِيْنَ ﴿ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعُجِلُوْنَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بُدْنِي وَبَيْنَكُمُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّلِمِينَ ۗ

وأذا سمعوا ٧ الانعامر ٦

ACTIVICATION CONTRACTOR

۽ جيڪي پنهنجي پالڻهار کي صبح ۽ سانجهيءَ جو سندس رضامندي گهرندڙ ٿي سڏيندا آهن تن کي نہ تڙ۔ توتي سندن ڪجھ بر حساب نہ آهي ۽ نڪي مٿن تنهنجو ڪجھ بر حساب آهي جو اُنهن کي تڙيندين (۽ جي کين تڙيندين) تر نامناسب ڪمن ڪندڙن مان ٿيندين (٥٢). ۽ اهڙي طرح منجهانٽن ڪن کي ڪن سان پرکيوسون تہ چون تہ هي اهي آهن ڇا جن تي اسان منجهان الله احسان ڪيو آهي؟ الله شڪر ڪندڙن کي نہ ڄاڻندو آهي ڇا؟ (٥٣). ۽ جيڪي اسان جي آيتن کي مڃيندا آهن سي جڏهن ٿو وٽ اچن تر (اُنهن کي) چؤ تر السلامر عليڪر اوهان جي پالڻهار پَاڻُ تي ٻاجھ لازم ڪئي آهي تُر اوهان مان جيڪو بي علميءَ سان ڪا بڇڙائي ڪندو وري اُن کان پوءِ توبھ ڪيائين ۽ سڌريو تہ اُھو (اللہ) بخشقهار مهربان آھي (٥٤). ۽ اھڙيءَ طرح آيتون بيان ڪندا آهيون (تر عمل ڪريو) ۽ اهن لاءِ) تر گهنگارن جو رستو (ماڻهن تي) پڌرو ٿئي (٥٥). (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ اللہ کان سواءِ جين کي سڏيو ٿا تن جي عبادت ڪرڻ کان مون کي منع ڪڻي ويئي آهي۔ ۽ چؤ تر آءُ اوهان جي سَدَن جي تابعداري نہ ڪندس (نہ تہ) بيشڪ اُنهي مهل گمراه ٿيندس ۽ آءٌ هدايت وارن مان نہ هوندس (٥٦). چؤ تـ آءٌ پنهنجي پالڻهار جي بِڌري حجت تي آهيان ۽ اوهان اُن کي ڪوڙ ڀائيو آهي۔ جنهن شيءِ جي تڪڙ ڪندا اهيو سا مون وٽ نہ آهي (اهڙو) حڪم الله کان سواءِ ٻئي ڪنھن جي اختيار ۾ نہ آهي اُهو سچ کي بيان ڪندو آهي ۽ اُهو (سڀني) فيصلي ڪندڙن گان يِلُو آهي (٥٧). چؤ تر جنهن جي تڪڙ ڪندا آهيو سا جيڪڏھن مون وٽ ھجي ھا تہ منھنجي ۽ اوھـان جي وچ ۾ فيصلو ٿي وڃي ها۔ ۽ الله ظالمن کي چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي (٥٨) .

وَعِنَكُ هُ مَفَا يَحُوا لَغَدُبِ لَا يَعُكُمُهُما ۚ إِلَّا هُوَ وَنَعُلَمُ مَا فِي الْهُرِّ وَالْمَحُ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةِ إِلَا يَعْلَمُهُا وَلِاَحْبَةِ فَي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَاطَب ٷڵڒٵۣڛٳڵٳڣٛڮؿؠڟؠؽڹ۞ۏۿؙۅٳڷڹؽؙؾۜۊۜڣٝڬٛۄ۫ۑٳڷؽڶۅ يَعُلُوُمَا جَرَحْتُو بِالنَّهَارِ نُعُ يَبَعُثُكُو فِيهِ لِيُقْضَى آجَلُ مُسَمِّي تْمُرَالَيْهِ مُرْجِعُكُونُتْمَ يُبَيِّئُكُوبِهَاكُنْتُوتَعَهَلُونَ ٥٠ وَهُوَالْقَاهِمُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَبُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّى إِذَا حِآءً آحَكَ كُمُ الْمَوْتُ تَوَقَّتُهُ رُسُلُنَا وَهُمُولا يُفَرِّطُونَ ۞ تُمَّرُدُ وَآلِلَ اللهِ مَوْللهُ وَانْعَقَ ٱلْاللهُ الْعُكُونَ وَهُوَاسْرَعُ الْعَيب بَن ®قُلْ مَنْ يُنَجِيكُ فُرِينَ ظُلْمُنتِ الْبَرِ وَالْبَحِرِينَ عُوْيَهُ تَضَرُّعًا وَّنُفْيَةً لَيْنَ ٱغْدِنَامِنُ هٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّيْرِيْنَ®قُلِ اللهُ يُنَجِّيكُمُّ مِّهُمَا وَمِنْ كُلِّ كَرُبٍ ثُمَّرًا نُتُوتُتُثُرُكُونَ ®قُلُ هُوَالْقَادِ رُعَلَى إِنْ يَيْعُتَ عَلَيْكُمْ عِنَا الْمَاصِّنَ فَوْقِكُمُ الْوَمِنُ تَعْتِ الْمُطْلِكُمُ الْوَ يَلْبِسَكُوْ بِثِيعًا وَّيُٰذِيْقَ بَعْضَكُوْ بَاسٌ بَعْضِ ٱنْظُرْكَيْفَ نُصَرِّفُ الْإلَيْ لَعَكَمُهُمْ يَفْقَهُونَ ®وَكُذَّب بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَالْحَيُّ ثُلُ ڷۜٮٮؙٛۜؗعَكَيْكُوۡبِوَكِيۡل®ٰلِكُٰڸٞؠؘٳڞؙٮٛڡٞڠؙڗ۠ۊۜڛۅؘۛڬۼٙڰؠٛۅٛؽ ۞ وأذا سمعوا ٧ الانعام ٦

۽ وٽس ڳجھ جون ڪنجيون آھن ان اڳجھ جي ڪنجين) کي الله گان سواءِ (ٻيو ڪو بر) ڪونہ ڄاڻندو آهي۔ ۽ جيڪي پٽن ۽ درياڻن ۾ آهي سو ايہ آهو) ڄاڻندو آهي ۽ ڪوئي پن نہ ڪرندو آهي پر ان کي اُهُو ڄَاڻندو آهي ۽ نڪي ڪو داڻو زمين جي اونداهين ۾ ٽڪي ڪا آلي ۽ نِڪي ڪَآ سِڪي شيءِ پڌري ڪتاب ۾ (لکيل) هجڻ کان سُواءٌ آهي (٥٩). ۽ اُهو (الله) آهي جيڪو اوهان کي رات جو (ڄڻڪ) ماري ٿو ۽ جيڪِي اوهين ڏينهن جو ڪمايو ٿا سُو (بہ) ڄاڻندو آهي وري اومانٌ کي اُنَّ مان هن لاءِ (جاً ڳاڻي) اُٽاريندو آهي تہ مقرر ٿيلُ مدت پوري ڪُراڻي وڃي, وري اوهان (سَڀني) جو ڏانهس موٽڻ آهي وري اوهين جيڪي ڪنڌا آهيو تنهن جي اُوهان کي سُڌ ڏيندو (٦٠). ۽ اُهُو پنهنجن ٻانهن تي غالب آهي ۽ آوهانَ تي پنهنجاَ نگهبان موڪليندو آھي۔ تان جو جڏھن اوھان منجھان ڪنھن ھڪ کي موت پھچي تذَّهُن اسِان جَا قاصد (مُلائڪ) ان کي ماريندا آهن ۽ اُهِي ڪوتاهي نَر كندا آهن (٦١). وري (سڀ مثل) سنّدن سڄي ڌڻيءَ الله ڏانهن موٽمايا ويندا۔ خبردار ان جو حڪمہ (غالب) آهي ۽ آهو جَلد حسابُ وٺندڙ آهي (٦٢). (اَي پيغمبر!) چؤ ته اوهان کي پٽن ۽ دريائن جي اونداهين کانْ ڪير ڇڏائيندو آهي (جڏهن) کيس زاريءَ سان ۽ ڳجهوسڏيندا آهيو؟ (۽ چُوندا آهيو) تـُ جيڪڏهن اسان کي هن (ڏٽ) کان (الله) حِدُّايو تُر شڪِر ڪندڙن مان ضرور ٿينداسون (٦٣). (اي پيغمبر! کَين) چؤ تہ اللہ اوہان کی اُن کان ۽ سڀ ڪِنهن ڏک کان ڇَڏائيندو آهي وري (بر) اوهين (ان سان) شرڪ ڪندا آهيو (٦٤). (اي پيغمبر!) کين ُچُوَّ تـ اُهـو َ(الله) اوهان تي اوهان جي مٿان يا اوهان جي پيرن جي هيئان عُذاب مُوكلڻ لاءِ وسُوارو آهي يا اوهان کي ٽولي ٽُولي ڪريَّ وِچڙاڻي ۽ اوهان مان ڪن کي ڪن جي لڙاڻيءَ آ(جو مزو) چکاڻي_ ڏس تِه اسين ڪهڙيءَ طرح (طرّحين طرحيّن) دليّل بيان ٿا ڪريون ُ ته مانَ أهي سَمجهنُ (٦٥). ۽ تنهنجي قومُ أنَّ (قرآنُ) کي ڪوڙ ڀانيو ۽ (حقيقت ڪري) اهو يلڪل سڇ آهي۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تـ (ايّا) اِوهان جو نمي وار نہ آهيان (٦٦). هُر هڪ شيءِ لاءِ هڪ وقت مقرر آهي ۽ سگهو جاڻندؤ (٦٧).

وَإِذَا رَآيِتُ الَّذِينَ يَغُوضُونَ فَيَ الْتِنَا فَأَغُرِضُ عَنْهُمُ حَتَّم ، يَخُوْثُوا فِي حَدِيثِ غَيْرِ ﴿ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْظُ فَكَ لَقَعْتُ يَعُدَالذِّكُوْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِينِ @وَمَاعَلَى الَّذِينَ يَتَّقُوْنَ ڡؚڽ۫ڿڛٳؘؠۿۄؙۺۣڽؙۺؘٛؿٞٞٷڵڸۯڹۮۣػۯ۬ؽڵۼۜڴۿؙۄ۫ۑۜؾٚڠؙۊؙؽ؈ۘۏۮڔ النَّن رْيَا لِتَّخَذُوْ ادْ يُنَهُوهُ لَعِيَّا وَّ لَهُوًّا وَّغَرَّتُهُو الْحِيدُةُ النُّانِكَاوَ ذَكِّرْيِهَ أَنْ تُبُلِّلَ نَفْنٌ إِبِمَا كُنَّيْتُ لَيْسَ لَهَامِنْ دُونِ اللهِ <u>ۅٙ</u>ڰؙۊٙڒۺؘڣؽڠ_{ؖٷڶ}ڹؾۼڽڶڴڰؘۼڶڔڶڰڔ۫ۏؙڿۮؙڡؚؠ۫ؠٵۅؙڵڵ۪ الَّذِينَ أَيْسِنُوا بِمَا كَسَبُوا الْهُدُونَكُوا كِمِنْ حِينْمِ وَعَذَابُ ٱلنَّهُ بِمَا كَانُوْ الْكُفْرُاوُنَ ^{حَ}قُلْ آنَتُ عُوْامِنْ دُوْنِ اللهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلِانَفُرُّنَا وَنُرَدُّعُلَى آغْقَائِنَا بَعْدَا ذُهَامِنَا اللهُ كَالَّذِي اسْتَهُوتُهُ الشَّيْطِينُ فِي الْرَيْضِ حَيْرانَ لَهُ آصُعْكُ تَكُ عُوْنَهُ إِلَى الْهُكَ يِ اكْتِنَا ۚ قُلْ إِنَّ هُكَ يِ اللَّهِ هُوَ الْهُدُيُّ وَامُرْنَالِنُسُلِمَ لِرَبِّ الْعُلِمِينَ هُوَأَنَّ أَقِيبُمُواالصَّالُوةَ وَ اتَّكُوْهُ وَهُوَالَّذِيُّ إِلَيْهِ تَخْتُرُونَ ۞وَهُوَالَّذِ يُخَلَّ السَّمُوتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَرَيْقُولُ كُنَّ فَيَكُونُ مَ

واذا سمعوا ٧

۽ جيڪي اسان جي آيتن بابت اجايو بحث ڪندا آهن تن کي جڏهن ڏسين تر ايستائين کانئن منهن موڙ جيستائين اُن ڌاران ٻي ڪنهن ڳالھ ۾ بحث ڪن۔ ۽ جيڪڏهن شيطان توکان وسارائي تہ ياد اچڻ کان "پوءِ ظالم ٽوليءَ سان گڏ نہ ويھ (٦٨). ۽ جيڪي پرھيزگاري ڪندا آهن تن تي اُنهنَ (ظالمن) جي حسابِ جي ڪجھ بر (ڇڪتاڻ) نہ آهي پر (اَنهن تي) نصيحت ڪرڻُ لازم آهي تَـ مان اُهي ِ ڊڄن (٦٩). ۽ (ايّ پيغمبر!) جن ينهنجي دين کي راند ۽ تناشو بڻايو آهي ۽ کين دنيا جي حياتيءَ ئڳيو آهي تن کي ڇڏي ڏي ۽ قرآن سان نصيحت ڪر مثانّ (قيامت جي ڏينهن) ڪوئي پنهنجي ڪئي جي سببان (هلاڪت ۾) قاسي. الله کان سواءِ اُن جو نہ ڪو مددگار ۽ نہ ڪو سفارش ڪندڙ آهي، ۽ جيڪڏهن سڀ ڪا شيءِ عوض ڏيندو ته کانئس نہ ورتو ويندو۔ اهي آهن جو جيڪي ڪيائون تنهن سببان (هلاڪت ۾) ڦاسي ويا اُنهن لاءِ ٽهڪندڙ پاڻيءَ مان پيڻ ۽ ڏکوئيندڙ عذاب اُنهي ڪري آهي جو ڪفر ڪندا هئا (٧٠). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر الله کان سوآءِ اهڙي کي سڏيون ڇا جيڪو اسان کي نہ ڪي سک ڏيندو آهي ۽ نہ ڪي ڏک ڏيندو آهي؟ ۽ اُنهيءَ کان پوءِ جو الله اسان کي هدايت ڪئي اُنهيءَ وانگر پنهنجين کڙين (ڀر پوءِ) تي موٽايا وڃون ڇا؟ جنھن کي شيطانن جھنگ ۾ ڀلائي ڇڏيو هجي اُھو حيران پيو ڦري سندس ڪي دوست هجن جي ان کي سڌي رستي ڏانھن پيا سڏين تر اسان ڏانهن آج (۽ اهو اچي ئي نر) (اُي پيغمبر! کين) چؤ تہ يقينا اللہ جي ڏسيل واٽ اهائي سڏي واٽ آهي ۽ اسان کي حڪم ڏنو ويو آهي ته جهانن جي پالڻهار جي فرمانبرداري ڪريون (٧١). ۽ (هيءُ بر حڪم ڏنو ويو آهي) تہ نماز پڙهُو ۽ کانئس ڊڄو ۽ اُهو (الله) آهي جنهن ڏانهن اُتَّارِيَّا وَيِندُوُّ (٧٢). ۽ اُهوئي آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي رٿ سان بڻايو آهي۔ ۽ جنهن ڏينهن (قيامت لاءِ) چوندو تہ ٿيءُ تہ ٿي پوندي.

قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلُكُ يَوْمَ نُيْفَخُ فِي الصُّوْرِ عِلِمُ الْفَيْبِ وَ الثَّمَادَةِ وَهُوَ الْكِينِيُ الْخَبِيرُ ﴿ وَإِذْ قَالَ إِبْرِهِيْمُ لِكِبِيهِ ازْرَ ٱتَتَخِنْ ٱصَنَامًا اللَّهَةَ *إِنَّ ٱربكَ وَقُومُكَ فِي صَلَّى ثَمِينٍ ؟ وَكَذَاكَ نُرِينَ ابْرُهِينَهُ مَلَكُونَ السَّمَا تِهَ وَالْرَضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْنُهُ قِنِيْنَ @فَلَمَّاجِرً عَلَيْهِ الَّيْلُ رَا كَوْكُنَّا ۚ قَالَ هَٰذَا رَيِّنُ ۚ فَكُتِّنَا ٓ اَفَلَ قَالَ لِآارُحِبُ الْإِفِلِينَ۞ فَكَتَّا رَا الْقَمْرَ بَازِغًا قَالَ هَذَارَيِّ قَلَتَا اَقَلَ قَالَ لِينَ لَوْيَهُدِنْ رَبِّ لَاكُونَنَّ مِنَ الْقَدِّمِ الطَّلَّالَيْنَ@فَلَتَارًا التَّمِسُ بَارَغَةً قَالَ هٰذَارِينَ هٰ كَا ٱلْكُو ۚ فَلَمَّا ٱفَّكَتُ قَالَ لِفَوْمِ إِنَّ بَرِنَّي ثُرِيًّ فَيُعِمَّا تُشُورُ كُونَ @ إِنَّ وَجَهَٰتُ وَجُهِيَ لِلَّذِي فَطَرَالتَّهٰوٰتِ وَالْأَرْضَ حَنِيْفًا وَّمَاۤ ٳٙڬٳڡڹ**ٳڵۺؙڔڮ؈ؙٛۏۘ**ڮڴٳٚڿ؋ۊؘۘۅٛڡؙ؋ڟٙڶٳؘڠؙڴڴڿڗٚؽ؋ٳٮڵڡ وَقَلُ هَالِمِنْ وَلاَ آخَافُ مَا تُتُورُونَ بِهَ إِلَّا آنُ تَشَاءُ رَتَّى شَنًّا مِ وَسِعَ رَقَ كُلُّ شَيُّ عِلْمًا ۖ أَفَلَاتَتَنَكَّرُونَ ۞ وَكَتَ أَخَاتُ مَا ٓ إِثْرَكْنُهُ وَلاَ تَخَافُونَ ٱتَكُمُ ٱشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَهُ يُنَزِّلُ بِهِ عَلَيْكُمُّ سُلْطِنًا ۚ فَأَيُّ الْفَرِيْقِينِ آحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُوتَعَلَّمُونَ ۞ واذا سمعوا ٧ الانعامر ٦

سندس ڳالھ سچي آھي۔ ۽ جنھن ڏينھن صور ۾ ڦوڪيو ويندو (تنھن ڏينهنَ) رڳو اُن جَي بآدشاهي آهي۔ ڳجھ ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ آهي۔ ۽ اُهو حَكَيت وارو خبردار آهي (٧٣). ۽ اياد ڪر) جڏهن إبراهيمر پُنهنجي پيءُ آزر کي چيو تـ بتن کي خدا ڪري ڇو ٿو وٺين؟ آءٌ توکي ۽ تنهنجي قوم کي بيشڪ پڌري گمراهيءَ ۾ ڏسان ٿو (٧۴). ۽ اُهڙيءَ طَرَح اَبرِاهيمُ کي آسمانُن ۽ زمين جيّ بادشاهي ڏيکاري سون ٿيّ (هن لاءِ) تر (أهو) يقين كندڙن مان ٿئي (٧٥). پوءِ جنهن مهل رات مٿس اونداهي ڪئي (تنهن مهل آسمان ۾) هڪ تارو ڏٺائين, چيائين هيءُ منهنجو پالڻهار آهي. پوءِ جنهن مهل "أهو) لئنو (تنهن مهل) چيائين تر لهندڙن کي پيارو آر ٿو رکان (٧٦). پُوءِ جنهن مهل چنڊ کي چمڪندڙ ڏنائين (تنهن مهل) چيائين تر هيءُ منهنجو پالڻهار آهي, پوءِ جنهن مهـل لــُتـو (تنهن مهل) چيائين تر جيڪڏهن منهنجو پالڻهار مـون کي هدايت نہ ڪندو تہ آءٌ ضرور گمراھ قوم مان ٿيندس (٧٧). پُوءِ جنهن مهل سج کي چيڪندڙ ڏٺيائين (تنهن مهل) چيائين تر هيءُ منهنجو پالٹھار آهي آجو) هيءُ وڏو آهي. پوءِ جنهن مهل لٿو تہ چيائين تر اي منهنجي قومرً! جن کي (اوهين خدا سان) شريڪ بٽاليندا آهيو تن کان آء بيزار آهيان (٧٨). مون (سڀني کان) هڪ طرفو تي پنهنجي مهاڙ کِي اُنهيءَ الله ڏانهن سامهون ڪيو آهي جنهن آسمانن ۽ ڙمين کي بڻايو آهي ۽ آءٌ مشرڪن مان نہ آهيان (٧٩). ۽ سندس قوم ساڻس تكرار كيو. چيائين ته (اوهين) الله بابت مون سان هن حالت مر ڇو ٿا تڪرار ڪريو جو بيشڪ مون کي سڌي رستي لاتو اٿس؟ ۽ جُنهن کي ساڻس شريڪ ڪريو ٿا تنهن کان ڪِين ڊڄندس پڙ منهنجي پاَلَتْهار جو ڪجھ (ڪرڻ) گهريو اسو ٿيڻو آهي)۔ سڀ ڪا شيءِ منهنجي پالڻهار جي علم ۾ سمائي آهي۔ پوءِ آوهين ڇو نہ نصيحت محيندا آهيو؟ (٨٠). ۽ جنهن کي (الله سان) شريڪ ڪريو ٿا تنهن کان ڪيئن ڊڄندس ۽ (اوهين) هن کان نہ ٿا ڊڄو جو اوهين الله سان اهو شريك كندا آهيو جنهن جي اوهان وٽ ڪا حجت لاتِل نه آهي۔ جيڪڏهن اوهين ڄاڻندا آهيو (تر ٻڌايو تر) ٻنهي تولين مانَ ڪهڙي اَمن جي وڌيڪ حقدار آهي؟ (٨١).

ٱلَّذِينَ امَنُوا وَلَوْ يَلْبِسُوۤ البِمَانَهُ ويظُلِّمُ اوُلَّبِكَ لَهُوُ الْأَمْنُ وَهُوْمُنُهُ مِنْكُونَ ﴿ وَتِلْكَ مُحْتَنَأَ الْتُمْنَأَ الْبُواهِ مُوعَلَىٰ قَدُمُهِ ﴿ نَرْفَعُ دَرَحٰتِ مَّنْ ثَمَّاءُ إِنَّ رَبِّكَ حَكِيْمُ عِلِيْتُ ﴿ وَهَبْنَا لَهُ السَّحْقَ وَيَعْقُونَ * كُلَّاهِكَ أَنَا ۚ وَذُكَّاهِكَ لِنَا مِنْ قَيْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْنَى وَآيَثُوْبَ وَيُوْسُفَ وَمُوْلِي وَ ۿۯؙۏۜڹۧٷڲۮٳڮ ۼٛڗۣؠ۩ڷؠؙڂڛڹؽڹۜ۞ۨۅٙڒڲڔؾۜٳۅؘڲۼؠؙۅؘعِمْلي وَالْمَاسِ كُلُّ مُّتِنَ الصَّلِحِيْنَ فَوَاسْمِعِيْلَ وَالْبِسَعَ وَيُونِّسُ وَلْوُطُاوَكُلًّا فَضَلْمَاعَلَى الْعَلَمِينَ۞ُومِنُ الْأَبِهُمُ وَفُرِّيَّتِهِمُ وَانْوَانِهِوْ وَاجْتَبَيْنَا هُوْوَهَكَ يُنْاهُو إلى صِرَاطِ مُسْتَقِيُّهِ ® ذٰ لِكَ هُدَى اللهِ يَهُدِي بِهِ مَنْ يَشَا أُورُن عِبَادِهِ وَلَوْ اَشُرَكُ الْعَيْطُ عَنْهُمْ مِنَّا كَانْدَا يَعْمَلُوْنَ الْوَلَيْكَ الَّذِيثِيَ اتَنْهُهُ الْكِتْبَ وَالْحُكْمُ وَالنُّبُوَّةَ ۚ فَأَنْ يَكُفُنْ بِهَا هَٰٓؤُلَّاءِ فَقَدُ وَكُلْنَا بِهَا قُوْمًا لَكُسُوْ إِيهَا بِكُفِي بِينَ ۞ أُولِنَّكَ اكَذِيْنَ هَدَى اللهُ فَبِهُا لهُمُ إِثْتَ دِهُ * قُلُ لُآ اَسْتَكُكُوْعَكَ الْهِ أَجُرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكُوٰى لِلْعَلَمِ أَنْ

وأذا سمعوا ٧ الانعامر ٦

جن ايبان آندو ۽ پنهنجي ايبان کي ڪفر سان نہ وچڙايو اُنهن لاءِ اُمن آهي ۽ اُهي هدايت وارا آهن (٨٢). ۽ هي اسان جو دليل آهي جو ابراهیم کی سندس قوم تی (مقابلی لاءِ) ذُنوسون۔ جنھن کی گھرندا اهيون تنهن کي درجن ۾ مٿاهون ڪندا آهيون۔ بيشڪ تنهنجو پالڻهار حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي (٨٣). ۽ ابراهيم کي اسحاق ۽ يعقوب عطا ڪيوسون۔ سڀني کي هدايت ڪئي سون, ۽ ااُن کان) اڳ نوح کي هدايت ڪئي سون ۽ سندس اولاد مان دائود کي ۽ سليمان ۽ ايوب ۽ يوسف ۽ موسى ۽ هارون کي (هدايت ڪئي سون)۔ ۽ اهڙيءَ طرح اسين ڀلارن کي بدلو ڏيندا آهيون (۸۴). ۽ زڪريا ۽ يحيٰ ۽ عيسيٰ ۽ الياس كي به جو هر هك يلارن مان هو (١٨٥). ۽ اسماعيل ۽ يسع ۽ يونس ۽ لوط کي بر۔ ۽ سڀني کي جڳ (جي رهندڙن) تي فضيلت ڏني سون (٨٦). ۽ سندن پين ڏاڏن ۽ سندن اولاد ۽ سندس ڀائرن مان بہ، ۽ کين سڳورو ڪيوسون ۽ کين سڌي واٽ ڏانهن هدايت ڪئي سون (٨٧). إها الله جي هدايت آهي پنهنجن ٻانهن مان جنهن لاءِ گهري تنهن کي اُن سان رستي لائي ۽ جيڪڏهن (اِهي ماڻهو) شرڪ ڪن ها تر جيڪي ڪمايائون سو کانئن ضرور ناس ٿئي ها (٨٨). اهي اُهي آهن جن کي ڪتاب ۽ حڪمت ۽ پيغمبري ڏني سون پوءِ جيڪڏهن هي ماڻهو اُن (قرآن جي ڳالهين) کي نر مڃين تر بيشڪ اسان هڪ قومر کي مقرر ڪيو آهي جو اُن (قرآن جي ڳالهين) جا انڪار ڪندڙ نہ ٿيندا (٨٩). اهي اُهي آهن جن کي الله هدايت ڪئي آهي پوءِ تون بہ سندن طريقي تي پيروي ڪر چؤ تہ اوهان کان اُنّ (پيغام پهچائڻ) تي ڪو اجورو نہ ٿو گهران اهو قرآن خاص جهان (وارن) لاءِ نصيحت آهي (٩٠).

وَمَا قَدَرُوااللَّهَ حَتَّى قَدُرَهَ إِذْ قَالُهُ الْمَآانُولَ اللَّهُ عَلَى مَشْر مِّنْ شَيُّ قُلُ مِنْ أَنْزَلَ الْكِتْبَ الَّذِي حَاءَيهِ مُوْسَى نُورًا وَ هُدَّى لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَوَاطِيسُ مُّنُكُونَهَا وَتَغَفُونَ كَبْيُرًا * وَعُلِّمُتُوْمُ الْوَتَعْلَمُوا اَنْتُو وَلاَ الْإِذْكُو قُل اللَّهُ نُثْوَدَرُهُ مُونَ خَوْضِهُمُ يَلْعَبُونَ ® وَهِنَ اِيَتْكَ أَنْزُ لَنْهُ مُلْرَكُمُّصَّةِ قُ الَّذِي بَيْنَ يَكَيْهِ وَلِتُنْذِرَامُ الْقُرانِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذَانَ يُؤْمِنُونَ بِالْأِخِرَةِ يُوْمِنُونَ بِهِ وَهُدُعَلَى صَلَاتِهِمْ يُعَافِظُونَ ۗ وَمَنَ ٱڟٚڮؙۄڛۜڹٳۏٛؾڒؠۼٙڸٳڵڸۅػڹ؆ٳٚٳۏٛۊٵڶٳٛۏڿٳڶؾۜۅڬڎؽڿ الَّهُ شَيْئٌ وَمِنْ قَالَ سَأَنْوِ لُ مِثْلَ مَأَانُوْلَ اللَّهُ وَلَوْ تَوْكَافِيا الظَّلِمُونَ فِي خَمَرْتِ الْمُؤْتِ وَالْمَلِّكَةُ بَاسِطُوۤ ٱلِّذِي يُهِمَّ أَخْرِجُوۤ ٓ ٱنَفْسَكُوۡ ٱلۡبُوۡمَرُغُوۡرُوۡنَ عَنَابَ الۡهُوۡنِ بِمَا كُنۡتُوۡتَعُوۡلُوۡنَ عَلَى اللهِ غَيْرَالْحَقَّ وَكُنْتُوْ عَنَ إِيتِهِ تَسْتَكُيْرُوْنَ® وَلَقَدُرِجِمُتُكُوْنَ فُ الذي كِمَا خَلَقَتْكُمْ أَوَّ لَ مَرَّةٍ وَّتَوَكَّنُهُ قَاخَوَّ لَنَكُهُ وَرَأْءَ ظُهُورِكُمُّ وَمَانَرُاي مَعَكُمُ شُفْعَا ءُكُوالَّذِينِ زَعَمَتُهُ أَتَّهُمُ فِنَكُونُ شُرَكُواْ لَقَدُ تَقَطَّعَ نَسْكُهُ وَضَلَّ عَنَكُمْ مَا كُنْتُونَ نُعُمُونَ ﴿

واذا سمعوا ٧

۽ اُنهن (يهودين) الله جو سندس مانُ موافق قدر (جيئن کيس جُڳاڻي تَيْشُ) نِه ڪيو هن ڪري جو چيائون تر الله ڪنهن ماڻهو تي ڪجھ آ. لاَتُو آهي (اي پيغمبر! كين) چؤ تـ أهو كتاب كنهن لاَتُو جيكو موسىٰ أندو هو؟ جو ماڻهن لاءِ نور ۽ هدايت هو جنهن کي اُوهين جَزةَ جَزةَ كُرِيو ٿا اُن (جي ڪنهن ڀاڱي) کي پڌرو ڪنڌا آهيو ۽ گهڻُو لڪائيندا آهيو ۽ جيڪي (ڳاُلهيُون) ّن ڪَي اُوهين ۽ ن ڪَي اوِهمان جا پیءُ ڈاڈا جَالُندا هئا سِی اُوهان کی سیکاریوں ویوں۔ چؤ تُہ الله (كتابٌ لاتو آهي) وري أنهّن كي سندن اجائي بيحث ۾ راند ڪندو ڇڏي ڏي (٩١). ۽ هيءُ ڪتاب برڪت وارو آهي, ان کي جيڪي (ڪتاب) ان کان اڳ آهن تن کي سچو ڪندڙ ڪري لاڻوسون هن لاءِ تر (تون) مڪي وارن ۽ سندس آس پاس وارن کي ڊِيڄارين ۽ جيڪي آخرت کي ميجيندا آهن سي اُن (قرآن) کي مڃيندا آهن ۽ آهي پنهنجين نمازن جي سنڀال ڪندا آهن (٩٢). ۽ ان کان وڌيڪ ظالمُ ڪير آهي جيڪُو اللہ تي ڪوڙو ناھ ٺاهي يا چوي تہ مُون ڏانهن وحي ڪيو ويو آهي ۽ ڏانهنس ڪجھ بر وحي نُر ڪيو ويو هجي يا چوي َّة جيئن الله أكتاب) نازل كيو آهي تيئن آءُ (بـ ڪتاب) نازل ڪندس، ۽ (اي پيغببر!) جيڪڏهن ڏسين (تر جيڪر عجب لڳيئي) جڏهن ظالم موت جي سڪراتن ۾ هوندا ۽ ملائڪ پنهنجن هٿن کي ڊگهو ڪندا (۽ چوندا) تر پنهنجن ساهن کي ٻاهر ڪڍو۔ اڄ آوهان کي خواري واري عذاب جي سزا اِنهيءَ سيباُن ڏني ويندي جوَّ اوهين الله تي ناحق (ڳالهيون) چوندا هيؤ ۽ سندس آيتن کان وڏائي ڪندا هيؤ (٩٣). ۽ بيشڪ اسان وٽ (ائين) هڪ هڪ ٿي آيؤ جيئن اوهان کي پهرين ڀيري پيدا ڪيو هوسون ۽ جيڪي اوهان کي عطا ڪيو هوسون سو آوهان پنهنجين پٺين پوڻتان ڇڏي ڏنو ۽ اوهان جا سفارشٌ كُندُرُ اوهَانُ سانُ كُنْهُ نَهُ تَا دُسُونُ جَن كَي أُوهِينَ "پنهنجن (احتياجن پوري ڪرڻ) ۾ (الله سان) شريڪ ڀائڻينڏا هيؤ۔ بيشڪ اوهان جو پاڻ ۾ ڳانڍاپو ڇنو ۽ جن کي اوهين ڀانئيندا هيؤ سي اوهان كان يلجى ويا (٩٤).

إِنَّ اللَّهَ فِلْقُ الْعَبِّ وَالنَّوٰى يُغُرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمِيَّتِ وَغُغُرجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحِيِّ ذَٰ لِكُواللهُ فَأَنِّ ثُوْفَكُونَ®فَالِقُ الْرِصْيَاحِوْ جَعَلَ النَّكَ سَكِّنا وَّالشَّهُ مُن وَالْقَيْرَ حُسْبَانًا وْلِكَ تَقْتُ كُولُكُمْ يُورُ اْعَلَمُهُ ۞ وَهُوَ الَّذِي يَجَعَلَ لَكُوُ الثَّيُو مُرَ لِتَهُتَّنُ وَإِبِهَا فِيُ ظْلُمْتِ الْبَرِّوَالْبَيْرُ قَلَ فَصَّلْنَا الْإِلْيِتِ لِقَوْمِ يَّعْلَمُونَ[®] وَ هُوَالَّذِئَ ٱنْشَاكُمُومِّن تَفْشِ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرُّ وَمُسْتَوْدَحُ قَدُ فَصَّلْنَا الْأِلْيِ لِقَوْمِ تَيْفَقَهُونَ@وَهُوَ الَّذِي أَانُزَلَ مِنَ التتمآء مآء فأخرجنايه نبات كل شئ فأخرجنامنه خضرًا نْخُرِجُ مِنْهُ حَتَّانُتُرَاكِيًا وَمِنَ التَّغْلِ مِنْ طَلِعِهَا قِنُوانٌ دَانِيَةٌ * وَّجَنْتِ مِّنْ أَعْنَابِ وَالزَّيْنُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهَا وَّعَيْرَ مُتَشَابِهِ ٱنْظُرُوْاَ إِلَىٰ ثَبَرِ ﴿ إِذَاۤ اَشُبُرَوَيَبُعِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكُوۡ ڵٳۑؾؚڵۣقَوؙمِيُّوؙؙمِنُوْنَ[®]وَجَعَلُوُالِلهِ شُرَكَآءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمُ ۅۜڂۜڗٷ۫ٳڷۮؙڹڹؠ۫ؽۜۅۜڔؠ۬ڹؾٟٵؠۼؘؠٝڔعؚڵؿٟٵۺؙڬڶۮؙۅؾٙۼڵ؏؆ڸڝڣ۠ۅ۠ؽ۞۫ بَدِيْعُ السَّمَاوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ انَّى بَكُونُ لَهُ وَلِكُ ۚ وَلَكُ ۚ وَلَوْتُكُنُّ لَّهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْحٌ وَهُوَبِكُلِّ شَيْحٌ عَلِيُمٌّ ۞

وأذا سمعوا ٧ الاتعامر ٦

يڪ اللہ ٻج ۽ ککڙي کي ٿُٽائيندڙ آهي. مٺي مان جيئرو ڪڍندو اهي ۽ جيئري مان مٺو ڪڍندڙ آهي اِهو (ئي) الله آهي پوءِ اوهين ڪيڏانهن يُلايا ويندا آهيو؛ (٩٥). پره کي ڦٽائينندڙ آهي ۽ُ رات کي آرام ۽ سج ۽ چنڊ کي اوقتن جي) حساب لاءِ (پيدا) ڪيائين_ اِهو اندازو (الله) زُبردست ُڄاڻندڙ ٺاهيو آهي (٩٦). ۽ اُهو (الله) آهي جنهن تارن کي اوهان لاءِ هن ڪري (پيداً) ڪيوتر پُٽن ۽ دريائن جي اونداهين ۾ ساڻن واٽون لهو۔ بيشڪ ڄاڻندڙ قوم لاءِ نشانيون (کولي) بيان ڪيون سون (٩٧). ۽ اهو (اللہ) آهي جنهن اوهان کي هڪ جان مان پيدا ڪيو پوءِ (اوهان لاءِ) ٽڪڻ جو هنڌ ۽ سانيڻ جي جاءِ ڪيائين, بيشڪ سمجهندڙ ٽوليءِ لاءِ نشانيون (کولي) بيان ڪيون سون (٩٨). ۽ اُهو (اللہ) آهي جنهنّ آسمان مان پاڻي وسايو پوءِ اُن سان هر شيءِ جا ُسلا جماياسون پوءِ اُن مان ساوڪ کي ڪڍيوسون پوءِ منجهانئس (سنگن ۾) گڏيل داڻا ڪڍون ٿا ۽ کجين جي چپڙن مان گوشا لڙڪيل ۽ انگورن ۽ زيتونن ۽ ڏاڙهن جا باغ هڪ ٻئي جهڙا ۽ ڌار ڌار قسمر جاً (پيدا ڪياسون) جڏهن ڦرجن تر سندن ڦر ۽ اُن جي پچڻ ڏانهن نهاريو! ڇو تر اُن ۾ مڃيندڙ ٽولي لاءِ ضرور نشانيون آهن (٩٩) . ۽ (ڪافرن) جنن کي الله سان شريڪ بڻايو آهي هن هوندي جو کين (الله) خلقيو آهي ۽ اُن لاءِ بي علميءَ سان پِٽ ۽ ڌيئرون ٺاهيون اٿن۔ اُھو پاڪ آھي ۽ جيڪي بيان ڪندا آھن تنھن کان مٿاھون آهي (١٠٠). آسمانن ۽ زمين جو (بي مثال) بڻائيندڙ آهي۔کيس اولاد ڪيئن ٿيندو؟ ۽ هوڏانهن کيس زال َئي نہ آهي ۽ سڀ ڪا شيءِ (پاڻ) خلقيائين ۽ اُهو سڀ ڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (١٠١).

ذْلَكُوُ اللَّهُ رَبُّكُوۚ لَا إِلَّهُ إِلَّا هُوَ ۚ خَالِقٌ كُلِّي شَهُ ۚ فَاعْدُكُ وَكُوَّ وَهُو عَلَى كُلَّ شَيْعً وَكِمُلٌ ﴿ لَا يُمُورُكُهُ الْأَصْمَادُ وَهُوَ مُمْ وَكُمْ رِكُ الْأَنْصَارَ وَهُو اللَّطِيفُ الْخَيارُ @قَانَ حَاءَكُوْ يَصَالِبُو مِنْ رَّيِّكُوُّ فَمَنُ ٱبْفَرَ فَلِنَفْسُمْ ۚ وَمَنْ عَمِى فَعَلَيْهُا وُمَا أَنَاعَلَيْكُوُ عَفِيُظِ۞ وَكَنالِكَ نُصَرِّفُ الْأَلِيتِ وَلِيَقُولُو ۗ ا دَرَسُتَ ۅٙڸڹؙؠؾٮؘۜ؋ڸقۅؙۄؚؾۼڶٮٷؘ[۞]ٳؾۧؠۼؗۄٙٵٙٲۏٝڿٵڸؘؽػڝؖڽڗۑۨػؙڷؖٳۘ الهُ إِلَّاهُوَ وَأَغْرِضُ عَنِ الْمُشْرِكِيْنَ@وَلَوْشَأَءُ اللهُ مَا ٱشْرَكُوا وْمَاجَعَلُنكَ عَلَيْهُمْ حَفِيظًا وْمَآانْتَ عَلَيْهِمُ ؠۅؘڮؽؙڶ[©]ۅؘڵٲۺۘٮؙؾُوؗٳٳڰۜۮؠؙؽؘٮۘٮؙػؙٷٛؽؘڡۣڹؙۮؙۏڹٳؠڵڮۏؘۑڛۘٮؙؾۏۘٛٳ اللهُ عَدُوًا لِغَدُوعِلُمِ كُنْ الْكَ زَتَتَا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمُ تُتُّ اللرِّ بِّهِمُ مَّرْجِعُهُمْ فَيُنَتِّئُهُمُ بِمَا كَانُوابِعُمَلُونَ ®وَأَقْسَنُوا بِاللهِ جَهُدَاكِيْمَانِهِمْ لَينَ جَأَءَتْهُمُ الْيَةُ لَكُوْمُمِنُنَّ بِهَا قُلُ إِنَّمَا الَّالِيُّ عِنْدَاللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُهُ ۖ أَنَّهَاۤ إِذَاحَآ عَلَا يُؤْمِنُونَ ۞ وَنُقَلِّبُ آفِ كَ تَهُخُرُ وَ اَبْصَارَهُ مُركَمَا لَوْ يُؤُمِنُوْا بِهِ أَوَّالَ مَرَّةٍ وَكَنَارُهُمُ فِي ظُغْمَانِهِمُ يَعْمَهُونَ ﴿

وأذا سمعوا ٧ الانعام ٢

اهر اوهان جو پالٹھار آهي۔ اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائن نہ آهي, سَي كنهن شيء كي پيدا كندڙ آهي تنهن كري سندس عبادت ڪريو, ۽ اهو سڀ ڪنهن شيءِ کي سنڀاليندڙ آهي (١٠٢). (دنيا ۾) اکيون کيس ڏسي نہ سگھنديون ۽ اُهو اکين کي ڏسندو آهي ۽ اُهو باريڪ بين خبر رکندڙ آهي (١٠٣). بيشڪ اوهان جي پالڻهار کان اوهان وٽ نشان آيا آهن پوءِ جنهن ڏٺو (يعني سمجهيو) تنهن پـاڻ لاءِ (نـفعو ڪمايو) ۽ جيڪو انڌو ٿـيـو تنهن تِي ااُن جو نقـصان) آهي ۽ (اي پيغمبر! چؤ تہ) آءٌ اوهان تي نگهبان نہ آهيّان (١٠٤). ۽ اَهڙي طّرح طرحين طرحين دليل بيان ڪريون ٿا ۽ هن لاءِ تہ متان (ڪافر) چون تہ تون پڙهيو آهين ۽ هن لاءِ تہ هن (دين) کي اُنهيءَ قوم لاءِ پڌرو كريون جي ڄاڻن ٿا (١٠٥). (اي پيغسر!) جيكي تنهنجي پالڻهار وٽان تو ڏانھن وحي ڪيو ويو آهي تنھن جي تابعداري ڪر, اُن کان سواءِ ڪو عبادتِ جو لائق نہ آهي, ۽ مشرڪن کان منھن موڙ (١٠٦). ۽ جيڪڏهن الله گهري ها ته شرڪ نہ ڪن ها۔ ۽ توکي مٿن نگهبان نہ ڪيو اٿڻون، ۽ نہ ڪي تون مٿن ڪو نظر ڪندڙ آهين (١٠٧). (اي مسلمانؤ!) جن کي (مُشرڪ) آلله کان سواءِ سڏيندا آهن تن کي گاريون نہ ڏيو (جو) متان (اُهي) بي سمجهائي جي ڪري دشمنيءَ کان الله كي ڳالهائين۔ اهڙيءَ طرح هر امت لاءِ سندن عمل سينگارياسون وري سُندن پالڻهار ڏانهن سندن موٽڻ آهي پوءِ جيڪي ڪندا آهن تنهن جي کين سُدّ ڏيندو! (١٠٨). ۽ ڪافر پنهنجن سخت ساکن سان الله جو قسم کڻندا آهن تر وٽن جيڪڏهن ڪو معجزو اچي تر اُن کي ضرور مجيندا۔ چؤ تـ معجزا تـ (خاص) اللہ وٹ آهن (اي مسلمانؤ!) اوهان کي ڪنهن سمجهايو آهي تر اهي (مڃيندا؟ بلڪ) جڏهن آيا تر (بر) نه مجيندا؟ (١٠٩). ۽ سندين دلين کي ۽ سندين اکين کي قيرائينداسون جيئن ان کي پهرين ڀيري نر مجيائون ۽ کين سندن گمراهيءَ ۾ حيران ٿيل ڇڏينداسون (١١٠).

وَلَوْاَنَّنَا نَزُّلْنَا الَّهُمُ الْمَلِّيكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْثُى وَ حَشَرْنَا عَلَىهُمُ كُلِّ شَيْعٌ ثُنُكُ لِآمًا كَانُوْ الْبُؤْمِنُوْ آالْاَ أَنْ تَشَاّعُ اللهُ وَلِكِنَّ ٱكْتُرَكُمُهُ يَجْهَلُونَ ﴿ وَكُنْ لِكَ جَعَلْمَا لِكُلِّ نَبِّي عَدُوَّا شَيْطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوْجِيُّ بَعْضُهُمُ إِلَى بَعْضِ زُخْوْفَ الْقَوْلِ غُوْوُرًا وَلَوْشَاءُ رَبُّكَ مَا فَعَلَّوْكُو فَنَارَهُمُ وَمَا يَفْتَرُونَ ®وَلِتَصْغَى إِلَيْهِ اَفْكَةُ الَّذِيبُنَ لَا يُؤْمِنُونَ ۑالْاخِرَةِ وَلِيَرْضُوهُ وَلِيَقُتَرِفُوْ امَاهُمُ مُثْقَرِفُوْنَ ®اَفَغَيْرَ الله ِ آئِتَنِغَيْ حَكَمًا وَهُوَ الَّذِئَ ٱنْزَلَ اِلنِّكُوُ الْكِتَّ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ اتَّيْنَاهُو الْكُتْبَ يَعْلَمُونَ آتَهُ مُنَزَّلٌ مِّنْ رُبِّكَ ۑٵڵڂؾۜٚڣؘۘڵڒ؆ؙٞۅؙڹۘڗؘ؞؈ؘاڵؠؙؠؙڗؘڔؽؙڹ۞ۅؘؾۜٙؾ۫ڰڸؠٮؙۯۑؚٟٟڮ صِدُقًا وَعَدُلُا لِأُمْبَةِ لَ إِيكِلمِنَهِ ۚ وَهُوَ السَّيمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۗ وَإِنْ تُطِعُ ٱكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِدُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللهِ ﴿ إِنْ يَتِّبِعُونَ إِلَّا الطَّلَّ وَإِنْ هُمْ الْاَتِحْنُا صُونَ ۗ إِنَّ رَبِّكَ هُوَاعْلَهُ مَنْ يَيْضِلُّ عَنْ سَبِيلُهِ وَهُوَاعْلَمُ بِالنَّهْتَدِيْنَ @ فَكُلُوُامِمَّاذُكِرَاسُوُاللهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُوبِ الْيَتِهِ مُؤْمِنِينَ @

ولواننا ٨ الانعامر ٦

۽ جيڪڏهن انهن تي اسين ملائڪ لاهيون ها ۽ ساڻن مثل (بر) ڳالهائين ها ۽ هر شيءِ سندن آمهون سامهون ڪري گڏ ابر) ڪريون ها تہ بہ اللہ جي گهر کان سواءِ ڪڏهن نہ ايبان آڻين ها پر انهن مان گهڻا بي سمجهائي ڪن ٿا (١١١). ۽ اهڙيءَ طرح هر ڪنهن پيغمبر لاءِ ماڻهن ۽ جنن مان شيطان ويري بڻاياسون (تہ پاڻ ۾) هڪ ٻئي کي وسوسو وجهي ڳالھ جي سھڻي بناوٽ سان نڳين- ۽ جيڪڏھن تنهنجو پالڻھار گھري ھا تہ اھو ڪر نہ كن ها تنهن كري كين ۽ جيكي ٺاھ ٺاهيندا آهن تن كي ڇڏي ڏي (١١٢). ۽ (هن لاءِ وسوسو وجهندا آهن) تہ جيڪي آخرت کي نہ مڃيندا آهن تن جون دليون ڏانهس لڙن ۽ اُن کي پسند ڪن ۽ (هن لاءِ) تر آهي جيڪي ڪر ڪندڙ آهن سي ڪندا رهن (١١٣). (اي پيغمبر! چؤ تر) الله ڌاران ٻيو فيصلو ڪندڙ هن هوندي ڇو گهران؟ جو اُنهيءَ اوهان ڏانهن کولي بيان ڪندڙ ڪتاب لاٿو آهي۔ ۽ جن کي ڪتاب (توريت) ڏنوسون سي (چڱيءَ طرح؛ ڄاڻندا آهن ته اهو تنهنجي پائڻهار کان جائي لائـل آهي تنهن ڪري تون شڪ ڪندڙن مان مور نہ ٿـج (١١٤). ۽ تنهنجي پالٹھار جو سخن سچائي ۽ انصاف ۾ پورو آھي۔ سندس سخنن کي ڪو مٽائيندڙ نہ آهي, ۽ اُهو ٻـڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (١١٥). ۽ جيڪڏهن زمين وارن (ماڻهن) مان گهڻن (يعني ڪافرن) جو چيو مڃيندين ترکي الله جي واٽ کان ڀُلاڻيندا۔ (اُهي) رڳو گمان تي هلندا آهن ۽ اُهي رڳو اٽڪل هڻندا آهن (١١٦). بيشڪ تنهنجو پالڻهار أنهن کي (بر) چڱو ڄاڻندڙ آهي جيڪي سندس واٽ کان ڀُلا, ۽ اُهو هدايت وارن کي (بر) چڱو ڄاڻندڙ آهي (١١٧). پوءِ جيڪڏهن اوهين سندس آيتن کي مڃيندا آهيو تہ جنھن تي اللہ جو نالو ياد ڪجي تنهن مان کائو(١١٨).

وَمَالَكُهُ ٱلَّا تَأْكُلُوا مِتَاذُكِرَاسُهُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدُ فَصَّلَ لَكُهُ مَّا حَوَّمَ عَلَيْكُو إِلَّا مَا أَضُطُ وَتُحْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَتْ يُرًّا لَّيْضِلُونَ بِأَهُوَ إِنِهِمُ بِغَيْرِعِلُمِ ۚ إِنَّ رَيَّكَ هُوَ أَعْلَمُ ۗ بِالْمُعْتَكِيثِينَ@وَذَرُوْاظَاهِيَ الْإِنْهُ وَكَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ ڲڲٝۑؽؙۏؘؽٳڵٳ۬ؿٚۄؘڛٙؽڿڒؘۅٛ؈ؘؠؠٵڰٳٮؙۏؙٳؽڤؙؾٙڔڣؙۅؙؽ®ۅٙڵٳؾٲ۠ڰڵۅ۠ٵ مِمَّالَوْيُنْ كِرَاسُواللهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسُقٌ ۚ وَإِنَّ الشَّيْطِينَ لَيُوْحُونَ إِلَى اوْلِلَهِ هُولِدُ كَا دِلْوُكُمْ وَإِنْ اَطَعْتُمُوهُ هُولِنَّكُمُ لَتُشْرِكُونَ ١٠ وَمَن كَانَ مَيْتًا فَاكْتِينِنهُ وَجَعَلْمَالَهُ نُوْرًا يَّتُشِيُ بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنُ مَّتَلُهُ فِي الثُّلْمُلِتِ لَيْسُ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَنَالِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِي أَنِي مَا كَانُوْ ايَعْمَلُوْنَ ﴿ وَكَنَالِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّي قَرْنَاتِهَ ٱلْمُبْرَمُ خِرِمِهُ هَالِيَسُكُو وَافِنُهَا وَمَا يَمْكُوُونَ إِلَّا يِأَنْشِهِمْ وَمَايَتْعُرُونَ ۞وَ إِذَاجَاءَ تُهُمْ إِيَّةٌ قَالُوْالَىٰ نُوْمِنَ حَتَّى نُوْتِي مِثْلَ مَٱوْتِيَ رُسُلُ اللَّهِ ۖ ٱللهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ صَيْصِينُ الَّذِيثَ أَجْرَمُوْا صَغَارُّعِتُدَامِلُهِ وَعَذَابُ شَدِيْكَابِمَا كَانُوْابَكُوُوْنَ@

ولوانتا ٨ الانعامر ٦

۽ اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو جنهن (شيءِ) تي الله جو نالو ياد ڪجي ٿو تنھن مان نہ کائيندا آھيو ھن ھوندي جو جيڪي (شيون اللہ) اوھان تي حرام كيون آهن سي اوهان لاءِ بيشك كولي بيان كيون اٿس؟ پر جنهن (حرام شيءِ مان كائڻ) لاءِ اوهين مجبور ٿيو (سو روا آهي)۔ ۽ گهڻا الُّ جِاثَائيءَ سان پنهنجن سُدّن سببان ضرور پُلائين ٿا۔ بيشڪ تنهنجو پالٹھار حد کان لنگھندڙن کي ڇڱئ طرح ڄاڻندڙ آهي (١١٩). ۽ ظاهري گناھ ۽ باطني گناه (سڀ طرح) ڇڏي ڏيو۔ جيڪي گناه ڪندا آهن سي جيڪي ڪن ٿا تنهن سببان سگهو سزا ڏبين (١٢٠). ۽ جنهن (شيءِ) تي الله جو نالو ياد نہ ڪجي تنھن مان نہ کائنو جو اُھو (کائڻ) ضرور گناه آهي۔ ۽ شيطان پنهنجن يارن کي هن لاءِ وسوسو وجهندا آهن تر اوهان سان جهيڙو ڪن, ۽ جيڪڏهن سندن چيو مڃيندؤ تہ اوهين (بر) ضرور مشرك ٿيندؤ (١٢١). جيڪو مئل هو تنهن کي جياريوسون ۽ اُن لاءِ سوجهرو ڪيوسون جنهن سان ماڻهن ۾ گهمي ٿو اُهو اُن جي مثال جهڙو آهي ڇا جيڪو اونداهين پر آهي منجهانئس نڪرڻ وارو نہ آهي؟ اهڙيءَ طرح ڪافر جيڪي ڪندا آهن سو اُنهن لاءِ سينگاريو ويو آهي (١٢٢). ۽ اهڙيءَ طرح هر ڳوٺ ۾ اُنهيءَ (ڳوٺ) جا وڏيرا هن لاءِ بدڪار ڪياسون تر اُن (ڳوٺ) ۾ فساد وجهندا رهن۔ ۽ (اُهي) پاڻ کانسواءِ ٻئي ڪنهن لاءِ فساد نہ ڪندا آهن ۽ نہ ڄاڻندا آهن (١٢٣). ۽ جڏهن وٽن ڪا آيت ايندي آهي (تڏهن) چوندا آهن تر جهڙي (پيغمبري) الله جي پيغمبرن کي ڏني ويئي آهي تهڙي جيستائين اسان کي (نہ) ڏني ويندي تيسين كڏهن نہ مجينداسون۔ اللہ جنھن هنڌ پنھنجي پيغمبريءَ کي موڪلي (سو هنڌ) چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي۔ جن ڏوه ڪيو تن کي الله وٽان خواري ۽ سخت عذاب انهيءَ ڪري سگهو پهچندو جو شرارتون ڪندا (1741). jai

فَكُنُ ثُرِدِ اللهُ أَنْ يُهُدِي لَهُ يَشُرُحُ صَدُرَهُ لِلْأَسُلَامِ ۗ وَمَنْ يُرُدُ آنْ يُضِلَّهُ يَجُعَلْ صَدْرَةِ ضِيتَقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَضَعَّدُ فِي السَّمَاءُ كَذَالِكَ يَعْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَايُؤْمِنُونَ@وَهٰنَاصِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيِّمًا ۚ قَدُ فَصَّلْنَا الْأَلْتِ لِقَوْمِ تَكَّكُونَ ۞ لَهُوْدَ الْالسَّلْ لِحِينْكَ رَبِّهِمُ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ@وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ۚ لِمَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكُثَرُ ثُمُمِّنَ الْإِنْسِ ۗ وَقَالَ <u>ٱوْلِيَّهُ هُمُّ مِّنَ الْأِنْسِ رَتَّنَا اسْتَمْتَعَ يَعْضُنَا يِبَعْضَ وَتَكَفِّنَا ۚ</u> أَجَلَنَا الَّذِي فَي آجَّلْتَ لَنَا قَالَ النَّا رُعَنُولِكُمْ خِلِدِينَ فَعُمَّا إِلَّامَاشَأَءَ اللهُ إِنَّ رَبِّكَ جَكَدُ عِلْهُ @وَكَنْ إِلَكَ ثُورِينَ بَعْضَ الظُّلَمِينَ تَعْضًا لَمَا كَانُوْ الكِيْسِيُونَ ﴿ يْمَعْشَوَ الْجِنَّ وَالَّانِسُ آلَهُ يَا يُتُكُمُّ رُسُلٌ مِّنْكُمُ يَقُصُونَ عَلَيْكُمُ اللِّينَ وَنُنْنِ ارُوْ كُلُمُ لِقَاآءً يَوْمِكُمُ هِ نَا ﴿ قَالُوْ اللَّهِ مِنْ نَاعَلِيَّ أَنْفُسِنَا وَغَرَّتُهُمُ الْحَمْوِةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوْاعَلَىٓ انْفُسِهِ مُو اَنَّهُمْ كَانُوُ الْفِرانِيِّ ۞

ولواننا ٨ الاتعامر ٦

پوءِ الله جنهن کي هدايت ڪرڻ گهرندو آهي تنهن جو سينو اسلام لاءِ ڪشادو ڪندو آهي, ۽ جنهن کي ڀُلائڻ گهرندو آهي تنهن جي سيني کي اهڙو سخت سوڙهو ڪندو آهي جو ڄڻڪ آسمان تي چڙهي ٿو۔ جيڪي نه مجيندا آهن تن تي الله اهڙيءَ طرح پليتي رکندو آهي (١٢٥). ۽ تنهنجي پائڻهار جي اها سڏي واٽ آهي۔ بيشڪ اسان نشانيون انهيءَ قوم لاءِ کولي بيان كيون آهن جي نصيحت مڃيندا آهن (١٢٦). اُنهن لاءِ سندن ڀالڻهار وٽ بهشت آهي ۽ اُهُو سندن سنڀاليندڙ آهي (هي سڀ) انهيءَ ڪري (آهي) جو (چڱا) ڪُـر ڪندا هئا (١٢٧). ۽ جنهن ڏينهن انهن مڙني کي گڏ كندو (چوندو) تر اي جنن جون ٽوليون! بيشڪ ماڻهن مان گهڻا پنهنجا (تابع) ڪيا هيؤ, ۽ ماڻهن مان سندن سنگتي چوندا تر اي اسان جا پالڻهار! اسان منجهان هڪڙن ٻين کان فائدو ورتو ۽ اُنهيءَ پنهنجي مقرر مدت کي پهتاسون جيڪا تون اسان لاءِ مقرر ڪئي هئي۔ (اللہ) چوندو تہ اوهان جي رهڻ جو هنڌ دوزخ آهي جيسين الله گهريو تيسين منجهس سداڻين رهندڙ هجو۔ بيشڪ تنهنجو رب حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي (١٢٨). ۽ اهڙيءَ طرح ظالمن مان ڪن کي ڪن تي جيڪي ڪندا آهن تنهن (جي شامت) سببان غالب ڪندا آهيون (١٢٩). ۽ اي جنن ۽ ماڻهن جون ٽوليون! اوهان مان اوهان وٽ پيغمبر نہ آيا هئا ڇا؟ جو منهنجيون آيتون اوهمان تي پڙهيائون ٿي ۽ هن ڏينهن جي آڏي ٿيڻ کان اوهان کي ڊيجارياڻون ٿي۔ چوندا تہ پاڻ تي شاهدي ڏني سون ۽ کين دنيائي حياتيءَ ٺڳيو هو ۽ (هاڻي) پاڻ تي شاهدي ڏنائون تر پاڻ ڪافر هئا (١٣٠).

ذَٰلِكَ أَنُ لَكُمْ يَكُنُ ۚ رَّ تُكَ مُهَلِكَ الْقُزْى بِظُلِّهِ وَٱهۡلُهَا غَفِلُونَ ﴿ وَإِكُلِّ دَرَحْتُ مِّمَاعَمِلُوا ۗ وَمَارَ تُكَ ىغَافِل عَمَّايِعُمُلُونَ @وَرَبُّكَ الْغَيْنُ ذُو الرَّحْمَةُ ط إِنْ يَشَا أَيْنُ هِبُكُمْ وَيَسْتَخُلِفُ مِنْ بَعْدِ كُوْمَّا يَشَأَءُكُمَّا ٱنْشَاً كُمُوسِّنُ ذُرِّتِيةِ قَوْمِ الغِرِيْنَ ﴿إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَاتٍ وَمَا أَنْتُو بِمُعْجِزِيْنَ ﴿ قُلُ لِقَوْمِ اعْمَالُوْ اعْلِ مَكَانَتِكُمُ إِنَّ عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِتَةُ التَّارِ النَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّلَمُونَ ® وَجَعَلُوْ اللَّهِ مِتَّاذَرَأَمِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيْمًا فَقَالُوْا هٰذَايِلُهِ بِزَغِيهِمْ وَهٰذَالِشُرَكَ إِنَّا قَبَا كَانَ لِشُوَكَآبِهِمُ فَلَايَصِلُ إِلَى اللهِ وَمَا كَانَ بِللهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَا إِبِهِمْ ٰسَأَءُمَا يَحُكُمُنُونَ۞وَكَنَاكِ زَتِّنَ لِكَثِيْرِيِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرُكَا وَكُونُهُ مِن لِكُودُونُهُ وَلِيَكُلِسُواْ عَكَيْهِمُ دِينَهُ مُ وَلَوْشَاءَ اللهُ مَا فَعَنْوُهُ فَنَارُهُمُ وَمَا نَفُتُرُونَ ®

اِهو (پيغمبرن جو موڪلڻ) هن سببان آهي ته تنهنجو پالڻهار ڪنهن ڳوٺ کی هن حالت بر ظلم سان کڏهين ناس ڪرڻ وارو نہ آهي جو سندس رهاڪو بيخبر هجن (١٣١). ۽ هر ڪنهن جيڪي عمل ڪيا تنهن مان أنهن لاءِ درجا آهن۔ ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کان تنهنجو پالڻهار بيخبر نه آهي (١٣٢). ۽ تنهنجو پالڻهار بي پرواھ ٻاجھ وارو آھي۔ جيڪڏھن گھري تر اوهان کي ناس ڪري ۽ اوهان کان پوءِ جنهن لاءِ گهري تنهن کي (اُن هنڌ) پيڙهيءَ تي وهاري جيئن أوهان کي ٻي قوم جي نسل مان پيدا كيائين (١٣٣). بيشك جيكو انجام اوهان سان كجي ٿو سو ضرور اچڻو آهي ۽ اوهين ٿڪائڻ وارا نہ آهيو (١٣٤). (اي پيغمبر!) چؤ تہ اي منهنجي قوم! اوهين پنهنجي هنڌ عمل ڪريو آءٌ (بـ) عمل ڪندڙ آهيان, پوءِ سگھو ڄاڻندؤ تر آخرت ۾ ڪنھن جي چڱي عاقب ھوندي۔ سڄ آھي تر ظالمر نہ ڇٽندا (١٣٥). ۽ جيڪي پوک ۽ ڍورن مان اللہ پيدا ڪيو آهي تنهن مان ڪجھ حصو (ڪافر) اللہ جو مقرر ڪندا آهن ۽ پنهنجي گمان سان چوندا آهن تر هيءُ (حصو) الله جو آهي ۽ هيءُ اسان جي بتن جو آهي, وري جيڪو (حصو) سندن بتن جو هوندو آهي سو الله (واري حصي) سان ملي ز سگهندو آهي, ۽ جيڪو احصو) الله جَو هـوندوآهي سو سنڌن بتن (واري حصي) سان ملي سگهندو آهي, جيڪو فيصلو ڪندا آهن سو بڇڙو آهي (١٣٦). ۽ اهڙي طرح گهڻن مشرڪن لاءِ سندن شريڪن (جن کي خدا ڪري مڃيندا آهن) سندن اولاد جو مارڻ سينگاريو آهي تر (جيئن) کين هلاڪ ڪن ۽ سندن دين مٿن رُلائي مِلائي ڇڏين. ۽ جي الله گهري ها تر اهو نر ڪن ها! تنهن ڪري کين ۽ جيڪي ٺاه ٺاهيندا آهن تنهن کی چڏي ڏي (١٣٧).

وَقَالُوا هٰذِهِ آنِعُامٌ وَحَرُثُ حِحْزً كَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ تَشَاءُ بِزَعْبِهِمُ وَانْعَامُ حُرِّمَتُ ظُهُوْرُهَا وَانْعَامُ ۗ لَا يَكُ كُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ شِيَجْزِيْهِمُ بِمَا كَانُوْ ايَفْتَرُوُنَ@وَقَالُوُا مَا فِي بُطُونِ هٰذِيهِ الْأَنْعَامِر خَالِصَةٌ لِلْأَكُورِيَا وَمُحَرِّمُ عَلَى أَذُواجِنَا وَإِنْ يَكُنُ مَّنْتَةً فَهُمُ فِيلِهِ شُرَكًا أَوْسَيَجْزِيْهِمُ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيْمٌ عَلِنُهُ ۞ قَدُ خَيِسَر الَّذِينَ قَتَلُوْ آا وُلادَ هُمُ سَفَهًا أ بِغَيْرِعِلْمِ وَّحَرَّمُوْا مَارَيْنَ فَهُمُواللّهُ افْتِرَاءُ عَلَى اللّهُ قَدُ ضَكُوْ اوَمَا كَانُوا مُفْتَدِينَ إِنَّ هُوَ هُوَ الَّذِي ٓ أَنْشَأَ جَنْتٍ مَّعُرُوشَاتٍ وَّغَيْرَمَعُرُوشَاتٍ وَّالنَّخْلَ وَالنَّرْعُ مُخْتَلِقًا أَكُلُهُ وَالرَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهَا وَغَيْرَ مُتَشَابِهِ كُلُوا مِن ثُمَرِ ﴾ إذَ آأَتُهُ وَالنُّواحَقَّهُ يَوْمُ حَصَادِهِ وَلا تُسُرِفُواْ إِنَّهُ لا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿ وَ مِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَّ فَرُشًا وْكُلُوامِمَّارَمْ فَكُمُ اللهُ وَ لَاتَتَّبَعُوۡاخُطُوٰتِ الشَّيۡظِٰنِ ۚ إِنَّهُ لَكُوۡعَدُ وُّمُّيۡنِيُّ ﴾

ولواننا ٨ الانعامر ٦

۽ (پنهنجي خيال سان هيءُ بر) چوندا آهن تر هي ڍور ۽ پوک حرامر آهن جنهن لاءِ گهرون تنهن کان سواءِ اُن کي ڪوئي نہ کائي ۽ (چوندا آهن تہ) هڪڙن ڍورن جي پئي (سواريءَ لاءِ) حرام ڪئي ويئي آهي ۽ (ٻين) ڍورن تي (ذبح وقت) الله جو نالو ياد نہ ڪندا آهن (اهي ڳالهيون) الله تي ڪوڙي ناه ناهڻ سان (ڪندا آهن)۔ جيڪي ناھ ناھيندا آهن تنهن جي کين سگهو سزا ڏيندو (١٣٨). ۽ چوندا آهن تر جيڪي هنن ڍورن جي پيٽن ۾ آهي سو خاص اسان جي مردن لاءِ آهي ۽ اسان جي زالن تي حرام ڪيل آهي, ۽ جيڪڏهن مٺل هوندو تر اهي (سڀ) ان ۾ ڀاڻيوار آهن۔ سندن تقرير جي کين سگهي سزا ڏيندو, ڇو ته الله حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي (١٣٩). جن پنهنجي اولاد کي بنا علمر جي بيوتوفي ڪري ڪُٽو ۽ جيكي الله سندن رزق ڏنو سو الله تي ڪوڙي ٺاھ ٺاھڻ سان حرام كياثون سي بيشك نقصان وارا تيا۔ (اهي) بيشك يُلا ۽ هدايت وارا نہ آهن (١٤٠٠). ۽ أهو (الله) آهي جنهن ڇپرن وارا ۽ بنا ڇپرن وارا باغ ۽ کجيون ۽ پوکون جن جا ٿر قسم قسم ۽ زيتون ۽ ڏاڙهون هڪ جهڙا ۽ جدا جدا قسم جا پيدا ڪيا. جڏهن ڦرن تڏهن سندن ڦر مان کائو ۽ سندن لاباري وقت الله جو حق (سندن زڪات) ڏيو ۽ اُجايو نہ وڃايو۔ ڇو تر الله اجائي وڃائيندڙن کي دوست نہ رکندو آهي (۱۴۱). ۽ ڍورن سان (وڏا ودًا) بار كثِّنْ وارا ۽ زمين سان لڳل (ننڍا جانور پيدا ڪيائين)۔ الله جيڪا اوهان جي روزي ڪئي آهي تنهن مان کائو ۽ شيطان جي وگن تي نہ هلو۔ چو تہ اُهو اوهان جو پڌرو ويري آهي (١۴٢).

ثَلَيْنِيَةَ أَزُوَاجٍ مِنَ الضَّانِ الثَّنَيْنِ وَمِنَ الْمُعَزِّ النَّكُنُ " قُلْ ۚ الذَّكَرِينِ حَرَّمَ أَمِ الْأَنْثَيَيْنِ أَمَّا الشُّ تَمَكُّ عَلَيْهِ آرَحَامُ الْأُنْتَيَيْنُ لَيَّتُوْنِ بِعِلْمِ إِنْ كُنْتُوْطِي قِيْنَ ﴿ وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اتْنَيْنِ قُلْ ءَالذَّكُرُنُ حَرِّمَ آمِرالْأُنْثَيَيْنِ أَمَّااشْتَمَلَتُ عَلَيْهِ أَرْجَامُ الْأُنْثَيَبُنِ * آمُرُكُنْتُوْشُهُمَآءَ إِذْ وَصَّلَوُ اللهُ بِهِذَا قَبَنَ ٱظْلَوُمِتَن افْتَرَايعَكَ اللهِ كَذِيَّالِيُضِلُّ النَّاسَ بِغَيْرِعِلْمِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقُوْمُ الظَّلِمِينَ خَقُلُ لِآ أَجِدُ فِي مَا أُوْجِي إِلَّ مُحَوِّمًا عَلَى طَاعِم تَنْطَعَمُهُ إِلَّا أَنْ تَكُون مَمْتَهُ أَوْ دَمَّا مَّسُفُوْعًا أَوْلُحُمَ خِنْزِيْرِ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْفِسُقًا الهِلّ لِغَيْرِاللهِ بِهِ عَنَينِ اضْطُرَّغَيْرَ بَاغِ وَكُلِعَادٍ فَأَنَّ رَبِّكَ غَفُوْرُرِّحِيْمٌ ﴿ وَعَلَى الَّذِينَ هَا دُوْاحَرَّمُنَا كُلُّ ذِي ظُفُرِ ۚ وَمِنَ الْبَقَى وَالْغَنَهِ حَرَّمُنَا عَلَيْهِمُ شَكْوُمَهُمَّا إلاماحمك كلهورهم كآوالحوا بآآوما الحتكظ بِعَظْمٍ ذَٰ لِكَ جَزَيُنْهُمُ بِبَغْيِهِمْ ﴿ وَإِنَّا لَصْدِقُونَ ۞

ولواننا ٨ الانعامر ٦

(دور) اَٺ قسم آهن، رڍن مان ٻہ ۽ ٻڪرين مان ٻہ (نر ۽ ماديون) آهن۔ (اي پيغمبر! کانئن) ڀڄ ته (الله) ٻنهي نرن کي حرام ڪيو آهي يا مادين کي يا جنھن کي ٻنھي قسمن جي مادين جي ڳھڻين لپيٽيو آهي؟ جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تر مونکي دليل سان خبر ڏيو (١٤٣٣). ۽ اُٺن مان بہ قسم ۽ ڳئن مان ٻہ قسم (اي پيغمبر! کانئن) پچ تہ نرن کي اللہ حرامر ڪيو آهي يا مادين کي يا جنهن کي ٻنهي قسمن جي مادين جي گھٹین لییٹیو آهی؟ یا جنھن مھل اللہ اوهان کی اها وصیت کئی تنھن مهل (اوهين) حاضر هيؤ؟ يوءِ جيكو الله تي كُوڙو ٺاھ هن لاءِ ٺاهي تر ڄاڻپ کان سواءِ ماڻھن کي ڀُلاڻي تنھن کان وڌيڪ ظالمہ ڪير آھي؟ ڇو تر الله ظالم قوم كي سدّو رستو نه ديكاريندو آهي (١۴۴). (اي پيغمبر!) چؤ تر جيڪي حڪر مون ڏانهن نازل ٿيا آهن تن پر ڪا شيءِ جنهن کي کائیندڙ کائي حرام نہ ٿو لھان ھن کان سواءِ تہ (اُھو) مثل ھجي يا وھندڙ رت یا سوئر جو ماس جو اهی (سڀ) حرامہ آهن, یا گناھ طرح جنهن (شيءِ) تي اللہ جي نالي کان سواءِ ٻئي جو نالو سڏيو وڃي, پوءِ جي ڪو لاچاري حالت ۾ نڪي بي فرمان ۽ نڪي حد کان لنگهندڙ ٿئي ا۽ منجهانس كجع كاني) تربيشك تنهنجو بالثهار بخشتهار مهربان آهي (١٤٥). ع يھودين تي سڀڻي ٺھن وارا جانور حرامر ڪيا هئاسون, ۽ (پڻ) ڳئن ۽ بڪرين مان اُنهن جي پٺي واريءَ لڳل وه يا آنڊي واريءَ يا هڏن سان گڏيل وه کان سواءِ (ٻي سڀ وهر) مٿن حرام ڪئي هئي سون۔ اها سندين بي فرمانيءَ سببان کين سزا ڏني سون ۽ اسين تر ضرور سچ چوڻ وارا اهیون (۱۴۶۱).

فَانَ كَذَّ بُولِكَ فَقُلْ رَّكُكُمْ ذُوْ رَحْمَةٍ وَّاسِعَةٍ وَكِلْيُرَدُّ بَأْشُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿سَيَقُولُ الَّذِيْنَ أَشْرُكُواْ لَوْ شَكَّةِ اللهُ مَا أَشُرَكُنَا وَلَا النَّاقُونَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيُّ اللَّهِ مُنَامِنٌ شَيًّ كَنْالِكَكَنَّابَ الَّذِيْنَ مِنْ قَيْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوُ ا نَأْسَنَا ا قُلُ هَلُ عِنْكَ كُوْمِ مِنْ عِلْمِ فَتُخُوجُوهُ لَنَا الْأَنَ تَتَّبِعُونَ إِلَّاالظَّنَّ وَإِنُ اَنْتُوْرًالِّلَقَوْصُونَ@قُلُ فَيلُهِ الْعُثَّةُ الْمَالِغَةُ ۖ * فَكُوْشَآءُ لِقِدَا لُمُ ٱجْمَعِثْنَ ﴿ قُلْ هَدُةً شُهَدَآءَكُمُ النَّن يْنَ مَثْنُهُكُونَ آنَ اللهَ حَرَّمَ هٰذَا قَانَ شَهِكُوا فَلاَنَتْهُدُ مَعَهُمُ وَلاِتَ لَيْمُ الْهُوَاءَ الَّذِينَ كُنَّ بُواْ بالبتنا والكذين لانؤمنون بالاجزة وهُمُ برتهمُ مَعْدُلُونَ أَنْ قُلْ تَعَالَوُ الْتُلُ مَا حَرَّمَ رَثُلُهُ عَلَيْكُمُ آلًا تُشْرِكُوْايِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِخْمَانًا ۚ وَلِاتَّقْتُكُوْاۤ <u>ٱ</u>ۅؙڵٳۮڴڎ ڡ۪ۜڹٳڡؙڵٳ ق*ۼؘنُ نَرُزُ قُكُهُ وَإِنَّاهُمُ ۗ وَلَاتُمْ أَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقَتُنُكُوا النَّفْسَ الَّهَ يُ حَرِّمَ اللهُ إِلَّا يِالْحَقِّ ذَٰلِكُمْ وَصَّلَمُ بِهِ لَعَكَّمُ تَعْقِلُونَ ۞

ولواننا ۸ الانعامر ٦

پوءِ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن توکي ڪوڙو پائڻين ۾ چؤ تر اوهان جو پالٹهار گھٹی رحمت وارو آهي ۽ ڏوهارڻ قوم کان سندن عذاب نہ تاريو (۱۴۷). مشرك سگهو چوندا تر جي الله گهري ها تر نكي اسين شرڪ ڪريون ها ۽ نڪي اسان جا ابا ڏاڏا (شرڪ ڪن ها) ۽ نڪي اسين (پاڻ تي) ڪا شيءِ حرام ڪريون ها۔ اهڙيءَ طرح کانٽن جيڪي اگ هڻا تن بہ ڪوڙ ڀائيو تان جو اسان جي سزا (جو مزو) چکيائون۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ اوهان وٽ ڪو دليل آهي تہ اُهو اسان لاءِ ڪڍي آڻيو۔ (اوهين) رڳو گمان تي هلندا آهيو ۽ اوهين رڳو اٽڪل هڻندا آهيو (١٤٨). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر الله جي حجت مضبوط آهي, جيڪڏهن گهري ها تر ضرور اوهان مڙني کي سڏو رستو ڏيکاري ها (١٩٤٩). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر پنهنجن شاهدن کي سڏيو جيڪي شاهدي ڏين تر الله اِنهن (مٿين شين) کي حرام ڪيو آهي پوءِ جيڪڏهن (اهي اچي) شاهدي ڏين تر (تون) اُنهَن سان شاهدي نـ ڏي, ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو ۽ جيڪي آخرت کي ز ميچيندا آهن تن جي چوڻ تي ز هل ۽ اُهي پنهنجي پالٹھار سان ٻين کي برابر ڪن ٿا (١٥٠). (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ اوهان جي پالڻهار اوهان تي جيڪي حرامر ڪيو آهي سو اچو تہ آءٌ پڙهي ٻـڏايان (اُهو هي آهي تر) اوهين ڪنهن شيءِ کي ساڻس شريڪ نر ڪريو ۽ ماءُ پيءُ سان چڱائي ڪريو، ۽ اوهين پنهنجي اولاد کي سيجائيءَ سببان نہ ڪھو۔ اسين اوهان کي (بر) ۽ (خاص) اُنهن کي (بر) روزي ڏيندا آهيون, ۽ بي حيائيءَ جي ڪمن مان جيڪي پڌرو هجي ۽ جيڪي ڳجهو هجي تنهن (سڀ) کي (اوهين) ويجها نہ وڃو، ۽ نڪي (اهڙي) ماڻھو کي ماريو جنھن جو مارڻ حق (شرعي قانون) کان سواءِ الله حرام ڪيو آهي۔ اهو (حڪم) آهي جنهن سان اوهان کي (الله) وصيت فرماڻي آهي مان اوهين . (101) ,

وَلَا تَقُى بُوا مَالَ اليُّهَيْمِ إِلَّا بِإِلَّاقِي هِيَ اَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغُ أَشُكَاهُ ۚ وَأُوفُواالْكَيْلَ وَالْبِنْذَانَ بِالْفِسْطِ لَانْكِيْكُ نَفْسًا الَّا وُسِعَهَا ۚ وَإِذَا قُلْتُهُ فَاعْدِالُوا وَلَوْكَانَ ذَا قُولُنَ وَبِعَهْدِاللَّهِ أَوْفُواْ ذَٰلِكُهُ وَصَّلَكُمْ بِهِ لَعَكَدُ تَذَكَّرُونَ ﴿ وَأَنَّ هٰذَاصِرَاطِي مُسْتَقِيبًا فَأَلَّبُهُو لا وَلاَتَّبِهُوااللَّهُ لَ فَتَفَرَّقَ بِكُوْعَنْ سِيبُلِهِ ذَالِكُو وَصِّكُوبِهِ لَعَلَّكُو تَتَقَوُنَ ﴿ تُوَّ التَّيْنَامُوُسَى الْكِتْبَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي ثَيَاحُسَنَ وَيَقْضِيلًا لِّكُلِّ شَيْ ۚ وَهُدًى وَرَحْمَةً تَعَكَّهُ مِيلِقَاءٍ رَبِّهِ وُنُومِ وَنَ وَهٰذَاكِمَتُ الْزَلْنَهُ مُلْوَكُ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقَتُو الْحَاكُمُ تُرْحَمُونَ ۗإِنْ تَقُوُّ لَهُ ٓ إِنَّكُمَّ أَنُوزِ لَ الْكُتَابُ عَلَى طَأَيْفَتَ أَن مِنْ فَيَلِنَا وَإِنْ كُتَّاعَنْ دِرَاسَتِهِمُ لَغْفِلْيُنَ ﴿ أَوْتَقُولُوا لَهُ آتَا أَنْزِلَ عَلَىٰنَا الْكُتَّكِ لَكُنَّا آهَاى مِنْهُمُ * فَعَنْ جَأْءَكُوْ بَيِّنَةُ يُتِّنْ رَبِّكُوْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ عَمَنَ أَظْلَوْ مِمَّنْ كَنَّ بَاياتِ اللهِ وَصَدَفَ عَنْهَ إِسَجْنِي الَّذِينَ يَصُدِ فَوُنَ عَنُ الِيْتِنَا سُوَّءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوْا يِصُدِ فُوْنَ ⊕

ولواننا ٨ الانعام ٦

A CONTRACTOR CONTRACTO

۽ جيڪو (طريقو) بهتر هجي تنهن کان سواءِ (ٻئي طريقي سان) يتيمر جي مال کی ویجها ز وڃو جیسین اُھو پنھنجی جوانيءَ کي پھچي, ۽ ماپ ۽ تور انصاف سان پوري ڏيو وٺو، اسين ڪنهن ماڻهو کي سندس وس کان سواءِ (وڌيڪ) تڪليف نه ٿا ڏيون، ۽ جڏهن اوهين (پاڻ ۾) ڳالهايو تڏهن انصاف سان هلو جيتوڻيڪ مائشيءَ وارو هجي, ۽ الله جو انجام پاڙيو۔ أنهيءَ (حكم جي) اوهان كي وصيت كثي اتس ته مانُ اوهين نصيحت وٺو (١٥٢). ۽ هيءَ تر اها منهنجي سڌي واٽ آهي تنهن ڪري اُن تي هلو, ۽ ٻين واٽن تي نہ هلو جو اُهي واٽون اوهان کي سندس واٽ کان جدا ڪنديون۔ انهيءَ (حڪم جي) اوهان کي وصيت فرماڻي اٿس تر مانَ اوهين پرهيزگاري ڪريو (١٥٣). وري موسىٰ کي ڪتاب اُنهيءَ ماڻهو تي پنهنجي نعمت جي پوري ڪرڻ لاءِ جو ڀلارو هجي ۽ سڀ ڪنهن شيءِ جي تفصيلُ لاءِ ۽ هدايت ۽ ٻاجھ لاءِ ڏنوسون تر مانُ اُهي پنهنجي پالڻهار جي ملاقات كي مجين (١٥٤). هيءُ بركت وارو كتاب (يعني قرآن) لاٿوسون تنهنڪري اُن جي تابعداري ڪريو ۽ ڊڄو تہ اوهان تي ٻاجھ ڪئي وجي (١٥٥). (هن لاءِ لاڻو سون ته اي ڪافرؤ!) متان چوڻ لڳو ته اسان کان اڳ وارين ٻن ٽولين کان سواءِ ٻئي (ڪنهن) تي ڪتاب نہ لاڻو ويو آهي ۽ اسين سندن پڙهي پڙهاڻي کان بيخبر هئاسون (١٥٩). يا چئو تہ جيڪڏهن اسان تي كو كتاب نازل ٿئي ها تر (اسين) ضرور اُنهن كان وڏيك هدايت وارا ٿيون ها, پوءِ بيشڪ اوهان جي پالڻهار کان (روشن) دليل ۽ هدايت ۽ ٻاجھ اوهان وٽ آئي آهي, پوءِ اُن کان وڌيڪ ظالمر ڪير آهي جو الله جي آيتن کي ڪوڙ چوي ۽ کانئن منهن موڙي؟ جيڪي اسان جي آيتن کان منھن موڙيندا تن کي اُنھيءَ سببان بڇڙي عذاب جي سزا ڏينداسون جو منهن موڙيندا هئا (١٥٧).

هَلْ مَنْظُورُونَ الْأَانَ تَأْتِ مُحُ الْمَلْكُةُ أَوْ مَأْتِيَ رَثُكَ أَوْ مَا أَيْ بَعْضُ الْتِ رَبِّكَ يُوْمَ يَا نِيُ بَعْضُ الْتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا الْمَانُهَا لَهُ تَكُنُ امَّنَتْ مِنْ قَيْلُ آؤُكْسَيْتُ فِي الْمَانِهَا غَيْراً قُلْ نْتَظِرُوٓٳٳێۜٲمُنۡتَظِرُوۡن[®]ٳڹۧٳڵٙؽؽؽؘۏؘڗؘڠؙۅ۠ٳڍؽڹۿؙڎۅؘڰٲٮٛٚۉٳۺؽڠٵ لَسْتَ مِنْهُمُ فِي ثَمَّى ۚ إِنَّهَا آمَرُهُ وَ إِلَى اللهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمُ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ٣ مَنْ حَاْءَ بِالْعُسَنَةِ فَلَهُ عَشُرُ آمَتَالِهَا ۚ وَمَنْ جَاْءَ ىَالسَّتَنَةِ فَلَا يُجْزَأَهِ ،الَّامِثُلَهَا وَهُمُ لِانْظِلَمُونَ ﴿ قُلُ إِنَّيْنَ هَالِينُ رَبِّنُ إلى صِرَاطٍ مُسْتَقِينُوهُ دِينًا قِمَا مِثَّلَةَ الْمُومِيْمَ جِنْيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ® قُلْ إِنَّ صَلَاقُ وَ نُنْكُرِي وَ هَيْكَاكَ وَمَهَاقَ بِلهِ رَبِّ الْعَلَمِيرَ، ﴿ لَا يَتَّمِرْ لَكَ لَهُ وَيَدَالِكَ أَيْرُتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِ بْنَ ﴿ قُلُ أَغَنُرَا بِلَّهِ أَبِغِي رَبَّا وَهُوَرَبُّ كُلِّ شُكٍّ ﴿ لِلْتَكُسُكُ كُلُّ نَفْسِ الْاحَكَىٰمُا ۚ وَلَا تَوْرُوازِرَةٌ وِّزْرَا ْخُوَىٰ نُتِهَالِل تَّذُةُ مُحْفَكُهُ فَكُتَتُكُمُ مِنَاكُنْتُهُ فِيْهِ تَخْتَلُفُهُنَ⊙@وَهُوَالَّنَايُ جَعَلَكُمُ خَلَيْفَ الْرَضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمُ فَوْقَ بَعْضِ دَرَاحِتِ لِيَبْلُوكُمُ فْ مَا اللَّكُورُ إِنَّ رَبِّكَ سَرِيعُ الْعِقَابُ ﴿ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿

ولوائنا ۸ الاتعام ۲

هن كان سواءِ انتظار نہ كندا آهن تہ وتن ملائك اچن يا تنهنجو پالٹهار اچي يا تنهنجي پالثهار جون ڪي نشانيون اچن, جنهن ڏينهن تنهنجي پالڻهار جون ڪي نشانيون اينديون (تنهن ڏينهن) اهڙي ڪنهن ماڻهوءَ کي سندس ایمان آثُنٌ فائدو نـ دّیندو جنهن اگِ ایمان نـ آندو هوندو یا پنهنجی ايمان ۾ چڱاڻي د ڪئي هوندي۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تر (اوهين بر) انتظار كريو اسين بر انتظار كندرٌ أهيون (١٥٨). جن پنهنجي دين كي ڌاروڌار ڪري ڇڏيو ۽ ٽوليون توليون ٿي ويا تن سان تنهنجو ڪو واسطو نہ آهي۔ سندن ڪم الله جي ئي حوالي آهي وري جيڪي ڪندا آهن تنهن جي کين سُڏ ڏيندو (١٥٩). جيڪو ڪا چڱاڻي (الله جي حضور م) آڻيندو تنهن لاءِ ان جهڙيون ڏهوڻيون آهن، ۽ جيڪو بڇـڙاڻي آڻيندو تنهن کي اُن جهڙيءَ کان سواءِ (ٻي) سزا نہ ڏبي ۽ اُنهن تي ظلمہ نہ كبو (١٦٠). (اي پيغمبر! كين) چؤ ته منهنجي پالڻهار مون كي سڌيءَ واٽ ڏانهن هدايت ڪئي آهي, جو محڪم دين ابراهيمر حنيف (خدا ڏانهن هڪ طرفي) جو طريقو آهي, ۽ (ابراهيمر) مشرڪن مان نہ هو (١٦١). (اي ييغمبر! كين هيءُ بر) چؤ تر منهنجي نماز ۽ منهنجون مڙئي عبادتون ۽ منهنجو جيئڻ ۽ منهنجو مرڻ (سڀ) جهانن جي پالڻهار الله لاءِ آهي (١٦٢). ان جو ڪو شريڪ نہ آهي, ۽ مون کي اُن لاءِ حڪمر ٿيل آهي ۽ آءٌ پهريون مسلمان آهيان (١٦٣). (اي پيغمبر!) چؤ ته الله کان سواءِ بيو پالڻهار چو گهران؟ حالانڪ اهو هر شيءِ جو پالڻهار آهي۔ ۽ سڀ ڪو ماڻهو جيڪي كندو سو (بار) رگو مٿس هوندو، ۽ كو كثندڙ ٻئي جو بار نر كثندو، وري اوهـان کي پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽـڻ جو هنڌ آهي پوءِ جنهن ڳالھ بابت اوهين تڪرار ڪندا آهيو تنهن جي اوهان کي سُڌ ڏيندو (١٦٣). ۽ أهو (الله) آهي جنهن اوهان کي زمين جو بادشاھ ڪيو آهي ۽ اوهان مان ڪن جا درجا ڪن کان هن لاءِ بلند ڪيائين تر جيڪي اُوهان کي ڏنو اٿس تنهن ۾ اوهان کي پرکي_ ڇو تر تنهنجو پالڻهار جلد سزا ڏيندڙ (بر) آهي ۽ بيشڪ اُهو بخشڻهار مهربان (بر) آهي (١٦٥).

٢ حرامله الرَّحُمٰن الرَّحِيْمِ) لَتَّصَ فَيَتُ أُنْزِلَ الَّهُ فَلَا كُنُ فَيُصَدُرِكَ حَرَجٌ مِّنُهُ لِثُنْذِرَيهِ وَذِكُرى لِلْمُؤْمِنِينَ ۞إِثْبَعُوا مَآ ٱنْشِرْلَ إلَيْكُوْمِنُ رَسِّكُوْ وَلَاتَ تَبِعُوْامِنُ دُوْنِهَ أَوْلِيَآءُ قَلِيلًا مَّا نَذَكُّوُونَ⊙ وَكَذُمِّنْ قَرْيَةٍ آهْلَكُنْهَ أَفَكَانُهُمَا كَأَنُهَا كَانُسُنَا بِيَاتًا ٱۅ۫ۿؙڞۛۊؘٳؠڵۅٛڹ۞ۊٚؠٙٵػٳڹؘۮۼٛۅٮۿڞٳۮ۫ڿٵٙءٞۿؙڞڮٳۺؙڹۜٲٳڰٚٳڶڹ قَالُوُٓٳٳتَاكُنَاظٰلِمِيۡنَ۞فَكَنَسْتَكُنَّ الَّذِيۡنَ أُرۡسِلَ إِلَيْهُمۡ وَلَنَسْئَكُنَّ الْمُوْسَلِينَ فَفَكَنَّقُصَّنَّ عَلَيْهُمُ بِعِلْمِ وَّمَاكُنَّا غَابِينِ ٥ وَالْوُزْنُ يَوْمَهِنِ إِلْحَقُّ ۚ فَمَنْ ثَقُلُتُ مَوَازِينُهُ قَالُولَلِكَ هُوُ الْمُفْلِحُونَ⊙وَمَنْ خَقَّتُ مَوَانِينُهُ فَأُولَلِكَ الَّذِينَ خَيِسُرُوَاَانْفُنْمُهُمُ بِمَا كَانُوْا بِالْيِتِنَايُظُلِمُونَ®وَلَقَكُ مَكَنَّكُوْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُوْ فِيهَامَعَا بِشَ ۚ قَلِيُلَامَّا تَشْكُوُونَ ٥ وَلَقَنُ خَلَقُنكُوُ تُمَّ صَوَّرُينكُو نُتَرَّ فُلَنَا لِلْمَلْكَةِ

ولواننا ٨ الاعراف٧

سورة آعراف مڪي آهي ۽ هيءَ ٻہ سؤ چہ ايتون ۽ چوويھ رکوع آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

الَّمْصَ (١). (اي پيغمبر! هي) كتاب تو ذَّانهن لاتو ويو تر ساڻس (ماڻهن کي) ڊيڄارين تنهن ڪري ان بابت تنهنجي سيني ۾ ڪا تنگي ٿيڻ نہ گهرجي ۽ مؤمنن لاءِ نصيحت آهي (٢). جيڪي اوهان ڏانهن اوهان جي پالڻهار کان لاڻو ويو تنهن جي پيروي ڪريو ۽ اُن (الله) کان سواءِ بين دوستن جي پيروي نر ڪريو۔ اوهان (نمام) گهٽ نصيحت ولندا آهيو (٣). ۽ گهڻاڻي ڳوٺ هئا جي ويران ڪياسون يوءِ (يا) راتو واه (سمهڻ مهل) اُنهن کي اسان جو عذاب پهتو يا اُهي منجهند جو ننڊ ڪرڻ وارا هئا (۴). پوءِ جڏھن کين اسان جو عذاب يهتو (تڏھن) سندين پڪار ھن چوڻ کان سواءِ تر هئي تر اسين (ياڻ تي) ظلمر ڪندڙ هئاسون! (٥). يوءِ جن ڏانهن پيغمبر موكليا ويا تن كان (بر) ضرور پچنداسون ۽ بيغمبرن كان (بر) ضرور پچنداسون (٦). پوءِ (سندن ڪرتوت) ٿن علم سان بيان ڪنداسون ۽ اسىن يرى نه هئاسون (٧). ۽ اُن ڏينهن (عملن جي) تور سڄ آهي, پوءِ جن جا پُلڙا ڳرا ٿيا سي ئي ڇٽل آهن (٨). ۽ جن جا پلڙا هلڪا ٿيا سي اهي آهن جن پاڻ کي انهيءَ سببان نقصان لاتو جو اسان جي آيتن بابت انڪار ڪندا هئا (٩). ۽ بيشڪ اوهان کي زمين ۾ ٽڪاپوسون ۽ منجهس اوهان لاءِ گذران (جو اُپاءُ) رکيوسون- (پر اوهين) ٿورو شڪر ڪندا آهيو (١٠). ۽ بيشڪ اوهان کي پيدا ڪيوسون وري اوهان جي شڪل بڻائي سون وري ملائڪن کي چيو سون تر آدم کي سجدو ڪريو يوءِ شيطان کان سواءِ (بين) سجدو ڪيو (شيطان) سجدي ڪندڙن مان نر تب (۱۱).

قَالَ مَامَنَعَكَ الْاسْمُكُلِ إِذْ أَمُرْتُكُ قَالَ إِنَاغَارُكِينَهُ خَلَقْتَنَىٰ مِنُ كَارٍ وَّخَلَفْتَهُ مِنْ طِينِ ﴿قَالَ فَاهْبِطُمِنَا فَمَا يُؤْنُ لَكَ آنْ تَتَكَدَّرَفِهُا فَاخْرُجُ إِنَّكَ مِنَ الصَّغِرِيُنُ ۖ قَالَ ٱنْظِرُ فَأَ إلى دُومِنْ عَثُونَ ® قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظِرِينَ ۗ قَالَ فِيمَاكُونُونَيْتَنِيُ لَاقْعُدَىٰ قَالَهُمُ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيْدِهُ ثُقُرَلَتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ إَيْدِيْهُمْ وَمِنْ خَلْفِهِ مُوعَنُ أَيْمُ أَيْمُ وَعَنْ شَمَآبِلِهِمُّ وَلَا تِيكُ ٱكْتُرَكُمُ شْكِرِيْنَ ۞قَالَ اخْرُجُ مِنْهَامَذُ ءُوْيًا لِلَّهُ حُوْرًاْ لَكُنْ بَيْعَكَ مِنْهُمُ ڒؘۄٚٮؙػؘؾۜ۫ڿٙۿؘڎٙۄؚؠ۫ۮؙڎؙٳڿۘؠٚۼؽڹ۞ۏٙؽٳۮؗؗٵٛۺڴؽ۫ٲڹ۫ؾۘۅٙڒؘۅؙڿؚڮ الْحِنَّةَ فَكُلامِنُ حَمْثُ شَكْمًا وَلاَ قَمْ رَّمَا هٰذِهِ الشَّحَرَةَ فَتُلُوْمَا مِنَ الظُّلِيدُنِ ﴿ فَوَسُوسَ لَهُمَا النَّهُ يُطْنُ لِنُدُدِي لَهُمَا مَا وَرِي عَنْهُمَامِنُ سَوْ إِنهِمَا وَقَالَ مَا نَهِكُمُ ارْتُكُمُ اعَنْ هِذِهِ السُّجَرَةِ إِلَّاآنَ تَكُونَا مَلَكَيْنَ اَوْتَكُونَامِنَ الْخِلِدِيْنَ ® وَقَاسَمُهُمَّ إِنِّيُ ٱكُمْالَينَ النَّصِحِيْنَ ﴿ قَنَ لَهُمَا بِغُورُ رِفَكَتَاذَاقًا الشَّجَرَةُ لَكُمَّا سَوُانُهُمَا وَطَفِقَا يَغْضِفِي عَلِيْهَامِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وْزَادْهُمَا وَيُكَالِّكُ ٲۿڴؠؙٵۼؿٙؽؚڵڲؙؠٵۺٛڿۯۊؚۅؘٲڠؙڷڰڴٳٲڽۧٵۺۜؽڟؽڵڴٵۼۮڰ۫ڣؙؠؙؿ

ولواننا ٨ الاعراف٧

(الله) چيو ته توکي سجدي ڪرڻ کان ڪهڙي (ڳالھ) جهليو؟ جڏهن ته توکي حڪم (بر) ڪيمر۔ چيائين تہ آءٌ کانئس ڀلو آهيان, مون کي باہ مان پيدا ڪيو اٿيئي ۽ اُن کي مٽيءَ مان پيدا ڪيو آٿيئي (١٢). (اللہ) چيو تر اُن (آسمان) مان هيٺ لهي وچ توکي منجهس وڏائي ڪرڻ نہ جڳائيندي آهي تنهن ڪري اتون) نِڪر ڇو ته تون خوار ٿيلن مان آهين (١٣). چيائين قيامت جي ڏينهن تائين مون کي مهلت ڏي (١۴). (الله) فرمايو تر يقيناً تون مهلت ڏنلن مان آهين (١٥). چيائيسن تر انهيءَ سببان جو تو مون کي گمراھ ڪيو (آءٌ تر) ماڻھـن لاءِ تنھنجيءَ سـڏيءَ واٽ تي ضرور وهندس (١٦). پوءِ سندن اڳيان ۽ سندن پوئتان ۽ سندن سڄي پاسي کان ۽ سندن کبي پاسي کان وٽن ايندس ۽ منجهانٽن گهڻا شڪر ڪندڙ نہ لهندين (١٧). (الله) فرمايو تـ تون آسمانن مان خوار (۽) تڙيل ٿـي نڪري وڃ اُنھن مان جيڪو تنھنجي تابعداري ڪندو اتنھن کي ۽ توکي دوزخ ۾ وجهي) اوهان مڙني مان دوزخ ضرور ڀريندس (١٨). ۽ (چيو سون تہ) اي آدم! تون ۽ تنهنجي زال بهشت ۾ وڃي رهو ۽ (جيڪي وڻيؤ سو) جتان وثيوَ تتان كائو ۽ هِن وڻ كي ويجها نہ وَجِجو نہ تہ ظالمين مَان ٿيندؤ (١٩). پوءِ شيطان أنهن كي هن لاءِ وسوسو وڌو تر سندن أگهڙن مان جيڪي كانئن ڍڪيل هو سو اُنهن لاءِ ظاهر ڪري ۽ چيائين تر اوهان جي پالڻهار اوهان کي هن وڻ کان هن ڌاران نہ جھليو آهي تہ متان اوهين ملائڪ ٿي پئو يا (اُن ۾) سدائين رهڻ وارن مان ٿي پئو (٢٠). ۽ ساک کشي اُنهن کي چيائين تہ آءٌ (تر) اوهـان جو خير خواه آهيان (٢١). پوءِ اُنهن کي ٽڳيءَ سان لاڙي وڌائين, پوءِ جنهن مهل وڻ مان چکيائون (تنهن مهل) سندين اگهڙ کين ظاهر ٿي پئي ۽ بهشت جي وڻ مان پن (هڪ ٻئي سان ڳندي) پاڻ تي ويڙهڻ لڳا۔ ۽ سندن پائڻهار اُنهن کي سڏيو (۽ چيائين تہ) اوهان کي ھن وُلُ کان نہ جھلیو ھومہ چا؟ ۽ اوھان کی نہ چیو ھومہ چا تہ شیطان اوهان جو پڌرو ويري آهي؟ (٢٢).

قَالَارْتَنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا ۗ وَإِنْ لَهُ تَغَفُّ لَنَا وَتَزْحَمُنَا لِنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخْيِرِيْنَ®قَالَ اهْبِطُوْ ابْغَضُكُهُ لِبَعْضِ عَدُوُّ وَلَكُمْ فِي الْأِرْضِ مُسْتَقَمُّ وَمَتَاعُ إلى حِيْنِ®قَالَ فِيهَاتَحْيُونَ وَفِهُا تَمُوْتُونَ وَمِنْهَا تُخْوَجُونَ فَيلِمِنَ الدَّمَرَقِكَ ٱلْزَلْنَا عَلَيْكُو لِبَاسًا يُّوَادِيْ سَوُالِيَّكُمُ وَرِيْشًا ْوَلِيَاسُ التَّقَوٰي ذٰلِكَ خَيُرُّذٰلِكَ مِنَ النت الله لَعَكَهُوْ مِنْ كُرُونَ @لِيَنِيَّ الْدَمَرُ لَا فَيْنِنَكُّ كُوالشَّيْ مُظرَى كَمْنَا خُرْجَ آبِهِ نِكُوْمِينَ الْحِنَّةِ نَنْزِعُ عَنْهُ الْمَاسَهُمَا لِلْوِيهُمَاسُواتُهَا اتَّهُ يُواكُونُهُ وَقِيدُلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرُوْنُهُمْ إِنَّا جَعَلَنَا الشَّيْطِينَ آوُلِيَآءُلِكَنِينَ لِانْفُومِنُونَ@وَإِذَا فَعَلُوْا فَاحِشَةً قَالُواوِحَلْمَا عَلَىٰهَا ۚ إِنَّا وَاللَّهُ آمَرَ نَا بِهَا ۚ قُلُّ إِنَّ اللَّهَ لَا بَاأُمُو ۗ بِالْفَحْشَاَّةِ ۗ ٲؾۜڡؙؙڎؙۅؙڹ؏ٙڮٙٳ۩ۑۄڡٙٲڵڒؾؘۼڵڮۄؙڹ۞ۊؙڶٲڡۜۯڒؠٞۑٳڷۊؚۺڟۜ وَأَقِيْمُوا وُجُوهَكُوعِنْكَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُعْلِصِينَ لَهُ السَّنِّيَّ هُ كَمَا مَكَاكُمُ تَعُوْدُوْنَ ٥٠ فَوَ يُعَاِّهَ مَانِي وَ فَرِيْقًاحَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلْلَةُ ۚ إِنَّهُمُ اتَّخَنُ واالشَّ لِطِيْرِ، اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ اللهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُوْمُهُمَّ مُنْوَنَ

ولواننا ٨ الاعراف٧

چيائون تر اي اسان جا پالڻهار! اسان پاڻ تي ظلم ڪيو آهي ۽ جيڪڏهن اتون) اسان کي نه بخشينديـن ۽ اسان تي ٻاجھ نہ ڪندين تہ ضرور خساري وارن مان "تينداسون (٢٣). (الله) فرمايو تر هيٺ لهي وڃو اوهين پاڻ ۾ هڪ ٻئي جا ويري آهيو، ۽ اوهان لاءِ زمين ۾ رهڻ جو هنڌ ۽ اگذران جوا سامان (كنهن) وقت تائين (ٺهرايل) آهي (۲۴). (الله) چيو تـ اوهين منجهس حياتي گذاريندؤ ۽ منجهس مرندؤ ۽ منجهانئس (جيئرا ٿي) نكرندؤ (٢٥). اي آدم جا اولاد! اوهان تي هڪ پوشاك بيشك لائي سون جا اوهان جي اگهڙن کي ڍڪيندي ۽ سينگار جا ڪپڙا۔ ۽ پرهيزگاري جِي پوشاڪ اِها (سڀني کان) ڀِلي آهي اِها الله جي نشانين مان آهي مانُ أهمى نصيحتُ ونن (٢٦). اي آدم جا اولاد! شيطانُ اوهان كي اهڙيءَ طرح فتني ۾ نہ وجهي جهڙيءَ طرح اوهان جي ماءُ پيءُ کي بهشت مان ٻاهر ڪڏياڻين جو سندين پوشاڪ کانٽن هن لاءِ ڇڪي لاٿائين ٿي تر کين سندن أگهڙ ڏيکاري۔ سِچ آهي تر اهو پاڻُ ۽ سندس لشڪر جتان اوهين انهن کي ڏسي نہ سگهندا آهيو اتنان آهي) اوهان کي ڏسندا آهن۔ جيڪي نہ مَجْيِندا أَهِن تن جو اسان شيطانن کي دوست بڻايو آهي (٢٧). ۽ (پڻ انهن جا دوست جيّ) جڏهن ڪو بي حيائي جو ڪمر ڪن ٿا (تڏهن) چون ثَا تَرَ أَن (واتّ) تِي اسانَ پنهنجا أَبّا ذَاذًا (هلندا) ذّناسون ۽ الله اسان کي انهن (جي ڪرڻ) جو حڪم ڪيو آهي۔ ااي پيغمبر! کين) چؤ ته بيشڪ الله بي حيائيءَ جي ڪمن جو حڪم نہ ڪندو آهي۔ اوهين اللہ تي اُهو (ڪوڙ) ڇو چوندا آهيو جنهن جي (سند) اوهين نہ ڄاڻندا آهيو؟ (٢٨). چؤ تر تنهنجي پالڻهار انصاف جو حڪمر ڪيو آهي, ۽ (حڪمر ڪيو اٿس ته) پنهنجا منهن سڀ ڪنهن نباز مهل (الله ڏانهن) سڌا ڪريو ۽ اُن لاءِ سچا دیندار تی سندس عبادت کریو۔ جیٹن پھریون اوھان کی پیدا كيائين تيئن (اوهين) موتندؤ (٢٩). هڪ ٽوليءَ کي هدايت ڪيائين ۽ بِيءَ ٽوليءَ تي گمراهي لازمر ٿي چڪي آهي۔ ڇو تہ اُنهن اللہ کان سواءِ شيطانن کي مددگار ڪري ورتو آهي ۽ ڀائئيندا آهن تر پاڻ هدايت وارا اهن (۳۰).

لِيَنِيَّ ادَمَخُنُ وَارِبُنَتَكُمْ عِنْكَ كُلِّ مَسْجِبٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا وَلَا تُنْرُفُواْ أِنَّهُ لَا يُحِبُّ النُّسْرِ فِينَ ۞ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللَّهِ الَّتِيَّ ٳٞڂٛ*ۯڿٙ*ڸۼؠٵۮ؋ۅٙالڟؚؾؠڵؾ؈ٙٳڵڗۣۯ۫ؾۣٵڠؙڶۿؚؽڸڷؽؠٛؽٵڡٮؙٷٵ؈۬ الْحَيْوِةِ الدُّنْيَاخَالِصَةً يَوْمَالْقِيمَةِ كَذَالِكَ نُقَصِّلُ الْإِيتِ لِقَوْمِ يَّعْلَكُونَ©قُلْ إِنَّمَاحَتَّمَرَتِيَّ الْفَوَاحِشَ مَاظُهَرَمِنْهَا وَمَابِطَنَ وَ الْإِنْعَرَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِالْحَتِّي وَآنَ تُنْثِرِكُوا بِاللَّهِ مَالَمُنْيَزِّلَ بِهِ سُلْطًا وَّآنَ تَقُوْلُوا عَلَى اللهِ مَا لاَتَعْلَمُونَ ۞ وَلِكُلِّ أَيَّةٍ آجَلُ فَإِذَا جَأَءً إَحَاثُهُ لِاَسْتَا يُعْرُونَ سَاعَةً وَلاَيْنَتَقَيْمُونَ ﴿ لِبَيْنَ ادْمَ إِمَّا يَا تِينَّكُمُ رُسُلٌ مِّنَكُمُ نِفُصُّونَ عَلَيْكُمُ الْنِيُّ فَمَن اتَّقَٰى وَأَصْلَحَ ڡؘؘڵٳڿٙۏٮ۠؏ؘؽۿۄ۫ۅٙڵٳۿۄڲۼۘۯ۬ڹۅٛؽ۞ۅٙٳڷۜڹؠ۫ؽػۜڰۨڹٛۊٳۑٳڮؾؚؽؖٵ وَاسْتَكْبُرُواعَنْهَا أُولَبَكَ أَصْعُبُ النَّارِيُّهُ مُونِيْهَا خِلِدُونَ صَغَمَنُ ٱڟ۫كؤمِتِن افْتَرٰى عَلَى اللهِ كَذِيبًا ٱوْكَذَّبَ بِالْيَتِهِ ۗ أُولِيُّكَ ىَنَالْهُوْ نَصِيْبُهُوْ مِنَ الْكِينَ ۚ حَتَّى إِذَا جَآءَ تُهُو رُسُلُنَا يَتُوفُّونَهُو قَالُوٓ اَكِنَّ مَاكُنُكُو تَكَ عُونَ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ ا قَالْوْاصَلُوَّاعَنَّا وَشَهِدُوْاعَلَ ٱنْفُيهِمُواَ أَنْمُهُمُ كَانُوَّاكِفِرِينَ®

ولوائنا ٨ الاعراف٧

اي آدم جا اولاد! سڀ ڪنهن نماز مهل پنهنجي زينت (جي پوشاڪ) يڪيو ۽ کاٺو ۽ پيئو ۽ اجايو نہ وڃايو۔ ڇو تہ اللہ اُجائي وڃائيندڙ کي دوست نه ركندو آهي (٣١). (اي پيغمبر!) چؤ ته الله جي (بثايل) زينت جيڪا پنهنجن ٻانهن لاءِ پيدا ڪئي اٿس ۽ روزيءَ مان سٺيون شيون ڪنهن حرام ڪيون آهن؟ چؤ تر اُهي (شيون) دنيا جي حياتيءَ ۾ (۽) خلاصيون قيامت جي ڏينهن مؤمنن لاءِ آهن۔ اهڙيءَ طرح جا قوم ڄاڻندي آهي تنهن لاءِ نشانيون بيان ڪندا آهيون (٣٢). (اي پيغمبر!) چؤ تہ منهنجي پالڻهار بي حيائي جي ڪمن مان جيڪي ظاهر هجي ۽ جيڪي ڳجهو هجي ۽ اسڀ)گناه ۽ ناحق حد کان لنگهڻ ۽ اهڙيءَ شيءِ کي اوهان جو الله سان شریک کرڻ جنھن بابت ڪا حجت نہ لاڻني اٿس ۽ جيڪي نہ ڄاڻندا آهيو سو الله تي چوڻ, اِهي ئي حرامر ڪيون آهن (٣٣). ۽ هر ڪنهن امت جو هڪ وقت طئي ٿيل آهي, پوءِ جڏهن سندن مدت پهچندي (تڏهن) هڪ گهڙي نه ڪي دير ڪندا ۽ نه ڪي اڳيرو ويندا (٣۴). اي آدم جا اولاد! جيڪڏھن اوھان وٽ اوھان مان پيغمبر اچن (جي) اوهان کي منهنجيون آيتون پڙهي ٻڌائين تر جيڪي ڊڄندا ۽ پاڻ سڏاريندا تن کي نہ ڪو ڀؤ آهي ۽ نہ ڪي آهي غمگين ٿيندا (٣٥). ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيو ۽ انھن اجي قبولڻ) کان وڏاڻي ڪئي سي دوزخي آهن, اُهي اُن ۾ سدائين رهڻ وارا آهن (٣٦). جنهن الله تي ڪوڙو نـاه نـاهـيو يا سندس آيتن کي ڪوڙ ڀانيو تنهن کان وڌيڪ ظالـم ڪير آهي؟ انهن کي الوح محفوظ ۾) لکيل مان سندن حصو (سک ۽ ڏک جو) ملندو رهندو_ تان جو جنهن مهل اسان جا قاصد (ملائڪ) سندن روح كيڻ لاءِ ايندا (تڏهن کين) چوندا تر اوهين الله کان سواءِ جن کي سڏيندا هيؤ سي ڪٿي آهن؟ چوندا تر اسان کان ڀلجي ويا ۽ پاڻ تي شاهدي ڏيندا ته ياڻ ڪافر هئا (٣٧).

قَالَ ادْخُلُوْ افِيَ أُمِّهِ قَدُخَلَتُ مِنْ قَيْلِكُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِ النَّارِ كُلِّمَا دَخَلَتُ أُمَّةً لَّكَنَّتُ أُخْتَمَا حُتَّى الْحَالَّةِ الْكُوافِيُمَا جَمْعًا ْقَالَتُ ٱخْرِلْهُمْ لِاوْلِهُمْ رَبِّيَا هَوُلِاء آضَكُونَا فَاتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِةُ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلِكِنْ لَاتَعْلَكُونَ © وَقَالَتُ أُولِلْهُمُ لِكُفُرِلِهُمُ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْ نَامِنُ فَضُلِ فَذُوْ قُوا الْعَدَاكِ مِمَا كُنْتُهُ تُكُسُدُونَ فَانَ الَّذِيرُ مَا كَانُونَ كَذَيْوُا بَالِيتِنَا وَالسَّتَكُمْ يَوُواْعَنُهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمُ أَيْوَاكُ السَّمَا لِهُ وَلَا يَدُخُلُونَ الْجِنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَيِّدَ الْخِيَاطِ وَكَذَٰ لِكَ ۼؘؿؚٰؠىاڵمُجُرِمِيْنَ۞ڵۿهُرُمِّنُ جَهَنَّهَ مِهَادُنَّقَمِنَ فَوْتِهِمُ غَوَاشِ^ل وَكَذَالِكَ نَجْزِي الظِّلِمِينَ@وَالَّذِينَ امَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِياتِ لَانْكِلَّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أَوْلِيكَ أَصْعَبُ أَيْنَةٍ فَهُمْ فِيهَا خلِدُون ®وَنَزَعُنامَ إِنْ صُدُورِهِ وَمِرْنَ عِلَّ تَجُرِي مِنْ تَغْتِهِمُ الْأَنْهُرُ وَقَالُوا الْحَمِنُ لِلهِ الَّذِي هَدْ سَالِهِ لَنَا الْحَمَالُ لِلَّهِ الَّذِي لِنَهْتَدِي َ لَوْ لِآآنَ هَلْ مَنَا اللَّهُ ۖ لَقَدُ جَآءَتُ رُسُلُ رَبَّنَا لِأَحَيُّ وَنُودُوْ اَكُنُ تِلْكُوْ الْجَنَّةُ أُوْرِثُتُمُ وُهَا بِمَا كُنْتُوْ تَعْمُلُونَ ۞

ولواننا ٨ الاعراف٧

(الله) چوندو تر اُنهيءَ ٽوليءَ سان دوزخ ۾ گهڙو جيڪي اوهان کان اڳ جنن ۽ ماڻهن مان گذري ويا۔ جنهن مهل هڪ ٽولي پئي گهڙندي (تنهن مهل) پنهنجي سنگت تي لعنت ٻئي ڪندي۔ تان جو جنهن مهل منجهس مرّثي گهڙندا (تنهن مهل) سندن پوئين ٽولي پنهنجي پهرينءَ ٽوليءَ لاءِ چوندي تہ اي اسان جا پالڻهار! هنن اسان کي گمراھ ڪيو هو تنهن ڪري انهن کي باھ جو ٻيڻو عذاب ڏي۔ (اللہ) چوندو تر سڀ ڪنهن لاءِ ٻيڻو عذاب آهي پر اوهين نہ ٿا ڄاڻو (٣٨). ۽ منجهانئن پهرين (ٽولي) اُنهـن مان پوئين لاءِ چوندي تر اسان تي اوهان جي ڪا وڏائي ڪانهي تنهنڪري جيڪي ڪمايو هيوُ تنهن سببان عذاب (جو مزو) چکو (٣٩). جن اسان جي حڪمن کي ڪوڙو ڀانيو ۽ کانئن وڏاڻي ڪئي تن لاءِ آسمان جا دروازا نہ کولیا ویندا ۽ نہ ڪي ایستائين بھشت ۾ گھڙندا جیستائين اُٺ سُتيءَ جي پاکي مان (نہ) لنگهي۔ ۽ اهڙيءَ طرح ڏوهارين کي سزا ڏيندا آهيون (۴۰). اُنهن لاءِ وڇاڻو (بہ) دوزخ جو هوندو ۽ سندن مٿان پوش (بہ دوزخ جو) رهندو۔ ۽ اهڙي طرح ظالمن کي سزا ڏيندا آهيون (۴۱). ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا ڪنهن ماڻهو کي سندس وس کان وڌيڪ تڪليف ڏيندا ئي نہ آهيون, اهي بهشتي آهن, اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (۴۲). ۽ جيڪو غير سندن دلين ۾ هوندو سو ڪڍي ڇڏينداسون سندن (ماڙين جي) هيٺان واهيون پيون وهنديون، ۽ چوندا تر سڀ ساراه أنهيءَ الله كي جَكَّائي جنهن اسان كي هن (بهشت) ڏانهن رستي لاتو۔ جيڪڏهن الله اسان کي هدايت نر ڪري ها تر ڪڏهن اسين هدايت نر لهون ها! بيشڪ اسان وٽ اسان جي پالڻهار جا پيغمبر سچ وٺي آيا۔ ۽ سڏيو ويندن ته هي بهشت (اوهان کي ڏنو ويو) اُن جا انهيءَ سَببان (اوهين) وارث آهيو جو (چڱائي) ڪندا هيؤ (۴۳).

وَنَاذَى اَصْعِبُ الْحِنَّةِ أَصْعِبَ النَّارِ اَنْ قَدُ وَحَدْ نَامَا وَعَدَانًا رَيُنَاحَقَّافَهَلُ وَحَدُثُوْمًا وَعَدَرَثُكُومَ قَاءَ قَالُوانِعَهُ ۚ فَأَذَّنَ مُؤَدِّنَّ بَيْنَهُمُ أَنْ لَعَنَةُ اللهِ عَلَى الظّٰلِمِينَ ﴿ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سِبِيلِ اللهِ وَمَنْغُونَهَا عِوجًا وَهُو بِالْإِخِرَةِ كَفِرُونَ۞ وَيَيْنَهُمَا حِيَاثُ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْوِفُونَ كُلَّالِيهِ لِمُهُمَّ وَنَادَوْالصَّعْبَ الْكِنَّةِ آنَ سَلاَ عَلَيْكُةٌ لَهُ مَنْ خُلُوهَا وَهُمْ يُطْمِعُونَ ۞ وَإِذَا صُرِفَتُ ٱبصًا رُهُمُ تِلْقَاءَ ٱصْعٰبِ النَّارِ ۚ قَالُوا مَ بِّمَا لَا تَجْعَلْنَامَعَ الْقَوْمِ الظُّلِمِينَ۞ وَنَاذَى آصْعَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَّعُونُونَهُ وَسِيْلَهُمْ قَالُوا مَآ اَغَنَّىٰ عَنَكُهُ عَيْعُكُهُ وَمَاكُنُكُهُ تَنْتَكُدُونَ ©َ أَهَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ اقْتَمَمْتُهُ لَا يَنَالُهُو اللهُ يَرْخَمَةُ اُدُخْلُواالْحَنَّةَ لَاخُونُ عَلَيْكُهُ وَلَاّ اَنْلَةُ تَخْزَنُونَ ۞ وَنَاذَى أصحب النّار أصحب ألمِنَّة أن أفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَأْمِ أَوْمِنَا رَزَقَكُواللهُ قَالُوَ ٓ إِنَّ اللهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى ٱلْكِفِينَ ۞ اتَّذِينَ اتَّخَذُوُّاد نُنَهُ لَهُ اوَّ لَعَنَاوٌ غَوَّتُهُ الْخُلُوةُ الدُّنْمَا ۚ فَالْبُوْمَ نَنْسُهُمْ كَيَانَسُوْ إِلِقَاءَ تَوْمِومُ هٰنَا أَوْمَا كَانُوْ الْإِلْيِنَا يَجَكُونَ ٣

ولواننا ٨ الاعراف٧

۽ بهشتي دوزخين کي سڏيندا ۽ (چوندا) تہ اسان جي پالڻهار اسان سان جيكو انجام كيو سو بيشك سچو للوسون يوءِ اوهان جي پالڻهار اوهان سان جيڪو انجام ڪيو هو سو سڃو نہ لڏو ڇا؟ چوندا تر هاڻو! پوءِ سَدِّينِدڙُ سندن وچ ۾ سڏيندو تہ اُنهن ظالمن تي اللہ جي لعنت آهي (۴۴). جيڪي الله جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليندا رهيا ۽ اُن (واٽ) جي ڏنگاڻي گهرندا رهيا, ۽ اهي آخرت کي نر مڃيندڙ هئا (۴۰). ۽ سندن وچ ۾ پردو ڪيو ويندو, ۽ آعراف ۾ اهڙا ماڻهو هوندا جو سڀ ڪنهن کي سندن پيشائين مان سڃاڻندا۔ ۽ بهشتين کي سڏي السلام عليڪم چوندا, (اڃا) أن بر (پاڻ) نہ گھڙيا هوندا ۽ اُهي اُسيدوار هوندا (۴٦). ۽ جڏهن سندن اكيون دوزخين ڏانھن ڦيرايون وينديون (تڏھن) چوندا تہ اي اسان جا پالڻھار اسان کي ظالم ٽوليءَ سان گڏ نہ ڪر (۴۷). ۽ اعراف وارا جن ماڻهن کي سندن پيشانين مان سڃاڻندا تن کي سڏيندا چوندا تہ اوهان جيڪي گڏ ڪيـو هـو سـو ۽ جيڪا وڏاڻي ڪندا هيؤ تنهن اوهان کان ڪجھ بر نر ٽاريو (۴۸). هي آهي (ماڻهو نر) آهن ڇا جن لاءِ اوهين (دنيا ۾) قسم كثندا هيؤ تر الله مثن باجه نر كندو (يعني بهشت مر نر گهيڙيندن) ؟ اأنهن کي حڪم ٿيو آهي ترا بهشت ۾ گهڙو اوهان کي ڪو ڀؤ نہ آهي ۽ نڪي اوهين غمگين رهندؤ (۴۹). ۽ دوزخي بهشتين کي سڏيندا (چوندا) تر ڪجھ پاڻي اسان تي پلٽيو يا الله اوهان کي جيڪي رزق ڏنو آهي تنهن مان (كجه ڏيو)۔ چوندا تہ الله اُهي ٻئي اُنهن ڪافرن تي حرام ڪيا آهن (٥٠). جن پنهنجي دين کي شاشو ۽ راند ڪري ورتو ۽ انهن کي دنيا جي حياتيءَ لڳيو, پوءِ اُنهن کي اڄ ائين وساريوسون جيئن (اُنهن) پنهنجي هن ڏينهن جي ملڻ کي وساريو هو ۽ (جيئن) اسان جي آيتن جو انڪار كندا منا (١٥).

وَلْقَكُ حِنْنُهُو بِكُتْبِ فَصَّلْنَهُ عَلَى عِلْمُ هُدًى وَيَ حْبَكَّ لِقَوْمِ يُؤْمِنُونَ ﴿ هَلَ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَاوُلُهُ * يَوْمَ يَأْنَ تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَنْوُهُ مُنْ قَيْلُ قَدْحَأَءً تُ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحِيِّ فَهَلْ لَنَامِنُ شُفَعَا ءَفَيَشْفَعُوالْنَآ ٱوْنُرَدُّفَتَعُمْلَ غَيْرِالَّذِي كُنَّانَعُهُلُ قُلْ خَيْرُوْاَانَفْسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْ المُفْتَرُونَ فَإِنَّ رَبِّكُو اللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمُوتِ وَ الْأَرْضَ فِي سِتَّهِ آيًّا مِرْتُعَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعُرَيْنَ "يُغْيْنِي الَّيْلَ النَّهَارَيُطِلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّهُسَ وَالْقَبَرَوَالنَّهُ مُمُستَّخُرِتِ بَأَمْرِهِ ٱلْأَلَّهُ الْخَلْقُ وَالْأَمُوْتَلُوكَ اللهُ رَبُّ الْعَلَمِيْنَ @أَدْعُوْا رَتُكُوْ تَضَرُّعًا وَّخُفْكَةً النَّهُ لا يُحِبُ النُّعْتَى يُنَ فَ وَلاَتْفُسِكُواْ فِي الْأَرْضِ بَعْكَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُو لُاخُو ثَاقِكُمْ عَالَّانَ رَحْبَتَ الله فَر نُبُ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿ وَهُو الَّذِي يُرْسِلُ الرِّرلِحَ بُشُرًا لِكُنِّي بِكَانَى رَحْمَتِه لَمْ تَيْ إِذَا آفَكُتُ سَحَانًا يُقَالًا سُقُنْهُ لِسَكِيهِ مَيِّتِ فَأَنْزُلْنَا بِعِ الْمَأْءَ فَأَخْرَجُنَايِهِ مِنْ كُلِّ الشَّمَرْتِ كَنْ لِكَ نُخْرِجُ الْمُوْقِ لَعَلَّكُوْتَ لَكُوْتِ كَالَّوْتِ كَالْوَقِ

ولوائنا ٨ الاعراف٧

۽ بيشڪ اُنهن کي هڪ ڪتاب ڏنوسون جنهن کي ڄاڻ سان کولي بيان ڪيوسون ۽ اُنهيءَ قوم لاءِ هدايت ۽ ٻاجھ آهي جي مڃيندا آهن (٥٢). (كافر) هن كان سواءِ انتظار نه كندا آهن ته آن (جي وعدي) جي مراد اچي- جنهن ڏينهن سندن مراد ايندي (تنهن ڏينهن) جن اُن کي اڳي وساريو هو سي چوندا تہ بيشڪ اسان جي پالڻهار جا پيغمبر سچ سان آيا, يوءِ (اج) اسان لاءِ ڪي سفارش ڪرڻ وارا (ڪين) آهن؟ جو اسان لاءِ پارت ڪن يا وري موٽايا وڃون تر جيڪي (عمل) ڪياسون تن کان سواءِ ٻيا (چڱا) عمل ڪريون۔ بيشڪ پاڻ کي نقصان لاتائون ۽ جيڪو ٺاھ المعيندا هنا سو كانشن يلجي ويو (٥٣). اوهان جو پالتهار أهو الله آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو وري عرش تي متوجہ ٿيو. رات سان ڏينهن کي ڍڪيندو آهي اوري ڏينهن) اُن اڄي ڪڍ) جلد ايندو آهي ۽ سج ۽ چنڊ ۽ تارا سندس حڪم سان نوايل آهن۔ خبردار پيدا ڪرڻ ۽ حڪم ڪرڻ اُن جو (ڪمر) آهي جهانن جو پالڻهار الله وڏي برڪت وارو آهي (٩٤). پنهنجي پالڻهار کي زاري ڪندڙ ۽ ڳجهيءَ طرح سڏيو ڇو تر آهو حد کان لنگهندڙن کي دوست نہ رکندو آهي (٥٥). ۽ اوهين ملڪ ۾ ان جي سڏاري کان پوءِ فساد نہ وجهو ۽ ان (الله) کي ڀوائتا ۽ آسائتا ٿي سڏيو جِو تـ الله جي ٻاجھ ڀلارن کي ويجهي آهي (٥٦). ۽ اُهو (الله) آهي جو وائن کي پنهنجي رحمت (واريءَ برسات) جي اڳيان خوش خبري ڏيندڙ ڪري گهلاڻيندو آهي۔ تان جو جنهن مهل (اُهي) ڳرن ڪڪرن کي کڻن ٿيون تر اُنهن کي ڪنهن غير آباد ديھ ڏانهن روانو ڪريون ٿا پوءِ اُنهن (کڪرن) مان پاڻي وسايون ٿا پوءِ اُن سان هر جنس جا ميوا ڄمايون ٿا۔ اهڑیءَ طرح اسین مئن کی (قبرن مان) باهر کیندا سون تر مان اوهین نصيحت وٿو (٧٥).

وَالْيَكَدُالْطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَيَاتُهُ بَاذُن رَبِّهِ وَالَّذِي غَيْثَ لَايَغُوْجُ إِلَّا نَكُمَّ أَكَنَالِكَ نُصُرَّفُ الْأَلْتِ لِقَوْمِ تَشُكُرُونَ۞ لَقَدُ ٱرْسُلُنَا نُوْحًا إلى قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمِ اعْبُدُ واللَّهُ مَا لَكُوْمِنَ الْهِ غَيْرُهُ انْ آخَافُ عَلَيْكُوْعَنَاكَ وَمِعَظِمُ قَالَ الْمَلَامُنُ قَوْمِهَ إِتَّالَكُولِكِ فَي ضَلِي مُبِينِ ۞ قَالَ لِقَوْمِ لِيْسَ مِي صَلْلَةً وَالْكِنِّيُ رَسُولٌ مِّنُ رَبِّ الْعَلِمِيْنَ ﴿ ٱكَلَّغُنُكُهُ رِيسَلَت رَبِّيُ وَٱنْصَحُ لَكُهُ وَٱعْلَهُ مِنَ اللّهِ مَا لِاتَّعَلَيُونَ[®] ٱۅۜۼۣؠٝڹؙؿؙۯٲڹٛڿٲٚۥٙٛڬٛۅٛۮؚڴۯؙۺۜ۫ڗۜ؆ؙ۪ۯؙڠڵؠڗڿؙڸڛۧٮٞٛٛٛٛٛػۄٛ لِيُنْنِ رَكْمُ وَلِتَتَقُولُ وَلَعَلَّكُمُ تُرْحَمُونَ ۞ فَكُنَّ يُولُا فَأَغِينُكُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلُكِ وَأَغْرَقُنَا الَّذِينَ كَنَّ ثُوا بِالْتِنَاءِ إِنَّهُوْكَانُوْ اقَوْمًا عَمِيْنَ ﴿ وَإِلَّى عَادِ آخَاهُمُ هُوُدًا قَالَ لِقَوْمِراعُبُدُوااللهَ مَالَكُوْمِنَ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَاتَتَقُونَ® قَالَ الْمَكُلُ الَّذِينَ كُفُّ وَامِنْ قَوْمِهَ إِنَّا لَهُ رِكَ فَيْ سَفَاهَةٍ وَّاِنَّا لَنَظْنُكَ مِنَ الْكَذِيثِينَ®قَالَ لِقَوْمِ لَيْنَ بِنْ سَفَاهَةٌ وَالْكِتِيْ رَسُولُ مِنْ رَبِّ الْعَلَمِيْنَ ·

ولوائنا ٨ الاعراف٧

۽ (جا) سٺي زمين (آهي تنهن) جا سلا سندس پالڻهار جي حڪمر سان جمندا آهن۔ ۽ جيڪا اوٺي آهي (تنهن جا سلا) خراب سلن کان سواءِ ٻيا ز جمندا آهن۔ اهڙيءَ طرح جيڪا قوم شڪرانو ڪندڙ آهي تنهن لاءِ نشانيون طرحين طرحين بيان كندا آهيون (٥٨). بيشك نوح كي سندس قومر ڏانھن پيغمبر ڪري موڪليوسون. پوءِ چيائين تہ اي منھنجي قومر! الله جي عبادت ڪريو اُن (الله) کان سواءِ ڪو اوهان جو خدا نہ آهي۔ آءُ اوهان تي وڏي ڏينهن جي عذاب (اچڻ) کان ڊڄان ٿو (٩٩). سندس قومر جي سردارن چيو تر اسين توکي پڌري گمراهيءَ ۾ (پيل) ڏسون ٿا (٦٠). چيائين تر اي منهنجي قومر! مون کي ڪا گمراهي ڪانهي پر آءٌ جهانن جي پالڻهار جو پيغمبر آهيان (٦١). اوهان کي پنهنجي پالڻهار جو پيغام پهچائيندو آهيان ۽ اوهان کي نصيحت ڪندو آهيان ۽ الله (جي پار) کان اهو ڄاڻندو آهيان جيڪي اوهين نہ ڄاڻندا آهيو (٦٢). اوهان کي (هن ڳالھ جو) عجب لڳو چا تہ اوھان جی پالٹھار کان ھڪ سمجھاڻي اوھان مان ھڪ مڙس جي هٿان اوهان وٽ هن لاءِ آئي تر اوهـان کـي ڊيڄـاري ۽ تر اوهين پرهيزگار ٿيو ۽ ته اوهان تي ٻاجھ ڪئي وڃي؟(٦٣). پوءِ کيس ڪوڙو ڀانيائون پوءِ ان کي ۽ جيڪي ساڻس هئا تن کي ٻيڙيءَ ۾ بچايو سون ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو تن کي ٻوڙيوسون۔ ڇو تر اُها اُنڌي قوم هڻي (٦٤). ۽ عاد (قوم) ڏانهن سندن ڀاءُ هود (پيغمبر ڪري موكليوسون)۔ چيائين تہ اي منھنجي قومر ! اللہ جي عبادت ڪريو اُن (اللہ) کان سواءِ ڪو ٻيو اوهان جو خدا نر آهي۔ پوءِ ڇو نہ ڊڄندا آهيو؟ (٦٥). سندس قومر مان ڪافرن سردارن چيو تر اسين بلاشڪ توکي بيوقوفيءَ ۾ ڏسندا آهيون ۽ اسين بلاشڪ توکي ڪوڙن مان ڀائڻيندا آهيون (٦٦). چيائين تر اي منهنجي قومر! مون کي ڪابر بيوقوفي ڪانهي پر آءٌ جهانن جي پالڻهار جو موڪليل آهيان (٦٧).

ٱنكَّغُكُةُ رِلْسِلْتِ رَيِّنُ وَآنَالَكُهُ نَاصِحٌ آمِنُنُ⊕َاوَعَجِيْنُهُۥ ٳڽٛڿٵۧٷػؙڎ<u>ۮؚ</u>ڬۯؙؿٟڹٛڗۜڽۣؖۿؙۊۼڵڕڗۼؙڸۣۺؚٞڹػؙڎ۬ڸؽڹ۫ڹۯڪؙؗۄؙ وَاذْكُرُ وُ الدِّجَعَلَكُمْ خُلَفّاء مِنْ ابْعُدِ قُومِ نُوجٍ وَّزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَلَةٌ ۚ فَاذْكُرُ فَا الْآءَ اللهِ لَعَكَلُو تُفْلِحُون ؈ قَالُوَّا اَحِنْتَنَا لِنَعْبُكُ اللهَ وَحْدَاهُ وَنَذَرَمَا كَانَ يَعْبُكُ ابَأَوُٰنَا ۚ فَأَيْنَا بِمَاتَعِيْ نَأَانَ كُنْتَ مِنَ الصِّدِ قِيْنَ ⊙ قَالَ قَدُوتَعَ عَلَيْكُومِنُ رَبِّكُورِ بِحُسُ وَعَفَيْ ٱتُجَادِ لُوْنَنِيْ فِي ٱلسُّمَاءِ سَمَّيْنُهُ هَا ٱنْتُهُ وَالْأَوْكُمُ مَّا نَزُلَ اللهُ بِهَامِنُ سُلُظِن ﴿ فَانْتَظِرُ وَ إِنَّى مَعَكُمُ مِّنَ الْهُنْتَظِرِينَ@فَأَخْيَنْكُ وَالَّذِينَ مَعَكْ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَ قَطَعُنَادَابِرَاكَنِيْنِكَتَّ بُوُا بِإِلْيِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِيُنَ۞ وَإِلَى تُمُوُدُ آخَاهُمُ صَلِحًا كَالَ لِقَوْمِ اعْبُدُوااللهُ مَا لَكُوْمِنَ اللهِ غَيْرُهُ * قَلُ جَآءَتُكُو بَيِّنَهُ مُّنَ رُبِّكُوْ هَنِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُوْ البَّهُ فَذَرُوْهَا تَأْكُلُ فِنَّ اَرْضِ اللهِ وَلَا تَمَتُّنُوهَ إِسْنُوْءٍ فَيَانُذُنَّ كُوْعَذَابٌ اَلِيُوْ⊕ِ

ولواننا ٨ الاعراف٧

اوهان کي پنهنجي پالڻهار جو پيغام پهچايان ٿو ۽ آءٌ اوهان لاءِ امين نصيحت ڪندڙ آهيان (٦٨). (هن ڳالھ جو) عجب لڳو ڇا جو اوهان جي پائٹھار کان اوھان مان ھڪ مڙس جي ھٿان سمجھاڻي ھن لاءِ اوھان وٽ آئي ته اوهان کي ڊيڄاري؟ ۽ (اوهين اُهو وقت بر) ياد ڪريو جڏهن اوهان کي نوح جي قوم کان پوءِ (سندن) پيڙهيءَ تي وهاريائين ۽ اوهان کي جسماني طاقت ۾ وڌايائين, تنھن ڪري الله جون نعمتون ياد ڪريو تہ مانَ اوهين ڇٽو (٦٩). چيائون تر (تون) هن لاءِ اسان وٽ آيو آهين ڇا تر ڳو هڪ اللہ جي عبادت ڪريون ۽ اسان جا ابا ڏاڏا جن کي پوڄيندا هئا سي ڇڏي ڏيون ? جيڪڏهن تون سڄو آهين تر جنهن (عذاب) کان اسان کي ڊيڄارين ٿو سو آڻ (٧٠). چيائين تہ بيشڪ اوهان تي اوهان جي پالڻهار وٽان عذاب ۽ ڏمر لازمر ٿي چڪو آهي۔ اوهين مون ساڻ رڳو (اُنهن) نالن ۾ ڇو جهيڙو ڪندا آهيو جن تي اوهان ۽ اوهان جي ابن ڏاڏن ڇڙو نالو رکيو آهي جن (جي مڃڻ) بابت الله ڪو دليل نہ لاٿو آهي؟ پوءِ انتظار كريو بيشك آء (بم) اوهان سان كذ انتظار كندر آهيان (٧١). پوءِ اُن کي ۽ جيڪي ساڻس هئا تن کي پنهنجي ٻاجھ سان بچايوسون ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو تن جي پاڙ پٽي ڇڏي سون, ۽ آهي مؤمن نه هئا (٧٢). ۽ شمودين ڏانهن سندن ڀاءُ صالح کي (پيغمبر ڪري موكليو سون}_ چيائين تر اي منهنجي قومر! الله جي عبادت ڪريو اوهان جو الله کان سواءِ ٻيو ڪو خدا نہ آهي, بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پائڻهار کان هڪ معجزو آيو آهي، هيءَ الله جي ڏاچي اوهان لاءِ نشاني آهي تنھن ڪري اُنھيءَ کي ڇڏي ڏيو تہ اللہ جي زمين ۾ چرندي رهي ۽ اُن کي ڪو ايذاءُ نہ پهچاڻجو نہ تہ اوهان کي ڏکوڻيندڙ عذاب ولندو (٧٣).

وَاذْكُوْوْاَاذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءً مِنْ بَعْدِي عَادٍ وَبَوَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِنُ وْنَ مِنْ سُهُو لِهَا قُفُورًا وَتَنْجِتُونَ الْحِيَالَ بُنُوْتًا ۚ فَأَذِكُرُ وَٱللَّاءَ اللَّهِ وَلا يَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ @ قَالَ الْمَكَا أَلَانِينَ الْسَتَكُيْرُ وُامِنَ قَوْمِهِ لِلَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْ إِلِمَنْ امْنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُوْنَ أَنَّ صَلِحًا مُرْسَلٌ مِّنْ رَبِّهِ ۚ قَالُوۡ ٓ النَّابِهَ ٓ الْرُسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۞ قَالَ الَّذِيْنَ اسْتَكْبُرُ وُلَانًا بِالَّذِي كَالْمَثْتُوبِ كِفْرُونَ۞فَعَقُرُواالنَّاقَةُ وَعَتَوْاعَنُ آمُرِرَيْهِمْ وَ قَالُوْ الْصِلْحُ اكْتِنَا بِمَاتِعِكُ ثَأَ إِنْ كُنْتُ مِنَ الْدُرْسَلِينَ@فَأَخَنَاتُهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبُعُوْ إِنْ دَارِهِمْ لْجِيْدِيْنَ @ فَتَوَكِّي عَنْهُمْ وَقَالَ لِقَوْمِ لَقَكُمُ الْكُفْتُكُمُّهُ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَعْتُ لَكُمْ وَلِكِنْ لَا يُحْبُونَ النَّصِعِينَ ۗ وَ لُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهَ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَاسَكَقَكُمْ بِهَامِنُ آحَدِمِّنَ الْعَلَمِيْنَ ۞ إِنَّكُوْلَتَنَا تُوْنَ الرِّحَالَ شَهُوَةً مِّنُ دُونِ النِّسَآءُ ﴿ بَلُ آنَتُمُ تُومُ مُثْمِرِ فُونَ ۞

ولوائنا ٨ الاعراف٧

۽ جڏهن اوهان کي عادين کان پوءِ پيڙهيءَ تي وهاريائين (سو احسان بـ) ياد ڪريو ۽ اوهان کي ملڪ ۾ جاءِ ڏنائين ۽ اُن جي پَٽن مان ماڙيون بڻائيندا آهيو ۽ ٽڪرن کي ٽُڪي گهر بڻائيندا آهيو. تنهن ڪري الله جون نعمتون ياد ڪريو ۽ (اوهين) ملڪ ۾ فسادي ٿي بگيڙ نہ وجھو (٧۴). سندس قوم مان وڏاڻي ڪندڙن سردارن اُنهن کي چيو جن منجهائش هيڻن (ماڻهن) ايمان آندو هو تر اوهين ڄاڻندا آهيو ڇا تر صالح پنهنجي پالڻهار (جي طرف) كان موكليل آهي؟ أنهن چيو تر جنهن (شريعت) سان أن كي موكليو ويو آهي تنهن تي اسين ايمان آڻيندڙ آهيون (٧٥). وڏائي ڪندڙن چيو تہ جنهن تي اوهان ايبان آندو آهي تنهن جا اسين منڪر آهيون (٧٦). پوءِ ڏاچيءَ کي مندو ڪيائون ۽ پنهنجي پالڻهار جي حڪمر کان بي فرمان ٿيا ۽ (چـٿر ڪري) چيائون تہ اي صالح! جيڪڏهن پيغبرن مان آهين تہ جنهن (عذاب) جو اسان سان انجام ڪيو اٽيئي سو اسان تي آڻ (٧٧). پوءِ زلزلي (جي عذاب) ورتن پوءِ پنهنجن گهرن ۾ ڪُرندڙا ٿي (مري) ويا (٧٨). پوءِ (صالح) کانئن منهن موڙيو ۽ چيائين تر اي منهنجي قوم ! بيشڪ اوهان کي پنهنجي پالڻهار جو پيغام پهچاير ۽ اوهان کي نصيحت ڪيم پر اوهين نصيحت ڪندڙن کي دوست نہ رکندا آهيو (٧٩). ۽ لوط کی (پيغمبر ڪري موڪليوسون) جڏهن پنهنجيءَ قوم کي چيائين تر اوهين اهڙي بي حيائي ڇو ڪندا آهيو جا اوهان کان اڳ ساري جهان (جي ماڻهن) مان ڪنهن هڪ يہ نہ ڪئي آهي؟ (٨٠). جو اوهين عورتن کي ڇڏي نرن ڏانهن شهوت سان ويندا آهيو۔ بلڪ اوهين حد کان لنگهندڙ قوم اهيو (٨١).

وَمَا كَانَ جَوَاتَ قُومُهِ إِلَّا اَنْ قَالُوْ ٱلْخُرِجُوهُمُ مِّنْ قَرْ يَدَّ وَأَنْهُمْ أَنَاسٌ يَتَطَفَّرُونَ ﴿ فَأَنْحُلُنَّهُ وَ آهُلُهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ ﴿ كَانَتُ مِنَ الْغَيْرِيْنَ ﴿ وَآمُطُرْنَا عَلَيْهُمُ مَّطَرًا ۗ قَانُظُرُكَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجُرِمِيْنَ ۗ وَ إِلَّى مَنْ مَنْ آخَاهُمُ شُعَنًّا ۚ قَالَ لِقَوْمُ اعْمُدُواللَّهُ مَالَكُمُ مِّنِ إلَهِ غَارُهُ ۚ قَدْ حَآءَ نَكُمُ يَتَّبَ قُرِّمِ، رَّتَكُمْ ۚ فَأَوُفُوالْكَيْلَ وَالْمِبْزَانَ وَلاَتَبْغَسُواالنَّاسَ ٱشْيَاءُهُمُ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ يَعْدَا صَلَاحِهَا ﴿ ذلكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُهُ مُّؤْمِنِينَ فَوَلاتَقَعُنُوا يكُلّ صِرَاطٍ تُوْعِدُونَ وَتَصُنُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللهِ مَنْ امَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُ وَالْذِكُ نُتُدُّ قِلْتُلَا فَكَتَّرُكُوْ وَانْظُوُ وَاكْيَفَ كَانَ عَاقِبَةٌ الْمُفْسِدِينَ⊙وَ إِنْ كَانَ طَالِّفَةٌ يُمِّنُكُمُ الْمَنُوْا يِاكَيْنِي ٱرْسِلْتُ بِهِ وَطَأَيْفَةُ لَهُ يُؤْمِنُوا فَأَصُّرُوا حَتَّى يَحُكُمُ اللَّهُ يَبُنَنَا وَهُو خَبُرُ الْخُكِمِينَ ۞ ولواتنا ٨ الاعراف٧

۽ سندس قوم جي ورندي هن چوڻ کان سواءِ نہ هئي تر اُنهن کي (لوط سميت، پنهنجن ڳولن مان لوڌي ڇڏيو۔ ڇو تہ اهي ماڻهو پاڪ بثبا آهن (٨٢). پوءِ اسان لوط كي ۽ سندس گهر وارن كي_ سندس زال كان سواءِ۔ بچایو سون (اُھا) رہیلن مان ھئی (۸۳). ۽ مٿن (پٿرن جو) مینھن وسايو سون۔ پوءِ ااي پيغمبر) ڏس تر ڏوهارين جي پڇاڙي ڪهڙي (خراب) ٿي (٨٤). ۽ مدين (وارن) ڏانهن سندن ڀاءُ شعيب کي (پيغمبر ڪري موكليوسون)۔ چيائين تر اي منهنجي قوم ! الله جي عبادت ڪريو اوهان جو الله کان سواءِ ٻيو ڪو خدا ڪونهي۔ بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان (چٽيون) نشانيون آيون آهن تنهن ڪري ماڻ ۽ تور پوري ڏيو وٺو ۽ ماڻهن کي سندن شيون گهٿ نہ ڏيو ۽ ملڪ ۾ اُن جي سڌاري کان پوءِ فساد نر وجهو۔ جيڪڏهن اوهين مؤمن آهيو تر اهو اوهان لاءِ يلو آهي (٨٥). ۽ سڀ ڪنهن رستي تي هن لاءِ نه ويهو ته جيڪو الله کي مجي تنھن کي ڌمڪايو ۽ الله جي واٽ کان جهلبو ۽ اُن (واٽ) جي ڏنگائي گهرو، ۽ ياد ڪريو جڏهن اوهـين ٿـورڙا هيو تڏهن اوهان کي وڌايائين ۽ ڏسو تر فساد وجهندڙن جي پڇاڙي ڪهڙي (بڇـڙي) ٿي (٨٦). ۽ جيڪڏهن اوهان مان هڪ ٽوليءَ اُنهيءَ کي مجيو آهي جنهن سان موڪليو ويو آهيان ۽ ٻي ٽوليءَ نہ مڃيو آهي تر (اوهان کي جڳاڻي تر ايستائين) صبر ڪريو جيسين اسان جي ويج ۾ الله حڪم ڪري, ۽ آهو چڱو حڪم ڪندڙ آهي (٨٧).

قَالَ الْمَلَا ٰ الَّذِيْنَ اسْتَكَيْرٌ وُامِنُ قَوْمِهُ لَغُخُـحَنَّكَ يْشْعَيْبُ وَالَّذِيْنَ الْمَنْوُامَعَكَ مِنْ قَرْبَيْنَا أَوْلَتَعُوْدُنَّ فِي مُلَّتَنَّا قَالَ ٱوَلَوْكُنَّا كُلِهِ يُنَ۞َّقَدِا فُتَرَبْنَا عَلَى اللهِ كَذِيَّا إِنْ عُلْكًا فِي مِكْتِكُهُ بَعِنَ الدِّغَيِّنَا اللهُ مِنْهَا وْمَا يَكُونُ لِنَاآنُ نَعُوْدَ فِهُمَّا إِلَّاكَ نَتَمَا عَالِمُهُ رَثُنَا وَسِعَرَتُنَا كُلَّ شَيْحً عِلْمًا وعَلَى اللهِ تَهَكَّلْنَا رَكَنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَيَثِيَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَانْتَ خَيْرُ الْفتحين ﴿ وَقَالَ الْمَكَا أَلَّانِينَ كُفِّرُ وَامِنْ قَوْمِهُ لَين الَّبَعْثُمُّ شُعَدْيًا إِنَّا أَيْضِيرُونَ ®فَأَخَذَنَ تُهُوُ الرَّحْفَةُ فَأَصْبَحُوْا ؋ٛۮٳڔۿ۪ڿڿؠ۫ؠڹٛڰٞٛٳڷؽؠؙؽػڵڎؙٳۺؙۼؽٵڮٲؽڰۄؽۼڹۘۊٳ فِنْهَا ۚ ٱلَّذِينَ كُنَّ يُوۡ اشُّعَنَّا كَانُوۡ اهُوُ الْخَسِرِينَ ﴿ فَتَوَلَّى عَنْهُمُ وَقَالَ لِقَوْمِ لِقَدْاً بِلَغَنَّكُمُ رِسِلتِ رَبِّي وَنَصَحُتُ لَكُوًّ فَكَيْفُ اللَّهِ عَلَى قَوْمِ كُلِفِي أَنَّ فُوكَا أَنْسِكُنَا فِي قَوْرَيَةٍ مِّرْنُ ثَبِّي اِلْأَاخَذُ نَأَاهُلُهَا بِالْمَأْسَأَءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمُ يَضَّرَّعُونَ ۞ ثُغَّرَبَةِ لَنَامَكَانَ السَّيِّبَةِ وَالْعَسَنَةَ كَثَى عَفَوْاقَقَالُوْاقَدُمَسَ (نَآءَنَا الضَّرَّآءُ وَالسَّيَّآءُ فَأَخَنُ نَهُمُ نَغْنَةً وَّهُمُ لَاسْتُعُرُورَ؟

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

سندس قوم مان هليلن سردارن (چٿر ڪري) چيو تر اي شعيب توکي ۽ جن توکي مڃيو آهي تن کي پنهنجي شهر مان ضرور لوڌينداسون يا تہ اوهين اسان جي ريت ۾ موٽي اچو. (شعيب) چيو تر جيتوڻيڪ اسين اوهان جي دين کي برو ڀائڻيندڙ آهيون (ته به موٽنداسون ڇا) ؟ (٨٨). جيڪڏهن اسين اوهان جي ريت ۾ اُنهيءَ کان ڀوءِ جو، الله اسان کي کانئس ڇـڏايو، موٽـي اچون تہ بیشڪ اللہ تي ڪوڙ مڙهيوسون۔ ۽ اسان جي پالٹھار اللہ جي گھر کان سواءِ اسان کی منجهس موٽڻ نہ جڳائيندو آهي اسان جي پالڻهار جي علمہ سینی شین کی سمایو آھی اسین اللہ تی پروسو کریون ٹا۔ ای اسان جا پالڻهار! اسان جي ۽ اسان جي قوم جي وچ ۾ انصاف سان فيصلو ڪر ۽ تون چڱو فيصلو ڪندڙ آهين (٨٩). ۽ سندس قوم مان ڪافرن جي ٽولي (پنهنجن يارن کي) چيو تہ جيڪڏهن اوهين شعيب جي تابعداري ڪُندؤ تُہ اوهين اتي جو اُتي نقصان وارا ٿيندؤ ١٩٠١. پوءِ اُنهن کي زلزلي (جي عذاب) ورتو پوءِ پنهنجي جاين ۾ گوڏن ڀر ڪري (مري) ويا (٩١). جن شعيب کي ڪوڙو ڀانيو سي ڄڻڪ انهن (ڳوٺن) ۾ رهيا ئي نہ هئا. جن شعيب کي ڪوڙو ڀانيو سي نقصان وارا هئا (٩٢). پوءِ کانئن منهن موڙيائين ۽ چيائين تہ اي منهنجي قوم! بيشڪ اوهان کي پنهنجي پالڻهار جا پيغام پهچايا اٿم ۽ اوهان جي خير خواهي ڪيمر تنهن ڪري (هاڻي) ڪافر قوم تي ڇا لاءِ ڏک ڪريان؟ (٩٣). ۽ ڪنهن ڳوٺ ۾ پيغمبرن مان ڪو بر نُر موڪليو سون پر اُتي جي رهاڪن کي (پيغمبرن جي نافرمانيءَ سبب) سختي ۽ مصيبت ۾ پڪڙيندا رهيا سون تر مانَ آهي عاجزي كن (٩٤). وري (ايستائين) ذك جي بجاءِ سک مٽائي ڏنو سون جيستائين آسودا ٿيا ۽ چيائون تر بيشڪ اسان جي اُبن ڏاڏن کي (ائين) ڏک سک پهتو هو پوءِ اوچتو ئي اُنهن کي سندن بي خبريءَ جي حالت ۾ يڪڙيوسون (٩٥).

وَلَوْانَ آهُلَ الْقُلْوَى الْمُنْوَا وَاتَّقَوْ الْفَتَحْنَاعَكُمْهُمْ مَرَكَتِ مِّنَ السَّيَاءِ وَالْأَرْضِ وَلِكِنْ كَنَّ يُوْا فَأَحَنْ نَهُمُ بِمِيَا كَانُوُ الْكِلْسِيُونَ ۞ آفَاكِينَ آهُلُ الْقُرْآي آنُ يَبَازُتِيَهُمُ <u>بَاسُنَا بِيَاتًا وَهُمْ نَآبِهُونَ۞اَوَامِنَ آهُلُ القُرْآيَانَ</u> تَايُتِيَهُمُ نَاسُنَا ضُعًى وَهُمُ يَلْعَبُونَ@اَ فَأَمِنُوْ امَكُرُ اللَّهِ فَلَا يَامُنُ مُكُوالِلهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخِيمُ وْنَ شَاوَ لَهُ يَهُ بِ لِلَّذِيْنَ يَرِيُّونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعُدِ الْمُلِهَ آنَ لَّوْنَشَاءُ ٲڝۜڹڹۿۄٞڔڹٛڹؙۏؙۑۿۄؙٷڟؽۼؙۼڶؿؙڷۏٛۑۿۄ۫ڟؘٛٛۿٳڒۺۣۿٷۊ۞ تِلْكَ الْقُلِي نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنَ اَنْيَا بِهَا ۚ وَلَقَالُ جَأَءَتُهُ مُ رُسُلُهُ ۗ بِالنِّتَاتَ فَمَا كَانُو النُّومِنُو المَاكَثُو لُوامِنْ قَيْلٌ كَذَٰ لِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوْبِ الكَّفِي بْنَ ﴿ وَمَا وَجَدُنَا لِٱكْثَرُ هِمُ مِّنْ عَهُمٍ وَإِنْ وَجَدُنَاۤٱكُثَرُهُمُ لَفَسِقِيْنَ⊙ ثُمَّرَبَعَ ثُنَّامِنَ بَعُي هِمُ مُّوْسَى بِالْلِتِنَا لِلْ فِرْعَوْنَ وَمَلَابُهِ فَظَلَهُوْ إِيهَا ۚ فَأَنْظُرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ النَّفْسِدِينَ ۞وَ قَالَ مُوْسَى لِفِرْعَوْنُ إِنَّ رَسُولٌ مِّنُ رَّبِّ الْعُلَمِينَ ﴿

۽ جيڪڏهن اُنهن ڳوٺن وارا ايمان آڻين ها ۽ پرهيزگار بڻجن ها ته مٿن آسمانن ۽ زمين کان برڪتون ضرور کوليون ها پر ڪوڙ يانيائون تنهن كرى أنهن جيكي كيو تنهن سببان كين پكڙيوسون (٩٦). ڳوٺن وارا جنهن حال ۾ سمهيل هجن تنهن مهل راتو واه پاڻ تي اسان جي عذاب پهچڻ کان ڇو بي ڀوا ٿيا آهن؟ (٩٧). يا ڳوٺن وارا هن کان ڇو بي ڀوا ٿيا آهن جو اسان جو عذاب ڏينهن چڙهي مهل وٽن اچي ۽ اُهي راند ڪندا هجن؟ (٩٨). الله جي رٿ کان ڇو بي ڀوا ٿيا آهن؟ جو ٽوٽي واريءَ قوم کان سواءِ (ٻيو) ڪو الله جي رٿ کان بي ڀڻو نہ ٿيندو آهي (٩٩). جيڪي, ملڪ جي رهندڙن کان پوءِ, وارث ٿين ٿا تن کي پڌرو نہ ٿيو آهي ڇا؟ تر جيڪڏهن گهرون ها تر کين سندن گناهن سببان سزا ڏيون ها. ۽ سندين دلين تي مُهر هڻون ها تر آهي نر ٻـ ڏن ها (١٠٠). (اي پيغمبر!) اِهي ڳوٺ آهن جن جون خبرون توتي بيان ڪريون ٿا, ۽ بيشڪ وٽن سندن پيغمبر چٽن معجزن سان آيا, پوءِ اُنهيءَ سببان جو اڳي ڪوڙ ڀانيائون اُهي ڪٿي مڃيندا هئا. اهڙيءَ طرح الله ڪافرن جي دلين تي مُهر هنڻدو آهي (١٠١). ۽ منجهانئن گهڻن کي انجامر(تي پورو) نـ ڏٺو سون, ۽ منجهانئن گھٹن کي بي دين ڏئو سون (١٠٢). وري کانئن پوءِ موسیٰ کي فرعون ۽ سندس قومر ڏانھن پنھنجن معجزن سان پيغمبر ڪري موڪليوسون پوءِ انهن کي ز مڃياڻون. (اي پيغمبر!) ڏس ته فساد ڪندڙن جي پڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي (١٠٣). ۽ موسيٰ (فرعون کي) چيو ته اي فرعون آءٌ جهانن جي پالڻهار جو پيغمبر آهيان (١٠٤).

حَقِيْثُ عَلَىٰ أَنُ لِآ أَقُولُ عَلَى اللهِ إِلَّا الْحَقَّ ثِنَ جَنُتُكُمُ مِيتِنَةٍ صِّنُ زَيِّكُوْ فَأَرْسِلُ مَعِي بَنِيَ إِنْكَالِ مِنْ قَالَ إِنْ كُنْتَ جِنْتَ بِأَيَةٍ فَأْتِ بِهَآ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصِّيرِ قَبْنَ۞ فَأَلُقُمْ عَصَاهُ فَإِذَاهِيَ ثُغُبَانٌ مُّبِينٌ ﴿ وَنَزَعَ بِدَاهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَآ ۗ وُ للنظ يْنَ فَقَالَ الْمَكَامُونُ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هٰ نَالْسَاحِـرٌ عَلِيْهُ اللَّهِ مِنْهُ أَنْ يُغْفِر حَكُونِينَ أَرْضِكُو فَهَاذَا تَأْمُرُونَ ® قَالْوُّالَيْجِهُ وَلَخَاهُ وَارْسِلْ فِي الْمَكَالِين خِشِرِيْنَ ﴿ يَانَوُلُو بِكُلِّ الْحِرِعَلِيْمِ ﴿ وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوُّ إِنَّ لَنَا الْكِفُرُا انُكُنَّا خَنُ الْغِلِيئِنَ @ قَالَ نَعَمُ وَ إِنَّكُمُ لَيِنَ الْمُقَوِّيثُنَ @ قَالُوْ الْمُوْلِينِي امَّا أَنْ تُلْقِيَ وَلِمَّا أَنْ تُكُوْنَ غَنْ الْمُلْقِينِي ﴿ قَالَ الْقُوْ ا ۚ فَكُتَّا الْقَوُاسَحَرُ وَ ٱلْعَبُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهُمُوْهُمُّ وَجَآءُوْ بِيهُوعِظِيُو @وَأَوْعَيْنَاۤ إلى مُوْلِسَى أَنَ ٱلۡقِعَصَالَةُ فَإِذَاهِيَ تَلْقَفُ مَا يَأُ فِكُونَ ﴿ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا ا كَانُوْ إِيَعْمَلُونَ ﴿ فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوْ اصْفِرِينَ ﴿ وَ ٱلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجِدِينَ فَ قَالُوٓ الْمَثَابِرَبِ الْعَلَمِينَ ﴿

هـن (ڳالھ) تـي قائـم آهيان تـ الله تي سچ کان سواءِ ڪجھ بـ نـ چـوان۔ بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان چٽي معجزي سان آيو آهيان تنهن ڪري بني اسرائيلن کي مون سان (هلڻ) جي موڪل ڏي (١٠٥). (فرعون) چيو تر جيڪڏهن ڪو معجزو آندو اٿيئي تر جيڪڏهن سڄن مان آهين تر أهو آڻ (١٠٦). پوءِ پنهنجي لٺ اُڇليائين تر اُڇلڻ سان ئي اُها پڌرو واسينگ (نانگ) ٿي پيئي (١٠٧). ۽ پنهنجو هٿ ٻاهر ڪڍيائين تر اُهو ڪڍڻ ساڻ ئي ڏسندڙن لاءِ روشن ٿيو (١٠٨). فرعون جي قوم مان سکر ماڻهو چوڻ لڳا تر هيءُ پڪو ڄاڻو جادوگر آهي (١٠٩). اوهان کي اوهان جي ملڪ مان ڪڍي ڇڏڻ گهري ٿو, تنهن ڪري اوهين ڇا ٿا صلاح ڏيو؟ (١١٠). (فرعون کي) چيائون ته کيس ۽ ڀاڻس کي ترساءِ ۽ ڪوٺيندڙ شهرن ڏانهن موڪل (١١١). تہ تو وٽ سڀيئي ڄاڻو جادوگر آڻين (١١٢). ۽ فرعون وٽ جادوگر آيا چوڻ لڳا تہ جيڪڏھن اسين غالب ٿيون تہ آسان لاءِ ضرور (کو) انعام (ہئڻ) گهرجي (١١٣). فرعون چيو تہ ہاڻو (انعامر بر ڏبو) ۽ اوهين مرتبي وارن مان (بر) ٿيندؤ (۱۱۴). چيائون تر اي موسىٰ! يا توكي (جادؤ جي شيءِ) أَڇِلُڻُ گهرجي يا (پهرين) اَسين أَڇِليندڙ تيون (١١٥). (موسىٰ) چيو ته (اوهين) أجليو، پوءِ جنهن مهل أجليائون (تنھن مھل) ماڻھن جون اکيون جادوءَ سان بند ڪيائون ۽ اُنھن کي ڊيڄاريائون ۽ وڏا جادو آندائون (١١٦). ۽ موسىٰ ڏانهن وحي موڪليوسون تر پنهنجي لٺ اڇل پوءِ جيڪو جادو ڪيائون تنهن کي اُها اُنهيءَ ئي مهل ڳهندي ويئي (١١٧). پوءِ سڄ پڌرو ٿيو ۽ جيڪي ڪندا رهيا سو ڪوڙو ٿيو (١١٨). پوءِ (فرعون وارا) اُن هنڌ هيڻا ٿيا ۽ خوار ٿي موٽيا (١١٩). ۽ جادوگر سجدي ۾ ڪري پيا (١٢٠). چيائون تہ جھانن جي پالڻھار تي المان أندوسون (١٢١).

رَبِّ مُوْلِمِي وَهِمُ وَنَ ﴿ قَالَ فِرْعَوْنُ الْمَنْتُوْبِ ﴾ قَبْلَ أَنُ اذَنَ لَكُهُ ۗ إِنَّ هِٰ إِلَٰكُهُ ۗ مُكَادِّتُكُو ثُبُوهُ فِي الْمَكَانِيَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْكَأَ آهُلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿ لَأَقَطِعَنَّ آبُ يَكُوْ وَارْجُ لَكُمْ مِّنُ خِلَافٍ ثُعَّلِاُصُلِبَنَّكُمُ أَجْمَعِينَ ﴿ قَالُوْٓ إِنَّاۤ إِلَّ رَبِّنَا مُنْقَلِئُونَ ﴿ وَمَا تَنْقِمُ مِثَّا إِلَّا أَنَّ امْنَا بِالِيْتِ رَبِّنَالُمَّا حَأْءَتْنَا رُبِّنَا آفُرْغُ عَلَيْنَا صَابُرًا وَّتُوفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿ وَقَالَ الْمَكَاثِينَ قَوْمِ فِرْعَوْنَ آتَنَارُمُوْسِي وَقُوْمَهُ لِنُفْسِدُوْا فِي الْأَرْضِ وَبِذَرِكَ وَالْهَتَكَ قَالَ سَنْقَتِّلُ أَبِنَا ءَهُهُ وَنَسْتَحْي نِسَاءَهُمُ وَإِنَّا فَوْقَهُمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَلَكُمُولِي لِقَوْمِهِ اسْتَعِيْنُوْا بِإِملَٰهِ وَاصْبِرُوْا ۚ إِنَّ الْأَسُ صَ بِلَّهُ ۗ يُوْرِثُهَا مَنْ يَّشَأَأُمِنْ عِبَادِهِ ۚ وَالْعَاقِيَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۞ قَالْوْٓ الْوُدِيْنِامِنْ قَبُلِ اَنُ تَأْتِينَا وَمِنْ بَعْدِي مَاجِئْتَنَا ۗ قَالَ عَلَى رَبُّكُوْ أَنَّ يُهُلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخَلِفَكُهُ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَكُفَّ تَعْمَلُونَ ۞ وَلَقَـ ثُ آخَـ ثُ ثَآالَ فِرُعَوْنَ بِالسِّنِيْنِ وَنَقَضِ مِّنَ التَّهَرُتِ لَعَلَّهُمُ لَيْنَ كُوُّونَ،

(جو) موسىٰ ۽ هارون جو پالڻهار (آهي) (١٣٢). فرعون چيو تر اوهان منهنجي موڪل کان اڳي ئي اُن تي ايمان ڇو آندو آهي؟ هيءُ (اوهان جو) فريب آهي (جو ڀاڻ ۾ گڏجي) هن ڪري (هن) شهر ۾ ڪيو اُٿو تہ سندس رهاڪن کي منجهانشس ڪڍي ڇڏيو. پوءِ سگهو ئي ڄاڻندؤ (١٢٣). اوهان جا هٿ ۽ اوهان جا پير اُبتڙ سبتڙ ضرور وديندس وري اوهان مڙني کي ضرور سورىءَ چاڙهيندس (١٢٣). چيائون تر بيشڪ اسان پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽندڙ آهيون (١٢٥). ۽ تون رڳو هن ڪري اسان سان وير ٿو رکين تہ اسان جي پالڻهار جا حڪم جڏهن اسان وٽ آيا (تڏهن) اسان مجيا آهن۔ اي اسان جا پالٹهار اسان تي صبر پلٽ ۽ اسان کي مسلمان ڪري مار (١٢٦). ۽ فرعون جي قوم جي سردارن (کيس) چيو تہ موسيٰ ۽ سندس قومر کي هن لاءِ ڇڏي ڏئين ٿو ڇا؟ تر ملڪ ۾ فساد وجهن ۽ توکي ۽ تنهنجي معبودن (جي عبادت) کي ڇڏي ڏين؟ چيائين تر سندن پٽ سگهوئي ڪهنداسون ۽ سندن ڌيئرون جيئريون ڇڏي ڏينداسون, ۽ اسين سندن متّان بيشڪ زور وارا آهيون (١٣٧). موسىٰ پنهنجيءَ قوم کي (دلگير ڏسي) چيو تر الله کان مدد گهرو ۽ صبر ڪريو, ڇو تر ساري زمين الله جي آهي پنهنجن ٻانهن مان جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي اُن جو وارث بٹائیندو آھی ۽ (چگی) عاقبت پرھيزگارن لاءِ آھي (١٢٨). چيائون تہ اسين تنهنجي اچڻ کان اڳ (بر) ۽ تنهنجي اچڻ کان پوءِ (بر) ايذايا ويا آهيون۔ موسیٰ چین تہ اُمید آھی تہ اوھان جو پالٹھار اوھان جی دشسن کی ناس ڪري ڇڏيندو ۽ مُلڪَ ۾ اوهان کي پيـڙهيءَ تي وهاريندو پوءِ ڏسندو ته (اوهين) ڪهڙي طرح عمل ٿا ڪريو (١٢٩). ۽ بيشڪ فرعون جي قومر کي ڏڪار ۽ ميـون جي گهٽتائي ۾ گرفتار ڪيوسون ته مان اُهي نصيحت ولن (۱۳۰).

فَاذَاحَآءَتُهُوُ الْحَسَنَةُ قَالُوالَنَا هِن لَأَوَانَ تُصُنُّهُمُ سَتَّعَةٌ يَّطَّيَّرُوْ إِبِمُوْسِي وَمَنْ مِّعَهُ ٱلْآ إِنَّمَا ظَيْرُهُوُ عِنْكَ اللهِ وَلَكِنَّ اكْثَرُهُمُ لِا يَعْلَمُونَ ﴿ وَقَالُوا مَهُمَا تَالْتِنَا لِهِ مِنْ اللهِ لِتَسْحَوْنَا بِهَا كُفَا غَنْ لُكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿ فَارْسُلْنَا عَلَيْهِمُوالطُّوُ فَانَ وَالْجَوَادَ وَالْقُتُلَ وَالشَّهَا عَوَاللَّهُمَ الْبِتِ مُّفَصَّلَتِ ۗ فَاسُتَكُبُرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوْا لِيْهُوْسَى ادْعُلْنَارَيْكَ بِمَا عَهِكَ عِنْدَكَ البِنُ كَنْفُتَ عَنَّا الرَّحْزَ لَنُوْمِنَ الْكَوَلِكَ وَلَوْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِيُ السُرَآءِ يُلَ ﴿ فَلَمَّا كَثَفَنَّا عَنْهُمُ الرِّحْبِزَ إِلَّ آجَلهُمْ لِلغُورُ هُ إِذَاهُ وَيَثَكُّنُونَ ۞ فَأَنْتَقَبُنَا مِنْهُمُ فَأَغُرُقُنْهُمُ فِي الْيُمِّ يِأَنَّهُمُ كَنَّ بُوْا يِالِيْنِنَا وَكَانُوْا عَنْهَا غَفِلْهُنَّ ﴿ وَأَوْرَثُنَّا الْقُومُ الَّذِنِّنَ كَانُوالْمُنَّصَّعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّذِي يُرِكُنَا فِيهَأْ وَتَدَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسُنَى عَلَى بَنِي إِسْرَآءِ يُلَ لا بِمَاصَبُرُوا وْدَكُرُونًا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقُومُهُ وَمَا كَانُوْ ايْعُرِشُونِ ®

پوءِ جڏهن اُنهن کي سک پهتو ٿي تڏهن چيائون ٿي تر هيءَ اسان جو (حق) آهي ۽ جيڪڏهن اُنهن کي ڪو ڏک پهچندو هو تر موسيٰ ۽ سندس سنگت کی نیاگو یائیندا ہئا۔ خبردار اللہ وٽ تہ سندین ئی نیاڳائی آھي پر منجهانئن گهڻا نہ ٿا ڄاڻن (١٣١). ۽ چيائون تہ (اي موسيٰ) جڏهن بہ ڪا نشاني اسان وٽ هن لاءِ آڻيندين ته اُن سان اسان تي جادو ڪرين ته اسين توکي مڃڻ وارا نہ آهيون (١٣٢). پوءِ مٿن طوفان ۽ ماڪڙ ۽ جوڻان ۽ ڏيڏر ۽ رت کليل معجزا موڪلياسون پوءِ وڏاڻي ڪيائون ۽ (اُها) ڏوهاري قوم هني (١٣٣). ۽ جڏهن مٿن سزا پهتي ٿي (تڏهن) چيائون ٿي تہ اي موسى! پنهنجي پالڻهار کان اُنهيءَ وعدي سان جو تو سان ڪيو اٿس اسان لاءِ دعا گهر. تُر جيڪڏهن اسان تان عذاب لاٿۂ تہ توتي ضرور ايمان آڻينداسين ۽ بني اسرائيل کي (بر) ضرور توسان هلڻ (جي موڪل) ڏينداسون (١٣٣). پوءِ جنهن مهل عذاب جيڪو کين ٺهرايل مدت تائين پهچڻو هو, سو کانٽن لاتوسون ٿي (تنهن مهل) اُتي جو اُتي اُنهنَ انجام ڀڳو ٿي (١٣٥). پوءِ اسان کانٽن پورو وير ورتو جو اُنھن کي سمنڊ ۾ انھيءَ ڪري ٻـوڙيـوسـون جـو اُنهن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو ۽ انهن کان بي خبر هئا (١٣٦). ۽ اُها قوم جيڪا هيڻي ڀائڻبي هئي تنهن کي اُنهي اوڀر ۽ اولھ جي زمين (يعني شامر ۽ مصر) جو وارث ڪيوسون جنهن ۾ برڪت رکي هئي سون۔ ۽ تنهنجي پالڻهار جو بني اسرائيلن سان چڱو انجامر انهي سببان پورو ٿيو جو صبر ڪيائون۔ ۽ فرعون ۽ سندس قوم جيڪي بڻايو ۽ جيڪا (اڏاوت) بلند ڪئي هئائون سا (سڀ) ناس ڪري ڇڏي سون (١٣٧).

وَحْدَ زُنَابِكِنِي السُرَاءِ ثُلَ الْبَحْرَ فَأَتُوا عَلَىٰ قَوْمُ لِيُعَكُّفُونَ عَلِيٓ ٱصْنَامِرِكُهُمْ ۚ قَالُوْ الْبُغُوسِي اجْعَلُ لَّنَاۤ إِلٰهًا كَمَالَهُمُ الْمَةُ قَالَ الكَّهُ تَوْمُ تَعِمُلُونَ ﴿ اللَّهِ مُنَكِّرُهُمَّا هُمُ مَنَ الْمُعَاهُمُ فِيْهِ وَلِطِلٌ مَّا كَانُوْ الْعُمَانُونَ ﴿ قَالَ اَغَيْرُ اللَّهِ ٱلْغِيْكُةُ ۗ الْمَا وَّهُمَ فَضَّلَكُمُ عَلَى الْعَلِيمِينَ ®وَإِذْ أَنْجَيْنَكُمُومِّنَ الْل فِرْعُونَ يَدُومُونُكُو مُونَا الْعَكَابِ يُقَتِّلُونَ ٱلْنَاءُكُورَ يَسْتَحْنُونَ نِسَاءَكُوْ وَفِي ذَالِهُ بَكُونُونَ رَبُّكُو عَظِيمٌ ﴿ وَوْعَكُ نَامُوسَى ثَلْثِيْنَ لَيْلَةً وَّاتَّمِينُهَا بِعَشْرِ فَتَحَّ مِنْقَاتُ رَبِّهَ ٱرْبَعِيْنَ لَيْلَةً * وَقَالَ مُوْسَى لِآخِيْكِ الهرُوْنَ اخْلُفُنْنَي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلاَتَتَّبَعُ سَيبُلَ الْغُفْسِدِينَ@وَلَتَنَاحَآءَمُوْسِي لِمِنْقَأْتِنَا وَكُلِّمَهُ رَبُّهُ ۚ فَالَ رَبِّ أَدِيْ أَنْظُو النَّكُ قَالَ لَنْ تَوْمِينُ وَلِكُن انْظُو إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ السُتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرْلِينٌ فَكَمَّا تَجَلِّي رَيُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَّخَرَّمُوْسَى صَعِقًا ۚ فَكَمَّاۤ [فَاقَ قَالَ سُمُحٰنَكَ ثُمُتُ الْمُكَ وَ إِنَّا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِ مِنْ ﴿

۽ بني اسرائيلن کي سمنڊ کان پار ٽيايو سون پوءِ اُهي هڪڙي اهڙي قوم تي پهتا جو پنھنجن بتن جا مجاور ہئا (موسئ کی) چیائون تہ اي موسئ! اسان لاءِ (بر) هڪڙو اهڙو معبود بڻاءِ جهڙا هنن لاءِ معبود آهن۔ (موسیٰ) چيو تہ پڪ اوهين جاهل قوم آهيو (١٣٨). بيشڪ هي ماڻهو پاڻ جنهن (مذهب ۾ پيل) آهن سو برباد ٿيل آهي ۽ جيڪي ڪندا رهندا آهن سو باطل آهي (١٣٩). موسيٰ چيو تہ اللہ کان سواءِ هن هوندي بہ اوهان لاءِ ٻيو معبود چو گهران جو اُن اوهان کي جهانن جي ماڻهن کان ڀلو ڪيو آهي، (١٤٠١). ۽ (ياد ڪريو) جڏهن اوهان کي فرعون جي ماڻهن کان ڇڏايوسون جن اوهان کي بڇڙو عذاب چکايو ٿي۔ جو اوهان جا پٽ ڪهندا هئا ۽ اوهان جون ڏيئرون جيئريون ڇڏيندا هئا ۽ اُن ۾ اوهان جي پالڻهار کان اوهان لاءِ وڏي پرک هئي (١۴١). ۽ موسيٰ کي ٽيهن راتين جو انجام ڏنوسون ۽ اُنهيءَ کي (ٻين) ڏهن سان پورو ڪيوسون پوءِ سندس پالڻهار جو انجام چاليهن راتين جو پورو ٿيو. ۽ موسيٰ پنهنجي ڀاءُ هارون کي چيو تر منهنجي قومر ۾ منهنجي پوئتان خليفو ٿيءٌ ۽ سڏارو ڪج ۽ فسادين جي واٽ تي نہ هلج! (١۴٢). ۽ جنهن مهل موسیٰ اسان جي انجام واري هنڌ آيو ۽ سندس پالٽهار ساڻس ڳالهايو (تنهن مهل) چيائين تہ اي منهنجا پالٹهار! مون کي پاڻ ڏيکار تر آءٌ توکي ڏسان. (الله) چيو تر مون کی ڪڏهن نه ڏسي سگهندين پر جبل ڏانهن نهار پوءِ جيڪڏهن هن پنهنجي جاءِ تي ٽڪاءُ ڪيو تہ تون مون کي ڏسي سگهندين. پوءِ جنهن مهل سندس پالٹھار جبل ڏانھن تجلو ڪيو (تنھن مھل) اُن کي ٽُڪر ٽُڪر ڪري ڇڏيائين ۽ موسيٰ بيهوش ٿي ڪري پيو. ٻوءِ جنهن مهل هوش ۾ آيو (تنهن مهل) چوڻ لڳو تہ توکي پاڪاڻي جڳائي تنهنجي درگاہ ۾ توبہ ڪيمر ۽ آءُ (سڀ کان) پهريون مؤمن آهيان (١٤٣).

قَالَ يُمُوْسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكُ عَلَى النَّاسِ بِرِسْلِتِي وَ ؠػڒؽ^{ؙٷ}ۏؘڂٛڹٛمٵۧٳػؽڗڮٷڒٛۥٞۺٙٳڸۺ۠ڮڔؽڹ؈ۘۅڰؾڹؽٵ لَهُ فِي الْأَلْوَاجِ مِنْ كُلِّنْ شَيٌّ مُّوْعِظَةً وَّتَفْصِبُ لِأَلِكُلَّ شَيْ ۚ ۚ فَخُنُ هَا بِقُوَّةٍ قُواٰمُو قَوْمَكَ يَأْخُذُوْ الإَحْيَنِهَاۚ سَأُورِنَكُو دَارَالْفِيقِينَ ﴿ سَأَصُرِفُ عَنَ الَّتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُوْنَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَتَرَوُا كُلَّ اليَّةِ ۣ ٳٮٛٷؙڡ۪ڹُڎٳۑۿٵٷٳڶ؆ڗۅۛٳڶڛؽڵٳٳڎؙۺ۫ڽڵٳڛۜڿؽ۫ۏڰؙڛٮؽڰ وَإِنْ تَرَوْاسَبِيْلَ الْغَيِّ يَتَّخِيثُوْهُ سَبِيلًا ۚ ذَٰ لِكَ بِأَنَّاهُمُ كَنَّ بُوْ اللَّهُ مَا نُواعَنُهَا عَنْهَا غَفِلْتُنَ ﴿ وَالَّذِينَ كُنَّ بُوْ ا بَالْتِنَاوَلِقَاءُ الْأَخِرَةِ حَيِطَتُ أَعْمَالُهُومُ هُلُ يُجُرَونَ ٳڵٳڡٵؘڰٵڹُۅ۠ٳۑۼؠٛڵۏٛڹ۞۫ۅٙٲڠۜؾۜڎۜۊۘۅٛؗۄٛڡٛۅڛؠڽٵڮڡۑؠۻ عِلْتُهُمْ عِجُلاحَسَدًا لَّهُ خُوَازُوا لَهُ رَوُوا أَنَّهُ لَا يُكِلِّمُهُمُ لاَيَهُد بُهِمُ سَسُلًامُ اِتَّحَنُّ وَهُ وَكَانُوُ اظْلِيمُنَ @ وَلَتَّا مُقِطَ فِي آيُدِيهِمْ وَرَاوْاا نَهُمُ قَدُضَانُوا التَّالُوا لَينَ لَهُ تُرْحَدُنَا رُكَّنَا وَكَغُفُورُ لَيَالْكُنُّونُونَ مِنَ الْخَيِسِرِيْنَ ﴿

(الله) فرمايو تر اي موسئ! مون توكي پنهنجي پيغمبريءَ ۽ پنهنجي ڳالهائڻ سان ماڻهن کان پلارو ڪيو آهي جيڪو (توريت) توکي ڏنو اٿمر سو وٺ ءِ شڪر ڪندڙن مان هج (١٤٤). ۽ اُن (موسيٰ) لاءِ سب ڪنهن شيءِ جي نصيحت واسطي ۽ سڀ ڪنهن شيءِ جي ڌارو ڌار بيان واسطي (توريت) تختين ۾ لکي ڏنوسون, (۽ چيو ويس) تہ اُن کي پختائيءَ سان وٺ ۽ پنهنجي قوم کي حڪم ڪر تر اُن جون چڱيون ڳالهيون (عمل پر) وثندا رهن۔ اوهان کي بدڪارن جي جاءِ سگهو ڏيکاريندس (١۴٥). جيڪي زمين ۾ ناحق وڏائي ڪندا رهندا آهن تن کي سگهو پنهنجن آيتن (جي سمجه) کان جهليندس ۽ جيڪڏهن سڀ نشانيون ڏسندا ته (به) اُنهن تي ايمان نر آڻيندا۔ ۽ جيڪڏهن هدايت جي واٽ ڏسندا تر اُن کي واٽ نہ بڻائيندا, ۽ جيڪڏهن گمراهيءَ جي واٽ ڏسندا تہ اُن کي واٽ بڻائيندا۔ اُھو ھن سببان آھي جو اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيائون ۽ اُنھن کان غافل رهيا هئا (١٤٦). ۽ جن اسان جي آيتن کي ۽ آخرت جي ملڻ کي ڪوڙ ڄاتو تن جا اعمال ناس ٿيا, جيڪي ڪمائيندا آهن تنهن کان سواءِ ٻيو ڪو بدلو نہ ڏبن (١۴٧). ۽ موسيٰ جي قوم کانٿس پوءِ اُنهن (قبطين) جي زيورن مان گابي جو بوتو اُهڙو ٺاهي ورتو جنهن کي رئي هئي۔ نہ ٿي ڏنائون ڇا تہ اهو ساڻن نہ ڳالهائيندو هو ۽ نڪي اُنهن کي ڪا واتّ ڏيکاريندو هو۴۔ اُن کي (خدا ڪري) ورتائون ۽ ظالمر هئا (١٤٨). ۽ جڏهن پنهنجي هٿان وين (يعني پشيمان ٿيا) ۽ سمجهيائون تر آهي پڪ گمراھ ٿيا (تڏهن) چيائون تر جيڪڏهن اسان جو پالڻهار اسان تي باجع نہ کندو ۽ اسان کي نہ بخشيندو تہ ضرور توٽي وارن مان ٿيندا سون (۱۴۹۱).

وَلَمَّارَجَعَ مُوْسَى إِلَى قُومُهِ غَضْمَانَ آسِفًا ۚ قَالَ بِأُسِمَا خَلَفْتُمُونُ إِن مِن بَعِدِي مَا آعِيلَتُوا ٱمُورَيِّكُهُ وَالْقَى الْأَلْوَاحَ وَآخَذَ بَرَأْسِ آخِيْهِ يَحُوُّ فَإِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّرِ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعَفُونِ وَكَادُوْ ايَقْتُلُوْ مَنَى ۖ فَكَلَّ شُبُّتُ فِي إِلَا عُدَاءُو لَاتَجْعُكُهُيْ مَعَ الْقَوْمِ الطُّلِمِينَ®قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِاَخِيُ وَ ٱدُخِلْنَافِي ْرَحْمَتِكَ ۚ وَٱنْتَ ٱرْجَـُوالرِّحِمِيْنَ۞إِنَّ ٱلَذِيْنَ اتَّخَلُوا الْعِجْلَ سَيِنَالْهُمُ عَصَبُّ مِّنُ رَّيِّهِمُ وَذِ لَّهُ فِي الْحَيْوَةِ الدُّنْكُ وَكِذَالِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِيْنَ@وَالَّذِيْنَ عَلِمُ اللَّيْمِالِتِ ثُمَّ تَأْبُوُا مِنْ بَعْدِ هَا وَامْنُوْ أَانَّ رَبِّكَ مِنْ بَعْدٍ هَالَغَفُورُرَّحِيْمُ ® وَلَتِنَاسَكَتَ عَنْ مِتُوْسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَوَفْ نُسُخَمَهُ أَ هُدُّى وَّرَحْمَةٌ لِّلَدَيْنَ هُوَ لِرَبِّهِ وَيَرْهَبُونَ ۞ وَاخْتَأْرَمُوْسَى قَوْمَهُ سَبْعِيْنَ رَعُلًا لِيِّيقَا إِنَّا قَلَكَنَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّحِفَةُ قَالَ رَبِّ لَوُشِئْتَ اَهْلَكُنْتَهُ وُمِّنْ قَبْلُ وَإِلَّايٌّ أَتُهْلِكُنْنَابِمَافَعَلَ السُّفَهَا ۗ وُ مِنَّا ۚ إِنَّ هِيَ إِلَّا فِتُنَتُّكُ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَثَآ أُءُوتَهُدِي مَنْ تَشَأَءُ النَّتَ وَلِثُنَا فَأَغُوْرُ لَنَا وَارْحَمُنَا وَأَنْتَ خَنُوالَّغُورِينَ ۖ

۽ جڏهن موسيٰ پنهنجي قوم ڏانهن ڏمريل افسوس ڪندڙ ٿي موٽيو (تڏهن) چيائين تر جيڪي منهنجي پريٺ مون کان پوءِ ڪيو سو بڇڙو آهي. پنهنجي پالٹهار جي حڪم کان (اڳ) جِو تڪڙ ڪيو ۽ ڦرهيون اڇليائين ۽ پنهنجي ڀاءُ جي مٿي (جي وارن) کان وٺي کيس پاڻ ڏانهن ڇڪڻ لڳو۔ (هارون) چيو تر اي منهنجا ڀاءُ! بيشڪ (هن) قومر مون کي هيڻو ڀانيو ۽ منهنجي مارڻ تي سنبريا تنهن ڪري مون تي دشمن نہ کلاءِ ۽ نڪي مون کي ظالم قومر سان گذّ (١٥٠). (موسىٰ) چيو ته اي منهنجا پالثهار! مون كي ۽ منهنجي ڀاءُ کي بخش ۽ اسان کي پنهنجي ٻاجھ ۾ داخل ڪر۔ ۽ تون (سيني) ٻاجھ وارن کان وڌيڪ ٻاجهارو آهين (١٥١). جن گابي کي (خدا ڪري) ورتو تن کي سندن پالڻهار وٽان ڏمر ۽ دنيا جي حياتيءَ ۾ خواري سگهر پهچندي۔ ۽ اهڙي طرح ٺاه ٺاهيندڙن کي سزا ڏيندا آهيون (١٥٢). ۽ (اي پيغمبر!) جن بڇڙا ڪر ڪيا وري اُن کان پوءِ توبر ڪيائون ۽ ايمان آندائون (تن كي) تنهنجو پالشهار أن (توبر) كان پوءِ بخشتهار مهربان آهي (١٥٣). ۽ جڏهن موسئ جو ڏمر لئنو تڏهن (توريت جون) ڦرهيون (کثي) ورتائين, اُن جي لکيي ۾ اُنهن لاءِ هدايت ۽ ٻاجھ هئي جيڪي ينهنجي پالڻهار كان بَجِندا آهن (١٥٤). ۽ موسىٰ پنهنجي قوم مان ستر ڄڻا اسان جي (ملاقات جي) انجامر لاءِ چونڊيا, پوءِ جنهن مهل اُنهن کي زلزلي ورتـو (تـدّهن موسىٰ) چيو تـ اي منهنجا پالثهار! جيڪڏهن (تون) گهرين ها تر هن کان اڳ اُنهن کي ۽ خاص مون کي هلاڪ ڪري ڇڏين ہا۔ اسان منجهان بی عقلن جیکی کیو تنھن سببان اسان کی چو ٹو هلاك كرين؟ إها تنهنجي پرک (حكمت) كان سواءِ نه آهي_ جنهن كي گهرين تنهن کي اُن سان گمراھ ڪندو آهين ۽ جنهن کي گهرين تنهن کي (اُن سان) هدايت ڪندو آهين۔ تون اسان جو سنڀاليندڙ آهين تنهن ڪري اسان کي بخش ۽ اسان تي ٻاجھ ڪر ۽ تون (سڀ کان) چڱو بخشيندڙ آهين (١٥٥).

وَاكْنُكُ لَنَّا فِي هٰذِهِ الدُّنْنَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدُ نَآ اِلَيْكَ ۚ قَالَ عَذَا إِنَّ أَصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَآءُ ۗ وَرَحْمَتِي وَسِعَتُ كُلَّ شَيْ أَ فَسَأَكُنُهُ إِللَّهِ بِينَ يَتَّقُونَ وَنُؤُلُونَ الزُّكُوةَ وَالَّذِينَ هُمُ إِيالِيَنَا يُؤْمِنُونَ ﴿ الَّذِينَ يَتْبَعُونَ الرَّسُولَ النِّبَيَّ الْأَيِّ الَّذِي َ الَّذِي يَعِيدُ وَيَهُ مَّكْتُوبًا عِنْدَ هُمُ فِي التَّوْرُيةِ وَالْإِنْجُيلُ يَامُرُهُمُ مِالْمُعَرُّوْفِ وَيَنْهُا هُوْءَعَنِ الْمُثَكِّرُ وَيُحِلُّ لَهُوُ الطِّيّلَةِ وَيُحَرَّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَيِّتَ وَيَضَعُ عَنْهُمُ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَ الَّذِيُ كَانَتُ عَلَيْهُمْ قَالَّذِينَ الْمَنْوُابِ وَعَزَّمُ وَلَا وَنَصَرُولًا وَ اتَّبَعُو االنُّوْرَاكِينِ فَيَ أَثُورَ لَ مَعَكَّ أَوْلَيْكَ هُوُالْمُفْلِحُونَ ﴿ قُلْ لَأَيْقُا النَّاسُ إِنَّ رَسُولُ اللَّهِ اللَّكُمُ جَمِيعًا إِلَّذِي لَهُ مُلُكُ السَّمَا عِن وَالْأَرْضُ لَّا اللهَ إِلَّهُو يُحَى وَيُمِينُ مُ كَالِمِنُوا بِإِمَّلِهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأَبِيِّ الْأَبِيِّ الَّذِينَ يُؤُمِنُ بِأَللهِ وَكِللتِهِ وَاتَّبِعُوْهُ لَعَكَكُوْ تَهْتَكُوْنَ@ وَ مِنْ قَوْمِمُوْسَى أُمَّةُ يُهَدُّونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُوْنَ ۖ

۽ اسان لاءِ هن دنيا ۾ ۽ آخرت ۾ چڱاڻي لک ڇو تہ اسين تو ڏانھن رجوع ثيبا آهيون۔ (اللہ) فرمايو تہ آءٌ پنهنجو عذاب جنهن لاءِ وثندو اٿـم تنهن کي پهچائيندو آهيان, ۽ منهنجي ٻاجھ سڀ ڪنهن شيءِ کي شامل آهي۔ پوءِ آءٌ پنهنجي ٻاجھ اُنهن لاءِ لکندس جيڪي پرهيزگاري ڪندا آهن ۽ زڪات ڏيندا آهن ۽ جيڪي منهنجي آيتن تي ايمان آڻيندا آهن (١٥٦). (۽ پڻ آخرت جي رحت انهن لاءِ لکندس) جيڪي انهيءَ نبي امي پيغمبر جي تابعداري كندا آهن جنهن جون وصفون توريت ۽ انجيل ۾ پاڻ وٽ لکيلون لهندا آهن (اُهو) اُنهن کي چڱن ڪمن جو حڪم ڪندو آهي ۽ برن ڪمن کان اُنھن کي جھليندو آھي ۽ سٺيون شيون اُنھن لاءِ حلال ڪندو آھي ۽ پليت شيون مٿن حرام ڪندو آهي ۽ سندن ڳرو بار ۽ جيڪي تڪليفون مٿن هيون سي کانئن لاهيندو آهي۔ پوءِ جن اُن تي ايبان آندو ۽ سندس تعظيم ڪئي ۽ کيس مدد ڏنائون ۽ انهيءَ نور اڪلام الله) جي تابعداري ڪيائون جيڪو ساڻس لاڻو ويو سي ئي ڇٽـل آهن (١٥٧). (اي پيغمبر!) چؤ ته اي انسانو! آءٌ اوهان مڙني ڏانهن ان الله جو پيغمبر (ٿي آيو) آهيان جنھن جي آسمانن ۽ زمين ۾ بادشاھي آھي. اُن الله کان سواءِ '(ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نہ آهي اُهو جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي تنهن ڪري الله ۽ سندس أنهي پيغمبر أمي نبي تي ايمان آڻيو جيڪو الله ۽ سندس حڪمن کي مڃيندو آهي ۽ اُن جي تابعداري ڪريو تر مانُ اوهين سڌي واٽ لهو (١٥٨). ۽ موسىٰ جي قومر مان هڪ اهڙي ٽولي آهي جا (ماڻهن کي) سڌو رستو ڏيکاريندي آهي ۽ (اُهي) اُن سان اِنصاف تي هلندا آهن (١٠٩).["]

وَقَطَّعُنْهُ مُ اثِّنُهُ عَشُوكًا آسِياطًا أُمَيًّا وَ أَوْحَدُنا ۚ إِلَّى مُوْسَى إِذِاسْتَسْفُهُ قَوْمُ فَآنِ اضْرِبْ يَعْصَاكَ الْحَجَرَة فَانْبُجَسَتُ مِنْهُ اثْنَتَا عَثُرَةً غَنْنَا قُلْ عَلَمَ كُلُّ أَنَاسٍ مَّشُرَبَهُمُ وَظَلَلْنَاعَلِيهُمُ الْعَمَامَ وَانْزَلْنَا عَلَيْهِمُ النَّنَّ وَالتَّلُوٰى كُلُوا مِن طَيِّلْتِ مَارَزَ قُنْكُمُ وَ مَاظَلَبُونا وَلَكِنْ كَانُواانَشْمُهُمْ يَظْلَمُونَ @وَإِذْقِتُلَ لَهُوُ اسْكُنُو الْمَانِعِ الْقَرْكِةَ وَكُلُو الْمِنْهَا حَدْثُ يِسْ كُنْتُوْ وَقُولُوْا حِطَّةٌ ۖ وَإِدْخُلُواالْبَابَ سُعِّبًا ٱنْخُفِرُ لَكُهُ خَطِئَاتِكُهُ شَائِزِينُ الْمُحْسِنِينَ ﴿ فَكَالَ الَّذِينَ ظَلَبُوا مِنْهُمُ قَوُلًا غَثْرَالَّذِي قِبُلَ لَهُمُ فَأَرْسُلْنَاعَلَيُهِمُ رِجْزًا مِّنَ السَّمَا ويما كَانُوْا يَظْلِمُونَ ﴿ وَسُعَلُّهُمُ عَنِ الْقَدِّرْكَةِ الَّذِينَ كَانَتُ حَاضِرَةً الْبَحْرِ إِذْ يَعَدُونَ فِي السَّبُتِ إِذْ تَالْتِيْهِمُ حِيْتَانَهُوْ يَوْمَ سَبْتِهِ شُرَّعًا وَيَوْمَ لاَ يَسْبُونَ لاَ تَأْتِبُهِمْ أَكُلُ لِكَ تَنَالُوْ هُمُ بِمَا كَانُوْ ايْفُسُ قُوْنَ 🐨

۽ بني اسرائيلن مان ٻارهن پاڙا ٽوليون ڪري جدا ڪياسون۔ ۽ جڏهن موسىٰ کان سندس قومر ياڻي گهريو تڏهن ڏانهس وحي موڪليوسون تر پنهنجي لٺ پهڻ کي هڻ, پوءِ (هنيائين تر) اُن مان بارهن چشما ٿتي وڙها۔ بيشڪ سڀ ڪنهن ماڻهو پنهنجي پاڻي ڀرڻ جي جاءِ ڄاتي ٿي۔ ۽ اسان مٿن ڪڪر جي ڇانو ڪئي ۽ مٿن من ۽ سلوي لاڻاسون۔ (۽ چيوسون جيڪا اوهان جي سٺي روزي بڻائي اٿئون تنهن مان کائو۔ ۽ اسان جو كجه نر وچايائون ير يال كي نقصان ٿي لاتائون (١٦٠). ۽ جڏهن اُنهن کي چيو ويو تر هن ڳوٺ ۾ وڃي ٽڪو ۽ منجهانئس جتان وڻيؤ تتان کائو ۽ چئو تر بخش (ڪر) ۽ دروازي کان سجدو ڪندڙ ٿي لنگهو تر اوهان کي اوهان جون خطائون بخشيون۔ يُلارن کي سگهو وڌيڪ (چڱائي) ڏينداسون (١٦١). پوءِ اُنهن (بني اسرائيلن) مان جيڪي ظالم هئا تن کي جيڪا ڳالھ چئي ويئي هئي سا اُنهن مٽائي ٻي ڳالھ چئي پوءِ مٿن آسمان کان انهيءَ سببان سزا موڪلي سون جو ظلمر تي ڪيائون (١٦٢). ۽ (اي پيغمبر!) كانٽن أن ڳوٺ (جي حال) بابت پڇا كر جيكو درياءَ جي کناری تی هو۔ جڏهن اُهي منع هونديا ڇنڇر اجي حڪم) ۾ حڪم عدولي ڪرڻ لڳا جڏھن اُنھن جون مڇيون سندن ڇنڇر ڏينھن (پاڻيءَ جي مثان) سندن سامهون پڌريون ٿي اينديون هيون ۽ جنهن ڏينهن ڇنڇر ز ڪندا هئا تنهن ڏينهن (باهر) نہ اينديون هيون، اُهڙيءَ طرح اُنهن کي انهيءَ سببان پرکيوسون جو نافرماني ٿي ڪيائون (١٦٣).

وَإِذْ قَالَتُ أُمَّةً مُّنَّهُمُ لِي تَعِظُونَ قَوْمَا ۚ إِللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَدِّبُهُمْءَعَذَابًاشَي يُدًا قَالُوْامَعُنِورَةً اللهُ رَبِّجُمُولَعَكُهُمُ يَتَّقُونَ®فَكَتَّانَمُوْامَاذُكِّرُوْابِهَ أَنْجِيْنَاالَّذِيْنَيَنِهُونَ عَنِ السُّوَّءِ وَاَخَذُنَاالَّذِيْنَ طَلَكُوْ إِبِعَذَابِ بَبِيْسٍ بِمَا كَانُوْا يَفْمُقُونَ ﴿ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَّا نَهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُ مُكُونُوا قِرَدَةً خِسبِينَ ﴿ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيَبْعَثَنَّ عَلَيْهُمُ إِلَّى يَوْمِ الْقِيلِيٰمَةِ مَنْ يَبُنُومُهُمُ مُنْوَءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبِّكَ لَسَرِيْعُ الْعِقَابِ ۗ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيْدُ ۞ وَقَطَّعُنَاهُمُ فِي الْأَرْضِ أَمَيًّا مِنْهُوُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُو دُونَ ذِلِكَ وَبِكُونَهُمُ بِالْحَسَنَةِ وَالسَّيِّيَاٰتِ لَعَكَّهُمُّ مَيْدِعِعُوْنَ®فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرْتُوا الكِينَ مَا خُذُونَ عَرَضَ هِإِنَّ الْأَدُنِّي وَتَقُوْلُونَ سَنُغُفَرُكَا" وَإِنْ تَالْتِهِمْ عَرَضٌ مِّتُلُهُ يَاخُذُوهُ ۚ ٱلَوْمُؤُخَذَ عَلَيْهُ مِّينَا قُ الكِتْبِ أَنْ لَا يَقُونُو أَعَلَى اللهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُو أَمَا فِي وَالسَّارُ الْإِخِرَةُ حَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَقُونُ أَفَلاَتَعُقِلُونَ ۖ وَالَّذِينَ مُسَكُّونَ ىِالْكِتْبِ وَأَقَامُواالصَّلْوَةَ إِنَّالَانْفِينَعُ أَجُوالْمُصْلِحِيْنَ @

۽ جڏهن منجهائڻن هڪ ٽوليءَ (نصيحت ڪندڙن کي) چيو تر اهڙيءَ قوم کي اوهين ڇو نصيحت ڪندا آهيو جن کي الله هلاڪ ڪندڙ آهي يا کين سخت عذاب كندرٌ آهي؟ تڏهن چيائون تر (اسان جي نصيحت) اوهان جي پالڻهار وٽ عذر آهي ۽ مَانَ اُهي ڊڄن. (١٦٣). پوءِ جيڪا نصيحت ڏنيُ ویئی ہین سا جنھن مھل وساریائون اُنھیءَ مھل اُنھن ماٹھن کی بچایوسون جيڪي مدائي کان جهليندا هُين ۽ ظالمن کي سخت عذاب سان انهيءَ ڪري پڪڙيوسون جو هو بدڪار هئا (١٦٥). پوءِ جنهن کان جهليو ويـو هُيـن تنهـن کان جـڏهن حد ٽـپيا تڏهن کين چيوسون تہ خوار ٿـيـل يـولڙا ٿيو (١٦٦). ۽ (ياد ڪر) جڏهن تنهنجي پالڻهار (يهودين کي) سُڌ ڏني تر (اُهو) مثن قيامت تائين (اهڙو حاڪم) ضرور مقرر ڪندو جيڪو اُنهن کي بڇڙي سزا چکائيندو رهندو۔ ڇو تہ تنهنجو پالڻهار سگھو سزا ڏيندڙ آهي, ۽ آهو بخشٹهار مهربان (بر) آهي (١٦٧). ۽ اُنهن (بني اسرائيلن) کي ملڪ ۾ ٽوليون ٽوليون ڪري پکيڙي ڇڏيوسون, منجهانئن ڪي سڌريل آهن ۽ ڪي اُڻ سڌريل آهن ۽ انهن کي سکن ۽ ڏکن سان پرکيوسون تہ مان اُهي موٽين (١٦٨). وري کانٽن پوءِ اهڙا بڇڙا اُنهن جي جاڳهن تي ويٺا جو كتاب (توريت) جا (چڙا) وارث بڻيا. هن دنيا جو سامان اختيار كندا آهن ۽ چوندا آهن تر بخشباسون، ۽ جيڪڏهن وٽن ڪو اهڙو سامان ايندو آهي ته (اُهي پشيمان نه ٿيندا آهن ۽) اُهو وٺندا آهن۔ کانٽن ڪتاب (توریت) پر هی انجامہ نہ ورتو ویو هو چا تہ سچ کان سواءِ اللہ تی ڪجھ بہ ڪين چون؟ ۽ جيڪي منجهس آهي سو پڙهيو بر اٿن ۽ آخرت جو ملڪ اُنهن لاءِ ڀَلو آهي جيڪي پرهيزگار آهن پوءِ ڇو نہ سمجهندا آهيو؟ (١٦٩). ۽ جيڪي ڪتاب کي مضبوطيءَ سان وٺن ٿا ۽ نماز پڙهن ٿا۔ (اهڙن) نيڪڻ جو اجر اسين نہ وڃائيندا آهيون (١٧٠).

وَإِذْ نَتَقُنَا الْجِبَلِ فَوْقَهُمُ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَّظَنُّوٓ أَانَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ ۗ خُذُوْامِاً التَنْكُلُهُ بِقُوَّةٍ وَّاذِكُوْوَامَافُ وِلَعَكَّدُ تَتَّقَوُّنَ هُوَ إِذْ آخَذَرَنُكَ مِنْ كَبِينَ الْاَمْ مِنْ ظُهُوْرِهِمْ ذُرُّ يَّ تَهُمُّوُ ٱشْهَدَ هُمُوعِلَ ٱنْشِيهِمُ ۚ ٱلْسُتُ بِرَيِّكُمْ فَالْوُا بَلِّ شَهِدُ نَاءُانُ تَقُوُلُوا لَوْ مُرَالُقِهِ كَمَا كُنَّا عَنَّ هِٰ فَاغْفِلُونَ ﴿ وَكُولُوا لَيْمَا ٱشُرَكَ البَآوُنَا مِنْ قَبُلُ وَكُنَا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدٍ هِمْ أَفَتُهُ لِكُنَا بِمَافَعَلَ الْمُبُطِلُونَ ﴿وَكَنْ إِكَ نُفَصِّلُ الْأَبْتِ وَلَعَلَّهُمُ يَرُجِعُونَ@وَاتُلُ عَلَيْهُمُ نَبَأَ الَّذِي الْيَيْنَهُ الْيَيْنَا فَانْسَلَحُ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطُلُ فَكَانَ مِنَ الْغُويْنَ@وَلَوْشِنُنَا لَوْفَعَنْهُ بِهَا وَلِكِنَّهُ آخُلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَالنَّبِعَ هَوْمُهُ فَيَنَّكُهُ كَمَثَلِ ٱلْكَلْبِۚ إِنْ تَعْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَتْ ٱوْتَأْتُرُكُهُ بَلْهَتُ ۖ ذلِكَ مَثُلُ الْقُوْمِ الَّذِيْنَ كُذُّ بُوْا بِالْإِتِنَا ۚ فَا قُصُصِ الْقَصَصَ لَعَكَهُمُ مِي تَفَكَّرُ وْنَ ﴿ سَأَءُ مَثَلًا إِلْقَوْمُ الَّذِينَ كَثَّ بُوُا يِالْيِتِنَا وَٱنْفُسُهُوْ كَانُوْايَظْلِمُوْنَ[®]مَنُ يَهْدِاللهُ فَهُوَ الْمُهُنِّدِي ثُنَّ وَمَنْ تُنْصَلِلُ فَأُولَيْكَ هُمُ الْخِسْرُونَ ؈

۽ آياد ڪرا جڏهن اُنهن جي مٿان جبل کي ٽنگيوسون ڄڻ نہ اُهو ڇُٽي هو ۽ يانيائون تر اُهو مٿن ڪرندو. (کين چيوسون) تر جيڪي اسان اوهان کي ڏنو آهي سو محڪمر ڪري وٺو ۽ جيڪي منجهس آهي سو ياد ڪندا رهو تر مان اوهين (عذاب كان) بچو (١٧١). ۽ (اي پيغمبر! ياد كر) جدِّهن تنهنجي پالڻهار آدم جي اولاد مان (يعني) سندن پڏين مان سندن اولاد کي پيدا ڪيو ۽ سندن وجود کي مٿن شاهد ڪيائين (۽ پڇيائين) تر (آءً) اُوهان جو پالٹهار نہ آهيان ڇا؟ چيائون تہ هائو (آهين), گواه ٿيا آهيون, (إها گواهي هن لاءِ وٺڻي هئي) ته (متان) قياست جي ڏينهن چئو ته اسين هِن (ڳالھ) کان بي خبر هئاسون (١٧٢). يا (متان) چئو تـ شرڪ رڳو اسان جي اَبن ڏاڏن اڳ ڪيو هو ۽ اسين کانئن پوءِ اولاد هئاسون, تنهن ڪري جيڪي بيهودن ڪيو تنهن سببان اسان کي ڇو ٿو هلاڪ ڪرين؟ (١٧٣). ۽ اهڙيءَ طرح اسين آيتون کليل طرح بيان ڪندا آهيون ته مانَ آهي موٽن (١٧۴). ۽ (اي پيغمبر!) تون اُن (ماڻهو) جو قصو کين پڙهي ٻـ آءِ جنهن کي پنهنجن آيتن جو علم ڏنو هيوسون (اُهو) اُنهن (آيتن جي علم) مان (پاڻ پٽائي) نڪتو پوءِ شيطان سندس پٺيان لڳو پوءِ (اُهو) گمراهن مان ٿيو (١٧٥) ۽ جيڪڏهن اسين گهرون ها تر کيس انهن (آيتن) سان ضرور مٿاهون ڪريون ها پر هو زمين (جي پُستيءَ) ڏانهن جهڪي پيو ۽ پنهنجين سَڌن جي پٺيان لڳو, پوءِ سندس مثال ڪتي جي مثال وانگر ٿيو, (جو) جيڪڏهن (تون) مٿس (ڪا شيءِ) اولارين تر سهڪي يا جي ڇڏي ڏينس تر (بر) سهڪي, اِهو اُنهي قومر جو مثال آهي جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو، يوءِ (اي پيغمبر انهن کي) اها نصيحت پڙهي ٻڌاءِ تر مانُ اُهي سوچ ڪن (١٧٦). جن ماڻهن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو تن جو حالَ بهجرُّو آهي ۽ اُنهن پاڻ تي ئي ظلم ڪيو (١٧٧). جنهن کي الله هدايت ڪئي سو هدايت وارو آهي, ۽ جن کي گمراھ ڪيائين سي ئي نقصان وارا آهن (۱۷۸).

وَلَقَكُ ذَرَاْنَا لِجَهَنَّهُ كَتُنُوّا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسُ ۖ لَهُوْ قُلُوْكُ لَا نَهُوُنَ بِهَا وَلَهُمُ آعَيْنٌ لاَيُبُورُونَ بِهَا وَلَهُمُ اذَانٌ لا مُمَّعُونَ بِهَا اوُلِلِكَ كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُوَاصَلُ اوْلِيَا هُمُ الْفِفْلُونُ وَيِتُهِ الْأَيِسْمَ أَوْالْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا ۚ وَذَرُواالَّذِينَ يُلْحِدُونَ فَأَلَسْمَالَيهُ شَيْئُجُزُونَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ۞ وَمِتَّنُ خَلَقُنَآ أَثَّكُّ يَّهُكُوْنَ بِالْحَيِّ وَبِهِ يَعُدِ لُوْنَ۞ُوَ ٱلَّذِينِ كُنَّ بُوْا بِالنِّيَّا سَنَسْتَكُ رِجُهُمُ مِّنْ حَيْثُ لِاَيْعَلَمُوْنَ ﴿وَأَمْلِيُ لَهُمْ أَنَّ كَدْرُيُ مَتِينُ ۗ أُولَةُ بَيَّفَكُرُّواً مَّايِصَاحِيهُمْ مِّنْ جِنَّةَ ۗ إِنْ هُوَالْانَذِيْرُ تَّبُينُنُّوَاوَ لَهُ بِيُظُّلُو وَإِنْ مَكَذُّبِ التَّهٰ مِن وَٱلْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللهُ مِن شَيْعٌ وَآنَ عَلَى اَنْ يَكُونَ قَدِاقًة رَبَا اَعَرَبَ اَجَلُهُمُ وَفِيا آيّ حَدِيثَ يَعْدَا لَا يُؤْمِنُونَ ۞ مَنْ يُضُلِل اللهُ فَلَاهَادِي لَهُ ۗ وَ نَّ رُهُمُ فِي طُغْمَا نِهِمُ يَعْمَهُونَ ۞ كَشَكُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَتَّانَ مُرْسِمَا قُلُ إِنَّمَاعِلُمُهَاعِنُدَرِ فِي لَا يُعَلِّيهِ الْوَقْمَ أَلِالْهُ وَتُقَلَّتُ في التماوت والْكَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّالْاَغُنَّةُ يَنْعُلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَمْمَا قُلُ إِنَّمَاعِلْمُهَا عِنْدَاللَّهِ وَلَكِنَّ ٱكْثَرَالِنَّاسِ لَانِيْلُمُونَ ؈

۽ بيشڪ دوزخ لاءِ جنن ۽ ماڻهن مان گهڻا پيدا ڪيا اَٿئون اُنهن جون (اَهرِّيون) دليون آهن جو اُنهن سان (الله جو حڪم) نہ سمجھندا آهن ۽ أنهن جون (اهڙيون) اکيون آهن جو انهن سان (حقانيت) ڏسي نہ سگهندا آهن ۽ اُنهن جا (اهڙا) ڪن آهن جو اُنهن سان (حق کي) ٻڏي نہ سگهندا آهن۔ اهي ڍورن وانگر آهن بلڪ انهن کان بر وڏيڪ گمراھ آهن اُهي ٿي غافل آهنَّ (١٧٩). ۽ الله جا نالا (سڀ) سهڻا آهن تنهن ڪري کيس آنهن (نالن) سان سڏيو ۽ جيڪي سندس نالن کي ڦيرائيندا آهن تن کي ڇڏي ڏيو۔ ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن جي سگهو سزا ڏبن (١٨٠). ۽ جيڪي اسان پيدا ڪيا آهن تن مان هڪ ٽولي آهي جا سچي (دين) جو سڏو رستو ڏيکاريندي آهي، ۽ اُن (دين) سان انصاف ڪندا آهن (١٨١). ۽ جن اسان جي آيتــن کــي ڪوڙ ڄاتو تن کي سگھو ڍرڏيئي (اُتاھون) سزا ڏينداسون جتان ڄاڻندا ئي نه (١٨٢). ۽ اُنھن کي مھلت ڏيندس, ڇو تہ اسان جي رٿ مضبوط آهي (١٨٣). (اُهي) سوچ نہ ڪندا آهن ڇا تہ سندن سنگتي (محمد ﷺ) کي ڪا چريائي ڪانهي؟ اُهو تر رڳو پَڌرو ڊيڄاريندڙ آهي (١٨٤). آسمانن ۽ زمين جي بادشاهيءَ (۾) ۽ الله هر جنس مان جيڪي پيدا ڪيو آهي تنهن ۾ نر نهاريندا آهن ڇا؟ ۽ تر متان سندن (موت جي ٺهرايل) مدت پڪ پوري ٿيڻ تي هجي، پوءِ قرآن کان بعد ڪهڙيءَ ڳاُلُھ تـي ايمــان آڻيندا؟ (١٨٥). جنهن کي الله گمراھ ڪندو آهي تنهن کي ڪو هدايت ڪرڻ وارو ڪونهي ۽ الله اُنهن کي سندن گمراهيءَ ۾ حيرانَ تيل ڇڏي ڏيندو آهي (١٨٦). (اي پيغمبر!) تو کان قيامت بابت پڇن ٿا تر ڪهڙيءَ مهل اچڻي آهي, چؤ تر اُنهيءَ جي خبر رڳو منهنجي پالڻهار وٽ آهي, الله کان سواءِ کيس سندس وقت تي ڪو پڌرو نہ ڪندو۔ ااُن جي آچڻ جي مهل جي ڄاڻ) آسمانن ۽ زمين ۾ ڳري ٿي آهي ايعني ڪو سمجهي نہ ٿو سگهيا۔ اُها تہ اوهان وٽ اوچتو ئي ايندي۔ (اي پيغمبر) تو کان (اُثین) پچن ٿا جو ڄڻڪ تون اُن جي کوجنا ڪندڙ آهين۔ چؤ تـ ان جي خبر الله کان سواءِ ٻئي ڪنهن وٽ نہ آهي پر گھڻا ماڻھو نہ ڄاڻندا آهن (۱۸۷).

قُلُ لِآ اَمُلكُ لِنَفْيِينَ نَفُعًا وَ لاَضَرَّا الَّا مَاشَآءَ اللَّهُ وَلَهُ كُنْتُ آعْكُهُ الْغَنْبُ لَاسْتَكُثَّرُتُ مِنَ الْخَيْرُ وَمَا مَسَّىٰ فَيَ السُّوْءُ إِنْ اَنَا إِلَانَذِيرُ وَكَيْتُهُ لِلْقَوْمِ يُؤْمِنُونَ هُوَ الَّذِي خَلَقَاَّكُومِنْ نَفْشِ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَازَوْجَهَالِيَسُكُنَ الِّهَاأَ حُلَ تَثُوا أَلَّمْ لَوْ مِن شِرْ يَهُ وَالْفُونُ فَكُمُ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّاللَّاللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللّل دِّعَوااللهُ رَتَّهُمَا لَينُ التَنتَنَاصَالِعَالَيْكُونُوَءٌ مِنَ الشَّكُويُونَ فَكَتَأَ التَّهُمَا صَالِحًا جَعَلَالَهُ ثُمَّرًكَاءَ فِيْمَأَ النَّهُمَأُ فَتَعَلَّى اللَّهُ عَمَّايْتُمْرُكُونَ ﴿ اَنْتُمِرُكُونَ مَالَا يَخْلُقُ شَيْعًا وَهُوْمُ يُغِلَقُونَ ﴿ وَلاَيِمُتَطِيْعُونَ لَهُوْ نَصْرًا وَلاَ انْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿وَانْ تَنْ عُوْهُمُ إِلَى الْمُلْيِ لِاكْتَبْعُونُهُمْ أَسَدَ إِنْ عَلَيْكُمُ أَدِعَوْتُهُمْ مُمْ لَمُ إِنَّتُوْصَامِتُونَ ﴿إِنَّ الَّذِيثِيَ تَلَ عُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللهِ عِبَادًّامَثَالُكُمُ فَادْعُوهُمُ فَلْيَسْتَجِيْبُوالْكُو الْكُولُ كُنْتُهُ ۻۑۊۣؽؙڹ۩ؘڵۿؙۄٞٳۯۼؙؙؙؙۘڒؙؾۘؠۺؙۅ۫ؽؠۿؖٵٞ*ٷڷۿ*ٞٳۮٟؾٞڣؚڶؿؙۅٛؽ بِهَا أَمْرُلُهُ وَ أَعْيُنَ يُنْهِمُ وَنَ بِهَا أَمْرُلُهُ وَ أَذَانٌ يُبْتَعُونَ بِهَا قُلُل ادْعُوا اشْرُكَآءَكُمْ تُتَّرِيكُونِ فَلاَ تُتُظِرُونِ ﴿

چؤ تہ اللہ جي گھر ڌاران آءٌ پاڻ کي نڪي فائدو ۽ نڪي نقصان پهچائي سگهان ٿو۔ ۽ جيڪڏهن ڳجھ ڄاڻان ها ته گهڻيون چڱايون گڏ ڪريان ها, ۽ مون کي ڪو ڏک نہ پهچي ها, آءٌ تہ ان قوم لاءِ رڳو ڊيڄاريندڙ ۽ خوشخبري ڏيندڙ (پيغمبر) آهيان جيڪي مڃيندا آهن (١٨٨). اهو (الله) آهي جنهن اوهان کي هڪ وجود مان بڻايو ۽ منجهائئس سندس زال هن لاءِ بڻايائين تر ساڻس سڪون وٺي, پوءِ جنهن مهل ساڻس ميلاپ ڪندو آهي تر اها هلڪي بار سان ڳورهاري ٿيندي آهي ۽ ان سان گهمندي رهندي آهي ۽ وري جنھن مھل ڏاڍي ڳري ٿيندي آھي (تنھن مھل) ٻئي پنھنجي پالڻھار کي سڏيندا آهن (تر قسمر آهي) تر جيڪڏهن اسان کي صالح (ٻار) ڏيندين تر ضرور شڪر ڪندڙن مان ٿينداسون (١٨٩). پوءِ جنهن مهل اُنهن کي صالح (پٽ) ڏيندو آهي (تنھن مھل) جيڪي اُنھن کي ڏنائين تنھن ۾ اللہ سان شريك مقرر كندا آهن, ۽ جنهن شيءِ كي الله سان شريك بثائيندا آهن تنهن کان الله (جو شان) مثـاهون آهي (١٩٠). (هي مشرڪ) آهڙن کي ڇو ٿا شريڪ بڻائيــن جــي ڪجھ بڻائي َر سگھندا آهنَ ۽ اُهي پاڻ خلقيلَ آهن؟ (١٩١). ۽ نڪي اُنهن کي ڪا مدد ڏيئي سگهندا آهن ۽ نڪي پاڻ کي (ئي) مدد ڏيئي سگهندا آهن (١٩٢). ۽ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن آنهن کي هدايت ڏانهن سڏيندؤ تر اوهان جي تابعداري نر ڪندا۔ اوهان تي برابر آهي تر أنهن كي سڏيو يا اوهين ماٺ ڪريو (١٩٣١). الله كان سواءِ جن كي سڏيندا آهيو سي اوهان جهڙا ٻانها آهن تنهن ڪري جيڪڏهن (اوهين) سچا آهيو تر اُنهن کي سڏيو, تر پوءِ ڀُلي اوهان کي ورندي ڏين (۱۹۴). اُنهن (بتن) کي ڪي پير آهن ڇا جن سان گهمندا آهن يا انهن کي ڪي هٿ آهن ڇا جن سان وٺندا آهن يا اُنهن کي اکيون آهن ڇا جن سان ڏسندا آهن يا انھن کی کی کن آھن چا جن سان ٻڏندا آھن؟ چؤ تہ (ارھين) پنھنجن بتن کي سڏيو پوءِ مون لاءِ (جيڪا رٿ اچيوَ سا) رٿيو ۽ مون کي مهلت نہ دي (د١٩٥) .

اتَّ وَلِيَّ اللهُ الَّذِي نَوَّ لَ الْكُمْتُ ۖ وَهُوَيَتُوَكَّ الصَّلِحِينَ ﴿ وَالَّذِينَ تَنُ عُوْنَ مِنْ دُوْنِهِ لِايَسْتَطِيْعُونَ نَصُرُكُو وَلاَّ أَنْفُسَهُمُ مَنْفُرُونَ®وَإِنْ تَنُ عُوْهُمْ إِلَى الْهُدُى لِاسْمَعُوْاْ وَتَرَاثُهُمُ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمُلِأَثْمِعِرُونَ ﴿ خُذِالْعَفُو وَامْرُ بِالْعُرُفِ وَاعْرِضْ عَنِ الْجِهِلِيْنَ ﴿ وَإِمَّا يَـ تُزَغَّنَّكَ مِنَ الشَّيْطِينَنُوْغُ فَاسْتَعِنُ بِاللهِ إِنَّهُ سَبِيغُ عَلِيُوانَّ الَّذِينَ اتَّقَوْلِاذَ امَّتَّهُوُ طَلِيفٌ مِّنَ الشَّيْطِنِ تَنَكَّرُواْ فَأَذَاهُمُ مُّبُصِرُونَ۞وَإِخْوَانُهُوْمُ بَدُكُونَهُمْ فِي الْغَيَّ تُعَرِّلُ يُقْصِرُونَ۞ وَإِذَالَهُ تَالَيْهِمُ بِالِيَةِ قَالُوالَوْلِااجُتَبَيْتُهَا قُلُ إِنَّهَآاتُكُمْ مَايُوْلَى إِلَى مِنْ دِّينَ هَلْمَا اِبْصَالِرُمِنْ زَبَّكُوْ وَهُدًى وَ رَحْمَةُ لِّقَوْمِ تُكْوِمِنُونَ@وَإِذَا قُرِئَ الْقُدْالُ فَأَسْتَمِعُوا لَهُ وَانْصِتُوالْعَكُكُونُ تُرْحَمُونَ ﴿ وَاذْكُرْ رَّبُّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَمُّ عَا وَخِيْفَةٌ وَّدُوُنَ الْجَهُرِمِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُورِ وَالْاصَالِ وَلِاتَكُنُ مِّنَ الْغَيْلِيْنَ ﴿إِنَّ النَّذِينَ عِنْدَ رَيِّكَ لاَسْتُكْبُرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَسُيِّدُوْنَهُ وَلَهُ يَسُجُدُوُنَكُ وَلَهُ يَسُجُدُوُنَكُمُّ

بيشڪ منهنجو مددگار اُهو الله آهي جنهن ڪتاب نازل ڪيو ۽ اُهو نيڪن کی مدد ڈیندو آهی (۱۹۲). ۽ ان (اللہ) کان سواءِ جن کی سڈیندا آهیو سی اوهان کي ڪا مدد ڏيئي نه سگهندا آهن ۽ نڪي پاڻ کي مدد ڏيئي سگهندا آهن (١٩٧). ۽ جيڪڏهن اوهين اُنهن کي هدايت ڏانهن سڏيو تر ڪين ٻڏندا۔ ۽ کين ڏسندو آهين (تہ ڄڻ) تہ تو ڏانهن تڪين ٿا مگر آهي ڏسندا ئي نر آهن (١٩٨). (اي پيغمبر) معافي ڏيڻ جي عادت ڪر ۽ چڱي ڪم ڪرڻ جو حڪم ڪر ۽ جاهلن کان منهن موڙ (١٩٩). ۽ جيڪڏھن توکي شيطان کان ڪو وسوسو ڀوي تہ الله کان پناہ گھر۔ چو تہ اهو ٻڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (٢٠٠). جيڪي پرهيزگار آهن تن کي جڏهن شيطان کان کو وسوسو پھچندو آھي تڏھن الله کي ياد ڪندا آھن پوءِ آھي انھيءَ ئي مهل (دانائيءَ واري نظر سان) ڏسندڙ ٿيندا آهن (٢٠١). ۽ اُنهن (شيطانن) جا ڀائر کين گمراهيءَ ۾ ڇڪيندا آهن وري نہ گهٽائيندا آهن (٢٠٢). ۽ (اي پيغمبر!) جڏهن وٽن ڪا آيت نہ آڻيندو آهين (تڏهن) چوندا آهن تہ (پاڻ) ڇو نہ ٺاهيندو آهين؟ چؤ تہ جيڪي مون ڏانهن پنهنجي پالڻهار جو وحي ٿيندو آهي تنهن کان سواءِ (ڪنهن جي) تابعداري نہ ڪندو آهيان, هي (قرآن) اوهان جي پالڻهار وٽان سوجهرو ۽ هدايت ۽ ٻاجھ اُنهيءَ قومر لاءِ آهي جا مڃيندي آهي (٢٠٣). ۽ جڏهن قرآن پڙهيو وڃي (تڏهن) اُهو ڪن ڏيئي ٻڏو ۽ چپ ڪريو مانَ ٻاجھ ڪجيوَ (۲۰۴). ۽ پنهنجي پالڻهار کي پنهنجي دل ۾ عاجزيءَ ۽ ڀـؤ سـان وڏي آواز کان (ڪجھ) جهڪو صبح ۽ سانجهي جو ياد ڪر ۽ غافلن مان نه هج (٢٠٥). بيشڪ جيڪي تنهنجي پالڻهار وٽ (ويجها) آهن (سي) سندس عبادت کان وڏائي نہ ڪندا آهن ۽ اُن جي پاڪاڻي بيان ڪندا آهن ۽ اُن کي سجدو ڪندا آهن (٢٠٦).

سِنون قَالاَفِينَاكَ ٢

حرالله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) مُعُكَّدُنك عَن الْأَنْفَالْ قُلِ الْأَنْفَالُ بِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا الله وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَالطِيعُوا الله وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُو مُّؤُمِنِينِ ۞ إِنَّهَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينِ إِذَا ذُكِرَا للهُ وَحِلَتُ قُلُونُهُمُ وَإِذَا تُلِيَتُ عَلَيْهِمُ اللَّهُ ذَادَتُهُمُ إِيْمَانًا وَّعَلَّى رَبِّهُوْ بَتُوَكَّلُوْنَ ۚ إِلَّانِ بَنَ يُقِيمُوُنَ الصَّلَوٰةَ وَمِهَا رَنَ قَنْهُ وَيُنْفِقُونَ أَوْلِيكَ هُوُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا الْهُو ۮڗڂ۪ؾۢۘۼٮؙؙۮڒؾؚۿۄ۫ۅؘڡۼۛڣؠؖٷٞۅؠؠؙؗؿ۠ڪؚڔؽؗۄ۠۞ؙػؠۜٲ اَخْرَجِكَ رَبُّكَ مِنْ يَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فِرِيْقًامِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكِرْهُونَ۞ُ يُحَادِلُونَكِ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا لَيَّتَنَّ كَأَنَّمُ الْسَاقُونَ إِلَى الْبُوْتِ وَهُوْ يَنْظُوُوْنَ ۚ وَإِذْ يَعِدُكُوْ اللَّهُ إِحْدَى الطَّأَلِفَتَ يُنِ ٱنَّهَالَكُولُ وَتَوَدُّونَ آنَّ غَيْرِذَاتِ الشُّوكَةِ تَكُونُ لَكُوْ وَمُو مِيُهُ اللَّهُ أَنْ يُحِقُّ الْحَقُّ بِكُلِّمَتِهِ وَيَقْطُعَ دَابِرَ الكِّدِيْنَ ۚ لِيُحِنَّى الْحَقَّ وَيُجِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْكِوَ الْمُجْرِمُونَ ۚ

قال الملا ٩ الانفال ٨

سورة أنفال مدني آهي ۽ هي: پنجهتر آيتون ۽ ڏهرڪوچ آهي.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

(ای پیغمبر!) غنیمت جی مال بابت تو کان پچن ٿا, چؤ تر غنیمت جو مال الله ۽ پيغمبر جو آهي. پوءِ الله کان ڊڄو ۽ اوهين پنهنجو ڀاڻ پر 'مهراءُ ڪريو ۽ جيڪڏهن مؤمن آهيو تر الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو (١) . مؤمن أهي ئي آهن جن جون دليون جڏهن الله ياد ڪيو ويندو آهي (تڏهن) ججنديون آهن ۽ جڏهن سندس آيتون انهن کي پڙهي بڏائبيون آهن تڏهن اهي سندن ايمان کي وڌائينديون آهن ۽ (اُهي) پنهنجي پالڻهار تي يـروسو ڪندا آهن (٢). اُهي نماز پڙهندا آهن ۽ جيڪي کين رزق ڏنوسون تنهن مان خرچ كندا آهن (٣) . أهي ئي پكا مؤمن آهن_ أنهن لاءِ سندن پالثهار وٽ (وڏا) درجا ۽ بخشش ۽ چڱي روزي آهي (۴). تنهنجي اُنهيءَ پالڻهار (جو قسمر آهي) جنهن توكي (مديني منجهان) تنهنجي گهر مان (ڪنهن مصلحت لاء) باهر آندو ۽ بيشڪ مؤمنن منجهان هڪ ٽولي ضرور ناراض هئي (٥). أهي سچي ڳالھ بابت ان جي پڌري ٿيڻ کان پوءِ (بر) توسان گفتگر كندا رهيا جڻ تر اهي (اكين سان) ڏسندي موت ڏانهن هڪليا وڃن ٿا (٦). ۽ (ياد ڪريو) جڏهن الله اوهان سان انجام ڪيو تا (ڪافرن جي) ٻن ٽولين مان هڪ اوهان کي هٿ لڳندي ۽ اوهان گهريو ٿي تر بي هٿيار (ٽولي) اوهان لاءِ هجي ۽ الله گهريو ٿي تر پنهنجي حڪمر سان حق کي ثابت ڪري ۽ ڪافرن جي پاڙ هن لاءِ وڍي (٧). تر حق کي ثابت ڪري ۽ باطل کي ناس ڪري توڻيڪ مجرم (ڏوهاري) ناراض رهن (۸).

اِذْ تَسْتَغِيْتُوْنَ رَبُّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمُّ أِنَّ مُبِيثُ كُمُ بِأَلْفِي مِّنَ الْمُلَيْكَةِ مُوْدِ فِيْنَ ۞وَمَاجَعَلَهُ اللهُ إِلَاثِتُمْنِي وَلِتُطْمَيِّنَ بِهِ قُلُونُكُمُ وَمَا النَّصُرُ إِلَّامِنُ عِنْدِ اللهِ إِنَّ اللهَ عَيزيُزٌ حَكِنُدُ الْذِنْ غُنَتُنْكُو التُّعَاسَ آمَنَةً مِّنَّهُ وَنُفَرِّلُ عَلَيْكُو مِنَ السَّبَأَءُ مَأَءً لِيُطَهِّرُكُهُ بِهِ وَيُنْ هِبَ عَنْكُمُ رِخْزَ الشَّيْظِي وَلِيَرْبِطَ عَلِي قُلْوُ بِكُوْ وَيُثَبِّتَ بِهِ ٱلْأَقْدَامِ ۗ إِذْ يُوْجِيُ رَبُّكَ إِلَى الْمُلِّيكَةِ إَنَّى مَعَكُوهُ فَثَيِّتُواالَّذِيْنَ الْمَنُوَّا * سَأَلُقِيْ فِي قُلُوْبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوُامِنُهُمُ كُلَّ بَنَانٍ ۚ ذَٰ إِكَ بِأَنَّهُمُ شَكَاقُوااللهَ وَرَسُولَهُ وَمَن يُنكَاقِق اللهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ الله شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿ ذِلِكُونَ فَنُونُوهُ وَ أَنَّ لِلْكَلِفِينَ عَذَاكَ النَّارِ ۚ يَأْيُهُمَا الَّذِينَ الْمُثُوَّ إِذَ الْقِينُهُ والَّذِينَ كَفَرُ وَازَحْفًا فَكَا تُولُو هُوُ الْكِدْبَارَةَ وَمَنْ بُثُولِهِمُ بَوْمَهِ بِن دُبُرَةٌ إِلَّا مُنَحَرِّفًا لِيْتَ إِلَى أَوْمُنَحَدِّزًا إِلَى فِئَةٍ فَقَدُ يَأْءً بِغَضَبِ مِنَ اللهِ وَمَا وُلِهُ جَهَنَّهُ وَبِثْنَ الْمُصِيِّرُ ۞

قالرالملا و الانفال

جڏهن پنهنجي پالڻهار کي فرياد ٿي ڪيوَ تر (اُها) اوهان جي (فرياد) قبول ڪيائين (فرمايائين) تہ آءٌ لڳو لڳ هڪ ٻئي پٺيان ايندڙ هڪ هزار ملائڪن سان اوهان جي مدد ڪندڙ آهيان (٩). الله ان (مدد) کي رڳو خوشخبري ڪيو هو ۽ تر اُن سان اوهان جــون دليون تسلي واريون ٿين_ ۽ الله جي پار کان سواءِ (ٻئي هنڌان) مدد (ملثي) نہ آهي۔ ڇو تہ اللہ غالب حكمت وارو آهي (١٠). (ياد كريو) جنهن مهل پنهنجي طرف كان امن ڏيڻ لاءِ اوهان کي اونگھ ڍڪايائين ۽ اوهان تي آسمان مان پاڻي هن لاءِ وسايائين تہ اُن سان اوهان کي (وهنجارائي) پاڪ ڪري ۽ اوهان کان شيطان جي پليتي پري ڪري ۽ اوهان جي دلين کي مضبوط ڪري ۽ اُن سان (اوهان جي) قدمن کي ڄماڻي رکي (١١). (ياد ڪر) جڏهن تنهنجي پالٹھار ملائڪن ڏانھن وحي ڪيو تہ آءٌ اوهان ساڻ آهيان تنھن ڪري مؤمننَ کي همٽايو۔ ڪافرن کي دل ۾ سگهو دهشت وجهندس پوءِ (اي مؤمنو!) گردنن تي ڌڪ هڻون ۽ اُنهن (جي آگرين) جو سڀ ڪو سنَڌ پيجو(١٢) . اهو (حكم) هن سببان آهي جو اُنهن الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪئي ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪندو تر بيشڪ الله سخت سزا (ڏيندڙ) آهي (١٣). اها(سزا اوهين) چکو ۽ (پڪ جاڻو) تر ڪافرن لاءِ باه جو عذاب آهي (١٤). اي مؤمنؤ! جڏهن (ويڙه ۾) ڪافرن جي مُچي سان آمهون سامهون ٿيو تڏهن اُنهن کي پٺي ڏيئي نہ ڦرو (١٥). ۽ اُنهيءَ ڏينهن لڙائي جي چال ڪندڙ يا (پنهنجي لشڪر جي) ڪنهن ٽوليءَ ڏانهن پاسي ولندڙ کان سواءِ جيڪو انهن کي پٺي ڏيئي ڦرندو سو بيشڪ الله جي ڏمر هيٺ آيو ۽ سندس جاءِ دوزخ آهي ۽ اُها بڇڙي جاءِ آهي (١٦).

فَلَدُتَقُتُلُوهُمُ وَلَكِنَّ اللهَ قَتَلَهُمُ وَمَارَمَنُتَ إِذْ رَمَنْتَ وَ لِكِنَّ اللَّهَ رَفِيٌّ وَلِيُمِيلَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاَّءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَبِينَعْ عَلَيْدُ ﴿ لَكُوْرَاتَ اللَّهَ مُؤْمِنُ كَيْبِ الْكَفِي يُنَ وَإِنَّ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدُ حَاءَكُمُ الْفَكْرُ وَإِنْ تَنْبَقُوا فَهُرُ خَارُ لُكُوْرً إِنْ تَعُوُدُوْ اِنْعُدُ ۚ وَلَنُ تَعُنِيَ عَنْكُمُ فِي ثَلُمُ شَيْئًا وَلَوْ كَاثُرَتُ ۖ ﴿ وَإِنَّ اللهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴾ يَايَتُهَا الَّذِينَ امَنُواۤ اَطِيعُوا اللهَ وَرَسُولُهُ وَ لا تَوَكُو اعْنُهُ وَاكْتُو تَسْمُعُونَ 9َوَلاً تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُواسَبِمُعَنَا وَهُمُ لِاَيْسُمَعُونَ ﴿ إِنَّ شَرَ الدَّوَاتِ عِنْدَاللهِ الصُّوَّالْبُكُمُ الدِّيْنَ لَا يَعْقِلُونَ @وَلُوْعَلِوَاللَّهُ فِيهُوْخَنْرًا لَّأَيْسَعَهُمُ وَلُوْ أَسْمَعَهُ مُ لَتَوَكُّوا وَهُمْ مُعُوضُونَ @ نَاكُهُا الَّذِينَ الْمَنُو ا استَجِيبُوُ إِيلَٰهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُو لِمَا يُحْدِيكُمُ وَاعْلَمُوْ اَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُعْتَرُونَ @وَاتَّقُوْا فِتُنَةً لَا تُصِيْبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا ا مِنْكُمْ خَأَضَّةُ ۚ وَاعْلَمُوٓا أَنَّ اللَّهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۞

قالاتناله الاتناله

پوءِ کين اوهان قتل نہ ڪيو پر کين الله قتل ڪيو آهي ۽ (اي پيغمبر) جُدَّهن تو (دُورٌ جي مث) اڇلي تڏهن (اُها) تو نہ اڇلي پر الله اڇلي۔ ۽ (هـن لاءِ) تـ پـاڻ وٽـان مؤمنـن کي (نعمت ڏيڻ سان) چڱيءَ طرح آزمائي, بيشڪ الله ٻـــــنـدڙ ڄاڻندڙ آهي (١٧). اهو (حال) آهي ۽ الله ڪافرن جي مڪر کي ڪمزور ڪندڙ آهي (١٨). (اي ڪافرؤ!) جڏهن (بدر جي لڙاڻيءَ جي سنبرڻ مهل ڪفر ۽ اسلام جي سچائيءَ پرکڻ لاءِ، سوپ گهريوَ تڏهن بيشڪ اوهان جي آڏو (اسلام کي) سوڀ آئي, ۽ جيڪڏهن اوهين (اسلام جي سچائي سمجهي ڪفر کان) بس ڪندؤ تر اُهو اوهان لاءِ چگو آهي, ۽ جيڪڏهن ٻيهر اويڙه لاءِ) ايندؤ ته وري ااسلام کي فتح) ڏينداسون, ۽ اوهان جو لشڪر جيتوڻيڪ گهڻو هوندو تر بر اوهان کان ڪجھ بہ نہ ٽاري سگھندو ۽ اللہ مؤمنن سان (ساڻ) آھي (١٩). اي ايمان وارؤ! الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ۽ اُن کان منھن نہ موڙيو حالانڪ اوهين (قرآن) ٻـڏو ٿا (٢٠). ۽ اُنهن (ڪافرن ۽ منافقن) جهڙا نہ ساهدارن مان بري ۾ برا (حق ٻـڌڻ ۽ چوڻ کان) ٻـوڙا ۽ گونگا آهن جي (كجه بر) نر سمجهندا آهن (٢٢). ۽ جيڪڏهن الله منجهن ڪا چڱائي ڄاڻي ها تر ضرور کين ٻڌائي ها ۽ جيڪڏهن کين ٻڌاڻي ها تربر)ُهي منهن موڙيندڙ ٿي ٿري وڃن ها (٢٣). اي مسلمانؤ! الله ۽ پيغمبر جو سُد قبول ڪريو جڏھن (پيغمبر) اوهان کي هن لاءِ سڏي ته اوهان (جي دلين) کي زندھ ڪري, ۽ ڄاڻو تر الله ماڻھو ۽ سندس دل جي وچ ۾ آڙ ھوندو آھي ۽ يقيناً اوهين (سڀ) ڏانهس ئي گڏ ڪبؤ (٢٤). ۽ انهي فتني کان ڊڄو جو اوهان مان جن ظلم كيو ڇڙو تن كي (ئي) نہ پهچندو (بلك عامر هوندو) , ۽ ڄاڻو تر الله سخت سزا ڏيندڙ آهي (٢٥) .

وَاذْكُوْ وَالْذُ أَنْتُهُ قَلْمًا مُ شُسْتَضَعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَعَا فُيْرِي إَنْ يَتَعَفَّظَفَكُهُ النَّاسُ فَإِوْ كُلَّهُ وَأَتَّكَ كُهُ بِغَصْرٍ ﴿ وَرَزَ قَـكُهُ ۗ مِّنَ الطَّلِيْتِ لَعَلَّلُهُ تَشْكُرُ وُنَ۞ كَأَتُّهَا الَّيْنِ الْمُنْوَالَا تَخُونُواالله وَالرَّسُولَ وَتَخُونُواۤ المَّنْتُكُووَ اَنْتُو تَعَلَيُونَ ﴿ وَاعْلَمُواَانَّمَا أَمُوالُّكُمُ وَأُولَادُكُمْ فِتُنَةٌ وْ آنَّ اللَّهَ عِنْدَةَ ٱجُرُعَظِيُو ﴿ يَا يَتُهَا الَّذِينَ الْمَنْزَالُ تَتَّقُوا اللَّهُ يَجْعَلْ لَكُهُ فُوْ قَانًا وَيُكِفِّنُ عَنْكُوْ سَيّانِكُوْ وَيَغْفِنُ لَكُوْ وَ اللهُ ذُوالْفَضُلِ الْعَظِلْمِ ﴿ وَإِذْ نَمْكُرُ مِكَ الَّذِينَ كَفَرُواْ لِكُتْبِيتُهُ لِكَ أَوْنَقْتُكُولُولَ أَوْيُغُوجُوكَ وْمَهَكُووْنَ وَكِيمُكُواللَّهُ وَاللَّهُ خَنْرُالْمُكِيرِينَ@وَإِذَا اتُّتَلِي عَلَيْهِمُ النَّبُنَا قَالُوْا قَكْ سَيِمْ عَنَا لَوْ نَشَأَ وُلَقُلْنَا مِثْلَ هِ فَأَالُونَ هِ فَأَلَا وَكُلَّا أَسَى إِطِيْرُ الْأَوَّ لِمْنَ @وَإِذْ قَالَهُ اللَّهُوَّ إِنْ كَانَ هِذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِاكَ فَأَمُطِ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَامِ آوِائْتِنَابِعَذَابِ إلِيُون وَمَاكَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبُهُمُ وَأَنْتَ فِيُهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَنِّ بَهُمُ وَهُمُ يَسُتَعُفُورُونَ ₪

قال الملا ٩

۽ (اي مڪي مان هجرت ڪندڙؤ ! سندس احسانن کي) ياد ڪريو جڏهن اوهين ٿورڙا (۽) هيڻا هيؤ ڊنؤ ٿي تر متان (ڪافر) ماڻهو اوهان کي اُمالڪ اغوا ڪري وٺن پوءِ اوهان کي جاءِ (پناه) ڏنائين ۽ اوهان کي پنهنجي مدد سان قوت ڏنائين ۽ اوهان کي سٺين شين مان روزي ڏنائين تر مان اُوهين شڪرانو ڪريو (٢٦). اي مؤمنؤ! الله ۽ پيغمبر جي خيانت نہ ڪريو ۽ اوهين ڄاڻي واڻي پاڻ ۾ (هڪ ٻئي جي) امانت جي خيانت (بر) نہ ڪريو (٢٧). ۽ ڄاڻو تہ اوهان جا مال ۽ اوهان جو اولاد رڳو (اوهان لاءِ) آزمائش آهن ۽ الله وٽ ئي وڏو اجر آهي (٢٨). اي ايمان وارؤ جيڪڏهن الله کان دڄندا رهندؤ تر اوهان لاءِ (اوهان جي دلين ۾ حق ۽ باطل کي) نکيڙيندڙ (نور) پيدا ڪندو ۽ اوهان جا گناه اوهان کان ٽاريندو ۽ اوهان کي بخشيندو ۽ اللہ وڏي فضل وارو آهي (٢٩). ۽ (اي پيغمبر! ياد ڪر) جنهن مهل تو لاءِ ڪافرن رٿ ٿي ڪئي تہ توکي سوگھو ڪن يا توکي ڪھن يا توکي لوڌين_ ۽ (اها بچڙي) رٿ ڪيائون ٿي_ ۽ الله (بر) رٿ ڪئي ٿي ۽ الله بهتر رٿ ڪندڙ آهي (٣٠). ۽ جڏهن اسان جون آيتون کين پڙهي ٻڏائجن ٿيون (تڏهن) چوندا آهن تر پـڏوسون, جيڪڏهن گهرون تر اُنهيءَ جهڙو (اسين بـ) چئون, (پر) هي تـ رڳو اڳين جون آکاڻيون آهن (٣١). ۽ (يـاد ڪريـوا جڏهـن (ڪافـرن) چيـو تہ اي الله! جيڪڏهن هي (قرآن) تو وٽان حق آهي تر اسان تي آسمان کان پٽر وساءِ يا ڪو اسان تي ڏکوئيندڙ عذاب آڻُ (٣٢). ۽ الله کي نہ جگائيندو آهي جو تنهنجي منجهن هوندي کين عذاب ڪري۔ ۽ اللہ کي (هي بر) نہ جڳائيندو آهي جو کين هن هوندي عذاب ڪري جو اُهي بخشش گهرندا هجن (٣٣).

وَمَالَهُوْ الْأَنْعَتِّ بَهُمُ اللهُ وَهُوْ يَصُنُّ وُنَّ عَنِ الْمُسُجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوْ الْوَلِكَاءَةُ إِنْ أَوْلِكَاوُ لِمَا وَلِكَاوُكُوالَا الْمُتَقَوْنَ وَلِكِنَّ ٱكْتُرَهُمُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿ وَمَا كَانَ صَلَا تُهُمُ عِنْكَ الْبُكِيَّ إِلَّامُكَاّ ءً وَتَصُدِيَةً ۚ فَنُ وُقُواالْعَ ذَا بَ بِمَا كُنْ تُوُ تُكُفُّ وُنَ ﴿ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُ وَايْنُفِقُونَ آمُوالَهُ ولِيصُكُ واعَنُ سَبِيلِ اللهِ فَسَيْنُفِقُونَهَا ثُمَّةً تَكُونُ عَكِيْهِمُ حَسْرَةً تُعَرِّيُهُ لَكُونَ هُ وَالَّذِيْنَ كُفَهُواۤ إلى جَهَنَّهُ يُخْشُرُونَ فَالْمِنْزَاللَّهُ الْخَيِيْثُ مِنَ الطَّلِّبِ وَ نَجْعَلَ الْخَيِنْثَ يَعْضَهُ عَلَى يَعْضِ فَكَرُكُمَهُ جَمِيمُعًا فَنَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّهُ أُولِيكَ هُوُ الْغِسُووْنَ۞ قُلُ لِلَّذِينَ } كَفَرُوْلَانَ يَبِنْتُهُوْانُغُفَىٰ لَهُوْمَنَا قِلْسَلَفَ وَإِنْ يَعُوْدُوْا فَقَدُ مَضَتُ سُنَّكُ الْأَوَّ لِمُنَ⊚وَقَايَتُكُو هُـُهُ حَتَّى لَا تَكُوْنَ فِتُنَهَ ۚ وَكِيُونَ البِّدِينَ كُلُّهُ بِلَّهِ ۚ فَإِن انْتَهَوُا فَأَتَّ اللهَ بِمَا يَعْبَدُونَ بَصِارُ ﴿ وَإِنْ تَوَكُّواْ فَأَعْلَمُوْآ اَتَ اللهَ مَوْ للكُهُ * نِعْمَ الْبُوْلِي وَنِعُمَ النَّصِيرُ ⊙

قال الملا ٩ الاتفال ٨

۽ کين ڇا (ٿيو) آهي جو الله کين (پيغمبر جي هجرت کان پوءِ) عذاب نہ كرى هن هوندي جو مسجد الحرام كان (ماڻهن كي) جهلبندا آهن حالانڪ اُن جا متولي نہ آهن۔ پرهيزگارن کان سواءِ ٻيو ڪو اُن جو متولي نہ آھی پر اُنھن مان گھٹا نہ جاٹندا آھن (٣۴). ۽ سندن نماز اللہ جی گھر وٽ سيٽين ۽ تاڙين هڻڻ کان سواءِ (ڪجھ) نہ آهي۔ پوءِ اِنهي ڪري جو كفر كندا هُيؤ عذاب چكو (٣٥). (ع) كافر ينهنجا مال هن لاءِ خرج ڪن ٿا ته (ماڻهن کي) الله جي راھ کان جهلين پوءِ اهي سگهو (پنهنجا مال) خرچ ڪندا وري (اُهو خرچڻ) مٿن حسرت ٿيندو وري هيڻا ٿيندا, ۽ كافر دوزخ ذانهن گذ كيا ويندا (٣٦). تر (جيئن) الله پليت كي پاك کان ڌار ڪري ۽ پليت کي هڪ ٻئي تي رکي پوءِ (کيس سٿي) هيڪاندو دير ڪري پوءِ اُن کي دوزخ ۾ وجهي۔ اُهي ئي خساري وارا آهن (٣٧). (اي پيغمبر!) ڪافرن کي چؤ تہ جيڪڏھن اوھين بس ڪندؤ تہ جو ڪجھ گذريو سو کين بخشبو ۽ جيڪڏهن ٻيهر ويڙھ ڪندا تہ بيشڪ اڳين جي (اها) عادت تي گذري آهي (٣٨). ۽ (اي مؤمنؤ!) أنهن سان (ايستائين) لڙاڻي ڪريو جيستائين (ڪفر جو) فتنو نہ رهي ۽ سموري حڪومت رڳو الله جي ٿئي (يعني قانون اللهيءَ جو عمل هلي) پوءِ جيڪڏهن مُـڙي وڃن تـ جيكي كندا آهن سو الله دسندر آهي (٣٩). ۽ جيكڏهن منهن موڙيائون (۽ باز ز آيا) تر ڄاڻو تہ اللہ اوهان جو سنڀاليندڙ آهي ۽ اُهو يلو سنباليندڙ ۽ يلو مددگار آهي (۴۰).

وَاعْلَكُوۡۤالَكُمَاعَنِهُ تُعْرِينُ شُكُمُ ۚ فَأَنَّ بِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرِّسُولِ وَلِنِي الْقُرُّ فِي وَالْيُتلَى وَالْمُسَاكِيْنِ وَالْمُسَاكِيْنِ وَابْنِ السَّبِينِلِ إِن كُنْتُوامَنْتُو بِاللهِ وَمَا أَنْزُلْنَا عَلْ عَبْدِ نَا يَوْمُ الْفُزُوْقَانِ وَمُ الْتَعَقِي الْجَمْعُنْ وَاللَّهُ عَلِي كُلِّ شَيْحٌ قَى يُوسُ إِذْ أَنْتُوهُ بِالْعُنُ وَقِ النُّ النَّاكَ اللَّهُ مَا وَهُمْ يِالْعُنُ وَقِ الْقُصْوِي وَ الرَّكْبُ آسُفَلَ مِنْكُوْ وَلَوْ تَوَاعَدُ تُثُوُ لَافْتَلَفْتُوْ فِي الْمُيْعَادِ وَلِكِنْ لِيَقْفِينَ اللهُ آمُرًا كَانَ مَفْعُولًا لَا لَيْمُلِكَ مَنُ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَّيَعُلِي مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ ﴿ وَإِنَّ اللهَ لَسَمِيهُ عَلِيْهُ اللهُ يُرِيكُهُ وُاللهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيْلًا وَلُوْ اَرَاكُهُمُ كَانِيُرًا لَّفَيْسَلِّتُهُ ۚ وَلَتَنَازُعُتُهُ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهُ سَلَّهُ أَلَّهُ عَلِيْهُ أَبِينَاتِ الصُّدُورِ وَ إِذْ يُرِيْكُمُونُهُ مُ إِذِ الْتَقَيَّتُهُ فِي آعَيْنِكُمُ قَلْمُلَّا وَّنُفَ لِلْكُمُ فِي آعَيْنُهُ مُ لِيَقْضِيَ اللَّهُ آمُوا كَانَ مَفْعُوْلًا * وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ هَٰ يَا يُهَا الَّذِيْنِ الْمُنْوَا إِذَا لِقِيتُ تُمُ فِئَةً فَأَتُبُتُواْ وَاذْكُرُوااللَّهَ كَتُثَكُّوالْكَلُّكُمُ تُفَلِّحُونَ ﴿

واعلموا ١٠ الانفال

CHARLES THE STATE OF THE STATE

۽ ڄاڻو تہ جيڪو مال (غنيمت ڪافرن کان) اوهان جي هٿ ۾ آيو تنهن جو پنجون حصو الله ۽ پيغمبر ۽ (پيغمبر جي) عزيزن ۽ يتيمن ۽ مسڪيتن ۽ مسافرن لاءِ آهي. جيڪڏهن اوهان الله کي مڃيو آهي ۽ (پڻ) جيڪو (قرآن) پنهنجي ٻانهي (محمد ﷺ) تي فيصلي جي ڏينهن۔ جنهن ڏينهن ہئی تولیون پاڑ مر (مد) مقابل ٹیون۔ نازل کیوسون اتنھن تی یقین رکندا آهيو تر ان حڪمر تي عمل ڪريو)۔ ۽ الله سڀ ڪنھن شيءِ تي وس وارو آهي (۴۱). (اهو اُهوَ وقت هو) جنهن مهل اوهين اورينءَ ڀر ۽ هو پرينءَ ڀر هئا آءِ (قافلي جا) سوار اوهان کان هيٺينءَ پر هئا, ۽ جيڪڏهن پاڻ ۾ (مقابلي لاءِ) انجامر كريوها تر ضرور (ان) انجام پر برخلاف ٿيو ها, پر هن لاءِ تہ جيڪو ڪمر الله کي ڪرڻو هو سو پورو ڪري اتہ حق پڌرو ٿئي ۽) هن لاءِ تر جيڪو هلاڪ (گمراه) ٿئي سو چٽائيءَ کان پوءِ مر تر هلاڪ ٿئي ۽ جيڪو جيئرو ٿئي (يعني حق کي پروڙي) سو چٽاڻيءَ کان پوءِ ڀل تر جيئرو رهي۔ ۽ بيشڪ الله ٻــڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (۴۲). (ياد ڪريو) جنهن مهل الله تنهنجي خواب ۾ توکي آهي (ڪافر) ٿورا ڏيکاريا۔ ۽ جيڪڏهن توکي آهي گهڻا ڏيکاري ها تر ضرور بي همت ٿيو ها ۽ ضرور (اُن) ڪمر ۾ هڪ ٻئي سان تڪرار ڪريو ها پر اللہ (ان تڪرار کان اوهان کي) بچايو۔ ڇو تر اُهُو سينن وارو (ڀيد) ڄاڻندڙ آهي (۴۳). ۽ (ياد ڪريو) جڏهن اوهين هڪ ڀئي جي سامهون ٿيؤ تڏهن (الله) اوهان جي اکين ۾ اُهي ٿورڙا ڪري ڏيکاريا ٿي ۽ اُنھن (ڪافرن) جي نگاھن ۾ اوھان کي ٿورڙا ڪري ڏيکاريائين ٿي هن لاءِ تہ اللہ اُهو ڪمر پُورو ڪري جيڪو ڪرڻو هو ۽ اللہ ڏانهن (سڀ) ڪم موٽايا ويندا (۴۴). اي ايمان وارؤ! جڏهن ڪنهن (كافر) ٽوليءَ سان (جنگ ۾) مقابلو ڪريو تڏھن ثابت قدم رھو ۽ الله کي گهڻو ياد ڪريو ته مان اوهين ڪامياب ٿيو (۴٥).

وَ أَطِيعُوااللَّهِ وَرَسُولُهُ وَلَا نَنَازَعُوا أَنَّهُ شَكْرًا وَتَنْهَتُ رِغُكُمْ وَاصْبُرُوْاْ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصِّيرِيْنَ ﴿ وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ خَرَجُوْامِنْ دِيَارِهِمُ بَطَرًا وَّ رِئَاءَ النَّاسِ وَ يَصُكُونَ عَنُ سَبِيلِ اللهِ وَاللهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحَيَظُ وَإِذْ زَتِّنَ لَهُمُ الشَّيْطُنُ آعُمَالَهُمُ وَقَالَ لَاغَالِتَ لَكُهُ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنَّ جَارٌ لَّكُوْ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئْنِ نَكُصَ عَلَى عَقِبَيهُ وَقَالَ إِنَّ بَرِئَ أُبِّنَكُمُ إِنَّ أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنَّ آخَاكُ اللَّهُ ثُواللَّهُ شَدِينُكُ الْجُفَابِ ﴿ إِذْ يَقُولُ الْكُنْفِقُوْنَ وَالَّذِيْنَ فِي قُلُوْ بِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّهَؤُلَا دِيْنُهُمُّ وَمَنُ يَتَوَكُّلُ عَلَى اللهِ فَإِنَّ اللهَ عَزِيْزُّ حَكِيُهُ ﴿ لَوْتَزَى إِذْ يَتَوَقَّ الَّذِيْنَ كُفُّ وِاللَّهَلَّكَةُ يُغَرِّبُونَ وُجُونَهُهُمُ وَآدُنَارَهُمُ وَذُوثُوثُواعَذَابَ الْجَرِيْقِ⊙ِذِ لِكَ بِمَاقَتَامَتُ أَيْنِ يُكُونُ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامِ لِلْعَبِيْبِ ﴿ كَدَابُ الْ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَيْلِهِمُ كُفَّرُوْ اللَّهِ اللَّهِ فَأَخَنَ هُوُاللَّهُ بِذُنُوْ بِهِمْ ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَيِينُكُ الْعِقَابِ[®]

واعلموا ١٠ الاتفال٨

۽ الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ۽ پاڻ مر تڪرار نہ ڪريو نہ تہ ڪمزور ٿيندؤ ۽ اوهان جي (اتفاق جي) هوا هلي ويندي ۽ صبر ڪريو۔ ڇو تر الله صابرن سال آهي (٤٦). ۽ اوهين اُنهن (بدر وارن ڪافرن) وانگر نہ ٿيو جيڪي پنهنجن ديسن مان لاڏ سان ۽ ماڻهن جي ڏيکاري لاءِ نڪتا ۽ الله جي واٽ کان جهلڻ لڳا۔ ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کي الله گهيرو ڪندڙ آهي (۴۷). ۽ جڏهن شيطان سندن ڪرتوت انهن لاءِ سينگاريا ۽ (كافرن كَي) چيائين تر اڄ ماڻهن مان كوبر اوهان تي غالب (ٿيڻو) نہ آهي ۽ بيشڪ آءٌ اوهان جو پرجهلو آهيان. پوءِ جڏهن ٻئي لشڪر آمهون سَامهون ٿيا تڏهن (شيطان) پنهنجين کڙين (ڀَر پوءِ) تي ڀڳو ۽ چيائين تر آءٌ اوهان کان بيزار آهيان جيڪي اوهين نٿا ڏسو سو آءٌ ڏسان ٿو آءُ الله کان هِڄَان ٿــو_ ۽ الله سخت سزا ڏيندڙ آهي (۴A). (اُهو وقت ياد ڪريو) جنهن مهل منافقن ۽ جن جي دلين ۾ بيماري هئي تن چيو تہ هنن (مسلمانن) کي سندن دين ٺڳيو آهي۔ ۽ جيڪو الله تي ڀروسو ڪندو آهي تہ بيشڪ الله غالب حكمت وارو أهي (٤٩). (اي دّسندرًّا) جيكدّهن (انهيءَ مهل) ڏسين جنهن مهل ملائڪ ڪافرن جو ساه ڪڍندا آهن ۽ سندن منهن ۽ پئين کي سَيندا ڪُٽيندا آهن (تر عجب ڪرين!), ۽ (چوندا اٿن تر هاڻي) ساڙيندڙ عذاب (جو مزو) چکو (٥٠). اهو هن سببان آهي جو جيڪي اوهان جي هٿن اڳي موڪليو آهي. ۽ يقيناَ الله ٻانهن تي ظلمر ڪندڙ تر آهي (٥١). (اُنهن جو حال) فرعونين ۽ اُنهن جهڙو آهي جيڪي كانتن اڳ هئا۔ (جو) الله جي آيتن کي نہ مجيائون پوءِ الله سندن گناهن سببان کين پڪڙيو۔ ڇو تر الله سگهارو سخت سزا ڏيندڙ آهي (٥٢).

ذٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا لِنَّعُمَةً أَنْعُمَهَا عَلَى قَوْمِحَتَّى يُغِيِّرُوُ امَا بِأَنْفُيهِ هُو وَآنَ اللهَ سَمِيعُ عَلِيُو اللهِ اللهِ فِرْعَوْنٌ وَالَّذِينَ مِنُ قَبْلِهِمُ كَذَّبُوا بِإِيْتِ رَبِّهِمُ فَأَهْلُمُنْهُمْ بِنُ نُوْبِهِمْ وَأَغْرَقُنَا الَ فِرْعَوْنَ وَكُلُّ كَانُوا ظُلْمِينَ ﴿ ٳڹۜۺؘڗٙٳڵڎۜۅٙڵؚؾؚۼٮ۫ػٳٮڵٶٳڷۜۮ۪ؽؽػڡۜٙۯؙۏٛڶۿۿؙۄؙڵٳۮؙۅؙ۫ؠٮؙٛۅٛؽ۞ؖ ٱلَّذِينَ عَهَدُتَّ مِنْهُمْ تُعَّايَنْقُضُونَ عَهُدَهُمُ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَّهُمُ لِايَتَّقُونَ@فَأَمَّاتَتُقُفَّنَهُمُ فِي الْحَرُبُ فَثَيِّرُدِيمُ مَّنْ خَلْفَهُمُ لَعَلَّهُمُ يَثَاكُونَ©وَ إِمَّا تَغَافَقَ مِنْ قَوْمِ خِيَانَةً فَاثِينُ الْيُهِمُ عَلَى سَوَاءِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْعَالِينُونَ ۗ وَلاَيَعْسَنَ الَّذِينَ كُفَرَ أُوْاسَبَقُوْ أَرَاتُهُمُ لِالْيُعْجِزُوْنَ ©وَ اَعِدُوالَهُمُ مِّا اسْتَطَعُمُومِنَ قُوَةٍ وَمِنْ رِيَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّالِلِهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاخْرِيْنَ مِنْ دُونِهِمْ ۖ لِآتَعُلَمُوْنَهُوْ أَلَاهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَائْنُفِقُوْ امِنْ شَيْ فِي سَبِيلِ الله يُوكِّ النَّكُهُ وَ إِنْتُو لا تُظْلَمُونَ ®وَانْ جَنَحُوْ الِلسَّالُورِ فَاجْنَحُ لَهَا وَتَوكُلُ عَلَى اللهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِمُهُ ۞

واعلموا ١٠ الانفال٨

اهو هن ڪري جو الله, جا نعمت ڪنهن قوم کي عطا ڪندو آهي تنهن کي. اُهوا ايستائين ڪڏهن نر مٽائيندو آهي جيستائين جيڪي سندين دلَّين ۾ آهي سو (پاڻ ذ) مٽائيندا آهن ۽ الله ٻـڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (٥٣). (اُنھن جُو حَالَ) فرعونين ۽ پڻ جيڪي کانئن اڳ هٺا تن جهڙو آهي۔ (جو) پنهنجي پالڻهار جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتائون تنهن ڪري اُنهن کي سندن گناهن سببان هلاڪ ڪيوسون ۽ فرعونين کي ٻوڙيوسون، ۽ مڙئي ظالمر هشا (٥٤). (دَرتيءَ تي چرندڙ) ساهدارن مان (سڀ کان) بڇڙا الله وٽ كافر آهن جو أهي ايمان نر ٿا آڻين (٥٥) . انهن مان جن سان (صلح جو) انجام ڪيو اٿيئي سي وري هر ڀيري انجام ڀڃندا آهن ۽ اُهي نہ ڊڄندا آهن (٥٦). پوءِ جيڪڏهن لڙائي ۾ کين لهين تر(اهڙي سزا ڏين جو کين ڏسي) جيڪي سندن پوئتان هجن تن کي ڀڄائين تر مان اُهي ياد ڪن (٥٧). ۽ جيڪڏهن ڪنهن قومر جي (معاهدي ڀڃڻ جي) خيانت كان ڊڄين تر اُنهن ڏانهن (سندن معاهدي پوري ٿيڻ مهل) بيزاريءَ جو اطلاع موڪل_ ڇو تہ اللہ خيانت ڪندڙن کي دوست نہ رکندو آهي (٨٥). ۽ كافر (ائين) نہ ڀانئين تہ (كو) اڳ كيائي ويا۔ پڪ اُهي نہ ٿڪائي سگهندا (٥٩). ۽ اُنهن لاءِ (لڙائي جي هٿيارن جي) سگھ مان ۽ گهوڙن جي تيار رکڻ مان جيڪي ٿي سگهيوَ سو الله جي ويرين ۽ پنهنجي ويرين کي دهشت ڏيڻ لاءِ تيار رکو ۽ اُنھن کان سواءِ ٻيءَ قوم کي (بہ), کين توهان نہ ڄاڻندا آهيو. اُنهن کي اللہ ڄاڻندو آهي۔ ۽ جيڪي ڪنهن شيءِ مان اللہ جي واٽ ۾ خرچ ڪندؤ سو اوهان کي پورو ڏبو ۽ اوهان کي اگهٽ ڏئي) ظلم نہ ڪبو (٦٠). ۽ جيڪڏهن صلح لاءِ لاڙو ڪن ته (تون به) اُن ڏانهن لاڙو ڪر ۽ الله تي ڀروسو ڪر۔ ڇو تہ آھو ٻـڏندڙ ڄاڻندڙ آھي (٦١).

وَإِنْ ثُرِيْكُ وَآانَ يَخْدَا مُوْكَ فَانَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي كَ اَيَّكَ لَا يِنَصُرِهُ وَ بِالْمُؤْمِنِينَ صَوَالْفَ يَيْنَ قُلْوْبِهِمْ لُوَانْفَقْتَ مَافِي الْأَرُضِ جَمِيْعًا مِّنَّا أَلَفْتَ بَيْنَ قُلُوْ يِهِمُ لِوَالِكُنَّ اللَّهُ ٱلَّفَ بَيْنَهُوْمُ النَّهُ عَزِيْزُ عَكِيْهُ ﴿ اللَّهِ مَا النَّبَيُّ حَسَبُكَ اللَّهُ وَ مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۞ يَا يُثُهَا النِّيثُ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنَّ مِّنْكُمْ عِشْرُونَ صَبْرُونَ يَغْلِبُواْ مِانُتَكُنُ وَإِنْ تُكُنُ مِّنُكُومًا نُهُ تَغُلُكُ ٱلْفَامِّرَ، الَّذِينَ كَفَرُوْا مَا نَهُوْمَ قُوْمٌ لِانفُقَةُونَ@النَّانِ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُوْرٍ وَعِلْوَانَ فِيَكُوْضَعُفًا وَإِنْ يَكُنُ مِنْكُوْمِائَة صَّالِرَةٌ يَغُلِيُوا مِاعَتَيْنَ ۚ وَإِنْ تَكُنُّ مِنْكُهُ الْفُ يَّغُلُبُوٓ ٱلْفَكْنِ بِاذْنِ اللَّهِ وَ اللهُ مُعَ الشِّهِينُ ٤٠٠ كَانَ لِنَهِيِّ أَنْ يُكُونَ لَكَ ٱسُوى حَتَّى يُتُخِنَ فِي الْأَرْضِ يُرْنَيُهُ وَنَ عَرَضَ الثَّانَيَأَ قُواللَّهُ مُرْنَيُهُ الْإِخْرَةَ وَاللَّهُ عَزِيْزُ حَكِينُهُ ﴿ لَوُلَا كِنْكِ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَيَسَّكُهُ فِيمَا آخَذُ تُدُعَدُ اكْ عَظِيْدُ ۗ فَكُلُو المِبَّا غَنِمُ تُهُ ۗ حَلْلًاطَيِّيَّا ۗ وَاتَّقُوااللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِ يُمُّ ۗ

واعلموا ١٠ الانفاله

۽ جيڪڏھن توکي دوکي ڏيڻ جو ارادو ڪن ٿا تہ يقيناً تو لاءِ اللہ ڪافي آهي۔ ۽ اُهوئي آهي جنهن توکي پنهنجي مدد ۽ مؤمنن سان سگھ ڏني (٦٢). ۽ اُنهن (مؤمنن) جي دلين کي جوڙيائين_ جيڪي زمين ۾ آهي سو مڙيئي جيڪڏهن تون خرچين هـا تـ سندن دلين کي جوڙي نـ سگهين ها! پر الله سندن وچ ۾ ميلاپ ڏنو۔ چو تر اُهو غالب حڪمت وارو آهي (٦٣). اي پيغمبر! توکي الله ۽ پڻ مؤمنن مان جن تنهنجي تابعداري كئى سى كافى آهن (٦٤). اي پيغمبر! مؤمنن كى لڙائيءَ تي همتاءِ۔ جيكُلْهن اوهان مان صبر وارا ويه (ڄڻا) آهنتر ٻن مُون تي غالب ٿيندا, ۽ جيڪڏهن اوهان مان سؤ (ڄڻا) آهن تر هزار ڪافرن تي غالب ٿيندا هن ڪري جو اُها اهڙي قوم آهي جا نہ سمجهندي آهي (٦٥). هاڻي الله اوهان تان بار هلڪو ڪيو ۽ اوهان ۾ ڪمزوري معلومر ڪيائين۔ تنهن ڪري جيڪڏهن اوهان مان صبر وارا سؤ (ڄڻا) هوندا تہ ٻن سون تي غالب ٿيندا, ۽ جيڪڏهن اوهان مان هزار هوندا تر ٻن هزارن تي الله جي حڪمر سان غالب ٿيندا۔ ۽ اللہ صابرن ساڻ آهي (٦٦). پيغمبر کي نہ جڳائيندو آهي جو اکافرن کی، قید پر رکی (بلک کین قتل کری) ایتری تائین جو ملڪ ۾ (ڪافرن جي عامر) خونريزي ڪري۔ (اوهين) دنيا جو سامان گهرندا آهيو ۽ الله آخرت (جو ثواب ڏيڻ) گهرندو آهي۔ ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي (٦٧). جيڪڏهن (توهان کي عذاب نہ ڪرڻ تقدير ۾) اڳيڻي نہ لکي ها تہ (جيڪر) اوهان جيڪي (فديو) ورتو تنھن ۾ اوهان کي ضرور وڏو عذاب پهچي ها (٦٨). پوءِ جيڪي اوهان مال غنيمت مان حاصل ڪريو سو پاڪ حلال (ڀانشي) کاڻو ۽ الله کان ڊڄو ڇو تہ اللہ بخشثهار مهربان آهي (٦٩).

لَأَيُّهُا النَّبَيُّ قُلْ لِمَنْ فَأَلَكْ يَكُومِنَ الْإِنْكَانِيُّ إِنْ يَعْلَمُ اللَّهُ فِي ﴿ قُلُو بُيْدِ خَدُرًا تُؤْتِكُهُ خَدْرًامِيّاً أَيْخِنَ مِنْكُهُ وَتَعَفِّي لَكُوْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِنُوُ وَإِنْ ثُويُدُوْ إِخِيَانَتُكَ فَقَدْ خَانُوا اللهَ مِنْ قَبُلُ فَأَمُنَكَرَى مِنْهُوْ وَاللهُ عَلِيْهُ عَلِيْهُ عَكِيْهُ ﴿ إِنَّ الَّذِينَ امْنُوا وَهَاجَرُوْا وَجْهَدُوْا بِإِمْوَالِهِمْ وَأَنْفُتُهِمْ فِي سِيلِ اللهِ وَالَّذِينَ الْوُوَا وَّنَصَرُوَا أُولِيكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيكَاءُ بَعْضِ وَالَّذِينَ الْمَنُوْا وَلَوْيُهَاجِرُوْا مَالَكُوْمِّنَ وَلاَيَتِهِمُ مِينَ شَيِّ عَتَى مُهَا مِرُوْاْ وَإِنِ اسْتَنْصُرُ وَكُمْ فِي الدِّيْنِ فَعَلَيْكُوُ النَّصُرُ إِلَّا عَلَى قَـوْمٍ؟ بَنْنَكُمْ وَبِكُنْهُمْ مِّيْنَاقُ وَاللهُ بِمَاتَعْمَكُونَ يَصِنُرُ وَاللَّهُ بِمَاتَعْمَكُونَ يَصِنُرُ وَاللَّذِينَ كَفُّرُ وَانْعَضُهُمْ أَوْ لِمَا ۚ نِعَضْ الْاتَّفَعُلُوهُ تَكُنُ فِينَاةً فِي الْأَرْضِ وَفَمَادُكِيدُيْ وَالَّذِينَ الْمَنُوا وَهَاجَرُوْا وَحِهَدُوْا وَخِهَدُوا فِي سَيِيْلِ اللهِ وَالَّذِيْنَ اوَوُا وَيَصَرُوْاَ اوْلِيْكَ هُوُالْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُوُمَّ غُفِرَاةٌ وَرِزْقُ كَرِيْهُ ﴿ وَالَّذِينَ الْمُنُوامِنَ بَعُدُ وَهَاجُرُوا وَجِهَ دُوامَعَكُوْ فَأُولَيْكَ مِنْكُوْ وَاوْلُواالْزَيْمَامِ ِعَضُهُمُ آوُلُ بِبَعْضٍ فِي كِتْكِ اللَّهْ إِنَّ اللَّهُ يُكُلِّ شَيًّا عَلَيْهُ

واعلموا ١٠

اي پيغمبر! قيدين مان جيڪي اوهان جي هٿن ۾ آهن تن کي چؤ تر جيڪڏهن الله اوهان جي دلين ۾ ڪا چڱاڻي ڄاتي تر جيڪي اوهان کان ورتو ويو تنھن کان چڱو اوہان کي ڏيندو ۽ اوھان کي بخشيندو۔ ۽ اللہ بخشتهار مهربان آهي (٧٠). ۽ جيڪڏهن توسان خيانت ڪرڻ گهرندا تر بيشڪ اڳ الله سان (بر) خيانت ڪئي هئائون پوءِ (اوهان کي) اُنهن تي سگهارو ڪيائين ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٧١). جن ايبان آندو ۽ هجرت ڪئي ۽ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جانين سان الله جي واٽ ۾ جهاد ڪيو ۽ جن جاءِ ڏني ۽ مدد ڪئي آهي هڪ ٻئي جا دوست آهن۔ ۽ جن ايمان آندو ۽ هجرت نہ ڪئي تن جي دوستي مان اوهان کي ايستائين ڪجھ بر (فائدو) نر آهي جيستائين هجرت (نر) ڪن, ۽ جيڪڏهن دين (جي ڪمر) ۾ اوهان کان مدد گهرن تہ اوهان کي اُنھي قوم کان سواءِ ٻيءَ قوم تي مدد ڏيڻ لازم آهي جن جو اوهان جي ۽ اُنھن جي وچ ۾ معاهدو ٿيل هجي ۽ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي (٧٢). ۽ جيڪي ڪافر آهن تن مان هڪڙا ٻين جا سنگتي آهن پر (اي مسلمانؤ!) جيڪڏھن اوهين اُها (ڀائپي) نہ ڪندؤ تہ ملڪ ۾ فتنو ۽ وڏو فساد ٿيندو (٧٣). ۽ جن ايمان آندو ۽ هجرت ڪئي ۽ الله جي واٽ ۾ جهاد ڪيو ۽ جن جاءِ (هجرت ڪندڙن کي) ڏني ۽ مدد ڪئي اِهي ئي پڪا مؤمن آهن۔ اُنهن لاءِ بخشش ۽ عزت واري روزي آهي (٧٤). ۽ جن (اُنھن کان) پوءِ ايمان آندو ۽ هجرت ڪئي ۽ اوهان سان گڏ جهاد ڪيو سي بر اوهان مان آهن. ۽ مائٽي وارا الله جي حڪم موجب (پاڻ ۾) هڪ ٻئي جا وڌيڪ حقدار آهن۔ ڇو تہ اللہ سڀ ڪنهن شيءِ کي جاڻندڙ آهي (٧٥).

شيخ المتحاث المتحاث

بَرَآءُةُ ثُقِنَ اللهِ وَرَسُولِهَ إِلَى الَّذِينَ عَلَمَ تُمْ مِنَ الْشُرِكِينَ فَيسَهُوا فِي الْأَرْضِ ٱرْبُعَةَ أَشْهُر وَّاعْلَمُواْ أَتَّلُوْغَيْرُمُعُجْوِي اللَّهِ وَأَنَّ اللهُ مُخْزِي الكُفِي بِينَ©وَ أَذَانٌ مِّنَ اللهِ وَرَسُولِهِ إِلَى التَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْإِكْبِرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيٍّ ثُنَّ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ أَوْ رَسُوُلُهُ ۚ فَإِنْ ثُبُثُو فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُوْ ۚ وَإِنْ تَوَلَّيْتُو ۚ فَاعْلَمُوۤ ٱلَّكُمُ غَيْرُمُغِيزِي اللهِ وَبَيْتِيرِ الَّذِينَ كَفَرُوْ ابِعَذَابِ ٱلدُوكِ إِلَّا الَّذِينَ عَهَدُ تُنَّهُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَهُ يَنْقُصُو كُوْ شَعًا قَلَهُ كُطَاهِرُ وَاعْلَنْكُمْ ٓ أَحَدًا فَأَتِّكُوٓ الكَيْهُوَ عَهْدَهُ وَلِي مُدَّاتِهِمُّ ۗ انَّ اللهُ يُعِثُ الْمُتَّعَثَرَ ۞ فَأَذَ النِّسَكَحَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَأَقْتُلُوا الْمُثَّةِ كِينَ حَدِّتُ وَحَدَّتُ أَوْهُ مُو وَخِنْ وَهُمْ وَاحْدُو وَ وَ وَ الْحَصَرُ وَهُمَ وَاقْعُنُ وَالْهُوْ كُلُّ مَرْصَياً فَإِنَّ تَأْبُواْ وَأَقَامُواالصَّلُوةَ وَ الَّوُ اللَّهُ كُولَةَ فَحَكُوا سَينَكُهُ وَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِهُ وَ وَإِنَّ آحَكُ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ اسْتَجَارِكُ فَأَجِرُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كُلُهُ اللهِ ثُمُّ ٱبِلُغُهُ مَامُنَهُ ﴿ ذِلِكَ بِأَنَّهُمْ قُومٌ لَّالِيعُلَمُونَ ۗ ثَ

واعلمراً ١٠ التربة ٩

سورة التوبة مدني افي ۽ فيءَ ھک سؤ اڻٽيم آيتون ۽ سورھن رکوع آھي

جن مشركن سان اوهان معاهدو كيو تن ڏانهن الله ۽ سندس پيغمبر جي پار کان (معاهدی کان) دستبرداری (جو اعلان) آهی (۱). (ای مشرکو! مسلمانن جي) ملڪ پر چار مهينا گهمو ڦرو ۽ ڄاڻو ته اوهين الله کي ٿڪائڻ وارا نہ آهيو ۽ (ڄاڻو) تہ الله ڪافرن کي خوار ڪرڻ وارو آهي (٢) . ۽ وڏي حج جي ڏينهن الله ۽ سندس پيغمبر جي طرفان ماڻهن ڏانهن اعلان آهي ته الله ۽ سندس پيغمبر مشركن كان بيزار آهي يوءِ (اي مشركؤ!) جيڪڏهن (شرڪ کان) توبہ ڪندؤ تہ اُها اوهان لاءِ ڀلي آهي, ۽ جيڪڏهن اوهين منهن ڦيرائيندؤ تر جاڻو تر اوهين الله کي ٿڪائڻ وارا ز آهيو۔ ۽ (اي پيغمبر!) ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب جي خبر ڏي (٣). پر مشركن مان جن سان معاهدو كيو هيوً وري (أنهن) اوهان سان (معاهدى م) کو قصور نہ کیو ۽ نکي اوهان تي بئي کنهن کي مدد ڏنائون تن جو (معاهدو) سندن مدت تائين ساڻن پورو ڪريو۔ بيشڪ الله پرهيزگارن کي دوست رکندو آهي (۴). پوءِ (جن مهينن ۾ لڙاڻي) حرام (ڪئي ويئي آھي سي) مهينا جڏھن يورا ٿين تڏھن مشرڪن کي جتي لهو تتي اُنهن کي قتل ڪريو ۽ اُنھن کي پڪڙيو ۽ اُنھن جو گھيراءُ ڪريو ۽ سڀني گھٽن تي اُنهن لاءِ (گهاڙ ۾) ويهو، پوءِ جيڪڏهن توبه ڪن ۽ نماز پڙهن ۽ زڪواة ڏين تر سندن واٽ ڇڏيو۔ ڇو تر الله بخشثهار مهربان آهي (٥). ۽ جيڪڏهن مشرکن مان کو هکڙو تو کان امان گهري تر کيس امان ڏي جيستائين (هو) ڪلام الله ٻڌي پوءِ کيس سندس امن جي هنڌ پهچاءِ۔ اِهو هن ڪري جو اُها قوم آهڙي آهي جو نہ ڄاڻندي آهي (٦).

كَمْفَ نُكُونُ لِلْمُشُرِكِيْنَ عَهُنَّ عِنْكَ اللهِ وَعِنْكَ رَسُولِكَ إلَّا الَّذِينَ عُمَانُتُهُ عِنْدَالْبُسُحِدِ الْحَرَّامِ فَمَا اسْتَقَامُوْا لَكُمْ فَاسْتَقِمُوالَهُمُ إِنَّ اللَّهَ يُعِبُّ الْمُتَّقِبُنَ ۗ كَيْفَ وَإِنْ تَظْهَرُوْ اعْلَيْكُوْ لَايَرْفَبُوْ افِيكُوْ الْأَوْلَاذِمَّةً كُيْرْضُو نَكُوْ بَأَفْوَاهِمِهُ وَتَأْلِي قُلُوبُهُمْ وَإِلَيْ اللَّهِ عَلَيْ فَهُو بُهُمْ وَإِلَّهُ مُنْ اللَّهِ فَل الشُّتَرُوْا بِاللِّهِ اللَّهِ ثَنَهَنَا قِلْلَكُ فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيبُ لَهِ ﴿ إِنْهُوْ سَأَءَمَا كَانُوُ ايَعْمَلُوْنَ ۞ لِاَبْرُقْبُوْنَ فِي مُؤْمِنِ إِلَّا وَّلَاذِمَّةُ وَاوُلِيكَ هُمُ النُّعْتَكُونَ۞ فَأَنْ تَأْنُوْا وَأَقَامُوا الصَّلْوَةَ وَالتَّوُاالَّزَّكُوةَ فَإِخْوَانْكُونِ الدِّينِ وَنُقَصِّلُ الْأَيْتِ لِقَوْمِ تَيْعَلَمُونَ ® وَإِنْ تَنْكَثُونَ أَايُمُانَهُ مُ مِّنُ كِعُهِ عَهْدِ هِمُ وَطَعَنُوا فِي دِنْنِكُمْ فَقَالِتِكُوْآ آبِمَّةَ الْكُفِرُ إِلَّهُمُ لِآآيُمُانَ لَهُمْ لَكَالُمُمْ كَنْتُهُونَ@اَلَاثُهُاتِلُونَ قُومًا نَكَثُواْ أَيْمَا نَهُمُ وَهَمْوُا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَكَ وُكُمْ أَوَّلُ مَرَّقًا ٱتَّخْتُهُ نَهُمُ ۚ فَاللَّهُ ٱحَقُّ إِنْ تَخْتُهُ كُلِانٌ كُنْتُهُ مُّوْمِنِهُنَّ ۗ

واعلموا ١٠

الله وٽ ۽ سندس پيغمبر وت مشركن لاءِ انجامر كيئن ٿيندو؟ سواءِ اُنهن جي جن سان مسجد الحرام وٽ معاهدو ڪيو هيو، پوءِ اُهي جيستائين اوهان جي معاهدي تي قائم رهن تيستائين اوهين ۾ اُنهن لاءِ (سندن معاهدي تي) قائم رهو_ چو ته الله پرهيزگارن کي دوست رکندو آهي (٧). ڪيئن (سندن معاهدو قائم رهندو؟) هوڏانهن جيڪڏهن اوهان تي غالب ٿين تر اوهان بابت نہ کی مائتی جو ۽ نہ کی معاهدي جو خيال رکن_ اوهان کي پنهنجن (مڏين) زبانن سان راضي ڪندا آهن ۽ سندن دليون انڪاري آهن, ۽ منجهانشن گهڻا بي دين آهن (٨). الله جي آيتن کي ٿوري ملھ تي وكيائون پوءِ (ماڻهن كي) سندس واٽ كان جهليائون۔ اُهي جيكي كندا آهن سو بچڙو آهي (٩). كنهن مؤمن بابت نكي مائٽيءَ جو ۽ نڪي معاهدي جو خيال رکندا آهن. اهي ئي حد کان لنگهيل آهن (١٠). پوءِ جيڪڏهن (ڪفر کان) توبہ ڪن ۽ نماز پڙهن ۽ زڪات ڏين تر اوهان جا دين ۾ ڀائر آهن۔ ۽ جيڪي ماڻهو ڄاڻندا آهن تن لاءِ نشانيون کولي بيان ڪريون ٿا (١١). ۽ جيڪڏهن پنهنجن انجامن بڌڻ کان يوءِ پنهنجا قسمر ڀَڃن ۽ اوهان جي دين ۾ طعني بازي ڪن تر ڪفر جي اڳواڻن سان جنگ ڪريو ڇو تا اُنھن جو قسم (اعتبار جوڳو) نہ آھي مانَ آھي جهلجن (١٢). اهڙي قوم سان ڇو نہ ٿا وڙهو جن پنهنجن قسمن کي ڀڳو ۽ پيغمبر جي لوڌڻ لاءِ سنبريا ۽ منڍڻون اوهان سان (دشمني) ۾ پهل ڪرڻ لڳا؟ کانئن ڇو ٿا ڊجو؟ جيڪڏهن مؤمن آهيو تہ اللہ اهن لاءِ) وڌيڪ حقدار آهي تر کانشس دِجو (١٣).

قَاتِنُوْهُمُ بُعِنَّا بُهُمُ اللَّهُ بِأَنْ ثَكُمْ وَيُخُونِهِمْ وَيَنْضُرُكُمْ عَلَيْهُ وَكُنْفُ صُدُورَةً وُمِرِّمُو مِنْدُنَ ﴾ وَ ثُنُ هِبُ غَيْظُ قُلُويِهِمْ وَ نَةُ فُ اللَّهُ عَلَى مَنْ تَتَأَوُّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ حَكَيْهٌ ۞ أَمْ حَسِينُتُمْ أَنْ تُتَرَّكُوا وَلَتَا يَعْلَمُ اللهُ الّذِيْنَ خِيصَى وَامِنَكُهُ وَلَهُ مَتَّخِذُوْا مِنُ دُوْنِ اللهِ وَلارَسُولِهِ وَلِاالْمُؤْمِنِينَ وَلِيُحِةٌ وَاللَّهُ خَيارٌ ۗ بِمَاتَعْبَكُونَ أَمَا كَانَ لِلْمُثْبِرِكِينَ آنَ يَعْنُورُوا مَلِيهِ كَاللَّهِ شْهِدِبْنَ عَلَ أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْنِ الْوَلَيْكَ حَيَطْتُ أَعْمَالُكُمْ ۖ فَيَ فى التَّارِهُمُ خَلِكُ وْنَ ® إِنَّهَ أَيْعَهُ وْمَسْلِعِينَ اللَّهِ مِنْ الْمَنَ بِاللَّهِ واليؤمِ الْاِخِرِوَاقَامَ الصَّلَوةَ وَانَّ الرَّكُوةَ وَلَمْ يَغْشَ إِلَّاللَّهُ فَعَنَى أُولَٰلِكَ أَنْ يُكُونُو ٰ أُمِنَ النَّهُ تَدِينَ ۞ أَجَعَلْتُمُ سِفَالَةً الْحَآيِّةِ وَعِمَارَةَ الْمُسْجِي الْحَوَّامِرْكَمُنَّ الْمُنَّ يَأْتُلُهِ وَالْبُوْمِ الاخر وجهدافي سبيل الله لايستؤن عندالله و اللهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الطُّلِمِينَ ۞ ٱكَّذِيثَ الْمَنْوُا وَ هَاجَرُوْا وَخِيهَ كُوْا فِي سَبِيلِ اللهِ يِأْمُوَالِهِمْ وَأَنْفُيهُمْ مُ هُ دَرَحَهُ تَعِنْكَ اللَّهِ ۚ وَ أُولِلَّكَ هُهُ الْفَكَأَبِرُوْنَ ؈

واعلموا ١٠

اُنھن سان وڙھو تہ اللہ اوہان جي هٿان کين سزا ڏيندو ۽ کين خوار ڪندو ۽ اوهان کي مٿن سوڀ ڏيندو ۽ مؤمنن جي قوم جي سينن کي شفا بخشيندو ايعني ناريندو) (١٤). ۽ سندن دلين جي ڪاوڙ ختم ڪندو۔ ۽ الله جنھن لاءِ گھرندو تنھن تي ٻاجھ سان موٽندو ۽ اللہ ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١٥). پانئيندا آهيو ڇا تر اوهان کي (جهاد جي تڪليف کان) ڇڏيو ويندو؟ ۽ حقيقت ڪري اوهان مان جن جهاد ڪيو ۽ الله ۽ سندس پيغمبر ۽ مؤمنن کان سواءِ (ٻيو) ڪو ڳجهو دوست (بہ) نہ ورتائون تن کي الله اجان نہ نکیڑیو آهی۔ ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (١٦). پاڻ تي ڪفر جو اقراري ٿي, مشرڪن کي, الله جي مسجدين جي آباد ڪرڻ جو حق ئي نہ آھي۔ اِھي اُھي آھن جن جا اعمالُ چٽ ٿي وياً, ۽ اُهي باه ۾ سدائين رهڻ وارا آهن (١٧). الله جي مسجدين کي آباد ڪرڻ رڳو اُنهيءَ کي جڳائيندو آهي جنهن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مجيو ۽ نماز پڙهي ۽ زڪواة ڏني ۽ الله کان سواءِ (ٻئي ڪنهن کان) نہ دِنو_ پوءِ اميد آهي تہ اهي هدايت وارن مان آهن (١٨). اوهان جو حاجين کي پاڻي پيارڻ ۽ مسجدالحرامر کي آباد رکڻ اُن (جي عملن) جهڙو آهي ڇا جنهن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيو ۽ الله جي واٽ ۾ جهاد ڪيو؟ الله وٽ (هيءُ ۽ اهي) برابر نہ آهن۔ ۽ الله ظالمہ قوم کي هدايت نہ ڪندو آهي (١٩١). جن ايمان آندو ۽ هجرت ڪئي ۽ الله جي واٽ ۾ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جانين سان جهاد ڪيو سي الله وٽ مرتبي ۾ بلڪل وڏا آهن۔ ۽ اهي ئي مراد ماڻڻ وارا آهن (٢٠).

يُبَشِّرُهُوْرَاتِهُوْ بِرَحْمَةِ مِّنْهُ وَرِضُوانِ وَحَيِّنْتِ لَهُوْ فِيْمَا نَعِيْوُثُمِّهِيُو ۗ ﴿ خِلِدِينَ فِيمَا آيَدُ الْآنَ اللَّهُ عِنْدَهُ آجُرٌ عَظِيُوُ۞ نَايُهُا الَّذِينَ الْمَنُوُ الْا تَتَّخِذُ وَٓ الْإِنَّاءَكُمُ وَ إِخْوَا نَكُوْ أَوْلِيَا ءَانِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيْمَانِ وَمَنَ يَّتَوَكُّهُوْمِينَكُوْ فَأُولِيكَ هُوُ الظُّلِيُونَ ﴿ قُلُ إِنْ كَانَ النَّا وُكُهُ وَٱسْنَا وُكُهُ وَإِخْوَانُكُهُ وَأَزُوا حُكُهُ وَعَشَارَتُكُهُ وَ آمُوَالُ إِلْتُكُونُ ثُنُوُهَا وَبَجَارَةٌ تَخْشُونَ كَسَادَهَا وَ مَسْكِنُ تَرْضُونَهَا آحَبَ إِلَيْكُو مِن اللهِ وَرَسُولِهِ وَ جِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُواحَتِّي يَأْتِيَ اللَّهُ يِأْمُرِمْ وَاللَّهُ لاَ يَهُدِي الْقَوْمُ الفيعِتُنَ ﴿ لَقَكُ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَتِيْرَةٍ ۚ وَيَوْمَرُحُنَيْنِ ۚ إِذْ أَعْجَبَتُكُو كُثْرَنُكُمُ فَكُوْ تُغُنِّي عَنُكُوْ شَيْئًا وَّضَاقَتُ عَلَيْكُوُ الْأَرْضُ بِهَا رَحُبَتُ ثُمَّ وَكِينُ ثُوْمُ مُن بِرِينَ ﴿ ثُمُّ اَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلْ رَسُولِهِ وَعَلَى النُّوُّمِينِينَ وَ أَنْزَلَ جُنُودًا لَا يُرَّوُهَا ۚ وَعَنَّابَ الَّذِينَ كَفَهُ وَالْوَذَلِكَ جَزَآءُ الْحَافِرَانَ

واعلموا ١٠ التوبة ٩

اُنھن کي سندن پالڻھار پاڻ وٽان ٻاجھ ۽ راضپي ۽ اُنھن باغن جي خوشخبري ڏئي ٿو جن ۾ اُنهن لاءِ سدائين نعمتون آهن (٢١). منجهس سدائين رهڻ وارا آهن ڇو تہ اللہ وٽ تي وڏو اُجر آهي (٢٢). اي مؤمنؤ! پنهنجن پئرن ۽ پنهنجن ڀائرن کي دوست ڪري نہ وٺو جيڪڏهن (اُهي) کفر کي ايمان کان پيارو رکن تـ ۽ جيڪي اوهان مان اُنهن سان دوستي كندا سي ئي ظالم آهن (٢٣). (اي پيغمبر!) چؤ ته جيكڏهن اوهان جا پئر ۽ اوهان جا ڀائر ۽ اوهان جون زالون ۽ اوهان جا مائٽ ۽ اُهي مال جي اوهان ڪمايا آهن ۽ واپار جنهن جي بند ٿيڻ کان ڊڄو ٿا ۽ جايون جن کي پسند ڪريو ٿا سي اوهان کي الله ۽ سندس پيغمبر ۽ سندس واٽ ۾ جهاد ڪرڻ کان وڌيڪ پيارا آهن تر (ايستائيـن) ترسـو جيستائيــن آللهٔ پنهنجو عذاب آڻي ۽ الله بي دين قومر کي سڏو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (٢۴). بيشڪ الله اوهان کي گهڻن هنڌن ۾ سوپ ڏني ۽ (پڻ جنگ) حُنين جي ڏينهن جو جڏهن اوهان جي گهڻائي اوهان کي عجب ۾ وڌو ۽ اوهان کان (اوهان جي گهڻائي) ڪجھ به ٽاري نہ سگھي ۽ زمين پنهنجي ويڪرائي هوندي (بر) اوهان تي سوڙهي ٿي ويئي پوءِ اوهين پئڀرا ٿي ڦريؤ (٢٥). وري الله پنهنجي پار کان سڪون پنهنجي پيغمبر تي ۽ مؤمنن تي لاڻو ۽ (ملائڪن جو) لشڪر لاٿائين جن کي نہ ٿي ڏٺوَ ۽ ڪافرن کي سزا ڏنائين ۽ اها ڪافرن جي سزا آهي (٢٦).

ثُكَّمَ يَتُوُكُ اللَّهُ مِنْ العَدْ الْأَعَلَى مَنْ تَشَكَّاءُ ﴿ وَاللَّهُ غَفُوْرُ تُحِيْدُ ﴿ كِأَيُّهُا الَّذِينَ الْمُنُوَّ إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ بَحَسٌ فَلاَيَقُمُ بُواالْمَسْجِدَالْحُوامِرِيَعُدَعَامِهِمُ هَلْدَا وَ إِنْ خِفْتُوْعَيْلَةً فَسُوْتَ يُغْنِيْكُوُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهَ إِنْ شَأَيْرٍ إِنَّ اللَّهُ عَلِيْهُ "حَكِيْمُ ﴿ قَاتِلُوا الَّذِينَ كَالُّوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلاَ بِالْيُؤُمِ الرِّخِو وَلا يُحَرِّمُونَ مَا حَسَرَمَ اللهُ وَ رَسُولُهُ وَلَايِدِينُونَ دِينَ الْحَقّ مِنَ الَّهِ نِينَ أُوْتُواالْكِتْبَ حَتَّى يُعْطُو الدِّجِزُيةَ عَنَّ يَبٍ وَّهُمْ طغِرُوْنَ ﴿ وَ قَالَتِ الْيَهُوْدُعُزَيْرُ لِرُبُ اللهِ وَقَالَتِ النَّصْرَى الْمَيْسِيْحُ ابْنُ اللهِ قُذْلِكَ قُوْلُهُمْ يِأَفُواهِمْمُّ يُضَاهِ عُونَ قَوْلَ الّذِينَ كَغَرُوا مِنْ قَبُلُ أَ قَاتَكُهُ اللَّهُ آلْ يُؤْفَكُونَ ﴿ اتَّخَذُوْ آاَحُبَارَهُ مُ وَرُهْبَانَهُمُ أَرْبَايًا مِّن دُون اللهِ وَالْمَسِيْحَ ائِنَ مَوْيَحٌ وَمَا أَصُو وَآلَا لِمَعْنُكُ وَاللَّالِطَا وَاحِمَّا * لآالة الأهُوَ سُنُحْنَة عَمَّا يُشُرِكُنَ ٥

واعلمواً ١٠ التوبة ٩

وري اُن کان پوءِ الله جنھن لاءِ وٹیس تنھن تی پاجھ سان موٽندو۔ ۽ اللہ بخشتهار مهربان آهي (٢٧). اي مؤمنؤ! مشرك بس پليت آهن تنهن ڪري هن سال کان پوءِ مسجدالحرام جي ويجهو نہ وڃن، ۽ جيڪڏهن (اوهين) سجائيءَ کان دڄندا آهيو تر جيڪڏهن الله گهريو تر پنهنجي فضل سان اوهان کي سگهوئي آسودو ڪندو۔ ڇو تہ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٢٨). جن کي ڪتاب ڏنو ويو تن مان جيڪي الله کي ۽ قيامت جي ڏينھن کي نہ مجيندا آهن ۽ نڪي اللہ ۽ سندس پيغمبر جي حرام ڪيل (شين) کي حرام ڪري ڄاڻندا آهن ۽ نڪي سچو دين قبول ڪندا آهن تن سان آیستائین وڑھو جیستائین (اُھی) ذلیل ٹی پنھنجی ہٹان جریو ڏين (٢٩). ۽ يھودين چيو تر عُزير الله جو پٽ آھي ۽ نصارن چيو تر عيسيٰي الله جو پٽ آهي۔ اهو سندن چوڻ سندن واتن سان آهي, اڳين ڪافرن جي چوڻ جهڙي ريس ڪندا آهن۔ الله مئن لعنت ڪري, ڪيڏي جو ڪيڏي يُلايا ويندا آهن؟ (٣٠). ينهنجن عالمن ۽ ينهنجن فقيرن ۽ عسمل يٽ مرسم جي کي الله کان سواءِ پالڻهار ڪري ورتائون, ۽ هڪ الله جي عبادت ڪرڻ کان سواءِ کين ٻيو حڪم نہ ڪيو ويو آهي! اُن کان سواءِ ڪو عبادت جو لائق نہ آھي۔ جيڪي ساڻس شريڪ ڪندا آھن تنھن کان ھو ياڪ اهي (٣١) .

يُرِيْدُونَ أَنُ يُنْطَفِئُوا ذُرَائِلُهِ مَأْفُو الْمِدْجُرُ وَ سَأَنَّي الله إِلاَّ أَنْ تُتَاتَّ ذُورٌ فَ وَلَوْكَ وَ الْحُفْرُونَ ﴿ وَهُو كُوكُ وَ الْحُفْرُونَ ﴿ وَهُو الْحُفْرُ الَّذِي كَ آرْسُلَ رَسُولَهُ إِللَّهُلَايِ وَدِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّنْ كُلَّهِ وَلَوْكُو لَا الْمُشُرِكُونَ ﴿ مَا أَنْهُ الَّذِينَ المَنْوَآإِنَّ كَتِيْرُامِّنَ الْأَحْبَارِ وَالتَّهْبَانِ لَبَ كُلُوْنَ آمُوَالَ النَّاسِ بِالْيَاطِلِ وَيَصُنُّ وْنَ عَنْ سِبيل اللهِ وَالَّذِينَ مِنْ مَكُنْزُونَ النَّاهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَ إِنْ ڛٙؠؽڸ١ٮڵ؋ؚٚۏؘؠؘۺۣٞۯۿؙۄ۫ۑۼۮؘٳۑٵڸؽ۫ۄ۞ٚؾۜۅؙ*ۄڲؙؿ*ؗؽؗۼڲؠؙٵ فِي الرَّحِهِ مِنْ فَتُكُونِي بِهَا جِيَاهُهُ وَ وَيُوبُونِهُ وَظُهُورُهُو هلنَامَاكُنَزُتُمُ لِانْفُسِكُمْ فَنُأُوثُوْا مَاكُنْتُهُ تَكُيْرُونَ @ إِنَّ عِنَّاةً الشُّهُورِعِنُكَ اللهِ اثْنَاعَشَرَ شَهُرًّا فِي كِتْبِ اللهِ يَوْمَرْخَكَقَ السَّهُوْتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا آرْبَعَة تُحُومُ ﴿ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَبِيِّمُ لَا فَكَلَّ تَظْلِمُواْ فِيُهِنَّ انْفُسَكُمُ ۗ وَقَايِتِكُ اللَّهُ مُوكِدُنَ كَآفَّةٌ كَمَا نُقَاتِلُهُ نَكُوْكُمَا فِي مَا عَلَيْهُ آلَنَّ اللَّهُ مَعَ الْفُتَّعَانَ ١٠

واعلموا ١٠ التوبة ٩

۽ پنهنجن وانن سـان الله جي نـور کي وسـائڻ گـهـرندا آهن ۽ الله پنهنجي نور کي پوري ڪرڻ کان سواءِ نہ رهندو جيتوڻيڪ ڪافر ارها ٿين (٣٢). اهو (الله) آهي جنهن پنهنجي پيغمبر کي هدايت ۽ سچي دين سان هن لاءِ موكليو تر ان كي سيني دينن تي غالب كري جيتوڻيك مشرك رنج ٿين (٣٣). اي ايمان وارؤ! اهل ڪتاب جي عالمن ۽ درويشن مان گهڻا ماڻهن جو مال نڳيءَ سان کائيندا آهن ۽ الله جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليندا آهن۔ ۽ جيڪي سون ۽ چاندي جو خزانو گڏ ڪندا آهن ۽ اُهــو الله جــي واٽ ۾ نہ خرچيندا آهـن تن کـي ڏکوئيندڙ عذاب جي خبر ڏي (٣۴). جنهن ڏينهن (سندس مال) دوزخ جي باه ۾ تپائبو (جڏهن تپندو ت) يوءِ اُن سان سندن پيشانيون ۽ سندن پاسريون ۽ سندن پٺيون ڏنيبيون۔ (چئبن تہ) ھيءَ اُھو (خزانو) آھي جيڪو پاڻ لاءِ گڏ ڪيو ھيوَ (اُن جو مزو) چکو (۳۵). بیشڪ مهینن جو ڳاڻاٽو ڪتاب الاهي پر الله وٽ ٻارهن مهينا آهي، جنهن ڏينهن کان آسمانن ۽ زمين کي بڻايائين, منجهانئس چار (مهينا) تعظيم وارا آهن۔ اهو پڪو دين آهي تنهن ڪري اوهين پاڻ کي منجهن نقصان نہ لايو ۽ سڀني مشرڪن سان وڙهو جهڙي طرح اوهان سأن سيئي وڙهن ٿا۔ ۽ ڄاڻو تہ يقينا الله پرهيزگارن سان گڏ آهي (٣٦).

إِنَّيَاالِنَّيْنَيْ أَرْبَادَةٌ فِي الْكُفُو يُضَلُّ بِهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُعِلُّوْنَهُ عَامًا وَيُعَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُواطِئُوا عِثَاةً مَاحَرَّمُ اللهُ فَيُحِدُّوْا مَا حَوْمَ اللهُ "زُيِّنَ لَهُمْ سُوِّءُ اعْمَالِهِمْ وَاللهُ لَا يَهْدِي الْقُدُمُ الْكُلِينِ مِنْ هَٰ فَأَيُّهُمَ الَّذِينَ الْمَنُوْ الْمَالَكُمُ إِذَا قِيْلَ لِكُوُّا نُفِرُوُ إِنْ سَبِينِ اللهِ اتَّا قَلْتُوُ إِلَى الْأَرْضِ <u>اَرَضِيُتُهُ يِالْحَيْوةِ الدُّنْيَامِنَ الْإِخْرَةِ ۚ فَمَامَتَاءُ الْحَيْوةِ الدُّنْيَا</u> في الْلِخِرَةِ إِلَّا قَلْمُلْ ﴿ إِلَّا تَنْفِرُ وَانْكُنَّ نَكُمُ عَنَا الْأَالْمُمَّاذُ وَّ يَسُتَنُولُ قَوْمًاغَنُرُكُمْ وَلاَتَضُوُّوْكُ شَيْئًا ﴿ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيُّ عَدِيرُ ﴿ إِلَا تَنْصُرُوهُ فَقَدُ نَصَرَهُ اللهُ إِذَا خَرَحُهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ احْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَعْزَنُ إِنَّ اللَّهُ مَعَنَا ۚ فَأَنَّوْلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّهُ تَرُوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةً الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفُلْ وَكِلْمَةُ اللهِ هِيَ الْعُلْبَا وَ اللهُ عَزِيْزُ حَكِيْرُ ۞ اِنْفِرُوانِفَاقًا قَاتِيْقَالًا وَجَاهِدُ وَايِأَمُوالِكُهُ وَانْفُيكُمُ فِي سَبِينِل اللهِ ذ لِكُمُ خَيُرٌ لَكُمُ إِن كُنْتُهُ تَعْلَمُونَ ﴿

واعلموا ١٠

تعظيمر وارن مهينن جو اڳي پوءِ ڪرڻ رڳو ڪفر ۾ واڌارو آهي. ان سان ڪافر ڀلايا ويندا آهن اُن (مهيني) کي هڪ سال حلال ڳڻين ٿا ۽ ٻئي سال اُن کي حرام ڀانئين ٿا هن لاءِ تَر الله جي حرام ڪيلن مهينن جي ڳاڻاٽي جي پوراڻي ڪن. پوءِ جن کي الله حرامر ڪيو آهي تن کي حلال ٿا ڪن_ اُنھن لاءِ سندن بڇڙا ڪرتوت سينگاريا ويا۔ ۽ اللہ ڪافرن جي قوم کي هدايت نر ڪندو آهي (٣٧). اي ايمان وارؤ! اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي؟ جو جڏهن اوهان کي چئبو آهي تر الله جي واٽ ۾ (جهاد لاءِ) نڪرو تُدُّهُن زمين ڏانهن ڳرا ٿي ڪرندا آهيو۔ آخرت جي بدران دنيا جي حياتيءَ سان راضي ٿيا آهيو ڇا؟ پوءِ دنيا جي حياتيءَ جو سامان آخرت (جي مقابلي) ۾ ٿورڙي کان سواءِ ڪجھ نہ آھي (٣٨). جيڪڏھن نہ نڪرندؤ ت اوهان کي ڏکوئيندڙ عذاب جي سزا ڏيندو ۽ اوهان کان سواءِ ٻي قوم متائي آثيندو ۽ اوهين کيس ڪجھ ضرر نه رسائيندؤ۔ ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (٣٩). جيڪڏهن پيغسبر کي مدد ز ڏيندؤ تر بيشڪ کيس الله مدد ڏني آهي جنهن مهل ڪافرن (مڪي مان) کيس لوڏيو. بن مان هڪڙو پاڻ هو، جڏهن ٻئي غار ۾ (اندر) هئا تڏهن پنهنجي سنگتيءَ کی چیائین تر اُلکو نہ کر چو تر اللہ اسان سان (گڈ) آھی, پوءِ اللہ مٹس پنهنجو سڪون لاٿو ۽ کيس اهڙي لشڪر سان مدد ڪياڻين جو اُن کي اوهان نہ ڏنو ۽ ڪافرن جي ڳالھ کي هيٺ ڪيائين۔ ۽ اللہ جي ڳالھ (هميشه) مشاهين آهي۔ ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي (۴۰). (هر حال جنگ جي) ٿوري سامان ۽ گهڻي سامان سوڌا (جهاد لاءِ) نڪرو ۽ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جانين سان الله جي واٽ ۾ جهاد ڪريو۔ اِهو اوهان لاءِ ڀـلو آهي جيڪڏهن ڄاڻندا آهيو (۴۱).

لَوُكَانَ عَرَضًا قَرَيْبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا الْأَتَّبَعُوكَ وَلَكِنَ بَعُكَاتُ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَرَحُ لِغُوْنَ مَامِلُهِ لِواسْتَطَعُنَا لَخَرَجُنَا مَعَكُمُ "يُهُلِكُونَ آنْفُسَكُمُ" وَاللَّهُ يَعُلُو إِنَّهُ وَلَكُنِ بُونَ ﴿ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ إِلَّهُ أَذِنْتَ لَهُمُ حَتَّى يَكَيَّنَ لَكَ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَتَعْلَمَ الْكَذِبِيْنَ ﴿ لَا يَسْتَأَذِنُكَ الَّذِيْنَ يُؤُمِنُونَ بِإِمَّلُهِ وَالْيُؤْمِ الْاِخِوانُ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَانْفُوبِهِمْ * وَاللَّهُ عَلِيُحُ إِنَّالْمُثَّقِينَ ﴿ إِنَّهَا يَمُتَأَذِّ نُكَ الَّذِينَ لَا يُوْمِنُونَ بِإِمَّلِهِ وَالْيَوْمِ الْأَخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُو بُهُمُ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدُّدُونَ@وَلُو الرَّوُاللَّفُرُوجَ لَاَعَتُ وَالَّهُ عُدَّةً وَالْكِنْ كَرِهُ اللَّهُ اتَّبِعَا ثَكُمُمُ فَتَنَطَهُمْ وَقِيْلَ اقْعُكُ وَامْعَ الْقَصِيانِينَ ۞ لَوْخَوْجُوْ الْمُكُوُّهُ مَّا مَرَادُوكُمُ لِلَّا خَسَالًا وَّلَا اَوْضَعُو الْخِلْلَكُمْ يَبْغُوْ نَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِينُكُوْ سَمِّعُوْنَ لَهُوْ وَاللَّهُ عَلِيْهُ ّ مَالظَّلَمِينَ ۞

واعلموا ١٠

جيڪڏهن سامان سولو ۽ سفر هلڪو هجي ها تہ ضرور تنهنجي پٺيان لڳن ها پر مثن پند پري ٿيو۔ ۽ سگهوئي الله جو قسم کڻندا (چوندا تر) جيڪڏهن اسين توفيق ساريون ها ته اوهان سان گڏ نڪرون ها! پاڻ کي (منافقيءَ سببان) هلاڪ ڪن ٿا, ۽ الله ڄاڻي ٿو تا اُهي ڪوڙا آهن (۴۲). الله توكي معاف كيو, كين ڇا لاءِ تو موكل ڏني جيسين تو لاءِ سڄا پڌرا ٿين ها ۽ (تون) ڪوڙن کي ڄاڻين ها (۴۳). جن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيو آهي سي پنهنجن مالن ۽ پنهنجين جائين ساڻ جهاد ڪرڻ ۾ ٽوکان موڪل نہ ٿا گهرن۔ ۽ اللہ پرهيزگارن کي ڄاڻندڙ آهي (۴۴). اُنهن کان سواءِ ٻيو ڪو توکان موڪل نہ گهرندو جيڪي اللہ ۽ قيامت جي ڏينھن کي نہ مڃيندا آھن ۽ سندن دليون شڪ پر پيل آهن پوءِ اُهي پنهنجي شڪ ۾ حيران آهن (۴٥). ۽ جيڪڏهن ٻاهر نڪرڻ گهرن ها تر اُن لاءِ تياريءَ جو سامان تيار ڪن ها پر اللہ سندن (جهاد تي) وڃڻ پسند نہ ڪيو تنهن ڪري کين توفيق نہ ڏنائين ۽ چيو ويو تـ وهندڙن سان گڏ ويهي رهو (۴٦). جيڪڏهن اوهان ۾ (گڏجي) نڪرن ها تہ اوهان پر شرارت کان سواءِ ٻـيو ڪجھ نہ وڌائين ها ۽ ضرور اوهان جو بگيڙ گهرندڙ ٿي اوهان جي وچ ۾ فساد وجهڻ لاءِ ڊوڙن ها! ۽ اوهان ۾ أنهن جا (ڪي) جاسوس آهن۔ ۽ الله ظالمن کي ڄاڻندڙ آهي (۴۷).

لَقَدَائِنَعُهُ االْفَتْنَةَ مِنْ قَصُلُ وَقَلَّهُ الْكَالْأَمُوْرَ حَتَّى حَآءُ الْحَقِّ وَظَهَرَ آمُوُ اللهِ وَهُمْ كَلْ هُوْرَ، ® وَمِنْهُوْ مِّنْ يَقُولُ ائِنَ أَنِي لِي وَلا تَفْتِنِيُّ أَلا فِي الْفِيتُنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَتُمَ لَهُ عِينَظَةٌ لِالْكُفِرَانَ ا إِنْ تُصِينُكَ حَسَنَةٌ تَشُوُّ هُمْ وَإِنْ تُصِينُكَ مُصِيبَةٌ يَّقُوُلُوْا قَدُ إِخَانَ نَا آمُرَ نَامِنُ قَدُلُ وَبَتُولُوْا وَهُمُ فَرِحُون ﴿ قُلُ لُنَ يُصِيبُ نَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا أَهُو مُولِكِنَا وَعَلَى اللهِ فَلْيَـتُوكِّلِ الْمُؤْمِنُونَ @قُلُ هَـلْ تَرَبُّصُونَ مِنَا الْآراحِينِ مِالْحُسْنِيَيْنِ وَغَوْرُهُ نَـتَرَبُّصُ بِكُوۡ ٱنۡ يُصِيۡبِكُوُ اللهُ بِعَذَابِ مِّنَ عِنْدِ؟ آوُ بِأَكِيدُ اِنْكَ أَتَّا لَا مُعَالِمُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللّ ٱنْفِقُواطُوعًا ٱوْكُرْهًا لَأَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمُ إِنَّكُوكُنْتُهُ قَوْمًا فيسقارن @وَمَا مَنْعَهُمُ آنُ ثُقُلِ مِنْهُمُ نَفَقْتُهُمُ الْآ أنَّهُمُ كَفَرُوْا بِاللهِ وَبِرَسُولِهِ وَلاَ يَأْنُونَ الصَّلَوٰةَ الَّاوَهُ مُ كُنْسَالًى وَلاَيُنْفِقُوْنَ إِلَّاوَهُ مُ كُلِرِهُوْنَ ۞

واعلموا ١٠

آھي اڳ بيشڪ فساد جي فڪر ۾ ھڻا ۽ تو لاءِ بڇڙيون صلاحون ڪندا رهيا تانجو مدد آئي ۽ الله جو حڪم غالب ٿيو ۽ آهي ناراض هئا (۴۸). ۽ منجهانئن ڪو چَوي ٿو تہ مون کي موڪل ڏي ۽ مون کي آزمائش ۾ نہ وجهـ خبردار! (اهمي پاڻ) آزمائش ۾ ڪريل آهن۔ ۽ بيشڪ دوزخ ڪافرن کي گهيرو ڪندڙ آهي (۴۹). ااي پيغمبر!) جيڪڏهن توکي ڪو سهنج رسندو آهي تر کين ڏکيو لڳندو آهي، ۽ جيڪڏهن توکي ڪو اهنج پهچندو آهي ته چوندا آهن ته بيشڪ پنهنجو ڪمر اڳيئي سنيالي ورتو اٿئون ۽ أهَى سَرِهَا تَى قَرِنْدَا آهِنَ (٥٠). (اي پيغمبر!) چؤ ته جيڪي الله اسان لاءِ لکيو آهي تنهن کان سواءِ ٻيو ڪجھ اسان کي ڪڏھن نہ پھچندو, اُھو اسان جو سنڀاليندڙ آهي, ۽ مؤمنن کي الله تي ڀروسو ڪرڻ جڳائي (٥١). (اي پيغمبر! منافقن کي) چؤ ته اوهين اسان لاءِ ٻن چڱاين مان هڪڙيءَ کان سواءِ انتظار نہ کندا آهيو۔ ۽ اسين (بہ) اوهان لاءِ انتظار ڪندا آهيون تہ اللہ پاڻ وٽان يا اسان جي هٿان اوهان کي سزا پهچائي پوءِ اوهين انتظار ڪريو اسين (بر) اوهان سان گڏ منتظر آهيون (٥٢). چؤ (تر اي منافقؤ!) سَرها ٿي توڻي ارها ٿي خرچ ڪريو تر بر اوهان کان ڪڏهن قبول نہ ڪبو۔ چو تہ اوھین بی دین تولی آھیو (٥٣). ۽ کانئن سندن خرچ جو قبول ڪرڻ هن کان سواءِ نہ جھليو ويو تہ آهي اللہ ۽ سندس پيغمبر جا منڪر آهن ۽ نڪي آرس ڪرڻ کان سواءِ نماز پڙهندا آهن ۽ نڪي (الله جي واتّ مر) رئج كان سواءِ خرچيندا آهن (۴٥).

فَلَا يُعِينُكَ أَمُوالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمُ ۚ إِنَّكَا يُرِيُكِ اللَّهُ لِيُعَدِّي بَهُمُ بِهَا فِي الْحَيْدِةِ اللهُ نَيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُنُهُ هُوَ وَهُوُ كَافِرُونَ · @ وَيَعْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمُ لَمِنْكُو وْمَاهُو مِّنْكُو وَلِكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَّفْرَ قُوْنَ @لَوُيَحِدُونَ مَلْجَأَاوُمَغْرَاتٍ اَوْمُ تَّ خَلَا لُوكُوْ اللَّهِ وَهُمْ يَجْمَعُونَ ۞ وَمِنْهُمْ مِّنْ تَكْمِدُ كُ فِي الصَّدَقْتِ ۚ فَإِنَّ أَعْظُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنَّ لَكُمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَاهُمُ يَسْخُطُونَ ﴿ وَلَوْ أَنَّهُمُ رَضُوا مَا آتُهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَقَالُوْا حَسْبُنَااللَّهُ سَيْغُ تِنْيِنَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ رَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللهِ زِغِيُونَ ﴿ إِنَّهَا الصَّدَفْ لِلْفُقَرَّاءِ وَالْسَلِكِينُ وَالْغِيلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَكَّفَةِ قُلُوْبُهُمُ وَفِي الِرِّقَابِ وَالْغُرِمِيْنِ وَفِي سَبِيْلِ اللهِ وَابْنِ السَّبِيْلِ فَرَيْضَةً مِّنَ اللهِ وَاللهُ عِلْيُمْ حَكِيْمُ ﴿ وَمِنْهُ مُ الَّذِيْنَ يُؤُذُونَ النَّبَيُّ وَنَقُولُونَ هُوَ أُذُنُّ قُلْ أَذُنُّ خَيْرِ لَّكُمُّ يُؤْمِنُ بالله وكيؤمن لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةُ كُلَّانِينَ الْمَثُوُّا مِنْكُمُ وَالَّذِينَ يُؤُذُونَ رَسُولَ اللهِ لَهُوعَذَاكُ إِلِيُونَ

واعلموا ١٠

پوءِ توکی نکی سندن مال ۽ نکی سندن اولاد عجب ۾ وجهي۔ الله رڳو گهرندو آهي تر دنيا جي حياتيءَ ۾ اُن سان کين عذاب ڪري ۽ سندن ساھ كفر جي ئي حالت ۾ نڪري (٥٥). ۽ الله جو قسمر كڻندا آهن تر اُهي اوهان منجهان آهن۔ ۽ (حقيقت ڪري) آهي اوهان منجهان نہ آهن پر اها ڊڄڻي قوم آهي (٥٦). جي, ڪا پناه جي جاءِ يا ڪي چُرون يا ڪو گهڙڻ جو هنڌ لهن ها تر اُن ڏانهن اُهي ڊوڙندائي ڦرن ها (٥٧). ۽ منجهانئن ڪي اهڙا آهن جي صدقن (جي وراهڻ) ۾ تو کي طعنو هڻندا آهن پوءِ جيڪڏهن منجهائش ڏجين تر سرها ٿيندا آهن ۽ جيڪڏهن منجهانئس نہ ڏجين تہ اُنھي ٿي مھل ڪاوڙبا آھن (٥٨). ۽ الله ۽ سندس پيغمبر جيڪي کين ڏنو آهي تنهن تي جيڪڏهن راضي ٿين ها ۽ چون ها ته اسان کي الله ڪافي آهي آسان کي الله پنهنجي فضل سان ڏيندو ۽ سندس پيغمبر (برُّ ڏيندو) اسيَّن الله ڏانهن اميدوار آهيون (تر انهن لاءِ ڀلو هجي ها!) (٥٩). صدقا رڳو فقيرن ۽ مسڪينن ۽ ان جي اُڳاڙي ڪندڙن ۽ جن (نئين مسلمانن) جون دليون (اسلام ڏانهن) جوڙڻيون آهن (تن لاءِ) ۽ ٻانهن جي آزاد ڪرڻ ۽ قرضين ۽ الله جي واٽ ۾ (جهاد ڪرڻ) ۽ مسافرن لاءِ آهن۔ (اهو) الله (جي پار) کان حڪم ٿيل آهي۔ ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٦٠). ۽ منجهانئن ڪي اهڙا آهن جي پيغمبر کي ايذائيندا آهن ۽ چوندا آهي ۽ مؤمنن (جي صلاح) کي (يـ) مڃيندو آهي ۽ اوهان مان ايمان وارن لاءِ باجهارو آهي۔ ۽ جيڪي الله جي پيغمبر کي ايذائيندا آهن تن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آمي (٦١).

يَحُلِفُونَ بِاللهِ لَكُمْ لِكُرْضُوكُمْ ۚ وَاللَّهُ وَ مَرَسُولُكُ ۗ اَحَقُّ أَنْ يُتُوْضُو هُ إِنْ كَانُوْ امْؤُمِن ثَنَ @اَلَهُ يَعْلَمُوْ أَ آتَهُ مَنْ يُحَادِدِ اللهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَجَهَ ثُوَ خَالِدًا فِيْهَا ولِكَ الْحِزْيُ الْعَظِيْهُ ﴿ يَعُنَدُ الْمُنْفِقُونَ آنُ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمُ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِهَا فِي قُلُوبِهِمْ ا قُلِ اسْتَهُزِءُوْا اِنَّ اللهَ مُخْرِجٌ مَّا تَعَنْدُرُوْنَ ®وَلَينُ سَأَلْتَهُوْ لَيَقُوْلُنَّ إِنَّهَا كُنَّا نَخُوْضُ وَنَلْعَبُ قُلُ اَبَالله وَالِيتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْ تُوْتَسُتَهُونُونَ@لَاتَعْتَنِوُرُواقِتُهُ كَفَرْتُثُو بَعُكَ إِيْهَا نِكُوْ إِنْ تَعْفُ عَنْ طَأَيْفَةٍ مِّنْكُوْ نُعَنِّ ثُ طَأَيْفَةً بِإِنَّهُمُ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿ الْمُنْفِقُونَ وَالنُّنْفِقْتُ بَعْضُهُمُ وَمِّنَّ بَعْضٍ يَامُورُونَ بِالْمُنْكُرِ وَ يَنْهُونَ عَنِ الْمُعْرُونِ وَيَقْبِضُونَ إِنَّ يَهُمْ طُنَّهُ وَا الله َ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ هُوُ الْفْسِقُونَ ® وَعَدَاللهُ الْمُنْفِقِتُنَ وَالْمُنْفِقَتِ وَالْكُفَّارَ نَارَجَهَ تُوَخَلِينِينَ فِيْهَا هِي حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَاكٌ مُّقِيُّهُ ۗ

واعلموا ١٠ التوبة ٩

اوهان لاءِ الله جو قسم کثندا آهن تر اوهان کي راضي ڪن، ۽ جيڪڏهن مؤمن آهن تر الله ۽ سندس پيغمبر وڌيڪ حقدار آهي جو اُن کي راضي ڪن (٦٢). نه ڄاڻندا آهن ڇا ته جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪندو تنهن لاءِ بيشڪ دوزخ جي باه آهي؟ منجهس سدائين رهڻ وارو آهي۔ اها وڏي خواري آهي (٦٣) . منافق مسلمانن تي ڪنهن سورت جي لهڻ کان دِجن ٿا تہ جيڪي سندين دلين ۾ آهي سو متان مسلمانن کي ڄاڻائي۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تر اوهين پيا ٺٺولي ڪريو، ڇو تر جنهن کان ڊُڄندا آهيو سو الله پڌرو ڪندڙ آهي (٦۴). ۽ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن کانٹن پیچین تر ضرور چوندا تر بیشڪ کل ۽ راند ٿي ڪئي سون۔ (کیس) چؤ تر الله ۽ سندس آيتن ۽ سندس پيغمبر سان مسخري ڪيو ٿي چا ٩ (٦٥). بهانو نہ کریوا بیشک ایمان کان پوءِ کفر کیو اُٿو۔ جيكڏهن اوهان مان هڪ ٽوليءَ کان ٽرنداسون تر ٻئي ٽوليءَ کي هن سببان سزا ڏينداسون جو اُهي ڏوهي هئا (٦٦). منافق ۽ منافقياڻيون هڪ ٻئي جهڙا آهن۔ (اُهي) مدُن ڪمن جو حڪم ڪندا آهن ۽ ڇڱن ڪمن كانَ جهليندا آهن ۽ پنهنجا هٿ (خيرات ڏيڻ كان) بند ڪندا آهن الله كي وسارياڻون تنهنڪري الله (بر) کين وساريو۔ بيشڪ منافق ئي بي دين آهن (٦٧). الله منافقن ۽ منافقياڻين ۽ ڪافرن کي دوزخ جي باھ جو انجام ڏنو آهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن۔ اها کين ڪافي آهي, ۽ الله مٿن لعنت ڪئي آهي، ۽ انهن لاءِ هميشر جو عذاب آهي (٦٨) .

كَالَّذَائِنَ مِنْ قَدُلكُمْ كَانْذَالْشَكَّامِنْكُمْ قُوَّةً وَّ ٱكْثُرَ أَمُوَالاً وَّأُوْلِادًا "فَاسْتَبْتَعُوْا بِغَلَا قِهِمْ فَاسْتَمْتَعُتُمْ بِعَلَاقِكُوْ كَمَااسُتَمْتَعَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبُلِكُوْ بِخَلَاقِهِمُ وَخُصْتُهُ كَالَّذِي خَاصُوا الوليك حَبِطَتْ اعْمَالُهُ مُرِف الكُنْيَاوَالْاخِرَةِ وَأُولِبْكَ هُوُاكْلِيرُوْنَ®اَلَمْ يَأْتُهِمُ نَبَأَ الَّذِيْ يَنَ مِنْ قَبُلِهِمْ قَوْمِ نُوْجٍ وَّعَادٍ وَّتُمُوْدَ هُ وَقَوْمِ إِبْرَهِيْهُ وَأَصْحٰبِ مَدُينَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتَهُمُ رُسُلُهُمُ بِالْبِيِّنْتِ فَمَاكَانَ اللَّهُ لِكُفِّلْمُهُمْ وَلِكِنْ كَانُوْ ٱلْفُسُهُمْ يَطْلِبُوْنَ⊙وَالْبُوُمِنُونَ وَالْبُوْمِنْتُ يَعْضُهُ مُ أَوْلِكَاْءُ بَعْضٍ يَامْزُونَ بِالْمَعْرُونِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكِرَ وَيُقِيْهُونَ الصَّلَّا ۚ وَنُوْتُونَ الزَّكَا ۗ وَيُطِيُّعُونَ اللَّهُ وَرَسُولَةُ الْوِلِيْكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللهُ إِنَّ اللهَ عَزِيْزُخُكِيْمٌ © وَعَدَاللَّهُ النُّورُ مِنِينَ وَالْمُؤْمِنٰتِ جَنَّتٍ تَجُرُي مِنْ تَحْتِمَا الْأَنْهُرُخْلِدِينَ فِيُهَا وَمَسْكِنَ كِلِيَّبَةً فِي جَبَّتِ عَدُينً وَرِضُوانٌ مِّنَ اللهِ ٱكْبُرُ وْلِكَ هُوَ الْفُوزُ الْعَظِيمُ ﴿

واعلموا ١٠ التوبة ٩

اوهين (بر) اهرًا ٿيا آهيو جيڪي اوهان کان اڳ هئا (اُهي) اوهان کان طاقت ۾ مال ۽ اولاد ۾ گهڻو وڏيڪ هئا۔ پوءِ پنهنجي نصيب آهر فائدو ورتائون پوءِ اوهان بـ پنهنجي نصيب آهر فائدو ورتو جهڙيءَ طرح اوهان کان اڳين پنهنجي نصيب آهر فائدو ورتو ۽ (اوهين بر) اُنهن وانگر اجاين بحثن ۾ پڻجي ويا آهيو جيئن آهي اجاين بحثن ۾ پيا۔ اُنهن جي ڪماڻي دنيا ۽ آخرت ۾ ناس ٿي, ۽ اهي ئي خساري وارا آهن (٦٩). کانئن اڳين جي خبر نہ پھتي آڻن ڇا جي نوح ۽ عاد ۽ ڻمود جي قوم ۽ ابراهيمر جي قوم ۽ مَدين وارا ۽ اونڌي ٿيلن ڳوٺن وارا هئا؟ جو اُنهن ڏانهن سندن پیخمبر پڈرن معجزن سان آیا 1 تر نہ حیائون), یوءِ اللہ جو شان نہ ہو جو مٿن ظلم ڪري پر پاڻ تي ظلم ڪيائون ٿي (٧٠). ۽ مؤمن ۽ مومنياڻيون (پاڻ پر) هڪ ٻئي جا مددگار آهن۔ چڱن ڪمن جو حڪم ُ ڪندا آهن ۽ خراب ڪمن کان جهليندا آهن ۽ نماز کي قائمر ڪندا آهن ۽ زڪواة ڏيندا آهن ۽ الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪندا آهن۔ انھن تي الله سگهوڻي باجھ ڪندو۔ ڇو تہ اللہ غالب حڪمت وارو آھي (٧١). الله مؤمنن ۽ مؤمنياڻين سان بهشت جو انجام ڪيو آهي جنهن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن منجهس سدائين رهڻ وارا آهن ۽ (پڻ) هميشہ رهڻ وارن باغن ۾ چڱين جاين جو (انجام اٿن)۔ ۽ اللہ جو راضپو (سڀ کان) شام وڏو آهي.. اها وڏي مراد ماڻڻ آهي (٧٢).

يَايَتُهَا النَّبَيُّ جَاهِبِ النُّفَّارَ وَالْمُنْفِقِينِي وَاغْلُظُ عَلَيْهِمْ وَ مَأُوْنِهُمْ حَهَنَّهُ وَيِئْسَ الْمُصَارُّ عَلِفُوْنَ بِاللهِ مَأْقَالُوْا وَلَقَتْ قَالُواْ كَلِمَةَ الْكُفْمِ وَكَفَرُوا بَعْدَ السَّلَامِهُمْ وَهَنُّوا بِمَالَةُ يَنَالُوْا وَمَانَقَهُوَ الرَّانَ اعْنَىٰهُ مُاللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضَلِهِ ۚ فَأَنُ يَتُو بُوْالِكُ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَإِنْ يَبَتُولُواْ يُعَدِّبُهُمُ اللهُ عَدَامًا لِليَّمَا فِي الدُّنْيَا وَالْإِخْرَةِ ۚ وَمَا لَهُمُ نِ الْكَرْضِ مِنْ وَلِيَّ وَلَانَصِيْرِ وَمِنْهُمُومَّنُ عُهَدَاللهَ لَينَ الْمُنْ المِنْ فَضُلِهِ لَنَصَّدَّ قَنَّ وَلَنَّكُونَنَّ مِنَ الصَّلِحِيْنَ ۞ فَكَتَآ التُّهُوُمِّنُ فَضْلِه بَغِلُوالِيهِ وَتَوَكُّواْ وَهُوْمُثُمُوضُونَ[©] فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي ثُلُوبِهِمُ إلى يَوْمِ بِيَلْقُونَهُ بِمَا آخْلَفُوا الله مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوْ اِيكُذِيْبُونَ@اَكُمْ بَعِمُ لَمُواَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ بِيرَّهُمُ وَنَجُوا بُهُمْ وَأَنَّ اللَّهُ عَـٰ لَكُمْ الْغُيُوبِ ٥ كَالَّذِينَ يَلِيزُونَ الْمُطَيِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهُدَ هُمُ قَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَالِلهُ مِنْهُمْ وَلَهُمُ عَنَاكَ ٱللَّهُ ۗ

واعلموا ١٠ التوية ٩

اي پيغمبر! ڪافرن ۽ منافقن سان جهاد ڪر ۽ مٿن سختي ڪر۔ ۽ سندن جاءِ دوزخ آهي۔ ۽ اُها جاءِ بڇڙي آهي (٧٣). الله جو قسم کڻندا آهن تـ (پاڻ) نہ چيو اٿن۔ ۽ بيشڪ ڪفر جو ڪلمو چيو اٿن ۽ پنهنجي اسلام (آڻڻ) کانپوءِ ڪفر ڪيائون ۽ جنھن کي پھچي نہ سگھيا تنھن لاءِ زور لاتائون, ۽ اهو اُنهن رڳو هن ڳالھ جو بدلو ڏنو جو الله پنهنجي فضل سان ۽ سندس رسول کين شاهوڪار ڪيو. پوءِ جيڪڏهن توبھ ڪن تر اُنهن لاءِ يَلَى آهي، ۽ جيڪڏهن ڦرندا تہ الله دنيا ۽ آخرت ۾ کين ڏکوئيندڙ عذاب سان سزا ڏيندو, ۽ ملڪ ۾ اُنھن لاءِ نر ڪو سنڀاليندڙ ۽ نر ڪو مددگار آهي (٧۴). ۽ منجهانئن ڪي آهن جن الله سان انجامر ڪيو آهي تر جيڪڏهن پنهنجي فضل سان اسان کي ڏنائين تہ ضرور خيرات دِينداسون ۽ يلارن مان ٿينداسون (٧٥). پوءِ جنهن مهل پنهنجي فضل سان کين مال ڏنائين تر اُن جي ڪنجوسائي ڪيائون ۽ اُهي منهن موڙيندڙ ٿي قريا (٧٦). يوءِ (الله) سندن دلين ۾ کين سندن ملڻ جي ڏينهن تائين اِنهيءَ سببان منافقي لاڳو ڪري ڇڏي جو الله سان اُهو انجام نہ پاڙيائون جيڪو ساڻس ڪيائون ۽ انهي سببان جو ڪوڙ چوندا رهيا (٧٧). نر ڄاڻندا آهن چا تر الله سندن گجها ۽ سندن پڌرا (سخن) ۽ سندن گجهيون صلاحون ڄاڻندو آهي ۽ بيشڪ الله وڏو ڳجھ ڄاڻندڙ آهي؟ (٧٨). اهي اهڙا آهن جو صدقي ڏيندڙن مؤمنن جي صدقي ڏيڻ ۾ طعنا هڻندا آهن ۽ اُنھن کي ابر طعنا هڻندا آهن) جيڪي (مزدوري ڪرڻ جي) محنت کان سواءِ ڪجھ نہ لهندا آهن ۽ اُنهن سان مسخريون ڪندا آهن۔ الله (بـ) سندن مسخرين جو كين بدلو ڏيندو ۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (٧٩).

إِسْتَغْفِرُ لَهُمُ أَوْلِاتَّنْتَغُفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغُفِرْ لَهُمْ سَبُعِينَ مَرَّةً فَكَنَّ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمَّ ذَا لِكَ بِأَنَّهُمَّ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَاسُولِهِ * وَاللَّهُ لَا يَهَا بِي الْقَوْمِ الْفَلِيقِينَ فَوْجَ الْمُثَمِّقُونَ بِمَقْعَدِهُمُ خِلْفَ رَسُول اللهِ وَكِرِهُوٓ النَّ يُعَاهِدُوْا بِأَمُوالِهِمْ وَانْشُبِهِمُ فْ سِينِك اللهِ وَقَالُوالا تَنْفِرُوا فِي الْحَيِّرُ قُلُ نَارُجَهَ تَمُ الشَّكُ حَوَّالَوْ كَانْوُا يَفْقَهُونَ ۞ فَلْيَضْحَكُواْ قَلْمُلَاقَ لَيْمَكُواْ كَيْثُورًا ۗ جَزَاءً يُمَا كَانُوا يَكُسُبُون ﴿ قَالَ تَرْجَعَكَ اللَّهُ إِلَّى ظَا إِنْ عَا إِنْ عَا مِّنْهُوهُ فَاسْتَأَذَنُوكَ لِلْحُرُومِ فَقُلُ كَنْ تَغُرُجُوْامِعِيَ آبِكًا ؖٷڵؿؙؿؙڡٵؾؚڵۅ۠ٳڡٙۼؾۘۼۮؙٷۧٳٳ۫؆ؙڴۄۯۻؽؿٷؙڔٳڵڡٞٚٷۮۮٳٷڶڝڗۊ فَاقْعُكُ والمَعَ الْخُلِفِينَ @وَلِاتُصَلِّ عَلَى آحَدٍ مِنْهُمُ مِّنَاتَ ٱبَدًا وَلاَ تَقُوْعُل قَلْمِ إِلنَّهُمُ كَفَرُوْ إِلنَّهُ وَيَسُولِهِ وَمَاثُواْ وَهُمْ فَلِيقُونَ ﴿ وَلا تُعْجِبُكَ آمُوالُهُمْ وَأَوْلِا هُمُو إِنَّمَا يُرِينُ اللهُ آنُ يُعَنِّى بَهُمُ بِهَا فِي اللَّهُ نِيَا وَتَزْهَقَ انْفُسُهُمُ وَهُوَ كُفِي وَنَ[©] وَإِذَا أَنْزِلَتْ سُوْرَةُ أَنْ المِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُ وَامَعَ رَسُولِهِ اسْتَاذْتَكَ أُولُواالطَّوُلِ مِنْهُمُ وَقَالُوَاذَرْنَانَكُنْ مَعَالَقْعِدِيْنَ

واعلموا ١٠

أنهن لاءِ بخشش گهرين يا أنهن لاءِ بخشش نه گهرين - جيڪڏهن أنهن لاءِ ستر ييرا بخشش گهرين تر بر الله انهن کي نر بخشيندو۔ اِهو هن سببان آهي جو أنهن الله ۽ سندس پيغمبر کي نہ مجيو۔ ۽ اللہ بي دين قوم کي هدايت نہ ڪندو آهي (٨٠). الله جي پيغمبر جي (جهاد تي) وڃڻ کان پوءِ پٺ تي رهندڙ پنهنجي (رهجي) ويهڻ تي خوش ٿيا ۽ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جانين سان الله جي واٽ ۾ جهاد ڪرڻ ناپسند ڪيائون ۽ پاڻ ۾ چيائون ته گرميءَ ۾ اجهاد لاءِ) نه نڪرو! (اي پيغسر! کيس) چؤ ته دوزخ جي باه ڏاڍي گرم آهي. جيڪڏهن سمجهن ها (تـ اثين نـ ڪن ها) (٨١). پوءِ ٿورو کلڻ گهرجين ۽ گهڻو روٽڻ گهرجين, اُنهن (اعمالن) جي بدلي ۾ جو جيكي كندا آهن (٨٢). پوءِ جيكڏهن الله توكي منجهانئن كنهن ٽوليءَ ڏانهن موٽائي نئي تہ نڪرڻ لاءِ توکان موڪلائيندا پوءِ چؤ تہ مون سان ڪڏهن ۾ نه نڪرندؤ ۽ مون سان گڏجي ڪنهن دشمن سان ڪڏهن بر نہ وڙهندؤ۔ ڇو تہ اوهين پهريون ڀيرو ويهڻ سان راضي ٿيؤ تنهن ڪري (هاڻي بـ) پوئتي ويهندڙن سان گڏجي ويهو (٨٣). ۽ منجهانشن جيڪو مري تنهن تي بلڪل شاز نه پڙه ۽ نڪي سندس قبر تي بيھ بيشڪ اُنهن الله ۽ سندس پيغمبر کي نر مڃيو ۽ اُهي بي دين ٿي مٿا (٨٣). ۽ تون سندن مال ۽ سندن اولاد تي عَجب نہ ڪر۔ اللہ گھرندو آھي تر ان جي سببان دنيا ۾ ئي کين عذاب ڪري ۽ سندن ساه ڪفر جي ئي حالت ۾ نڪرن (٨٥). ۽ جيڪڏهن ڪا سورت (هن لاءِ) نازل ڪئي ويندي آهي تر الله کي مڃيو ۽ سندس پيغمبر سان گڏجي جهاد ڪريو تر منجهائئن آسودا توکان موڪلائيندا آهن ۽ چوندا آهن تہ اسان کي ڇڏ تہ ويٺـلن سان گڏ رهون (۸٦).

رَضُوْا بِأَنْ يَكُوْنُوْامَعَ الْخَوَالِفِ وَكُلِيعَ عَلَى قُلُوْ بِهِـهُ فَهُوْ لَا يَفْقَهُونَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ الْمَثُولُ مَعْهُ جْهَدُوْا يِأْمُوَالِهِمْ وَإِنْفُيْهِمْ وَاوْلَلِكَ لَهُمُ الْحَيْرِكُ ﴿ وَاوُلَّمْكَ هُوُالْمُفُلِحُونَ ﴿ اَمَّكَ اللَّهُ لَهُوْجَنَّتِ تَجُونَى مِنْ تَحْتِمَا الْأَنْفُارُ خِلِدِينَ فِيُهَا ذَٰ لِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيُهُ ۗ وَ جَأَءُ النُعُنِّدُونَ مِنَ الْإِعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمُ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَنَابُوااللَّهَ وَرَسُولَهُ شَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوامِنْهُمُ عَدَّاكُ إِلَيْهُ فَكَيْسَ عَلَى الضُّعَفَأَءِ وَلَاعَلَى الْمُرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينِيَ لَا يَجِدُ وْنَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِللَّهِ وَ رَسُولِهِ مَاعَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيْلَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيْدٌ ﴿ وَّلَاعَلَى الَّذِينَ إِذَامَا اَتَوْكَ لِتَحْمِلُهُمُ قُلْتَ لِأَاجِدُ مَآ اَحْمِلُكُمْ عُكِيْهُ ۚ تُوَكُّوا ۗ اَعَيْنُهُمْ تَقِيْضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا ٱلَّذِيجِدُ وَامَا يُنْفِقُونَ فَاللَّهِمُ السَّيْمُ لَ عَلَى الَّذِيرَ، يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمُ اغْنِيَأَءً ۚ رَضُوْ إِيأَنُ يَكُونُوا مَعَ الْغَوَّالِفِ ۚ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوْبِهِمُ فَهُمُ لَا يَعْلَمُونَ ®

واعلموا ١٠ التوبة ٩

ويٺلن (عورتن) سان گڏ هجڻ ۾ راضي ٿيا ۽ سندين دلين تي مُهر هنئي ويئي پوءِ آهي نہ سمجھندا آهن (٨٧). پر پيغمبر ۽ جن ساڻس ايمان آندو تن پنهنجن مالن ۽ پنهنجين جندن سان جهاد ڪيو۔ ۽ اهي آهي آهن جن لاءِ يلايون آهن ۽ اهي ئي ڇٽل آهن (٨٨). اُنهن لاءِ اَللهُ اهڙا باغ تيار ڪيا آهن جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن منجهن سدائين رهڻ وارا آهن۔ اها وڏي مراد ماڻڻ آهي (٨٩). ۽ بُدوين مان بهاني ڪرڻ وارا آيا تہ کيـن موڪل ڏني وڃي, ۽ جن الله ۽ سندس پيغمبر کي ڪوڙو ڄاتو سي ويـهي رهيا۔ منجهانئن ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب سگهوڻي پهچندو (٩٠). نڪي هيڻن تي ۽ نڪي بيمارن تي ۽ نڪي آهي جو جيڪي خرچين سو ز ٿا لهن تن تي ڪو گناه آهي جڏهن تر الله ۽ سندس پيفسر جا خيرخواه هجن پلارن تي ڪو ڏورايو نہ آهي۔ ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (٩١). ۽ نڪي اُنهن تي (ڪو گناه آهي) جي جڏهن تو وٽ آيا تہ کين (سواريءَ تي) چاڙهين (۽ تون) چين ته (ڪا سواري) نه ٿو لهان جنهن تي اوهان کي چاڙهيان تڏهن اُهي موٽيا ۽ هن ڏک کان سندين اکيون هنجون هاريندڙ هيون تر جيڪي (الله جي واٽ ڀر) خرچين سو نہ ٿا لھن! (٩٢). (ڏوراپي جي) واٽ رڳو اُنهن تي آهي جن توکان موڪلايو ۽ اُهي شاهوڪار هئا. رہیلن (عورتن) سان گڏ هجڻ ۾ راضي ٿيا ۽ الله سندين دلين تي مُهر هنٿي يوءِ آهي نرجاڻندا آهن (٩٣).

يَغْتَنَارُوْنَ إِلَيْكُمُ إِذَارِجَعْتُهُ إِلَىٰ الْمِحْوَّاتُ لَا تَعَتَىٰدُوْالَٰدِيۡ تُؤۡمِرِۥ لَكُهُ قَدُ نَتَأَنَا اللَّهُ مِنْ أَغۡمَادِكُهُ * وَ سَيَرَى اللهُ عَمَلَكُمُ وَرَسُولُهُ ثُوَّتُورُونَ إلى غِلِمِ الْغَيْبِ وَالتَّهَادَةِ فَئِنَتِ ثُكُّهُ بِمَا كُنْتُهُ تَعْمَلُونَ °سَيَحْلِفُوْنَ بَالله لَكُوُ إِذَا انْقَلَبَتُو إِلَيْهُمْ لِنَعُرِضُوا عَنْهُمْ ۚ فَأَغْرِضُوا عَنْهُمْ ۗ إِنَّهُ وُرِجُسٌ وَمَا أُولِهُ وَجَهَنَّوْجَوَا أُولِمَا كَانُوا لِكُلِّي بُونَ ﴿ يَحْلِفُونَ لَكُهُ لِلرَّضُواعَنْهُمْ ۚ فَإِنْ تَرْضُواعَنْهُمْ فَانَ الله لاَيْرَضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفِيعِيْنِ ﴿ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مُنْ اللَّهِ مُا اللَّهِ اللَّهِ اللَّ نِفَاقًا وَآحُدُ وُ أَلَا يَعُلَيُهُ احُدُودَ مَآ أَنْزُلَ اللَّهُ عَلَى رَسُوُلِهِ وَاللَّهُ عَلِيْمٌ حَكَدُمُ ۖ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغُرَمًا وَّنَتُرَتِّصُ كَهُ الدَّوَآيِرَ مُعَلَيْهِمُ دَ إَبْرَةُ اللَّهُ وَ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيُّهُ ۚ وَمِنَ الْأَعْوَابِ مَنْ يُؤُمِنُ بِإِملِهِ وَالْمُؤْمِرِ الْأَخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُولَتِ عِنْدَاللهِ وَصَلَوْتِ الرَّسُوْلِ ٱلَّآلِانَهَا قُرْبَةٌ لَّهُوُهُ سَبُلُ حِلْهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهُ عَفُوْرٌ رَّحِيمُ ۗ ﴿

جِذْهِن (اوهِين) أنهِن ذَّانهِن موتَّندُو (تَذْهِن) اوهان وتَّ بهانو كندا۔ (أنهن کي) چؤ ته بهانو نہ ڪريو اوهان اجي ڳالھ) کي ڪڏهن نہ مڃينداسون, بيشڪ اوهان جي حال کان الله اسان کي خبر ڏني آهي۔ ۽ الله ۽ سندس پيغمبر اوهان جا عمل سگهوئي ڏسندو وري ڳجھ ۽ ظاهر جي ڄاڻندڙ (الله) ڏانھن موٽايا ويندؤ پوءِ جيڪي ٿي ڪيوَ تنھن جي اوهان کي سُڌ ڏيندو (٩٤). جڏهن انهن ڏانهن موٽندؤ (تڏهن) ستت ئي اوهان جي اڏو الله جو قسم هن لاءِ كثندا تـ (اوهين) كانتن مڙي وڃو_ پوءِ كانئن مڙي وچو۔ چو تہ اُھي پليت آھن ۽ جيڪي ڪمائيندا رھيا تنھن جي عوض ۾ سندن جاء دوزخ آهي (٩٥). اوهان وت هن لاءِ قسم كثندا ته (اوهين) كانئن راضي ٿيو, پوءِ جيڪڏهن (اوهين) کانئن راضي ٿيندؤ تہ (بہ) الله بي دين ماڻهن کان راضي نر ٿيندو (٩٦). بدوي ڪفر ۽ منافقيءَ ۾ شام سخت آهن ۽ هن (عادت) جوڳا آهن جو الله پنهنجي پيغمبر تي جيڪي حڪمر لاٿا تنهن جون (شرعي) حدون نہ ڄاڻن۔ ۽ اللہ ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٩٧). ۽ بدوين مان ڪي اهڙا آهن جو جيڪي خرچ ڪن ٿا سو چَٽي ڄاڻندا آهن ۽ اوهان تي زماني جي ڦير گهير (اچڻ) جا منتظر آهن۔ زماني جو بڇڙو ڦيرو مٿن هجي (شال)۔ ۽ الله ٻـــــندڙ ڄاڻندڙ آهي (٩٨). ۽ بدوين مان ڪي اهڙا آهن جي الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مچيندا آهن ۽ جيڪي خرچيندا آهن تنهن کي الله وٽ ويجهڙائيءَ جو ۽ پيغمبر جي دعائن (حاصل ڪرڻ) جو وسيلو ڪري ولندا آهن۔ بيشڪ أها أنهن لاءِ ويجهڙاڻيءَ (جو سبب) آهي۔ الله کين پنهنجي رحمت هيٺ سگهوئي داخل ڪندو۔ چو تر الله بخشٹهار مهربان آهي (٩٩).

وَالسِّبِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهْجِرِيْنَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُمْ بِإِحْسَانَ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْاعَنْهُ وَاعَلَاكُمُ جَنْتٍ تَجُرِي تَعْتَهَا الْإَنْهُارُ خِلِدِينَ فِيْهَا آبَدًا ﴿ ذَٰ لِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيُوُ وَمِيِّنُ حُولِكُوْمِينَ الْأَعْزَابِ مُنْفِقُونَ ۚ وَمِنْ آهُل الْمُكِينَةِ فَهُمَرَدُوْاعَلَى النِّفَاقِ الْأَعْلَمُهُمُ رُخُونُ نَعْلَمُهُمْ شَنْعَةِ بُهُمُ مَّتَرَتَيْن ثُوَّيُرَدُّوْنَ اللَّعَذَابِ عَظِيمٍ ۗ وَاخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِنُ نُوبِهِمْ خَلَطُوا عَلَاصَا لِحَاوًا الْحَسَيْمَا عَسَى اللهُ آنُ يَّتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللهَ غَفُورُ رُتَحِيْهُ ۖ هَٰذُنُ مِنَ أَمْوَ الهِ مُصَدَقَةً تُطَهِّرُهُمُ وَتُزَكِّيهُمُ بِهَا وَصَلَّ عَلَيْهُمْ إِنَّ صَلْوِتُكَ سَكَنْ لَهُوْ وَاللهُ سَمِيعٌ عَلِيُوْ الْوَيَعْلَمُو ۗ أَانَ اللهَ هُوَيَقُيلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِيادِهِ وَيَانْخُذُ الصََّى قَتِ وَ اَنَّ اللهَ هُوَالتَّوَّابُ التَّحِيثُوُ وَقُلِ اعْمَلُوْا فَسَرَى اللهُ عَمَلُكُو وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُونَ إلى عِلْمِ الْعَيْبِ وَالثُّهَادَةَ فِيُنَتِّثُكُهُ بِمَا كُنْتُهُ تَعْمَلُونَ فَوَانْخُرُونَ مُرْجَوْنَ لِآمُراللهِ إِمَّا يُعَتِّ بُهُمُ وَإِمَّا يَتُوْبُ عَلَيْهُمْ وَاللهُ عَلَيْهُ حَكِيْمٌ [@]

۽ مهاجرن ۽ انصارن مان (ايمان ۾) آڳراڻي ڪرڻ وارا ۽ جن چڱاڻي سان سندن تابعداري ڪئي اُنهن (سيني) کان الله راضي آهي ۽ اُهي کانئس راضي آهن ۽ اُنھن لاءِ باغ تيار ڪيا اٿس جن جي هيٺان نھرون وهنديون آهن منجهن سدائين رهڻ وارا آهن۔ اها وڏي مراد ماڻڻ آهي (١٠٠). ۽ اوهان جي آس پاس وارن بدوين مان (بر) ڪي منافق آھن۔ ۽ مديني وارن مان (بر) کی منافقیءَ تی عادتی ٿي ويا آهن, (تون) کين نہ ڄاڻندو آهين_ اسين اُنھن کی جاٹندا آھيون۔ سگھوئي کين بہ ييرا عذاب ڪنداسون وري ودّي عنّاب دّانهن موتايا ويندا (١٠١). ۽ بيا (اهرّا) آهن جن پنهنجا گناه باسيا آهن (اُنهن) چگا ڪر ۽ ٻيا بڇڙا ڪر گڏي سڏي ڪيا آهن أميد آهي ته الله مثن باجه سان موتندو - چـو ته الله بخشثهار مهربان آهي (١٠٢) . سندن مالن مان زكات وصول كر ته ان سان كين (ظاهر مر برا پاڪ ڪندو رهين ۽ کين (باطن ۾ بر) سٺو ڪندو رهين ۽ مٿن رحمت جِاثنــدرُّ آهي (١٠٣). ڄاڻندا نہ آهن ڇا تہ الله ئي پنهنجن ٻانهن جي توبہ قبول ڪندو آهي ۽ (سندن) خيراتون قبول ڪندو آهي ۽ بيشڪ الله ئي توبہ قبول ڪندڙ مهربان آهي (١٠٤). ۽ چؤ تہ عمل ڪريو پوءِ الله ۽ سندس پيغمبر ۽ مؤمن (سڀيئي) اوهان جا عمل ڏسندا۔ ۽ ڳجھ ۽ ظاهر جي ڄاڻندڙ (الله) ڏانهن سگهو موٽايا ويندؤ پوءِ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي اوهان کي سُڌ ڏيندو (١٠٥). ۽ ٻيا (رهجي ويل) الله جي حڪمر لاءِ رهايل آهن تر يا کين عذاب ڪري يا کين معاف ڪري۔ ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١٠٦).

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوْ المَسْجِدَّ اخِهَ ارَّا وَكُفُرٌ اوَّ تَفْ رُفًّا إِنَّ تَفْ رُفًّا إِيْرُنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِبَرْ، حَارَبَ اللهَ وَرَسُولُهُ مِنْ قَبُلْ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ اَرَدُنَّا إِلَّا الْحُنْمَٰ وَاللَّهُ يَشُهُكُما تُنْهُمُ لَكَادِ بُوْنَ®لاَتَقُوْرِفِيْهِ آبَكَأْ لَمَسُجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقُوٰى مِنُ أَوَّلِ يَوْمِ أَخَنُّ أَنَّ تَقُوْمَ فِيُهِ إِنَّهُ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَّتَطَهَّرُوُا وَاللهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ©اَفَمَنُ اَسَّسَ بُنيَانَهُ عَلْ تَقُولى مِنَ اللهِ وَرِضُوانِ خَيْرٌ أَمْمَّنُ آسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلْ شَفَاجُرُفٍ هَارِفَانْهَارَبِهِ فِي نَارِجَهَ نَوَوَاللّهُ لَا يَهْدِي الْقُوْمَ الظُّلِيدِينَ @لَايَزَالُ بُنْيَا نُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيْبَةً فِي قُلُوْ بِهِمْ الْآاَنَ تَقَطَّعَ قُلُوْبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيْمٌ عَكَيْرٌ ﴿ إِنَّ اللَّهَ اللَّهُ تَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسُهُمْ وَأَمْوَ الَّهُمُ بِأَنَّ لَهُوُ الْجِئَّةَ يُقَالِتِكُونَ فِي سِينِيلِ اللهِ فَيَقْتُكُونَ وَ يُقْتَلُونَ "وَعُدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرِكِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرُ إِن وَمَنْ آوَفَىٰ بِعَهْدِ مِنَ اللهِ فَاسْتَبْشِرُواْ بِيَيْعِكُوُ الَّذِي كَايَعُ تُذُرِيهِ ۗ وَذِلِكَ هُوَالْفَوُ زُالْعَظِيْمُ ۞

۽ (اُنھن مان اهڙا بر آهن) جن نقصان پهچائڻ ۽ ڪفر ڪرڻ ۽ مسلمانن جي وچ ۾ ڏڦيڙ وجهڻ ۽ جن (ماڻهن) الله ۽ سندس پيغمبر سان اڳ ويڙھ ڪئي آهي تن واسطي گهاٽ ٺاهڻ لاءِ (هڪ) مسجد بڻائي آهي۔ ۽ (اُهي) ضرور قسمر کثندا تہ چگائی کان سواءِ اسان جو (بٹائڻ پر) ٻيو ڪو ارادو نہ آهي۔ ۽ الله شاهدي ڏئي ٿو تر اُهي ڪوڙا آهن (١٠٧) . منجهس اصلي نر بيھ! (جا مسجد) پھرين ڏينھن کان ئي پرھيزگاريءَ تي اڏي ويئي آھي تنھن ۾ توکي بيهڻ (يعني نماز پڙهڻ ۽ پڙهائڻ) وڌيڪ لائق آهي۔ جنهن ۾ اهڙا مرد آهن جي پاڪ رهڻ کي دوست رکندا آهن ۽ الله پاڪ رهڻ وارن کي دوست رکندو آهي (١٠٨). جنهن پنهنجي اڏاوت الله جي ڊڄ ۽ (سندس) رضامنديءَ تي اڏي سو ڀلو آهي يا اُهو جنهن پنهنجي اڏاوت نئن جي ڪرندڙ ڀَر تي اڏي؟ پوءِ اُها اڏيندڙ سميت دوزخ جي باه ۾ ڪِري_ ۽ الله ظالمن جي قومر کي هدايت تر ڪندو آهي (١٠٩). جو بنياد بڻايانون سو سدائين سندن دلين ۾ شڪ (جو سبب) رهندو, سندن دلين جي وڍڻ کان سواءِ نہ ویندو۔ ۽ اللہ ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١١٠). الله مؤمنن کان سندن سر ۽ سندن مال هن ڪري ڳڏا جو پڪ بهشت اُنهن لاءِ آهي۔ (إهي) أن (انجام) تي الله جي واٽ ۾ وڙهندا آهن پوءِ ماريندا (بر) آهن ۽ ماربا (بر آهن), جو انجام توريت ۽ انجيل ۽ قرآن ۾ پڪيءَ طرح ٿيل آهي۔ ۽ الله کان وڌيڪ پنهنجي انجام کي پورو ڪندڙ ڪير آهي؟ پوءِ جنهن سودي جي بدران اوهان پاڻ کي وڪيو آهي تنهن سان خوش ٿيو۔ ۽ اها ئي وڏي مراد ماڻڻ آهي (١١١).

اَلتَّا أَبِيُونَ الْعَلِيدُونَ الْحِمدُونَ السَّالَحُونَ الرِّيعُونَ الشجدُونَ الْإِمرُونَ بِالْمَعْرُونِ وَالتَّاهُونَ عَنِ الْمُثَكِّر وَالْخُفِظُونَ لِعُدُودِ اللهُ وَ يَشْرِ النُّوثُومِينَ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ إِمَنُوا آنَ يَّكُ تَغْفِرُ وَالِلْمُشْرِكُ بْنَ وَ لَوْكَانُوْآاوُ لِي قُرُ لِي مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ ٱصُحٰبُ الْجَحِيْمِ@وَمَاكَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَهِيْمَ لِلَابِيْءِ ٳڵٳۼڽؙؗۺۅؙڝڒۼ۪ۊۜڝؘۮۿٳؖٳؾٵٷ۫ڟؘػؾٵؾڹؽڹڶۿؘٳؽؖڮڝۮڋ۫ تِلْهِ تَنَبَرُآمِنْهُ ْإِنَّ إِبْرُهِيْمَ لِأَوَّاهُ خِلْيُوْ®وَمَا كَانَ اللهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا لِعَنْدَادِ أَهَالَ لِهُوْحَتَّى يُحَبِينَ لَهُ ـُوسًا يَتَّقُونَ أِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شُمْ أُعَلِكُوْ النَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السلوت والأرض يثى ويبيت ومالك مرتن دُوْنِ اللهِ مِنُ وَلِيّ وَلِانَصِيْرِ الْعَثَنُ تَابَ اللهُ عَلَى النَّيْيَ وَالْمُهْجِرِيْنَ وَالْإَنْصَارِ الَّذِيْنَ اتَّبَعُولُهُ فِي سَاعَةِ الْعُسُرَةِ مِنْ بِعُهِ مَا كَادَ يَزِيْغُ قُلُوْكِ فَرِيْق نْهُوْ ثُمَّ تَابَعَكِيْهِمُ ﴿ إِنَّهُ بِهِمُ رَءُوْكُ رَّحِيْمُ ۖ فَ

التربة ٩ التربة ٩

توبھ كندڙ، عبادت كندڙ، ساراھ كندڙ، اخدا جي واٽ ۾) مسافري ڪندڙ، رڪوع ڪندڙ، سجدو ڪندڙ، چڱائيءَ جو حڪم ڪندڙ ۽ مدائي کان جهليندڙ ۽ الله جي حدن کي نگاه ۾ رکندڙ اانهن لاءِ بهشت جو انجام آهي) ۽ (اهڙن) مؤمنن کي خوشخبري ڏي (١١٢). پيغمبر ۽ مؤمنن کي مشركن َلاءِ كين (هن ڳالھ جي) پڌري ٿيڻ کان پوءِ تر اُهي دوزخي آهن بخشش گهرڻ نہ جڳائي توڻيڪ مائٽيءَ وارا هجن (١١٣). ۽ ابراهيم جو، پنهنجي پيءُ لاءِ بخشش گهرڻ, انجام کان سواءِ نه هو جو اُن ساڻس انجام ڪيو هو. پوءِ جنهن دمر کيس يڏرو ٿيو تہ آهو الله جو ويري آهي (تنهن دم) كانش بيزار تيو- بيشك ابراهيم بلكل كؤنرية دل وارو (ء) بردبار هو ١١٢٩). ۽ الله جو ڪمر نہ آهي جو ڪنھن قوم کي سڌي رستي ڏيکارڻ کان پوءِ کين گمراه ڪري جيسين اُهي (ڳالهيون) اُنهن لاءِ يڌريون (نر) ڪري جن کان اُنهن کي بچڻ گهرجي۔ بيشڪ الله هر شيءِ كى ڄاڻندڙ آهي (١١٥). بيشڪ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي الله جي ئي آهي۔ (اُھو) جياري ٿو ۽ ماري ٿو۔ ۽ اللہ کان سواءِ اوھان جو نہ ڪو دوست ۽ نر ڪو مدد ڏيندڙ آهي (١١٦). پيغمبر ۽ اُنهن مهاجرن ۽ انصارن تي بيشڪ الله ٻاجھ سان موٽيو جن سوڙھ جي وقت ۾ پيغمبر جي تابعداري ڪئي اُن کان پوءِ جو, منجهانئن هڪ ٽوليءَ جون دليون لُــڏي وڃڻ تي ویجهیون هیون, وری (اللہ) مٿن ٻاجھ سان موٽیو۔ ڇو تہ اُھو مٿن شفقت ڪندڙ مهربان آهي (١١٧).

وَّعَلَى الشَّلَاثُةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتِّي إِذَاضَاقَتُ عَلَيْهُمُ الْأَرْضُ بِمَارِحُبُتُ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَلُّوا آنُ ڒۜڡڵڿٲؙڡۣڹٙٳٮڵۄٳڒۜٳڷؽ؋ؿڠؙڗٵۜڹۘۼڵؽۿۄ۫ڸؽ**ڗؙڎؙڹٛۅؙ**ٳٚڷ اللهَ هُوَالتَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿ إِنَّا يَهُا الَّذِينَ امَّنُوا اتَّقَوُاللَّهُ وَكُونُوْ المَعَ الصَّاعَانَ ﴿ مَا كَانَ لِأَهُلِ الْمَكَ مُنَاةٍ وَمَنْ حَوْلَهُمُ مِّنَ الْإَغْرَابِ أَنْ يَّتَخَلَّفُوْ اعَنْ رَّسُولِ اللهِ وَ لايَرْغَبُوْ إِيا نَفُيهِ مِهْ عَنْ نَفْيهِ ذَٰ لِكَ يِأَنَّهُ مُولًا يُصِيدُ بُهُمُ ظَمَأْ وَلاَنصَبُ وَلاَعْمُصَةً فِي سَبِيلِ اللهِ وَلا يَطْنُونَ مَوْطِئَايَّغِيْظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُوْنَ مِنْ عَدُرِّ تَنْيُلًا إِلَّا كُنِّبَ كَهُوْبِهِ عَمَلٌ صَالِحُرْإِنَّ اللهَ لاَيْضِيْعُ أَجْرَالْمُحْسِنِيْنَ ﴿ وَلاَيُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيْرَةً وَلاكِبِيْرَةً وَلاَيقُطعُونَ وَإِدِيًّا إِلَّا كُنِّبَ لَهُ وَلِيَجْزِيَهُ وُاللَّهُ آخْسَنَ مَا كَانُوُا يَعْمَلُونَ@وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُ وَاكِأَنََّةٌ فَكُولًا نَعْرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةِ مِنْهُمُ طَالِنَكَ قُرِّلِيَّتَفَقَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهُ مِنْ وَ لنُدْنِ رُوْاتُّومُهُمْ إِذَا رَجَعُوْ آلِيُهِمْ لَعَكَّهُمْ يَحُنَّ رُوْنَ ﴿

۽ اُنھن ٽن تي (بر) جيڪي (جهاد کان) رهجي ويا هئا۔ تانجو جڏهن زمين ايتريءَ ويڪراڻي هوندي بہ مٿن سوڙهي ٿي ويئي هئي ۽ سندن ساه مٿن مُنجهيا هئا ۽ ڀانيائون ٿي تر (هاڻمي) الله (جي عذاب) کان بچڻ جي جاءِ سندس (بارگاه) كان سواءِ كونر آهي۔ وري مٿن هن لاءِ ٻاجھ سان موٽيو تہ توبھ ڪن۔ ڇو تہ اللہ ئي توبھ قبول ڪندڙ مهربان آهي (١١٨). اي ايـان وارؤ! الله کان ڊڄو ۽ سچن سان گڏ هجو (١١٩). مديني وارن ۽ سندس آس پاس وارن بدوين کي نڪي الله جي پيغمبر کان (جهاد ۾) ٻوٽتي رهڻ ۽ نڪي سندس وجود کان پاڻ کي پيارو رکڻ جڳاڻي۔ اهو هن ڪري جو کين نڪي اُڄ ۽ نڪي ڏک ۽ نڪي بک الله جي واٽ ۾ پهچندي آهي ۽ نڪي اهڙي هنڌ ويندا آهن جتي ڪافر ڪاوڙجن ۽ نڪي دشمن کان (كو) اهنج پهچندو اٿن پر اُنهن لاءِ (هر هڪ ڳالھ جي) بدلي چڱو عمل لکيو ويندو آهي۔ ڇو تر اللہ ڀلارن جو اجر نر وڃائيندو آهي (١٢٠). ۽ ڪوبہ خرچ۔ ٿورو يا گهڻو۔ز ڪندا آهن ۽ نڪي ڪا وادي ٽيندا آهن پر اُنهن لاءِ (چڱو عمل) هن لاءِ لکيو ويندو آهي تہ جيڪو نمامہ چڱو ڪم ڪندا آهن تنهن جو کين الله بدلو ڏئي (١٢١). ۽ مؤمنن کي نہ ٺهندو آهي جو مڙيئي (گڏ) نڪرن, پوءِ هـر ٽـوليءَ مان ڪي ڄڻا منجهانئن هن لاءِ ڇـو نـ نڪرندا آهن تر دين ۾ عالمر ٿين ۽ جڏهن پنهنجي قومر ڏانهن موٽي وڃن تڏهن ان کی دیجارین تر مان اُھی دِجن (۱۲۲).

لَأَيْهُا الَّذِيْنَ الْمَنْوُا قَاتِلُوا الَّذِيْنَ بَلُونَكُمْ مِينَ الكُفْارِ وَلْيَجِدُوْ إِفْ كُمُ غِلْظَةً وَ اعْلَمُ ۚ آآنَ اللَّهَ مَعَ الْنُتَّعَانُ: @وَإِذَامِنَّاأَنُولَتُ سُورَةٌ فَمِنْهُوْ مِّنَ تَقُولُ إَتُّكُمُ زَادَتُهُ هٰ فِي إِلَيْمَانًا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ الْمُنُوِّا فَزَادَتْهُمُ إِيْمَانًا وَّهُـمُ يَسُتَبْشِرُونَ ﴿ وَ آمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَتَهُمْ رِجْسًا إلى رجُيهِ مُ وَمَاتُوا وَهُ وَكَفِرُ وَنَ ﴿ اَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُ وَيُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامِ مَّرَّةً أَوْمَرَّتَهُن ثُتَّ لا تَتُوُيُّونَ وَلاهُمْ يَنَّ كُرُّونَ @وَإِذَامِآ أَثْوَ لَتَسُورَةً نَّظَ يَعْضُهُمُ إلى بَعْضِ هَلْ مَالِكُمْ مِينَ إَحَدِ ثُمَّةً انْصَوَقُوْ اصْرَفَ اللَّهُ قُلُوْ بَهُوْ يَأْتُهُ مِنْ اللَّهُ عَنْ مُرَّالًا ىفْقَھُەرَ،®لَقَانْ حَاءَكُورَسُولْ مِّرْ، اَنْفُسِكُو عَزِيْرِ ۗ عَلَتْهِ مَاعَنِثُهُ حَرِيْضٌ عَلَيْكُهُ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَءُوفَ اللَّهِ عَلَيْكُمُ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَءُوفَ رَّجِيبُرُ ۗ فَإِنْ تَوَكُوا فَقُلْ حَسِينَ اللَّهُ ۖ لِآلِالَهُ إِلَّا هُوَ ا عَلَيْهِ تُوَكَّلْتُ وَهُوَرَبُ الْعَرْشِ الْعَظِيْهِ ﴿

الترية ٩ الترية ٩

اي مؤمنؤ! ڪافرن مان جيڪي اوهان جي آس پاس آهن تن سان وڙهو ۽ يَـلي تـٰہ (اُهـي) اوهان ۾ ڪا ڏاڍائي ڏسن۔ ۽ ڄاڻو تـ الله پرهيزگارن سان گڏ آهي (١٢٣). ۽ جڏهن ڪا بر سورت لاهبي آهي تڏهن منجهانئن ڪو اهڙو آهي جو چوندو آهي ته هن سورت اوهان مان ڪهڙي جو ايمان وڌايو آهي؟ پوءِ جن ايمان آندو آهي تن جي ايمان کي وڌايو اٿس ۽ اُهي خوش ٿيندا آهن (۱۲۴). ۽ جن جي دلين ۾ بيماري آهي تن کي پليتيءَ تي پليتي وڌائي اٿس ۽ اُهي ڪافر ٿي مٺا (١٢٥). نہ ڏسندا آهن ڇا تہ هر سال هڪ ڀيرو يا ٻہ ڀيرا سزا ڏني ويندي اٿن؟ وري نڪي توبھ ڪندا آهن ۽ نڪي أهي نصيحت ولندا آهن (١٢٦). ۽ جڏهن ڪا سورت (انهن بابت) نازل كَبِي آهي (تذهن) أنهن مان هكڙا ٻين ڏانهن (شرمندگيءَ کان) نهاريندا آهن۔ (۽ چوندا آهن ته) ڪنهن اوهان کي ڏنو آهي ڇا؟ وري (گهرن ذَّانهن) موتندا آهن۔ الله سندن دليون هن سببان ڦيرايون آهن جو اها بي سمجع قوم آهي (١٢٧). (اي انسانؤ!) بيشڪ اوهان جي جنس منجهان اوهان وٽ پيغمبر آيو آهي اوهان جو ڏک مٿس اولو آهي اوهان (جي هدايت) تي حريص آهي مسلمائن تي شفقت ڪندڙ مهربان آهي (١٢٨). پوءِ جيڪـڏهن ڦرن تہ چــؤ تہ مون کي اللہ ڪافي آهي اُن کان سواءِ ڪو عبادت جو لائق نہ آهي۔ مٿس پروسو ڪيمر ۽ اُهو وڏي عرش جو مالڪ آهي (١٢٩).

جِراللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ لَوْسِيْلُكَ الْنُهُ الْكِيْنِي الْحَكِيْدِي أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبَّا أَنُ **أَوْسَ**يُثَا إلى رَجُل مِّنْهُوْ أَنْ أَنْذِ رِالنَّاسَ وَيَتْرِالَّذِيْنَ امْنُوْأَأَنَّ لَهُوُ قَدَمَصِدُقِ عِنْدَرَبِّهِمُ ۚ قَالَ الكَفِرُ وَنَ إِنَّ لِمَنَالَكِمِ ۗ مُبِيرُنُ ۖ انَّ رَيَّكُوُ اللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمْوِتِ وَالْأَرْضُ مِنْ سِتَّةِ أَتَّامِ تُتَوَاسْتَوْي عَلَى الْعُرْشِ بُكَ بُرَالْأَمْرُ مُامِنَ شَفِيْعِ إِلَّا مِدْعَ يَعُدِاذُنِهِ ذَٰلِكُ اللهُ رَبُّكُمُ فَاعْبُكُ وُلَّا أَفَلَا تَذَكُّرُونَ ۞ إِلَيْهِ رْجِعْكُوْ جَمِيْعًا وْعَدَالِلَّهِ حَقًّا إِنَّهُ مِنْدُوُّ الْخَلْقَ ثُوَّ يُعِيدُنُ لَا يَعْ: يَ الَّذِيْنَ امَنُوْا وَعِلُواالصَّالِحْتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوُّا لَهُمْ شَرَاكِ مِّنْ حَيِيْمِ وَعَذَاكِ ٱلِيُوْيَمَا كَانُوْ الْكُفُرُونَ۞ هُ الَّذِيْ جَعَلَ السُّمُسَ ضِيآءً وَالْقَبَرَ نُورًا وَّقَدَّرُهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُواعَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَاتِ مَاخَلَقَ اللهُ ذلك الإبالْحَقَّ يُفَصِّلُ الْأِيْتِ لِقَوْمِ تَعْلَمُونَ [©]اتَّ فِي اخْتِلَافِ الْيُلُ وَالنَّهُ إِل وَمَاخَلَقَ اللهُ فِي السَّلَوْتِ وَالْأَرْضِ لَالْتِ لِقَوْمِ تَتَتَّقُوْنَ ⊙

سورة يونس مڪي آهي ۽ هيءَ هڪ سؤ نو آيتون ۽ يارهن رڪوع آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلز۔ هي آيتون حڪمت واري ڪتاب جون آهن (١). ماڻهن کي (هيءَ ڳالھ) ڇو عجب ۾ وجهندي آهي جو منجهانئن هڪ مڙس ڏانهن وحي موڪليوسون تہ ماڻھن کي ڊيڄار ۽ جن ايمان آندو تن کي خوشخبري ڏي تر انھن لاءِ سندن پالٹھار وٽ وڏو مرتبو آھي۔ ڪافرن چيو تہ ھيءُ پڌرو جادوگر آهي (٢). بيشڪ اوهان جو يالڻهار آهو الله آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو (۽) وري عرش ڏانهن توج ڪيائين, (اُهو ئی) كىن كى رئيندو آهى۔ كوئى سفارش كندڙ نہ آهي پر سندس اجازت کان پوءِ۔ اهوئی اوهان جو پائٹھار اللہ آهی تنھن ڪري سندس عبادت ڪريو۔ پوءِ ڇو نہ نصيحت ولندا آهيو؟ (٣). اوهان مڙني جو ڏانھنس موٽڻ آھي۔ اللہ جو انجامر سچو آھي۔ اُھوڻي خلق کي پھريون (بہ) بٹائیندو آھي وري (بہ) کين ھن لاءِ موٽائي بڻائيندو تہ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا تن کي انصاف سان بدلو ڏئي۔ ۽ جن ز مڃيو تن لاءِ ٽهڪندڙ پاڻي ۽ ڏکوڻيندڙ عذاب انهي ڪري آهي جو ڪفر ڪيو هڻائون (۴). آهو (الله) آهي جنهن سج کي چمڪندڙ ۽ چنڊ کي روشن ڪيو ۽ اُن (چنڊ) جون منزلون هن لاءِ مقرر ڪيون تہ اوهين ورهن جو ڳاڻيٽو ۽ حساب جاثو۔ اللہ اہو سبج کان سواءِ نہ بٹایو آھی, ڄاڻندڙ قوم لاءِ نشانیون کولي بيان ڪندو آهي (٥). بيشڪ رات ۽ ڏينهن جي ڦير گهير (۾) ۽ الله جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ بڻايو تنهن ۾ پرهيزگار قوم لاءِ ضرور نشانيون اهن (٦) .

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَا وَرَضُوا بِالْحَبُوةِ الدُّنْيَأَ وَاظْهَا ثُوَّايِهَا وَالَّذِينَ هُوْعَنَ الْيَبَنَاغُفِلُونَ ٥ أُولَيْكَ مَأُوْلِهُمُ التَّارُيمَا كَانُوْ إِيكَيْهُوْنَ ۞ إِنَّ الَّذِينَ إِمَنُوْاوَ عَبِلُواالصَّالِحْتِ يَهْدِيهُمْ رَبُّهُمْ بِإِيْمَانِهِمْ يَجْرَيُ مِنْ تَحْتِمُ الْكِنْهُارُ فِي جَنّْتِ النَّعِيْمِ © دَعُومُمُ فِيهَا سُبُحٰنَكَ اللَّهُمَّ وَ يَّعِيَّتُهُمُ فِيْهَا سَلَمُّ وَالْخِرُدَعُولِهُمُ أَنِ الْحَمْدُ لِلهِ رَبِّ الْعَلَيِهِ نُنَ ۞ وَلَوْ يُعَجِّلُ اللهُ لِلنَّاسِ التَّرَّاسُيَعْجَالَهُمُ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ الْبُهُمُ أَجَلُهُمُ فَنَكَ رُالَّانِ بَيَ لا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَا فِي كُلْغَيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿ وَإِذَامَسَ الْإِنْسَانَ الصُّرُدَعَانَا لَحَنْيَهُ آوْقَاعِدًا أَوْقَالِمًا ۚ فَكَتَّا كَتَفَفَّنَا عَنْهُ ضُرَّرُهُ مَرَّ كَأَنُ لَّهُ بِدُعُنَأَ إِلَى ضُرِّعَتَ لَا كُذَالِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِيْنَ مَا كَانُوْ ايَعْمَلُوْنَ@وَ لَقَتْلَ اهْلَكُنَا الْقُزُوْنَ مِنْ قَبْلِكُوْ لتَّاظَلَمُوا لَوَجَآءَتُهُورُسُلُهُمُ بِالْبِيِّنْتِ وَمَاكَانُوْا لِيُؤْمِنُواْ كَنْالِكَ بَجُزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِيْنَ®ثُمَّرَجَعَلُنْكُوُ خَلِيْفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعُدِهِ مِ لِنَنْظُرِكِيْفَ تَعْمَكُونَ®

يونس٠١

بيشڪ جيڪي اسان جي ملڻ جو آسرو نہ ٿا رکن ۽ دنيا جي حياتيءَ ساڻ ريجهي ويا ۽ اُنهيءَ سان آرامي ٿي رهيا ۽ اُهي جيڪي اسان جي آيتن کان بي خبر رهيا (٧). اهي جيڪي ڪماڻيندا رهيا تنهن سببان اُنهن جو هنڌ باه آهي (٨). (۾) جن مڃيو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي سندن پالڻهار سندن ايمان سببان (اهڙن بهشتن ڏانهن) سڏو رستو ڏيکارينـدو, جن جي هيٺـان نعمتن وارن باغن ۾ نهرون وهنديون آهن (٩). منجهن سندن دعا (هيءَ) آهي تر اي الله! توکي پاڪائي جڳاڻي ۽ منجهن سندن آجيان سلامر آهي, ۽ سندن دعا جي پڄاڻي هيءَ آهي تر سڀ ساراه جهانن جي پالڻهار الله کي جڳائي (١٠). ۽ جيڪڏھن الله ماڻھن لاءِ مدائي جلد موڪلي ھا جھڙو ھي پنهنجي چڱاڻي جلد گهرندا آهن تر سندن (مقرر ٿيل) مدت اُنهين لاءِ پوري ڪئي وڃي ها۔ پوءِ جيڪي اسان جي ملڻ جي اُميد نہ رکندا آهن تن کي سندن گمراهيءَ ۾ حيران ڇڏيندا آهيون (١١). ۽ جنهن مهل ماڻهو کي كو ذَك پهچندو آهي (تنهن مهل) پنهنجي پاسي ڀر يا ويٺي يا بيٺي اسان کی سڈیندو آهی پوءِ جنھن مھل کانئس سندس ڈک لاہیندا آھیون (تنھن مهل اُهڙي ويساري ۾ پئجي) هليو ويندو آهي (جو) ڄڻڪ کيس جا اوکائي پهتي هئي تنهن (جي لاهڻ) لاءِ اسان کي سڏيو ئي نہ هٽائين۔ اَهڙيءَ طرح حد كان لنگهندڙ جيكي كندا آهن سو انهن لاءِ سينگاريو ويو آهي (١٢). ۽ بيشڪ اوهان کان اڳ اگهڻين) قومن جڏهن ظلم ڪيو تڏهن (کين) هلاڪ ڪيوائڻنون ۽ وٽن سندن پيغمبر چٽن معجزن سان آيـا ۽ اهـڙا نہ هـُـنا جو ايمان آثين۔ اهڙيءَ طرح ڏوهارڻ قوم کي سزا ڏيندا آهيون (١٣). وري کانٹن پوءِ ملڪ ۾ اوهان کي سندن جاڳهن تي وهارپوسون تہ ڏسون تہ اوهين ڪهڙي طرح ڪر ڪريو ٿا (١٤).

وَإِذَا ثُتُلْ عَلَيْهِ وَإِيَاتُنَا بِيِّنْتِ قَالَ الَّذِينَ لِايَرْجُونَ لِقَاءُ نَااثُتِ بِعُرُ إِن غَيْرِ لِمُنَا آوْ يَدِّ لُهُ ۚ قُلُ مَا يَكُونُ لِكَ آنُ أُبِكِّ لَهُ مِنْ تِلْقَأْتِي نَفْتِينَ إِنِ أَتَّيِبُ إِلَامَا يُوْلِي إِلَى ۗ إِنَّ أَخَانُ إِنْ عَصَيْتُ رَبُّ عَنَابَ يَوْمِ عَظِيمٍ ﴿ قُلُ لَوُشَاءُ اللهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمُ وَلَا آدُلِكُمْ بِهِ ﴿ فَقَدُ لِيَهُ أَتُ فِيَّكُوْعُمُوًا مِّنُ قَبُلِهِ ٱفَكَانَعُقِلُوْنَ®فَمَنُ ٱظْلَوُمِثِّن افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِينَا أَوْكَدُّكَ بِالْبِيِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْهُجُرِمُونَ®وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللهِ مَالايفُرُهُمُ وَلاَ يَنْفَعُهُمُ وَيَقُوْلُونَ لَمُؤَلَّا شَفَعَا وُنَاعِنْ اللَّهِ قُلْ أَتُنْيَّنُونَ اللهَ بِمَالَايَعُكُونِ السَّمْوَتِ وَلَا فِي الْكَرْضِ أَ سُبُحْنَهُ وَتَعْلَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿ وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَّاحِدَةً فَاخْتَكَفُوا وَلَوُلَّا كُلُمَّةٌ سُبَقَتُ مِنْ رُبِّكَ لَقَضِي بَيْنَهُمُ فِيُمَا فِيهِ يَغْتَلِفُونَ ﴿ وَيَقُولُونَ لَوْلِاَ انْزِلَ عَلَيْهِ الْيَهَ يُتِنُ رَّيِّهِ ۚ فَعُلُ إِنَّهَا الْغَنْثُ بِلَّهِ فَأَنْتَظِرُوْا ۚ إِنَّ مَعَكُمُ مِّنَ الْمُنْتَظِرِينَ۞

۽ جڏهن اسان جون چٽيون آيتون کين پڙهي ٻـڏائبيون آهن (تڏهن) جيڪي اسان جي ملڻ جي اُميد نہ رکندا آھن سي چوندا آھن تہ ھن کان سواءِ ڪو ٻيو قرآن آڻ يا کيس مٽاءِ۔ چؤ تر پنھنجي طرفان ان جي مٽائڻ جو مون کي اختيار ڪونهي، جيڪي مون کي وحي ڪيو ويندو آهي تنهن کان سواءِ (بئي ڪنهن جي) تابعداري تر ڪندو آهيان, بيشڪ آءٌ جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪريان تر وڏي ڏينهن جي عذاب کان ڊڄان ٿو (١٥). چؤ تہ جیکڈھن اللہ گھري ہا تہ آءٌ اُن (قرآن کي اوھان تي) نہ پڑھان ہا ۽ نڪي (الله) اُن سان اوهان کي ڄاڻائي ها! بيشڪ آءٌ اوهان ۾ هن کان اڳ (سڄي) ڄمار رهيس (تڏهن نه پڙهيمر)۔ پوءِ ڇو نه ٿا سمجهو ٢ (١٦). پوءِ اُن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي جو الله تي ڪوڙو ٺاھ ٺاهي يا سندس آيتن کي ڪوڙ ڄاڻي۔ سچ آهي تہ ڏوهاري نہ ڇٽندا (١٧). ۽ الله کان سواءِ جن کي پوڄيندا آهن سي نڪي کين ڏک پهچائيندا آهن ۽ نڪي کين سک پهچائيندا آهن ۽ چوندا آهن تر هي الله وٽ اسان جا شفاعت ڪندڙ آهن۔ چــؤ تـ اوهــين الله کي اهڙيءَ شيءِ بابت چتائيندا آهيو ڇـا جيڪا شيءِ (هو) نڪي آسمانن ۾ ۽ نڪي زمين ۾ ڄاڻندو آهي؟ اهو پاڪ آهي ۽ جنهن شيءِ کي ساڻس شريڪ ڪندا آهيو تنهن کان اُهو مٿاهون آهي (١٨). ۽ (اصل) ماڻهو هڪ ٽوليءَ کان سواءِ نہ هئا پوءِ اختلاف ڪيائون۔ ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالثهار جو حڪمر آڳ ٿيل نہ هجي ها تر جنهن (ڳالھ) بابت اختلاف ڪن ٿا تنهن جو سندن وچ ۾ فيصلو پورو ڪيو وڃي ها (١٩). ۽ چوندا آهن تہ سندس پالڻهار کان مٿس ڪو معجزو ڇو نہ لاڻو ويو آهي؟ چؤ تہ ڳجھ (جي خبر) الله کان سواءِ ٻئي ڪنهن کي نہ آهي پوءِ انتظار ڪريو آءِ بہ اوهان سان گڏ انتظار ڪندڙ آهيان (٢٠).

وَإِذَّا أَذَفُنَا النَّاسَ رَجْمَةً مِّنَ بِعِيْ ضَرَّاءَ مَسَّتُهُمُ إِذَا لَهُمُ مَّكُوُّ . فَ ٱلمَا يَنَا قُلُ اللَّهُ ٱسْرَعُ مَكُوًّا إِنَّ رُسُلَنَا كُلُتُنَّهُ فِي مَا تَعْكُوُونَ © هُوالَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَكِرْحَتِّي إِذَا كُنتُمْ فِي الْفُلْكِ وَ جَرَيْنَ بِهِوْ بِرِيْحِ طِبِّيةِ وَقُوحُوْ إِيهَا عَآءُ تُهَارِيْحُوْ عَاصِفٌ وَيَجَاءُهُوُ الْمُوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانِ وَظَنْوا أَثَمُمُ الْحِيْطِ بِمُ دْعَوا الله عُوْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ مَ لَينَ الْغَيْتَنَامِنُ هٰذِهِ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الشَّكِرِينَ@فَكَمَّأَأَغُلهُمُ إِذَاهُمُ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْر الْحَقُّ آلَاتُهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغُيُّكُمْ عَلَى انْفُسِكُمْ مِّتَنَاءَ الْحَيْوةِ الدُّنْيَا ثُوَّ الْمُنَامَرُحِيُّكُوُ فَنُنَيِّئُكُوْ بِمَاكُنْتُوْتَعَمَّكُوْنَ ﴿إِنَّهَا مَثَالُ الْحَلُوةِ النُّ نُيَاكُمُمَّ إِ أَنْزَلْنَهُ مِنَ السَّمَا ۚ فَاخْتَكُطُ بِهِ نَيَاتُ الْأَرْضِ مِتَايَأْكُلُ النَّاسُ وَالْإِنْعَامُرْحَتِّي إِذَا ٱخَذَتِ الْرَكْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّتِّيَتُ وَظَنَّ اهْلُهَآ أَنَّهُمُ قَٰدِرُونَ عَلَيْمَاۤ أَتُلَهَٓ آ آمُونَالْمُلْأَ أَوْنَهَارًا فَجَعَلْنَهَا حَصِيدًا كَانَ لُـُهُ تَغْنَى ۑٵڵۯؘڡؙۺڰٮ۬ٳڮ نُفَصِّلُ الْإِيتِ لِقَوْمِتَيَفَكُوَّوْنَ ۖ وَاللهُ يِدُعُوْ َ إِلَى دَارِ السَّالِمِ وَيَهُدِي مَنْ يَشَا أَرُالِي حِرَاطِ مُسَتَّقِيْمُ

۽ جڏهن ماڻهن کي تڪليف پهچڻ کان پوءِ (پنهنجي) ٻاجھ (سان سک جو مزو) چکائيندا آهيون (تڏهن) اتي جو اُتي اُنهن کي اسان جي آيٽن ۾ بدگمانيون (ئينديون) آهن۔ چؤ تر اللہ رٿ رٿڻ ۾ ڏاڍو تڪڙو آهي۔ بيشڪ جيڪي اوهين بڇڙيون رٿون ڪندا آهيو سي اسان جا ملائڪ لکندا آهن (۲۱). اُهو (الله) آهي جيڪو اوهان کي بر ۽ درياڻن ۾ گهمائيندو آهي تان جو جڏهن ٻيڙين ۾ هوندا آهيو، ۽ (آهي پاتيڻن سميت) سٹائن وائن سان هلنديون آهن ۽ اُنهن سان سرها ٿيندا آهن تہ اوچتو کين آڻائو واءُ پهچندو آهي ۽ کين چوڌاري لهر ايندي آهي ۽ ڀانئيندا آهن تر بيشڪ (اُها) کين ويڙهي ويئي (تڏهن) الله جي عبادت ۾ سچائيءَ وارا ٿي کيس سڏيندا آهن, (۽ چوندا آهن) تر جيڪڏهن هن (مصيبت) کان اسان کي بچائين تر ضرور شڪراني ڪندڙن مان ٿينداسون (٢٢). پوءِ جنهن مهل کيّ بچايائين (تنھن مھل) اُتي جو اُتي ملڪ ۾ ناحق شرارت ڪندا آھن۔ اي انسانؤ! اوهان جون شرارتون اوهان تي ئي آهن (هيءُ) دنيا جي حياتي جو فائدو (لڏوً) وري اوهان جو موٽڻ اسان ڏانهن آهي پوءِ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي اوهان کي سُڏ ڏينداسون (٢٣). دنيا جي حياتيءَ جو مثال رڳو اُنهيءَ پاڻيءَ وانگر آهي جنهن کي آسمان کان وسايوسون پوءِ ساڻس زمين جاً (اُهيّ) سلا رليا مُليا جن مان ماڻهو ۽ ڍور کائيندا آهن_ تانجو جنهن مهل زمين پنهنجي ساوڪ ورتي ۽ سينگاري ۽ سندس رهڻ وارن ڀانيو تہ پاڻ مئس وس وارا آهن (تنهن مهل) اوچتو اُن کي رات جو يا ڏينهن جو اسان جو حڪم پهتو پوءِ اُن کي لڻيل (ناس) ڪري ڇڏيوسون ڄڻڪ كاله ئي نه هئي۔ اهڙي طرح سمجهندڙ قوم لاءِ نشانيون كولي بيان كندا آهيـون (٢۴). ۽ الله سلامتيءَ جي گهر ڏانهن سڏينـدو آهي۔ ۽ جنهن کي وڻيس تنهن کي سڌيءَ واٽ ڏانهن هدايت ڪندو آهي (٢٥).

لِلَّذِينَ آحْسِنُواالْحُشْنِي وَزِيَادَةٌ وَلِايْرِهُونُ وُجُهُونُ وَيُوكِّلُا ذِلَّةُ الْوَلِيْكَ ٱصْحِبُ ٱلْحِنَّةِ هُمْ فِيهَا خِلْدُونَ۞وَالَّانِ أَنْ مُنَّكِبُوا التيتات جَزَاءُسِيّنَةٍ بِمِثْلِهَا وْتَرْهَقَهُمُ ذِلَّةٌ مَالَهُمُوسِّنَ اللهِ مِنُ عَاصِمٍ كَأَنَّهَا أَغُشِيَتُ وُجُوهُهُمْ قِطَعًامِّنَ الَّيْلِ مُظِّلًا اُولَٰہٰكَ اَصْحَابُ النَّارِّهُمُ فِيْهَا خَلِلْمُونَ®وَ يَوْمَرِنَحْشُرُهُمُ جَمِيْعَا تُتَوَّنَقُولُ لِلِّنَائِنَ اَشُرَكُوْ امْكَانَكُو ٱنْتُو وَشُرِكًا وُكُونً فَزَيِّلْنَابِنَنَهُ ۗ وَقَالَ شُهُۥكَأَوْهُمْ مَّاكُنُدُواكَانَاتَعُنُكُونَ⊙ فَكُفَى بِاللَّهِ شَهِيلًا الِّينَنَا وَيَنْنَا أُونِكُمُ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَ تِكُمُّ لَغْفِلِهُنَ®هُنَالِكَ تَبَنُّؤُا كُلُّ نَفْسٍ مَّأَاسَلَفَتُ وَرُدُّوْلِلَ اللهِ مَوْللهُمُوالْحَقّ وَضَلَّ عَنْهُمُ مَّا كَانُوْايَفْتَرُوْنَ۞ قُلْ مَنْ زُزُقُكُمُ مِنَ التَّمَاءُ وَالْأَرْضِ آمَّنُ تَمُلكُ التَّمْعَ وَالْأَرْضَارُ وَ *ڽٛڲؙۏۣڿؙٵڵؾۜٙڡؚڹ*ؘٵڵؠٙؾؾؚۘۘۅؘڲؙۼۛڔۣڿؙٵڷؠٙؾۜڡ؈ؘٵڵڲۜۅؘڞؙؾؙػؠۣٞڒ الْأَمُرُّ فَسَيَقُوْلُونَ اللهُّ فَقُلُ اَفَلاَ تَتَّقُوُنَ®فَذَالِكُوْ اللهُ رَجْمُ الْحَقُّ فَمَاذَابِعُدُ الْحِقِّ إِلَّا الصَّلْكُ فَأَتَى تُصُرَفُونَ ۞كَنْ لِكَ حَقَّتُ كُلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنِ فَسَقُوْاَانَّهُوُلَانُوُمِنُوْنَ[©]

جن چڱائي ڪئي تن لاءِ (اهڙي) چڱائي بلڪ وڌيڪ آهي۔ ۽ سندن منهن کي نکي ڪارنهن ۽ نڪي خواري ويڙهيندي۔ اهي بهشتي آهن, اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (٢٦). ۽ جن بڇڙائي ڪمائي تن لاءِ اُن جهڙي بڇڙي سزا آهي ۽ کين خواري ڍڪيندي۔ اُنهن کي الله (جي عذاب) کان ڪو بچائيندڙ نہ آهي، ڄڻڪ سندن منهن کي اونداهيءَ رات مان ٽڪرا ڍڪايا ويا آهن_ اهي دوزخي آهن, منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (٢٧). ۽ جنهن ڏينهن اُنهن مڙني کي گڏ ڪنداسون وري مشرڪن کي چوندا سون تہ اوھين ۽ اوھان جا (اللہ سان ٽھرايل) شريڪ پنھنجي ھنڌ بيھو, پوءِ سندن وچ ۾ جدائي وجهنداسون ۽ سندن شريڪ چوندا تر (اوهين) اسان کي پوڄيندڙ نهيؤ (٢٨). پوءِ اسان جي ۽ اوهان جي رچ ۾ الله شاهد ڪافي آهي تر اسين اوهان جي پوڄا کان ضرور بيخبر هئاسون (٢٩). ان هنڌ سب ڪنهن ماڻهوءَ جيڪي اڳي موڪليو هوندو سو (اُهو) لهندو ۽ پنهنجي سچي ڌڻيءَ الله ڏانهن موٽايا ويندا ۽ جيڪو ٺاه ٺاهيائون ٿي سو کانئن يلجي ويندو (٣٠). چؤ تر اوهان کي آسمان ۽ زمين مان ڪير روزي ڏيندو آهي؟ ڪنن ۽ اکين جو ٻيو ڪير مالڪ آهي ڇا؟ ۽ ڪير جيئري کي مئي مان ڪيندو آهي؟ ۽ ڪير ڪمن کي رٿيندو آهي؟ پوءِ ستت ئي چوندا تر الله! پوءِ چؤ تر ڇو نہ ڊڄندا آهيو؟ (٣١). پوءِ اُهوئي اوهان جو سچو پالڻهار الله آهي, پوءِ سڄ کان پوءِ گمراهيءَ کان سواءِ (ٻيو) ڇا آهي؟ پوءِ ڪيڏي جو ڪيڏي ٿيرايا وڃو ٿا؟ (٣٢). اهڙيءَ طرح تنهنجي ٻالڻهار جو حڪم اُنهن بدڪارن تي لازم ٿيو آهي جو اهي ايمان نہ آڻيندا (٣٣).

قُلْ هَلْ مِنْ شُرِكًا لِكُوْمَ أَسَدُكَ وُالْخَلْقَ ثُمَّا يُعِيْكُ فَا قُلِ اللَّهُ سَنُدَةُ الْخُلُقِ ثُمَّ يُعِينُ هُ فَأَنِّى ثُوُّ فَكُدُّنَ® قُلْ هَلُ مِنْ شُرَكا إِلَمْ مِّنَ يَهْدِئَ إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللهُ يَهْدِيُ لِلْحَقِّ ٱفَكَنَ يَهُدِئُ إِلَى ٱَكُتِّى ٓاَحَقُّ ٱنۡ يُتَّبَعُ ٓامِّنۡ لَا يَهِدِئۡ إِلَّاۤ اَنۡ يُهُدٰئَ هَاكُمُّ كَيْفَ تَعَكَّمُونَ ۞وَمَايِنَّتِيعُ ٱكْثَرُهُمْ وَالْأَطْنَا أِنَّ الطَّنَّ لَايُغْنِيُ مِنَ الْحُتِّ شَيْئًا أِنَّ اللهَ عَلِيْهُ لِمَا يَفْعَلُونَ ®وَمَا كَانَ لَمْذَا الْقُوْاكُ آنُ يُّفْتَرِي مِنَ دُوْنِ اللهِ وَلِكِنْ تَصُدِيْقَ الَّذِي بَثْنَ يَكَيْهُ وَتَقَصِّيلَ الكَتْبِ لَارَيْبَ فِيُهِ مِنْ رَبِّ الْعَلَمِيْنَ ﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَابُهُ ۚ قُلْ فَاتُواْ إِبْمُورَةٌ مِثْلِهِ وَادْعُواْ مَنِ اسْتَطَعْتُورْقِنُ دُونِ اللهِ إِنْ كُنْتُوطِ وِيْنَ©َبُلُ كَذَّبُوا بِمَالَةُ يُحِيُطُوا بِعِلْمِهِ وَلِمَّا يَأْتِهِمْ تَاوُيلُهُ كُذَٰ لِكَ كُذَّبَ النائن مِنْ قَالُهِمْ فَانْظُرُ كُمْفَ كَانَ عَاقِمَةُ الظَّلِيهُ فَعَ"َ وَ نْهُوْمَ مِّنَ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُومَّنَ لَايْزُمِنُ بِهِ وَمِنْهُ وَمَنْكَ أَعْلَوُ لْتُفْسِدِينَ ٥٠ إِنْ كَنَّ نُولِكِ فَقُلْ لِيَّكُلِّهُ وَلَكُمْ عَمَلُكُمُ ۗ ةْ بَرِنْعُوْنَ مِتَّا اَهْمَلُ وَ اَنَا بَرِثَىٰ يُسِّتَا تَعْمَلُوْنَ ®

چؤ تہ اوهان جي معبودن مان ڪو آهي ڇا جيڪو خلق کي نئين سر بڻائي وري کين (ماري) موتـاڻي جياري چؤ تـ الله نئين سر خلق کی بڻائی ٿـو وري کيس موٽائي جياريندو, پـوءِ اوهـين ڪيڏي جو ڪيڏي ڦيرايا ويندا آهيو؟ (٣۴). چؤ تـ اوهان جي معبودن مان ڪو آهي جو حق ڏانھن ڪنهن کي هدايت ڪري؟ چؤ تر الله حق ڏانهن سڏو رستو ڏيکاريندو آهي۔ پوءِ جيڪو حتن ڏانهن سڏو رستو ڏيکاري سو تابعداري ڪرڻ جو وڌيڪ حقدار آهي يا أهو جيڪو (پاڻ) رستي ڏيکارڻ کان سواءِ رستو نه لهندو هجي؟ پوءِ اوهان کي ڇا ٿيو؟ ڪيئن فيصلو ڪريو ٿا! (٣٥). ۽ اَنهن مان گھٹا رڳو گمان تي هلندا آهن۔ بيشڪ گمان سچ جي پورائي ڪجھ بر نه كندو آهي_ بيشك جيكي كندا آهن سو الله جاڻندڙ آهي (٣٦). ۽ هيءُ قرآن الله كَان سواءِ كنهن جو بڻايل نہ آهي پر كانشس اڳ جيڪي ڪتاب آهن تن جي تصديق ڪندڙ آهي ۽ حڪمن کي کولي بيان ڪندڙ آهي منجهس ڪو شڪ ز آهي (تر) جهانن جي پالڻهار کان آهي (٣٧). يا چوندا آهن ته (محمد ﴿ اللهِ) أهو پاڻؤن ٺاهيو آهي۔ چؤ ته جيڪڏهن سچا آهيو تہ ان جهڙي ڪا سورت آڻيو ۽ الله کان سواءِ جنهن کي (سڏي) سگهو تنهن کي سڏيو (٣٨). بلڪ جنهن علمر کي پهچي نہ سگھيا تنهن کي ڪوڙ ڀانيائون ۽ اڃا وٽن سندس وعدن جي سچاڻي نہ آئي آهي۔ جيڪي کانئن اڳ هئا تن بہ اهڙيءَ طرح ڪوڙ ڀانيو هو پوءِ ڏس نہ ظالمن جي پڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي! (٣٩). ۽ منجهانئن ڪو اُن (قرآن) تي ايمانَ آڻيندو آهي ۽ منجهانٽن ڪو ان تي ايبان نہ آڻيندو آهي۔ ۽ تنهنجو پالڻهار فساد ڪندڙن کي وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي (۴۰). ۽ جيڪڏهن توکي ڪوڙو ڀانئين تر چؤ مون لاءِ منهنجو عمل ۽ اوهان لاءِ اوهانجو عمل آهي. جيڪي (آءٌ) ڪريان ٿو تنهن کان اوهين ڇٽل آهيو ۽ جيڪي (اوهين) ڪريو ٿا تنهن کان آء بيزار آهيان (۴۱).

وَمِنْهُوْمَ مِّنْ تَكْنَهُمُعُونَ الْمُكَ ۚ أَفَانُتَ ثُسُمِعُ الصُّمَّ وَلَوْكَانُوْا لاَيعُقِلُونَ®وَمِنْهُومَّنَ بَنْظُوْ اِلْنُكَّ أَفَانْتَ تَهْدِي الْعُثُيُّ وَ لَوْكَانُوْ الْايْنُصِرُوْنَ ®إِنَّ اللهَ لَانْطِلِوُ النَّاسَ شَيْئًا وَ لَكِنَّ التَّاسَ أَنْفُنَهُ هُو يُطْلِمُونَ ۞ وَتَوْمَ يُعْتَرُهُ وَكَأَنَ لَهُ يَلْبَتُو ۗ إِلَّا سَاعَةً مِنَّ النَّهَارِيَتَعَارِفُونَ بَنْنَهُو ۚ قَلْ خِيرَالَّذِينَ كُنَّارُوا بلِقَاآء اللهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ @وَإِمَّا نُرِينَكَ بَعْضَ الَّذِي نَيِدُهُمُ أَوْنَتُوَقِّينَكَ فَإِلَيْنَامُرْجِعُهُمُوثُوَّ اللهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَكُوْنَ®وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّيْدُولُ ۚ فَإِذَ اجَآءَرَيْنُوْلُهُمْ تَضِّىَ بَيْنَهُمُ مَالْقِسْطُ وَهُولَائِيُّلِكُونَ©وَيَقُونُونَ مَتَى هٰذَاالُوعَدُ إِنْ كُنْنُهُ صِيدِقِينَ®قُلُ لَا آمُلكُ لِنَفْيِينَ ضَرَّا وَلاَفَعُا الْأَمَا شَأَءُ اللهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ إَجَلُ إِذَاجَاءً أَجَلُهُمُ فَلَايَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلاسَتَفْدِمُونَ®قُل ارَءَيْتُمْ إِنْ اَسْكُمْ عَدُ الْهُ سَاتًا أَوْنَهَارًا مَّاذَ ايسْتَعُجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ۞ تُعَزِّلْذَا مَا وَقَعَ امْنَتُمُ بِهِ * آكِيَ وَيُركُنُكُونَ مِعَنَّتُهُ مِعَنَّتُهُ عِبْدُرَ @ تُحَةِ فِيلُ لِلَّذَيْنَ ظَلَمُوا ا ذُوْقُوْاعَدَابَ الْخُلُدِا هَلُ تُجْزَوُنَ الْابِمَا كُنُتُوْتَكُسِبُونَ ۞

يعتذرون ١١

۽ منجهائشن ڪي تو ڏانهن (ڪُن ڏيئي قرآن کي) پـڏندا آهن پوءِ تون ٻـوڙن کي ٻـــُـاڻيندين ڇا جيتوڻيڪ نہ سمجهندا هجن؟ (۴۲). ۽ منجهانئن ڪوئي توڏانهن نهاريندو آهي پوءِ انڌن کي سڏو رستو ڏيکاريندين ڇا؟ جيتوڻيڪ ڏسندائي نہ هجن (۴۳). الله ماڻهن تي ڪجھ ئي ظلم نہ ڪندو آهي پر ماڻهو پاڻ تي پاڻ ظلم ڪندا آهن (۴۴). ۽ جنهن ڏينهن (الله) کين گُڏ ڪندو تنهن ڏينهن ڄڻڪ (دنيا ۾) ڏينهن جي هڪ گهڙيءَ کان سواءِ (وڌيڪ) ترسيائي نہ هئا پاڻ ۾ هڪ ٻئي کي سڃاڻندا۔ بيشڪ جن الله جسي ديـدار کي ڪــوڙ ڀانيو تن نقصان پــاتو ۽ هــدايت وارا نـ هئا (۴۰). ۽ جيڪو انجام ساڻن ڪريون ٿا تنهن منجهان ڪجھ جيڪڏهن توکي ڏيکاريون يا توکي فوت ڪريون ته (هر حال ۾) سندن موٽڻ اسان ڏانھن آھي وري جيڪي ڪندا آھـن تنھن تــي آللہ شاھـد آهي (٣٦). ۽ سڀ ڪنهن اُست لاءِ هڪ پيغمبر آهي, پوءِ جَڏهن سندن پيغمبر آيو (تڏهن) سندن وچ ۾ انصاف سان نبيروڪيو ويو ۽ اُنهن تي ظلم نر ڪيو ويو (۴۷). ۽ چوندا آهن تہ جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تہ اهو انجام كَذْهِن تَنْيَنْدُوعُ (۴۸). چؤ تَّدَ (آءٌ) الله جي مرضيءَ كان سواءِ پاڻ کي نه کي ڏک ۽ نه کي سک پهچائي سگهان ٿو سڀ ڪنهن اُت لاءِ هڪ مدت آهي_ جڏهن سندن (ٺهرايل) مدت پهچي ٿي تڏهن هڪ گهڙي نڪي دير ڪندا ۽ نڪي اڳيرو ريندا (۴۹). چؤ تر مون کي خبر ڏيو تر جيڪڏھن سندس عذاب رات جو يا ڏينھن جو اوھان تي آچي (تر ڇا كري سگهندؤ)؟ دّوهاري أن مان ڇاجي تكڙ گهرندا آهن؟ (٥٠). وري جنهن مهل (أهو) پهچندو (تنهن مهل) اُن تي ايمان آثيندؤ ڇا؟ (چيو ويندن تر) هاڻي (مجيوًا؟ ۽ بيشڪ (اڳي) اُن کي تڪڙو گهرندا هيؤ (٥١). وري ظالمن کي چيو ويندو ته هميشگيءَ وارو عذاب چکو, جيڪي اوهين ڪمائيندا هيؤ تنهن کان سواءِ ٻيو ڪو بدلو اوهان کي نہ ڏبو (٥٢).

وَيُعَتِّنُهُ وَكَا أَحَةً مُدَّقِلُ إِي وَرَقِّي إِنَّهُ لِحَقَّ وَمَاالِلَّهُ بِمُعْيَيْنِ وَلَوْأَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلْمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَكَتْ بِهُ وَأَبِيُّ وِالنَّمَالَةُ لَتَارَاوُاالْعَدَاتَ وَقَضِيَ بَدُنَهُمُ بِالْقَسْطِ انَّ يِلْهِ مَا فِي التَّهُوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ الْآلِاتِّ وَعُدَالِلهِ حَقِّ وَلَكِنَّ ٱكَثْرُ هُمُهُ لِانْعَلَيْهُ نَ@هُمُ يُخِي وَيُمِنْتُ وَالنَّهِ تُنْحَعُونَ @أَتُكُمُ النَّاسُ قَدُ حَاءَتُكُونُةُ عَدْعَظَةً مِنْ أَنَّكُهُ وَشَفَّاءُلِّمَا فِي الصُّدُوثُ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ⊙قُلْ بِفَضْلِ اللهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَينْ لِكَ فَلَيْفُرُوْاْ هُوَ خَارُثُمِمَا مُجْمِعُونَ ®قُلْ أَدَّ مَنْكُوْمَا أَنْ ْ لَا اللهُ لَكُهُ مِّنُ يِّرْزِقِ فَجَعَلْتُهُ وَيَنْهُ حَرَامًا وَّحَلِلاَّ قُلْ اللَّهُ اَذِنَ لَكُهُ أَمُّعَلَى الله تَفْتُرُوْنَ®وَمَاظُرُى الَّذِينَ مَنَ يَفْتُرُوْنَ عَلَى الله الْكَنْكَ يَدُمُ الْقُلْمَةُ إِنَّ اللَّهَ لَنُوْفَضُلِّ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ كُتُوَكُّمُهُ لِاَيَتُكُوُ وَنَ فَوَمَا تَكُونُ فِي شَكَانِ وَمَاتَتُكُوامِنَهُ مِنَ قُوْانَ وَلاَتَعْمَالُونَ مِنْ عَمِلِ الْأَكْنَاعَلَيْكُوْ شُهُوْ دَّالِذْتُفِيْضُوْنَ نِيهُ وَمَايَعُزُكُ عَنُ رَبِّكَ مِنْ مِّنُقَالَ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلاَ فِي التَّمَآ وَلَّا أَصُغَرَمِنَ ذٰلِكَ وَلَّا ٱلْمَرَالَّا فِي كُتْبِ تُمِينُنِ ۞ یعتذرون۱۱ یونس ۱۰

۽ توکان خبر پڇندا آهن تر اِهو (وعدو) سچ آهي؟ چؤ تر هائو! مون کي پنهنجي پالڻهار جو قسم آهي تر ضرور سچ آهي, ۽ اوهين ٿڪائڻ وارا نہ آهيو (٥٣). ۽ جيڪڏهن سڀ ڪنهن ظلم ڪندڙ شخص کي جيڪي زمين پر آهي سو (سڀ) هجي ها تہ ضرور پنهنجي عوض ڏئي ها! ۽ جڏهن عذاب ڏسندا تڏھن اندر (ئي اندر) ۾ لڄي ٿيندا, ۽ سندن وچ ۾ انصاف سان نبيرو کيو ويندو ۽ اُنهن تي ظلم نہ کيو (۹۴). خبردار! جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو الله جو آهي۔ (پنهنجي عوض ڏيئي نہ سگهندؤ") خبردار الله جو انجام سچو آهي پر انهن مان گهڻا نہ ڄاڻندا آهن (٥٠). اُهو جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي ۽ اوهين ڏانهس موٽايا ويندؤ (٥٦). اي انسانو! اوهان جي پالڻهار کان اوهان وٽ نصيحت ۽ جيڪا (بيماري) سينن ۾ آهي تنهن لاءِ شفا ۽ مؤمن لاءِ هدايت ۽ رحمت آئي آهي (٥٧). چؤ تر الله جي فضل سان ۽ سندس ٻاجھ سان (قرآن نازل ٿيو آهي) يوءِ اُن سان خوش ٿيڻ گهرجين۔ جيڪي گڏ ڪندا آهن تنهن کان اُهو ڀِلو آهي (٥٨). چؤ تر ڪجھ ڏسو ٿا؟ تہ اللہ روزيءَ مان جيڪي اوهان لاءِ لاڻو آهي پوءِ منجهانئس اوهان (ياڻ) ڪجھ حرام ۽ ڪجھ حلال ڪيو آھي۔ چؤ تہ اللہ اوهان کي موڪل ڏني آهي ڇا يا الله تي ٺاھ ٺاهيندا آهيو؟ (٥٩). ۽ جيڪي اللہ تي ڪوڙ ٺاهيندا آهن تن کي قيامت جي ڏينھن ڪهڙو گمان آهي اتَّ کين عَذَاب نہ ڪندو ڇا)؟ بيشڪ الله ماڻهن تي ضرور وڏي فضل ڪرڻ وارو آهي پر اُنهن مان گهڻا شڪرانو نہ ڪندا آهن (٦٠). ۽ ڪنهن بہ حال ۾ نہ هوندو آهين ۽ الله جي طرف کان آيل قرآن مان جيڪي ڪجھ پڙهندو آهين ۽ ڪوبر ڪمر اوهين نہ ڪندا آهيو جڏهن منجهس لڳا رهندا آهيو مگر اسين (هر حال ۾) اوهان وٽ حاضر هوندا آهيون۔ ۽ تنهنجي پالڻهار کان ذري جيترو بر نر ڪي زمين ۾ نر ڪي آسمان ۾ (ڪجھ) ڳجهو رهندو آهي ۽ نر ڪي اُن کان ٿورو ۽ نر ڪي گهڻو, پر (سڀ) پڌري ڪتاب ۾ (لکيل) آهي (٦١).

ٱلآإنَّ ٱوْلِيآءَاللهِ لِاخَوْثُ عَلَيْهِمْ وَلِاهُمُ يَعُزَنُونَ ﴿ ٱلَّذِيْنَ الْمَثُوُّا وَكَانُوْ اَيَتَّقُونَ۞ُلَهُوُ الْمِثْرِي فِي الْحَدُوَّ الدُّنْمَا وَفِي الْأَخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكُلمْتِ اللهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفُوزُ الْعَظِيْهُ ﴿ وَلَا يَحْزُنُكَ قُولُهُمُ إِنَّ الْعِبَّرُ قَالِيُّهِ جَمِيْعًا مُهُوَ السَّبِمِيْعُ الْعَلِمُو الْأَلِنَّ اللَّهُ مَنْ فِي السَّمَا إِنَّ اللَّهُ مِنْ فِي السَّمَا وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَكَيْعُ الَّذِينَ يَدُعُونَ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ شُرَكَّاءُ إِنَّ يَكْبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُـوْ إِلَّا يَخُرُصُونَ®هُوالَّإِنِيُ جَعَلَ لَكُوالَّيْلَ لِتَسُكُنُوُا فِيُهُ وَالنَّهَارَمُبُصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَا لِمِتِ لِقَوْمِ كَتُسْمَعُدُن@قَالُوااتُّخَذَاللَّهُ وَلَكَااسُيْحُنَهُ ثُمُوالَّغَيْنُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوِتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنْ عِنْ مَاكُومِينَ سُلْظِي بِهِٰذَا ﴿ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ٥٠ قُلُ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللهِ الْكَذِبِ لَا يُفْلِحُونَ أَمْنَاعُ فِي النُّ نَيَاتُكُمُّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمُ ثُمَّ نُنِيْقَهُ مُو الْعَكَابَ الشَّكِيْكَ بِمَا كَانُوْايِكُفُنُ وُنَ۞

يعتذرون ١١

خبردار! الله جي پيارن کي نڪي ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا (٦٢). جن ايمان آندو ۽ پرهيزگاري ڪئي اٿن (٦٣). تن لاءِ دنيا جي حياتيءَ ۽ آخرت ۾ خوشخبري آهي۔ اللہ جي حڪمن کي ڪا ڦير گھير ڪانهي۔ اها ئي وڏي مراد ماڻڻ آهي (٦۴). ۽ سندن ڪا بہ ڳالھ توکي نہ ڏکوئي۔ بيشڪ سمورو غلبو الله جو ئي آهي۔ اُهو ٻـڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (٦٥). خبردار! جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو يقينا الله جو آهي۔ ۽ جيكي الله كان سواءِ ٻين شريكن جي عبادت كندا آهن سي (حقيقت ۾) گمان کان سواءِ ٻئي جي تابعداري نہ ڪندا آهن ۽ اُهي رڳو الكالمازي هلندا آهن (٦٦). أهو (الله) آهي جنهن اوهان لاءِ رأت كي هن ڪري بڻايو تر منجهس آرام ڪريو ۽ ڏينهن کي روشن بڻايائين بيشڪ ان ۾ ٻـڏندڙ قوم لاءِ نشانيون آهن (٦٧). ڪافر چون ٿا تہ اللہ (پنهنجي لَاءِ) ُ اوَلاد ورَتُو أَهي, اهو پاڪ آهي۔ اهو بي پرواه آهي۔ جيڪي آسمانن ۾ آهي, ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو اُن جو آهي۔ هن (پُٽ جي چوڻ) بابت ارهان وٽ ڪا سند نہ آهي۔ جيڪي نہ ڄاڻندا آهيو سو ڇو الله تي چوندا آهيو؟ (٦٨). چؤ تر جيڪي الله تي ڪوڙو ٺاه ٺاهيندا آهن سي يقيناً نر چٽندا (٦٩). دنيا ۾ ڪجھ آسودو گذران هوندن وري اسان وٽ سندن موٽڻ آهي وري کين انهيءَ سببان سخت عذاب چکائيندا سون جو ڪفر ڪندا آهن (٧٠) .

وَاثُلُ عَلَيْهِمُ نَهَا نُذْيِحِ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ لِقَوْمِ إِنَّهُ مِإِنْ كَانَ كُوْ عَلِيْكُمُ مُّقَافِيُ وَتَذُكِيرِيُ بِالنِّ اللهِ فَعَلَى اللهِ تَوَكَّلُكُ فَأَجُهِ مِعُوَّآ ٱمْرُكُهُ وَنُسْرُكُمُ عَنُونُتُمَّ لا يَكِنْ أَمُونُكُو عَلَيْكُهُ عُبَّنَةٌ ثُمَّا اقْضُو ٓ النَّ لاَتُنْظِرُون فَإِنْ تَوَكَّيْتُو فَهَاسَأَلْتُكُونِينَ أَجْرِلْنُ أَجْرِي ِالْاَعَلَىٰ اللهٰ وَأُمِونُ أَنَ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ۞فَكَذَّ بُوْهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنُ مَّعَهُ فِي الْقُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِّيفَ وَاغْرَقْنَا الَّذِينَ كَنَّ بُوْ إِيالِيتِنَا قَانَظُرُ كَيْفَ كَانَ عَلَقِتَهُ ٱلْمُنْذَرِينَ[©] تُعْرَبَعَنُنَامِنُ بَعْلِ ﴿ رُسُلًا إِلَّ قَوْمِهِمْ فَجَأَّ وُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَاكَانُوْ النُّؤُمِنُو المِمَاكَدُّ بُو اللهِ مِنْ قَبْلُ كَذَٰ إِلَى نَطْبَعُ عَلَى قُلُوْبِ الْمُعْتَدِينَ ۖ ثُمَّ بَعَثْنَامِنَ بَعِيْدِهِمْ مُثُولِمي وَهَارُوْنَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَابِهِ بِآلِيتِنَا فَالْسَكَنْبُوْوا وَكَانُوْا قَوْمًا كَجُرِمِينَ® فَكُمَّا حِآ أَمُهُو الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوَّ إِنَّ هِذَالْسِحْرُمُيُهُنَّ ۞ قَالَ مُوْسَىَ اَتَقُوْلُوْنَ لِلْجَقِّ لَمَّا عِلَّاءَكُوْ ٱلِبِعُرُهٰ ذَاْ وَلا يُعْلِعُ السُّحِرُونُ°قَالُوَّ الْجِنْتَنَالِتُلْفِتَنَاعَتَاعَتَّاوَجَدُنَاعَلَيُهِ ابْآءُنَا وَتُكُونَ لِكُمَا الْكِبُرِيَا ۚ فِي الْأَرْضِ وَمَا غَنِي كُلُمَا الْمُؤْمِنِينَ⊙

يعتذرون ١١

۽ نوح جو قصو کين پڙهي ٻـڏاءِ۔ جڏهن پنهنجي قوم کي چيائين تر اي منهنجي قوم! جيڪڏهن منهنجو رهڻ ۽ الله جي آيتن سان منهنجي نصيحت ڏيڻ اوهان تي ڳري ٿي آهي تر الله تي پروسو ڪيمر پوءِ پنهنجي رٿا ۽ پنهنجن شريڪن جي مدد سان گڏجي صلاح ڪريو پوءِ اوهانجي رٿا اوهان کان ڳجهي نہ رهي تہ پوءِ مون سان اجو وڻيو سو) ڪري گذرو ۽ مون کی دِر نہ ڏيو (٧١). پوءِ جيڪڏهن (منهنجي چوڻ کان) ڦريؤ اتر ڇا ٿيو؟) مون اوهان کان ڪو اُجورو نہ گهريو هو, منهنجو اجورو اللہ کان سواءِ ٻئي تي نہ آهي ۽ مون کي حڪمر ڪيو ويو آهي تہ مسلمانن مان هجان (٧٢). پوءِ کيس ڪوڙو ڀانيائون پوءِ کيس ۽ جيڪي ٻيڙيءَ ۾ ساڻس هئا تن کي بچايوسون ۽ کين اُنهن (ڪافرن) جو جانشين ڪيوسون، ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڀانيو تن کي ٻوڙيوسون، پوءِ ڏس تر جن کي ڊيڄاريو ويو هو تن جي پڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي! (٧٣). وري ان (نوح) کان پوءِ (گھٹا) پيغمبر سندن قوم ڏانھن موڪليا سون پوءِ وٽن پڏرن معجزن سان آيا پوءِ اهڙا نہ هئا جو جنھن شيءِ کي پھريائين ڪوڙ ڀانيو هئائون تنهن تي ايمان آڻين۔ اهڙيءَ طرح حد کان لنگهندڙن جي دلين تي مهر هڻندا آهيون (٧۴). وري کانئن پوءِ موسيٰ ۽ هارون کي فرعون ۽ سندس سردارن ڏانهن پنهنجن معجزن سميت موڪليوسون پوءِ وڏاڻي ڪيائون ۽ ڏوهارڻ قومر هئي (٧٠). پوءِ جنهن مهل وٽن اسان وٽان سچي ڳالھ آئي (تڏھن) چيائون تر بيشڪ ھيءُ پڌرو جادو آھي (٧٦). موسيٰ چيو تہ جڏھن اوھان وٽ حق آيو (تڏھن) اُن لاءِ ڇو چوندا آھيو (تہ جادو آھي)؟ هيءُ جادو آهي ڇا؟ حالانڪ جادوگر ڪامياب نه ٿيندا آهن (٧٧). چيائون تر اسان وٽ هن لاءِ آيو آهين ڇا تر جنھن (ريت) تي اسان پنھنجا بيءُ ڏاڏا ڏڻا تنهن کان اسان کي قيرائين ۽ مُلڪ ۾ اوهان (ٻنهي) لاءِ وڏپ هجي؟ ۽ اسين اوهان ٻنهي کي مڃڻ وارا نہ آهيون (٧٨).

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُوْ نِنْ بِكُلِّ المِحِرِعِلِيُو@فَلَمَّا جَأَءُ السَّحَرَثُةُ قَالَ لَهُمْ مُثُولَهَى ٱلْقُوُّ المَّاَانُتُو مُلْقُونَ۞ فَلَيَّاۤالْقَوَّاقَالَ مُوْسَى مَلْحِنْتُورِيدُ السِّحُورُ إِنَّ اللهَ سَيُنْطِلُهُ إِنَّ اللهَ لَايُصُلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينُنْ وَيُحِثُّ اللهُ الْحَقِّ بِكِلمَتِهِ وَلَوْكَرَةِ الْمُجُومُونَ فَ فَمَأَالُمَنَ لِبُوسِي الْاذْرِيَّةُ مُتِنَّ قُوْمِهِ عَلَى خَوْفِ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلاَيْهِمُ أَنُ تَفْتَنَهُمُ ۗ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالِ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَيِنَ الْمُشْبِرِفِينَ®وَقَالَ مُوْسِي لِقَوْمِ إِنْ كُنْتُوْامَنْتُوْ بِاللهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوۡ النَّ كُنْتُو مُسُلِم نَن صَفَقَا الْوَاعَلَى اللهِ تَوَكَّلْنَا * رَّتَنَالَاتَعِعُلْنَافِئْنَةً لِلْقَوْمِ الظّلِيبِينَ فُويَعِينَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَدُمُ الْكُفِيرُنِ @وَأَوْحَدُنُكَأَالِي مُوْسِي وَلَضِهِ إِنْ سَبَوّا لقَدْمَكُمَا بِمِعْمَ بُنُوْتًا وَاجْعَلُوا لُنُوْتُكُمْ فَيْلَةً وَ ٱجْدِمُوا الصّلوةَ وَيَثِيرِ الْمُؤْمِنِينَ®وَقَالَ مُوْسى رَبَّنَاۤ اِنَّكَ التَمْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَاكُا زِيْنَةً وَّٱمْوَالَّا فِي الْحَيَّوٰةِ اللُّهُ لَيَأَ رَيِّنَ الِيُضِلُّو اعَن سَبِيلِكَ زَيَّنَا اطْمِسْ عَلَى ٱمْوَالِهِ وَاشْدُدُ عَلْيَ قُلُوْبِهِمْ فَلَانُوْمُنُوْاحَتَّى بَرُوُاالْعَدَابَ الْأَلِيْمَ ۞

يعتذرون ۱۱

۽ فرعون چيو تر سڀئي هوشيار جادوگر مون وٽ آڻيو (٧٩). پوءِ جنهن مهل جادوگر آیا (تنهن مهل) موسیٰ انهن کی چیو تہ جیکی اچلائٹو آئو سو اوهين أچليو (٨٠). پوءِ جنهن مهل أُڇليائون اتنهن مهل) موسىٰ چيو تـ جيڪي آندو اٿو سو جادو آهي۔ الله اُن کي سگهوئي باطل ڪندو۔ ڇو تر الله فسادين جو ڪمر نہ ٺاهيندو آهي (٨١). ۽ الله حق کي پنهنجي حڪم سان ثابت ڪندو آهي جيتوڻيڪ ڏوهاري بُڇان ڀائئين (٨٣). پوءِ موسئ تي سندس قومر مان هڪ ٽوليءَ کان سواءِ, فرعون ۽ سندس سردارن کان ڊڄڻ جي ڪري تہ متان کين ايذائين (ڪنهن) ايمان نہ آندو۔ ۽ بيشڪ فرعون (اُن) ملڪ پر هٺيلو هو. ۽ اُهو ضرور حد کان لنگهندڙن مان هو (٨٣). ۽ موسىٰ چيو ته اي منهنجي قوم ! جيڪڏهن اوهان الله تي ايمان آندو آهي تہ جي مسلمان آهيو تہ مٿس ڀروسو ڪريو (۸۴). پوءِ چياڻون تر الله تي پروسو ڪيوسون, اي اسان جا پالڻهار! اسان کي ظالمن جي قوم جي پرک ز ڪر (٨٥). ۽ ڪافرن جي قوم کان پنهنجي ٻاجھ سان اسان کي بچاءِ! (٨٦). ۽ موسىٰ ۽ سندس ڀاءُ ڏانھن وحي ڪيوسون تر اوهين پنهنجي قوم لاءِ مصر ۾ گهر بڻايو ۽ (اُنهن) پنهنجن گهرن کي قبلي جي سامهون ڪريو ۽ نماز پڙهو۔ ۽ مؤمنن کي خوشخبري ڏي (٨٧). ۽ موسئي چيو تہ اي اسان جا پالڻهار! تو فرعون ۽ سندس سردارن کي سينگار ۽ (گھٹو) مال دنیا جی حیاتیءَ ہر (ہــن لاءِ) ڏنـو آهـي تـ اي اسـان جـا پالڻهـار! تنهنجي واٽ کان ماڻهن کي ڀُلائين! اي اسان جا پالڻهـار! سندن مال کي ناس ڪر ۽ سندين دلين تي مهر هڻ جو جيستائين ڏکوئيندڙ عذاب (نر) دّسن تیستائین ایبان ز آثین (۸۸).

قَالَ قَدُا أُحِنْكُ تُدْعُونُكُمُا فَاسْتَقَهُمَا وَلاَتَكُبِقِيَّ سِيمُلَ الَّنْ ثُنَ لَا يَعْلَكُونَ ۞ وَ حْدَدُ نَا مِينَ اللَّهُ ٓ أَيْلُ الْعُرَفَّالُكُ فَأَلْتُكُافُمُ فِرْعَوْنُ وَحُنُودُهُ بِغُمَّا وَعَارُوا احْتِي إِذَا إِذِرْكُهُ الْغَرِقُ قَالَ اْمَنْتُ أَتَّهُ لِآلِالُهَ إِلَّا الَّذِي كَالْمَنْتُ بِهِ يَثُوْآ اِلْسُوَآءِيْلَ وَ ٱنَامِنَ الْمُسْلِمِينَ ۞ آلُئِي وَقَدُ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ۞فَالْمُؤْمَرُنُجِّيْكَ بِيكَرِنكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ الِيَةُ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنَ الْيَتِنَالَغُولُونَ ﴿ وَلَقَـٰ ؠۊۜٲؽٵؠۜڹؿٙٳڛۘڗٳٚ؞ۑؙڶؙؙؗڡؙؠۜۊۜٳڝۮۊۊۜڒؘۯؘڨ۬ڹۿؙۮڝۜڹٳڷڟۑؾٮ فَمَا انْحَتَكَفُوْ احَتَّى جَاءً هُو الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكِ يَقْضِي بَيْنَهُمُ يَوْمَ الْقِتْمَةِ فِيْمَا كَانُوْ افِيهِ يَغْتَافِوْ رَـــــــــَةِ فَيْتَ فِي شَكَّ مِّهَآٱنْوُلۡمَآالَٰهُكَ فَسُعَلِ الَّذِيْنَ يَقُرُءُونَ الْكِثْبَمِنُ قَبْلِكَ لَقَدُ جَأَءُكَ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُدْتَرِيْنَ ۗ وَلِاتَكُوْنَنَّ مِنَ الَّذِينِ كَنَّ يُوْامَالْتِ اللهِ فَتَكُوْنَ مِنَ الْخْيِيرِيْنَ@اِنَّ الَّذِيْنَ حَقَّتْ عَلَيْهِمُ كَلِيَتُ رَبِّكَ لَا نُوْمِنُوْنَ۞ُو لَوْ حَمَاءَتُهُوْمُكُلُّ اللَّهِ حَتَّى بَرُوْاالْعِدَابَ الْأَلِمُوْ

یعتذرون ۱۱

الله چيو تر بيشڪ اوهـان (ٻنهي) جي دعا قبول ڪئي ويئي پوءِ ٻئي مضبوط ٿي بيهو ۽ جيڪي نر ڄاڻندا آهن تن جي طريقي جي تابعداري نر ڪريو (٨٩). ۽ بني اسرائيلن کي سمنڊ کان پار ڪيوسون پوءِ فرعون ۽ سندس لشكر ظلم ۽ سرڪشي ڪرڻ لاءِ سندن پٺيان پيا، حتاك (فرعون لشڪر سوڌو) ٻڏڻ لڳو (تڏهن فرعون) چيو تر ايمان آندم , (سيچ آهي) تہ جنھن تي بني اسرائيلن ايبان آندو آهي تنھن کان سواءِ ڪوئي عبادت جـو لائق نـر آهي ۽ آءٌ مسلمانن منجهان آهيان (٩٠). (چيو ويس تراً هاڻي (ٿو ايبان آڻين)؟ ۽ بيشڪ اڳ تو نافرماني ڪئي ۽ فسادين مان هئين (٩١). پوءِ اڄ توکي تنهنجي لاشي سوڌو هن لاءِ بچائينداسون (۽ ٻيٽار تي اُڇلينداسون) تہ جيڪي توکان پوءِ اچن تن لاءِ نشاني هجين۔ ۽ ماڻهن مان گھڻا اسان جي نشانين کان ضرور بيخبر آهن (٩٢)، ۽ بيشڪ بني اسرائيلن کي چڱي هنڌ رهڻ جي جاءِ ڏني سون ۽ کين سٺين شين مان روزي ڏني سون, پوءِ (ايستائين) احتلاف نر ڪيائون جيستائين وٽن علم (يعني قرآن ز) آيو۔ بيشڪ تنهنجو پالڻهار جنهن ڳالھ بابت جهڳڙو ڪندا آهن تنهن جو قيامت ڏينهن سندن وچ ۾ فيصلو ڪندو (٩٣). پوءِ جيڪي تو ڏانهن نازل ڪيوسون تنهن کان جيڪڏهن شڪ پر آهين تر جيڪي توكان اڳ ڪتاب پڙهندا آهن تن كان پڇ، بيشڪ تنهنجي پالڻهار كان توڏانهن حق آيو آهي پوءِ تون شڪ ڪندڙن مان نر هج (١٩٤). ۽ نڪي تون انھن مان ھج جن اللہ جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو نہ تہ تون خساري وارن مان ٿيندين (٩٥). بيشڪ جن تي تنهنجي پالڻهار (جي عذاب) جو حڪم لازم ٿي چڪو آهي سي ايمان نہ آڻيندا (٩٦). جيتوڻيڪ وٽن سي دليل اچن, جيستائين ڪو ڏکوئيندڙ عذاب ڏسن (٩٧).

فَكُولًا كَانَتُ قَوْلَةً المَنْتُ فَنَفَعَمَا الْمَانُمُ ۚ إِلَّا قَوْمُ لَوْ أَنْ أَلَّا لَكُمَّا امَّنُوْ الشَّفُنَا عَنُهُمْ عَنَاكِ الِّينَزِي فِي الْحَبُّوةِ اللُّهُمَا وَمَتَّعْنَهُمُ اللحِيْن®وَلَوْشَآءَرَيُّكَ لامَنَ مَنُ فِي الْاَرْضِ كُلْهُمْ بَحِيْعًا ۗ ٱفَانْتَ تُكُرُوُ النَّالِسَ حَتِّى بَكُوْنُوَ امُؤْمِنِينَ®وَمَا كَانَ لِنَفْسِ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَعَلَى الَّذِيْنَ لَا ىَغُقِلْوُنَ©قُلِ انْظُرُوْ امَا ذَا فِي السَّلَوْتِ وَالْإِرْضِ ۚ وَمَا تَغُنِي الْأَلِثُ وَالنُّذُارُعَنُ قَوْمِ لَانُؤْمِنُونَ© فَهَلْ بَنْتَظِرُونَ الْأَلْ مِثْلَ ٱيَّامِرالَّذِينَ خَلَوُامِنَ قَيْلُهِمْ قُلُ فَانْتَظِرُ وَالنَّيْمَعَكُمُ وَّرَ، الْمُنْتَظِيئَ ۞ ثُقَوْنَجَّ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ الْمُثُواكَنَا إِكَ حَقَّاعَكِنَنَا ثُنْتِمِ الْمُؤْمِنِينَ فَلْ يَاتِهَا النَّاسُ إِن كُنْتُحُرِينَ شَكِّ مِّنْ دِيْنِي فَكَا آعُبُكُ الَّذِي ثِنَ تَعْبُكُ وَنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِكِنُ اَعْبُدُاللَّهُ الَّذِي يَ يَتَوَقَّلُو اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّه الْمُؤْمِنِيُنَ۞ُواَنُ أَقِهُ وَجُهَكَ لِللَّايْنِ عَنِيْفًا ۚ وَلَائَكُوٰنَ ۗ مِنَ الْمُشَّبِرِكِيْنَ®وَلاَتَكُءُ مِنْ دُوْنِ اللَّهِمَالاَيْنُفَعُكَوَ لَايَهُمُوكَ وَكُانَ فَعَلْتَ فَاتَّكَ إِذًا مِّنَ الظَّلِيدِينَ 🔞

يعتذرون ١١

يونس جي قوم کان سواءِ ڪن ڳوٺن (وارن عذاب ٿيڻ وقت) ڇو نہ ايمان آندو؟ تر سندن ايمان كين فائدو ڏئي ها۔ جنهن مهل (يونس جي قوم) ايمان آندو (تنهن مهل) خواريءَ وارو عذاب دنيا جي حياتيءَ ۾ کانئن لاڻوسون ۽ کين (ڪجھ) وقت تائين فائدو ڏنوسون (٩٨). ۽ جيڪڏھن تنهنجو پالڻهار گهري ها تر جيڪي زمين ۾ آهن سي سڀـــڻـي ضرور ايمان آڻين ها۔ پوءِ تون ماڻهن کي زور ڪندين ڇا تر مؤمن ٿين؟ (٩٩).ڇڪنهن بہ شخص کی اللہ جی گھر کان سواءِ مؤمن ٹیٹ جو اختیار ٹی نہ آھی۔ ۽ جيڪي نہ ڄاڻندا آهن تن تي (ڪفر جي) پليتي رکندو آهي (١٠٠). چؤ تـ نهاريو تر آسمانن ۽ زمين ۾ ڪهڙيون (سندس قدرتون) آهن؟ ۽ نر مجيندڙ قوم کي نشانيون ۽ ڊيڄاريندڙ فائدو نہ ڏيندا آهن (١٠١). پوءِ انهن جهڙين مصيبتن كان سواءِ انتظار نہ كندا آهن جيكي كانئن اڳ گـذري ويـون (كيـن) چـؤ تـ انتـظـار كـريو آءٌ بـ اوهـان سان گڏ انتظار ڪندڙن مان آهـيان (١٠٢). وري اسين پيغمبرن کي ۽ جن ايمان آندو تن کي بچائيندا آهيون اهڙي طرح, اسان تي حق آهي تہ مؤمنن کي بچايون (١٠٣). چؤ تہ اي انسانؤ! جيڪڏهن منهنجي دين کان شڪ ۾ آهيو تہ (ٻـڏو تہ) اللہ کان سواءِ جن کي پوڄيندا آهيو تن کي نہ پوڄيندس پر اُن اللہ کي پوڄيندس جيڪو اوهان کي ماريندو آهي، ۽ مون کي حڪم ڪيو ويو آهي تہ مؤمنن مان هجان (١٠٤). ۽ (هيءُا ته پنهنجي مهاڙ کي دين لاءِ هڪ طرفو ٿي سڌو ڪر ۽ مشرڪن مان نر هج! (١٠٥). ۽ الله کان سواءِ اُنهي جي عبادت نہ ڪر جيڪو توکي نڪي سک پهچائي ۽ نڪي ڏک پهچائي, پوءِ جيكلُّهن (اثين) كَندين تُر أنهي مهل تون ظالمن مأن تيندين (١٠٦).

وَإِنْ تَبْسَنُكَ اللَّهُ بِفُيِّرِ فَكَرْ كَايِشْفَ لَهَ إِلَّاهُمُّ وَإِنْ يُرْدُكِ غِيْرِ فَلَا رَآدٌ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَتِنَآءُ مِنْ عِمَادِهِ وَهُوَ لْغَفُورُ الرَّحِنُهِ قُلْ مَا تُهُا النَّاسُ قَلْ حَأْءِكُهُ الْحَقُّ مِنْ ڗۜ؆ؙؙؚڋؙۏٚڣؘؽ١ۿؾٙۘۮؽۊؘٳؾٞؠٵؽۿؾؘڍؽٳؽڡ۬ڝؙ؋ٷڝۜڽۻٙڰڣٙٳؾ*ؠ*ٵ يَضِلُّ عَلَيْهَا وْمَآانَاعَلَيْلُوْ بِوَكِيْلِ ۗ وَاتَّبِعُ مَا يُنُوحَىٰ النُكَ وَاصْبِرُحَتَّى يَعَكُو اللَّهُ ۚ وَهُوَخَيْرُ الْحُكِمِينَ ۗ سورة هوا ه الله الرَّحْمُنِ الرَّحِيْمِ 🔾 ؞ ؠؙ۬[؞]ٛڲؿڬؙٲؙػڮػڎؙٳؽٷڎؙٷۧٷڝۜػڎڝؽؙڰۮؙؽ۫ۛػڲؽۄڿؠؽڕ۞ٲڰٳ تَعَمُّكُ وَالِآلَا اللَّهُ أَنْتَنَى لَكُمُّ مِنْهُ فَنَذِيْرٌ وَكَيْشِيْرُ^{نْ} وَأَنِ السَّتَغُفُ وُ ا رَتَّكُونُتُونُونُوأُ اللَّهِ يُمَتِّعُكُمْ مِّتَاعًا عَسَنَّا الْ آجِل مُسَمَّى وَ بُوُّتِ كُلَّ ذِي فَضُلِ فَضُلَهُ وَإِنْ تَوَكِّوْا فِانْنَ إِخَافُ عَلَيْكُوُ عَذَابَيُومِكِينُو إِلَى اللهِ مَرْجِعُكُةٌ وَهُوَعَلَى كُلِ شَيْ قَدِيْرُ ۞ ٱلْآاِنَّهُ وَمَنْتُونَ صُدُورَهُ وَلِيسْتَخَفُوا مِنْهُ ٱلْحِبْنَ يَسْتَغَنُّونَ

شِيَّا بَهُ أَيْعَلُو مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيْمُ لِبَانِ الصَّدُونِ

بعتذرون ۱۱ هود ۱۱

۽ جيڪڏهن الله توکي ڪو ڏک پهچائي تر اُن کانسواءِ ڪو اُن جي لاهڻ وارو ڪونهي، ۽ جيڪڏهن تو لاءِ ڀلاڻي گهري تر سندس فضل ڪو هٽائڻ وارو نر آهي۔ پنهنجن ٻانهن مان جنهن کي وڻيس تنهن کي ڀلاڻي پهچائيندو آهي۔ ۽ اُهو بخشفهار مهربان آهي (١٠٧). چؤ تر اي انسانؤ! بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان حق آيو آهي، پوءِ جيڪو هدايت وارو ٿيو سو پاڻ لاءِ هدايت ٿو لهي، ۽ جيڪو ڀلو تنهن تي گمراهيءَ هجڻ کان سواءِ (ٻيو ڪجه) نر آهي۔ ۽ آڏ اوهان جو ذميوار نر آهيان (١٠٨). ۽ جيڪي تو ڏاهن وحي ڪيو وڃي ٿو تنهن جي تابعداري ڪر ۽ (ايستائين) صير ڪر جيستائين الله نبيروڪري، ۽ اُهو چڱو فيصلو ڪندڙ آهي (١٠٩).

سورة هود مکي آهي ۽ هيءَ هڪ سؤ تيويھ آيتون ۽ ڏھ رکوع آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلز۔ (هي) كتاب آهي جنهن جون آيتون محكم آهن. وري حكمت واري داناءَ الله وتان كولي بيان كيل آهن (١). ته الله كان سواءِ بشي كنهن جي عبادت نه كريو۔ آء سندس طرف كان اوهان كي ڊيجاريندڙ ۽ خوشخبري ڏيندڙ آهيان (٢). ۽ ته پنهنجي پالڻهار كان بخشش گهرو وري ڏانهس (توبر كري) موٽو ته نهرايل مدت تائين اوهان كي چگي نفعي سان فائدو ڏئي ۽ سڀ كنهن ڀلائيءَ واري كي سندس ڀلائي (جو عوض ڏئي) ۽ جيكڏهن اوهين ڦرندؤ ته آء اوهان تي وڏي ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) كان جيان ٿو (٣). الله ڏانهن اوهان جو موٽڻ آهي، ۽ اهو سڀ كنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٣). خبردار! هي پنهنجن سين كي هن لاءِ وٽيندا آهن تنهن كائس لكن۔ خبردار! جنهن دهر (آهي) پنهنجا كپڙا دييندا آهن (سو الله) ڄاڻندو دم بي جيڪي ظاهر كندا آهن (سو الله) ڄاڻندڙ آهي بيشڪ آهو سينن وارو (ڀيد) ڄاڻندڙ آهي اوي).

وَمَامِنُ دَآتِكُةِ فِي الْأَرْضِ إِلَّاعَلَى الله رِزُقُهُا وَ يَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلُّ فِي كِيْتِ ثَبِينِي ⊙ وَ هُوَالَّذِي خَكَقَ السَّمَا فِي وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامِ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَأْءِ لِيَهُ لُوَكُوْ أَيُكُوْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَينَ قُلْتَ إِنَّاكُمْ مَّيْغُو ثُنُونَ مِنْ كَعِيدِ الْهَوْتِ لَيَقُولُنَّ الَّذِينَ كَفَرُواَ إِنَّ هٰذَا إِلَاسِحُرُّعُيْبُيُنُ⊙وَلَينَ آخُونَا عَنْهُمُ الْعَذَابِ إِلَىٰ أُمَّةٍ مَّعْنُ وُدَةٍ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ ٱلاَيَوْمَ يَاثِيْهُ مُلِنُسَ مَصُرُوفًا عَنْهُمُ وَحَاقَ بِهِمُ مَّا كَانْوُابِهِ يَسْتَهُزِءُونَ ۚ وَلَينَ أَذَ قُنَا الْإِنْسَانَ مِنَّارِحْمَةً ثُنَّةً نَزَعْنَهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَكُوْسٌ كَفُورٌ۞ وَلِينَ اَذَقُنٰهُ نَعُمَآ أَءَ بَعُكَ ضَرّاءَمَسَّتُهُ لِيَقُولُنَّ ذَهَبَ السَّبِيَّاكُ عَنِّيْ إِنَّهُ لَفَرَحٌ فَخُوْرٌ ۚ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوْا وَعَمِلُواالصّٰلِحْتِ الوَلِيْكَ لَهُمْ مِّغُفِرَةٌ وَّأَجُرُّكِمِ يُرُّ فَلَعَلَّكَ تَارِكُ بَعْضَ مَا يُولِي الْيَكَ وَضَا إِنَّى إِن صَدُرُكَ آنٌ تَقُو لُوْ الْوَلَّا أَنْوَلَ عَلَيْهِ كَنُرًّا وَحَاءً مَعَهُ مَلَكُّ إِنَّمَا أَنْتُ نَذِيرُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شُوُّ وَكُيْلُ شُوُّ وَكُيْلُ شُ

۽ ڪو چُرندڙ زمين ۾ آهي ئي نہ پر سندس روزي الله تي آهي ۽ سندس رهـڻ جو هنڌ ۽ سندس سانڀ جي جاءِ (الله) ڄاڻندو آهي۔ سڀ پڌري ڪتاب ۾ (لکيل) آهي (٦). ۽ اُهو (الله) آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو ۽ سندس عرش پاڻي تي هو (اهو بڻائڻ هن ڪري آهي) تہ اوهان کي پرکي تہ اوهان مان عملن جي اعتبار کان وڌيڪ يلو ڪير آهي۔ ۽ جيڪڏهن انهن کي چوين تہ مرڻ کان پوءِ اوهين جياريا ويندؤ تہ ڪافر ڪيل مدت تائين کانئن عذاب کڻي هٽايون تر ضرور چوندا تر اُن کي ڪنهن جهليو آهي؟ خبردار جنهن ڏينهن (اهو عذاب) وٽن ايندو (تنهن ڏينهن) کانئن ٽرڻو نہ آهي ۽ جنهن (شيءِ) سان ٺٺوليون ڪندا هئا سا کين وڪوڙي ويندي (٨). ۽ جيڪڏهن ماڻهؤ کي پاڻ وٽان ڪا ٻاجھ چکايون ٿا ۽ وري اُها کانئس کسيون ٿا, تر اُهو نااميد بيشڪر (بڻجندو) آهي (٩). ۽ جيڪڏهن اُن کي ڏک پهچڻ کان پوءِ سک پهچايون تر ضرور چوندو تر مون کان ڏک ويا۔ آهو يڪ سرهو وڏائي ڪندڙ ٿيندو آهي (١٠). پر جن صبر ڪيو ۽ چڱا ڪم ڪيا۔ تن لاءِ بخشش ۽ وڏو اجر آهـي (١١). پوءِ (اي پيغمبر!) جيڪي تو ڏانهن وحي ڪجي انو تنهن مان متان ڪجھ ڇڏي ڏئين ۽ اپڻ) متان دل تنگ ڪرين ڪافرن جي هن چوڻ ڪري تر مٿس خزانو ڇو نہ لاڻو ويو؟ يا ملائڪ ساڻس ڇو نہ آيو؟ (نہ ڇڏ ۽ نہ دل تنگ ڪرا۔ ڇو تہ تون ڊيڄاريندڙ ئي آهين۔ ۽ الله هر شيءِ جو سنياليندڙ آهي (١٢).

آمُرْيَقُولُونَ افْتَرِيهُ قُلْ فَأْتُو إِيعَشُرِسُورِمِّتَٰلِهِ مُفْتَرَبِّ وَ ادُعُوْامَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللهِ إِنْ كُنْتُمُو صِي قِيْنَ ﴿ فَإِلَّهُ يَمْتَةِ عِبْنُوالِكُونَ فَاعْلَمُوا أَنَّكَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللهِ وَأَنْ لِآ اللَّهُ ٳڰڒۿۅؙؙۜڡٚۿڵٲڬؿؙۄؙۺؙڸؠؙۅٛڹ۞ڛؘؽٵؽڛؙۯڵٵڵۼڵۅۊؘٳڵڷؙؽٚؽٵۅ زِيْنَتَهَاتُوَقِ الِيَهُوَ اعْمَالُهُ وَفِيهَا وَهُوْ فِيهَالاِيُبْخَسُونَ® اُولَيْكَ الَّذِيْنَ كَيْسَ لَهُوْرِ فِي الْكِخِرَةِ إِلَّا النَّائِرُ ۗ وَحَبِيطُ مَا صَنَعُوُ افِيهُا وَلِطِلُّ مَّا كَانُوْ ايَعْمَلُوْنَ®افَكِرُ كَانَ عَلَى بَتْنَةِ مِّنْ رَبِّهِ وَبِيَتُلُو لا شَاهِكُ مِنْهُ وَمِنْ قَيْلِهِ كِلْأُمُولِينَ إِمَامًا وَرَحْمَةُ أُولَلِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكُفُرُهِمِنَ الْأَحْوَٰ إِبِ فَالنَّارُمَوْعِكُ لَا فَكَلَّتَكُ فِي مِرْيَا وَمِنْكُ إِلَّهُ الْحَقُّ مِنْ زَيِّكَ وَلِكِنَّ ٱكْتُزَالِنَّاسِ لِأَيْوُمِنُونَ ﴿ وَمَنْ أَظْلُمُ مِمِّنِ افْتَرِي عَلَى اللهِ كَنِ بَا ٱوُلَيْكَ بُعُرَضُوْنَ عَلَى رَبِّهِمْ وَ يَقُوُلُ الْكَشِّهَادُلَّهُ وُلِآءِ الَّذِينَ كَنَا بُوْاعَلَ رَبِّهِ مُ ۗ ٱلَّا لَعْنَةُ اللهِ عَلَى الظُّلِيدِينَ فَا النَّفِيدِينَ فَا النَّفِيدِينَ لِصَدُّونَ عَنْ سَبِيرُ لِ اللهِ وَيَبِغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْإِخِرَةِ هُمُ كَافِرُونَ ۞

بلڪ (ائين بر) چون ٿا تہ اُهو (قرآن) پاڻ ٺاهيو اٿس۔ چؤ تہ جيڪڏهن سجا آهيو تر (اوهين بر) ان جهڙيون ڏھ سورتون پاڻون نآهيل آڻيو ۽ الله کان سواءِ (بين) جن کي سڏي سگهو تن کي سڏيو (١٣). پوءِ جيڪڏهن اوهان جو (اهو چوڻ) قبول نہ ڪن تہ ڄاڻو تہ (اُهو قبرآن) رڳو الله جي علمر سان لاَڻـو ويو آهي ۽ (ڄاڻو) تہ اُن کان سواءِ ٻـيـو ڪـو عبادت جو لائق نہ آهي, پوءِ اوهين اسلام تي (محڪم) ڇو نہ رهندؤ؟ (١۴). جيڪي دنيا جي حياتي ۽ سندس سينگار گهرندا هجن تن کي دنيا ۾ (ئي) سندن عملن جو اُجورو پورو ڏينداسون ۽ انهن کي اُن ۾ گهٽ نہ ڏبو (١٥). اهي آهي آهن جن لاءِ آخرت ۾ باه کان سواءِ (ٻيو ڪجھ) نر آهي، ۽ جيڪي دنيا ۾ ڪيائون سو چٽ ٿيو ۽ جيڪي ڪمائيندا هئا سو باطل ٿيو (١٦). (اُهو ماڻهو گمراهن جهڙو نہ آهي) جيڪو پنهنجي پالڻهار (جي طرف) كان پڌريءَ حجت تي هجي ۽ الله كان اُن لاءِ شاهد (يعني قرآن)" ايندو هجي ۽ اُن (قرآن) کان اڳ موسيٰ جو ڪتاب (توريت) رهبر ۽ رحمت (بہ گواہ) ہجی۔ اہی (ماٹھو) اُن (قرآن) تی ایمان آٹین تـا۔ ۽ (پوءِ اُنھن جی سيني) تولين مان جيڪو اُن (قرآن) جو انڪار ڪندو تنهن جي رهڻ جو هنڌ باه آهي, تنهن ڪري (تون) کانئس شڪ ۾ نه هج اهو تنهنجي پالڻهار جي پار کان حق (لٿو) آهي پر گهڻا ماڻهو ايبان نٿا آڻين (١٧). ۽ جيڪو الله تي كوڙو ٺاھ ٺاھي تنھن كان وڌيك ظالم كير آھي؟ اِھي پنھنجي پائڻهار جي آڏو ڪيا ويندا ۽ شاهد چوندا تر اهي آهن جن پنهنجي پالڻهار تي ڪوڙ چيو, خبردار (اُنهن) ظالمن تي الله جي لعنت آهي (١٨). جيڪي الله جي واٽ کان جهليندا آهن ۽ اُن جي ڏنگائي گهرندا آهن۔ ۽ أهي ئي آخرت كي ز مجيندا آهن (١٩).

اوُلَيْكَ لَهُ يَكُوْنُوْ امْعُجِزِيْنَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُهُ بِّنُ دُونِ اللهِ مِنْ أَوْلِيَآءُ يُضْعَفُ لَهُوُ الْعَنَاكِ مَا كَانُوْ لِمُعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوْ ايُبْصِرُونَ ١٤ وُلَيْكَ الَّذِينَ أَنْقُنْكُمُ وَضَلَّ عَنْهُمُ مِّا كَانْدُا نَفْتُرُوْنَ ۖ لَاَحْرُمُ نَّهُوْ فِي الْأَخِرُ وَهُوُ الْأَخْسُرُوْنَ®انَّ الَّذِينَ امْنُوْا وَعِمُوا لصِّلِحْتِ وَإِخْبَتُوْ آلِل رَبِّهِ ذَاوُلَمْكَ آصُحُكُ الْحُنَّةِ مُّهُ نِهُا خِلِدُونَ@مَثَلُ الْفَرِيْقَيْنِ كَالْأَعْلِي وَالْحَمِّ وَالْحَمِّ وَالْحَمِّ وَالْبَصِيرُ التّيبيُورْهَلْ)يُسْتَويلن مَثَالًا أفَلاتَكَ كَوْوْنَ ۞وَلَقَتُ ٱلسُّلَكَا وْجَالِالْ قَوْمَةُ إِذْ يُكُذِّنِن رُحْشِينٌ ﴿ أَنَّ لَا تَعَسُدُ وَآلِالَّا اللهُ أُنِّ أَخَافُ عَلَنَكُمْ عَنَاكَ دُمِ اللهِ فَقَالَ الْمِلَا الَّذِينَ لَقَنُ وَامِنُ قُومِهِ مَانَ لِكَ الْأَكْتُدُ الثُّلُكَا وَمَا نَ الكّ تَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمُ أَرَاذِ لُنَا كَادِ كَالْأَأَيُّ وَمَأْنَزُى لَكُوْ عَكَيْنَا مِنُ فَضَلَ بَلُ نَظْنَكُوْ كَن بِيُنَ®قَالَ لِقَوْمِ أَرْءَيْهُمُّ ڹؙڲؙڹٛتؙۘٛۼڸؠؾ۪ۜؽؘڐٟۺٞڗۜؠٞ٤ۅٛٵۺؽ۬ۯڂۘؽڐٞۺٞۼٮٛۑ؋ نَعُمَّنتُ عَلَىٰكُمُ ٱللَّهِ مُكُلُّهُ هَا وَٱلْنَدُهُ لَهَا كِرْهُونَ ۞

آھي ملڪ ۾ ڪڏھن عاجز ڪرڻ وارا نہ آھن ۽ الله کان سواءِ (ٻيا ڪي) انهن جا مددگار نر آهن. اُنهن کي ٻيڻو عذاب ڪيو ويندو۔ جو ٻڌي نر ٿي سگهيا ۽ نہ ئي ڏنائون (٢٠). اهي أهي آهن جن پاڻ کي نقصان لاتـو ۽ جيكو نام ناهيندا هئا سو كانتن يلجي ويو (٢١). بيشك إهي (ماڻهو) ضرور آخرت ۾ خساري وارا آهن (٢٢). پڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا ۽ پنهنجي پالثهار ڏانهن نويا سي بهشتي آهن, اهي منجهس سدائين رَهڻ وارا آهن (٢٣). اُنهن ٻن ٽولين جو مثال اَنڌي ۽ ٻوڙي ۽ ڏسندڙ ۽ ٻـڏندڙ وانگر آهي۔ (اهي) مثال ۾ برابر آهن ڇا؟ پوءِ ڇو نہ ٿا نصيحت وٺو؟ (٢۴). ۽ بيشڪ اسان نوح کي سندس قوم ڏانهن موڪليو (اُن چيو تر) آءٌ اوهان لاءِ پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (٢٥). تر الله کان سواءِ (اوهين ٻئي جي) عبادت نر ڪريو بيشڪ آء اوهان تي ڏکوئيندڙ ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کان ڊڄان ٿو (٢٦). پوءِ سندس قوم مان ڪافر ٽوليءَ چيو تہ توکی پاڑ جھڑی ماٹھو کان سواءِ (بہو) نہ ٹا ڈسون ۽ اسان مان مٹاچری سوچ وارن خسيسن کان سواءِ (ٻيو) ڪو تنهنجو تابعدار نہ ٿا ڏسون, ۽ ڀاڻ تی اوهان جی کا فضیلت نہ تا ڈسون بلک اوهان کی کوڑو پانٹیندا آهیون (۲۷). (نوح) چیو ته ای منهنجی قوم! (مون کی) دّسیو ته سهی ته جيڪڏهن (آءٌ) پنهنجي پالٽهار جي پڪيءَ حجت تي هجان ۽ پاڻ وٽان مون کي رحت ڏني هجيس (جنهن جي حقيقت) اوهان کان لڪائي ويئي هجي، تر اُن (جي مڃڻ) جو هن هوندي اوهان کي ڇو زور ڪريون جو اوهين ان کي ناپسند ڪندڙ هجو؟ (٢٨).

وَيٰقَوْمِ لِآاتُ عُلَمُوْعَلَيْهِ مَا لَأَانُ ٱجْرِيَ اِلْاَعَلَى اللهِ وَمَأَانَا بطاردالَّذِنْ أَنَ امِّنُواْ النَّهُمُ مُلْقُواْ ارْتِهِمْ وَالِكِينِّ أَرَاكُمْ قَوْمًا جُهُلُوْنَ®وَلِقَوْمِ مَنُ يَنْصُرُ نِي مِنَ اللهِ إِنَّ طَرَدُتُّهُمُّ أَفَلاَ تَنَكِّرُونَ©ُولَاَاقُدُٰلُ لَكُوْعِنْدِي خَزَابِنُ اللهِ وَلاَاعْلُهُ الْغَدْبُ وَلَا اَقُوْلُ انْ مُلَكُ وَلَا اَقُولُ لِلَّذِينَ مَرْزَدُ رَيَّ اَعْدُنْكُمْ لَدَ، تُؤْتِيَهُ وُاللَّهُ خَبْرًا ٱللَّهُ ٱعْلَوُ بِمَا فِي ٱنْشِيهِ وَ ۗ إِنَّ إِذًا لِّينَ الظِّلِمِينَ®قَالُوُّالِيُّوْحُ قَدُجَادَلْتَنَا فَٱكْثَرْتَ حِدَالْنَا فَأَتْنَابِمَاتَعَدُنَأَانُ كُنْتَ مِنَ الصَّدِقِثُنَ®قَالَ اتَّمَاكُانُيِّكُمْ ىەللەلەن شَاءَوَمَالَانْتُهُ بِمُعَجزيْنِ©ولاَسْفَعُكُهُ نُصُمِعَ إِنْ اَرَدُتُّانَ اَنْصُحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللهُ يُرِيْدُ اَنْ يُغِيِّكُمْ هُوَرَثُكُوْ^تُ وَالَّهُ وَتُرْجَعُونَ شَامَرَيَقُولُونَ افْتَرْبُهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَكُنَّ إِجُوا فِي وَ أَنَا بَرِ ثَيُّ مُّتَّنَا تُجُومُونَ ﴿ وَأُوْجِيَ إِلَّى نُوْجِ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّامَنْ قَدْامَى فَلَاتَبُتَهِنُ بِمَا كَانُوْ ايَفْعَلُوْنَ صَّوَاصُنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُ نِنَا وَوَحْبِنَا وَلَا تُعَاطِبُنِي فِي الَّذِينِيَ ظَلَمُوُ الْآيَةُ مُعْفَرَ قُونَ ﴿

۽ اي سهنجي قوم! (آءٌ) اوهان کان اُن بابت ڪو مال (املاڪ) نہ ٿو گهران۔ منهنجو أجورو الله كان سواءِ ٻئي تي نہ آهي ۽ آءٌ مؤمنن كي تڙڻ وارو نہ آھیان۔ ڇو تہ آھي پنھنجي پالٹھار کي ملڻ وارا آھن پر (آءٌ) اوھان کي جاهل قومر ڏسان ٿو (٢٩). ۽ اي منهنجي قومر! جيڪڏهن کيـن تـڙينـدس تہ مون کي اللہ کان ڪير ڇڏائيندو؟ پوءِ ڇو نہ سمجھندا آھيو؟ (٣٠). ۽ آءٌ اوهان کي نہ ٿو چوان تہ مون وٽ اللہ جا خزانا آهن ۽ نڪي (ڪو) ڳجھ ڄاڻندو آهيان ۽ نڪي چوان ٿو تہ آءٌ ملائڪ آهيان, ۽ جن کي اوهان جون اكيون حقير سمجهن ٿيون تن لاءِ ز ٿو چوان تہ اللہ كين كا ڀلائي كڏهن نہ ڏيندو۔ جيكي سندن دلين ۾ آهي سو الله بهتر ڄاڻندڙ آهي, (جي چوندس) تر آءٌ اُنهي مهل ظالمن مان ٿيندس (٣١). چيائون تر اي نوح! بيشڪ تو اسان سان جهڳڙو ڪيو پوءِ اسان سان گهڻو ئي جهيڙو ڪيۂ سو جيڪڏهن سچن مان آهين تر اسان سان جيڪو انجامر ڪرين ٿو سو اسان وٽ آڻ (٣٢). (نوح) چيو تر اُهو اوهان وٽ رڳو الله آڻيندو جيڪڏهن ان گهريو تر ۽ اوهين (ڀڄي) عاجز ڪرڻ وارا نہ آهيو (٣٣). ۽ جيڪڏهن آءٌ اوهان کي نصيحت ڏيڻ گهران (پر) جيڪڏهن الله اوهان جو پُلائڻ گهرندو تہ منھنجي نصيحت اوهان کي ڪو فائدو نہ ڏيندي۔ اُھو اوهان جو پالڻهار آهي. ۽ ڏانهس موٽايا ويندؤ (٣٤). بلڪ (هيئن بر) چوندا آهن تہ (هن پيغمبر) اُهو پاڻون ٺاهيو آهي. چؤ تر جيڪڏهن مون اُن کي پاڻ ٺاهيو آهي تہ منھنجو ڏوھ مون تي آهي ۽ جيڪي اوهين ڏوھ ڪندا آهيو تنھن کان آءٌ بيزار آهيان (٣٠). ۽ نوح ڏانهن وحي ڪيو ويو تہ جنهن ايمان آندو آهي تنهن کان سواءِ تنهنجي قوم مان ٻيو ڪو بر ڪڏهن اييان نہ آڻيندو تنهن ڪري جيڪي ڪندا آهن تنهن تي تون رنج نہ ٿيءُ (٣٦)۔ ۽ اسان جي روبرو ۽ اسان جي حڪم سان ٻيڙي جوڙ ۽ ظالمن بابت مون کي نہ چئج. چو تر اُهي ٻوڙيا ويندا (٣٧). وَتَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَاثِينٌ قُوْمِهِ سَخِرُوْامِنْهُ قَالَ إِنْ مُنْغَدُوْ إِمِنَّا فَإِنَّا لَنْغَوْمُنَكُهُ كَمَا لَتُمْخُرُونَ۞فَنَهُوْنَ تَعْلَمُونَ مِّنَ مِّنَ مِّأَيِّتُهِ عَذَاكَ يُخْزِنُهِ وَيَجِلُّ عَلَيْهِ عَدَاكُ قَدُهُ صحَتِّى إِذَا حَأَءَ أَمُونَا وَ فَإِرَ التَّنَّةُ وُ قُلْمَا إَجْمِلُ فِهُمَا مِنْ يِّزَوْجَانِ اثْنَانِي وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ نُ امَنَ وَمَا امَنَ مَعَةَ إِلَّا قِلْيُلُ ۞ وَقَالَ ازْكُنُ افِمُ الْمِيْمِ ىرْ نَهَا وَمُرْسِلِهَا أَنَّ رَ يِّ لَغَفُو (رَّجِلُوُّ وَهِيَ يَّحُويُ بهِمُ فِي مَوْجِ كَالْحِيَالُ وَنَادِي نُوْجُ إِنْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِ لِ يُبْغَيَّ ارْكُ مُّعَنَا وَلَا تَكُنُّ مُّعَالِكُهٰ يُنِ ۖ قَالَ سَادِئَ لى جَبَلِ يَعْضِمُنِيُ مِنَ الْمَآءِ ۚ قَالَ لَاعَاصِهَ الْبُوَّمُونُ ٱمُّر الله إلامن رَّحِمَّ وَحَالَ بَنْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغَيِّعَانَ ۖ وَقِيْلَ يَأْرُضُ ابْلَعِيْ مَآءَكِ وَلَيْهَمَا ۚ وَلَيْكُمَا ۚ وَلَيْكُمَا ۚ وَلَيْكُما ۚ وَلَيْكُما زِقُضِيَ الْأَمَرُ وُاسْتَوَتُ عَلَى الْجُوُدِيِّ وَقِيْلَ بُعُكَ الِّلْقَوْمِ لظُّلمنْنَ@وَ نَاذِي نُوْحُرَّتُهُ فَعَالَ رَبِّ إِنَّ الْيَمْ مِنْ اَهُلُ وَإِنَّ وَعُمَاكَ الْحَقِّ وَإِنْتَ آحُكُمُ الْحِكِمِثُنَ@

۽ بيڙي بڻائڻ لڳو ۽ جڏهن بہ سندس قوم مان ڪا ٽولي وٽانئس لنگهي تى (تلهن) مٿس للوليون كيائون ٿي. نوح ٿي چيو تر جيڪڏهن اوهين اسان تي نــُوليون ڪريو ٿا تر اسيـن (بـ) اهڙيون نـٺوليون اوهان تي ڪنداسون جهڙيون ٺـٺـوليون (اوهين) ڪريو ٿا (٣٨). پوءِ جنهن کي عذاب پهچندو تنھن کي سگھوڻي ڄاڻندؤ جو (اُھو) اُن کي خوار ڪندو ۽ مٿس سدائين عذاب (پيو) لهندو (٣٩). (أنهيءَ ڪم پر هو) تان جو جڏهن اسان جو حڪم آيو ۽ تنور اياميو چيوسون تر سڀ ڪنهن جنس (جي جانورن) مان ٻہ ٻہ (نر ۽ مادي) ۽ جن بابت حڪمر ٿي ڇڪو آهي (تہ ہلاڪ ڪبا) تن ڌاران (ٻيا) پنھنجي گھر وارا ۽ جن ايبان آندو سي منجهس چاڙهـ ۽ ٿورن کان سواءِ مٿس ايبان نہ آندو هٽائون (۴۰). ۽ (نوح) چيو تہ منجهس چڙهو ، اللہ جي نالي سان سندس هلڻ ۽ سندس بيهڻ آهي۔ چو تہ منھنجو پالٹھار ضرور بخشیندڑ مھربان آھی (۴۱). ۽ اُھا جبلن جھڙين لهرين ۾ کين (کڻي) هـٺـڻ لڳي, ۽ نوح پنهنجي پٽ کي سڏيو ۽ آهو ڪناري تي هو تہ اي منهنجا پٽ! اسان سان چڙھ ۽ ڪافرن سان گڏ نہ تيءُ (۴۲). چيائين ته (اهڙي) جبل تي پناھ وٺندس جو مون کي پاڻيءَ کان بچائيندو۔ (نوح) چيو تر اُڄ اللہ جي عذاب کان ڪو بچائيندڙ ڪونهي پر جنهن تي (پاڻ) رحمر ڪري اسو بچي سگهندو). ايتري ۾ ٻنهين جي وچ ۾ لهر اچي پيشي ۽ (اُهو) ٻـڏلن مان ٿيو (۴۳). ۽ فرمايو ويو تہ اي زمين! (تون) پنهنجو پاڻي چُهي وچ ۽ اي آسمان! (تون پنهنجو پاڻي) بند ڪر ۽ پاڻي سڪايو ويو ۽ ڪمر پورو ڪيو ويو ۽ (ٻيڙي جبل) جوديءَ تي بيٺي ۽ چيو ويو تـ (شل) ظالمن جي قوم ناس ٿئي (۴۴). ۽ نوح پنهنجي پالثهار کي سڏيو ۽ چيائين اي منهنجا پالڻهار! منهنجو پٽ (بر) منهنجي گهر وارن مان آهي، ۽ بيشڪ تنهنجو انجامر بلڪل سچو آهي ۽ تون حاڪمن جو حاڪم آهن (۴٥).

قَالَ لِنُوْحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرِصُالِحٍ فَلَا تَسْتُكُونَ مَالَيْسَ لِكَ بِهِ عِلْمُ ۚ إِنَّ آعِظُكَ أَنُ تَكُونَ مِنَ لُجُهِلِينَ،@قَالَ رَتِ انِّنَ آعُهُ ذُبِكَ أَنْ اَسْتُكُكَ مَا لَيْسَ لِيُ A عِلْهُ وَالْانْغُفِرُ إِنْ وَتَرْحَمُنِيَّ آكُنْ مِّنِ الْخِيسِرِيْنِ ﴾ قِيْلَ لِنُوْحُ الْفِيظِ بِسَلَّهِ مِّنَا وَبَرَّكُتِ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَّهِ مِّتَنُ مَّعَكَ وَامُّهُ سَنُكَتِّعُهُمْ ثُكَّيَكُ اللهُ۞ تِلْكَ مِنُ اثْبُالَ الْغَيْبِ نُوْجِهِ مَا اللَّهُ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلاَقِوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هِلَا أَقَاصُرُ لِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِدُ فَأَنَّ وَإِلَى عَادِ أَخَاهُمُ هُؤُدًا قَالَ لِقَوْمِ اعْبُدُ واللَّهُ مَا لَكُوْمِ رَبِّ الهِ غَيْرُهُ ۚ إِنَّ انْتُمُ إِلَّا مُفْتَرُونَ ۞ لَقَدُمِ لَا أَسْعَلُكُمْ عَلَيْهِ جُوَّا إِنُ ٱجُرِي إِلَّا عَلَى الَّن يُ فَطَرَ إِنْ ۖ أَفَلَاتِتُعْقِلُونَ ۞ وَ لِقُوْمِ اسْتَغُفَّ وَارَ تَكُوُّ ثُمَّةً تُوْكُوْ ٱلْكُهِ يُرْسِلِ السَّمَاءُ عَلَيْكُهُ مِّـنُ رَارًا وَّ مَن دُكُهُ قُوَّةً قَّالِي فُوَّ يَصُخُهُ وَلاَتَتُوَلَّهُ لِهُا مُجْرِمِثُنَ ﴿ قَالُوا لِهُودُ مُأْجِئُتَنَا لِبَيِّنَةٍ وَّمَانَحُنُ سَّادِ كُنِّ الْهُنتَاعَرُ، قَوْلِكَ وَمَانَحُنُ لِكَ بِمُؤْمِنيُنَ@

(الله) فرمايو ته اي نوح! أهو تنهنجي گهر وارن مان نه آهي, ڇو ته أهو اَڻُ سڌريل ڪمن وارو آهي تنهن ڪري جنهن جي توکي ڪا خبر نہ آهي تنهن بابت مون کان (کجم) نہ گھر۔ آء توکی نصیحت کریان ٹو تہ مثان جاهلن مان ٿئين (۴٦). (نوح) چيو ته اي منهنجا پالڻهار! جنهن (ڳالھ جي حقیقت) جی مون کی خبر نہ آھی تنھن بابت توکان گھرڻ جی آء تو وٽان پناه گهران ٿو ۽ جي تون نه بخشيندين ۽ رحم نه ڪندين ته خساري وارن مان ٿيندس (۴۷). چيو ويو تہ اي نوح! اسان جي طرف کان سلامتيءَ ۽ برڪتن سان لھ جي توتي ھجن ۽ اُنھن ٽولين تي (بہ) جيڪي تو ساڻ آهن۔ ۽ (ٻيون ڪي) جماعتون هونديون جن کي (ڪجھ دنيوي) فائدو ڏينداسون وري اُنهن (مان ڪافرن)کي اسان وٽان ڏکوئيندڙ عــذاب پهچندو (۴۸). اهي (قصا) ڳجهين خبرن مان آهن جي توڏانهن وحي ڪريون ٿا, هن کَانَ اڳ نڪي (ان کي تون) ڄاڻندو هئين ۽ نڪا تنهنجي قوم ڄاڻندي هئي۔ پوءِ صبر ڪر ڇـو تـ (يقيناً) پڇـاڙي پرهيزگارن لاءِ آهي (۴۹). ۽ عاد وارن ڏانهن سندن ڀاءُ هود کي (موڪليوسون)۔ چيائين تر اي منهنجي قومر! الله جي عبادت ڪريو اُن (الله) کان سواءِ اوهان جو كو معبود نه آهي۔ اوهين رڳو ٺاھ ٺاهيندڙ آهيو (٥٠). اي منهنجي قوم ! اوهان کان هن (پيغام پهچائڻ تي) ڪو اُجورو نہ ٿو گھران۔ منھنجو اُجورو رڳو اُنهيءَ تي آهي جنهن مون کي پيدا ڪيو آهي۔ پوءِ اوهين ڇو نہ ٿا سمجهو؟ (٥١). ۽ اي منهنجي قومر! پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرو وري سندس اڳيان توبھ ڪريو تر اوهان تي لڳو لڳ وسندڙ ڪڪر موڪليندو ۽ اوهان جي طاقت مٿي طاقت وڌائيندو ۽ اوهين ڏوهي ٿي منهن ن قبريو (٥٢). چيائون تر اي هود! اسان وٽ ڪوئي دليل نر آندو اٿيني ۽ اسين تنهنجي چوڻ سان پنهنجن معبودن کي ڇڏڻ وارا نر آهيون ۽ نڪي اسين توکی مجیندڙ آهيون (٥٣).

انْ نَقُدُ لَ الْأَاعَةُ مِكَ يَعُضُ الْمُتنَاسُدُ ﴿ قَالَ اذْ أَلْشُهِ كَاللَّهُ وَاشْهَكُوْاَانِّيْ مِنْ مِّيُّ مِّتَاكَثُرُكُونَ فَعِينَ دُونِهِ فَكَيْكُونَ جَمِيعًا تُتَالَانَنْظِرُون ﴿ نَهُ تَدَكُّلُكُ عَلَى اللَّهِ رَتَّى وَرَبِّكُو مَا مِنْ دَالَّةٍ الاهُوَالِخِذُابُنَاصِيَبِهَا أَنَّ رَتِّيْعَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمِ⊕فَانَ تَوَكُّوا فَقَانُ آنَكُفُتُكُمُ ثَآ أَرْسِلُتُ بِهَ الْيُكُوُّ وَيَسْتَخْلِفُ رَيِّنُ قَوْمًا ۼۘؽ۬ڒڴؙۄ۫؞ٙۅٙڵٳؾؘڟؙڗؙۅؽ؋ۺٙؽٵٳۧؾڔؾؽۼڶڴۣڷۺٛؿٞٞڂڣؽڟ۠ٛۅ لَمَّا حَاءًا مُرْنَا غَتَنْنَا هُوْدًا وَّالَّذِينَ امْنُوْا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّتَّنَا وْ نُنْهُوْتِرِنْ،عَذَابِ غَلِيْظِ@وَتِلْكَ عَالَا جَحَكُوْا مَالْتِ رَبِّومُ عَصُوارُسُلَهُ وَالنَّبَعُوا أَصُركُلّ حَتّارِعِنيْدِ ٥ وَانتُبعُو افْي هٰڹ؋الدُّنْيَالْغَنَةُ وَيَوْمَ الْقِيمَةِ ۚ ٱلاَإِنَّ عَادًا كَفَرُوارِيَّهُ وَ ٱڵٳؙؠۼ۫ۮٵڷؚۼٵڋٟۼۧۅ۫*ڡؚؗۄۿۅ*۫ڋ۞ٛۅٳڮؿؙڮؙڎۮٳڿٵۿؙۄ۫ڝڸڂٵڠٵڶڮڠۊؗۄ اعْبُدُواللَّهُ مَالِكُهُ مِّنَّ إِلَّهِ غَيْرُةٌ هُوَ أَنْشَأَكُو مِّنَ الْأَرْضِ السَّتَعْمَرُكُونِهُمَا فَاسْتَغْفِرُوهُ لَوْتُونُو اللَّهِ إِنَّ رَبِّي جَوِيْتُ يُحِدُّ قَالُةُ ايْطِياحُ قَدُكُنْتَ فَيْنَأَمُرُجُوًّا قَيْلَ لِمِنَّ ٱلتَّنْمُنَأَلِنَّ نَعَيْدُ مَا يَعَيْدُ الْأَوْنُا وَإِنَّنَا لَغِي شَكَّةِ عَالَدٌ عُوْلَا النَّهِ مُرْبُبِ

اسين توکي رڳو (هيءُ ڳالھ) چئون ٿا تر اسان جي ڪن بٽن (شايد) توکي ڪجھ ايذايو آھي۔ (ھود) چيو تر آءُ اللہ کي شاھد ڪريان ٿو ۽ اوھين بُر شِاهد هجو تر آءٌ أنهن كان بيزار آهيان جن كي (الله سان) شريك بثائيندا آهيو (٥٤). اَن (الله) ڌاران_ پوءِ مون لاءِ سڀيٽي رٿا ڪريو وري مون کي مهلت نـ ڏيو (٥٥). مون پنهنجي پالڻهار ۽ اوهان جي پالڻهار الله تي ئي ڀروسو ڪيو آهي۔ ڪو (جاندار) چرندڙ نہ آهي جنهن جي پيشانيءَ (جي چڳ) اُن (الله) كان سواءِ ٻيو كو (هٿ ۾) وٺندڙ هجي۔ بيشڪ منهنجو پالڻهار سڏيءَ واٽ تي (ملڻ وارو) آهي (٦٠). پوءِ جيڪڏهن ڦرندؤ تر (مون کي ڇا ٿيندو؟) بيشڪ جنهن پيغام سان اوهان ڏانهن موڪليو ويو آهيان سو اوهان کي پهچايير.. ۽ منهنجو پالڻهار اوهان کان سواءِ ٻي قوم کي اوهان جي جاءِ تي وهاريندو, ۽ اوهين کيس ڪجھ ذرو نقصان پهڄائي نہ سگهندؤ_ ڇو ته منهنجو پالڻهار سيني شين تي نگهبان آهي (٥٧). ۽ جنهن مهل اسان جو عذاب پهتو (تنهن مُهلّ) هود کي ۽ جن سائس ايمان آندو هو تن کي پنهنجي ٻاڄھ سان بچايوسون, ۽ کين سخت عذاب کان حِـدّايوسُونَ (٥٨). ۽ اُهو حال عاد وارن جو آهي جو پنهنجي پالــثـهار جي نشانين جو انڪار ڪيائون ۽ پنهنجن پيغمبرن جي نافرماني ڪيائون ۽ سڀ ڪنهن هڏيلي فساديءَ جي حڪم جا تابعدار ٿيا (٥٩). ۽ هن دنيا ۾ اَبر) ۽ قيامت جي ڏينهن (بر) لعنت پويان لاتي وين_ خبردار! بيشڪ عاد وَّارِن پنهنجي پالڻهارَ جو انڪار ڪيو۔) خبردارُ! هود جي قوم عادين کي قِتْ هجي! (٦٠). ۽ ثمود جي قوم ڏانهن سندن ڀاءُ صالح کيّ مُوكليوسُون چيائين تر اي منهنجي قوم! الله جي عبادت ڪريو ان کانّ سواءِ اوهان جو (ڪو ٻـيو) ِمعبود تَر آهي۔ اُنهيءَ آوهان کي زمين مان پيدا ڪيو ۽ منجهس اوهان کي آباد ڪيائين تنهن ڪري کانٽس بخشش گهرو وري سندس اڳيان توبھ ڪريو۔ بيشڪ منهنجو ڀالڻهار ويجهو (۽) قبول كُندر آهي (٦١). چيائون تر اي صالح! هن كان اڳ بيشك اسين تو ۾ (ڪيئي) آميدون رکندا هئاسون (جي هاڻي بند ٿيون) اسان جي اَبن ڏاڏن جن کي پوڄيو تن جي پوڄڻ کان اسان کي ڇو ٿو جهلين؟ ۽ جنهن ڏانهن اسآن کَي سڏين ٿو تنهن کان اسين بلڪل شڪ ۾ پيل آهيون (٦٢).

﴾ لِقُوْمِ أَرَّهُ يُتُوُرِ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيْنَةٍ مِّنْ تَرِيْ وَاتَّعِنْ مِنْهُ ةُ فَمَرَىٰ تَنْصُرُ نِي مِنَ اللهِ إنْ عَصَلْتُنَاهُ فَمَا الزَّنْدُوْنَةِ غُلِّم غَنْسِيْرِ@ وَلِقُوْمِ هِانِ ؟ نَاقَةُ اللهِ لَكُوُ الِيَّةُ فَذَرُوْهَا تَأْكُلْ فِيَ اَرْضِ اللهِ وَلا تَمَتُّهُوْ هَا بِمُوَّاءٍ فَمَا نُخُدُ كُوْ عَذَابٌ قَر يُبُ⊙ فَعَقَىُ وَهَافَقَالَ تَمَتَّعُوْ إِنْ دَارِكُهُ ثَلْثَةَ ٱتَّامِرُ ذَٰ لِكَ وَعُنَّا غَيْرُ ىڭدُوْب@فَكْتَاچَآءَامُوُنَاغَتَيْنَاصِلِعَاوَالَّذِيْنَ امْنُوْامِعَهُ چُمَةٍ مِّنَّاوَمِنُ خِزْي بَوُمِينِ إنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيْرُ ⊙ وَأَخَذَ الَّذِينَ عَلَمُو الصَّيْحَةُ فَأَصُبِكُوا فَ دِيَارِهِمُ جَيْنَ ﴿ عَلَنْ لَدْ يَغْنُوا فِنْهَأَ ٱلْآيَانَ نَبُوْدُ أَكُفُرُوْارَ يَهُوْ الْأَبُعُوا لَا يُعْتِدًا نَتُهُ دَرَّ وَلَقَانُ حَاثَوتُ رُسُلْنَا ابْرُهِمْ وَ بِالْنِثْرُ فِي قَالُوُ اسَلَمَا قَالَ سَلاَ فَمَالَمَثَ أَنْ حَأْءَ بِعِيْلِ حَنْدُنْ®فَلَتَأَرَّأَ أَنْ يَهُمُ لِاتْصِلُ إِلَيْهِ نِكْرَهُمُ وَٱوْجَسَ مِنْهُوْ خِيْفَةٌ قَالْوُالاَتَّخَفُ إِنَّا رُسِلْنَا ۚ إِلَى قَوْمِرُ لُوْطِ ۞ وَامْرَا تُهُ قَالِمَهُ ۚ فَضَحِكَتُ فَبَشَّرُنْهَا ۑٳڛڂۊؘ؞ٚۅؘڡؚڹٞۊٞۯٳٙ؞ٳڛڂۊؘؽۼڤؙۄؙٛٮؚٛ®قَالَتُۥڮ؞ٛڸڰٙؠٓ؞ؘٳڮڽ وَ إِنَا عَجُوزٌ وَهِ لِمَا اَبِعُلْ شَيْخًا أَنَّ هِلْ النَّهُ يُ عَجِيْكِ @

(صالح) چيو تر اي منهنجي قوم ! (مون کي اوهين) ڏسو تر سهي تر جيڪڏهن آءٌ پنهنجي پالڻهار کان چٽيءَ حجت تي هجان ۽ پنهنجي طرف کان مون تي (نبوت جي) ٻاجھ ڪئي هجيس تہ جيڪڏهن (آءٌ اوهان جو چيو مڃي، سندس نافرماني ڪريان تر الله کان مون کي ڪير ڇڏائيندو؟ پوءِ اوهان مون لاءِ رڳو نقصان وڌايو (٦٣). ۽ اي منهنجي قوم ! هيءَ الله جي ڏاچي اوهان لاءِ نشاني (معجزو) آهي پوءِ اُن کي ڇڏيو تر الله جي زمين ۾ اجتي وڻيس اُتي) چري ۽ ان کي ڪو ايذاءُ نہ پهچائجو نہ تہ پوءِ اوهان کي ستت عذاب (اچي) ولندو (٦۴). پوءِ ان جون کُچون ڪيي (ماري وڌائون) پوءِ (صالح) چيو تہ اوهين پنهنجن گهرن ۾ (ڇڙا) ٽي ڏينهن وسو رسو۔ اهو انجام ڪوڙو نہ آهي (٦٥). پوءِ جنهن مهل اسان جو عذاب آيو (تنهن مهل) صالح ۽ جن ساڻس ايمان آندو هـو تـن کـي پنهنجيءَ ڀاجھ سان بچايوسون ۽ قيامت جي ڏينهن جي خواريءَ کان (بر)_ تحقيق تنهنجو پالڻهار وڏو طاقت وارو (۽) غالب آهي (٦٦). ۽ (اُنهن) ظالمن کي هڪ راڙ ورتو پوءِ صبح جو پنهنجن حويلين ۾ ڪرونڊڙا ٿي (مري) ويا (٦٧).ڄڻ تر انهن ۾ رهيا ئي تہ هئا. خبردار ٿيو! ثمود (جي قوم) پنهنجي پاليندڙ جو انڪار ڪيو. خبردار ٿيو! ثمود (جي قوم) تي لعنت پئي (٦٨). ۽ بيشڪ اسان جا قاصد ابراهيم وٽ خوشخبري (ڏيڻ) لاءِ آيا (پوءِ) سلام ڏنائون, (ابراهيم) سلام ورايو پـوءِ ڀُڳل گابي (جي گوشت آڻڻ) ۾ ڪا دير نہ ڪيائين (٦٩). پوءِ جنهن مهل سندن هٿن کي اُن (گوشت) ڏانهن نہ پهچندو ڏنائين (تنهن مهل) کين اوپرو ڀانيائين ۽ کانئن دل پر ڊنو. چيائون تر نہ دِڄ اسان کي لوط جي قومر ڏانھن موڪليو ويو آھي (٧٠). ۽ سنديس زال جا بيٺل هئي سا کلي, پوءِ ان کي اسحاق جي (ڄمڻ) جي ۽ اسحاق جي پٺيان يعقوب جي مبارڪ ڏني سون (٧١). چيائين تر هاءِ آفسوس! آءٌ هن حالت ۾ ڄڻينديس ڇا؟ جو آءُ (پاڻ) ڪراڙي جهور آهيان ۽ هيءُ منهنجو مڙس بر ٻديو آهي۔ بيشڪ هيءَ ڳالھ ضرور عجب جهڙي آهي (٧٢).

قَالُوْ ٱلْتَعْجَبِيْنَ مِنَ آمُر اللهِ رَحْمَتُ اللهِ وَتَرَكْتُهُ عَلَيْكُمُ آهُلَ الْبَدُتِّ إِنَّهُ حَمِيْكُ تَجَمِّدُُّ فَلَيَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيُّهُ الرَّوْعُ وَجَاءَتُهُ الْبُنْزِي يُجَادِ لُنَافِئ قَوْمِ لُوُطِهِ إِنَّ إِبْرِهِ يُو كُمَانُهُ 'أَوَّالاٌ مُّنَيْثُ @نَايْرُاهِيْهُ أَعُوضُ عَنْ هِـنَا أَيَّلَهُ قَتْ حَآءُ أَمُوْرُ تِكَ وَإِنَّهُمُ الْتِيهُمُ عَذَاكٌ غَنُومُودُ وُدِ®وَلَتَّا أَءَتُ رُسُلُنَا لُوُطَّاسِنِّي بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرِّعَاوَّقَالَ هٰذَا نَهُ وَعُصِيْكُ وَحَاءَكُمْ قُومُهُ يُفْرَغُونَ إِلَيْهُ وَمِنْ قَبِلُ كَانُوُ ايَعْبَلُوْنَ السَّبَّاكِ ۚ قَالَ لِقَوْمِ هَوُ لَآءِ يَنَاقِ هُنَّ ٱلْكُفُرُ لَكُوْ فَاتَّقُوااللَّهُ وَلاَ نُغُزُّونِ فِي ْضَيْفِي ٱلَّذِينِ مِنْكُورَجُكُّ رَّشْيُكُ@قَالُوُالْقَدُ عِلمْتَ مَالَنَا فِي سَاتِكَ مِنْ حَقِّ وَإِنَّكَ لَتَعُلُو مَا نُورُيُهِ ۞ قَالَ لَوْ آنَ لِي بِكُوْ قَدْوَةً أَوْ اوي آلل رُكِن شَدِيْدٍ ⊕قَالْوُالِلْوُطُ إِنَّارُسُلُ رَبِّكَ لَنُ يُصِلُوۡ اللّٰكَ فَأَسُو يَاهَٰلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ الَّيْلِ وَلَا يَلْتَقِتْ مِنْكُوْ أَحَدُ إِلَّا امْرَاتَكَ ۚ إِنَّهُ مُصِيْبُهَا مَاۤ اَصَابَهُمُ ۗ إِنَّ مَوْعِدَهُ مُ الصُّبُحُ ۖ ٱلدُّسِ الصُّبُحُ بِقَرِيْكِ ۞

چيائون تہ اللہ جي قدرت تي ڇو ٿي عجب ڪرين؟ اي هن گهر وارؤ! اوهان تي الله جي باجه ۽ سندس برڪتون آهن۔ بيشڪ اُهو (الله) ساراهيل وڏائيءَ وارو آهي (٧٣). پوءِ جنهن مهل ابراهيمر کان ڀُوءُ لٿو ۽ خوشخبري پهتس (تنهن مهل) لوط جي قوم بابت اسان سان تڪرار ڪرڻ لڳو (٧٤). چو ته ابراهیم بردبار نرم دل (الله ذّانهن) موتندرٌ هو (٧٥). (چیوسون ته) اي ابراهيم انهيءَ (ڳالھ) کان مڙي وڃ ڇو تر تنهنجي پالڻهار (جي عذاب) جو حڪمر اچي چڪو آهي, ۽ کين اڻ ٽر عذاب اچڻ وارو آهي (٧٦). ۽ جُدُّهن اسان جاً قاصد لوط وَتْ آيا (تُدْهن) سندن (اچڻ) سببان خفي ٿيو ۽ اُنھن جي سببان تنگ دل ٿيو ۽ چيائين تر هيءُ ڏينھن ڏاڍو سخت آهي! (٧٧) . ۽ سندس قوم ڏانهنس ڊوڙندي آئي۔ ۽ (اُهي) اڳي بڇڙا ڪم ڪندا هئا۔ چيائين تہ اي منھنجي قوم ! هي منھنجيون ڏيئرون اوهان اجي نڪاح) لاءِ ڏاڍيون سٺيون آهن ڀوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجي مهمانن (سان بچڙي هلت ڪرڻ) ۾ مون کي لجي نہ ڪريو . اوهان ۾ ڪو ڀلارو مڙس كونهي ڇا (جو اوهان كي جهلي)؟ (٧٨). چيائون تر تون پکي طرح ڄاڻي چڪو آهين تر اسان کي تنهنجي ڏيئرن ۾ ڪا احتياجي ڪانهي, ۽ جيڪي اسين گهرون ٿا سو ضرور تون ڄاڻندو آهين (٧٩). (لوط) چيو ته جيڪڏهن مون کي اوهان سان ڪا (مقابلي جي) سگھ هجي ها يا ڪنهن مضبوط سهاري ڏانهن پناھ وٺان ها! انه جيڪي ڪرڻو هو سو ڪريان ها) (٨٠). (ملائكن) چيو تر اي لوط! اسين تنهنجي يالثهار جا موكليل آهيون (اُهي) تو وٽ ڪڏهن پهچي نه سگهندا پوءِ (تون) پنهنجي گهر وارن سوڌو ڪجھ رات ڏيئي نڪر ۽ اوهان کي جڳائي تر ڪو هڪڙو پوئتي (كافرن جي عذاب ڏانهن) ز واجهائي پر تنهنجي زال (واجهائيندي)۔ هن ڪري جو جيڪو (عذاب) اُن (ڪافرن جي) قوم کي پهچندو سو اُن کي (بر) پهچڻو آهي۔ سندن (عذاب پهچڻ جي) انجام جي مهل صبح آهي (تون ابهارو نه ئلي) صبح ويجهو نه آهي ڇا؟ (٨١).

فكتاحآء أمونا جعكنا عاليقاسا فلها وأمطرنا عكيها ۣڿڿٲۯؘؘؘۊؙٞڝۨٞڛۼؖؽڶ؞ٚمۜؽؙڞٛۅڿ۞ٛڡؙٮۜۊۜڡؘڎؘۛۼٮۛ۬ۮۯۑۜػؖٷ مَاهِيَ مِنَ الظَّلَمِينَ سَعِيْدِ خُورَالِي مَدِّينَ آخَاهُمْ شُعَيْدًا قَالَ لِيَقُوْمِ اعْمُدُ واللَّهُ مَالَكُ مِنْ اللَّهِ عَيْرُهُ وَلاَ تَنْقُصُواالِّمِكْمَالَ وَالْمِهُزَانَ إِنَّ أَزْرِكُمُ يَعَنُو وَإِنَّىٰ اَخَافُ عَلَىٰ كُوْعَذَاكَ يَوْمِرُهُجِيْطِ ﴿ وَلِقَوْمِ اَوْفِهُ إِ الْمِكْمَالَ وَالْمِنْوَانَ مِالْقِسُطِ وَلَا تَبُخَسُواالنَّاسَ اَشْمَا مُهُمَّا وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۞يَقِيَّتُ الله خَارُكُمُوانَ كُنْتُهُ مُّهُمُّ مِنْدُنَ} ذَ وَمَآاَنَاعَلَنْكُمُ يَحَفَيْظَ۞قَالُهُ الشُّعَيْبُ صَلَّوْتُكَ تَامُولُكُ أَنْ تَتُولُكُ مَا يَعْدُكُ أَنَّا وُأَنَّ تُفْعَلَ فَيَّامُ النَّامَانَتُكُو التَّكَ لَانْتَ الْحَكْمُ الرَّسْتُ مُوقَالَ لِقَوْمِ آدَءَ يُنْدُونَ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّنْ رِّيِّ وَرَزَقِيَىٰ مِنْهُ رِينَ قَاحَسَنًا وَمَآاُرُكُ أَنْ أَخَالِفَكُهُ إِلَى مَآاَنُهُ لَكُهُ عَنُهُ ۚ إِنْ أَرِيْكُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ ۚ وَمَا تَوْفِيُقِيْ إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلُتُ وَالَّيْهِ أَيْنُكُ ۞

پوءِ جنهن مهل اسان جو حڪم پهتو (تنهن مهل) اُن (ڳوٺ جي) مٿاهين (ير) کي هيٺاهون ڪيوسون ۽ اُن تي پکي مٽيءَ جا ڳوڙها لڳو لڳ وساياسون (٨٢). جو تنهنجي پالثهار وٽان نشان ٿيل هئا۔ ۽ اُها (سزا) ظالمن کان پري نر هشي (٨٣). ۽ مدين (جي قوم) ڏانهن سندن ڀاءُ شعيب كى موكليوسون۔ (شعيب) چيو تہ اي منهنجي قوم! الله جي عبادت ڪريو اُن کان سواءِ اوهان جو ڪو معبود ڪونهي۔ ۽ ماڻ ۽ تور گهٽائي نہ ڏيـو آءُ اوهـان کـي آسـودو ڏسان ٿـو آءُ اوهـان تي وڪوڙيندڙ ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کان ڊڄان ٿـو (۸۴). ۽ اي منهنجي قومر ماڻ ۽ تور انصاف سان پوري ڏيو وٺو ۽ ماڻهن کي سندين شيون گهٽائي نہ ڏيو ۽ نڪي ملڪ ۾ فسادي ٿي بگيڙ وجهو (٨٥). جيڪڏهن اوهين مؤمن آهيو تر الله جي بچايل بـچت اوهـان لاءِ ڀـلي آهـي، ۽ آءٌ اوهـان تي نگهبان نر آهيان (٨٦). چيائون تر اي شعيب! تنهنجي نماز توکي حڪمر ڪيو آهي ڇا تہ جنھن کي اسان جا ابا ڏاڏا پوڄيندا هئا تنھن کي يا پنھنجن مالن ۾ جيڪي ڪرڻ گهرندا آهيون سو ڇڏي ڏيون, (چٿر ڪري چيائون) تر بيشڪ تون بردبار سئين رستي وارو آهين (٨٧). (شعيب) چيو ته اي منهنجي قوم! (اوهين) ڏسو تر سهي تر (آءٌ) جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار کان چٽيءَ حجت تي هجان ۽ پنهنجي پار کان چڱي روزي مون کي ڏني هجيس اته اوهان جو چيو ڪيئن مڃيندس)۔ ۽ جنهن کان اوهان کي جهليان ٿو تنھن کان اوھان (کی جھلڑ) جو ابتڑ ھلڑ نہ ٹو گھران۔ جیترو وس پھتمہ سو سدّاري ڪرڻ کان سواءِ نہ گهرندس۔ ۽ الله (جي فضل) کان سواءِ مون کي ڪا سگھ نہ آھي۔ مٿس پروسو ڪيم ۽ ڏانهس رجوع ڪريان ئر (٨٨).

وَلِقَوْمِ لَا يَعْمِرُ مَنَّكُوُ شِقَاقَ أَنَّ يُصِيْبِكُوْمِتُكُ مِثَالُ مَأَاصَابَ تَوْمَ نُوْجٍ أَوْقُوْمَ هُوْدٍ أَوْقَوْمَ صِلِحٍ وْمَاقَوْمُ لُوْطِ مِّنْكُةُ بَعِيْدِ۞ۅَاسْتَغْفِرُ وَارَتَكُهُ ثُقَةً تُوبُوۚ ٱللَّهُ وَإِنَّ رَقَّ رَحِيْوُ وَّدُوُدٌ ۞قَالُوُ النِّيْعَيْبُ مَانَفْقَهُ كَيْبُرًا مِّيَّانَقُوُّ لُ وَإِنَّا لَهُ لِكَ فَيْنَا ضَعِيفًا ۚ وَلَوْ لَا رَهُ طُلِكَ لَرَحَمُنِكَ ۗ وَكَالَتْ عَلَيْنَا بِعَنِيُنِ۞قَالَ لِقَوْمِ ٱرَهُ طِي ٓ اَعَزُّ عَلَيْكُومِ مِن اللهِ وَ تَّخَذُ نُمُوُهُ وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّيْ بِمَاتَخْمَلُوْنَ مُحْيُطُ[®] لِقَدُ مِراغُمَلُوْاعَلَى مَكَانَبَتَكُهُ إِنَّ عَامِلٌ سُوْفَ تَعْلَمُونَ كُ نُ يَالِّينُهُ عِنَاكِ يُمُغِرْنِهِ وَمَنْ هُوكَاذِكُ وَارْتَقِبُو ٓ إِنَّ إِنَّ مَكُهُ رَقِيْكُ®وَلَتُنَاحَآءُ آمَوُنَاغَيِّنْنَاشُعَيْمًا وَّ الَّذِيثُنَ مَنْوُامَعَهُ بِرَحْمَةِ مِّنَا وَآخَذَتِ الَّذِينِي ظَلْمُواالصِّيحَةُ فَأَصَبَكُوا فِي دِيَارِهِمُ إِلَيْهِمُ إِنْ كَانَ لَمُ يَغْنُوا فِيهَا اللَّهِ يُعُمَّ الِّمَدُينَ كَمَا بَعِدَ تُ تُنُوُدُ هُ وَلَقَدُ ارْسُلْنَا مُوْسَى يالنتِناوَسُلُطِن مُبِينِ ﴿ إِلَّ فِرْعَوْنَ وَمَكَابِهِ فَاتَّكَعُونَ المُو فِدُعَوْنَ وَمَا المُرْفِرُعَوْنَ بِرَشِيهِ

۽ اي منهنجي قوم ! اوهان کي مون سان دشمني ڪرڻ اهڙي عذاب پهچڻ جو سبب نہ بٹجي جهڙو عذاب نوح جي قومر يا هود جي قومر يا صالح جي قوم کي پهتو۔ ۽ لوط جي قومر اوهان کان ڪا پري نہ آهي (٨٩). ۽ پنهنجي پالٹهار کان بخشش گهرو وري ان ڏانهن توبه ڪريو۔ ڇو تہ منهنجو پالڻهار مهربان (سڀ ڪنهن جو) سڄڻ آهي (٩٠). چيائون تر اي شعيب! جيڪي تون چوين ٿو تنهن مان گهڻو نہ ٿا سمجهون ۽ تـوکي پاڻ مان بلڪل هيٽُو ڏسون ٿا, ۽ جيڪڏهن تنهنجو ڪڙمر نہ هجي ها تہ توکی پشرن سان ماریون ها ۽ تون اسان تي ڪو سردار نہ آهين (٩١). (شعيب) چيو ته اي منهنجي قوم! اوهان وٽ منهنجو ڪڙم الله کان وڌيڪ پيارو آهي ڇا؟ ۽ اُن (الله جي حڪمر) کي پنهنجيءَ پٺيءَ پويان اُڇلي ڇڏيو اُٿوَ۔ بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کي منهنجو پالڻهار بلڪل ڄاڻندڙ آهي (٩٢). ۽ اي منهنجي قوم! اوهين پنهنجي پُر تي عمل ڪريو آءٌ (ر) عمل ڪندڙ آهيان_ سگهوئي ڄاڻندؤ تر ڪنهن کي عذاب پهچي ٿو جو کيس خوار ڪندو ۽ جيڪو ڪوڙو آهي تنهنکي بر_ ۽ انتظار ڪريو آءُ (بر) اوهان سان گڏ انتظار ڪندڙ آهيان (٩٣). ۽ جنهن مهل اسان جو عذاب آيو تنھن مھل شعيب کي ۽ جن ساڻس ايمان آندو ھو تن کي پنهنجي ٻاجھ سان بچايوسون, ۽ ظالمن کي سخت ڪڙڪي (اچي) پڪڙيو ڀوءِ پنهنجن گهرن ۾ ڪرونلبڙا ٿي (مري) ويا (٩۴). ڄڻڪ منجهن ہٹائی نے خبردار! مدین وارن تی قِٹ ہجی جہڑی ٹمود قوم تی قَٹ لعنت ٿي (٩٥). ۽ بيشڪ موسيٰ کي پنهنجين نشانين ۽ پذري حجت سان موڪليوسون (٩٦). فرعون ۽ سندس سردارن ڏانهن۔ پوءِ (سڀ ماڻهو) فرعون جي حڪم جي پويان لڳا ۽ فرعون جو حڪم صحيح نہ هو (٩٧).

نَقْدُمُ قَوْمَهُ يُوْمَ الْقِيلِمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ لْمُؤرُوُدُ@وَانُتْبِعُوا فِي هَانِ الْمُنْتَةَ وَّيُومَ الْقِيمَةِ يْبِئُسَ الرِّفْكُ الْمَرِّفُودُ ﴿ ذَلِكَ مِنْ أَنْكَأَ إِلْقُرَّاى نَقُصُّهُ عَكَمْكَ مِنْهَا قَالِحْ وَّحَصِمُكُ @وَمَاظَلَمْنْهُمْ وَلِكِنْ ظَلَمُوا انْفُسَهُمْ فَمَا ا لَغُنَتُ عَنْهُمُ الْهَتُهُوُ الَّتِي يَكُ عُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ مِنْ شَىٰ اَلْمَاجَاءُ اَمَوُرُرِيِّكَ وَمَازَادُوهُمُ غَيْرَتَتَبِينِ @وَكَنَالِكَ المَنْدُرَيِّكِ إِذَا اَخَذَ الْقُرَٰى وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۚ إِنَّ آخُذَ لَا ٱلِيُهُ ۗ شَدِينُكُ®ِانَّ فَيُذْلِكَ لَايَةً لِمَنْ خَاتَ عَذَابَ الَّلِخِوَةِ ﴿ ذلك يَوْمُ عَمِنُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذلك يَوْمٌ مَّشْهُو دُن ومَا نُوَجِّوْهُ إِلَا لِكِيلِ مِنْعُدُوْدِ ﴿ يَوْمَرِ يَانُتِ لَاتَكُلُو نَعْشُ إِلَّا ياذُنِهُ ۚ فِهِنْهُوۡ شَعِيُّ وَسَعِيْكُ۞فَأَمَّا الَّذِينَ شَعَوُ ٰ افَعِي التَّارِلَهُمْ فِيْهَا زَفِيُرُوَّ شَهِينُ فَإِنَّا فِيلِمُ مَا ذَامَتِ التَبنِكُ وَالْأَرْضُ الْأَمَاشَأَءُ رَثُكَ أِنَّ رَتَّكَ فَعَالٌ لِمَا يُرِيُكُ ٥ وَإِمَّا الَّذِينِينَ سُعِدُ وَاقْفِي الْجَنَّةِ خِلدِينَ وَمُهَا مَا دَامَتِ السَّيادي وَالْأَرْضُ الْأَمَاشَأُورَتُكَ يُعَطَأُمُ غَيْرَ عَنْكُو فِي ﴿

قيامت جي ڏينھن (فرعون) پنھنجي قوم جو اڳواڻ ٿيندو پوءِ کين باھ بر گهيڙيندو۔ ۽ جنهن گهٽ ۾ گهيڙيا ويندا سو بڇڙو آهي (٩٨). ۽ هن (دنيا) ۾ (بر) لعنت اُنھن کي پويان لڳائي ويئي ۽ قيامت جي ڏينھن (بر)_ جيڪو (لعنت جو) انعام ملين سو بڇڙو آهي (٩٩). (اي پيغمبر!) اهي ڳوٺن جون خبرون آهن جي تو تي بيان ڪريون ٿا اُنهن مان (ڪي) قائم بيٺل ۽ (كي) ناس ٿيل آهن (١٠٠). ۽ اسان اُنهن تي ظلمر نہ ڪيو پر هنن پاڻ تي (پاڻهين) ظلم ڪيو پوءِ جنهن مهل تنهنجي پالڻهار جو حڪم پهتو (تنهن مهل) سندن معبودن, جن کی اللہ کان سواءِ سڏيندا هئا کائڻن ڪجھ بہ نہ ٽاريو۔ ۽ هلاڪيءَ کان سواءِ (ٻيو ڪجھ) کين نہ وڌايائون (١٠١). ائين تنهنجي پالٹھار جو اُن مھل ڳوٺن (وارن) کي اُن حالت ۾ پڪڙڻ ٿيندو آهي جنهن مهل اهي ظلم ڪندڙ ٿيندا آهن۔ بيشڪ سندس ڀڪڙ سخت ذَّكُونيندڙ آهي (١٠٢). بيشڪ اِن (ڳالھ) ۾ اُنهيءَ لاءِ نشاني آهي جو آخرت جي عذاب کان ڊنو آهي۔ اهو اُهو ڏينهن آهي جنهن ۾ ماڻهن کي ميڙبو ۽ اهو اُهو ڏينهن آهي جنهن ۾ (سڀ) حاضر ٿيندا (١٠٣). ۽ ٿورڙي مدت كان سواءِ أن كي نَر تا يئتي كريون (١٠٤). جنهن ڏينهن (أهو) ايندو تر كو ماڻهو أن (الله) جي مُوكل كان سواءِ نه ڳالهائيندو, پوءِ انهن مان ڪي بدبخت ۽ ڪي نيڪ بخت هوندا (١٠٥). پوءِ جيڪي بدبخت ٿيا سي باھ ہُر (گھڑندا) اُنھن کي منجھس رڙيون ۽ دانھون ھونديون (١٠٦). جيترو وقت تنهنجي پالٹهار گهريو اُن کان سواءِ آسمانن ۽ زمين جي بقاءَ هجڻ تائين منجهس سدائين رهندا۔ ڇو تر تنهنجو پالٹهار جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي (١٠٧). ۽ جيڪي نيڪ بخت ڪيا ويا سي بهشت ۾ (گھڙندا ۽) جيترو وقت تنهنجي پالڻهار گھريو ان کان سواءِ آسمانن ۽ زمين جي بقاءَ هجڻ تائين منجهس سدائين رهندا (اها) بخشش اُڻ کٽ آهي (١٠٨).

فَلَا تَكُ فِي مِرْبَةٍ مِتِمَّا يَعَيُّكُ هَوُّلاَءِ مِمَا يَعَيُّكُ وَنَ الْأَكْبَا يَعِبُ الْأَوْهُ وَمِّرِي قَدْلُ وَ إِنَّالَهِ فَوَهُ مُونَصِّهُمْ غَارَ مَنْقُةُ صِ فَوَلَقِدُ الْتَهُنَامُوْسَى الْكَتْبَ فَاخْتُلْفَ فِيهِ * وَ لَهُ لَا كَلَمَةُ شَبَقَتُ مِنْ زَيْكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمُ وَإِنَّهُمُ لَفِي شَكِيِّنُهُ مُرِيْبِ@وَإِنَّ كُلَّالَّكَالُوِّ فِينَهُوْ رَبُّكَ أَعَالُهُمُ انَّهُ بِمِايَعُمُكُونَ خَيِنُرُ ۞ فَاسْتَقَةً كَمَأَ أَبُرُتَ وَمَنْ تَاكَ مَعَكَ وَلاَتَظْغَةِ إِلاَيَّهُ بِمَاتَعْمَلُوْنَ يَصِنْرُ ۗ وَلَا تَرْكُنُوْ ٓ اللَّ لَّذَيْنَ ظَلَمُو الْمَتَكَةُ النَّارُ وَمَالَكُمْ مِينَ دُونِ اللهِ مِسنَ ٱوۡلِيۡاۡءَ ثُنَّةِ لاَ تُنْصَرُونَ ©وَاقِيهِ الصَّلَّا فَاطَرٌ فِي النَّهَارِ وَ مِنْ لَقًا مِّنَ الْيُلُ إِنَّ الْحُسَنَاتِ يُنُ هِبُنَ السَّيِّالَتِ ذَٰ لِكَ ذِكْرِي لِلنَّ كُويْنَ شَوَاصُيرُ فَانَّ اللَّهَ لَا يُضِيُّبُمُ آجُوَالْمُحُسِنِينَ ۖ فَكُوْلًا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُوْ اوُلُوْ ابْقِيَّةِ يَتَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِىالْأَرْضِ إِلَّاقَلِيْلَامِّتَّنَّ اَغْيَبْنَامِنُهُمُ ۚ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا ٓ الْثُوفُوا فِيُهِ وَكَا نُوا مُجْرِمِينَ ۞ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهُلِكَ الْقُرْى بِظُلْمِ وَآهُلُهَامُصْلِحُونَ®

تنھن کري اھي جيڪا پوڄا ڪندا آھن تنھن کان تون شڪ ۾ نہ رھ۔ جهڙو سندن بيءُ ڏاڏا اڳ پوڄيندا هئا ان کان سواءِ اهي نہ پوڄيندا آهن۔ ۽ اسين کين اُڻ کٽ (عذاب جو) حصو پورو ڏيندڙ آهيون (١٠٩). ۽ بيشڪ موسیٰ کی کتاب ڈنوسون پوءِ منجهس اختلاف پیو۔ جیکڈھن تنهنجی پالڻهار جو حڪمر اڳي نہ ٿي چڪي ها تہ سندن وچ ۾ فيصلو ڪيو وڃي ها۔ ۽ اُهي کانٹس وڏي شڪ ۾ پيل آهن (١١٠). ۽ جنهن مهل (اُٽاريا ويندا تنهن مهل) سب ڪنهن کي تنهنجو پالڻهار سندن اعمالن جو پورو بدلو ڏيندو۔ ڇـو تر جيڪي ڪندا آهـن تنهـن جي اُهـو خبر رکـندڙ آهـي (١١١). پوءِ جيئن توکي حڪمر ڪيو ويو آهي تيئن تون محڪمر ره ۽ جن تو ساڻ توبھ ڪئي (سي بر محڪمر رهن) ۽ حد کان نہ لنگھو۔ ڇو " حيكي كندا آهيو سُو الله دُسندرِّ آهي (١٦٢). ۽ ظالمن ڏانهن لاڙو نہ ڪريو نہ تُر اوهان کي باھ لڳندي ۽ اللہ کآن سواءِ ڪو اوهان جو دوست نہ آهي وري مدد نہ ڏبوُ (١١٣). ۽ ڏينهن جي اڳياڙيءَ ۽ پوياڙيءَ جي وقتن ۾ ۽ کو وقت رات ہر (بر) نماز پڑھ۔ ڇو تر چگايون مداين کي نينديون آھن۔ نصيحت وٺندڙن لاءِ اِها نصيحت آهي (١١٤). ۽ صبر ڪر ڇو تر الله ڀلارن جو اُجر نہ وڃائيندو آهي (١١٥). پوءِ اوهان کان اڳ اڳين صدين وارن مان (گھٹا) سمجھ پریا چو نہ ٹیا؟ جو (ماٹھن کی) ملک پر فساد (وجهڻ) کان جهلين ها پر ڪي ٿورڙا ٿيا جن کي منجهانئن بڇايوسون ۽ جيڪي ظالم هئا سي جنهن (مال) ۾ آسودا ڪيا ويا تنهن جي پئيان لڳا ۽ اُهـي ڏوهـاري هـئـا (١١٦). ۽ (اي پيغمبر!) تنهنجو پالڻهار اهڙو نہ آهي جو ڳوٺن (وارن) کي سندن سڌريل رهاڪن هوندي ظلم سان ناس ڪري چڏي (۱۱۷).

وَلَوْ شَاَّءَرَتُكَ لَجَعَلَ التَّاسَ أُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلاِكَوْلُونَ حَهِنَّهُ مِن الْحِنَّةِ وَالنَّاسِ آحْمِعِينَ ﴿ وَكُلًّا لْكُ مِنْ أَنْكَأُوالِ مُلْ مُلْكُمُ لِمُ الْتُكُوبُ لِهِ فَوَادُكُو وَعَلَّوْكُ إِلَّا ڹ؇ٳڵڂۜؾؙۜۅؘڡۘۄؙۛعظةٌ ۠ٷۜۮڒؙؽڵڷؠؙۅٝۛڡڹؠؗڹۘ۞ۘۊؙڷؙؙٵڵڷڹٮؗۯۥٳؘ اعْمَلُوْاعَلَى مَكَانَتَكُةُ إِنَّاعْمِلُونَ ﴿ وَأَنْتَظَاوُوا الْأَ)®وَيِلْهِ غَيْبُ التَّمَوٰتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُوْحَجُ الْأَمْرُ لِلَّهُ فَاعْبُكُ لَا وَتُوكُلُ عَلَيْهِ وْمَارَتُكِ بِغَافِلَ عَمَّاتَعْبُكُونَ سُوْرُةُ نُوسُكُ جرالله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ النبين ﴿ إِنَّا أَنْزُلْنَاهُ قُرُارًا عَرَ لُوْنَ⊙َنْحُنُ نَقَصُّ عَلَيْكَ آحُسَ الْقَصَا مِنَأَالَيْكَ هِٰ فَاالْقُرُ الْنَاقِ وَإِنْ كُنْتُ مِنْ قَبُ

عَشَرَكُو كَبَّا وَالنَّهُمُ وَالْقَمْرَ أَيْتُهُمْ لِي سُجِدِينَ ﴿

لْغَفِيلَيْنَ@إِذْ قَالَ يُوْسُفُ لِأَبِيْهِ يَانَتِ إِنِّيُ رَانُتُ آحَكَ

۽ جيڪڏهن تنهنجو پالڻهار گهري ها تر (سڀني) ماڻهن کي (هڪ ئي) امت ڪري ها ۽ (آهي) سدائين اختلاف ڪندا رهندا (١١٨). پر جن تي تنهنجي پالڻهار رحم ڪيو (سي هڪ ئي دين تي رهندا)۔ ۽ کين اُنهيءَ لاءِ الله پيدا ڪيو آهي۔ ۽ تنهنجي پالڻهار جو (هيءًا) ٻول پورو ٿيو تر جنن ۽ ماڻهن مان گڏي دوزخ ضرور ڀريندس (١١٩). ۽ (اي پيغمبر!) پيغمبرن جي خبرن مان تو وٽ اوترو بيان ڪرپون ٿا جنهن سان تنهنجي دل کي مضبوط ڪريون، ۽ اُنهن (خبرن) ۾، حق ۽ مؤمنن لاءِ نصيحت ۽ سمجهاڻي تو وٽ آئي آهي ۾ اُنهن (خبرن) ۽ جا ۽ مؤمنن لاءِ نصيحت ۽ سمجهاڻي تو وٽ آئي آهي جاءِ تي عمل ڪريو اسين (۽) عمل ڪندڙ آهيون (١٢١). ۽ انتظار ڪريو، اسين (۽) انتظار ڪندڙ آهيون (١٣١). ۽ آسانن ۽ زمين جو ڳجھ رڳو الله کي (معلوم) آهي ۽ سڀ ڪم ڏانهس موٽايا ويندا آهيو تنهن کان تنهنجو ڪر ۽ مٿس ڀروسو رک ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن کان تنهنجو پاڻهار بي خبر نر آهي (١٢٢).

سورة يوسف مڪي آهي ۽ هيءَ هڪ سؤ يارهن آيتون ۽ ٻارهن رکوج آهي

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلرٰ۔ هي پڌري ڪتاب جون آيتون آهن (١). ۽ بيشڪ اسان اُن کي قرآن عربي (ٻوليءَ وارو) ڪري نازل ڪيو تہ مانُ اوهين سمجھو (٢).

(اي پيغمبر!) اسين توڏانهن هن قرآن کي پنهنجي وحي موڪلڻ سان نتامر سهڻو قصو توکي پڙهي ٻڌايون ٿا ۽ جڏهن تر (تون) هن کان اڳ بيشڪ بيخبرن مان هئين (٣). (ياد ڪر!) جڏهن يوسف پنهنجي پيءُ کي چيو تاي (منهنجا) آبا! مون يارهن تارا ۽ سج ۽ چنڊ ڏٺا, اُنهن کي ڏنمر تر مون کي ٿا سجدو ڪن (۴).

قَالَ لِكُنَّ لَا تَقْصُصُ رُوْمَالُوعَلِي اخْوَتِكَ فَكَمُكُ وُ الْكِ كَنْدُارُانَّ الشَّنْظرَ، لِلْإِنْسَان عَكُوُّمُّيْدُنُّ⊙وَكَنْ لِكَ عِنْيَمْكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوُ مُل الْكِحَادِيْتْ وَيُعَمُّّنِهُمَّتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَى إِلَى يَعْقُدُ بَ كَمَا أَتَتَهَاعَلَ أَبُ رُكَ مِنْ قَمُلُ الرَّاهِيْدَ وَإِسْحُقَ النَّ رَبِّكَ عَلَيْهُ حَكَثُرُكُ لَقَدُكُونَ فَيُدُسِّفُ وَإِخْوَتَهُ اللَّهُ لَلسَّالِلاُ ﴾ [ذ قَالُهُ اللَّهُ سُفُ وَأَخْهُ لا لَكُولُسُفُ وَأَخْهُ لا لَحَتُ الَ آيِينَامِنَّاوَخَنُ عُصْمَةٌ أِنَّ آيَانَالَفِي ضَلَل مُبِينِ ﴿ إِقْتُلُوْايُوسُفَ آوِاطُرُحُوكُ أَرْضًا يَّغُلُ لَكُوْوَخُهُ آسِكُمُ وَ نُكُونُوْا مِنَ بَعْدِهٖ قَوْمًا طيحِيْنَ®قَالَ قَأَيْلُ مِّنُهُمُ لِاتَّقَتْلُوا بُوْسُفَ وَالْقُوْهُ فِي غَيِيبَ الْحُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعُضُ السَّيَّارَةِ نُكُنْتُهُ فعلدُنَ، ©قَالُهُ الْأَلَانَا مَالَكَ لا تَامَنَا عَلَى نُوسُفَ وَإِنَّالَهُ لَنْصِيحُ نَ@آرِيْسِلُهُ مُعَنَّاغَدًا يَّرْتَعُ وَبَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحْفِظُونَ@قَالَ انْيُ لَيَحْزُنُنِيُ أَنُ تَنْهَرُوابِهِ وَأَخَاتُ اَنْ تَاكُلُهُ الدِّنُّكُ وَ اَنْتُوْعَنُهُ عَنِهُ عَيْدُونَ ۞ قَالُوُالِينَ كَلَّهُ النَّ ثُبُ وَنَحْنُ عُصْبَةً إِنَّا إِذًا لَّخِيدُ وْنَ ﴿

ACTIVICATION CONTRACTOR

(یعقوب) چیو تر ای منهنجا یشرا ا ینهنجو خواب ینهنجن بائرن وت بیان نر ڪج نہ تہ تو لاءِ ڪو ٿند ٿيريندا۔ ڇو تہ شيطان انسان جو پڌرو ويري آهي (٥). ۽ اهڙي طرح تنهنجو پالڻهار توکي سڳورو ڪندو ۽ توکي خوابن جو تعبير سيكاريندو ۽ پنهنجي نعمت توتي ۽ يعقوب جي اولاد تي (الين) پوري ڪندو جيئن اڳ تنهنجي پيءُ ڏاڏي ابراهيم ۽ اسحاق تي پوري كيائين بيشك تنهنجو پالثهار جاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٦). بيشك يوسـف ۽ سندس ڀائرن (جي قصي) ۾ پڇـندڙن لاءِ (گهڻيون) نشانيون آهن (٧). جڏهن (پاڻ ۾) چيائون تر بيشڪ يوسف ۽ سندس (سڳو) ياءُ (بنيامين) اسان جي ٻيءُ وٽ اسان کان وڌيڪ پيارا آهن جيتوڻيڪ اسين (گهڻنا جڻا) وڏو جٿو آهيون بيشڪ اسان جو ٻيءُ پڌري ڀُل ۾ آهي (٨). (هاڻي گهرجي تر) يوسف کي ڪهو يا کيس ڪنهن ملڪ ۾ ڦٽي ڪري اچو تہ اوهان جي پيءُ جو توجھ رڳو اوهان لاءِ ٿئي ۽ اُن (ڪم) کان پوءِ اوهين سڌريل ٿجو (٩). منجهائڻن (هڪ) چوندڙ چيو تر يوسف کي نر ماريو ۽ جيڪڏهن (ڪجھ) ڪندڙ آهيو تر کوھ جي تري ۾ (کڻي) اُڇلايوس تر ڪو واٽهڙو کيس ڪڍي ويندو (١٠). (يعقوب کي) چيائون تر اي بابا! توکي ڇا ٿيو آهي جو يوسف جي باري ۾ توکي اسان تي ڪو يروسو نہ ٿو ٿئي حالانڪ اسين سندس خيرخواھ آهيون (١١). سڀاڻي اسان ساڻ کيس ڇڏ تر کائي ۽ کيڏي ۽ اسين سندس نگهبان آهيون (١٢). (يعقوب) چيو تر اوهان جو کيس نئڻ مون کي ضرور مونجهو ٿو ڪري ۽ دِجان ٿو تر (متان) کيس بگهڙ کائي ۽ اوهين کانئس بيخبر هجو (١٣). چياڻون تر اسان جي اگھڻن ڄڻن جي) وڏي ٽولي هوندي بر جيڪڏهن کیس بگهر کاڌو تہ اسین اُنھيءَ مھل ضرور ٽوٽي وارا ھوندا سون (۱۴).

فَكُتَّاذَهُهُوُ اللَّهِ وَأَجْمَعُوْ أَنْ تَجْعَلُوْ ثُوفَى غَلْمَتِ الْحِنْتُ وَٱوۡحَيۡنَاٰالُهُ لَتُنۡتَنَّنَّهُمُ مَا مُرهِهُ هٰنَا وَهُهُ لَايَشَعُرُ وَنَ® وَعَآءُوۡ ٱلمَاهُمُ عِشَاءُ تَنَكُدُنَ۞قَالُوالَٱلۡآلَانَا كَالَّاكَا وَلَا مَنَكَا نَسْتَتِي وَتَرَكْنَا دُرُسُفَ عِنْدَامَتَاعِنَا فَأَكُلُهُ النَّانُكُ وَمَأَ انتَ بِمُؤْمِنِ كَنَا وَلَوُكُنَا صٰدِقِينَ ®وَعَآءُوْعَلْ قِمْيُصِهِ ىَ مِركَذِبُ قَالَ بَلْ سَوَّلَتُ لَكُهُ ٱنْفُسُكُةُ ٱمْرًا ْفُصَيْرٌ حَمِيْلُ وَاللَّهُ النُّهُ تَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ۞ وَحَاْمَتُ سَتَارَةٌ فَأَرْسَلُوْا وَارِدَهُوْ فَأَدُلِي دَلَّهَ كُوْ قَالَ لِبُشِّرِي هِٰ فَاعُلَاُّ ا وَٱسَدُّوْهُ مُضَاعَةً وَاللَّهُ عَلَيْهٌ كِمَا يَعْمَلُوْنَ ∞وَشَرَوْهُ شَمَنَ بَغُيِّنِ دَرَاهِ عَمَعُدُودَةٍ ۖ وَكَانُوْا فِيُومِنَ الزَّاهِ بِ أَنَّ فَ وَقَالَ الَّذِي اشْتَرْلُهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَيَّهُ ٱكْرِينُ مَثُولُهُ عَلَى إَنْ يَيْنُفَعَنَا أَوْنَتُخُنَا لَا وَكَنَّا لِهُ مِلْكًا وَكُنَّا لِكُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيْلِ الْأَحَادِ بُثْ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلْ آمُر ﴾ وَلِكُنَّ ٱكْثُرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ @وَ لَمَّا اَلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ @وَ لَمَّا اَلْغَ أَشُكَّا فَإِلَّاكُمُنَّهُ كُلِّمًا وَعِلْمًا وَكُنْ لِكَ نَجُونِ وَالْمُحْسِنَةُ نَ صِ

پوءِ جنھن مھل کيس نيائون (تنھن مھل) ھن کي کوھ جي تري ۾ اُڇلڻ تي اتفاق كياتون ۽ اسان ان ڏانهن وحي كيوسون تر سندن هن واقعي جي کين ضرور خبر ڏيندين ۽ اُهي (توکي) نہ ڄاڻندا (١٥). ۽ پنهنجي ٻيءُ وٽ رات جو رونندا آيا (١٦١). چيائون تر اي آبا! اسين گوءِ ڀڄڻ وياسون ۽ يوسف کي پنهنجن سامانن تي ڇڏيوسون پوءِ اُن کي بگهڙ کاڌو, ۽ توڻي اسين سچا آهيون ته به تون اسان تي پت ڪندڙ نه ٿيندين (١٧). ۽ سندس پهراڻ تي ڪوڙو رت لائي آندائون۔ (يعقوب) چيو تر (ائين نر آهي) بلڪ اوهان جَي نفسن اوهان لاءِ (اُن) ٺاھ کي ٺاهيو آھي تنھن ڪري (مون کي) چڱُو صبر ڪرڻ گهرجي۔ ۽ جيڪي اوهين بيان ڪري رهيا آهيو تنهن تي الله کان ئي مدد گهري وڃي ٿي (١٨). ۽ (اُن کوھ تي) قافلو آيو پوءِ پنهنجي پاڻي ڀريندڙ کي موڪليائون جنهن پنهنجو ٻوڪو وڏو۔ چيائين وه واه! هي نينگر آهي۔ ۽ کيس هڪ (چڱي) موڙي سمجهي لڪايائون۔ ۽ جيڪي ڪيائون ٿي سو الله ڄاڻندڙ هو (١٩). ۽ کيس (يائرن) هلڪيءَ بها سان وڪيو جو ڪي چند درهمر هئا ۽ سندس حق ۾ بيزاري (ظاهر) ڪندڙ هڻا (۲۰). ۽ مصر وارن مان جنهن کيس خريد ڪيو تنهن پنهنجي زال (زليخا) کي چيو تر هن جي چڱي تعظيمر ڪج متان اسان کي ڪو فائدو ڏئي يا کيس پٽيلو ڪري رکون۔ ۽ اهڙي طرح يوسف کي مصر ۾ جاءِ ڏني سون ۽ هن لاءِ تر کيس خوابن جو تعبير سيکاريون۔ ۽ اللہ پنهنجي ڪمر تي غالب آهي پر گهڻا ماڻهو نہ ڄاڻندا آهن (٢١). ۽ جنهن مهلّ (يوسف) پنهنجي جوانيءَ کي پهتو (تنهن مهل) کيس حڪمت ۽ علم ڏنوسون_ ۽ اهڙي طرح ڀلارن کي بدلو ڏيندا آهيون (٢٢).

وَرَاوَدَتُهُ الَّتِيْ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنُ ثَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَ قَالَتُ هَدُتَ لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي ٱحْسَرَ، مُثْوَايُ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظُّلِمُونَ ۞وَلَقَدُ هَنَّتُ بِهِ وَهَمَّ بِهَأَلُوُ لَا ٱنْ رَّا ابُرُهَانَ رَبِّ اكَالِكَ لِنَصُرِيَ عَنْهُ السُّوِّءَ وَالْفَحُشَاءَ ۖ تَهُ مِنْ عِبَادِ نَاالْمُخُلَصِيْنَ ﴿ وَاسْتَيْقَا الْمِيَابَ وَقَتَّاتُ فَمِيْصَةُ مِنْ دُنُرِ وَ الْفَيَاسَيِّكَ هَالْكَ الْبَاتْ قَالَتْ مَاحَيْزَاءُ مَنُ آرَادَ بِآهُ لِكَ سُوِّءُ الرَّآنَ يُسْجَنَ آوْعَذَا كَ ٱلِنَّهُ ۗ قَالَ هِيَ رَاوَدَتُنِيْ عَنْ تُفَيِّيُ وَشَبِهِكَ شَاهِكٌ مِّنْ آهِلُهَأْ إِنْ كَانَ قِينِصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَمِنَ الْكَذِيثُ ۗ وَإِنُ كَانَ قِيمُصُهُ قُدَّامِنُ دُبُرِ فَكُنَّبَتُ وَهُوَمِنَ لصّْدِقِيْنَ@فَكَتَارَاقِمِيْصَهُ ثُدَّ مِنْ دُبُرِقَالَ إِنَّهُمِنْ ڲؽۑڴؿٵؿڲؽػڒؾٞػڂؿۼڟؽؘڋ۠۞ؽؙۅؙڛؙڡؙٵۼؚڔڞ۬ۼؽ۬ڶٲ وَاسْتَغْفِرِي لِدَانِيُكِ ۚ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَطِيثِي شَوَالْخُوطِيثِي شَوَقَالَ يِسْهُ وَأَنِي الْهَدِينَةِ اصْرَاتُ الْعَيزِيُزِشُرَاوِدُ فَتُعَاعَنُ تَّقَيْسِهِ ۚ قَالَ شَغَفَهَا كُتًّا ۚ إِنَّا لَخَرْنِهَا فِي صَلِّل مُّبِينِينِ ﴿

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

۽ جنھن ماڻيءَ جي گھر ۾ اُھو ھو تنھن سندس نفس کي راڻيو ٿي ۽ دروازا بند ڪيائين ۽ چيائين تر اوري آءُ! (يوسف) چيو تر الله جي پناھ (گھريـر)! أنهيءَ منهنجي نپائيندڙ (يعني عزيز) مون کي چڱي هنڌ رکيو آهي۔ هيءَ (ڳاله) سچي آهي تر ظالم نر ڇٽندا (٢٣). ۽ بيشڪ (اُها) اُن ڏانهن لڙي ۽ (يوسف بر) اُن ڏانهن لڙيو، جيڪڏهن پنهنجي پائڻهار جو دليل نہ ڏسي ها (تر جيڪي ٿيڻو هو سو ٿئي ها!) اهڙي طرح (انهي ڪري ٿيو) تہ جيئن بڇڙائي ۽ بي حيائي کانئس ٽاريون۔ سڄ آهي تہ اهو اسان جي خالص ٻانهن مان هو (٢٣). ۽ ٻئي دروازي ڏانهن ڊوڙيا ۽ ماڻيءَ ان (يوسف) جو پهراڻ پئيءَ کان (ڇڪ ڏيندي) ڦاڙي وڌو ۽ سندس مڙس کي دروازي وٽ مليا۔ (زليخا) چوڻ لڳي تہ جيڪو تنهنجي گهر واريءَ سان مدائي ڪرڻ جو ارادو ڪري تنهن جي سزا قيد ڪرڻ يا ڏکوئيندڙ عذاب ڏيڻ کان سواءِ (ٻي ڪا) نہ آهي (٢٥). (يوسف) چيو تہ اها پاڻ مون کي منهنجي نفس کان راڻي رهي هئي. ۽ سندس گهر جي ڀانين مان هڪ شاهد شاهدي ڏني, تر جيڪڏھن ھن جو پھراڻ اڳ کان ڦاڙيو ويو آھي تـ (زليخا) سچي ۽ اھو ڪوڙن مان آهي (٢٦). ۽ جيڪڏهن سندس پهراڻ پٺيءَ کان ڦاڙيو ويو آهي تر (زليخا) ڪوڙي ۽ اُهو سچن مان آهي (٢٧). جنهن مهل (عزيز) پهراڻ پئيءَ کان ڦاٽـل ڏٺـو (تنهن مهـل) چياڻين تہ اِهو (چوڻ) اوهان (رنن) جي مڪر مان آهي۔ ڇو تر اوهان جو مڪر وڏو آهي (٢٨). (اي يوسف!) اِن (ڳالھ) کان منهن موڙ ۽ (اي زليخا!) تون (بر) پنهنجي گناھ جي بخشش گهر، ڇو تہ تون ئي خطا وارن مان آهين (٢٩). ۽ شهر ۾ ڪيترين عورتن پچاريو تر عزيز جي زال پنهنجي جوان ٻانهي کي سندس نفس کان (بڇڙي ڪمر لاءِ) راڻيندي آهي. بيشڪ (يوسف جو) پيار سندس دل ۾ پيهي ويو آهي۔ اسين کيس ضرور پڌريءَ گمراهيءَ ۾ ڏسنديون آهيون (٣٠).

فَلَمَّا سَمِعَتُ بِمَكْرِهِرَ ، أَرْسَلَتُ الْيُهِنَّ وَاعْنَدَتُ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَّالْتَتْكُلُّ وَاحِكَ يَمِّغُهُنَّ سِكِّينًا ۚ قَالَتِ اخْرُجُ عَلَيْهِ ۖ فَكَا رَائِنَةَ ٱكْبُرَنَهُ وَقَطَّعْنَ اَنْهُ بَهُرَّ ۚ وَقُلْنَ عَاتِنَى لِلهُ مَا لَهُ فَاكْتُمُّ أَ انُ هٰذَاالَّامَلَكُ كُرِيُحُ۞ قَالَتُ فَذٰلِكُنَّ الَّذِي لَنُتَّبَغُ مُنْهِ ۗ وَ لَقُدُرُاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَكَبِنَ لَكُونِفُعُلْ مَأَامُونُهُ يُنْجَنَّنَ وَلَنَّذُ نَامِّرَ)الطَّبِغرِيُنَ۞قَالَ رَبِّ السِّغِرُ، أَحَبُّ إِلَيَّ مِتَالِيَكُ عُوْنَيْنُ إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصُرِفُ عَيِّيٌ كَمُنَا هُنَّ اَصَبُ لَهُرَّ، وَٱكُنُّ مِّنَ الْجِهِلَانَ®فَأَسُنَعَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَنْ هُزِّيَّ إِنَّهُ هُوَ السِّيمِيْعُ الْعِلِيُوكَةُ تُوِّينَ الْهُوُمِّينَ يَعْدِي مَارَاوُا ڒ۠ڵؾڵؽٮۜؽؙڎؙنُنَّة ؙحَتِّى حِيْن۞ٙۅٙۮڿٙڷڡؘۼۿؙٳڵؾۼۘڹ؋ٙؽڶڽٝۊؘٲڶ لَحَدُهُمَّا أَنَّى ٱدلِينَ ٱعْصِرُخَهُوا ۚ وَقَالَ الْإِخْرُ إِنَّ ٱدْبِينَ آجُلُ فَوْقَ رَائِسِيُ خُيُزًا تَأْكُلُ الطَّلُومِينُهُ تَيَنَّعُنَا شَاوُ بُلِهِ ٓا تَأْنَزُ لِكَ مِنَ الْمُحْسِنيْنَ©قَالَ لَا يَاتَيْكُمُاطَعَامٌ ثُوْزَقْنِهَ إِلَا نَبَّالْتُكُمُا بِتَاوْئِلِهِ قَبْلَ اَنْ يَالْتِيكُمُا أَذْلِكُمَا مِثَاعَكُمَنِي رَكُمْ إِنْ تَرَكُتُ لَّةَ قَوْمِ لَّا نُؤْمِنُوْنَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْاخِرَةِ هُمُكُومُ وَنَ⊙

پوءِ جنهن مهل (زليخا) سندن گلا ڪرڻ ٻڏي (تنهن مهل) اُنهن ڏانهن (ماڻهر) موڪليائين ۽ اُنهن لاءِ مجلس تيار ڪيائين ۽ منجهانئن هر هڪ کی ڪپ ڏنائين ۽ چيائين تر (اي يوسف!) مٿن نڪر، جنهن دم کيس ڏنائون تر کيس وڌيڪ (سهڻو) ڄاتائون ۽ اسندس حسن ۾ محو ٿي پنهنجا هٿ وڍيائون ۽ چيائون تہ اللہ پاڪ آهي هيءَ (نينگر) ماڻھو نہ آهي۔ پر (هڪ) ملائڪ سڳورو آهي (٣١). (زليخا) چيو تہ اهو اُهو آهي جنھن (جي محبت) مر اوهين مون کي ٽوڪينديون هيون۔ ۽ بيشڪ سندس نفس کان کيس راڻيم ٿي پوءِ پاڻ بچايائين۔ ۽ کيس جيڪو حڪم ڪريان ٿي سو جيڪڏهن نہ ڪندو تہ ضرور قيد ڪيو ويندو ۽ ضرور بي مانن مان تيندو (٣٢). (يوسف) چيو اي منهنجا پالڻهار! جنهن (كم) ڏانهن مون کي سڏين ٿيون تنهن کان قيد مون کي وڌيڪ پسند آهي ۽ جيڪڏهن سندن مڪر مون کان نہ ٽاريندين تر اُنھن ڏانھن لڙندس ۽ جاهلن مان ٿيندس (٣٣). پوءِ سندس پالڻهار اُن جي دعا قبول ڪئي ۽ کانشس اُنهن جو مڪر ٽاريائين بيشڪ اهو ئي ٻڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (٣۴). وري به نشانين جي ڏسڻ کان پوءِ کين هي (ڳالھ) نظر آڻي تر ڪجھ وقت تائين کيس ضرور قيد ۾ وجهن (٣٥)، ۽ ساڻس ٻہ جوان قيد پر گهڙيا۔ اُنهن مان هڪ چيو تہ مون پاڻ کي (ننڊ ۾) ڏڻو تہ شراب نپوڙيان ٿو, ۽ ٻئي چيو تہ مون پاڻ کی مٹی تی مانی کثندو ۽ منجهانٹس پکين کی کائيندو ڏئو۔ اسان کی اُن جي تعبير جي خبر ڏي, بيشڪ اسين توکي پلارن مان ڏسون ٿا (٣٦). (يوسف) چيو تر جيڪو طعامر اوهين کارايا ويندا آهيو سو اوهان وٽ ايندو ئي نہ پر اوهان وٽ ان جي اچڻ کان اڳي ئي سندس تعبير آءٌ اوهان کي ڏسيندس_ اهو (تعبير ڪرڻ) اُنهن (ڳالهين) مان آهي جيڪي منهنجي پالٹھار مون کی سیکاریون آهن, بیشڪ مون اُن قوم جی ریت قشی ڪئی آهي جيڪي الله کي نہ مڃيندا آهن ۽ اُهي آخرت جا (بر) منڪر آهن (٣٧).

وَاتَّبَعُثُ مِلَّةَ اللَّهِ يُ الرَّهِبُهِ وَ السَّحْقَ وَيَعْقُوبُ مَا كَانَ لَنَأَانَ نُشُوكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْحٌ ذُلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلِكِرَّ ٱكْثَرَ التَّاسِ لَا مَثْكُرُونَ ۞ لَصَاحِبَي السِّحُن ءَارْبَاكُ مُنَفَرَّ وُوْنَ خَبْرًا مِ اللهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۞ مَا تَعَمُّكُ وَنَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا آسَمَاءً سَتَمْتُكُ هَا أَنْتُهُ وَ يَا ۚ وُكُومُ مَّا ٱنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطِنْ إِنِ الْحُكُمُ إِلَّا بِلَّهِ ۗ ٱمَرَآلَانَعُبُدُوْ الْأَرَايَّاهُ ۚ ذَٰ لِكَ البِّيْنُ الْقِيِّمُ وَلَٰكِنَّ ٱكْثَرَ التّاسِ لَا يَعْلَمُونَ © لِصَاحِبَي السِّيِّبِ المَّا آحَدُ كُمَّا فَيَسُقِيْ رَبَّهُ خَمْرًا وَإِمَّا الْلِخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأَكُلُ الطَّارُ مِنُ رَّالْسِهِ فَضِٰى الْاَمْزُالَّذِي فِيهِ تَسْتَفُتِينِ ﴿ وَقَالَ للَّذَى ظُنَّ آتَـٰهُ نَاجِ مِّنْهُمَا أَذُكُو نِي عِنْدَرَتِكُ فَأَنْسُهُ لتَّنْيُطْنُ ذِكْرَرَتِهِ فَلَبَثَ فِي السِّجْنِ بِضُعَ سِنِيْنَ ﴿ وَقَالَ الْمَاكُ إِنَّ أَرْي سَبْعَ يَقِرْ بِ سِمَانِ تَأَكُّلُهُرٌّ ﴾ سَبْعُ عِيَافٌ وَسَبْعَ سُنُبُلْتِ خُضْرِ وَأُخَرِيْلِتٍ لَيْهُمَا الْبِكِلُأَافَتُوْ نِيْ فِيُرُونَا كِيانِ كُنْتُهُ لِلرُّوْمِاتَعَـُبُرُوْنَ⊚

۽ پنهنجي پيءُ ڏاڏن ابراهيمر ۽ اسحاق ۽ يعقوب جي دين جي پيروي ڪئي آڻــر ، ڪنهن شيءِ کي الله سان شريڪ ڪرڻ اسان کي نہ جڳائيندو آهي۔ اہو اسان تی ۽ ٻين ماڻھن تي اللہ جو فضل آھي پر گھڻا ماڻھو شڪرانو نہ كندا آهن (٣٨). اي منهنجا (ېشي) سنگتي قيدي! (هي ڳالھ سمجهندا آهيو تر) جــدا جــدا گهڻا رب چـگا آهن يا اڪيلو زبردست الله (چگو آهي)؟ (٣٩). الله کان سواءِ جن جي اوهين پوڄا ڪندا آهيو سي رڳو نالا آهن جو اوهان ۽ اوهان جي پيءُ ڏاڏن نالا رکيا آهن, اُنهن جي بابت الله ڪا سند نازل نہ ڪئي آهي۔ الله کان سواءِ (ٻئي) ڪنهن جي حڪومت نہ آهي۔ حڪم ڪيائين تر خاص ان (اللہ) کان سواءِ ڪنهن جي عبادت نر ڪريو۔ اِهو ئي دين سڏو آهي پر گهـڻا ماڻهو نہ ڄاڻندا آهن (۴۰). اي منهنجا قيدي سأتيو! اوهان مان هڪڙو پنهنجي بادشاھ کي شراب پياريندو, ۽ ٻيو سوريءَ چاڙهيو ويندو پوءِ سندس مٿي مان پکي کائيندا. جنهن بابت پڇا ڪريو ٿا سو ڪم پورو ٿي ويو (۴۱). ۽ اُنهن ٻنهين مان جنهن لاءِ مون کي ياد ڪج, پوءِ شيطان سندس بادشاھ وٽ کانٹس يادگيري وساراڻي ڇڏي تنهن ڪري (يوسف) ڪيترائي ورهيہ قيد ۾ رهيو (۴۲). ۽ بادشاہ چیو تر مون (ننڊ پر) ست سېريون ڳئون ڏٺيون آهن جن کي ستن ڈہرین کاڈو ٹی ¿ (پٹ) ست ساوا سنگ ¿ بیا (ست) سُڪا (ڏنا اَٿم)۔ اي سردارؤ! جيڪڏهن اوهين خواب جو تعبير ڪندا آهيو تہ منهنجي خواب جو مون کي تعبير بدايو (۴۳).

قَالُوُٓأَاضَٰفَاكُ ٱحْلَامِ ۚ وَمَاغَنُ بِتَاوُيلِ الْكِمْلَامِ بِعِلْمِينٌ ۗ وَقَالَ الَّذِي غَيَامِنُهُمَا وَادَّكُو بَعَثُ أُمَّةِ أَنَا أُنَيِّئُكُهُ سَأَهُ فَأَرْسِلُدُن@دُرُسُفُ آتُكَاالصِّدِّنُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَ 'بِ سِيَانِ تَأْكُلُهُنَّ سَيْعٌ عَاكُ وَّسَيْعِ سُنْتُلُتِ خُفُر وَّالْخَرَ لىلىتْ لَعَلَّىُ أَرْحِعُ إِلَى التَّالِسِ لَعَلَّهُ مُعَلَِّهُ وَيَعْلَكُونَ قَالَ تَرْزَعُونَ بْعَ سِنْ أَنْ) دَانًا فَمَا حَصَنُ ثُمُ فَنَارُوهُ فِي سُنَيْلَةِ إِلَّا قَلْمُلَّا ۠ٵڴڵڋۯ۞ؿٚۊؙٵؙؽٙؿ۫ڡۯٵؾڡۮڶڮڛؽڠۺػٳۮ۠ؾٲڴۮ؞ؘڡٵ نَتَّەُمُّمُمُلُهُونَ الْاقَلِمُلَانَّكَاتُحُمُنُونَ ثَمَّ كِأْقُومِنَ عَدِيدُ لِكَ عَامُ وَيْهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيْهِ يَعْصِرُونَ ثُوْفَالَ الْمَلْكُ الْتُوْفِ بِهُ فَكَمَّاحًا وَ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعُ إِلَى رَبِّكَ فَسْعَلُهُ مَا إِنَّالُ لِنَّهُ وَ اللَّهُ عُظِّمُ إِنِّي لَهُنَّ إِنَّ رَنَّ بِكُيْدِهِنَّ عَلِمُهُ ۞ قَالَ مَاخَطُيكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ ثُوسُفَ عَنْ نَّفْسِهُ قُلُنَّ حَاشَ يِتَّاهِ مَاعَلِمْنَاعَكُمُهِ مِنْ مُثَّوِّعٌ قَالَتِ الْمُرَاتُ الْعَزِيزِ الْفَيَ حَصَّحَصَ لْحَوَّٰ ٱنَارَاوَدُتُّهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لِيَنَ الصَّدِقِيْنَ ۚ ذَٰلِكَ لِيعَلَمَ اَنِّ لَهُ اَخُنُهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللهَ لاِيَهْدِ يُ كَيْدَ الْخَالِمِيْنَ[©]

چيائون (اهي) پريشان (گنجريل) خواب آهن, ۽ اسين ڪوڙن خوابن جو تعبير نہ ڄاڻندا آهيون (۴۴). ۽ جيڪو ٻنهين مان ڇٽو هو ۽ گهڻي مدت کان پوءِ ياد آيس تنهن چيو تہ اُن جي تعبير جي آءٌ توهان کي سُڌ ڏيندس پوءِ مون کي موڪليو (۴۵). (پوءِ قيد خاني ڏانهن ويو چيائين تر) اي سچار يوسف! ستن سبرين ڳئن بابت جن کي ستن ڏبرين کاڌو ۽ ستن ساون سنگن ۽ ٻين (ستن) سڪن بابت (تعبير) بڌاءِ تر جيڪر آءٌ ماڻهن ڏانهن موثان تر مانَ اُهي ڄاڻن (۴٦). (يوسف) چيو تر ست ورهير سانده يوک كندا رهو, پوءِ جيكي فصل لثو اتنهن مان جيكي كاثو تنهن كان سواءِ بيوا سڀ سندن سنگن ۾ رکي ڇڏيو, اُنهن ٿورن کان سواءِ جيڪي اوهين كائو (٤٧). وري أن كان يوءِ ست سال سخت (ڏڪار) جا ايندا أنهن لاءِ جيڪي (اَن) اڳي رکي ڇڏيو هوندو سو جيڪي بچائي رکندؤ تنهن مان ٿورڙي کان سواءِ (ٻيو سڀ) کائيندا (۴۸). وري اُن کان پوءِ اهڙو سال ايندو جنهن ۾ ماڻهن تي مينهن وسايا ويندا ۽ منجهس (ڊاک وغيره) نپوڙيندا (۴۹). ۽ بادشاھ چيو تہ يوسف کي مون وٽ آڻيو, جنھن مهل وٽس قاصد آيو اتنهن مهل يوسف) چيو تہ پنهنجي بادشاھ ڏانهن موتَ! پوءِ کانئس پڄ تر اُنهن زائفن جو ڪهڙو حال هو جن ڀنهنجا هٿ وديا ؟ بيشك منهنجو پالثهار سندن مكر كي ڄاڻندڙ آهي (٥٠). (بادشاه عورتن کان) پچیو تر اوهان جو چا حال هو جڏهن يوسف کي سندس نفس کان راٹیو تی؟ چیائون تر اللہ پاک آهي, ڪا بهچڙائي مٿس نہ ڄاتي سون۔ عزيز جي زال چيو تر هاڻي حق پڌرو ٿيو. مون کيس سندس نفس کان راڻڻ گهريو هو ۽ اُهو بيشڪ سچن مان آهي (٥١). (يوسف چيو تر) اِهو هن لاءِ هو تـ (عزيز) ڄاڻي تـ مون پرپٺ سندس خيانت نـ ڪئي هئي ۽ الله خيانت ڪندڙن جو فريب پورو ٿيڻ ۾ ڏيندو آهي (٥٢). وَمَا أَبُرِّئُ نَفْشِيعُ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّا رَةٌ بَالسُّهُ وَالْا مَارَحِهَ رَقِي النَّارَ قِي غَفْهُ رُرَّحِنْهُ ﴿ وَقَالَ الْمَلَكُ اثْتُو فِي } بِهَ اَسْتَخُلُصُهُ لِنَفْسِمٌ ۚ فَكَتَا كُلَّمَهُ قَالَ اتَّكَ النَّوْمَ لَكَ لَنَا مَكُونُ آمِونُ ﴿ قَالَ اجْعَلْهُ عَلَىٰ خَزَايِنِ الْأَرْضِ الْيُحِفِيظُ للُهُ ٥ كَانَاكَ مُكَنَّالِكُ سُفَ فِي الْأَرْضِ بَتَبَوَّا أُمِنْهَا حَثُثُ ةْ نُصِيْكُ رَحْمَتِنَا مَنْ أَنْثَأَةً وَلَا نُصْبُعُ إِحْالْمُحْسِنِيْرَ ؟ كَمُوْ الْآخِرَةِ فَخِدُرُ لِلَّذِينَ الْمُنْوُ اوْكَانُوْ البَّقَدُّ نَ هَٰ وَحَاءَ اخْدَةُ نُوسُفَ فَكَخَلُهُ اعْلَيْهِ فَعَرَفَهُو وَهُولَةُ مُنْكُرُونَ ۗوَ لَيَّاجَهَّزَهُوُ بِجَهَازِهِهُ قَالَ اثْتُونَ بِأَجْ لَكُومِينَ آبِيكُوْ ۚ ٱلَّا تَدَوْنَ أَنَّ أَوْ فِي الْكُيْلَ وَأَنَا خَغُزًا لَهُ نُزِيلُنْ فَكَالُ، لَهُ تَأْلُثُ مِنْ ۑؚ؋ڣؘڵڒػؽڶۘڒؙڲؙۯ۫ڝؚڹ۫ڔؽٙۅٙڵٳؾؘڨٞۯؠؙۅؗ^ڽٷٙڷڶۅؙٳڛڹؙڗٳۄۮۘۼٮ۫ؗ*؋* اَيَاهُ وَإِنَّالُفَاعِلُونَ ®وَقَالَ لِفِتْلِيهِ اجْعَلُوْ الضَّاعَتَهُمُ فِي عَالِهِهُ لَعَلَّهُ مُرَيِّرُ فُوْ نَهَا إِذَا انْقَلَنُوُ اللَّ اَهُلِهِمُ لَعَلَّهُمُ <u>ۖ</u> يَرْجِعُونَ®فَكَمَّارَجَعُوْالِلْ اَبِيْهِمْ قَالُوْا يَأْيُانَا مُنِعَ مِنْا الكُنُامُ فَأَرُسِكُ مَعَنَأَ كَنَاكَا نَائِكُنَا وَإِنَّا لَهُ لَحْفِظُونَ ﴿

ومآ ابرئ ۱۳ يوسف١٢

۽ (آءٌ) پنهنجي نفس کي پاڪ نہ ٿو ڀانيان، ڇو ته (جنهن تي) منهنجو پالٹهار باجم كري تنهن كان سواءِ نفس (هميشه) بچڙائي ڏانهن گهڻو ڇڪيندڙ آهي۔ بي شڪ منهنجو پالڻهار بخشڻهار مهربان آهي (٥٣). ۽ بادشاه چيو تر کيس مون وٽ آڻيو تر (آءٌ) کيس پاڻ لاءِ مقرر ڪريان. پوءِ جنهن مهل سائس ڳالهايائين (تنهن مهل سندس سياڻپ سمجهي) چيائين تر تون اَج اسان وٹ معتبر امانت وارو آهين (۴۰). (يوسف) چيو تہ مون کي هن ملڪ (مصر) جي خزائن تي مقرر ڪر، ڇو تہ آءٌ نگھبان (۽ سڀني ڪمن جو) وڌيڪ ڄاڻندڙ آهيان (٥٥). ۽ اهڙي طرح يوسف کي (اُنهيءَ) ملڪ ۾ مرتبي وارو ڪيوسون, جتي وڻندو هوس تتي ٽڪندو هو۔ جنھن لاءِ وڻندو اَٿئون تنهن تي پنهنجي ٻاجھ پهچائيندا آهيون ۽ نيڪن جو اُجر نہ وڃائيندا آهيون (٥٦). ۽ جن ايمان آندو ۽ پرهيزگاري ڪندا رهيا تن لاءِ آخرت جو اَجر ڀلو آهي (٧٠). ۽ يوسف جا ڀائر آيا ٻوءِ وٽس (لنگهي) ويا تر كين سيجاتائين ۽ اهي كيس نر سيجاڻندڙ هئا (٥٨). ۽ جنهن مهل انهن لاءِ سندن سامان تيار ڪيائين (تنهن مهل کين) چيائين تر پنهنجي پيئيتي ياءُ کی مون وٽ آثيو, اوهين نہ ٿا ڏسو ڇا تہ آءٌ پورو ماڻ ڏيان ٿو ۽ آءٌ چڱو مهماني كندرٌ آهيان؟ (٥٩). پوءِ جيكڏهن كيس مون وٽ نہ آڻيندؤ ته اوهان لاءِ مون وٽ ڪا مئپ ڪانهي ۽ نڪي مون کي ويجها ٿجو(٦٠) .. چيائون تر اُن بابت (ڪنهن بهاني سان) سندس پيءُ کي جلد راڻينداسون ۽ ضرور اسين (ائيسن) ڪرڻ وارا ٿينداسون (٦١). ۽ (يوسف) پنهنجن جوانن کي چيو تر سندن موڙي سندن مڏين ۾ وجهي ڇڏيو پوءِ جڏهن پنهنجن گهر وارن ڏانهن موٽي وڃن اتڏهن) مانَ اُنهيءَ کي سڃاڻن تہ شايد اُهي وري اچن (٦٢). پوءِ جنهن مهل پنهنجي ٻيءُ وٽ (ڪنعان ۾) موٽي آيا (تنهن مهل) چيائون تر اي اَبا! (اَن) ماپي ڏيڻ اسان کان روڪيو ويو آهي تنهن ڪري اسان سان اسان جي ياءُ (بنيامين) کي موڪل (ڏي تر) مثب وٽون ۽ اسين سندس نگهبان آهيون (٦٣).

قَالَ هَلْ امْنَكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كُمَّا لَمِنْتُكُمْ عَلَى أَخِيْهِ مِنْ قَيْلُ أَ فَائِلُهُ خَارُ لِهِ ظُلَّا وَهُوَ أَرْحَهُ الرِّحِمانُن@وَلَبَّا فَتَحُوُّا مَتَاعَهُمُ وَحَدُوْابِضَاعَتَهُمُرُدَّتُ اِلَّهُمُ ۚ قَالُوْ الْمَاكَاكَامَا نَبُغِيُّ هٰذِهِ بِضَاعَتُنَارُدَّتُ الْدِيَّا ۚ وَنَمِيْرُا هُلِنَا وَنُحْفَظُ إِخَاتًا نَوْدَادُكُنْلَ بَعِنْرِ ۚ ذَٰلِكَ كُنْلُ تَسِنُرُ ۚ قَالَ لَنُ اُرُسِلَهُ مَعَكُوْحَتِّي ثُوْ تُوْنِ مَوْثِقًا مِنَ اللهِ لَيَأَثُنُّهُ يَهَ إِلَّا أَنُ يُعَاطَلِكُونُ فَكَتِنَا الْوَوْمُوثِقَقُومُ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِمْلُ ۖ وَقَالَ لِبَنِيَ لَا تَدُخُلُوا مِنْ مَابٍ وَإِحِبٍ وَّادُخُلُوا مِنْ اَيْوَابِ مُّتَفَةٍ قَةٍ وَمَآا ُغْنِيْ عَنُكُمُ مِّنَ اللهِ مِنْ شَمْعٌ ﴿ ان الْحُكُمُ إِلَّا بِلَّهِ عُلَيْهِ تَوَكَّلُتْ وَعَلَيْهِ فَلَيَّوَكُّلُ الْهُتَهَ كِلْذُنْ®وَلَتَّا دَخَلُوْ امِنْ حَنْثُ أَمَرَهُمُ أَيُوْهُمُ مَا كَانَ يُغْنِيٰ عَنْهُمْ مِينَ اللهِ مِنْ شَيْ ۚ إِلَّاكِمَا عَنْهُ فِي نَفْيُسِ يَعْقُوْتَ قَطْمَا وَإِنَّهُ لَنُ وَعِلْهِ لِمَاعَكُمْنُهُ وَلِكُنَّ ٱكْثُرَ التَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿ لَهَا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ الْأَي الَّبُهِ اَخَاهُ قَالَ انْ َأَنَا أَخُوكَ فَلا تَبِيِّسُ بِمَا كَانُوْ الْعَمْلُوْنَ ®

رما ابرئ ۱۳ یوسف۱۲

(يعقوب کين) چيو تہ هن جي نسبت اوهان تي اهڙوئي اعتبار ڪريان ڇا جهڙو اڳ سندس ياءُ جي بہ نسبت اوهان تي اعتبار ڪيو هومر؟ پوءِ الله چڱو نگهبان آهي ۽ اُهو باجهارن کان وڌ باجهارو آهي (٦۴). ۽ جنهن مهل ينهنجو سامان كوليائون (تنهن مهل) پنهنجي موڙي پاڻ وٽ موٽايل ڏنائون۔ چيائون تر اي اسان جا اَبا! (ٻيو) اسان کي ڇا گهرجي؟ (جو) هيءَ موڙي اسان جي اُسان ڏانهن وري موٽايل آهي (تہ موٽي وڃون), ۽ پنهنجن گھر وارن لاءِ ان آثيون ۽ پنهنجي ڀاءُ جي نگهباني ڪنداسون ۽ هڪ اُٺ جو بار وڌيڪ ۾ ولنداسون۔ اهو (جيڪي اُن آندو اَٿئون سو) ماڻ ٿورو آهي (٦٠). (يعقوب کين) چيو ته (آغ) اوهان سان اُن کي (ايسين) كَنْهن نه موكليندس جيسين مون وٽ الله جي ساک (نر) كُتْندُو تر اوهين ڪنهن گهيري ۾ پوڻ کان سواءِ ان کي مون وٽ ضرور آڻيندؤ, پوءِ جنهن مهل کيس پنهنجو پڪو انجام ڏنائون (تنهن مهل يعقوب) چيو تہ جيڪي اسين چئون ٿا تنھن تي الله ذميوار آھي (٦٦). ۽ (چيائين) تہ اي پٽؤ! اوھين هڪ دروازي کان نہ گهڙجو ۽ الڳ آلڳ دروازن مان گهڙجو۔ ۽ آءُ اوهان کان الله جي تقدير مان ڪا بہ شيءِ ٽاري نہ ٿو سگھان۔ اللہ کان سواءِ (بئي) ڪنهن جو حڪمر نر آهي۔ مٿس ڀروسو ڪيمر, ۽ سڀ ڪنهن ڀروسي ڪندڙ کي مٿس ڀروسو ڪرڻ گهرجي (١٧). ۽ جهڙي طرح سندن بيءُ کين حڪم فرمايو هو تهڙي طرح جنهن مهل (مصر جي دروازن کان) گهڙيا۔ (تنهن مهل جي ڪا سختي پهچين ها تر سندن پيءُا الله جي تقدير مان کانٹن ڪجھ بہ ٽاري نہ ٿي سگھيو (اهو حڪمر ڪرڻ) يعقوب جي دل ۾ رڳو هڪ خيال هو جو اُن کي پورو ڪيائين۔ ۽ جيڪي کيس سیکاریو هوسون تنهن سببان (اُهو) علم وارو هو پر گهٹا ماڻهو نہ ڄاڻندا آهن (٦٨). ۽ جنهن مهل يوسف وٽ ويا تنهن مهل اُن پنهنجي (سڳي) ڀاءُ کي پاڻ وٽ جاءِ ڏني چيائين تر سچ پچ آءٌ تنهنجو ڀاءُ آهيان تنهن ڪُري جيكي كيو ألن تنهن تي ڏک نہ كر (٦٩).

فَكَتَاجَهَٰزَهُمُ مِجَهَازِهِمْ جَعَلَ اليَّتَقَالَةَ فِي رَحُيرِ لَغِنُهِ ثُمِّ أَذَّنَ مُؤَدِّنُ أَنَّتُهَا الْعِنْزِلِتَّكُمُ لَلِهِ قُونَ ۞قَالُهُ وَٱقٰۡكُوۡاعَكَهُوۡ مَّاٰذَاتَهُوۡنُونَ۞قَالُوُ انَفُق مُوكَاكُوۡ المُلكِ وَلِمَنْ جَآءًيه حِمُلْ بَعِيْرِ وَأَنَابِهِ زَعِيْمٌ ٠ قَالَةُ ا تَالِيهِ لَقَكَ عَلِمُتُهُ مُنَّاحِئُنَا لِنُفْسِكَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كْتَاسِلِوقِهُنَ®قَالُوْافِيَاحِوَآوُكُوانَ كُنْتُدُكُونِ مِنْ 9قَالُوُا جَزَآؤُهُ مَنْ وَّٰحِدَى فِي رَحِٰلِهِ فَهُوَ حَزَّا وُهُ كَنَاكَ نَجْزِي لظُّلِمِينَ@فَبَدَا لَأَوْعِيْتِهِمْ قَبْلَ وعَآءَ آخِمُهِ ثُحَّةً يُتَخْدَحَهَامِنُ وَعَلَّهِ أَخِيْهِ كَنَالِكَ كِنُ نَالُوسُ فِي مِنْ بَانَ لِيَا ٰخُذَا ٰخَاهُ فِي دِيْنِ الْمَلِكِ اِلَّاآنَ يَشَاءَ اللَّهُ نَرُفَعُ فت مَنْ نَتَنَأَءُ وَفَرْقَ كُلِّ ذِي عِلْمِ عَلَيْكُ وَأَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمِ عَلَيْهُ ۞ قَالُوْ ٱلنّ رِقْ فَقَدُ سَرَقَ آخُرُكَ مِنْ قَدُلُ ۚ فَأَسَرَّ هَا لُوسُفُ فِي هِ وَلَمْ يُعْدِهِ هَالَهُمْ قَالَ آنْتُهُ ثَنَّاتُمْ كَانًا وَاللَّهُ آعَكُمُ اتَصِفُونَ@قَالُوْا لَأَيُّهُاالْعَزِيْرُ إِنَّ لَهُ ٱكَاشَيْحًا فَخُذُأُحَدَنَأُ مَكَانَهُ أَتَّا تَوْلِكَ مِنَ الْمُحْسِنَةُ؟

رمآ ابرئ ۱۳ پوسف ۱۲

پوءِ جنهن مهل أنهن لاءِ سندن سامان سنبرايائين (تنهن مهل) پنهنجي (سڳي) ڀاءُ جي مڏيءَ ۾ پيالو لڪايائين وري آواز ڪندڙ آواز ڪيو تر اي قافلي وارؤ! اوهين ضرور چور آهيو (٧٠). (قافلي وارن بـــدَّى) أنهن ڏانهن منهن ڪري چيو تہ ڇا وڃايو اٽوُ؟ (٧١). چيائون تہ بادشاء جو پيالو وڃايو آٿئون ۽ جنهن اُهو (ٺهي) آندو تنهن لاءِ اُٺ جو بار (انعام) آهي ۽ آءٌ (اُن انجامر) جو ذميوار آهيان (٧٢). چيائون تہ اللہ جو قسم آهي تہ اوهان کي خبر هوندي تر اُسين هن لاءِ نر آيا آهيون تر ملڪ ۾ ڏڦيڙ وجهون ۽ نڪي آسين چور آهيون (٧٣). اوري نوڪرن) چيو تہ جيڪڏهن ڪوڙا هجو تر ان (چور) جي سزا ڪهڙي آهي؟ (٧٤). چياڻون تر ان جي سزا (هيءَ) آهي تہ جنھن جي مڏيءَ مان اُهو لڏو, سو (پاڻ) اُن جو بدلو آهي۔ اهڙي طرح اسين ظالمن كي سزا ديندا آهيون (٧٥). پوءِ (يوسف) پنهنجي (سڳي) یاء جی بوری (گولٹ) کان اگ اُنھن (پین) جون ہوریون گولٹ شروع ڪيون وري اُهو (پيالو) پنهنجي ڀاءُ جي ٻوري مان ڪڍيائين۔ اهڙي طرح يوسف كي تجويز سيكاري سون۔ جو بادشاھ جي قانون موجب پنهنجي ڀاءُ کي الله جي گهر کان سواءِ وئي نہ ٿي سگھيو۔ جنھن کي گھرندا آھيون تنهن کي درجن ۾ مٿاهون ڪندا آهيون۔ ۽ هر ڪنهن سياڻي جي مٿان سياڻو آهي (٧٦). چيائون تر جيڪڏهن (هن) چوري ڪئي آهي تر اڳ سندس ڀاءُ (بر) بيشڪ چوري ڪئي هئي. پوءِ اُن (ڳالھ) کي يوسف پنهنجي دل ۾ لڪايو ۽ کين اُها پڌري ن ڪيائين (دل ۾) چيائين ته اوهين بڇڙي مان وارا آهيو. ۽ جيڪي بيان ڪريو ٿا سو الله چڱو ڄاڻندڙ آهـي (٧٧). چيائون تر اي عزيز! هن جو پيءُ پوڙهو وڏي ڄمار وارو آهي تنهن كري اسان مان هكڙو سندس بدران وٺ, اسين توكي نيكن مان ڏسون ٿا (٧٨).

قَالَ مَعَاذَاللهِ آنُ تَأْنُونَ الْأَمْنُ وَحَدُنَامَتَاعَنَاعِنُكُمُّ اتَأَاذًا لَطْلُهُ ۚ إِنَّ هُ فَكُتَّا السَّتَنْتُكُمُ امنُهُ خَلَصُوا نَحِيًّا ﴿ قَالَ كَبُوُهُوْ أَلَهُ تَعْلَيُهُ ۚ أَنَّ إِنَّاكُهُ وَيُدَالِّهَ بَنَّ عَلَيْكُمْ ۖ وْثِقًا مِنَ اللهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُهُ فِي نُدُسُفَ فَلَا . حَتَّى بَأَذَنَ إِنَّ أَنِّي أَوْ يَخُكُّهُ اللَّهُ لِنَّ وَهُمَّا فَكُوُ الْحُكِيثُنَ ۞ ارْجِعُوا الَّي اَسْكُمْ فَقُولُوا الْأَكَا زَالَى رَقَيَّ وَمَا شَهِدُ نَأَالًا مِنَا عَلَيْنَا وَمَا ى حفظين ﴿ وَسُئِلِ الْقَدْرِيَّةُ الَّهُ مُكُنَّا فِيهُمَّا لَعِنْزَالَتِيَّ أَقِّكُنُنَا فِنْهَا وُرَاتَّالَطِيدِ قُوْنَ @قَالَ كُلُ بُولَتْ لَكُ أَنْفُسُكُ أَمْرًا فَصَارِجُمِيلُ عَسَى اللَّهُ أَنَّ مَنْ بِهِمْ حَسْعًا أَنَّهُ هُوالْعَلْمُ الْكُلُّو الْكُلُّمُ ﴿ وَتُولَّى هُوُووَقَالَ نَاسَفَى عَلَى يُوسُفَ وَابْيَضَّتُ عَيْنُهُ مِنَ بُزُن فَهُ ۚ كَظَانُهُ ۞ قَالَوُا تَأَمَّتُهُ تَفْتَخُا يَنُ كُوُنُوسُفَ حَتَّى ِنَ حَرَضًا أَوْتَكُوْنَ مِنَ الْهَلِكُنُنَ®قَالَ إِنَّمَا أَشُكُوُا وَحُزْنِنَ إِلَى اللهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللهِ مَالَاتَغُلَمُوْنَ@

چيائين الله پناھ ۾ رکي جو جنھن وٽ پنھنجو سامان لڏوسون تنھن کان سواءِ ٻئي ڪنهن کي پڪڙيون (جيڪڏهن وٺون تر) اُنهيءَ مهل اسين ظالم آهيون (٧٩). پوءِ جنهن مهل کانئس ناأميد ٿيا (تنهن مهل) نويڪلا ٿي صلاح ڪندڙ ٿيا۔ سندن وڏي (ياءُ) چيو تہ نہ ڄاڻندا آهيو ڇا تہ اوهان جي پيءُ اوهان کان الله جو پڪو قسم ورتو آهي؟ ۽ اڳ بہ اوهان يوسف جي نسبت ۾ ڪجھ نہ گهٽايو هو, تنهن ڪري (جيسين) منهنجو پيءُ مون کي موڪل (نه) ڏيندو يا الله مون لاءِ حڪم نه ڪندو تيسين آءٌ هن ملڪ مان ڪڏهن نہ نڪرندس ۽ اهو چڱو حڪم ڏيڻ وارو آهي (٨٠). اوهين پنهنجي پيءُ وٽ موٽي وڃو پوءِ چئو تہ اي ابا! تنهنجي پٽ چوري ڪئي ۽ جيڪي ڄاتو سون اُن کان سواءِ ٻي (ڳالھ) جي شاهدي نہ ڏني سون ۽ اسين ڳجھ (جي خبر) نہ ڄاڻندا هئاسون (٨١). ۽ جنھن ڳوٺ ۾ هئاسون اُنهيءَ کان ۽ جنهن قافلي ۾ آياسون تنهن کان ڀڇا ڪر_ ۽ اسين ضرور سچا آهيون (٨٢). (يعقوب) چيو ته (د!) بلڪ توهان جي نفس اوهان لاءِ (هيءَ) ڳالھ ٺاهي آهي تنهن ڪري چڱو صبر ڪرڻ (منهنجو ڪمر) آهي۔ اُميد آهي تہ الله انھن سڀني کي مون وٽ آڻيندو۔ ڇو تہ اُهو ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٨٣). ۽ کانئن منهن موڙيائين ۽ چيائين يوسف لاءِ مون کی افسوس آهی! ۽ سندس ٻئي اکيون ڏک کان اَڇيون ٿيون پوءِ اهو ڏک پريل هو (۸۴). ۽ (سندس گهراڻي وارن) چيو تہ اللہ جو قسم آهي تہ تون سدائين يوسف کي ساريندو رهندين جيسين مرڻ ڪنڌيءَ تي ٿئين يا مثلن مان ٿئين! (٨٥). چيائين آءٌ ته پنهنجو ڏَک ۽ بي قراري الله جي جناب پر بیان کندو آهیان ۽ اللہ جي طرف کان آهو ڄاڻندو آهيان جو اوهبن نه جائندا آهيو (٨٦).

لِيَهَ إِذْ هَبُوْا فَتَحَسَّسُوا مِنْ تُوْسُفَ وَآخِيْهِ وَلَا تَالْسُكُمُا مِنْ رَّوْجِ اللهُ إِنَّهُ لَا يَا يُنَسُّ مِنْ رَّوْجِ اللهِ اللَّا الْقَهْمُ الكفِيُّ وَنَ∞فَكَتَّا دَخَلُواعَكَيْهِ قَالُوُّا كَأَيُّهُاٱلْعَزِيْزُمُسَّنَا وَاهْلَنَاالِثُّارُ وَحِنْنَالِيضَاعَةٍ مُّزْحِٰةٍ فَأَوْفِ لَنَاالْكِبُلَ وَتَصَدَّقُ عَلَيْنَا ﴿إِنَّ اللَّهِ يَجُونِي الْمُتَصَدِّقِ مِنْ ﴿ وَكُلَّ مَا لَكُمْ تَصَدِّقِ مُن هَلْ عَلِمْتُمُمَّافَعَكْتُوْ بِيُوْسُفَ وَإَخِيُهِ إِذَانَتُمُ جُهِلُوْرَ[®] قَالُوْآءَ انَّكَ لَانْتَ دُسُفُ قَالَ آنَادُ سُفُ وَهُ نَاأَنُيْ قَدُمَنَّ اللهُ عَلَيْ نَا الآنَّهُ مَنُ يَّنَيْقِ وَيَصْبِرُ فَإِنَّ اللهُ كِيْضِيْعُ أَجْوَالْمُحْسِنِينَ @قَالُوُا تَالِيُّهِ لَقَـُ ثُالْثُولَةِ ىلەُ عَلَىٰنَا وَانْ كُتَّا لَخُطِ مُنَ®قَالَ لاَ تَرُّرُبُ عَلَيْكُمُّ بَوْمُرَّيِّغُفِيُّ اللهُ لَكُمْ وَهُوَارِحَهُ الرَّحِيمِينَ ﴿ الرَّحِيمِينَ ﴿ اذْهَبُوْا قَمِيُصِيُّ هِٰ نَا فَأَلْقُوهُ لُا عَلَى وَحُدِ أَنْ يَانُتِ يَصِارُاهِ نَوُنُ بِأَهُلِكُمُ أَجْمَعِينَ ﴿ وَلَمَّا فَصَلَتِ لْمِيْرُقَالَ ابْوُهُمْ إِنّ لَكِيدُ رِيْحَ يُوْسُفَ لَوْ لَا آنَ فَتَنَّاوُ ن®قَالُوْا تَامَّلُهِ إِنَّكَ لِغِيْ ضَلَكَ الْقَدِيْمِ @

ومآ ابرئ ۱۳ پوسف ۱۲

اي منهنجا پٽؤ! وڃو ۽ يوسف ۽ سندس ڀاءُ جي ڳولا ڪريو ۽ الله جي رحمت کان ناامید نہ تیو۔ چو تہ اللہ جی پاجھ کان کافرن جی قوم کان سواءِ (بيو) كو (بر) ناأميد ز ٿيندو آهي (٨٧). پوءِ جنهن مهل يوسف وٽ آيا (تنهن مهل) چيائون تر اي عزيز! اسان کي ۽ اسان جي گهر وارن کي (ڏڪار جي) تڪليف پهتي آهي ۽ نڪمي ڪجھ قيمت کڻي آيا آهيون پوءِ اسان کي پوري مٿپ ڏي ۽ اسان کي (ڪجھ) خيرات (بر) ڏي۔ ڇو تہ اللہ خير ڪندڙن کي چڱو بدلو ڏيندو آهي (٨٨). يوسف کين چيو تر جڏهن اوهين بي سمجھ هيؤ تڏهن جيڪي اوهان يوسف ۽ سندس ياءُ سان كيو سو جاتو أثو؟ (٨٩). چيائون تر تون ئي پڪ يوسف آهين ڇا؟ چيائين (هائو) آءٌ يوسف آهيان ۽ هيءُ منهنجو ڀاءُ آهي بيشڪ الله اسان تي احسان ڪيو آهي۔ جيڪو پرهيزگاري ڪندو ۽ صبر ڪندو تہ اللہ يلارن جو اجر ز وچائيندو آهي (٩٠). چيائون تر الله جو قسم آهي تر بيشڪ اللہ توکي اسان کان ڀُلو ڪيو آهي ۽ بيشڪ اسين خطا ڪندڙ هتاسون (٩١). (يوسف) چيو اڄ اوهان تي ڪا ميار ڪانهي۔ الله اوهـان کي بخشيندو ۽ اهو (سڀني) ٻاجهارن کان وڌ باجهارو آهي (٩٢). هي منهنجو پهراڻ کڻي وڃو پوءِ اُهو منهنجي پيءُ جي منهن تي گهمايو تر ڏسندڙ ٿيندو, ۽ مڙيئي پنهنجي گهر جا ڀاتي مون وٽ آڻيو (٩٣). ۽ جنهن مهل قافلو (مصر مان) نڪتو (تنهن مهل) سندن پيءُ چيو تر جيڪڏهن (اوهين) مونکي اېوجھ نر سمجھو تر مون کي يوسف جي بوءِ اچي ٿي (٩۴). چيائون ته الله جو قسمر آهي ته تون اڳئين ويساري ۾ آهين (٩٥).

فَلَتَأَادَ، حَأَءَ الْمَشْهُ وَالْقِيهُ عَلى وَجُهِهِ فَارْتَكَّ بَصِهُوّا ا قَالَ ٱلْهُ أَقُلُ لِّكُهُ ۚ إِنِّ ٱعْلَمُ مِنَ اللهِ مَالَاتَعُلَمُونَ @ قَالُوْ الْأَكَانَا اسْتَغْفِي لَنَا ذُنُو بُنَّا إِنَّا كُنَّا خطيين ٠ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغُفُ لَكُوْرَ قَيْ أَنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيلُو ﴿ فَكُمَّا ٰ حَكُو اعْلَىٰ يُوسُفَ الْأَي الْبُهِ أَدِّيْهُ وَقَالَ ادْخُلُواْ مضرَانُ شَاءً اللهُ المنهُنَ۞ وَرَفَعَ أَبُو بُهِ عَلَى الْعُرْيِشِ خَرُّوْالَهُ سُجَّبَا ۚ وَقَالَ لَأَنْتِ لَمِنَا تَأْوِيْكُ رُوْمَا يَ مِنْ قُدُكُ قَنُ حَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وْقَدُا حُسَرٍ، فَي إِذْ أَخُرَجَنِي بَ السِّجُنِ وَجَآءَ بِكُوْشِ البُكُ وِمِنَ بَعُدِا أَنْ تَنَزَعَ الشَيْظِ يُحْبِينِي وَبَيْنَ إِخْوَرِيْ أِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا مُشَاَّةً نَّهُ هُوَ الْعَلْمُ الْحَكُمُ وَكَنَّهُ صَرَّتَ قَدُالْتَيْتَيْنُ مِنَ الْمُلْكِ وَ للَّمْتَةِي مِنْ تَأْوَيْلِ الْأَحَادِ مُتَّ فَأَطِرُ التَّمَادِتُ وَالْأَرْضُقُ اَنْتَوَ إِلَى فِي الدُّنْهَا وَالْأَخِرَةِ ۚ تَوَفَّىٰ مُسُلِمًا وَٱلْحِقَّىٰ مُ الصَّلِحِيْنَ ۞ ذٰلكَ مِنْ اَنْكَأَءَ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ الْمُكَأَ كُنْتُ لَدَيْهُمُ إِذْ أَجْمُعُوا أَمْرِهُمْ وَهُمُ يَمِكُرُونَ ﴿

رمآ ابرئ ۱۳ یوسف۱۲

جنهن مهل خوشخبري ڏيندڙ آيو تنهن مهل سندس منهن تي اُهو (پهراڻ) گھمايائين تر قري ڏسندڙ ٿيو۔ چيائين تر اوهان کي نہ چيو هومر ڇا تر آءٌ اللہ جي پار کان اُهو ڄاڻندو آهيان جيڪي اوهين نہ ڄاڻندا آهيو؟ (٩٦). چيآئون تر اي اسان جا آبا! اسان لاءِ اسان جي گناهن جي بخشش گهر آسين بيشڪ گنهگار آهيون (٩٧). (يعقوب) چيو تر (آءٌ) سگهو اوهان لاءِ پنهنجي پالڻهار كان بخشش گهرندس ڇو تر اهوئي بخشثهار مهربان آهـي (٩٨). پوءِ جنهن مهل يوسف وٽ پهتا (تنهن مهل) پنهنجي ماءُ ٻيءُ کي پاڻ وٽ جاءِ ڏنائين ۽ چيائين تر جيڪڏهن الله گهريو تر مصر ۾ بي يوا تَى گهڙو (٩٩١). ۽ پنهنجي ماءُ بيءُ کي تخت تي ويهاريائين ۽ اُهي ڏانهنس كنڌ نوڙائي جهڪيا, ۽ (يوسف) چيو تر اي منهنجا آبا! هيءُ منهنجي اڳين خوابُ جو تعبير آهي بيشڪ منهنجي پالڻهار اُن کي سچو ڪيو۔ ۽ (اللهُ) مون سان تڏهن بيشڪ احسان ڪيو جڏهن مون کي قيد مان ٻاهر ڪييائين ۽ منهنجي ۽ منهنجي ڀائرن جي وچ ۾ شيطان ٻيائي وڌي تنهن کان پوءِ اوهان کي ٻهراڙيءَ کان اشهر ۾) آندائين۔ ڇو تہ منهنجو پالڻهار جنهن لاءِ وثيس تنهن تي احسان ڪندڙ آهي۔ سج آهي تہ اُهو ڄاڻندڙ حكمت وارو آهي (١٠٠). (يوسف چيو ته) اي منهنجا پالڻهار بيشڪ مون کي بادشاهي ڏني اُٿيئي ۽ مون کي خوابن جو تعبير سيکاريو اُٿيئي، اي آسمانن ۽ زمين جا بڻائيندڙا تون دنيا ۽ آخرت ۾ منهنجو وارث آهين, مون کي مسلمان ڪري مار ۽ مون کي صالحن سان شامل ڪر! (١٠١). (اي پيغمبر!) اهو (قصو) ڳجهين خبرن مان آهي جو تو ڏانهن وحي ڪريون ٿا, ۽ اُنھن جَڏهن فريب ڪندڙ ٿي پنھنجي ڪمر جو ارادو ٿي ڪيو تڏهن تون وٽن ڪوز هئين (١٠٢).

وَمَا أَكْثُرُ التَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِيُوْمِنَهُ إِنَّا مَنْ اللَّهُ وَمَا لَيْنَا لَهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجُرْانُ هُو الْاذِكُوُ لِلْعَلَمِينَ هُوَ كَأَيِّنُ مِينَ الْسَقِيقِ السَّهٰ بِي وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْوِضُونَ[©])ئۇمۇن]ڭى*تْرْھُەُ يا*رتە الْاوھۇتىشىرگۇن©اَ فَامِنْتُوَالْنَ بَيَهُ مُ عَاشِيَةٌ ثُمِّنُ عَدَابِ اللهِ أَوْتَأَيْبَهُ وُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَّ امَنْتُكُورُونَ ٥٠ قُلُ هَانِهِ سَبِيْكُ أَدْعُو ٓ إَلَى اللَّهُ تُسْعَلَى يَصِيْرَ قِوْ أَنَاوَمَنِ النَّبَعَنِيُّ وَسُبْعِنَ اللهِ وَمَّأَلَنَامِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿ وَمَا ارْسِلْنَامِنُ قَبْلِكَ الَّارِجَالْأَنُوجِيُ الْيَهْوُمِّنَ الْفِلْ الْقُرُّيُ اَفَكَةُ مَسِنُرُوْ انِي الْأَرْضِ فَنَنْظُرُوْ الْكَفَّ كَانَ عَامَّةُ الَّذَكِ مِنْ قَبْلُهُمُ وَلَدَازُالْآنِنَوَ قِ خَنْزُلِلَّنْ ثِنَ الثَّقَةُ ٱلْفَلَاتَعُفَلُهُنَ[©] حَتَّى إِذَا اسْتَبْشَ الرُّسُلُ وَظَنُّوۤا اَنَّهُمُ قَدُّكُن بُواحَآءُهُمُ نَصُهُ كَا لْفُنْجًى مَنْ تَسْأَوْ وَ لا يُرَدُّ كَأَمُنَا عَنِ الْفَوْمِ الْمُجُرِمِينَ ۖ لَقَدُكَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِ الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدُنثَاتُفُةَ رَايُ وَلِكُرُ، تَصُدِيْقَ الَّذِي بَيْنَ يَكُنِّ يَكُووَ فْصِدُلَ كُلِّ شَدِّعٌ وَّهُ بِي وَرَحْمَةً لِقَدِّمِ تُوْمِنُونَ شَ

ومآ ابرئ ۱۳ يوسف١٢

۽ ااي پيغمبر!) جيتوڻيڪ حرص ڪرين تر بر گهڻا ماڻهو ايمان آڻيندڙ نر آهن (١٠٣). ۽ (تون) اُن (قرآن جي پهچائڻ) تي کانٽن ڪو اُجورو نہ گهرندو آهين_ اهو (قرآن) جهانن جي نصيحت کان سواءِ (ٻيو ڪجھ) نہ آهي (١٠٤). ۽ ڪيتريون ئي نشانيون آسمانن ۽ زمين ۾ آهن جن تان لنگهندا آهن ۽ اُهي (ڏسي ڪري) اُنهن (تي ڌيان ڏيڻِ) کان منهن موڙيندا آهـن (١٠٥). ۽ منجهانتن گهڻا الله تي ايبان نہ آڻيندا آهن پر آهي (الله سان) شريك بثائبندرٌ آهن (١٠٦). (اُهي) الله جي عذاب مان پاڻ وٽ ڇپ اِچڻ کان يا قيامت جي (اَهڙي حالت ۾) اوچئي پهچڻ کان بي ڀوا ٿيا آهن ڇا, جو اُهي نہ ڄاڻندا هجن؟ (١٠٧). (اي پيغمبر!) چؤ تہ هيءَ منهنجي واٽ آهي پڏري حجت سان, الله ڏانھـن سـڏيــان ٿـو. آءٌ ۽ منھنجا تابعدار بـ (سڏيندا آهن)۔ ۽ الله پاڪ آهي ۽ آءِ مشرڪن مان نہ آهيان (١٠٨). ۽ (اي پيغمبر!) اسان توکان اڳ شهر وارن مان, مردن کان سواءِ, ٻيو ڪونہ موڪليوسون جن ڏانهن وحي ڪيوسون. پوءِ ڇو نہ زمين ۾ گهمي ڏسندا آهن تہ جيڪي کانئن اڳ هئا تن جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي؟ ۽ آخرت جو گهر اُنهن لاءِ ڀلو آهي جيڪي ڊڄندا آهن۔ پوءِ ڇـو نہ ڄاڻندا آهيو؟ (١٠٩). (ايستائين ڍر ڏني سون) جيستائين پيغمبر (مدد پهچڻ کان) ناُميد ٿيڻ لڳا ۽ (سندن قوم) ڀانيو تر اُنھن سان ڪوڙو (انجامر) ڪيو ويو آهي وٽن اُسان جي مدد پهتي پوءِ جنهن کي گهريو سون تنهن کي چوٽڪارو ڏنـو ويو ۽ ڏوهـارڻ قوم کان اسان جو عذاب ٽاريو نہ ويندو آهي (١١٠). بيشڪ عقل وارن لاءِ اُنهن (پيغمبرن) جي قصن ۾ عبرت آهي۔ (هيءُ قرآن) بڻاوتي آکاڻي نہ آهي پر جيڪي (ڪتاب) کانئس اڳ آهن تن کي سچو ڪندڙ آهي ۽ سڀ ڪنهن شيءِ لاءِ تفصيل آهي ۽ ايمان واريءَ قوم لاءِ هدايت ۽ ٻاجم آهي (١١١).

الماد التحديد التحديد التحديد التحديد التحديد التحديد التحديد التعديد التعديد

<u> جالله الرَّحُين الرَّحِيُون</u> تُوْتِيْلُكَ اللَّهُ الْكُنْتُ وَالَّذِنِيُّ أَنْوِلَ الْمُكْفِمِنْ تَتِكَ الْحُوُّثُ لِكِنَّ ٱكْثَرَالتَّاسِ لَابْنُوْمِنُوْنِ ٱللهُ ٱلَذِي رَفَعَ التَّمَانِ بِغَ عَمَد تَرَوْنَهَا ثُنَّةَ اسْتَدَى عَلَى الْعَيْقِ وَسَخَّهَ النَّهُمُ وَمَ الْقَدَّمَ ط يَّمُسَتَّى ثُكَيِّرُ الْأَمْرُ يُفَصِّلُ الْأَلْتُ لَعَلَّكُمْ ۄؚڔؘ تكُدُّتُو قِنُوْنَ©وَهُوالَّنَى مُكَالْأَرُضَ وَحَعَلَ فَهُو وَ اللَّهِ وَانْفَا أُومِنْ كُلِّ الثَّمَاتِ حَعَلَ فَهُ يُغَشِّي الَّمُالَ الذَّيَّارُ وإِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَا لِبَ لِقَدُ مِرَّتَقَفَّدُ وُرَى ﴿ وَ وْطَلَعُ مُّنَجُورِكَ وَجَنْكُ مِّرْ الْعَنَابِ وَزَرْعٌ وَنَغِيلٌ بُرُصِنْهَ إِن يُنْتَقِي بِهَاءِ وَاحِثٌ وَنُفَصِّلُ يَعْضَ أَكُلُ إِنَّ فَي ذَٰ إِنَّ كُلَّ اللَّهِ لَقَوْمُ مَتَّعُقَلُهُ إِنَّ كُلُّ اللَّهِ اللَّهِ مُتَّعَفَّةُ أَنَّ ، تَعْتُ فَغَتُ قَدْ لُهُهُ ءَ إِذَا كُنَّا اثُوا يَأْءَ إِنَّا لَغِيْ. جَدِيْبِهُ أُولَيْكَ الَّذِيْنَ كُفِّنُ وَإِيرَيِّهُ حُوَاوُلِيْكَ ٱعْنَاقِهِمُوْ وَاوُلِيْكَ أَصُّمِٰكِ النَّارِّهُمُّهُ مِنْهُا خَلِكُوْنَ⊙

سورة رعد مکس آهي ۽ هي تيتاليھ آيتون ۽ جہ رکوج آهس

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلتز, هي ڪتاب جون آيتون آهن_ ۽ جيڪي توڏانهن تنهنجي پالڻهار وٽان نازل ڪيو ويو سو حق آهي پر گهڻا ماڻهو نہ مڃيندا آهن (١). الله آهو آهي جنھن آسمانن کي بنا ٿنڀن جي کڙو ڪيو آھي اُنھن کي ڏسو ٿا وري عرش ڏي متوج ٿيو ۽ سج ۽ چنڊ کي نوايائين۔ سيڪو ٺهرايل مدت تائين هلندو آهي۔ اُهو سڀني) ڪمن کي رڻيندو آهي نشانيون تفصيل سان بيان ڪندو آهي تر مانَ اوهين پنهنجي پالڻهار جي ملڻ جو يقين ڪريو (٢). ۽ اُھو (اللہ) آھی جنھن زمین کی پکیڑیو ۽ منجھس جبل ۽ دریاءَ بٹایائین۔ ۽ منجهس سڀ ڪنهن ميوي مان ٻہ ٻہ قسعر بڻايائين. ڏينهن کي رات سان ديندو آهي بيشڪ اُن ۾ پروڙيندڙ قوم لاءِ نشانيون آهن (٣). ۽ زمين ۾ (مختلف قسم جا) ٽُڪُرا لڳو لڳ آهن ۽ انگورن جا باغ آهن ۽ پوکون ۽ کجيون آهن (انهن مان ڪي) جُهڳٽا ۽ (ڪي) هڪ ٿُڙ وارا آهن, اُنهن کي هڪ ئي پاڻي پياريو ويندو آهي ۽ اسين ميوي ۾ ڪن (جي مزي، کي ڪن کان وڌيڪ ڪندا آهيون۔ بيشڪ اُن ۾ سمجهندڙ قوم لاءِ نشانيُون آهن (۴). ۽ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن توکي (سندن انڪار جو) عجب ٿيندو آهي تر سندن (هن) چوڻ جو به عجب ڪرڻو آهي (جو چوندا آهن) تر هان جڏهن مٽي ٿينداسون تر اسين وري نئين سر بڻايا وينداسون ڇا؟ اهي أهي آهن جن پنهنجي پالڻهار جو انڪار ڪيو. ۽ اِهي آهي آهن جن جي ڳچين ۾ ڳٽ هوندا, ۽ اِهي دوزخي آهن, اُهي منجهس سدائين رهن وارا آهن (٥).

وَبَيْمَتَعُجُلُوْنَكَ بِالسِّيِّئَةِ قَيْلَ الْحُسَنَةِ وَقَدْخَلَتْ مِنْ قَيْلِهِهُ الْمَثُلِثُ وَإِنَّ رَبُّكَ لَنُ وُمَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِهُ وَإِنَّ رَبِّكَ لَشَدِينُ الْعِقَابِ®وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُ وَالْوَلِا أَنْزِلَ عَلَيْهِ الدَّهُ مِّنْ رَبِّهِ إِنَّمَا آنَتَ مُنْذِئْ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ كَاللَّهُ يَعْلَمُمَا تَخِمُلُ كُلُّ ٱنْثَىٰ وَمَا تَغْيُصُ الْرَيْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيٍّ عِنْدَاهُ بِيقُكَا رِعَالِهُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكِبُ رُالْمُتَعَالِ®سَوَآءُ فِينَكُوْمَنِ اَسَرَالْقُوْلَ وَ مَنْ جَهَرَيهِ وَمَنْ هُوَمُسُنَّخُونِ بِالْكِيْلِ وَسَارِكَ بِالنَّهَارِ ۞ لَهُ مُعَقِّبِكُ مِّنَ بَيْنِ يَكَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَخْفَظُونَــُهُ مِنُ آمُواللهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُمَا بِقَوْمِحَتَّى يُغَيِّرُوْلِمَا يأَنْفُيهِمْ وَإِذَا آرَادَ اللَّهُ بِقَوْمِ سُوِّءًا فَلَا مُرَّدًّ لَهُ وَمَا لَهُمُ مِّنُ دُوْنِهٖ مِنَّ وَالِ®هُوَالَّانِيُ يُرِيكُوُالُبَرُقَ حَوْفًا وَّطَمَعًا وَّيُثِيثِيُّ السَّعَابَ الِتَّقَالَ ﴿ وَيُسِيِّوُ الرَّعُلُ بِعَمْدِهِ وَالْمَلَيِكَةُ مِنُ خِيْفَتِه ۚ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَّتْنَآءُ وَهُمُويُعَادِلُوْنَ فِي اللهِ ۚ وَهُوَشَدِيْدُ الِمُحَالِ اللهِ

ومآ ابرئ ۱۳ الرعد ۱۳

۽ (اي پيغمبر!) ڀلاڻي (جي پهچڻ) کان اڳي ئي توکان برائي جلد گهرندا آهن ۽ بيشڪ کانئن اڳ (ماڻهن تي اهڙا) عذاب ٿي چڪا آهن۔ ۽ تنهنجو پالٹھار ماڻھن کي سندن ڏوهي هجڻ هوندي بر بخشڻ وارو آهي, ۽ تنهنجو پالڻهار سخت عذاب ڪرڻ وارو (بر) آهي (٦). ۽ ڪافر چوندا آهن ته هن (پيغمبر) تي سندس پالڻهار کان (ڪابر) نشاني ڇو نہ نازل ڪئي ويئي آهي؟ (اي پيغمبر) تون رڳو ڊيڄاريندڙ آهين ۽ هر قومر لاءِ هدايت ڪرڻ وارو هوندو آهي (٧). هر مادي (پنهنجي پيٽ ۾) جيڪو (حمل) کڻندي آهي سو الله ڄاڻندو آهي ۽ ڳيڀرڻيون جيڪي گهٽائينديون آهن ۽ جيڪي وڌائينديون آهـن (سو بر ڄاڻندو آهي)۔ ۽ هـر شيءِ وٽـس انـدازي سـان آهـي (٨). ڳجھ ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ وڏو مٿاهون آهي (٩). اوهان مان جيڪو ڳالھ هوريان ڪري ۽ جيڪو وڏي سڏ ڳالهائي ۽ جيڪو رات جو لڪي ۽ ڏينهن جو پڌرو ٿي گهمي (سي سندس علم ۾) هڪ جهڙا آهن (١٠٠)، أن (ماڻهو) لاءِ (ملائڪ پهريدار) هڪ ٻئي پٺيان ايندڙ سندس اڳتان ۽ سندس پوٽنان (مقرر) آهن جو الله جي حڪم سان اُن جي نگهباني كندا آهن_ يك الله كنهن قوم جي حالت كي (ايستائين) ز ڦيرائيندو آهي جيستاڻين اُهي جيڪي سندن دلين ۾ آهي سو (پاڻ) نہ قيرائين, ۽ جڏهن الله ڪنهن قوم جي خرابيءَ جو ارادو ڪندو آهي تڏهن اُن کي ڪو ٽرڻ ڪونهي، ۽ نر ڪي اُنهن جو الله کان سواءِ ڪو مددگار آهـي (١١). أهو (الله) آهي جيڪو اوهان کي ڀِوَ ۽ اُميد لاءِ وڄ ڏيکاريندو آهي ۽ ڳرن ڪڪرن کي اٿاريندو آهي (١٢). ۽ گاڄ ۽ (سڀ) ملائڪ سندس ڀؤ کان سندس ساراه سان پاڪائي واکاڻيندا آهن, ۽ وڄون موڪليندو آهي پوءِ اُهي جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن تي ڪيرائيندو آهي ۽ كافر الله بابت تكرار كندا آهن, حالانك أهو سخت عذاب كرڻ وارو اهي (١٣).

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنُ دُونِهِ لاَيْسَجَيْئُونَ لَهُ وَشِينَ أَ إِلَّاكِمَا إِسِطِ كَفَّيْ إِلَى الْمَآْءِ لِيَبْلُغُ فَاهُ وَمَاهُو بِيَالِغِهِ وَمَادُعَاءُ الْكَفِينُنَ إِلَّا فِي ضَلَل ﴿ وَيِثُّهِ يَسْجُكُ مَنُ فِي السَّمَادِتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَّكُرْهًا قَطِلْلُهُمْ بِالْغُدُرِّ ۅؘٱڵٳڝؘٳڵ[۞]ۊؙٞڵ؈ؘڗۘڔۘڰؙ۪ٳڶڛۜؠؗۅؾۅٙٳڵٳۯۻٝڠ۫ڸٳٮڵۿؙڠؙڷ افَاتَّخَنَ ثُوْمِينَ دُونِهَ ٱوْلِيَّاءُ لَايَمْلِكُونَ لِانْفُيهِ هُرِنَفْعًا وَّلَاضَرًّا تُثُلُ هَلْ يَسُتَوى الْأَعْمٰى وَالْبُصِيُّرُهُ أَمُرُهَلُ تَسْتَدِي الثَّطْلُبْ وَالنُّورُ فَي آمْ حَعَلُوْ اللهُ شُرَكّا ءَ خَلَقُوْا كَخَلُقهِ فَتَشَاْرَهُ الْخَلْقُ عَلَىٰهُمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقٌ كُلَّ شُيًّ وَّهُوَ الْوَاحِدُ الْقَقَارُ ۞ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَأَءً فَسَالَتُ أَوْدِيَةٌ بِهَدَرِهَا فَأَحْتَمَلَ السَّيْلُ زَيِّدًا رَّاسِيًّا وَمِمَّا يُوْدِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَآءَ حِلْيَةٍ آوْمَتَاعٍ زَسَنَّ يِّتْنُلُهُ كُذَٰ لِكَ يَضُرِبُ اللهُ الْحَثَّى وَالْبَاطِلَ مْ فَامَّنَا الزَّتَكُ فَيَنُ هَكُ جُفَاءً ۚ وَأَمَّا مَا يَـنُفَعُ النَّـاسَ فَسَكُنُّ فِي الْأَرْضِ كُذَٰ لِكَ يَضُرِكُ اللهُ الْأَمْتَ اللهُ الْأَمْتَ اللهُ الْأَمْتَ اللهُ الْأَمْتَ ال

ومآ ابرئ ۱۳ الرعد ۱۳

کیس (ہر حال مر) سڈڻ حق آھي۔ ۽ (ڪافر) الله کان سواءِ جن کي سڏيندا آهن سي کين ڪنهن (بر) طرح ورندي ڏيئي نر سگهندا (اُنهن سڏيندڙن جو مثال) رڳو اُنهيءَ (ماڻهو) وانگر (آهي) جو پنهنجو ٻڪ پاڻي ڏانھن ھن لاءِ ڊگھيريندڙ ھجي تہ پاڻي سندس وات ۾ پوي ۽ اُھو ڀاڻي سندس وات ۾ ڪڏهن پوڻ وارو نہ آهي۔ ۽ ڪافرن جو سڏڻ رڳو گمراهي پر هجڻ آهي (۱۴). ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين پر آهن سي سرها ۽ اُرها الله کي سجدو ڪندا آهن ۽ سندن پاڇا (بر) صبح جو ۽ سانجهيءَ جو (سجدو ڪندا آهن) (١٥). (اي پيغمبر! کانئن) پڇ ته آسمانن ۽ زمين جو پالڻهار ڪير آهي؟ (سندن پاران) چؤ تہ اللہ۔ (وري کانشن) پڇا ڪر تہ پوءِ اللہ کان سواءِ ٻيا اهڙا مددگار ڇو ورتا اَٿوَ جي پنهنجو پاڻ کي نڪي نفعو ۽ نڪي نقصان پهچائي سگهندا آهن؟ (۽ اي پيغمبر!) کين چؤ تر اَنڌو ۽ سڄو كو برابر آهي ڇا؟ يا اُونداهيون ۽ سوجهرو برابر آهي ڇا؟ الله لاءِ (اهڙا) شريك مقرر كيا أتن ڇا جو (أنهن) الله جي مخلوقات جهڙي (خلق) خلقي هجي جو (اُها) خلق مٿن هڪ جهڙي ٿي پيئي آهي؟ (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ سڀ ڪنهن جو خلقتهار الله آهـي ۽ اُهـوئي اڪيلو غالب آهي (١٦١). (جنهن) آسمان کان پاڻي وسايو پوءِ واديون پنهنجي قدر سارو وهيون پوءِ ڇر, اُڀامندڙ گج کي کنيو۔ ۽ جيڪا شيءِ زيورن يا سامان جي طلب ڪرڻ لاءِ باه ۾ ڳاريندا آهن ان تي به ان جهڙي گج (ٿيندي) آهي_ اهڙي طرح الله کري ۽ کوٽي جو مثال ڏيندو آهي۔ پر گُج تر سڪي (ختم ٿي) ويندي آهي, ۽ جا (شيءِ) ماڻهـن کـي نفعو ڏينـدي آهي سا زمين ۾ رهندي آهي۔ آهڙي طرح الله مثال ڏيندو آهي (١٧).

لِكَنْ مِنَ اسْتِيَا أَنُو الرَبِّهِ مُوالْحُسُنَى وَالْكَنْ مِنَ لَهُ يَسْتَجِيبُوالَهُ لَوُ أَنَّ لَهُهُ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيْعًا وَّمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَكَوْلَهُ أُولِّيكَ لَهُمُ سُوْءِالْحِسَابِ ۚ دُومَا وْلِهُمْ جَهَدَّةُ وَيِئْسَ الْبِهَا ذُصَّا فَمَنْ يَعْلَمُ اتَّهَآأُنْوِلَ الَّهْكَ مِنْ زَبِّكَ أَحَقُّ كَمَنْ هُوَاعْلِي الْمَالِيَّكَ كَوْاوُلُوا الْإِلْيَابُ®الَّذِيْنَ يُوفُونَ بِعَهْدِاللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيْتَاقَ© وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا آمَرَ اللهُ بِهَ آنُ يُكُوْصَلُ وَيَغْتُونَ رَبُّهُمْ وَ يَغَافُوْنَ سُوْءَالِيْسَابِ ۞وَالَّذِينَ صَبَرُواالْبِيَغَاءُ وَجُهِ رَبِّهِمُ وَأَقَامُواالصَّلَوْمَ وَٱنْفَقُوْ امِمَّا رَزَّقَهُمُ سِرًّا وَّعَلَانِيَةٌ وَّلِكُ رَءُونَ بِالْعُسَنَةِ السِّيِّكَةَ أُولِيِّكَ لَهُمْ عُقْمَى الدَّارِضُ حَنَّتُ عَدُنِ تَكُخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَونِ النَّايِمُ وَإِزْوَاحِهِمُ وَذْتُواهِمُ وَذُيِّتُومُ وَلْكَلَّكُةُ بُدُخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِينَ كُلِّ بَابِ[©]سَلَةٌ عَلَيْكُوْ بِمَاصَارَتُمُ فَيَعْمَ عُقْبَى النَّارِ ﴿ وَالَّذِينِ مَنْ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِيبُنِنَّا قِيهِ رَتَقُطُونَ مَا أَمُرَالِلَّهُ مِي ٓ إِنْ تُوصَلِّ وَنُقِيسِدُونَ فِي الْأَرْضِ ۚ أُولَٰكِ كَهُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ مُنَوْءُ النَّالِ@اللَّهُ يَبُسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّنَأُ أُولَقُدُو وَقَرِحُوا بِالْتُهُونِ الدُّهُ مُنَا وْمَاالْعَلُوةُ الدُّهُ مَا الْحُورُ وَالْأَمْنَاءُ الْمُنَاءُ

ومآ ابرئ ۱۳ الرعد ۱۳

جن پنهنجي پالڻهار جو حڪمر قبول ڪيو تن لاءِ ڀلائي آهي۔ ۽ جيڪي سندس (حڪمر) قبول نہ ٿا ڪن سي جيڪي زمين ۾ آهي سو سڀ ۽ پڻ اوترو ساڻس (ٻيو) اُنهن کي هجي اُهو جيڪڏهن عيوض ڏين (تـ بـ قبول نـ ڪبو)۔ اُنھن لاءِ حساب جي خرابي آھي, ۽ سندن جاءِ دوزخ آھي۔ ۽ اُھا بڇڙي جاءِ آهي (١٨). پوءِ جيڪي تو ڏانهن تنهنجي پالڻهار کان نازل ڪيو ويو آهي تنهن کي جيڪو ڄاڻندو آهي تر سچ آهي سو ڪو اُن جهڙو آهي چا جيڪو انڌو هجي؟ سمجھ وارن کان سواءِ ڪو نصيحت نہ ونندو آهي (١٩). جيڪي الله جو انجام پاڙيندا آهن ۽ انجام ن پيجندا آهن (۲۰). ۽ الله جنهن جي ڳنڍڻ جو حڪمر ڪيو تنهن کي جيڪي (ماڻهو) ڳنڍيندا آهن ۽ پنهنجي پالڻهار کان ڊڄندا آهن ۽ حساب جي سختيءَ جـو ڀـؤ ڪنـدا آهـن (٢١). ۽ جن پنهنجي پالڻهار جي رضامندي حاصل ڪرڻ لاءِ صبر ڪيو ۽ نماز پڙهي ۽ جيڪي کين روزي ڏني سون تنھن مان ڳجھو ۽ پڌرو خرچيائون ۽ ڀلائيءَ سان برائيءَ ٽاريندا آھن تن لاءِ آخرت جو گهر آهي (٢٢). (جي) هميشگيءَ وارا باغ آهن اُن ۾ گهڙندا ۽ سندن ابن ڏاڏن ۽ سندن زالن ۽ سندن اولاد مان جيڪي سڌريل هوندا سي (بر گهڙندا) ۽ سڀ ڪنهن دروازي کان مٿن ملائڪ گهڙندا (٢٣). (چوندا تہ) انھيءَ ڪري جو اڏکن ۾) صبر ڪيو ھيوَ اوھان تي سلامتي آھي پوءِ آخرت جو گهر ڀلو آهي (٢۴). ۽ جيڪي الله جو انجام اُن جي پڪي ڪرڻ کان پوءِ ڀڃندا آهن ۽ الله جن ڪمن جي ڳنڍڻ جو حڪم ڪيو آهي سو ڇنندا آهن ۽ زمين ۾ فساد وجهندا آهن انهن تي لعنت آهي ۽ انهن لاءِ بحِرُّو گهر آهي (٢٥). الله جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن لاءِ روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ تنگ (بر) ڪندو آهي۔ ۽ اڪافر) دنيا جي حياتي سان خوش ٿيندا آهن۔ ۽ دنيا جي حياتي آخرت ۾ ٿوري موڙيءَ کان سواءِ ز آهي (٢٦) .

وَنَقُوْلُ الَّذِينُ وَمَا كُفَرُوْ الْوُلَّا أَنُولَ عَلَيْهِ الْيَهُ مِّنْ رَبِّيةً قُلْ إِنَّ اللَّهُ ڷؙڡؘۜڹۛؾؘؿؘٵٛٶٛۘؾۿڮؽٙٳڶؽٶڡڽؘٲٮٚٲٮۜ^ڰٵؘڲ۬ؽ۬ؿڹٳڶٮؿؙۅٛٲۊؙۜڟؠڽؙ قُلُوُيُرُهُ وَمُنْ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ لَكُواللَّهِ تَطْهَرَتُ الْفُلُوكُ ۚ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ وَاللّ وَعِلْواالصّْلِياتِ طُونِ لَهُمْ وَحُسُنَ مَاكِ ۚ كَنْ لِكَ ٱلسَّلْنَاكَ فِي اَنَّةِ قَارُخَلَتُ مِنُ قَبُلِهَا أَمَمُ لِلتَّكُواْعَلَيْهُم الَّذِي ٱوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَ هُمُ يَكُفُرُونَ بِالرَّحُلِّ قُلْ هُوَرِّنِي لِآلِهِ الْاهْوَعَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَالْيَهِ مَتَأَبِ®وَلَوْاَنَ قُرُالْكَاشُيِّرَتْ بِهِ الْمِيَالُ اَوْقُطِعَتْ بِهِ الْكِرْضُ اَوَكُلَّهُ بِهِ الْمَوْ ثَيْ بَلَ بِلٰهِ الْأَرْثِوَيْعَا أَفَلَوْ يَايْشَ الَّذِيْنَ الْمُثُوْلَانُ لَّةَ مَثَنَا أَوْلِيَهُ لَهِنَ فِي النَّالِسِ بَمِيْعًا وَلاَيْزَالُ الَّذِيْنِ كَفَرُوالصِّيْفَةُ يَمَاصَنُونَ اقَارَعَةُ أُوتَعُنُّ قِرَ مُمَّامِّنَ دَارِهِ وَحَتَّى لَآقَ وَعَدُاللهُ إِنَّ ىلەلايخىلەك الْمىيْعَادَ ﴿ وَلَقَيْلِ اللَّهُ تُفْرِقَ بِرُسُلِ قِنْ قَبْلِكَ فَامْلِيْتُ لِلَّن بْنَ كُفُّرُ وْأَتْحَالَحَنْ ثُمُّمْ تَعْكَلُفُ كَانَ عِقَاٰكِ ٱفْبَرَ مُهَ قَأْمِمُ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلهِ شُرَكآ أَقُولُ سُمُوهُمُ ٱمْ تُنْبُنُونَهُ ؠٵڒؽۼۘۮٷٵڷڒۯڝ۬ٲڡۯڟٳۿڔڡۜڹٵڶڨٙۊؙڵؠڷۏؙێڽڵڸڐڹػؙڰڡٚۯٛٵ مَّكُوْهُوُ وَصُرُّوا عَنِ السَّيِدِيُلِ وَمَنْ يُضْلِل اللهُ فَمَالَهُ مِنْ هَادٍ®

ومآ ابرئ ۱۳ الرعد ۱۳

۽ ڪافر چوندا آهن تہ هن جي پالڻهار کان هن تي معجزو ڇو نہ نازل ڪيو ويو آهي؟ (اي پيغمبر! كيـن) چـؤ تـ الله جنهن جي لاءِ گهرندو آهي تنهن کي گمراھ ڪندو آهي ۽ جيڪو موٽيو تنهن کي پآڻ ڏانهن هدايت ڪندو آهي (٢٧). (اهي أهي آهن) جن ايبان آندو ۽ سندن دليون الله جي ذڪر سان آرامي ٿينديون آهن_ خبردار! الله جي ذڪر سان دليون آرام ولنديون آهن (٢٨). جن ايبان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا تن لاءِ (آخرت ۾) خوشي ۽ چگّي جاءِ آهي (٢٩). اَهڙيءَ طرح توکي هڪ اَهڙِي ٽوليءَ ڏانهن جُو, بيشڪ کانش آڳ ڪيتريون ٽوليون گذري ويون آهن. هن لاءِ موڪليو سون تہ جيڪي توڏانھن وحي ڪيوسون سو کين پڙھي ٻـڏائين. ۽ اُھي رحمان جا منكر آهن۔ (اي پيغمبر! كين) چؤ ته اهو منهنجو پالٹهار آهي. اُن کان سواءِ ٻيو ڪو معبود نہ آهي، مٿس ڀروسو ڪيمر ۽ ڏانهنس منهنجو موٽڻ آهي (٣٠). ۽ جيڪڏهن سڄ پچ قرآن آهڙو هجي ها جو اُن سان جبل هلائجن ها يا أن سان زمين ٽُڪِر ٽُڪر ڪجي ها يا ان سان مثلن کي ڳالهرائنجي ها (تہ بہ اُهي ايمان نہ آڻين ها)۔ بلڪ سِّڀ ڪمہ اللہ جي وس مِرّ آهن۔ اڃا مؤمنن نہ ڄاڻو آهي ڇا تہ جيڪڏهن الله گهري ها تہ سڀني ماڻمهان کي هدايت ڪري ها؟ ۽ ڪافرن کي سندن ڪرتوتن سببان سدائين سزآ پهچندي آهي يا ايستائين سندن گهرن جي آسپاس پيئي پهچندي جيستائين الله جو انجام ايندو, ڇو تہ اللہ پنهنجي انجام کي نہ قبرائيندو آهي (٣١). ۽ (اي پيغمبر) بيشڪ تُوكّان اڳ پيغمبرّن تي لئوليون ڪيون ويون هيون پوءِ ڪافرن کي ڍر ڏنمر وري کين پڪڙيمر , پوءِ منهنجو عذاب ڪيئن هوا (٣٢). سڀ ڪنهن ماڻهو جيڪي ڪمايو تنهن جي جيڪو خبر رکندڙ هجي (سو بيخبرن بتن جهڙو آهي، ڇا؟ ۽ (ڪافرن) اُلله جا شريڪ مقرر ڪيا آهن۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تر انهن جا نالا بيان ڪريو۔ يا کيس اهو چتائيندا آهيو ڇا جَيڪي (هو) زمين ۾ نہ ڄاڻندو آهي؟ يا (بنا حقيقت جي الله سان شريڪ ڪرڻ اِهي) ڇڙيون ڳالهيون آهن۔ بلڪ ڪافرن کي سندن بڇڙو خِيال سهڻو ڪُريَّ ڏيکاريو ويو آهي ۽ اُهي (سئين) واٽ کان روڪيا ُوياً آهن ۽ جنھن کي اللہ گمراھ ڪري تنھنکي ڪو هدايت ڪرڻ وارو کونهی (۳۳).

لَهُمُ عَذَاكِ فِي الْحَمَّوِقِ الدُّنْمَا وَلَعَنَ اكُ الْاِحْدَةِ اَشَّةٌ ، وَمَا هُوُمِّنَ اللَّهِ مِنْ وَاقِ@مَثَلُ الْجِنَّةِ الَّذِي وُعِدَ الْمُتَّقَّدُ رَيْ ﴿ تَغِرَىٰ مِنْ تَغِيَّهَا الْاَنْهُوْ أَكُلُهَا ذَآبِدٌ وَظِلْهَا تِلْكَ عُقْبَي الَّذِيْنَ اتَّقَوُا ۚ وَعُقْبَى الْكَفِرِيْنَ النَّالُ@وَالَّذِيْنَ التَّنْهُوُ الْكُتْ يَغْرَكُونَ بِمَا أَنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْكِحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ يَعْضَهُ قُلْ إِنْمَا أُمُوتُ إِنْ أَعْمُكُ اللَّهَ وَلَا أَشُرِكَ بِهِ إِلَيْهِ آدُعُوا وَالَيْهِ مَاٰبِ@وَكَنْ لِكَ ٱنْزُلْنَاهُ حُكُمًا عَرَبِيًّا وُلَين اتَّبَعْتَ أَهْوً أَوَهُمْ يَعِثُ مَاجَأَءُكُ مِنَ الْعُلْمِ لِمَالَكَ مِنَ الله مِنُ وَرِلِّ وَلا وَاقِ هُولَقَكُ أَرْسُلْنَا رُسُلِّامِينٌ قَيْلِكَ وَ جَعَلْنَا لَهُو أَزُوا مَّا وَّذُرِّتَهُ قُومَا كَانَ لِرَسُولِ أَنْ يَتَأْتِي بِالْكِةِ الْكِرِيادُنِ اللَّهِ لِكُلِّ آجَلِ كِتَأْكُ ۞ مَعُوااللَّهُ مَا يِشَاَّهُ وَ ثُثُمتُ ﴾ وَعِنْكَ أَوْ الْمُرَّالُكُتُ ۞ وَإِنْ مِنَّائِرُ مَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُ هُوَ أَوْنَتُو قَيْنَكَ فَائْيَاعَلَيْكَ الْبِلْغُ وَعَلَيْنَا الحُسَاكُ@أَوْلَةُ مَرَوْاأَنَّا نَأْقِ الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا. وَاللَّهُ مُعَكَّهُ لَامُعَقَّبَ لِحُكَّمِهِ وَهُوَسَرِيُعُ الْجِسَابِ®

ومآ ابرئ ١٣

اُنھن لاءِ دنيا جي حياتي ۾ عذاب آھي ۽ بيشڪ آخرت جي سزا تہ بلڪل سخت آهي, ۽ کين الله (جي عذاب) کان ڪو بچائڻ وارو نہ آهي (٣٤). جنهن بهشت جو پرهيزگارن سان انجام ڪيو ويو آهي تنهن جو بيان (هي) آهي تہ اُن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن ۽ ان جا ميوا هميشہ آهن۔ ۽ ان جي ڇانو (سدائين رهندڙ آهي)۔ پرهيزگارن جي اها پڇاڙي آهي ۽ ڪافرن جي پڇاڙي باھ آھي (٣٥). ۽ جن کي ڪتاب ڏنو اٿئون سي جيڪي تو ڏانهن نازل ڪيو ويو آهي تنهن سان سرها ٿيندا آهن ۽ (انهن) جماعتن مان ڪو اهڙو آهي جو اُن جي ڪن (ڳالهين) جو انڪار ڪندو آهي۔ (اي پيغمبر! کين، چؤ ته مون کي انهيءَ کان سواءِ ٻيو حڪم نہ ڪيو ويو آهي تر الله جي عبادت ڪريان ۽ ساڻس (ڪنهن کي) شريڪ نہ ڪريان۔ ڏانهنس (ماڻهن کي) سڏيان ٿو ۽ ڏانهنس منهنجو موٽش آهي (٣٦). ۽ آهڙي طرح اُن (قرآن) کي (هڪ) حڪم (ڪندڙ) عربي (ٻولي) ۾ موڪليوسون ۽ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن تون پاڻ وٽ علم جي اچڻ کان پوءِ سندن سڏن جي تابعداري ڪندين تر الله وٽان نڪو سنڀاليندڙ ۽ نڪو بچائيندڙ لهندين (٣٧). ۽ بيشڪ توکان اڳ (ڪيترائي) پيغمبر موڪلياسون ۽ کين زالون ۽ اولاد ڏنوسون ۽ ڪنھين پيغمبر کي الله جي حڪمر کان سواءِ ڪنهن معجزي آڻڻ جو اختيار نہ آھي۔ ھر ڪنهن مدت لاءِ حڪمر لکيل آهي (٣٨). الله ميٽيندو آهي جيڪي گهرندو آهي ۽ ثابت رکندو آهي جيڪي گهرندو آهي. ۽ وٽس اصل ڪتاب آهي (٣٩). ۽ (اي پيغمبر!) جيڪو انجامر ساڻن ڪريان ٿو (تنهن مان) جيڪڏهن ڪجھ توکی ڏيکاريان يا توکي ماريان تہ (بھرحال) تو تي پيغامہ پھچائڻ ۽ اسان تي حساب وٺڻ کان سواءِ (ٻيو ڪجھ) نہ آھي (۴۰). اڃا نہ ڏسندا آھن ڇا تر اسين زمين کي سندس چوڌاري گهٽائيندا آهيون، ۽ الله حڪم ڪندو آهي سندس حڪم کي ڪو روڪڻ وارو نہ آهي۔ ۽ اُهو (الله) سگهو حساب ولندرّ آهي (۴۱).

وَقَدُ مَكُرَا لَّذِيْنَ مِنْ مَبْلِهِمُ فَلِلهِ الْمَكْرُجَمِيْعًا لَيْعَلَوُ مَانَكُسُبُ كُلُّ نَفْسُ وَسَيَعْلَوُ الكُفْرُ لِمَنْ عُفْبَى التّارِق وَيَعُولُ الَّذِيْنَ كَفَرُ وَالسَّتَ مُرْسَلًا فَلَ كَفَى بِاللهِ شَهِيدًا بَيْنَى وَنَنْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الكَتْبِ خُ

المنونة التلافية المنافية المن

حرابله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ لَرْ كِتْ الْأَلْمُ الدِّكُ لِتُغْرِجُ النَّاسُ مِنَ الظُّلُمْتِ إِلَى النُّوُرِكُ بِإِذْنِ رَبِّرِمُ إِلَى صِرَاطِ الْعَرِيْزِ الْعَمْدُ ݣِاللهِ الَّذِي لَهُ مَا فىالتَّكُمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْنٌ لِلْكُفِرَيْنَ مِنْ عَذَابِ شَدِيكُمْ ٳڷۜڹؠٛڹؘڲۺٛؿؘۼؾؖٛۏؽٳڵٙڮٙڂڰٳڶڰؙۺٵٛۼڮٳڷڵڿۯٷۅؘٮڞؙڰؙۏڔۼڽٛ سَبِييْلِ اللهِ وَيَهْغُونُهَا عِوجًا أُوْلِيَكَ فِي ْضَلَا)بَعِيْدِ®وَمَّ رُسَلْنَامِنُ رَبِيْنُولِ إِلَّا بِلِسَانِ قُوْمِهِ لِبُيِّينَ لَهُ ۚ فَيُضِلُّ اللَّهُ ٮؘۜؿۜؿؙٵٞۥؙۅؘٮۿۮؚؽؘڡڽؙؾٞؿٵٛۥٝٷۿؙۅٙاڵٷؽؽ۬ۯ۠ٵۼۘڲؽؽؙ۞ۅؘڵڡٙؽ ِرَيْسَلُنَا مُوْسَى بِالْلِتِنَاأَلَ أَخْرِجُ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُاتِ إِلَى النُّوْثِ وَذَكِرُهُمُ بِأَيْتُمِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَالْبِي ٓلِكُلِّ صَبَّارِشَكُو ُر^{ِق} ومآ ابرئ ١٣ أبراهيمر ١٤

۽ جيڪي کانئن اڳ هئا تن بيشڪ فريب ڪيو پوءِ سڀ بڇڙي سزا الله جي هٿ ۾ آهي۔ هر ماڻهو جيڪا ڪماڻي ڪندو آهي (سا الله) ڄاڻندو آهي ۽ ڪافر سگهو ڄاڻندا تر ڪنهن لاءِ آخرت جو گهر آهي (۴۲). ۽ ڪافر چوندا آهن تر تون پيغمبر نر آهين۔ (کين) چؤ تر منهنجي وچ ۾ ۽ اوهان جي وچ ۾ الله شاهد ڪافي آهي ۽ اهي (بر) جن وٽ ڪتاب جو علمر آهي (۴۳).

سورة ابراھيم مڪي آھي ۽ ھي ٻاو زجاء آيتون ۽ ست رکوع آھي

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

آلاً هيءُ ڪتاب آهي جو (اي پيغمبر!) اهو اسان تو ڏانهن هن لاءِ نازل ڪيو تر ماڻهن کي اونداهين مان سوجهري ڏانهن ڪيين ۽ سندن رب جي حڪر سان انهي ساراهيل غالب الله جي وات تي آئين (۱). جنهن جو اهو (سيئي) آهي جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي۔ ۽ سخت عذاب جي ڪري اُنهن ڪافرن لاءِ ويل آهي (۲). جيڪي دنيا جي حياتيءَ کي آخرت جي حياتي کان وڌيڪ پيارو رکندا آهن ۽ (ماڻهن کي) الله جي واٽ کان جهليندا آهن ۽ آن جي ڏنگائي گهرندا آهن۔ اهي وڏي گمراهيءَ ۾ آهن (٣). ۽ ڪنهن پيغمبر کي سندس قوم جي ٻوليءَ کان سواءِ ٻيءَ آهن (لاءِي) سان نہ موڪليوسون (هن لاءِ) تر اُنهن کي (پڌرو) بيان ڪري پوءِ الله جنهن کي گهري ٿو تنهن کي گمراه ۽ جنهن لاءِ وڻيس تنهن کي هدايت ڪري ٿو۔ ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي (۴). ۽ بيشڪ موسی اونداهين مان سوجهري ڏانهن ڪي ۽ کين الله (جي ڏمر) وارو ڏينهن ياد ورنداهين مان سوجهري ڏانهن ڪي ۽ کين الله (جي ڏمر) وارو ڏينهن ياد ديار. بيشڪ آن ۾ هر هڪ صابر شاڪر لاءِ نشانيون آهن (۵).

وَإِذْ قَالَ مُوْسِي لِقَوْمِ وِاذْكُرُوْ انْعُمَةَ اللهِ عَلَبُكُهُ إِذْ ٱغُمِكُمْ مِّنَ ال فِرْعَوْنَ يَبُنُومُو بُكُمُ سُوَّءَ الْعَـذَابِ وَ يُذَبِّوُنَ ابْنَأْءَكُو وَيَسْتَحْيُونَ نِسَأْءَكُو وَفِي ذَٰلِكُ بِلَاَّرْ * مِّنُ رَّبِّكُمْ عَظِيُونَ وَإِذْ تَأَذِّنَ رَبُكُوْ لَمِنْ شَكَرْتُهُ لَازِيْدَتْكُوْوَلِينُ كَفَنُ تُحُوانَّ عَدَا**ِنُ لَثَ**دِيُكُ® وَقَالَ مُوْلِينِي إِنْ تَكُفْرُ وْ آنْ تُمُووَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيْعًا ۚ فَإِنَّ اللهَ لَغَنِيُّ حَمِيُكُ ۞ لَهُ يَأْتِكُمْ نَبَوُّا الَّذِيْنَ مِنْ قَبُ لِكُمُ تَوْمِنُوْجِ وَعَادٍ وَشَوْدَةً وَالَّذِينَ مِنَ بَعُدِهِ مُثَلَّا يَعُلَمُهُمُ إِلَّا اللَّهُ تَحَاءَتُهُمُ رُسُلُهُمْ بِالْبِيِّنَاتِ فَرَدُوْآ أَيْنِ يَهُمُ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوْآ إِنَّا كُفِّرُ إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُهُ بِهِ وَإِنَّا لَغِيْ شَاكِيٍّ مِنْمَاتَنُ عُوْنِنَاۤ الَّذِيهِ مُرْمَبٍ ©قَالَتُ رُسُلُهُمُ أِنِي اللَّهِ شَكُّ فَاطِرِ السَّمَاوٰتِ وَالْإِثَرُضِ بِيدٌ هُوُكُورُ لِيَغْفِرَ لَكُوْمِّنُ ذُنُو لِكُوْ وَيُؤَخِّرَكُوْ إِلَى آجَلِي مُسَمَّى قَالْوَالِنَ اَنْ لُهُ الْاَهْمُ رُبِّتُ لُكَا لِثُرِيهُ وْنَ الْنَ تَصُلُّونَا عَمَّا كَانَ يَعَبُكُ الْأَوْنَا فَانْتُونَا بِسُلْطِنِ مُبِينِينِ

ومآ ابرئ ۱۳ ابراهیمر ۱۴

۽ (ياد ڪر) جڏهن موسيٰ پنهنجي قومر کي چيو تر پاڻ تي الله جون نعمتون ياد ڪريو جڏهن تہ فرعون جي (اُنهن) ماڻهن کان اوهان کي بچايائين جيڪي اوهان کي سخت عذاب چکائيندا هئا ۽ اوهان جا پٽ ڪهندا هئا ۽ اوهان جون ڏيئرون جيئريون ڇڏيندا هئا۔ ۽ هن ۾ اوهان جي پالڻهار كان اوهان لاءِ وذِّي آزمائش هئي (٦) . ۽ جڏهن اوهان جي پالڻهار اوهان کی خبردار کیو تہ جیکڏهن اوهين (منهنجو) شڪرانو ڪندؤ تہ اوهان کي ضرور وڌيڪ ڏيندس ۽ جيڪڏهن بي شڪري ڪندؤ تر بيشڪ منهنجو عذاب سخت آهي (٧) . ۽ موسيٰ چيو ته اوهان جو ۽ سيني جهان وارن جو انڪار ڪرڻ (الله کي ڪجھ نقصان لائي نہ سگھندو) ڇو تہ اللہ بي پرواه ساراهيل آهي (٨). اوهان کي اُنهن جي سُڌ نه پهتي آهي ڇا؟ جيڪي اوهان کان اڳ نوح ۽ عاد ۽ ثمود جي قومر هئا۔ ۽ جيڪي کانٽن يوءِ هئا۔ جن كى اللہ كان سواءِ كوئي نہ ڄاڻندو آهي۔ سندن پيغمبر وٽن پڏرن معجزن سان آيا پوءِ پنهنجا هٿ پنهنجن واتن ۾ ورايائون ۽ چيائون تر جنھن شيءِ سان اوهان کي موڪليو ويو آهي تنھن جا اسين منڪر آهيون ۽ جنهن ڏانهن اوهين اسان کي سڏيندا آهيو تنهن کان اسين سخت شڪ ۾ پيل آهيون (٩). سندن پيغمبرن چيو ته (اوهان کي) آسمانن ۽ زمين جي بثَّائيندڙ الله جي بابت ڪو شڪ آهي ڇا؟ (اُهو) اوهان کي هن لاءِ سڏيندوّ آهي تر اوهان َجا گناه اوهان کي بخشي ۽ ٺهرايل مدت تائين اوهان کي مهلت ڏئي۔ چيائون تہ اوهين بہ اسان جهڙا ماڻهو آهيو (تنهن ڪري اوهان جي چوڻ تي ڪيشن لڳون ١ جن کي اسان جا اَبا ڏاڏا پوڄيندا هئا تن کان اسان کي جهـلڻ جو ارادو رکندا آهيو اجي سچا آهيو) تر اسان وٽ ڪو پدرو دليل آڻيو (١٠).

وَالْتَ لَهُ وَرُسُلُهُ إِنْ تَخِنُ الْاسْتَهُ مِثْلُكُ وَلَالِ اللَّهَ يَدُنَّى عَلَى مَنْ تَشَاءُمِنْ عِمَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا آنُ تَالْتَكُومُهُمُ لَظُن ٳڰڔۑٳۮؙڹۣٳڶؿۼۅٞۅؘۼٙٙؽٳٮڟۅڡؘڵؽٮۜۊػڲڶٳڷؠۘٷٛڡڹؙۏٞڹ۞ۅڡٙٵڶٮؘٚٲٳڰ نَتُوكِّلَ عَلَى اللهِ وَقَدُهَ لَ مِنَاسُكُنَنَا وُلِيَصُبِرَتَّ عَلَى مِنَّا اذَيْتُهُوْ نَأُوعَلَى الله فَلْتَوَكَّلِ الْمُتَوكِّلُ الْمُتَوكِّلُهُ رَبُّوقَالَ الَّذِيثَ كَفَّ وَالْوُسُلِمِةِ لَنُخْرِحَنَّكُمْ ثِينَ ٱرْضِنَا الْوَلْتَعُودُنَّ فِي مِلْتِنَا ﴿ فَأَوْخَى الْيُهِوْرَيْهُوْ لِنَهُولِكُنَّ الظَّلِيدُرَ، ۞ كَلْنُكُنَّكُوْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِيهِ مُحْذَٰلِكَ لِمَنْ خَانَ مَقَامِيْ وَخَاذَ وَعِيْدٍ ۗ وَاسْتَفْتَحُهُ وَخَاكِكُلُّ حَيَّارِعَنْيُهُ مِّنْ وَرَالِهِ جَهَنَّهُ وَيُنْتَقَى مِنْ مِّأَةٍ صَمِينُكُ عَنِّيَ تَعَيِّعُهُ وَلَا يِكَادُنُسِنْغُهُ وَ بَاثَنُهِ الْبَرْثُ مِنْ كُلِّ مَكَانِ وَمَاهُو بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَلَيْهِ عَنَاكِ غَلِيظُّ هَتَكُ الَّذِينَ كَفَرُ وُابِرَيِّهِمُ أَعُالُهُوْ كُرْمَادٍ لِنُتُكَدَّتُ بِهِ الدِّيْحُ فُ يَوْمِ عَاصِفٌ لَاَنَقُەرُوْنَ مِتَاكَّنَائُوْاعَلِي شَيْخٌ ذَٰلِكَ هُوَالْضَلِلُ الْيَعِمُكُ⊙ ٱلَوْتَزَانَ اللهَ خَكَقَ التَّمَا إِنَّ وَالْأَرْضَ بِالْجُقِّ إِنَّ يَشَأَيْنُ هِ يَكُوُّ وَ نَاتِ بِغَلْقِ جِدِيدٍ فَوَمَا ذَلِكَ عَلَى اللهِ بِغَزِيْزِ ﴿

ومآ ابرئ ۱۳ ابراهیمر ۱۴

سندن پیغمبرن کین چیو تہ اسین (بہ) اوھان جھڑائی ماٹھو آھیون پر اللہ پنهنجن ٻانهن مان جنهن جي لاءِ گهرندو آهي تنهن تي احسان ڪندو آهي ۽ الله جي حڪم کان سواءِ اوهان وٽ ڪنهن دليل جي آڻڻ جي اسان کي ڪا سگھ نہ آھي۔ ۽ مؤمنن کي جڳاڻي تہ اللہ تي ڀروسو ڪن (١٦). ۽ اسان کي ڇا (ٿيو) آهي تہ اللہ تي ڀروسو نہ ڪريون ۽ بيشڪ اسان کي اسان جي سڏن رستن جي هدايت ڪيائين ۽ جيڪي اسان کي ڏکوئيندا آهيو تنهن تي اسين ضرور صبر ڪنداسون۔ ۽ ڀروسي ڪندڙن کي اللہ تي ڀروسو ڪرڻ جڳائي (١٢). ۽ ڪافرن پنهنجن پيغمبرن کي چيو تر اوهان كي پنهنجي ملك مان لوڌينداسون يا اسان جي دين ڏانهن ضرور موٽو پوءِ سنَّدن پالٹھار أنهن ڏانـهن وحـي ڪـيـو تـ ظالمن کي ضرور ناس كنداسون (١٣). ۽ أنهن كان پوءِ ملك ۾ اوهان كي ضرور رهائينداسين اهو (انجامر) اُنهيءَ لاءِ آهي جيڪو سنهنجي اڳيان بيهڻ کان ڊڄي ۽ منهنجي دڙڪي کان ڊڄي (١٤۴). ۽ (پيغمبرن) سوڀ جون دعائون گهريون ۽ هر هــُــيلـو ضـدي نامراًد ٿـيـو (١٥). اُن جي پويان دوزخ آهي ۽ اُن کي پوُنءَ جو پاڻمي پياريو ويندو (١٦١). اُن کي ڍُڪ ڍُڪ ڪري پيٽندو ۽ اَن کي ڳيت ڏيئي ٻي نہ سگهندو ۽ هر ڪنهن ڀاسي کان موت ايندس ۽ هو مثل نہ هوندو_ ۽ اُن جي پويان سخت عذاب آهي (١٧). جن پنهنجي پالڻهار کان انڪار ڪيو تن جي ڪرتوتن جو مثال انهيءَ ڪيريءَ جهڙو آهي جنهن کي آنڏي واري ڏينهن ۾ (سخت) واءُ اُڏائي۔ جيڪي ڪمايائون تنهن جي ذري تي پهچي نه سگهندا, اهائي وڏي گمراهي آهي (۱۸). (اي پيغمبر!) نه ڏٺو آٿيئي ڇا تر الله آسمانن ۽ زمين کي رٿ ساڻ بڻايو آهي؟ جيڪڏهن وٿيس ته اوهان کي نِئي ۽ ٻي نئين خلق آڻي (١٩). ۽ اهو (ڪرڻ) اللہ تي اوکو نه آهي (۲۰).

وَبَرَزُوْ الله جَمِيعًا فَقَالَ الصُّعَفَوُ اللَّذِينَ اسْتَكُيرُ وَآلِانًا كْنَالْكُوْتَبَعًافَهُلُ آنْتُوْمُغُنُونَ عَنَامِنُ عَنَاكِ اللهِ مِنْ شَيْعٌ قَالُوُ إِلَوْهِ مَلْ مَنَا اللَّهُ لَهِنَ يُنِكُمُ مِّسَوَ ٱنَّكَلِينَاۤ ٱجَزِعُنَاۤ اللَّهُ صَبَرْنَا مَالَنَامِنُ تَحِيُصِ ﴿ وَقَالَ الشَّيْطُنُ لَبَّاقِيُّفَ ٱلْأَمُرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعُدَالَحِتَّ وَوَعَدُنَّكُمْ فَأَخُلَفُتُكُمْ وَمَاكَانَ لِيَعَلَيْكُورُينَ سُلْطِي إِلَّاكَ وَعَوْتُكُو فَاسْتَجَبْتُو لِي فَلَا تَكُوْمُونِي وَلُوْمُوَ النَّفُسِكُو مِّكَا لَنَابِمُصْرِحِكُو وَمَا اَنْتُمُ بِمُصْرِحِيٍّ إِنِّي كَفَرَاتُ بِمَا ٱشْرَكْتُنُونِ مِنْ قَبُلُ إِنَّ الظَّلِمِينَ لَهُمُ عَذَاكَ ٱلدُّهُ ۗ وَأَدُخِلَ الَّذِينَ الْمَنُوا وَعَمِلُواالصَّلِحْتِ جَذَّتِ تَجُرِيُ مِنْ تَعْتِمَا الْأَنْهُرُخِلِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمَ ۗ تِّيَتَهُ وْفِهَاسَالُوا لَوْتَرَكِيْفَ ضَرَبَ اللهُ مَثَالًا كِلْمَةً طِيِّيةُ كَشَجَرَةٍ طِيِّيةٍ آصُلُهَا تَابِكُ وَفَرْعُهُ إِنِ السَّمَاءِ ﴿ تُوُنِّ أَكُلُهَا كُلِّ حِيْنِ بِإِذْنِ رَبِّهَا لَوَيَفْرِيْ اللهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمُ يَتَنَكَ كُوُّونَ®وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَيِيْثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَيِيْتَةِ إِجُنَّتُ مِنُ فَوْقِ الْرَضِ مَا لَهَامِنُ قَرَادِ ٥

ومآ ابرئ ۱۳ ابراهيمر ۱۴

۽ مڙيئي الله جي اڳيان حاضر ٿيندا پوءِ هيڻا هٺيلن کي چوندا تر اسين اوهان جي پئيان لڳا هٿاسون پوءِ اوهين الله جي عذاب مان ڪجھ اسان کان ٽارڻ وارا آهيو ڇا؟ (هٺيلا) چوندا تر الله اسان کي هدايت ڪري ها تر اسین بر اوهان کی هدایت کربون ها_ (هاشی) اسان جو روئٹ رژڻ یا اسان جو صبر ڪرڻ اسان لاءِ هڪ جهڙو آهي اسان کي ڪا واه نہ آهي (٢١). ۽ جڏھن ڪم پورو ڪيو ويندو تڏھن شيطان چوندو تر الله اوھان سان سچو انجام ڪيو هو ۽ مون اوهان سان (ڪوڙو) وعدو ڪيو هو يوءِ اوهان سان نہ پاڑیم۔ مون کی اوہان تی اوہان جی سڏڻ کان سواءِ (ٻيو ڪو) زور نہ هو پوءِ اوهان منهنجو چيو قبول ڪيو، تنهن ڪري مون کي ملامت نہ ڪريو۔ ۽ (هاڻي) پاڻ کي ڦٽ لعنت ڪريو۔ آءٌ اوهان جي دانهن ورنائڻ وارو نہ آھيان ۽ نڪي اوھين منھنجي دانھن ٻـڏڻ وارا آھيو۔ اُوھان اڳي مون كي (الله) جو شريك بثايو هو تنهن كان آءٌ بيزار آهيان_ ڇو تہ ظالمن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (٢٢). ۽ جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا سي (اُنھن) باغن ۾ داخل ڪيا ويندا جن جي هيٺان نھرون وهنديون آهن ينهنجي پالڻهار جي موڪل سان منجهن سدائين رهندڙ آهن۔ منجهس سندن كيكار سلام آهي (٢٣). (اي پيغسر!) توكي معلوم نـ آهي ڇا؟ تـ الله ڪهڙو مثال بيان ڪيو آهي پاڪ ڪلمون (اهڙي) پاڪ وڻ وانگر آهي جنهن جي ڀاڙ مضبوط هجي ۽ سندس ٽاريون آسمان ۾ هجن (٢۴). پنهنجي پالڻهار جي حڪمر سان هر وقت پنهنجا ميوا ڏيندو هجي۔ ۽ الله ماڻهن لاءِ مثال بيان ڪندو آهي تر مانَ اهي نصيحت ولن (٢٥). ۽ بڇڙي لفظ جو مثـال (اهـڙي) بـڇــڙي وڻ وانگر آهـي جو زمين تان پـٽـيو ويو اُن کي کو (پکی پاڙ جو) ٽڪاءُ نہ آهي (٢٦).

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ الْمَنُوْإِيالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيْوِةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِزَةِ ۚ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّلِمِينَ ۖ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا لِيَنَآ أَيْنَا ۚ إِنَّ أَلَهُ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَنَّا لُو انِعْبَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَّأَحَلُواْ قَوْمُهُمْ دَارَالْبَوَارِهُ جَهَنَّهَ يَصَلَوْنَهَا وُبِئُسَ الْقَرَّارُ وَجَعَلُوْاللهِ ٱنْدَادًالِّيُضِلُّوُاعَنُ سِيبِلِهُ قُلُ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرًكُمُّ إِلَى النَّارِ®قُلُ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ الْمَثْوُ ايُقِيمُو االصَّلُوةَ وَيُنْفِقُوْ المِمَّادَنَ قُنْهُمُ سِرًّا وَّعَكُرِينَهُ مِّنُ قَبْلِ أَنْ ؆ٲؙؿؘڔؙۄ۠ڰٳۘٮؽۼۘ۠ڣ؋ۅٙڵٳۼڵڵٵٛ۞ٲێڵۿٳڰڹؠٛۼؘڂؾؘ السَّماوت وَالْأَرْضَ وَآنَزُلَ مِنَ السَّمَاءِ مَا مُعَالَّمُ عَالَمُ عَالَمُ عَالَمُ عَلَيْهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِبْنُ قَالَكُمْ وَسَخَرَكُهُ الْفُلْكَ لِتَعْرِي فِي الْبَعْرِ ۑٲؠ۫ڔ؋ ۫ۅٙڛؖڿۧڒؘڰۄؙٳڷڒؿۿڕ۞ۅڛڿۜڒڵڰؙٳڶۺۜؠڛؘۅاڵڤؠٙ دَ آيِبَيْنَ وَسَحْوَلِكُوالَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿ وَالنَّهَا رَالْكُو النَّكُو الْمُعَلَّى مَا سَٱلْتُهُوُّهُ وَإِنْ تَعُثُّ وَانِعَبَتَ اللهِ لَانْتُصُّوْهِأَ إِنَّ الْإِنْسَانَ كَظَلُوْمُ كَفَارٌ هُوَادُ قَالَ إِبْرِهِ يُمْرِبِ اجْعَلُ هِلْ ا الْبُكُدَ الْمِنَّاوَّاجُنُبُنِي وَبَنِيَّ آنُ نَعَبُكَ الْأَصُنَامَ أَنَّ

ومآ ابرئ ۱۳ ابراهیمر ۱۴

جن ايمان آندو تن کي الله دنيا جي حياتي ۾ ۽ آخرت ۾ پڪي قول سان حصبوط رکندو آهي, ۽ الله ظالمن کي گمراھ ڪندو آهي, ۽ الله جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي (٢٧). (اي پيغمبر!) توکي آهي معلوم نہ آهن ڇا جن بي شڪريءَ سببان الله جي نعمتن کي مٽايو ۽ پنهنجي قوم کي تباهيءَ جي گهر ۾ وڌو (٢٨). دوزخ (۾), اُهي منجهس گهڙندا_ اُهو بڇڙو ٽڪاڻو آهي (٢٩). ۽ الله سان شريڪ مقرر ڪيائون تر سندس واٽ کان (ماڻهن کي) يلائين۔ (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ اوهين مزا ماڻي وٺو ڇو تہ اوهان جو (دوزخ جي) باه ڏانهن موٽڻ آهي (٣٠). (اي پيغمبر!) منهنجن انھن ٻانھن کي چؤ جن ايمان آندو آھي تر نماز پڙھندا رھن ۽ جيڪي کين رزق ڏنو اٿئون تنهن منجهان ڳجهو ۽ پڌرو اُن ڏينهن جي اچڻ کان اڳ (اللہ جي واٽ ۾) خرچ ڪندا رهن جنهن ۾ نہ ڪو واپار ۽ نہ ڪا ياراڻي هوندي (٣١). الله آهو آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو ۽ آسمان کان (مينهن جو) پاڻي وسايو پوءِ اُن سان (سڀ ڪنهن جنس جي) ميون مان اوهان جي روزي ڪڍيائين, اوهان کي ٻيڙيون هن لاءِ نِوائي ڏنائين تر سندس حڪ مر سان سمنڊ ۾ ترنديــون رهــن، ۽ اوهان کي نديون (بر) نواڻي ڏنائين (٣٢). ۽ اوهان لاءِ سدائين هلندڙ سج ۽ چنڊ نوائي ڏنائين, ۽ اوهان لاءِ رات ۽ ڏينهن نوائي ڏنائين (٣٣). ۽ جيڪا شيءِ کانئس گهريو تنهن سڀ مان ڪجھ اوهان کي ڏنائين, ۽ جيڪڏهن الله جي نعمتن کي ڳڻيندؤ تر آهي ڳڻي نر سگهندڙ، بيشڪ انسان ضرور بي انصاف بي شڪر آهي (٣٤). ۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيمر چيو تہ اي منهنجا پالڻهار! هن شهر (مڪي) کي امن وارو ڪر ۽ مون کي ۽ منهنجي اولاد کي بتن جي پوڄڻ کان پاسي ڪر (٣٥).

رَتِ إِنَّهُنَّ أَضُلَكُ نَ كَيْثُوَّا مِّنَ النَّكَاسِ * فَهَرُ، تَبِعَنِيُ فَإِنَّهُ مِنْيُ وَمَنُ عَصَانِ فَإِنَّكَ غَفُوْرٌ ڗۜڝؚؽؙٷ۠۞ۯۜۜڔؘۜؽؘٳٙٳڹٚ٤ؘٲڛٛػڹٛؾؙڡؚؽؙۮ۫ڗۣؾۜؾؽ۬ؠؚۅٙٳۮۭۼؽڕ ذِي زَرُعِ عِنْ مَا نُمَّاكِ الْمُحَرِّمِ الرَّبِّنَالِيُقِيمُ ا الصَّلُوةَ فَاجْعَلُ آفِيدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهُوئَ إِلَيْهُمُ وَارْنُ قَهُوهُ مِينَ الشَّهَاتِ لَعَكَهُمُ يَشْكُووُ نِهِي تَنَالُ إِنَّكَ تَعُكُومُانُخُفِيُّ وَمَانُعُلِنٌ وَمَايَخُفِي عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيٌّ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَا أَوْ الْحَدُدُ بِلْهِ الَّذِي وَهَبَ إِنْ عَلَى الْكَتِر السَّلِعِيْلَ وَالسَّحْقُ إِنَّ رَيَّ لَسَمِيعُ الدُّعَآءِ۞رَت اجْعَلْنِي مُقِيْءَ الصَّلْوةِ وَمِنْ ذُرِّتَتِيَّةً رَتَنَاوَتَقَيَّلُ دُعَآءِ ﴿ رَبَّنَااغُفِرُ لِنُ وَلِوَالِكَ مَّ وَلِلْهُ فِينِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَاكُ أَوْ لَا تَحْسَبَنَ اللهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّلِمُونَ ۚ وَإِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمُ لِيَوْمِ تَتَنْخَصُ فِي عِلْ الْأَبْصَارُ اللهُ مُقطِعِيْنَ مُقْنِعِي رُءُو يسِهِ مُولَا يَرُتَكُ البُهِمُ طَرْفَهُمْ وَأَفِي تَفْهُمُ هَوَاءُۗ

ومآ ابرئ ۱۳ ابراهیم ۱۴

اي منهنجا پالٹھار! اُنهن ابتن) ماڻهن مان گهڻن کي ڀلايو آهي, پوءِ جيڪو منهنجي پويان لڳو سو بيشڪ منهنجو آهي, ۽ جنهن منهنجي نافرماني ڪئي تر بيشڪ تون بخشتهار مهربان آهين (٣٦). اي اسان جا يالڻهار! مون پنهنجي اولاد مان ڪن کي غيرآباد ميدان ۾ تنهنجي تعظيم واري گهر (بيت الله) وٽ هن لاءِ ٽڪايو آهي تہ اي اسان جا پالڻهار! اُهي نماز پڙهن يوءِ ڪن ماڻهن جون دليون اُنهن ڏانهن لڙندڙيون ڪر ۽ کين ميون جي روزي ڏي تر مان آهي شڪرانو ڪن (٣٧). اي اسان جا يالڻهار! جيڪي (اسين) ڳجهو ڪريون ٿا ۽ جيڪي پڌرو ڪريون ٿا سو تون ڄاڻندو آهين۔ ۽ ڪا شيءِ نڪي زمين ۾ ۽ نڪي آسمان ۾ الله کان ڳجهي آهي (٣٨). سڀ ساراه اُنهي الله کي جڳائي جنهن مون کي ٻدايي ۾ اسماعيل ۽ اسحاق عطا ڪيو، جو تر منهنجو پالٹهار ضرور دعا بڏندڙ آهي (٣٩). اي منهنجا پالڻهار! مون کي ۽ منهنجي اولاد مان ڪن کي نماز پڙهندڙ ڪر ۽ اي اسان جا پالڻهار! منهنجي دعا قبول ڪر (۴۰). اي اسان جا پالٹھار! مون كى ۽ منهنجي ماءُ بيءُ كى ۽ مؤمن ماڻهن كي (اُنهيءَ ڏينهن) بخش جنهن ڏينهن حساب قائم تيندو (۴۱). ۽ جيڪي ظالم ڪندا آهن تنهن کان الله کي بي خبر هرگز نہ ڀانءِ الله کين رڳو انهي (ڏينهن) تائين ڍر ڏني آهي جنهن ڏينهن اکيون ٽڙي وينديون (۴۲). پنهنجا گاٽ کڻندڙ تڪڙا ڊوڙندڙ هوندا! پاڻ ڏانهن سندن نظر وري نہ سگهندي، ۽ سندن دليون پيون دهڪنديون (۴۳).

وَٱنْنِدِرِالنَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيْهِمُ الْعَنَاكِ فَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوارَّيَنَأَ الجِّرِنَا إِلَى اَجَلِ قَرِيْكِ نِجُبُ دَعُوَتَكَ وَنَتَيْبِعِ الرُّسُلُ ٱوَلَهُ تَكُونُوُٓا ٱقْسَامُتُهُ مِّنْ قَبْلُ مَالْكُهُ مِِّنْ زَوَاكُّ وَسَكَنْتُهُ فُ مُسَلِكِي الَّذِينَ ظَلَمُوا الفُّسُهُمْ وَتَبَكِّنَ لَكُوكَيْفَ فَعَلْمَا يَرِمُ وَضَرَيْنَا لِكُوُ الْمُثَالِ @وَتَلْ مَكَوُواْ مَكْدُهُوْ وَعِنْدَالِلَّهِ مَكُوْهُوْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمُو لِتَرُولَ مِنْهُ الْجِيَالُ فَلَاتَحْسَبَنَ لِللَّهُ فُنِلْفَ ۅؘۘۼٮؚ؋ڔؙڛۘٛڵۿ۬ٳؾٞٳٮڶۿۼ<u>ڔ۬ؿڒٛڎؙۅٳڹۛؾ</u>ڠٵؠ۞ؖۅٛڡ۫ڗؾؙػڶٳڷٳۯڞؙ غَيُرالْارَضِ وَالتَّمَافِتُ وَبَرَزُوالِتِهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ وَتَرَي الْمُجْوِمِيْنَ يَوْمَبِنِ مُقَرَّنِيْنَ فِي الْكِصْفَادِشَ سَرَامِيْلُهُ وُمِّنَ قَطِرَانِ وَتَغْشَلَى وُجُوهَهُ مُ النَّا أُكْلِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَيَتْ إِنَّ اللهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿ لَمْ الْكِفْرِ لِلنَّاسِ وَلِمُنْكَ لُوا يه وَلِيَعُلَوُ ٱلْثَمَاهُو إِلهٌ وَاحِدٌ وَلِيَنَّاكُرَا وُلُواالْأَلْمَابِ ﴿ ١

يِنْ مِاللَّهِ الرَّحْيْنِ الرَّحْيْمِ اللَّهِ عَلَيْ الرَّحْيْنِ الرَّحْيْمِ

اللود يِنْكَ النَّ الْكِالْكِتْبِ وَقُرْانٍ مُبْسِينٍ ٠

ومآ ابرئ ١٣

ءِ (ای پیغمبر!) ماٹھن کی اُن ڈینھن کان دیجار (جنھن ڈینھن) کین عذاب يهجندو يوءِ ظالم چوندا تر اي اسان جا پالثهار! اسان کي ويجهيءَ مدت تاثين مهلت ڏي تر تنهنجي سڏ کي قبول ڪريون ۽ پيغمبرن جي فرمانبرداري ڪريون۔ (چيو ويندن تر) هن کان اڳ اوهين قسم نہ کڻندا هيؤ ڃا تر اوهان کي ڪا زوالي نہ ٿيندي؟ (۴۴). ۽ اوهين انهن جي جاين ۾ ٽڪيؤ جن پاڻ تي ظلم ڪيو ۽ اوهان لاءِ واضح ٿيو تہ اُنھن سان ڪيئن ڪيوسون ۽ اوهان لاءِ ڪيئي مثال بيان ڪياسون (۴۰). ۽ بيشڪ اُنهن پنهنجو (وڏو) مڪر ڪيو ۽ الله وٽ سندن مڪر (جي سزا) آهي۔ ۽ سندن مڪر ڪو اُهڙو نہ آهي جنهن سان جبل (پنهنجي جاين کان) هٽي وجور (٣٦). يوءِ (اي پيغمبر!) الله كي ينهنجن پيغمبـرن ساڻ ينهنجي وعدي جي خلافي ڪندڙ هرگز نہ ڀاڻءِ جو تہ الله زبردست (اُن ڏينهن) بدلي وٺڻ وارو آهي (۴۷). جنهن ڏينهن هيءَ زمين مٽائي ٻي زمين ڪئي ويندي ۽ آسمان (بر). ۽ (سب ماڻهو) الله هڪڙي (۽) زبردست جي آڏو ٿيندا (۴۸). ۽ اُن ڏينهن ڏوهارن کي زنجيرن ۾ ٻڌل ڏسندين (۴۹). سندن ڪپڙا گندرف مان هوندا ۽ سندن منهن کي باه وڪوڙيندين (٥٠). هن لاءِ تر هر هڪ ماڻهو جيڪي ڪمايو تنهن جو اُن کي الله بدلو ڏئي۔ بيشڪ الله جلد حساب ڪندڙ آهي (٥١). اهو (قرآن) ماڻهن کي پهچائڻو آهي ۽ تہ اُن سان ديجاريا وچن ۽ ڄاڻن تر اُنهيءَ هڪ الله کان سواءِ بيو ڪو معبود نہ آهي ۽ عقل وارا نصبحت ولين (٥٢).

> سورة دير مکي آهي ۽ هيءَ نوانوي آيتون ۽ ٻہ رکوع آهي.

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع) الزّ _ هي آيتون (هن) ڪتاب ۽ چٽي قرآن جون آهن (۱).

رُبَهَايُودٌ الَّذِيْنِ كُفَرُ وَالْوُكَانُوْ امْسُلْمِهُ وَالْوَكَانُوْ امْسُلْمِهُ وَنِي ذَرْهُمُ يَأَكُلُوْا وَيَتَمَتَّعُوُا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ فَيَوْنَ تَعْلَمُونَ @وَمَأَاهُلُكُنَامِنْ قُرْيَةِ إِلَّا وَلَهَا كِتَاكُ مَعْلُومُ السَّيْقُ مِنْ أُمَّةِ آجَلَهَا وَمَا يَسْتَا أَخِرُونَ ٥ وَ عَالَوْا لِيَايَّهُا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الدِّكُوْاِنَّكَ لَيَجُنُونُ۞لَوْ مَا تَائِينَا مِالْمُلَلِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّدِقِينَ ٥ مَانُنَزِّلُ الْمُلَيْكَةَ إِلَا بِالْحُقِّ وَمَا كَانُوْ ٓ إِذَا مُنْظِرِيْنَ⊙إِتَّا نَحْنُ نَزُلْنَا الذِّكْرُ وَإِنَّالَهُ لَحْفِظُونَ ۞ وَلَقَدْ ٱرْسُلْنَا مِنْ قَيُلِكَ فِي شِيعِ الْأَوَّ لِكُنَ @وَمَا يَأْتِيهُمُ مِينَ تَسِمُو لِ الْأ كَانُوْابِهِ يَيْنَتَهُزِءُوْنَ۞كَنَالِكَ نَسْلَكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِثُنَ ۗ لايُؤُمِنُوْنَ بِهِ وَقَدُ خَلَتُ سُنَّةُ الْأَوَّ لِمُنَّ 9َلَوْ فَتَحُنَا عَلَيْهِمْ مَا كَامِّنَ السَّمَا لِي فَظَائُهُ امْنِهِ يَعْرُجُونُ ۖ كَقَالُوٓ ٱلْغَالِمُ ٱلْغَالِكُوتُ نَصَارُيْنَا بُلْ غَنْ وَوَمُرُّسَمُ وُرُونَ فَوَلَا مَا يَعَلَيْنَا فِي السَّمَاءُ نُرُوْحًاوُّزَتَّتُهُ ٱللنُّظِيْرَ صَوَحَفِظُهٰهَا مِنُ كُلِّ شَيُطُرِ، رَّحِنُم[©]الَّامَرِ،اسُتَّرَقَ السَّمْعَ فَأَتَمُكَهُ شِهَاكَ مُّبِعُرُنُ® ريسا ۱۴ الحجر ۱۵

كافر گهڻو ئي (هيءَ) خواهش ڪندا تر جيڪر مسلمان هجون ها! (٣). (اي پيغجبر!) كين ڇڏي ڏي ته (دنيا ۾) كائين ۽ (لذتن مر) مزا ماڻي وٺن ۽ کين اميد غافل ڪري ڇڏي پوءِ سگهوڻي ڄاڻندا (٣). ۽ ڪنهن ڳوٺ کي ويران نه ڪيوسون پر (سندن بڇڙن ڪمن جي ڪري) أن لاءِ مقرر حكّم كيل هو (۴). كائي قوم پنهنجي مقرر مدت كان نڪي اڳرائي ڪندي ۽ نڪي پوئتي رهي سگهندي (٥). ۽ (ڪافرن) چيو ته اي جنهن تي قرآن لاٿو ويو آهي! بيشڪ تون پڪ چريو آهين (٦). جيڪڏهن تون سچن سان آهين تر اسان وٽ ملائڪ ڇو نر آڻيندو آهين؟ (٧). (اي پيغمبر!) کين چؤ تر ملائڪ پڪي رٿ کان سواءِ نازل نر ڪندا آهيون ۽ (جيڪڏهن نازل ڪريون ۽ نه مڃين تر) اُنهيءَ مهل اُنهن کي مهلت نر ڏني ويندي (٨). اسان ئي نصيحت ايعني قرآن) نازل ڪيو ۽ اسين ئي سندس ضرور حفاظت ڪندڙ آهيون (٩). ۽ بيشڪ تو کان اڳي پهرين ٽولين ۾ پيغمبر موڪلياسون (١٠). ۽ ڪو پيغمبر وٽن نہ ايندو هو جو اُنهيءَ سان ٺٺولين ڪرڻ کان سواءِ (ٻيو ڪجھ) نہ ڪندا هـئا (١١). ۽ اهڙي طرح ڏوهارين جي دلــين ۾ (اهــڙو خيال) وجهندا آهيون (١٢). جو اُن کي نہ مڃيندا ۽ بيشڪ اڳين جي ريت هلي ايندي آهي (١٣). ۽ جيڪڏهن آسمان مان ڪو دروازو مٿن کوليون ها پوءِ اُن ۾ سدائین مٿی چڙهندا رهن ها (۱۴۴). تڏهن بر ضرور چون ها تہ رڳو اسان جون اكيون منڊيون ويون آهن بلڪ اسين جادو ڪيل قوم آهيون (١٥). ۽ بيشڪ آسمان ۾ برج بڻاياسون ۽ اُن کي ڏسندڙن لاءِ سينگاريوسون (١٦). ۽ اُن کي هرڪنهن تڙيل شيطان کان بچايوسون (١٧). پر جيڪو چوريءَ ڪن ڏئي تنهن جي ڪڍ چٽو الانبو پوندو آهي (١٨).

وَالْأَرْضُ مَكَ دُنْهَا وَٱلْقَكْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْكُتُنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيُّ مُّوْزُونِ ﴿ وَجَعَلْنَا لَكُوْ فِيهَامَعَ ايشَ وَمَنْ لَّسْتُهُ لَهُ بِرِزِقِتُنَ@وَانَ مِينَ شَعُيُّ الْأَعِنْدَنَا خَزَانِهُ فَ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرِيمِّعُلُومِ ۗ وَآرِسُلْنَا الِرِيْحِ لَوَاقِحَ فَأَنْزُلْنَا مِنَ السَّمَاءُ مَأَءً فَأَشَقَىٰنَكُهُوكُا وَمَا آنَتُهُ لَهُ بِخِرْ بِيْنَ @وَ إِنَّالَنَحْنُ ثَنِي وَنُهِيْتُ وَخَنُ الْوِيثُونَ ®وَلَقَدُ عَلِمُنَا الْمُسْتَقَدِّى مِنْكُهُ وَلَقَتْ عَلِمُنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ®وَإِنَّ رَبِّكَ هُوَيَحْشُرُهُ مُرْاِنَّهُ حَكِيُمٌ عَلِيْدُرُّ وَلَقَتْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنُ صَلْصَالِ مِنْ حَمَا مَسَنْ وُونِ فَوَالْحَانَ خَلَقُنْهُ مِنْ قَبُلُ مِنْ ثَارِ السَّهُوْ مِ®وَإِذْ قَالَ مَنْكَ لِلْمَلْمِكُةِ إِنِّي ْخَالِقٌ كِتَتَرَامِينَ صَلْصَالِ مِنْ حَإِمَّسُنُونِ ۖ فَأَذَاسَةً نُتُهُ وَنَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ زُوْحِيُ فَقَعُوْ إِلَّهُ سَجِدِيْنَ ﴿ نَسَجِكَ الْمَلَيْكَةُ كُلُّهُمُ ٱجْمَعُونَ ﴿ الْآلِيلِينَ ۚ إِلَى الْمُلْكِكُةُ مُعَا لشهيدين قال يَابْلِيشُ مَالَكَ آلَا تَكُونُ مَعَ الشِّيدِيْنَ قَالَ إِلَيْهُ مِنْ كَالْكَ آلَا تَكُونُ مَعَ الشَّيدِيْنَ قَالَ ڵؿٵػؙڹؙڒۣۯۺۘڲؙؽٳۑۺؘؠڿؘڬڤؾؘۘ؋؈ٛڝڶڞٳڶڡؚۨڹٞڿٵڞۺۘڎ۠ۏ[۞] الحجر ١٥

۽ زمين کي پکيڙيوسون ۽ منجهس جبل کوڙياسون ۽ منجهس هر شيءِ اندازي سان جمائي سون (١٩). ۽ منجهس اوهان لاءِ ۽ اُنهن لاءِ (قِسم قسم جي) روزي (پيدا) ڪئي سون جن کي (اوهين) روزي ڏيندڙ نہ آهيو (٢٠). آهڙي كا شيءِ آهي ئي كانه جنهن جا خزانا اسان وٽ نه هجن اُنهن شين كي (اسين) مقرر اندازي کان سواءِ نہ لاهبندا آهبون (۲۱). ۽ ڪڪرن کڻندڙ وائن کي موڪليندا آهيون پوءِ آسمان مان پاڻي وسائيندا آهيون پوءِ اهو اوهمان کي پياريندا آهيون, ۽ اُهو اوهين (تلاون ۾) گــڏ ڪــرڻ وارا نہ آهيو (٢٢). ۽ اسين ئي جياريندا آهيون ۽ ماريندا آهيون ۽ اسين (سب ڪنهن جا) وارث آهيون (٢٣). ۽ بيشڪ اوهان کان اڳ وارا ۾ ڄاڻندا آهيون ۽ بيشڪ (اوهان کان) پوءِ ايندڙ (بر) ڄاڻندا آهيون (٢۴). ۽ بيشڪ تنهنجو پالثهار كين اٿاريندو_ بيشڪ اُهو حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي (٢٥). ۽ بيشڪ اسان آدم کي ڳوهيل گنديءَ وجندڙ مٽيءَ مان بڻايو (٢٦). ۽ ان (آدمر) کان اڳ جنن کي ڄَييءَ واري باھ مان بٽايوسون (٢٧). ۽ جڏھن تنهنجي پالٹهار ملائڪن کي چيو تہ آءٌ آدم کي ڳوهيل سڙيل وڄندڙ مٽيءَ مان بڻائيندڙ آهيان (٢٨). پوءِ جڏهن کيس بڻائي برابر ڪريان ۽ منجهس پنهنجي روح مان ڦوڪيان تـڏهن کيس سجـدو ڪندڙ ٿي ڪري پئجو (۲۹). پوءِ اُنھن مڙني ملائڪن گڏجي سجدو ڪيو (٣٠). سواءِ ابليس جي- جنهن سجدي ڪندڙن سان گڏ هجڻ کان انڪار ڪيو (٣١). (الله) چيو تر اي ابليس! توکي ڇا ٿيو جو سجدي ڪرڻ وارن مان نہ ٹشین؟ (٣٢). (هن) چيو تہ مون کي نہ جڳائيندو آهي تہ آءٌ اهڙي ماڻهوءَ کي سجدو ڪريان جنهن کي ڳوهيل گنديءَ وڄندڙ مٽيءَ مان بثايو اثيني (٣٣).

قَالَ فَاخْرُجُ مِنْهَا فَاتَّكَ رَحِيْهُ ۖ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إلى يَوْمِ البَّيْنِ ®قَالَ رَبِّ فَأَنْظِوْفَ إلى تَوْمِ يُبِعَثُونَ۞قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ۞الْ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ@قَالَ رَبِّ بِمَا اَغْوَيْتَنِيُّ لَأَزَيْنَيَّ لَهُ مُ فِي الأرْض وَلاُغُوبَتْهُوْ آجْمَعِيْنَ ۞ إِلَّاعِيَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِيْنَ ®قَالَ هِذَا إِصِرَاطُاعَلَىٰ مُسْتَعِيْدُ ﴿ إِنَّ عِبَادِيُ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمُ سُلُطُنَّ إِلَّامِنِ النَّبَعَكَ مِنَ الْغُويْنَ ®وَإِنَّ جَهَّتُمَ لَمَوْعِدُ هُوْ آجْمَعِيْنَ ﴿ لْهَاسَبْعَةُ ٱبْوَابِ لِكُلِّ بَابِ مِنْهُمُوجُزُرُمَّ قَسُوُمٌ ﴿ إِنَّ الْمُثَّقِينَ فِي جَنْتِ وَعُيُونِ ۗالْمُثَّقِينِينَ فَا خُلُوهَا سِلَمَ امِنِينَ©ُونَزَعْنَامَافِيُ صُدُودِهِمُةِنِّ غِلِّ إِخُوَانَّاعَلِي سُرُ رَمُتَقٰيلُونَ @لايَمَتُنُهُمْ فِيهَانَصَبُ وَمَاهُمُومِينَهُمَا بمُخْرَحِيْنَ@نَبِّيْ عِيَادِيُّ إَنِّ ٱنَاالْغَفُورُالرَّحِيُوُ[۞]ُوَاَتَّ عَذَاكُ هُوَالْعَذَاكُ الْإِلَيْكُ وَيَبِّنَّهُ هُوعَنْ ضَيُفِ إِبْرُهِيْمُ۞ إِذْ دَخَلُوُ اعْلَيْهِ فَقَالُوُ اسَلَمًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَحِلَّوْنَ ؈

ريسما ۴ الحجر ١٥

(الله) فرمايو ته اُن (بهشت) مان نڪر ڇو تہ تون تڙيل آهين (٣۴). ۽ توتي قيامت تائين لعنت آهي (٣٥). (ابليس) چيو تر اي منهنجا پالڻهار! مون کي قيامت جي ڏينھن تائين مھلت ڏي (٣٦). (الله) فرمايو تہ بيشڪ تون مھلت ڏنلن مان آهين (٣٧). ٺهرايل وقت واري ڏينهن تائين (٣٨). (ابليس) چيو تر اي منهنجا پالڻهار! تو جو مون کي گمراھ ڪيو آهي تنهن ڪري آءٌ اُنهن لاءِ زمين ۾ اگناهن کي) ضرور سينگاريندس ۽ ضرور سيني کي گمراه كندس (٣٩). سواءِ أنهن تنهنجن بانهن جي جي سچا آهن (٣٠). (الله) فرمايو ته هيءَ واٽ مون تائين سڏي آهي (۴۱). گُمراهن مان جنهن تنهنجي تابعداري ڪئي تنهن کان سواءِ (ٻين) منهنجن ٻانهن تي تنهنجو ڪو وس نر آهي (۴۲). ۽ اُنهن مڙني گمراهن جي انجامر واري جاءِ دوزخ آهي (٤٣). ان کي ست دروازا آهن۔ هر ڪنهن دروازي لاءِ انهن مان وراهيل ڀاڱو آهـي (۴۴). بيشڪ پرهـيزگار باغـن ۽ چـشمن ۾ هوندا (۴۵). (کين چئبو تر) اُنهن ۾ بني فڪرا ٿي سلامتي سان گهڙو (۴٦). ۽ سندن سينن ۾ جيڪي ڪينو هوندو سو اُنهن مان ڪينداسمين (هڪ ٻئي جا) ڀائر ٿي آمهون سامهون تختن تي ويٺا هوندا (۴۷). أتي كين نكو ٿك پهچندو ۽ ز كي أتان كديا ويندا (۴۸). (اي پيغمبر!) منهنجن ٻانهن کي خبر ڏي تر آءُ بخشتهار مهربان آهيان (۴۹). ۽ منهنجو عذاب ئي ڏکوئيندڙ عذاب آهي (٥٠). ۽ (اي پيغمبر!) أنهن کي ابراهيمر جي مهمائن جي خبر ڏي۔ (٥١). جنهن مهل ونس بهتا (تنهن مهل) چیائون سلام۔ (ابرآهیم) چیو تہ اسین اوهان کان دِجندڙ آهيون (٥٢).

قَالْوَالاتَوْجَلْ إِنَّالْبَيِّرُكَ بِغُلْمِ عَلِيْهِ ۞قَالَ اَبَثُوْتُمُوْنُ عَلَىٰ آنُ مُّسَّنِي ٱلْكِتُرُفِّيمِ تُكِيُّمُ وُنَ ﴿ قَالُوْ الشَّوْنِكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنُّ مِّنَ الْقُرْطِينِ @قَالَ وَمَنْ يَقُنُظُ مِنُ رَّخُمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الصَّالَّوُنَ®قَالَ فَمَاخَطُبُكُمْ اَيُهُا الْمُرْسَلُونَ@قَالُوُآلِآقَاأُرْسِلْنَآلِلْ قَوْمِمُجُرِمِيْنَ ﴿إِلَّا الْ لُوْطِ النَّالَكُنَجُوْهُ مُ آجْمَعِينَ ﴿ إِلَّا امْرَاتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّا لَيِنَ الْغِيرِيْنَ ۞َفَلَتَاجَأَءَالَ لُوُطِ إِلْمُوْسِلُوْنَ۞َقَالَ إِنَّامُ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ®قَالُوايَلُ حِمُنْكَ بِمَاكَانُوُ افِيُهِ يَمْتَرُونَ۞وَ ٱسَيِّنْكَ بِالْحِقِّ وَإِنَّالَصْدِقُونَ ﴿ فَأَنْسِ بِإَهْلِكَ بِقِطْعِ مِّنَ الَّيْسَلِ وَاشَّبِعُ إِذِنَّا رَهُمْ وَلَائِلْتَهْتُ مِنْكُوْ أَحَثَّ وَأَمْضُوْ ا حَيْثُ نُؤْمَرُونَ ®وَقَصَّيْنَا الْيُعِذِلِكَ الْوَمُواَنَّ دَابِرَهَوُلاَءِ مَقُطُونُ عُمُصْبِحِينَ ®وَجَآءَ أَهُلُ النّبِينَةِ يَسْتَبْثِرُونَ ® قَالَ إِنَّ هَوُٰلِآءِ ضَيُفِي فَلاَتَفَضُحُوْن۞ٚوَاتَّعُوااللهَ وَلَا تُغُزُوُنِ®قَالُوَّاٱوَلِيُونَنُهكَ عَنِ الْعَلِمِيْنَ®قَالَهَوُّلَوْسَنَاتَّيَ انُ كُنْ تُنْ فِيلِينَ ﴿ لَعَهُوكَ إِنْهُو لَفِي سَكُرِتِهِمُ يَعْمُونَ ﴾

ريسا ۱۴ المجر ۱۵

چيائون تر نر دج! اسين توکي علم واري پٽ جي مبارڪ ڏيـون ٿا (٥٣). (ابراهيمر) چيو تہ مون کي هن هوندي بہ مبارڪ ڏيو ٿا ڇا جو مون کي ٻدائپ پهتي آهي پوءِ ڪهڙي طرح مبارڪ ڏيو ٿا؟ (٥٤). چيائون ته توكي جائي مبارك ڏيون ٿا تنهن كري ناأميدن مان نہ ٿي (٥٥). (ابراهيم) چيو تہ پنهنجي پالٹهار جي رحمت کان گمراهن کان سواءِ (ٻيو) كير نا أميد ٿيندو؟ (٥٦). (وري) ابراهيم چيو ته اي موكليل (ملائكؤ) اوهان جو ڪهڙو ڪمر آهي (٥٧). چيائون تر اسين ڏوهارين جي قومر ڏانهن موڪليل آهيون (٥٨). لوط جي گهراڻي وارن کان سواءِ. جن مڙني كى اسين ضرور بچائيندڙ آهيون (٩٩). سواءِ سندس زال جي جنهن لاءِ طئى كيوسون تر أها رهيلن مان آهي (٦٠). پوءِ جنهن مهل موكليل (ملائڪ) لوط جي گهراڻي وارن ڏانهن آيا (٦١). (تنهن مهل لوط) چيو تہ اوهين اويري قومر آهيو (٦٢). چيائون تر (نر) بلڪ تو وٽ اُهو (عذاب) وٺي آيا آهيون جنھن ۾ (ڪافر) شڪ ڪندا هنا (٦٣). ۽ تو وٽ سچ سان آيآ آهيون ۽ بيشڪ اسين ضرور سچا آهيون (٦۴). پوءِ پنهنجي ڪٽنب سميت راتو واھ نڪر ۽ (تون) سندن پويان هل ۽ اوهان مان ڪو هڪڙو (بہ) يوثتي نہ واجهائي ۽ جتي حڪم ڪيو ويو اَٽُوَ اَتي وڃو (٦٥). ۽ لوط ڏانهن هن حڪم جـو وحـي ڪيوسون تر انهن جي پاڙ صبح ٿيندي ٿـي پـٽي ويندي (٦٦). ۽ شهر وارا خوشيون ڪندا آيا (٦٧). الوط) چيو تہ ھي منهنجا مهمان آهن پوءِ مون کي لڄي نہ ڪريو (٦٨). ۽ الله کان دڄو ۽ خوار نہ ڪريوم (٦٩). چيائون تر توکي ڏيھ جھان وارن (جي مھماني) کان نہ جهليو هيوسون ڇا؟ (٧٠). (لوط) چيو تر جيڪڏهن اوهين (منهنجو چيو) ڪندڙ ٿيندؤ تر هي منهنجون ڌيئر حاضر آهن (٧١). (اي پيغمبر!) تنهنجي حياتي جو قسم آهي تر اِهي (ڪافر) پنهنجي گمراهي ۾ حيران اهن (۷۲).

فَأَخَذَتُهُمُ الصَّبِحَةُ مُثُرِقِتُنَ فَوَجَعَلْنَا عَالِمَهَا سَافِلَهَا وَ ٱمْطَوْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِيْلِ اللهِ فَإِن فِي ذَٰ لِكَ لَا يَتِ لِلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿ وَإِنَّهَا لَيْسَمِينُ مُقِيِّهِ ﴿ وَإِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَايَةً لِلْمُؤُمِنِينَ ٥ وَإِنْ كَانَ أَصُلِ الْأَيْكَةِ لَظِلِمِينَ ۗ فَالْتَعْمَنَا مِنْهُمْ وَ إِنَّهُمَا لَيَامَامِ مُبِينٌ فَأُولَقَنُ كُذَّبَ اَصْحَابُ الْحِيْ الْمُرْسَلِينَ ﴿ وَالَّيْنَاهُمُ النِّينَافَكَانُوا عَنْهَا مُعُرضِينَ ﴿ وَكَانُوْ ايَنْجِتُونَ مِنَ الْحِيَالِ بُيُوتًا أَمِنِ بْنَ وَكَانُوْ ايَنْجِتُونَ مِنَ الْحِيَالِ بُيُوتًا أَمِنِ بْنَ فَأَخَنَ تَهُوُ الصَّبُحَةُ مُصْبِحِثُنَ ۖ فَكَأَغُمُ عَنْهُمُ مَّا كَانُدُ الكُسُدُونَ ﴿ وَمَا خَلَقُنَا السَّهٰوتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَابَيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَيِيْلَ الْآرِيِّةِ وَكُلِكُ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيْمُ الْمَالِيُمُ وَلَقَتُ الْتَيْنِكُ سَيْعًامِينَ الْمَثَانَ وَالْقُرُانَ الْعَظِيْمِ ﴿ لَا تَمُدُّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَّى مَا مَتَّعُنَابِ ﴾ [زواجًا مِّنْهُمُ وَلا تَحْزَنُ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضُ حَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ۞وَقُلُ إِنَّ أَنَّا النَّذِيْرُ النَّهِ بُنُ ٥ كَمَا آنْزُلْنَاعَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ٥

ريسا ۱۴ الحجر ۱۵

پوءِ سج اڀرڻ مهل ڪڙڪي ورتن (٧٣). ۽ ان شهر جو مٿيون پاسو ان جي هيٺ ڪيوسون ۽ مٿن پڪل مٽيءَ جا ڳوڙها وساياسون (٧٤). بيشڪ اُن ۾ عبرت ولندڙن لاءِ نشانيون آهن (٧٥) . ۽ اهو ڳوٺ هميشہ (جي اُڇ وڃ) واري واٽ تي هو (٧٦). بيشڪ اُن ۾ مؤمنن لاءِ نشانيون آهن (٧٧). ۽ ايڪه (شهر) وارا ظالم هئا (٧٨). پوءِ کانئن بدلو ورتوسون۔ ۽ الوطين ۽ ايڪه وارن جا) بئي ڳوٺ پڌري رستي تسي هـئا (٧٩). ۽ بيشڪ حجر وارن پيغمبرن کي ڪوڙو ڀانيو (٨٠). ۽ کين پنهنجيون نشانيون ڏنيون سون پوءِ اُنهن کان منهن موڙيندڙ ٿيا (٨١). ۽ بي فكرا ثى جبلن مان تُكى گهر ناهيندا هئا (٨٢). پوءِ كين صبح ٿيندي ٿي ڪڙڪي (اچي) ورتو (٨٣). پوءِ جيڪو ڪماياڻون سو کانئن ڪجھ بر ٽاري نر سگهبو (۸۴). ۽ آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي منجهن آهي سو رٿ کان سواءِ ز بڻايو اَٿئون۔ ۽ قيامت ضرور اَچڻي آهي پوءِ (سندن بي ادبين كان) سهڻي طرح درگذر كر (٨٥). بيشڪ تنهنجو پالڻهار وڏو خلقيندڙ (۽) گهڻو ڄاڻندڙ آهي (٨٦). ۽ بيشڪ توکي ٻٽيون ست آيتون (يعني سورة فاتح) ۽ وڏو قرآن ڏنوسون (٨٧). اُنھن کي هر جنس جي سامان مان جيڪي شيون ڏنيون سون تن ڏانهن تون پنهنجون اُکيون کڻي نہ نهار ۽ نڪي مٿن ڏک ڪر ۽ مؤمنن لاءِ پنهنجو پاسو (شفقت مان) جهڪو ڪر (٨٨). ۽ چؤ تر بيشڪ آءِ پڌرو ڊيجاريندڙ آهيان (٨٩). جهڙي طرح اُنهن ورهاست ڪندڙن تي (عذاب) نازل ڪيوسون (٩٠).

الذين جَعَلُواالْقُرُانَ عِضِينَ ﴿ فَوَرَبِكَ لَنَهُ عَلَهُمُ وَالْمَعِينَ ﴿ فَوَرَبِكَ لَنَهُ عَلَهُمُ وَالْمَعْمِينَ ﴿ فَالْمَعْمِينَ ﴿ فَالْمَعْمِينَ ﴿ فَالْمَعْمِينَ ﴿ فَالْمَعْمِينَ فَالْمُونَ ﴿ فَالْمَعْمِينَ فَاللّٰهُ وَلَقَلْ لَكُنْ مَعَ اللّٰهِ اللَّهَ الْخَوْضَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿ وَلَقَلْ لَكُنْ اللّٰهِ اللَّهِ اللَّهَ الْخَوْضَوْفَ وَعَلَمُونَ ﴿ وَلَقَلْ لَكُنْ اللّٰهِ اللَّهِ اللَّهُ الْخَوْضَوْفَ وَعَلَمُونَ ﴿ وَلَقَلْ لَكُنُونَ وَلَقَلْ لَكُونَ اللّٰهِ اللَّهُ اللَّهُ وَلَوْنَ اللَّهُ وَلَاللّٰهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَوْنَ اللّٰهِ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللّلَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَالْمُ اللَّهُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّالَةُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ و

م الله الرّحين الرّحيم

مِنْ اَمْرُاللهِ فَلاَسَتَعُجِهُوكُا سُبُحْنَةُ وَتَعَلَّى عَبَّا يُشْرِكُونَ ۞ بُرُعِيْمِ فَلَا عَبَّا يُشْرِكُونَ ۞ بُكُونَ ۞ بُكُونَ ۞ بُكُونَ ۞ بَكُونَ وَمِنْ اَمْرِهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهُ اَنَ انْدُرُ وَالنَّهُ لَا الله الاَلهُ الاَلهُ الْأَلْلَا اللهُ الْأَلْلَا اللهُ اللهُ

النحل ١٦ النحل ١٦

جن قرآن کي تڪرا تڪرا ڪيو (٩١). (تهڙي طرح) تنهنجي پالڻهار جو قسم آهي تر انهن مڙني کان ضرور پيجنداسون (٩٢). جيڪي ڪندا آهن تنهن بابت (٩٣). پوءِ جيڪي توکي حڪم ڪجي ٿو سو کولي ٻڌاءِ ۽ مشرڪن کان منهن موڙ (٩٤). اسان تنهنجي طرفان انهن چٿر ڪندڙن جي پورائي ڪئي (٩٥). جي الله سان ٻيو معبود مقرر ڪندا آهن پوءِ سگهوئي ڄاڻندا (٩٦). ۽ بيشڪ ڄاڻندا آهيون تر جيڪي چوندا آهن تنهن سببان تنهنجو سينو تنگ ٿيندو آهي (٩٧). پوءِ تون پاڪائي سان پنهنجي پالڻهار جي ساراه ڪر ۽ سجدي ڪندڙن مان هج (٩٨). ۽ (ايستائين) پنهنجي پالڻهار جي عبادت (پيو) ڪر جيستائين توکي موت پهچي (٩٩).

سورة نحل مکي آهي ۽ هيءَ هک سوّ اثاوينه آيتون ۽ سورفن رکوع آهي.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

الله جو حكم پهتو تنهن كري أن جي تكر نكريو، الله پاك آهي ۽ أنهيءَ شيءِ كان مقاهون آهي جيكا ساڻس شريك مقرر كندا آهي : آهي : آهي الله شيء كان مقاهون آهي جيكا ساڻس شريك مقرر كندا ارادي سان ملائكن كي وحي سان هن لاءِ نازل كندو آهي تنهن تي پنهنجي جيجاريو (تر الله تو فرمائي) تر مون كان سواءِ ٻيو كو عبادت جو لائق نه آهي تنهن كري مون كان ججو (٢). آسمانن ۽ زمين كي رت سان بڻايائين جيكا شيءِ ساڻس شريك كندا آهن تنهن كان (اهو) مقاهون آهي الله تي ييو (٣). آهي ييو (٣). ۽ اوهان لاءِ دور خلقيائين انهن مان گرم پوشاكون ۽ (ٻيا) قائدا آهن ۽ منجهانئن كي كائيندا آهيو (٥). جنهن مهل (اهي دور) واڙيندا آهيو ۽ جنهن مهل (اهي دور) واڙيندا آهيو ۽ جنهن مهل (اهي دور) واڙيندا آهيو ۽ جنهن مهل (اهي دور) (1).

وَتَحْمِلُ اَثْقَالِكُهُ إلى مَلَى لَا عَكُونُوْ اللَّغِيْمِ اللَّهِ بِشُقَّ الْأَنْفُونِ إِنَّ رَتَّكُمْ لَمَءُونٌ تَحِيثُهُ ۗ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيْرِ لِتَرْكَبُوْهَا وَزِيْنَةٌ وَيَخْلُقُ مَالِاتَّعْلَمُونَ⊙ وَعَلَى اللهِ قَصْدُ السِّيئِل وَمِنْهَا جَآيِرٌ وَلَوْشَآءُ لَهَا لَكُو آجْمِعِيْنَ ﴿فُهُوَ الَّذِي َ إِنْزَلَ مِنَ السَّمَاءُ مَاءُ لَكُوْمِ مِنْ السَّمَاءُ مَاءُ لَكُوْمِ مِنْكُ شَرَابٌ وَمِنهُ شَجَرٌ فِيهِ تَيُسِيْمُونَ ®يُنْبِتُ لَكُمُ بِ الزَّرْءَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الشَّمَرْتِ إِنَّ إِنَّ فِيُ ذَٰ لِكَ لَا يَةً لِقَوْمِ يَّيَتَفَكَّرُونَ ®وَمَعْرَ لَكُوْالَيْكُ وَالنَّهَارُوالشَّهُ وَالْقَهُورُ وَالنَّجُومُ مُسَخُرِتُ بِأَمْرِهُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَا لِتِ لِتَوْمِرَّيْفِقُلُونَ ﴿ وَمَاذَرَالَكُمُ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِقًا ٱلْوَاكُ اللَّهُ إِنَّ فِي ذلك لَاكةً لِقَوْمِ تَنْكَ كُوْنَ@وَهُوَ الَّذِي سَحَّرَ الْمُحْرَلِتُ أَكُلُو إِمِنْهُ كَمِمَّاظِرِ ثَا وَتَسُتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْمَةً تَلْسُونَهَا ۚ وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيُهِ وَلِتَبْتَغُوُّامِنُ فَضُلِهِ وَلَعَلَّكُمُ تَتَثَكُّرُوُنَ ® ريسما ۴ النحل ١٦

۽ جنھن شھر ڏانھن اوھين پنھنجي جيئن کي جوکي ۾ وجھڻ کان سواءِ پهچي نہ سگھندا آهيو تنھن ڏانھن اوهان جو بار کڻندا آهن۔ ڇو تہ اوهان جو ُبالثهار وڏو ٻاجهارو مهربان آهي (V). ۽ گهوڙا ۽ خچر ۽ گڏه هن لاءِ (خلقيائين) تہ اُنھن تي اوھين چڙھو ۽ (اُنھن کي) زينت ڄاڻو_ ۽ جيڪي شيون (اوهين) نہ ڄاڻندا آهيو سي (بر) پيدا ڪندو آهي (٨). ۽ اللہ تي سڌو رستو (ڏسڻ) آهي ۽ اُنهن مان ڪي (رستا) ڏنگا آهن۔ ۽ جيڪڏهن (الله) گهري ها تر اوهان مؤنى كى سدّو رستو دْيكاري ها (٩). أهو (الله) آهي جنهن آسمان مان اوهان لاءِ پاڻي وسايو منجهانئس ڪجھ پيئڻ جو آهي ۽ منجهانئس جهنگ (پيدا ٿيندو) آهي جنهن ۾ مال چاريندا آهيو (١٠). اُنّ سان پوک ۽ زيتون ۽ کجيون ۽ انگور ۽ هر جنس جا ميوا اوهان لاءِ جمائيندو آهي۔ بيشڪ اُن ۾ سوچيندڙ قوم لاءِ ضرور نشاني آهي (١١). ۽ اوهان لاءِ رات ۽ ڏينهن ۽ سج ۽ چنڊ تابع ڪيائين۔ ۽ تارا سندس حڪر سان تابع كيـل آهـن بيـشڪ اُن ۾ سمجهدار قوم لاءِ ضرور نشانيون آهن (١٢). ۽ قسمين قسمين رنگن جون (شيون ۽ جانور) جيڪي زمين ۾ پيدا ڪيائين سي ۾ اوهان لاءِ آهن۔ بيشڪ ان ۾ نصيحت ولندڙ قوم لاءِ ضرور نشاني آهي (١٣). ۽ اهو (الله) آهي جنهن درياءَ کي هن لاءِ تابع ڪيو تہ اوهين منجهانئس تازو گوشت (يعني مڇي) کاڻو ۽ منجهانئس آهي زيور (يعني موتي) ڪڍو جيڪي اوهين پائيندا آهيو. ۽ منجهس ترندڙ پيڙيون ڏسندو آهين ۽ انهي لاءِ تر اوهين سندس رزق ڳوليو ۽ تر مان اوهين شڪراٽو ري (۱۴) _د

وَٱلْقَىٰ فِى الْأَرْضِ رَوَاسِي آنْ تِبَيْدِي بِكُوْ وَأَنْفُرًا وَّيِكُبُلًّا لَّعَلَّكُةُ تَهْتَكُونَ ٥ وَعَلَيْتٍ وَبِالنِّيْمِ هُمْ يَهْتَكُونَ اَفَنَ تَّغُلُثُ كَمَرُ، لاَيَغُلُثُ أَفَلاَ تَنَكَّرُ وُنَ ﴿وَإِنْ تَعُثُوانِعُهُ اللَّهِ لَا يَحُصُوُ هَا أَنَّ اللَّهَ لَغَفُوْرُ رَّجِينُوْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا أَيُّهُ وُنَ وَ مَانُعُلِنُوْنَ®وَالَّذِيْنَ يَنَ عُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللهِ لَايَعْلُقُوُّنَ شَيْئًا وَّهُو يُخْلَقُونَ ۞ آمُواتُ غَيْرُا حَيَّاءٌ وَمَا يَشْعُرُ وَنَا ٳٙ؆ؘؽؙؠؙۼؿؙۏؽڞ<u>ٳڸۿڮڎٳڵ</u>ۿۊڶڝڰٵٞڣٳڷؽ؈ؘڒٳؽٷؙؚڡڹؙۅؽ ڽٵڵڂؚۯۊٚڠؙڵٛۅؙؠؙۿؙۄٞۺؙؽؙڮڗة۠ۜۊ*ۿۄؖؗۺ*ؾؘػٝؠۯۏڹ۞ڵڂۯٵۜ اللهَ يَعْلَمُ مَا يُبِيُّرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَائِيجُ الْمُسْتَكِّيرِينَ ۗ وَلِذَا قِبُكِ لَهُوْ مِنَاذَا إِنْوَلَ رَبُّكُو ۖ قَالُوۤ ٱسۡعَاطِهُ ۗ الْأَوَّلِدُنَ صَلَّاكُمُ مِنْ أَوْزَارَهُمُ كَامِلَةً يَّوْمُ الْقِهِمُ الْمُعْمُةِ وَمِنْ آوُزَارِ الَّذِينِ يُضِلُّونَهُمُ بِغَيْرِعِلْمِ ٱلْاسَآءَمَا يَوْمُ وُنَ هُوَنَ هُوَدُمُكُمَ الَّذِينَ مِنْ قَيْلِهِمْ فَأَتَّى اللهُ بُنْيَانَهُمُوسِ الْقَوَاعِي فَخَرَّعَلَيْهُ وُالسَّقَفُ مِنَ نَوُقِهِهُ وَ آتِهُ هُو الْعَنَاكُ مِنْ حَنْثُ لَا يَشْعُرُونَ ؈

النحل ١٩ النحل ١٦

۽ زمين ۾ مضبوط جبل کوڙيائين تر متان اُها اوهان کي ڌوڏو ڏئي ۽ نديـون (وهايائين) ۽ رستا بڻايائين تر مانُ اوهين سڏو رستو لهو (١٥). ۽ (ٻيا بر گهٹا) نشان۔ ۽ تارن سان اُهي (ماڻهو) سڌو رستو لهندا آهن (١٦). جيڪو پيدا ڪري سو اُنهي جهڙو آهي ڇا جو (ڪجھ بر) پيدا ز ڪري؟ پوءِ ڇو نہ نصيحت ولندا آهيو؟ (١٧). جيڪڏهن اوهين اللہ جي نعتمن كي ڳڻيو ته اُنهن كي (كڏهن بر) ڳڻي نه سگهندؤ۔ ڇو ته الله بخشٹهار مهربان آهي (١٨). ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو سو الله ڄاڻندو آهي (١٩). ۽ جن کي الله کان سواءِ سڏيندا آهن سي ڪا شيءِ خلقي نہ سگھندا آهن ۽ اُهي (پاڻ) خلقيا ويا آهن (٢٠). مردا بي جان آهن, ۽ نه ڄاڻندا آهن ته ڪڏهن اٿاريا ويندا (٢١). اوهان جو معبود هڪڙو خدا آهي, پوءِ جيڪي آخرت کي ز مڃيندا آهن تن جون دليون مڃڻ واريون ز آهن ۽ اُهي وڏائي ڪندڙ آهن (٢٢). (كافر) جيكي لڪائيندا آهن ۽ جيكي (هو) پڌرو كندا آهن سو بلائڪ الله ڄاڻندو آهي۔ بيشڪ آهو وڏائي ڪندڙن کي پسند نر ڪندو آهي (٢٣). ۽ جڏهن اُنهن کي چنبو آهي ته اوهان جي پالڻهـار ڇا نازل ڪيو آهي؟ (تڏهن) چوندا آهن ته اڳين جــون آکاڻيون (٢َ٣). (اهو سندن چوڻ) هن لاءِ آهي جو قيامت جي ڏينهن پنهنجا پورا بار کثندا ۽ جن کي بنا علم جي گمراھ ڪندا آھن تن جا (بر) ڪجھ بار كتندا خبردار! جيكو (بر) بار كتندا سو بچڙو آهي (٢٥). جيكي كانثن أَبُّ هِمَّا تِن بيشك فريب كيو پوءِ الله جي حكم سندن اڏاوتن کي بنيادن کان پٽيو پوءِ انهن تي مٿائئن ڇت اچي ڪري ۽ کين عذاب اُتان پهتو جتان ڄاتائون ئي نہ ٿي (٢٦).

تُعْرَنُومَ الْقَهِمَةِ يُخُذِيهِمُ وَيَقُولُ آيِنَ شُرَكَآءِي الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاّقُونُ فِيهُمُ قَالَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْوَ إِنَّ الْغِذْي الْيَوْمَرَوَالسُّنُوْءَعَلَىالكَلِفِي بِنَ۞الَّذِيْنَ تَتَوَقْمُهُمُ الْمُلَلِكَةُ ظَالِمَ أَنْفُسِهِ مُ فَأَلْقَوُ السَّلَهُ مَا كُنَّا نَعُمُلُ مِنْ سُوِّعُ لِلَّ إِنَّ الله عَلِيُو ْبِمَا لُنْتُمُوتَعُمُ لُوْنَ@فَادُخُلُوۤ الْبُوّابِ جَهَــُهُمَ خلِيينَى فِيهَا كَلِيثُمَ مَثْوَى الْمُتَكَيِّرِيْنَ ﴿ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّكَوْ امْنَاذَا انْزَلَ رَئِكُو تَالْوَاخَيُرًا لِلَّذِينَ آحْسَنُو إِنْ هٰذِهِ الدُّنْسَاحَسَنَةٌ وَلَكَ ارُالْاخِرَةِ خَنْزُو لِيَعْهَ دَازُالْمُتَّقَدُنَ۞ جَذْتُ عَدُنِ يَدُ خُلُونَهَا تَغِرِيُ مِنْ تَغِيَّمَ الْأَنْفُولُهُمُ فِيهُمَا مَاٰدِيۡثَآ اُوۡنَ ٰکَنٰ لِكَ يَغِزِي اللّٰهُ الْمُتَّقِيۡنَ ٰ اللّٰذِينَ ٓ تَتَوَقّٰهُمُ الْمُلَيْكَةُ طِيِّبِيْنَ كِقُولُونَ سَلَمٌ عَلَيْكُوْ الْمُخْلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُوْتَعْمَكُوْنَ ﴿ هَلَ يَنْظُرُونَ إِلَّا آنَ تَانِيَهُمُ الْمَلَيِكَةُ آوُ يَأْتُيَ ٱمُوُرِّتِكَ كَنْ لِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبُلِهِمْ وَمَاظَلَمَهُمُ اللهُ وَلَكِنُ كَانُوْ أَانْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿ فَأَصَابَهُمُ سَيّاتُ مَاعَمِلُوْاوَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوُابِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿

التحل ١٩ التحل ١٩

وري قيامت جي ڏينهن کين خوار ڪندو ۽ چوندو تر (اوهان جا) مون سان نهرايل شريك جن جي بابت اوهين تكرار كندا هيؤ سي كثبي آهن؟ جن کي علم ڏنو ويو سي چوندا تر اڄ اُنهن ڪافرن تي خواري ۽ بڇڙائي آهي (٢٧). جن جو ملائڪ اَهڙي حالت ۾ ساه ڪڍندا آهن جو پاڻ تي ظالم هئا، اُهي صلح پيش ڪندا (۽ چوندا تر) اسان ڪا بڇڙائي نہ ڪئي هئي۔ (ملائڪ چوندا تہ) هاڻو! جيڪي اوهين ڪندا رهيؤ سو اللہ ڄاڻندڙ آهي (٢٨). پوءِ دوزخ جي دروازن مان گهڙو منجهس سدائين رهندڙ هجو۔ پوءِ وڏاڻي ڪندڙن جي جاءِ بڇڙي آهي (٢٩). ۽ پرهيز گارن کي چيو ويو ت اوهان جي پالڻهار ڇا نازل ڪيو آهي؟ چوندا تہ چڱاڻي۔ جن هن دنيا ۾ چڱائي ڪئي تن لاءِ چڱائي آهي۔ ۽ آخرت جو گھر ضرور ڀلو آهي۔ ۽ پرهيزگارن جو گهر ضرور پـلو آهي (٣٠). جو هميشہ جي رهڻ وارا باغ آهن ان ۾ گهڙندا اُنهن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن جيڪي گهرندا سو اُنهن لاءِ منجهن آهي۔ اهڙي طرح الله پرهيزگارن کي بدلو ڏيندو (٣١). (اِهي اُهي آهن) جن کي ملائڪ پاڪ حالت ۾ ماريندا آهن (ملائڪ) چوندا آهن السلام عليكم. جيكي (عمل) كندا هيؤ تنهن سببان بهشت ير گهڙو (٣٢). ڪافر (موت جي) ملائڪن جي پاڻ وٽ اچڻ يا تنهنجي پالڻهار (جي عذاب) جي حڪم اچڻ کان سواءِ (ٻيو) ڪو انتظار نُـ كندا آهن ـ جيكي كانئن اگ هئا تن بر اهڙي طرح كيو هو۔ ۽ الله سٿن ظلم نہ کیو پر اُھی پاڻ تي ظلم کندا ھئا (٣٣). پوءِ کين سندن ڪرتوتن جي بڇڙائي پهڻي ۽ جنهن لاءِ لـٺـوليون ڪندا هئا سا کين ويڙهي وینی (۳۴) .

وَقَالَ الَّذِينَ مَنَ اَشْرَكُوْ الدِيشَاءَ اللَّهُ مَاعَمَدُ نَامِنُ دُونِهِ مِنْ شَيْخٌ تَخُورُ ۚ وَلَا إِنَّا وَكُونَا وَلَا حَوَّمْنَا مِنْ دُوْنِهِ مِنْ شَيْخٌ كَنْ لِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلُ عَلَى الرُّسُلِ الْأ الْكَلْغُ الْمُكْنُيُ @وَلْقَدُ بَعَثْنَا فِي كُلِّي أُمَّةٍ رَّيْسُولًا أَنِ اعُبُدُوااللهَ وَاجْتَنِبُواالطَّاغُوْتَ ۚ فَمِنْهُمُوٓكَنَ هَٰدَىاللهُ وَمِنْهُوْمَّنَ حَقَّتُ عَلَيْهِ الضَّللَةُ 'فَيسَيُرُوْا فِي الْرَيْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِيَةُ الْمُكَانِّ بِيْنَ®انْ تَغْرِضُ عَلَى هُلْ مُمُّ فَإِنَّ اللهَ لَايَهُ دِي مَن يُّضِلُ وَمَالَهُ وُمِّنَ نُصِرِينَ ﴿ ؙڡۜٛٮۘٮۿؙٳٳؠڵؖڡؚڿۿػٲؠؽٵڹۣۿڔؙٚڵڔؠۼۘػؙؙڶڵۿؙڡۜؽؾؠؙٛۅٛؾؙ؞ بَالْ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَ لِكِنَّ ٱكْنَزَّالِنَّاسِ لِابَعْلَمُونَ ۗ لسُبَيِّنَ لَهُوُ الَّذِي يَغْتَلِفُوْنَ فِيهِ وَلِيَعْلَوَ الَّذِيْنَ كَافَرُوْاً نَّهُوُ كَانُدُ اكِنْ بِدُنَ®اتَهَا قُوْلُكَالِتُهُ ۚ إِذَا الْدَنْهُ اَنْ نَقُوْلَ ڵؘؙؙؙۜۮؙڬؙؿؙڣؘڲڷ۠ۏؖؽؙڰٛۅٳڷێۑؠؙؽؘۿٲجۜۯ۠ۏٳ؈۬ٳڛ*ڡڝ*ؽؙڹڡ۫ٮؚڡٵ ظُلِمُ النُّبُ ِّئَنَّهُمُ فِي الدُّنْيَاحَسَنَةً ۚ وَلَاجُوا الْإِخْرَةِ ٱكْبُرُكُو ۗ ػٲڹؙڎٳؽڠڵؠڎؙڹ۞۫ٲڷڹؠ۬ؽؘڝؘڹۯؙۉٳۅؘۼڸۯؾؚڡۣڂؠۜؾؘۅڴڷؙۏٛڹ۞

ريما ۱۴ النحل ۱۳

۽ مشرڪ چوندا آهن تر جيڪڏهن الله گهري ها تر اُن کانسواءِ ڪا شيءِ نڪي اسين پوڄيون ها ۽ نڪي اسان جا اُبا ڏاڏا (پوڄين ها) ۽ نڪي اُن جي حڪم کان سواءِ ڪا شيءِ حرام ڪريون ها۔ اُهڙي طرح جيڪي کانٹن آڳ هئا تن بہ ڪيو هو, پوءِ پيغمبرن تي پڌري (پيغامر) پهچائڻ کان سواءِ (بيو كجھ لازم) نہ آهي (٣٥). ۽ بيشڪ هر قوم ۾ (هڪ) پيغمبر موڪليو سون تہ اللہ جي عبادت ڪريو ۽ بتن (جي پوڄا) کان پري ٿيو. پوءِ منجهانئن ڪي اهڙا آهن جن کي الله هدايت ڪئي ۽ منجهانئن ڪي آهڙا آهن جن تي گمراهي ثابت ٿي۔ پوءِ ملڪن ۾ گهمو وري ڏسو تر ڪوڙن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي (٣٦). (اي پيغمبر!) جيڪڏهن هنن کي هدايت ڪرڻ لاءِ حرص ڪندين اتر منجهانشن ڪوبر فائدو نہ آهي) ڇو تر الله جنهن کي گمراھ ڪندو آھي تنهن کي هدايت نہ ڪندو آھي ۽ اُنهن جو كوبر مدد گار ز آهي (٣٧). ۽ الله جو پڪيءَ طرح قسمر كنيائون تر جيكو مرندو تنهن کی الله (وري) نہ جیاربندو۔ ہائو! وري (جیاریندو) اُن اڳالھ) تي وعدو پڪ ٿي چڪو آهي پر گهڻا ماڻهو نہ ڄاڻندا آهن (٣٨). هن لاءِ (وري جياريندو) تـ جنهن بابت تڪرار ڪندا آهن سو اُنهن کي (الله) پڌرو ڪري ٻڌائي ۽ تہ ڪافر ڄاڻن تہ اُهي (پاڻ) ڪوڙا هئا (٣٩). ڪنهن بر شيءِ لاءِ اسان جو چوڻ بس هي آهي تر جڏهن اسين اُن کي پيدا ڪرڻ گهُرندا آهيون تڏهن ان کي چوندا آهيون تر ٿيءُ تر ٿي پوندي آهي (۴۰). ۽ جن پاڻ تي ظلم ٿيڻ کان پوءِ الله (جي واٽ) ۾ وطن ڇڏيو تن کي ضرور دنيا ۾ چڱي جاءِ ڏيندا آهيون۔ ۽ ضرور آخرت جو اَجر تمامر وڏو آهي_ ڪاش جو ڄاڻن ها (۴۱). (اُهي نعمتون اُنهن کي آهن) جن صبر ڪيو ۽ (جي) پنهنجي پالڻهار تي ڀروسو ڪن ٿا (۴۲).

وَمَا اَرْسَلْنَامِنُ مَاكَ إِلَّارِحَالَّا ثُوْجِيَّ الْمُرْمُ فَسُعُلُوا آهْلَ الذِّكْرِانَ كُنْتُولَاتَعْلَمُونَ ﴿ يَالْتِيّنَاتِ وَالزُّبُرُ وَٱنْزَلْنَّاآلَتُكَ الدِّ كُرُلِمُبَيِّنَ لِلتَّاسِ مَا نُزِّلَ النَّهُ مُ وَلَعَكَهُ مُ مَيَعَكُّرُونَ ﴿ <u>ٱفَامِنَ الَّذِينَ</u> مَكُوُو السَّيّاتِ أَنْ يَغْمِيفَ اللَّهُ رِجُمُ الْأَرْضَ اَوْيَالِتَيهُوُ الْعَنَاكِ مِنْ حَيْثُ لاَيَتْعُوُونَ الْوَ لَعَنَاهُمُ لَا عَنْكُمُ فِي تَقَلُّبُهِمُ فَمَا هُمُ بِمُعْجِزِيْنَ ٥ أَوْيَأَخُنَ هُمُ عَلَى تَغَوُّفْ فَاتَّ رَبِّكُوْلُومُوفِكُ رَّحِينُهُ ۚ أَوَلَهُ مَرَوْالِلْ مَا خَلَقَ اللهُ مُونَ شَيْ يَّتَفَيَّزُ اظِللُهُ عَنِ الْيَهِينِ وَالشَّهَآبِلِ سُجَّمًالِتلْهِ وَهُمُ دِخِرُونَ©وَيِلْهِ يَسْمُعُكُ مَا فِي السَّهٰوِتِ وَيَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَاتَةِ وَّاللَّمُلَكَةُ وَهُهُ لِاسْتُكَكُيرُ وَنَ°يَغَافُوْنَ رَبَّهُمُ مِينَ فَوْتِهِمُ وَيَفْعَكُونَ مَا يُؤْمَرُ وُنَ أَضُّوقَالَ اللَّهُ لَا تَنتَّخِذُ وَالْهَيْنِ الْنَكِينَ ٳؿٞؠؘٵۿؙۊٳڵڎؙۊٞٳڿڴؙٵ۫ؽؘٳؾؙٳؽڣؘۯۿڹٷڽ۞ۅؘڮ؋ڝؘٳڣۣٳڶۺۜڵۏٮؾؚۅؘ ٲڒۯۻۣۅؘڮ؋ٳڸڋؽؙۏؙۅٙڸڝؠٞٵٛڣؘۼؽؗۯٳؠؾٚۅؾۜؿۜۊؙۏۛڹ[؈]ۅڡؘٵؠڬٛۄؙ مِّنْ نِّعُةٍ فَمِنَ اللهِ ثُمَّرَاذَ امَسَّكُوُ الضُّرُّفَالَيْهِ تَجْعَرُونَ۞ تُعَرِّادَاكَثَفَ الفُّرَّعَنَكُمْ إِذَا فَرِنُقٌ مِّنَكُمْ بِرَيِّهِمْ يُشْرِكُوْنَ ﴿ التحل١٦ التحل١٦

۽ (اي پيغمبر!) تو کان اڳ (ڪو پيغمبر) مردن کان سواءِ نہ موڪليو اٿئون أنهن ڏانهن وحي ٿي ڪيوسون پوءِ (اي انسانؤ!) جيڪڏهن (اوهين) نہ ڄاڻندا آهيو تہ علم وارن کان پڇو (۴۳). دليلن ۽ ڪتابن سان (موكلياسون)۔ ۽ اسان توڏانهن قرآن هن لاءِ نازل ڪيو تہ جيڪي ماڻهن لاءِ نازل ڪيو ويو آهي سو انھن کي بيان ڪري ٻـڐائين ۽ مانُ اِهي سوچين ۴۴۱). جن براين جي رٿ رٿي سي (هن کان) بي ڀوا ٿيا آهن چا تہ اللہ کین زمین ہر گھائی چڈی یا جتان نہ چاٹندا ہجن اُتان مٿن عذاب اچي؟ (۴٥). يا اُنهن کي سندن گهمڻ ڦرڻ ۾ پڪڙي پوءِ اُهي عاجز ڪرڻ وارا نہ آهن (۴٦). يا ڀوائتي حالت ۾ کين پڪڙي پوءِ اوهان جو پالٹھار باجھارو مهربان آهي (۴۷). الله جيڪي شيون خلقيون تن ڏانھن ڇو نہ ڏسندا آهن جو سندن پاڇا سڄي ۽ کہي (پاسي) الله کي سجدو ڪُندڙ ٿي لڙندا آهن ۽ اهي عاجزي ڪندڙ آهن (۴۸). ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي سي ۽ حيڪي ساهدار زمين ۾ آهن سي ۽ ملائڪ (سڀ) الله کي سجدو ڪندا آهن ۽ آهي وڏاڻي نر ڪندا آهن (۴۹). (ملائڪ) پنهنجي پالڻهار کان دڄندا آهن جو سندن مٿان آهي ۽ جيڪو حڪم ڪبو اٿن سو ڪندا آهن (٥٠). ۽ الله فرمايو آهي تر اوهين ٻـ خدا ڪري نہ وٺـو. ان هڪ الله کان سواءِ ٻيو ڪو عبادت جو لائق نہ آهي. تنهن ڪري اوهين حاص مون کان ڊڄندا رهو (٥١). ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سندس آهي ۽ اُن جي عبادت سدائين (لازمر) آهي۔ پوءِ الله کان سواءِ ٻـين كان ڇو ڊڄندا آهيو؟ (٥٢). ۽ جيڪا نعمت اوهان تي ٿيل آهي سا الله جي پار کان آهي۔ پوءِ جڏهن اوهان تي سختي پهچي ٿي تڏهن ڏانهنس دانهون ڪندا آهيو (٥٣). وري جڏهن اوهان کان ڏک لاهي (تڏهن) جهٽ پٽ اوهان مان ڪا ٽولي پنهنجي پالڻهار سان شريڪ مقرر ڪندي ins _ (04°).

لَكُفُرُ وَابِهَا الْتُنْفُورُ فَتَهَتَّعُوا فَيَدُفَ تَعْلَيُونَ ﴿ وَعَعَلُونَ لْمَالْانْعَلَيْدُنَ نَصِنَّامَّتَّارَ دُقْنَافُهُ تَالِلَّهَ لَتُنْتُذُنَّ عَمَّا كُنْتُهُ تَفْتَرُونَ®وَيَجْعَلُونَ للهِ الْمَنْتِ سُغِينَةٌ وَلَهُمْ مَّالَشَتَهُونَ® وَلِذَائِشُو َاحَدُ هُوْ بِالْأُنْتِي ظِلَّ وَجُهُهُ مُسَوِّدًا وَهُوَكَظُونَ ۖ يَتُوَالِي مِنَ الْقُوْمِ مِنَ سُوِّءِ مَا بُيِّتَرِيةٌ إَيْسُكُهُ عَلَى هُونِ آمُ يَدُشُهُ فِي الْتُرَابُ ٱلْإِسَاءَ مَا يَعَكُمُونَ @لِكُذِينَ لَا يُوْمِنُونَ بِالْإِخِرَةِ مَثَكُ السَّوْءَ وَيِلَّهِ الْمَثَلُ الْإَعْلِ وَهُوَالْعَزِيزُ الْحَكَمُوكُ وَكُوْنُوَّاخِذُاللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمُ مَّاتَرُكُ عَلَيْهَ أَمِنْ دَأَتُةٍ وَلِكِنْ يُؤَخِّرُهُ وَالْيَاجَلِ مُّسَمَّى ۚ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمُ لا يَسْتَاخِرُونَ سَاعَةً وَّلاِيسْتَقُدِ مُونَ ®وَيَغِعَلُوْنَ اللهِ مَا يُلْوَفُونَ وَتَصِفُ ٱلْمِنْ نَهُوُ النَّانَ اَنَّ لَهُو الْعُسْنَىٰ لَاحْرَمَ آنَّ لَهُو النَّارُوَ أَنَّهُوهُمُّ فُمُ طُونَ® تَأْمِلُهِ لَقَدُ أَرْسُلُنَا إِلَّى أُمُومِّنُ قَبْلِكَ فَنَيِّنَ لَهُوُ الشَّيْظِ فِي آغَمَا لَهُ وَ فَهُ وَلِيُّهُو النَّوْمَ وَلَهُمْ عَذَاكُ ٱلدُّ®وَمَا ٱنْزُكْنَاعَلَىٰكَ الْكِتْبَ إِلَّالِيَّتِيَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوُ إِنِيُهِ وَهُ لَى يَ وَرَحْمَةً لِلْقَوْمِ يُؤُمِنُونَ @

ريما ۴ النحل ١٦

هن لاءِ تر کين جيڪي ڏنوسون تنهن جي بي شڪري ڪن۔ پوءِ دنيا ۾ خوش گذاريو, پوءِ سگهو ڄاڻندؤ (٥٥). ۽ جيڪي کين ڏٽوسون تنهن مَّان (كافر) أنهن (بتن) لاءِ حصو مقرر كندا آهن جي ز ڄاڻندا آهن_ الله جو قسم آهـي تر جميڪي ٺاھ ٺاھيندا آھـيو تنھن بـابت ضرور پڇيا ويندؤ (٥٦). ۽ الله لاءِ ڌيئرون (مقرر) ڪندا آهن, اُهو پاڪ آهي, ۽ پاڻ لاءِ جيڪي وڻندو اٿن (يعني پٽ۔ سو مقرر ڪندا آهن) (٥٧). ۽ جڏهن منجهانشن ڪنهن هڪ کي ڌيءَ (ڄمڻ) جي خبر ڏبي آهي (تڏهن) سندس منهن كارو ٿي ويندو آهي ۽ اُهو ڏَ پريل ٿيندو آهي (٨٥). جيڪا کيس خراب خبر ڏني ويئي تنهن جي (ناراضيي) سببان قوم کان پيو لڪندو آهي۔ (ڳڻتيءَ ۾ پوندو آهي تر) اُن (ڏيءَ جي ٻار) کي خواريءَ هوندي (بر زنده) رکي يا اُن کي مٽيءَ ۾ دٻي ڇڏي۔ خبردار اُهي جيڪو فيصلو كندا آهن سو بچڙو آهي (٥٩). جيكي آخرت كي نه مڃيندا آهن تن جو مثال بچڙو آهي۔ ۽ الله جو مثال مٿاهون آهي۔ ۽ اُهر غالب حڪمت وارو آهي (٦٠). ۽ جيڪڏهن الله ماڻهن کي سندن ظلم سببان پڪڙي تر ڪنهن چُرندڙ کي زمين تي نہ ڇڏي پر اُنھن کي مقرر مدت تائين مھلت ڏيندو آھي. پوءِ جنھن مھل سندن مدت پھچندي (تنھن مھل) ھڪ گھڙي نڪي دير ڪندا ۽ نڪي اڳيرو ويندا (٦١). ۽ الله لاءِ اُها شيءِ مقرر ڪندا آهن جيڪا (پاڻ) ناپسند ڪندا آهن ۽ سندن زبانون ڪوڙ بڪنديون آهن تي سندن لاءِ (ڇوٽڪاري جي) چڱاڻي آهي. بلاشڪ انهن لاءِ (دوزخ جي) باه آهي ۽ اُهي حد کان لنگهي ويل آهن (٦٢). الله جو قسم آهي ته بيشك توكان أمَّ أمتن ذانهن (پيغمبر) موكلياسون پوءِ كين شيطان سندن عمل چڱا ڪري ڏيکاريا پوءِ اُهو اڄ سندن دوست آهي ۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (٦٣). ۽ (اي پيغمبر!) توني ڪتاب هن کان سواءِ نازل نہ ڪيو سون تہ جن اُن بابت تڪرار ڪيو تن لاءِ تون وضاحت ڪرين ۽ (پڻ) مؤمن قومر لاءِ هدايت ۽ باجع آهي (٦۴).

وَاللَّهُ ٱلزَّلْ مِنَ التَّمَا مِنْ أَوْفَا خَيَابِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَايَةً لِقَوْمِ تِيَسُمُعُونَ فَى إِنَّ لِكُونِي الْأَنْعَامِ لِعِبُرَةً تُشْقِيكُورُ تِمَّانِ مُنْظُونِهِ مِنَ بَيْنِ فَرْثِ وَدَمِ لَبَنَا خَالِصًّا سَأَغَالِلتَّه بِبُرَ[®] وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّغِيْلِ وَالْإَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَّرًا وَّرِزُقًّا حَسَنَا إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاكِيَّةً لِقُومِ تَعْقِلُونَ ۞ وَ أَوْجِي رَبُّكَ إِلَى التَّفِل آنِ التَّفِيدِي مِنَ الْجِبَالُ بُورًا وَّمِنَ الشِّيرَوَمَّا لِعُرْنُعُونَ ۗ نُعَرُّ فِي مِنْ كُلِّ الشَّهَراتِ فَاسْلُكِيْ سُبُلَ رَبِّكِ دُلُلَا يَعَرُّ مِنْ بُطُونِهَا شَرَاكُ مُعْتَلِثُ ٱلْوَانُهُ فِيهِ شِفَا ثُرِلْلَكَاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ ڵٵٮٞڐٞڸڡؘۜۄ۫؞ٟؾۜؾؘۼؖڴۯؙۏۛڹ۞ۏڶڵۿڂؘڶڡؙٙڴؙۄؙؾؙۊۜؾؾۜۊۨۺڮؙۏؚۅؠؽ۬ڬۄ۫ڝۜڽؙ يُرِدُّ إِلْ اَرْذِلِ الْعُمُولِكَ لِاَيْعِلْكَ بَعْكَ عِلْمِ شَيْئًا أَنَّ اللَّهُ عِلِيمٌ * قَدِائُوكُواللهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَهَا الَّذِينَ نُضِّلُوْا بِرَالَّةِ يُرِزُقِهِمَ عَلَى مَا مَلَكَتَ إِنَّا أَهُمُ فَهُدُ فِيهِ سَوَاءٌ أَجَبِينَعَ فَةِ اللهِ يَجْحَدُونَ@وَاللهُ جَعَلَ لَكُوْسِينَ انْفُنُو كُوْرَاجًاوً جَعَلَ لَكُوْمِنُ ازْوَاجِكُوْبُنِينَ وَحَفَكَةً وَرَزَقَكُومِنَ الطَّلِبَّلِيُّ أَفَيَالُهُ أَطِلُ بُؤُمِنُوْنَ وَبِيْعُمَتِ اللَّهِ هُمُ يَكُفُرُونَ

١٢ النحل ١٦

۽ الله آسمان کان (مينھن جو) پاڻي وسايو پوءِ اُن سان زمين کي سندس ويرانيءَ کان پوءِ آباد ڪيائين۔ بيشڪ اُن ۾ ٻـڏندڙ قــوم لاءِ نشاني آهي (٦٥). ۽ بيشڪ ڍورن ۾ اوهان لاءِ عبرت آهي۔ جيڪي سندن پيٽن ۾ آهي تنھن مان ڇيڻن ۽ رت جي وچان نج کير اوهان کي پياريندا آهيون جُو پيٽندڙن کي لذت ڏيندڙ آهي (٦٦). ۽ کجين جي ۽ انگورن جي ميون مان ڪو (اهڙو قسمر) آهي جو ان مان شراب ۽ سٺي روزي بڻائيندا آهيو۔ بيشڪ اُن ۾ سمجهدار قوم لاءِ نشاني آهي (٦٧). ۽ تنهنجي پالٽهار ماکيءَ جي مک ڏانهن الهام ڪيو تر ڪن جبلن ۾ ۽ وڻن ۾ ۽ جن (شين) مان (مأڻهو گهرن جون) ڇتيون جوڙيندا آهن تن ۾ گهر بڻاءِ (٦٨). وري هر جنس جي ميون مان کاءُ پوءِ پنهنجي پالڻهار جي واٽن تي آسانيءَ سان هل_ سندس پيٽن مان رنگا رنگ پيئڻ جي شيءِ (يعني ماکي) نڪرندي آهي منجهس ماڻهن لاءِ شفا آهي۔ بيشڪ اُن ۾ سوچ ڪندڙ قوم لاءِ عبرت آهي (٦٩). ۽ الله اوهان کي خلقيو وري اوهان کي ماريندو, ۽ اوهان مان ڪو نڪمي اجهور) عمر ڏانهن هن لاءِ موٽايو ويندو آهي تہ ڄاڻڻ کان پوءِ ڪجھ نہ ڄاڻي۔ بيشڪ الله وڏو ڄاڻندڙ وڏي وس وارو آھي (٧٠). ۽ الله اوهان مان هڪڙن کي ٻين کان وڌيڪ روزي ڏني آهي, پوءِ اُهي وڌ ڏنل روزي وارا پنهنجي روزيءَ کي پنهنجن ٻانهن تي موٽائڻ وارا نہ آهن تہ اُهي (سڀ) منجهس برابر هجن- پوءِ الله جي نعمتن جو ڇو انڪار ڪندا آهن؟ (٧١). ۽ الله اوهان لاءِ اوهان جي جنس مان زالون پيدا ڪيون ۽ اوهان جي زالن مان پٽ ۽ پوٽا (پيدا) ڪيائين ۽ اوهان کي سٺين شين مان روزي ڏنائين_ پوءِ ڇو باطل کي مڃيندا آهن ۽ اُهي ڇو الله جي نعمتن جو انڪار ڪندا آهن ۽ (٧٢).

وَيَعْبُثُونَ مِنْ دُوْنِ اللهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمُ رِزْقًا مِينَ السَّلوت وَالْإِرْضِ شَنَّا وَلاَيسْتَطِيعُونَ ﴿ فَلَاتَّفُهُرِيُّوا يله الأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَ أَنْتُهُ لِانْعَلَمُونَ، وَهَمَّنَ اللهُ مَحَدَّلَاعَبْدًا آمَمْنُوْكًا لَانَتْدِيرُعَلِي شَيْخٌ وَمَنْ تَرَفُنهُ مِثْارِنْ قَاحَسَنَا فَهُوكِينُفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلَ يَسْتَوْنَ الْحُبُدُ يِلْهِ مِنْ اكْثَرُهُ وُ لاَيعْلَمُونَ ﴿ وَفَرَبَ اللهُ مَثَلَّاتِجُكِينِ آحَدُ هُمَّأَ انْكُوُلَايَقْدِرُ عَلَى شَيْعً وَهُوَ كَلُّ عَلَى مَوْلَكُ أَيْنَمَا يُوجِّهُ أُلَا يَانِي عَيْرُ هَلْ يَسْبَويُ هُوَ وَمَنُ يَأْمُو بِالْعُدُ لِ وَهُوَعَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيدٍ ﴿ وَيِلْهِ غَيْثُ السَّمَا إِنَّ وَالْكُرْضِ وَمَا أَمُوا السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْجِ الْبَصَرِ أَوْهُوَ أَقُوبُ إِنَّ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شُوًّ قَدِيْرٌ ﴿ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُوْمِنَ بُطُونِ أُمَّهٰ يَكُولُا تَعْلَمُونَ شَنَّا وَ جَعَلَ لَكُوُّ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفِي تَأْلُعَ لَكُوُّ تَشْكُرُونَ @ ٱلَمْ يَرَوُالِلَ الطَّايُرِمُسَخُوتٍ فِي جَوِّالسَّهَ أَوْمَا يُنْسِكُهُنَّ الَّااللهُ أِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَا يَتِ لِقَوْمٍ يُّؤُمِنُونَ ۞

١٦ النحل ١٦

۽ الله ڌاران اُنهن جي عبادت ڪندا آهن جيڪي آسمانن ۽ زمين مان کين روزي ڏيڻ جو ڪجھ اختيار نہ رکندا آھن ۽ نہ ڪي اڪجھ ڪري) سگهندا آهن (٧٣). پوءِ الله لاءِ (بڇڙا) مثال بيان نہ ڪريو۔ ڇو تہ اللہ جاڻندو آهي ۽ اوهين نہ ڄاڻندا آهيو (٧۴). الله هڪ خريد ٿيل ٻانهي جو مثال بيان ڪري ٿو جنهن جو ڪنهن شيءِ تي وس نہ هجي ۽ (ٻيو) أهو جنھن کي پاڻ وٽان چڱي روزي ڏني سون پوءِ اُھو اُن مان (اُسان جي واٽ ۾) ڳجهو ۽ پڌرو خرچ ڪندو هجي (اُهي ٻئي پاڻ ۾) برابر آهن ڇا؟ سڀ ساراه الله كي جڳائي۔ پر انھن مان گھڻا نہ ڄاڻندا آھن (٧٥). ۽ اللہ ٻن ماڻهن جو (ٻيو) مثال بيان ڪري ٿو جن ٻنهي مان هڪڙو گونگو هجي ڪنهن شيءِ تي وس ڪون هجيس ۽ اُهو پنهنجي مالڪ تي بار هجي جيدًانهن موڪليس اُتان ڪا ڀلائي نہ آڻي۔ اُھو اُنهيءَ جي برابر آھي ڇا جيڪو اِنصاف جو حڪم ڏئي ۽ اُهو سڏي واٽ تي هجي؟ (٧٦). ۽ آسمانن ۽ زمين جو ڳجھ الله کي (معلوم) آھي۔ ۽ قيامت (آڻڻ) جو ڪمر (سندس اڳيان) رڳي اک ڇنڀ اجي دير) جهڙو آهي بلڪ اُهو اُنهي کان بر وڌيڪ نـزديڪ آهـي۔ ڇــو تـ الله سڀ ڪـنهـن شــيء تـي وس وارو آهـي (٧٧). ۽ الله اوهان کي اوهان جي مائن جي پيٽن مان ڪڍيو جو ڪجھ نر ڄاڻندا هيؤ ۽ اوهان جا ڪن ۽ اکيون ۽ دليون بڻايائين تر مان اوهين شڪرانو ڪريو (٧٨). آسمان جي فضا ۾ لڙڪيل پکين ڏانهن نہ دّسندا آهن ڇا؟ انهن کي الله کان سواءِ ڪوڻي نہ جهليندو آهي۔ بيشڪ أن ير ايبان واري قوم لاءِ نشانيون آهن (٧٩).

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُوْمِينَ اللَّهُ مِينَا اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِينَ اللَّهُ مِينَ اللَّهُ الْأَنْعَامِ بُبُوتًا لَتَنْ يَغْوُنَهَا يَوْمَ ظَاعَنِكُهُ وَتَوْمَ إِقَامَتِكُهُ ` وَمِنُ آصُوا فِهَا وَ آوْ يَارِهَا وَ آشْعَارِهَا آثَاثًا ثَا وَمَتَاعًا إِلَى حِيْنِ ۞ وَاللَّهُ حَعَلَ لَكُوْتِهَا خَلَقَ ظِللًّا وَّجَعَلَ لَكُوْ مِّنَ الِحْبَالِ ٱكْنَانًا وَّجَعَلَ لَكُوْسَوَابِيْلَ تَقِيْكُوُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُوْ بَاشَكُوْ كَنَالِكَ يُتِوَّيُوْمَتَهُ عَلَيْكُورُ لَعَلَّكُمْ تُسُلِمُونَ @فَإِنْ تَوَكَّوْا فَإِنَّمَا عَكَمُكَ الْبَلْغُ الْمُهِينَى ﴿يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللهِ نُحْ يُنْكِرُونَهَا وَاكْثَرُهُمُ الْكُفِرُونَ ﴿ وَتَوْمَنَبُعَتُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيبًا اثْحَّرُ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُ وَاوَلاهُ وَيُسْتَعَنَّكُونَ ﴿ وَإِذَا رَاالَّذِيْنَ ظَلَمُواالْعَنَابَ فَكَايُغَفَّفُ عَنْهُمُ وَلَاهُوْمُ يُنْظُوونَ ﴿ وَ إِذَارَاالَّذِيْنَ اَشُرُّنُوا شُرَكّاءَ هُمُ قَالُوارَبَّنَا هَـُوُلّاءُ شُرُكّا ٓ وُنَاالَّذِينَ كُنَّانَدُعُوامِنُ دُونِكَ ۚ فَٱلْقَوْا اِلَّيْهِمُ الْقُولُ اِنَّكُمُ لَكُن بُونَ ﴿ وَ ٱلْقَوْلِ اللَّهِ يَوُمَ إِنِ إِلسَّ لَمَ وَضَلَّ عَنْهُمُ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ٠

١٢ لنحل ١٢

۽ اللہ اوهان جي گهرن مان اوهان لاءِ آرامر (جو هنڌ) بڻايو ۽ ڍورن جي چمڙن مان اوهان لاءِ گهر بڻايائين جن کي اوهين پنهنجي مسافري جي ڏينهن ۽ پنهنجي ڪنهن هنڌ رهڻ جي ڏينهن ۾ هلڪو ڀائيندا آهيو ۽ سندن اُٽُن ۽ سندن ملسن ۽ سندن ڏاسن مان اگهر جو) اسباب ۽ فائدي جو سامان بڻايو ٿا (جو ڳچ) مدت تائين اڪمر ڏئي ٿو) (٨٠). ۽ الله پنهنجي خلقيل شين مان اوهان لاءِ چانئون بڻايون ۽ جبلن مان اوهان لاءِ چُرون بڻايائين ۽ اوهان لاءِ ڪپڙا بڻايائين جي اوهان کي گرمي (۽ سردي) کان بچائيندا آهن ۽ ڪپڙا جي, اوهان کي اوهان جي ويڙه کان بچائيندا آهن۔ اهڙي طرح اوهان تي پنهنجي نعمت پوري ڪندو آهي تہ مانَ اوهين فرمانبرداري كريو (٨١). پوءِ جيكڏهن ڦرندا تر اي پيغمبر) تو تي پڌري پيغامر پهچائڻ کان سواءِ (ٻيو ڪي) نہ آھي (٨٢). الله جي نعمت ڄاڻندا آهن وري اُن کي نه مجيندا آهن ۽ انهن مان گهڻا ڪافر آهن (٨٣). ۽ جنهن ڏينهن سڀ ڪنهن ٽوليءَ مان (هڪ) شاهد کڙو ڪنداسون اُنهيءَ ڏينهن ڪافرن کي اعذر ڪرڻ لاءِ، موڪل نہ ڏبي ۽ نڪي اُنھن جا عذر قبول كيا ويندا (٨٤). ۽ جڏهن ظالمر عذاب ڏسندا تڏهن کانئن (عذاب) نڪي هلڪو ڪبو ۽ نڪي اُنهن کي مهلت ڏبي (٨٥). ۽ جڏهن مشرڪ پنهنجن بتن كي دّسندا (تذَّهن) چوندا ته اي اسان جا پالثهار! هي اسان جا اهي بت آهن جن کي توکان سواءِ سڏيندا هئاسين, پوءِ اهي (بت) اُنهن کي ورنَّدي ڏيندا تـ اوهينَ ڪوڙا آهيو (٨٦). انهيءَ ڏينهن الله جي آڏو عاجزي كندا ۽ جيكو ٺاھ ٺاھيندا ھڻا سو كانئن پُلجي ويندو (٨٧).

ٱلَّكَنِينَ كُفُّرُوْا وَصَتُّكُوْا حَنَّ سَبِيْلِ اللَّهِ زِدُنْ فَهُمُّ عَنَالًا فَوْقَ الْعَدَابِ بِمَا كَانُوْ الْفِيْسِدُونَ ۞وَيُوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلّ أُمَّةٍ شَهِيْدًا عَلَيْهِمُ مِّنْ ٱنْفُيهِمُ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيْدًا عَلَىٰ هَوُ لِآءٌ وَنَوْ لِنَاعَلَمُكَ الكُتْبَ بِتِيْمَا نَالِّكُلِّ شَيْعًا قَ هُدَّى وَرَحْمَةً وَّيُشُوٰى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿إِنَّ اللَّهُ يَأْمُرُ بِالْعُكَدِّلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيْتَأْيُ ذِي الْقُرُونِ وَيَنْهُمَ عِن الفَحْشَاءُ وَالْمُنْكَرُ وَالْبَغَيْ يَعِظُكُوْ لَعَلَّكُوْ تَذَكَّرُوْنَ®وَ اَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عُهَدُ تُثُو وَلِا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ ىَعُكَ تَوْكِيْبِهِ هَا وَقُكُ جَعَلْتُهُ اللَّهَ عَلَيْكُهُ كَفِيْ لِأَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُمَا تَفْعَلُوْنَ@وَلَا تَكُوْنُوْ إِكَالَّتِيْ نَقَضَتُ غَرْلَهَا مِنْ يَعِي قُوَّةٍ أَنْكَاثًا ثَكَّتَخِنْ وُنَ أَيْمَانَكُوْ دَخَلًا بَيْنَكُوُ اَنْ تَكُونَ أُمَّةً أُهِيَ آرُنِي مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبَلُؤُكُو اللهُ بِهِ وَلَيُمِيِّنَنَّ لَكُهُ يُومُ الْقِيلِمَةِ مَا كُنْتُمُ فِيْهِ تَغْتَلِفُونَ ﴿ وَلَوْشَأَءَ اللهُ لَجَعَلَكُمُ أُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلِكِنَ بُضِكُ مَن يَّشَأَءُ وَيَهْدِيُ مَنْ يَشَأَأُو وَلَتُسْعَلُنَّ عَمَّا كُنْ تُوْتَعُمَلُوْنَ ⊕

النحل١٦ النحل١٦

جن انڪار ڪيو ۽ الله جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليو تن کي عذاب جي مٿان عذاب انهيءَ سببان وڌائينداسون جو (هو) فساد ڪندا هئا (٨٨). ۽ اُن ڏينهن هر توليءَ ۾ سندن جنس مان مٿن شاهد بيهارينداسون ۽ (اي پيغمبر!) توكي هنن (كافرن) تي شاهد آڻينداسون۔ ۽ هر شيءِ جي وضاحت لاءِ ۽ مسلمانن جي هدايت ۽ ٻاجھ ۽ خوشخبري ڏيڻ لاءِ تو تي ڪتاب نازل ڪيو سون (٨٩). بيشڪ الله انصاف ۽ ڀلائي (ڪرڻ) ۽ مائٽي وارن کي ڏيڻ جو حڪم ڪري ٿو ۽ بي حيائيءَ ۽ برائيءَ ۽ زبردستيءَ کان جهلي ٿو, اوهان کي نصيحت ڏئي ٿو تہ مان اُوهين نصيحت وٺو (٩٠). ۽ جڏهن اوهين الله جو (نالو وٺي ڀاڻ ۾) انجام ڪريو (تڏهن آهو) انجامہ پاڙيو ۽ اوهين قسمن کي سندن پڪي ڪرڻ کان پوءِ نہ ڀيجو جو بيشڪ الله کي پاڻ تي نگهبان ڪيو اُٿو۔ ڇو تہ جيڪي ڪندا آهيو سو الله جاڻندو آهي (٩١). ۽ اُن عورت وانگر نه ٿيو جنهن پنهنجو سٽ اڪتڻ ۽، پڪي ڪرڻ کان پوءِ ڇني کوهي ڇڏيو۔ اوهين قسمن کي هن لاءِ پاڻ مِ حيلو بثايو ٿا تہ (هڪ) ٽولي ٻيءَ ٽوليءَ کان وڌيڪ ٿئي۔ اللہ تہ اوهان کی رڳو اُن سان پرکيندو آهي۔ ۽ جنهن بابت اوهين تڪرار ڪندا آهيو سو قيامت جي ڏينهن اوهان جي لاءِ ضرور بيان ڪندو (٩٢). ۽ جيڪڏهن الله گهري ها تر اوهان کي هڪ جماعت ڪري ها پر جنهن جي لاءِ وڻندو اٿس تنهن کي گمراه ڪندو آهي، ۽ جنهن جي لاءِ وڻندو اٿس تنهن کی هدایت کندو آهی۔ ۽ جيڪي اوهين کندا آهيو تنهن بابت اوهين ضرور پڇبؤ (٩٣).

وَلَاتَتَنَّخِذُوۡٓٱلَيۡمَاٰنَكُوۡ دَخَلًاٰمَنْنُكُوۡ فَتَرَلُّ قَكُمُّ ٰلَعُمُ تُنْبُوتِهَا وَتَنُوفُوا السُّنَوَءَ بِمَاصَدَ دَثْثُوعَنُ سِينِلِ اللهُ وَ لكُوْعَذَاكِ عَظِيْهُ ﴿ وَلِا تَشْتَرُوا بِعَهْ بِاللَّهِ ثَمَنَّا قِلْ لَا اللَّهِ ٳٮۜٛؠؘٳۼٮؙ۫ۮٳٮڷؠۿڿؘڂؠؗڒڰڮ؞ؙٳڹۘؠؙ۠ڬڹؿؙؾؘۼڶؠؽؙۯڹ؈ؠٳۼڹ۫ۮڬٛ يَنْفُكُ وَمَاعِنْكَ اللهِ بَأَقِ ۚ وَلَنَجْزِيَنَ الَّـٰذِيْنَ صَبَرُوْاً آجُرَهُهُ بِأَحْسَنِ مَا كَانُدُايَعْمَلُونَ®مَنْ عَمِلَ صَالِعًا مِّنْ ذَكِرَ أَوْ أُنْتَىٰ وَهُوَمُؤُمِنُ فَلَنُخْمِينَتَهُ حَيٰوةٌ طَيِّبَةً * وَلَنَجْزِينَهُ مُوَاجْرَهُمُ يِأَحْسَ مَا كَانُوايِعُمَلُونَ فَإِذَا قَرَاتَ الْقُرُانَ فَاسُنَعِثْ بِإِللهِ مِنَ الشَّيْظِي الرَّحِيهِ ۞ اتَّهُ كَيْسَ لَهُ سُلُظِرٌ عَلَى الَّذِيْنَ الْمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمُ يَتَوَكَّلُونَ ®إِنَّمَاسُلُطُنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَكُونَهُ وَالَّذِينَ هُوْ بِهِ مُشْرِكُونَ هُوَ إِذَا بِكَالْنَاآلِكَةً مَّكَانَ السَّةِ لَقَ اللهُ آعُكُمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُهُ ٓ النَّمَا انْتُ مُفْتَرِّ بِلُ ٱكْتُوهُمُو لَايَعْلَلَهُوْنَ®قُلْ نَزَّلَهُ رُوْحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ الْمَنْوُ اوَهُكًا يَ وَكُثِّرُ فِي لِلْمُشْلِمِينَ ﴿ ١١ النحل ١٦

۽ اوهين پنهنجن قسمن کي پاڻ ۾ ٽڳي نہ بڻايو نہ تہ اُنهن جي پڪي ڪرڻ کان پوءِ اوهان جا پير ترڪندا ۽ (ماڻهن کي) الله جي واٽ کان جهلڻ سببان سزا چکندؤ, ۽ اوهان کي وڏو عذاب ٿيندو (٩۴). ۽ الله جي آنجام کي ٿوري ملھ سان نہ وڪڻو. ڇو تہ جيڪڏھن اوھين ڄاڻندا آھيو تہ جيڪي الله وُٽ آهي سو اوهان جي لاءِ چڱو آهي (٩٥). جيڪي اوهان وٽ آھي سو کپي ويندو ۽ جيڪي الله وٽ آھي سو ھميشہ رھڻ وارو آھي۔ ۽ جن صبر ڪيو تن کي سندن عملن جو بلڪل پلو بدلو ڏينداسون (٩٦). جنھن چڱو عمل ڪيو (پوءِ) آھو مرد ھجي يا عورت ۽ آھو مؤمن ھوندو تہ ضرور کيس ڀـلي حياتي ڏيئي جيارينداسون, ۽ جيڪي ڪندا هئا تنھن جو بدلو ضرور كين تمام يلو ڏينداسون (٩٧). پوءِ (اي پيغمبر!) جڏهن قرآن پڙهين تڏهن تڙيل شيطان (جي شر) کان الله جي سامر پؤ (٩٨). اُن کي ايمان وارن تي ۽ جي پنهنجي پالڻهار تي ڀروسو ڪندا آهن تن تي ڪو غلبو نه آهي (٩٩). سندس غلبو رڳو انهن تي آهي جيڪي کيس دوست رکندا آهن ۽ اُنهن تي بر) جيڪي الله سان شريڪ (مقرر) ڪندا آهن (١٠٠) . ۽ جڏهن هڪڙيءَ آيت جي جاءِ تي ٻي آيت مٽائي آڻيندا آهيون ۽ الله جيڪي نازل ڪندو آهي سو چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي (تڏهن) چوندا آهن تہ تون رڳو پاڻون بڻائيندڙ آهين۔ (نا) بلڪ اُنهن مان گهڻا نر ڄاڻندا آهـن (١٠١). (اي پيغمبر!) كين چؤ ته أهو قرآن تنهنجي پالشهار وتان جبرئيل سچ سان هن لاءِ نازل ڪيو آهي تہ مؤمنن کي ثابت رکي ۽ مسلمانن لاءِ هدايت ۽ خوشخبري هجي (١٠٢).

وَلَقَدُ نَعْلَهُ أَنَّهُمُ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلَّمُهُ يَشُرُّ لِمَانُ الَّذِي يُلْجِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَعِيٌّ وَلَهْ ذَالِسَانٌ عَرَ نُ مُّبُيْنٌ ﴿ إِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْتِ اللَّهِ لَا نَفِّدِ يُهِوُ اللَّهُ وَلَهُمُ عَدَاكَ الدُو التَّمَايَفُتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ىالت الله وَأُولِيكَ هُمُ الْكَذِيثُونَ®مَنَ كَفَرَ بِاللهِ مِنَ بَعُدِ إِيْمَانِهَ إِلَّامَنُ ٱكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَيِنٌ لِإِلْا مُآنِ وَلِكِنُ مَّنْ شَرَحَ بِالكُفْرِ صَدُرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهُ وَلَهُمُ عَذَابٌ عَظِيْهُ ﴿ ذَٰ إِكَ بِأَنَهُ وُ اسْتَحَبُّوا الْكَلْوَةَ الدُّنْيَ عَلَى الْأَخِدَةِ لَوَ أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكِفِرِيْنَ ؈ اوللك الذين طبخ الله على قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَالْمُعِامُولَ مِمْ الْمُعْ وُاوُلِيْكَ هُمُوالْغَفِلُونَ©لاَجَرَمَ إِنَّهُمُ فِي الْاِخِسَرَةِ هُمُمُ الُّخْيِسُوُونَ۞ثْقَرَانَ رَبِّكَ لِلْكَذِيْنَ هَأَجُوُوُ امِنُ بَعْبِ مَافْتِنُوْا ثُوَّحِهِ مَا وُلَا وَصَبَرُوْاَ إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهِ هَا لَغَفُورُرُتِحِيُو ۗ فَهُ مَرَ تَأْتُ كُلُّ نَفْسِ ثُجَادِ لُعَنُ نَّفُ بِهَا وَتُوَقَّ كُلُّ نَفِس مَّاعَبِلَتُ وَهُو لاَيْظُلَوُونَ ®

النحل ١٦ النحل ١٦

۽ بيشڪ ڄاڻندا آهيون تر اُهي چوندا آهن تر اُن (پيغمبر) کي ڪو ماڻهو سيكاريندو آهي۔ جنهن ڏانهن اِها نسبت ڪندا آهن تنهن جي ٻولي عجمي آهي ۽ هيءُ (قرآن) چٽي عربي ٻوليءَ ۾ آهي (١٠٣). بيشڪ جيڪي الله جي آيتن کي نر مجيندا آهن تن کي الله سڌو رستو نہ ڏيکاريندو آهي ۽ اُنھن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (١٠٤). ڪوڙو ٺاھ اُنھن کان سواءِ ڪونہ ٺاهيندو آهي جيڪي الله جي آيتن کي نہ مڃيندا آهن, ۽ اُهي (پاڻ) ڪوڙا آهن (۱۰۵). جنهن کي اڪفر ڪرڻ تي) زور ڪيو وڃي (اُهو زبان سان ڪجھ چوي، ۽ سندس دل ايمان سان مطمئن هجي اُن کان سواءِ جيڪو پنهنجي ايمان آئڻ کان پوءِ الله جو انڪار ڪري بلڪ جيڪو ڪفر سان سينو ويڪرو ڪري (يعني راضي ٿئي) اهڙن تي الله جو ڏمر آهي. ۽ اُنهن لاءِ وڏو عذاب آهي (١٠٦). اهو هن ڪري جو اُنهن دنيا جي حياتي کي آخرت کان زيادہ پسند ڪيو آهي ۽ (انهيءَ ڪري) تہ الله ڪافرن جي قومر کي هدايت نر ڪندو آهي (١٠٧). اهي آهي آهن جو سندن دلين ۽ سندن ڪُنن ۽ سندن اکين تي الله مُهر هنئي ۽ اُهي بي خبر آهن (١٠٨). بلائڪ اهي ئي آخرت ۾ خماري وارا آهن (١٠٩). وري بيشڪ تنهنجو پالڻهار انهن کي (بخشي ٿو) جيڪي (ڪفر جي ڪلمي چوڻ لاءِ ڪافرن جي هٿان) ايذايا ويا پوءِ وطن ڇڏيائون وري جهاد ڪيائون ۽ صبر ڪيائون. بيشڪ تنهنجو پالڻهار اُن کان پوءِ ضرور بخشتهار مهربان آهي (١١٠). اُنهيءَ ڏينهن هر هڪ ماڻهو پنهنجي جيءَ طرفان جهيـڙو ڪندو ايندو ۽ هر هڪ ماڻهو جيڪي ڪمايو تنهن جو کيس پورو بدلو ڏبو ۽ اُنهن سان ظلمر ز ڪيو (١١١).

وَضَوَتَ اللهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتُ امِنَةً مُّطْمَيَنَةً يَّالْتِيْهَارِزْقُهَارَغَكَامِّنُ كُلِّ مَكَانِ فَكَفَرَتُ بِأَنْعُمِ اللهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِيَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْنِ بِهَا كَاثُوُّا يَصْنَعُونَ ®وَلَقَانَ حَاءَهُمُ رَيْدُولٌ مِّنْهُمُ فَكَتَّ بُـُولُا فَأَخَذَهُمُ الْعَنَاكُ وَهُمُ ظُلِمُونَ ﴿ فَكُولُومِ مَا رَنَ قَكُوُ اللهُ حَلِلاً طِيِّيّاً وَّاشْكُرُو الْعُمْتَ اللهِ إِنْ كُنْتُورُ إِيَّاهُ تَعَيُدُونَ ﴿ إِنَّهَا حَرَّمَ عَكَنَّكُ الْمَدْتَةُ وَ الدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيْرِ وَمَا الْهِلَّ لِغَيْرِاللهِ بِهِ ْفَمَنِ اضُطُرَّغَارُ مَاغٍ وَ لَاعَادِ فَانَّ اللهُ غَفُومٌ رَّحِهُ وَلَا تَغُولُوا لِمَا تَصِفُ ٱلْسِنَتُكُو الْكَانِ هِذَا حَلَكُ وَ هٰذَا حَوَامُ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللهِ الْكَذِبُ إِنَّ الَّذِينَ يَفُ تَرُونَ عَلَى اللهِ الْكَذِبَ لَا يُفُلِحُونَ ١٠ مَتَاعُ قَلِيُلُ وَلَهُمُ عَنَاكُ إِلِيْرُهِ وَعَلَى الَّذِيثِينَ هَادُوُا حَرَّمُنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبُلُ وَمَا ظَلَمُنْهُمُ وَ لَكِنَ كَانُوا اَنْقُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ٠

١٤ النحل ١٩

۽ الله هڪ ڳوٺ جو (هڪ) قصو بيان ڪيو آهي جو امن ۽ سڪون سان هو اُن کي سندس روزي هر ڪنهن هنڌان ججهي ايندي هئي پوءِ الله جي نعمتن جي بي شڪري ڪيائين پوءِ جيڪي ڪندا هئا تنهن سببان الله كيس بك ۽ يو جي پوشاك (جو مزو) چكايو (١١٢). ۽ بيشڪ منجهائين (هڪ) پيغمبر وٽن آيو پوءِ کيس ڪوڙو بانيائون تنهن ڪري کن عذاب پڪڙيو ۽ اُهي ظالمر هئا (١١٣). پوءِ الله اوهان کي جيڪا حلال (۽) سٺي شيءِ روزي ڪري ڏني تنهن مان کائو ۽ جيڪڏهن اوهين خاص الله جي عبادت ڪندا آهيو تر سندس نعمتن جو شڪرانو ڪريو (۱۱۴). مثل ڍور ۽ رت ۽ سوئر جو ماس ۽ جنهن شيءِ کي الله جي نالي کان سواءِ بشي جي نالي سان سڏيو وڃي تنهن کان سواءِ ٻيو (ڪجھ بہ) اوهان تي حرامر نہ ڪياڻين، پوءِ جيڪو نڪي بي فرماني ڪندڙ ۽ ز ڪي حد کان لنگهندڙ تي لاچار ٿئي (۽ کائي) تر بيشڪ الله بخشنهار مهربان آهي (١١٥). ۽ جن شين کي اوهان جون زبانون ڪوڙ سان بيان ڪنديون آهن تن لاءِ (هن ڪري؛ نہ چئو تہ هيءَ حلال آهي ۽ هيءَ حرام آهي تہ اللہ تي ڪوڙو ٺاھ ٺاهيو۔ ڇو تر جيڪي اللہ تي ڪوڙو ٺاھ ٺاهيندا آهن سي (ڪڏهن) نر ڇٽندا (١١٦). ۽ هيءَ (حياتي) ٿوري موڙي آهي ۽ اُنهن لاءِ آخرت ۾ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (١١٧). ۽ جيڪي تو تي هن کان اڳ بيان ڪيوسون سو يھودين تي حرام ڪيو هوسون, ۽ اسان مٿين ظلمر نہ ڪيو پر (هو) پاڻ تي ظلم كندا هئا (١١٨).

تُعَرَانَ رَبِّكَ لِكَنْ مُنْ عَمِلُواالسُّوُّءَ بِحَمَالَةِ تُحَتَّا بُوُ امِنْ } بَعُدِ ذٰلِكَ وَأَصْلَعُوا إِنَّ رَبِّكِ مِنْ بَعْنِ هَالْغَفُورُرَّحِيمٌ ﴿ انَ ايْرِهِيْمَكَانَ أُمَّةً قَانِتًا يَلْهِ جَنْمُنَّا وَلَمُ يَكُمُ مِنَ الْمُثُوكِيْنَ شَاكِرًا لِإِنْغُيهِ إِيْمَتِيلِهُ وَهَمَامِهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيْمِ@وَالتَيْنَهُ فِي الدُّنْيَاحَسَنَةً وَلِتَهُ فِي الْاَخِرَةِ لِمِنَ الصّْلِحِيْنَ ۞تُمَّ ٱوْحَيْنَاۤ إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعُ مِلَّةَ إِبْرُهِيُمَ حَنْيُفًاۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِدُرَ ﴿ إِنَّهَا جُعِلَ السَّيْتُ عَلَى الَّذَنَّ اخْتَلَفُوْافِيهِ وَإِنَّ رَبِّكَ لَيَحُكُوْ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيلَمَةِ فِيْمَا كَانُو اللهِ عَنْتَلِفُونَ ﴿ أَدُحُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمُؤْعِظُةِ الْعُسَنَةِ وَجَادٍ لَهُمُ بِالَّتِيْ هِيَ آحْسَنُ إِنَّ رَتِّكَ هُوَاعُلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَاعُلَمُ بِإِلْنُهُمَّارِينٌ ۖ وَإِنْ عَاقَيْنَةُ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَاعُوقِتْةُ بِهِ * وَ لَينَ صَبَرْتُمُرُلُهُوَ خَبُرُ"لِلصِّبِرِينَ@وَاصْبِرُومَاصَبُرُكُ إِلَّا بِاللهِ وَ لَاتَحْزَنُ عَلَيْهُمُ وَلَا تَكُ نِنْ ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ® إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَّالَّذِينَ هُوْمُحُسِنُونَ

ربسا ۱۴ النحل ۱۹

وري جن بي سمجهائي سان بڇڙا ڪر ڪيا وري اُن کان يوءِ توبھ ڪيائون ۽ پاڻ سڌاريائون تن لاءِ تنهنجو پالڻهار اُن (توبهہ) کان پوءِ بلڪل ضرور بخشهار مهربان آهي (١١٩). ابراهيم هڪ طرفو ٿيل الله جي عبادت كندرٌ امامر هو ۽ مشركن مان نه هو (١٢٠). الله جي نعمتن جو شكر كندرٌ هـو_ (الله) كيس حجُّورو كيو ۽ سدّي واٽ ڏانهن هدايت ڪيائينس (١٢١). ۽ دنيا ۾ کيس چڱائي ڏني سون۔ ۽ بيشڪ اُهو آخرت مِ يلارن مان آهي (١٢٢). (اي پيغمبر! أن كان) پوءِ تو ڏانهن وحي ڪيوسون تر هڪ مُهاڙي ابراهيمر جي دين جي تابعداري ڪر۔ ۽ ابراهيمر مشركن مان نه هو (۱۲۳). جن چنچر بابت تكرار كيو تن كان سواء ٻين تي اُن (جي تعظيم) جو حڪم لازم نہ ڪيو ويو۔ ۽ بيشڪ تنهنجو پالشهار قيامت جي ڏينهن سندن وچ ۾ انهيءَ جو ضرور نبيرو ڪندو جنهن ۾ تڪرار ڪندا آهن (١٢٣). (اي پيغمبر!) حڪمت ۽ سهڻي نصيحت سان پنهنجي پالڻهار جي واٽ ڏانهن (ماڻهن کي) دعوت ڏي ۽ سهڻي نموني ساڻن بحث ڪر۔ ڇو تہ جيڪو اللہ جي واٽ کان گمراھ ٿيو تنهن کي تنهنجو پالڻهار وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي ۽ اُهو هدايت وارن کي (بـ) وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي (١٢٥). ۽ جيڪڏهن (ڪافرن کان) بدلو وٺو تہ جيترو ايذايا ويا هجو اوترو أنهن كي ايذايو۔ ۽ جيڪڏهن اوهين صبر ڪريو تر آهو صابرن لاءِ يلو آهي (١٢٦). ۽ (اي پيغمبر!) صبر ڪر ۽ تنهنجو صبر الله جي توفيق سان ئي آهي ۽ جيڪو فريب ڪندا آهن تنهن بابت نڪي مٿن ڏک ڪر ۽ نڪي تنگ دل ٿيءُ (١٢٧). پڪ جيڪي پرهيزگاري ڪندڙ آهن ۽ جيڪي ڀلارا آهن تن سان الله گڏ آهي (١٢٨). اُ

所述問題物 حرابتُه الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ن سُيُحٰنَ الَّذِي آسُرٰي بِعَبْدِ بِهِ لَيُلَّامِينَ الْمُسْجِدِ الْعُوَامِ إِلَى الْمُسْجِدِ الْأَصْمَا الَّذِي لِكُنَّا حُولُهُ لِنُويَةُ مِنْ البيِّنَا أَيَّتَهُ هُوَ السِّيمِيْعُ الْبَصِيْرُ وَالْيَبْنَامُوْسَى الْكِتْبَ وَ جَعَلْنَهُ هُدًى لِيَبِنَي إِسُرَاءِ بْلَ ٱلْاِتَتَيِّنْ وَامِنُ دُونِ وَكِيَالْاَ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلُنَا مَعَ نُوْجٍ إِنَّهُ كَانَ عَبُمَّا اشَكُوْرًا ⊙ وَقَفَيْنَ اَلِي بَنِي َالْمُرَاءِيُلُ فِي الْكِتْبِ لَتُغْمِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعُلْنَّ عُلُوًّا لِيَهِيرًا ۞ يَاذَاجَاءً وَعُدُ أُولِهُمَا بِعَثْنَا عَلَنُكُوْ عِبَادًا لَكَنَّا أُولِيُ يَأْسِ شَدِيْدٍ فَعَاسُوُ اخِلْلَ الدِّيَارِ فَ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُوْ لَأَنْ تُوَّرُدُنّا لَكُوُ الْكُرَّةُ عَلَيْهُمُ وَآمُكَادُنِكُمُ بِأَمُوالِ قَرَيَنِينَ وَجَعَلْنَكُمُ ٱكْثُرَ نَفِيْرًا ۞ إِنُ آحْسَنْتُو آحْسَنْتُو لِاَنْفُسِكُو مَعُ وَإِنْ آسَأَتُو فَلَهَا ﴿ فَإِذَا جَآءُ وَعُدُ الْأِخِرَةِ لِيَنْكُو مُواوُجُوهَ كُمُ وَلِيَدُ خُلُوا الْمُسَعِدِينَكُمَادَخَكُوْهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَّلِيُتَبِّرُوْامًا عَكُوَاتَتُمُيرًا⊙

سورة بني اسرائيل مڪي آهي ۽ هي هڪ سؤ يارهن آيتون ۽ پارهن رڪوع آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

أهو (الله) پاڪ آهي جنهن پنهنجي ٻانهي (محمد ﷺ) کي هڪڙي رات (جي اندر) تعظيم واريءَ مسجد (حرام) مان, أنهيءَ مسجد اقصلي تائين, جنهن جي چوڌاري برڪت رکي سون, هن لاءِ سير ڪرايو تر کيس پنهنجيون نشانيون ڏيکاريون۔ بيشڪ اُهوئي پـڏندڙ ڏسندڙ آهي (١١). ۽ موسىٰ کي ڪتاب (توريت) ڏنوسون ۽ اُن کي بني اسرائيلن لاءِ هدايت ڪرڻ وارو ڪيوسون (۽ چيوسون) تہ مون (الله) کان سواءِ (بيو) ڪو يرجهلو نہ ولو (٢). اي (أن قومر جو) اولاد! جن كي نوح سان گڏ (ٻيڙيءَ ۾) چاڙهيوسون۔ بيشڪ اُهو شاڪر ٻانهو هو (٣). ۽ بني اسرائيلن ڏانهن (سندن) کتاب پر اهی حکم) موکلبوسون تر اوهین ملک پر به پیرا ضرور فساد ڪندؤ ۽ اوهين ضرور وڏي سرڪشي ڪندؤ (۴). پوءِ جڏهن بنهين مان پهريون انجامر (فساد جو) ايندو (تڏهن) اوهان تي پنهنجا ڏاڍا سورهيہ ٻانھا کڙا ڪندا سون جي شھرن جي وچ ۾ ڪاھي پوندا۔ ۽ اھو انجام (پورو) ٿيڻو آهي (٥). وري اوهان کي هڪ ڀيرو مٿن غلبو ڏينداسون ۽ مال ۽ اولاد سان اوهان کي (لڳو لڳ) وڌائينداسون ۽ اوهان جي لشڪر كي ودّائينداسون (٦). جيكڏهن اوهين چگائي كندؤ ته (اُها) پاڻ لاءِ چگائي ڪندؤ ۽ جيڪڏهن اوهين بڇڙائي ڪندؤ تہ پاڻ لاءِ۔ پوءِ جڏهن بيو انجام (فساد جو) پهچندو تر بيا اوهان جا منهن اُرها ڪندا ۽ اهڙي طرح مسجد ۾ گهڙندا جهڙي طرح اُن ۾ پهريون ڀيرو گهڙيا هئا ۽ جنهن تي غالب تيندا تنهن كي چكي طرح أجاريندا (٧).

عَلَى رَثُكُوْ آنُ رُحَمَّكُوْ وَإِنْ عُدُنَّةُ عُدُنَا وَجَعَلْنَاجَهَلَّمُ لِلْكُفِيْنَ حَصِيْرُادِ إِنَّ هٰذَا الْقُوانَ يَهْدِي لِلَّذِي هِيَ اتَّوَمُ وَ يُبَيِّرُ الْمُؤْمِنِيْنَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الطّلِحْتِ آنَ لَهُمُ أَجُرُاكِمِيرًا الْ وَّأَنَّ الَّذِينَ لَا يُوْمِنُونَ بِالْأِخِرَةِ ٱعْتَدُنَا لَهُوْعَذَا بَالِيُمَارَّ وَيَيْهُ وُالْإِنْمَانُ بِإِلْثَيْرِ وُعَاذُهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْمَانُ عَجُولًا وَجَعُلْنَا ٱلَّيْلِ وَالنَّهَ أَرَالِيَتَانِي فَمَحَوْنَا أَيَّةَ ٱلَّيْلِ وَجَعَلْنَاۤ آيَةً النَّهَارِمُنْصِرَةٌ لِنَيْنَتُغُواْ فَضُلَّامِينَ رَّبُّكُو وَلِتَعْلَمُوْاعَدَدَ السِّينِينَ وَالْحِسَابُ وَكُلَّ شَيٌّ فَصَّلْنَاهُ تَعْضِلُكُ وَكُلَّ انْسَانِ ٱلْزَمْنَاهُ ظَيْرِهُ فِي عُنُقِةٍ وَنُغُرِجُ لَهُ يُومَ الْقِلِمَ الْإِكْتِيا اللَّهُ مُنْشُورًا ﴿ ۪ۊٞڒؙٳڬؾ۬ؠڬ°ػڡ۬ؠڹؘڡؙڛڬٲڵؽۊؘڡڒۼڵؽڬڂڛؽێڷڞ؈ؘٳۿؾڵؽ؋ٳؙػٞٲ يَهُتَكِي ُ لِنَفْسِهُ وَمَنْ ضَلَّ فَاتَمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ ۗ <u>ڐۣۯ۫ۯ</u>ٳؙڂٛۯؿ۠ۏػٵڴؙ۠۠ؾؙٲڡؙڡٙ<u>ڒٙ</u>ٚؠؠؙؽڂؿٝؠؘڹڡٛػؘؽڛٛۅڰۅٳۮٙٲٲۯۮؽٵۧ إِنْ تُقُلِكَ قُرْبَةً أَمَرْنَا مُثْرَفِهُا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَكَ مَّرُنْهَا تَكُمْ مِيرًا ﴿ وَكُوْ اَهْ لَكُنْ الْمِنَ الْقُرُونِ مِنْ ا بَعْدِ نُوْيِح "وَكَعْلى بِرَيِّكَ بِنُ نُوْبِ عِبَادِم خِيْبِرُابَصِيُرُا[®]

(چيو ويو تر) اوهان جو پالڻهار ويجهوئي اوهان تي ٻاجھ ڪندو, ۽ جيڪڏهن اوهين (ٽيون پيرو) ڦرندؤ تر اسين ۾ (سزا ڏيڻ ڏانهن) ڦرنداسون۔ ۽ ڪافرن لاءِ دوزخ کي قيد خانو مقرر ڪيوسون (٨). هيءُ قرآن اُنهيءَ (واٽ) ڏانهن رستو ڏيکاريندو آهي جيڪا ڏاڍي سڌي آهي ۽ اُنهن مؤمنن کي خوشخبري ڏيندو آهي جيڪي چڱا ڪر ڪندا آهن تر انهن لاءِ بلڪل وڏو اَجر آهي (٩). ۽ جيڪي آخرت کي نہ مڃيندا آهن تن لاءِ بلڪل ذَّكُونْيَندرَّ عَدَابَ تيار كيو أتنون (١٠). ۽ انسان برائيءَ كي (اهڙو) گهرندو آهی جهڙو پلائيءَ کي سندس گهرڻ هوندو آهي۔ ۽ انسان جلد باز آهي (١١١). ۽ رات ۽ ڏينهن کي ٻہ نشانيون ڪيون سون پوءِ رات جي نشاني کي ميٽايوسون ۽ ڏينهن جي نشاني کي هن لاءِ روشن ڪيوسون تر پنهنجي پالڻهار جو فضل ڳوليو ۽ (پڻ هن لاءِ) تـ اوهين سالن جو ڳاڻاٽو ۽ حساب ڄاڻو۔ ۽ هر هڪ شيءِ جو تفصيلي بيان ڪيوسون (١٢). ۽ هر ماڻهو جي ڳچيءَ ۾ سندس عمل نامو ٻڏوسون۔ ۽ قيامت جي ڏينهن هڪ كتاب أنهي لاءِ كدنداسون جو أن كي كليل ملندو (١٣). (چيو ويندس تُر) پُنهنجو ڪتاب پڙه۔ اڄ تنهنجو نفس ئي توتي حساب وئندڙ ڪافي آهي (١٤). جيڪو هدايت وارو ٿيو اهو رڳو پاڻ لاءِ ئي هدايت وارو ٿيو ۽ جيڪو پُلو (گمراھ ٿيو) سو رڳو پاڻ لاءِ پُلندو۔ ۽ ڪو بار کٹندڙ ٻئي ڪنھن جو بار نہ کٹندو۔ ۽ اسين ايستائين عذاب ڪندڙ نہ آهيون جيستائين ڪنهن پيغمبر کي (نـ) موڪليون (١٥). ۽ جڏهن اسين ڪنهن ڳوٺ کي ناس ڪرڻ گهرندا آهيون (تڏهن) اُنهن مان آسودن کي (پيغمبرن جي معرفت پنهنجي عبادت جو) حڪمر ڪندا آهيون پوءِ منجهس نافرماني كندا آهن تنهن كري مسَّس عذاب لازم تيندو آهي پوءِ چگي طرح اُن جي پاڙ پٽيندا آهيون (١٦). ۽ ڪيترائي جهانن مان نوح کان پوءِ ناس ڪياسون۔ ۽ تنهنجو پالڻهار پنهنجن ٻانهن جي گناهن جي خبر رکندڙ ڏسندڙ ڪافي آهي (١٧).

مَنْ كَانَ رُدُكُ الْعَاجِلَةَ عَتِلْنَاكَهُ فِيهَامَا نَشَأَ وُلِمَنْ ثُرِيْكُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّهُ يُصِّلُّهَا مَنْ مُومًا مِّنْ مُورًا مِّنْ كُورًا فَوَمَنْ آزَا دَالَّاخِ وَوَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَمُؤُمِنُ فَأُولَٰلِكَ كَانَ سَعْيُاهُمْ مَّتْكُورُا®كُلَّا يَٰكُأَهُوُلَا وَلَهُوُلُاهِمِنْ عَطالَءٍ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطاءُ رَبِكَ عَظُورًا۞أُنظُر كَيَفَ فَضَّلْنَابَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضِ وَلَلْاخِرَةُ الْدِيرُدُرِخِتِ ۖ وَاكْبَرُتَكُضِيْلًا لِاتَّعِبْلُ مَعَ اللهِ إِللَّمَا اخْرَفَتَقُعُكَ مَنْ مُوْمًا تَّغَنْ وُلَّا وَقَضٰى رَبُّكِ ٱڰڒٙۼؠؙۮؙۏٞٳٳڰٚٳؾٳٷۅؘۑاڶۉٳڸۮؠ۫ڹٳڝ۫ٵؽٵٝٳؾۜٳؽڵۼۜؾؘڝؚڹ۫ۮڬؖٵڵڮڹڒ اَحَدُهُمَا اَوْكِلْهُمَا فَكَاتَقُلُ لَهُمَا أَنِّ وَلاَتَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قُولًا ڲڔؽؠٵۜڰٳڂ۬ڣڞؙڮٵؘڿڹٵڂٳڶڎ۠<u>ڷۣڡڹ</u>ؘٳڵڒٛۼۊۘۊؙڰ۫ڷڗۜێٳۯڿۿؙ كَارَتِيلِنَ صَغِيْرًا ﴿ رَبُّكُوا عَلَوُ عَافِي نُفُوْسِكُمْ ۚ إِنْ تَكُونُوا صَاحِمُنَ فَاتَهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿ وَابِ ذَا الْقُرُ فِي حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّيْمِلِ وَلَائْتُكَ زُبِّيُهُ نِيِّكُ إِلَّاكُ الْمُئِيِّدِينَ كَانُؤُلَاخُوانَ الثَّيْطِينُ وَكَانَ الشَّيْطِنُ لِرَيَّ ، كَفُورًا ®وَإِمَّالْعُوضَ عَنْهُمُ الْيَعَآءُ ۯ؞ؙؠؘۊ۪ؠڹۧ؞ؙڒؠۜػؘؾۯؙڿؙۅۿٲڡؘڡؙؙڷڰۿؗ؞ۊ۫ٳٝڒۺٙؽٮ۠ۏڒٳ۞ۅڵٳۼٙۼڡڵۑؘۮڬ غَلْدُلَةً إِلْ عُنُقِكَ وَلِاتَكُهُ طُهَا كُلَّ الْسُطِ فَتَقَعُدُ مَا وَمَا تَحْيُورُاكِ

جيڪو دنيا (جي آسودگي) گهرندو آهي تنهن کي منجهس جيڪي گهرندا آهيون سو جلد ّڏيندا آهيون, جنهن لاءِ گهرندا آهيون (تنهن کي ڏيندا آهيون) وري اُن لاءِ دوزخ مقرر ڪيوسون, جنهن ۾ (هو) خوار (۽) تڙبل ٿي گهڙندو (١٨). ۽ جنهن آخرت گهري ۽ اُن لاءِ چڱي ڪوشش ڪئي ۽ اهوّ مؤمن (بر) هجي سي آهي آهن جن جي ڪوشش قبول ٿيل آهي (١٩). هِن ٿوليءَ جي ۽ هَن ٽوليءَ جي هر هڪ کي تنهنجي پالڻهار جي بخشش مَان لڳو لڳ ڏيون ٿا ۽ تنهنجي رب جي ڏات ڪا روڪيل نہ آهي (٢٠). ڏس ته اُنهن مان هڪڙن کي ٻين کان (دنيا منجھ رزق ۽ مرتبي ۾) ڪهڙي طرح ڀلو ڪيو اُٿئون ۽ آخرت تر درجن جي ڪري بلڪل وڏي ۽ مان ڏيڻ ڪري بلڪل وڌيڪ آهي (٢١). (اي انسان تون) الله سان ٻيو ڪو معبود مقرر نہ ڪر نہ تہ پشيمان (۽) خوار ٿي وهندين (٢٢). ۽ تنهنجي پالڻهار حڪم ڪيو آهي تہ اُن کان سواءِ ٻئي ڪنهن جي عبادت نہ كريو ۽ ماءً بيءُ سان نيكي كريو جيكڏهن بنهي مان كو هكڙو تنهنجي آڏو ٻدائي کي پهچي يا ٻئي تر کين تون اُف (بَر) نر چئج ۽ نڪي کين جهڻڪج ۽ ساڻن چڱي ڳالھ (ادب واري) ڳالهائج (٢٣). ۽ اُنهن لاءِ عاجزي جون ٻانھون نرميءَ مان هيٺاهيون ڪج ۽ چڻج تر اي منھنجا پالڻهار! أنهن تي (اُهڙي طرح) ٻاجھ ڪر جهڙي طرح مون کي تنڍپڻ ۾ پاليائون ٿي (٢۴). جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو اوهان جو پالڻهار چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي۔ جيڪڏهن اوهين سڌريل هوندؤ (تر بخشيندو) ڇو تر الله توبه كندڙن كي بخشتهار آهي (٢٥). ۽ مائٽي وارن ۽ مسكينن كي ۽ مسافرن کي سندن حق ڏي ۽ اڍنگآئي سان اجايو نہ وڃاءِ (٢٦). ڇو تر اَجَايُو وَجِائِينَدُرُّ شَيْطَانِنَ جَا يِائرُ آهن ۽ شيطان پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪندڙ آهي (٢٧). ۽ جيڪڏهن تون (ان رزق جي آڻ هوند ڪري) اُنهنَ کان منھن موڙين، جنھن رزق جي ملڻ جي پنھنجي پالڻھار کان اُميد رکين ٿو تہ (کين جھڻڪي نہ موٽاءِ بلڪ) سائنن مٺي ڳالھ ڳالھاءِ (٢٨). ۽ نڪي پنهنجي هٿ کي (بخل مان) پنهنجي ڳچي ۾ بند ڪر ۽ نڪي آهو سارو کولي ڇڏ جو پوءِ ملامت ڪيل (۽) پشيمان ٿي ويهي رهين (٢٩).

اتَّ رَتَكَ مَيْمُطُ الرِّزْقَ لِمِنْ تَشَأَءُ وَيَقَيْدُ رُلِنَّهُ كَانَ بِعِبَ دِمِ ڿؠؽؙڗٳڵۻؿڗؖٳ[۞]ۅٙڵٳٮۜڡؙٞؾؙڵۏٛٳٲٷڵٳڎڴۄ۫ڂؿ۫ؽۿٙٳڡؙڵٳؾ۠ۼؙؽؙ؆ٛۯ۠ۊ۫ڰؙؠؙ ۅٙٳؾٚٳڴؙڎٝٳڹۜۊؘؾؙڷۿؙڎ؏ٵؽڿڟٲڲؽڗؙ۞ۅٙڶٳؾؘڨٛڔؙۘۏٳٳڵڗٚڹۤٳؾٞۿػٳڹ فَاحِشَةً وْسَاءْ بَيِيلُا ﴿ وَلا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدُّ جَعَلْمُنَا لِوَلِيَّهِ سُلْطُنَا فَكُونُسُرِفُ قِي الْقَتَلِ النَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ®وَلاَتَقْرَبُوْ امَالَ الْيَتِيْوِ الْآبِالَّتِي هِيَ ٱحْسَنُ عَتِّي يَبْلُغُ ٱشْكَاهُ وَٱوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولُاهِ وَأَوْفُوا الْكُمْلُ إِذَا كِلْتُهُ وَزِنُوا بِالْقَيْطَاسِ الْمُسْتَقِيَّهُ * ذلِكَ خَيْرٌوًا حُسَنُ تَاوُيْلُا وَلِائِقَفُ مَالَيْسَ لِكَ بِهِ عِلْمُرُّانَ السَّمْعَ وَالْبَصَرَوَالْفُؤَادَكُلُّ أُولِيكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولً ۞ وَلاَ تَمُشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا أَيَّكَ لَنْ تَغُونَي الْأَرْضَ وَلَنْ تَبَكُغُ إِلْحِيَالَ ڟؙۅٝڵڙ۞ڴؙڷؙڎ۬ٳػؘػٲڹؘڛؾٮؙٛۼۼٮ۫ۮڒۑڮۜڡؘۜڴۯؗۅٛۿٵؖڎ۬ٳڬۄؠؠۜٲ أوثخى إكيك رتبك من الجكمة وكاتجعل مع الله إلها الخر فَتُلْقَى فِي جَهَنْهُمَلُوْمًا مَّنْ حُوْرًا ۞ أَفَأَصْفَكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَينِينَ وَ اتَّخَذَكِمِنَ الْمَكَيْكَةِ إِنَاكًا أَتَّكُمْ لَتَقُوْلُونَ قَوْلًاعَظِيْمًا ﴿

تنهنجو پالڻهار جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن جي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ گهٽ بہ ڪندو آهي۔ ڇو تہ اُهو پنهنجن ٻانهن جي خبر رکندڙ ڏسندڙ آهي (٣٠). ۽ پنهنجن ٻارن کي سڃائي جي ڊپ کان نر ڪهو۔ اسين کين ۽ آخود) اوهان کي روزي ڏيندا آهيون۔ بيشڪ اُنهن کي ڪهڻ وڏو ڏوه آهي (٣١). ۽ زنا کي ويجها نہ وجو ڇو تہ اُها بي حيائي آهي ۽ اُها واٽ بڇڙي آهي (٣٢). ۽ اهڙي شخص کي نہ ڪهو جنهن جو (شرعي) حق کان سواءِ ڪهڻ الله حرام ڪيو آهي۔ ۽ جيڪو ناحق ماريو وڃي تنهن جي وارث کي اقصاص جو) احتيار ڏنوسون پوءِ جڳائي تہ مارڻ ۾ (پاڻؤن بدلو وٺيا زيادتي نہ ڪري۔ چــو تہ اُهــو (قصاص وٺڻ ۾) مـدد ڏنــل ٿيــو آهي (٣٣). ۽ نڪي ڪنهن ڇوري ٻار جي مال کي چڱي (نيت) کان سواءِ ويجها وجو جيستائين هو بلوغت کي پهچي ۽ (پنهنجو) انجامر پاڙيو, ڇو تر انجام جي بابت بلڪل پڇا ٿيندي (٣٤). ۽ جڏهن ماڻ ڀريو تڏهن پورو ڀريو ۽ سنٿين ترازي سان توريو۔ اها (پوري ماپ ۽ تور) ڀلي ۽ عاقبت جي ڪري بلڪل چڱي آهي (٣٥). ۽ (اي ٻانها!) جنهن شيءِ جي توکي ڪا سُڏ نہ آهي تنهن جي پويان نہ لڳ۔ ڇو تہ ڪن ۽ اک ۽ دل انهن سيني (عضون) کان اُنهي بابت بلڪل پڇا ٿيندي (٣٦). ۽ زمين ۾ (تون) اُڪڙ ڪري نہ گھمر، ڇو تہ تون نڪي زمين کي چيري سگھندين ۽ نڪي ڊيگھ ۾ جبل اجي چوٽي) کي پهچي سگهندين (٣٧). انهن سيني (عادتن) جي بَجْرَائي تنهنجي پالڻهَار وٽ ناپسند آهي (٣٨). اِهي حڪم انهن مان آهن جيڪي تنهنجي پالڻهار توڏانهن حڪمت منجهان وحي ڪيا آهن۔ ۽ اللہ سان ٻيو ڪو معبود مقرر نہ ڪر نہ تہ تون خوار (۽) تڙيل ٿي دوزخ پر وڌو ويندين (٣٩). (اي مشركؤ!) اوهان جي پالڻهار اوهان كي پٽن لاءِ چونڊيو ۽ (پاڻ) ملائڪن کي (پنهنجون) ڌيئر ڪري ورتائين ڇا؟ بيشڪ اوهين هيءَ وڏي ڳالھ ڪندا آهي (۴٠).

وَلَقَدُ صَرَّفُنَا فِي لِمِنَ الْقُوْالِ لِيَذَّكُّوُواْوَكَا يَزِيدُ هُمُ إِلَّانْفُورًا ۗقُلُ لَوْكَانَ مَعَهُ إِلَهُهُ كُمَا نَقُوْلُونَ إِذَالُانِبَعُوْ اللَّهِ عِنْ الْعُرْشِ سِينُيلُ سُبُعْنَهُ وَتَعْلِمَ عَلَاقَةُ لُونَ عُلُوًّا كِنْرًا هِشَيْتِهُ لَهُ التَّهٰوِيُ السَّيْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فَيُهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْعً إِلَّا لِيُسْبَحُ بِعَمْدِهِ وَلِكِنَّ لَا فَقَهُوْنَ تَسْبِيحَهُمُ اللَّهُ كَانَ جِلِمًا عَفُوْرًا هُولِذَاقَراتَ الْقُرْانَ جَعَلْنَابَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ لَائِؤُمِنُوْنَ بِالْاِخْرَةِ حِايَامَتُمُثُورًا ﴿ وَّجَعَلْنَاعَلَ قُلُوْبِهِمُ آكِنَّةً أَنْ يَّفَقُونُهُ وَ فَأَذَانِهِمُ وَقُوا وَإِذَا ذُكُرِيتَ رَبِّكَ فِي الْقُرُ الى وَحْدَاهُ وَلِوَاعَلَ أَدْبَا رِهِمْ نُفُورًا ﴿ فَنُونُ اَعْلُوبُهِمَا يَسْتَهَعُونَ بِهَ إِذْ يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَ وَإِذْ هُوْمَنَجُونَ اِذْ يَقُولُ الطِّلِدُونَ إِنَّ تَتَبَعُونَ الْارَجُلُامَةُ عُورًا۞ٱنْظُرْكُفَ ضَرَنُوا لَكَ ٱلْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَاسَنَّطِمْعُونَ سَبِيلًا وَقَالُوْاءَ إِذَا أَكْتَا عِظَامًا وَّرُفَاتًاءَ إِنَّالَمِنْعُوثُونَ خَلْقًا حَدِيْدً (فَأَلَّ كُونُوْ الْحِارَةُ ٲۅؙؖڝٙڔؽؖؠٵؗۜؖۿٲۅ۫ڂٛڵڡۧٵڝؖٵڲڹۯؙۏؿ۬ڞۮۏڔڬۏٞڣٚڝؽڠؙۅؙڶۅؽڡ<u>ڽ</u> يُعِيُكُنَا قُلُ الَّذِي فَطَرَكُمُ ٱوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيْنُغِضُونَ الْمُكَ سَهُو وَيَقُولُونَ مَنْيَ هُوَ قُلُ عَلَيْ إِنْ يُكُونَ قُرِيبًا ﴿

۽ بيشڪ هن قرآن ۾ هن لاءِ وري وري سمجهايوسون تر نصيحت وٺن ۽ اُهو اُنهن بابت نــفرت ڪـرڻ کــان سـواءِ (ٻـيو ڪــجـهـ) ڪــين ٿــو وڌائي (۴۱). (اي پيغمبر) چؤ تر جيڪڏهن ساڻس ٻيا معبود جهڙي طرح چوندا آهن (تهـڙي طـرح) هجن هـا ته أهي أنهيءَ دمر عرش جي مالڪ ڏانھن (جنگ جي) واٽ طلبين ها (۴۲). اُهو پاڪ آهي ۽ جيڪي چوندا آهن تنهن کان گهڻو مٿاهون آهي (۴۳). ست آسمان ۽ زمين ۽ جيڪي منجهن آهن سي اُن جي پاڪاڻي بيان ڪندا آهن_ ۽ ڪا (بہ) شيءِ اهڙي نُر آهي جا سندس ساراه سان گڏ پاڪائي بيان نہ ڪندي هجي پر (اوهين) سندن تسبيح نر سمجهندا آهيو۔ بيشڪ اُهو بردبار بخشٹهار آهي (۴۴). ۽ جڏهن (تونَ) قرآن پڙهندو آهين (تڏهن) تنهنجي وچ ۾ ۽ جيڪي آخرت کي نہ مڃيندا آهن تن جي وچ ۾ (اسين) لڪل پردو ڪندا آهيون (۴۰). ۽ اُن جي سمجهڻ کان سندين دلين تي پردو ۽ سندن ڪنن ۾ گهٻرائي وجهنداً آهيون. ۽ جڏهن پنهنجي هڪڙي پالڻهار کي قرآن ۾ ياد ڪرين ٿو تڏهن نفرت ڪندي پنهنجي پٺين (پر پوءِ) تي موٽندا آهن (۴٦). (اي پيغمبر!) جنهن مهل توڏانهن ڪن ڏيئي جنهن (لٺوليءَ ڪرڻ جي ارادي) سان (قرآن کي) مِڏندا آهن ۽ جنهن مهل ڳجهيون صلاحون ڪندا آهن جڏهن ظالمر چوندا آهن ته (اوهين) رڳو جادو ڪيل مڙس جي تابعداري كربو تا (تنهن مهل سندين انهن ڳالهين کي) اسين چڱي طرح ڄاڻندا آهيون (۴۷). ڏس تہ تو لاءِ ڪهڙا مثال ڏيندا آهن! پوءِ گمراھ ٿيا تنهن ڪري سڏي واٽ لهي نہ سگهندا آهن (۴۸). ۽ چوندا آهن تہ جڏهن اسين (مري ڳري) هڏا ۽ ذرا ذرا ٿينداسين (تڏهن) اسين وري نوان بنجي ٱتنداسين ڇا؟ (۴۹). چؤ تر پهڻ ٿيو يا لوھ ٿيو (٥٠). يا پنهنجين دلين ۾ جيڪا (ٻي) وڏي خلق پانٽيندا آهيو (سا ٿيو تر بر اُٿندؤ), پوءِ سگهو ئي چوندا تر ڪير اسان کي وري جياريندو؟ چؤ تر جنھن اوهان کی پھريون ڀيرو پيدا ڪيو (اهو جياريندوَ), پوءِ توڏانهن پنهنجا ڪنڌ لوڏيندا ۽ چوندا تر اهو ڪڏهن ٿيندو؟ چؤ تر اُميد آهي تر سگهو ٿيڻو آهي (٥١).

يُلُعُوِّكُهُ فَتَسْتَحِيبُونَ عِمَدِهِ وَتَظُنُّونَ إِنَّ لَبُثُتُهُ إِلَّا قَلِيْلُوْهُوَقُلُ لِعِبَادِيْ بَقُوْلُواالَّةِ فِي آحْسَرُ ۚ إِنَّ الشَّيْطُ. ٱنْزَعُ بَيْنَهُمُوۡرُآنَ الثَّيْطُنَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُّوَّاتُبِيْنَا ®َرُبُّهُ ٱعْلَوْكُمُّ إِنْ تَشَا أَيُرُحَمُنُكُوْ أَوْلِنَ يَتَنَا لَعُنِّ بَكُوْ وَكَآ أَرْسَلُناكَ عَلَيْهِمْ وَكِيْلُا وَرَيُّكَ آعْلَهُ بِينَ فِي السَّمَاوِتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَكُ فَضَّلْنَا بَعْضَ التِّبيِّنَ عَلَى بَعْضِ وَالتِّينَا ۚ دَاؤِدَ زَنُوْرًا ﴿ قُلِ ادْعُواالَّذِيْنَ زَعْمُتُمُ مِّنُ دُوْنِهٖ فَلَايِمُلِكُوْنَ كَشَفَ الضَّرِّعَنُكُمُ وَلِاتَحُو يُلَّهُ اُولَلَكَ لَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَّى رَبِّمُ الْوَسِيلَةَ ٱيُّكُمُ ٱثْرِبُ وَيَرْجُونَ چُمتَهُ وَيَغَا فُوْنَ عَذَا لَهُ إِنَّ عَذَاكَ رَبِّكَ كَانَ هَنْدُورًا ۗ وَإِلَٰ مِّنْ قَرْيَةٍ إِلَّاغَنُ مُهْلِكُوهُا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيلَىٰةِ ٱوْمُعَذِّيُوهُاعَنَابًا شَدِيْنَا كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتْبِ مَسْطُورًا ﴿ وَمَامَنَعَنَا آنَ تُرُسِلَ بالألت الآآن كَنْ بَهِ الْأُوَّلُونَ وَاتَّمْنَا ثَكُوْ اللَّاعَةُ وُالنَّاقَةُ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوايِهَأُ وَمَانُوْسِلُ بِالْأَيْتِ اِلْاَتَخُويُفًا الْوَاذُقُلَنَالُكَ إِنَّ رَبِّكَ إَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَاجَعَلْنَا الرُّهُ يَا الَّيْقُ آرَيْنَكَ إِلَّافِتُنَاةً يُلكَّاسِ وَ الشَّجَرَةَ الْمَلْعُوْنَةَ فِي الْقُرْانِّ وَنُجَوِّفُهُمْ فَايْزِيدُهُمُ الْأَطْغَيَانَا لِكَبُرًا ©َ

جنهن ڏينهن الله اوهان کي سڏيندو (تنهن ڏينهن) اوهين سندس ساراھ ڪندي ورندي ڏيندؤ ۽ ڀانٽيندؤ تر ٿورڙو ئي وقت رهيا آهيو (٥٢). ۽ (اي پيغمبر!) منهنجن ٻانهن کي چؤ ته (هڪٻئي سان) بلڪل چڱي (ڳاله) چوندا رهن۔ ڇو تہ شيطان سندن وچ ۾ جهيڙو وجهندو آهي۔ بيشڪ شيطان ماڻهو جو پڌرو ويري آهي (٥٣). اُوهان جو پالڻهار اُوهانَ کي چڱي طرح ڄاڻندو آهي۔ جيڪڏهن وڻيس تہ اوهان تي ٻاجھ ڪُري يا جيڪڏهن وڻيس تر اوهان کي عذاب ڪري۔ ۽ اسان توکي مٿن وڪيل ڪري نہ موڪليو آهي (٥٤). ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو تنهنجو پالڻهار چڱي طرح ڄاڻندو آهي۔ ۽ بيشڪ هڪڙن نبين کي پين کان وڌيڪ ڪيوسون ۽ دائود کي زبور ڏنوسون (٥٥). (اي پيغمبر!) چؤ تہ الله کان سواءِ بين جن كي (الله جهرُّو) يانئيندا آهيو تن كي سڏيو پوءِ (اُهي) اوهان كان نڪي ڪنهن تڪليف لاهڻ جو ۽ نڪي ٽارڻ جو اُحتيار رکندا آهن (٥٦). هي (كافر خدا كان سواءِ) جن كي سڏيندا آهن سي پاڻ پنهنجي پالڻهار ڏانهن وسيلو ڳوليندا آهن تہ انهن مان ڪير ڏاڍو ويجهو آهي؟ ۽ سندس ٻاجھ جي اُميد رکندا آهن ۽ سندس عذاب کان ڊچندا آهن۔ ڇو تہ تنهنجي پالٹھار جو عذاب ڊڄڻ جهڙي شيءِ آهي (٥٧). ۽ ڪو بہ ڳُوٺ نہ آھي جنھن اجي رھڻ وارن) کي آسندن ٻڇڙن ڪرتوتن سبب) قيامت جي ڏينھن کان اڳ اسپن ناس ڪرڻ وارا نہ آھيون يا ان کي سخت سزا سان عَذَابِ (نر) دّيندڙ آهيون_ اهو حڪمر ڪتاب ۾ لکيل آهي (٥٨). ۽ اسان کي معجزن موڪلڻ کان اِنهي ڳالھ کان سواءِ ٻئي ڪنهن نہ رُڪيو جو اڳين (ماڻهن) اُنهن کي ڪوڙ ڄاتو هو۔ ۽ شمود (جي قوم ا کي ڏاچي معجزي لاءِ ڏني سون تہ اُن سان ظلمر ڪيائون۔ ۽ اسين رڳو ڊيُڄارڻُ لَاءِ معجَزاً موڪليندا آهيون (٥٩). ۽ (اي پيغمبر! ياد ڪر) جنهن مهل توكي چيوسون تر تنهنجي بالثهار ماڻهن جُو (پنهنجي قدرت سان) گهيرو ڪيو آهي۔ ۽ اسان توڭي جيڪو خواب ڏيکاريو سُو ۽ جو لعنت ڪيل (ٿوهر جو) وڻ قرآن ۾ بيان ڪيو ويو آهي سو ماڻهن جي آزمائش کان سواءِ نہ آھي۔ ۽ اسين جو کين ڊيڄاريندا آھيون سو کين وڏي شرارت کان سواءِ (بيو ڪجھ) نہ وڌائيندو آهي (٦٠).

وَاذْ قُلْنَا لِلْمَلَيْكَةِ اشْجُدُو اللَّادِمَ فَسَجَدُوْ الْآلِ إِلْيِيْسٌ قَالَ ءَٱسْغِيْدُلِينْ خَلَقُتَ طِينًا فَقَالَ آرَءَنتَكَ هِذَاالَّذِي كُرَّمْتَ عَلَيُّ لَينَ أَخُرُتُنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيمَةِ لَكُونَيْنِكُنَّ دُيِّرًا يُتَهَ إِلَّا قِليُلا®قَالَ اذْهَبُ فَنَنْ تَيعَكَ مِنْهُمُ فِأَنَّ جَهَنَّمُ جَزَّاؤُكُوۡ جَزَآءً مَّوْفُورًا ﴿ وَاسْتَفُوزُومَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْ تِكَ وَأَجُٰلِبُ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَحِلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمُوالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدُ هُوْ وَمَا يَعِدُ هُوُاللَّهُ يُطِنُ إِلَّاغُوْوُرُا ﴿إِنَّ عِبَادِي لَيْنَ لَكَ عَلَيْهِمُ مُلْطِنٌ وَكَفَىٰ بِرَيِّكَ وَكِيْلُا وَتَكُو الَّذِي يُرْجِيُ لَكُوُ الْفُلُكَ فِي الْمَحْرِ لِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُوُّ رَحِمْمًا ﴿ وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْيَحُرِضَكَّ مَنْ تَكُعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ فَلَتَا نَجُّكُو إِلَى الْيُرْاعُرَضْ تُورُوكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿ أَنَّا مُنْتُمُ أَنَّ تَخْسِفَ بِكُونِ عِلْنِكَ الْمُرَّاوِيُوْسِلَ عَلَيْكُمُ حَاصِيًا نُتُوَّ لِاتِّجِكُ وَالكُورُ وَكِيلًا اللَّهُ أَمْرًا مِنْ تَتُوانُ يُّعُمُكَكُو فِيهُ وَتَارَةً الْخُرِي فَكُوسِلَ عَلَيْكُو قَاصِفًا مِّنَ الرِّيْجِ فَيْغُوقَاكُو بِمَا لَهُمْ ثُوِّ ثُنَّةً لِانْجَدُ وْالْكُوْمَلِينَالِهِ بَيْمِعًا ﴿

۽ جڏهن ملائڪن کي چيو سون تہ آدم کي سجدو ڪريو پوءِ ابليس کان سواءِ (ہین) سجدو کیو (اہلیس) چیو تہ جنھن کی مٽیءَ مان پیدا کیتی تنهن کي ڇو سجدو ڪريان؟ (٦١). اوري ابليس) چيو تہ ڏس هيءُ جنهن کي تو مون تي شرف ڏنو جيڪڏهن مون کي قيامت جي ڏينهن تائين مهلت دیندین ت ئورژن کان سواءِ سندس (ہی) اولاد کی پاڑئون پنیندس (٦٢). (الله) چيو تر وچ پوءِ منجهانئن جن تنهنجي تابعداري ڪئي تن اوهان سيني جي سزا دورخ آهي (۽ اُها) بلڪل پوري سزا (آهي) (٦٣). ۽ منجهانشن جنهن کي (ڀُلائي) سگهين تنهن کي پنهنجي سڏ سان ڀُلاءِ ۽ پنهنجن سوارن ۽ پيادن سان مٿن چڙهائي ڪر ۽ سندن مال ۽ اولاد ۾ ڀائيواري ڪر ۽ کين انجامر ڏي۔ ۽ شيطان ٺڳي کان سواءِ کين ڪو دلاسو نہ ڏيندو آهي (٦٤). بيشڪ منهنجن ٻانهن تي توکي ڪا سگھ نہ آهي۔ ۽ تنهنجو پالڻهار نگهبان ڪافي آهي (٦٥). اوهان جو پالڻهار آهو آهي جيڪو آوهان لاءِ سمنڊ ۾ ٻيڙيون هن لاءِ هلائيندو آهي تر سندس روزي ڳوليو۔ بيشڪ اُهو اوهان تي ٻاجهارو آهي (٦٦). ۽ جڏهن اوهان کي درياءَ ۾ ڪا تڪليف پهچندي آهي تڏهن خاص اُن (الله) کان سواءِ ٻين جن کي اوهين سڏيندا آهيو سي وسري ويندا اٿوَ پوءِ جنهن مهل اوهان کي خشڪيءَ تي بچائيندو آهـي (تنهن مهل) منهن موڙيندا آهيو۔ ۽ انـــان ڏاڍو بـي شڪر آهي (٦٧). (اوهين) پاڻ کي خشڪيءَ جي ڪنهن پاسي ۾ ڳهائڻ کان يا پاڻ تي (پٿرن جي) طوفان اچڻ کان بي ڀوا ٿيا آهيو ڇا؟ وري اوهين پاڻ لاءِ كو واهرو نہ لھندؤ (٦٨). يا ٻئي ڀيري اُن (ساڳئي سمنڊ) ۾ موٽائڻ کان بي ڀوا ٿيا آهيو ڇا؟ پوءِ اوهان تي واءُ جو طوفان موڪلي پوءِ اوهان کي اوهان جي ڪفر سببان ٻوڙي وري اُنهي (ٻوڙڻ جي) ڪري پاڻ لاءِ اسان تي ڪو پيڇي ڪرڻ وارو نہ لهندؤ (٦٩).

وَلَقَتُ كُرَّمُنَا بَنِيَ ادْمَرُوحَمَلُناهُمْ فِي الْبِرَّوَالْبِحُرُ وَرَزَقُناهُمْ مِّرَ، الطَّلَّياتِ وَفَضَّلُنْهُو عَلَى كَنْ وَمِّيِّ مُ خَلَقُنَا تَقَضُلُا هَ وَهُ نَكُ مُحُواكُلُّ أَنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ قَمَنُ أَوْتِيَ كِتْبَهُ بِمَنْنِهِ فَأُولَٰلِكَ نَقْرُءُوْنَ كِتْنَهُمُوْ وَلَا يُظْلَمُوْنَ فَتِتْلُا وَمَنْ كَانَ فِي هُلْ إِيَّا عُمَى فَهُوَ فِي الْخِيرَةِ اَعْمَى وَاصَلُّ سِبْيلًا وَانْ كَادُوالْيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي كَا وَحَمُنَآ النَّكَ لِتَمْ نَتُرَى عَلِينَا غَنْرُهُ ۚ وَلِذَا الْأَتَّخَذُوْكَ خَلِيُكُ وَلَوْلَا آنُ تَبَتَىٰكَ لَقَكُ كِدُتَّ تَرُكُنُ الْفَاحُ شَيْئًا قَلِيُكُ إِذَّالَّاذَ قُنْكَ ضِعْفَ الْحَلُوقِ وَضِعُفَ الْمَمَانِ ثُقَّ لَاتَحَكُ لَكَ عَكَيْنَا نَصِيْرًا 9وَإِنْ كَادُوْ النَّسْتَعَةُ وْنَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُولُا مِنْهَا وَإِذَّا الْآئِلِيَتُونَ خِلْفَكَ إِلَّاقِلْيُلَا۞ مُنَّنَةً مَنْ قَدْ أَرْسُلْنَا قَمْلُكَ مِنْ رُّسُلِنَا وَلَا يَحَدُ لِسُنَّتِنَا تَحُوْلُكُ ۚ أَفِيهِ الصَّالِوَةُ لِكُ لُو لِيهِ الشَّبُسِ إلى خَسَقِ الَّذِلِ وَقُرْانَ الْفَجْرِ ّاِنَّ قُرْانَ الْفَجْرِكَانَ مَشُهُوْدًا @وَمِنَ الَّيْلِ فَتَجَمَّدُ بِهِ نَافِلَةٌ لَكَّ عَلَى أَنْ يَبْعَتَكَ ڒؿؙڮؘمَقَامًا تَعْمُوُدًا۞ؚوَقُلُ رَّتِ ٱدۡخِلۡفِي مُدُخَلَ صِدُنِي ۗ وَ ٱخْرِجْنِيُ غُوْبَجَ صِدُقِ وَاجْعَلْ لِيُ مِنْ لَكُ نُكَ سُلُطْنَا نَصِيْرًا⊙

۽ بيشڪ آدم جي اولاد کي شرف ڏنوسون ۽ کين خشڪيءَ ۽ سمنڊ ۾ (سوارين تي) کنيوسون ۽ کين سئين شين مان روزي ڏني سون ۽ جیکی خلقیاسون تن مان گهٹن کان کین زیادہ مان وارو كيوسون (٧٠). جنهن ڏينهن هر ڪنهن ٽوليءَ کي سندن اڳواڻ سان سڏينداسون, پوءِ جنھن کي سندس اعمال نامو سڄي هٿ ۾ ڏنو ويندو سي پنهنجو اعمال نامو پڙهندا ۽ تند جيترو بہ ظلم نہ ڪبن (٧١). ۽ جيڪو هن دنیا میر (حق سیماٹش کان) انڈو ٹیو سو آخرت میر (بر) انڈو (ہوندو) ۽ وات کان بنھ ڀُليل رهندو (٧٢). ۽ جيڪي تو ڏانهن (پنهنجن حڪمن جو) وحي ڪيوسون تنھن کان توکي ھن لاءِ دوکي ۾ وجھڻ لڳا ھٿا تہ تون اُن کان سواءِ ٻيو ڪو اسان تي ٺاھ ٺاهين ۽ اُنهي مهل توکي دوست بڻائين (٧٣). ۽ جيڪڏهن اسين توکي (پنهنجي ڳالھ تي) پختو نہ رکون ها تر ويجهو هو جو بيشڪ اُنهن ڏانهن ڪجھ ٿورو ئي لڙي پوين ها (٧۴). تر اتي جو اُتي حياتي جو ٻيڻو عذاب ۽ موت جو (بر) ٻيڻو عذاب توکي چکايون ها وري پاڻ لاءِ اسان تي ڪو مددگار نہ لھين ها (٧٥). ۽ (اي پيغمبر! مڪي جي ازمين مان سگهوڻي توکي هن لاءِ بيقرار ڪندا تر منجهانشس توكّي لذَّائين ۽ أنهيءَ مهل تــوكان پوءِ (پاڻ بـ) ٿورو وقــت رهـندا (٧٦). توَّكان اڳ جيڪّي پنهنجا پيغمبر موڪلياسون تن جي دستور موافق (جو سندن قـومن کين لڏآيـو تہ ناس ڪيو وَيُن) ۽ اسان جي دستور كي كا قير قار ز لهندين (٧٧). سج لڙي كان وئي رات جي اونداهيءَ تائين نماز پڙھ ۽ فجر جو قرآن (پڙھ)۔ بيشڪ فجر جو قرآن پڙھڻ مهل ملائڪ حاضر ٿين ٿا (٧٨). ۽ ڪجھ رات جو اُن (قرآن) سان تھجد پڙھ جو (إها) تو لاءِ وڌڪي عبادت آهي تنهنجو پالڻهار سگهوڻي توکي ساراهيل جاءِ (مقام محمود) ۾ آٿاريندو (٧٩). ۽ (اي پيغمبر!) چؤ تر اي منهنجا پالڻهار! مونکي (مديني ۾) سچائيءَ سان داخل ڪر ۽ (مڪي مان) مونکي سچائيءَ سانَ ٻاهر ڪي ۽ پــاَڻُ وٽان مــون لاءِ ڪــا قــوَت مدد ڏيندڙُ ڪر (٨٠).

وَقُلْ حَآءًالُحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ٥ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرُ إِن مَا هُوَيِشْفَأَءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْهُوْمِنِينَ ۚ وَلَا يَزِيْكُ الظُّلِيئِنَ إِلَّافِفَسَارًا ﴿ وَإِذَّا أَنْعَمَنَّا عَلَى الْإِنْسَانِ آعُرَضَ وَنَا السَّلِيئِينَ عِمَانِيهِ ۚ وَإِذَا مَسَّهُ السُّو كَانَ يَئُو سًا ﴿ قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِه ۚ فَرَيُّكُوْ أَعْلَمُ مِن هُوَ آهْ لَاي سَبِيلًا ﴿ وَيَسْتَلُونَكَ عَنِ الرُّوُحِ فِلِ الرُّوُمُ مِنْ آمُورَ بِنَ وَمَآأُوْتِيتُوْمِينَ الْعِلْمِ ٳؖڒۊؘٙڸؽؙڴ؈ۅؘڵؠۣڹ۫ۺؚؿؙٮٚٲڶٮؘۜۮؙۿؘڔۜؾؠٵڷؽؿٞٲۅؘٛڂؽێؖٳٛٲؽڮڎڠؙڠ لَا يَجِكُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلُاكُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنُ زَّيِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبَيْرًا ۞قُلُ لَإِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَّ اَنَ يَأْتُواْ بِمِثْلِ لِمِنَاالْقُرُ إِن لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْكَازَيَحُهُمُ لِبَعْضِ ظَهِيرًا ﴿ وَلَقَدُ صَرَّفَنَ الِلنَّاسِ فِي هٰذَا الْقُدُ إِن مِنْ كُلِّ مَثَيْلُ فَأَلِّيَ ٱكْثَرُالتَّاسِ إِلَّا كُفُوْرًا ۞وَقَالُوْالَنْ تُوْمِنَ لَكَ حَتِّي نَفَجُو لَنَامِنَ الْأَرْضِ يَنْتُوعُكُمْ أَوْتَكُونَ لَكَ حَنَّهَ أُمِّنْ نِّغِيْلِ وَعِنَبِ فَتُفَجِّرُ الْأَنْهُرَ خِلْلَهَا لَقَنْجِيُّرًا ۗ أَوْتُمُ قِطَالسَّمَاءَ كَمَازَعَمْتَ عَلَيْنَاكِمَقَااُوْتَأْتِيَ بِإِللهِ وَالْمَلَيِّكَةِ قَبِبِيلًا ﴿

۽ (اي پيغمبر!) چؤ تر سڄ آيو ۽ ڪوڙ پڳو۔ ڇـو تر ڪـوڙ پجندڙ آهي (٨١). ۽ اسين قرآن کي نازل ڪريون ٿا جو اُهو سارو مؤمنن لاءِ شفا ۽ باجمه آهي ۽ ظالمن بابت نقصان کان سواءِ (ٻيو ڪي) نہ وڌائيندو آهي (٨٢). ۽ جڏهن انسان تي ڪا نعت (نازل) ڪندا آهيون (تڏهن) منهن موڙيندو آهي ۽ پاسيرو ٿيندو آهي, ۽ جڏهن کيس تڪليف پهچندي آهي (تڏهن) مايوس ٿيندو آهي (٨٣). (اي پيغمبر!) چؤ تر سڀ ڪو پنهنجي ڊول تي ڪم ڪندو آهي۔ پوءِ جيڪو وڌيڪ سڏيءَ واٽ تي آهي تنهن کي تنهنجو پالڻهار چڱي طرح ڄاڻندو آهي (٨۴). ۽ (اي پيغمبر!) توكان روح بابت پچين ٿا۔ چؤ تہ روح منهنجي پالٹھار جي امر مان آهي ۽ اوهان کي ٿورڙي علم کان سواءِ ڪجھ نہ ڏنو ويو آهي (٨٥). ۽ جيڪو (قرآن) توڏانهن وحي ڪيوسون سو جيڪڏهن گهرون تـ وراڻي وٺـون تـ پوءِ تون پاڻ لاءِ اسان تي ڪو ڀرجهلو ز لهندين (٨٦). پر تنهنجي پالڻهار جي پاجھ (اُن ورائی ولٹ کی جھلی رکیو) آھی۔ جو تہ سندس فضل تو تی وڏو آهي (٨٧). (اي پيغمبر!) چؤ ته جيڪڏهن ماڻهو ۽ جن هن قرآن جهڙي (بئی کنهن کتاب) آڻڻ لاءِ گڏ ٿين تر ان جهڙو ڪڏهن آڻي نر سگهندا جيتوڻيڪ هڪ ٻئي کي مدد ڏين (٨٨). ۽ بيشڪ هن قرآن ۾ هر مثال ماڻهن لاءِ دهرائي بيان ڪيو اَٿئون پر گهڻا ماڻهو بي شڪر ٿي انڪار ڪندا آهن (٨٩). ۽ چوندا آهن ته اسين توکي (ايستائين) ڪڏهن نہ مجينداسون جيستائين زمين ۾ اسان لاءِ ڪو چشمو وهائين (٩٠). يا کجين ۽ انگورن مان تو لاءِ ڪو باغ ٿئي پوءِ سندس وچ ۾ تون وهندڙ واهيون وهائين (٩١). يا جهڙيءَ طرح تو ڀانيو تهڙيءَ طرح اسان تي آسمان ٽُڪر تُڪر ڪري ڪيرائين يا تون الله ۽ ملائڪن کي سامهون آڻين (٩٢).

ٳۜۅؙؿڲ۠ۅؙؽڵڬؠؽؾؙ؈ٞۯڂٛۯڝؚٵۅٛؾۯؿ<u>۬؋</u>ٚڶۣالسۜمٙٳۧڋۅٙڵڽؙؾٛۏؙڡؚؽ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَاكِتِمَّا لَقُوَّؤُوا ۚ قُلُ سُعَانَ رَقْ هَلْ كُنْتُ إِلَّائِنَةُ إِلَيْتُهُ لِأَخْوَمَامَنَعَ النَّاسَ إِنَّ ثُوُّمِنُهُ ٱلدُّحَاءَهُمُ الْهُذَى الْأَآنُ قَالُوْآآيِعَتَ اللهُ بِشَرَّارَيْنُولُهُ قُلْ لُوْكَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَيْكَةٌ يَّتَشُونَ مُطْمِينِيِّينَ لَنَّزَلْنَاعَكِيهُمُويِّرَ، السَّمَاءُ مَلَكًا رِّسُولِا ﴿ قُلْ كُفِي مَا لِلَّهِ شَهِيلًا لِكُنِّي وَمَنْكُمُ ۗ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيْرًابَصِيرًا ﴿ وَمَنْ يَهْدِاللَّهُ فَهُوَ الْمُهُمَّدِ * وَمَنْ يُّضُلِلُ فَكُنَّ تَعِدَالَهُمُ أَوْلِكَأْمُونَ دُونِهُ وَنَحْشُرُهُمُ يَوْمُ الْقِيلَاةِ عَلَى وُجُوْهِهِمُ عُمْيًا وَيُلُمَّا وَصُمَّا مَا وَلَهُمْ جَهَنَّهُ كُلَّمَا خَبِتُ زِدُنهُوُسِعِيُرًا®ذَٰلِكَجَزَآؤُهُو بِاَنَّهُوُكُفُو ابِالْبِنَاوَقَالُوۡۤا ءَإِذَاكُنَّاعِظَامًا وَرُفَاتًاءَ إِنَّالْمُنْغُوثُونَ خَلْقًاجَدِيدًا ۞ لَوَلَوْ يَرُوُاانَ اللهَ الَّذِي يُ خَلَقَ السَّمَٰوٰتِ وَالْكَرْضَ قَادِرُعَلَى نٌ يُغَلُقُ مِثْلَهُمُ وَجَعَلَ لَهُمُ آجَلًا لَارِيْبَ فِيهُ قَالَى الظَّلِيُونَ ٳڷڒڴڡؙؙۅؙڒٳ۞ڨؙڷٮٞٚۅٛٲڬؿؙۯؾؠؙڸڴۏؽڂؘۯٙٳؠؽڗڂؠڐڗڹٞٳڐؙٳ لْأَمُسَكُتُهُ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ۞

يا توکي ڪا سوني ماڙي هجي يا آسمان تي چڙهين۔ ۽ تنهنجي چڙهڻ کي (ایستائین) کڏهن نر ميينداسون جيستائين اسان تي (اهڙو لکيل) ڪتاب لاهين جنهن کي پڙهون۔ چؤ تر منهنجو پالڻهار پاڪ آهي آءٌ رڳو پيغام يهجائڻ وارو ماڻهو آهيان (٩٣). ۽ جڏهن ماڻهن وٽ هدايت آئي (تڏهن) کين ايمان آڻڻ کان هن ڌاران ڪنهن نہ جهليو آهي جو چوندا آهن تہ اللہ پيغمبر کي ڇو ماڻهو ڪري موڪليو (٩۴). (اي پيغمبر) چؤ تر جيڪڏهن ملائڪ (اوهان جيان) زمين ۾ ٽڪندڙ ٿي گهمن ڦرن ها تہ اسين مٿن ضرور آسمان مان ملائك پيغمبر كري موكليون ها (٩٥). (اي پيغمبر!) چؤ تر الله اوهان ۽ اسان جي وچ ۾ شاهد ڪافي آهي۔ بيشڪ اُهو پنهنجن ٻانهن جي خبر رکندڙ ڏسندڙ آهي (٩٦). ۽ جنهن کي الله هدايت ڪئي سو هدايت وارو آهي, ۽ جيڪي گمراھ ٿيا تن لاءِ تون الله کان سواءِ ڪوئي دوست نر لھندين۔ ۽ کين قيامت جي ڏينھن سندن منھن ڀر انڌا ۽ گونگا ۽ بوڙا ڪري گڏ ڪنداسون۔ سندن جاءِ دوزخ آهي۔ جنهن مهل جهڪو ٿيندو تنھن مھل اُنھن لاءِ دوزخ کي وڌيڪ تپائينداسون (٩٧). اِها سندن سزا هن سببان آهي جو اسان جي نشانين جو انڪار ڪيائون ۽ چيائون تر جڏهن اسين هڏا ۽ چورو ٿينداسون (تڏهن) وري نئين سر پيدا ٿي اُٽاريا وينداسُون ڇا؟ (٩٨). نر ڏسندا آهن ڇا تر جنهن الله آسمانن ۽ زمين کي بڻايو سو سندن اهڙي بڻائڻ تي وس وارو آهي ۽ اُنهن لاءِ اِها مدت مقرر ڪيائين جنهن ۾ ڪو شڪ نہ آهي۔ پوءِ ظالم انڪار کان سواءِ ڪجھ قبول نہ کندا آهن (٩٩). (اي پيغمبر!) چؤ تہ جيڪڏهن اوهين منهنجي پالڻهار جي ٻاجھ جي خزانن جا مالڪ هجو ها تہ اُنهي مهل (سڀ) خرچ ٿي وڃڻ جي ڀؤ کان اوهين ضرور بند رکو ها۔ ۽ انسان پڪو پیچ (بخیل) آهی (۱۰۰).

وَلَقَكُ التَّيْنَا مُوْسِلِي تِسْعَ البِيَّابِيَتِيْتِ فَسُعُكُ بَنِيَّ اسْرَاءِيْلَ إِنْجَاءُهُمُ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ اتِّهُ كَاظُنُّكَ لِمُوْسِي مَسْعُورًا[©]قَالَ لَقَدُ عِلْتَ مَاّ أَنْزَلَ لَهُولِكَمْ إِلَّارِبُ السَّلْوتِ وَالْكَرْضِ بَصَلِّرُ وَإِنَّ لَكُظْنُكَ يْفِرْعَوْنُ مَنْبُورًا ۞ فَأَرَاد آن يَسْتَفَرَّ هُوْسِ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْناهُ وَ مَنْ مَّعَهُ جَمِيعًا ﴿ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِ وَلِيَبِيِّ إِلَّهِ مِنْ السَّكُنُوا ٱلْأَرْضَ فِإِذَا جَآءَوَعُدُ الْأِخِرَةِ جِئْنَا بِكُوْلِفِيغًا ۞ وِيالْحَقِّ انْزَلْنَاهُ ۅٙؠٳڬؾۜڹٚۯؘڵٷڡٙٵؘڷۺڶڹڬٳڷٳؠؙڹۺؖۄٵۊؽڹؽؙڗؖٳ^ۿۅؘؙۊ۫ٳٮٵڣۯؿٙڹۿ لِتَقُرُاهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكُتِ وَنَزَّلِنا فُ تَنْزِيلُا وَقُلُ الْمِنُوالِيةِ أَوْ لَاتُوُمِنُواْ إِنَّ الَّذِيْنَ أُوْتُواالْعِلْمَيْنَ قَبْلِهَ إِذَا يُتُلَّى عَلَيْهِمْ ۼؚۯٚۅؙؽڶؚڒۮ۬ۊٙٳڹۺڿۧٵ۞ٷۜؽؿؙؙۏڷۏؽۺؙڂؽڒۺٵؖڷػٵؽ وَعْدُرَيِّنَالَمَفَعُولُاهِ وَيَخِزُّوْنَ لِلْاَذْ قَالِ يَبْكُوْنَ وَيَزِيُكُهُمُّ خُتُوْعاً اللَّهُ الدُّعُواللَّهَ أَوادُعُواالرَّحُينَ ٱثَّا كَاتَالَدُعُوالِكَهُ الْأَيْمَامُ الْعُسُمَّ وَلا يَجْهُر بُصِلاتِك وَلا تُعَافِتُ بِهَا وَابْتَعْ بِيْنَ ذالِك سَيِينُ لَآهِ وَقُلِ الْحَمَدُ لِلهِ الَّذِي لَوْ يَتَّخِذُ وَلِدًا وَلَوْ يَكُنُ لَّهُ شَرِيْكُ فِي الْمُنْكِ وَلَوْيَكُنُ لَهُ وَإِنَّ مِّنَ الدُّلِّ وَكَبْرُهُ تَكْمُ يُوَّاقُ

۽ بيشڪ موسىٰ کي ٽُو پڌريون نشانيون ڏنيون سون پوءِ بني اسرائيلن کان پچ تر جڏهن (اُهو) وٽن آيو تڏهن کيس فرعون چيو تر اي موسيٰ بيشڪ آءٌ توكى يقيناً جادر ٿيل ڀانئيندو آهيان (١٠١). (موسئ) چيو تر بيشڪ تو ڄاتو آهي تر اِهي (نشانيون) آسمانن ۽ زمين جي پالڻهار کان سواءِ (ٻــثي ڪنهن اَ نازُل ڪيون آهن (اوهانجي) سمجهائڻ لاءِ (تہ کين ڏسي مون کي مڃيو), ۽ اي فرعون! بيشڪ آءٌ توكي (اُنهن جي انڪار سببان) هلاڪ ٿيل ڀائڻيندو آهيان (١٠٢). پوءِ فرعون ملڪ مان سندن لوڌڻ جو ارادو ڪيو پوءِ فرعون ۽ سندس ساري سنگت کي ٻوڙيو سون (١٠٣). ۽ کانشس پوءِ بني اسرائيلن کي چيوسون تر انهيءَ ملڪ ۾ رهو پوءِ جڏهن آخرت جو وعدو آيو (تڏهن) آوهان کي لپيٽي آڻينداسون (١٠٤). ۽ اُن (قرآن) کي اسان سچ سان نازل ڪيو آهي ۽ اُهو سچ سان نازل ٿيو آهي۔ ۽ توکي خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ کان سواءِ نہ موڪليوسون۔ (١٠٥). ۽ ان قرآن کي جدا جدا (سورتون ۽ آيتون) هن لاءِ ڪيوسون تر اُهو ماڻهن کي آهستي آهستي پڙهي ٻڌائين ۽ اُن کي ٿورو ٿورو ڪري لاٿوسون (١٠٦). (ای پیغمبر!) چؤ تر اوهین اُن (قرآن) کی مجیو توڙي نر مجبو۔ بیشڪ جن کي هن کان اڳ علم ڏنو ويو آهي تن وٽ جڏهن (قرآن) پڙهبو آهي (تڏهن) سجدو ڪندڙ ٿي کاڏين ڀر ڪرندا آهن (١٠٧). ۽ چوندا آهن تُر اسان جو پالٹھار پاک آھي بيشڪ اسان جي پالٹھار جو انجام ضرور (بورو) ٿيڻو آهي (١٠٨). ۽ روئيندا کاڏين ڀر ڪرندا آهن ۽ (قرآن) سنجهن عاجزي ودَائيندُو آهي (١٠٩). (اي پيغمبر!) چؤ ته (الله کي) الله (جي نالي سان) سَدِّيو يَا رحمَان (جي نالي سان) سَدِّيو. جنهن نالي سَان (اوهين) سَدَّيُو أَنهيءَ جا (سڀ) نالا سهڻا آهن, ۽ پنهنجي نماز ۾ نڪي تمامر ڏاڍيان پڙه ۽ نڪي نقامہ ہوریان پڑھ اُنھیءَ جی وچواری واٽ اختیار کر (۱۱۰). ۽ چؤ تہ سڀ ساراه اُنهيءَ الله کي جڳاڻي جينهن (پاڻ لاءِ) ڪو اولاد نہ ورتو آهي ۽ نڪي سندس ملڪ ۾ ڪو ڀائيوار آهي ۽ نڪي ڪنهن هيڻائي جي سبب سندس ڪو مددگار آهي ۽ هن جي گهڻي قدر وڏائي بيان ڪر (١١١).

١

جِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) لْحَمْثُ يِلْهِ الَّذِي كَآنُولَ عَلْ عَبْدِهِ الكِتْبَ وَلَمُ يَجْعَلُ ؖڮ؋ٛۼؚۅؘۘۼؚٲ۞ۧٙڣٙؾؠٵڵێڹؙۮڹۯؠٲۺٵۺؘۑڽٮٵڡۣۨڽٞٵڴ۪ڽؙؽؙڎؙۅؙؽؾ۫ڗ*ٚ* الْمُؤُمِنِيْنَ الَّذِيْنَ يَعْمَلُونَ الصّْلِحْتِ أَنَّ لَهُمُ أَجُرًا حَسَّنًا ﴾ مَّاكِتْ يُنَ فِيهُ آلِكَ الْحَوْيُدُ ذِرَالَذِي ثِنَ قَالُوا اتَّحَدَدَ اللهُ وَلَدًا ﴿ مَالَهُ مُ يِهِ مِنْ عِلْمِ وَلَا لِإِيا يَا يَهِمْ كَثِيرَتْ كِلْمَـةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبَّا ۞ فَلَعَكَّكَ نَاحِعُ نَّفْسَكَ عَلَى أِتَارِهِمُ إِنَّ لَهُ يُؤْمِنُوْ اللَّهُ مَا الْحَدِيثِ اَسَفًا ۞ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زَيْنَةٌ لَّهَالِنَبُلُوْهُمُ آيُّهُمُ آحْسَنُ عَمَلًا ۞ وَإِنَّا لَجْعِلُونَ مَاعَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ٥ آمرْحَيبيتُ آنَ أَصْحٰبَ الْكَهُفِ وَالرَّقِيْمِ كَانُوْامِنُ الِيٰتِنَا عَبَبًا ۞ إِذَا وَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوُّا رَبَّنَأَ التِنَامِنُ لَكُنُكُ رَحْمَةً وَهِيِّي لَنَامِنُ آمُونَارَشَكَا ۞ فَضَرَ بُنَاعَلَ اذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِيْنَ عَدَدًا أَنْ

سبحثن الذي ١٥ الكهف ١٨

سورة ڪمف مڪي آهي ۽ هيءَ هڪ سؤ ڏه آيتون ۽ ٻارهن رڪوج آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

سب ساراہ انھیءَ اللہ کی جڳائی جنھن پنھنجی ٻانھی (محمد ﷺ) تی ڪتاب لاڻو ۽ اُن ۾ ڪو ڏنگ (ڏانؤ) نه رکيائين (١). (هن لاءِ) سڌو ڪياڻين تہ پاڻ وٽان سخت مصيبت کان ڪافرن کي ڊيڄاري ۽ اُنهن مؤمنن کي خوشخبري ڏي جيڪي چڱا ڪمر ڪندا آهن َ تانهن لاءِ چڱو اَجر آهي (٢). منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (٣). ۽ اُنهن کي ڊيجاري جيڪي چون ٿا تہ الله (پاڻ لاءِ) پٽ ورتو آهي (۴). جنهن جو نڪي کين ۽ نڪي سندن پيءُ ڏاڏن کي ڪو علم آهي۔ وڏي (گناه جي) ڳالھ آهي جا سندن واتن مان نڪري ٿي! اُهي ڪوڙ چوڻ کان سواءِ اٻيو كجم) نه چوندا آهن (٥). جيكڏهن انهن هن (قرآن واري) گالھ تي ايبان نہ آندو تہ شاید تون (ای پیغمبر! ان) ارمان مان سندن پویان پاڑ کی ہلاک ڪرين (٦). جيڪي زمين تي آهي سو اسان اُن جي سينگار لاءِ هن ڪري ڪيو تہ کين آزمـايون تہ اُنــهن منجـهان عمــلن ۾ وڌيڪ چڱو ڪير آهي؟ (٧)، ۽ اُن زمين تي جيڪا (آبادي) آهي سا اسين ميدان ڪرڻ وارا آهيون (٨). ڀانيو اُٿيئي ڇا؟ ته غار ۽ رقيم (سندن نالن واري ڪتبي) وارا اسان جي عجب نشانين مان هئا (٩). جڏهن غار ۾ انهن جوانن پناھ ورتي تڏهن چيائون تہ اي اسان جا ڀائڻهار پاڻ وٽان اسان کي ٻاجھ عطا ڪر ۽ اسان جي ڪمر ۾ اسان لاءِ آساني ڪر (١٠). پوءِ ڪيترائي وره غار ۾ سندن ڪنن تي (گهاٽي ننڊ جا پردا) هنياسون (١١).

ثُوَّ بَعَثُنُّ هُوْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْطى لِمَالِمِ ثُوَّا أَمَدًا ﴿ نَحْنُ نَقُصُ عَلَيْكَ نَبَأَهُو يِالْحِقِّ إِنَّهُمْ وِنْتَيَةُ الْمَنُوابِرَيْهِمُ وَزِدُ نَهُوُهُدًى كَ اللَّهُ وَكَنَطُنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَّتُنِارَبُّ السَّمْوٰتِ وَالْرَضِ لَنَّ تَنَّ عُوَاْمِنُ دُونِهَ إِلْهَالْقَتُ تُلْنَا إِذَا شَطِطًا ﴿ هَؤُلِاءِ قُومُنَا اتَّغَنَّا وُامِنْ دُونِهَ الْهَةُ لُو لَا يَاثُوُّنَ عَلَيْهِمُ بِمُلْطِنَ بَيِّنِ ۚ فَمَنُ ٱظْلَمُ مِثَنِ افْتَرَٰى عَلَى الله كَن يَا هُوَ إِذِا عُتَنَ لُتُمُوْ هُمُ وَمَا يَعَيْدُونَ إِلَّا اللهَ فَاوْلَالِي الْكَهْفِ يَنْشُرُكُمُ وَيُكُومِنْ تَحْمَيْنِهِ وَيُهَيِّيمُ لَكُورُ صِّنُ آمُرِكُمْ مِثْرُفَقًا ﴿ وَتَرَى الشَّهُ سَ إِذَا طَلَعَتُ تَزُورُعَنُ كَهُفِهِمُ ذَاتَ الْيَهِينِ وَإِذَا غَرَيْتُ تَقْبِضُهُمُ ذَاتَ الِسَّمَال وَهُمْ فِي فَجُو يَ مِّنُهُ لَا لِكَ مِنَ اللَّهِ اللَّهُ مَنْ يَهُدِ اللَّهُ فَهُو الْمُهْتَدِ وْمَنْ يُضْلِلْ فَكُنْ تَجِدَلَهُ وَلِيًّا شُرُشِكًا أَوْ تَعْسَبُهُمْ أَيْفَاظًا وَهُمُ رُثُودُ اللَّهِ اللَّهِ مِنْ إِنْهُ مُذَاتَ الْيُعِينِي وَ ذَاتَ الشِّمَالَ وَكُلُهُمُ مَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيْدِ لَوَاطَّلَعْتَ عَكَمُهُمْ لَكُنَّتَ مِنْهُمُ فِرَارًا وَلَمُلِئُتَ مِنْهُمُ رُغُمًّا ٠

سبحان الذي ١٥ الكهف ١٨

وري کين هن لاءِ اُٿاريوسون تہ ڏيکاريون تہ جا مدت رهيا سا ٻنهي ٽولين مان ڪهڙي کي ياد آهي (١٢). اسين توکي سندن سچي خبر بيان ڪريون ٿا۔ بيشڪ اُهي چند نوجوان هئا جو پنهنجي رب تي ايبان آندو هئائون ۽ کين وڌيڪ هدايت ڪئي هئي سون (١٣). ۽ سندن دلين کي مضبوط ڪيوسون جڏهن اُٿيا تڏهن چيائون تر اسان جو رب! آسمانن ۽ زمين جو رب آهي اُن کان سواءِ ٻئي ڪنهن کي معبود ڪري نہ سڏيندا سون اجي سڏيوسون تر) ضرور بيشڪ اُنهي مهل بيهودي ڳالھ چئي سون (١٤). اسان جی هن قومر اللہ کان سواءِ ہیا معبود ورتا آهن۔ مٿن ڇو نہ ڪو پڌرو دليل آثيندا آهن؟ پوءِ جيكو الله تي كوڙو ٺاھ ٺاھي تنهن كان وڌيك ظالم كير آهي؟ (١٥). ۽ جڏهن اوهين انهن (مشركن) كان ۽ الله كان سواءِ جن کي پوڄيندا آهن تن کان پاسي ٿيو تڏهن غار ڏانهن پناه وٺو ته اوهان جو رب اوهان لاءِ پنهنجي رحمت پکيڙيندو ۽ اوهان جي ڪمر ۾ ارهان لاءِ سولائي مهيا ڪندو (١٦). ۽ (اي ڏسندڙ) جڏهن سج اُڀري (تڏهن) ڏسندين تر (اُس) سندن غار کان سڄي پاسي لڙندي آهي ۽ جڏهن لھي تڏھن سندن کٻي پاسي مڙندي آھي ۽ اھي اُن (غار جي) ويڪرائيءَ ۾ آهن۔ اها اللہ جی نشانیـن مـان آهی۔ جنهن کي اللہ هدایت ڪري سو هدايت وارو آهي. ۽ جنهن کي گمراه ڪري تنهن لاءِ ڪوبہ دوست واٽ دّيكاريندڙ نه لهندين (١٧). ۽ تون كين جاڳندڙ ڀائڻيندين پر اِهي (ننڊ ۾) سمهيل آهن ۽ کين سڄي پاسي ۽ کٻي پاسي تي اُٿلائيندا آهيون ۽ سنڌن ڪتو چانئ تي اڳيون ٽنگون ڊگهيريو پيو آهي۔ جيڪڏهن مٿن بيهي ڏسين ته کانئن ڀڄندڙ ٿي پٺي ڦيرين ۽ کانئن دهشت مان ڀرجي وڃين (١٨).

وَكَذَٰ لِكَ بَعَثُنُهُ مُ لِكَتَمَآ ءَلُوُ ابَيْنَهُ مُ قَالَ قَأَبِلُ مِنْهُمُ كَمُ لِينْتُكُمُ ۚ قَالُوْ إِلَيْنُنَا يَوْمًا أَوْبَعْضَ يَوْمِرُ قَالُوْ ارْتَاكُو اَعْلَوْ بِمَالِينَاتُهُ فَالْعَثُوا اَحَدَكُمْ بِورِقِكُمُ هُلِياً إِلَى الْمَدِ مُنَةِ فَكُينَنُظُوْ إِيُّهَا أَزُلَى طَعَامًا فَلَيْأَ يَكُوبِرِزُقِ مِّنُهُ وَلَكُ تُلَطُّفُ وَلاَيُشْعِرَنَّ بِكُمْ احَدًا ١ النَّهُ إِنَّ يَنْظُهُ وَاعْلَمْكُ يُرْحُمُونُكُ أَوْ يُعِبُدُ كُوْ فِي مِكْتِهِمُ وَكِنْ تُفُلِحُوْلَ إِذَّا أَيِّدًا ۞ وَكُذُ لِكَ أَعْتَرُنَا عَلَيْهِمُ لِيَعْلَمُوْ آَانَّ وَعُدَاللهِ حَقَّ وَأَنَّ السَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا الْأَدُي تَنَازَعُونَ بَيْنَهُمُ آمُوهُمُ فَقَالُواابُنُوا عَلَمُهُمْ كُنْكَانًا وَيَهُمُ آعَلُهُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ عَلَبُواْ عَلَى آمُرِهِمُ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهُمُ مَّسْجِدًا ۞سَيَقُوُلُونَ تَلْتَةٌ رَّابِعُهُمْ كُلِّيهُمْ وَيَقُولُونَ خَيْسَةٌ سَادِسُهُمْ كُلِّيهُمْ رَجْمًا بَالْغَيْبُ وَيَقُولُونَ سَبْعَةُ وَّتَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ "قُلْ رِّيِّ ٱعْلَوُيهِ تَا تِهِوُ مَّا اِعْلَمُهُمُ اِلَّا قَلِيْلُ تَهُ فَلَاتُمَا رِفِيْهِمُ إِلَّا مِهِ آءً ظَاهِدًا مُؤَّلًا تَسْتَفُتِ فِيهُمُ مِّنُهُمُ أَحَدًا أَثَّ

سبحان الذي ١٥ الكهف ١٨

۽ اهڙي طرح کين هن لاءِ اٿاريوسون تہ پاڻ ۾ پڇن۔ منجهانئن چوندڙ چيو ته (اوهين هتي) ڪيترو ٽڪيؤ۔ چيائون ته هڪ ڏينهن يا ڏينهن جو ڪجھ (حصو) رهياسون (ڪن) چيو تہ جيترو اوهين رهيا آهيو سو اوهان جو رب وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي۔ پوءِ پاڻ مان هڪ کي هن پنهنجي سڪي سان شهر ڏانهن موڪليو پوءِ ڀلي ڏسي تہ ان (ڳوٺ) جو ڪهڙو وقيڪ پاڪ (حلال) طعامر آهي پوءِ منجهانش ڪجھ (طعامر) اوهان وٽ آئي ۽ جڳائي تہ (خريداري مهل) نرمي (۽ هوشياري) ڪري ۽ اوهان جو حال ڪنهن هڪڙي کي نہ ڄاڻائي (١٩). ڇو ته جيڪڏهن (اُهي) اوهان تي واقف ٿيندا تر اوهان کي سنگسار ڪندا يا پنهنجي مذهب ۾ اوهان کي موٽائيندا ۽ انهيءَ مهل اوهين بلڪل ڪڏهن نہ ڪامياب ٿيندؤ (٢٠). ۽ اهڙي طرح (تڏهن) ماڻهن کي هن لاءِ مٿن خبردار ڪيوسون تہ ڄاڻن تہ الله جو انجامہ سچو آهي ۽ بيشڪ قيامت (ٿيڻي) آهي منجهس ڪو شڪ نه آهي. تڏهن انھن جي ڳالھ بابت پاڻ ۾ جهڳڙو ڪرڻ لڳا پوءِ چيائون تہ اُنھن (جي غار) تي ڪا اڏاوت اڏيو. سندن پالڻهار کين وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي۔ جيڪي پنهنجي ڳالھ ۾ غالب ٿيا تن چيو تر اُنهن (جي غار) تي مسجد ضرور بڻائيندا سون (٢١). (ڪي) چوندا تر (اُهي) تي آهن چوٽون سندن ڪتو آهي, ۽ (ڪي) چوندا تر پنج آهن ڇهوڻ سندن ڪتو آهي ڳجھ بابت اٽڪل هڻندا آهن, ۽ (ڪي) چوندا تر ست آهن اُلون سندن ڪتو آهي۔ (اي پيغمبر) چؤ تر سندن ڳاڻيٽو منهنجو پالڻهار وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي اُنهن کي رڳا ڪي ٿورا ڄاڻندا آهن پوءِ اُنهن بابت سرسري جهڳڙي ڪرڻ کان سواءِ جهڳڙو نہ ڪر ۽ نڪي اُنهن بابت ڪافرن مان ڪنهن هڪ کان پڇا ڪر (٢٢).

وَلَا تَفُولُونَ لِشَائِكُ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدَّاكُواْلُا أَنَّ تَشَاَّمَ اللهُ وَاذْكُورٌ تَكِ إِذَا نَسِيتَ وَقُلُ عَلَى آنُ يُهُدِين رَيْ لِأَقْرَبَ مِنْ لِمِنَا رَشِكَا اللهِ الله ثَلَكَ مِا نَةِ سِنتُنَ وَازْدَادُ وَاتِستُعَّا ١ ثُلُكُ مِا نَتْهُ أَعْلَمُ سِمَّا لَينُتُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوْتِ وَالْأَرْضِ آبَفِيرُ بِهِ وَأَسْعِعُ مُمَا لَهُمُ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَإِنْ وَلاَيْشُوكُ فِي حُكُمة آحَدًا وَاثُلُ مَآ أُوْجِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لِأَمُبَدِّ لَ لِكِلِمِيَّةٌ وَكُنُ تَعِدَا مِنْ دُوْنِهِ مُلْنَحَدًا @وَاصْبِرْنَفْسَكَ مَعَ الَّذِيْنَ يَدْعُونَ رَبَّهُمُ بِالْغَلُاوِةِ وَالْعَشِيِّ بُرِيُدُونَ وَجْهَهُ وَلاَ تَعَدُّ عَدُنْكَ عَنْهُمْ تَرُدُنْ لِيْنَاةَ الْحَكُوةِ الدُّنْيَا وَ لَاتُطِعُمَنُ اغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَهُولُهُ وَكَانَ إَمْرُهُ فَوُطَا@وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ زَبِّكُو تَعْمَنْ شَأَءَ فَلُبُؤُ مِنْ وَمَنْ شَأَءً فَلْكُ فُورًا إِنَّا آعْتَكُ مَا لِلظَّلِمِينَ مَارًا اَحَاطَ بِهِمُ سُرَادِ قُهَا وَإِنْ يَسُنَعْ فِينُوا اِنْفَا تُوالِمَا إِ كَالْمُهُلِ يَشُوى الْوُجُوْةَ يِثْسَ الثَّرَاكِ وَسَاءَتُ مُرْتَفَقًا

سبحثن الذي ١٥ الكهف ١٨

۽ ڪنهن ڪم لاءِ هرگز نہ چؤ تہ آءٌ پڪ هيءُ سڀاڻي ڪندس (٢٣). مگر (چؤ) ان شاءَ الله ۽ جڏهن وسارين (تڏهن) پنهنجي رب کي ياد ڪر ۽ چؤ تر سگھو ئي منھنجو پالڻھار هن کان بہ وڌيڪ ويجھو سڌو رستو مونکي ڏيکاريندو (۲۴). ۽ اُهي پنهنجي غار پر ٽن سؤن ورهن کان نؤ وره وڌيڪ رهيا (٢٥). چؤ ته جيڪي رهيا سو الله وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي, اُن کي آسمانن ۽ زمين جو ڳجھ (معلوم) آهي۔ ڪهڙو عجيب ڏسندڙ ۽ ڪهڙو عجيب بڏندڙ آهي! اُن کان سواءِ ڪو اُنهن جو مددگار نہ آهي, ۽ پنهنجي حڪمر ۾ ڪنهن هڪ کي ڀائيوار نہ ڪندو آهي (٢٦). ۽ تنهنجي پالڻهار جي ڪتاب مان جيڪي توڏانهن وحي ڪيو ويو سو پڙھ سندس حڪمر کي ڪا ڦير ڦار نہ آهي، ۽ اُن کان سواءِ تون ڪا واھ نہ لھندين (٢٧). ۽ پاڻ کي انھن سان صبر ۾ رک جيڪي پنھنجي پالڻھار کي صبح ۽ سانجھي جو ياد ڪندا آهن سندس رضامندي گهرندا آهن ۽ (گهرجي ته) تنهنجون اکيون دنيا جي حياتي جي سينگار جو ارادو رکي اُنهن (ياد ڪندڙن) کان (ٻئي پاسي) نہ واجھائين. ۽ اُنھيءَ جي فرمان برداري نہ ڪر جنھن جي دل اسان پنهنجي ياد ڪرڻ کان غافل ڪئي ۽ پنهنجي خواهش جي پٺيان لڳو ۽ سندس ڪمر حد کان وڌيل آهي (٢٨). ۽ چؤ نه (اهو سخن) اوهان جي پالڻهار وٽـان (آيل) سچ آهي, پوءِ جنهن کي وڻي سو ايمان آڻي ۽ جنهن کي وڻي سو نہ مڃي. اسان ظالمن لاءِ باہ تيار ڪئي آهي ۽ اُن جا پردا اُنھن کي وَيَرَّهُيندا_ ۽ جَيڪڏهن فرياد ڪندا تہ اُنهن جي فرياد اهڙي پاڻيءَ سان ورنائي ويندي جو پگهاريل ٽامي وانگر هوندو سندن منهن کي پُڃندو_ اُهو بچڙو پيڻ آهي۔ ۽ بچڙو آرام جو هنڌ آهي (٢٩).

إِنَّ الَّذِينَ الْمَنْوُا وَعَمِلُوا الصَّالَحِينِ اتَّالَا نُضْيُعُ آجُرَ مَنْ آحْسَنَ عَمَلًا ﴿ أُولَلِّكَ لَهُوْ عَنَّتُ عَدُن تَجْرِي مِنْ مَنْتِهِمُ الْانْفُرُ يُعَكُّونَ فِيهَامِنَ اسَاوِرَمِنْ ذَهَبِ وَ يَلْسِنُونَ ثِيَابًا خُفْرًامِنَ سُنْدُسِ وَإِسْتَبْرَق مُسْكِكِينَ فِيهَاعَلَى الْكِرَآبِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتُ مُرْتَفَقًا ثُوَاضُرِهُ لَهُمُ مَّتَ لَارَّجُكُيْنِ جَعَلْنَا لِإِحَدِهِمَاجَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابِ وَّحَفَفْنْهُمَا بِنَخْلِ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ۞ُكِلْتَا الْجَنَّتَ يُنِ التَّتُ أَكُلُهَا وَلَوْتَظُلِمُ مِّنَّهُ ثَيْئًا وَّفَجَّرُنَا خِلْلَهُمَانَهَرًّا ﴿ وَكَانَ لَهُ شَمُو أَفَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُو يُحَاوِرُهُ آنَا ٱكْثَرُمِنْكَ مَالاًوَّ أَعَزُّنَفَرًا @وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُـوَ ظَالِرٌ لِنَفْسِهُ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيْدَ هَٰذِهُ أَبَدُّا ﴿ وَّمَا اَظُنُّ السَّاعَةَ قَالِيمَةً وَلَينَ ثُودُ ثُولِ لِنَ لَكِيدَ لَكُودَ تُ خَتْرًامِّنْهَامُنْقَلَكًا ﴿قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ بُحَاوِرُهُ ٱكفَّرُكَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ ثُرَابِ ثُمَّوِنْ تُنْطُفَةٍ ثُمَّ سَوْنِكَ رَجُلًا ٥ لَكِنَّا هُوَاللهُ رَبِّي وَلَا أَشُولِكُ بِرَبِّي ٓ أَحَلُاكُ

سيحلن الذي ١٥ الكهف ١٨

بيشڪ جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا تہ جنھن چڱو ڪمر ڪيو آھي تنهن جو اجر اسين نه وڃائينداسون (٣٠). اهي (اُهي) آهن جن لاءِ (بهشت) عدن جا باغ آهن جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن منجهن سونن ڪنگڻن جا زيور اُنهن کي پارايا ويندا ۽ سُندسُ ۽ استبرق پٽ جي سائي پوشاڪ ڍڪيندا اُتي تختن تي تڪيو لائي وهندا۔ اهو بدلو ڀلو آهي, ۽ آرامر جي جاءِ بريلي آهي (٣١). ۽ (اي پيغمبر!) کين ٻن ماڻهن جو قصو بيان ڪر، اُنهن مان هڪڙي لاءِ انگورن جا بہ باغ پيدا ڪيا هئاسون ۽ اُنهن جي چوڌاري كجيون پيدا كيون هيون سون ۽ أنهن جي وچ ۾ پوك پيدا كئي هڻي سون (٣٢). ٻنهين باغن پنهنجا ميوا پچايا ۽ منجهانئن ڪجھ گهٽ ٽ ڪيائون ۽ اُنھن جي وچ ۾ واھ وهايوسون (٣٣). ۽ اُن کي (گھڻو) ڦر مليو، پوءِ پنهنجي سنگتيءَ سان ڳالهائيندي کيس چيائين تر آءٌ توکان مال ۾ وڌيڪ آهيان ۽ آفرادن جي اعتبار کان (بہ) وڌيڪ طاقتور آهيان (٣٤). ۽ پنهنجي باغ ۾ گهڙيو ۽ اُهو پاڻ لاءِ ظالمہ هو، چيائين تہ مون کي هن (باغ) جي ناس ٿيڻ جو بلڪل ڪو گمان نہ آهي (٣٥). ۽ نڪي قيامت جي قائم ٿيڻ جو مون کي ڪو گمان آهي ۽ جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار ڏانهن (کٹی) موتیس (به) ته هن کان (به) یلی جاءِ ضرور لهندس (٣٦). سندس سنگتيءَ ساڻس گفتگو ڪندي کيس چيو تر جنهن توکي مٽي مان بڻايو وري نَطَفي مان وري سنئين لڱين مڙس ڪيائين تنهن جو ڇو تو انڪار كيو؟ (٣٧). (آءٌ هيءُ ويساه ركندو آهيان تر) منهنجو پالڻهار الله آهي ۽ آءٌ ينهنجي پالثهار سان كوبر شريك ز كندس (٣٨).

وَلَوُلَّ إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ ثُلْتَ مَاشَأَءَ اللَّهُ لَا ثُوَّةً اللَّا لَا لَهُ ۚ إِنْ تَرَن آنَاأَقَلُ مِنْكَ مَالُاوَّ وَلَدًا ﴿ فَعَلَى مَ يِّنَ آنُ يْوُتِين خَبْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَنُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسُبَانَا مِنَ السَّمَاءُ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿ أَوْيُصْبِحِ مَا َّوُهَا غَوْرًا فَكُن تَنْتَطِيعُ لَهُ كُلِيًا ۞وَالْحِيْطُ بِشَهِرِ ۗ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كُفَّيُهِ عَلَى مَأَ اَنُفَتَى فِيْهَا وَهِيَ خَاوِيةٌ عَلى عُرُونِيْهَا وَيَقُولُ لِلَيْتَنِيُّ لَهُ أَشُرِكُ بِرَنِّ آحَكًا ﴿ وَلَهُ تَكُنُّ لَّهُ فِئَةٌ تَّيْنُصُرُونَهُ مِنُ دُوْنِ اللهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ﴿ هُنَالِكَ الْوَلَاكِ ۗ يله الحَقّ هُوَ خَيْرُتُوا يَا وَخَيْرُ عُقْيًا ﴿ وَاضْرِبُ لَهُمُ مَّثَلَ الْحَيْدِةِ الدُّنْمَاكُمَا أَوْ أَنْوَ لُّنْهُ صِنَ السَّمَا عُو فَاخْتَلَطْ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ مَشِيمًا تَنُادُوهُ البَّرْلِيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْعٌ مُّقْتَدِيرًا ﴿ لَكَالُ وَ الْيَنُوْنَ ذِينَةُ الْحَيْدِةِ الدُّيْنَا وَالْيَقِيثُ الصَّلِحْتُ خَيْرٌ الْمِينِ عِنْدَرَيِّكَ ثُوَّابًا وَّخَيُرُّامَلًا ﴿ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْحِبَالَ وَ تَرَى الْأَرْضَ بَارَزَةً وَّحَتُهُ نَهُمْ فَلَهُ نُعَادِرُمِنُهُمُ آحَدًا ﴿ سبحان الذي ١٥ الكهف ١٨

ACTIVITY ON TO VICTOR ON TO VICTOR ON TO

۽ جڏهن تون پنهنجي باغ ۾ گهڙيين تڏهن ڇو نہ چيشي تہ ماشاءَ الله (جيڪي الله گهريو سو ٿيڻو آهي) الله (جي مدد) کان سواءِ ڪا طاقت نہ آهي, جَيڪڏهن تون پاڻ کان مون کي مال ۽ اولاد ۾ گهٽ ڏسين ٿو (٣٩). تر اُميد آهي جو منهنجو پالڻهار تنهنجي باغ کان ڀلو مون کي ڏئي ۽ اُن (تنهنجي باغ) تي آسمان کان ڪا آفت موڪلي پوءِ قري صاف ميدان ٿي يوي (۴۰). يا سندس پاڻي سڪي وڃي پوءِ اُن کي ڪڏهن لهي نر سگهين (۴۱). ۽ سندس ميوي کي جَٽُ ڪيو ويو پوءِ اُن (جي بثائڻ) ۾ جيڪي خرچ ڪيو هئائين تنهن تي پنهنجا هٿ مليندو رهيو ۽ اُهو (باغ) پنهنجن (بثایل) چپرن سمیت کریل هو ۽ چوندو رهيو ته افسوس آهي پنهنجي پالثهار ســان ڪنهن کــي شربـڪ مقرر نـ ڪريان ها! اتر چڱو هوا (٤٢١). ۽ نڪي اُن لاءِ ڪا جماعت هئي جو الله کان سواءِ کيس مدد ڏڻي ۽ نڪي (ڀاڻ) بدلي وٺڻ وارو هو (۴۳). ان هنڌ سچي الله جي بادشاهي آهـي_ اُهـو شواب (ڏيڻ) ۾ پـلـو ۽ بــدلي ڏيـڻ ۾ (بـ) پـلــو آهـي (۴۴). ۽ (اي پيغمبر!) اُنهن کي دنيا جي حياتي جو مثال بيان ڪر جا اُنهيءَ پاڻي وانگر آهي جنهن کي آسمان کان وسايو سون پوءِ اُن سان زمين جا سلا گھاٽا ڄميا پوءِ ڦري پُريل ڪک ٿيا اُنھن کي وائن اُڏايو۔ ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (۴۵). مال ۽ اولاد دنيا جي حياتي جو سينگار آهي, ۽ سدائين رهندڙ چڱايون تنهنجي پالڻهار وٽ ثواب ڪري پليون ۽ اُميد ڪري چڱيون آهن (47). ۽ (ياد ڪر) جنهن ڏينهن جبلن کي هلائينداسون ۽ زمين کي صفا پٽي ڏسندين ۽ ماڻهن کي گڏ ڪنداسون پوءِ منجهائٽن ڪنهن هڪ کي نر ڇڏينداسون (۴۷).

وَعُرِضُواعَلَى رَبِّكَ صَفًّا كَقَدُ جِئْتُهُ وُيَا كَمَا خَلَقُكُمُ ٱۊۜڶؘڡۜڗۜۊٟؠؙؗ۫ڹڵۯؘۼؠۛؾؙٛۅؙٲڵڹؖۼۼڶڶڵۄؙ۫۫ڡۜۅٛڡۣٮۘٞٳ؈ۅۘۅؙۻۼ الْكِتْكُ فَتَرَى الْمُجُرِمِيْنَ مُشْفِقِيْنَ مِمَّافِيْهِ وَ يَقُوُلُوْنَ لِوَيُلَتَ نَا مَالِ هِٰذَاالِكِتْبِ لَا يُغَادِرُصَغِيْرَةً وَّلاكِيهُ يُرَةً إِلَّا اَحْصَهَا وَوَجَدُ وَامَاعِمِلُوا حَاضِرًا وَ لَا مُظَّلُّهُ رَبُّكَ آحَدًا ﴿ وَلَا قُلْنَا لِلْمَلْيِكَةِ السُّجُكُ وَا لِلادَمَ فَسَجَدُ وَآلِالا إِبْلِيْنَ كَانَ مِنَ الْجِنَّ فَفَسَقَ عَنْ ٱمْرِرَتِهِ ٱفَتَتَّخِنُ وَنَهُ وَذُرِّيَتَهُ ٱوْلِيآ مِن دُونِيَ وَهُمُ لَكُوْعَكُ وَّ بِشُ لِلطَّلِبِينَ بَدَالُا۞مَاۤ اَشْهَدُتْهُ وُخَلَقَ السلوب والأرض ولاخلق انفيهم ومالأنث متخنذ الْمُضِلِّيْنَ حَضُمًا ﴿ وَتَوْمَرَيْقُولُ نَادُوْ الْمُرَكَّ أَنِي الَّذِيْنَ رعماء فكأغو هو فكويستجيبو الهو وجعلنا بينهم مَّوُيقًا ﴿وَرَا الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا انَّهُ مُرُّوا يَعُوهَا وَ لَهُ يَعِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿ وَلَقَدُ صَرَّفُنَا فِي هَٰذَا الْقُدُوانِ لِلتَّاسِ مِنُ كُلِّ مَنَيْلٌ وَكَانَ الْإِنْسَانُ اكْثَرَ شَيْ جَدَلًا

سبحان الذي ١٥ الكهف ١٨

۽ اُهي) تنهنجي پالڻهار وٽ صفون ڪري پيش ڪيا ويندا۔ اچوندا سون نر) جهڙي طرح اوهان کي پهريون ڀيرو پيدا ڪيو هوسون (تهڙي طرح) اسان وٽ آيا آهيو بلڪ ڀائڻيندا هيؤ تہ اوهان جي لاءِ انجامر (جو هنڌ) نہ ڪندا سون (۴۸). ۽ اعمال نامو رکيو ويندو پوءِ جيڪي منجهس هوندو تنهن کان ڏوهارين کي ڊڄندڙ ڏسندين ۽ چوندا تر اسان لاءِ ارمان آهي هن اعمال نامي کي ڇا ٿيو آهي جو نڪي ننڍي (گناھ) کي ۽ نڪي وڏي کي ڳاڻاٽي کان سواءِ ڇڏيو اٿس، ۽ جيڪي ڪيائون سو حاضر لهندا۔ ۽ تنهنجو پالڻهار هڪڙي تي ۾ ظلم نه ڪندو (۴۹). ۽ جڏهن ملائڪن کي چيوسون تر ادم کي سجدو ڪريو تڏهن ابليس کان سواءِ ٻين سجدو ڪيو۔ اُهو جنن مان هو پوءِ پنهنجي پالثهار جي حڪم جي نافرماني ڪيائين۔ پوءِ اوهين کيس ۽ سندس اولاد کي مون کان سواءِ ڇو دوست ونندا آهيو؟ حالانك أهـى اوهان جـا ويـري آهـن. (شيطان) ظالمن لاءِ بڇڙو بدلو آهي (٥٠). نڪي آسمانن ۽ زمين جي بڻائڻ مهل اُنهن (شيطانن ۽ سندس اولاد) کي حاضر ڪيو هوم ۽ نڪي کين پيدا ڪرڻ مهل ۽ نڪي آءٌ گمراهن كي ٻانهن ٻيلي ولندڙ آهيان (٥١). ۽ جنهن ڏينهن الله چوندو تر (اي مشركَوًا) اوهين أنَّهِن كي سُڏيو جن كي منهنجا شريڪ ڄاڻندا هيؤ يوءِ اُنهن کي سڏيندا پوءِ اُهي کَين ورندي نہ ڏيندا ۽ سندن وچ ۾ هلاڪت جو هنڌ ڪنداسون (٥٢). ۽ ڏوهاري باھ کي ڏسندا پوءِ (پڪ) پائڻيندا تر آهي اُن ۾ (اجهو) ڪرندا ۽ کانئس ڪا موٽڻ جي واھ نہ لھندا (٣٠). ۽ بيشڪ هن قرآن ۾ هر طرح جا مثال ماڻهن لاءِ بيان ڪياسون ۽ انسان هر شيءِ كان وڌيڪ جهڳڙالو آهي (٥٤).

وَمَامَنَعَ النَّاسَ إِنْ تُؤْمِنُوْ إِذْ حَآءَهُ وُ الْهُلِّي وَمُسْتَغَفُّوُوْ ا رَبُّهُمْ إِلَّا آنَ تَالْتِيهُمْ أُسُنَّهُ الْأَوَّلِينَ آوْ يَالْتِيهُمُ العُذَاكُ قُدُلُا وَمَانُزُسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّامُنِينِينَ وَمُنْذِرِيْنَ وَعُمَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُ وَايِالْبَاطِلِ لِيُرْجِضُوا بهِ الْحَقِّ وَاتَّغَنْ وَاللِّينَ وَمَا أَنْنِ رُواهُزُوا ﴿ وَ مَنْ ٱظْلَةُ مِثَنَّ دُكِّرَ بِاللِّي رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَ اوَلَيْنَ مَافَلَّمْتُ يَدُا وُ اِتَّاجَعَلْنَاعَلِي قُلُوبِهِمُ إِكِنَّةً أَنَّ يَّفُقَهُ وَالْ وَإِنَّ الْأَانِهِمْ وَقُرًا ۚ وَإِنْ تَدُعُهُمْ إِلَى الْهُلَايِ فَكُنَّ تَهْتَدُوًّا إِذَّااَيَدًا ﴿ وَرَبُّكَ الْغَفُورُذُو الرَّحْمَةُ لُويُؤَاخِنُ كُمُ بِمَا كَسَنُوْ الْعَجَّلَ لَهُوُ الْعَدَاتَ بِلْ لَهُوْمُوَّوْعِنَّاكُنَّ يَجِدُوُا مِنْ دُونِهِ مَوْسِلان وَتِلْك الْقُراري الْهُلِكَافُهُ وَلِمَّاظُلُوا وَحَعَلْنَا لِمَهْلِكُهُوْمَتُوْعِدًا ﴿ وَإِذْ قَالَ مُوْسَى لِفَتْنَهُ لَا ٱبْرَحُ حَتَّى ٱبْلُغَ عَبْمَعَ الْبِحَوْيِنَ ٱوْأَمْضِيَ حُقْبًا ۞ فَلَتَمَّا بِلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَانَيِيَاكُوْتَهُمَافَاتَّخَذَسِّبِيلَهُ فِي الْبَيْرِيَّرَيَّا۞ فَلَمَّنَا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْمُهُ الْتِنَاعَكَ آءُنَا لَقَدُ لِقِيْنَامِنُ سَفِينَا هَٰ الْضَيَّا۞ سبحان الذي ١٥ الكهف ١٨

۽ ماڻهن وٽ جڏهن هدايت آئي تڏهن کين ايمان آڻڻ ۽ پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرڻ کان هن ڌاران ڪنهن نہ جهليو جو اڳين جي رسم (جهڙي پاڙپٽ سزا) وٽن اچي يا وٽن سامهون عذاب پهچي (٥٥). ۽ پيغمبرن کي رڳو خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليون ٿا, ۽ ڪافر ڪوڙو جهڳڙو هن لاءِ ڪندا آهن تہ ان سان سچ کي ٿيڙين, ۽ منهنجين نشانين کي ۽ جنهن سان ڊيڄاريا ويا تنهـن کي ڀوڳ ڪـري ورتائون (٥٦). ۽ اُن كان وڌيك ظالم كير آهي جنهن كي سندس پالڻهار جي نشانين سان نصيحت ڏني وڃي تہ اُن کان منھن موڙي ۽ جيڪي سندس هٿن اڳي كري موكليو سو وساري؟ اسان ان جي سمجهڻ كان سندن دلين تي پردا ڪيا ۽ سندن ڪنن ۾ گهٻرائي (وڌي سون)۔ ۽ جيڪڏهن تون کين هدايت ڏانهن سڏين تر اُن وقت سڏو رستو ڪڏهن بر نر لهندا (٥٧). ۽ تنهنجو رب بخشٹھار ٻاجهارو آهي۔ جيڪڏهن کين سندن ڪئي سببان پڪڙي ها تر أنهن لاءِ عذاب تكرُّو موكلي ها_ (ز!) بلك أنهن لاءِ انجام ثيل آهي جو اُن کان سواءِ ڪا واھ نہ لھندا (٥٨). ۽ اھي ڳوٺ آھن جو اُنھن کي (تڏهن) ناس ڪيوسون جڏهن ظلم ڪيائون ۽ اُنهن جي ناس ڪرڻ لاءِ (هڪ) انجام مقرر ڪيوسون (٥٩). ۽ (ياد ڪر) جڏهن موسيٰ پنهنجي سنگتيءَ کي چيو تر سدائين پيو پنڌ ڪندس جيستائين ٻن دريائن جي گڏ ٿيڻ جي هنڌ پهچندس يا گهڻو وقت پيو هلندس (٦٠). پوءِ جنهن مهل ٻن دريائن جي گڏ ٿيڻ جي هنڌ کي پهتا (تنهن مهل) پنهنجي مڇي وساريانون جنهن پنهنجي واٽ درياءَ ۾ سرنگھ جيان ورتي (٦١). پوءِ جڏهن اڳي هليا (تڏهن موسيٰ) پنهنجي سنگتي کي چيو تر اسان کي پنهنجو منجهنـد وارو کاڏو ڏي. بيشڪ اسان جي هن مسافريءَ ۾ اسان کي ٿڪ پهتو آهي (٦٢).

عَالَ ٱلدِّمَتُ اذُاوَ نُنَاآلَ الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نِسَتُ الْحُوْتَ وَ مَا ٱنْسْنِينُهُ إِلَّا الشَّيْطِلُ آنَ ٱذْكُرُهُ ۚ وَاتَّخَذَ سَبِيلُهُ فِي الْحَوْقَ عَيَّا عَلَى الْكَ مَا كُنَّا نَبْغِقُ فَارْتَتَا عَلَى الْتَارِهِمَا قَصَصَّلْ فَوَجَمَاعَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا الْيَنْ لُهُ رَحِينَةً مِّرْنَ عِنْدِنَا وَعَلَّمُنَّهُ مِنْ لَكُ تَنَاعِلُمَّا ﴿ قَالَ لَهُ مُوْسِي هَلَ النَّهُ كُعَلَّى آنُ تُعَلِّمَن مِتَّاعُلِمْت رُشْدًا ﴿ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبُرًا ﴿ وَكُيْفَ تَصْبُرُ عَلَى مَالَهُ تَجُطُ بِهِ خُبُرًا ﴿ قَالَ سَتَجِدُنِ أَنْ شَاءً اللهُ صَابِرًا وَلَا عَصِي لِكَ أَمْرًا ا قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِيُ فَكَلاتَنُكُلِني عَنْ شَيٌّ حَتَّى أَحُدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ٥ُ فَانْطُلَقَا ۖ حَتَّى إِذَا رَكِبًا فِي السِّفِينَةِ حَرَّقَهَا قَالَ آخَرَ قُتَمَا لِتُغُونَ آهُ لَمَا أَلَقَكُ حِثْتَ شَيْئًا إِسُرًا @ قَالَ ٱلَّهُ أَقُلُ إِنَّكَ لَنُ تَسْتَطِيْعَ مَعِي صَبُرًا ﴿ قَالَ لَا تُؤَاخِذُ إِن بِمَانِيتُ وَلا تُرْهِقُنِي مِنَ امْرِي عُمُرًا ﴿ فَانْطِلْقَارُ حَتَّى إِذَالَقِياغُلُمَّا فَقَتَلَهُ قَالَ أَتَّتَلُّكُ نَفْسًا زَكِنَّهُ بُغُنُونَفُسُ لَقَتُ مِثْتُ شَيْئًا ثُكُرًا @

سبحان الذي ١٥ الكهف ١٨

چياڻين تر (نر) ڏنئي ڇا جڏهن پهڻ وٽ ترسيا هئاسون تڏهن مون (اُتي) مڇي وساري ۽ اُن جي يادگيري مون کان شيطان کان سواءِ ٻئي ڪنهن نہ وسارائي, ۽ پنهنجي واٽ درياءَ ۾ عجب طرح سان ورتائين (٦٣). (موسئ) چيو تر اهو هنڌ اهو آهي جنهن کي اسين ڳوليون ٿا پوءِ هو پنهنجي پوئين پيرين ڳُوليندا موٽيا (٦۴). پوءِ منهنجن ٻانهن مان اُهو ٻانهو لڌائون جنهن کي پاڻ وٽان رحمت ڏني هئي سون ۽ پاڻ وٽان کيس علم سيکاريو هوسون (٦٥). موسىٰ ان کي چيو تر جي آءِ تنهنجي سنگت ڪريان تر جيڪا توکي سڏي واٽ سيکاري ويئي آهي تنهن مان مون کي بر سيکارين (٦٦). (خضر) چيو تہ تون مون سان ڪڏهن صبر ڪري نہ سگھندين (٦٧). ۽ جنهن جي توکي خبر ٿي نہ آهي تنهن تي تون ڪٿي صبر ڪندين (٦٨). (موسيٰ) چيو تر جي الله گهريو تر مون کي صبر ڪندڙ لھندين ۽ آءٌ تنھنجي ڪنهن حڪم جي نافرماني نہ ڪندس (٦٩). (خضر) چيو تر جيڪڏهن منهنجي سنگت ڪرين تر (ايستائين) مون کان ڪنهن ڳالھ بابت نر پڇج جيستائين (آءٌ) پاڻ توسان اُن جو بيان (نہ) ڪريان (٧٠). پوءِ ٻئي (اُٿي) هليا تان جو جڏهن ٻيڙيءَ ۾ چڙهيا تڏهن (خضر) اُن کي سوراخ ڪيو۔ (موسیٰ) چيو تہ تو اُن کي اِنھيءَ لاءِ سوراخ ڪيو ڇا تہ ٻيڙيءَ وارن کی ٻوڙين؟ بيشڪ تو اڍنگو ڪر ڪيو (٧١). (خضر) چيو تر توکي نہ چيو هومر ڇا تر تون مون سان صبر ڪري نہ سگھندين (٧٢). (موسیٰ) چيو تہ جيڪي مون وساريو تنهن سببان مون کي نہ پڪڙ ۽ منهنجي ڪمر ۾ مون تي سختي نہ وجھ (٧٣). پوءِ ٻئي هليا, تان جو جڏهن هڪ ڇوڪر کي مليًا تُدَّهن (خضر) أن كي كنو (موسئ) چيو تہ قصاص ڌاران بيگناھ جان کی چو کُلٹی؟ بیشک تو خراب کر کیو (۷۴).

قَالَ الدَّاقُلُ لَكَ إِنَّكَ لَنُ تَسْتَطِيْعُ مَعِي صَبْرًا 6 قَالَ إِنْ سَالْتُكَ عَنْ شَيْ أَبَعُلَ هَافَلَاتُصْحِبْنِي قَدُبِكَفْتَ مِنْ تَدُنِّنُ عُنْدُا ۞ قَانُطَلَقَا تَحَتَّى إِذَا آتِيَا اَهُلَ ثَرِيَة إِسْتَطْعَمَاً اَهُلَهَا فَأَبُواانَ يُضِيِّفُوهُمَا فَوَجَدَافِيهَاجِدَارًا يُرِيدُ أَنَّ تَنْقَضَ ، فَأَقَامَهُ قَالَ لَوُشِئْتَ لَقَنْتَ عَلَيْهِ أَجُرًا @قَالَ هٰ ذَا فِرَاقُ يَيْنِي وَيَرِينِكَ سَأَنْبَيِّكُ بِتَأْوِيلُ مَالُوْتُسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبُرُكَ آمًّا السَّفِينَةُ فَكَانَتُ لِمَلْكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرِدُتُ أَنْ أَعِنْهَا وَكَانَ وَرَآءُ هُمْ مَّلكُ تَاخُذُكُكُلَّ سَفَيْنَةٍ غَصُبًا@وَاتَّاالْغُلُوْ فَكَانَ ابَوْيُهُ مُؤْمِنَيْنِ فَغِيْتُيْنَٱلْنُيُّرُهِمَّهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا أَثَارَهُ ثَاكَ يُبْدِلُهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكُوةً وَّاَقُوْبَ رُحُمَّا ﴿ وَامَّا الْحِدَارُفَكَانَ لِعُلْمَيْنِ يَتِيْمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَعْتَهُ كَنُزُّكُهُمَا وَكَانَ ٱبْوُهُمَاصَالِعًا قَارَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا اَشُرَّ هُمَا وَيَهْ تَخْرِجَا كُنْزُهُمْ أَنُّكُمْ أَنُّكُمْ أَنَّكُمْ اللّ وَمَافَعَلْنُهُ عَنَ آمْرِيُ ذٰ لِكَ تَا وَيْلُ مَا لَوْتَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبُّراكُ وَيَبْعَلُوْنَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَكِينَ قُلْ سَأَتَلُوْاعَلَيْكُوْمُنَّهُ وَكُرًّا أَهُ

الكهف81 الكهف

اخضر) چيو تہ توکي نہ چيو ہومہ ڇا تہ تون مون سان اگڈ رهي) ڪڏهن صبر نہ ڪري سگھندين؟ (٧٥). (موسىٰ) چيو تہ جيڪڏهن هن کان پوءِ ڪنهن ڳالھ بابت تو کان پڇان تر منهنجي سنگت نہ ڪج, بيشڪ منهنجي پاران عذر (جي حد) کي پهتين (٧٦). پوءِ (ٻئي) هليا, تان جو جنهن مهل هڪڙي ڳوٺ وارن وٽ آيا (تنهن مهل) اُن جي رهاڪن کان کاڌو گهریائون تر (اُنهن) سندن مهمانی کرڻ کان انڪار ڪيو. پوءِ اُن (ڳوٺ) ۾ هڪ ڊهڻ کي ويجهي ڀت ڏنائون پوءِ اُها (خضر ڊاهي ٻيهر) اوساري (موسیٰ) چيو تہ جيڪڏھن گھرين ھا تہ اُن (جي اوسارڻ) تي مزوري ضرور وٺين ها! (٧٧). (خضر) چيو ته هاڻي منهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ جداڻي پيئي, هاڻي توکي اُنهن (ڳالهين) جي حقيقت جي سڌ ڏيان ٿو جن تي تو صبر ڪري نہ سگھيو (٧٨). پر ٻيڙي (جا ڀڳي ويئي سا) مسڪينن جي هئي (جنهن تي) هو درياءَ ۾ پورهيو ڪندا (وتندا) هئا پوءِ ان کي عيب دار ڪرڻ گهريمر جو سندن پوئتان اهڙو بادشاه هو جنهن سڀ ڪا ٻيڙي بيگر ۾ ٿي ورتي (٧٩). ۽ نينگر (جو, ماريو ويو) تنھن جا ماءُ پيءُ مؤمن هئا تنهن ڪري ڊنا سون ته نافرمانيءَ ۽ ڪفر ڪرڻ سان ٻنهين کي عاجز ڪندو (٨٠). پوءِ گهريو سون تہ سندن پالڻهار کين ان جي بدلي ان کان بر پاڪبازيءَ جي ڪري وڌيڪ ڀلو ۽ ٻاجھ جي ڪري وڌيڪ ويجهو (اولاد) ڏڻي (٨١). ۽ جا ڀت (ٽاهي ويٺي) سا شهر ۾ ٻن يتيمن ٻارن جي هئي ۽ اُن جي هيٺان سندن خزانو هو ۽ سندن ماءُ پيءُ نيڪ هئا پوءِ تنهنجي پالڻهار گهريو تر ٻئي پنهنجي جواني کي پهچن ۽ پنهنجو خزانو تنهنجي پالڻهار جي ٻاجھ سان ڪڍن ۽ اِهو پنهنجي راءِ سان نہ ڪيمر- اِها اُن جي حقيقت اُهي جنهن تي تو صبر ڪري نہ سگهيو (٨٢)، ۽ (اي پیغمبر!) توکان ذوالقرنیسن بابت پچین ئا۔ چؤ تر اوهان کی اُن جو (كجم) بيان كرى بدّايان تو (٨٣).

ٳػٵڡۧڴۜؾؙٵڵ؋ڣٳڷۯڞۣۅٙٳؾؽۣڹڰؙڡؚڽ۫ػؙؚڷۺؘؿؙٞۺ۫ؠۘؠٞٳۿۏؘٲؾۘؠڠ سَيَّالُهُ حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَغُرِبَ الشَّيْسِ وَجَرَهَا تَغَرُّكُ فِي عَيْنِ جَمِئَةِ وَوَجَدِعِنُدُهَا قَوْمًا هُ قُلْنَا لِذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنَّ تُعَذَّبَ وَإِمَّا أَنُ تَتَّخِنَ فِيهِمُ مُسْئًا ﴿ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ مَوْفَ ثُعَدِّبُهُ ثُعَرِّبُودُ إِلَى رَبِّهِ فَيُعَدِّلُ لِهُ عَذَابًا ثُكُرًا ﴿ وَإِمَّا مَنْ لَمَنَ وَعَمِلَ صَالِعًا فَلَهُ جَوَآ أَوْلِحُسُنَى ۚ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنَ آمُرِينَا ٥ُثُوَّاتَيْعَسَنَا ٥٤ مَنْ إِذَا بِكَغَ مُطْلِعَ الشَّمْسِ وَيَهَا تَظْلُعُ عَلَى قَوْمِ لَا يَجْعُلُ لَهُ وُمِّنُ دُونِهَا لِمِثْرًا ثُكُذَالِكَ وَقَدُ أَحَطُنَا بِمَالُكَ نُهِ خُثُرًا اللَّهُ مَا أَتُعَ سَمَّا السَّمَّةُ إِذَا لِلْغَرِيدُ وَالسَّمَّا يُرِنِ وَحَدَونَ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا هِقَالُ النَّا لْقَرَانَيْنِ إِنَّ يَاجُوُجُ وَمَا جُوْجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ غَعُلُ لَكَ خَرِّمًا عَلَى أَنْ تَعُعُلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُوُسِيُّا الْأَقَالَ مَا ٮڴؖؠٚؖؾؙٞ؋ؽ۫؋ڗؾڽ۫ڂؘؿڒٛڡؘٳ۫ۼؽڹؙۅٛؽؙؠڠؘۊۜۊ۪ٳٙڂؚٛۼڵؠؽؽڴۄ۫ۅؘؠؽ^ڹ :ُمَّاكُوانُوْرِنْ زُبُوَالْحَيِّ بِدِيْحَتِّى إِذَاسَاوِي بِيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ نْفُخُوْاتْحَتَّى إِذَاجَعَكَهُ نَارًا قَالَ النُّونِيُّ ٱفْرِغُ عَلَيْهِ فِعْطًا ﴿

قال المر ١٦ الكهف١٨

بيشڪ اسان اُن کي زمين ۾ مضبوط حڪومت ڏني ۽ سڀ ڪنھن شيءِ جو سامان كيس ڏنوسون (٨۴). پوءِ سامان (جي مدد) سان هليو (٨٥). ايترو (سير ڪيائين) جو سج لهڻ جي هنڌ پهتو اُن کي گپڙاٺي گرم تلاءَ ۾ لهندو ڏٽائين ۽ اُن (تلاءَ) وٽ هڪ قومر کي ڏٺائين_ چيو سون تہ اي ڏوالقرنين! اُنهن کي يا سزا ڏين يا منجهن ڪو چگاڻي جو سڌارو ڪرين (تركى اختيار آهي) (٨٦). (ذوالقرنين) چيو تر جيكو (ماڻهو) ظلمر ڪندو تنهن کي سزا ڏينداسون وري پنهنجي پالڻهار ڏانهن ورايو ويندو پوءِ أهو كيس سخت عذاب جي سزا ڏيندو (AV). ۽ جيڪو ايمان آڻيندو ۽ چگا ڪم ڪندو تنهن کي چڱو بدلو ملندو, ۽ پنهنجي معاملي ۾ اُن کي سولائي (جهڙو ڪمر) چوندا سون (٨٨). وري سامان (جي مدد) سان هليو (٨٩). ايترو (سفر ڪيائين) جو سج اڀرڻ جي هنڌ پهتو تر اُهو هڪ اهڙي قوم تي اُڀرندو ڏنائين جن لاءِ سج کان اوريان ڪا اوٽ نہ بڻائي هئيي سون (٩٠). اهڙي طرح (سندس قصو آهي)۔ ۽ بيشڪ اسان وٽ اُن جي ساري خبر آهي (٩١). وري سامان (جي مدد) سان هليو (٩٢). ايترو جو جڏهن ٻن جبلن جي وچ ۾ پهتو تر اُنهـن جي هن پـاسـي اهڙي قوم ذْنَائين جا كابه إلله سمجهي ز تي سكهي (٩٣). چيائون تر اي ذوالقرنين! بيشڪ ياجوج ۽ ماجوج ملڪ ۾ فساد وجهندڙ آهن تنهن ڪري تو لاءِ اسين هن شرط تي ڏن مقرر ڪريون تر تون اسان جي ۽ سندن وچ ۾ اَڙ بثاثين (٩٤). (ذوالقرنين) چيو تر منهنجي پالثهار جيڪا مون کي ان بابت سگھ ڏني آھي سا ڀلمي آھي. پوءِ اوھين مون سان زور بار جي مدد ڪريو تر اوهان جي ۽ سندن وچ ۾ وڏي اُڙ بڻايان (٩٥). لوه جا ٽڪر مون وٽ اڻيو۔ جڏهن ٻنهي حبلن جي وچ ۾ (ڀري) پوراڻي ڪيائين (تڏهن) چيائين تہ (ھالُ دُولُ) دَنٹون۔ تان جو جڏھن اُن کي (تپائي) باھ ڪيائين (تڏھن) چيائين تر مون وٽ آڻيو تر مٿس پگهاريل ٽامون پلٽيان (٩٦).

فَمَااسُطَاعُهُ آنَ يُظْهَرُونُهُ وَمَااسُتَطَاعُوالَهُ نَقْمًا @قَالَ هٰ ذَا رَحْمُهُ أُمِّرُ ، رُدُّ فَأَذَا حَاءً وَعُدُر رِّ عَرْضَا ۞ إِنَّانَ كَانَتُ آعُنْنُهُمُ وَيْ غِطَاءِ عَنْ رَدُّ وَيُوكَانُوا (يَنْتَطِيعُونَ سَبْعًاهَا فَحَسِبَ الَّذِينُ ثَنَّكُوا وَٱلنَّ يُتَّعَنْدُوْا عِيَادِيُ مِنْ دُوْنِيُّ أَوْلِيَاءُ إِنَّا اَعْتَدُنَا حَهَنَّهُ لِلْلَهٰ ثِنَ ءُوُلاَهِ قُلُ هَلُ نُئِدِّئُكُمُ بِالْأَفْسَرِينَ أَعْالَاهُ ٱلَّذِينَ ضَكَّ سَعْمُهُمُ فِي الْحَيْوِةِ النَّهُ مُنَاوَهُمْ يَحْسَبُونَ ٱنَّهُمْ يُعِينُونَ مُنْعَلَى أُولَيْكَ لَّذِيْنَ كُفَّنُ وُايِالِتِ رَبِّهِمْ وَلِقَالِبِهِ فَحَيَطْتُ أَعْمَالُهُمُ فَكَا نُقِيَوُلُهُوْ يَوْمُرالِقَيمَةِ وَزَنَّا اللَّهِ كَزَلَّا اللَّهَ جَزَّا وُهُوْجَهَنَّهُ وَكَاكَفُرُوا وَاتَّخَنَّدُوْاَالِيِّيْ وَرُسُلِ هُزُوًّا@إِنَّ الَّذِينَ الْمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحْتِ كَانَتُ لَهُمُ جَنَّتُ الْفِي دَوْسِ نُزُرِّا هُلْدِينَ فِيَهُ لاَيْنَغُدُّنَ عَنُهَا حَوَلُاهِ قُلْ لَوْكَانَ الْبَعَيْمُنَا دُالْكُلْبِ رَقَّ لَنَفِدَا ٱبْحُوْقَبْلَ آنَ تَنْفَدَ كَلِماتُ دَيِّنَ وَلَوْجِئْنَا بِيثْلِم مَدَدًا⊙

قال الم ١٦ الكهف١٨

پوءِ (ياجوج ماجوج) نڪي اُن تي چڙهي سگهيا ۽ نڪي اُن کي ڪا سرنگھ هڻي سگهيا (٩٧). چيائين تر هيءَ منهنجي رب جي (هڪڙي) ٻاجھ آهي, جنهن مهل منهنجي رب جو انجام ايندو (تنهن مهل) أن كي سنثون كري ڇڏيندو, ۽ منهنجي رب جو انجامر سچو آهي (٩٨). ۽ اُن ڏينهن ڇڏينداسون تر هڪ ٻئي ۾ ڳاهٽ ٿيندا (ايندا) ۽ صور ۾ ڦوڪيو ويندو پوءِ انهن مڙني کہ، گَڏُ ڪُنّداسون (۹۹). ۽ اُن ڏينهن اُنهن ڪافرن کي دوزخ آڏو ڪنداسون جيئن آڏو ڪجي (١٠٠). جن جون اکيون منهنجي يادگيري کان ڍڪ ۾ هيون ۽ (ساڙ کان ڪجھ) ٻُڏي نہ سگهندا هئا (١٠١). ڪافرن (اچا پاڻ کي سزا جوڳو) نہ ڀانيو آهي ڇا جو مون کان سواءِ منهنجن ٻانهن کي دوست ورتو آڻن؟ اسان ڪافرن جي رهڻ لاءِ دوزخ تيار ڪيو آهي (١٠٢). (اي پيغمبر!) چؤ تر ڪرتوتن جي ڪري بلڪل ٽوٽي وارن جيّ اوهان کي سُدّ ڏيون ڇا؟ (١٠٣). جن پنهنجي محنت دنيا جي حياتي ۾ اَجائي وڃائي ۽ اُهي (پنهنجي لاءِ) ڀانئيندا آهن تہ اُهي (پاڻ) چڱو ڪمر ڪندا آهن (١٠٤). اهي آهي آهن جن پنهنجي پالڻهار جي آيتن ۽ سندس ملڻ جو انڪار ڪيو پوءِ سندن ڪئــي ڪـمائــي چـٽ ٿـي پوءِ اُنهن لاءِ قيات جي ڏينهن ڪا تور کڙي نہ ڪُنداسون (١٠٥). اهاً سندين سزا دوزخ انهي سببان آهي جو ڪفر ڪيائون ۽ منهنجي آيتن ۽ منهنجي پيغمبرن کي ٽـلـولي ڪري ورتائون (١٠٦). جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا ٽن لاءِ فردوس جا باغ مهماڻي (جي جاءِ) آهن (١٠٧). منجهن سدائين رهڻ وارا آهن کانئن وري ڦرڻ نہ گهرندا (۱۰۸). چؤ تہ جيڪڏهن منهنجي پالڻهار جي سخنن (لکڻ) لاءِ سمنڊ مس ٿئي تر منهنجي پالڻهار جي سخنن پوري ٿيڻ کان اڳ سمنڊ کپي ويندو توڻيڪ جهڙس (ٻيا سمنڊ) مدد لاءِ آڻيون (١٠٩). عُلْ إِنَّا آَنَا بَتَرُغِيثُكُوْ نُوْخَى إِلَّ آَمَّ آاِلهُكُوْ اِلدُّوَّاحِدُّ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوُ الِقَاءِ رَبِّهِ فَلْيُعُلُ عَلَاصًا لِعَا وَلاَيْثُرِ الْهِيَادَةِ رَبِّهَ آحَدًا أَهِ

المن المنظمة ا

؎ الله الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ ○ ڡٚڝٙ۞ۮؚػؙۯػؙؠؾڗٮڮؘۼٮۛۮ؋ڒؘڴۅؿٵڞؖٝٳۮ۬ؽٵۯؠڗؾؖ؋ نِدَا أَءْ خَفِيًّا ﴿ وَهَلَ الْعَظُومِينَ وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْمَا وَكُو ٱكُنُ مِنْ عَلَيْكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿ وَإِنَّى خِفْتُ الْمَوَالِي مِنْ وَّرَآنِيُ وَكَانَتِ امْرَا يَيْ عَاقِرًا فَهَبِ لِيْمِنْ لَأَنْكَ وَلِتَا فَكَوْتُهُنْ وَيَرِثُ مِنْ ال يَعْقُونُ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ۞ رُكَّ تَا إِنَّا أَبُيُّهُ رُكَ بِعُلْدٍ إِسْمُهُ يَعُلِي لَهُ غَعْمَلُ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَبِينًا ۞ قَالَ رَبَّ أَنَّى يُّكُونُ لِي غُلُوٌّ وَكَانَتِ امْرَا تِيْ عَافِرًا وَّقَدُ بِكَغُتُ مِنَ الْكِيْرِ عِتيًّا۞قَالَكُنٰ إِكَ قَالَ رَبُكَ هُوَعَلَىٰ هَيِّنٌ وَّقِّلُ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَهْ تَكُ شَيْئًا ۞قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِيَّ إِبَةٌ ۚ قَالَ النَّكُ ٱلْأَثْكُلَةِ النَّالَسِ ثَلَكَ لَمَالِ سَوِيًّا ۞ فَخَوَجَ عَلِي تَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأُوْتَى إِلَيْهِمُ أَنْ سَيِبْحُوْا بُكُرَةً وَّعَشِيًّا ۞

قال العر ١٦ مريعر ١٩

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

چؤ تر آغ اوهان جهڙو ئي ماڻهو آهيان مون ڏانهن وحي موڪليو ويندو آهي تر اوهان جو معبود رڳو هڪ الله آهي پوءِ جيڪو پنهنجي پالڻهار جي ملڻ جي اُميد رکي تنهن کي جڳائي تر چڱا ڪر ڪري ۽ پنهنجي پالڻهار جي عبادت ۾ ڪنهن هڪڙي کي شريڪ نر ڪري (١١٠).

سورة مريــم مکي امي ۽ مي انانوي آيتون ۽ جہ رکوع آمي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

كَهالِعَصَ (١). تنهنجي پالثهار جي باجھ سندس بانهي زكريا (تي ٿيل) جـو (هي) بيان آهي (٢). جـڏهن پنهنجي پالڻهار کي آهستي ٻاڏائي سَدِياتين (٣). چياڻين تـ اي منهنجا پالڻهار! منهنجي (لگن جا) هذا ڪمزور ٿيا آهن ۽ ٻڍائي کان منهنجو مٿو (اڇو) چمڪي ٿو ۽ اي منهنجا پالڻهار! توكي سُذَّنَّ كانَ ناأميد نه آهيان (٣). ۽ آءٌ پنهنجي پوئتان پنهنجن مائٽن کان دڄان ٿو ۽ منهنجي زال سنڍ آهي تنهن ڪري پاڻ وٽان مون کي ڪو وارث بخش! (٥). جو منهنجو وارث ٿئي ۽ يعقوب جي اولاد جو (١, وارث الئي ۽ اي منهنجا پالڻهار! اُن کي صالح ڪر (٦). (چيو سون ڌ) اي زڪريا اسان توکي هڪ نينگر جي مبارڪ ڏيون ٿا جنهن جو نالو يحلي آهي اڳ اهڙي نالي وارو ڪونہ ڪيوسون (٧). چيائين اي منهنجا پالڻهار! مون کي پٽ هن حالت ۾ ڪيئن ٿيندو جو منهنجي زال سنڍ آهي ۽ بيشڪ آءٌ پيري کان جهورائي کي پهتو آهيان (۸). (جبرئيل) چيو تـ اهڙي طرح (ٿيڻو) آهي. تنهنجي پالڻهار چيو آهي تر اهو مون تي آسان آهي ۽ بيشڪ هن کان اڳ توکي پيدا ڪيو آٿمر ۽ تون (اصل) ڪجھ نر هئين (٩). زڪريا چيو ته اي منهنجا پالتهار! مون لاءِ كا نشاني كر_ فرمايائين ته تنهنجي نشاني (هي آهي) تر ماڻهن سان سانده ٽي (ڏينهن) راتيون ڳالهائي ٽر سگهندين (١٠). پوءِ محراب مان پنهنجي قوم ڏانهن نڪتو پوءِ اُنهن ڏانهن اشارو ڏنائين تر صبح ۽ سانجهي جو (الله جي) پاڪائي بيان ڪريو (١١).

ينجيني خُذِالكَتْ بِقُوَّةٍ وَاتَنْنَهُ الْكُذِّ صَيِتًا ﴿ وَحَنَانًا مِّنُ لَكُنَّا وَزُكُوٰ مَّ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿ وَكُوْلًا بِوَالْكَ بُهِ وَلَمْ يَكُنُ حَبَّارًاعَصِمًّا ﴿وَسَالَوْعَلَيْهِ يَوْمَرُوْلِكَ وَنَوْمَرَبُوْو ثُ وَنَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا فَوَاذْكُرُ فِي الكِتْبِ مَرْيَحُ إِذِانْتَبَكَتْ مِنَ آهِلِهَا مَكَانًا شَرُوتِيًا ﴿فَا تَغَذَلُتُ مِنُ دُونِهِ مُوجَابًا ﴿ فَأَرْسَلُنَّا إِلَيْهَارُوْحَنَافَتَمَثَّلَ لَهَابَثُوَّاسُويًّا۞قَالَتُ إِنِّي ٓاَحُوْذُ بِالرَّحْمُن مِنْكَ إِنُّ كُنْتَ تَقِتًا ۞قَالَ إِنَّهَا ٱنَارَسُولُ رَبِّكَ ۖ لِرَهَبَ لَكِ عُلْمًا زُكِيًّا ۞ قَالَتُ الْي يَكُونُ لِي عُلْمٌ وَلَهُ يَمُسَنِي بَتَرُو لَهُ الدُبَعِيّا ﴿ قَالَ كَنَا لِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَعَلَيْ هَتَنَّ وَلِنَحْعَلَهُ إِنَّهُ لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا وَكَانَ آمُرًا مَّقُضِيًّا ®فَحَمَلَتُهُ فَانْتَبَكَتُ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ® فَأَجَاءُ هَاالْهَ خَاضُ إلى جِذُ عِ النَّغَلَةِ ۚ قَالَتُ لِلَيْتَنِيُ مِتُ قَيْلَ لَمْنَاوَكُنْتُ نَسُيًا مَّنْسِيًّا ﴿ فَنَادُ بِهَا مِنْ تَحْتِهَا ۗ ٱلاتَحْزِنْ قَدُ جَعَلَ رَبُكِ تَعْنَاكِ سَرِيًّا@وَهُـزِيْ إِلَيْكِ مِعِنُ عِ النَّخُلُةِ شُلِقِطُ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿

قال المر ١٦ مريمر ١٩

(۽ يحلي ڄمي ڏهن ورهين جو ٿيو تہ) چيوسون تر اي يحلي! ڪتاب کي مضبوطيءَ سان وٺ۔ ۽ ٻاراڻي (عمر) ۾ کيس علمر ڏنوسون (١٢). ۽ پاڻَ وٽان کيس شفقت ۽ پاڪبازي ڏني سون۔ ۽ (اُهو) پرهيزگار هو (١٣٣). ۽ پنهنجي ماءُ پيءُ سان نيڪي ڪرڻ وارو هو ۽ هٺيلو نافرمان نه هو (١٤). ۽ جنهن ڏينهن ڄائو ۽ جنهن ڏينهن مرندو ۽ جنهن ڏينهن جيئرو ٿي اُٿندو (تنهن ڏينهن) مٿس سلامر هجي (١٥). ۽ مريير (جو قصو) ڪتاب ۾ ياد ڪر۔ جڏھن پنھنجن گھر وارن کان ايرندي ھنڌ پُر يري ٿي (١٦). پوءِ كانئن هڪ اوٽ ورتائين, پوءِ ڏانهنس پنهنجو ملائڪ موڪليو سون پوءِ هو ان جي اڳيان پورو ماڻهو (وانگر) بڻجي بيٺو (١٧). (مريم) چيو آءُ توکان باجهاري (الله) جي سام پوان ٿي, جيڪڏهن پرهيزگار آهين (تر مون کان پري ٿيءُ) (١٨). ملائڪ چيو تہ آءٌ تہ تنھنجي پالٹھار جو هن لاءِ موڪليل آهيان تر توکي پاڪباز نينگر بخشيان (١٩). (مريبر) چيو تر مون کي ٻار ڪيئن ٿينـدُو جـو مـون کي ڪنهن ماڻهو نہ ڇُهيو آهـي ۽ نڪي آءُ بدكار آهيان (٢٠). (ملائك) چيو ته اهڙي طرح (ٿيڻو) آهي, تنهنجي پالڻهار فرمايو تہ اِهو مون تي سولو آهي. ۽ (هن لاءِ) تہ ان کي ماڻهن جي لاءِ پنهنجي طرف کان نشاني ۽ ٻاجھ (جو وسيلو) ڪريون ۽ (اهو) ڪمر طئي ثيل آهـي (٢١). پوءِ ان سان پيٽ ٿيس پـوءِ ان سان پر يري هنڌ الگ ٿي (٢٢). پوءِ ويمر جي سورن کجي جي ٿڙ ڏانهن نيس, چيائين تر جيڪر هن کان اڳ مران ها, ۽ اصل وسري ويل هجان ها! (تہ چڱو هو) (٣٣). پوءِ کیس (ملائڪ) سندس هيئين طرف کان سڏيو تر ڏک نر ڪر بيشڪ تنهنجي پالڻهار تنهنجي هيٺان تلاءُ پيدا ڪيو آهي (۲۴). ۽ کجي جي ٿڙ کي پاڻ ڏانهن ڌوڻ تہ نوتي تازيون کارڪون ڇاڻي (۲۵).

فَكُونُ وَاشْرَ بِي وَقَرِّي عَيْنًا ۚ فَإِمَّا تَرَينَ مِنَ الْبُشَرِ إَحَدًا ۗ فَقُولِ إِنْ نَذَرُتُ لِلرَّحْلِي صَوْمًا فَكَنُ أَكِرُ الْيُومِ إِنْمِيًّا ﴿ فَأَتَتُ بِهِ قَوْمَهَا تَعِيلُهُ قَالُوا لِمَرْيَهُ لَقَنْ حِثْتِ شَيْنًا فَرِيًّا ۞ يَاكُنْتَ لِمُ وْنَ مَا كَانَ آبُوْكِ امْرَاسُوْءٍ وَّمَا كَانْتُ أَتُكِ بَغِيًّا ۗ فَأَشَارَتُ إِلَيْةٌ قَالُوُ إِكِيفَ ثُكِيِّهُ مِنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿ قَالَ إِنَّى عَبُدُاللَّهِ ۚ التَّهِ مَا لَكِتْ وَجَعَلَتِي نَبِيًّا ﴿ وَجَعَلَنِي اللَّهِ اللَّهِ وَجَعَلَنِي مُبْرِكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأُوطِينَ بِالصَّلْوِةِ وَالزَّكُوةِ مَادُمْتُ حَيًّا ﴿ وَكُبُوا بِوَ إِلَى تِنْ وَلَوْ يَجُعَلُن يُجَبّارًا شَقِيًّا ﴿ وَالسَّلْهُ عَلَى يَوْمَرُولِهُ تُ وَتَوْمَرَامُونُ وَيَوْمَرَابُعَثُ حَيًّا ﴿ لِكَ عِيْسَى ابْنُ مَوْيَوْ قُولَ الْحَقِ الَّذِي فِيهُ يَمْتُونُونَ اللَّاكَانَ لِلهِ آنَ يَتَّخِذَ مِنُ وَلَيِ للمُبْحَنَةُ إِذَا قَضَى آمُرًا فَإِنَّا مَا يُقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ هُواتَ اللهَ رَبِّي وَرَئَبُكُو فَاعْبُكُوهُ هَا مَا عِرَاظُ مُسْتَقِتُهُ ۞ فَاخْتَلَفَ الْأَخْرَاكُ مِنْ أَبِنْهِمْ فَوَلْلُّ لِّلَٰذِيْنَ كُفُرُ وَامِنْ مَشْهَدِيَوْمِعَظِيْمِ ۞ٱسْمِعُ بِهِمْ وَٱبْصِرَهِ يَوْمَرِيَاثَوُّنْنَالِكِنِ الظَّلِمُوْنَ الْيُوْمَرِيُّ ضَلِل مُبِينِينِ ۞

قال المر ١٦ مريمر ٩٠

پوءِ کاءُ ۽ پيءُ ۽ نيڻ نار, پوءِ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهو کي ڏسين تر چؤ تر آءٌ الله لاءِ روزو باسيو آهي تنهن ڪري ڪنهن ماڻهو سان اڄ اصل نہ ڳالهائينديس (٢٦). پوءِ اُن کي پنهنجي قوم وٽ کڻي آئي۔ چيائون تر اي مريم ! بيشك بڇڙي شيءِ آندي اٿيئي (٢٧) . اي هارون جي ڀيڻ! نڪي تنهنجو پيءُ بچڙو مڙس هو ۽ نڪي ماءُ ڪا بدڪار هئي (٢٨). پوءِ ڏانهنس اشارو ڏنائين۔ چيائون تر جيڪو پينگهي ۾ ٻار آهي تنھن سان ڪيئن گالهايون (٢٩). (عيسيٰ) چيو تر آءُ الله جو ٻانهو آهيان۔ مون کي ڪتاب ڏنو اُٿس ۽ مون کي پيغمبر ڪيو اٿس (٣٠). ۽ جتي هوندس اُتي مون کی برکت وارو ڪيائين ۽ جيسين جيئرو هوندس تيسين مون کی نماز (پڙهڻ) ۽ زڪات (ڏيڻ) جو حڪم ڪيائين (٣١). ۽ پنهنجي ماءُ سان چڱائي ڪندڙ (ڪيائين) ۽ مون کي هئيلو بدبخت نہ ڪيائين (٣٢). ۽ جنھن ڏينھن ڄائس ۽ جنھن ڏينھن مرندس ۽ جنھن ڏينھن وري جيئرو ٿي اُٿندس تنهن ڏينهن مون تي سلام آهي (٣٣). اهو (قصو) عيسيٰ پٽ مريعر جو آهي, سچي ڳالھ آهي جنھن ۾ (ماڻھو) شڪ ڪندا آهن (٣٤). الله کي (پاڻ لاءِ) ڪو پٽ وٺڻ نہ جڳائيندو آھي اُھو پاڪ آھي۔ جڏھن ڪو ڪم ڪندو آهي تڏهن اُن لاءِ رڳو چوندو آهي تہ ٿيءُ تہ ٿي پوندو آهي (٣٥). ۽ الله منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالٽهار آهي تنهن ڪري سندس عبادت ڪريو۔ اِها سڌي واٽ آهي (٣٦). پوءِ ڪن ٽولين پاڻ ۾ اختلاف ڪيو, پوءِ ڪافرن لاءِ وڏي ڏينهن جي آڏي ٿيڻ کان ويل آهي (٣٧). جنهن ڏينهن اسان وٽ ايندا (تنهن ڏينهن) ڪهڙو نہ چڱو ٻـڏندا! ۽ ڪهڙو نہ چگّو ڏسندا! پر ظالمہ اُج پڌري گمراهي ۾ آهن (٣٨).

وَانْذِرْهُوْ يَوْمَالْحُنْرُوْإِذْ قَيْنِي الْأَمْرُوَهُوْ فِي غَفْلَةٍ وَّهُمُ لَانُؤُمِنُونَ©ِاتَاغَنُ بَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَ الَّهُ يَا يُرْجَعُوْنَ۞َوَاذْكُرُ فِي الْكِتْبِ إِبْرُهِيْءَ النَّهُ كَانَ صِيَّايْقًا تِّبَيًّا۞إِذْ قَالَ لِآبُهِ يَأَبَتِ لِمَتَّمُنُكُمَالَا يَسْمَعُ وَلَابُبُصِرُو لَايْغُنِي عَنُكَ شَنْتًا صَلَابَتِ إِنَّ قَدُ حَآءَ فِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَحُ كَايُنِكَ فَأَتَّبُعُنِيُّ آهُد كَ عِمَراطًا سَوتًا ®َلَأَيْتِ لَاتَّقُدُ الشَّيْطُرِيُّ إِنَّ الشُّيْطِنَ كَانَ لِلرِّحْلِي عَصِيًّا ۞َلَابَتِ إِنَّ أَخَافُ أَنْ يَّىسَّكَ عَذَاكِمِّنَ الرَّمْنِ فَتَكُوْنَ لِلشَّيْطِي وَلِيَّاهِقَالَ لَاغِبُّ اَنتَ عَنُ الِهَتِي يَابُرْهِيْ فَلَينَ لَوْتَنْتَهِ لَارْجُمَنَاكَ وَاهْجُونِي َ مِليًا۞ قَالَ سَلَوْعَكَيْكَ سَأَسُتَغْفِرُلَكَ رِينِ إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا @وَ ٱغْتَرَكُمُ وْمَالْتَكُ عُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ وَأَدْعُوْارَ بِنْ تَعْلَى ٱلْأَ ٱكُونَ بِدُعَآدِرَيْ شَقِيًا ﴿ فَلَتَااعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُوْنِ اللهِ ﴿ وَهَبُنَالَهُ ٓ إِسُعْنَ وَيَعْقُوْبٌ ۗ وَكُلَّاحِمَلُنَا نَبِيًّا ۞ ۅۘۅؘۿؠ۫ێٵڵۿؙۏۺ_ؙ۫ڗۜڂؠؾٮ۬ٵۅۜڿۼڵؽٵڵۿڎڸڛٵؽڝۮۊۼڵؾؖٵ۞۫ وَاذْكُونِ الكِتْبِ مُوْسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وُكَانَ رَسُولًا يَبْيًا ﴿

قال المر ١٦ مريسر ١٩

۽ کين پشيماني جي ڏينهن کان ڊيڄار جنهن ڏينهن ڪم پورو ڪبو۔ ۽ أهي غفلت ۾ آهن ۽ اُهي ايمان نٿا آڻين (٣٩). بيشڪ اسين زمين جا ۽ جيڪي مٿــُس آهي تنهن جا وارث آهيون ۽ اسان ڏانهن موٽايا ويندا (۴۰). ۽ ابراهيم (جو قصو) ڪتاب ۾ ياد ڪر۔ بيشڪ اهو سچار پيغمبر هو (۴۱). جڏهن پنهنجي بيءُ کي چياڻين تر اي اَبا! جيڪو نر ڪي ڏسي ۽ ن ڪي توکان ڪجھ ٽاري تنھن جي پوڄا ڇو ڪندو آھين؟ (۴۲). اي اَبا! بيشڪ (الله جي پار کان) مون وَٽ (اها) ڄاڻ آئي آهي جا تو وٽ نـ ڏيکاريان (۴۳). اي اَبا! شيطان کي نہ پوڄ_ ڇو تـ شيطان اللہ جو نافرمان آهي (۴۴). اي اَبا! آءٌ توتي الله جي عذاب پهچڻ کان ڊڄان ٿو پوءِ متان شيطان جو سنگتي ٿئين (هُ۴). (پڻس) چيو تر اي ابراهيمر! تون منهنجي معبودن کان ڇو ڦرڻ وارو آهين؟ جيڪڏهن نہ روڪبيسن تہ توکي ضرور پئرن سان ماريندس ۽ گهڻي مدت مون کان پاسي ٿيءُ (۴٦). (ابراهيم) چيو تر توتي سلام هجي، آءٌ تو لاءِ پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرندس۔ چِو تہ اُہو مون تی مهربان آہی (۴۷). ۽ اللہ کان سواءِ جن کی سڏيندا آهيو تن کان ۽ اوهان کان پاسو ڪريان ٿو ۽ پنهنجي بالڻهار جي عبادت كندس, اميد آهي ته پنهنجي رب جي دعا سان بدبخت نه تيندس (۴۸). پوءِ جڏهن کانئن ۽ الله کان سواءِ جن کي پوڄيندا هئا تن کان پاسو ڪيائين (تڏھن) کيس اسحاق ۽ يعقوب عطا ڪيوسون۔ ۽ هر هڪ کي پيغمبر ڪيوسون (۴۹). ۽ کين پنهنجي ٻاجھ مان (گھڻيون شيون) عطاً ڪيون سون ۽ اُنھن جي نيڪ نامي بلند ڪئي سون (٥٠). ۽ ڪتاب ۾ موسئ (جو قصو) ياد كر, بيشك أهو چونڊيل هو ۽ پيغجر نبي هو (٥١).

وَنَادَ مُنْهُ مِنْ جَانِبِ الطُّلُورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّ مُنْهُ نَجِيًّا ﴿ وَ وَهَبْنَالَهُ مِنَ تَحْمَتِنَا آخَاهُ هُرُونَ بَيِيًّا ﴿ وَأَذْكُرُ فِي الْكِتْبِ اِسْلِعِيْلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُوُ لَا بَيَّا ﴿ وَ كَانَ يَأْمُو الْمُلَهُ بِالصَّلَوةِ وَالرُّكُوةِ وَكَانَ عِنْدَرَيَّهِ مُرْضِيًّا ﴿ وَاذْكُرُ فِي الْكِتْبِ إِدْرِيْنَ ۚ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيْقًا لَّبُمَّا ﴿ وَرَفَعُنْهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿ أَلُّكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهُمْ مِّنَ النَّبِينَ مِنُ ذُرِيّةِ ادْمَرُومِتُنُ حَمَلْنَامَعَ نُوْجٍ وَمِنْ ذُرِّيّةِ الرّفِيمَ وَاسْرَآءِيْلُ وَمِنْكُنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا الْإِذَاتُتُلْ عَكَيْمُ اللَّهُ الرَّحُمٰن خَرُّوُامُجَّدًاوَّ بُكِيَّا ۞ۛفَخَلَفَ مِنُ يَعْدِي^{هِ}مُ خَلْفُ اَضَاعُواالصَّلُوةَ وَاتَّبَعُواالشَّهَوْتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيَّالُهُ إِلَّامَنُ تَابَ وَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰلِكَ يَدُ خُلُونَ الْحَنَّةَ وَلاَنْظِلَمُوْنَ شَيْئًا صُّجَنَّتِ عَدُنِ إِلَّيثُ وَعَـٰ مَ الرَّحُمْنُ عِبَادَةُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَا نِيَّا إِلَيْسَمَعُونَ فِيْهَالَغُوَّا إِلَّاسَلِمَا وَلَهُمُ رِزْقُهُمْ فِيْهَا بُكُرَةً وَّعَيْمِيًا ⊕ تِلْكَ الْجَنَّةُ ٱلَّتِيْ نُوْرِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿

قال المر ١٦ مريمر ١٩

۽ طور (جبل) جي سڄي ڀر کان کيس سڏيوسون ۽ همراز ٿيڻ لاءِ کيس ويجهو ڪيوسون (٥٢). ۽ پنهنجي ٻاجھ سان سندس ڀاءُ هارون پيغمبر کری کیس عطا کیوسون (۵۳). ۽ ڪتاب ۾ اسماعيل (جو قصو) ياد ڪر بيشڪ اُهو انجامر جو پورو ۽ پيغمبر نبي هو (۴۰). ۽ پنهنجي گهر وارن كى نساز ۽ زكات جو حكم كندو هو ۽ پنهنجي پالٹهار وٽ پسند هو (٥٥). ۽ ڪتاب ۾ ادريس (جو قصو) ياد ڪر, بيشڪ اُهو سچار پيغمبر هو (٥٦). ۽ وڏي مرتبي ڪري سندس مانُ مٿاهون ڪيوسون (٥٧). اهي أهي آهن جن تي الله فضل ڪيو. آدم جي اولاد منجهان پيغمبرن مان ۽ جن کي نوح سان (ٻيڙي ۾) کنيوسون ۽ ابراهيمر ۽ يعقوب جي اولاد مان ۽ جن کي هدايت ڪئي سون ۽ چونڊيوسون (تن مان آهن) جڏهن الله جون آيتون کين پڙهي ٻڌائبيون هيون تڏهن سجدو ڪندڙ ۽ روئيندڙ تى كري پوندا هئا (٥٨). پوءِ سندن پوئتان كيترا نااهل پيڙهي تي ويٺا (جو) نماز ڇڏي ڏنائون ۽ خواهشن جي پٺيان لڳا پوءِ سگهو گمراهيءَ جي سزا لهندا (٥٩). پر جن توبه ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي بهشت ۾ گهڙندا ۽ مٿن ڪوڊ ظلم نہ ڪبو (٦٠). هميشہ جا باغ آهن جن لاءِ الله پنهنجـن ٻانهن سان پرپٹ انجام ڪيو آهي۔ بيشڪ سندس انجام پهچڻو آهي (٦١). اُن ۾ سلام کان سواءِ (ٻي) ڪا بيهودي ڳالھ نہ ٻـڏنداــ ۽ منجهس اُنهن لاءِ صبح ۽ سانجهي جو سندن روزي آهي۔ (٦٢). اِهو بهشت اھو آھي جو منھنجن بانھن مان جيڪو پرھيزگار بڻجندو تنھن کي (أن جو) وارث كنداسون (٦٣).

اَنَتَنَوَّكُ إِلَّا بِأَمُورِيِّكَ لَهُ مَابِئُنَ آيَدُيْنَا وَمَاخَلُفَنَا وَمَا يَكُنُ ذَٰ لِكَ وَمَا كَانَ رَتُكَ نَستًا ﴿ رَبُّ السَّهٰ إِنَّ وَ لْأَرْضِ وَمَا بِنَنْهُمُا فَأَعْدُهُ وَاصْطِيرُ لِعِبَادَتِهِ هِلْ تَعْلَمُ لَهُ سَيِدِيًّا هُوَيَقُولُ الْإِنْسَانُ ءَ إِذَا مَامِثُ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَتَّا ۞ أَوَّلَاكُنْ أَوُّالِانْسَانُ أَنَّا خَلَقُنْهُ مِنْ قَمْلُ وَلَهُ مِكُ شَمْعًا ۞ فَوَرَتِكَ لَنَحْنُرُنَّهُ وَالشَّيطِينَ نُوَّلُهُ لَنُحْضِرَنَّهُ وُحُولَ جَهَمَّمَ جِثْتًا أَنْ تُنْوَلَنَ أُرْعَرَ وَن كُلُّ سِنْيَعَةِ أَثُّهُمُ أَشَكُّ عَلَى السَّمْنِ عِتِيًّا ﴿ ثُمُّ لَنَحُنُ اعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمُواَول بِهَاصِليًّا ﴿ وَإِنْ مِّنَكُوُ الَّاوَارِدُهَأَكَانَ عَلَى رَبِّكَ حَثَّمًا مَّقَضِيًّا ﴿ ثُنَةً نُنَجِّي ٳڰۜڹ؈ۜٳڰٛڡۜڗؙٳۊۜڹؘۮؘۯ۠ٳڵڟٚڸؠڹۘؽ؋ۣڝؙۿٳڿؿڰٵ۞ؚٳۮؘٳؿؙؿؙڸ؏ۘڵؽۿؚؠۿ الِتُنَابِيتنَتِ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُو الِلَّذِينَ الْمُنْوَّ أَيُّ الْفَرِيْقَيْنِ خَاثُرُتَقَامًا وَآحَمَ نُ يَكِيًّا ۞ وَكُوْاهُ لَكُنَا قَيْلَهُ وُمِّن قَرْنِ هُمُ ٱحْسَنُ آتَا ثَا ثَاوَرِهُ يَا ﴿ قُلُ مَنْ كَانَ فِي الصَّلَلَةِ فَلْيَمَكُ ذُلَّهُ الرِّحُمْنُ مَنَّا مَّحَتَّى إِذَارَاوَامَا يُوْعَكُونَ إِمَّاالْعَنَاكِ وَإِمَّا التَّاعَةُ تُعَيِّعُكُمُونَ مَنْ هُوَشَرُّهُكَا نَا وَّاضْعَفْ جُنْدًا ۞

قال العر ١٦ مريعر ١٩

۽ (ملائڪن چيو تر) تنهنجي پالڻهار جي حڪمر کان سواءِ نہ لهندا آهيون, جيڪي اسان جي آڏو آهي ۽ جيڪي اسان جي پويان آهي ۽ جيڪي اُنهن جي وچَ ۾ آهي تنهن جي (سڀ خبر) اُن کي آهي. ۽ تنهنجو پالڻهار وسارڻ وارو نہ آھي (٦۴). آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آھي تنھن جو پالٹھار آھي پوءِ سندس عبادت ڪر ۽ سندس عبادت تي صبر ڪر (يعني مضبوط ره)۔ تون اُن نالي وارو ڪو ڄاڻندو آهين ڇا؟ (٦٥). ۽ ماڻهو چوندو آهي تر جڏهن مرندس (تڏهن) جيئرو ٿي ڪڍبس ڇا؟ (٦٦). انسان کی یاد نر آهی چا تر کیس اگ پیدا کیوسون حالانک کجھ بر نر هُوَ؟ (٦٧). يُوءِ تنهنجي رب جو قسمر آهي ته أنهن کي ۽ شيطانن کي گڏ ڪنداسون وري دوزخ جي چوڌاري کين گوڏن ڀر حاضر ڪنداسون (٦٨). وري هر هڪ ٽولي مان آهڙن (ماڻهن) کي ڌار ڪنداسون جن اُنهن مان باجهاري (الله) جي سخت نافرماني ڪئي (٦٩). وري جيڪي اُن (جهنمر) مِ گهڙڻ جا وڌيڪ حقدار آهن تـن کـي اسين چـگيءَ طـرح ڄاڻندا آهيون (٧٠). ۽ اوهان مان ڪو (اهڙو) ڪونهي جو اُن (جهنم) تي اچڻ وارو نہ آهي، تنهن جي پالڻهار تي اِهو (انجام) لاَزمر مقرر آهي (٧١). وري پرهيزگـــارن کي بچائيندا سون ۽ ظالمن کـي منجهس ڪروندڙو ڇڏينداسون (٧٢). ۽ جڏهن اسان جون چٽيون آيتون انهن کي پڙهي بِدَائبيون آهن (تڏهن) ڪافر مؤمنن کي چوندا آهن تر ٻنهين ٽولين مان ڪير, مرتبي جي ڪري بهتر ۽ مجلس جي ڪري معتبر آهي؟ (٧٣). ۽ كانئن اڳ ڪيترائي جڳ ناس ڪياسون جو اُهي (ظاهري ساز) سامان ۽ ڏيک ويک جي ڪري وڌيڪ چڱا هئا (٧۴). چُؤ تہ جيڪو گمراهي ۾ آهي تنهن کي الله وڌيڪ وڌائيندو آهي, تان جو جيڪو انجامر يا تر عَذَاب جو يا قيامت جو (ساڻن) ڪيو ويو سو جڏهن ڏسندا، تڏهن هو ڄاڻندا تر بڇڙي مانَ وارو ۽ لشڪر جي ڪري وڌيڪ هيڻو ڪير آهي (٧٥).

وَتَزِينُ اللهُ الَّذِينِ اهْتَدَوْاهُدًى وَ الْلِقِدْتُ الصَّلِحْتُ خَيُرُ عِنْدَارِيِّكَ ثُوَابًا وَخَيْرُمُّرَدُّا ﴿ أَفْرَءَيْتَ الَّذِي كَفُو ۑٵێؾؚٮؘٵۅؘۊؘٵڶۘڒؙۅٛؾؘۑۜؿؘٙڡٵڵٳۊٞۅڶؽٳۿٲڟڶۼٳڷۼؽؠؙٵؘؠٳڷۜۼؙۮؙ عِنْكَ الرِّحْلِي عَهْدًا ﴿ كَالْأَسْنَكُتُ مُا يَقُولُ وَغَنْ لَهُ مِنَ الْعَنَافِ مَنَّاكُونَ نُرِثُهُ مَا نَقُولُ وَ نَاتَتُنَا فَرُدًا ٥ وَاتَّعَنَّهُ وَا مِنُ دُوْنِ اللهِ الْهِ قَلِيَّكُونُوْ الْهُمُ عِزًّا الْهُكُلِّ أَسَكُمْ أُوْنَ ؠڡؚؠٵۮؾۿۄ۫ۅؘؽڰؙۏڹؙۅؙڹؘۜۜۜۜڡؘػؽۿۄ۫ۻڴٲ۞ٙڷۏؙڗۯۜٲٵٞٲۯڛؙۘڵؽٵڷڟۑڟۑؙڹ عَلَىالَكِفِيمِنَ تَوُّ زُهُمُ وَازَّا الْأَفَلَاتَعَيِّلُ عَلَيْهِمْ إِنَّانَعُنُّ لَامُمُ عَمَّا الْ يَوْمَ خَثْرُ النَّتَقِينَ إِلَى الرَّحْمِنِ وَفَكًا الْوَيْسَاوُقُ الْمُجْرِمِينَ إلى جَهَنَّوَ وَرُدًا أَوَلاَ يُمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّعَنَّ عِنْكَ التِّحْمَلِي عَهْدًا ۞ وَقَالُوا اتَّقِنَ التَّحْمَلُ وَلَدًا ۞ فَتَحْبُكُمُ شَكًّا إِذَّاكَ تَكَادُ التَّمَانِ ثَيَّعَظُونَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْرُوْفُ وَيَخِزُّ الْحِيَالُ هَتُكُ أَنَّ دَعُو اللِوَ عَمِن وَلَنَا ﴿ وَمَالِمُنْهُ فِي لِلرَّعْمِنِ أَنْ تَقَيِّذَ وَلَكُ ﴿ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي التَّمَا بِ وَالْأَرْضِ إِلْأَ الْوَالْتُمُونِ عَمْدًا ڰُلَقَدُ آخطهُمُ وَعَكَّ هُوْعَدًا ﴿ وَكُلْهُمُ اتَّيْهِ يَوْمَ الْقِيمَةِ وَدُدًا ﴿

قال العر ١٦ مريعر ١٩

۽ الله هدايت وارن کي هدايت ۾ وڌائيندو آهي۔ ۽ باقي رهندڙيون نيڪيون تنهنجي پالڻهار وٽ ثواب ڪري ڀليون ۽ موٽ ڪري چڱيون آهن (٧٦). (اي پيغمبر!) اُنهيءَ کي نہ ڏٺو اٿيئي ڇا جنهن اسان جي آيتن کي نہ مڃيو ۽ چيائين تر مون کي مال ۽ اولاد ضرور ڏنو ويندو؟ (٧٧). (اُهُو) ڳجھ ڄاڻندو آهي ڇا يا الله وٽان ڪو انجام ورتو اٿس۴ (٧٨). ائين (هرگز) نـ آهي۔ جيڪي چوندو آهي سو سگهوئي لکنداسون ۽ اُن لاءِ ڊگهو عذاب وڌائينداسون (٧٩). ۽ جيڪي چوي ٿو سو کانئس کسيندا سون ۽ اسان وٽ اكيلو ايندو (٨٠). ۽ الله كان سواءِ ٻيا معبود هن لاءِ ورتا ائن تر أنهن لاءِ مانَ جو سبب ٿين (٨١). ائين (اصل) نہ آھي۔ (اُھي) سندن پوڄا جو انڪار ڪندا ۽ انهن جا دشمن (۽ مخالف) ٿيندا (٨٢). (اي پيغمبر!) نر ڏنو اَٿيئي ڇا تر شيطانن کي ڪافرن تي موڪليوسون تر (اُهي) کين لوڏا ڏيئي ڌُوڻين؟ (٨٣). پوءِ مٿن (عذاب جي) تڪڙ نہ ڪر۔ اسين اُنهن لاءِ (سندن عملن ۽ ڏينهن جي بوري) ڳڻ ڳڻيندا آهيون (١٨٤). اُن ڏينهن پرهيزگارن کي مهمانن وانگر ٻاجهاري (الله) وٽ گڏ ڪنداسون (٨٥). ۽ دُّوهين کي دوزخ ڏانهن اُڃو روانو ڪنداسون (٨٦). جنهن الله وٽان انجام ورتو تنهن کان سواءِ (ٻيا ڪي) شفاعت ڪري نہ سگهندا (۸۷). ۽ چوندا آهن تر الله پاڻ لاءِ اولاد ورتو آهي (٨٨). (چئبن تر) بيئڪ اوهان بڇڙي شيءِ آندي (٨٩). انهي (چوڻ) کان اجهو آسمان ٽڙڪي پوندا ۽ زمين قاٽي پوندي ۽ جبل ذرا ذرا ٿي ڪرندا! (٩٠). انهي سببان جو (اُنهن) الله لاءِ پٽ (بثائي) سڏيا (٩١). ۽ الله کي اولاد وٺڻ نہ جڳائيندو آهي (٩٢). جيڪي آسِمانن ۽ زمين ۾ آهن سي سڀ الله وٽ ٻانها ٿي ايندا (٩٣). بيشڪ (الله) کين شمار ڪيو آهي ۽ سندن تعداد ڳڻيو اٿس (٩۴). ۽ قيامت جي ڏينهن اُنهن مان هر هڪ وٽس اڪيلو ايندو (٩٥).

إِنَّ الَّذِينَ الْمُنُوَ اوَعَمِلُوا الصَّلِحَتِ سَيَجُعَلُ لَهُمُ الرَّحُمْنُ وُدًا ﴿ فَانْمَا يَسَرُنْهُ بِلِسَانِكَ لِتُنَشِّرَ بِهِ الْمُتَّعِبُنَ وَتُمُنْذِرَ بِهٖ قَوْمًا لُكُا ﴿ وَكُوْ الْمُلَكُنَا فَبُلَهُمُ مِّنْ قَرْنٍ * هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمُ مِّنْ اَحَدِ اوْتَسْمَعُ لَهُمُ رِكُوا ﴿

المنافقة الم

حرالله الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ ظه ﴿ مَا أَنْزُلْنَا عَلَيْكَ الْقُرُ إِنَّ لِتَشْقُلَ ۚ إِلَّا زَنَّ ذِي كُو لَّهُ لِّهُ رِّلْهُ ر يَّغْتُمُي فَ تَنْزِيْلُامِيِّنَ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالتَّمَانِ الْعُلِي فَ الرِّحْمُورُ، عَلَى الْعُرِيشِ اسْتَواي لَهُ مَا فِي التَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَابِينَهُمُ أَوْمَا تَعْتُ الثَّرِيْ وَإِنْ تَجْهَرُ بِالْقَوْلِ فَانَّهُ يَعْلَمُ السَّرَّ وَأَخْفِي ۞ اَللَّهُ لَكَ اللَّهُ إِلَّاهُ وَلَا لُهُوْ لَهُ الْأَسْسِمَأَءُ الْحُسُنَىٰ ۞وَهَلَ ٱتْنَكَ حَدِيثُ مُوْسِي ۞إِذْ رَانَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُنُّوْ ٓ النِّنَ الْسُتُ نَارًا لَعَلِّى التِيْكُوْتِهُمَا لِقَبَسِ أَوْ آجِدُ عَلَى النَّادِهُدُّهِ 9فَكُتَّا اَتُّهِمَا نُوْدِي اِنْدُولِهِ 9انَّ أَنَّا رَيُّكَ فَاخْلَعُ نَعْلَمُكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ كُلُوِّي ۞ قال المر ١٦ طه ٢٠

ACTION OF THE PARTY OF THE PART

بيشڪ جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ الله سگهو محبت پيدا ڪندو (٩٦). يوءِ آهو (قرآن) تنهنجي زبان تي رڳو هن لاءِ آسان ڪيوسون ته (تون) ساڻس پرهيزگارن کي خوش خبري ڏئين ۽ ان سان جهڳڙالو قوم کي ڊيڄارين (٩٧). ۽ کائڻن اڳ ڪيترا جڳ ناس ڪياسون۔ منجهائئن ڪنهن هڪ جو پتو لهين ٿو ڇا يا سندن ڀڻڪ پڏين ٿو ڇا؟ (٩٨).

سورة طنــة مکي آهي ۽ هي هک سؤ پنجتيمآيتونءات رکوع آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

ظه (۱). توتي قرآن هن لاءِ نه لا توسون ته تون او كو تئين (۲). پر جيكو دڄي تنهن جي نصيحت ڏيڻ لاءِ (لاڻو سون) (۱۳). انهي (جي طرف) كان لهڻ وارو آهي جنهن زمين كي ۽ بلند آسمانن كي بڻايو آهي (۱۴). (اهو) باجهارو عرش تي قائم آهي (۱۰). جيكي آسانن ۾ آهي ۽ جيكي زمين هيٺان ۾ آهي ۽ جيكي بنهين جي وڄ ۾ آهي ۽ جيكي زمين جي تري هيٺان آهي سو ان جو آهي (۱۲). ۽ جيكٽهن (تون ڀل) ڏاڍيان ڳالهائين ته بيشك آهو لك (۾) ۽ صفا آهستي (چيل ڳاله سڀ) ڄاڻندو آهي (۱۷). الله (اهو آهي جو) ان كان سواءِ ٻيو كو به معبود نه آهي۔ ان جا نالا تمام سهڻا آهي (۸). ۽ (اي پيغمبر!) توكي سوسيٰ جي ڳاله نه به پهيتي آهي ڇا؟ (۱۹). جڏهن باه ڏئي آهي ايد ته منجهانئس کو اگر اوهان وٽ کڻي تيان يا باه تي کو (دڳ جي) ڏس ڏيڻ وارو لهان (۱۱). پوءِ جنهن مهل باه وٽ آيو (تنهن مهل) ان کي سڏيو ويو ته اي موسيٰ (۱۱). پيشڪ آء بينجنجو پالثهار آهيان تنهن کري پنهنجي جتي (پري) لاه, چو ته تون پاک ميدان طوئ مر آهين تهن کري پنهنجي جتي (پري) لاه, چو ته تون پاک ميدان طوئ مر آهين تهن کري پنهنجي جتي (پري) لاه, چو ته تون پاک ميدان طوئ مر آهين را ۱۸).

وَأَنَااخُتُرُثُكَ فَاسْتَبِعُ لِمَا يُوْلِمِ هِاتَّكِنْ ٓ) أَنَااللَّهُ لِآلِالُهُ الْآ ٱنَافَاعْبُدُنْ ۗ وَأَقِيرِ الصَّلُوةَ لِنَكُرِيُ ۚ إِنَّ السَّاعَةَ الِتِيَةُ ٳۘٛػٳۮٳؙڿ۫ڣؠٞؠٳڶؿؙڿۯ۬ؽڰؙڷؙؽؘڣۛڛۥؠؠٳۺۜۼ؈ٛڣؘڵٳٮڞؙڎۜٮٞڵػۣۼؠؙٛؠ مَنْ لَابُؤُمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَاِنهُ فَتَرَدُّو[®] وَمَاتِلُكَ بِمَنْكَ لِمُوْلِيهِ قَالَ هِيَ عَصَايَّ أَتَوَكَّوْا عَلَىٰهَا وَٱهُشُّ بِهَاعَلِ غَنِمُ وَلِي فِيْمَا مَادِّكُ أُخُولُ ۚ قَالَ الْقِعَالِكُ لِمِ صَغَالَقُهُ عَا ذَاهِيَ حَتَّهُ ۗ تَسْعُ ۞ قَالَ خُنُ هَا وَلاَ تَعَفَّ أَسْنُعِيْكُ هَا سُرُتَهَا الْأُوْلِ ۞ وَافْهُمُ مِنَاكَ إِلَى جِنَاحِكَ تَغَوْجُ بِيضًا وَمِنْ غَيْرِسُو وَإِلَّهُ اُخُولى ﴿اللَّهُ مِنْ الْمِينَ النَّهُ لِللَّهُ لِي ﴿ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهُ لَا لَكُهُ اللَّهُ لَك ڟۼ۠ڰۛٷؘٲڶۯٮؚ؊ٲۺڗڂٟڮؙڝٙۮڔؽ۫ۿٚۅؘؠؾۯڶؽۜٙٳۛڡؚٛؽڰٛۅؙٳڂڵڷ عُقُكَةً مِّنْ لِسَانٌ فَيَفْقَهُوا قَوْلِ فَوَاجْعَلْ لِي وَزِيْرًا مِنْ ٱۿٳؿٚ۞ٚۿؙۯ۫ۏٙؽٳؘڿ۞ؗٳۺؙػؙۮٮۿٙٳؘۯڔؽ۞ۛۅؘٲۺؙڔڬۿؙۏؽٙٳٞۯۄؽ۞ كَنْ نُسْتَحَكَ كَتْنُوَّا هُوَّ نَنْكُو لَا كَتْنُوًّا هَا إِنَّكَ كُنْتَ مِنَا يَصِلُوَّا@قَالَ قَدُ أُوْتِنْتَ شُغُ لَكَ لِنُوْسِلِي ۞وَكَتَّ دُمَنَكَا عَلَيْكَ مَرَّةً الْخُرْيَ ﴿إِذْ ٱوْحَيْنَا إِلَّ امِّكَ مَا يُوْخَيَى ﴿

قال المر ١٦

۽ مون تــوکي چونديو آهي تنهن ڪــري جيڪي وحـي ڪـجي ٿــو_سو ٻـدّ (١٣). سُچ پچ آءِ الله آهيان. مون کان سواءِ (ٻـيو ڪو) معبود نہ آهي تنهن ڪري منهنجي عبادت ڪر ۽ منهنجي ياد ڪرڻ لاءِ نماز قائمر ڪر (١۴). بيشڪ قيامت اچڻي آهي اُن جي (وقت جي اچڻ) کي هن ڪري ڳجهو ڪريان ٿو تر جيئن هر ڪنهن ماڻهوءَ کي سندس محنت جو بدلو ڏجي (١٥). جيڪو اُن کي نہ مڃيندو آهي ۽ پنهنجين سڏن جي پئيان لڳُو آهي سو تــوکي اُن (جي مجڻ) کان متان روڪي تــ پوءِ هلاڪ ٿيندين (١٦). ۽ اي موسئ آها تنهنجي سڄي هٿ ۾ ڇا آهي؟ (١٧). چياڻين تر هيءَ منهنجي لٺ آهي, مٿس ٽيڪ ڏينـدو آهيان ۽ اُن سان پنهنجي ٻڪرين تي (وڙ جا) پن ڇاڻيندو آهيان ۽ منجهس مون لاءِ ٻيا (بر) فَائْدًا آهِن (١٨). (الله) فرمايو ته اي موسىٰ! اها أجِلاءِ (١٩). پوءِ أها أَجِلْيَاثِينَ تَا أَهَا أَنْهَى مَهُلَ دُورُنْدَرُ وَاسْيَنْكُ (نَانَكُ) ثَنِّي بِيشِي (٢٠). (اللهُ فرمايو تر اُنهي کي وٺ ۽ رَ ڊج، اسين اجهو اُنهي کي سنديس پهرينءَ شڪل ۾ موٽائينداسون (٢١). ۽ پنهنجو هٿ پنهنجي بغل سان ملاءِ تر بي عيبو آڇو ٿي نڪري، اِها ٻي نشاني (هن لاءِ) آهي (٢٢). تر توکي پنهنجن وڏين نشَّانين مان ڏيکاريون (٢٣) فرعون ڏانهن وڃ جو بيشڪ اُهو سرڪش ٿيــو آهـي (۲۴). (موسلي) چيو تر اي منهنجا پالڻهار! مون لاءِ منهنجو سيئو کول (٢٥). ۽ منهنجو ڪمر مون لاءِ سولو ڪر (٢٦). ۽ منهنجي زبان جي هبڪ لاھ (۲۷) تـ (اُهي) منهنجي ڳالھ سمجهن (۲۸) ۽ منهنجي گهر وارن منجهان مون لاءِ ڪو وزير مقرر ڪر (٢٩). (يعني) منهنجي ڀاءُ هارون کي (٣٠). اُن سان منهنجي طاقت مضبوط ڪر (٣١). ۽ منهنجي ڪمر ۾ اُن کي ڀائيوار ڪر (٣٢). تَ تنهنجي گهڻي پاڪائي بيان ڪريون (٣٣). "۽ توكي گُهڻو ياد ڪريون (٣٤). بيشڪ تون اسان جو حال ڏسندڙ آهين (٣٥)." (الله) چيو تر اي موسى! بيشڪ اتو لاءِ) تنهنجو سوال قبول ڪيو ويو ٣٦١). ۽ بيشڪ توتي هڪ ڀيرو (ٻيو بر) احسان ڪيو سون (٣٧). جڏهن تنهنجي ماءُ ڏانهن اُهو الهام ڪيوسون جيڪو الهام ڪرڻو هو (۳۸).

إَنِ اقَٰذِ فِيهُ فِي التَّاكُونِ فَا قُن فِيهِ فِي الْكُوِّ فَلَمُكُمِّهِ الْكِيِّرُ بِالسَّاحِلِ يَاخُذُهُ عَدُوُّ لِي وَعَدُوُّلَهُ وَالْفَيْتُ عَلَيْكَ عَيَّكَ عَيَّاكَ عَيَّةً مِّنِيْءٌ ذَولِتُصُنَعُ عَلَى عَيْنِي ﴿ إِذْ تَنْشِينَ أَخُتُكَ فَتَقُولُ هَلُ اَدُثُكُوْعَلِي مَنَ يَكْفُلُهُ * فَرَجَعُنْكَ إِلَى أُمِّكَ كَنَ تَقَرَّعَيْنُهُمْأَ الدُثْكُوْعِلِي مَنَ يَكْفُلُهُ * فَرَجَعُنْكَ إِلَى أُمِّكَ كَنَ تَقَرَّعَيْنُهُمْ وَلَا تَعْزَنَ مْ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجِّينْكَ مِنَ الْغَيِّرْوَقَتَنَّكَ فُتُوْنَااتَ فَلَيثَتَ سِنيْنَ فِي آهُلِ مَدُيِّنَ لَا تُتَوِّحِثُتَ عَلَى قَدَدٍ يُّنُوسى@وَاصُطَنَعُتُك لِنَفْسِينَ ﴿إِذْهَبُ أَنْتُ وَأَخُوكَ بِاللَّهِي ۅٙڵٳؾؘڹٵڣٛ؞ۣ۬ڬؚڔؿؖٛٳۮ۫ۿٮۜٳۧٳڵ؞ۣڹۯۼۅؙؽٳڹۜٛۜٛٛۿؙڟۼ^{ٛ۞}ٛڡؙڠؙۊڵٳڵۿ قَوْلِالنِّينَالْعَلَهُ يَتَنَكَّرُاوَيُغَنَّمُ ®قَالارَيْنَالِثَنَا نَحَافُ أَنُ يَّفُ طَعَلَمُنَا أَوَ أَنْ يَطْعُ ۞ قَالَ لَا تَعَافًا إِنَّيْنَ مَعَكُمُنَا أَسْمَعُ وَٱرٰى ۚ فَانْتِيهُ فَقُولًا إِنَّا رَسُولًا رَبِّكَ فَارْسِلُ مَعَنَا بَنِيٌّ إِسْرَاءِ بِكُ ۚ وَلا نُعَدِّبْ بُهُو ۚ قَدْ حِثْمَنك بِالْيَةِ مِنْ تَرْبّك وَالسّلامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الهُدُايُ إِنَّاقَدُ أُوْجِي إِلَيْنَاآنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَكُّو قَالَ فَمَنَّ رَئِكُمُ اللَّهُولِي قَالَ رَئِبَا الَّذِي ٱعْظَى كُلَّ شُئٌّ خَلْقَهُ نُثُرُّ هَدى قَالَ فَكَابَالُ الْقُرُونِ الْأُولِي ۞

قال المر ١٦ طه ٢٠

تہ اُن (نینگر) کی صندوق ہے وجھ پوءِ اُن کی دریاء ہے اُڇل تہ دریاءُ کیس ڪپ تي اڇليندو (۾) منهنجو ويري ۽ سندس ويري کيس ولندو۔ ۽ پاڻ وٽان توتّي (اي موسيٰ) پيـــار وڌم , ۽ (گهريمر) تـ منهنجي اکين اڳيان پلجين (٣٩). جڏهن تنهنجي ڀيڻ گهمي ٿي انڏهن) چيائين ٿي تر جيڪو اُن کي سنڀالي تنهن جو اوهان کي ڏس ڏيان؟ پوءِ توکي تنهنجي ماءُ ڏانهن موٽايوسون تہ اُن جا نيڻ ٿرن ۽ غمگين نہ ٿي ۽ هڪڙو ماڻھو ماريڻ پوءِ توکی ڏک کان ڇڏايوسون ۽ توکي پرکڻ طرح پرکيوسون۔ پوءِ مدين وارن م كيترائي ورهيه رهئين وري اي موسياً! تون تقدير (الاهيءَ) مطابق آئين (۴۰). ۽ (اي موسيٰ!) توکي خاص پاڻ لاءِ بڻايمر (۴۱). تون ۽ تنهنجو ياءُ منهنجين نشانين سميت (فرعون ڏانهن) وڃو ۽ منهنجي ياد ڪرڻ ۾ سستي نہ ڪجو (۴۲). فرعــون ڏانهن وڃــو جو اُهــو سرڪــش ٿيو آهي (٤٣٣). يوءِ ان سان نرميءَ سان ڳالهائجو تر مان اُهو نصيحت وٺي يا دِجَى (٤۴). چيائون تر اي اسان جا پالڻهار! اسين ڊڄون ٿا تر متان اسان تي زيادتي ڪري يا حد کان لنگهي (۴٥). (الله) چيو تہ نہ ڊڄو بيشڪ آءٌ اوهان ساڻ گڏ آهيان ٻڌان ٿو ۽ ڏسان ٿو (۴٦). پوءِ وٽس وڃو ۽ چئو تہ اسين تنهنجي پالڻهار جا موڪليل آهيون پوءِ بني اسرائيلن کي اسان سان (هلڻ جي) موڪل ڏي ۽ کين نہ ڏکوءِ بيشڪ تو وٽ تنهنجي پالڻهار (جي طرف) کان نشانيءَ سان آيا آهيون۔ ۽ جيڪو سڏي رستي تي هلي تنهن تي سلامتي آهي (۴۷). بيشڪ اسان ڏانهن وحي موڪليو ويو آهي تر جيڪو (الله جي حڪمن کي) ڪوڙ پانٽي ۽ منھن موڙي تنھن تي عذاب (مقرر ٿيل) آهي (١٤٨). (فرعون) چيو ته پوءِ اي موسيٰ! اوهان جو رب ڪير آهي؟ (٩٩). (موسيٰ) چيو تـ اسان جو رب اُهو آهي جنهن هر شيءِ کي سندس صورت بخشي وري هدايت كيائين (٥٠). أفرعون) چيو تر پهرين قومن جو ڪهڙو حال آهي؟ (٥١).

قَالَ عِلْمُهُاعِنُكَ دَيِّ فِي كِتْتَ لَايَضِكُّ رَبِّيُ وَلاَيَنْهُي ﴿ الَّذِي جَعَلَ لَكُو الْأَرْضَ مَهْمًا وَّسَلَكَ لَكُو فِيهَاسُلُوقً أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَا عَنْ فَأَخْرَجْنَايِهَ أَزُواجًا مِّنْ تَبَاتِ شَتْمِ@ كُلُوْا وَارْعَوْااَتُعَامَكُوْ إِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَالِتِ لِأُولِي النَّهٰ فَ مِنْهَا خَلَقْتُكُورُ وَفِيهَا نُعِنَدُكُمُ وَمِنْهَا غُنُوجُكُو تَارَةً الْخَايِ وَلَقِتُ أَرْسُلُهُ الِيتِنَاكُلُهَا فَكُذَّبَ وَإِذْ 9 قَالَ آحِثْتَنَالِتُخُدِّ حَنَامِنَ آرَضِنَا بِيعُوكَ يُمُونِينِ فَلَنَا أَتِكَنَّكَ بِسِغْرِيِّثْلِهِ فَاجْعَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا الْأَغْلِفُهُ غَوْنُ وَلَا آنْتُ مَكَانًا مُوِّي 9 قَالَ مَوْعِدُ كُوْ كَوْمُوالاَّ يَنَةِ وَآنَ تُحْتَوَالنَّاسُ ضُعَّى فَتَوَلُّمْ فِي عَوْنُ فَجَمَّعَ كَنُكُ أَنْتُوا أَوْ 9 قَالَ لَهُمُ مُنُوسَى وَ لُكُذُ لِاتَّفَاتُرُ وَاعَلَى اللَّهُ كَذَيًّا فَيُسُجِتَكُهُ بِعِدَابٍ وَقَدُخَابَ مَنِ افْتَرٰي ۗ فَتَنَازَغُوْ ٱلْمُرْهُمُ بَنْنَهُمُ وَاسَرُّوا النَّيْزِي عَنَالُوْا إِنْ هَذَٰنِ لَلْعِرْنِ يُرِيْلِنِ أَنَّ يُّغُرِّ حُكُّرُهُ مِّرِنُ ٱرْضِكُمْ بِيحْرِهِمَا وَيَكْ هَبَا بِطَرِيْقَتِكُوْ الْمُثْلِي ﴿ فَأَجْمِعُوْ إِكَدْنَ كُوْنُةُ النَّتُوُ اصَفَّا ذُوَّتُ اَفْكُو الْمُوْمُونِ اسْتَعْلِا © قَالُوُ الْمُوْسَى إِمَّا أَنْ ثُلُقِي وَإِمَّا أَنْ تَكُوْنَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقِي ۞

قال المر ١٦ طه ٢٠

(موسيٰ) چيو تہ اُنھن جي خبر منھنجي رب وٽ ڪتاب ۾ آھي، منھنجو رب نڪي پلندو آهي ۽ نڪي وساريندو آهي (٥٢). جنهن اوهان لاءِ زمين کي وڇاڻو بڻايو ۽ توهان لاءِ منجهس رستا جاري ڪيا ۽ آسمان کان پاڻي وسايو_ پوءِ أن سان هر جنس جا سلن مان جوڙا ڄمايا سون (٥٣). (چيوسون تر) کاڻو ۽ پنهنجي ڊورن کي چاريو۔ بيشڪ اُن ۾ عقل وارن لاءِ نشانيون آهن (۴ه). ان (مٽيءَ) مان اُوهان کي خلقيوسون ۽ منجهس اوهان کي ورائينداسون ۽ منجهانشس اوهان کي ٻيو ڀيرو ڪڍنداسون (٥٥). ۽ بيشڪ اُن (فرعون) کي سڀيئي نشانيون ڏيکاريون سون پوءِ ڪوڙ ڀانيائين ۽ انڪار ڪيائين (٥٦). (فرعون) چيو ته اي موسيٰ! اسان وٽ هن لاءِ آيو آهين ڇا ته پنهنجي جادؤ سان اسان جي ملڪ مان اسان کي لوڌين؟ (٥٧). پوءِ اسان بہ اہڑو ئی جادو تو وٽ ضرور آڻينداسون اجھڙو تون اسان کی ڏيکارين ٿو) تنهن ڪري اسان جي ۽ پنهنجي وچ ۾ اهڙو انجامر (جو وقت) ڪنهن صاف پڌر ۾ مقرر ڪر جو ان کان نڪي تون ۽ نڪي اسين پٺتي ٿيون (٨٥). چيائين تر اوهان جي انجام جو وقت جشن جو ڏينهن آهي ۽ ماڻهو ڏينهن چڙهڻي گڏ ٿين (٥٩). پوءِ فرعون (گهر ڏانهن) موٽيو پوءِ پنهنجا ڦند گڏ ڪري وري آيو (٦٠). موسيٰ جادوگرن کي چيو تہ اوهان تي ويل هجي! الله تي ڪوڙو ٺاھ نہ ٺاهيو نہ تہ اوهان جي ڪنھن آنت سان پاڙ پٽيندو, ۽ جنهن ٺاھ ٽاھيو سو بيشڪ نامراد ٿيو (٦١). پوءِ پنهنجي ڪمر بابت پاڻ ۾ گفگتو ڪيائون ۽ ڳجهيون صلاحون ڪيائون (٦٢). چيائون تر ھي ٻئي ضرور جادوگر آھن پنھنجي جادؤ سان اوھان کي اوھان جي ملڪ مان لوڌڻ ۽ اوهان جي اجادوگريءَ واري) نرالي طريقي کي وڃائڻ گهرندا آهن (٦٣). تنهن ڪري پنهنجا جادوءَ (جا سامان) گڏ ڪريو وري ٿيو (٦٤). چيائون تر اي موسئ! (تون) اڇليندين يا پهرين اسين (پنهنجو دارو) أجليون (٦٥).

قَالَ بَلُ الْقُوْ أَفَاذَا حِمَا لَهُوْ وَعِصُّهُ مُ يُغَمَّلُ اللَّهِ مِنْ يَعُومُ اَنَّهَا تَسَعُ ﴿ فَأُوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِنْفَةً مُنُوسِي ۖ قُلْنَا لَا يَخَفُ ٳٮٞڬٲڹؾؙٲڵۯٷ٩۞ۯٵڷۣؾ؞ٵڣٛؠؠؽڹڬڗڬڡٙؽؙٵڞؽؘعُۄ۠ٳٳۧؠۜؠٵ صَنَعُوْ إِكِيْنُ سُجِرُ وَلَا يُفْلِحُ السَّاجُرُ حَدَّكَ أَنْ ﴿ فَأَلِقَى السَّحَرَةُ سُجِّدًاقَالُوْآامَتَا بِرَبِّ هُرُونَ وَمُوْسَى قَالَ المُنْتُمُ لَهُ قَبُلَ آنُ اذَنَ لَكُوۡ إِنَّهُ لَكِ وَكُوۡ الَّذِي عَلَّمَكُوْ السِّحْزُ فَكَلُ قَطِّعَنَّ ٱيْكِيَّكُوْ وَٱرْجُيْكُوْمِّنْ خِلَافِ ۗ وَلاُوصَيِّنَكُوْ فِي جُدُوْعِ النَّحُوٰلُ وَلَتَعْلَمُنَّ ابْنَا الشَّدُ عَذَا يَا وَابْقِي ۞ قَالُوْ النِّ نُوُ شِولُو عَلَى مَا حَآءُ نَامِنَ الْكِتْنِ وَالَّذِي فَطَرَّنَا فَاقْضِ مَآانَتُ قَاضِ إِنَّمَا تَقَثُّونِي هِذِيهِ الْحَيْوِةَ الدُّنْيَاشِ إِنَّا أَمَّنَّا بِرِتِنَا لِيَغَفِرَ لَنَّا خَطْلِنَا وَمَأَ ٱكُوهُ تَنَاعَكَيْهِ مِنَ السِّحْرُ وَاللهُ خَيْرٌ وَٱبْغَى® إِنَّهُ مَنْ ثَالْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهِنَّهُ لِانْمُونُ فَهُمَّاوَ لَايَعْنِي @وَمَنُ تَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَلُ عَمِلَ الصَّلِحْتِ فَأُولَٰلِكَ لَهُمُ الدَّرَافِ الْعُلِ الْحَبِينَ عُدِينَ عَبْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْطُورُ خَلِيدِيْنَ فِيهُمَا وَذَٰلِكَ حَزَوُا مَنْ تَوَكُّى أَهُ

فالاالبر ١٦ طـ ٢٠

(موسيٰ) چيو تر يلي (اوهين) اڇليو, پوءِ اوچتو ئي سندن رسا ۽ سندن لٺيون جادوءَ (جي اثر) کان موسئ جي خيال ۾ آيو تہ ڄڻڪ اُھي ڊوڙن ٿيون (٦٦). پوءِ موسيٰ پنهنجي دل ۾ ڪجھ ڊپ محسوس ڪيو (٦٧). چيوسون ته نه دڄ پڪ تون ئي غالب آهين (٦٨). ۽ جيڪي تنهنجي سڄي هٿ ۾ آهي سو اڇل تہ جيڪي بڻايائون سو ڳهي وڃي۔ جيڪي بڻايائون سو رڳو هڪ جادوگر جو فريب ئي آهي۔ ۽ جادوگر جتي ويندو اُتي ڪامياب نہ ٿيندو (٦٩). پوءِ سڀ جادوگر سجدو ڪندڙ ئي ڪري پيا چيائون تر موسىٰ ۽ هارون جي رب تي ايبان آندوسون (٧٠). (فرعون) چيو تر اوهان منهنجي موڪل ڏيڻ کان اڳ اُن تي ڇو ايبان آندو؟ بيشڪ اُهو اوهان جو ضرور وڏو (استاد) آهي جنهن اوهان کي جادو سيکاريو آهي, تنھن ڪري اوهان جا هٿ ۽ اهان جا پير اُبتا سبتا ضرور وڊيندس ۽ اوهان کي کجين جي ٿڙن ۾ ضرور سوريءَ چاڙهيندس ۽ ضرور ڄاڻندؤ تر ان مان ڪنهن جو عذاب وڌيڪ سخت ۽ گهڻي تائين رهڻ وارو آهي (٧١). چيائون تر چٽن دليلن مان جيڪي اسان وٽ آيا تن تي ۽ جنهن اسان کي پيدا ڪيو تنهن تي توکي ڪڏهن زيادتي نہ ڏينداسون تنهن ڪري جيڪي تون ڪرڻ وارو آهين سو ڪر۔ (نُون) رڳو دنيا جي هن حياتيءَ بابت فيصلو كندين (٧٢). بيشك اسان پنهنجي پالثهار تي هن لاءِ ايمان آندو آھي تر اسان جون خطائون ۽ جنھن جادو ڪرڻ تي تو اسان کي زور ڪيو سو اسان کـي بخشي۔ ۽ اللہ (سڀ کان) يـلو ۽ سدائين رهڻُ وارو آهي (٧٣). سچ آهي تر جيڪو پنهنجي پالڻهار وٽ ڏوهاري ٿي ايندو تنهن لاءِ بيشڪ دوزخ آهي۔ اُهو منجهس نڪي مرندو ۽ نڪي جيئندو (٧٤). ۽ جيڪي مؤمن ٿي چڱا ڪم ڪري وٽس ايندا سي اُهي آهن جن لاءِ وڏا مرتبا آهن (٧٥). سدائين رهڻ جا باغ, جن جي هيٺان نهرون وهنديون اهن منجهن سدائين رهـڻ وارا آهن۔ ۽ جيـڪو پاڪ ٿيو تنهن جو اهو بدلو آهي (٧٦) .

وَلَقَتُ أَوْحَنُنَّا إِلَى مُوْلَتِي لَا إِنَّ أَسُو بِعِمَادِي فَاغْرِبُ لَهُ وَطُ نِقًا فِي الْبَحْرِ بَسَالًا لاَ عَلْفُ دَرُكًا وَ لا تَخْشَى ٥ فَأَتَبْعَهُ مِنْ عَوْنَ بِجُنُودِ فِ فَغَشِيهُ مُرسِّ الْبَرِّ مَاغَشِيهُمُ ٥ وَاَضَلٌ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَاهَلُى فِينِينَ السَرَاءِيلُ قَلْ آنجين للوين عَدُوكُمُ وَوَعَدُ لِكُوْ جَانِبَ الطُّورِ الْآيَمَنَ وَنَوْلُنَا عَلَىٰكُو الْمِنَّ وَالسَّالُوي ٥ كُلُو امِنْ طَيِّلْتِ مَا رَزَقْنَاكُهُ وَلا تَطْغَوُ إِفِيهِ فَيَجِلَّ عَلَمُكُو غَضَبِي وَمَنْ يَّحُلِلُ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدُهُ لِمُوى ۞ وَإِنِّ لَغَفَّا رُّلِمَنُ تَأْبَ وَامِنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُعَمَّا الْمُتَادِي وَمَّأَلَعُجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يِلْمُولِسي ﴿قَالَ هُمُ أُولِكَا عَلَى آكِرِي وَ عَجِلُتُ الْمُكُ رَبِّ لِتَرْضَى ﴿ قَالَ فَاتَّا ثَدُ فَتَتُ قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِاكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ وَنَرَجَعَ مُوْسَى إلى قَوْمِهِ غَضْمَانَ آسِفًا ۚ قَالَ لِقَوْمِ ٱلْهُبَعِدُ كُوُ رَتُكُذُ وَعُدًا حَسِنًا مُ أَفَطَالَ عَلَنكُمُ الْعَهْدُ أَمْ إِرَدْتُكُمُ أَنِ يَّعِلَّ عَلَيْكُوْ غَضَبٌ مِّنُ رَّيْكُمْ فَأَخُلُفْتُوُمَّوْعِدِيُ®

قال البر ١٦ طه ٢٠

۽ بيشڪ موسيٰ ڏانهن وحي ڪيوسون تر راتو واھ منهنجي پانهن سميت نڪر پوءِ سمنڊ ۾ اُنهن لاءِ سڪي واٽ بڻائي (دشمنن کان) پڪڙجڻ جو يؤ نہ كر ۽ نكى (بدَّلُ كالُ) ڊج (٧٧). پوءِ فرعون پنهنجي لشكر سميت سندن پوئتان پيو پوءِ سمنڊ مان (پاڻي جو اُهو ڪُن) کين وري ويو جيڪو کين ورڻو هو (٧٨). ۽ فرعون پنهنجي قوم کي گمراھ ڪيو ۽ سڌي رستي نہ لاتو (٧٩). اي بني اسرائيلؤ! بيشڪ اوهان کي اوهان جي دشمنن کان بچایوسون ۽ طور (جبل) جي سڄي پاسي کان اوهان کي (توريت ڏيڻ جو) انجام ڪيوسون ۽ مَن ۽ سلوي اوهان تي لاٿاسون (٨٠). (۽ چيوسون تہ) سٺين (شين) مان جيڪا اوهان جي روزي ڪئي سون سا کاڻو ۽ منجهس نافرماني نہ ڪريو نہ تہ اوهان تي منهنجو ڏمر نازل ٿيندو, ۽ جنهن تي منهنجو ڏمر نازل ٿيو سو بيشڪ اُجڙيو (٨١). ۽ جنهن توبهہ ڪئي ۽ اَيمان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا وري سڌو رستو لڏائين تنهن کي بيشڪ آءٌ بخشيندڙ آهيان (٨٢). ۽ اي موسىٰ! ڪنهن توکي پنهنجي قوم کان (اڳ اچڻ جي) تڪڙ ڪرائي؟ (٨٣). چيائين ته اُهي اجهو منهنجي پوئتان آهن ۽ اي منهنجا پالڻهار! توڏانهن هن لاءِ تڪڙ ڪيمر تر راضي ٿئين (٨۴)، (الله) چـيو تـ اسـان تنهنجي پـويان تنهنجي قوم کي پرکيو ۽ کين سامريءَ گمراه ڪيو (٨٥). پوءِ موســـلي پنهنجي قوم ڏانهن ڪاوڙجي ارمان پر موتیو۔ چیائین تہ ای منھنجی قوم! اوھان جی پالٹھار اوھان کی چڱو اُنجام نہ ڏنو هو ڇا؟ پوءِ اوهان تي مدو ڊگهو ٿي ٻيو ڇا يا پنهنجي پالٹھار جو ڏمر پاڻ تي نازل ٿيڻ گهريوَ؟ تنھن ڪري منھنجي انجام جي برخلافي كيو (٨٦).

قَالِةُ إِنَّا أَخُلُفُنَا مَوْعِدَ كَ يِمُلُكِنَا وَلِكِنَّا خُمِّلُنَّا أُوزَارًا مِّنَّ زَبْنَةٍ الْقَوُمِ فَقَنَ فَنْهَا فَكَنْ لِكَ الْفَي السَّامِرِيُّ فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِبْلًا جَسَدًالَّهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَٰذَالِالْهُكُورُ وَاللَّهُ مُوسَى أَفَنَيِي أَفَلًا يَرُونَ ٱلْاَيْرُجِمُ النِّهِمُ قَوْلًا ﴿ وَلاَ يَبْلِكُ لَهُمُ ضَمَّا وَلاَنفَعًا ﴿ وَلَقَدُ قَالَ لَهُوْ هُمُ وَنُ مِنْ قَيْلُ لِقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُوْمِهِ وَإِنَّى رَبُّكُوُ الرَّحْمَلُ فَالنَّبِعُونِي وَكِيلِيغُوْ ٱلْمُرِي قَالُوْ الِّنُ تَسْبُرَحَ عَلَىٰوغِكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ الْبُنَامُولِي ۖ قَالَ لَهِرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَائِتَهُمْ وَضَلُوا ﴿ اللَّهِ اللَّهِ مِنْ الْعَصَيْتَ امْرِي ﴿ قَالَ مَنْنَةُ مَّلَا تَأْخُنُ بِلِحْيَتِي وَلا بِرَأْسِيَّ الَّيْ خَمِشْدُتُ أَنْ تَقُولُ فَرَقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَاءِيْلُ وَلَوْتَرُقُبُ قَوْلِي هَالَ فَهَاخَطُبُكَ لِسَامِرِيُّ®قَالَ بَصُرُتُ بِمَالَةُ يَبْصُرُوابٍ فَقَبَضْتُ قَبُضَةً مِّنَ أَثِرِ الرَّسُولِ فَنَبَذَنُهُ أَوَكَذَالِكَ سَوِّلَتُ لُ نَفْسِهُ ۞قَالَ فَاذُهِتْ فَانَّ لَكَ فِي الْحَدُوةِ أَنْ تَقُولُ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُعْلَقَهُ وَانْظُرِ إِلَّ اللهِ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَالِمَنَّ لَلَهُ عَرِقَتَهُ ثُوَّ لَنَنْسِفَتَهُ فِي الْبَيِّ نَسْفًا ﴿

قال العر ١٦ طع ٢٠

چيائون ته پنهنجي وس کان تنهنجي انجامر جي برخلافي نہ ڪئي سون پر (فرعون جي) قوم جي زيورن مان بار کنيا هئاسون پوءِ اُهي اڇلاياسون ۽ اهرِّي طرح سامريءَ (باه مر) وذا (٨٧). پوءِ أنهن لاءِ گابي جُو بوتو (نـاهـي) ڪييائين جنھن کي رنڀ ھئي پوءِ چيائين تہ ھيءُ اوھان جو معبود ۽ موسىٰ جو معبُّود أَهي ۽ (موسَىٰ) ڀلي ويو آهي (٨٨). نه ٿي ڏٽاڻون ڇــا تر (اُهـو) اُنهن کي ورندي ورائي نه ٿو ڏئي ۽ کين نڪي ڏک ۽ نڪي سک ڏيئي سگهي ٿو؟ (٨٩). ۽ بيشڪ هارون اڳ ئي کين چيو هو تر اي منهنجي قُوم ! اوهين ان (گابي) سان پرکيا ويا آهيو, ۽ بيشڪ اوهان جو پالڻهار ٻاجهارو (اللہ) آهي تنهن ڪري منهنجي تابعداري ڪريو ۽ منهنجو حڪم مجبو (٩٠). ڇيائون ته (اسين ايسين) مٿس مجاور رهنداسون جيسين موسىٰ اسان ڏانھن موٽي (٩١). (موسیٰ اچي) چيو تر اي هارون! توکي ڪنهن جهليو جڏهن کين گمراه ٿيندو ڏئيءِ ٩٢١). تر منهنجي پٺيان نه لڳين_ منهنجي حڪمر جي ڇو نافرماني ڪيئر؟ (٩٣). هارون چيو تہ اي ادا! نڪي مون کي ڏاڙهيءَ کان وٺ ۽ نڪي منهنجي مٿي کان, آءِّ (هن ڳالھ کان) ڊنس تہ متان چوين تر يعقوب جي اولاد جي وچ ۾ جدائي وڌئي ۽ منهنجي چوڻ جي نگاھ نہ رکيثہ (۹۴). موسیٰ چيو تہ اي سامري! تنهنجو ڇا معاملو آهي؟ (٩٥). چيائين تر اُها (شيء) ڏلــمر جا (ماڻهن) نر ڏڻي پوءِ ان قاصد (ملائڪ) جي پيرن جي امٽيءَ جي) هڪ سٺ ڀريمر پوءِ اها (گابي جي بوتي ۾) وڌم ۽ اهڙي طرح منهنجي نفس (اُهو) مون لاءِ سينگاريو (٩٦). (موسيٰ) چيو ته وڃ! بيشڪ توکي حياتي ۾ (هي سزا) اهي تر چوندو رهندين تر: نہ ڇُهو، ۽ تو لاءِ بيشڪ (ٻيو بہ) انجام آهي جنهن جي توسان برخلافي نر ڪبي، ۽ پنهنجي معبود ڏانهن نهار جنهن تي مجاور ٿي ويٺو هئين۔ اسين اُن کي صرور ساڙينداسون وري اُن اجي كيريءًا كي درياءً مِ كندائڻ وانگر كِندائينداسين (٩٧).

إِنَّهَ اللَّهُ اللَّهُ الَّذِي لَا اللهُ إِلَّاهُوْ وَسِعَ كُلَّ شَيٌّ عِلْمًا ®كَذَٰ لِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنَ أَنِيَا عَاقَلُ سَيَقَ وَقَدُ الْتَلْنَكَ مِنْ لَكُنَّ أَا ذِكْرًا أَشْمَنُ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَعِمِلُ دِمَ الْقَلَمَةِ وْزُرَّا صَالَمُونَ فِنُهُ وَسَاءً لَهُوْرُ نُومَ الْقِمَاةِ حِمُلُاكُ وَمُرِينَفَخُ فِي الصُّورَوَ فَحَشُّرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَينِ زُرْقًا اللَّهِ عَافَتُونَ بَيْنَهُمُ إِنْ لِمَثَّتُمُ اللَّهِ عَثْرًا@غَنُ أَعْلَوْمِهَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ آمَتُلُهُ وَطِرِيْهَةً إِنْ لَّبَثْتُهُ الْانَوْمُا ﴿ وَيَتَلُونَكَ عِن الْمِيالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا دَنْ نَسْفًا ﴿ لَيْ فَنَدُوْهَا قَاعًا صَفُصَفًا لَهُ لَا تَرَى فِمُهَاعِوَجًا وَلَا امْتًا شَيُومَهِ بِ يَّتَبِعُونَ النَّاعِ وَلَاعِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصُواتُ لِلرَّحْمِنِ فَكَاتَسْمَعُ إِلَّاهَمْسُنَّا ۞ وَمَين لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِيَ لَهُ الرَّحْمُونُ وَرَضِي لَهُ قَوْلُ يَعْلُمُ مُا بِكُنَ ٱبْدِيثُومُ وَمَا خُلُفَهُمُ وَلا يُعِيْظُونَ بِهِ عِلْمًا هُوَعَنَتِ الْوُجُودُ لُولِيْجَى الْفَتُومِ وَقَتَلُ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمُا ﴿ وَمَنْ يَعْمَلُ مِنَ الصِّيلَةِ وَهُومُومُومٍ كُ فَلايَنِفُ ظُلْمًا وَلاهَضَّما ﴿ كَنَالِكَ أَنْزِلْنَاهُ قُرُالنَّا عَرَبِيًّا وَّ صَرَّفْنَافِيْهِ مِنَ الْوَعِيْدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّغُونَ ٱدْيُغُدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا؈

قال المر ١٦ طه ٢٠

اوهان جو معبود الله ئي آهي اُنهي کان سواءِ ٻيو ڪو عبادت جو لائق نہ آهي۔ سڀ ڪا شيءِ (سندس) علم ۾ سمائي آهي (٩٨). (اي پيغمبر!) اهڙي طرح جيڪي گذري ويا تن جي خبرن مان توتي بيان ڪريون ٿا, ۽ پاڻ وٿان توکي نصيحت (يعني قرآن) ڏنوسون (٩٩). جيڪو کائنس منهن موڙيندو سو قيامت جي ڏينهن (گناهن جو) بار کٿندو (١٠٠). منجهس سدائين رهڻ وارا آهـن۔ ۽ قيامت جي ڏينهن اُنهن کي بار کڻڻ بڇڙو آهي (١٠١). جنهن ڏينهن صور ۾ ڦوڪيو ويندو ۽ اُن ڏينهن ڏوهارين کي جهرو ڪري اُٽارينداسون (١٠٢). (تنهن ڏينهن) پاڻ ۾ سُس پُس ڪندا تر اوهين (دنيا ۾) رڳو ڏهاڪو ڏينهن رهيؤ (١٠٣). جيڪي چوندا سو اسين چگُو ڄاڻندڙ آهيون اُن مهل منجهانش صحيح طريقي وارو چوندو ته هڪ ڏينهن کان سواءِ نہ رهيا آهيو (١٠٠٣. ۽ (اي پيغمبر!) جبلن بابت توکان يچن ٿا چؤ تر منهنجو پالڻهار اُنهن کي اُڏائي کِنڊائيندو (١٠٥). پوءِ اُن (هنڌ) کي صاف ميدان ڪري ڇڏيندو (١٠٦). منجهس نڪي هيٺاهين ۽ نڪي مٿاهين ڏسندين (١٠٧). ان ڏينهن سڏيندڙ جي پوئتان لڳندا جنهن كى كا ذِّنگائي نه هوندي, ۽ سب آواز الله لاءِ جهكا تيندا پوءِ يڻڪ كان سواءِ ڪجھ نہ ۾ڏندين (١٠٨). جنھن کي اللہ موڪل ڏني ۽ اُن جي چوڻ کان راضي ٿيو تنهن کـان سواءِ اُن ڏينهن ڪـا سفارش فائدو نَـ ڏيندي (١٠٩). جيڪي سندن اڳتان ۽ جيڪي سندن پونتان آهي سو (الله) ڄاڻندو آهي ۽ (ماڻهو) کيس سندن علم سان نٿا ڄاڻي سگهن (١١٠). ۽ سب چهرا سدائين جيئري, (جڳ کي) قائم رکندڙ لاءِ عاجزي ڪندڙ آهن۔ ۽ جنهن ظلم (جو بار) کنيو سو بيشڪ نامراد ٿيو (١١١). ۽ جيڪو چڱا ڪم ڪندو ۽ اُهو مؤمن (بہ) هوندو سو نڪي ظلم کان ۽ نڪي نقصان کان ڊڄندو (١١٢). ۽ اهڙي طرح اهو عربي قرآن لاٿو سون ۽ منجهس طرحين طرحين دڙڪا بيان ڪياسون تہ مان اُهي ڊڄن يا (اُهو) انهن لاءِ ڪا نصيحت پيدا ڪري (١١٣).

فَتَعْلَى اللهُ الْمِلْكُ الْحَثُّ وَلَاتَعْجَلْ بِالْقُرُّ إِن مِنْ قَبْلِ إِنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحُيُهُ وَقُلِ رَّبِّ زِدْ نِي عِلْمًا ﴿ كُلَّا الْحَلَّا عُهِدُنَّا إِلَى الدَمَرِينُ قَبْلُ فَنَسِي وَلَهُ نِيَدُلُهُ عَزُمًا ﴿ وَإِذْ قُلْمَا لِلْمَلَّكَةِ اسُّعُكُ وَالِادَمَ فِسَجَكُ وَٓ الكَّالِلِيْسَ ۖ أَلِي ۞ فَقُلْنَا لِلَّهُ إِنَّ لِمِنَا عَدُوُّلِكَ وَلِزَوْحِكَ فَلَايُخْرِحَتَّكُمُامِنَ الْجِنَّةِ فَتَشْفَعْ ﴿إِنَّ لَكَ ٱلاَتَّغُوْعَ فِيهُا وَلاَتَعْرِٰي ﴿ وَٱنْكَ لاَتُظْبُوُ افِيهَا وَلاَتَفْعِ ۗ فَوَمْنُوسَ إِلَيْهِ الشَّيْظُنُ قَالَ يَالْاَمُ هِلْ اَدْلُكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكِ لَايِبُلِ ۞ فَأَكَلَامِنْهَا فَبَدَتُ لَهُمَا سَوْاتُهُمَا وَطَفِقًا يَخْصِفِل عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْحِنَّةُ وَعَصَى ادْمُرْرَبَّهُ فَغَوٰيُ ۚ ثُنَّةً احْتَلِيهُ رَبُّهُ فَتَأْبَ عَلَيْهِ وَهَالِي ۖ قَالَ اهْبِطَأ مِنْهَاجَمِيْعًا يَعَضُكُو لِيَعْضِ عَكُو ۚ فَامَّا مَا تَكَاَّوُ مِنَّى هُدًّى ۗ فَمَنِاتَّكِعَ هُكَايَ فَلَايَضِلُّ وَلاَيَشْتَعَي∞وَمَنَ}عَرُضَ عَنْ ذِكْرًىٰ فَإِنَّ لَهُ مَعِيْشَةٌ ضُنْكًا وَّنَحُشُوٰهُ يُومَ الْقِيلَمَةِ آغُمي®قَالَ رَبِّ لِمَحَشُرْتَنِيُّ آعُمٰي وَقَدُكُنُثُ بَصِيرًا @ قَالَ كَنْ لِكَ أَتَتُكَ الْنَّتُنَا فَنَسِيْتَهَا وَكَنْ لِكَ الْبَوْمَ تُشْلَى®

قال العر ١٦ طه ٢٠

پوءِ الله سچو بادشاہ مٿاھون آھي، ۽ قرآن (جي پڙھڻ) ۾ اُن کان اڳ جـو. تو ڏانهن اُن جو لهڻ پورو ڪجي تڪڙ نہ ڪر ۽ چؤ ته اي منهنجا پالڻهار! مونکي علمہ ۾ وڌاءِ ١١١۴). ۽ بيشڪ آدم کي اڳ حڪم ڪيو هيوسون پوءِ وساريائين ۽ سندس ڪا پڪي نيت نہ لڏي سون (١١٥). ۽ (ياد ڪر) جڏهن ملائڪن کي چيوسون تہ آدمر کي سجدو ڪريو پوءِ ابليس کان سواءِ سيني سجدو ڪيو۔ اُن انڪار ڪيو (١١٦). پوءِ چيوسون تر اي آدم ! هيءُ تنهنجو ۽ تنهنجي زال جو ويري آهي مثان اوهان کي بهشت مان ڪڍي تر ڏکيا ٿيو (١١٧). بيشڪ تو لاءِ (هي آهي تر) منجهس نڪي بک لڳندئي ۽ نڪي اُگهاڙو ٿيندين (١١٨). ۽ پڪ تون منجهس نڪي اُڃو ٿيندي ۽ نڪي اُس لڳندئي (١١٩). پوءِ کيس شيطان وسوسو ڏنو چيائين ت اي آدم ! سدائين رهڻ جي وڻ جو ۽ سدائين رهڻ واري بادشاهيءَ جو توکي ڏس ڏيان؟ (١٢٠). پوءِ منجهائنس ٻنهين کاڌو تنهن ڪري اُنهن کي سندين اگهڙ ظاهر ٿي ۽ بهشت اجي وڻا جا پن پاڻ تي ويڙهڻ لڳا ۽ آدم پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪئي تنهن ڪري پٽڪي ويو (١٢١). وري سندس پالٹھار کیس چوندیو ہوءِ مٿس باجھ سان موتیو ۽ (کیس) سڌي رستي لاتائين (١٢٢). چيائين تـ منجهانشس ٻـــثـي گڏ لهـي وڃــو اوهان مان ڪي ڪن جا ويري ٿيندا, پوءِ جڏهن اوهان وٽ منهنجي هدايت اچي تڏهن جنهن منهنجي تابعداري ڪئي سو گمراھ نہ ٿينــدو ۽ نڪي بــدبخت ٿيندو (١٢٣). ۽ جيڪو منهنجي ياد ڪرڻ کان منهن موڙيندو تنهن لاءِ بيشڪ حياتي اهنجي ٿيندي ۽ قيامت جي ڏينهن کيس انڌو ڪري أتـّارينداسون (١٣۴). چوندو اي منهنجا پالثهار! مون کي اَنڌو ڪري ڇو أثـارية ۽ بيشڪ (اڳي) سڄو هوس (١٢٥). (الله) چوندو ته اٿين آهي, تو وٽ اسان جون آيتون آيون پوءِ کين وساريثر, ۽ اهڙي طرح اڄ وساربين (١٢٦).

وَكَنَالِكَ غَيْرَى مَنَ ٱسْرَفَ وَلَهُ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ رَبِّهُ وَلَعَدَاكُ الْلِخِرَةِ اَشَكُواَ أَبْقُي ﴿ اَفَكُهُ يَهُمِ لَهُمُ كُوْ اَهْلَكُنَا قَنْلَهُ مُ مِّنَ الْقُرُّوْنِ يَنْشُنُونَ فِي مَسْلِكِنِهِ وَإِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَابِي لِأُولِ النَّاكِ ۅؘڵڎؚڵػڵؠؘڎؙ۠ڛۘؽقت مِنۡ رَّتِكَ لَكَانَ لِزَامًا وَّأَحَلُ مُّسَمَّعُ ^{فِ} فَاصْبِرْعَلِي مَا يَقُولُونَ وَسَيِّحْ بِعَمْدِ رَبِّكَ قَبْلُ طُلُورِ النَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوْبِهَا ٰؤُمِنُ انَأَيْ كَالَّيْلِ فَسَيِّمْ وَٱطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى®وَلِاتَمُكَّآنَ عَيْنَيْكَ إِلَى مَامَتَّعُمَالِهُ أَذُواجًا مِّنْهُمُ رَهُمَ لَا الْكَنْهَا لِللَّهُ لِنَفْتِنَهُمُ وَفِيَةً وَرِزُقُ مَ سِّكَ خَيُرُوّا أَبْقِ ﴿ وَأَمُرُ آهُكَ بِالصَّالَةِ وَاصْطَيْرُ عَلَيْهُا ﴿ لَا مَسْعَلُكَ رِزْقًا لَحَنُ نَوُزُقُكَ وَالْعَاقِيَةُ لِلتَّقَوٰى ﴿ وَكَالُوا ڵٷڒؽٳؿؽؽؘٳ؞ٳڮ؋ؚۺؙٞڗؾ؋ٲۅڵۏڗٲؿؚٙۿۘۄؠێؽؘڎؙ؆<u>ڣ</u>ٳڶڟڰؙڣ الْأُوْلِ@وَلَوْاتَكَا اَهْلَكُنْهُمْ بِعَذَابِيِّنْ قَيْلِهِ لَقَالُوُا رَّتَنَا لَوُلَا أَرْسُلْتَ الْيُنَا رَيْنُولًا فَنَثَيْبَعَ الْيَكَ مِنْ قَبُل آنُ تَنِدالَ وَغَذِبِي هِ قُلْ كُلُّ مُثَرَّبِّصُ فَ تَرَبَّهُ وَا فَسَتَعُلَمُوْنَ مَنَ أَصُلِفُ الصِّرَاطِ السَّويِّ وَمَنِ الْهَمَالِيُّ فَيَ

قال البر ١٦ طه ٢٠

۽ اهڙي طرح انهي کي سزا ڏينداسون جيڪو حد کان لنگهيو ۽ پنهنجي پالڻهـار جي نشانين کي نـ مڃيائين۔ ۽ آخرت جـو عذاب ڏاڍو سخت ۽ جنَّادار آهي (١٢٧). (هن ڳالھ) کين سڏو رستو نہ ڏيکاريو ڇا تہ کانٽن اڳ ڪيترائي جڳ ناس ڪياسون جن جي جاين ۾ گهمندا آهن؟ بيشڪ ان مر ڌيان وارن لاءِ نشانيون آهن (١٢٨). ۽ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار جو حڪم آڳاٽو ز ٿئي ها ۽ (پڻ) مـدت مقرر ٿيل ن هجي ها تہ ضرور (عذاب) لازم ٿئي ها (١٢٩). پوءِ جيڪي چوندا آهن تنهن تي صبر ڪر ۽ سج اُڀرڻ کان اڳ ۽ ان جي لهڻ کان اڳ پنهنجي پالڻهار جي پاڪائي ساراه سان گڏ بيان ڪر ۽ رات جي (پهرين) گهڙين ۾ ۽ ڪجھ گهڙيون ڏينهن جون پاڪاڻي بيان ڪر تہ مانَ تون خوش ٿئين (١٣٠). ۽ (اي پيغمبر!) تون پنهنجين اکين کي ان ڏانهن نہ کول جنهن سان منجهانشن (ڪافرن جي) ٽولين کي دنيا جي حياتيءَ جي سينگار سان هن لاءِ آسودو ڪيوسون تر منجهس کين پرکيون۔ ۽ تنهنجي پالڻهار جو رزق يلو ۽ سدائين (رهڻ) وارو آهي (١٣١). ۽ پنهنجي گهر وارن کي نماز جو حڪم ڪر ۽ مٿس صبر ڪر (يعني قائم رھ) تو کان رزق نہ گھرندا آهيون۔ اسين تــوکي روزي ڏيندا آهيون۔ ۽ چـگي عاقبت پرهيزگارن لاءِ آهي (١٣٢). ۽ چون ٿا تر اسان وٽ پنهنجي پالڻهار جي ڪا نشاني ڇو نر آڻيندو آهي؟ جيڪي پهرين صحيفن ۾ آهي سي نشانيون وٽن نہ آيون آهن جا؟ (١٣٣). ۽ جيڪڏهن اسين کين هن (پيغمبر موڪلڻ) کان اڳ عذاب سان ناس كريون ها ته ضرور چون ها ته اي اسان جا پالڻهار! اسان ڏانهن پيغمبر ڇو نہ موڪليۂ تر پنهنجي ذليل ٿيڻ ۽ خوار هجڻ کان اڳ تنهنجي آيتن جي تابعداري ڪريون ها! (١٣٣). (اي پيغمبر!) چؤ تہ سڀ ڪو منتظر آهي پوءِ (اوهين بر) منتظر رهو. پوءِ سگهو ئي ڄاڻندؤ تر سڌيءَ واٽ وارا ڪير آهن ۽ هدايت وارو ڪير ٿيو؟ (١٣٥).

الله التخلن التحديد

حرامله الرَّحْمٰن الرَّحِيْمِ ن وللتَّاسِ حِسَائِهُمُ وَهُمْ فِي فَعْفُ لَمَّةٍ ٮؙۼۘڔڞؙۅۛڹ۞ۧڡٵؽٳ۫ؿؠۿۄ۫ۺۜ؞ۮػ۫ڛٞڹ؞ۜڗؠٚؗؠؗؠؙۛۼۘۮڽؿٳڷٳٳڛۺػۼۅؙڮؙ وَهُوْ يَلْعَكُونَ ۚ كَالَاهِيةَ قُلْوُ بُهُوْ وَأَسَرُّ وِالنَّعُويَ ۗ التَّنْسُ ظَلَكُوٓٓأً هَلُ هِنَّالَالِاَشَةُ مِّتَلُكُةُ أَفَتَاتُهُ أَنَالِيَّةُ وَالنِّعْ وَانْتُهُ تُنْصُرُونَ[©] قُلَ رَبِّنَ يَعُلُوُ الْقَوْلَ فِي التَّهَآءُ وَالْاَرْضِ ۗ وَهُوَ السَّمِيُّعُ الْعَلَمُ ۗ ىَلْ قَالُوۡٱلۡضُفَاكُ ٱحۡلَامِ بِلِي افْتَرِيهُ بِلۡ هُوَ شَاعِٰٓ ۖ قَلۡمَاۡمِتُنَا بِالِيَةِ كَمَآ الْدُيْلِ الْإِوَّلُونَ۞مَٓا امْنَتُ قَبْلُهُمْ مِّنْ قَرْيَةٍ اَهْلُكُهٰماً ٱفَهُوْ نُوْمِنُونَ © وَمَا آرْسُلُنَا قَبْلَكَ إِلَّا بِجَالْاتُوْجِي ٓ الْيُهِمُ فَسَتَكُوْ اَهُلَ النَّاكُو إِنْ كُنْتُهُ لِاتَّعْلَمُونَ ۞ وَمَاحَعَلَنْهُمُ سَكَالَّا كَأَكُلُّهُ رَبِي الطَّعَامُ وَمَا كَانُهُ إِخْلِدِينَ ۞ تُمْتَصَدَقُتُهُمُ الْوَعَدُ فَأَغِيْنِهُ وُوَمَنْ ثَسْنَآ وُوَاهُكُلُنَا الْمُسْرِفِيْنِ ﴿ لَعَكُ ٳؘؿؙڷؽؖٵڷڬڎؙڬؿٵڡ۫٤ۮؚڒؙڰؙٳٛڡؘڵٳؾؘڡ۫ڡٙڋؽ۞ؖۅڰۊؾڝٮؽٵ رْ، قَدْ كَةِ كَانَتُ ظَالِمَةً وَّانْشَأْنَا بَعُنَاهَا فَوْمًا الْخَرِيْنَ®

سورة انبياء مکي آهي ۽ هي هڪ سؤ پارهن آينتون ۽ ست رکوع آهي

الله ڀاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

ماڻهن لاءِ سندن حساب ويجهو ٿيو آهي ۽ اُهي غفلت ۾ (رهي کانئس) منهن موڙيندڙ آهن! (١). سندن پالڻهار وٽان ڪا نئين نصيحت وٽن نہ ایندی آهی پر اُن کی (ئـئـولی وانگر راند) کیـڏنـدی بـدّندا آهن (۲). سندن دليون وائڙيون آهن۔ ۽ ظالمر ڳجهيون صلاحون ڪندا آهن تہ هي (پيغمبر) اوهان جهڙو ئي ماڻهو آهي, ۽ اوهين ڏسي وائسي جادوءَ کي ڇو ويجها ويندا آهيو؟ (٣). (پيغمبر) چيو تر منهنجو پالڻهار سب ڳالھ جاڻندو آهي (جا) آسمان ۽ زمين ۾ (جتي هجي) ۽ اُهو ٻڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (۴). بلڪ چيائون ته (اُهو قرآن) اجايا خيالات آهن بلڪ اُن کي ناھ ناھيو اُٿس بلڪ اُهو شاعر آهي, پوءِ جڳائي تر اسان وٽ ڪا نشاني آڻي جهڙي طرح پهريان (پيغمبر) موكليا ويا هئا (٥). (هاڻو!) كو به ڳوٺ جنهن كي اڳ ناس ڪيوسون تنهن (جي رهاڪن پنهنجن پيغمبرن تي) ايمان نہ آندو هو. پوءِ هي ايمان آڻيندا ڇا؟ (٦). ۽ (اي پيغمبر!) توکان اڳ رڳا مرد پيغمبر موڪلياسون جن ڏانهن وحي ڪيو هيوسون (چؤ تر) جيڪڏهن نہ ڄاڻندا آهيو ته علم وارن کان پڇو (٧). ۽ اُنهن (پيغيبرن) جو اهڙو جسو نہ بٹایوسون جو طعامہ نہ کانٹن ۽ نہ سدائين رهڻ وارا هئا (٨). وري ساڻن (پنهنجي) انجام کي سچو ڪيوسون پوءِ اُنهن کي ۽ جنهن لاءِ گهريوسون تنهن کی بچایوسون ۽ حد کان لنگهندڙن کی ناس ڪيوسون (٩). بيشڪ اوهان ڏانهن هڪ ڪتاب نازل ڪيوسون جنهن ۾ اوهان لاءِ نصيحت آهي۔ پوءِ ڇـو نـ سمجهندا آهيو؟ (١٠). ۽ ڪيترائي ڳوٺ جو اُهي ظالم هئا ويران ڪياسون ۽ کائٽن يوءِ بيون قومون پيدا ڪيون سون (١١).

فَلَتَّا أَحَسُّوُا كَالْسَنَأَ اذَا هُوْ مِنْهَا مَوْكُفُوْ وَ. ﴿ لَا يَوْكُفُوا وَ ارْجِعُوْ آالْ مَا أَتُو فُتُوْ فِيهُ وَمَسْكِينَكُوْ لَعَكَّهُ تُشْتَالُوْ نَ ﴿ قَالُوالِدَ ثُلَيّاً آثَاكُنّا ظِلمِينَ@فَهَازَالَتْ تَلْكَ دَعُولُهُمْ حَتَّى جَعَلْنَهُمُوحَصِيدًا خِيدِينَنَ@وَمَاخَلَقُنَا السَّمَاءَوَ الْأَرْضَ وَمَايِنَتُهُمُّ الْعِينُنَ®لَوْارَدُنَّا إِنَّ ثَتَّخِذَ لَهُوَّا الْاتَّخَٰنُ كُهُ مِنُ لَّدُتَّا اللهِ اللهُ الْعِلِينَ @بَلُ نَقُدِثُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِل فَكَدُمَقُهُ فَاذَاهُورَاهِقُ وَلَكُوالْدَيْلُ مِمَّاتَصِفُونَ @ وَلَهُمَنُ فِي السَّمْوِتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَايَتِعَكَيْرُونَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَلاَيَسْتَحْسِرُونَ فَيُسَبِّحُونَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لايفْتُرُونَ®َلَمِاتَّغَنُ وَٱلِلهَةَ مِّنَ ٱلْأَرْضِ هُوُبُنْشِرُونَ© لَوْكَانَ فِيْهِمَا الْهَهُ وَالْاللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبُحْنَ اللَّهِ رَبّ الْعَرُيشِ عَبَّا يَصِفُونَ @لَا يُسْعَلُ عَبَّا يَفْعَلُ وَهُمُ نُسْتَلُونَ@آمِراتَّخَذُوامِنُ دُونِيَةِ الْهَدَّ قُلْ هَاتُولُ نُرْهَانَكُمُ وَهُ الذِكُومَنُ مَّعِي وَذِكُوْمَنُ قَبْلِي ﴿ بِلُ آكِ تُرُّهُمُ لَا يَعْلَبُونَ الْحَقَّ فَهُوُمُّ عُرِضُونَ ﴿

پوءِ جنهن دمر اسان جو عذاب محسوس كيائون (تنهن دمر) أمالك أتاهون اهي ڀڳا ٿي (١٢). (چيوسون تر) نر ڀڄو ۽ جن (نعمتن) ۾ سکيا هيؤ تن ڏانهن ۽ پنهنجن گهرن ڏانهن موٽو تہ مانَ اوهان کان پڇيو وڃي (١٣). چوندا رهيا تر اسان لاءِ ويل آهي بيشڪ اسين ظالمر هڻاسون! (١٣ُ). پوءِ سدائين سندن اهو پڪارڻ هو تانجو کين لڻيل (۽) وسانيل ڪيوسون (١٥). ۽ آسمان ۽ زمين کي ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي سا ڪا اسان راند نہ بڻائي آهي (١٦). جيڪڏهن اسان کي راند بڻائڻ (يعني ٻارن ٻچن) جو ڪو ارادو هجي ها تہ ضرور اُن کي پاڻ وٽان وٺون ها آيعني پاڻ جهڙا ڪريون ها) جيڪڏهن ڪندڙ هجون ها! (پر اسين ائين ڪندڙ نہ آهيون) (١٧). بلڪ سچ کي ڪوڙ تي اڇليندا آهيون پوءِ اهو سندس مٿو ڀڃندو آهي پوءِ أنهى مهل أهو (كوڙ) چٽ ٿيندڙ آهي۔ ۽ جيكي (الله جون) وصفون اوهين بيان ڪندا آهيو تنهن سببان اوهان لاءِ خرابي آهي (١٨). ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو الله جو آهي۔ ۽ جيڪي وٽس آهن سي سندس عبادت کان وڏائي نہ ڪندا آهن ۽ نکي ٿڪبا آهن (١٩). (اُهي) رات جو ۽ ڏينهن جو پاڪائي بيان ڪندا آهن سست نه ٿيندا آهن (٢٠). زمين (جي شين) مان اهڙا معبود ورتا اُٿن ڇا جو اُهي (مئي کان پوءِ کين) كڙو ڪندا؟ (٢١). جيڪڏهن آسمان ۽ زمين ۾ الله کان سواءِ (گهڻا) معبود هجن ها تر (آسمان ۽ زمين) ٻئي اُجڙن ها! پوءِ (ڪافر) جيڪو بيان كندا آهن تنهن (ڳالھ) كان عرش جو مالك الله پاك آهي (٢٢). (الله) جيڪي ڪندو آهي تنهـن بابـت (اُهو) نہ پڇبو ۽ اُنهن کـان پڇـا كسبى (٢٣). أن كأن سواءِ (بيا) معبود جِو ورتائون؟ (اي پيغمبر كين) چؤ تر پنهنجو (توریت ۽ انجيل مان) دليل آڻيو. هي (قرآن) منهنجي سنگت جي نصيحت آهي ۽ (هي) مون کان اڳ وارن جي نصيحت آهي بلڪ اُنهن مان گهڻا حق کي نر ڄاڻندا آهن تنهن ڪري آهي منهن موڙيندڙ آهن (۲۴).

وَمَّأَارُسُلْنَامِنُ قَبُلِكَ مِنُ رَّسُوُلِ إِلَّا نُنْوِجٌ ٓ إِلَيْهِ آنَّهُ لِآلِكَ إِلَّا اَنَا فَاعْبُدُونِ@وَ قَالُوااتَّخَذَ الرَّحْمِنُ وَلَمَّا سُبُحْنَهُ بُلْ عِبَادٌ مُّكُومُونَ۞ُلايَيْبِقُوْنَهُ بِالْقَوُل وَهُمْ بأَمْرِ اللهُ يَعْمَلُونَ ®يَعْلَمُ مَا يَيْنَ أَيْدِ يُهِمْ وَمَا خَلْفَهُمُ وَ لَايَتُفَعُونَ لِالَّالِمِي ارْتَضَى وَهُمُومِّنُ خَشِيبَةٍ مُشَّفِقُونَ[©] وَمَنْ يَقُلُ مِنْهُمُ ۚ إِنَّ إِلَّهُ مِّنْ دُونِهِ فَذَٰلِكَ بَجُزْنِهِ جَهَّنَمُ ۗ كَنْ لِكَ نَجْزِي الظُّلِمِينَ ﴿ أَوَلَهُ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوْاَ آتَى السَّمُونِ وَالْأَرْضَ كَانَتَارَتُقًا فَفَتَقُنُّهُمَا وُجَعَلْنَامِنَ الْمِمَاءُ كُلَّ شَّيُّ عِنَّ أَفَلَانُوْمِنُوْنَ⊙وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ إَنَّ تَمِدْنَا بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِنُهَا فِحَاجًا لِسُلَّا لِعَكَلَّهُمُ يَهْتَدُوْرَ. © وَحَعَلْنَا السَّمَاءُ سَقَفًا مَّحْفُوظًا وَهُوْحِنْ البِّهَامُعُوضُونَ وَهُوالَّذِي خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَأَرَ وَالنَّسَمُسَ وَالْقَهَرَكُلُّ فِي فَلَكِ يَسْبَهُ حُوْنَ @وَمَا جَعَلْنَالِبَشَرِيِّنَ قَيْلِكَ الْخُلْلَ ۗ اَفَابِنَ مِّتَ فَهُحُوالْخَلِدُونَ@كُنُّنَفِس ذَالِنَّتُهُ الْمَوْتِ وَنَيْلُوُكُوْ مَاللَّهُ وَالْخَيْرِ فِنْنَهُ ۚ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ۞

۽ تو کان اڳ جيڪو (بر) پيغمبر موڪليوسون تنهن ڏانهن هي وحي ڪيوسون تہ مون کان سواءِ ڪو عبادت جو لائق نہ آهي تنهن ڪري منهنجي عبادت ڪريـو (٢٥). ۽ چون ٿا تہ اللہ (پنهنجي لاءِ ملائڪ) اولاد ورتو آهي, أهو پاڪ آهي۔ بلڪ (ملائڪ الله جا) سڳورا ٻانها آهن (٢٦). ڳالهائڻ ۾ اُن کان آڳاٽائي نہ ڪندا آهن ۽ اهي سندس حڪم موجب ڪم ڪندا آهن (٢٧). جيڪي سندن اڳتان ۽ جيڪي سندن پوئتان آهي سو (الله) ڄاڻندو آهي ۽ (الله) جنهن کان راضي ٿئي تنهن کان سواءِ ٻئي لاءِ سفارش نہ ڪندا آهن ۽ اُهي سندس ڀؤ کان ڊڄندڙ آهن (٢٨). ۽ منجهانئن جيڪو چوي تہ اللہ کان سواءِ آءٌ معبود آهيان تنھن کي دوزخ جي سزا ڏينداسون۔ ظالمن کي اهڙي ئي سزا ڏيندا آهيون (٢٩). ڪافرن نہ ڏٺو آهي ڇا تر آسمان ۽ زمين بند ٿيل هئا؟ پوءِ اُنهن کي کوليوسون۔ ۽ سب ڪنهن جيئريءَ شيءِ کي پاڻيءَ مان پيدا ڪيوسون۔ پوءِ ڇو نہ ايان آڻيندا آهن؟ (٣٠). ۽ زمين ۾ جبل پيدا ڪياسون تہ متان کين ڏوڏي ۽ منجهس ويكرا رستا بثايا سون ته مان أهمي واٽ لهن (٣١). ۽ آسمان کي محفوظ ڇت بڻائي سون, ۽ اُهي اُن جي نشانين کان منهن موڙيندڙ آهن (٣٢). ۽ (الله) اُهو آهي جنهن رات ۽ ڏينهن ۽ سج ۽ چنڊ بڻايو۔ هر هڪ (پنهنجي) دائري ۾ ترندو آهي (٣٣). ۽ تو کان اڳ ڪنهن ماڻهوءَ کي سدائين رهـڻ وارو د ڪيوسون۔ جيڪڏهن تون مئين تر آهي سدائين رهڻ وارا آهن چا؟ (٣٤). سپ كو جيءُ موت (جو مزو) چكڻ وارو آهي۔ ۽ اوهان كي مدائی ۽ چگائي سان آزمائش لاءِ پرکيندا آهيون۔ ۽ اسان ڏانهن موتانية (٣٥).

وَإِذَا رَاكِ الَّذِيْنَ كُفَّ وَإِلَىٰ تَتَخِذُونَكِ إِلَّاهُنُ وَا الْهَٰنَ ا الَّذِيْ يَذُكُوْ الْهَتَكُمُ وَهُمُ مِنِ كُو الرَّحْمٰنِ هُمُرَكِفِرُونَ ⊙ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلْ سَأُورِ يَكُوُ الْيَتِي فَلَاتَسُتَعُجِلُون وَيَقُولُونَ مَتِّي هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُوصِ يَعْنَ ﴿ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كُفَرُ وُاحِيْنَ لِآيكُفُونَ عَنْ وُجُوْهِهُ وَالتَّارَ وَلَا عَنُ ظُهُوْرِهِمُ وَلَاهُمُ يُنْصَرُونَ۞ بَلُ تَالِيُنْهُمُ بَغُتَةً فَتَبْهَتُهُوْ فَلَا يَنْ تَطِيعُوْنَ رَدَّهَا وَلَاهُمْ يُنْظُرُونَ ⊙ وَلَقَيَ اسْتُهُوٰ يَ بُوسُل مِّنْ قَيْلِكَ فَحَاقَ بِأَلَّذِينُ سَخِرُوْا مِنْهُوُمَّا كَانُوُابِهِ يَسُتَهُزِءُونَ۞قُلُمَنُ يُكُلُوُكُو بِالْكِيْل وَالنَّهَارِمِنَ الرَّحُلِنَّ بَلَ هُوْعَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُونَ ۞ ٱمْلِهُمُ الِهَةُ تَمُنَعُهُمُ مِّنَ دُونِنَا ۖ لَا يَسْتَطِيْعُونَ نَصْرَ أَنْفُهِهُ وَلَاهُمُوتِنَّا يُصُحِبُونَ ﴿ بِلْ مَتَّعْمَا هَوُ لَا وَ ابَآءُ هُمُوحَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۚ أَفَكَ اِبْرَوْنَ ٱنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهُمَامِنَ أَطْرًا فِهَا ۚ أَفَهُو الْغَلَبُونَ ۞ قُلُ إِنَّهُمَّا اُنْذِوْكُوْ بِالْوَحْيِّ وَلاَيَسْمَعُ الصَّمُّ الدُّعَآ اِذَامَا يُنْدَدُونَ۞

ACTIVITY ON TO VICTOR ON TO

۽ جڏهن ڪافر توکي ڏسندا آهن تڏهن توکي رڳو ٺٺولي ڪري وٺندا آهن۔ (۽ چوندا آهن) تر هي اُهو آهي ڇا جيڪو اوهان جي معبودن (جي عيبن اجـو ذكر كندو آهي, ۽ أهي الله ياد كرڻ كان انكار كندا آهن (٣٦). انسان (فطرتاً) جلدباز بثايو ويو آهي. سگهـو پنهنجيـون نشانیــون اوهــان کی ذیکاریندس پوءِ مون کان (عذاب) جلد نه گهرو (۳۷). ۽ چون ٿا تہ جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تہ اهـو انجام ڪڏهن "يندو؟ (٣٨). جيڪڏهن ڪافر اُن وقت کي ڄاڻن ها جنهن مهل نہ ڪي پنهنجن منهن ۽ نہ ڪي پنهنجن پٺين کان باھ کي جهلي سگهندا ۽ نہ ڪي کین مدد ڈبی (تر اثین نر چون ہا) (۳۹). بلک (اُھا گھڑی) وٹن اوچتو ايندي پوءِ کين حيران ڪندي پوءِ نڪي اها تاري سگهندا ۽ نڪي کين مهلت ڏبي (۴۰). ۽ بيشڪ تو کان اڳ پيغمبرن سان نئوليون ڪيون ويون پوءِ منجهانڻن جن لـٺـوليون ڪيون تن تي اُهو عذاب ڪڙڪيو جنهن سان لــُـوليون ڪندا هـڻا (۴۱). (اي پيغمبر! کين) چؤ ته رات ۽ ڏينهن جو باجهاري (الله جي عذاب) کان ڪير اوهان جي نگهباني ڪندو آهي؟ بلڪ اُهي پنهنجي پالڻهار جي ياد ڪرڻ کان منهن موڙيندڙ آهن (۴۲). اسان کانَ سواءِ ٱبچائڻ واراَ ٻيا) ڪي معبود آهن ڇا جو اُنهن کي بچائيندا؟ اُهي پاڻ کي بر مدد ڏيئي نر سگهندا آهن ۽ نڪي اُهي (هڪ ٻـــثي جي مدد سان) اسان (جي عذاب) کان بچندا (۴۳). بلڪ کين ۽ سندن پيءُ ڏاڏن کي آسودو ڪيوسون تان جو سندن ڄمار ڊگهي ٽي۔ پوءِ نہ ٿا ڏُسن ڇا تر (ڪافرن جي) ملڪ کي اُن جي چوڌاريون (مسلمانن جي غالب ٿيڻ سان) گهٽائيندا پيا اچون؟ پوءِ اُهي ڏاڍا ٿيندا ڇا؟ (۴۴). (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ آء اوهان کي وحي سان ئي ڊيڄاريندو آهيان ۽ جڏهن (ماڻهو) ڊيـڄاريا ويندا آهن تڏهــن ٻـوڙو (ڊيڄارڻ جـــو) ســڏ نه ٻـڏندو اهي (۴٥).

وَلَهِنُ مَّتَتُنَّهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُونَ لَوَنُكَنَّأَ إِنَّاكُتَّ اظلِمين ﴿ وَنَضَعُ الْمُوَّازِيْنَ الْقِنْطَالِيُومِ الْقِيمَةِ فَلَاتُثْظِلُهُ نَفْسٌ شَبْئًا ﴿ وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدُ لِ أَتَيْنَابِهَا وَكُفِي بِنَاحْسِبِينَ ﴿ وَلَقَدُ التَّيْنَا مُوْسِي وَهُ رُونَ الْفُرُقَانَ وَضِيّاءً وَذِكْرًا لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿ الَّذِينَ يَخْشُونَ رَبَّهُمُ بِالْغَيْبِ وَهُمُ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿ وَهُ ذَاذِ كُونُمُّ بِرَكُ أَنْوَ لُنَهُ * أَفَأَنْتُهُ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿ وَلَقَدُ التَّيْمَا إِبْرُهِ يُهَ رُشُكَهُ مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّاكِ عِلْمِنْنَ شَاذُ قَالَ لِأَبِيهِ وَقُوْمِهِ مَا هٰذِهِ النَّمَائِيْلُ اكَتِيَّ أَنْتُوْلُهَا عَكِفُونَ ﴿ قَالُوْا وَحَـنُ نَأَالِمَا ءَنَالُهَا غىدىنن @قَالَ لَقَدُكُنْتُهُ أَنْتُهُ وَالْأَوْكُهُ فِي صَلِّل مُّبُيْنِ @قَالُوُ ٱلْحِثُتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّعِبِينَ @ قَالَ بَلُ زَّيُّكُمُ رَبُّ السَّلْوٰتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطُرَهُنَ ﴿ وَإِنَّا عَلَى ذَلِكُهُ مِّنَ الشَّهِ بِيْرٍ. ﴿ وَ تَاللَّهِ لَا كِيْدَنَّ آصُنَامَكُوْ بَعْدَانُ تُوَلُّوْامُدُبِرِيْنَ ﴿

۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار جي عذاب مان ٿورڙو ئي کين پهچي تـ ضرور چون تر هاءِ ارمان! اسين ظالم هئاسون (٤٦). ۽ قياست جي ڏينهن عدل جي ترازي رکنداسون پوءِ ڪنهن بہ ماڻهوءَ تي ڪوبہ ظلم نہ ڪبو۔ ۽ جيڪڏهن (عمل) آهرُ جي داڻي جي تور هوندو تر بر اُن کي آڻينداسون- ۽ اسين حساب ڪندڙ بس آهيون (۴۷). ۽ بيشڪ موسيٰ ۽ هارون کي اسج کي ڪوڙ کان) نکيڙيندڙ ڪتاب ۽ (اُنهن) پرهيزگارن لاءِ روشني ۽ نصيحت ڏني سون (۴۸). جيڪي پنهنجي پالڻهار کان پريٺ ڊڄندا آهن ۽ اهي قيامت کان (پڻ) ڊڄندڙ آهن (۴۹). ۽ هي (قرآن) هڪ برڪت واري نصبحت آهي جنهن کي ٺازل ڪيوسون۔ پوءِ ڇو اوهين اُن جا منڪر ٿيندا آهيو؟ (٥٠). ۽ بيشڪ ابراهيمر کي اڳ ئي سندس هدايت ڏني سون ۽ کيس ڄاڻندڙ هئاسون ٥١١). جڏهن پنهنجي پيءَ ۽ پنهنجي قوم کي چيائين تر هي ڪهڙيون مورتون آهن جن تي اوهين ويهي عبادت ٿا ڪريو؟ (٥٢). چيائون ته پنهنجا ابا ڏاڏا اُنهن جا پوڄيندڙ ڏٺاسون (٥٣). (ابراهيم) چيو ته بيشڪ اوهين پاڻ ۽ اوهان جا اَبا ڏاڏا پڌري گمراهيءَ ۾ آهيو (٥٤). چيائون اسان وٽ سنج آندو اُٿيئي يا تون راند ڪندڙن مان آهين؟ (٥٠). (ابراهيم) چيو تہ بلڪ اوهان جو پالٹھار اُهوڻي آسمانن ۽ زمين جو پالٹھار آهي جنھن اهي بڻايا آهن ۽ آءُ اُن (ڳالھ) تي شآهدي ڏيندڙن مان آهيان (٥٦). ۽ الله جو قسم آھي تہ اوھان جي پٺيري ٿي ڦرڻ کان پوءِ اوھان جي بتن لاءِ ضرور كارت كندس (٥٧).

فَجَعَلَهُمْوجُذُذًا إِلَّا كِبَيْرًالَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ۞ قَالُوُا مَنْ فَعَلَ هٰ ذَا بِالْهَتِنَأَ إِنَّهُ لَيِنَ الظِّلِمِينَ ۖ قَالُوُا سَبِعْنَافَتَّى بَيْذُكُوْهُمُ يُقَالُ لَهَ إِبْرُهِ يُمُنُّ قَالُوا فَانْتُواْبِهِ عَلَى اَعْيُنِ النَّاسِ لَعَكَّهُمُ يَتُهُمَّدُونَ ﴿ قَالُوْ آ ءَ آنْتَ فَعَلْتَ هٰمَا يِالْهَتِنَا يَا بُرْهِيْهُ ﴿ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ ۗ كِبِيْرُهُ وُهُذَافَتَ أُوْهُ وَإِنْ كَانُوْ ايَبُطِقُونَ ﴿ فَرَجَعُواۤ إِلَى أَفْيُهِ هِمْ فَقَالُوٓ النَّكُو اَنْتُهُ الظَّلِمُوْنَ ﴿ نََّعَ نُكِسُوْاعَلِي رُوُوْ سِهِهُ ۚ لَقَدُا عَلِيْتَ مَا هَؤُ لِآءٍ يَنْطِقُونَ ۚ قَالَ اَفْتَعُنْكُوْنَ مِنُ دُوْنِ اللهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمُ شَنًّا وَّ لَا يَضُرُّ كُنُو ﴿ أَيِّ لَّكُو وَلِمَا تَعَبُّ كُونَ مِنَ دُونِ اللهِ أَفَلا تَعُقِلُونَ ۞ قَالُوْاحَرَّقُوْهُ وَانْصُرُوْاَ الْهَتَكُوُ إِنْ كُنْتُو فَعِيلِينَ ﴿ قُلْنَا لِنَازُكُونِ بَرُدًا قَسَلْمًا عَلَى إِبْرَهِ بُعَرَةٌ وَ أَمَا دُوا بِهَ كَيْدُافَجَعَلْنَهُمُ الْأَخْسَرِيْنَ ٥ وَنَجَيْنُهُ وَلُوْطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِيُّ لِمُكْنَافِيهُ كَالْمُعْلَمِينَ ﴿ وَوَهَمْنَا لَهُ اسُحٰقَ وَتَعْقُدُكَ نَافِلَةً وَكُلَّاحَعَلُنَا صَلِحِيْنَ ﴿

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

يوءِ اُنھن کي سندن وڏي بت کان سواءِ. ٽڪر ٽڪر ڪيائين تر مانُ اُھي ڏانهنس موٽن (٥٨). ڇياڻون تر اسان جي بتن سان ههڙو حال ڪنهن ڪيو؟ بيشڪ اُهو ظالمن مان آهي (٩٩). چيائون تر هڪ جوان کان چیائون تر کسیس ماٹھن جی اکسین جی آڈو آٹیو تہ مان اُہسی گسواہی ڏين (٦١). (جڏهن آندائونس تڏهن) چيائون تر اي ابراهيمرا تو اسان جي بتن جو هيءُ حال ڪيو آهي ڇا ۽ (٦٢). ابراهيمر چيو ته (ز!) بلڪ اهو سندن هن وڏي ڪيو آهي جيڪڏهن ڳالهائين ٿا ته کانٽن پڇو (٦٣). پوءِ پاڻ ڏانهن (ڦڪا ٿي) موٽيا پوءِ (هڪ ٻئي کي) چيائون تر بيشڪ اوهين پاڻ بي انصاف آهيو (٦۴). پوءِ پنهنجا ڪَنڌ اُونڌا ڪيائون, (چيائون) ت بيشڪ تون ڄاڻندو آهين تر هي نر ڳالهائيندا آهن (٦٥). (ابراهيم) چيو تر پوءِ الله کان سواءِ انھن کي ڇو پوڄيندا آھيو جيڪي نہ ڪي اوھان کي نفعو پهچائيندا آهن ۽ نہ ڪي اوهان کي نقصان پهچائيندا آهن؟ (٦٦). اوهان تي ۽ جنهن کي الله کان سواءِ پوڄيندا آهيو تنهن تي حيف هجي۔ پوءِ (اوهين) نه سمجهندا آهيو ڇا ؟ (٦٧). چيائون تر اُن کي ساڙيو ۽ جيڪڏهن اوهين ڪجھ ڪرڻ گھرو ٿا تر پنھنجن بئن جو پلؤ وٺو (٦٨). (پوءِ باہ ۾ وڌائونس) چيوسون تر اي بـاه! ابراهيـم تي ٿـڏي ۽ سـلامتي واري ٿـي يؤ (٦٩). ۽ کيس ايذائڻ گهريائون تنهنڪري کين بلڪل ٽوٽي وارو ڪيوسون (٧٠). ۽ کيس ۽ لوط کي اهڙي زمين ڏانهن بچاڻي آندوسون جنهن ۾ جهان وارن لاءِ برڪت ڪئي سون (٧١). ۽ ابراهيم کي اسحاق بخشيوسون۔ ۽ يعقوب (جو، سندس پوٽو هو) وڌيڪ (بخشيوسون) ۽ سيني كي صالح كيوسون (٧٢).

وَجَعَلْنَاهُمْ آبِمَّةً يِّهَدُونَ مِأْمُرِنَا وَأُوْحَنَّنَا الْيُهِمْ فِعُلَّ الْخَيْرِتِ وَإِقَامَ الصَّلَوةِ وَإِيْتَأَءَالزَّكُوةِ وَكَاثُوَالنَّاعِيدِينَ ۖ وَلُوْطِاالتِّيْنَهُ حُكُمًا قَعِلْمًا وَّنَجِّيْنَهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِينَ كَانَتْ تَّعُمُلُ الْخَبِّيثَ إِنَّهُمُ كَانُوا قَوْمَ سِنُوءٍ فليقيِّنَ ﴿ وَآدْخَلُنْهُ فِي رَحْمَتِنَا اللَّهُ مِنَ الصَّلَحِثُنَ فَي وَنُوْحًا إِذْ نَاذِي مِنْ قَبُلُ فَاسْتَجَبْنَالَهُ فَنَجَّيْنِهُ وَلَهُ لَهُ مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿ وَنَصَرُنِكُ مِنَ الْقُوْمِ الَّذِينَ كَنَّ بُوْا بِالْتِينَا ﴿ اتَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَ قُنْهُمُ أَجْمَعِينَ @وَدَا وُدَ وَسُلَيْهُنَ إِذْ يَحُكُمُن فِي الْحَرُثِ إِذْ نَفَشَتُ فِيهِ غَلَمُ الْقَدُّمَّ وَكُنَّالِحُكُمِهِمُ شَهِدِيْنَ فَي فَقَهَّمُنْهَ أَسُلِيْلُونَ وَكُلَّا اِتُنْنَاكُكُمًّا وَّعِلْمًا وَّسَخَّوْنَا مَعَ دَاوْدَ الْحِيَالَ يُسَبِّحُنَّ وَالطُّهُ وَكُنَّا فَعِلْمُنَّ ﴿ وَعَكَمُنَا هُ صَنْعَةً لَهُ إِس لَاكُهُ لِتُحْصِنَكُهُ مِينَ كَالْسِكُمُ ۖ فَهَلُ أَنْتُهُ شْكِرُوْنَ ۞وَلِسُكَيْمُنَ الرِّيْيَحِ عَاصِفَةً تَجُوِيُ بِأَمُرِكَا إِلَى ٱلأَرْضِ الَّتِيُّ لِرُكْنَا فِيْهَا ۗ وَكُنَّا لِكُلِّ شُيُّ عِلْمِينَ ⊙

۽ آهي اهڙا امام ڪياسون جو اسان جي حڪر موجب سڌو رستو ڏيکاريندا هئا ۽ انهن ڏانهن چڱن ڪمن ڪرڻ ۽ نماز پڙهڻ ۽ زڪواة ڏيڻ جو حڪمر ڪيوسون۔ ۽ اسان جي عبادت ڪندڙ هئا (٧٣). ۽ لوط کي حڪمت ۽ علم ڏنوسون ۽ کيس آهڙي ڳوٺ (وارن) کان بچايوسون جو گندا ڪم ڪندا هئا۔ ڇو تر اُهي بڇڙي نافرمان قومر هئا (٧۴). ۽ کيس ينهنجي باجه هيئ داخل كيوسون. بيشك أهو صالحن مان هو (٧٥). ۽ (اي پيغمبر!) نوح (جي قصي) کي (ياد ڪر) جڏهن (اُنهن پيغمبرن کان) اڳ، دعا گهرياڻين تڏهن سندس دعا قبول ڪئي سون پوءِ کيس ۽ سندس گهر وارن کي وڏي مصيبت کان بچايوسون (٧٦). ۽ کيس اهڙي قوم تي سويارو ڪيوسون جنهن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيو۔ بيشڪ اُهي بڇڙي قوم هئا تنهن ڪري اُنهن مڙني کي ٻوڙيوسون (٧٧). ۽ دائود ۽ سليمان (جي قصي) کي (ياد ڪر) جڏهن پوک بابت فيصلو ڪيائون جو هڪ قوم جي ڌڻُ ارات جو) منجهس ڀيل ڪئي هئي۔ ۽ سندن فيصلي ڪرڻ وقت حاضر هئاسون (٧٨). تڏهن اُهو سليمان کي سمجهايوسون ۽ هر هڪ کي حڪمت ۽ علمر ڏنوسون ۽ دائود کي جبل ۽ پکي تابع ڪري ذناسون جو (سـاڻس) تسبيح چوندا هـئا۔ ۽ (اسين اڻين) ڪرڻ وارا هئاسون (٧٩). ۽ دائود کي اوهان لاءِ زره بثائڻ هن لاءِ سيکاري سون تر اوهان کي اوهان جي لڙاڻي (جي نقصان) کان بچائي, پوءِ اوهين ڪي شڪر ڪَندڙ آهيو ڇا؟ (٨٠). ۽ سليمان کي تيز واءُ (تابع ڪري ڏنوسون) جو سندس حڪمر سان اهڙيءَ زمين ڏانهن هلندو هو جنهن ۾ برڪت رکي سون۔ ۽ سڀ ڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهيون (٨١).

وَمِنَ الشُّكَيْطِينِ مَنْ يَّغُوُ صُوْنَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُوُنَ ذَٰ لِكَ ۚ وَكُنَّا لَهُمُ خِفْظِيْنَ ﴿ وَآيَوُ بَ إِذْ نَاذِي رَبُّهُ أَنِّي مُسَّنِي الضُّرُّو أَنْتَ أَرْحَهُ الرِّحِيبِينَ ﴿ فَاسْتَجَبُنَالَهُ فَكَتَفْنَامَانِهِ مِنْ ضُرِّوً اتَيْنَهُ آهُلَهُ وَ مِثْلَهُمْ مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرِي لِلْعِيدِيْنَ ۞ وَالسَّلِعِيْلَ وَإِذْ رِيْسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلُّ مِنَ الصَّبِرِيْنَ الْتَ وَأَدْخَلُنَّهُمُ فِي رَحْمَنِنا ﴿ إِنَّهُمُ مِّنَ الصَّاحِينَ ﴿ وَ ذَاالتُونِ إِذُذَهَ هَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنُ لَّنُ نُقُورَ عَلَيْهِ فَنَادِي فِي الظُّلْبِ آنَ لِآ إِلَّهَ إِلَّا ٱنْتَ سُـبُحٰنَكُ اللَّهِ الرَّا ٱنْتَ سُـبُحٰنَكَ الْ إِنَّ كُنْتُ مِنَ الظُّلِمِينَ ۚ فَأَسْتَجَيْنَا لَهُ ۚ وَنَجَّبِينِنَا لُهُ ۗ وَنَجَّبِينَا لُهُ ۖ مِنَ الْغَيِّرِ وْكُذَالِكَ نُعْمِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿ وَزَكَرِيَّا اذُ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَنَدُرُ نِي فَرُدًا وَٱنْتَ خَيْرُ الوُّرِشِيُّنَ ۚ قَالُسُتَحَبِّنَالَهُ ۗ وَوَهَبْنَالَهُ يَعْلِي وَاصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ ﴿ النَّهُمُ كَانُوْا يُسرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ تَ عُوْ نَنَارَغَمَّا وَّرَهَمًا وَكَانُوُ الْنَاخِيْعِةُ نَ

۽ ديوَن مان ڪي اهڙا (تابع ڪري ڏناسون) جي اُن لاءِ ٽهندا هئا ۽ اُن کان سواءِ بے کے (ہر) کندا هئا، ۽ اسين سندن نگهبان هڻاسون (٨٢). ۽ (اي پيغمبر!) ايوب (جي قصي) کي (ياد ڪر) جڏهن پنهنجي پالٹهار کي سڏيائين ته مون کي تڪليف پهتي آهي ۽ تون (سيني) باجهارن کان وڌ باجهارو آهين (٨٣). پوءِ سندس دعا قبول ڪئي سون پوءِ جيڪو کيس ڏک پهتو هو سو لاڻوسون ۽ سندس گهر وارا کيس (ورائي) ذَّنا سون ۽ اوترا ٻيا ۾ ساڻن گڏ پنهنجيءَ ٻاجھ وٽان (ڏناسون) ۽ (تر) عبادت ڪندڙن لاءِ يادگيري هجي (٨٤). ۽ اسماعيل ۽ ادريس ۽ ذوالكفل (ياد كر). هر هك صابرن مان هو (٨٥). ۽ كين پنهنجي باجع پر داخل ڪيوسون۔ بيشڪ آهي صالحن مان هئا (٨٦). ۽ مڇي واري (جي قصي) کي (ياد ڪر) جڏهن هو (پنهنجي قوم) تي ڪاوڙجي ويو. پوءِ (ذوالنون ائين) ڀانيو ته اسان جي مٿس ڪڏهن پڪڙ نہ هلندي. پوءِ اونداهين ۾ دانهون ڪيائين تر کان سواءِ ڪو معبود نہ آهي تون پاڪ آهين آءٌ گنهگارن مان آهيان (٨٧). پوءِ سندس دعا قبول ڪئي سون ۽ کيس غمر کان بچايوسون ۽ اهڙي طرح مؤمنن کي بچائيندا آهيون (٨٨). ۽ زڪريا (جو قصو ياد ڪر) جڏهن پنهنجي پالڻهار کي سڏيائين تہ اي منهنجا پالٹهار! مون کي اڪيلو نہ ڇڏ ۽ تون چڱو وارث آهين (٨٩). پوءِ سندس دعا قبول ڪئي سون ۽ کيس يحلي بخشيوسون ۽ سندس زال کي سندس لاءِ چڱو ڪيوسون آهي نيڪين ۾ آڳراڻي ڪندا هئا ۽ اسان کي اميد ۽ پؤ ڪندي سڏيندا هئا ۽ اسان کان دجندڙ هئا (٩٠).

وَ الَّتِي أَحْصَنَتُ فَرْحَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوجِنَا وَ جَعَلْهٰمَا وَابُنَهَا آايَةُ لِلْعُلَمِينَ ﴿ إِنَّ هَـٰذِهُۚ أُمَّتُكُمُ أَسَّةً وَّاحِدَةً ﴿ وَأَنَا رَبُكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿ وَتَقَطَّعُهُ آاَمُوهُمُ بِيْنَهُوْرُكُلُّ الْيُنَارِجِعُونَ فَكَنَّ يَعْمَلُ مِنَ الصَّلِحَتِ وَهُوَمُؤُمِنٌ فَلَاكُفُمُ إِنَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّالَهُ كُتبُونَ ﴿ وَ ۘڂٳؠؙٞۼڵۣڠٙۯێڎؚٳۿڲڲؙڹڡۧٲٳڲۿؙۄڵٳٮۯٚڝۼؙڎڹ۞ۘۘڿڴٙٵۮؘٳ فَيَحَتُ يَا جُوْجُ وَمَا جُوْجُ وَهُدَيِّنَ كُلِّ حَدَبِ يَّنْسِلُوْنَ @ وَاقْتَرَبُ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَاذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَنْصَارُ الَّذَيْرَ، كَمَّ وُاللَّهِ بُلِنَا قَدُكُنَّا فِي عَفْلَةٍ مِّنَ هَذَا بَلْ كُنَّاظِلْمِينَ ﴿ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْيُ لُونَ مِنْ دُوْنِ اللهِ حَصَبُ حَقَنْهَ ۚ النَّذُ لَقَا ﴿ رِدُونَ ۞ لَهُ كَانَ لَا عُولًا إِلَّهُ لَكُمْ الْعَةً مَّا وَرَدُوْهَا وَكُلُّ فِيهَا خِلْدُوْنَ ﴿ لَهُمْ فِينُهَا خِلْدُوْنَ ﴿ لَهُمْ فِينُهَا زَفُوْ وَهُوُ فِيْهَا لَا يَهِمُهُونَ صِاتَ الَّذِيْنَ سَبَقَتُ كَهُوْ مِّنَا الْحُسُنِيِّ الْوَلَيْكَ عَنْهَامْبُعِكُونَ ۖ لَايْهَمَعُونَ حَسِينَهُمَا ۚ وَهُمُ فِي مَا اشَّتَهَتُ أَنْفُنُهُ مُحْ خُلِكُ وُرًى ﴿

۽ (اُنھي ماڻيءَ جو قصو ياد ڪرا جنھن پنھنجي اُگھڙ بچاڻي پوءِ منجھس پنهنجي روح مان ڦوڪيوسون ۽ کيس ۽ سندس پٽ کي ساري جڳ لاءِ نشاني ڪئي سون (٩١). بيشڪ اِهو اوهان جو دين هڪ دين آهي ۽ آءٌ اوهان جو پالڻهار آهيان تنهن ڪري منهنجي عبادت ڪريو (٩٢). ۽ پنهنجي (دین جي) ڪس کي پاڻ ۾ ٽڪر ٽڪر ڪيائون۔ سڀيئي مون ڏانهن موتندڙ آهن (٩٣). پوءِ جيڪو چڱا ڪم ڪندو ۽ اُهو مؤمن ۾ هوندو تنهن جي محنت جي بي قدري نه ڪبي, ۽ اسين اُن لاءِ لکندڙ آهيون (٩۴). جنهن ڳوٺ کي ناس ڪيوسون تنهن تي (موٽڻ) حرام ٿيل آهي بيشڪ اُهي (دنيا ڏانهن وري) نہ موٽندا (٩٥). تانجو جڏهن ياجوج ۽ ماجوج کي کولبو ۽ اُهي هر ڪنهن دڙي کان ڊوڙندا (٩٦). ۽ (جڏهن قيامت جو) سچو وعدو پهچندو تڏهن اوچتو ئي ڪافرن جون اکيون ٽڙي وينديون۔ (چوندا تر) هاءِ ارمان! بيشڪ هن (حال) کان بي خبريءَ ۾ هئاسون بلڪ اسين ظالمہ هئاسون (٩٧). اوهين ۽ جن کي اللہ کان سواءِ پوڄيندا آهيو سي دوزخ جو ٻارڻ آهيو۔ ان ۾ اوهين گهڙندڙ آهيو (٩٨). جيڪڏهن آهي (بت) معبود هجن ها ته أن (دوزخ) بر نه گهڙن ها! ۽ مڙيئي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (٩٩). منجهس انهن کي رڙيون هوندون ۽ آهي منجهس (كجه) نه بدّندا (١٠٠). جن لاءِ اسان وَتّ اڳي ئي چگائي (لکيل) آهي اهي اُن (دوزخ) کان پري ڪيا (١٠١). (اُهي) اُن جي ڀڻڪ نہ ٻـڏندا, ۽ جنهن (عيش) ۾ سندن جيءُ (رهڻ) گــهرنـــدو تـنهن ۾ اُهي سدائين رهندا (۱۰۲).

لَايَعُوْنَهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقُّهُمُ الْمَلَيْكَةُ هُلَاكَايِوْمُكُوْ الَّذِيْ كُنْتُوْتُوْعَدُوْنَ ﷺ وَمُزَفِّوِي السَّمَّاءَ كَطَيِّ السِّجِيلِّ لِلْكُتُبُّ كَمَابِدَانَآاوَّلَ خَلِينَ نُمِيْدُهُ * وَعُدَّاعَلَيْنَا إِنَّاكُتُ فعِلِينَ ﴿ وَلَقَدُ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِمِنَ بَعُدِالذِّكُورَاتَ الْإِرْضَ يَرِثْهَاعِبَادِيَ الصّْلِحُونَ۞ِاتَّ فِي هٰذَالْبَلْغُا لِّقُوْمِ غِيدِيْنَ ۞وَمَا أَرْسَلُنْكَ إِلَّارَحْمَةً لِلْعَلَمِيْنَ® قُلْ إِنَّمَا يُوْتَحِي إِلَىٰ ٱنَّمَآ اللَّهُ كُوْ اللَّهُ وَّاحِدٌ ۚ فَهَلَ ٱنْتُوهُ مُّسُلِمُون©فَإِنْ تَوَكُّواْ فَقُلْ الْأَنْتُكُوْ عَلَى سَوَآءٍ وَإِنْ اَدُرِيُّ أَقَر نُكُ آمْرِ يَعِيدُكُ مَّا تُوْعَدُونَ ۞ إِنَّهُ يَعُلُمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقُوُلِ وَيَعْلَوُ مَا تَكُتُمُونَ @وَإِنْ اَدْدِي لَعَلَّهُ وَتُنَةُّلُكُمُّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِيْنِ ﴿ قُلَ رَبِّ احْكُمُ بِالْحَقِّ ۗ وَرَثِّينًا الرَّحْمٰنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَاتَصِفُوْنَ ﴿ ١

حِراللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ 🔾

نَهُاالنَّاسُ اتَّقُوُ ارَّبَّكُو ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيٌّ عَظِيمُ

کين نمام وڏي گهيراهٽ غيگين نہ ڪندي ۽ کين ملائڪ گڏيا۔ (۽ چوندن تر) هي اُهو ڏينهن آهي جنهن جو اوهان کي وعدو ڏنو ويندو هو (١٠٣). جنهن ڏينهن آسمانن کي ڪاغذ جي ويڙهي وانگي ويڙهيندا سون۔ جیئن پھریون (مخلوق) پیدا کرٹ شروع کئی سون (تیئن) اُن کی وري بڻائينداسون۔ اهو انجام اسان تي لازم آهـي۔ اسـين ڪرڻ وارا آهيون (١٠٤). ۽ بيشڪ توريت کان پوءِ زبور ۾ لکيوسون تر منهنجا صالح ٻانها زمين جا وارث ٿيندا (١٠٥). هن (ڳالھ) ۾ عبادت ڪندڙ قوم لاءِ (مطلب جي) پوراڻي آهي (١٠٦). ۽ (اي پيغمبر!) توکي خاص جهانن جي رحمت لاءِ موڪليوسون (١٠٧). چؤ تر مون وٽ هن حڪم کان سواءِ وحي نہ ٿيندو آهي تہ هڪ الله کان سواءِ اوهان جو ڪو معبود نہ آهي. يوءِ اوهين ڇو نہ حڪم مڃيندڙ آهيو؟ (١٠٨). پوءِ جيڪڏهن ڦرن تہ چؤ تہ اوهان (سيني) کي (الله جي حڪم تي) هڪ جهڙو خبردار ڪيم_ ۽ جيڪو اوهان کــي انـجام ڏنو ويو سو نہ ٿو ڄاڻان تہ ويجھو آهي يا پري آهي (١٠٩). بيشڪ الله ظاهري ڳالھ (۾) ڄاڻندو آهي ۽ جيڪي اوهين لڪائيندا آهيو سو (۾) ڄاڻندو آهي (١١٠). ۽ آءٌ نہ ڄاڻندو آهيان تہ متان اُها لهرايل (دير) اوهان لاءِ پرک هجي ۽ هڪ وقت تائين (اوهان لاءِ) نفعو هجي (١١١). (پيغمبر) چيو تر اي منهنجا پالڻهار! سچو فيصلو ڪر. ۽ اسان جو پالٹھار پاجھارو آھي جيڪي اوھين بيان ڪندا آھيو تنھن تي کائٽس مدد گهري ويندي آهي (۱۱۲).

> سورة جج صحتبي آهي ۽ هي اڻهتر آيتون ۽ ڏھ رڪوچ آهي

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اي انسانؤ! پنهنجي پالڻهار کان ڊڄو, ڇــو تر قيامت وارو زلزلو وڏي شيءِ آهي (١).

يَوْمَرَتُرُوْنَهَا تَنْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّأَ أَنْضَعَتُ وَتَضَعُ كُلُنُّ ذَاتٍ حَمِّلِ حَمِّلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكُرْي وَمَاهُمُ بِسُكُون وَلكِنَّ عَذَابَ اللهِ شَدِيدُك وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي الله بِغَيْرِ عِلْمِ وَّيَتَّبِعُكُلَّ شَيُطِن مَرِيْدٍ ۞ كُبْتَ عَلَيْهِ ٱنَّهُ مَنُ تُوَّلَاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهُدِيُهِ إِلَى عَنَابِ السَّعِيْرِ® يَاأَيُّهُ النَّاسُ إِنَّ كُنْتُمُ فِي رَيْبِ مِنَ الْبِعَثِ فِأَنَّا خَلَقُنكُوْ مِنْ ثُرَابِ ثُحَّرِمِنْ تُطُفَةٍ نُتَرِّمِنُ عَلَقَةٍ نُتَرِّمِنُ مُّضُغَةٍ مُخَلِقَةٍ وَّغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنْبَيِّنَ لَكُوْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَانَشَآءُ إِلَّ ٱجَلِ مُسَمَّى تُقَرِّنُخْرِجُ كُوْطِفُلَا تُقَالِتَ بِلُغُوَ ٱلشُكَّاكُوُّ وَمِنْكُوْمَّنُ يُّنَوَ فِي وَمِنْكُوْمَّنْ يُبْرِدُ إِلَى اَرْدُلِ الْعُمُرِ لِكَبْلَايَعْكُمْ مِنُ بَعْدِ عِنْمِ شَبْئًا وْتَتَرَى الْأَبْرُضَ هَامِدَةً فَإِذَاآنُزُلْنَاعَلَيْهُاالْمَآءَاهُ تَرْتُ وَرَبُّ وَ أَنْبُكَتَتُ مِنْ كُلِّ زُوْجٍ بَهِيْجٍ ۞ ذٰلِكَ بِأَنَّ اللهُ هُوَالْحَقُّ وَٱنَّهُ يُحْيِ الْمَوْقِي وَٱنَّهُ عَلَيْكُلِّ ثَنَّكُ قَدِيُرُكُ

جنهن ڏينهن اُن کي ڏسندؤ (تنهن ڏينهن) هر ٿيج پياريندڙ (زائفان) جنهن (ٻار) کي ٿيج پياريندي هوندي تنهن کي (دهشت کان) وساريندي ۽ هر پيٽ واري پنهنجي ڳڀ کي ڪيريندي ۽ ماڻهن کي بيهوش ڏسندين حالانڪ آھي نشي ۾ نہ ھوندا پر اللہ جو عذاب سخت آھي (٢). ۽ ماڻھن مان ڪو اهڙو آهي جو الله جي شان ۾ بي سمجهي سان تڪرار ڪندو آهي ۽ هر شيطان نڙيل جي پٺيان لڳندو آهي (٣). اُن (شيطان) تي لازم ڪيو ويو آهي تہ جيڪو کيس دوست رکندو تنهن کي بيشڪ اهو گمراه ڪندو ۽ اُن کي دوزخ جي عذاب ڏانهن رستو ڏيکاريندو (۴). اي انسانؤ! جيڪڏهن (قيامت مر) اٿارڻ کان اوهين شڪ ۾ پيل آهيو تر اسان اوهان کي مٽيءَ مان بڻايو وري نطفي مان وري رت جي دڳ مان وري گوشت جي ٻوٽيءَ مان پورو بڻايل ۽ اڻ پورو بڻايل. هن لاءِ تہ اوهان کي کولي بيان ڪريون۔ ۽ جنھن کي گھرندا آھيون تنھن کي مقرر مدت تائين ڳھڻين ۾ رهائيندا آهيون وري ٻار بڻائي اوهان کي ٻاهر ڪڍندا آهيون وري (نپائيندا آهيون) تہ اوهين پنهنجي جواني کي پهچو، ۽ اوهان مان ڪو (اڳي) مرندو آهي ۽ اوهان مان ڪنهن کي (جهوراڻي جي) نڪمي ڄمار ڏانهن هن لاءِ ورايو ويندو آهي تہ ڄاڻپ کان پوءِ ڪجھ نہ ڄاڻي۔ ۽ زمين کي غير آباد ڏسندو آهين پوءِ جڏهن مٿس پاڻي وسائيندا آهيون تڏهن اڀامندي آهي ۽ تازي ٿيندي آهي ۽ سڀ ڪنهن جنس مان چڱا سلا جمائيندي آهي (٥). اِهُو (بيان) هن لاءِ آهي جو الله (جو ئي هجڻ) حق آهي ۽ اهوئي مئن کي جياريندو ۽ اُهو سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٦).

وَّانَّ السَّاعَةَ الِسَكُّ لَادَئُكَ فِيهُا كُوَانَّ اللهَ يَبِعُثُ مَنُ فِي الْقُبُوُرِ ۞ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِعِلُهِ وَّلَاهُدًى وَلاَكِتْبِ مُنِيْرِ فِي ثَانَ عِطْفِهِ لِيُضِـلُ عَنْ سَيِيْلِ اللهِ لَهُ فِي الدُّنْكَ إِذِي وَنْدِيقُهُ يَوْمَ الْقِيلِمَةِ عَذَابَ الْحَرِيْقِ ۞ذٰ لِكَ بِمَاقَتَّ مَتُ يَذَٰكِ وَأَنَّ اللَّهُ لَيْسَ بظُلَّامِ لِلْعَبَدُي أُومِنَ النَّاسِ مَنْ يَعَبُدُ اللهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنَ اَصَابَهُ خَيْرُ إِطْأَنَّ بِهِ وَإِنَّ اَصَابَتُهُ فِنْنَةُ إِنْقَلَمَ عَلَى وَجُهِهِ ﷺ خَيِرَ الثُّنُيَا وَالْإِخِرَةَ ﴿ ذِلِكَ هُوَالْغُنُرَانُ الْمُبْنُ ۗ يِدُعُوامِنُ دُونِ اللهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ خَلِكَ هُوَ الصَّللُ الْبَعِيدُ ﴿ يَنْ عُوالْمَنَ خَتُوا الْمَنْ خَتُوا الْمُولِ مِنْ تَفْعِم لَيْشُنَ الْمَوْلِي وَلَيْشُنَ الْعَشِيْرُ النَّ اللهَ لُدُخِلُ الَّذِيْنَ امَنُوْاوَعَمِلُواالصَّلِحْتِ جَنْتِ تَجْرِي مِنْ تَعْتِهَا الْأَنْفُرُ اِنَّ اللهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿ مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنُ لَّـنَ يَّتُصُرَوُ اللهُ فِي الدُّنْيَا وَالْأَخِرَةِ فَلْيَهُدُ دُبِسَبَبِ إِلَى السَّمَاءُ ثُوَّ لَيَقُطُهُ فَلَنَظُرُهُ لَ بُنُ هِيَرَ ۖ كَنُكُوٰ مَا يَغِينُظُ ۞

۽ تر قيامت اچڻي آهي منجهس ڪو شڪ نر آهي ۽ تر جيڪي قبرن ۾ هوندا تُن کي الله (قيامت ۾) اُٿاريندو (٧). ۽ ماڻهن مان ڪو اهڙو آهي جو الله جي شان ۾ بنا علم ۽ بنا هدايت ۽ بنا ڪنهن روشن ڪتاب جي تڪرار كندو آهي (٨). (وڏائي كان) كنڌ موڙيندڙ ٿي, هن لاءِ ته (ماڻهن كي) الله جي واٽ کان گمراھ ڪري۔ اُن لاءِ دنيا پر خواري آھي ۽ قيامت جي ذينهن كيس مرَّث جو عذاب چكائينداسون (٩). (چئبس ته) اها سزا أنهن ڪمن جي ڪري آهي جو تنهنجي هٿن اڳي موڪليا آهن ۽ اانهيءَ ڪري) تہ اللہ بانھن تي ظلم ڪندڙ نہ آھي (١٠). ۽ ماڻھن مان ڪو اهڙو آهي جو الله جي عبادت آسيري پاسيري ڪندو آهي. پوءِ جيڪڏهن کيس نفعو پهچندو آهي تہ اُن سان مطمئن ٿيندو آهي ۽ جيڪڏهن کيس ڪو ڏک پهچندو آهي تر پنهنجي منهن ڀر ڦرندو آهي. دنيا ۽ آخرت گنوايائيسن_ جيڪو کيس نڪي نقصان لائيندو آهي ۽ نڪي کيس نفعو ڏيندو آهي۔ اِها ئي وڏي گمراهي آهي (١٢). اُنهي کي سڏيندو آهي جنهن جو نقصان سندس نفعي کان وڌيڪ ويجهو آهي۔ بيشڪ (اهڙو) سائين بڇڙو آهي ۽ (اهڙو) همراه (بر) بڇڙو آهي (١٣). بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا تن کي اللہ اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن_ بيشڪ الله جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي (۱۴). جيڪو ڀانئيندو آهي تہ اللہ پيغمبر جي دنيا ۽ آخرت ۾ ڪڏهن مدد نہ ڪندو، تنهن کي گهرجي تر ڇت ڏانهن رسي ٻڏي اڦاهي) چڙهي وري گهرجيس ته (اها) ڇني پُوءِ نهاري تر اُن جي اُن حيلي اُن کي ختمر ڪيو جنهن اُن کي ڪاوڙايو ٿي؟ (١٥).

وَكُنْ لِكَ أَنْزَلْنُهُ الْبِيَّ بَيِّنْتٍ ۚ وَآنَ اللَّهَ يَهُدِي مَنْ يُرِيُكِ؈ إِنَّ الَّذِينَ الْمُنُوَّا وَالَّذِينَ هَادُوْا وَالصَّبِينُ وَالنَّصٰرِي وَالْمُجُوْسَ وَالَّذِيْنَ اَشُرَكُواً أَيَّانَ اللَّهُ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يُومُ الْقِيمَةُ إِنَّ اللهَ عَلَى كُلِّ شُيُّ مُّ شَهِيُكُ ۖ أَلَهُ تَوَ أَنَّ اللهَ يَسْجُدُلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوِتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَّرُوَ النَّجُومُ وَ الْعِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَآتُ وَكَثِيرُ مِنَ التَّاسِ وَكَثِيرُ حَتَّى عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنُ يَهُنِ اللَّهُ فَمَالَهُ مِنْ مُكْرِمِ إِنَّ اللَّهُ يَفْعَلُ مَايَتُنَا أُوْ اللَّهٰ إِن خَصْمِنِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِ مُرْ فَالَّذِينَ كَفَرُ وُاقْطِعَتُ لَهُمْ ثِيَاكِ مِّنْ ثَارِ يُصَبُّ مِنْ فَوْق رُءُوْسِهِمُ الْحَيدَةُ هَا يُصْهَرُبِهِ مَا فِي بُطُوْنِهُمُ وَالْجُنُوُدُ فَ وَلَهُوْمَتَقَامِعُونَ حَدِيدِ®كُلَّمَأَارَادُوَّااَنَ يَتَخْرُجُوُا مِنْهَامِنُ غَيِّرَائِعَيْدُوانِيْهَا ْوَذُوْقُوْاعَذَابَ الْحَرِيْقِ شَ إِنَّ اللَّهُ يُدُخِلُ الَّذِينَ إِمَّنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَتِ جَنَّتِ تَجُرِيُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهُرُ يُحَاكُونَ فِيهَامِنُ اَسَاوِرَمِنُ ذَهَبِ وَلُؤُلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيْرُ ﴿

۽ اهڙي طرح اُن (قرآن) کي پڌريون آيتون ڪري نازل ڪيوسون ۽ الله جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي هدايت ڪندو آهي (١٦). بيشڪ جن ايان آندو ۽ جيڪي يهودي ۽ صابئي ۽ نصارڻ ۽ مجوسي ۽ مشرڪ آهن تن (سيني) جي وچ ۾ الله قيات جي ڏينهن نبيرو ڪندو۔ ڇو تر الله سڀ ڪنهن شيءِ تي حاضر آهي (١٧). (اي پيغمبر!) نه ڏنئي ڇا ته جيڪي آسمانن ۾ آهن ۽ جيڪي زمين پر آهن سي ۽ سج ۽ چنڊ ۽ تارا ۽ جبل ۽ وڻ ۽ ڍور ۽ ماڻهن مان گهڻا الله کي سجدو ڪندا آهن۔ ۽ گهڻا (ماڻهو) آهن جن تي عذاب لازمر ٿيو آهي۔ ۽ جنھن کي اللہ خوار ڪندو تنھن کي ڪو مانَّ ڏيڻ وارو ڪونهي۔ ڇو تہ الله جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي (١٨). اهي ٻئي ٽوليون پاڻ ۾ ويري آهن, پنهنجي پالڻهار بابت تڪرار ڪندڙ آهن پوءِ جن ڪفر ڪيو تن لاءِ باه جا ڪپڙا ورڇيا ويندا۔ ۽ سندن ٿن جي مٿان تهڪندڙ پاڻي هاربو (١٩). جيڪي سندن پيٽن ۾ هوندو سو ۽ کلُون ان سان گــِـاربيون (٢٠). ۽ انـهن جــي ڪُٽـڻ لاءِ لــوه جا وڏاڻ هوندا! (۲۱). جڏهن ۾ منجهانئس ڏک جي ڪري نڪرڻ گهرندا تڏهن منجهس وري وراثبا ۽ (چيو ويندن تر) سڙڻ جو عذاب چکو (٢٢). بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا تن کي الله اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان نهرون پيون وهنديون منجهن سون جا زيور ۽ موتي پارائبا۔ ۽ منجهن سندن يوشاڪ پُٽ جي هوندي (٢٣).

وَهُدُوۡٳلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوُلِ ۖ وَهُدُوۡۤ اللَّهِ صِرَاطِ الْحَيِيْدِ®ِنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَيَصْتُونَ عَنْ سِيلِ اللهِ وَالْمُسْبِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَهُ لِلنَّاسِ سَوَآءُ إِلْعَاكِثُ فِيُهِ وَالْبَادِ وَمَن يُرِدُ فِيهِ بِالْمَادِ لِظُلْمِ تُنْفِقُهُ مِن عَذَابِ الِيُورِ ﴿ وَإِذْ بَوَّ أَنَا لِإِبْرَاهِ يُومَكَانَ الْبَيْتِ آنُ لَا تُثُولُهُ بِي شَيْئًا وَطَهَّرُ بَيْتِي لِلطَّا إِنِينَ وَالْقَالِمِينَ وَ التُزَكَّعِ السُّجُوُدِ@وَآذِّنَ فِي النَّاسِ بِالْحَيِّرِ يَأْتُوُكَ رِجَالًا ٷۜعَلىٰ كُلِّ ضَامِرِ يَالْتِيْنَ مِنْ كُلِّ فَتِرَعَيْنِيَ[©]لِيَثُهَا وُا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذُكُرُوااسْمَ اللهِ فِي أَيَّامِ مِّعَلَوْمُتِ عَلَى مَادَزَ قَهُوْمِينَ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُنُوا مِنْهَا وَاطْعِبُواالْيَأْيُسَ الْفَقِتُونَ ثُنَّةً لَيُقَضُّوا تَفَنَّهُ مُ وَلَيُوْفُوانُدُنُوْرَهُمُ وَلَيكُونَّ فُوْا بِالْبَيْتِ الْعَتِيْقِ ۞ ۮ۬ڸڬۜٷٙڡۜڽؙؿؙۼڟؙؚٚۄ۫ڂؙۯؙڡؾٲٮڵڡۏؘۿۅؙڂؘؿڒؖڷۮؘۼٮ۫ۮڒؾڄ وَاجُلَّتُ لَكُهُ الْأَنْعَامُ إِلَّامَايُتُلِّي عَلَيْكُمُ فَاجْتَنِبُوا الرِّجُسَ مِنَ الْأَوْتَانِ وَاجْتَنِبُوْا قَوْلَ النُّوْدِ ﴿

۽ (دنيا ۾) کين چڱي ڳالھ ڏانھن هدايت ڪئي وئي هئي, ۽ (الله) ساراهيل جي واٽ ڏانهن دڳ لاتا ويا هئا (٢۴). بيشڪ جن ڪفر ڪيو ۽ (ماڻهن کي) الله جي واٽ ۽ اُنهي تعظيم واري مسجد (حرام) کان جهليندا آهن جا ماڻهن لاءِ بڻائي سون ۽ جنهن ۾ شهري ۽ ٻهراڙي وارا برابر آهن۔ ۽ جيڪو منجهس ظلم سان زيادتي جو ارادو ڪندو تنهن کي ڏکوئيندڙ عذاب چکائينداسون (٢٥). ۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيم لاءِ بيت الله جو هنڌ مقرر ڪيوسون (۽ سمجهايوسون) تہ مون سان ڪنهن کي شريڪ نہ ڪر ۽ منهنجي گهر کي طواف ڪندڙن ۽ قيام ڪندڙن ۽ ركوع كندڙن (۽) سجدي كندڙن لاءِ پاك رک (٢٦). ۽ ماڻهن ۾ حج جو پڙهو ڏي تہ تو ڏانھن پيادا ۽ ڏٻـرن ڏاچين تي جيڪي ڏوراهين پنڌ کان اينديون (هن لاءِ) چڙهي ايندا (٢٧). تر پنهنجي فائدي جي هنڌ تي پهچن ۽ ڍورن مان جيڪا روزي کين الله ڏني تنهن تي ڄاڻايل ڏينهن ۾ (ذبح مهل) الله جو نالــو ياد ڪن, يوءِ اُنهن منجهان (ڀاڻ بر) کاڻو ۽ عاجز فقير بر کارايو (۲۸). وري پلي ته پنهنجي (جسي جي) مرُ لاهين ۽ پنهنجون ميتانون پوريون ڪن ۽ هن قدير گهر جو طواف ڪن (٢٩). اهو (حڪمر) آهي ۽ جيڪو الله جي عبادت جي رڪنن جو اُدب ڪندو تنهن لاءِ اُھو سندن پالٹھار وٽ ڀُلو آھي۔ ۽ جيڪي اوھان کي پڙھي ٻڌائبو تنھن کان سواءِ ٻيا ڍور اوهان تي حلال ڪيا ويا تنهن ڪري بتن جي پليتي کان ياسو ڪريو ۽ ڪوڙي ڳالھ کان (بر) ياسو ڪريو (٣٠).

حُنَفَآءَ يِلٰهِ غَيْرَمُشُوكِينَ بِهِ ۚ وَمَنْ يُثُولِكُ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرِّينَ التَّمَا ۚ فَتَخَطَّفُهُ الطَّلِّيرُ أَوْتَهُوىُ بِهِ الرِّيعُ فِي مَكَانِ سَجِيْقِ ﴿ ذِلِكَ وَمَنُ يُعَظِّهُ شَعَالِرَ اللَّهِ فَأَنَّهَا مِنْ تَقُوَى الْقُلُوبِ ۞لَكُو فِيهَا مَنَا فِعُ إِلَى آجِل مُسَمِّي ثُقَ مَجِنُهُ آالِ الْبَيْتِ الْعَنِيْقِ فَوَاكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيُّذُكُرُوااسُّواللهِ عَلَى مَارَزَقَهُ وَمِنَّ بَهِيْمَةِ الْأَنْعَامِرُ فَالْهُكُو إِلَّهُ وَاحِدٌ فَلَهَ آسُلِمُوا وَيَثِّيرِ الْمُخْبِيِّينِ ﴾ الَّذِيْنَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحِلَتُ قُلُونُهُمُ وَالصَّبِرِيْنَ عَلَى مَا أَصَابَهُمُ وَالْمُقِيمِي الصَّالِةِ فَوَيِمَّا رَزَّقَنْامُ يُنْفِقُونَ @ وَالْبُكُ نَ جَعَلْنَهَا لَكُوْمِينَ شَعَا يُرالِتُهِ لَكُوُ فِيهَا خَيْرٌ ﴿ فَأَذُكُرُ والسَّمَا لِلَّهِ عَلِمُمَّا صَوَآتٌ فَإِذَا وَجَيْتُ جُنُو بُهَا فَكُلُوْامِنْهَا وَٱطْعِمُواالْقَانِعَ وَالْمُعُتَّرُّكَنْالِكَ سَخَّرْنْهَا لَكُوْلَعَـٰ لَكُوْتَشُكُرُونَ۞لَنَّ يَيْنَالَ اللَّهَ لُحُوْمُهَا وَلَا دِمَا ۚ وُهَا وَلِكُرْ، تِنَالُهُ التَّقَاٰءِي مِنْكُهُ كَنَالِكَ سَتَّحَرَهَا ڵۘػؙؙۅؙڸؿؙڲۑۜڗؙۅٳٳٮڵۄؘۼڸ؞ٵۿٮٚڵڴؙۅؙٛۊؘؽۺۜڔٳڷؠڂڛڿؽڹۘ۞

الله ڏانهن هڪ طرفا ٿي (۽) ساڻس شريڪ نہ مقرر ڪندڙ ٿي، (پاسو کریوا۔ ۽ جيڪو الله سان شريڪ مقرر کندو سو ڄڻڪ آسمان کان كِربو جنهن كي (مردار خور) پكي كثي ويا يا كيس واءُ (اَذَاثي) پري هنڌ أُڇليو (٣١). اهو (حڪم) آهي ۽ جيڪو الله جي (عبادت جي) نشانين جو ادب ڪري (بتن ۽ ڪوڙ کان پاڻ پلي سو پرهيزگار آهي) ڇو تر اهو (ڪمر) دلين جي پرهيزگاري مان آهي (٣٢). اوهان لاءِ اُنهن (ڍورن) ۾ گهڻا نفعا مقرر مدت تائين آهن وري قديمر گهر ڏانهن (ڪسڻ لاءِ) پهچڻ ڪيو سون تہ کين ڍورن مان جيڪا روزي اللہ ڏني تنھن تي اقرباني ڪرڻ مهل) الله جو نالو ياد ڪن۔ پوءِ اوهان جو معبود هڪ الله آهي تنهن ڪري سندس حڪم مڃيو۔ ۽ اُنهن عاجزي ڪندڙن کي خوشخبري ڏي (٣٤). جن جون دليون جڏهن الله ياد ڪبو آهي (تڏهن) ٿڙڪنديون آهن ۽ (پڻ اُنھن ماڻھن کي جو) جيڪي مٿن آيو تنھن تي صبر ڪندڙ آھن ۽ نماز پڙهندڙ آهن ۽ کين جيڪا روزي ڏني سون تنهن مان خرچيندا آهن (٣٥). ۽ قرباني وارن اُٺـن کي اوهان لاءِ الله جي عبادت جي نشانين مان ڪيوسون منجهس اوهان لاءِ ڀلائي آهي پوءِ (قرباني ڪرڻ مهل) قطار ٻــڏائي, مـٿـن اللهُ جو نالو ياد ڪريو، پوءِ جڏهن آهي (ڪسجڻ کان بعد) پاسن پر ليٽن تڏهن منجهانئن کائو۔ ۽ (فقيرن مان) گهرندڙ ۽ نہ گهرندڙ کي کارايو۔ اهڙيءَ طرح اُهي اوهان کي تابع ڪري ڏنا سون تر مانَ اوهينَ شڪرانو ڪريو (٣٦). نڪي اُنهن اَقربانين) جو گوشت ۽ نڪي اُنهن جو رت اللہ کي پهچندو آهي پر اوهان جي پرهيزگاري الله کي پهچندي آهي۔ اهڙي طرح اهي (جانور) اوهان کي تابع ڪري ڏنائين تہ جيئن اوهين اللہ جي وڏائي (هن شڪراني سببان) بيان ڪريو جو اوهان کي هدايت ڪيائين۔ ۽ يلارن کي خوشخبري ڏي (٣٧).

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ امْنُوْ إِنَّ اللَّهَ لَايُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورِهَا إِذِنَ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمُ ظِلِمُوْ أَوَلَّ اللَّهُ عَلَى نَصُرِهِمُ لِقَدِيْرُ إِلَّانِينَ أُخُوجُوا مِنْ دِيَارِهِمُ بِغَيُرِحِيٌّ إِلَّا آنٌ يِّغَوْ لُوارَتُبَنَا اللَّهُ ۚ وَلَوْ لِاَدْفَعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمُ بِيَعُضِ لَهُيًّا مَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَّصَلُواتٌ وَّمَا حِدُائِنُكُوْ فِيهَااسُوُاللهِ كَثِيْرًا وَلَيَنَصُرَنَ اللهُمَنُ يَنْصُرُ اللهُ مَنْ يَنْصُرُ اللهَ لَقَوِيُّ عَزِيْزُ۞ٱلَّذِيْنَ إِنْ مَّكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ ٱقَامُواالصَّاوِةُوَاتُوُا الزَّكُوٰةَ وَٱمَرُوۡاٰيَالْمُعُرُّوۡ فِ وَنَهَوۡاعِنِ الْمُنْكُرُ وَبِلَّهِ عَاقِيَةُ الْأُمُورِ®وَانُ مُكِنَّ بُولَةِ فَقَدُ كَنَّ مَتُ قَيْلُهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادُّ ۊۜؿڹؙڎؙۮؗؖۅۊۜۊٛۄؙٛۯٳۯۿؽۄٷڡۧۏؙۯڵۏۘڟؚ۞ۜۊٵڞۼڮؠؘۮؾؽٚٷ۠ڵ۪ڒؚب مُوَّسِي فَأَمْ يَرُثُ لِلْكِفِي بِنَ نُقَوَّا خَذْتُهُ قُوْفَكِيفَ كَانَ بِّكِيْرِ ﴿ فَكَأَيِّنُ مِّنْ قَرْئِةِ الْمُلَلَّةِ مَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَنِي خَاوِيَةٌ عَلَّحُرُوشِهَا. وَيِثُونُمُعَطَّلَةِ وَّقَصُرِمَّ شِيْكِ الْكَدُنِيبُرُوا فِ الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوْبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوَاذَانٌ يَّسُمُعُونَ بِهَا ۚ قَانَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَالْكِنُ تَعْمَى الْقُلُوْبُ الَّتِي فِي الصُّدُونِ

بيشڪ الله مؤمنن کان اسندن ويري) تاريندو آھي۔ ڇو تہ اللہ ھر خيانت كندڙ بي شكر كي دوست نه ركندو آهي (٣٨). جن سان (كافر) وڙهندا آهن تن کي (جهاد لاءِ) اُنهي ڪري موڪل ڏني ويٽي جو اُنهن تـي ظلمر ڪيو ويو آهي۔ ۽ بيشڪ الله کين مدد ڏيـڻ تي وس وارو آهي (٣٩). جن کی پنھنجن دیسن مان ناحق (ہن ڪري) لوڈيو ويو جو (ہن) چوڻ کان سوَّاءِ (ٻيو) نہ چيو تہ اسان جو پالٹھار اللہ آھي۔ ۽ جيڪڏھن ڪن ماڻھن سان ڪن کي الله نہ ٽاري ها تہ (جيڪر) خانقاهون ۽ گرجائون ۽ ڪنيسا ۽ مسجدون جن ۾ الله جو نالو گهڻو ياد ڪبو آهي سي ضرور ڊائيون وڃن ها۔ ۽ جيڪو الله (جي دين) جي مدد ڪندو آهي تنھن کي الله ضرور مدد ڏيندو آهي۔ بيشڪ الله زبردست (۽) زور وارو آهي (۴۰). اُنھن ماڻھن کي جو جيڪڏهن زمين ۾ غلبو ڏينداسون تہ نماز قائم ڪندا ۽ زڪات ڏيندا ۽ چڱن ڪمن جو حڪم ڪندا ۽ برن ڪمن کان روڪيندا۔ ۽ سڀني ڪمن جي پڇاڙي الله لاءِ آهي (۴۱). ۽ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن توکي ڪوڙو ڀانٽين ٿا تہ بيشڪ کانئن اڳ نوح جي قوم ۽ عادين ۽ شمودين (پيغمبرن کي) ڪوڙو ڄاتو هو (۴۲). ۽ ابراهيم جي قوم ۽ لوط جي قوم (بر) (۴۳). ۽ مدين وارن (بر پنهنجي پيغمبر کي ڪوڙو ڄاتو), ۽ موسیٰ کي (بر) ڪوڙو ڄاتو ويو پوءِ اُنھن ڪافرن کي ڍر ڏنمر وري کين پڪڙيمر , پوءِ منهنجي سزا ڪهڙي (نه سخت) هئي! (۴۴). پوءِ ڪيترائي ڳوٺ آهن جن کي ناس ڪيوسون ۽ اُهي ظالمر هئا پوءِ اُهي پنهنجن ڇتين سميت ڊلـل آهن ۽ گهڻا کوه اُجڙيل ۽ ڪيئي بلند ماڙيون (سڃيون پيون) آهن (۴٥). يوءِ ملڪن ۾ نہ گھميا آھن ڇا؟ تہ کين (اھڙيون) دليون ھجن جن سان أهي سنجهن ۽ کين (اهڙا) ڪن هجن جن سان ٻڏن, بيشڪ هيءَ (حَالت) آهي تر سندن اکيون انڌيون نر آهن پر دليون انڌيون اٿن جيڪي (سندن) سينن ۾ آهن (٣٦).

وَسَتَعَجُوْنَكَ بِالْعُذَابِ وَلَنْ يَغْلِفَ اللَّهُ وَعُدَاءٌ وَاتَّ يَوْمُ عِنْدَ رَبِّكَ كَالَّفَ سَنَاةِ مِينَّا تَعَنُّ وُرَ-@وَ كَالْتِنْ مِينْ قَرْبَةٍ ٱمُكَدُّتُ لَمَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُجُّ آخَذُ ثُمَّا وَإِلَى ٱلْمَصِدُّ هُوَّ قُلُ ڽٙٳؿۿٵڶؾٚٵڛؙٳێؠٵۧٲڬٲڰڎ۫ڹۮ*۪ؽۯ۠ؿؙؠؿ*ؽ۠۞ٞڡٚٲڰۮؽؽٵڡٮؙۊ۠ٳۅٙ عَمِلُواالصَّلِحٰتِ لَهُمُّ مَّغُفِلَ ثُوَّرِزُقٌ كَرِيُوْ ۖ وَالَّذِينَ سَعُوا فَيُ النِّينَا مُعْجِزِينَ أُولَيْكَ أَصْمُعُ الْجَجِيْدِ @وَمَأَارَسُكُنَا مِنُ قَيْلِكَ مِنُ رَّسُوُلِ وَلاَئِيِّ الْآلِذَاتَكُمُّ ٱلْقَى الشَّيْطُرِ، فِي أَمْنِيبَتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلِّقِي الشَّيْطُنُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ البته والله عَلَه "حَكَثُه السَّلِيطِينَ مَا يُلِّقِي الشَّيْظِيُّ فِثْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُو بِهِمْ مَّرَضٌ وَّالْقَاسِمَةِ قُلُو بُهُمْ وَ إِنَّ الظَّلِمِينَ لَغِيْ شِقَاقِ بَعِيْدٍ ۞ كَالِيَعْلَمُ الَّذِينَ أَوْتُوا الْمِلْمُ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَيُؤُمِنُوا بِهِ فَتَخُبِتَ لَهُ قُلُونِهُمُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ الْمُثُوَّا إِلَّهِ صِرَاطِمُ سُتِقِيُّمْ ۗ وَلَا يَزَالُ الَّـٰذِينِ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغَنْتَةً أَوْ يَاتِّيهُمُوعَذَاكِ يَوْمِ عَقِيمِ هِ

۽ (اي پيغمبر!) توکان عذاب جو جلد اچڻ گهرندا آهن ۽ الله پنهنجو انجام ڪڏھن اُبتڙ نہ ڪندو۔ ۽ تنهنجي پالڻهار وٽ ھڪ ڏينھن اوھان جي ڳاڻيٽي جي هزار وره جي برابر آهي (۴۷). ۽ گهڻا ڳوٺ آهن جن کي مهلت ڏنـر ۽ اُهـي ظالــمر هــئا وري کــين پڪڙيـر, ۽ مون ڏانهن موٽـڻ آهي (۴۸). (اي پيغمبر!) چؤ ته اي انسانؤ! آءٌ اوهان کي رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (۴۹). پوءِ جن ايان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ بخشش ۽ عزت واري روزي آهي (٥٠). ۽ جيڪي اسان جي آيتن جي جهڪي ڪرڻ ۾ ڊوڙيا سي دوزخي آهن (٥١). ۽ (آي پيغمبر!) توکان اڳ نہ ڪوئي پيغمبر، ۽ نہ ڪوئي نبي موڪليوسون پر جڏهن ڪا (انساني) آرزو ڪيائون تڏهن شيطان سندس آرزوءَ ۾ (حرڪت) وجهڻ لڳو, پوءِ جيڪي شيطان وڌو سو الله مٽائيندو رهيو وري الله پنهنجن آيتن کي محكم كري تو_ ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٥٢). هن لاءِ تـ جيڪا شيطان (حرڪت) وڌي تنهن سان اُنهن کي (ڌار ڪري) پرکي جن کي دلين ۾ بيماري آهي ۽ سندن دليون سخت آهن۔ ۽ بيشڪ ظالم وڏي ٿيٽي ۾ آهن (٥٣). ۽ تہ جن کي علمہ ڏنو ويو سي ڄاڻن تہ اُهو تنهنجي پالڻهار ُوٽان سڄ آهي پوءِ اُن تي ايبان آڻين ۽ سندن دليون الله لاءِ عاجزي ڪن۔ ۽ بيــشڪ الله مؤمنن کي سڌي واٽ ڏانھن ضرور رستو ڏيکاريندڙ آهي (٥٤). ۽ ڪافر اُنهي (وحي) کان (ايسين) سدائين شڪ ۾ هوندا جيسين اوچتو وٽن قسيات پهچي يــا نڀاڳي ڏينهن جــو عذاب وٽـن پهچي (٥٥) .

ٱلْمُلْكُ يَوْمَينِ يِلْهِ "يَحْكُوْ بَيْنَهُمُّ فَالَّذِيْنَ الْمَنْوُ ا وَ عَمِلُواالصّْلِحْتِ فِي جَنّْتِ النَّعِيْمِ ﴿ وَالَّذِينَ كَفَرُواوَ كَذَّبُوْإِيالْتِنَا فَأُولَلِكَ لَهُمُوعَذَاكِ مُهِيْنُ فَوَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَمِيلِ اللهِ تُتُوَّ فَيَالُوۤ ٱلۡوۡمَاتُوۡ ٱلۡبُرُزُقَتَّهُمُ اللهُ رِزُقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللهَ لَهُوَ خَيُرُ الرَّزِقِيْنَ ﴿ لَيْدُ خِلَقَهُ وُمُّدُ خَلَا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللهَ لَعَالِمُهُ ۗ حَلِيْهُ وَاللَّهُ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثُلِ مَاعُوْقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَمْ لِمُنْصُرَّتُهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ ۞ ذلك بِأَنَّ اللهَ يُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي الْيُلِ وَأَنَّ اللهَ سَمِيعٌ بَصِيرُ ذِلكَ بِأَنَّ اللهَ هُوَ الْحَقُّ وَآنَّ مَايَدُ عُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ الله هُوَ الْعَيامُ الْكَيْدُونَ ٱلَّهُ تَوَانَّ اللهَ ٱنْزَلَ مِنَ التَّسَمَاءِ مَأَءً نَتَنُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً ﴿إِنَّ الله كَطِيفُ خَبِبُرُ ﴿ لَهُ مَا فِي السَّهُ وِتِ وَمَا فِ الْأَرْضِ * وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَيْنِيُّ الْحَمِيدُنَّ فَ

اُنھيءَ ڏينھن الله جي بادشاھي آھي۔ (اُھو) سندن وچ ۾ نبيرو ڪندو۔ پوءِ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا سي نعمتن وارن باغن ۾ هوندا (٥٦). ۽ جن انڪار ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڀانيو سي اُهي آهن جن لاءِ خواري وارو عذاب آهي (٥٧). ۽ جن الله جي واٽ ۾ ديس ڇڏيو وري ڪسجي ويا يا مُٺا تن کي الله ڇڱو رزق ڏيندو۔ ۽ الله چڱو روزي ڏيندڙ آهي (٥٨). جو هنڌ هنن کي وڻندو تنهن ۾ ضرور کين داخل ڪندو۔ ۽ بيشڪ الله ضرور ڄاڻندڙ بردبار آهي (٥٩). اهو (فيصلو) آهي, ۽ جيڪو جيترو ايذايو ويو اوترو ايذائي, وري مٿس زيادتي ڪئي وڃي تر ان (ايذايل) كى الله مدد دِّيندو_ بيشك الله معافى دِّيندڙ بخشٹهار آهي (٦٠). إها (مدد) هنّ سببان آهي تر الله رات کي ڏينهن ۾ داخل ڪندو آهي ۽ ڏينهن کي رات ۾ داخل ڪندو آهي ۽ (هن ڪري) تہ الله ٻـڏندڙ ڏسندڙ آهي (٦١). اها (مدد) هن ڪري آهي تہ اللہ پاڻ برحق آهي ۽ الله کان سواءِ جنهن کي سڏيندا آهن سو ڪوڙو آهي ۽ (هن ڪري) تر الله ٿي مٿاهون شامر وڏو آهي (٦٢). (اي پيغمبر!) زُ ڏٺو ائتيئي ڇا تر الله آسمان مان (مينهن جو) پاڻي وسايو؟ پوءِ زمين ساول واري ٿيندي آهي۔ ڇو تہ اللہ لطف ڪندڙ خبر رکندڙ آهي (٦٣). جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي۔ ۽ الله ضرور بي پرواھ ساراھيل آھي (٦۴).

ٱلۡهُ تَوَانَّ اللَّهُ سَخُّو لَكُهُ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلُكَ تَجْدِيْ فِي الْبَحُوبِأُمُومٌ وَيُمُسِكُ السَّمَأْءُ أَنْ تَقَعَّمَ لَى الْأَرْضِ ٳڒۜڔۑٳۮؙڹ؋ٳؾۜٲٮڶڶڡٙۑٲڵێٵڛڵڔٙٷٛڡ۠ؾۜڃؽؗؿ[®]ۅؘۿؙۅؘٲڵۮؽٞٙ آحْيَاكُوْ نُتْوَيْمِيْتُكُوْ نُتَوَيِّعُمِيكُوْ النَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُوْرُ ® لِكُلّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مُنْسَكًا هُوْنَاسِكُوهُ فَلَا بُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِوَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُسْتَقِيْمٍ ۞ وَإِنْ جَادَاتُ لِكَ فَقُل اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ۞ اللَّهُ عَكُوْ يَنْتَكُوْ يَوْمَ الْقِيلِيَةِ فِهُمَا كُنْتُوْ فِيهُ تَغْتَلِفُوْنَ ﴿ لَكُ تَعَكَّهُ آنَّ اللهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَآءُ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِنْتِ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللهِ يَسِيُرُ ۞وَيَعْبُدُ وَنَ مِنْ دُوْنِ اللهِ مَا لَوُيُنَزِّلُ بِهِ سُلُطْنًا وَمَالَيْسَ لَهُمُّ بِهِ عِلْمُ وَمَالِلظِّلِمِينَ مِنُ تُصِيْرِ ﴿ وَإِذَا لَتُتَلَّى عَلَيْهُمُ الْإِثْنَاكِيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوۡوِالَّذِيۡنِ كَفَرُواالُمُنۡكُرۡيُكَادُوۡنَ يَسۡطُوۡنَ بِالَّذِيۡنِ يَتُلُونَ عَلَيْهُمُ النِّينَا قُلُ آفَأُنيِّنَكُمْ بِشَيِّرِيِّنُ ذَالِكُمْ ا ٱلنَّارُ وْعَكَ هَااللَّهُ الَّذِيْنِيُ كَفَرُوْا وْبِيْشَ الْمُصِيْرُ ۞

اقترب للناس ١٧ الحج ٢٢

(اي پيغمبر!) نہ ڏٺو اُٿيئي ڇا تہ جيڪي زمين ۾ آهي سو اللہ اوهان لاءِ نِوايو آهي ۽ بيڙيون درياءَ ۾ سندس حڪم سان ترنديون آهن۔ ۽ آسمان کي زمين تي ڪِرڻ کان جهليندو آهي پر (جي ڪيرائيس تر) سندس اختيار آهي۔ بيشكُ الله ماڻهن تي ٻاجهارو مهربان آهي (٦٥). ۽ آهو ئي آهي جنهن اوهان کي جياريو وري اوهان کي ماريندو وري اوهان کي جياريندو_ بيشڪ انسان بي شكر آهي (٦٦). سڀ ڪنهن ٽولي لاءِ هڪ شريعت مقرر ڪئي سون جنهن تي اُهي عمل ڪندڙ آهن پوءِ جڳائين ته توسان هن ڪم ۾ جهڳڙو نہ ڪن ۽ اتونا پنهنجي پالٹھار ڏانهن (ماڻهن کي) سڏيندو رهـ بيشڪ تون سڏي واٽ تي آهين (٦٧). ۽ جيڪڏهن توسان جهڳڙو ڪن تہ چؤ تہ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کي اللہ چڱو ڄاڻندڙ آهي (٦٨). جنهن بابت اوهين تُڪرار ڪندا آهيو تنهن بابت قيامت جي ڏينهن الله اوهان جي وچ ۾ نبيرو ڪندو (٦٩). (اي پيغمبر!) معلوم نہ اٿيئي ڇا تہ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو الله ڄاڻندو آهي؟ بيشڪ اها (ڳالھ) ڪتاب (لوح محفوظ) ۾ (لکيل) آهي۔ بيشڪ اهو الله تي آسان آهي (٧٠). ۽ (ڪافر) الله کان سواءِ اُنهيءَ کي پوڄيندا آهن جنهن لاءِ ڪا سند نہ لاڻي اٿس ۽ (پڻ) اُنهيءَ کي (بوڄيندا آهن) جنهن جي کين ڪا خبر نہ آهي۔ ۽ ظالمن جو ڪو مددگار ڪونهي (٧١). ۽ جڏهن اسان جون چئيون آيتون کين پڙهي ٻـڏائبيون آهن تڏهن ڪافرن جي منهن ۾ ناراضپو سڃاڻندو آهين۔ جيڪي مٿن اسان جون آيتون پڙهندا آهن تن تي ڪاهي پوڻ لاءِ ويجها ٿيندا آهن۔ (اي پيغمبر!) کين چؤ ته هن کان وڌيڪ بڇڙي ڳالھ جي سُڏ اوهان کي ڏيان ڇا؟ (اُها) باھ آھي۔ جنھن جو اللہ ڪافرن کي انجام ڏنو آهي_ ۽ اُها جاءِ بڇڙي آهي (٧٢).

كَأَتُهَا النَّاسُ خُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَهِعُوْ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ تَكُ عُوُنَ مِنُ دُونِ اللهِ لَنُ يَخُ لُقُوا ذُبَابًا وَلُو اجْتَمَعُو الَّهُ وَإِنْ يَسَلُّمُهُ وَالنَّاكِ اللَّهُ مَاكُ شَعًا لَا يَسْتَنْقِنُ وَهُ مِنْهُ صَعَفَ الطَّالِكِ وَالْمَطْلُوثِ هَمَا قَدَرُوا اللهَ حَقَّ قَدُرِهِ إِنَّ اللهُ لَقَوِيٌ عَيزِيْنُ اللهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَيْكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَبِينُ وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَبِينُ وَمِعَرُقٌ يَعُلُوْمَابَيْنَ آيِبِيْهِمُ وَمَاخَلْفَهُمُ وَإِلَى اللهِ تُرْجَعُ الْأَمُورُ۞ نَأَيُّهُا الَّذِينَ الْمَنْواا رُكَعُوْا وَاسْجُدُوْا وَ اعْدُنُ وَارْتُكُو وَافْعَالُ الْغَيْرَ لَعَكُو تُصُلُّحُونَ ٥ وَجَاهِـ دُوَافِي اللهِ حَقَّ جِهَادِ مَ هُوَ اجْتَـ لِمَكُمُ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُوْ فِي الدِّيْنِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ إَسِيْكُمُ إبُرْهِيْءَ مُعُوسَمُّ كُوُّ الْمُثْمِلِينِينَ لَا مِنْ قَبُّ لُ وَفَي لَهٰ ذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَآ أَعَلَى النَّاسِ فَأَقِيبُهُ الصَّلَوْةَ وَاتُواالَّوْكُوةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ مُوَمُّولِكُمُ فَيْعُمَ الْمُولِل وَيْعُوالنَّصِيرُنُ

اقترب للناس ١٧ الحج ٢٢

اي انسانو! هڪ مثال بيان ڪجي ٿو اُهو اوهين بـدّو_ بيشڪ الله کان سواءِ جن کي سڏيندا آهيو سي ڪا مک به پيدا نہ ڪندا آهن توڻيڪ اُن (جي بڻائڻ) لاءِ سڀئي گڏ ٿين۔ ۽ جيڪڏهن مک کانئن ڪا شيءِ کسي وٺي تہ اُھا کانئس ڇڏائي بہ نہ سگھندا۔ طالب ۽ مطلوب (يعني پوڄاري ۽ بتًا بِئي هيثًا آهن (٧٣). جهڙو الله جو قدر آهي (تهڙو) سندس قدر بجاءِ ز آندائون۔ بيشڪ الله ڏاڍو طاقتور (۽) غالب آهي (٧۴). الله ملائڪن ۽ ماڻهن مان پيغام پهچائڻ وارا چونڊيندو آهي۔ بيشڪ الله ٻـڏندڙ ڏسندڙ آهي (٧٥). جيڪي سندن اڳيان ۽ جيڪي سندن پويان آهي سو (الله) ڄاڻندو آهي۔ ۽ الله ڏانهن سڀ ڪمر موٽايا وڃن ٿا (٧٦). اي ايمان وارؤ! رڪوع ڪريو ۽ سجدو ڪريو ۽ پنهنجي پالڻهار جي عبادت ڪريو ۽ چڱا ڪم ڪريو تر مان (اوهين) ڇٽو (٧٧). ۽ الله (جي دين) ۾ اهڙو جهاد ڪريو جهڙو اُن جي جهاد جو حق آهي۔ اُنهيءَ اوهان کي چونڊيو ۽ اوهان تي دين ۾ ڪا تنگي نہ ڪيائين۔ اوهان جي ٻيءُ ابراهيم وارو دين (اوهان جو دين ڪيائين)۔ الله اوهان جو نالو هن کان اڳ ۽ هن (قرآن) ۾ مسلمان هن لاءِ رکيو تر پيغمبر (محمد ﴿ لِللَّهِ) اوهان تي شاهد هجي ۽ اوهيـن ماڻهن تي شاهد هجو, پوءِ نماز قائمر ڪريو ۽ زڪات ڏيو ۽ الله کي چنبڙي وٺو۔ (جُو) اُهــو اوهان جــو سائين آهي, پوءِ چڱو سائين ۽ چڱو مددگار اهي (٧٨) .

مَنْ وَقُلْلُوْمُ مُنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ م

ء الله الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ) قَدُ ٱفْلَحَ الْمُثْمِنُهُ نَ ۞ الَّذَيْنَ هُوْ فِي صَ ڂۺۼۅؙؽ[۞]ۅؘٳڰۮؠؽؘۿۄؙۘ؏ڹٳڵڰۼۘۅڡؙۼڕۻؙۅؽ[۞]ۅؘٳڰۮ۪ؽؙؽ هُوُ لِلزَّكُ إِنَّا فَعِلْوُنَ©والَّذِينَىٰ هُوْلِفُرُوْجِهِوْلِخِفْلُونَ ۗإِلَّا عَلَ أَزُواجِهِمُ ٱوْمَامَكُكُتُ أَيْمَائُهُمْ فَائْتُهُمْ غَيْرُمُلُوْمِيْنَ۞ فَمَن ابْتَعَىٰ وَرَآءُذٰلِكَ فَأُولِلْكَ هُوُالْعَدُونَ۞ۚ وَالَّذِينَ هُـمُ نْيْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رُعُونَ ۗ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوْتِهُمْ عُكَافِظُورَ اُوْلَيْكَ هُوُالُوْ رُثُوْنَ۞الَّذِيْنَ يَرِثُوْنَ الْفِرُ دَوْسَ مُهُو فِيهَا غِلْدُوْنَ®وَلَقَدُخَلَقُنَا الْإِنْسَانَ مِنُ سُلْلَةٍ مِّنُ طِيْنِ شَ تُوَحَعَلُنُهُ نُطْفَةً فِي أَفَرَا رِبِّكُ رُ ﴿ ثُنَّةً خَلَقُنَا النُّطْفَةُ عَلَقَةً فْتُلَقِّنَا الْعِلْقَةَ مُضُغَةً فَخَافَتَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فُكُسُونَا الْعُظْمَ لَمُنَا فَتُتَانَشَأَنُهُ خَلْقًا الْخَرُّ فَتَكُوكُ اللهُ أَحْسَنُ الْخُلِقِينَ ۞ ثُمَّ النَّكُونَعُكُ ذلكَ لَكِنَّدُنَ فَ ثُمَّا النَّكُونَ مَالَٰقِهُمَةِ ثُلُكُونُ فَ وَلَقَدُ خَلَقُنَا فَوُقَكُمُ سَبْعَ طَرَا مِنَّ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ عَفِلِينَ

سورة مؤ منون مڪي آهي ۽ هن ۾ هڪ سؤ آرڙهن آيتون ۽ ڇنھ رڪوج آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

بيشڪ (اُهي) مؤمن ڪامياب ٿيا (١). جيڪي پنهنجيءَ نماز ۾ عاجزي ڪندڙ آهن (٢). ۽ جيڪي اجائي ڳالھ کان منھن موڙيندڙ آهن (٣). ۽ جي زڪات ادا ڪندڙ آهن (۴). ۽ جي پنهجين اگهڙن کي ازنا کان) بچائيندڙ آهن (٥). رڳو پنهنجي زالن يا پنهنجن ٻانهين سان (گڏ ٿيندا آهن) يوءِ بيشڪ اهي ملامت ڪيل نہ آهن (٦). يوءِ جيڪي انهن (ينهنجن زالن يا ينهنجن بانهن) كان سواءِ طلبيندا سي ئي حد كان لنگهندڙ آهن (٧). ۽ جيڪي پنهنجي امانتن جي ۽ پنهنجي انجام جي رعايت ڪندڙ آهن (٨). ۽ جيڪي پنهنجن نمازن جي نگاھ رکندا آهن (٩). اهي آهي ئي وارث آهن (١٠). جيڪي (نيٺ) بهشت جا وارث ٿيندا۔ اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن (١١). ۽ بيشڪ ماڻهوءَ کي مٽيءَ جي سَتَ مان بٹايوسون (١٢). وري ان کے نطفو ڪري محڪم جاءِ ۾ ركيــوسون (١٣). وري (أن) نطفي كي رت جو دگ بڻايوسون وري (أن) رت جي دڳ کي ٻوٽي بڻايوسون وري (اُن) ٻوٽيءَ کي هڏا بڻاياسون پوءِ (انهن) هذن کی گوشت پهرايوسون وري ان کی پي (نتين) بثاوت بثاثي سون_ يوءِ الله (وڏيءَ) برڪت وارو (سڀ کان) وڌيڪ سهڻو خلقيندڙ آهي (۱۴). وري بيشڪ اوهين ان کان پوءِ ضرور مرندؤ (١٥). وري بيشڪ اوهين قيامت جي ڏينهن اٿاريؤ (١٦). ۽ بيشڪ اوهان جي مٿان ست آسمان بثایاسون ۽ بڻائڻ کان بي خبر نر هئاسون (١٧).

وَٱنْزَلْمَامِنَ السَّمَآءِ مَآءً كِقَدَرِ فِأَسَّكَنَّهُ فِي الْأَرْضَ ۚ وَإِنَّا عَلِي ۮؘۿٵٮۣٵۑ؋ڵڟڽۯۅؙڹ۞ؘٛۊؘٲؽؿؗٵ۫ڹٵڴڴۄ۫ڽ؋ڿؠٚٚؾۺؚٞؿؙۼٚؿڸٷ ٱغْنَابِٱلْكُوْفِيَهَا فَوَاكِهُ كَتِيْرَةٌ وَّمِنْهَا تُأْكُلُونَ۞ُوَشَجَرَةً غَوْرُهُ مِنُ طُورِسَيْنَا ٓءَتَبُّتُ بِاللهُ هُنِ وَصِيْعِ لِلْإِكِلِينَ®وَ انَّ لَكُةُ فِ الْاَنْعَامِ لَعِيْرَةً تُنْبَقِيكُمْ مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُهُ فِيْهَا مَنَافِعُ كَتِنُوَةٌ وَمِنْهَا تَاكُنُونَ ۖ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلُاتِ ثَعُلُونَ ۖ وَلَقَكُ ٱلْاِسْكُنَانُوْحُالِلْ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمِ إِعْبُدُواللَّهُ مَالَكُمُ يِّنُ الهِ غَيْرُهُ أَفَلَاتَتَّقُونَ عَنَّالَ الْمِكُوُ الَّذِينَ كَفَرُ وَامِنُ قَوْمِهِ مَاهِٰذَاۤ ٳڷٳؠؘؾؘڒ۫ؾؚؿؙڵڴؙ؞ٚۑؙڔؽۮٳڽٞؾۜڡؘڟۜٙڷٵٙؽڬؙۏؙ۠ۅۧڮۏۺٵۜۥ اللهُ لَا تُزَلَّ مَلِّيكَةً تَكَاسَمِ عُنَابِهِ ذَا فِي آبَابِنَا الْأَوَّالِينَ ﴿ إِنَّ هُوَ ٳڰڒٮۘڂؚڵڮ؋ڿؾۜڐؙٛۼؘڗۘۑۜڞؙۅؙٳڽ؋ڂؾٝۑڿؠؙڹ۞ۊؘٲڶڒؾؚٵڶڡٛؗڗؙؽؙ بِمَاكُذُّ بُوُنِ®فَأُوْحَيْنَاۤ إِلَيْهِ إِن اصْنَعِ الْفُلْكَ يِاعَيُنِناۤ وَ وَجُبِنَا فِأَذَاجَاءُ آمُرُنَا وَفَارَالتَّنُوْرُ فَاسُلْكَ فِيُهَامِنُ كُلِّ زَوْجَيْنِ الثُنَيْنِ وَاهْلَكَ الْامَنُ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ بِنْهُمْ وَلَا تُغَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوْ أَلِنَّهُمُومُغُوقُونَ ۞

تدافلح ۱۸ المؤمنون۲۳

۽ آسمان کان پاڻي اندازي سان وسايوسون, پوءِ ان کي زمين ۾ رهايوسون ۽ بيشڪ اسين ان جي ورائي نيڻ تي وس وارا آهيون (١٨). پوءِ اُن سان كجين ۽ انگورن جا باغ اوهان لاءِ جماياسون. اوهان لاءِ انهن (باغن) ۾ گهڻا ميوا آهن ۽ انهن مان (ڪجھ) اوهين کائيندا آهيو (١٩١). ۽ اُهو (زيتون جو) وڻ (پيدا ڪيوسون) جو طورسينا مان نڪرندو آهي (اهڙيءَ طرح) جمندو آهي, جو تيل ۽ کائڻ وارن لاءِ ٻوڙ پيدا ٿيندو آهي (٢٠). ۽ بيشڪ اوهان لاءِ دِورِن ۾ (بر) عبرت آهي۔ (جو) جيڪي سندن پيٽن (يعني اوهن) ۾ آهي تنهن مان اوهان کي اکير) پياريندا آهيون ۽ اوهان لاءِ منجهن (ٻيا بر) گهڻا فائدا آهن ۽ منجهانئن (ڪجھ) کائيندا (بر) آهيو (٢١). ۽ انهن تي ۽ ٻيڙين تي اوهان کي سوار ڪبو آهي (٢٢). ۽ بيشڪ نوح کي سندس قوم ڏانھن موڪليوسون پوءِ چيائين تہ اي منھنجي قوم! اللہ جي عبادت ڪريو، ان کان سواءِ اوهان جو ڪو معبود نہ آهي. پوءِ ڇو نہ ڊڄندا آهيو؟ (٢٣). پوءِ سندس قومر مان جيڪي (سردار) ڪافر هئا, تن چيو تر هي رڳو اوهان جهڙو ماڻهو آهي, اوهان تي سرداري (حاصل) ڪرڻ گهرندو آهي. ۽ جيڪڏهن الله گهري ها تر ملائڪن کي موڪلي ها, اها (ڳالھ تر) پنهنجن اڳين ابن ڏاڏن ۾ نر ٻڌي سون (٢۴). اهو تر رڳو هڪڙو ديوانو شخص آهي تنهن ڪري ان لاءِ هڪ وقت تائين ترسو (٢٥). (نوح) چيو اي منهنجا پالڻهار! مون کي مدد ڏي, انهيءَ ڪري جو مون کي ڪوڙو ڀانيائون (٢٦). يوءِ ڏانهس وحي ڪيوسون تر اسان جي اکين آڏو ۽ اسان جي حڪم سان پيڙي ٺاھ پوءِ جڏهن اسان جو حڪم اچي ۽ تنور ايامي تڏھن سڀ ڪنھن جوڙي مان ٻہ ٻہ (نر ۽ مادي) ۽ پنھنجي گھر وارا منجھس چاڙھ پر منجهانئن جن بابت (هلاڪ ٿيڻ جو) حڪم ٿي چڪو (سي نر چاڙه) ، ۽ ظالمن بابت مون کي نر چؤ ڇو تر اهي ٻڏل آهن (٣٧) .

فَإِذَ السُّتَوِيُّتَ أَنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحُبُدُيلَٰهِ الَّذِي نَظِينَا مِنَ الْفَدِّ مِالظَّلِيدُ وَ۞ قُلُ رَّبَّ ٱنْوَلْمَ مُنَوَلًا مُلْوكًا وَآنْتَ خَيُرْالْمُنْزِلِيْنَ[®]اِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَالِيَّ وَإِنْ كُنَّالَمُثَمَّلِيْنَ[©] تُتَوَانَشَأْنَامِنَ بَعُدِهِمْ قَرْنَااخَرِينَ۞َفَأَرُسَلُنَا فِيْهِمُ رَسُولًا مِّنُهُمُ إِن اعْبُدُواللَّهَ مَالكُومِينَ اللهِ غَيْوُهُ ٱفَلَاتَتَّقُونَ ۗ وَقَالَ الْمَكَامُونَ قَوْمِهِ الَّذِينَ كُفَنَّ وَاوَكَنَّ بُوا بِلِقَآ ۚ الْإِخِرَ قِوَاتَّرُفُنَّهُمْ فِي الْحَيْوةِ الدُّنْيَا مَا لَهُ لَ الْاَكْتَدُّ مِّتُلُكُو ۚ كَأَكُلُ مِثَا مَا كُوْنَ مِنْهُ وَيَشْرُبُ مِمَّا لَتَثْرَبُونَ فَوَلِينَ اَطَعْتُو بَثَرًا يَثْلَكُو ۚ إِنَّكُمُ إِذًّا لَخْيِرُوْنَ ﴿ آيَوْدُكُوْ آنَّكُوْ إِذَا مِتُّو وَكُنْتُهُ تُوَاكَا وَعِظَامًا أَنَّكُو غُوْرَجُوْنَ[©]هَيُهَاتَ هِيُهَاتَ لِمَا تُوْعَدُوْنَ۞ٰإِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَانَهُوْتُ وَغَيْاوَمَا نَعَنْ بِمَبْعُوْتِيْنَ ۚ إِنْ هُوَ الْاَرْجُلُ اِفْتَرْنِي عَلَى اللهِ كَنِّ نَاقَهَا خَرُّ لَهُ مِبْتُمِينِينَ قَالَ رَبِّ انْصُرُ نِي بِمَاكَذَّ بُوْنِ ۖ قَالَ عَمَّا قِلْيْلِ لِيُصْبِحُونَ بِلْامِنْنِ ۖ فَأَخَذَنْتُهُوُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنُهُمُ غُثَأَءٌ ۚ فَيُعُمَّ الِلْقَوْمِ الظُّلَمِينَ ۞ ثُقَّ أَنْشَأْنَا مِنْ يَعُياهِمُ قُرُوْنًا اخْرِينَ ۞

قدافلح ۱۸ المؤمنون۲۳

پوءِ جڏهن ٻيڙي تي تون چڙهي ويهين ۽ تنهنجا سنگتي (بہ ويهن) تڏهن چؤ ته سب ساراه انهيءَ الله كي جكَّائي جنهن ظالمن جي قوم كان اسان كي بچايو (٢٨). ۽ چؤ تر اي منهنجا پالڻهار! مون کي برڪت واري هنڌ لاه ۽ تون (سڀ کان) چڱو لاهيندڙ آهين (٢٩). بيشڪ هن (قصبي) ۾ نشانيون آهن ۽ بيشڪ اسين پرکڻ وارا هئاسون (٣٠). وري کانئن پوءِ ٻيو جُگ پيدا كيوسون (٣١). يوءِ منجهن هك پيغمبر أنهن (جي قبيلي) مان موڪليوسون (تنھن چين) تر اللہ جي عبادت ڪريو, ان کان سواءِ اوهان جو ڪوپر معبود نر آهي, پوءِ ڇو نر ڊڄندا آهيو؟ (٣٢). ۽ سندس قومر مان جن سردارن ڪفر ڪيو ۽ آخرت جي ملڻ کي ڪوڙ ڀانيو ۽ کين دنيا جي حياتيءَ ۾ آسودو ۾ ڪيو هيوسون, تن چيو تر هي (پيغمبر) رڳو اوهان جهڙو ماڻهو آهي (جو) جنهن (قسم) منجهان (اوهين) کائيندا آهيو, تنهن مان (اُهو بـ) كائيندو آهي ۽ جنهن (قسمـ) منجهان (اوهين) پيئندا آهيو تنهن مان (اهو بر) پيئندو آهي (٣٣). ۽ جيڪڏهن پاڻ جهڙي ماڻهوءَ جو چيو مچيندؤ ته اوهين انهيءَ مهل ٽوٽي وارا ٿيندؤ (٣٤). اوهان سان انجام ڪندو آهي ڇا ته جڏهن (اوهين) مرندؤ ۽ مٽي ۽ هڏا ٿيندؤ (تڏهن) اوهين ٻاهر ڪڍبؤ؟ (٣٥). جنهن جو اوهان کي انجام ڏجي ٿو سو (ٻڌڻ ۽ چوڻ کان) بري (بلڪل) بري آهي (٣٦). اسان جي رڳي هيءَ دنيا جي حياتي آهي (جنهن ۾) مرندا آهيون ۽ جيئندا آهيون ۽ اسين (وري جيئرا ٿي) اَٿڻ وارا نہ آهيون (٣٧). هيءُ رڳو هڪ ماڻهو آهي جنهن الله تي ڪوڙ ٻڌو آهي ۽ اسين کيس (ڪڏهن) مڃڻ وارا نہ آهيون (٣٨). (پيغمبر) چيو تہ منھنجا پالٹھار مون کي مدد ڏي هن ڪري جو مون کي ڪوڙو يانيائون (٣٩). (الله) فرمايو تر, ٿوري مدت کان پوءِ پشيمان ٿيندا (۴۰). پوءِ کين سچي انجام جي ڪري دهڪي پڪڙيو پوءِ کين ڪُٽو ڪيوسون, پوءِ ظالمن جي قوم تي لعنت هجي (۴۱). وري کانٽن پوءِ ٻيا جُگ پيدا ڪياسون (۴۲).

مَاتَمْنِينُ مِنُ أُمَّةٍ إَجَلَهَا وَمَالِينَتَا خِرُونَ ۞ تُعَّ ٱلسُلْنَا رُسُلِنَا تُدُرُّا كُلِّمَا حَاءُ أُمَّةً رَّسُولُهُا كَنَّ يُوْكُونُو أَنْكُنَا يَعْضُهُمُ يَعْضًا وَّجَعَلْنَهُمُ آحَادِ مِنَ أَفَيْعَدُ القَدِّمِ لَا يُؤْمِنُونَ ۞ثُمَّةً اَرِيْسَلْنَا مُوْسِي وَاَخَادُ لُمُ وُنَ لَا يِالْتِنَاوَسُلُطِن تَمْبِينِينَ ﴿ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمِلَاثِهِ فَاسْتَكْبَرُواْ وَكَانُوْ اقَوْمَاعَالِهُ ۚ ۚ فَقَالُوٓۤٱ ٲۏؙؿؙٟڽؙڸؠۺۜڗيڹڡؚؿؙڸٮٚٵۊؘۘۊؙۄؙۿۿٲڷٮۜٚٵۼۑٮؙۏڹ[ٛ]ٛٛٛٷٞڷۮۜؽؗۄؙۿؠؖٲ فَكَانُدُ إمِنَ الْمُفْلِكُونَ @وَلَقَدُ الْكُنْكَامُوسَى ٱلْكُتْبَ لَعَلَّهُمُّ يَهُتَكُونَ®وَحَعَلْمَا إِنِّي مَرْيَحَ وَأُمَّةَ اللَّهُ وَّاوَتُنْهُمَا إِلَى رَبُوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينِ ثَلَايَهُمَا الرُّسُلُ كُلُوُامِنَ الطَّلِمَّاتِ وَاعْلُواْصَالِعًا أَنِيِّ بِهَاتَعْمَلُوْنَ عِلِيُوْفُواِنَّ هٰذِهَ أَمَّتُكُمُ أُمَّةً وَّاحِدَةً وَّانَارَتُكُوْ فَالَّقُوْنِ ۖ فَتَقَلَّعُوْ ٱلْمُرْهُمْ بَيْنَهُمْ زُيُرًا ﴿ ػؙڷؙڿڒؙٮؚؠٮٵڵۮۜؽۿۄ۫ۏٚڔٷٛڹٛ[®]ۏؘۮۯۿؗؠٝؽؙۼؙؠۯؾۿۄ۫ۘػؿؖ ڿؽڹ[۞]ٳؘۼۘڡؙٮۘڹؙۅؙڹٵڗ۫ؠٵؽؙٮڎؙڰؗؠؙؠ؋ڡۣڹٙ؆ٙڸڗۜؠؘؽؽ[۞]ؽؙؽٳڠؙ لَهُمْ فِي الْخَنْرُاتِ مِلْ لِاَكْتُعُرُونِ ۚ انَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ نِهُمُ مُّشُفِقُونَ®وَ الَّذِينَ هُوُ بِالْتِرَبِّهُمُ نُوْمِينَ الْتِرَبِّهُمُ نُؤُمِنُونَ

قد افلح ۱۸ المؤمنون ۲۳

ڪائي ٽولي پنهنجيءَ مدت کان نہ اڳي ويندي آهي ۽ نڪي (اُهي) دير كنداً آهن (۴۳). وري لڳو لڳ پنهنجن پيغمبرن کي موڪليوسون. جڏهن بر ڪنهن ٽوليءَ وٽ سندس پيمغبر آيو (تڏهن) کيس ڪوڙو ڄاڻاڻون، يوءِ انهن کي هڪ ٻئي پٺيان (ناس) ڪيوسون ۽ کين (ٻين لاءِ) آکاڻيون ڪيوسون, پوءِ نہ مڃيندڙ قومر تي لعنت هجي (۴۴). وري پنهنجي سون (۴٥). فرعون ۽ سندن لشڪر ڏانهن, پوءِ (اُنهن) وڏائي ڪئي ۽ (اُھی) ھئیلی قوم ہنا (۴٦). پوءِ جیائون تہ پاڻ جھڙن ٻن ماڻھن تی ڇو ايمان آڻيون؟ ۽ سندن قوم (تر) اسان جو ٻانهپو ڪندڙ آهي (۴۷). پوءِ انهن کی کوڙو ڄاتائون پوءِ هلاڪ ڪيلن مان ٿيا (۴۸). ۽ بيشڪ موسىٰ کي ڪتاب ڏنوسون تہ مُن اهي سڏو رستو لهن (۴۹). ۽ مربعر جي پٽ کي ۽ سندس ماءُ کي هڪ نشاني ڪئي سون ۽ انهن کي سنئين ۽ وهندڙ چشمن واري مٿاهين دڙي تي (رهڻ جي) جاءِ ڏني سون (٥٠). (چيوسون تر) اي پيغمبرؤ! سٺين شين مان کاڻو ۽ چڱا ڪمر ڪريو. بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو سو آء ڄاڻيندڙ آهيان (٥١). ۽ بيشڪ اوهان جو هي دين هڪ دين آهي ۽ آءُ اوهان جو پائڻهار آهيان, تنهن ڪري مون کان ڊڄو (٥٢). پوءِ (انهن) پنهنجي ڪم کي پاڻ ۾ ذرا ذرا ڪري ڇڏيو. سڀ ڪــنهن ٽوليءَ وٽ جـيڪي آهي, تنهن سان اها سرهي (رهندي) آهي (٥٣). پوءِ (اي پيغمبر!) کين سندس غفلت ۾ هڪ وقت تائين ڇڏي ذِّي (٥٤). جنهن مال ۽ اولاد سان کين واڌارو ڏنو سون تنهن کي ڀائيندا آهن ڇا؟ (٥٥). تہ ڪا انھن لاءِ چگاين ڏيڻ ۾ تڪڙ ٿا ڪريون (ز!) بلڪ نه سجهندا آهن (٥٦). بيشڪ اُهي جيڪي پنهنجي پالڻهار جي ڀؤ کان ڊڄندڙ آهن (٥٧). ۽ اُهي جيڪي پنهنجي پالڻهار جي نشانين تي ايمان آثيندا آهن (٥٨).

وَالَّذِينَ فَهُمْ مِرْتِهِهُ لَائْتُهِ كُونَ۞وَالَّذِينَ ثُوْتُونَ مِمَّا التَّوْاقُ قُلُوبُهُمْ وَحِلَةٌ أَنَهُمُ إِلَى رَبِّهُمُ لِحِيْدُ نَا اللَّهِ مُلْدِعُونَ ڣٳڵۼؘۘڒؙٮۣؾۅؘۿؙۄٞڵۿٵڛڠؙۅؙڹ۞ۘۅڵٳؙؿڴڡؙؙۏؙۺۘٵٳڰٳۅؙۺۘۼڝٙٵ ۅؘڵۮؽؙێٵڮؿڮؾۜؽؙڟؚۊؙؠٵۼؖؾۜۅؘۿؙڿۯڵؽڟؘڵؠؙڋڹ[۞]ؽڵڰؙڲؙڮؙڰؙؠؙٛۿ غَمُرة مِّنَ هٰنَاوَلَهُمُ اعْالُ مِّنُ دُونِ ذٰلِكَ مُ لَهَا غِلْوْنَ @ حَتِّى إِذَا آخَذُنَا مُثَرَّوْنِهُو بِالْعَنَابِ إِذَاهُمْ يَعِيُّوُ وُنَ®َلاَ تَعِنُّوُوا الْمِوْمُ النَّكُوْمَةُ مَنَّالًا تُنْحَدُونَ @قَدْنُكَانِتُ اللَّهِ يُتُعَلِّ عَلَيْكُمُ فَكُنْتُهُمُ عَلَ ٱعْقَاكُو تَنْكِصُونَ ۞ مُسْتَكِيْرِينَ تَثْبِهِ لِيمُواتَهُجُووْنَ ۞ ٱفَكَدِّنَدَّيُّرُواالْقَوْلَ ٱمْجَاءَهُ وَمَّالَةُ يَالِّتِ الْأَوَهُمُ الْأَوَّلِينَ[©] اَمْرُلُو يَعِرْفُوْ اَرْسُوْ لَهُوْ فَهُوْ لَهُ مُنْكُرُونَ ﴿ اَمْرِيُّوْ لُوْنَ مِهِ جِنَّاتُمْ ۗ أَيُّهُمُّهُ بِالْحِقِّ وَأَكْثَرُهُمُ لِلْحُقِّ كِهُونَ وَلِوالْبُعَ الْحَقِّ الْمُوَامِّ لَفَسَدَتِ السَّمُوٰتُ وَالْرَضُ وَمَنْ فِيهِيَّ ثِبَلَ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمُ فَا وَيُونَا مُونَا مُنْ فُنْدُ الْآلَاثُ وَكُنْ الْمُؤْمِنَةُ فَالْحُونُ فَالْحُونُ الْمُؤْمِنِينَ فَالْ نَخَبُوْ الزُوقِينَ @وَإِنَّكَ لَتَكَ عُوْهُو إِلَى صِرَاطِمُ مُنتَقِيِّهِ @ وَإِنَّ اللَّذِينَ لَانُؤُمِنُونَ بِالْلِخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِلَنكِبُونَ @

قد افلح ۱۸ المؤمنون ۲۳

۽ اهي جيڪي پنهنجي پالڻهار سان شريڪ مقرر نر ڪندا آهن (٥٩). ۽ اهي جيڪي (اُهو) ڏيندا آهن جيڪي (سندس واٽ ۾) ڏنائون هن حال ۾ جو سندن ڏليون هن ڪري ڏڪنديون آهن تر اهي پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽـڻ وارا آهن (٦٠). اهي (ماڻهو) چڱاين ۾ تڪڙائي ڪندا آهن ۽ اهي ان لاءِ اڳرائي ڪندڙ آهن (٦١). ۽ (اسين) ڪنهن به جيءَ تي سندس طاقت کان سواءِ تَڪليف نه ٿا رکون ۽ اسان وٽ هڪ ڪتاب آهي, جو سڄ ڳالهائيندو آهي ۽ انهن تي ظلم نه ڪبو (٦٢). بلڪ سندين دليون انهن (ڳاڻهين) کان غفلت ۾ آهن ۽ هن کان سواءِ انهن جا ٻيا ڪرتوت ب آهن, جي اُهي ڪندا آهن (٦٣). تانجو منجهانٽن عياشين (ماڻهن) کي جڏهن عذاب سان پڪڙيوسون, تڏهن دانهون ڪندا رهيا (٦٤). (چيوسون) تر اڄ دانهون نر ڪريو, ڇو تر اسان کان اوهان کي مدد نر ملندي (٦٥). بيشڪ اوهان کي منهنجيون آيتون پڙهي ٻـــذائبيون هيون تڏهن اوهين پنهنجن کڙين (ڀر پوئتي) ڀڄندا هيؤ (٦٦). اُن (قرآن) کان وڏائي ڪندڙ (۾) آکاڻين ۾ مشغول ٿي (کيس) ڇڏيوَ ٿي (٦٧). قرآن کي نَـ سوچياڻون ڇا يا وٽن اهڙي شيءِ آئي آهي, جا سندن آڳين پيءُ ڏاڏن وٽ نہ آئي هڻي؟ (٦٨). يا پنهنجي پيغمبر کي د سڃاتائون ڇا؟ تنهن ڪري اهي سندس منكر (قيا) آهن (٦٩)، يا چوندا آهن تر كيس چريائي آهي (د!) بلڪ (پيغمبر) وٽن سچي ڳالھ آندي آھي ۽ منجھائن گھڻا سچ کي برو ياڻيندڙ آهن (٧٠). ۽ جيڪڏهن الله سندن سُڏن تي هلي ها تر آسمان ۽ زمين ۽ جيڪي منجهن آهي, سي ويران ٿين ها۔ (نر!) بلک سندن نصيحت وٽن آندي سون ۽ اهي پنهنجيءَ نصيحت (ڪتاب) کان منهن موڙيندڙ آهن (٧١). يا كانشن كو نزرانو گهرندو آهين ڇا؟ پوءِ تنهنجي پالڻهار جو نزرانو (ڏيڻ) ڀلو آهي ۽ اهو (سڀ کان) چڱو روزي ڏيندڙ آهي (٧٢). ۽ بيشڪ تون سڏي واٽ ڏانهن کين سڏيندو آهين (٧٣). ۽ بيشڪ جيڪي اخرت كي نر مجيندا آهن, سي سڏيءَ واٽ كان پاسيرا ٿيندڙ آهن (٧٤).

وَلُوْرَحِمُنْهُمْ وَكُتَفُنَا مَا بِهِمْ مِينَ ثُيِّرٌ لَلَجُّوْ إِنْ طُغْيَا نِهِمُ مْمُهُونَ®وَلَقَدُ اَخَذُ نَهُمُ بِالْعَذَابِ فَمَااسُتَكَانُوْ الرَبِّهِمُ ۅؘؠٳۑۘؾؘڞؘڗۧۼُۅ۫ڹ[©]ڂؾؖ۠ٳۮٙٳڡؘؾۘۻؗٵۼۘڸؠؙۿۄؙؠٵ۫ڋٳۮٳڝؘۮٳۑۺٙڔۣؽؠ إِذَاهُمُ فِيْهِ مُبْلِمُونَ فَي وَهُوَ إِلَّذِي كَانْشَأَلَكُو السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفِّ دَةً ْ تَلِيلُامًا تَثُكُرُونَ ۞ وَهُوَالَّذِي ذَهَ آكُوْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُعْتَمُرُونَ @وَهُوَالَّذِي يُحْي وَيُعِيثُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اتَّيْلِ وَالنَّهَارِ ۗ أَفَلَا تَعْقِلْوْنَ ۞ بَلُ قَالُوْا مِثْلَ مَاقَالَ الْأَوْلُونَ ٥ قَالُوْا ء إِذَا مِثْنَا وَكُنَّا تُوَامَّا وَ عِظَامًا ءَاتَّاللَبَعُو تُونَ ﴿ لَقَدُوعِ مَا اَخُنُ وَالْإَوْنَاهُ لَا مِنُ قَبْلُ إِنْ هٰذَا اِلْاَ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّالِينَ ۖ قُلْ لِينِ الْاَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ فَسَيَقُولُونَ بِلِهُ قُلْ أَفَلا تَذَكَّوُونَ۞قُلْ مَنْ رَبُّ التَّهٰوٰتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرُيْنِ الْعَظِيْمِ⊕سَيَقُولُونَ بِلَامِ قُلْ أَفَلَاتَكُّقُونَ ﴿ قُلْ مَنَ اللَّهِ عَلْ مَنَ اللَّهِ عَلْ مَنَ بَيِهِ مَلَكُونُ كُلِّ شَيْعً وَهُوَيُعِيْرُ وَلا يُجَازُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُوْتَعُكُمُوُنَ@سَيَقُولُوْنَ بِلَّهِ ۚ قُلُ فَأَتَّى تُشْخَرُونَ @

قدافلح ۱۸ المؤمنون۳۳

جيڪڏهن مٿن رحمر ڪريون ها ۽ جيڪي کين ڏک پهتو سو لاهيون ها تر (بر) سدائين پنهنجيءَ گمراهيءَ ۾ حيران رهن ها (٧٠). ۽ بيشڪ کين عذاب سان پڪڙيوسون, پوءِ (بر) پنهنجي پالڻهار جي اڳيان نہ نوڙيا ۽ نڪي عاجزي ڪيائون (٧٦). (پنهنجيءَ غفلت ۾ رهيا) تانجو جنهن مهل مٿن سخت عذاب وارو دروازو كوليوسون (تنهن مُهل) أتى جو اتى انهىءَ ۾ نااميد ٿيا (٧٧). ۽ (اللہ) اُھو آھي, جنھن اوھان لاءِ ڪنَّ ۽ اکيون ۽ دليون بڻايون (پر اوهين شامر) ٿورو شڪر ڪندا آهيو (٧٨). ۽ (الله) اُهو آهي جنهن اوهان کي زمين ۾ پيدا ڪيو ۽ ڏانهس وري گڏ ڪيا ويندؤ (٧٩) ـ ۽ (الله) اهو آهي جيڪو جياري ٿو ۽ ماري ٿو ۽ رات ۽ ڏينهن جو ڦيرڦار ڪرڻ اُن جو (ڪمر) آهي, پوءِ نہ سمجھندا آهيو ڇا؟ (٨٠). بلڪ جيئن اڳين چيو تيئن چوندا آهن (٨١). چون ٿا تر اسان جڏهن مرنداسون ۽ مٽي ۽ هڏا ٿينداسون (تڏهن) وري جيئرا ٿي اٿنداسون ڇا؟ (٨٢). بيشڪ اسان کي ۽ اسان جي ابن ڏاڏن کي هن کان اڳ انهيءَ (ڳالھ) جو انجام ڏنو ويو آهي, إهي رڳو اڳين جا قصا آهن (٨٣). چؤ تر جيڪڏهن اوهين ڄاڻندا آهيُّو تُه (ٻَدَايو تـ) زمــين ۽ جـيڪـي منجهـس آهي ســو ڪـنـهـن جـو آهي؛ (٨۴). سگهوڻي چوندا تر (اهو سڀ) الله جو آهي. چؤ تہ پوءِ ڇو نہ نصيحت ولندا أهيو؟ (٨٥). (اي پيغمبر كانئن پڇ) تر ستن آسمانن جو رب ۽ وڏي عرش جو رب ڪير آهي؟ (٨٦). سگهوڻي چوندا (اِهو سڀ) الله جو آهي. چؤ تر پوءِ ڇو نہ ڊڄندا آهيو؟ (٨٧). (کانٽن) پڇ تر (اُهو) ڪير آهي جنهن جي هٿ ۾ سڀ ڪنهن شيءِ جي حڪومت آهي ۽ اهو پناه ڏيندو آهي ۽ ان (جي عذاب) کان ڪنهن کي پناه ڏيئي نه سگهبي آهي جيڪڏهن جَالْنَدَا آهيو (تر ڏسيو) (٨٨). سگهوئي چوندا تر (اهو سڀ) الله جي (هٿ مِر) آهي (کين) چؤ تہ يوءِ اوهين ڪٿان لڳجو ٿا (٨٩).

مَلُ اَتَكُنْهُوْ بِالْحَقِّ وَإِنَّهُوْ لَكُنْيُوْنَ®مَا أَتَّخَذَاللهُ مِنْ وَّلَبِ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ اللهِ إِذَّالَّنَ هَبَ كُنُّ اللهِ بِمَا خَكَقَ وَلَعَكَ الْبَعْثُهُمُ عَلَى بَغْضِ شُبْحَنِ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ عَلَيْهِ الْغَنْبُ وَالثَّمَادَةِ فَتَعْلَى عَمَّايُثُورُكُونَ ﴿ قُلُ رَّبِّ إِمَّا تُرِينِيِّيُمَا بُوْعَدُوْنَ ﴿ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ لَّظِلِمِبْرَ، ﴿ وَإِنَّاعَلَى آنُ يَرُيكَ مَانَعِكُ هُمُولَقِيرُونَ ﴿ إِدْ فَعُ بِالْكِتِي هِيَ أَحْسَنُ التَّيِّنَةَ أَخَنُ أَعْلَمُ بِمَايِصِفُونَ · @ وَقُلْ رَّبَ اَعُودُ بِكَ مِنْ هَمَزْتِ الشَّلِطِيْنِ فَوَاعُودُ بِكَ رَبِّ آنُ يَحْضُرُونِ ٣حَتِّ إِذَا جَآءَ أَحَدُمُ الْمُوثُ قَالَ رَبِّ رْجِعُونُ لَا يَكُمُ لَا يُعَمِّلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكُتُ كُلُّو إِنَّهَا كَلِمَهُ هُوَ فَإِلَهُا وَمِنْ وَرَآيِهِمُ بَرْزَخُ الْ يَوْمِرُيْبَتُونَ @فَإِذَا نُفِخَ ڣۣالصُّوُرِفَلاَ ٱنْمَابَ بَيْنَهُ وَيُومَيذٍ وَّلاَيَتَمَا ۗ وَلُونَ⊙ فَمَنْ ثَقَتُكَتْ مَوَازِيْنُهُ فَأُولَلِكَ ثُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿ مَنْ خَفَّتُ مَوَازِيْنُهُ فَأُولِيِّكَ الَّذِينَ خَسِرُوۤاۤ انۡفُسَهُمۡ فِي جَهَنَّهُ خلدُونَ قَتَلْفَحُ وُجُوْ هَهُوُ النَّارُوهُ وَفِي كَالْمُونَ @

قدافلح ١٨ المؤمنون٣٣

بلڪ وٽن سچي (ڳالھ) آندي اَٿؤن, ۽ بيشڪ اُهي ڪوڙا آهن (٩٠). الله نڪي (پاڻ لاءِ) ڪنهن کي پٽ ڪري ورتو آهي ۽ نڪي ساڻس ڪو (بيوً) معبود آهي (جيڪڏهن ائين هجي ها) تر هرڪو معبود پنهنجيءَ مخلوق کي وٺيو وڃي ها ۽ اُهي هڪ ٻئي تي ڏاڍ ڪن ها۔ (ڪافر) جيڪي بيان ڪندا آهن تنهن کان اللہ پاڪ آهي (٩١). ڳجھ ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ آهي جنهن کي (ان سان) شريڪ بڻائيندا آهن تنهن کان مٿاهون آهي (٩٢). (اي پيمغبر!) چؤ تر اي منهنجا پالڻهار! جيڪو انجام ڪجين ٿو، سو جيڪر مون کي ڏيکارين (٩٣). اي منهنجا پالڻهار! مون کي ظالمن جي قوم ۾ اداخل) نہ ڪر (٩۴). ۽ جيڪو کين انجام ڏيون ٿا تنهن جي توکي ڏيکارڻ تي بيشڪ اسين وس وارا آهيون (٩٥). ڏاڍي چڱي طريقي سان برائيءَ کي تار (ڪافر) جيڪي بيان ڪندا آهن سو اسين وڌيڪ جاڻندڙ آهيون (٩٦). ۽ (اي پيغمبر!) چؤ تر اي منهنجا پالڻهار! شيطانن جي وسوسن کان تنهنجي پناه گهران ٿو (٩٧). ۽ اي منهنجا پالڻهار! پاڻ وٽ انهن جي ويجهي ٿيڻ کان (بر) تنهنجي پناه وٺان ٿو (٩٨). (ڪافر پنهنجي غفلت پر هوندا) تانجو جنهن مهل منجهانئن کنهن کی موت ایندو (تنهن مهل) چُوندو تر اي منهنجا پالڻهار! مون کي دنيا ۾ (ورائي) موٽاءِ (٩٩). تر جيڪي (اُتي) ڇڏيمر تنهن ۾ آءِ جيڪر چڱا عمل ڪريان. ائين (ڪڏهن ٿيڻو) نُر آهي. بيشڪ اها هڪ ڳالھ آهي جا اهو چوندڙ آهي ۽ سندن اڳيان هڪ پردو (عالمہ قبر) اُنهيءَ ڏينهن تائين رهندو اجنهن ڏينهن قيامت ۾) أثَّاريا ويندا(١٠٠). پوءِ جنهن مهل صور ۾ ٿوڪبو (تنهن مهل) اُن ڏينهن سندن وچ ۾ نہ ذاتيون رهنديون ۽ نڪي پاڻ ۾ پڇا ڳاڇا ڪندا (١٠١). پوءِ جنهن (جي نيڪيءَ) جو پلڙو ڳرو ٿيو سي ئي ڇٽـل آهن (١٠٢). ۽ جنهنجو پلڙو هلڪو ٿيو سي اُهي آهن جن پاڻ کي نقصان لاتو (اُهي) دوزخ ۾ سدائين رهندڙ آهن (١٠٣). سندن منهن کي باھ ساڙيندي ۽ اُھي منجهس بدشكلا تبندا (۱۰۴).

ٱلَوۡ تَكُنُ الٰبِهِيۡ تُمُثُلُ عَلَىٰكُوۡ فَكُنۡتُوۡ بِهَا تُكُذِّبُوۡنَ ؈قَالُوۡا رَيِّنَا عَلَيْتُ عَلِيْنَا شِعُوتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَا لِيُو_{َنَّ} ۞رَ تَّنَاَ آخُرِجْنَامِنْهَا فَإِنْ عُدُنَا فَإِنَّا ظِلْمُوْنَ[©] قَالَ اخْسَتُوافِيمًا وَلَا تُكِلِّمُونِ اللَّهُ كَانَ فَرِيْقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَيِّنَأَ الْمُنَّا فَاغْفِرُلْنَا وَارْحَمْنَا وَٱنْتَ خَيْرُ الرَّحِيدِينَ ۖ فَأَقَّنَانُ نُنْدُو هُمُسِخُرِبًا حَتَّى أَنْسُو كُو ذِكْرِي وَكُنْتُوسِنْهُمُ تَضْحَكُونَ صِانِي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَاصَبُرُوا ٱلْهُوْمُهُمُ الْفَايِّرُونَ ﴿ قُلَ كُولِهِ ثُنتُونِ فِي الْاَرْضِ عَدَدسِنينَ ﴿ قَالُوُ الْمُثَنَاكِهُ مَّا أُوْبَعُضَ يَوْمِ فَسُئِلِ الْعَالَةِ بُنِيَ ﴿ فُلَ إِنْ لَيَثُنُّهُ إِلَّا قِلْكُلَّاكُ أَنَّكُو كُنُونُونَعُ لَمُونَ 🐨 اَفَحَسِنْتُهُ اَنَّمَا خَلَقُنَاكُهُ عَنَثَاقٌ اَتَّكُهُ الْمُنَالِا ثُوْجَعُهُ نَ⊙ فَتَعْلَى اللهُ الْبَلْكُ الْحَقُّ ثَلَّ إِلَهُ إِلَّا هُوَزَّتُ الْعَرْشِ الْكُرِيْدِهِ ®وَمَنْ يَدْءُ مَعَ اللهِ اللهَّا الْخَرِ وَلَا بُرُهَانَ كَهُ بِهِ ` فَإِنَّمَا حِسَانُهُ عِنْدَرَيِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِدُ الْكُفِرُونَ® وَقُلُ رِّبِّ اغْفِرُوارِحُهُ وَانْتَ خَيْرُ الرَّحِيمِينَ ﴿

قدافلح ۱۸ المؤمنون۲۳

(چيو ويندن تر) منهنجون آيتون اوهان کي نہ پڙهي ٻـڏائبيــون هيــون ڇــا؟ پوءِ اوهين أنهن كي كوڙو پائيندا هيؤ؟ (١٠٥). چوندا تر اي اسان جا پالڻهار! اسان جي بدبختي اسان تي غالب ٿي ويئي ۽ گمراھ قومر هئاسون (١٠٦). اي اسان جا پالڻهار! هتان اسان کي ٻاهر ڪڍ پوءِ جيڪڏهن موٽي (كفر) كريون ته بيشك اسين ظالم ٿيون (١٠٧). (الله) فرمائيندو ته منجهس خوار پيا رهو ۽ مون سان نہ ڳالهايو (١٠٨). جو تہ منهنجن بانهن مان هڪ ٽولي هئي جا چوندي هئي تہ اي اسان جا پائڻهار! اسان ايمان آندو تنهن ڪري اسان کي بخش ۽ اسان تي رحم ڪر جو تون (سڀ کان) چڱو باجهارو آهين (١٠٩). يوءِ (ايسين) کين مزاڪ ڪري ورتو جيسين (سندن دشمنيءَ) اوهان (جي دلين) کان منهنجي يادگيري وسارائي ۽ اوهين مٿن کليؤ ٿي (١١٠). بيشڪ اڄ کين بدلو ڏنمر انهيءَ ڪري جو صبر كيو هيائون (هيءً) ته اهي ئي مراد ماڻيندڙ آهن (١١١). (الله) فرماڻيندو ته زمين ۾ (اوهين) ڪيترا ورهيه رهيؤ؟ (١١٢). چوندا تر هڪ ڏينهن يا ڏينهن جو ڀاڱو رهياسون ڀوءِ ڳڻيندڙن کان ڀڇا ڪر (١١٣). (الله) فرماڻيندو تر ٿوريءَ (ديسر) کان سواءِ نر رهيا هيؤ جيڪير اوهين جاڻو ها (١١٣). اوهين يانيو ٿا ڇا تر اوهان کي اجايو بڻايو اٿؤن ۽ اوهين اسان ذَّانهن وري نه موتايا ويندؤ؟ (١١٥). پوءِ الله سچو بادشاه تمام مشاهون آهي. ان کان سواءِ ڪو عبادت جو لائق نہ آهي, (اُهو) سڳوري عرش جو رب آهم، (١١٦). ۽ جيڪو الله سان گڏ ٻئي معبود کي سڏيندو, جنهن جو کيس ڪو دليل ڪونهي, تنهن جو حساب سندس پالڻهار وٽ ئي آهي. سچ آهي تر ڪافر نر ڇٽندا (١١٧). ۽ چؤ تر اي منهنجا پالڻهار! بخش ۽ رحمر ڪر ۽ تون (سڀني) ٻاجهارن کان چڱو آهين (١١٨).

٩

جرامله الرَّحْمٰن الرَّحِيْمِ O سُوَرَةٌ اَنُرُكُمْنَا وَفَرَضُمْهَا وَانْزَلْنَا فِيهَا الْبِيَ بَيِّنْتٍ لَّكَ لَكُمْ تَذَكَّرُوُنَ۞الزَّانِيَةُ وَالزَّانِيَّ فَلَجْلِدُوَاكُلُّ وَاحِدِمِّنْهُمَا مِائَةَ جَلَدَةً وَلَا تَاخُذُكُمُ لِهِمَارَأَفَةً فِي دِيْنِ اللَّهِ إِنَّ كُنَّتُمُ تُؤْمِنُونَ بِإِنَّاهِ وَالْبَوْمِ الْإِخِرَّ وَلَيْتُهَا كَذَا بَهُمَا طَأَبِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ۞ الرَّانِ لَا يَنْكِيحُ إِلَّا زَانِيَةً ٱوْمُشْمِرِكَةً ﴿ الزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهُ ٓ إَلَّازَانِ ٱوْمُثْيِرِكٌ ۚ وَحُرِّمَ ذَٰ لِكَ عَلَى الْمُؤُمِنِيْنَ@وَالَّذِيْنَ يَرْمُونَ الْمُحْصَدَّتُ ثُوَّلَهُ بَاتُوْا بأرثِعَاتِهِ شُهَدَاءً فَاجُلِدُوهُمُ تَمَانُونَ حَلْدَةً وَلاَتَقَبُلُوالَهُمُ شَهَادَةً أَيِكَا وَأُولِيكَ هُو الْفُسِعُونَ ۚ إِلَّا الَّذِينَ تَا بُوُ ا نُ بَعِي ذَلِكَ وَأَصُلَحُوا قَانَ اللهَ غَفُورٌ رَّحِيثُو وَالَّذِينَ رِمُونَ)أَزُواجَهُمُ وَلَهُ يُكُنُّ لَهُمُ شُهُكَ آوُ إِلَّا أَنْفُسُهُ مُ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِ مُ أَرْبَعُ مُنْ هَا مِن اللَّهِ إِنَّهُ لِمِن الصَّدِقِينَ 9 وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعَنْتَارِلُهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الكَّذِيثُرُ ۗ

قدافلح ۱۸ النور ۲۴

سورة نور محتى آمي ۽ هيءَ چوهٽ آيٽون ۽ نو رڪوچ آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(هيءَ هڪ) سورت آهي جا نازل ڪئي سون ۽ اُن (جي حڪمن) کي فرض ڪيوسون ۽ منجهس پڌريون آيتون نازل ڪيون سون، تر مان اوهن نصيحت ولو (١). ۽ زنا ڪندڙ عورت ۽ زنا ڪندڙ مرد پنهي منجهان هرهڪ کي سؤ دُرا هڻو ۽ جيڪڏهن اوهين الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيندا آهيو تر الله جي دين ۾ اوهان کي انهن ٻنهي تي نرمي ڪرڻ نہ جڳاڻي ۽ مؤمنن مان هڪ ٽوليءَ کي انهن ٻنهي جي سزا تي حاضر ٿيڻ گهرجي (٢). زنا كندرٌ مرد، زنا كندرٌ عورت يا مشركاڻي كان سواءِ بي نريرڻيو ۽ زنا ڪندڙ عورت, کيس زنا ڪندڙ مرد يا مشرڪ کان سواءِ ٻيو نر ڀرڻبو ۽ اهو (زنا كندرٌ زائفان سان نكاح كرڻ) مؤمنن تي حرام كيو ويو آهي (٣). ۽ جيڪي پاڪدامن عورتن کي تهمت لائين وري چار شاهد نہ آڻين تہ کين اسي دُرا هڻو ۽ انهن جي گواهي اصلي قبول نہ ڪريو، ۽ آهي ئي بي دين آهن (۴). پر هن کان پوءِ جن توبھ ڪئي ۽ پاڻ سڌاريو, تر الله بخشڻهار مهربان آهي (٥). ۽ جيڪي پنهنجي زالن کي تهمت لائين ۽ کين پاڻ کان سواءِ کی شاهد نہ هجن تر اهڙي هرهڪ جي (سچي) شاهدي چار بيرا (ھيئن ڏيڻ) آھي تہ اللہ جــو قسم آھي تہ بيشڪ پاڻ ســچ چوندڙن مان آهي (٦). ۽ پنجون ڀيرو چوي تر جيڪڏهن ڪوڙن مان هوندو تر مٿس الله جي لعنت هجي (٧).

وَكُدُرُوا عَنْهَا الْعُكَاا اللَّهِ اللَّهُ اللَّ لَهِنَ الكَّذِيثُنَ فَوَ الْخَامِسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللهُ عَلَيْهَا أَنْ كَانَ مِنَ الصَّدَقِينَ®وَلَوُلا فَضَلُ اللهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّاكْ حَكِيُوُّانَّ الَّذِينِيَ جَأَءُوُ بِالْإِذْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمُ ۗ لَا تَحْسَنُهُ وُلِثَةً الكُذُّ مَلَ هُرَخَارُ لَكُةً لِكُلِّ الْمِرِيُّ مِنْهُمْ مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْوُّوَالَّذِي تَوَلَّى كَيْرَةُ مِنْهُمُ لَهُ عَذَاكٌ عَظْنُ[©] لَوْلًا اخْلَاتِيَّةُ وَكُوْلًا مِنْ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنُونَ عَلَى مُنْ الْمُؤْمِنُونَ الْمُؤْمِنُون هٰ نَا اذْكُ شُهُرُ * @ لَذَ الْحَاءُ وَعَلَىٰهِ مِا زُبَعَ اللَّهُ مَا أَذْ كَا أَذُهُ اللَّهُ الْ ىالشُّهَنَا ۚ وَنَأُولِنَكَ عِنْكَ اللهِ فَهُمُ الكَّنْ يُوزَى ®وَلَوْلاَفَضُلُ اللهِ عَلَيْكُوْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْإِخِرَةِ لَسَّكُوْ فِي مَا أَفَضَتُهُ فِي مِ عَنَا نُعَظِمُهُ ﴿ وَلَكُمُّ إِنَّهُ لَأَلْسَنِيتُكُ وَتَقُدُ لُونَ لَأَوْاهِكُ تَا لَمْسَ لِكُوْيِهِ عِلْمُ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنَا فَهُوَعِنْدَالِلَّهِ عَظِمُ ۞ وَ لَالَاإِنْسَمِعُمُونُهُ قُلْتُهُ مَّا كُونُ لِنَاآنَ تُتَكَّلُّهُ مِهْنَا أَسْرُحْنَكَ ه نَا يُهْتَأَنُّ عَظِيْهُ © يَعِظُكُوْ اللهُ أَنْ تَعُوْدُوْ البِيثَلَةِ أَنَّا إِنْ ئَنْتُهُ مُّوَّمِنِينَ ©َئِيَيِّنِ اللهُ لَكُهُ الْإِلْتِ وَاللهُ عَلْمُوَّحِكِيْهُ ۖ

قدافلح ۱۸ النور ۲۴

۽ ان زال کان (هيءَ ڳالھ) سزا ٽاريندي جو چار ڀيرا شاهدي ڏئي تہ اللہ جو قسمر آهي تر بيشڪ اهو مڙس ڪوڙ چوندڙن مان آهي (٨). ۽ پنجون ڀيرو (هيءُ شاهدي ڏئي) تر جيڪڏهن اهو مڙس سچن مان آهي تر اُن (يعني زال) تي الله جو ڏمر هجي (٩). ۽ جيڪڏهن اوهان تي الله جو فضل ۽ سندس باجع نه هجي ها (تر عذاب ٿئيوَ ها) ۽ بيشڪ الله توبھ قبول ڪندڙ حڪمت وارو آهي (١٠). بيشڪ جن ڪوڙو بهتان آندو سي اوهان مان ئي هڪ ٽولي آهن (اُوهين) اُن (بهتان) کي نہ ڀانيو تہ اوهان لاءِ (ڪو) خراب آهي, بلكَ اهو اوهان لاءِ يُلو آهي, منجهائن سڀ ڪنهن ماڻهوءَ گناهَ مان جيڪي ڪمايو سو, سندس لاءِ آهي, ۽ منجهانئن جنهن بهتان جو وڏو لڙ مچايو تنهن لاءِ وڏو عذاب آهي (١١). جڏهن اُهو پُڌُو تڏهن مؤمن مردن ۽ مؤمن زالن پنهنجن (همر دينن) ۾ چڱو گمان ڇو نہ ڪيو ۽ ڇو نہ چيائون تر هي پڌرو بهتان آهي؟ (١٢). ان (ڳالھ) تي چار شاهد ڇو ِز آندائون؟ پوءِ جَدْهُن شاهد نه آندائون تَذْهَن إهي ئي الله وتّ كوڙا آهن (١٣). ۽ جيڪڏهن الله جو فضل ۽ سندس ٻاجھ دنيا ۽ آخرت ۾ اوهان تي نہ هجي ها تہ جنھن (ڳالھ) بابت چرچو مچايو (تنھن بابت) اوهان کي (تڏهن ئي) وڏو عذاب پهچي ها (۱۴). جڏهن ان کي پنهنجن زبانن سان ٻاڦيندا رهيؤ ۽ جنھن (ڳالھ جي حقيقت) جي اوهان کي ڪا خبر نہ هئي سا پنهنجن واتن سان چوندا رهيؤ ۽ ان کي هلڪو ٿي ڀانيوَ ۽ احقيقت ڪري) اُھو الله وٽ وڏو (گناھ) ھو (١٥). ۽ جڏھن آھو ٻُڏوَ (تڏھن) ڇو نہ چيوَ تہ اسان کي اهو چوڻ نہ جڳائيندو آهي اِلي اللہ) تنهنجي پاڪائي بيان ڪريون ٿا, هي وڏو بهتان آهي (١٦). الله اوهان کي نصيحت ٿو ڪري تر جيڪڏهن مؤمن آهيو تر (ٻيهر) وري اصلي اهڙو (ڪمر) نر ڪجو (١٧). ۽ الله اوهان لاءِ آيتون بيان ٿو ڪري ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١٨).

إِنَّ الَّذِينَ يُعِيُّونَ إِنَّ تَتِيْعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ الْمُنْوَ الْفُمُّ عَذَاكَ ٱلدُّذِ فِي الثُّنْمَا وَالْإِخِرَةِ وَاللَّهُ مَعْلَهُ وَٱنْتُمْ لِاتَّعْلَكُ رِجْ وَ لَوْلَا فَضَالُ اللهِ عَلَيْكُهُ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللّهَ رَوْدُ فُ رَّحِدُ ﴿ نَاتَهُاالَّذِيْنَ امَنُوْالَاتَتَّبِعُوْاخُطُوا ِ الثَّيْظِرِ ۚ وَمَنْ يَتَّبِعُ خُطُودٍ لشَّنْظِرِي فَانَّهُ مَامُوُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكُو وَلَوْلِافَصِّلُ اللهِ عَلَيْكُمُ زَحْمَتُهُ مَازَكُمْ مِنْكُ مِنْ آحِيهِ أَكَا ۚ وَلِكِنَّ اللَّهُ مُزَكِّمُ مِنْ يَشَأَوْ وَاللَّهُ سَمِيْعٌ عَلَيْهُ صَوَلَا يَأْتُكَ أُولُواالْفَصِّل مِنْكُهُ وَالسَّعَةِ أَنْ تُؤْتُوْ ٱلُولِي الْقُدْ لِي وَالْمَسْكِيْنَ وَالْمُطْحِي ثِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ وَلَمْعُفُوْاوَ لَصْفَحُواْ الْانْجِيُّوْنَ آنَ يَغْفِرَ اللّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْثُوْ اللَّانِ اللَّهِ مِنْ يَرْمُونَ الْمُتُصَنَّتِ الْغِفِلْتِ الْمُؤْمِنْتِ لِعُنُدًا ڣٳڵڎؙڹ۫ٮٵۅٳڷڵڿؘۊٷڷۿۄٛۼۮٳڮۼڟۣؽڠؚ[۞]ێۜۏؙؠۧؾؘۺۮۼڸٙؽؗؠؙ الْسِنَةُهُمُ وَانْدِيْمِمُ وَانْجُلُهُمْ مَاكَانُوْ اَيْعَلُوْنَ "يُومُينِ يُوكُو اللهُ دِيْنَاهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللهَ هُوَ الْحَقُّ الْمِيْرُنُ ٱلْحَيْرِيثُ لْغَيْمَتُونَ وَالْغَيْمُثُونَ لِلْغَيْمُ يَثِينَ وَالطَّلَّاتُ لِلطَّلَّاتِ وَالطَّلِيمُونَ لِلطَّلِبَاتِ اوُلِلَكَ مُبَرَّرُونَ مِمَّالِقُوْلُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقُ كُرِيُّ

قدافلح ۱۸ النور ۲۴

بيشڪ جيڪي (ماڻهو) مؤمنن (جي نسبت) ۾ بدڪاريءَ (جي تهمت) جي پڌري ٿيڻ کي دوست رکندا آهن تن لاءِ دنيا ۽ آخرت ۾ ڏکوئيندڙ عذاب آهي ۽ الله ڄاڻندو آهي ۽ اوهين نہ ڄاڻندا آهيو (١٩). ۽ جيڪڏهن اوهان تي الله جو فضل ۽ سندس ٻاجھ نہ ھجي ها (تہ ضرور خراب ٿيو ها) ۽ بيشڪَ الله بخشٹهار مهربان آهي (٢٠). اي آيمان وارؤ! اوهين شيطان جي وکن تي نہ هلو ۽ جيڪو شيطان جي وکن تي هلندو تر شيطان تر بي حيائيءَ (جون ڳالهيون) ۽ گندا ڪمر ڏسيندو آهي ۽ جيڪڏهن اوهان تي الله جو فضل ۽ سندس ٻاجھ نہ هجي ها تہ اوهان مان ڪو هڪ ڪڏهن نہ سڌري ها پر الله جنهن کي گهرندو آهي (تنهن کي) پاڪ ڪندو آهي ۽ الله بِدَندرّ ڄاڻندرّ آهي (٢١). ۽ اوهان مان فضل وارا ۽ آسودا مائٽيءَ وارن ۽ مسڪينن ۽ الله جي واٽ ۾ وطن ڇڏيندڙن کي (ڪجھ بر) نہ ڏيڻ جو قسمہ نہ کٹن ۽ جڳائي تر معاف ڪن ۽ ٽارو ڪن. اوهين نہ گھرندا آهيو ڇا تر الله اوهان کي بخشي؟ ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (٢٢). بيشڪ جيكي (ماڻهو) پاكدامن بيخبر مؤمنياڻين كي تهمت لائيندا آهن, تن تي دنيا ۽ آخرت ۾ لعنت آهي ۽ انهن لاءِ (اُنهي ڏينهن) وڏو عذاب آهي (٢٣). اُنھن جيڪي ڪمايو هو تنھن بابت سندن زبانون ۽ سندن هٿ ۽ سندن پير جنهن دّينهن متّن شاهدي دّيندا (٢۴). أن دّينهن الله كين انصاف سان سندن بدلو پورو ڏيندو, ۽ (اهو) ڄاڻندا تر الله ئــي سچو پڌري ڪرڻ وارو آهي (٢٥). پليت زالون پليت مردن لاءِ (لائق) آهن ۽ پليت مرد پليت زالن لاءِ (لائق) آهن ۽ پاڪ زالون پاڪ مردن لاءِ (لائق) آهن ۽ پاڪ مرد پاڪ زالن لاءِ الائق) آهن, (انهن جي بنسبت ماڻهو) جيڪي چوندا آهن, تنهن (ڳالھ) کان اهي پاڪ آهن. انهن لاءِ بخشش ۽ سڳوري روزي آهي (٢٦).

لَأَيُّهُا أَلَّذَ بْنَ الْمَنُهُ الْاِتَدُ خُلُوا بُيُو تَّاغَثُرِ يُنُوتِكُمْ حَتَّى تَشَالْنِيُوا وَيُّبَانِّهُ اعَلَ}اهُلهَا ذَٰلِكُهُ خَيْرٌتَكُهُ لَعَكَّهُ يَنَكَّرُونَ ۖ قَالَ لَدَيَّعَكُواْ فِيهَا اَحَدًا فَكَاتَدُ خُلُوهَا حَتَىٰ نُؤُذَنَ لَكُوْ وَانْ قِيْلَ لَكُوْ ارْجِعُوْ ا فَارْجُعُوا هُوَ أَذِّلُ لَكُوْ وَاللَّهُ بِمَا لَتَعُلُونَ عِلِاهُ اللَّهِ عَلَيْكُوْ جُنَاحٌ آنْ تَدُخُلُوا إِنَّوْ تَاغَلُومَتُكُونَةِ فَمَهَامَتَاءُ ثَكُو وَاللَّهُ تُعَلَّمُ مَاتُدُونَ وَمَاتَكُنُّهُونَ * قُلُ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغْضُّوامِنَ اَيضَارِهِوْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُهُ ذِلاكَ أَذَكُا لَهُمُ إِنَّ اللهَ خَيِيْرُنِّهَ أَيْصَنَعُونَ©وَقُلُ لِلْمُوِّمِيْتِ يَغُضُضُّرَ مِنَ اَصْالِهِرَ ۖ وَيَحْفُظُنَ فُرُوْجَهُنَّ وَلَائِدِينَ نِنَهَوُرَ إِلَّامَاظَهُرَمِنْهَا وَلْيَضْرِينَ بِغُبُرِهِنَّ عَلَى جُبُوبِهِنَّ وَلَا يُتُدِينَ زِيْنَتَهَرُنَّ الرَّلِيُعُو لَتَهِنَّ اَوْلِيَا لِهِرَّ اَوْلِيَا لِهِرَّ اَوْلِيَا مِنْعُولِتِهِنَّ آوُ ٱبْنَالِهِنَّ ٱوۡٱبْنَاءۡ بُعُولَتِهِنَّ ٱوۡانۡوَانِهِنَّ ٱوۡبَنِيٓ اخۡوَانِهِنَّ اوۡبُنِيۡ اخۡوانِهِنَّ ٱوُ بَيْنَ ٓ أَخُوتِهِنَّ ٱوْنِيكَأْبُهِنَّ أَوْمَامَكُكَّتُ ٱبْمَانُهُنَّ ﴾ وَالتُّبعِيْنَ غَيْرٍ اوُلِي الْإِرْنَهَ مِنَ الرِّجَالِ أَوِالطِّفْلِ الَّذِيْنَ لَهُ يَظْهَرُوا عَلَى عُوْرِتِ النِّمَاءَ وَلَايَضْرِينَ بِالْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِيْنَتِهِرَّ ۚ وَيُوْبُواَ إِلَى اللهِ جَبِيْعًا اَيَّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَكَّمُ مِثْفُونَ۞

قدافلح ۱۸ النور ۲۴

ای ایبان وارو! پنهنجن گهرن کان سواءِ پین (ماڻهن جي) گهرن پر (ايسين) ز گهڙو جيسين (نـ) موڪلايو ۽ اُن جي رهڻ وارن تي سلام (نـ) ڏيو. اهو اوهان لاءِ چڱو آهي مان اوهين نصيحت وٺو (٢٧). يوءِ جيڪڏهن منجهس ڪنهن کي ز ڏسو تر ان ۾ (ايسين) نر گهڙو, جيسين اوهان کي موڪل (نه) ڏجي ۽ جيڪڏهن اوهان کي چئجي ته موٽو ته موٽي وڃو, اهو اوهان لاءِ شامر سٺو آهي. ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو, سو الله ڄاڻندڙ آهي (٢٨). اهڙن گهرن ۾ گهڙڻ کان اوهان کي ڪو گناھ كونهي جنهن ۾ كوئي نه رهندو هجي، منجهس اوهان جو سامان (رکيل) هجي ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو. سو الله ڄاڻندو آهي (٢٩). مؤمنن کي چؤ تر پنهنجن اکين کي هيٺ ڪن ۽ پنهنجن اوگهڙن کي بچائيندا رهن. اهو اُنهن لاءِ شام سٺو آهي, جيڪي ڪندا آهن, تنهن جي بيشڪ الله خبر رکندڙ آهي (٣٠). ۽ مؤمنياڻين کي چؤ ته، پنهنجيون اکيون جهڪيون ڪن ۽ پنهنجن اوگهڙن کي بچائينديون رهن ۽ پنهنجي سينگار (يعني زيورن جي جاين) کي ظاهر نہ ڪن. پر انهن مان جيڪي ظاهر (ضروري) آهن (جهڙا هٿ پير) ۽ جڳائين تر پنهنجن چادرن کی پنهنجن گربیانن تی لاهی چِڏين, ۽ پنهنجن مڙسن يا پنهنجن پين يا پنهنجن سهرن يا پنهنجن پٽن يا پنهنجن مڙسن جي پٽن يا پنهنجن يائرن يا پنهنجن يائٽين يا پنهنجن ياڻيجن يا پنهنجن (مسلمان) زائفن يا ينهنجن بانهن يا خدمتگار مردن مان (عورتن ڏانهن) اڻ خواهش وارن يا جن بارن کي عورتن جي اوگهڙ جو سماءُ نہ پوي تن کانسواءِ ٻين (سيني) جي اڳيان پنهنجو سينگار ظاهر نہ ڪن ۽ پنهنجن پيرن سان (زيور) هن لاءِ نہ ڇمڪائين تر سندن سينگار مان جيڪي ڳجهو آهي, سو ڄاتو وڃي ۽ اي مسلمانؤ! اوهين مڙيشي الله جي اڳيان توبھ ڪريو ته مان اوهين ڇٽو (٣١).

وَٱنْكِحُواالْآيَامِي مِنْكُو وَالصَّلِحِيْنَ مِنْ عِبَادِكُو وَإِمَا لِكُورُانَ يَّكُونُواْفُقَرَاْءَيُغْنِهِمُ اللهُ مِنْ فَضَلِهِ وَاللهُ وَاسِعٌ عَلِيْمُ ﴿ وَلْيَسْتَعَفِيفِ الَّذِينَ لَايَجِدُ وَنَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْفِيَهُ وُاللَّهُ مُونَ فَضْلِه ۗ وَالَّذِينَ يَيْتَغُونَ الْكِتْبَ مِمَّامَلَكَتُ إِيمَانُكُوفَكَ إِيبُوْهُ ٳڹٛۘۼڸؠ۫ٮؙؙڎؙۏؽۿڿڂؘؽڒٳ؆ؖۊٵڷؙۅؙۿؙۏۺؽ؆ٳڸٳٮڶڡٳڷڵڎؽٵۺػؙۊٝۅؘڵٳ تُكُوْهُوُافَتَيْتِكُوْعَلَى الْبِغَآءِلْ آرَدُنَ تَعَصُّنَا لِتَبْتَغُوْا عَرَضَ الْعَيْوَةِ الدُّنِيَا وَمَنَ يُكُرِهُ هُنَّ فَإِنَّ اللهَ مِنَ ابَعْدِ إِكْرَاهِ هِنَّ غَفُورٌ تَجِيُرُ ﴿ وَلَقَدُ اَنْزَلُنَا الَّهِ كُمُ الْتِ مُّيَتَمْتِ قَمَتُكُوسَ الَّذَيْنَ خَلُوْ امِنْ قَيْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ أَلَاهُ نُورُ السَّياوَتِ وَالْاَرْضِ مَنَكُ نُورُهِ كِيشَكُو لِإِنْهَامِصْبَاحُ ٱلْمِصْبَاحُ إِنْ زُجَاجَةٍ الرَّجَاجَةُ كَانَهَا كَوَكَبُ دُرِيٌ يُوْقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبْرَكَةِ زَيْتُوْنَةٍ لِاشَرْقِيَّةٍ وَّلاغَرْبِيَّةٍ لْيُكَادْزَمُتُهُ لَيْضِغُ وَلَوْ ڵۊؠٙۜؠؙڛؘۺؙهؙڬٲۯؙؙڷؙۊٛۯۼڸۥٛۏڔ؞ؾۿڮؽٳٮڵۿڶۣڹؙۅؙڔۼڝؘٛؾۺؘٵٛ[؞]ۅؘ يَضْرِكُ اللهُ الْأَمْثَالَ للنَّاسِ وَاللهُ كُلِّ شَيُّ عَلِيثٌ ﴿ فَيُبُونِ أَذِنَ اللهُ أَنْ تُرْفَعُ وَيُذَكِّرُ فِيهَا اللَّهُ فِيُسَيِّحُ لَهُ فِيمَا لِمَا لَغُدُوٓ وَالْإِصَ

قد افلح ۱۸ النور ۲۴

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

۽ پنهنجيءَ (قوم) مان رٺن زالن کي پرڻايو ۽ پنهنجن ٻانهن ۽ پنهنجين ٻانهين مان نيڪن کي (بہ پرڻابو). جيڪڏهن (هو) غريب هوندا تر الله پنهنجي فضل سان کين آسودو ڪندو ۽ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو ڄاڻندڙ آهي (٣٢). ۽ جيڪي پرڻجي نه ٿا سگهن, تن کي ايسين پاڪدامن رهڻ گهرجي، جيسين کين الله پنهنجي فضل سان آسودو ڪري. ۽ اوهان جي ٻانهن مان جيڪي (آزاديءَ لاءِ عوض ڏيڻ جو) لکيل انجام گهرن تن ۾ جيڪڏھن ڪا چڱائي ڄاڻو تر کين لکيل انجامر ڏيو ۽ جيڪو مال الله اوهان کي ڏنو آهي, تنهن مان کين ڏيو ۽ اوهانجيون ٻانهيون جيڪڏهن پاڪدامن رهڻ جو ارادو ڪن ٿيون تہ انهن کي اوهين دنيا جي حياتيءَ جي سامان حاصل ڪرڻ لاءِ بدڪاريءَ تي زور نہ ڪريو. ۽ جيڪو کين زور ڪندو تر زور ڪرڻ کان پوءِ انهن (ٻانهين) کي الله بخشٹهار مهربان آهي (٣٣). ۽ بيشڪ اوهان ڏانهن چٽيون نشانيون ۽ جيڪي اوهان کان اڳ گذري ويا تن جا شال ۽ پرهيزگارن لاءِ نصيحت لائي سون (٣۴). الله آسمانن ۽ زمين کي روشن ڪندڙ آهي. سندس نور جو مثال انهيءَ جاري وانگر آهي, جنهن ۾ ڏيو هجي, ڏيو قنديل ۾ هجي, اهو قنديل ڄڻڪ چمڪندڙ ستارو آهي، جو انهيءَ برڪت واري زيتون جي وڻ (جي تيل) مان ٻارجي جو نڪي اوڀر ۽ نڪي اولھ (ڄمندو) آهي. سندس تيل جيتوڻيڪ باه نہ پهتي هجي تہ بہ سوجهري ڪرڻ کي ويجهو آهي. نور تي نور آهي. الله جنهن کي گهرندو آهي, تنهن کي پنهنجي نور سان سڏو رستو ڏيکاريندو آهي ۽ الله ماڻهن لاءِ مثال بيان ڪندو آهي ۽ الله سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (٣٥). (انهيءَ نور جو هنڌ) اُنهن گُهرن ۾ (آهي) جن لَاءِ الله حڪم ڪيو آهي تر انهن جي تعظيم ڪجي ۽ انهن ۾ سندس نالو ياد ڪجي, انهن ۾ صبح ۽ سانجهي جــو الله جي پاڪـائي بيان ڪندا آهن (٣٦) .

رِجَالٌ لاَ تُلُهُمُهُمْ تِجَارَةٌ وَلا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِاللهِ وَإِقَامِ الصَّالِةِ وَ إِنْتَأَوْ الزَّكُوٰ يَهِ مِنْهَا فُوْنَ بَوْمًا مَّتَقَلَّكُ فِيهِ الْقُلُونُ وَالْإِنْصَارُهُ لِيَجْزِيَهُوُ اللهُ آحْسَىَ مَاعَمِلُوا وَيَزِيْدَهُمْ مِنْ فَضُلِهِ وَاللهُ يَرِذُقُ نُ يَّتَأَأُونِغَيْرِحِمَاٰبِ@وَالَّذِيْنَ كَفَرُ وَالَّعْمَالُهُمْ كَسَرَابِ يِقْتُعَةِ يَحْسَيُهُ الظَّمُأَنُ مَأَءٌ حَتَّى إِذَا حَأْءٌ لَهُ يَحِدُهُ شَنَّاقًا وَجَدَاللَّهُ عِنْدَةُ فَوَقْمَهُ حِمَالِهُ وَاللَّهُ سَرِيْعُ الْحِمَاكِ ۖ أَوْ كَظْلُمْتِ فِي يَجُولُجِ يَنْغُشْهُ مُوجٌ مِّنْ فَوْقِهِ مُوجٌ مِّنْ فَوْقِهِ سَعَاتٌ ظُلُمَكٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضِ إِذَآ الْخُرَجُ بِيَدُهُ لَوْيِكُنَّ بَرْمَا ۚ وَمَنْ لَيْهِ عِبْكِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَالَهُ مِنْ ثُورًا كَا لَهُ مَنْ ثُورًا كَا لَهُ مَن الله يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي التَّمَاوِتِ وَالْكَرْضِ وَالطَّلْوُطُ فَيْتُ كُلُّ قَتَلُ عَلِمَصَلَاتَهُ وَتَشِيغُتِهُ وَاللَّهُ عَلِلْهُ اللَّهُ عَلِلْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهِ مُلْكُ التَّمَانِينَ وَالْإِرْضُ وَإِلَى اللهِ الْمُصِارُ ۗ ٱلْوَتَوَانَ اللَّهُ يُزْدِي سَعَامًا ثُمُّ ۖ نُوَكِّفُ مَنْنَهُ نُتَّ يَعْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ عَغْرُجُومِنْ خِلِلْهِ وَنُنَزِّلُ مِنَ التَّمَا أَمِنُ جِيَالِ فِيهَامِنَ بَرَدٍ فَيُضِيِّبُ بِهِمَن يَّنآ أُوْوَ ٮۜڞؗۥڡؙٛ؋ؙۼۥٛ؞؆*ڽٛ*ؾۜؿٵٞٷؾػاۮڛۘٮؘٵؠۯۊ؋ۑۮ۫ۿؠؽؚؠٲڷۯۻٵڕڽ

قدافلح ١٨ النور ٢٣

(يعني اهڙا) مڙس جو کين نڪي واپار ۽ نڪي سودو الله جي ياد ڪرڻ ۽ شار پڙهڻ ۽ زڪات ڏيڻ کان جهليندو آهي, انهيءَ ڏينهن کان ڊڄندا آهن, جنهن ۾ دليون ۽ اکيون اُبتيون ٿينديون (٣٧). هن لاءِ تر جيڪي تمامر چڱا عمل ڪيائون, تن جو کين الله بدلو ڏڻي ۽ کين پنهنجي فضل سان وڌيڪ بہ ڏڻي ۽ الله جنھن کي گھرندو آھي اتنھن کي) اُڻ ڳڻي روزي ڏيندو آهي (٣٨). ۽ جن ڪفر ڪيو، تن جا اعمال رڻ پٽ جي رُڇ وانگر آهن. جو اَجو ان کي پاڻي ڀائئي. تانجو جڏهن ان وٽ اچي (تڏهن) ان کي ڪا شيءِ نہ لھي ۽ اللہ کي ئي ان وٽ لھي جو اھو کيس سندس حساب پورو پهچائي ڏئي ۽ الله جلد حساب ونندڙ آهي (٣٩). يا (ڪافر جي اعمالن جو مثال) اونداهين وانگر آهي جو اونهي درياءَ ۾ لهر جي مٿان لهر ويڙهيس مٿانئس جهڙ هجي, هڪ ٻئي جي مٿان (اُهي) اونداهيون هجن, جڏهن پنهنجو هٿ ڪڍي (تڏهن) ان کي ڏسي نر سگهي ۽ جنهن کي الله سوجهرو نہ ڏنو تنهن کي ڪو سوجهرو ڪونهي (۴۰). نہ ڏلو اٿئي ڇا تہ جيڪي آسمانن ۽ زمين ڀر آهن سي ۽ کليل پرن وارا پکي الله جي پاڪائي بيان ڪندا آهن ؟ بيشڪ سڀيئي پنهنجيءَ نماز ۽ پنهنجيءَ تسبيح اپڙهڻ جي طريقي، كان واقف آهن ۽ جيكي كندا آهن, سو الله ڄاڻندڙ آهي (۴۱). ۽ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهت الله جي آهي ۽ الله ڏانهن ورڻو آهي (۴۲). (اي پيغمبر!) ۾ ڏٺو اٿيئي ڇا تر الله ڪڪرن کي هلائيندو آهي, وري انهن کي پاڻ ۾ گڏيندو آهي, وري کين تهن تي تھ ڪندو آهي. پوءِ ڦڙي ڏسندو آهين تہ سندن وچيان نڪرندي آهي ۽ آسمان کان اُتي جي ڳڙن جي جبلن مان ڳڙو وسائيندو آهي. پوءِ جنهن کي وڻيس, تنهن کي اهو لڳائيندو آهي ۽ جنهن کان وڻيس تنهن کان اهو ٽاريندو آهي. ان (ككر) جي وج جو چمكات (جڻ تر) اِجهو اكبون ٿو نئي (٣٣).

يُقَلَّبُ اللَّهُ الَّمُلَ وَالنَّهَارُّانَ فِي ذَالِكَ لَعَبْرَةً لِأُولِي الْأَنْصَارِي وَاللَّهُ خَلَقَ كُلُّ دَاٰيَّةٍ مِّنَ مَّا ۚ فَينَهُمْ مَّنْ يَنْشِيْ عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمُ مَّنْ كَيْشِيْ عَلَى رِجْلِينَ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْشِي عَلَىٰ ٱدْبَعِ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَثَآأُوۡانَ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيُّ قَدِيْرُ ۖ لَقَدُ ٱنْزَلْنَاۤ اللَّتِ مُبَيِّنتِ ۗ وَ اللهُ يَهْدِي مَنْ يَتَأْءُ إلى صِرَاطٍ مُسْتَقِيْمِ ﴿ وَيَقُولُونَ امْنَا بِاللهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَانُتُوَّ يَتُولُ فَرِيْقٌ مِّنَّهُمْ مِّنَ ابَعُب ذلك وَمَا أُولِيكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿ وَإِذَا دُعُوۤ اللَّهِ وَرَسُولِم ﴿ ڸۑۘۘۘۘڎؙڮؙڔۜؽڹۿۯٳۮٳڣٚڔؽؙۑؙۜٞؠڹ۫ۿڎڡٞۼۘڔۻٛۏؽ۞ٳڶ؆ؽؙؽڵۿۿٳڵػؾؙٞ يَانْتُوَالِيُهِ مُذَعِنِينَ۞ فَيُ قُلُوبِهِمُ مَّرَضٌ آمِرارُتَابُوَ الْمُ يَّغَافُونَ آنَ يَحِيْفَ اللهُ عَلَيْهُمُ وَرَسُولُهُ ثِلُ أُولَيْكَ هُوُ الظِّلِيُونُ ﴿ إِنَّمَاكَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوْلَالِي اللهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمُ بِينَهُوْ أَنَ يَقُولُوا سَبِعِنَا وَأَطَعُنَا وَإِوْلِيَكَ هُوَالْمُفْلِحُونَ وَمَنَ يُّطِعِ اللهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللهَ وَيَتَّقُهِ فَأَوْلَيْكَ هُوْ الْفَآيِزُوْنَ[©] وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْمَا إِيْمَانِهُ وَلِينَ آمَرُتَهُ وَلِيَخْرُجُنَّ قُلُلًا تُقْيِمُوا كُلَاعَةٌ مَّعَرُووَنَةٌ إِنَّ اللهَ خَبِيرٌ بِمَاتَعَمَلُونَ ﴿

تدافلح ۱۸ النور۲۴

الله رات ۽ ڏينهن کي مٽائيندو آهي, بيشڪ اُن ۾ ڏسڻ وارن لاءِ عبرت آهي (۴۴). ۽ الله سيڪو جاندار پاڻيءَ مان بڻايو آهي, پوءِ منجهانئن ڪي پنهنجي پيٽ ڀر هلندا آهن ۽ منجهانئن ڪي ٻن پيرن تي هلندا آهن ۽ منجهانشن ڪي چئن (پيرن) تي هلنـدا آهـن. الله جيڪي گهرندو آهي, سو پيدا ڪندو آهي, ڇو ته الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وُس وارو آهي (۴۰). بيشڪ پڌريون آيتون نازل ڪيون سون ۽ الله جنھن کي گھري تنھن کي سڌو رستو ڏيکاريندو آهي (۴٦). ۽ (منافق) چوندا آهن تر, الله تي ۽ پيغمبر تي ايمان آندوسون ۽ فرمانبرداري ڪئي سون, وري ان کان پوءِ منجهائش هڪ ٽولي ڦري وڃي ٿي ۽ اهي ايبان وارا نہ آهن (۴۷). ۽ جڏهن الله ۽ سندس پيغمبر ڏانهن سڏبا آهن تر سندن وچ ۾ (پيغمبر) نبيرو ڪري (تڏهن) أمالك منجهانئن هڪ ٽولي منهن موڙيندڙ آهي (۴۸). ۽ جيڪڏهن (كنهن تي) سندن حق هونـدو آهـي ته پيغمبر ڏانهن كنڌ نوائي ايندا آهن (۴۹). سَندين دلين ۾ بيماري آهي ڇا يا شڪ ۾ پيا آهن يا ڊڄندا آهن تر الله ۽ سندس پيغمبر مٿن ظلم ڪندو؟ (ند!) بلڪ اهي پاڻ بي انصاف آهن (٥٠). جڏهن مؤمنن کي الله ۽ سندس پيغمبر ڏانهن سڏبو آهي تر (پيغمبر) سندن وچ ۾ نبيرو ڪري تڏھن انھن جو چوڻ رڳو ھيءُ ھوندو الله ۽ سندس پيغمبر جو چيو مڃيندو ۽ الله کان ڊڄندو ۽ اُن (جي نافرمانيءَ) كان بچندو, (تر) پوءِ اِهي ئي مراد ماڻيندڙ آهن (٥٢). ۽ الله جا وڏا قسم پڪيءَ طرح کڻندا آهن تُر جيڪڏهن کين (جهاد جو) حڪم ڪرين تر ضرور (سڀ ڦٽي ڪري پنهنجي ديس مان) نڪرندا (اي پيغمبر! کين) چؤ ته اوهين قسم نه کثو، دستوري فرمانبرداري (كريو). ڇو تر جيكي كندا آهيو (تنهن جي) الله خبر رکندڙ آهي (٥٣).

قُلُ أَطِيعُوااللهَ وَأَطِيعُواالرَّسُولَ ۚ فَأَنْ تُولُّواْ فَأَنَّمَا عَلَيْهِ مَاحِيِّلَ وَعَلَيْكُوْمَا حِيَّلَتُوْ وَإِنْ يُطْيِعُونُهُ تَهْتَدُوا وْمَاعَلَى الرَّيْسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِيئُ ۞ وَعَدَاللهُ الَّذِينَ الْمُنُوْ المِنْكُمُ وَ عَمِلُواالصِّيلِحِ لَيَسْتَخُلِفَنَّهُمُ فِي الْأَرْضِ كَمَّااسْتَغُلَفَ الَّذِينَ مِنُ قَيْلُهُمُ ۚ وَلَئِمَكُنْنَ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضِ لَهُمْ وَلَيْبَا لَنَهُمْ مِّنْ بَعْدِ خَوْفِهِ وَ أَمْنَا يُعْبُدُونَنِي لَانْشِرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعَثُ ذٰلِكَ فَأُولِيكَ هُوُالْفْسِقُونَ ®وَكَقِيْمُواالصَّلْوَةَ وَ اْتُواالزَّكُوٰةَ وَلَطِيعُواالرَّسُولَ لَعَلَّكُهُ تُرْحَمُونَ®لاَتَحْسَيرَتَ الَّذِينَ كَفَرُ وُامُعُجِنِينَ فِي الْأَرْضَ وَمَأْوَلَهُمُ النَّارُ وَلَبَشَّى الْمَصِيُّرُ ﴿ يَا يَهُا الَّذِينَ الْمَنُوْ الِيَسْتَأَذُ ثَكُوُ الَّذِيْنَ مَلَكَتُ ٱيُمَانُكُوْ وَالَّذِينَ لَوْيَينُكُوُ الْعُكُو مِنْكُوْ ثَلَثَ مَرَّتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَوَةِ الْفَجُرِ وَحِبْنَ تَضَعُونَ ثِيَا لِكُوْمِنَ الطَّهِيْرَةِ وَمِنْ بَعُدِ صَلَّوةِ الْعِشَأَةِ ثَلْثُ عَوْراتِ ٱلَّهُ لَيْسَ عَلَيْكُوْوَ لَاعَلَيْهُمُونُنَاحُ بَعَثَ هُنَّ طُوْفُونَ عَلَيْكُوْ بَعُضُكُمْ عَلَى بَعْضِ كَتَالِكَ يُمَيِّنُ اللهُ لَكُو اللَّهِ وَاللَّهُ عَلَيْمٌ عَكِيمُونُ

قدافلح ۱۸ النور۲۴

چؤ تہ اللہ جي فرمانبرداري ڪريو ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو، پوءِ جيڪڏهن ڦرندڙ تر جيڪي پيغسر تي (الله جي حڪمن پهچائڻ جو حق) رکيو ويو, تنھن جو ذمو مٿس ئي آھي ۽ جيڪي اوھان تي رکيو ويو, اتنھن تي عمل ڪرڻ جو حق) اوهان تي ئي آهي ۽ جيڪڏهن سندس چيو مجيندؤ تر هدايت ٿيندو ۽ پيغمبر تي تر رڳو پڌرو پيغام پهچائڻ (لازم) آهي (۴۴ه). اوهان مان جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا, تن کي الله انجآم ڏنو آهي تر ملڪ ۾ کين ضرور خليفو ڪندو. جيئن کانئن اڳين کي حاڪم ڪيائين ۽ سندن اُنهيءَ دين کي جو اُنهن واسطي پسند ڪيو اٿس، اُنھن لاءِ ضرور پختو ڪندو ۽ سندن خوف کان پوءِ کين مٽائي امن ڏيندو (اُهي) مٺهنجي عبادت ڪندا رهندا (۽) مون سان ڪنهن شيءِ کي شريك نـ كندا ۽ جيكي اِن كان پوءِ ناشكري كندا سي ئي بي دين آهن (٥٥). ۽ نماز پڙهو ۽ زڪات ڏيو ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو تر مَنَ اوهان تي رحمر ڪيو وڃي (٥٦). ڪافرن کي نر ڀانئہ تر زمين ۾ ٿڪائيندڙ آهن. ۽ سندن جاءِ دوزخ آهـي ۽ البتہ اُهو موٽـڻ جو هنڌ بڇڙو آهي (٥٧). اي ايمان وارؤ! اوهان جي ٻانَهن کي ۽ جيڪي اوهان (جي ٻارن) مان بلوغت کي نہ پھڻا آھن, تن کي ٽي وقت (گھرن ۾ اچڻ لاءِ) اوهان کان موڪلائڻ گهرجي, فجر جي نماز کان اڳ ۽ منجهند جو جڏهن اوهين پنهنجا ڪپڙا لاهي رکندا آهيو ۽ سومهڻيءَ جي نماز کان پوءِ, اجو اهي) اوهان لاءِ تي اوگهڙ (جا وقت) آهن. اُنهن (وقتن) کان پوءِ (هڪ ٻئي وٽ اوهان جي اچڻ وڃڻ ۾) نڪي اوهان تي ۽ نڪي اُنهن تي گناھ آهي. اوهين هڪٻئي تي هر هر ڦرندڙ گهرندڙ آهيو اهڙيءَ طرح الله اوهان لاءِ حڪمر بيان ڪري ٿو ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٥٨).

وَإِذَا بِلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُوالْحُلْمُ فَلْيَسْتَأْذِ نُواكمًا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَالِكَ يُبَيِّنُ اللهُ لَكُمُ النِيهِ وَاللهُ عَلِيمُ حَكِيمُ ﴿ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَأَءِ الَّذِي لاَيْرَجُونَ نِكَاحًا فَكَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحُ أَنُ يُضَعُنَ شِيَابَهُنَّ غَنْرَمُتَ يَرَّحٰتِ إِبِرْ مُنَةٍ وَأَنْ يَيْمَعُفِفْرَ، خَـ يُرُّلُهُنَّ * وَاللهُ سَبِمِيعٌ عَلِيُعُ الْأَعْمِي حَرَجٌ وَلَاعَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَاعَلَى الْمَرْيْضِ حَرَجٌ وَلاعلى انفُسكُمْ أَنْ تَاكُلُوا مِنْ ابْيُونِكُمْ اوْ بُيُوْتِ الرَّايِكُوُ اوْبُيُوْتِ أَمَّهٰ لِيَكُوُ اوْبُيُوتِ إِخْوَانِكُوُ أوبيون أخواتكو أوبيوت أعمام كموأو بيوت عليكم آوُبُيُوْتِ أَخُوَالِكُوْ أَوْبُيُوتِ عَلَيْكُوْ أَوْمَامَكُكُتُهُ مَّفَايِتِحَهُ أَوْصَي يُقِكُو لُكِسَ عَلَيْكُو خُنَاحٌ أَنَّ تَأْكُلُوْ اجِمِعُا أَوُ ٱشْتَاتًا ثَاذَا دَخَلُتُهُ مُنْهُوْتًا فَسَلِّمُوْاعَلَى اَثْفُسِكُوْ تَحِيَّةً قَيِّنْ عِنْدِ اللهِ مُسَارِكَةً ڟۑۜڹةؖ[؞]ؙػۮ۬ٳڮؘؽڹؾؽؙٳٮڵڎؙڷػٛۅؙٳڷٳۑٰؾ۪ػڡٞڰؙڬؙۄؙؾۼڠؚڵؙۊؙؽ۞ۛ

تدافلع ۱۸ النور۲۴

۽ جڏهن اوهان جا ٻار بلوغت کي پهچن, تڏهن کين اهڙيءَ طرح موڪل وٺڻ گهرجي, جهڙيءَ طرح انهن (ڇوڪرن) جا اڳيان (يعني وڏا) موڪل ولنندا آهن. اهڙيءَ طرح الله اوهان لاءِ پنهنجا حڪمر بيان فرمائي ٿو. ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٩٩). ۽ جيڪي پديون زائفون پرڻي جو ڪو آسرو نہ رکنديون هجن سي جيڪڏهن سينگار جي ظاهر نہ ڪرڻ جي ارادي سان پنهنجون چادريون نہ ڍڪين تہ مٿن گناھ ڪونھي ۽ جيڪڏھن اان کان بہ) بچن تہ انھن لاءِ پہلو آھي ۽ اللہ ٻـــــنندڙ ڄاڻندڙ آھي (٦٠). انــــي تــي كو حرج نہ آهي ۽ نكي منڊي تي كو حرج ۽ نكي بيمار تي كو حرج ۽ نڪي خود اوهان (ماڻهن) تي (ڪو حرج) آهي. جي اوهين پنهنجن گهرن (مان) يا پنهنجن پين جي گهرن يا پنهجين مائرن جي گهرن يا پنهنجن ياثرن جي گهرن يا پنهنجين ڀينرن جي گهرن يا پنهنجن چاچن جي گهرن يا پنهنجين پڦين جي گهرن يا پنهنجن مامن جي گهرن يا پنهنجين ماسين جي گهرن يا جن (گهرن) جون ڪنجيون اوهان جي هٿ آهن, يا پنهنجن دوستن جي گهرن مان کائو. گڏجي (کائڻ) يا ڌار ڌار ٿي کائڻ ۾ اوهان تي ڪو گناه ڪونهي. پوءِ جڏهن گهرن ۾ گهڙو تڏهن پنهنجن ماڻهن تي سَلام ڏيو جو (اها) الله وٽان برڪت واري سٺي دعا آهي. اهڙيءَ طرح الله اوهان لاءِ حكم بيان كندو آهي تر مَنَ اوهين سمجهو (٦١).

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ الْمَنْوُا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوُا مَعَهُ عَلَى آمُرِحَامِعِ لَوْ يَنْ هَبُواحَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَمْتَأَذِ نُونَكَ أُولِيكَ الَّذِينَ يُؤُمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهُ فَإِذَا اسْنَاذَ ذُولُ لِبَعْضِ شَانِهِمْ فَأَذَنُ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغُفِوْلُهُوُ اللهُ إِنَّ اللهُ غَفُورُرَّجِيْ الْاِنَّجَعَلُوا دُعَاءً الرَّيْهُول بَيْنَاكُورُكُ عَآء بَعْضِكُونَ بِعُضَّا قُدَّ بَعْلَوْ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُو لِوَادًا فَلْيَحْدَرِ الَّذِينَ يُغَالِفُونَ عَنَ آمُورَةً آنُ تُصِيْبَهُمْ فِتْنَةٌ أُويُصِيْبَهُمْ عَذَاكُ النَّوْ الرَّانَ للهِمَا فِي السَّمَاوْتِ وَالْأَرْضِ قَدْيَعُكُو مَا أَنْتُوْعَكُمُهُ وَيَدْمُرُ يُرْجَعُوْنَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمُ مِمَاعَمِكُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ ثَنَيٌّ عَلِيْدُ ۖ ١

دِئُ مِنْ الرَّحِيْمِ الله الرَّحِيْمِ الرَّحَيْنِ الرَّحِيْمِ تَكُولُ النَّرِ الله الرَّحِيْمِ تَكُولُ النَّذِيُ النَّمُ النَّامُ الْمُنْ الْمُعْمَامُ النَّامُ الْمُعْمِلُولُ الْمُعْمَامُ النَّامُ الْمُعْمِلُولُ الْمُعْمِلُ الْمُعْمِلُولُ الْمُعْمِلُ الْمُعْمِلُولُ الْمُعْمِلُ الْمُعْمِلُولُ الْمُعْمِلُولُ الْمُعْمِلُ الْمُعْمِلُ الْمُعْمِيمُ الْمُعْمِلُ الْمُعْمِلُ الْمُعْمِلُولُ الْمُعْمِلُ الْمُعْمِل

قدافلح ١٨ الفرقان ٢٥

مؤمن رڳو اُهي آهن, جن الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آندو آهي ۽ جڏهن گڏ ٿي ڪرڻ واري ڪنهن ڪر ۾ ساڻس هوندا آهن (تڏهن) ايسين ڪيڏي نہ ويندا آهن, جيسين کانئن موڪل (نہ) وٺندا آهن. بيشڪ (اي پيغمبرا) جيڪي توکان موڪلائيندا آهن، سي آهي آهن جي الله ۽ سندس پيغمبر کي مڃيندا آهن. پوءِ جڏهن پنهنجن ڪن ڪمن لاءِ توکان موڪلاڻين تڏهن انهن مان جنهن لاءِ گهرين تنهن کي موڪل ڏي ۽ اُنهن لاءِ الله كان بخشش گهر, چو ته الله بخشتهار مهربان آهي (٦٢). اوهين پيغمبر کي سڏڻ اهڙيءَ طرح نہ ڀانيو جهڙيءَ طرح اوهان جو پاڻ ۾ هڪ ہئی کی سُڈُنُ آهی. بیشڪ اللہ اُنھن کی جاڻندو آهي, جيڪي اوهان مان بئي جي اوٽ ڪري کسڪي ويندا آهن, پوءِ جيڪي سندس حڪم جي ابترٌ هلندا آهن, تن کي پاڻ تي آفت پهچڻ کان يا ڀاڻ تي ڪنهن ڏکوئيندڙ عذاب پهچڻ کان دڄڻ گهرجي (٦٣)، خبردار! جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي, سو بيشڪ الله جو آهي, جنهن (حال) تي اوهين آهيو تنهن کي بيشك الله جا تندو آهي ۽ جنهن ڏينهن ڏانهنس موٽايا ويندا (تنهن ڏينهن) جيڪي (عمل) ڪيائون تنهن جي کين سڏ ڏيندو ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ كى ڄاڻندڙ آهي. (٦۴).

سورة فرقان مڪي آهي ۽ هن ۾ ستهتر آيٽون ۽ چـه رڪوع آهن

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اُهُو (الله) وڏو برڪت وارو آهي، جنهن پنهنجي ٻانهي تي (حق باطل جو) فرق ڪندڙ (قرآن هن لاءِ) نازل ڪيو تہ جهان وارن لاءِ ڊيڄاريندڙ هجي (١). (اُهُو آهي) جنهن کي آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي آهي ۽ (پاڻ لاءِ) نڪو اولاد ورتائين ۽ نڪي بادشاهيءَ ۾ ساڻس ڪو شريڪ آهي ۽ سيڪنهن شيءِ کي بڻايائين، پوءِ اُن جو اندازو پوريءَ طرح نهرايائين (٢).

وَاتَّخِنُوْامِنُ دُوْنِهَ الْهَةُ لَا يَخِلُقُونَ شَكًّا وَّهُمُ مُخْلَقُهُ رَ-وَلاَيَمْلُكُونَ لِانْفُسِهِ عَجَّا ۗ وَلاَنفُعًا ۚ وَلاَ يَمُلِكُونَ مَوْتًا وَّلَاحَمُوعٌ وَّلَانُثُهُورًا ﴿ وَقَالَ الَّذِينِ كَفُرُوْلَانَ هِلْ نَالِّلَا إِنْكُ إِنْ فَتَرِيهُ وَاعَانَهُ عَلَيْهِ قُومٌ اخْرُونَ ۚ فَقَدُ جَآنُو ظُلْمًا وَّ زُوْرًا هُو وَالْأَالْسَاطِ مُوالْاَوَ لِيْنَ اكْتَ مِّهُمَا فَهِيَ تُمْلِيٰ عَلَيْهِ بُكُرَةً وَّاصِيلُا قُلُ اَنْزَلَهُ الّذِي يَعُلُو السِّرَ فِي السَّمَا وَالرَّدُونِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿ وَقَالُوا مَالِ لَمْذَاالرَّسُوْلِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمُثِينَ فِي الْأَسْوَا قِيُّ لُوْلَا انْزِلَ اِلْيُهُ وَمَلَكُ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيْرًا أَوْيُلُقِّيَ الَدُهُ كَنُوْ أُوْتُكُونُ لَهُ حَنَّهُ تَأْكُلُ مِنْهَا ۚ وَقَالَ الظُّلِمُو ۚ نَ انَ تَتَبَعُونَ الْارَحُلَامِينُ فُورًا الْأَنْظُ كُنْفَ ضَوَدُ الْكَ الْإَمْثَالَ فَضَلُوا فَلَا مَنْ تَطِيعُونَ سَيْدُلَّا أَتَاكُوكَ الَّذِي إِنْ شَأَءْ جَعَلَ لَكَ خَنْرًا مِّنُ ذَاكَ حَثْتِ تَجْرِيْ مِنُ تَحْتِهَا الْأَنْهُرُ ۚ وَيَجْعَلْ لَكَ تُصُوِّرًا ۞ بَلُ كَذَّهُ ۗ ا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتُدُ ثَالِمَنَ كُنُّ بَ بِالسَّاعَةِ سَعِـبُرًا ۞

تدافلح ۱۸ الفرقان ۲۵

۽ (ڪافرن) الله کان سواءِ اُهي معبود ورتا آهن, جو ڪجھ بڻائي نہ سگھندا آهن ۽ اُهي پاڻ پيدا ڪيل آهن ۽ پاڻ لاءِ نڪي ڏک ۽ نڪي سک جو احتيار اٿن ۽ نڪي موت ۽ نڪي حياتيءَ ۽ نڪي وري جيئري ٿيڻ جو اختيار اٿن (٣). ۽ ڪافر چوندا آهن تر هيءُ (قرآن) رڳو ڪوڙو قصو آهي. (جو) أهو پاڻ ٺاهيو اٿس ۽ ان (جي ٺاهڻ) تي ٻي قوم به کيس مدد ڏني آهي, (اهڙي چـوڻ ســان) بيشڪ اُنهن ظلـم ۽ ڪـوڙ (ڪـم ۾) آندو آهي (۴). ۽ چيائون تر (هي قرآن) اڳين جا قصا آهن, جو اُهي لکايا اٿس, پوءِ اهي مٿس صبح ۽ سانجهيءَ پڙهبا آهن (٥). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر. اهو (قرآن) اُنهيءَ (الله) نازل ڪيو آهي, جيڪو آسمانن ۽ زمين جو ڳجھ ڄاڻندو آهي. بيشڪ اُهو بخشڻهار مهربان آهي (٦). ۽ (ڪافر) چون ٿا تر, هن پيغمبر کي ڇا (ٿيو) آهي, جو کاڏو کائيندو آهي ۽ بازارين ۾ گهمندو آهي، ڏانهس ملائڪ ڇو ز نازل ڪيو ويو آهي ته اهو ساڻس (گڏ) ڊيڄاريندڙ هجي (٧). يا ڏانهس (آسمان کان) خزانو ڇو نہ اُڇليو ويو يا ان کي ڪو باغ ڇو نہ آهي, جو منجهانئس کاڻي ۽ ظالمہ چوندا آهن تہ, اوهين رڳو جادو ڪيل ماڻهو جي تابعداري ڪندا آهيو (٨). (اي پيغمبر) ڏس تر تو لاءِ ڪهڙيءَ طرح جون ڳالهيون ڪندا آهن, پوءِ (اُهي) گمراه ٿيا ۽ (هاڻي) ڪا واٽ لهي نہ ٿا سگهن (٩). اُهو (الله) وڏو برڪت وارو آهي. جيڪَڏهن گهري تر ادنيا ۾) تو لاءِ هن (چيل) کان ڀلا باغ جن جي هيئـان واهيون پيون وهن, سي توکي ڏئي ۽ توکــي وڏيـــون مــاڙيون (بر) ڏڻي (١٠). بلڪ قيامت کي ڪوڙ ڀانيو اٿن ۽ جنهن قيامت کي ڪوڙو ڀانيو تنهن لاءِ دوزخ تيار ڪيو اٿئون (١١).

ٳۮؘٵڒؘٲؿؙۿؙٶۺؽۜؠٞػٵڹۥؘۑؠؽؠڛؠۼؙۊ۠ٵڵۿٵؾٚؾؙؿڟٵۊۜڒؘڣؽڗٳ<u>؈</u> وَإِذَا الْقُوامِنَا مَكَانًا ضَيَّقًا مُقَرِّنِينَ دَعَوُاهُنَا لِكَ تُبُورًا شِلَاتَنْ عُواالْمُومَ ثُنُورًا وَاحِمَّا وَادْعُهُ الشُّبُورًا كَيْثُرُا۞قُلُ أَذْلِكَ خَيْرٌ أَمْرِجَنَّهُ ۚ الْخُلْدِ الَّذِي وُعِدَ الْمُتَّعُونَ كَانَتُ لَهُوْ جَزَاءً وَيَمِصِينُوا لَهُوْ فِيهُا مَا يَشَأَءُونَ خلِدِيْنَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعُدًا امَّسُوْلُوا وَتُومَ يَعِثُوهُ وُمُ وَمَا يَعْبُكُ وْنَ مِنُ دُونِ اللهِ فَيَقُولُ ءَ آنَتُو ٱصْلَلْتُهُ عِكَادِي هَوُلا وَمُهُوصَلُواالسِّيئِل فَ قَالُو اسْيُحْنَكَ مَاكَانَ يَـنْبَغِيُ لَنَآ آنُ تَتَخِذَ مِنْ دُوۡنِكَ مِنۡ أَوۡلِيٓآءُ وَ لكنَّ مَّتَعَنَّنَهُوْ وَالآءَهُوْ حَتَّى نَسُواالدُّكُوَّ وَكَانُوْا قَوْمًا أُ يُورًا@فَقَدُكُنَّ يُوكُمُ بِمَا تَقُوُلُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرُفًا وَّلَانَصُرًا وَمَنْ تَظْلَمُ مِّنُكُمُ نُن قُهُ عَنَا الَّا كَبِنُرًّا ١٠ وَمَأَارُسُلْنَا قَيْلُكَ مِنَ الْمُرْسِلِينَ إِلَّا إِنَّهُمُ لِمَأْكُلُونَ التَّلْعَامَرُوكِيهُ شُوُنَ فِي الْإِسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بِعُضَكُمُ لِبَعْضِ فِثْنَةً ۚ أَتَصُيرُونَ ۚ وَكَانَ رَتُكَ بِصِيرًا ﴿

قدافلح ١٨ الفرقان ٥٠

جڏهن (دوزخ) اُنهن کي ڏوراهين هنڌ کان ڏسندو (تڏهن) اُن جون ڪاوڙ جون هڪلون ۽ گجڪار ٻڌندا (١٢). ۽ جڏهن اُتان هٿ پير جڪڙيل, سوڙهي هنڌ سنّياً ويندا (تڏهن) اُتي (پاڻ لاءِ) هلاڪت کي سڏيندا (١٣). (چيو وَيندن تر) اَڄ اوهين هڪ هلاڪت کي نہ پڪاريو پر گھڻن هلاڪتن كي پكاريو (١٤). (اي پيغمبر!) كين چئو ته اهو ڀلو آهي يا اهو هميشه وارو بهشت جنهن جو پرهيزگارن کي انجام ڏنو ويو آهي؟ جو اُنهن لاءِ بدلو ۽ موٽڻ جو هنڌ هوندو (١٥). جيڪي گهرندا سو انهن لاءِ منجهس سدائين (موجود) هوندو, تنهنجي پالڻهار کان (إهو) وعدو گهريل آهي (١٦). ۽ اُن ڏينھن کين ۽ جن کي الله کان سواءِ پوڄيندا آھن, تن کي الله گڏ ڪندو, پوءِ چوندو تہ اوهان هنن منهنجن ٻانهن کي گمراء ڪيو هو يا اُهي پاڻ واٽ کان گمرام ٿيا هوا؟ (١٧). چوندا تر تنهنجي پاڪائي بيان ٿا ڪريون, توکان سواءِ اسان کي ڪو دوست وٺڻ نہ جڳائيندو هو, پر اُنھن کي ۽ سندن پين ڏاڏن کي آسودو ڪيئہ تان جو نصيحت وساريائون ۽ هلاڪ ٿيل قوم ٿيا (١٨). پوءِ (چوندا سون تر اي ڪافرؤ!) بيشڪ جيڪي (ڳالهيون هنن معبودن بابت؛ چيوَ ٿي، تن ۾ اُنهن اوهان کي ڪوڙو ڪيو پوءِ (اوهين) نڪي عذاب ٽاري سگهو ٿا ۽ نڪي مدد وٺي سگهو ٿا، ۽ اوهان مان جنهن ظلمر كيو هوندو, تنهن كي وڏو عذاب چكائينداسون (١٩). ۽ توکان اڳ پيمغبرن مان جيترا بر موڪليا سون سي (بر توئي وانگي) کاڏو کائيندا هوا ۽ بازارين ۾ گهمندا هوا ۽ اوهان کي (پاڻ ۾) هڪ ٻئي لاءِ پرک ڪيو اٿڻون (تر ڏسون تر) صبر ڪريو ٿا (يا نر)؟ ۽ تنهنجو پالڻهار ڏسندڙ آهي (٢٠).

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَ نَالَةً لَآ أَنُونَ لَ عَلَيْنَا الْمَلَيْكَةُ أَوْنَزَى رَبَّيَا لَقَدِ اسْتَكْبُرُوا فِي أَنْفُيهِ هِ وَعَتُو عُتُوًّا كَيْرًا ﴿ يُومُ يَرُونَ الْمَلَيِكَةَ لَا بُشُرَى يَوْمَهِ إِللَّهُ مُومِينَ وَ يَقُولُونَ حِجْزًامَّحُجُورًا۞وَقَدِمْنَاۤ إلى مَاعَمِلُوۤا مِنْ عَمَل فَجَعَلْنَهُ هَبَآءً مَّنْتُورًا ﴿ أَصُلِ الْجِنَّةِ يَوْمِينِ خَيْرُومُ لَقَرًّا وَّٱحْسَنُ مِقِيلًا ﴿ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ التَّمَا ۚ فِبِالْغَامِ وَنُزِّلِ الْمَلْبِكَةُ تَنْزِيلًا ﴿ الْمُلْكُ يَوْمَهِ إِلَٰ كُنَّ لِلرَّحْمِلِي ۚ وَكَانَ يَوْمَاعَكُ الْكِفِرِينَ عَسِيرًا ﴿ وَيَوْمَرَيِّكُ الطَّالُوعَلِي بَدَيْهِ يَقَّدُ لُ يِلْيَتَنِي اتَّخَذُتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿ يُولِيْكُنِّي لَيُ تَنِي لَمْ ٱقَّفِنْ فَكَانَا غَلِيْكُ الْقَدُاصَكِينَ عَنِ الذِّيكِيْفِكَ إِذْ جَأَءُنْ ۖ * وَكَانَ الشَّيْظِنُ لِلْإِنْمَانِ خَذُولُهُوفَالَ الرَّسُولُ لِيرَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوْ الْهَذَا الْقُرُّ الْ مَهْجُوِّرًا ۞ وَكَذَٰ لِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَيِيّ عَدُوًا مِّنَ الْمُعُومِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَّنُصِيُرًا ۞ وَقَالَ اتَّذِينَنَ كَفَرُوْ الْوَلَائِزَّلَ عَلَيْهِ الْقُوْ الْنُجُمُـلَةً وَّاحِدَةً ۚ كَنَالِكَ ۚ إِنْثِيَّتَ بِهِ فَوَّادَكَ وَرَتَّلُنَهُ تَرْبِيْكُ ۞

وقال الذين ١٩ الفرقان ٢٥

۽ جيڪي اسان جي ملڻ جي اميد نم رکندا آهن سي چوندا آهن تر اسان تي جو نہ ملائڪ نازل ڪيا ويا يا پنهنجي پالڻهار کي (ڇو نہ ٿا) ڏسون؟ بيشڪ اُنھن پنھنجن دلين (نفسن) ۾ وڏاڻي ڪئي ۽ شامر وڏو هٿ ڪيائون (٢١). جنهن ڏينهن ملائڪن کي ڏسندا تنهن ڏينهن ڏوهارين لاءِ ڪا خـوشخبري نـ آهي ۽ چوندا تـ (الله ڪـري اوهين شال) گهڻو پري هجو! (٢٢). ۽ جيڪو به عمل ڪيائون تنهن ڏانهن اسين رخ ڪنداسون, پوءِ اُن کي اڏاميل ڌوڙ ڪري ڇڏينداسون (٢٣). اُنهيءَ ڏينهن بهشتن جي رهڻ جي جاءِ شام پلي ۽ آرام ڪرڻ جي جاءِ بہ تمام سهڻي هوندي (٢٤). ۽ جنهن ڏينهن آسمان ڪڪرن سان ڦاٽندو ۽ ملائڪ لڳو لڳ لاهبا (٢٥). اُن ڏينهن سچي حڪومت ٻاجهاري (الله) جي آهي. ۽ اهو ڏينهن ڪافرن تي سخت ٿيندو (٢٦). ۽ جنهن ڏينهن ظالم پنهنجا ٻئي هت چَهِيندو چوندو ته, هاءِ ارمان ! (جيڪر) پيمغبر سان گڏ واٽ وٺان ها! (تہ چگو ہو) (۲۷). ہے۔ ہے۔ ارمان! جیکر فلاٹی کی دوست نہ وٹان ها (٢٨). بيشڪ جڏهن مون وٽ نصيحت آئي تنهن کان يوءِ هن مون کي ان کان گمراه ڪيو ۽ شيطان ماڻهوءَ کي (وقت تي) دغا ڏينــدڙ آهـي (٢٩). ۽ پيغمبر چوندو تر اي منهنجا پالشهار! بيشڪ منهنجيءَ قومر هن قرآن کي ڇڏي ڏنو هو (٣٠). ۽ اهڙيءَ طرح سڀ ڪنهن پيغمبر لاءِ ڏوهارين مان ويري بڻاياسون, ۽ تنهنجو پالڻهار هدايت ڪرڻ وارو ۽ مدد ڏيڻ وارو ڪافي آهي (٣١). ۽ ڪافر چون ٿا تر, پيغمبر تي سارو قرآن هڪ ئي ييري ڇو ز نازل ڪيو ويو؟ اهڙيءَ طرح (ٿورو ٿورو ڪري لاٿو سون) ت ان سان تنهنجيءَ دل کي مضبوط ڪريون ۽ اُهو آهستي آهستي پڙهي بدایوسون (۳۲).

وَلَايَأَتُوْنَكَ بِمَثَلِ الْاحِثْنَكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسُرُ لَهُ الْآرْنَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوْهِمْ إلى جَهَنَّمَ ١١ وُلِّيكَ شَرُّمَّ كَانَّاوًا صَلَّ سَبِيلُكُ وَلَقَدُ النَّبْنَامُوسَى الْكِتِبَ وَجَعَلْنَامَعَهُ أَخَاهُ هُوْ وْنَ وَنِيُوا ۗ فَقُلُنَا ادْهَبَاۤ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوۡ إِبَالِينَا فَكَأَرۡفُهُمُ تَكُمْتُوا ۚ وَقُوْمَنُوۡهِ لِكَاكَدُبُواالرُّسُلَ آغَوُّهُمْ وَجَعَلَمٰهُمۡ لِلنَّاسِ الِيَةُ وَاعْتَدُنَالِلظُّلِيثِي عَدَاكَ السُّمَّا فَهُوَّ عَادًا وَّ شَهُوْ دَاْ وَ أَصْعِبَ الرَّيْسِ وَقُرُونَا أَيْنَ ذَلِكَ كَيْنُيُوا @وَكُلَّاضَرَ بُنَاكَهُ الْأَمْثَالُ وَكُلَّاتَكُرْيَا تَتُمِينُوا ®وَلَقَدُ أَتَوُا عَلَى الْقَوْرَةِ الْكُثَّىُ أَمُطِرَتُ مَطَوَاللَّهُ مِنْ أَفَلَهُ مَكُونُوا بِيرَوْنَهَا ثَيِلُ كَانُوا لِأَ ۑرْجُوْنَ نُثُوُّرًا@وَإِذَارَآوُكِ إِنْ يَتَيَّخِذُوْنَكَ إِلَّاهُزُوًا آهِنَا الَّذِي بَعَثَ اللهُ رَسُولًا ﴿ إِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ الْهَتِنَالُو ۗ لِّٱلۡىٰ صَبُرْيَا عَلَيْهَا وُسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِبْنَ مَرُونَ الْعَذَابَ مَنُ اَضَلُّ سِيمِيلُا ﴿ اَرْءَيْتُ مَنِ اتَّخَذَ اِللَّهَ ۚ هَوْلَهُ ۚ أَفَأَنْتُ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيْلُا أَمْ أَمْ تَعْسَبُ أَنَّ ٱكْثَرَ هُمْ يَسْمَعُونَ ٲۅؙۑۼ<u>ۘڡ</u>۫ڷۅؙؽٚٳڽٛۿؙۅٛٳ؆ڰٳڵٲۼٵؠڔٮڵۿۅٛٲڞؘڷؙڛٮڵڒؖۿ

وقال الذين ١٩ الفرقان ٢٥

۽ (ڪافر) تو وٽ اهڙي ڪا حجت نہ ٿا آڻين جنھن جو اسين سچو (جواب) ۽ وڌيڪ سهڻو تفصيل تو وٽ نہ ٿا آڻيون (٣٣). جيڪي پنهنجن منهن ڀر دوزخ ڏانهن گڏ ڪيا ويندا آهي جاءِ جي اعتبار کان تمام بڇڙا ۽ واٽ کي بلڪل وڃائيندڙ آهن! (٣٤). ۽ بيشڪ موسيٰ کي ڪتاب ڏنوسون ۽ ساڻس سندس ياءُ هارون وزير ڪيوسون (٣٥). پوءِ چيو سون تر (ٻئي) اُنھيءَ قوم ڏانھن وڃو جن اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڀانيو، پوءِ (آخر) کين پاڙئون پٽيوسون (٣٦). ۽ نوح جي قومر! جڏهن پيغمبرن کي ڪوڙو ڄاتو (تڏهن) کين ٻوڙيوسون ۽ کين ماڻهن لاءِ (عبرت وٺڻ جي) نشاني بڻايو سون. ۽ ظالمن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيوسون (٣٧). ۽ عادينَ ۽ شمودين ۽ رس وارن ۽ اُنھن جي وچ ۾ گھڻن جُڳڻن کي اناس ڪيوسون) (٣٨). ۽ هرهڪ کي بيان ڪري پڌايوسون ۽ سڀني کي ناس ڪيوسون (جيئن) ناس ڪرڻ (گهرجي) (٣٩). ۽ بيشڪ (ڪافر) اُن ڳوٺ وٽان ٿي آيا آهن, جنهن تي اپٿرن جوا بڇڙو سينهن وسايو ويو هو. ان کي نہ ٿي ڏلائون ڇا؟ بلڪ اُهي وري جيئري ٿيڻ جي اُميد نہ رکندا هڻا (۴۰). ۽ جڏهن توکي ڏسن ٿا, (تڏهن) توکي رڳو ٺٺولي ڪري وئن ٿا (چون ٿا تر) هيءُ اُهو (شخص) آهي ڇا جنهن کي الله پيغمبر ڪري موكليو آهي؟ (٣١). بيشڪ اسان کي پنهنجن بتن (جي پوڄا) کان تڏهن ئي پُلائي ڇڏي ها, جيڪڏهن اسين مٿن پڪا نه رهون ها ۽ جڏهن عـذاب دِّسنـدا (تدِّهـن) ڄاڻندا ۾ واٽ کي بلڪل وڃائيندڙ ڪير آهي؟ (٢٦). (اي پيغمبر! تو) أن كي ڏٺو جنهن پنهنجيءَ سَڌ كي پنهنجو معبود كري ورتو؟ پوءِ تون مٿس كو نگهبان ٿيندين ڇا؟ (۴۲). يانيو اٿئي ڇا تہ منجھائن گھڻا ٻڏن ٿا يا سمجھن ٿا؟ اُھي رڳو ڍورن وانگر آهن, بلڪ اُهي واٽ کي (جانورن کان بر) وڌيڪ وڃائيندڙ آهن (۴۴).

ٱلْهُتَرَ إِلَّا رَبِّكَ كَيْفَ مَنَّ الظِّلُّ ۚ وَلَهُ شَأَءَ لَهُ عَلَهُ سَاكِنًا ۚ ثُمَّةً جَعَلْنَا الشَّهْسَ عَلَيْهِ دَلِيْلُا اللَّهُ تُوْمَنُونُهُ إِلَّهُ الْمُنَاقَوْضًا لَيْهُ رُا ا وَهُوَ إِنَّانِي مُ جَعَلَ لَكُو النَّيْلَ لِمَاسًا وَّالنَّوْمُرسُمِاتًا وَّجَعَلَ النَّهَارَنْشُورًا ﴿ وَهُوالَّذِي آرَسُلَ الرَّاحِ يُثُوُّ الِكُنِّ كَنَّى لَكُنَّ رَحْمَتِهِ ۚ وَٱنْزَلْنَامِنَ التَّمَاءِ مَا ءَكُهُورًا ﴿ لِنُحْجَ لِهِ مَلْدَةً ۗ مَّيْتًا وَنُسْقِيهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَآنَاسِيَّ كَثِيرُا ﴿ وَلَقَدُ صَرِّفَنْهُ يَنْنَهُ لِيَنَّكُو إِنَّاكَانَ ٱلْكُرُّالِتَاسِ الْاكْفُورُا@وَكُو شِئْنَالْبَعَثْنَافَ كُلِّ قَرْيَةٍ تَذِيْرًا أَهَّ نَلا تُطِعِ الْخِيرِ مَن وَ جَاهِدُ هُوُ بِهِ جِهَادًا كَيْرًا ﴿ وَهُوَ الَّذِي مُرْجَ الْبَحْرِينِ لَمْنَا عَنْكُ ثَوَاتُ وَهِنَ امِلْحُ أَجَاجٌ وَجَعَلَ بِنَهُمُ الرِّرَخُ أَوْجِجُرًا مَّحُجُورًا ﴿ وَهُوالَّذِي مُ خَلَقَ مِنَ الْمَا ۚ بِثَرًا فَجَعَلَهُ نَسَيًّا وَّ صِهْرًا وْكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿ وَيَعْبُدُ وْنَ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ مَالَا يَنْفَعُهُمُ وَلَا يَضُرُّهُمُ وَكَانَ الْكَافِرْعَلَى رَبِّهِ ظَهِمُوا®وَ مَآارَسَالِنكَ إِلاَمُيَتِّمُوا وَيَنذِيرُاهِ قُلْ مَاۤاسَعَلُكُوُ عَكَيْهِ مِنُ آجُو ِ إِلَّامَنُ شَأَءُ أَنُ يَّتَعْدِنَا إِلَّ رَبِّمٍ سَمِيُلًا ﴿

وقال الذين ١٩ الفرقان ٢٥

(اي پيغمبر!) پنهنجي پالڻهار ڏانهن نه ڏٺو اٿئي ڇا تر پاڇي کي ڪيئن ڊگهر ڪيائين؟ ۽ جيڪڏهن گهري ها ته ان کي (هڪ هنڌ) بيهاري ڇڏي ها! وري سج کي مٿس (پنهنجيءَ قدرت جو) دليل ڪيوسون (۴۰). وري اُن (پاڇي) کي پاڻ ڏانهن هوريان هوريان سوڙهو ڪيوسون (جيئن) سوڙهو ڪرڻ (گهرجي) (۴٦). ۽ (الله) أهو آهي. جنهن اوهان لاءِ رات کي پردو ۽ ننڊ کي آرامر ڪيو ۽ ڏينھن کي ٽڙڻ پکڙڻ جو وقت ڪيائين (۴۷). ۽ (الله) أهو آهي جنهن پنهنجيءَ ٻاجھ (يعني مينهن) کان اڳي هوائن کي خوشخبري ڏيندڙ ڪري موڪليو ۽ آسمان مان پاڪ پاڻي (هن لاءِ) وسايوسون (۴۸). تہ اُن سان ويران شهر کي آباد ڪريون ۽ تہ پنهنجن پيدا ڪيل ڊورن ۽ گهڻن ماڻهن کي آهو پياريون (۴۹). ۽ بيشڪ اُن (مينهن) کي سندن وچ ۾ هن ڪري ڦيرائيندا آهيون تہ نصيحت وٺن، پوءِ گهڻا ماڻهو بيشڪريءَ کان سواءِ نہ ٿا رهن (٥٠). ۽ جيڪڏهن گهرون ها تہ هرهڪ ڳوٺ ۾ هڪ ڊيڄاريندڙ موڪليون ها (٥١). پوءِ تون ڪافرن جو چيو نہ مج ۽ اُن (قرآن جي حڪمر) سان (مقابلي طرح) ساڻن وڏو جهاد ڪر (٥٢). ۽ (اللہ) اُھو آھي, جنھن ٻن دريائن کي پاڻ ۾ ملايو جو ھيءُ (هڪڙو) مٺو اُڄ لاهيندڙ ۽ هيءُ (ٻيو) لوڻيانو کارو آهي, ۽ سندن وچ ڀُر اوٽ ۽ مضبوط پردو بڻايائين (٣٠). ۽ (اللہ) اُھو آھي, جنھن پاڻيءَ مان ماڻھو کي بڻايو. پوءِ کيس پيڙهيءَ ۽ سيڻپيءَ (ساهراڻ جي مائٽيءَ) وارو ڪيائين ۽ تنهنجو پالڻهار وس وارو آهي (۴۰). ۽ الله کان سواءِ اهڙن جي پوڄا ڪندا آهن, جي کين نر ڪي سک ڏين ۽ نر ڪو کين ڏک پهچائين ۽ ڪافر پنهنجي پالڻهار کي پئي ڏيڻ وارو آهي (٥٥). ۽ (اي پيغمبر!) اسان توکي رڳو خوشبخري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو آهي (٥٦). (کين) چؤ تہ آء اوہان کان اُن (قرآن جی پھچائٹ) تی کو اُجورو نہ ٿو گھران, پر جيكو پنهنجي پالڻهار ڏانهن واٽ وٺڻ گهري (سو ڀـل تـ وٺي) (٥٧).

وَتَوْكُلْ عَلَى الْحَيّ الَّذِي لَا يَمُونُ وَسَيِّتُحْ بِعَمْدِهِ وَكَفَوْلِ إِنَّهِ ۑۮؙٮؙٛۏۛٮؚۼؚؠؘٳۛڍ؋ڿؘؠؽڗٲ۠ڟۣٳێڹؽڂؘػٙٳ۩ٮۜٙؗؗٚ۠۠۠۠ڡؗۏؾۅٙٳڷۯۻٛۅٙػٳ بَيْنَهُمَا فِي سَتَةِ أَتَامِ ثُقَالَسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِعُ ٱلرَّحْمَلِي فَمْعَلُ به خَبِيرُا ﴿ وَإِذَا قِيلَ لَهُ وُاسْجُدُ وَالِلرَّحْلِي فَالْوُا وَمَا الوَّحْمِرُةُ الشَّحْدُ لِمَا تَأْمُرُ نَاوَزَادَهُ مُغُوِّدً الشَّاتَ لِمَا اللَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءُ مُرُوعًا وَّجَعَلَ فِيهَا بِسِرْجًا وَّقَمَّوا مُّنِيْرُانِ وَهُوَالَّذِيْ جَعَلَ الَيْلَ وَالنَّهَارَخِلْفَةً يِّتَنُ آزَادَ آنَّ تَذَكَّرَ ٱۉٲۯٳڎۺؙڮٛۅؙڔٞٳ؈ۅؘۼؚڹٵۮؙٳڵڗۣۜۼؙؠڹٳڰۮؠ۫ؽؘؠٞۺٛۅ۫ؽۼٙؽٳڷۯڝ۫<u>ؘ</u> هَوْنَا وَلِذَا خَاطَبُهُمُ الْجِهِلُونَ قَالُوُ إِسَلَمًا ﴿ اللَّهِ اللَّهِ مِنْ يَسِيْتُونَ لِرَبِّهِ وَسُجِّدًا وَّيْهَامِّكِ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفُ عَنَّا عَدَاتِ جَهَاتُمُ إِنَّ عَذَابِهَا كَانَ غَرَامًا أَثَّالِتُهَا سَأَءُتُ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿ وَالَّذِينَ إِذَا اَنْفَقُوا لَهُ يُسُوفُوا وَلَـمُ يَقُتُرُوْاوَكَانَ بِبُنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا@وَاتَّذِيْنَ لَا بَدُعُونَ مَعَ اللهِ إلهَّا الْخُرَولِا بَقِتُكُونَ النَّفْسَ الَّتِيُ حَرَّمَ اللهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزُنُونَ ۚ وَمَنْ تَيْفَعَلُ ذَلِكَ يَكُنَّ ٱثَامًا ﴿

وقال الذين ١٩ الفرقان ٢٥

۽ (اي پيغمبر! تون اُنهيءَ اللہ) جيئري تي ڀروسو ڪر، جيڪو (ڪڏهن) نہ مرندو ۽ سندس ساراھ سان گڏ پاڪائي بيان ڪر ۽ اُهو پنهنجن ٻانهن جي گناهُن جي خبر رکندڙ ڪافي آهي (٥٨). جنهن آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي (سو) ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو, وري عرش تي قائمر ٿيو, (اُهو) ٻاجهارو آهي, پوءِ سندس (صفتون) ڪنهن خبر رکندڙ کان پڇ (٥٩). ۽ جڏهن کين چئبو آهي تر رحمان کي سجدو ڪريو (تڏهن) چُوندا آهن تر رحمان ڇا آهي؟ جنهن لاءِ اسان کي حڪم ٿوڪرين, تنهن کي ڇو سجــدو ڪـريون؟ ۽ انهيءَ گـاله هـٿــثون) سندن نفرت وڌائي (٦٠). اُهو (الله) وڏيءَ برڪت وارو آهي, جنهن آسمان ۾ برج بڻايا ۽ منجهس ڏيو (يعني سج) ۽ چمڪندڙ چنڊ بڻايو (٦١). ۽ (الله) اُهو آهي, جنهن رات ۽ ڏينهن کي هڪ ٻئي جي پٺيان ايندڙ اُنهيءَ (ماڻهوءَ) لاَءِ بڻايو, جيڪِو نصيحت وٺڻ گهري يا شڪرانو ڪرڻ گهري (٦٢). ۽ باجهاري (الله) جا بانها أهي آهن جيكي زمين تي نِوڙت سان گهمندا آهن ۽ جڏهن بي عقل ساڻن ڳالهائيندا آهن (تڏهن) چوندا آهن تر سلامت هجو (شال) (٦٣). ۽ اهي جيڪي پنهنجي پالڻهار کي سجدو ڪندڙ ۽ قيام ڪندڙ ٿي راتيون گذاريندا آهن (٦٤). ۽ آهي جيڪي چوندا آهن تر, اي اسان جا پالٹھار! اسان کان دوزخ جو عذاب ٹار! بیشک دوزخ جو عذاب (وڏي) چٽي آهي (٦٥). بيشڪ اهو آرام ڪرڻ جو هنڌ ۽ رهڻ جو هنڌ بڇڙو آهي (٦٦) . ۽ اُهي جو جڏهن خرچ ڪندا آهن (تڏهن) نہ ڪي اجايو خرچيندا آهن ۽ نر ڪي تنگي ڪندا آهن ۽ انهن (ٻنهي) جي وچ ۾ پورا هلندا آهن (٦٧). ۽ آهي جيڪي الله ساڻ ڪنهن ٻئي معبود کي رُ پوڄيندا آهن ۽ نڪي اهڙي ماڻهوءَ کي ماريندا آهن, جنهن جو حق کان سواءِ مارڻ الله حرام ڪيو آهي ۽ نڪي زنا ڪندا آهن ۽ جيڪو آهي ڪم ڪندو. سو سخت عذاب لهندو (٦٨).

يُضْعَفُ لَهُ الْعَدَاكِ يَوْمَ الْقِلْمَةِ وَيَغْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ﴿ الْأَمْنُ تَأْبَ وَالْمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًاصَالِعًا فَأُولِيَكَ يُبَيِّلُ اللَّهُ سَيّاتُهِمُ حَسَلْتِ وَكَانَ اللهُ غَفُورًا تَحِيمًا وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِمًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللهِ مَتَابًا ۞وَالَّذِينَ لِايَتُهُ هَدُونَ الزُّورٌ وَ إِذَا مَرُوْا بِاللَّغُومَرُوْا كِرَامًا ﴿ وَالَّذِينِ إِذَا ذُكِّرُوْا بِاللَّهِ رَبِّهُمْ لَوْ يَخِزُوا عَلَيْهَا مُمَّا وَعُمْيَانًا هِ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبُ لَنَا مِنُ أَذُوا جِنَا وَدُرِّلِيْنِنَا فَرَّةَ ٱعْيُنِ قَاجُعَلْمَا لِلْمُثَّقِيْنَ إِمَامًا @ اُولَيْكَ يُعِزُونَ الْغُوْفَةَ بِمَاصَرُواوَيْلَقُونَ فِيهَاعِنَةٌ وَسَلِمًا إِنَّ خِلِدِينَ فِيهَا حُسُنَتُ مُسْتَعَمَّ أَوَمُقَامًا ﴿ قُلُ مَا يَعْبُو اللَّهُ اللَّهُ رَنْ لَوْلا دُعَاَّوُ كُوْ نَقَدُ كُذَّ نَقَدُ كُذُ فَهُ فَ يَحُونُ لِوَامًا هَ ٤

بِئُ مِاللَّهُ الرَّحْمُنِ الرَّحِمُنِ الرَّحِمُنِ الرَّحِمُنِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُنِ الرَّحِمُنِ النَّهُ الْمُهُمِنِ الْمُهُمُنِ الْمُهُمُنِ الْمُهُمُنِ الْمُهُمُنِ الْمُؤْمِنِيُنَ ﴿ الْمُؤْمِنِيُنَ ﴿ الْمُؤْمِنِيُنَ ﴿ الْمُؤْمِنِيُنَ ﴿ الْمُعْمَلُومُ الْمُعْمَلُومُ لَمَا خَضِعِمُنَ ﴿ مِنْ السَّمَا عَلَيْ الْمُعْمُلُومُ الْمُعْمُولُومُ لَمَا خَضِعِمُنَ ﴿ مِنْ السَّمَا عَلَيْهُمُ لَمَا خَضِعِمُنَ ﴿ مَنَ السَّمَا عَلَيْهُمُ لَمَا خَضِعِمُنَ ﴾

وقال الذين ١٩ الشعرآء ٢٦

قيامت جي ڏينهن ان کي ٻيڻو عذاب ڪبو ۽ منجهس سدائين خوار رهندو (٦٩). پر جن توبھ ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا سي, آهي آهن جسن جون مدايون الله ڦيرائي نيڪيون ڪندو ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (٧٠). ۽ جيڪو توبھ ڪري ۽ چڱا ڪم ڪري سو بيشڪ الله ڏانهن نيٺ وري موتي ٿو (٧١). ۽ اُهي جيڪي ڪوڙي شاهدي نر ڏيندا آهن ۽ جڏهن بيهودي ڪمر تي لنگهندا آهن، (تڏهن چڱيءَ ريت) معززن وانگر لنگهندا آهن (٧٢). ۽ اُهي جو جڏهن کين سندن پالڻهار جي آيتن سان نصيحت ڏبي آهي (تڏهن) اُن (جي ٻِڌڻ) سان ٻوڙا ۽ انڌا ٿي نر ڪرندا آهن (٧٣). ۽ اُهي جيڪي چوندا آهن تہ اي اسان جا پالڻهار! اسان جي زالن ۽ اسان جي اولاد مان اسان کي اکين جو ٺار بخش ۽ اسان کي يرهيز گارن جو آمامر ڪر (٧۴). اهي (اُهي) آهن, جن کي سندن صبر سببان وڏيون ماڙيون عيوض ۾ ڏبيون ۽ ان ۾ چگي دعا ۽ سلام پهچائـبن (٧٥). منجهس سدائين رهڻ وارا آهن, اُهو آرام ڪرڻ جو ۽ رهڻ جو سهڻو هنڌ آهي (٧٦). (اي پيغمبر کين) چئو تن جيڪڏهن (الله کي) اوهان جو سڏڻ نہ هجي تہ منهنجي پالڻهار کي اوهان جي ڪا پرواه نہ آهي. بيشڪ اوهان (پيغمبر کي) ڪوڙو ڀانيو, تنهن ڪري سگهو (اوهان لاء) عذاب لازم تمندو (٧٧).

سورة شعراء مڪي آهي ۽ هن ۾ ٻم سؤ ستاويھ آيتون ۽ ٻارهن رڪوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

طشتر (۱). هي پڌري ڪتاب جون آيتون آهن (۲). متان تون پاڻ کي هن سببان گهٽي ماريندڙ ٿئين تر (ڪافر) مسلمان نہ ٿا ٿين (۳). جيڪڏهن اسين گهرون تر آسمان کان مٿن ڪا (اهڙي) نشاني نازل ڪريون جنهن جي آڏو سندن گردن جهڪا ٿين (۴).

وَمَا يَأْتِيهُهُ وَقِنُ ذِكْرِقِنَ الرَّحْلِنِ مُحْدَثِ إِلَّا كَانُوْاعَنْهُ مُعْرِضِينَ ۞فَقَدُكُذُبُوانَسَيَاتِيهُمُ ٱنْبُلُوُ امَاكَانُوابِهِ يَىنْتَهُوْءُونَ[©]اَ وَلَغِيرَوُالِلَى الْأَرْضِ كَهُ أَنْئِنْتَنَا فِيمَامِنُ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيْهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَابَةً وَمَاكَانَ ٱكْتُزَفُّوهُ وَتُومُينُنَ ⊙ وَإِنَّ رَبُّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْدُ ۚ وَإِذْ نَادِي رَبُّكَ مُوْسَى أَن اثُت الْقَوْمُ الطّلِيمُنَ فَقُومُ فِرْعَوْنَ ٱلْاَيَّقُونَ "قَالَ رَبّ ٳڹؙٚٞٲڬٙٵٮؙؙٲڽؙڲێٙؠٛٷڹ[®]ۅؘۘۘؽڣؚؽؿؙڝؘۮڔؽۅؘڵؽؘڟؚؾٛڸٮٵؽؙ فَأَرْمُيلُ إِلَى هِمُ وَنَ®وَلَهُوْعَكَ ذَنْكُ فَأَخَاتُ آنَ يَقَتْلُوْنَ[©] قَالَ كَلَاّ ۥ فَاذْهَيَا بِالْيَتَأَلَّ تَامَعَكُوْمُ شَيِّمُعُونَ®فَأَتِيَا فِرْعُونَ فَقُوْلِ إِنَّارِيْنُولُ رَبِّ الْعَلَيْمِينُ ۗ أَنَّ أَرْسِلُ مَعَنَا يَنِي إِمْرَا إِنْكُ قَالَ الْوُمُزِيِّكَ فِيْنَا وَلِيْمًا وَلِيَتُكَ فِيُنَا مِنْ عُبُوكَ سِنِينَ ٥ وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكَ الَّهِيُ فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكِفِيْنِ ®قَالَ فَعَلْتُمَّا إِذَا وَأَنَامِنَ الصَّالِّينَ ٥ فَفَرَتُ مِنْكُولَتَمَا خِفْتُكُوفُوهَ كِي إِنَّ رَقِّيُ خُكُمًّا وَّجَعَلَمَيْ مِنَ الْمُؤْسَلِينِ ﴿ وَيَلْكَ يَعْمَةٌ تَمُنُّهُا عَكَنَّ انَ عَتَدُتُ مَنْ مَنْ أَلَيْهُ إِيْلَ صُّكَالَ فِرْعَدُنُ وَمَارَتُ الْعَلَمُونَ ﴿

وقال الذين ١٩ الشعرآء ٢٦

۽ ٻاجهاري (الله) کان ڪا ئي نئين نصيحت وٽن نہ ايندي آهي جو کانئس مُنهن موڙيندڙ (نه) آهن (٥). پوءِ بيشڪ ڪوڙ، ڀانئي چڪا، تنهن ڪري سگهوئي وٽن آهي خبرون اينديون جن سان (اُهي) لـلـوليون ڪندا هئا (٦). زمين ڏانهن نہ ڏٺو اُٿن ڇا تہ منجهس هر ڪنهن چڱيءَ جنس جا ڪيترائي سلا جماياسون؟ (٧). بيشڪ ان ۾ نشاني آهي ۽ منجهانئن گهڻا مڃڻ ورا نه آهن (٨). ۽ بيشڪ تنهجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي (٩). ۽ جڏهن تنهنجي پالڻهار موسىٰ كي سڏيو تر ظالمن جي قوم ڏانهن وچ (١٠). جا فرعون جي قوم آهي (کانٽن پيڄ تر) پرهيزگاري نہ ڪندا ڇا؟ (١١). موسىٰ چيو تر اي منهنجا پالڻهار! بيشڪ آءٌ ڊڄان ٿو تر متان مون کي ڪوڙو ڀائڻين (١٢). ۽ منهنجو سينو تنگ ٿئي ۽ منهنجي زبان پوري نہ أثندي آهي, تنهن ڪري هارون ڏانهن (پيغمبريءَ جو حڪم) موڪل (١٣). ۽ اُنهن جو مون تي ڏوھ آھي. تنهن ڪري ڊڄان ٿو تر متان مون کی ماری چِڏين (۱۴). (اللہ) فرمايو ائين (ٿيڻو) نہ آهي. پوءِ منهنجين نشانین سان بشی (جِتًا) وجِو, بیشڪ اسین اوهان سان گڏ, ٻڏندڙ آهيون (١٥). تنهن ڪري فرعون وٽ وڃو ۽ چئوس تہ بيشڪ اسين جهان جي پائشهار جـا (هن پيغام سان) موڪليل آهيون (١٦). ته بني اسرائيل کيّ اسان ساڻ موڪل (١٧). (فرعون) چيو تہ, توکي پنهنجن (ڀاتين) ۾ ننڍڙُو ڪري نہ پاليو هيوسون ڇا؟ ۽ پنهنجيءَ عمر جا ڪيترائي ورهيہ اسان ۾ گذاريٽي (١٨). ۽ تو پنهنجو اُهو ڪم ڪيو جو تون ڪري چڪين ۽ تُون بيشڪرن مان آهين (١٩). (موسئي) چيو تر, جنهن مهل اُهو ڪمر ڪيو هوم (تنهن مهل) آءٌ بي سمجهن مان هوس (۲۰). پوءِ جنهن مهل اوهان جي (ايذاءً) کان ڊنس (تنهن مهل) اوهان کان ڀڳس, پوءِ منهنجي پالڻهار مون کي سياڻپ بخشي ۽ مون کي پيغمبرن مان ڪيائين (٢١). ۽ اهر اُهو احسان آهي ڇا جنهنجو مون تي ٿورو رکين ٿو؟ تہ بني اسرائيل کي ٻانھو ڪري ورتو اٿئي (٢٢). فرعون چيو تر, جھانن جو رب ڇا (کي چنبو) آهي؟ (٢٣).

قَالَ رَبُّ السَّمَاوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمُ أَانَ كُنْتُمُ مُّوْقِينِينَ ﴿ قَالَ لِمِنْ حَوْلَةَ ٱلرَّتُمُ مَعُونَ @قَالَ رَكُبُرُ ورَبُ الْإَلِمِ كُوْ الْأَوَّلِينَ عَنَالَ إِنَّ رَسُوْلَكُوْ الَّذِي َ أَرْسُلِ الِيَكُوْلَمَجْنُونُ ۞ قَالَ رَبُ الْمَثُورِي وَالْمَغُوبِ وَمَابَيْنَهُمَا أِنُ كُنْتُهُ تَعُولُونَ⊙ قَالَ لَينِ اتَّخَذَتُ إِلهًا غَيْرِي لَاجْعَلَتَكَ مِنَ الْمَنْجُرُيْنَ ۞ قَالَ ٱوَلَوْجِئُتُكَ مِثَمُّ مُّبِينُ عَالَ قَالَ فَانْتِ بِهَإِن كُنْتَ مِنَ الصْدِقِيْنَ®فَالْقَى عَصَاهُ وَإِذَاهِى تُعْبَانُ مُّبِينِ فَ وَكَاتُو مِنَاهُ وَيَرْءَ لِدَهُ فَاذَاهِيَ بَيْضَأَ ثِلِلنِّظِرِينَ ۞قَالَ لِلْمَلَاحُولَةَ إِنَّ هِـ نَالَسْحِرُّ عِلِيُو ﴿ يُعِيدُ أَنْ يُغْرِجَكُو مِنّ الْضِكُوبِيغُو إِلَّا فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ۞ فَالْوَّالَرْجِهُ وَاخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَآيِن خِيْرِيْنَ ﴿ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارِعَلِيبُو۞فَجُمِعَ التَّحَرَةُ لِمِيْقَاتِ يَوْمِمَّعُنُوْمِ۞وَ قِبْلَ لِلتَّاسِ هَلُ أَنْتُومُ مُجْمَعُونَ ۞ لَعَكَنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوْاهُوُ الْفِلِيدِينَ ©فَلَمَّا جَآءُ السَّحَرَةُ قَالُوْ الِفِرْعَوْنَ آبِنَ لَنَالَاجُولِانُ كُنَّا غَنُ الْغِلِينِينَ ۞قَالَ نَعَوُ وَإِنَّكُو إِذَالَّكِينَ النُهُقَرَّبُنَ عَنَالَ لَهُوْ مُوْلِنِي ٱلْقُوْامِ ٱلْأَوْمُ مُلْقُونِ فَي

وقال الذين ١٩ الشعرآ. ٢٦

(موسئ) چيو ته, آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي, تنهن جو پالڻهار آهي، جيڪڏهن اوهين ويساه رکندڙ آهيو (۲۴). (فرعون) پنهنجي آسپاس وارن کی چیو تہ, (اوہین) نہ ٹا ہِدّو چا؟ (۲۰). (موسیٰ) چیو تہ (اُهو) اوهان جو پالڻهار ۽ اوهان جي اڳين ابن ڏاڏن جو پالڻهار آهي (٣٦). (فرعون) چيو ته اوهان جو پيغمبر جيڪو اوهان ڏانهن موڪليو ويو آهي سو بيشڪ چريو آهي (٢٧). (موسيٰ) چيو ته اوير ۽ اولھ ۽ جيڪي اُنهن ٻنهي جي وچ ۾ آهي, تنهن جو (۾) پالڻهار آهي, جيڪڏهن اوهين سمجھ ركندا آهيو (تر اها سمجهاڻي بس آهي) (٢٨). (فرعون) چيو تر جيڪڏهن مون کــان سواءِ ڪو ٻيو خدا ورتئي تر ضرور توکــي قــيدين مــان ڪندس (٢٩). (موسيٰ) چيو تر, جيتوڻيڪ تو وٽ پڌري شيءِ آڻيان تر بر (قيد كندين) ڇا؟ (٣٠). (فرعون) چيو ته, جيكڏهن ثون سچن مان آهين تر اها آڻ (٣١). پوءِ پنهنجي لٺ اڇليائين تر اها امالڪ پڌرو واسينگ (نانگ) ئي پيئي (٣٢). ۽ پنهنجو هٿ ڪڍيائين تر اوچتو اُهو ڏسندڙن لاءِ چمڪندڙ ٿي پيو (٣٣). (فرعون) پنهنجن آسپاس وارن سردارن کي چيو ته, بيشڪ هيءُ (شخص) وڏو ڄاڻون جادوگر آهي (٣۴). (هو) اوهانکي اوهان جي ملڪ مان پنهنجي جادوءَ سان لوڏڻ گهري ٿو, پوءِ مون کي (هاڻي) ڇا ٿا حڪم ڪريو؟ (٣٠). چيائون ته کيس ۽ سندس ڀاءُ کي ترساءِ ۽ شهرن ۾ ڪوئيندڙن کي موڪل (٣٦). ته هر وڏي ڄاڻون جادوگر کي تو وٽ آڻين (٣٧). پوءِ هڪ ڏينهن جي ٺهرايل انجام تي جادوگر گڏ ڪيا ويا (٣٨). ۽ ماڻهن کي چيو ويو تہ, اوهين (بہ) گڏ ٿيڻ وارا آهيو ڇا؟ (٣٩). جيڪڏهن آهي (جادوگر) غالب ٿيا تہ مَنَ اسبن انهنَ جا تابعدار ٿيون (۴٠). ٻوءِ جنهن مهل جادوگر آيا (تنهن مهل) فرعون کي چيائون تر جيڪڏهن اسين ڏاڍا ٿيون تر اسان لاءِ ڪو انعام آهي (يا نر)؟ (۴۱). (فرعون) چيو ته هاڻو ۽ بيشڪ اوهين اُنهيءَ مهل (منهنجن) ويجهن مان ٿيندؤ (۴۲). کين (موسئ) چيو تہ جيڪي (ڍارا) اوهين أجِلنُ وارا آهيو، سي أجِليو (٤٣).

فَأَلْقُوْاحِبَالَهُمُ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوْابِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّالْنَحْنُ ٱلْغِلِبُونَ عَنَالَقُمْ مُوْسَى عَصَاهُ فِاذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ٥ ڡؙٲؙڷۿۣٙٵڵؾۜۼۘڗؘۊؙڛؗڿڔؠٞڹۜ[۞]ػٙٵڷؙۊٞٳٳؗڡؙێٵۑۯؾؚٳڵڡڶڮؠؽڹ۞ۯؾؚڡؙۅؙڛؗ وَهُمُونَ°قَالَ الْمُنْتُولُهُ قَدْلَ آنَ اذَنَ لَكُوْ أَنَّهُ لِكُمُونُولُولُونُ عَلَّمَكُو السِّحْزَ فَلَسُونَ تَعْلَمُونَ أَلَّ فَطِعَرَ ۖ إِينِ يَكُو وَارْجُلِكُو مِّنْ خِلَافٍ وَلَاوُصِلْمَتُكُمُ ٱجْمَعِيْنَ۞َ قَالُوُالاَضَامُ ۚ إِنَّآالِي رَبِّتَامُنْقَائِدُنَ ۗ إِنَّانَظُمَ وُأَنَّ يَغْفِرَ لَنَارَتُنَاخَظِينَاۤ آنَ كُنَّااوُّلَ الْنُوْمِنِينَ أَثُّوا وَحَيْنَا اللَّهُ وُسَى اَنْ اَمْرِيعِبَادِي اتَّكُمُ تُلَّبُعُونَ ۖ فَأَرْسُكَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَكَ آيِن لَمِيْرِيْنَ ۞إِنَّ هَوُٰلِآوَ لَيْتُرْدَمَةٌ قَلِلْدُنَ®وَإِنَّهُ ُولِنَالَغَ إِنْظُونَ ۞وَإِنَّا لَجَمِيْعٌ ُ حَذِرُونَ ﴿ فَأَخْرَجُنْهُمْ مِنَ جَنْتٍ وَعُيُونِ ۗ وَكُنُوْزِ وَمَقَامٍ كَرِيُوكَكَ ٰ لِكَ وَأُوْرِيْثُنْهَا أَيْنِي ٓ الْمُرَآءِ لِلْ۞فَاتَبْعُوْهُهُ مُنْفُ قِيلُنَ۞فَكَمَا تُرَاّءِ الْجَمْعُونِ قَالَ اَصْعَابُ مُوْسَى إِنَّالَمُدُّرُكُونَ ۚ قَالَ كَلَا أَنَّ مَعِي رَقْ سَيَهُدِينَ عَالَوُحَيْنَا اللهُ مُوسَى ازِن اغْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ﴿ فَانْفَكَنَّ فَكَانَ كُلُّ ثِرْتِ كَالطَّوْدِ الْعَِلْيُمُ ۚ ۚ وَٱزْلَفْنَا ثُمَّ الْاِغْرِيْنَ ۞

وقال الذين ١٩ الشعرآء ٢٦

ACTION OF THE PROPERTY OF THE

پوءِ هنن پنهنجا رسا ۽ پنهنجيون لٺيون اُڇليون ۽ چيائون تـ فرعون جي عزت جو قسم آهي ته بيشڪ اسين ئي غالب ٿينداسون (۴۴). پوءِ موسيٰ پنهنجي لٺ اڇلي تہ اُها اُتي جو اُتي جيڪو ناٽڪ بڻائيندا ويا سو ڳهندي ويثي (۴۰). پوءِ جادوگر سجدو ڪندڙ ٿي ڪريا (۴۶). چيائون ته, جهانن جيّ پالڻهار تي ايبان آندوسيون (۴۷). اجيو) سوسيٰ ۽ هارون جو رب آهي (۴۸). (فرعون) چيو ته اُن کان اڳ, جو اوهان کي موڪل ڏيان، اوهان موسىٰ تي ڇو ايمان آندو؟ بيشڪ اُهو اوهان جو وڏُو (استاد) آهي, جنھن اوھان کی جادو سیکاریو, پوءِ سگھو ڄاڻندؤ۔ اوھان جا ھڪ پاسّي جا هٿ ۽ ٻئي پاسي جا پير ضرور وڍيندس ۽ اوهان مڙني کي (گڏ) ضرور سوريءَ چاڙهيندس (۴۹). چياڻون تر, ڪو حرج نہ آهي, بيشڪ اسين پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽڻ وارا آهيون (٥٠). بيشڪ اسين اميد ٿا رکون تر اسان جُو پالٹھار اسان جا ڏوه اسان کي بخشيندو, انھيءَ ڪري جو پھرين (اسين) مسلمان ٿيا آهيون (٥١). ۽ موسيٰ ڏانهن وحي ڪيوسون تر منهنجن ٻانھن کي راتو واہ وئي نڪر, ڇو تہ افرعون ۽ سندس لشڪر) اوھان جي پٺيان پوندا (٥٢) پوءِ فرعون شهرن ۾ ڪوٺيندڙ موڪليا (٥٣). (چيائين) تر بيشڪ هي ٿورڙن (ماڻهن) جو مچو آهي (۴٠). ۽ بيشڪ انهن اسان کي ڪاوڙايو آهي (٥٥). ۽ اسين هٿيارن واري جماعت آهيون (٥٦). (الله فرمائيّ ٿو تر) پوءِ اُنهَن (فرعونين) کي باغن ۽ چشمن مان ٻاهر ڪڍيوسون (٥٧). ۽ خزانن ۽ عزت واري جاءِ مان (بر) (٥٨). اهڙيءَ طرح (ڪيوسون). ۽ اُنهن (شين) جو بني اسرائيلن کي وارث ڪيوسون (٥٩). پوءِ سج اڀرندي ٿي اُنهن (بني اسرائيلن) جي پوئتان پيا (٦٠). پوءِ جنهن مهل ٻنهي ٽولين هڪ ٻئي کي ڏٺو اتنھن مھل) موسئ جي سنگتين چيو تہ بيشڪ اسان کي پهچّي وَيَا (٦١). (موسىٰ) چيو تر, ائين نـ آهي, بيشڪ منهنجو پالڻهار مون ساڻ آهي. سگهو مون کي رستي لائيندو (٦٢). پوءِ موسيٰ ڏانهن وحي ڪيوسين تر پنهنجي لٿ سمنڊ کي هڻ_ پوءِ آهو چيرجي پيو, پوءِ هر ڀاڱو وڏي پهاڙ جهڙو ٿي پيو (٦٣). ۽ اُنهن ٻين (يعني فرعونين) کي اُن هنڌ ويجهو كيوسون (٦۴).

وَأَغْنَنَا مُرْسَى وَمَنَ مُعَهُ آجِمَعِ أَنْ أَثْمَا لَكُو مُعَالِّا لَهُ مِنْ أَنْ اتَّ فَيُذٰلِكَ لَايَةً ۚ وَمَا كَانَ ٱكْثَرْفُمُومُومُومِينَ ⊕وَإِنَّ رَتَكِ لَهُ ٱلْعَدَيْزُ الرَّحِدُهُ ۚ وَاتُلْ عَلَيْهِمُ نَبَا إِبْرِهِيُوكَ إِذْ قَالَ لِاَبِيْهِ وَقُوْمِهِ مَاتَعَيْدُوْنَ[©] قَالُوْ انْعَيْدُ أَصْنَاكًا فَنَظَلُّ لَهَاغُكُوْرُ[©] قَالَ هَلْ مَسْمَعُهُ نَكُ الْأِنْتُ كُوْرَ ﴿ وَيَنْفَعُونَ نَكُمْ أُونِكُونَ ﴿ قَ قَالُوُامَا ، وَحَدُنَا الْأَوْنَاكُنْ الْكَانُونُ الْكَانُونُ فَعَلُورٌ ؟ قَالَ أَفَاءَنْتُهُ مِّنَا كُنْ تُدْتَعَنُكُ وُنَ[©] اَنْتُوْ وَ الْأَوْكُو الْاَقْدُ مُونَ۞ فَإِلَّهُ مُوعَكُونَّ لَا ءَالًا رَتَ الْعُلَمَةُ مَ ﴿ الَّذِي خَلَقَتِي ۚ فَهُو نَهُدِ يُنِي ۞ وَ لَّذِيُ هُوَيُطْعِبُنِيُّ وَمَنْقِبُن^{ِي} وَإِذَا مَرْضُتُ فَهُوَ يَشُفِهُ بَيْنُفِيْنِ^ن وَالَّذِي مُبِينَتُهٰيُ ثُنَّةً يُغْيِينِ ۞وَالَّذِي َ أَظُمَعُ إِنَّ يَغْفِرَ إِلَ الدَّرُو·۞رَت هَبْ إِنْ حُكْمًا وَٱلْحِقَّةِيْ بِالصَّلِحِيْرِ: وَاجْعَلْ لِّيُ لِسَانَ صِدُق فِي الْآخِدِينَ ۖ وَاجْعَلْهَ مُورُ، وَّرَثَةِ حَنَّةِ النَّعِيْمِ فُواغْفِرُ لِأَنِّ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِيْنَ[©] ۅؘڵٲؿؙڎ۫ڔڹ*ڎۅؙۄؽؽػڋٛؽ۞ڎۄٙڵ*ٳؽٚڡٛۼۄؙٵڰۊڵؠڹڎؽ۞ٳڰ مَنَ أَنَّى اللهَ بِقَلْبِ سَلِيْهِ ﴿ وَأَزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِتُنَ ﴿

وقال الذين ١٩ الشعرآ ، ٢٦

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

۽ موسیٰ ۽ سندس سنگتين مڙنی کي بچايوسون (٣٥). وري (هنن) ٻـين (يعني فرعونين) کي ٻوڙيوسون (٦٦). بيشڪ اِنهيءَ (قصي) ۾ نشاني آهي ۽ انهن مان گهڻا مڃڻ وارا نہ هڻا (٦٧). ۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي (٦٨). ۽ اُنهن کي ابراهيم جو قصو پڙهي ٻڏاءِ (٦٩). جڏهن پنهنجي پيءُ ۽ پنهنجيءَ قوم کي چيائين تر ڇا کي پوڄيندا آهيو؟ (٧٠). چيائون ته, (اسين) بتن کي پوڄيندا آهيون, پوءِ سدائين اُنهن جا مجاور ٿي وهندا آهيون (٧١). (ابراهيمر) چيو تہ جڏهن (هنن کي) سڏيو ٿا (تَذَّهنَ) اوهان جو (سڈ) بِدَن تَا ڇا؟ (٧٢). يا اوهان کي سک پهچائيندا آهن يا ڏک ڏيندا آهن؟ (٧٣). چيائون (نر!) بلڪ پنهنجن ابن ڏاڏن کي ائين ڪندو ڏنوسون (٧۴). ابراهيمر چيو تہ, (انھن کي) ڏنو اٿوَ جن کي پوڄيندا رهيؤ؟ (٧٠). اوهين ۽ اوهان جا اڳيان ابا ڏاڏا (٧٦). بيشڪ آهي جهانن جي پالڻهار کان سواءِ منهنجا ويري آهن (٧٧). جنهن مون کي پيدا ڪيو آهي, وري اُهو ئي مون کي سڏو رستو ڏيکاريندو (٧٨). ۽ اُهو آهي جو مون کي کارائيندو آهي ۽ پياريندو آهي (٧٩). ۽ جڏهن بيمار ٿيندو آهيان, تڏھن اُھو ئي مونکي شفا ڏيندو آھي (٨٠). ۽ اھو آھي جو مون کي ماريندو وري اهو ئي مون کي جياريندو (٨١). ۽ اُهو آهي جو آسرو اٿـمر تر قيامت جي ڏينهن منهنجون خطائون مون کي بخشيندو (٨٢). اي منهنجا پالڻهار! مون کي دانائي بخش ۽ مون کي صالحن سان شامل ڪر (٨٣). ۽ پوين ۾ منهنجي چڱي يادگيري (قائمر) ڪر (٨٤). ۽ مون کي نعمت واري بهشت جي وارثن مان ڪر (٨٥). ۽ منهنجي پيءُ کي بخش جو اُهو گمراهن مان آهي (٨٦). ۽ جنهن ڏينهن (ماڻهو جيئرا ٿي) آئندا (تنهن ڏينهن) مون کي خوار نہ ڪج (۸۷). جنهن ڏينهن نڪي مال ۽ نڪي پٽ نفعو ڏيندا (۸۸). پر أهمو (فائدي وارو هونـدو) جو الله وٽ سالمر دل آڻيندو (٨٩). ۽ پرهيزگارن لاءِ بهشت ويجهو ڪيو ويندو (٩٠).

وَتُرْزَتِ الْجَحِيْدُ لِلْغِيْرِيُ ۚ وَقِدْلَ لَهُوْ آيَنُمَ أَكْنُتُو تُقْبُدُونَ ﴿ مِنُ دُوُنِ اللهِ ْ هَلُ يَنْصُرُ وَنَكُوْ آوْنَنْتَصِرُ وَنَ[©] فَكُنْكِيْوْ افِيهَا هُمُووَالْغَاوَٰنَ®ُوَجُنُودُ إِبْلِيْسَ اَجْمَعُونَ ثَقَالُوْا وَهُمُونَ مَا ؿۼؙؾؘڝؚڡؙؙۅؙڹ[©]ؾٙٲٮڵڡٳؽٙػؙێۧٵڵۼؽۻٙڵڽۺؙؠؽڹ[۞]ٳۮ۫ٮؙٮۜۊػڲؙۄ۫ؠڗؾ الْعَلِيدِينَ®وَمَّااصَلَّنَآ اِلَّاالْمُجُومُونَ®فَمَالْنَامِنُ شُفِعِينَ۞ وَلَاصَدِيْقِ حِينُهِ®فَكُوْاَنَّ لَنَاكَرَّةً فَنَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ® انَّ فَيُذَلِكَ لَايَةً وَمَا كَانَ ٱكْثَوْهُمُ مُّؤُمِنِيْنَ ۖ ﴿ وَإِنَّ رَبُّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْغُ كُذَّبَتُ قَوْمُزْنُوحِ الْمُرْسِلِينُ ۚ إِذْ قَالَ لَهُمُ خُوهُ وَهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَ اللَّهُ وَ لِمْيُعُونَ قَوَمَا ٱلشَّكُكُوْعَكِيهِ مِنْ ٱجْرِزْانُ ٱجْرِي ٱلْاعَلَى رَبِّ الْعُلَمِيْنَ فَعَالَقَوُااللَّهَ وَالْمِيعُونَ قَالُوْ ٱلْوُونِ لِلْوَواتَّبَعَكَ الْكَرْذَلُونَ[©]قَالَ وَمَاعِلْمِيْ بِمَا كَانْذِ إِيْعَمِلْوُنَ[®]انُ حِسَابُهُمُّ ٳڷڒۼؖڶ؞ڒؾٞڶٷؘؾۺڠۅؙٷنۧ۞ۘٷمۜٲٲؽٵؠڟٳڔدٳڶٮٷ۫ڡۣۑڹؽڹ۞۠ٳؽٲؽٵ اِلَّانَذِيْرُ مُنِّيئٌ شَعَّالُوْالَيِنَ لَّهُ تَنْتَهِ يَنُوْحُ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْمَرُجُوْمِيْنَ ﴿قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كُنَّ بُوْنِ ﴿

وقال الذين ١٩ الشعرآء ٢٦

۽ گمراهَن لاءِ دوزخ ظاهر ڪيو ويندو (٩١). ۽ کين چيو ويندو تر آهي كُتِّي آهن, جن كي پوڄيندا هيؤ (٩٢). الله كانسواءِ؟ (هاڻي) أهي اوهانّ كي مدّد ڏين ٿا ڇا يا (پاڻ) بدلو وٺي سگهن ٿا؟ (٩٣). پوءِ آهي گمراه (پُوڄيندڙ) ۽ بت منجهس اونڌا ڪري آڇلايا ويندا (٩۴). ۽ مڙيئي شيطاني لشڪر بـ (اُڇلائبا) (٩٠). ۽ (تڏهن) اُهي منجهس هڪ ٻئي سان جهڳڙو ڪندي پيا چوندا (٩٦). تر الله جو قسم آهي بيشڪ اسين تر پڌريءَ گمراهيءَ ۾ هيا سون (٩٧). جڏهن اوهان کي جهانن جي پائڻهار سان برابر ٿي ڪيو سون (٩٨). ۽ (هنن) مجرمن کان سواءِ ٻئي ڪنهين اسان کي گمراھ نہ کیو (۹۹). پوءِ اسان جو (ہاڻي) نڪو ڪو سفارش ڪرڻ وارو آهي (١٠٠). ۽ نڪو ڪو غمٽار دوست آهي (١٠١). پوءِ جيڪر هڪ ڀيرو اسان کی (وري دنيا ۾ وڃڻ) ملي تہ مؤمنن مان ٿيون! (١٠٢). بيشڪ ان ۾ ضرور نشاني آهي ۽ اُنهن مان گهڻا مؤمن نہ آهن (١٠٣). ۽ بيشڪ تنهنجو پالٹھار ئي غالب مهربان آهي (١٠٤). نوح جي قوم پيغمبرن کي كوڙو ڀانيو (١٠٥). جڏهن كين سندن ڀاءُ نوح چيو ته (الله كان) ڇو نہ تَّا دِجُوءٌ (١٠٦). بيشڪ آءٌ اوهان لاءِ امين پيغمبر آهيان (١٠٧). پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو ميجو (١٠٨). ۽ اوهان کان ان (پيغام جي پهچائڻ) تي ڪو اُجورو نہ ٿو گهران, منهنجو اُجورو تہ رڳو جهائن جي پائڻهار تي آهي (١٠٩). پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو (١١٠). چيائون تر توتي ايمان ڇو آثيون؟ ۽ حالانڪ نيچ ماڻهن (ڪنهن دنياوي لالج لاءِ) تنهنجي تابعداري ڪئي آهي (١١١). (نوح) چيو ته, مون کي ڪهڙي سُڌ ته (هو) چا كندا رهيا آهن (١١٢). جيكڏهن اوهين سمجھ وارا آهيو ته، سندن حساب منهنجي پالڻهار کان سواءِ ٻئي ڪنهن تي نہ آهي (١١٣). ۽ آءٌ مؤمــنن کــــي تُرِّنُّ وارو نـ آهيان (١١٣٤). آءٌ تـ رڳــو پــــــــــرو ڊيڄاريندڙ آهسيان (١١٥). چيائون تر اي نوح! جيڪڏهن تون نر رهندين تر ضرور سنگسار ٿيندين (١١٦). (نوح) چيو ته اي منهنجا پالڻهار! بيشڪ منهنجيءَ قومر مون کي ڪوڙو ڀانيو (١١٧).

فَافْتُوْبُنْنِي وَبَلِيْهُ وْفَتْمًا وَّيْجِنِّي وَمَنْ مَّعِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ @ فَأَغِيَّنِهُ وَمَنَّ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمُشَكُّون ﴿ ثَنْ الْغُلْكِ الْمُشَكُّون ﴿ ثَنَّا لَعُدُ الْبَاقِيْنَ[®]اِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَائِيَةً وْمَا كَانَ اكْتُرْهُو مُثَوِّمِنِينَ®وَ انَّ رَبُّكَ لَهُ الْعَرْيُزُ الرَّحِدُ أُكَّدُّ مَتْ عَادُ الْدُرُسَلُونَ صَّادُ عَالَ لَهُمْ أَخُوهُ وُهُو دُالاتَتَقَوْنَ فَالنَّ لَكُورِسُولُ آمِينٌ فَ فَاتَّقُوااللَّهَ وَٱطِيْعُونِ ٥ وَمَّاكَمُ عُلُومِكَ إِنَّ آجُويَ ٳٙڰؘٵٚؽڔڽٵڵڡ۬ڵؠؽڹۘ[۞]ٳٙٮۜؠڹٛۏؙؽؠػ۠ڵڕٮ۫ۼٳڮڐٞؾؙۼڹؾٛۏؽ۞ۅٙ تَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَكَّلُهُ تَغَلْدُونَ۞ُواذَابَطَشُتُو بَطَشُتُعُ جَبَّارِينَ[©] فَاتَّقُوااللهَ وَالطِيعُونِ [©]وَاتَّقُواالَّذِي َاللَّهِ مَا اللَّهِ مَا تَعْلَكُونَ أَثَامَتُكُمُ لِأَنْعَامِ قَايَدِنَ أَثُوكَ وَتُبْتِ وَعُيُونَ اللَّهِ إِنَّا لَيْ ٱخَاتُ عَلَنُكُمْ عَدَاكَ يَوْمِ عَظِيْهِ ۚ قَالُوْ اسَدَ ٱوْعَلَيْنَٱ وَعَظْتَ ٱمْ لَوْتَكُنَّ مِينَ الْإِعِظِينَ ﴾ أَن هِنَ الْإِعْظِينَ الْأَوْلُونُ الْأَوْلِينَ هُومًا غَوْنُ بِمُعَدَّىٰئِنَ۞۫فَكَذَّيُونُو كَاهَٰلَكُنْهُو إِنَّ فَيُخْلِكُ الْحَوْلِيَّ فَيُوْلِكَ لَائَةً وَ مَا كَانَ ٱكْثَرُهُ مُوَّتُوْمِنِينَ [©]وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْهُ ^{هَ} كَنَّابَتْ تَنْهُوُ دُالْمُوْسَلِدُنُّ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ طِيدُ ٱلْوَتَتَّقُونَ ۗ

وقال الذين ١٩ الشعرآ - ٢٦

تنھن ڪري منھنجي ۽ سندن وچ ۾ چگيءَ طرح فيصلو ڪر ۽ مون کي ۽ جيڪي مؤمن مون ساڻ آهن, تن کي بچاءِ (١١٨). پوءِ کيس ۽ سندس سنگتين کي ڀريل ٻيڙيءَ ۾ بچايوسون (١١٩). وري کانئن پوءِ رهيلن کي ٻوڙيو سونُ (١٢٠). بيشڪ ان ۾ وڏي نشاني آهي ۽ انهن مان گهڻا مڃيندڙ نه هـئا (١٢١). ۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي (١٣٢). عاد اجي قوم) پيغسرن کي ڪوڙو ڄاتو (١٢٣). جڏهن سندن ڀاءُ هود كين چيو ته, (الله كان) ڇو له دڄندا آهيو؟ (١٢٤). بيشڪ آءٌ اوهان جو امين پيغمبر آهيان (١٢٥). پوءِ الله کان دڄو ۽ منهنجو چيو مڃو (١٣٦). ۽ آءُ اوهان کان اُن (پيغام) پهچائڻ تي ڪو اجورو نہ ٿو گهران, منهنجو أجورو رڳو جهانن جي پالڻهار تي آهي (١٢٧). سيڪنهن دڙي تي اجايا مشغول ٿي نشان ڇو بڻائيندا آهيو؟ (١٢٨). ۽ (ڇو) پڪيون ماڙيون بڻائيندا آهيو؟ ڄڻڪ اوهين سدائين رهندؤ (١٢٩). ۽ جڏهن اوهين دست درازي كندا آهيو (تذهن) زبردست ٿي دست درازي كندا آهيو (١٣٠). پوءِ الله كان وڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو (١٣١). ۽ اُنهيءَ (اللہ) كان وڄو, جنهن اوهان کي اُنهيءَ (شيءِ) جي مدد ڏني جا (اوهين) ڄاڻندا آهيو (١٣٣). اوهان کي دِورن ۽ پُٽن (ڏيڻ) سان مدد ڏني اٿس (١٣٣). ۽ باغن ۽ (ڀاڻي جي) چشمن (ڏيڻ) سان به (١٣۴). بيشڪ آء اوهان تي وڏي ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کان دڄان ٿو (١٣٥). چيائون تر, (جي) تون (اسان کي) نصيحت ڏين يا نصيحت ڏيندڙن مان نه هجين تر اسان لاءِ هڪجهڙو آهي (١٣٦). إها اڳين جي ئي عادت آهي (١٣٧). ۽ اسين (ڪڏهن) عذاب كيل نه تينداسون (١٣٨). پوءِ كيس كوڙو ڀانيانون تنهن كري کين هلاڪ ڪيوسون. بيشڪ ان (قصي) ۾ نشاني آهي ۽ منجهانٽن گهڻا مجڻ وارا نہ هئا (١٣٩). ۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي (١٤٠). ثمود (جي قوم) پيغمبرن کي ڪوڙو ڀانيو (١٤١). جڏهن كين سندن ياءُ صالح چيو تر, (الله كان) چو ز ڊجندا آهيو؟ (١۴٢).

ٳڹٚٱڮؙڎؙۯڛؙۘٷڰٳٙڡؿؿ۠ڞٚٵؾٞۊؗٳٳؠڵۿۅٙڶۣڟۣؽۼؙۯڹ۞ؖۅۜڡۜٙٳڷۺؙٛڬؙڴؙؠؙۼڮٙؿؖۼ مِنُ آجُورُانُ آجُويَ إِلَّاهَالِي رَبِّ الْعُلَمِينُ ۞ أَيُتُوكُونَ فِي مَا لَمُمِنَأَ امنادَ، ﴿ فِي حَثْت وَعُمُون ﴿ وَرُوعِ وَغَنْل طَلْعُهَا هَضِيلُهُ ﴿ وَتَنْفِتُونَ مِنَ الْحِبَالِ بُيُوتًا فِرِهِنَ [©]فَائَتُوُ اللهُ وَاطِينُهُ ثَ وَلاَتُطِلْعُوْ ٱلْمُرَالْمُسُرِفِينَ۞ لَيْنَ مِن يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَ لايُصْلِحُونَ®قَالُوَالِنَمَّااَنْتَ مِنَ الْمُسَجِّرِيْنَ۞مَّااَنْتَ إِلَاتِيَّرُ مِّتُلُنَا ۗ كَاكِتِ بِالْهِ إِنْ كُنُتَ مِنَ الصَّدِقِينَ ۗ قَالَ لَهٰذِهِ نَاقَةٌ لَهَا يَتْرُكُ وَلَكُمْ تَشْرُكُ لَوْمِ مِّعْلُوْمِ ﴿ وَلَانَكُمْ وَهَا مُنْكُومُ اللَّهُ وَمَاكُمُ لَكُ عَنَاكِ يَوْمِ عَظِيْمٍ ﴿ فَعَقَرُ وَهَا فَأَصْبَكُوا نَكِ مِينَ ﴿ فَا خَذَهُمُ مُ الْعَنَاابُ إِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَا بَةً وَمَا كَانَ ٱكْتَرَهُمُ مُتَّوِّينَهُ ﴾ وَإِنَّ رَبُّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْوُ كُذَّبُّ قُومُ لُوُطِ الْمُوسِلِينَ ۖ إِذْقَالَ لَهُمُ أَخُوهُمُ لُوكًا ٱلاَتَتَّقُوُّنَ ۚ إِنَّى إِنْ مَاكُوْرَ الْمُولِ إِمِيْنِ ﴿ فَٱتَّقَوٰ اللَّهَ وَالْطِيعُونَ ﴿ وَمَّا السَّعُكُمُ عَلَيْهِ مِنَ اجْرِيْ لَ اجْرِي ٳڵڒۼڵۯٮؚڗٳڷۼڵؠؽؽ۞ٞٳؘؾٲڎ۫ٛؽٳڵڎؙڴۯٳؽڡؚؽٳڷڡڵؠؽؽ^{ٚ۞}ۅؘ تَذَرُوْنَ مَاخَلَقَ لَكُوُّرُنُكُوْمِ فَإِنْ الْأَوْلِحِيَّةُ فِيلُ أَنْتُمُ قَوْمٌ عُلُوُنَ $^{\odot}$ وتال الذين ١٩

بيشڪ آءٌ اوهان لاءِ اُمين پيغمبر آهيان (١٤٣). پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو (۱۴۴). ۽ آءُ اوهان کان اُن (پيغام پهچائڻ) تي ڪو اجورو نہ ٿو گهران, منهنجو اجورو رڳو جهانن جي پالڻهار تي آهي (١۴٥). اُهو جيڪي هتي (دنيا ۾) آهي, تنهن ۾ اوهان کي بي ڀؤ ڇڏي ڏبو ڇا اتر هميشہ آرامہ ۾ رهوا؟ (١۴٦). ياغن ۾ ۽ چشمن ۾ (١٤٧). ۽ پوکن ۽ کجين ۾ جن جا گوشا ڪنثرا آهن (١۴٨). ۽ ڪاريگر ٿي جبلن مان (تراشي) گهـرَ بثائيندا آهـيو(١۴٩). پوءِ الله كـان دِجو ۽ منهنجو چيو مجو (١٥٠). ۽ اُنھن حد کان لنگھندڙن جو چيو نہ ميجو (١٥١). جيڪي ملڪ ۾ بگيڙ وجهندا آهن ۽ سڌارو نہ ڪندا آهن (١٥٢). چيائون تہ تون رڳو جادو ڪيلن مان آهين (١٥٣). تون رڳو اسان جهڙو ماڻهو آهين, جيڪڏهن تون سچن مان آهين تر ڪا نشاني آڻ (١٥۴). (صالح) چيو تر, هيءَ ڏاچي آهي, اُن جي (پاڻي) پيڻ لاءِ ۽ اوهان جي (پاڻي) پيڻ لاءِ واري جو ڏينهن مقرر ٿيل آهي (١٥٥). ۽ اوهين کيس ڪو ايذاءُ نہ پهچائجو, نہ تہ اوهان کي وڏي ڏينهن جو عذاب پڪڙيندو (١٥٦). پوءِ اُن جون کُچون ڪپيائون (۽ ماري وڌائون) پوءِ پشيمان ٿيا (١٥٧). پوءِ کين عذاب پڪڙيو, بيشڪ ان ۾ نشاني آهي ۽ منجهائڻن گهڻا مڃڻ وارا نہ هڻا (١٥٨). ۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي (١٥٩). لوط جي قومر پيغمبرن کي ڪوڙو ڀانيو (١٦٠). جڏهن کين سندن ڀاءُ لوط چيو تر, (الله كان) چو نه دڄندا آهيو؟ (١٦١). بيشڪ آءٌ اوهان جو آمين پيغمبر آهيان (١٦٢). يوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃو (١٦٣). ۽ اُن (پيغام پهچائڻ) تي اوهان کان ڪو اجورو نہ ٿو گھران, منھنجو اُجورو رڳو جهانن جي پالڻهــار تي آهي (١٦٣). دنيا جهان جي نرن ڏانهن (بڇڙائيءَ لاءِ) ڇو ويندا آهيو؟ (١٦٥). ۽ جيڪي اوهان جي پالڻهار اوهان لاءِ اوهان جون زالون خلقيون آهن تن کي ڇو ڇڏيندا آهيو؟ بلڪ اوهين حد کان لنگهندڙ قوم آهيو (١٦٦).

قَالُوُ الْمِنْ لَيْ تَنْتَهِ لِلْدُو طُلْتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ®قَالَ انْيُ لِعَمَلِكُوْمِينَ الْقَالِمُنَ®رَيِّ غَيِّنْ وَأَهْلُ مِمَّايَعُمُلُوْنَ®فَيَّتُناهُ وَ ٱۿڵڎؘٲڿؘڡؘۼؽؙڹ[۞]ٳ؆ۼٛٷڒٳڣٳڷۼۑڔؽڹؖٛڞٛڗؙۊۜۯػٞۯٵڵڵۼڔؽڹ۞ وَأَمْظُونَاعَلِيهُهُومٌ طَوَّا فَسَاءً مَطَوْ الْمُنْذَرِينَ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَايَةً وَمَا كَانَ ٱكْثَرُهُمُ مُتَّوِّمِنِينَ ®وَإِنَّ رَبِّكَ لَهُوَ الْعَذِيثُو الرَّحِيثُو ﴿ كَنَّ بَ ٱصْحُبُ لَعَيْكَةِ الْمُرْسِلِينَ ﴿ فَالَ لَهُمْ شُعَبُ الَّا تَتَقُونَ أَانِ لَكُوْرَيْمُولُ آمِينٌ فَاتَّقُوا اللهَ وَالِيعُونِ أَنَّ وَمَآاَسُنَكُكُوۡ عَلَيْهِ مِنَ اَجُرِالِنَ اَجْرِيَ إِلَاعَلَىٰ رَبِّ الْعَلَمِينَ۞ ٱوْفُواالْكَيْلَ وَلَاتَكُوْنُوْامِنَ الْمُخْسِدِينَ ۞ُوزُنُوْا بِالْقِسَطَاسِ الْمُمُنتَقِيلُهِ ﴿ وَلَا تَبَخُّسُواالنَّاسَ اَشْيَآءِهُمُ وَلاَتَعْثُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ٥ فَوَاتَّعَهُ النَّن يُ خَلَقَكُمْ وَالْحِيلَةَ ٱلْأَوَّلِينَ ٥ هُ قَالُوُّا التَّهَ الْنَهُ مِنَ الْمُسَجِّدِينَ هُوَمَا الْنَهَ الْاَسْمَةُ مِثْلُهَا وَ إِنْ نَظَتْكَ لِمِنَ الكَّذِيئِنَ ﴿ فَأَنْبَقِطُ عَلَيْنَا كِسَقًا مِنَ السَّمَاءُ انُ كُنْتَ مِنَ الصَّدِيقِينَ فَأَلَ رَبِّي أَعْلَوْمِهِ الْعَلُونَ فَلَاَّمُوهُ فَأَخَذَهُمُ عَكَاكِ مِوالظُّلَّةِ أَلَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمِ عَظِيرٍ ١

وقال الذين ١٩ الشعر آ ٢٦٠

چيائون ته اي لوط! جيڪڏهن نه رهندين ته ضرور لوڌائبين (١٦٧). لوط چيو تر بيشڪ آءٌ اوهان جي ڪمر کان رنج آهيان (١٦٨). اي منهنجا پالڻهار! جيڪي (هو) ڪندا آهن, تنهن جي شر کان مونکي ۽ منهنجي گهر جي ڀاتين کي بچاءِ! (١٦٩). پوءِ کيس ۽ سندس مڙني ڀاتين کسي بچايوسون (١٧٠). سواءِ (هڪڙيءَ) ٻـڍڙيءَ زال جي جـا رهيلن مان هئى (١٧١). وري (أنهسن) ٻـين جي پاڙ پٽـي سون (١٧٢). ۽ مٿــن (پهڻـن جو) مينهن وسايوسون, پوءِ ڊيڄاريلن جو مينهن بڇڙو آهي (١٧٣). بيشڪ هن ۾ وڏي نشاني آهي ۽ منجهانئن گهڻا مڃڻ ورا ز هئا (١٧٤). ۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار تي غالب مهربان آهي (١٧٥). (شهر) ايڪه وارن پيغمبرن کي ڪوڙو ڀائيو (١٧٦). جڏهن کين شعيب چيو ته (الله کان) ڇو نہ ٿا ڊڄو؟ (١٧٧). بيشڪ آءٌ اوهان لاءِ امين پيغمبر آهيان (١٧٨). پوءِ الله کان دِڄو ۽ منهنجو چيو مڃو (١٧٩). ۽ آءٌ اوهان کان اُن (پيغامر پهچائڻ) تي ڪو اجورو نہ ٿو گهران, منهنجو اُجورو رڳو جهانن جي پالڻهار تي آهي (١٨٠). ماڻ پورو ڀريو ۽ ڪسُ لائيندڙن مان نہ ٿيو (١٨١). ۽ سنٿينءَ تارازيءَ سان توريو (١٨٢). ۽ ماڻھن کي سندن شيون گھٽ نہ ڏيو ۽ ملڪ ۾ فسادي ٿي بگيڙ نـ وجهو (١٨٣). ۽ اُنهيءَ (الله) کان ڊڄو جنهن اوهان کي ۽ اڳينءَ خلق کي خلقيو (١٨٦٤. چياڻون تہ تون رڳو جادو ڪيلن مان آهين (١٨٥). ۽ تون رڳو اسان جهڙو ماڻهو آهين ۽ بيشڪ اسين توكى كوڙن مان ڀائيندا آهيون (١٨٦). جيكڏهن تون سچن مان آهين تر اسان تي آسمان مان ڪا ڇپ ڪيراءِ (١٨٧). (شعيب) چيو تر, جيڪي اوهين كندا آهيو, سو منهنجو پالڻهار چگيءَ طرح ڄاڻندو آهي (١٨٨). پوءِ ان کی ڪوڙو ڀانيائون, تنهن ڪري ڀاڇي واري ڏينهن جي عذاب کين پڪڙيو. بيشڪ اُهو وڏي ڏينهن جو عذاب هو (١٨٩).

انَ فَي ذَاكَ لَامَةً وَمَا كَانَ ٱكْثَرُهُومُةً مُؤْمِنتُونَ ﴿ وَإِنَّ رَبُّكَ لَهُوَ الْعَوْيُزُ الرِّحِيْدُ أَهُو إِنَّهُ لَتَنْزِيْلُ رَبِّ الْعَلِينِينَ ۚ نَزَلَ بِهِ الرُّوْحُ الْمَمِيْنُ ﴿ عَلَىٰ قَلْمِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ۗ كَلِيمَانِ عَنَيْسُنِينَ ﴿ وَإِنَّهُ لِهِي زُيُوالْأَوَّلِينَ ۞ وَلَدْيِنُ لَهُمُ إِيةً أَنْ يَّعْكُمُهُ عُكُلُوُ ايَخِيَ اسْرَاءِ مِلُ شَوْلَةِ نَرَّ لِنْهُ عَلَى بَعْضِ الْأَغْمَرُ بِ^ا فَقَرَا لَهُ عَلَيْهِ مِنْ مَا كَانُوْ الهِ مُؤْمِنِيْنَ فَكَالِكَ سَكَنَّاهُ فِي قُلُوب الْمُجُومِينَ۞لَابُوْمِنُونَ بِهِحَتَّى مَرُوْالْعَذَابِ الْالْمُوْفَئَايْتِهُمُ بَغْتَةً وَّهُوُلايِتُنْعُرُونَ ﴿فَيَقُولُوا هَلَ غَنْ مُنْظُوُونَ ﴿ ٳڣۜۑۘۼۮؘٳؠێٳؽٮٛٮۛٚۼڿۅؖؗۮؚڹ۞ؘڣٚڗؘٷؾٳڶ؞ٞڡۜؾۘۼؠ۠ؗؠٛؠڛڹۺ۞ڨٛڎؖ چَآءَهُوْتَا كَانُوْانُوعَدُونَ۞ٚكَآغَةُ غَنْهُمُ مَّا كَانُوانُوعَدُونَ۞ وَمَٱلۡهُلَكُمۡنَامِنُ قَوۡنِيٓةِ اِلَّالَهَامُنُودُونَ ۖ ۚ ذِكُوٰى ۖ وَمَاكُتُا ظلِمِينَ ٣ وَمَا تَنَوَّلَتُ بِوِالشَّيْطِينُ ۞ وَمَا يَنْبَغَيُ لَهُمُ وَمَا ۑۜٮٛٮٞۊؚڸؽٷؙۯ۞ٛٳڶٚۿؙۄؙۼڹٳڵۺؠ۫ۄڶؠۼۯ۠ۏؙڷؚڎؽ۞۫ۏؘڮڒؾؘۮٷؙڝؘۼ الله ِ الهَا اخْرَفَتَكُونَ مِنَ الْمُعَدَّى بِينَ ﴿ وَانْذِنْ رُعَشِيْرَتَكَ ٱلْأَقْرَبِينَ۞وَاخْفِضْجَنَاحَكَ لِمِنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ۞

وقال الذين ١٩ الشعرآء ٢٦

بيشڪ هن (احوال) ۾ (وڏي) نشاني آهي ۽ منجهائٽن گهڻا مڃڻ وارا نہ هئا (١٩٠). ۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي (١٩١). ۽ بيشڪ اهو (قرآن) جهانن جي پالڻهار کان لائـل آهي (١٩٢). اُن کي روح الامين (يعني جبرئيل) لائو (١٩٣). تنهنجيءَ دل تي (هن لاءِ) تـ ڊيجاريندڙن مان ٿئين (١٩٤٠). (جو) پڌريءَ عربيءَ ٻوليءَ ۾ آهي (١٩٥). ۽ بيشڪ سندس خبر اڳين صحيفن ۾ (لکيل) آهي (١٩٦). اُنهن لاءِ (اها) نشانی نر آهی چا تر, بنی اسرائیلن جا عالم اُن (جی حقانیت) ڄاڻن ٿا (١٩٧). ۽ جيڪڏهن قرآن کي (عربن کان سواءِ ٻئي) ڪنهن عجميءَ تي نازل ڪريون ها (١٩٨). پوءِ آهــو مٿـن پڙهــي ها تہ ان کي (بر) ميحڻ وارا نہ ٿين ها (١٩٩١). اهڙيءَ طرح گنهگارن جي دلين ۾ اُهو (انڪار) وةوسون (٢٠٠). أن تي (ايسين) ايمان نه آثيندا, جيسين ذكوثيندڙ عذاب (نه) ڏسندا (۲۰۱). پوءِ اوچتو وٽن عذاب ايندو ۽ اُهي بي خبر هوندا (۲۰۲). پوءِ چوندا تر اسين مهلت ڏنل ٿينداسون ڇا؟ (٢٠٣). پوءِ ڇو اسان جو عذاب تڪڙو گهرندا آهن؟ (٢٠٤). پوءِ ڏٺو اٿيئي ڇا تر جيڪڏهن کين ڪيئي ورهيہ عيش ڪرڻ (جي مهلت) ڏيون (٢٠٥). وري وٽن اُهو اچي جنهن جو انجام ڏنو پئي وين (٢٠٦). ته سندن آسودو هجڻ کانئن ڪجھ ن ٽاريندو! (٢٠٧). ۽ اهڙي ڪنهين ڳوٺ کي ناس نہ ڪيوسون, جنهن لاءِ بيجاريندڙ (نه) هـئا (٢٠٨). نصيحت ڏيڻ لاءِ, ۽ اسين ظالـم نہ هـياسون (۲۰۹). ۽ اُن (قرآن) کي شيطانن نازل نه ڪيو آهي (۲۱۰). ۽ نڪي کين جڳاڻيندو آهي ۽ نڪي ڪري سگهندا آهن (٢١١). بيشڪ آهي (ملائڪن جي ڪلام) ٻڌڻ (جي جاءِ) کان پري ڪيل آهن (٢١٢). تنهن ڪري الله سان گڏ ڪنهن ٻئي معبود کي نہ سڏ, نہ تہ عذاب وارن مان ٿيندين (٢١٣). ۽ پنهنجن ويجهن مائٽن کي ڊيڄار (٢١٤). ۽ مؤمنن مان جيكو تنهنجي تابعداري كري, تنهن لاءِ پنهنجو بازو جهكو كر (يعني نرمي ڪرا (٢١٥).

دِنُ مِنْ الرَّحَمٰنِ المَّهُومُونَ الْمُومُونَ فَهُومُونَ الصَّلَاءُ وَنُونُونَ بِالْافِرَةِ وَمُمُونَ الْاَنْ الْمُنْ الْاَنْ الْاَنْ الْمُنْ الْاَنْ الْوَلْمُ الْمُنْ الْوَلْمُ الْالْمُنْ الْوَلْمُ الْمُنْ الْوَلْمُ الْمُنْ الْمُنْمُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْم

وقال الذين ١٩ النصل ٢٧

يوءِ جيك آهن تنهنجي نافرماني كن تر چؤ تر، جيكي كندا آهيو تنهن كان بيشك آء بيزار آهيان (٢١٦). ۽ أنهيءَ غالب مهربان (الله) تي يروسو كر (٢١٧). جيكو وقت) تنهنجي الله مهربان (الله) تي يروسو ٿو (٢١٨). ۽ سجدي كندڙن ۾ تنهنجو ڦرڻ بر ڏسي ٿو (٢١٩). بيشك آهو ئي پڌندڙ ڄاڻيندڙ آهي (٢٢٠). اوهان كي سد (ز) ڏيان چا تر كنهن تي شيطان لهندا آهن ۽ (٢٢١). سيكنهن پٽاكيءَ گنهگار تي لهندا آهن (٢٢٢). جو ٻدل (ڳاله ان جي كن ۾ آئي) وجهندا آهن ۽ منجهائئن گهڻا كوڙا آهن (٢٢٣). ۽ گمراه (ماڻهو) ئي شاعرن جي تابعداري كمنا آهن ۽ ميشك آهي چوندا آهن، جيكي تر كندا آهن (٢٢٣). ۽ بيشك آهي هو چوندا آهن، جيكي تر كندا آهن (٢٢٣). پر جن ايان آندو ۽ چگا عمل كيا ۽ الله كي گهڻو ساريائون آهن جي گراه تر آهن) ۽ ظالم سگهوڻي ڄاڻندا تر كهڙي موٽرخ جي هند وري موٽندا! (٢٢٢).

سورة زمل مڪي آهي ۽ هن ۾ تيانوي آيتون ۽ ست رکوي آهن

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

ظش, هي قرآن ۽ پڌري ڪتاب جون آيتون آهن (١). اُنهن مؤمنن لاءِ هدايت ۽ خوشخبري آهن (١). جيڪي نماز پڙهندا آهن ۽ زڪات ڏيندا آهن ۽ اُهي آخرت کي نهاي اُخرت کي نهيئدا آهن, تن لاءِ سندن ڪرتوت سينگارياسون, پوءِ اُهي حيران رهندا آهن (٣). اِهي اُهي آهن جن لاءِ عذاب جي سختي آهي, اُهي ئي آخرت ۾ تُوتي وارا آهن (٥).

وَاتَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرُّ الى مِن لَّدُنْ حَكِيْدٍ عَلِيْدٍ إِذْ قَالَ مُولِي لِرَهْلِهَ إِنَّ أَنَتُتُ نَارًا لُسَالِيَّكُمْ مِّنْهَا إِغَهْرِ ٱوْ البِّكُمْ بِشِهَابِ قَبَسِ لَّعَكَّمُوْتَصَّطَلُوُنَ ۖ فَلَتَّاجَاءَهَانُوْدِيَ أَنُ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِوَ مَنْ حَوْلُهَا وْسُبُونَ اللهِ رَبِّ الْعَلِمِينَ ۞يْمُوْسَى إِنَّهُ ٱنَااللَّهُ الْعَزِيْزُالْكِنُدُ ٥ وَالْقِ عَصَالَةُ فَلَمَّارَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا حِبَّانٌّ وَّلْ مُدَبِرًا وَّلَمْ يُعَقِّبُ لِمُوَّلِي لَاتَخَفُّ إِنِّ لِاَيْغَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ۞ۗ لَامَنَ ظَلَمَ نُتَوَّنَكُ لَ خُسْنًا بَعَنَ سُوِّءٍ فَإِنَّ غَفُورُرُّحِهُ وَادْخِلْ بِكَاكِ فِي عِنْمِكَ تَخُرُجُ مِثْضَاءَمِنُ غَيْرِسُونَ وَ سِنْ تِسْعِ اللِّ إلى فِرْعَوْنَ وَقُومِهُ إِنَّهُمْ كَأَنُّوا تَوْمًا فلِيقِينَ@فَكَمَّا حَآءَتُهُمُ النَّيْنَا مُبْصِرَةً قَالُو الهٰذَا ڛڎ۠ۯۺؙؿؿؙڞٞۅؘڿۘٙػۮۅؖٳؠۿٵۅؘٳڛٚؾؽ۫ڡۜؽؾٞۿٵؘۘؽڣٛٮٛۿؙڿٛڟ۬ڷؠڰٵۊۜۼؙڶۊ۠ٳ؞ فَانْظُرُكِيْفُ كَانَ عَاقِيَةُ الْمُغْسِدِيْنَ۞وَلَقَدُ الْيَنْنَادَ اوْدَوَ سُكِمُن عِلَا قَوَّالِا الْحَمَّدُ بِلٰهِ الَّذِيثِي فَصَّلَنَا عَلَى تَنِيْرُمِّنُ عِبَادِةٍ الْمُؤْمِنِينَ @وَوِيتَ سُكِمْلُ دَاوْدَوَقَالَ لِيَايَّهُ النَّاسُ عُلِمُنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَأُوْتِمْنَا مِنْ كُلِّ شَيُّ إِنَّ هِٰنَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْبَيْرُ[®]

وقال الذين ١٩

۽ (اي پيغمبر) بيشڪ توکي حڪمت واري ڄاڻندڙ (الله) وٽان قرآن ڏنو وجي ٿو (٦). (ياد ڪر!) جڏهن موسئ پنهنجي گهر جي ڀاتين کي چيو ته بيشڪ مون باہ ڏٺي آهي. اجهو اوهان وٽ اتان ڪا خبر آڻيندس يا اوهان وٽ (كو) متل ٽائڊو آڻيندس تـ مَنَ اوهين پاڻ سيكيو (٧). پوءِ جنهن مهل (باه) وٽ آيو (تنهن مهل) سڏيو ويو تہ جو باه ۾ ۽ جو سندس چوگرد آهي, سو بركت وارو كيو ويو آهي ۽ جهانن جـو پالــُهار الله پــاك آهي (٨). (چيو ويو تـ) اي موسيٰ! بيشڪ (ڳالھ هيءَ آهي تـ) آءُ اللہ غالب حڪمت وارو آهيان (٩). ۽ پنهنجيءَ لٺ کي اُڇِل, پوءِ جنهن مهل ان کي چُرندو ڏنائين ڄڻڪ اها نانگ آهي (تنهن مهل) پٺي ڏيئي ڀڳو ۽ پوئتي نہ موٽيو (چيوسون تر) اي موسيٰ! نه ڊڄ بيشڪ مــون وٽ پيغمبر نه ڊڄندا آهن (١٠). پرجنهن ظلم ڪيو وري مدائيءَ کان پوءِ مٽائي چڱائي ڪيائين تر بيشڪ (اُنهيءَ لاءِ) آءٌ بخشتُهار مهربان آهيان (١١). ۽ پنهنجو هٿ پنهنجي گريبان ۾ گهيڙ تر بي عيب چمڪندڙ ٿي نڪري (انهن ٻن معجزن سان) جي نون معجزن ۾ (داخل) آهن, فرعون ۽ سندس قومر ڏانھن (وج). بيشڪ آهي بدڪار قوم آهن (١٢). پوءِ جنهن مهل اسان جون ڇٽيون آيتون وٽن پهتيون. (تنهن مهل) چيائون ته, هيءُ پڌرو جادو آهي (١٣). ۽ بي انصافيءَ ۽ وڏاڻيءَ کان اُنهن (نشانين) جو انڪار ڪيائون, حالانڪ سندن دلين أنهن كي پڪ ڄاتو هو اتر الله جي طرف كان آيل آهن). پوءِ ڏس ته فسادين جي پڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي (١۴). ۽ بيشڪ دائود ۽ سليمان کي علم ڏنوسون ۽ هنن چيو تہ, سڀ ساراھ اُنهيءَ اللہ کي جڳائي جنهن پنهنجن گهڻن مؤمن ٻانهن تي اسان کي فضيلت ڏني آهي (١٥). ۽ سليمان دائود جو وارث ٿيو ۽ چيائين تر اي انسانؤ! اسان کي پکين جي ٻولي سيکاري ويئي آهي ۽ اسان کي سيڪا نعمت ڏني ويئي آهي, بيشڪ اها ئي پڌري پلائي آهي (١٦).

وَجُتْرَ لِسُلَمُنَ مُنُودُهُ مُونَ الْجِنَّ وَالْأَنِسُ وَالطَّيْرُفُكُمُ بُوزِعُونَ ﴿ حَتَّى إِذَا أَتَهُ اعَلَى وَادِ النَّمُلِّ قَالَتُ نَمْلَهُ ثَالَتُكَا الْقُلُ ادْخُلُوا مَلْكِنَكُوْ لَايَعُطِمَنَكُوْ سُلَيْمُونُ وَجُنُودُهُ وَهُمُ لِاَيْتَغُوُّونَ © مَنَيْسَةٍ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزُعُنِيُّ أَنْ أَشُكُو نعُمَتُكَ الَّذِيِّ أَنْعِمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالدَّيِّ وَأَنَّ أَعْلَ صَالِحًا تَرْضٰلهُ وَأَدْخِلْنَ بِرَحْمَتِكَ فِي عِمَادِكَ الصَّلِحِثْرَ ®وَتَفَقَّلُ الطَّيْرِفَقَالَ مَا لِي لِآارَى الْهُدُ هُدَّا أَمْ كَانَ مِنَ الْغَالِبِينَ ڒؙڡؘڋٚؠڹۜٙ؋ؘعَۮؘٳڲٳۺؘۑؠڴٳٲٷٙڵۯٳۮ۬ؠۼؾۜ*ڐٙٳۏڶؽٳ۫ؾؽؿٞؠۺ*ڬڟ يُن®فَيَّكُثَ غَيْرَ بَعِيْدِ فَقَالَ أَحَظْتُ بِمَالَوُ يُخُطُ بِهِ وَ كَ مِنُ سَمَا بُنْمَا يُقَانُو ﴿ الْمُ وَحَدُ تُ الْمُ أَوَّ تَمُلِكُهُ مُ رَتُ مِنْ كُلِّ شَيُّ وَلَهَا عَوْشٌ عَظِيْهُ ۖ وَحَدْ أَتُهَا وَقُومُ بُحُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ وَزَيِّنَ لَهُمُ الشَّيْطُلُ أَعْمَالُهُمُ فَصَتَّ هُوْءَعِنِ السَّبِيلِ فَهُوْلِيَهْتَدُونَ۞َٱلْاَسَعُجُدُوالِلهِ الَّذِي يُغِوجُ الْخَبِّ فِي السَّلْوِيِّ وَالْأَرْضِ وَيَعِلُّومَا تُخْفُونَ وَمَا تُعُلَنُونَ ۞ اَللَّهُ لِإِللَّهِ إِلَّا هُوَرَتُ الْعَيْشِ الْعَظَلُمِّ ﴿

وقال الذبن ١٩ النمل ٢٧

۽ سليمان لاءِ جنّن ۽ ماڻهن ۽ پکين مان سندس لشڪر گڏ ڪيا ويا, پوءِ آهي لڳو لڳ صفون ٻڌائي بيهاريا ويندا هئا (١٧). تانجو جڏهن ڪولين جي ميدان تي پهتا (تڏهن) هڪ ڪول چيو تر, اي ڪوليون! اوهين پنهنجن ٻـرڙن ۾ گهڙو تر سليمان ۽ سندس لشڪر پنهنجي بي خبريءَ ۾ اوهان کي نہ لتاڙين (١٨). پوءِ اسليمان) ان جي ڳالهائڻ کان مرڪي کِليو ۽ چياڻين تر اي منهنجا پالڻهار! مون کي توفيق ڏي تر تنهنجي اُنهن نعمتن جو شڪر ڪريان، جي مون تي ۽ منهنجي ماءُ پيءُ تي ڪيون اٿيئي ۽ (توفيق ڏيمر) ت اهڙا چڱا ڪُم ڪُريان جن کان تون راضي ٿئين ۽ مون کي پنهنجيءَ باجع سان پنهنجن صالحن ٻانهن ۾ داخل ڪر (١٩١). ۽ پکين جي جانچ پڙتال ڪيائين, پوءِ (هُدهُد کي نہ ڏسي ڪري) چيائين تہ، مون کي ڇا (ٿيو) آهي، جو هُدهُد نہ ٿو ڏسان يا هو غيرحاضر آهي؟ (٢٠). ضرور سخت سزا ڏيندومانس يا ضرور ڪهندوسانس يا مون وٽ ڪو پڌرو دليل آڻي (٢١). پوءِ گهڻو نـ ترسيو تـ (اچي) چيائين تـ اهڙي خبر آندي اٿــم جنهن جي تو کي ڪا سُڌ نہ هئي ۽ اشهرا سبا کان (هيءَا پڪي خبر تو وٽ آندي اٿـم (٢٢). بيشڪ مون هڪ عورت ڏئي جا انهن تي بادشاهي ٿي ڪري ۽ کـيس سڀ ڪـا نعمت ڏني ويئي آهي ۽ ان کي وڏو تخت (بر) آهي (٢٣). کيس ۽ سندس قومر کي الله کان سواءِ سج جي پوڄا ڪندو ذَّنْد ۽ شيطان اُنهن لاءِ سندن ڪرتوت سينگاريا آهن ۽ کين (الله جي) واٽ کان جهليو اٿس, تنهن ڪري اهي هدايت نہ ٿا لهن (٢۴). (اُهي) اُنهيءَ الله کي سجدو ڇو نہ ٿا ڪن, جو آسمانن ۽ زمين جون ڳجهيون شيون پڌريون ڪندو آهي؟ ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو سو (به) ڄاڻندو آهي (٢٥). الله (أهو آهي جو) ان کان سواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جي لائق نر آهي (اُهو) وڏي عرش جُو مالڪ آهي (٢٦).

قَالَ سَنَنْظُ ٱصَدَقْتَ آمَكُنْتَ مِنَ الْكَذِيثُنَ إِذْهُبُ بَيِّكُمْ هٰۮٙٳڡٚٲڵؿؙٟۼؙٳڵؽۿ؞ؙٟؾؙؾۜٙۊۜڷۜۼۛؠؗٛؠؙؗۏٵٛٮؙڟ۫ۄ۫ٵۮؘٳؠۯڿۼٷڹ۞ۊٙٳڵؾۘ لَأَتُّهُا الْمِكُوُّااةِّيُّ ٱلْفِي إِلَىّٰ كِينُكُ كُرِيُوُّاتَهُ مِنْ سُكُمُلِي وَإِنَّهُ بىئوانلەالرىخىل الرَّحِيْدِ۞الَائْعَلُوْاعَلَى وَٱتُوْنِيُ مُسْلِمِينَ۞ قَالَتُ يَايَّهُا الْمِكُوُّا اَفْتُوْنِ فِي الْمِرِيُّ مَاكُنْتُ قَاطِعَةً اَمْرًا حَثَّى تَنْتُهَدُون ۗقَالُوا خَنْ اُولُوا الْحَرْثُ الْوَلُوَ الْحَرْبُ الْمُؤْمِنِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الْ وَالْأَمْرُ النَّيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِيْنَ ®قَالَتُ إِنَّ الْمُلُوُكَ إِذَادَخَلُوْ اقَوْيَةً أَفْسَدُ وْهَاوَجَعَلُوْ اَاعِزَّةً آهْلُهَا آذِكَةً ۗ ۗ وَ كَنْالِكَيْفُعُلُوْنَ®وَالِّيْءُمُوْسِلَةُ الْيَهْمُوبِهَدِيَّةٍ فَنْظِرَةٌ ٰإِيمَ يَرْدِحُوالْمُثُونِسَلُونَ°فَلَمَّا عِلَاءَسُلِمُنَ قَالَ اَتَبِثُونَنِ بِمَالِ فَمَّا الْنَانَّ اللهُ خَيْرُضِيًّ ٱلنَّكُوْ مِنَ ٱنْتُهُ بِهِدِيَّ يَتِكُوْ تَفْرِحُونَ ۞ ارْجِعَ الَّهُوهُ فَلَنَاٰتِيَنَّهُو يُعُنُو دِلَّاقِيَلَ لَهُو بِهَاوَلَنْخُرِجَنَّهُوْ مِينُهَا أَذِلَّةً وَّهُوْمُ فِي مُؤْنَ© قَالَ لَأَنْهَا الْمِكَةُ النَّكُو مَا تُتِيْمَى بِعَرْشِهَا قَدُلَ آنَ تَانَّةُ فِي مُسُلِمِهُنَ عَالَ عِفْرِيْتُ مِنَ الْجِنِ ٱنَالِيْكَ ىە قَدُلَ آنُ تَقُدُّ مُرِمِنُ مَّعَامِكَ وَإِنِّيْ عَكَيْهِ لَقَوِيُّ آمِنُوُنْ ۞

وقال الذين ١٩ النمل ٢٧

(سليمان) چيو تر, ڏسندا سين تر سچ چيو اٿيئي يا ڪوڙن سان آهـين (٢٧). هيءُ منهنجو خط کڻي وڃ, پوءِ اهو اُنهن ڏانهن اُڇل, وري کانٹن منھن قیرای ہوءِ ڈس تر چا ٿا ورندي ڏين؟ (٢٨). (بلقيس خط دَّسي) چيو تر اي سردارؤ! مون دّانهن مانائتو خط اڇليو. ويو آهي (٢٩). بيشكَ أهو (خط) سليمان وتان (آيل) آهي ۽ بيشڪ اُهو الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع) آهي (٣٠). (هن مضمون سان لکيل آهي) تر منهنجي آڏو وڏائي نہ ڪريو ۽ مون وٽ مسلمان ٿي اچو (٣١). (بلقيس وري) چيو تر، اي سردارؤ! منهنجي ڪم ۾ مون کي صلاح ڏيو. (آءٌ) ڪو كم ايسين نبيريندڙ نہ آهيان, جيسين اوهين حاضر (نہ) ٿيندؤ (٣٢). چيائون ته اسين زوراور ۽ ڏاڍا جنگي جوان آهيون ۽ معاملو تنهنجي حوالي آهي, پوءِ نهار تر ڇا ٿي حڪم ڪرين؟ (٣٣). چيائين تر بيشڪ بادشاھ جنهن مهل ڪنهن ڳوٺ ۾ گهڙندا آهن, (تنهن مهل) ان کي اجاڙيندا آهن ۽ اُن جي مانوارن کي بي مانو ڪندا آهن ۽ (سڀئي بادشاه) آئين ئي ڪندا آهن (٣٤). ۽ بيشڪ آء انهن ڏانهن ڪا سوکڙي موڪليان ٿي, پوءِ ڏسان ته قاصد ڇا سان موٽن ٿا؟ (٣٥). پوءِ جنهن مهل سليمان وٽ (قاصد) آیو, (تنهن مهل سلیمان) چیو تہ اوهین مون کی مال سان امداد کریو تا ڇا؟ پوءِ جيڪي مون کي الله ڏنو آهي, سو اُنهي کان ڀلو آهي, جيڪي اوهان کي ڏنو اٿس، بلڪ اوهين پنهنجن سوغاتن سان خوش ٿا ٿيو (٣٦). (سندن سُوكڙين سميت) اُنهن ڏانهن موٽي وڃ, (اسين) بيشڪ اهڙا لشڪر وٽن آڻيندا سون, جن جي سامهون ٿيڻ جي انهن کي ڪا مجال نہ هوندي ۽ ان هنڌان کين بلڪل بيمانو ڪري ڪينداسون ۽ اُهي ذليل هوندا (٣٧) . (سليمان) چيو تر، اي سردارؤ! اوهان مان كو اُنهن جي مسلمان ٿي مون وٽ اچڻ کان اڳ سندس تخت مون وٽ آڻيندو؟ (٣٨). جنّن مان هڪڙي وڏي جن چيو تہ تون پنهنجي جاءِ تان اٿين, تنهن کان اڳي آءٌ اهو تو وٽ آڻيندس ۽ بيشڪ آءٌ مٿس وڏو سگهارو معتبر آهيان (٣٩).

قَالَ الَّذِي عِنْدَ لَا عِلْمُ مُنِّنَ الْكِتْبِ أَنَا الْتِيْكَ بِهِ قَبْلَ آنَ يَرُنَكَ الدِّكَ طَوْفَكَ فَلَمَّا رَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هٰذَا مِنْ فَضُلِ دَيْنَ اللَّهُ لُونَ وَأَشَكُو ٰ آمُ ٱكْفُو ۗ وَمَنْ شَكْرُ فَاتَمَا يَنْكُولِنَفْيه وَمَنَ كَفُرُ فِاتَّ مَ يِّي غَيِيٌّ كُرِيْدُى قَالَ نَكِرُوالَهَاعَرُشَهَانَنْظُوْ ٱتَّهْتَانِي ٱمْرِتَكُونُ مِنَ الَّذِيْنَ أَنِي لَا يَهْتَدُونَ ©فَلَتَا حِأْءَتُ قِدْلَ آهِ كَذَا عَرْشُكِ قَالَتُ كَانَّهُ هُو وَأُوْتِيْنَا الْعِلْمُونُ قَيْلِهَا وَ كُنَّامُتِيلِمِينَ®وَصَدَّهَامَاكَانَتُ تَعَبُدُونَ دُونِ اللهِ إِنَّهَا كَانَتُ مِنْ قُوْمِ كِلْفِرِينَ۞قِيْلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَكُتَّارَاتُهُ حَسِبَتُهُ لُجَّةً وَّكَثَّفَتُ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرُحٌ مُّمَتَّزَدٌ مِّنْ قَوَارِ مُرَّهُ قَالَتُ رَبِّ إِنِّ طَكَمَتُ نَفْيِي وَ ٱسْكَمَتُ مَعَ سُكِمُلَ بِلَّهِ رَبِّ الْعَلَمَةِ رَبِّ الْعَلَمَةِ رَبُّ وَلَقَدُ أَرْسُكُنَّ ٱللّ تَمُوْدَ آخَاهُمُ صِلِحًا آنِ اعْبُدُ واللهَ فَإِذَاهُمُ فَوِيْقُونِ يَغْتَصِمُونَ ۞قَالَ لِقَوْمِ لِهَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّبِّئَةِ قَبُلُ الْحَسَنَةِ ۚ لَوُلَا تَسْتَعَفَقُرُونَ اللَّهَ لَعَ لَكُمُ سُرُحَمُونَ ﴿

وقال الذين ١٩ النمل ٢٧

(بيو) شخص جنهن وٽ ڪتاب مان علم هن (تنهن) چيو تي تنهنجي نگاہ جی تو ڈانھن موتٹ کان اڳي آءٌ اُھو (تخت) تو وٽ آڻيندس. پوءِّ جنهن مهل (سليمان) أهو پاڻ وٽ رکيل ڏٺو، (تنهن مهل) چيائين تر هيءُ منهنجي پالڻهار جي فضل مان آهي (هن لاءِ) تر مون کي پرکي تر شڪر ڪريان ٿو يا بي شڪري ڪريان ٿو ۽ جيڪو شڪر ڪندو سو رڳو پنهنجي (نفعي) لاءِ شڪر ڪندو ۽ جنهن بي شڪري ڪئي تر منهنجو پالٹهار بي پرواه كرم كندر آهي (۴٠). (سليمان) چيو تر، اُن جي تخت كي أن (جي آزمائش) لاءِ بدليو تر ڏسون تر سيجاڻي ٿي يا اُنهن مان تئي تى، جيكى د سياڻن؟ (۴۱). پوءِ جنهن مهل (بلقيس) آئى (تنهن مهل) چيو ويو تر, تنهنجو تخت ههڙو آهي ڇا؟ چيائين تر هيءُ ڄڻڪ اُهو ئي آهي ۽ هن کان اڳ (سليمان جي سچاڻيءَ بابت) اسان کي ڄاڻ ڏني ويئي هڻي ۽ اسين حڪم مڃيندڙ آهيون (۴۲). ۽ الله کان سواءِ جنهن جي پوڄا كندي هئي, تنهن كان كيس (سليمان) جهليس, بيشك اها كافرن جي قومر مان هئي (۴۳). اُن کي چيو ويو ته, محلات ۾ گهڙ! پوءِ اُها جنهن مهل ڏنائين (تنهن مهل) اُن کي پاڻيءَ جو تلاءُ ڀانيائين ۽ پنهنجن پِنين تان كيڙو لاڻائين (سليمان) چيو تي اها محلات شيشن سان جڙيل آهي. چيائين تر اي منهنجا پالڻهار! بيشڪ مون پاڻ تي پاڻ ظلم ڪيو ۽ (هاڻي) جهانن جي پالڻهار الله کي سليمان سميت مڃيمر (۴۴). ۽ بيشڪ شمود (قوم) ڏانهن سندن ڀاءُ صالح کي موڪليو سون تہ الله جي عبادت ڪريو. پوءِ اُهي اُن مهل ٻہ ٽوليون ٿي جهڳڙو ڪندا رهيا (۴۰). (صالح) چيو تہ اي منھنجي قوم ا اوھين چگائي کان اڳ برائيءَ جي تڪڙ ڇو ڪندا آهيو؟ الله کان بخشش ڇــو نہ ـــا گــهرو تـ مَنّ اوهان تي رحم ڪيو وجي (۴۶).

قَالُوااطَّيُّرُنَّالِكَ وَبِمَنَّ مَّعَكَ قَالَ ظَيْرُكُمْ عِنْدَالِيَّهِ كِلْ ٱننَّةُ قَوْمُرِّتُفُتَنُوْنَ ﴿ وَكَانَ فِي الْمَدِيْنَةِ يَنْعَةُ رَهُطِيُّفِيدُوْنَ فِي الْرَكْضِ وَلِايْصُلِحُونَ ۖ قَالُواتَقَاسَمُوا بِاللهِ لَنَهْيَتَكَهُ وَ آهْلَهُ نُتَمَلَتَقُوْلَتَ لِوَلِيَّهِ مَا شَهِدُ نَامَهُلِكَ آهُلِهِ وَإِنَّالَصْدِيُّونَ ۞ وَمَكُرُوُامَكُوُ اوَّمَكُونَامَكُوَّا وَهُمَ لِاسْتُعُوْونَ فَانْظُوْ كُدُفِيَ كَانَ عَاتِبَةُ مُكْرِهِمْ إِلَا ادْمَرْنَهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿ فَيَلُكُ بُنُونَهُ مُنَاوِيَةً بِمَاظَلَمُواْ إِنَّ فِي دَالِكَ لَايَةً لِيَقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ٣ وَٱنْجَيْنَاالَّذِينَ الْمُنُوْاوَكَانُوْايِتَّقُوْنَ®وَلُوْطَا إِذْ فَيَالَ لِقَوْمِهَ أَتَانَتُوْنَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُهُ تُنْصِرُونَ وَهَا لَنَّكُمُ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّمَاءَ لِبُلُ اَنْتُوتُومٌ تَجْهَلُوْنَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قُومِهَ إِلَّا أَنْ قَالُوْاَ أَخْرِجُواالَ لْوُطِينُ قَرْيَتُكُو ۚ إِنَّهُو أَنَّاسٌ يَتَطَهَّرُونَ۞ فَأَنْجَيْنَهُ وَ آهُلُهُ إِلَّا امْرَاتَهُ ٰ قَدَّرُنْهَا مِنَ الْغِيرِيْنَ @وَ آمُطَرُنَا عَلَيْهُ وَمَّطُوا أَضَالًا مُطَوّالْمُنْكَ رَبُنَ فَقُلُ الْحَمَدُ للهِ وَسَلَقٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينِ اصْطَفِيٰ فِزَالِلَّهُ خَبُرٌ أَمَّا يُشُرُكُونَ ﴿

وقال الذين ١٩ النمل ٢٧

چيائون تر, توکي ۽ تنهنجي سنگت کي نڀاڳو سمجهيوسون. (صالح) چيو ته اوهان جو نياڳ الله وٽ آهي، بلڪ اوهين پرکيل قوم آهيو (۴۷). ۽ (اُن) شهر ۾ نوَ ڄڻا هئا جي ملڪ ۾ ڏڦيڙ وجهندا هئا ۽ سڏارو نہ ڪندا هُمَا (٤٨). أُنهن الله جو قسم ياڻ ۾ کڻي چيو ته, صالح کي ۽ سندس گهروارن کی راتاهو هٹی ماریون, وري سندس وارث کي ضرور چونداسين تر, (اسين) سندس گهروارن جي هلاڪ ٿيڻ مهل حاضر نہ هئاسون ۽ بيشڪ اسين سچا آهيون (۴۹). ۽ هنن هڪڙي قسم جو فريب ڪيو ۽ اسان (بـ) هڪڙي قسم جي رٿ رٿي ۽ آهي بي خبر هئا (٥٠). پوءِ (اي پيغمبر!) نهار تر سندن فريب جي پڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي! جو اسان کين ۽ سندن ساريءَ قوم کي ناس ڪيو (٥١). پوءِ انهيءَ سببان جو ظلم ڪيائون, اِهي سندن گهر اجڙيل آهـن، ڄاڻندڙ قـوم لاءِ بـيشڪ هـن ۾ وڏي نشاني آهي (٥٢). ۽ جن ايبان آندو ۽ پرهيزگاري ڪئي تن کي بنچايوسين (٥٣). ۽ لوط کي (موڪليو سون). جڏهن پنهنجيءَ قوم کي چيائين ته, اوهين بيحيائيءَ (جو ڪم) ڇو ڪندا آهيو ۽ اوهين ڏسندا (به) آهيو؟ (۴٠). اوهين زالن کي ڇڏي مردن ڏانهن شهوت سان ڇو ويندا آهيو؟ بلڪ اوهين جاهل قوم آهيو (٥٥). تڏهن سندس قوم جي ورندي رڳو هيءَ هئي تر, چيائون تہ پنھنجي ڳوٺ مان لوط جي گھروارن کي تڙيو, ڇو تہ آھي ماڻھو پاڪ هجڻ گهرندا آهن (٥٦). پوءِ کيس ۽ سندس گهروارن کي بچايوسون, سواءِ سندس زال جي, جنهن کي پوٽتي رهيلن مان انهرايوسون (٥٧). ۽ مشن مينهن وسايوسون, پوءِ ڊيڄاريلن جو مينهن بڇڙو آهي (٥٨). (اي پيغمبر!) چئو تہ, سڀ ساراھ اللہ کي جڳائي ۽ سندس اُنھن ٻانھن تي سلام هجي جن کی پسند کیائین. اللہ پلو آھی یا اُھو جنھن کی اُھی اللہ جوا شريك بثائيندا آهن؟ (٥٩).

اَمَّنْ خَلَقَ السَّمَافِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُوْمِ مِنَ السَّمَاءُ مَا أَءُ فَالْبُنُتُنَايِهِ حَدَالِينَ ذَاتَ بَهُجَةٍ مَاكَانَ ڵڴؙۄؙٲؽؙؿؙڹؿ۠ۊؙٳۺؘڿۄۿٵۼٳڶڎ۠ڡٞۼٳٮڵۼۺؙڰؙۿؙٷ۫ۄٞۯؾؖۼؽڵۏؙؽ[©] اَمَّنُ حَعَلَ الْكَرْضَ قَرَارًا وَّحَعَلَ خِلْلَهَا ٱنْهُارًا وَّجَعَلَ لَهَارُوَاسِي وَجَعَلَ بِينَ الْمِحْرِينِ حَاجِزًا عَالَهُ مُعَالِلَةٍ يِلُ ٱکْتَزَهُمُ لَا يَعْلَمُونَ۞ٱمَّنَ تُعْمِيْثُ الْمُضْطَّرٌ إِذَا دَعَاهُ وَكُنْ شُهُ السُّوَّءَ وَيَعْعَلُكُ خُلُفّاء الْأَرْضِ عَالَهُ مَّعَ اللَّهُ قَلِيُلامًا تَنْكُونَ ١٠٠٥ مَنْ يَهْدِيكُونَ فَي ظُلْنَتِ الْبَرِّ وَ الْبَحُو وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّلِيِّ كُنْشُوًّا لِكِينَ يَدَى يُرَحُمَتِهِ * ءَ إِلَّهُ ثَمَّعَ اللهِ ْ تَعَلَى اللهُ عَمَّا أَيْثُهُ رُكُونَ ۞ أَمَّرُ، تَدُّدُ وَأَل الْخَلْقَ نُتْوَيُّعِيدُكُ فَ وَمَنْ تَيْرُزُقُكُوْ مِنَ السَّهَأَ وَالْأَرْضِ ءَالَهُ مَّعَ اللهِ ۚ قُلْ هَا تُوْا بُرُهَا لَكُهُ إِنْ كُنْتُهُ صِيقِيْنَ ® قُلُ لِاَيْعُكُمُ مُنَ فِي السَّلَوْتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَالِيَتُغُورُونَ آيَّانَ يُبْعَثُونَ© بَلِ الْأَرَكَ عِلْمُهُمُّرُ فِي ٳڷؙٳڿؚۯۊ۪ٚٵۘڹڵۿؙۅؙڕؚؽؙۺؘڮٙڡؚٞؠ۬ؗؠٵ؆ٛڵۿؙۅ۫ۄٞڹؙؠٵۼؠؙۅۯ^{ؾٛ}

النمل ٢٧ النمل ٢٧

(نہ بلڪ پنڇون ٿا تہ) اُهو ڪير آهي، جنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو ۽ اوهان لاءِ آسمان مان پاڻي وسايو؟ پوءِ اُن سان (هر طرح جا) رونق وارا باغ جماياسون, انھن (باغن) جي وڻن جي ڄمائڻ جي اوهان کي (ڪا سگھ) نہ ھئي. اللہ سان ڪو ٻيو معبود آھي ڇا؟ بلڪ آھي (اھڙي) قوم آھن جو (سڌي رستي کان) ٿڙي هلندا آهن (٦٠). (نہ بلڪ پڇون ٿا تہ) زمين کي ٽڪاءُ وارو ُڪنهن ڪيو؟ ۽ اُن جي وچ ۾ نهرون (ڪنهن) پيدا ڪيون؟ ۽ مٿس جبل (ڪنهن) پيدا ڪيا؟ ۽ ٻن دريائن جي وچ ۾ (ڪنهن) اوٽ بثائي؟ الله سان كو بيو معبود آهي ڇا؟ بلك انهن مان گهڻا نہ ڄاڻندا آهن (٦١). (نه بلڪ پڇون ٿا ته) پريشان حال جي دعا ڪير قبول ڪندو آهي جڏهن (هو) الله کي سڏيندو آهي ۽ (ڪير) تڪليف دور ڪندو آهي؟ ۽ اوهان کي زمين ۾ اڪير اڳين جو) وارث ڪندو آهي؛ الله سان ڪو پيو معبود آهي ڇا؟ اوهين گهٽ نصيحت وٺندا آهيو (٦٢). (نه بلڪ پڇون ٿاتر) اوهان کي بر ۽ بحر جي اونداهين ۾ ڪير (سڏو) رستو ڏيکاريندو آهي؟ ۽ پنهنجيءَ ٻاجھ ايعني مينهن) کان اڳ خوشخبري ڏيندڙ هوائن کی کیر گھلائیندو آهی؟ الله سان کو ٻيو معبود آهي ڇا؟ (كافر) جيكي شريك مقرر كندا آهن, تن كان الله تمام مثاهون آهي (٦٣). يلا نئين سر خلق ڪير بڻائيندو آهي؟ وري ٻيهر ان کي بڻائيندو. ۽ اوهان کي آسمان ۽ زمين مان ڪير روزي ڏيندو آهي؟ الله سان ڪو ٻيو معبود آهي ڇا؟ (اي پيغمبر کين) چؤ تر, جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تر پنهنجي حجت آثيو (٦۴). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر. آسمانن ۽ زمين ۾ جيڪي بر آهن. سي الله کان سواءِ ڳجھ نر ڄاڻندا آهن ۽ نڪي جاڻندا آهن تر ڪڏهن وري اٿارين (٦٠). بلڪ سندن ڄاڻپ آخرت (جي نسبت) ۾ عاجز ٿي پيئي آهي, بلڪ آهي کانٽس شڪ ۾ آهن, (نر!) بلك أن (جي سمجه) كان اندًا آهن (٦٦).

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَوُ وَآءَ إِذَا كُنَّا ثُوانًا وَالنَّا وُنَا آيتًا لَمُخْرَجُونَ ﴿ لَقَكَ وُعِدُنَا هَٰ نَانَحُنُ وَالْإِ وُكَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَٰ نَآ الْآلَا اَسَاطِيرُ الْأَوَّ لِينَ ﴿ قُلْ يِسِيْرُوْا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كِيفُ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجُرِمِينِ ﴿ وَلاَتَحْزَنُ عَلِيهُمُ وَلاَ تَكُنُ فِي ضَيْقِ مِّمَا يَمُكُرُونَ⊙ وَيَقُوْلُونَ مَتَى هٰذَاالُوعَكُ إِنْ كُنْتُوطِ قِينَ®قُلُ عَلَى اَنُ يُكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعِضُ الَّذِي تَسْتَعُجِلُونَ ® وَإِنَّ رَبِّكَ لَذُوْفَضْلِ عَلَى النَّاسِ وَالِكِنَّ ٱكْثَرَهُ مُولَا ڲؿڰؙڒؙۅٛڹ؆ۅٳ؈ۜۯؾػڶػۼڷڋؙڡٵؿؙڮؿؙڞٮؙۅؙۯۿڿۅؘ؆ يُعُلِنُونَ@وَمَامِنُ عَلِّبِيةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَافَيْ كِتْبِ تُبِينِ @إنَّ هِ ذَا الْقَرُ إِنَّ يَقُصُّ عَلَى بَـنِيَّ اِسْرَآءِيْلَ) كُثْرَالَانِي هُمُ وِنْ إِهِ يَخْتَلِفُونَ ۞وَإِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةُ لِلْمُؤُمِنِيْنَ ﴿ إِنَّ مَ تَكِ بَقُضِيُ بَيْنَهُمُ يِحُكِيْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْعَالِيمُ ﴿ فَتَوَكُّلُ عَلَى اللهِ إِنَّكَ عَلَى الْحُتِّي الْمُبُدِّينِ ۞

امن خلق ۲۰ النمل ۲۷

۽ ڪافر چوندا آهن تر, جڏهن اسين مٽي ٿيندا سون ۽ اسان جا پيءُ ڏاڏا (بي تڏهن به) اسين وري قبرن مان ڪيباسون ڇا؟ (٦٧). بيشڪ اسان کي ۽ اسان جي پيءُ ڏاڏن کي هن کان اڳ انهيءَ (ڳالھ) جو انجام ڏنو ويو آهي. هيءُ رڳو اڳين جون آکاڻيون آهن (٦٨). (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ, زمين ۾ گهمو ۽ ڏسو تہ گنهگارن جي پڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي هئي (٦٩). ۽ (اي پيغمبر!) مٿن ڏک نه ڪر ۽ سندن فريب ڪرڻ کان خفتگيءَ ۾ نه ره (٧٠) . ۽ چوندا آهن تہ جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تہ اهو انجام ڪڏهن ٿيندو (٧١). (کين) چؤ تر، جيڪي تڪڙو گهرندا آهيو، تنهن مان ڪجھ متان اوهان جي پئيءَ پويان (ويجهو) هجي (٧٢). ۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ماڻهن تي فضل ڪرڻ وارو آهي، پر گهڻا ماڻهو شڪر نہ ڪندا آهن (٧٣). ۽ سندن سينا جيڪي لڪائيندا آهن ۽ جيڪي پــــــرو ڪندا آهن, سو تنهنجو پالڻهار بيشڪ ڄاڻندو آهي (٧٤). ۽ آسمان ۽ زمين ۾ اهڙي ڪا (شيء) گِجهي نر آهي، جا پڌري ڪتاب ۾ (لکيل) نر آهي (٧٥). بيشڪ هيءُ قرآن بني اسرائيلن کي گهڻيون اُهي ڳالهيون بيـان ڪندو آهي. جن بابت أهي تكرار كندا هئا (٧٦). ۽ بيشك أهو مومنن لاءِ هدايت ۽ ٻاجھ آھي (٧٧). بيشڪ تنهنجو پالڻهار پنهنجي حڪمر سان سندن وچ ۾ نبيرو ڪندو ۽ اُھو غالب ڄاڻندڙ آھي (٧٨). پوءِ (اي پيغمبر! تون) الله تي يروسو ڪر. بيشڪ تون ڀڌري سچي (دين) تي آهين (٧٩).

إِنَّكَ لَا ثُنْيِعُ الْمَوْقُ وَلَا تُنْبِعُ الصُّحِّ النُّ عَآمَاذَا وَكُوْامُدُبِرِيْنَ ⊙وَمَآأَنتَ بِهٰدِي الْعُثْبَعِنُ ضَلاَتِهِمْ ﴿ إِنْ تُنْبِعُ إِلَّامِنْ يُؤْمِنُ بِالْإِبْنَا فَهُوْمُثُنْلِمُوْنَ®وَ إِذَا وَقَعَ الْقَدُلُ عَلَيْهِ وَأَخْرُجُنَالَهُ وُدَأَيَّةُ مِنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمُّ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِالنِّيْنَالَا يُوْقِنُونَ۞ُوَ كُوْمَ نَحُشُو مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّتَنَّ تُكَيِّنُ بُ بالنِينَا فَهُوْ نُوْزَعُونَ صَحَةًى إِذَا إِمَا أَوْوَ قَالَ ٱلْكَانَيْنُونُ باللِتِيُ وَلَوْ تُجِيْظُوا بِهَاعِلْمًا أَمَّاذَ الْمُنْتُوثَ عَمْلُونَ ۞ وَوَقَعَ الْقُولُ عَلَيْهِمُ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمُ لِاَيْنُطِقُونَ ﴿ ٱلَهُ يَهُو وَالنَّاحَعَلْمَنَا الَّذِيلَ لِيَسْكُنُوُ إِذْ وَالنَّهَارَمُنْهُمَّا ﴿ إِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لِأَيْتِ لِقَوْمِ ثُوُمِنُونَ ۞وَكُومَ يُنْفَخُ فِي الصُّوُرِ فَفَيزِعَ مَنُ فِي السَّهٰوٰتِ وَمَنُ فِي الْأَرْضِ الَّا مَنْ شَأَءَاللَّهُ وَكُلُّ أَنَةُ ثُونُهُ دِخِوِيْنَ ®وَتَرَى الْجُبَأَلَ نَحْسَبُهُ إِحَامِكَ قُرَقِي تَكُرُّمُو السَّحَابِ صُنتُ مَ اللهِ الَّذِي آتُفْقَى كُلُّ شَيُّ إِنَّهُ خَيِيرُ إِبِمَا تَفْعَ لُوْنَ @

النمل ٢٧ النمل ٢٧

بيشڪ تون نڪي مئن کي ٻڌائي سگهندين ۽ نڪي ٻوڙن کي سڏ ٻڌائي سگهندين, جڏهن (هو) پٺي ڏيڻي ڦرن (٨٠). ۽ نڪي تون انڌن کي سندس گمراهیءَ کان (موٽڻ لاءِ) سڏو رستو ڏيکاريندڙ آهين (تون) رڳو اُنهيءَ کي بِدَائيندين جـيڪـو اســان جي آيتن تي ايمان آڻيندو، پوءِ اُهي فرمانبردار آهن (٨١). ۽ جڏهن مٿن (عذاب جو) انجام لازم ٿيندو, (تڏهن) انهن لاءِ هڪ جانور زمين مان ڪڍنداسون, جو ساڻن ڳالهائيندو, انهيءَ ڪري جو ماڻهو اسان جي آيتن تي يقين نہ رکندا هئا (٨٣). ۽ انهيءَ ڏينهن, جو سڀڪنهن امت مان اهڙي ٽولي کي کڙو ڪندا سون, جنهن اسان جي آيٽن کي ڪوڙو ڄاتو ٿي, پوءِ اُهـي (هڪ ٻئي جي پهچـڻ تائين) بيهاريـا ويندا (٨٣). تانجو جدِّهن (سب) ايندا (تدُّهن الله) چوندو ته اوهان منهنجين آيتن کي ڇو ڪوڙو ڄاتو هو؟ ۽ انهن کي اوهان سمجهو بر نر هيو يا (چئو ته) اوهان ڪهڙو ڪر ڪيو ٿي؟ (۸۴)۔ ۽ سندن ظلم ڪرڻ سببان مٿن (عذاب جو) انجامر لازمر ٿي چڪو, پوءِ آهي (ماڻھو) گالهائی نر سگهندا (۸۵). نر ڏٺو اُڻن ڇا تر, اسان رات کي (هن لاءِ) پيدا ڪيو تر منجهس آرام وٺن ۽ ڏينهن کي روشن (بڻايوسون) بيشڪ هن ۾ مجيندڙ قوم لاءِ (منهنجي قدرت جون) نشانيون آهن (٨٦). ۽ (ياد ڪريو) جنهن ڏينهن صور ۾ ڦوڪبو (تنهن ڏينهن) جيڪي آسمانن ۾ آهن ۽ جيڪي زمين ۾ آهن, سي سڀيئي گههرائيندا, پر جن لاءِ الله گهريو آهي, (سي نه گهېرائيندا) ۽ سيڪو وتس عجز انڪساري سان ايندو (٨٧). ۽ تون جبلن کي ڏسين ٿو, انھن کي (زمين ۾) ڄميل ڀانئين ٿو؟ حالانڪ أهي ڪڪرن جي هلڻ وانگر هلندا (إها انهيءَ) الله جي ڪاريگري آهي, جنهن سيڪنهن شيءِ کي پڪو ڪري جوڙيو آهي, بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو, تنهن جي اُهو خبر رکندڙ آهي (٨٨).

مَنْ جَأْءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرُقِنْهَا وَهُو مِنْ فَزَرِهِ يُوَمِينِ الْمِنُونَ وَمَنْ فَزَرِهِ يُوَمِينِ الْمِنُونَ وَمَنْ فَرَرَهِ يَوْمَينِ الْمِنُونَ وَمَنْ جَأْءَ بِالسِّبِنَةَ فَلَبْتُ وُجُوهُهُمُ فَى النَّارِهِلَ عَجْزُونَ الآواكُ ثَلَامَ الْمُنْ الْمِنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمِنْ الْمُنْ الْمُنْمُ الْمُنْ الْمِنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمِنْ الْمُنْ الْمُ

سُونَ الْقُطِينَ ﴿ وَاللَّهُ الْقُطِّينَ اللَّهُ اللّلْمُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّاللَّا الللَّهُ

طُسَة وَتُكَ اللهُ الكِتْ الْمَهُونَ ثَنْانُوْ آعَكِيكُ مِنْ تَبْا مُوسَى وَفِرُعُونَ بِالْحُقِّ لِقَوْمِ ثُنُومُنُونَ الآن فِرُعُونَ عَلَافِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ الْمُلَمَّ الشِّيعُ السَّنْفُعِفُ طَلَيْفَةً مِنْهُمُ رُيُدَيِّحُ البَّنَاءُ هُمُ وَكِينَتَمْ فِينَاءً هُوْ إِلَنَهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ©ونُرِيكُ أَنْ تَمَنَّ عَلَى الدِيْنَ اسْتُضْعِفُوا فِ الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُ مُو آبِتَةً وَنَجْعَلَهُ مُو الْوُرِثِينَ فَي فَالْوَرِثِينَ الْمُنْفِعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُ مُو آبِيتَةً وَنَجْعَلَهُ مُو الْوُرِثِينَ فَ امن خلق ۲۰ القصص ۲۸

جيڪو نيڪي آڻيندو, تنهن لاءِ اُن کان ڀلو (بدلو) آهي ۽ اهي اُن ڏينهن جي گهبراڻڻ کان اُمن وارا هوندا (٨٩). ۽ جيڪي گناه آڻيندا تن جا منهن باه ۾ اونڌا ڪري وجهبا (چيو ويندن) تر جيڪي ڪندا هيؤ، تنهن کان سواءِ ٻيوڪو بدلو تر ٿو ڏجيو (٩٠). (اي پيغمبر چئو تر) مون کي تر (هيءُ) حڪم ڪيل آهي تر هن شهر (مڪي) جي مالڪ جي عبادت ڪريان، جنهن اُن کي تعظيم وارو ڪيو ۽ سڀڪا شيءِ سندس آهي ۽ مون کي حڪم ڪيل آهي تر مسلمانن مان هجان (٩١). ۽ (هيءُ) قرآن پڙهان, پوءِ جيڪو هدايت وارو ٿيو سو رڳو پاڻ لاءِ هدايت وارو ٿئي ٿو ۽ جيڪو جيڪو هدايت وارو ٿئي ٿو ۽ جيڪو گمراء ٿيو تر چؤ تر، سڀ ساراه الله کي جڳائي، (اهو) اوهان کي پنهنجيون نشانيون سگهو ڏيکاريندو, پوءِ جن کي (اوهن) سيحاڻيندؤ ۽ جيڪي ڪندا آهيو، تنهن کان اوهان جو پالڻهار کي پنهنجيو تينهن کان اوهان جو پالڻهار کي پنجر تر آهي سيخبر تر آهي اوهان جو پالڻهار

سورة قصص مکي آهي ۽ هن ۾ اڻاسي آيٽون ۽ ٿو رڪوج آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

وَنُمَكِّنَ لَهُهُ فِي الْأَرْضِ وَنِزَى فِرْعَوْنَ وَهَامَنَ وَجُنُودُهُمَّا مِنْهُوْمًا كَانُواْ يَعْدُرُونَ ۞وَاوْحَيْنَا إِلَى اُمِرْمُولِنِي اَنْ أرضِعيُه إِ فَإِذَاخِفُتِ عَلَيْهِ فَأَلِقْتُهِ فِي الْبَيِّرِ وَلَا تَغَافِي وَلَا نَعْزَنْ أَنَّارًا لَّدُوْهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۞ فَالْتُقَطَّهُ الْ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُوْءَعُدُونَ لَا أَوْءُ عَدُوًّا قَرْحَوْنًا * إِنَّ ا فِرْعَوْنَ وَهَامْنَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوُاخِطِينَ ۞وَقَالَتِ امْرَاتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنِ لِلَّ وَلَكَ ۚ لَا تَقْتُلُولُةً عَلَىٰ إِنْ تَنْفَعَنَا أَوْنَتَّخِذَهُ وَلَكَا وَهُوَ لَا مَثْعُرُونَ ۞ وَأَصُبَهِ فُؤَادُ أُيِّرِمُولِلي فِلِغًا ﴿إِنْ كَادَتُ لَتُبُدِي بِهِ لُوْلَاآنُ تَيْطُنَاعَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينِينَ ۞ وَقَالَتُ لِأُخْتِهِ قُصِّيْهِ فَبَصُرَتَ بِهِ عَنْ جُنْبِ وَهُوُ لاَيَتْغُوُّوُنَ۞وَحَرَّمُنَاعَلَتُهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبَلُ فَعَالَتُ هَلُ أَذُكُكُوْعَلَىٰ آهُلِ بَيْتِ تَكَفُّلُوْنَهُ لَكُوْ وَهُــُولَهُ نْصِحُونَ @فَرَدَدُنْهُ إِلَى أَمِّهِ كُنْ تَقَرَّعَيْنُهَا وَلاَتَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعُدَائِلُهِ حَتَّى وَلِكِنَّ ٱكْثُرَهُمُ وَلَايَعْلَمُونَ

امن خلق ۲۰ القصص ۲۸

۽ کين ملڪ ۾ دٻدٻو ڏيون ۽ فرعون ۽ هامان ۽ سندن لشڪرن کي اُنهن (هيڻن) کان اُها (ڳالھ) ڏيکاريون جنھن کان ڊڄندا هئا (٦). ۽ موسئ جي ماءُ ڏانهن الهامر ڪيو سون تر انکي کير پيار! پوءِ جڏهن مٿس خطرو ڀائڻين تڏهن کيس درياءَ ۾ اُڇلج ۽ نڪي ڊڄج ۽ نڪي غمگين ٿج, ڇو تر اسين کيس تو ڏانهن وراڻڻ وارا آهيون ۽ کيس پيغمبرن مان ڪرڻ وارا آهيون (٧). يوءِ فرعون جي گهراڻي وارن ان کي کڻي ورتو تہ (نيٺ) اُنھن لاءِ ويري ۽ ڏک (جو سبب) ٿئي. يقيئاً فرعون ۽ هامان ۽ سندن لشڪر خطا ڪندڙ هئا (٨). ۽ فرعون جي زال چيو تر, هيءُ ڇوڪر منهنجي لاءِ ۽ تنهنجي لاءِ اکین جو اار آهی! ان کی نہ گھو! مَن اسان کی فائدو ڈئی یا کیس پٽ ڪريون ۽ اُهي (اُن حال جي حقيقت) نر ڄاڻندا هئا (٩). ۽ موسيٰ جي ماءُ جي دل بي قرار ٿي. اها ان راز کي ظاهر ڪرڻ تي هئي، جيڪڏهن سندس دل کي اسين مضبوط نه ڪريون ها! (هن لاءِ) ته يقين ڪندڙن مان ٿئي (١٠). ۽ موسیٰ جي ڀيڻ کي چيائين تر, سندس پيرو کڻ. پوءِ (اها) ان کي پري کان ڏسندي رهي ۽ انهن نہ ٿي ڄاتو (١١). ۽ (ڀيڻس جي پهچڻ کان) اڳ مٿس دائين جو کير حرامر ڪيو سون, پوءِ پيڻس چيو تر (آءً) اوهان کی اهڙو گهراڻو ڏسيان جو (اُهي) اوهان جي پاران ان جي سنڀال ڪن؟ ۽ َ اُهي ان جا گهڻ گهرا هجن (١٢). پوءِ کيس سندس ماءُ ڏانهن وري پهچايوسون تر سندس اکيون ٺرن ۽ غمگين نہ ٿئي ۽ (هي بر) ڄاڻي تر بيشك الله جو انجام سجو آهي ۾ گهڻا ماڻهو نر ڄاڻندا آهن (١٣).

وَلَمَّا بِكُغُ اَشُدَّهُ وَاسْتَوْتَى التَّهْنُهُ خُلُمًا وَّعِلْمًا وْكُنْ لِكَ عَجْزى الْمُحُسِنِينَ @وَدَخَلَ الْمُدِينَةَ عَلَى حِيْنِ غَفْلَةٍ مِنْ ٱهٔلِهَافُوَجَدَ فِيهُارَجُكِينِ يَقْتَتِلِي ْهٰذَامِنُ شِيْعَتِهِ وَهٰنَا مِنْ عَدُوعٌ فَاسْتَغَانَهُ الَّذِي يُمِن شِيْعَيِّهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوٍّ لا فَوَكَّرُ كَا مُوْسِى فَقَضَى عَلَيْهُ قَالَ لهذَامِرْ عَلِ التَّيْطِيّ ٳڹۜۜ؋ؙعَدُوُّمُّضِلٌ مَّبِيئُ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْيِي فَاغْفِرْلِي فَغَمَّرَلَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَالْغَفُورُالرَّحِيْثُوٰ قَالَ رَبِّ بِمَأَانُعُمْتَ عَلَىَّ فَكَنُ ٱكُونَ ظَهِيُرًا لِلْمُجْرِمِينَ ©قَاصَبَح فِي الْمَدِينَية خَآمِعًا تَّتَرَقَّبُ فَإِذَ الَّذِي اسْتَنْصَرَةُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۗ قَالَ كَهُ مُوْلِئِيَ إِنَّكَ لَغُويٌّ مُّبِيدُنُّ فَلَكَيَّا أَنُ آرَادَ إِنْ يَبْطِشَ يِالَّذِيُ هُوَعَدُ وُّلَّهُمُ اَ قَالَ لِمُوْسَى اَتُولِيدُ اَنُ تَقَتْلَكِيْ كَمَاقَتَلُتَ نَفْسًا يَالْأَمْسِ إِنْ تُرْبُدُ الَّا آنُ تَكُونَ جَبَّارًا فِ الْأَرْضِ وَمَا يَزْ يُدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِيْنَ @وَحَآبَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَاةِ يَسُلَحَىٰ قَالَ لِمُوْسَى إِنَّ الْمَكَلَأ يَأْتُورُونَ بِكَ لِيَقَتُلُوكَ فَاخْرُجُ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّصِحِينَ⊙

امن خلق ۲۰ القصص ۲۸

۽ جنهن مهل پنهنجي جوانيءَ کي پهتو ۽ پختو ٿيو (تنهن مهل) کيس دانائي ۽ علمہ ڏنو سون ۽ اهڙيءَ طرح ڀلارن کي (چڱو) بدلو ڏيندا آهيون (١۴). ۽ (موسیٰ) شھر مر اتی جی رہاکن جی غفلت جی وقت مر گھڑیو, پوءِ اتی ٻہ مڙس پاڻ ۾ وڙهندا ڏٺائين, هي (هڪڙو) سندس قومر مان هو, ۽ هي (ٻيو) سندس ويريءَ (فرعون جي قومر) مان هو ۽ پوءِ جيڪو سندس قومر مان هو, تنهن أنهيءَ تي همراهي گهري جيڪو سندس ويريءَ (جي قومر) مان هو. پوءِ موسیٰ ان کی مڪ هنٽي ۽ ان کي پورو ڪيائين، چيائين تر، هيءُ شيطان جي ڪمر مان آهي. بيشڪ اهو پــــّـرو گــمراه ڪنــدڙ ويـري آهي (١٥). چيائين ته اي منهنجا پالڻهار! بيشڪ مون پاڻ تي ظلم ڪيو. تنهن كري مون كي بخش, پوءِ كيس بخشيائين, بيشك أهو ئي بخشثهار مهربان آهي (١٦). چيائين ته اي منهنجا پالثهار! جيڪو مون تي فضل كيو اٿيئي تنهن سبان ڏوهارين جو مددگار كڏهن ن ٿيندس (١٧). پوءِ صبح ٿيندي شهر ۾ ڊڄندو خبرون جاچيندو رهيو تر اوچتو جنهن ڪالھ کانئس مدد گهري هئي, تنهن کانئس (وري) رڙ ڪري مدد گهري. موسئ کيس چيو ته بيشڪ تــون صفا بي راهو آهين (١٨). پوءِ جيڪو بنهي جو ويري هو تنهن ڏانهن (موسئ) جنهن مهل هٿن ڊگهيرڻ جو ارادو كيو, اتنهن مهل فرياد كندرٌ موسىٰ كى پاڻ تي سنبريل سمجهي) چيو تر. اي موسئ جيئن ڪالھ هڪڙي ماڻهوءَ کي ماريوءِ تيئن مون کی (بر) مارڻ جو ارادو ڪرين ٿو ڇا؟ ملڪ پر جابر ٿيڻ کان سواءِ تنهنجو ٻيو ڪو ارادو نہ آهي ۽ تون سڏاريندڙن مان پنهنجو هجڻ نہ ٿو گهرين (١٩). ۽ هڪ مڙس شهر جي پرين پاسي کان ڊوڙندو آيو ۽ چيائين تر, اي موسىٰ! بيشڪ (هتان جا) سردار تو لاءِ رٿ ڪن ٿا, تر توکي كُهن، تنهن كري تــون نــكر بيشــك آءٌ تو لاءِ خير گهرندڙن مان آهيان (۲۰).

فَخَرَجَ مِنْهَاخَأَيْفًا يَتَرَقَبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظِّلِيٰنِ اللَّهِ اللَّهِ وَلَتَا تَوَجَّهُ يَلُقَاءَ مَدُينَ قَالَ عَلَى دِينُ أَنْ يَهُدِينِي سَوَاءَ السَّبيْل@وَلَتَاوَرَدَمَا ءَمَدُينَ وَحَدَ عَلَيْهِ أُمَّةَ مِّنَ التَّالِس بَينُقُوْنَ هُ وَوَجَدَمِنْ دُوْنِهِمُ امْرَاتَيْنِ نَذُوْدِنٍ قَالَ مَاخَطُكُمُا * قَالَتَالَانَمْقِيْ حَتَّى يُصُدِرَالِتِعَأَدُّ وَٱبْوْنَا شَيْءُ كِيهُ رُضُ فَسَعَى لَهُمَا ثُعَرَّتُو لَى النَّلِلِ فَعَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَ ٱنْزَلْتَ إِلَىٰٓ مِنْ خَيْرِ فَقِيْرُ ﴿ فَكَا ٓ رَبُهُ إِحْدُ سُهُمَا تَكُوْمُ عَلَى اسِّعْنِيَآءُ قَالَتُ إِنَّ إِنِي يَدُعُولَ لِيَعِزِيكِ آجُومَا سَقَيْتَ لَنَا ا فَكَمَّاجَآءُهُ وَفَضَ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لا تَعَفَّ مُعَوثَ مِنَ الْقَوْمِ الظّلِيدِينَ قَالَتُ إِخْلَ مُمَا يَابَتِ اسْتَا إِجْرُهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَاجْرُتَ الْقِويُّ الْإِمِيْنُ®قَالَ إِنِّ أَرْيُدُانُ الْكِحَكَ إحدى ابْنَتَى هتين على آن تَاجْرِن تَلْنِي حِبْجِ وَإِنْ أَتْسُتُ عَثْرًا فَينَ عِنْدِكَ وَمَا ارْبُدُ أَنَ الشُّقُّ عَلَيْكُ سَجَّدُ فِي إِنْ شَآءَاللهُ مِنَ الطَّيلِينُ عَالَ ذلِكَ يَدُنِي وَبَيْنَكُ أَيَّاالُوْمَكِينِ قَضَيْتُ فَلَاعُدُوانَ عَلَىَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿

امن خلق · ۲ القصص ۲۸ ا

يوءِ (موسىٰ) دِجندو بچندو أن (شهر) مان نكتو چيائين تر اي منهنجا پالڻهار! ظالمن جي قوم کان مون کي بچاءِ (٢١). ۽ جنهن مهل مدين (شهر) جي طرف منهن ڪيائين (تنهن مهل) چيائين تر, اميد اٿمر تر منهنجو پالڻهار مون کي سڌي واٽ ڏيکاريندو (٢٢). ۽ جنهن مهل مدين جي تڙ تي پهتو (تنهن مهل) اُن تي ماڻهن جي هڪ ٽولي (جانورن کي) پاڻي پياريندي ذَّنائين ۽ انهن کان سواءِ ٻہ عورتون (بہ پنهنجو ڌڻ پاڻي پيئڻ کان) جهلينديون ڏنائين (موسئ) چيو تر, اوهان جو ڇا معاملو آهي؟ چيائون تر (اسین) ایسین (پنهنجی دَلُ کی پاٹی) نہ پیاریندیون سون, جیسین دّنار (پنهنجا جانور پياري نہ) موٽائين ۽ اسان جو پيءُ وڏو ٻدڙو آهي (٢٣). پوءِ أنهن (جي ڌڻ) کي پاڻي پياريائين, وري (ويهڻ لاءِ) ڇانوَ ڏانهن ڦريو, پوءِ چيائين تر، اي منهنجا پالڻهار! بيشڪ جيڪي مون ڏانهن چڱائيءَ مان موڪلين تنهن لاءِ آءٌ محتاج آهيان (٢۴). پوءِ منجهانش هڪڙي لج سان گهمندي وٽس آئي, چيائين تر منهنجو پيءُ ٽوکي هن لاءِ سڏي ٿو تر جيڪو اسان (جي ڌڙ) کي پاڻي پياريئي تنھن جي مزوري توکي ڏڻي. پوءِ جنھن مهل وٽس آيو ۽ سڄو قصو وٽس بيان ڪيائين, (تنهن مهل شعب) چيو تر, دِج نر (هاڻي) ظالمر قومر کان بچي نڪتين (٢٥). منجهانئن هڪ چيو تہ آبا هن کي مزور ڪري رک, ڇو تہ ڀلو (نوڪر) جنهن کي مزور رکين اهو آهی جو سگهارو اعتبار جوگو هجی (۲٦). (شعیب) چیو ته, منهنجو ارادو آهي ته هنن پنهنجن ٻن ڌيئرن مان هڪڙي هن شرط تي توکي پرڻايان تر اَٺ سال منهنجي مزوري ڪرين ۽ جيڪڏهن تون ڏھ (ورهيہ) پورا ڪندين تر اُهو تنهنجي طرفان (احسان) آهي ۽ آءٌ تو تي (ڪا) سختي ڪرڻ نہ ٿو گهران, جيڪـڏهن الله گــهريو تہ مـون کــی خير خواهن مان ڏسندين (٢٧). (موسيٰ) چيو تر, منهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ اهو (انجامر) آهي، اِنهن ٻنهي مدتن مان جيڪا ۾ پوري ڪريان تر مون تي ڪو زور بار نہ هوندو ۽ جيڪي چئون ٿا, تنهن تي الله شاهد (ڪافي) آهي (٢٨).

فَكَتَا قَضَى مُوْسَى الْأَخَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهَ انْسَ مِنُ جَانِبِ الظُّوْرِينَارُأْقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُنُّوْآاِنِيَّ النَّتُ نَارًالْعَلِّيِّ ابِيَكُوْ مِّهُمَّابِخَبِرِأُوْجَذُوَةٍ مِّنَ النَّارِلَعَلَّكُمُ تَصُطَلُوْنَ 🕤 فَكُمَّاأَتُهُمَا نُوُدِيَ مِنْ شَاطِئُ الْوَادِ الْأِنْمِنِ فِي الْبِيْقُعَةِ الْمُبُرِكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنُ لِيُمُوسَى إِنِّيُ آنَااللهُ رَبُّ الْعُلَمِينِ[©] وَآنُ ٱلْقِ عَصَاكَ قَلَتَارًاهَا تَهَازُ كَأَنَّهَا جَأَنُّ وَلَّى مُكْبِرًا وَلَهُ يُعَقِّبُ لِيُنُوسَى أَقِيلُ وَلِاتَّخَفَّ إِنَّكَ مِنَ الْامِنِينَ۞السُلُكُ يَكَكَ فِي جُنْمِكَ تَخُرُجُ بَيْضَا ءَمِنَ عَيْرِسُوَءِ ۚ وَاضْمُمْ اللَّهِ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ وَلْزِكْرُهُاسْ مِنُ تَرَيِّكِ إلى فِرْعَوْنَ وَمَكَلَّيْهِ إِنَّهُمْ كَانُوْ أَوْ مَّا فَلِيقِتُنَ @ قَالَ رَبِّ إِنِّ تَتَلَتُ مِنْهُمُ نَفْسًا فَآخَا فُأَنَّ تَقَتُلُونِ ﴿ وَ آخِيُ هِارُونُ هُوَ أَفْصُهُ مِنِّيُ لِسَانًا فَأَرْسِلُهُ مَعِيَ رِدْاً يُّصَدِّ قُئِيَ ۚ إِنَّ ٱخَافُ اَنَ ٰ يُكَذِّ بُوُنِ۞ قَالَ سَـنَشُتُ عَضُدَكَ يِأْخِينُكَ وَبَغَعُلُ لِكُمُ اسْلَطْنَا فَلَا يَصِنُونَ النَّكُمَا يَّالِيتِنَا أَنَّمُا وَمِنِ اتَّبَعَكُمُا الْغِلِبُونِ ﴿

القصص٨٦ القصص ٢٨

يوءِ جنھن مھل موسیٰ (اُھا) مدت پوري ڪئي ۽ پنھنجي گھروارن کي وٺي هليو, اتنهن مهل وچ رستي ۾ ڪوه) طور جي پاسي ڏانهن باھ ڏٺائين, پنهنجي گهروارن کي چيائين تر، ترسو بيشڪ مون باھ ڏئي آھي، اميد اٿـــر أتان كا خبر يا كو باھ جو ٽانڊو اوهان وٽ آڻيندس تہ مُن اوهين پاڻ سيڪيو (٢٩). پوءِ جڏهن اُنهيءَ (باه) وٽ آيو (تڏهن) ميدان جي سڄيءَ ير کان مبارڪ جاءِ ۽ وڻ مان سڏيو ويو تہ اي موسيٰ! بيشڪ آءٌ جھانن جو پالٹھار اللہ آھيان (٣٠). ۽ تون پنھنجي لٺ اڇل, پوءِ جنھن مھل ان کي چُرندو ڏنائين تر ڄڻڪ اها نانگ آهي. (تنهن مهل) پئيرو ٿي ڦريو ۽ پوئتي نہ موٽيو (چيوسون تر) اي موسيٰ! اوري اچ ۽ نہ ڊج, جو بيشڪ تون اُمن وارن مان آهين (٣١). پنهنجو هٿ گريبان ۾ وجھ تر بي عيب چمڪندڙ ٿي نڪري ۽ خوف کان (تسلي ٿيڻ لاءِ) پنهنجون ٻانهون پاڻ ڏانهن ملاءِ, پوءِ اِهي ٻئي حجتون فرعون ۽ سندس لشڪر ڏانهن تنهنجي پالڻهار (جي طرف) کان آهن, بیشک أهی بدکار ماڻهو هئا (٣٢). چيائين ته اي منهنجا پالڻهار! بيشڪ منجهانئن هڪ شخص کي مون ماريو آهي, تنهن ڪري آءٌ ينهنجي مارجڻ کان دڄان ٿو (٣٣). ۽ منهنجو پاءُ هارون مون کان (زبان جي ڪَري) وڌيڪ چٽو ڳالهائيندڙ آهي. تنهن ڪري ان کي مون سان مدد ڏيندڙ ڪري موڪل تر منهنجي تصديق ڪري, ڇو تر آءٌ پنهنجي ڪوڙي ٿيڻ کان ڊڄان ٿو (٣۴). (اللہ) چيو تہ, سگھو تنھنجا بازو تنھنجي ڀاءُ سان مضبوط ڪنداسون ۽ اوهان کي غلبو ڏينداسون, پوءِ (اُهي) اُوهان ڏانهن (ايذاءً لاءِ) پهچي نہ سگھندا, اسان جي معجزن سببان, اوهين ٻئي ۽ جيڪي اوهان جي پٺيان لڳا, سي غالب رهندا (٣٥).

فَلَتَاجَأَءَهُ مُرْمُولِي بِالْيِتِنَا بَيْنِتٍ قَالُوْ امَاهِ ثَا الْآلِيحُرُّ مُّفُتَرًى وَمَاسَبِعُنَابِهِذَافِئَ أَبَالِنَاالْأَوَّلِيثِنَ⊙وَقَالَ مُوسى رِينَ آعُلَهُ بِمَنْ جَآءُ بِالْهُدُاى مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِيَةُ الدَّ ارِرُاتَّهُ لَا يُغَلِّحُ الظَّلِمُونَ@وَقَالَ فِرُعُونُ يَأَيُّهَا الْمَكَلُمُ اعِلِمُتُ لَكُوْمِينَ إِلَهِ غَيْرِي ۚ فَأُوفِ لَ لِي يهَا مْنُ عَلَى الطِّلِينَ فَاجْعَلُ لِلَّ صَرْحًا لَعَلِيَّ أَطَّلِعُ إِلَى إللهِ مُوسَىٰ وَإِنَّ لَاظُنُّهُ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿ وَاسْتَكَبُرَ هُوَوَجُنُودُهُ إِنَّ الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنْوُااَتُهُمُ إِلَيْنَا لَايُرْجَعُونَ©فَاخَذُنْهُ وَجُنُودَ لا فَنَبَذُنْكُمُ فِي الْكِيِّ فَانْظُرُ كِيَفْ كَانَ عَاقِبَ قُ الظّٰلِمِينَ ©وَجَعَلْنَهُمُ ابِمَّةً تَكَ عُونَ إِلَى التَّارِ وَيَوْمَ الْقِيمَةِ لَا يُنْصَرُونَ ۞ وَاتُّبَعْنَاهُمُ فِي هَانِهِ الدُّنْيَالَعْنَةُ ۖ وَيُوْمَ الْقِيمَةِ هُـُمُ مِّنَ الْمَقْبُورِ حِيْنَ أَوْلَقَدُ التَيْنَامُوسَى الْكِتْب مِنْ بَعُدِ مَا آهُلُكُتُ الْقُدُونَ الْأُولَٰ بِصَالِمَ للنَّاسِ وَهُدَّى وَرَحُمَهُ لَعَكُهُوْ يَتَنَكَّرُوْنَ ﴿

امن خلق ۲۰ القصص ۲۸

پوءِ جنهن مهل موسىٰ اسان جي پڌرن معجزن سان وٽن آيو, اتنهن مهل) چيائون نہ ھي رڳو ھٿرادو جادو آھي ۽ اھا ڳالھ پنھنجن پھرين بيءُ ڏاڏن ۾ نه ٻڏي سون (٣٦). ۽ موسيٰ چيو ته, منهنجو پالڻهار انهيءَ کي وڌيڪ ڄاڻندو آهي, جنهن وٽائنس هدايت آندي آهي ۽ جنهن لاءِ (آخرت ۾ موچاري) عاقبت جو گهر آهي, بيشڪ ظالم نر ڇٽندا (٣٧). ۽ فرعون چيو تى اى (منهنجا) سردارؤ! مون اوهان لاءِ پاڻ کان سواءِ كو بيو معبود نہ جاتو آھي. يوءِ اي ھامان! مون لاءِ سرن جو (کورو) ٻار يوءِ مون لاءِ ھڪ ماڙي بڻاءِ تہ مَن موسىٰ جي معبود ڏانهن نهاريان ۽ آءٌ بيشڪ کيس ڪوڙن مان ڀانيان ٿو (٣٨). ۽ اُن (فرعون) ۽ سندس لشڪرن ناحق ملڪ ۾ وڏائي ڪئي ۽ ڀانيائون تر اهي اسان ڏانهن نر موٽائيا (٣٩). پوءِ کيس ۽ سندس لشڪرن کي پڪڙيوسون, پوءِ کين سمنڊ ۾ اڇليوسون, پوءِ ڏس تر ظالمن جي پڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي! (۴٠). ۽ اسان آهي (دوزخين جا اڳواڻ) بڻايا جو (ماڻھن کي) باھ ڏانھن سـڏيندا ھنا ۽ قيامت جي ڏينھن مدد نہ ڏبن (۴۱). ۽ هن دنيا ۾ لعنت سندن پوئتان لاتي سون ۽ قيامت جي ڏينهن آهي بچڙن مان هوندا (۴۲). ۽ بيشڪ موسيٰ کي ڪتاب ڏنوسون، ان کان پوءِ جو پهرين جُڳن کي هلاڪ ڪيوسون جو (اُهو) ماڻهن لاءِ چٽو دليل ۽ هدايت ڪندڙ ۽ ٻاجھ هو تہ مَن اُهي نصيحت وثن (٣٣).

وَمَاكُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرُبِيِّ إِذْ قَضَيْنَاۤ إِلَّى مُوْسَى الْأَمْرُومَا كُنْتَ مِنَ الشُّهِدِينَ ﴿ وَلِكِنَّا ٱنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُوْوَمَا كُنْتَ تَاوِيًا فِيَ آهُلِ مَدْيَنَ تَتُلُوا عَلَيْهِمُ الْيِنَا ٱ وَلِكِينًا كُنَّا مُرْسِلِينَ@وَمَاكُنْتَ بِعَانِبِ التُّلُور إِذْ نَادَيْنَا وَلِكِنْ رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ لِلنُّنْ إِن وَوْمًا مَّا آلَتُهُمُ مِّن تَذِيرُ مِّنُ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمُ مِيَّنَا كَوْرُونَ ۞وَلَوْلَا اَنُ تُصِيْبُهُمُ مُّصِيْبَةٌ يُمَا قَدَّمَتُ آيِّكِ يُهِمُ فَيَقُوْلُوُ ارْتَنَالُوْلَا اَسُلُتَ الَّهُ نَارَيْهُوْلاَفَنَتَّبُعَ البتكَ وَتَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيُنَ @فَلَيَّا جَآءُهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْ الْوُلِاّ اُوْتِيَ مِثْلَمَاً أُوْتِي مُوْسِي أَوَلَوْ يَكِفُرُ وُالِيمَا أَوْتِي مُوسِي مِن قَبُلُ قَالُوُّ اسِحُرٰن تَظَاهَرَا ۖ وَقَالُوُّ ٓ إِنَّا بِكُلِّ كُفِرُوْنَ۞ قُلُ فَأَتُواْ لِكِتْبِ مِّنَ عِنْدِ اللهِ هُوَاهَدُى مِنْهُمَا البَّعْهُ إِنْ كُنْتُوْطِ وَيُنَ®قَانُ لَاهُ يَيْنَجِينُوُ الْكَ فَاعْلَهُ أَتَّمَا يَتَبِعُونَ اَهُوَآءَهُوُوۡ مَنُ اَصَلُّ مِتَنِ اتَّبَعَ هَوْلِهُ بِغِيرُ هُدَّى مِّنَ اللهُ إِنَّ اللهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّلِيمِينَ ﴿

امن خلق ۲۰ القصص ۲۸

۽ (اي پيغمبر! تون تڏهن) اُلهندي پاسي کان نه شين, جڏهن موسي ڏانهن وحي موڪليو سون ۽ نڪي (تون اُتي) حاضرين مان هئين (۴۴). پر كيتراثي جُگ (موسىٰ كان يوءِ) پيدا كياسون, پوءِ مٿن مدت ڊگهي گذري, ۽ نڪي (تون) مديّن وارن ۾ رهندڙ هڻين جو اسان جون آيتون کين پڙهي ٻڏايئي ٿي پر اسين (پيغمبرن کي) موڪليندا رهياسون (۴۰). ۽ نڪي (تون ڪوه) طور جي پاسي هئين جڏهن (موسيٰ کي) سڏيوسون, پر تنهنجي پالڻهار جي ٻاجھ تو تي (هن لاءِ ٿي) آهي تہ تون اُنهي قوم کي ڊيڄارين, جن وٽ توکان اڳ ڪو ڊيڄاريندڙ نہ آيو تہ مَن اُهي نصيحتَ وٺن (٣٦). ۽ جيڪڏهن ائين نہ هجي ها تہ سندن هٿن جيڪي اڳي موڪليو آهي, تنهن جي سبب انهن تي جڏهن مصيبت پهچي, تڏهن (متان) چون ته اي اسان جا پالڻهار! اسان ڏانهن ڪو پيغمبر ڇو نه موڪليئي تہ تنهنجي آيتن جا تابعدار بڻجون ھا ۽ مؤمنن مان ھجون ھا (تہ تو کي نہ موڪليون ها) (۴۷). پوءِ جنهن مهل اسان وٽان اُنهن وٽ سچو (وحي) آيو, (تنهن مهل) چوڻ لڳا تن جهڙو (معجزو) موسيٰ کي ڏنو ويو. تهڙو هن پيغمبر کي ڇو نہ ڏنو ويو آهي. جيڪي اڳي موسيٰ کي ڏنو ويو. تنهن جو انڪار نہ ڪيو اٿن ڇا؟ (هاڻي) چون ٿا تہ (توريت ۽ قرآن) ٻئي هڪ جهڙا جـادو آهن ۽ چـون ٿـا تـ اسيــن هر هڪ جا منڪر آهيون (۴۸). (کين) چؤ تہ جيڪڏھن سچا آهيو تہ اللہ وٽان ڪو ڪتاب آڻيو. جو اُهو انهن ٻنهي کان وڌيڪ سڏو رستو ڏيکاريندڙ هجي تہ ان جي تابعداري ڪريان (۴۹). پوءِ جيڪڏهن تنهنجي ڳالھ قبول نہ ڪن تر ڄاڻ تُرَّاهي رڳو پنهنجن سڏن تي هلندا آهن ۽ جيڪو الله جي رستي ڏيکارڻ کان سواءِ پنهنجيءَ سَدّ تي هلي, تنهن کان وڌيڪ گمراه ڪير آهي؟ بيشڪ الله ظالمن جي قوم کي سڌو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (٥٠).

وَلَقَدُ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلُ لَعَلَّهُمْ يَيَّنَكُوُّونَ ١٩٤٠ لَيْنِينَ اتَيْنَاهُوُ الْكِتْبَ مِنْ قَبْلِهِ هُوْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ®وَإِذَا أَيْتِلَ عَلَيْهِمُ قَالْوْآامَنَّالِيهَ إِنَّهُ الْحَقِّ مِنْ تَيْنَآلِقَا كُنَّامِرْ، قَيِلهِ مُسْلِمْنُ اوليك يُؤتون آجُرهُمْ مَّرَّتين بِمَاصَبَرُوْا وَيَدُرَءُونَ بِالْحُسَنَةِ السَّيِبَّنَةَ وَمِتَّارَخَ قُنْهُ مِيْنُفِقُوْنَ ﴿ وَإِذَاسِمِعُوا اللَّغْوَاغْرَضُوْاعَنُهُ وَقَالُوْالِنَّآاعُمَالُنَّا وَلَكُهُ اَعْمَالُكُوْ سَلَوْعَلَيْكُولُونَبْتَغِي الْجِهِلِينِ ۞ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ آحْبَيْتَ وَلِكِرَ اللَّهَ يَهُدِي مُ مَنْ تَشَاءُ وَهُوَ آعُكُمُ ۑٳڵؠؙۿؾؘڔؠؙڹٙ[؈]ۅٙۊؘٵڵٷٙٳڶ۫ٛؾۜؠٙۼٳڶۿؙڵؠڡؘۼڰڹؙؾؘڂؘڟڡ۫ مِنُ اَرْضِنَا اَوَكُونُهُ كِنَّ لَهُوْ حَرَمًا الِمِنَّا يُغْبِلِيَ الْيُهِ تُمَّانِكُ كُلِّ شَمْ ِ رِّنْمُ قَامِّنْ لَكُ نَا وَلَكِنَّ ٱكْثَرَهُ وُلَايَعُكُمُونَ ۞ وَكُوْ الْمُلَكُنَا مِنْ قَرْكِةٍ بُطِرَتْ مَعِيْشَتَهَا فَيَتْكَ مَسْكِنْهُمْ ڵؙؙۄؙؿؙٮٛػؽؙڝؙؙٚڹۼؙڍۿؚۄ۫ٳڷٳۊٙڸؽڵڋٷۘؽؙؾٵۼۜڹٛٵڵۅڽؿؚؽٙ۞ۅ مَا كَانَ رَبُّكَ مُهُلِكَ الْقُرْي حَتَّى يَبْعَثَ فِي أَمِّهَا لِيَنْوُلِّيَّتُلُوًّا عَكَيْهِمُ الْإِنِيَا ۚ وَمَاكُنَّا مُهْلِكِي الْقُرْبَى الْأَوْلَهُمُ لَكَاظْلِمُونَ[®]

القصص٨٦ القصص ٢٠ الم

۽ بيشڪ هن قرآن کي انهن لاءِ لڳولڳ موڪليوسون تہ مُنَ اُهي نصيحت وثين (٥١). جن كي هن (قرآن) كان اڳ كتاب ڏنو اٿئون سي ان (قرآن) کي مڃيندا آهن (٥٢). ۽ جڏهن کين (هيءُ قرآن) پڙهي ٻڌائبو آهي, (تُذَّهن) چوندا آهن تہ اُن تی ایمان آندو سون, بیشڪ اهو اسان جي پالٹھار وتان سچو آهي، بيشڪ آسين اُن (جي نازل ٿيڻ) کان اڳيئي مسلمان هئاسون (٥٣). اهي أهي آهن جن کي سندن اجر ٻه ڀيرا ڏبو, انهيءَ ڪري جو صبر ڪيائون ۽ مدائيءَ کي چڱائيءَ سان ٽاريندا آهن ۽ جيڪا کين روزي ڏني اٿئون, تنهن مان خرچيندا آهن (۴٥). ۽ جڏهن ڪا بيهودي ڳالھ ٻـڏندا آهن (تڏهن) ان کان منهن موڙيندا آهن ۽ چوندا آهن تہ اسان جا عمل اسان لاءِ آهن ۽ اوهان جا عمل اوهان لاءِ آهن, اوهان تي سلامر هجي, (اسين) جاهلن (جي سنگت) کي نه ٿا گهرون (٥٥). (اي پيغمبر!) بيشڪ تون جنھن کي گھرين تنھن کي هدايت ڪري نہ ٿو سگھين, پر اللہ جنهن کي گهرندو آهي, تنهن کي هدايت ڪندو آهي ۽ اُهو هدايت وارن کي چڱيءَ طرح ڄاڻندو آهي (٥٦). ۽ (ڪي) چوندا آهن تر جيڪڏهن تو ساڻ هدايت جي تابعداري ڪنداسون تہ پنهنجي ملڪ مان تڙجي ويندا سون. کين حرم ۾ امن سان نہ ٽڪايوسون ڇا؟ جو ان ڏانهن سڀ ڪنهن جنس جو ميوو پاڻ وٽان روزيءَ طرح پهچائبو آهي, پر انهن مان گهڻا (ماڻهو) نہ ڄاڻندا آهن (٥٧). ۽ ڳوٺين مان ڪيترائي ويران ڪيا سون, جي پنهنجی گذران ۾ حد کان لنگهيا هئا, پوءِ اهي سندن رهڻ جون جايون آهن, انهن کان پوءِ ڪن ٿورڙن (وقتن) کان سواءِ (اتي) رهيو ئي ڪونہ آهي. ۽ (آخر) اسين (ئي) وارث هياسون (٨٥). ۽ (اي پيغمبر!) تنهنجو پالٹھار گولن کي (ايسين) ڪڏھن ناس ڪرڻ وارو نہ آھي, جيسين ان جي ڪنهن وڏي شهر ۾ ڪو پيغمبر (نہ) موڪلي، جو اسان جون آيتون کن پڙهي ٻڏائي ۽ ڳوٺن کي ڪڏهن بہ ناس ڪرڻ وارا نہ آهيون, سواءِ انهيءَ حالت جي جو سندن رهڻ وارا ظالم هجن (٥٩).

وَمَآ أُوۡتِيۡتُوۡمِينُ شُكَّ فَمَتَاءُ الْحَيۡوِةِ الدُّنْيَاوَرْنَنَهُا ۚ وَمَا عِنْدَاللهِ خَنْزُو اَيْفِي أَفَلاتَعْقِتْلُونَ ٥ أَفَينَ وَعَدُنْهُ وَعُنَّا حَسَنًا فَهُولِا قِنْهِ كُمَنُ مَّتَّعُنهُ مَتَاعَ الْحَلَّوةِ الدُّنْمَانُةُ مُّهُ يَوْمَ الْقِيمَةِ مِنَ الْمُحْفَرِينَ ﴿ وَيَوْمَ بُنَادِيْهِ وَكَيْقُولُ إِنَّ ا شُرِكَآءِيَ الَّذِيْنَ كُنْتُوْتَرْغُمُوْنَ®قَالَ الَّذِيْنَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبِّنَاهَوُ لِآءَ الَّذِي ثَنَ آغُو مُنَأَ آغُو بَنْهُ وُ كَمَاغُو مُنَامِنَكُوْلَأَ اِلَمُكَ مَا كَانُوْ اَلتَّانَا يَعْبُدُونَ®وَ قِبْلَ ادْعُوْ الْمُتَرَكِّاً وَكُوْ فَكَعَوْهُمُ فَلَوْ يَسْتَجِيْنُوالَهُمْ وَرَاوُاالْعَنَابَ لَوْ ٱلَّهُمُ كَانُوْايَهُتَكُوْنَ®وَكُوْمَ يُنَادِ نُهِمْ فَيَقُوْلُ مَاذَاً أَجَيْتُهُ المُرْسُلِدُنَ®فَعَيِيَتُ عَلَيْهِ مُالْأَنْبَاءُ يَوْمَهِ نِ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَ لُوْنَ®فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَامَنَ وَعَلِ صَالِعًا فَعَلَى اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْمُفْلِحِيْنَ®وَرَتُكَ يَغْلُقُ مَايِنَذَا ءُو يَغْتَارُهُمَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبُعَلَ اللهِ وَقَعْلَىٰ عَالِثُورُونَ ﴿ وَرَبُّكَ يَعْلُو ْ مَاْتُكِنَّ صُٰدُورُهُو وَمَايُعُلِنُونَ®وَهُوا لِلهُ لِإَالهَ الْاهُو ۚ لَهُ الْحَمَثُا فِي الْأَوْلِي وَالْأَخِدَ فِي ۚ وَ لَهُ الْخِكَاثُهُ وَالْمُعِيثُرُجَعُونَ ۞

القصص ٢٠ القصص ٢٠ القصص

۽ هر جنس مان جيڪي اوهان کي ڏنو ويو آهي, سو دنيا جي حياتيءَ جو سامان ۽ سندس سينگار آهي ۽ جيڪي الله وٽ آهي, سو ڀلو آهي ۽ سدائين رهڻ وارو آهي, پوءِ ڇو نـ سمجھ رکندا آهيو؟ (٦٠). پـلا جنهن کي انجام چگُو ڏنوسون پوءِ اهو ان کي ملڻ وارو آهي, سو اِنهي جهڙو آهي ڇا, جنهن کي رڳو دنيا جي حياتيءَ جي سامان سان خوشحال ڪيو سون, وري اهو قيامت جي ڏينهن (عـذاب ۾) حاضر ڪيلن مان هجي؟ (٦١). ۽ جنهن ڏينهن (الله) کين سڏي چوندو تر. منهنجا آهي شريڪ ڪُٿي آهن, جن کي اوهين (مون جهڙو) يائيندا هيؤ؟ (٦٢). (أَن ڏينهن) جن تي عذاب (جو حڪمر) لازم ٿي چڪو هوندو. سي چوندا تر اي اسان جا پالڻهار! هي آهي آهن جن کي گمراه ڪيوسون, جهڙا پاڻ گمراھ ٿيا سون تهڙو کين (بـ) ڪيو سون, (هاڻي سڀني کان) تنهنجي آڏو بيزار ٿيون ٿا, اُهي اسان کي نہ پوڄيندا هئا (٦٣). ۽ چيو ويندو تر پنهنجن شريڪن کي سڏيو. پوءِ کين سڏيندا تر (اُهي) کين ورندي نر ڏيندا ۽ عذاب ڏسندا, (تڏهن سڌ ڪندا تر) جيڪر اُهي (دنيا ۾) هدايت وارا هجن ها! (٦٤). ۽ جنهن ڏينهن (الله) کين سڏيندو, پوءِ چوندو تر اوهان پيغمبرن کي ڪهڙي ورندي ڏني؟ (٦٥). يوءِ أن ڏينهن (سڀ) ڳالهيون کين ڀلجي وينديون, پوءِ آهي پاڻ ۾ (بر) نہ پڇندا (٦٦). پوءِ جنهن ٽوبھ ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا, سو گهرندو آهي, سو خلقيندو آهي ۽ اجنهن کي گهرندو آهي تنهن کي) چونڊيندو آهي، انهن کي ڪو اختيار ڪونهي. الله کي پاڪائي آهي ۽ جنهن کے ساٹس شریک مقرر کندا آهن, تنهن کان نمام مثاهون آهي (٦٨) . ۽ سندن سينا جيڪي لڪائيندا آهن ۽ جيڪي پڏرو ڪندا آهن, سو تنهنجو پالٹهار ڄاڻندو آهي (٦٩). ۽ اهو الله آهي ان کان سواءِ ڪو عبادت جي لائق نہ آهي. دنيا ۽ آخرت ۾ سندس سارآء آهي ۽ سندس ئي حڪومت آهي ۽ ڏانهس اوهان کي موٽائبو (٧٠).

قُلُ أَرْءَ يُنْتُو إِنْ حِيْعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُهُ الَّذِلَّ سَرَّمَنَّا اللَّهُ وَلَيْكُمُ اللَّهُ مَا الْقِيمَةِ مَنُ إلهُ عَيْرُاللهِ يَالْتُكُمُّ بِضِياً ﴿ أَفَلاتَسُمْعُونَ ۞ قُلْ أَرَوَ يُتُورُونَ حَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُو النَّهَا رَسَوْمَدَّا إِلَّى يَوْمِر الفِّنِهُ وَمِنَ الهُّغَيْرُالِلهِ بَايْتَكُوْ بِلَيْلِ تَسُكُنُوْنَ فِيهُ أَفَلَا تُبُورُونَ @وَمِنُ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُوْ الَيْلَ وَالنَّهَ اللَّهَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ال فِيُهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنُ فَضِيلهِ وَلَعَلَكُمُ تَتَثُكُرُونَ ۖ وَنَوْمُ يُنَادِ يُهِمُ فَيَقُولُ إِينَ نُسْرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنُتُوتَوْعُمُونَ ۞ وَنَزَعُنَامِنُ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيُدًا فَقُلْنَا هَاتُو البُرُهِا نَكُمُ فَعَلِيْهُ ٓ إِنَّ الْحَقَّ بِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْ إِيفَ تَرُوْنَ ۗ إِنَّ قَارُوْنَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوْسَى فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ ۖ وَالتَّبْنَاهُ مِنَ الكُنُوُزِمَآ إِنَّ مَفَايِتَهُ لَتَنُوُّا ۚ بِالْعُصِّبَةِ الْمِلِي الْقُوَّةِ ۗ إِذْ قَالَ لَهُ قُوْمُهُ لَا تَعْنُ حُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُعِبُّ الْفَرِحِيْنَ ۞ وَابْتَغِ فِيْهُمَّ اللَّهُ اللَّهُ الدَّارَ الْإِخْرَةُ وَلا تَشْ نَصِيبُكَ مِنَ الدُّنْيَا وَٱحْسِنُ كَمَا ٱحْسَنَ اللهُ إِلَيْكَ وَلَا تَتْبَغِ الفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ @

امن خلق ۲۰ القصص ۲۸

(کين) چؤ تہ ڏسو تہ سهي, جيڪڏهن الله اوهان تي قيامت جي ڏينهن تائين هميشہ رات (قائمر) كرى جِذّى تر الله كان سواءِ (بيو) كهڙو معبود آهي جو اوهان وٽ سوجهرو آڻيندو؟ پوءِ نہ ٻـڏندا آهيو ڇا؟ (٧١). (کين) چؤ تر، ڏسو تر سهي, جيڪڏهن الله اوهان تي قيامت جي ڏينهن توڻي هميشہ ڏينهن (قائمر) ڪري ڇڏي تہ الله کان سواءِ (ٻيو) ڪهڙو معبود آھي. جو اوھان وٽ رات آڻيندو. جنھن ۾ اوھين آرام وٺو؟ پوءِ اوھين نہ ٿا ڏسو ڇا؟ (٧٢). ۽ پنهنجيءَ ٻاجھ سان اوهان لاءِ رات ۽ ڏينهن بثایائین ته (اوهین) منجهس آرام وثو ۽ سندس فضل مان (روزي) طلب كريو تر مَنَ اوهين شكرانو كريو (٧٣). ۽ جنهن ڏينهن (الله) کين سڏي چوندو تر اهي منهنجا شريڪ ڪئي آهن, جن کي اوهين (مون جهڙو) ڀاڻيندا هيؤ ۽ (٧٤). ۽ هر هڪ ٽوليءَ مان هڪ شاهد جدا كنداسون ۽ چونداسون تر پنهنجو دليل پيش كريو, پوءِ (اُهي) ڄاڻندا تر بيشڪ حق اللہ جي پاسي آهي ۽ جيڪو ٺاھ ٺاهيندا هئا سو کانئن ڀلمي ويندو (٧٥). بيشڪ قارون موسيٰ جي قوم مان هو. پوءِ مٿس بغاوت ڪرڻ لڳو ۽ کيس خزانن مان ايترو ڏنو هيوسون، جو سندس ڪنجين سگھ واري ٽوليءَ کي ٿڪايو ٿي. جڏهن سندس قوم کيس چيو ته (مال ڏسي) نہ آڪڙج ڇو تہ الله آڪڙ ڪندڙن کي پسند نہ ڪندو آهي (٧٦). ۽ الله توکي جيڪي ڏنو آهي, تنهن سان آخرت جي گهر جي ڀلائي طلب ڪر ۽ دنيا مان پنهنجو (نيڪ عمل ڪرڻ جو) حصو نہ وسار ۽ جهڙيءَ طرح الله تو سان چڱائي ڪئي آهي, تهڙيءَ طرح (تون سندس خلق سان) چڱائي ڪر ۽ زمین مر فساد وجهڻ نہ گھن چو تہ اللہ فساد ڪرڻ وارن کي يسند نہ ڪندو آهي (٧٧).

قَالَ إِنَّكَأَ أُوْتِيْتُهُ عَلَى عِلْمِ عِنْدِي ۚ أَوَ لَمُ يَعِنُكُوانَّ اللَّهُ قَدُ ٱۿؙڵػڡٟڽؙۊٙؠ۫ڵؚؚ؋ؚڡؚڹٙٳڷڨؙڒؙۏڹڡٙڹؙۿۅٙٳؘۺؘڎ۠ڡڹؙڡؙؙۊؙۊۜٞۊٞٳڴؿڗٛ جَمْعًا وَلاَيْهُ عَلْ عَنُ ذُنُو بِهِمُ الْمُجْرِمُونَ فَعَرَبَهُ عَلَى قَوْمِهِ فْ زِيْغَيَةٍ قَالَ الَّذِينَ يُويِدُونَ الْحَيْوَةَ الدُّنْيَا لِلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآاُوْتِي قَارُوُنُ إِنَّهُ لَدُوْحَظِّ عَظِيْدٍ ۞ وَقَالَ الَّذِينَ أُوْتُواالْعِلْوَوَيْلَكُوْتُوَابُ اللهِ خَيْرُ لِّمَنَ الْمَنَ وَعَمِلُ صَالِحًا * وَلاَيْكَقُهُمَّ إِلَّا الصِّبِرُونَ©فَخَسَفَتَابِهِ وَبِيدَارِقِ الْأَرْضَّ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَّنْصُرُوْنَهُ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِيْنَ ﴿ وَأَصْبَحِ الَّذِينَ تَمَنَّوْ امْكَانَهُ بِالْأَمْثِينَ يَقُولُونَ وَمُكَأَنَّ اللَّهَ يَنْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَتَنَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ ۖ لَوُلَا آنُ مِّنَّ اللهُ عَلَيْنَا لَخَمَعَ بِنَا وُبُكَانَّهُ لَا يُفْرِلُحُ الْكَفِنُ وْنَ قُتِلْكَ الدَّارُ الْإِخْرَةُ نَجْعَلُهَا لِكَنِ يُسَ لَا يُرِيُدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِيَةُ لِلْمُتَّقِينِ ۞ مَنُ حِآءَ بِالْحُسَنَةِ فَلَهُ خَيْرُونَهُمْأُومَنُ حِآءَ بِالسِّيِّنَةُ وَفَلَا يُجْزَى الَّذِيْنَ عَمِلُوا السِّيبّانِ الْأَمَا كَانُوُ أَيْعُمَلُونَ ۞

امن خلق ۲۰ القصص ۲۸

(قارون) چيو تر, اهو (گھڻو مال) تر رڳو هڪ هنر سان, جو مون وٽ آهي, مون کی ملیو آهی. نہ جاتو هٹائین چا تہ بیشک اللہ کانٹس آگ (اُهیّ) كيتراثي جُگ ناس كري چڏيا هئا، جيكي كانئس ڏاڍيءَ سگھ وارا ۽ وڏي جـماعت وارا هــئا ۽ ڏوهــارين کــان سندن ڏوهن بابت (عذر) نہ پڇبو (٧٨). يوءِ (هڪ ڏينهن) پنهنجي قومر جي سامهون پنهنجي سينگار سان نڪتو, جيڪي دنيا جي حياتي گهرندا هئا, تن چيو ته, هئر ارمان! اهڙو (مال جيڪر) اسان کي (بہ) هجي ها جهڙوڪ قارون کي ڏنو ويو آهي, بيشڪ اُهو وڏي نصيب وارو آهي (٧٩). ۽ جن کي علم ڏنو ويو تن چيو تر. اوهان لاءِ ويل هجي! الله جو ثواب انهيءَ ماڻهوءَ لاءِ ڀلو آهي. جنهن ايمان آندو ۽ چگا ڪر ڪيا, اها (ڳالھ) صابرن کان سواءِ (ٻئي) ڪنهن جي دل ۾ نه گهڙندي آهي (٨٠). پوءِ کيس ۽ سندس گهر کي زمين ۾ ڳهايوسون, پوءِ الله کان سواءِ ڪا ٽولي ان لاءِ ڪانہ هئي, جا کيس مدد ڏئي ۽ نڪي پاڻ وير وٺڻ وارن مان هو (٨١). ۽ جن ڪالھ سندس مرتبي جي سڌ ٿي ڪئي سي صبح جو چوڻ لڳا تر, عجب آهي تر الله پنهنجن بانهن مان جنهن لاءِ گهرندو آهي (تنهن جي) روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ ننگ (بر) ڪندو آهي, جيڪڏهن الله اُسان تي احسان نہ ڪري ها تر اسان کي (بر زمين ۾) ڳهاڻي ڇڏي ها! نر ڄاتو اٿيئي تر ڪافرن کي ڇوٽڪارو نہ آهي؟ (٨٢). اهو آخرت جو گهر آهي, جنهن کي اسان انهن لاءِ مقرر ڪيو آهي. جيڪي ملڪ ۾ وڏائي ڪرڻ نہ گهرندا آهن ۽ نڪي فساد وجهڻ (گهرندا آهن) ۽ (چڱي) عاقبت پرهيزگارن لاءِ آهي (٨٣). جيڪو چڱاڻي آڻيندو تنهن لاءِ اُن کان ڀِلو (بدلو) آهي ۽ جي كو مدائى آڻيندو تر مدائين كرڻ وارا رڳو اُها سزا لهندا جيكي كيائون تى (٨٤).

اِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرُّانَ لُرَّآدُ لُكَ اللهُ عَادٍ اللهُ عَادٍ اللهُ فَلَ وَمَنَ هُوَ فَضَلَلِ قُلُ لَيْكَ أَعْلَوْمَنَ جَآءَ عِالَهُ لاى وَمَنَ هُوَ فَضَلَلِ عَبْدِينِ ﴿ وَمَا كُنْتَ تَرْجُوْا اَنَ شُلْقَى الدَّكَ الكِتلَبُ اللّهِ مِنْ اللّهُ الدَّلُكَ الكِتلُ وَلَا اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿ وَلا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ أَلَا اللّهُ اللّهُ وَلا تَكُونَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ أَهُ وَالدَّ اللّهُ اللّهُ وَلا اللّهُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ الْمُحْدُونَ أَلَا اللّهُ الْمُعْمَدُ وَ الْهُ وَاللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ الْمُعْمَدُ وَالْهُ وَاللّهُ وَالْمُ الْمُعْمَدُ وَاللّهُ الْمُعْمَدُ وَالْمُ وَاللّهُ وَلَا اللّهُ الْمُعْمَلُونَ وَاللّهُ وَاللّهُ الْمُعْمَدُ وَاللّهُ وَلَاللّهُ وَلَا اللّهُ الْمُعْمَدُ وَالْمُ الْمُعْمَدُ وَاللّهُ وَالْمُ الْمُعْمَدُ وَاللّهُ وَاللّهُ الْمُؤْمُ وَالْمُعَلّمُ وَاللّهُ اللّهُ الْمُعْمَدُ وَاللّهُ وَاللّهُ الْمُعْمَدُ وَاللّهُ وَاللّهُ الْمُعْمَدُ وَاللّهُ وَاللّهُ الْمُعْمَدُ وَاللّهُ الْمُعْمُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ الْمُعْمَدُونَ فَيْ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالُولُونَ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ وَاللّهُ الْمُعْمَالِكُ وَاللّهُ الْمُعْمَالِكُ وَاللّهُ الْمُعْمَالِكُ وَاللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِلْمُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْلِقُولُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِلْمُ اللّهُ الْمُعْلِقُونَ أَلْمُعْلِقُولُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُعْمَالِلْمُ اللّهُ الْمُعْمَالِكُمُ اللّهُ اللْمُعْمَالِكُ اللّهُ الْمُع

النونوالغنكوني ()

 امن خلق ۲۰ العنكبوت۲۹

ACTION OF THE PARTY OF THE PART

بيشك جنهن (الله) تو تي قرآن نازل كيو, سو موتن جي جاء (آخرت) ڏانهن توكي ضرور موتائڻ وارو آهي. (اي پيغمبر! كين) چؤ ته جنهن هدايت آندي, تنهن كي منهنجو پالڻهار چگو ڄاڻندڙ آهي ۽ انهيءَ كي بر جيكو پڌريءَ گمراهيءَ ۾ آهي (٨٥). ۽ توكي كو آسرو نه هو ته تو ڏانهن (هيءُ) كتاب لاهبو, پر تنهنجي پالڻهار جي باجه سان (لاڻو ويو) پوءِ كافرن جو مددگار هرگز نه ٿج (٨٦). ۽ (اي پيغمبر!) توكي الله جي آيتن (جي پهچائڻ) كان، اُن كان بعد جو تو ڏانهن موكليون ويون, (كافر) نه جهلين ۽ پنهنجي پالڻهار ڏانهن (ماڻهن كي) سڏ ۽ مشركن مان كڏهن نه ٿيءُ (٨٧). ۽ الله سان گڏ ٻئي كنهن كي معبود (سمجهي) نه سڏ، اُن کان سواءِ كو عبادت جي لائق نه آهي، سندس ذات كان سواءِ سيكا سيءَ ناس ٿيڻ واري آهي، سڀ حكم اُن جو ئي آهي ۽ ڏانهس موٽايا ويندؤ (٨٨).

سورة منڪبوت مڪي آهي ۽ هن ۾ آڻهتر آيتون ۽ ست رڪوج آهن.

اللَّه بِاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلتر (١). ماڻهن ڀانيو آهي ڇا تر سندن (رڳو ايتري) چوڻ تي تر ايمان آندوسون, آهي ڇڏي ڏبا ۽ آهي نہ آزمائبا؟ (٢). ۽ جيڪي کانئن اڳ هئا, تن کي بيشڪ پرکيوسون. پوءِ جيڪي سچا آهن, تن کي الله ضرور ڌار ڪندو (٣). جيڪي بڇڙايون ڪن ڪاندو ۽ ڪوڙن کي (٨) ضرور ڌار ڪندو (٣). جيڪي بڇڙايون ڪن ٿا, تن ڀانيو آهي ڇا تر اسان کان اڳي نڪري ويندا؟ جيڪو فيصلو ڪن ٿا, سو بڇڙو آهي (٣). جيڪو الله جي ملڻ جي اميد رکندو آهي, سو (سمجهي) تر بيشڪ الله جي نهرايل مدت ضرور اچڻي آهي, ۽ اهو پڌندڙ (سمجهي).

وَمَنْ حُهِدَ كَا ثُمَّا يُحَاهِدُ لِنَعْيُدِهُ إِنَّ اللَّهُ لَعَيْنٌ عَنِ الْعْلَيْمِيْنَ وَالَّذِيْنَ الْمَنُوْ اوْعَمِلُواالصَّلِحْتِ لَنُكَيِّهِ، نَّ عَنْهُمْ سَيّاْ اِتِهِمْ وَلِنَجْزِيَّهُمُ الْحُسَنِ الَّذِي كَانْوَا يَعْلُونَ[©] وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْءِ حُسُنًا وَإِنْ خِهَا كَ لِتُنْولِكَ إِنْ مَالَيْسَ لَكَ بِمِ عِلْمُ فَكَاتُطِعُهُمَا * إِلَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَنْبَتِنَكُوْبِهَا كُنْتُوْتَعْمَلُونَ©وَالَّذِيْنَ الْمَنْوُا وَعَمِلُواالصَّلِحْتِ لَنُدُخِلَتَّهُمُ فِي الصَّلِحِيْنَ ۞ وَمِنَ النَّاسِ مَنَّ يَقُولُ الْمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوْذِي فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتُنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللهِ وَلَينُ جَأَءً نَصْرُ مِينَ رَبِّكَ لَيَقُوْلُاءً إِنَّا كُنَّامَعَكُو ۗ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَوْبَهَا فِي صُدُورِ الْعَلَيْمِينَ ۞وَلَيْعُلِيرَ اللهُ الَّذِينَ الْمُنُوُّا وَلَيْعُلَّمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ الْمُنُوُّا وَلَيْعُلَّمَنَّ الْمُنْفِقِينِينَ®وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُو الِلَّذِينَ الْمَنُوااتَّبِعُوُا سِينِكنَا وَلْتُحَيِّلُ خَطْلِكُمْ وَمَاهُمُ يَعْمِلِينَ مِنْ خَطْلِهُمْ مِّنْ شَغُ أَ أَنَّهُمُ لَكُونُ بُونَ ﴿ وَلِيَحْمِدُنَّ اَثْقَالَهُمُ وَاثْقَا لَا مَّحَ ٱثْقَاَلِهِمْ ُ وَلَيْنُ عَلَى يَوْمَ الْقِيلَةِ عَمَّا كَانُوْ ايْفُتَرُوْنَ۞

امن خلق ۲۰ العنكبوت۲۹

۽ جيڪو (الله جي دين لاءِ) ڪوشش ڪري سو رڳو پنهنجي لاءِ ئي كوشش ٿو كري، ڇو تر الله جهانن كان بي پرواه آهي (٦). ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا, تن کان سندن مدايون ضرور ميٽينداسون ۽ جيڪي ڪندا هئا, تنهن جو کين ڏاڍو چڱو بدلو ڏيندا سون (٧). ۽ ماڻهوءَ کي پنهنجي ماءُ ٻيءُ سان چڱاڻيءَ ڪرڻ جو حڪمر ڪيو سون, ۽ (اي ماڻهو!) جيڪڏهن (اُهي) مون سان ڪنهن کي شريڪ ڪرڻ جي لاءِ توکي مجبور ڪن, جنهن (جي حقيقت) جي تو کي ڪا ڄاڻپ ز آهي, تر انهن جو چيو نر مج. اوهان جو مون ڏانهن موٽڻ آهي, تنهن ڪري جيڪي ڪندا هيؤ, تنهن جي اوهان کي سڌ ڏيندس (٨). ۽ جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا, تن کي صالحين (جي ٽوليءَ) ۾ ضرور داخل ڪندا سون (٩). ۽ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن, جي چوندا آهن, تر الله تي ايمان آندو اٿئون. پوءِ جڏهن الله (جي واٽ) ۾ ان کي (ڪو) ايذاءُ پهچايو ويندو آهي, (تڏهن) ماڻهن جي ايذائڻ کي الله جي عذاب وانگر سمجهندو آهي ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار وٽان ڪا مدد ايندي آهي تہ چوندا آهن تہ, بيشڪ اسين اوهان ساڻ هياسون. جيڪي جهان (وارن) جي دلين ۾ آهي سو الله چڱيءَ طرح ڄاڻندو نہ آهي ڇا؟ (١٠). ۽ جن ايمان آندو آهي, تن کي الله ضرور ڌار ڪندو ۽ منافقن کي بہ ضرور ڌار ڪندو (١١). ۽ ڪافر مؤمنن کي چون ٿا ته, (اوهين) اسان جي واٽ جي تابعداري ڪريو ۽ (اسين) أوهان جون مدايون كتنداسين. حالانك أهي سندن مداين مان ڪجھ بر کڻڻ وارا نر آهن. بيشڪ اهي ڪوڙا آهن (١٢). ۽ پنهنجون (گناهُن جون) ڳٽڙيون ۽ (ٻيون ڪيئي) ڳٽڙيون پنهنجي گناهُن سان ضرور کثندا ۽ جيڪو ٺاھ ٺاھيندا آھن، تنھن بابت قيامت جي ڏينھن ضرور يُحِيا ويندا (١٣).

وَلَقَدُ ٱرْسَكُنَا نُوْحًا إلى قَوْمِهِ فَكَيتَ فِيهُمُ ٱلْفَ سَنَةِ الَّاخَمْسِينَ عَامَّا فَاخَذَ هُوُ التَّلُوْفَانُ وَهُمُ ظٰلِمُونَ ۞ فَأَنْجَيِنْنُهُ وَإَصُّحٰبَ السَّفِينَةِ وَجَعَلُنْهَ آلِيَةً لِّلْعَلَمِينَ ٠ وَإِثْرُهِيْ مِ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوااللَّهُ وَاتَّقُّو لَا ذَلِكُهُ خَيْرُكُلُوْ إِنْ كُنْ تُوْتَعَلَيْوْنَ ۞ تَمَا تَعَيْثُ وُنَ مِنْ دُونِ اللهِ أَوْثَانًا وَّتَخَلْقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِيثِنَ تَعَبُّكُ وَنَ مِنْ دُونِ اللهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُوْرِخُ قَا فَا يُتَغُوُّا عِنْدَالِلهِ الرِّزْقَ وَاغْيُدُوْهُ وَاشْكُرُوْالَهُ ۚ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ@وَرِانَ تُكَدِّبُوُ افْقَدُ كَدُّبَ الْمَعْرِسِّنَ قَبْلِكُمْ وْمَاعَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبِكَلُّمُ الْمُسِيرُ يُنْ أَوَلَهُ يَرَوُاكِيفُ يُبُدِئُ اللهُ الْخَلْقَ نُتُعَ يُعِيبُ ثُلاً، إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَبِسِيُرُكُ قُلُ سِيْرُ وَإِنِي الْإَبْ ضِ فَانْظُورُوْ اكِيْفَ مِنَا الْخَلْقَ ثُنْقَ اللهُ يُمنَّيْنَيُّ النَّشَأَةَ الْأَخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلِي كُلِّ شَيْعً تَديرٌ ٥ يُعَدِّ بُ مَنْ تَشَاءُ وَسَرْحَهُ مَنْ تَشَاءُ وَ اللَّهِ تُقَالَبُونَ عَشَاءً وَ النَّهِ تُقَلَبُونَ @

امن خلق ۲۰ العنكبوت۲۹

۽ بيشڪ نوح کي سندس قوم ڏانهن موڪليوسون, پوءِ پنجاھ ورهي گهٽ (هڪ) هـزار سـال مـنجهن رهيو. پوءِ کـين طوفان پڪڙيو ۽ اُهي ظالم هڻا (١٤). پوءِ کيس ۽ ٻيڙيءَ وارن کي (ٻڏڻ کان) بچايوسون ۽ اُن (ٻيڙيءَ) کي جهان (وارن) لاءِ نشاني ڪيو سون (١٥). ۽ ابراهيم کي (موڪليوسون) جڏهن پنهجيءَ قومر کي چيائين تر, الله جي عبادت ڪريو ۽ کانئس دڄو, اهــو اوهان لاءِ ڀلو آهــي, جيڪـڏهن اوهــين ڄاڻندا آهيو (١٦). اوهين تر الله کان سواءِ بتن کي پوڄيندا آهيو ۽ اوهين (ڪوڙو) ناه ناهيندا آهيو. بيشڪ الله کان سواءِ جن کي پوڄيندا آهيو. سي اوهان کي روزي (ڏيڻ) جا (ڪي) مالڪ نہ آهن, تنهن ڪري اللہ وٽـانّ روزي طلب ڪريو ۽ سندس عبادت ڪريو ۽ سندس شڪرانو ڪريو، ڏانهس موتايا ويندؤ (١٧). ۽ جيڪڏهن ڪوڙو يانيو ٿا تي (ڇا ٿيو؟) بيشڪ اوهان کان اڳ (ڪيترين) اُمٽن (پنهنجن پيغمبرن کي) ڪوڙو ڀانيو هو ۽ پيغمبر تي پڏري پيغامر پهچائڻ کان سواءِ (ٻيو ڪجھ رکيل) نہ آھي (١٨). نہ ڏٺو اٿـن, ڇا؟ تہ اللہ خلق کي ڪهڙيءَ طرح نئين سر بڻائيندو آهي. وري ان كي بيهر بثائيندو, بيشك اهو (كمر) الله تي آسان آهي (١٩). (كين) چؤ تر, ملڪ ير گهمو, پوءِ نظر ڪريو تر الله ڪيئن نئين سر خلق کي پيدا كيو ، وري أن پيدا كيل كي الله بيهر پيدا كندو . چو ته الله سيكنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٢٠). جنهن کي وڻيس تنهن کي عذاب ڪري ۽ جنهن کـي وڻيس تنهن تي رحـم ڪري ۽ (اوهين) ڏانهس موٽايا ويندؤ (٢١).

وَمَآ اَنْتُورُ مِمُعُجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَآ ۗ وُوَمَا لَكُوْمِنُ دُوْنِ اللَّهِ مِنْ قَرِلِ وَلانصِيرِ ﴿ وَ الَّذِينَ كَفَرُوْ إِبَالِيتِ اللهِ وَلِقَاآلِهِ أُولِيِّكَ يَبِسُوا مِن تَصْيَي وَاوُلِيكَ لَهُمْ عَذَاكَ أَلِنُهُ ﴿ فَمَا كَانَ جَوَاتَ قَوْمِهُ إِلَّا آنَ قَالُواا قُتُلُوهُ أَوْجَرَّقُوهُ فَأَنْجِمُهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ ﴿ إِنَّ فِيُ ذَٰلِكَ لَا لِيتِ لِقَوْمِ يُغُومِنُونَ ۞وَقَالَ إِثَمَا اتَّخَذُ ثُعُمُ مِّنُ دُوْنِ اللهِ آوْتَانًا لا مُتَوَدِّةً بَيْنِكُمْ فِي الْحَلْدِية الدُّنْ مَيَا تَتْعَيَوْمَ الْقِيلِمَةِ يَكُفُرُ بَعِضْ كُوْ بِبَغْضِ وَّيَلْعَنُ بَعْضُكُو بَعْضًا وَّمَاوُ لِكُوُ النَّارُ وَمَالَكُمُ مِّنُ تُصِرِينَ أَخَامَنَ لَهُ لُوْظُ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إلى رَيِّ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكَمُونِ وَوَهَيْنَا لَهَ إِسْطُقَ وَيَعْقُونِ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّ تَيْتِهِ النُّهُوَّةَ وَالْكِتْبَ وَالْتَيْنَاهُ أَجُولُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْاحِرَةِ لَهِنَ الصّلِحِينَ @وَنُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اتَّكُمُ لِتَانَثُونَ الْفَاحِثَةُ مَاسَبَقَكُمُ بِهَامِنُ آحَدٍ مِّنَ الْعَلَمِينِ

امن خلق ۲۰ العنكبوت۲۹

۽ اوهين نڪي زمين ۾ ۽ نڪي آسمان ۾ عاجز ڪرڻ وارا آهيو ۽ اوهان جو الله کان سواءِ نہ کو سڄڻ ۽ نہ ڪو مددگار آهي (٢٢). ۽ جن الله جي آيتن ۽ سندس ملڻ جو انڪار ڪيو سي منهنجي ٻاجھ کان نااميد ٿيا آهن ۽ انهن لاءِ ئي ڏکوئيندڙ عذاب آهي (٢٣). پوءِ ان (ابراهيمر) جي قوم جي ورندي ھن چوڻ کان سواءِ (ٻي) ڪانہ ھئي تہ ان کي ڪھو يا ان کي ساڙيو, يوءِ الله كيس باه كان بچايو. بيشڪ هن (احوال) ۾ مڃيندڙ قوم لاءِ وڏيون نشانيون آهن (٢٤)، ۽ (ابراهيم) چيو تر اوهان دنيا جي حياتيءَ ۾ رڳو پاڻ ۾ دوستيءَ جي ڪري الله کان سواءِ بٽن کي اختيار ڪيو آهي, وري قياست جي ڏينهن اوهين هڪ ٻئي جو انڪار ڪندؤ ۽ اوهان مان هڪڙا ٻين تي لعنت ڪندا ۽ اوهان جي جاءِ دوزخ آهي ۽ اوهان جو ڪوبر مددگارنر آهي (٢٥). پوءِ ان (ابراهيمر) تي لوط ايمان آندو ۽ ان (ابراهيمر) چيو تر, بيشك آءٌ پنهنجي پالڻهار ڏانهن هجرت ڪرڻ وارو آهيان, بيشڪ اهو غالب حڪمت وارو آهي (٢٦). ۽ ان کي اسحاق ۽ يعقوب بخشيوسون ۽ سندس اولاد ۾ پيغمبري ۽ ڪتاب مقرر ڪيو سون ۽ کيس دنيا ۾ سندس اجر ڏنوسون ۽ بيشڪ آهو آخرت ۾ (بہ) صالحن مان آهي (٢٧). ۽ لوط کی (پیغمبر کري موکليو سون) جڏهن پنهنجيءَ قوم کي چيائين تر, اوهين اهو بي حيائيءَ جو ڪمر ڪندا آهيو، جو جهان وارن مان ڪنهن هڪ (بر) اُهو اوهان کان اڳ نه ڪيو آهي (٢٨).

أَيِنَّكُوْ لَتَأْتُوْنَ الرِّحَالَ وَتَقْطَعُوْنَ السَّبِسُلَ لِهُ وَتَأْتُونَ فِيُ نَادِ نِكُوُ الْمُنْكُرُ فَهَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِةَ إِلَّاكُ قَالُوا اغْتِنَابِعَذَابِ اللهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّدِ قَانَ عَنَا السَّدِ قَانَ عَلَى رَبِّ انْصُرُنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ٥ وَلَتَا حَآءَتُ رُسُلُنَا إِبْرُهِيمُ مِالْبُنْتُرِي ۗ قَالُوُ ٓ إِنَّامُهُإِكُوۡۤ الْمُلِ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ أَنَّ الْمُلَهَا كَانُو الْطِلِمِينَ ١ فَيْهَا لْوُطًا ۚ قَالُوُانَحُنُ اَعْلَوُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّينَا ۗ وَاَهْلَهُ إِلَّا امْرَاتَهُ ۚ كَانَتُ مِنَ الْعَلِيرِيْنَ @وَلَتَّااَنُ جَاءَتُ رُسُلْنَا لُوْطًا سِنَى بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَّقَالُوْا لَا تَخَفُ وَلَا تَحْزَنُ ۖ إِنَّا مُنَجُّونُكَ وَ اَهْلَكَ رِالَّا امُراتَكَ كَانَتُ مِنَ الْغابِرِيْنَ ﴿ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى آهُلِ هذه والْقَرْنِية رِجُزَّامِينَ السَّمَاءَ بِمَا كَانْوَايَفُسُعُونَ @ وَلَقَدُ ثُرِّكُنَامِنُهَأَ الْيَةً بُيّنَةً لِقَوْمٍ يَّعُقِدُونَ @وَالْي مَدُينَ أَخَاهُمُ شَعِيْمًا كُفَالَ لِقَوْمِ اعْبُ كُوااللَّهُ وَ ارْحُو االْبُوْمُ الْأَيْخِرَ وَلَا تَعْتَوُ إِنِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ⊙

امن خلق ۲۰ العنكبوت۲۹

ڇا اوهين نرن ڏانهن (شهوت سان) ويندا آهيو ۽ واٽ تي ڦر ڪندا آهيو ۽ ينهنجن مجلسن ۾ بدڪر ڪندا آهيو؟ پوءِ سندس قوم جي ورندي هن چوڻ کان سواءِ نہ هئي تر جيڪڏهن سچن مان آهين تر الله جو عذاب اسان وتَ آنْ (٢٩). (لوط) چيو تر, اي منهنجا پالڻهار! مون کي فسادين جي قومر تي مدد ڏي (٣٠). ۽ جنهن مهل اسان جي قاصدن (ملائڪن) ابراهيم وٽ خوشخبري آندي (تنهن مهل) چيائون تر, اسين هن ڳوٺ وارن کي ناس كرتُ وارا آهيون, ڇو ته اتي رهڻ وارا ظالمر (ثيا) آهن (٣١). (ابراهيمر) چيو ته, بيشڪ اُن ۾ لوط آهي. چيائون تر جيڪو به منجهس آهي, تنهن کي اسين چڱو ڄاڻندڙ آهيون, کيس ۽ سندس گھر جي ڀاتين کي ضرور بچائينداسون، سواءِ سندس زال جي جا باقي رهيلن مان ٿيندي (٣٢). ۽ جنهن مهل اسان جا قاصد لوط وٽ آيا, تنهن مهل انهن جي (اچڻ) سببان ناراض ٿيو ۽ انهن جي (اچڻ) سبان دل تنگ ٿيو ۽ (اُنهن) چيو تہ نڪي ڊج ۽ نڪي غمگين ٿيءُ, بيشڪ اسين تو کي ۽ تنهنجي گهر جي ڀاتين كى بچائڻ وارا آهيون, سواءِ تنهنجيءَ زال جي, جا باقي رهيلن مان تيندي (٣٣). بيشك اسين هن ڳوٺ وارن تي هڪ عذاب انهيءَ سببان آسمان کان لاهـ وارا آهيون, جو بدڪار ٿيا آهن (٣٤). ۽ بيشڪ ان ڳوٺ جي پڌري نشاني سمجهندڙ قوم لاءِ ڇڏي سون (٣٠). ۽ مديّن (وارن) ڏانهن سندن ياءُ شعيب کي موڪليوسون, پوءِ چيائين تر. اي منهنجي قومر! الله جي عبادت ڪريو ۽ قيامت جي ڏينهن جي اميد رکو ۽ فسادي ٿي ملڪ ۾ نہ گهمو ڦرو (٣٦).

فَكُذُّ ثُولُا فَأَخَذَ تُهُمُ الرَّحْفَةُ فَأَصْيَحُوا فِي دَارِهِمُ ڂ۪ؿؠ۬ڗۥؖڰؗۅؘعَادًاۊَت۫ؠؙٷٛۮٳ۠ۅؘقَۮؙؾۧؠٙؾۜڹڶڬ۠ۄ۫ؾؚڹٛ؆ٙڛڮؾۿؚؠۜٛ^ۺ وَزَيَّنَ لَهُوُ الشَّيْطِنُ اعْمَالَهُوْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِينِ وَكَانُوْ امُسْتَبْصِرِينَ ﴿ وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَنَ ۖ وَلَقَدُ جَأْءَهُ وَمُّوْسِي بِالْبِيِّنَةِ فَاسْتَكْبَرُوْ إِنِي الْرَضِ وَمَا كَانُوْ ا سْبِقِيْنَ۞۫فَكُلُّا اَخَذُنَا بِذَبْلَهُ فَيَنْفُوْرَهُنَ ارْسَلْنَاعَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُ وُمِّنْ آخَذَنَهُ الصِّيحَةُ وُمِنْهُمُ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمُ مِّنَ أَغْرَقْنَا وْمَاكَانَ اللهُ لِيَظْلِمَهُ مُ وَلِكِنَ كَانْدُ أَانَفْسُهُمْ يَظْلِمُهُ نَكُلِكُمْ أَنَ هُوَالِكُنْ الْأَنْ ثَنَ الْخَنَانُ الْأَن مِنُ دُونِ اللهِ أَوْلِيَا ء كَمَتَكِ الْعَنْكَبُونِ التَّفَكَ نُكَبُرُتُ اللَّهِ الْمُعَالَمُ وَا إِنَّ آوَهُنَ الْمُنْتُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكُونِ لَوْكَانُوْ اِيَعْكُونِ ۞ إِنَّ اللَّهَ يَعْكُمُ مَا يَكُ عُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْحٌ وَهُو الْعَزِيْزُ الْحُكِيْثُوْ وَتِلْكَ الْأَمْتَالُ نَضْرِ بُهَالِلتَّاسِ وَمَا يَعْقِلْهَا آلَا الْعُلِمُونَ ﴿ خَلَقَ اللَّهُ السَّهُ السَّهُ إِنَّ اللَّهُ السَّهُ إِنَّ اللَّهُ السَّامُ ا الْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَاكِةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿

امن خلق ۲۰ العنكبوت۲۹

يوءِ ان کي ڪوڙو ڀانيائون, تنھن ڪري کين زلزلي اچي ورتو, پوءِ پنھنجــن ڪيوسون) ۽ بيشڪ سندن گهرن مان ڪي اوهان تي ظاهر ٿي چڪا آهن ۽ شيطان انهن لاءِ سندن عمل سينگاريا هئا, پوءِ کين (سڌيءَ) واٽ کان جهليائين ۽ (اُهي) سمجھ وارا (بر) هئا (٣٨). ۽ قارون ۽ فرعون ۽ هامان کي (بہ چٽ ڪيوسون) ۽ بيشڪ موسيٰ پڌرن معجزن سان وٽن آيو هو, پوءِ ملڪ ۾ وڏاڻي ڪيائون ۽ (اسان کان) اڳ ڪڍي ويندڙ نہ ھئا (٣٩). يوءِ سڀ ڪنهن کي سندس گناه سببان پڪڙيوسون, پوءِ منجهانشن ڪن تي سخت آنڌي موڪلي سون ۽ منجهائڻن ڪن کي ڪڙڪي (اچي) ورتو ۽ منجهائن ڪن کي زمين ۾ ڳهايوسون ۽ منجهانئن ڪن کي ٻوڙيو سون. ۽ كُدْهن ثيتُو ز هو, جو الله مئن ظلم كري, پر هنن پنهنجو پاڻ تي ظلمر ٿي ڪيو (۴٠). جن الله کان سواءِ (ٻيا) دوست ورتا آهن, تن جو مثال ڪوريئڙي جي مثال وانگر آهي. جنهن گهر ٺاهيو ۽ بيشڪ (سيني) گهرن ۾ وڌيڪ هيڻو ڪوريٽڙي جو گهر آهي. جيڪڏهن (اها ڳالھ) ڄاڻن ها (تر اثين نر كن ها) (۴۱). بيشك جنهن شيء كي الله كان سواءِ يوجيندا آهن, سا جيڪا بر هجي تنهن کي الله ڄاڻندو آهي ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي (۴۲). ۽ اِهي مثال آهن جن کي ماڻهن لاءِ بيان ڪندا آهيون، ۽ انهن کي ڄاڻندڙن کان سواءِ ڪو ڪونہ سمجهندو آهي (۴۳). الله آسمانن ۽ زمين کي (چڱيءَ) رٿ سان خلقيو آهي, بيشڪ ان اڪم ا ۾ مؤمنن لاءِ (وڏي) نشاني آهي (۴۴).

ٱتُكُ مَنَّا أَوْجِي إِلَيْكِ مِنَ الْكِتْبِ وَاقِيرِ الصَّلْوَةُ ۖ إِنَّ الصَّلُوةَ تَنْعَلَى عَنِ الْفَحُشُآءِ وَالْمُنْكِرِ ۚ وَلَذِ كُوْاللَّهِ ٱكْبُرُۥ وَاللَّهُ يَعُلُّوْمَا تَصُنَّعُونَ @وَلاَتُجَادِ لُوَّا آهُلَ الْكِتْبِ إلا بِالَّتِينُ هِيَ آحْسَنُ ۚ إِلَّا الَّذِينِيَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ وَقُولُوْٓا الْمَثَّا بِالَّذِيُّ أَنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُوْ وَاللَّهُنَا وَاللَّهُكُوْ وَاحِبُ وَّغَنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۞وَكَذَٰ إِكَ أَنْزَلُنَا ۚ الْكِتَا الْكِتَا ۚ فَالَّذَٰنَ اتَيْنُهُمُ الْكِتٰبَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَمِنْ لَهَٰؤُلِاۤ ۚ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ مِنَ مَايَحَخُونُ بِالْلِتِنَّالِالْكَافِرُونَ@وَمَاكُنْتَ تَتُلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتُبِ وَلا تَخْطُهُ بِيَمِيْنِكَ إِذَّا لاَرْتَاكَ الْمُبْطِلُوْنَ @ بَلُ هُوَالِيكُ بُيِّنْكُ فِي صُدُولِ لَيْنِينَ أَوْتُوا الْعِلْمُ وَمَا يَعِيْحَكُ بالْتِيَأَالِاالظُّلِمُونَ ﴿ قَالُوالُوالُوالَا أَنْزِلَ عَلَيْهِ النَّهُ مِّنَ رَّبِّهِ قُلْ ڗؠۜٵٲۘۘۘڒڵۑؾؙۼؚٮؙؙۮٲڵڷٷۅؘٳێۜؠۧٵۜٲػٲڹؽ۬ؠؙؿؙؿ۠ؿ۞ۅؘڶۊؘڲؽٝڣۿ؋ۘٵڰٵۜٲڗٛڶڬؖٵ عَكِيْكَ الكِتْبُيْتُلِ عَلَيْهُمُ ۚ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَرَحْمَةٌ وَّذِكْرِي لِقَوْمِ يُّؤُمِنُونَ ﴿ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُونَهِمِيدًا لَيَعَلَمُ مَا فِلْ السَّمَا وَا ۅٙٳڵۯڝ۫ۧۅٳڷڒؠۣؠڹٳڡٮؙٷ۫ٳۑٳڵؠٵٙڟۣڶۅٙڰڡٞۯۏٳۑڶڡۨڵۊؙۏڵؠٙڮۿؙٵٚۼؗڿۯۊؙ[©]

(اي پيغمبر!) ڪتاب مان جيڪي تو ڏانهن وحي ڪيو ويو سو پڙھ ۽ نماز قائم كر، بيشك نباز بيحيائيءَ ۽ بري (كم كرڻ) كان جهليندي آهي ءِ بيشڪ الله جو ياد ڪرڻ (سڀ کان) وڏو آهي ۽ جيڪي ڪندا آهيو, سو الله ڄاڻيندو آهي (۴٥). ۽ ڪتاب وارن مان جن بي انصافي ڪئي تن کان سواءِ ٻين سان ڏاڍي سهڻي طريقي کان سواءِ تڪرار نہ ڪريو ۽ چئو تہ جيڪي اسان ڏانهن نازل ڪيو ويو آهي ۽ جيڪي اوهان ڏانهن نازل ڪيو ويو آهي, تنهن تي اسان ايمان آندو آهي ۽ اسان جو معبود ۽ اوهان جو معبود هڪ آهي ۽ اسين مسلمان آهيون (٣٦). ۽ (جهڙيءَ طرح اڳيان ڪتاب نازل ڪياسون) اهڙيءَ طرح اسان تو ڏانهن ڪتاب اقرآن) نازل ڪيو. پوءِ جن کي ڪتاب ڏنوسون آهي اُن کي مڃيندا آهن. ۽ انهن (عربن) مان ڪو (اهڙو آهي, جو ان تي ايمان آڻيندو آهي. ۽ ڪافرن کان سواءِ (ٻيو) ڪو اسان جي آيتن جو انڪار نہ ڪندو آهي (۴۷). ۽ انھيءَ (قرآن جي لهڻ) کان اڳ ڪو ڪتاب نڪي ٿون پڙهندو هئين ۽ نڪي اُهو پنهنجي سڄي هٿ سان لکندو هئين (جيڪڏهن لکين پڙهين ها) تر انهيءَ مهل آهي كُورًا ضرور شك مِر يُون ها (۴۸). بلك اهو (قرآن) يِدريون آيتون (آهي) انھن جي سينن ۾ (محفوظ) آھي, جن کي علم ڏنو ويو آھي ۽ ظالسن کان سواءِ (ٻيو) ڪو اسان جي آيتن جو انڪار نہ ڪندو آهي (۴۹). ۽ چون ٿا تر سندس پائٹهار کان مٿس معجزا ڇو نہ نازل ڪيا ويا آهن؟ (کین) چؤ تہ معجزا (تہ رڳو منھنجي) اللہ وٽ آھن ۽ آءٌ تہ رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (٥٠). اسان تو تي ڪتاب نازل ڪيو, جو کين پڙهي ٻــَـائبو آهي، سو کين ڪافي نـ آهي ڇا؟ بيشڪ هن ۾ مؤمنن جي قوم لاءِ رحمت ۽ نصيحت آهي (٥١). کين چئو تر الله منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ شاهد ڪافي آهي, جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو اُهو ڄاڻندو آهي ۽ جن باطل کي مڃيو ۽ الله جو انڪار ڪيو سي ئي ٽوٽي وارا آهن (٥٢).

وَيُسْتَغَجِلُونَكَ بِالْعُنَاتِ وَلَوْلَا اَجِلُ مُّسَمَّى كِمَاءَهُمُ الْعَذَاتُ وَكِيَاتِيَنَّهُوْ بَغُتَةً وَّهُوُ لِاَسْتُعُرُونَ®يَسْتَعُجِلُونَكَ بِالْعُنَابِ ۚ وَ انَّ جَهَنَّوْلُهُ عِيْطَةٌ نَالْكُلْمِ أَن صُّوْمُ لَغُشْلُهُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمُ وَمِنَ تَحْتِ اَرْجُواهِمْ وَتَقُولُ ذُوْقُواْمَا لُنْتُوتَعَمَلُونَ ﴿ يْعِبَادِيَ الَّذِيْنَ الْمُنُوَّالِنَّ ٱرْفِيْ وَاسِعَةٌ فَايَّا يَ فَاعُبُدُوْنِ[®] كُلُّ نَفْسِ ذَآنِقَةُ الْمَوْتِ ۖ 'ثَحَرَّ الْيِنَا أَرْجَعُونَ @وَالَّذِينَ امَنُوْا وَعَمِلُواالصَّلِحْتِ لَنُبَوِّئُنَّاكُمُ مِّنَ الْعِنَّةِ غُرَّفًا تَجْرِي مِنَ تَغِيَّمَا الْإِنْهُارُخِلِدِينَ فَهُمَّا يْغُورَاجُو الْغِيلِينَ ﴿ الَّذِينَ صَبَرُواوَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ @وَكَايَنْ مِنْ دَابَّةٍ لِانْتَفِيلُ رِينْ قَهَا وَاللَّهُ يُرِزُقُهَا وَإِيَّا كُوْرٌ وَهُوالسِّيمِيعُ الْعَكِلِيُوْ وَلَيْنَ سَأَلْتُهُوُمُونَ خَكَقَ السَّلُوتِ وَالْأَرْضَ وَسَغُوالشُّمُسَ وَالْقَبَرَ كَيْقُولُنَّ اللهُ ۚ فَأَنَّىٰ نُوۡقَكُونَ۞كَللهُ يَيۡسُطُ الرِّزُقَ لِينَ تَتَأَوُّ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقُدِدُ لَهُ أِنَّ اللهَ بِكُلِّ شَيْعٌ عَلِينٌ ﴿ وَلَهِنَ سَٱلْتَهُوُّ مِّنْ تُرَّلِ مِنَ التَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَابِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمَّلُ لِللَّهُ بَلُ ٱلْأَثْرُهُ وُلاَيعُقِلْوُنَ ﴿

۽ توکان عذاب تڪڙو گهرندا آهن. ۽ جيڪڏهن (ان جي) مدت مقرر ٿيل نہ هجي ها تہ کين عذاب ضرور پهچي ها ۽ (اُهو) مٿن پڪ اوچتو ايندو ۽ اُهي بي خبر هوندا (٥٣). تو کان عذاب تڪڙو گهرندا آهن ۽ بيشڪ دوزُخ کافرن کي (اُنهيءَ ڏيٺهن) وڪوڙيندڙ آهي (٩۴). جنهن ڏينهن کين عذاب سندن مٿان ۽ سندن پيرن جي هيٺان ويڙهيندو ۽ (الله) چوندو تر جيڪي ڪندا هيؤ تنهن جو (مزو) چکو (٥٥). اي منهنجا مؤمن بانهؤا بيشك منهنجي زمين ويكري آهي, تنهن كري خاص منهنجي عبادت ڪريو (٥٦) هر هڪ نفس موت جو مزو چکڻ وارو آهي, وري اسان ڏي موٽائبؤ (٥٧). ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪير ڪيا, تن کي ضرور بهشت جي ماڙين ۾ ٽڪائيندا سون, جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن, منجهس سدائين رهـڻ ورا آهـن (انهن چڱن) ڪمن ڪنـدڙن جي مزوري چڱي آهي (٥٨). جن صبر ڪيو ۽ پنهنجي پالڻهار تبي ڀروسو ڪندا آهن (٩٩). ۽ ڪيترائي جانور پنهنجي روزي (ساڻ) نہ کڻندا آهن, الله انهن کي ۽ اوهان کي روزي ڏيندو آهي, ۽ اهوئي ٻڌندڙ ڄاڻيندڙ آهي (٦٠). ۽ جيڪڏهن کانئن پڇين تر ڪنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو ۽ (ڪنهن) سج ۽ چنڊ کي نوايو آهي؟ تر ضرور چوندا تر الله۔ پوءِ ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهن؟ (٦١). الله پنهنجي ٻانهن مان جنهن لاءِ گهري تنهن جي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ (جنهن لاءِ گهري تنهن جي) تنگ ڪندو آهي. ڇو تہ اللہ هر شيءِ کي ڄاڻيندڙ آهي (٦٢). ۽ جيڪڏهن کانئن پڇين تر ڪنهن آسمان کان پاڻي وسايو. پوءِ ان سان زمين کي ان جي مرڻ (غير آباد ٿيڻ) کان پوءِ جيئرو (آباد) ڪيو؟ ته ضرور چوندا ته الله (اي پيغمبر! کين) چؤ تر سڀ ساراه الله کي جڳائي, بلڪ منجهائن گهڻا نر ڄاڻندا آهن (٦٣).

وَمَا هٰذِهِ الْحَاوِةُ التُّهُمَّ الَّالَا لَهُوَّ وَّلَيْتُ وَإِنَّ التَّهَ إِرَالُاخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوْ ايَعْلَمُوْنَ@فَإِذَا رَكِبُوْ إِنِي الْفُلْكِ دَعَوْا اللهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ةَ فَلَمَّانَجُهُمُ إِلَى الْبَرِّلِذَاهُمُ يُشْرَكُوْنَ ۞لِكُفُنُّ وَابِمَآالتَهُاهُوٓ ۚ وَلِيَتَمَتَّحُوا ۗ عَنْسُوْنَ يَعْلَوُنَ®اَوَلَوْسَوُااَتُاجَعَلْنَاحَوَمَّاالِمِنَّاوَيُنَّخَطِّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمُ الْفَالِمُ الْمِلْ يُؤْمِنُونَ وَيَنِعْمَةِ اللَّهِ يَكُفُرُونَ ۞ وَمَنُ أَظْلَوُ مِتَنِ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِيًّا أَوْكَذَّبَ بِالْحَقِّ لَتَاجَآءَةُ الكِيْنَ فِي جَهَنَّهُ مَنْوًى للكِفْرِسْنَ ﴿ وَالَّذِيْنَ جْ هَدُ وَافِيْنَالَنَهُ دِينَاهُمُ مُسْلِنَا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ۗ سيورة الرومن جرامله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ٥ الَّةً ﴿ غُلْبَتِ الرُّومُ ﴿ فَيْ آدُنَى الْإِرْضِ وَهُمْ مِّنَّ بَعْدٍ غَلَبَهِ وُسَيَغُلُبُوْنَ ﴿ فِي بِضُعِ سِنِيْنَ مَّ رِبُّهِ الْأَمُرُمِنُ قَبْلُ وَمِنْ اَبَعْدُ وْ يَوْمَيْ نِي يَغْ رَحُ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿ بنَصْرِاللَّهِ يَنْضُرُمَنُ كِينَآ أَوْ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْهُ ۞

اتل ما اوحي ٢١ الرومر ٣٠

۽ هيءَ دنيا جي حياتي تر تباشي ۽ راند کان سواءِ ٻيو ڪجھ نر آهي ۽ بيشڪ آخرت جي حويلي ئي سدائين حياتيءَ (واري) آهي، جيڪڏهن ڄاڻن ها (ترت کي دنيا کان وڌيڪ پسند ڪن ها!) (٦٣). پوءِ ڄاڻن ها (ترت کي دنيا کان وڌيڪ پسند ڪن ها!) (١٣٠). پوءِ الله کي سندس سچو اعتقاد رکندڙ تي سڏيندا آهن, (تڏهن) رڳو الله کي سندس بچائي پهچائيندو آهي, (تڏهن) آتي جو آتي (هن ڪري) شرڪ ڪندا آهن (١٥). تر جيڪي کين ڏنو سون تنهن جي بي شڪري ڪن ۽ ڀل تر مزا ماڻي ولن پوءِ سگهوئي (حال جي حقيقت) ڄاڻيندا (٢٦). تر ڏنائون ڇا تر اسان پوءِ سگهو أمالڪ کڄي ويندا آهن, پوءِ ڇو ڪوڙ (باطل) کي مجيندا آهن ۽ الله ماڻهو امالڪ کڄي ويندا آهن, پوءِ ڇو ڪوڙ (باطل) کي مجيندا آهن ۽ الله ڪي نعمتن جو (ڇو) انڪار ڪندا آهن ؟ (٦٧). ۽ ان کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي، جيڪو الله تي ڪوڙو ناه ناهي يا جڏهن وٽس حق آيو, تڏهن جي اسان (جي واٽ) ۾ ڪوشش ڪئي، تن کي ضرور پنهنجون واٽون جي اسان (جي واٽ) ۾ ڪوشش ڪئي، تن کي ضرور پنهنجون واٽون وٽيادداسون ۽ بيشڪ الله ڀلارن سان گڏ آهي (٢٦).

سورة روم مڪي آهي ۽ هن ۾ ست آيٽون ۽ جھ رکوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلَمَ (١). رومي هيڻا ٿيا (٢). ويجهي ملڪ ۾ ۽ اُهي پنهنجي هيڻي ٿيڻ کان پوءِ سگهوڻي غالب ٿيندا (٣). ٿورن ورهين ۾ الله جي ٿي (هٿ ۾) حڪومت اڳي توڙي پوءِ آهي۔ ۽ انهيءَ ڏينهن مؤمن خوش ٿيندا (٣). الله جي مدد سان (الله) جنهن کي گهري تنهن کي سوڀ ڏيندو آهي ۽ اهوئي غالب مهربان آهي (٥).

وَعُدَالِلَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعُدَاهُ وَلَكِنَّ ٱكْثُرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞يَعْلَمُونَ ظَاهِمَ المِّنَ الْحَبُّوةِ الدُّنْمَا ﴿ وَهُمْ عَن الْإِخِرَةِ هُمُ عَلِمْ أَنِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَمْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ اللَّهُ السَّلُوتِ وَالْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْغَنِّ وَأَجَلِ مُسَمَّى * وَ إِنَّ كَنْرًامِّنَ النَّاسِ بِلِقَالَىٰ رَبِّهِمْ لِكُفُّرُونَ ٥ أَوَلَمْ يَمِنْرُوْا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْ لِهِـهُ كَانُدُ ٱلشَّكَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّآثَارُ والْأَرْضَ وَعَمَرُ وُهَا ٱكْتُرَ مِمَّاعَمُوْوَهَا وَجَاءَنَهُ وُرِيُكُهُ وَ بِالْبَيِّنَاتِ أَفَمَا كَانَ اللَّهُ لِيظْلِمُكُمْ وَلِكِنْ كَانُوْ أَانْفُنْمَهُمُ يَظْلِمُونَ قُنْتُو كَانَ عَاقِمَةَ الَّذِينَ ٳؘڛٵۧٷٳٳڶڝؙ*ٞٷٳۧؽ*ٳڹؙػؙڎؙؠٛٷٳۑٳڸ۠ؾؚٳٮڷڸۏٷػٳڹٛۉٳؠڮٳڛؘؿۿۯٷڽؖ اللهُ مَنْ وَالْغَلْقَ ثُنَةً يُعِنْكُ فَأَنْةً اللَّهِ ثُرْجَعُونَ @وَ مَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ المُجُرِمُونَ ﴿ وَلَمْ يَكُنُ لَهُمُ يِّنْ نُسْرَكَأَ بِهِمُ شُفَعَوْا وَكَانُوْ ابِنُوكَأَ بِهِمُ كَفِرِينَ ۞ وَمُوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَدِنِ يَتَفَرَّقُونَ ۞ فَأَمَّا الَّذِينَ امَنُوْ اوَعَمِدُ الصَّلَحْتِ فَهُوْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ

الله انجام كيو آهي. الله ينهنجو انجام نه قيرائيندو. بر گهڻا ماڻهو نہ جاڻندا آهن (٦). ظاهر دنيا جي حياتيءَ جون (رٿون) ڄاڻندا آهن ۽ اُهي آخرت کان بی خبر آهن (۷). پنهنجین دلین مر نہ سوچیائون ڇا؟ تہ اللہ آسمائن ۽ زمين کي ۽ جيڪي انھن جي وچ ۾ آھي. تنھن کي پوريءَ رٿ ۽ مقرر مدت کان سواءِ نہ بٹایو آھی ۽ بيشڪ ماڻهن مان گھٹا پنھنجي يالٹھار جي ملڻ کان منڪر آهن (٨). ملڪ ۾ نہ گهميا آهن ڇا, جو نهارين تہ جيڪي کانئن اڳ هئا تن جي پڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي۽ جي کانئن وڌيڪ سگھ وارا هئا ۽ زمين کيڙيائون ۽ اها جيڪي پاڻ آباد ڪيائون, تنھن کان وڌيڪ اُھا اُنھن آباد ڪئي ۽ سندن پيغمبر وٽن معجزن سان آيا, پوءِ اللہ جو شان اہڑو نہ ہو جو مٿن ظلم ڪري پر پاڻ تي پاڻ ظلمر ڪيائون ٿي (٩). وري جن بڇڙائي ڪئي, تن جي پڇاڙي بڇڙي ٿي, هن ڪري جو الله جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيائون ۽ مٿن ٺٺوليون ڪندا هڻا (١٠). الله خلق کي نئين سر بثائي ٿو, وري ان کي ٻيهر بڻائيندو, وري ذَانهس اوهين موتائبؤ (١١). ۽ جنهن ڏينهن قيامت قائم ٿيندي تنهن ڏينهن گنهگار نااميد ٿيندا (١٢). ۽ (الله سان مقرر ڪيلن) سندن شريڪن مان كوبر انهن كي سفارش كرڻ وارو د تيندو ۽ پنهنجن (تهرايلن) شريكن جا منكر ٿيندا (١٣). ۽ جنهن ڏينهن قيامت قائمر ٿيندي, تنهن ڏينهن (ماڻهو) ڌارو ڌار ٿيندا (١۴). پوءِ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي بهشت (جي باغن) ۾ خوش ڪيا (١٥).

وَآمَّا الَّذِيْنَ كَفَهُوا وَكَنَّهُ بُوْا بِالْلِيِّنَا وَلِقَآيِّي الْاخِيرَةِ فَأُولِيكَ فِي الْعَنَابِ مُحْضَرُونَ ﴿ فَسُبُحٰنَ اللَّهِ حِيْنَ تُسُنُونَ وَحِينَ تُصِيحُونَ ﴿ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَا إِنَّ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَّحِيْنَ تُظْهِرُونَ @ يُحْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْبِيَّتِ وَيُخْرِجُ الْبِيِّتَ مِنَ الْحِيِّ وَيُخِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوُتِهَا وَكَذَالِكَ تُخْرَجُونَ شُومِنُ الْيِتِهَ إِنْ خَلَقَكُمُ مِينَ تُوَابِ ثُوِّ إِذَ ٱلنَّتُو كَيْتُوْتَهُ تَتَثِيرُونَ©وَمِنُ الْيِتِهَ أَنْ خَلَقَ لَكُوْيِّنُ اَنْفُسِكُوْ اَزْوَاجًالِّتَنْكُنُوْ ٓ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بِيُنَكُمُ مُّوَدَّةً وَّرَحْمَةً اِنَّ فَ ذِلِكَ لَا يُتِ لِقَوْمِرَّيْتَفَكُّرُونَ ٠ وَمِنَ النِيهِ خَلَقُ السَّمُوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ ٱلْسِنَتِكُمُ وَٱلْوَائِكُوْ إِنَّ فِي دُلِكَ لَا لِمِتِ لِلْعَلِمِينَ ﴿ وَمِنَ الْمِتِهِ مَنَامُكُهُ بِالنَّهُلِ وَالنَّهَارِ وَالْبَعَاأَوُكُهُ مِّنُ فَضُلِهِ ۚ إِنَّ فِي ذلِكَ لَا لَتِ لِقَوْمُ تِيَسْمَعُونَ @وَمِنُ الْيَتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرُقَ خَوْفًا وَّطَمَعًا وَّيُ نَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَا أُوفَيُ فِي بِهِ الْأَرْضَ بَعُدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَا لِيتٍ لِّقَوْمٍ تَيْعُقِلُوْنَ ۗ

۽ جن ڪفر ڪيو ۽ اسان جي آيٽن کي ۽ قيامت جي ملڻ کي ڪوڙ ڄاڻو سي عذاب ۾ حاضر ڪيل هوندا (١٦). پوءِ جنهن مهل سانجهي ڪريو ۽ جنهن مهل صبح كريو, تنهن مهل الله جي پاڪائي بيان ڪيو (١٧). ۽ آسمانن ۽ زمين ۾ ان جي ساراه آهي ۽ پوئين پهر ۽ جنهن مهل منجهند كريو اتنهن مهل بـ پاكائي بيان كريو) (١٨). مئي مان جيئرو كيندو آهي ۽ جيئري مان مٿو ڪڍندو آهي ۽ زمين کي ان جي مرڻ کان پوءِ جياريندو آهي ۽ اهڙيءَ طرح (اوهين قبرن مان) ڪڍٻؤ (١٩). ۽ سندس نشانين مان هيءُ آهي جو اوهان کي مٽيءَ مان بڻايـائيــن, وري انهيءَ مهل اوهين ماڻهو ٿي گهمو ڦرو ٿا (٢٠). ۽ سندس نشانين مان هيءَ آهي جو اوهان جي جنس مان اوهان لاءِ زالون پيدا ڪيائين تہ انھن سان آرام وٺو ۽ اوهان جي وچ ۾ پيار ۽ ٻاجھ پيدا ڪيائين, بيشڪ هن ۾ انهيءَ قومر لاءِ نشانيون آهن. جيڪي ڌيان رکندا آهن (٢١). ۽ آسمانن ۽ زمين جو بٿائڻ ۽ اوهان جي ٻولين ۽ رنگن جو قسمين قسمين هجڻ سندس نشانين مان آهي. بيشڪ ان ۾ ڄاڻيندڙن لاءِ نشانيون آهن (٢٢). ۽ اوهان جو رات ۽ ڏينهن ۾ سمهڻ ۽ اوهان جو سندس فضل مان روزي طلب ڪرڻ سندس نشانين مان آهي, بيشڪ هن ۾ ان قوم لاءِ نشانيون آهن, جيڪي (ڪن لائي) پـڏندا آهن (٢٣). ۽ سنديس نشانين مان (هيءُ بر) آهي, جو اوهان کي ڊيجارڻ ۽ اُميد رکڻ لاءِ وڄ ڏيکاريندو آهي ۽ آسمان کان پاڻي وسائيندو آهي, پوءِ ان سان زمين کي ان جي مرڻ کانپوءِ جياريندو آهي, بيشڪ هن ۾ انهيءَ قوم لاءِ نشانيون آهن, جيڪي سمجھ رکندا آهن (٢۴).

وَمِنُ الْبِيَّةِ أَنُ تَقُوْمُ السَّهَاءُوَ الْأَرْضُ مِامُوهٌ ثُعَةً إِذَا دَعَاكُهُ رَعُوَةً قُرِنَ الْأَرْضِ إِذَ ٱلْنُتُهُ تَغُوْجُونَ @وَلَهُ صَنْ فِي السَّبَاتِ وَالْإِرْضِ كُلُّ لَّكَ قَنِتُونَ ۞ وَهُوالَّذِي مَنْ وَأُو الْخَلُقُ ثُنْةً يُعِيثُ لا وَهُوَاهُونَ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمْوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُالْحَكَنُوْ ۚضَرَّبَ لَكُهُ ۗ مَّثَلُامِّنُ أَنْفُكُمُ ثُمِّلُ لِكُهُ مِّنْ مَّامَكُكُتُ أَنْهَا كُنَّهُ يِّنْ شُرُكَاءَ فِي مَارِيَّ فَيَكُمْ فَأَنْتُهُ فِي عَدِاءٌ تَخَافُونَهُمُ كَخِيْفَتِكُو أَنْفُسُكُو كَذَٰ لِكَ نُفَصِّلُ الْالِيتِ لِقَوْمٍ يَّعْقِلُونَ⊙ بَلِ النَّبُعَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الْمُوا أَعُوْدٍ بِغَنْرِعِلْمُ فَمَنَّ يَهُدِي مَنُ أَضَلَّ اللَّهُ وْمَالَهُمُ مِّنْ نَصْرِينَ ۞ فَأَقِيمُ وَجُهَكَ لِلدِّيْنِ حَنِيْفًا ۚ فِطْرَتَ اللهِ الَّتِيُّ فَطَرَالنَّاسَ عَلَيْهَا ۖ لَا تَبُدِيْلَ لِخَلْقِ اللهِ قَلْكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُو وَلِكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ فَكُمْ مُنِينِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقَوْهُ وَأَقِيبُهُوا الصَّلَوٰةَ وَلَا تَكُوْنُوا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ صِينَ الَّذِينَ فَرَّقَوُّ ا دِيْنَهُوْ وَكَانُوْ اشِيعًا ۖ كُلُّ حِزْبِ بِمَالَكَ يُهِمْ فَرِحُونَ ۞

۽ سندس حڪمر سان آسمان ۽ زمين جو بيهڻ سنديس نشانين مان آهي. وري جنهن مهل اوهان کي زمين مان هڪئي ڀيري سڏيو ويندو, اتنهن مهل) جهٿ پٽ اوهين نڪرندؤ (٢٥). ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سندس آهي، سيئي سندس فرمانبردار آهن (٢٦). ۽ اُهو ئي آهي، جيڪو خلق کي نئين سر بڻائيندو آهي، وري ان کي ورائي بڻائيندو ۽ اهو مٿس بلڪل سُهنجو آهي ۽ آسمائن ۽ زمين ۾ سندس ئي صفت تمام مٿاهين آهي ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي (٢٧). (الله) اوهان لاءِ اوهان جي حال جو هڪ مثال بيان ڪيو آهي. (تر) اوهان جا هٿ جن (ٻانهن) جا مالڪ ٿيا آهن, سي جيڪي (مال) اوهان کي ڏنو سون تنهن ۾ اوهان جا ڪي ڀائيوار آهن ڇا؟ جو اُهي ۽ اوهين اُن (مال) ۾ برابر (حصي وارا) هجو (۽ اوهين) أنهن جي (ڀائيواريءَ جي دعویٰ) کان اهڙيءَ طرح ڊڄندا آهيو. جهڙي طرح اوهان کي ڀاڻ جهڙن (جي ڀائيواريءَ) کان ڀؤ آهي, اهڙيطرح انهيءَ قـوم لاءِ نشانيون كولي بيان كندا أهيون, جيكي سمجھ ركندا آهن (٢٨). بلڪل ظالم اُڻُ ڄاڻائيءَ سان پنهنجن سڌن جا تابعدار ٿيا آهن, پوءِ جنهن کي الله گمراه ڪيو, تنهن کي ڪير هدايت ڪندو؟ ۽ اڻهن لاءِ كو مددگار كونهي (٢٩). پوءِ (اي پيغمبر!) پنهنجي منهن كي دين لاءِ هڪ طرفو ڪري بيهار, الله جي دين جي (پيروي ڪر) جنهن تي ماڻهن کي پيدا ڪيائين، الله جي خلقڻ کي ڪا مٽ سٽ نہ آهي, اهو ئي سدّو دین آهی پر گهٹا ماڻهو نہ ڄاڻيندا آهن (٣٠). ڏانهنس موٽندڙ ٿي (عبادت ڪريو) ۽کانئس ڊڄو ۽ نماز پڙهندا رهو ۽ مشرڪن مان ن ٿيو (٣١). انهن مان نر ٿيو جن پنهنجي دين کي ڌارو ڌار ڪيو ۽ ٽوليون ٽوليون ٿي ويا, سڀڪا ٽولي اُنهي تي خوش آهي. جيڪي وٽس اهي (٣٢).

وَإِذَا مَشَ النَّاسَ ضُرٌّ دَعُوارِيَّهُوُ مُّنينِينُ وَالْبُهِ نُتُورٌ إِذَّا ٲڎٙٳۊؘۿؙۄ۫ؾؚٮؙ۫ۮؙۯڂؠڎٙٳڎٳۏٙڔؽ۬ؿ۠ؿۨؠؙ۫ػؙؠڗؾۣۧڰؠؙؽؿ۫ۅػؙۏؽ۞ٚڸؽڬڡ۫ۯ۠ۊٳ بِمَآاتَيُنَاهُوۡ وَتَمَتَّعُواٰ ۗ فَمَوۡ يَعَلَمُونَ ۖ الْمُونَ الْمُ اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ سُلُطْنًا فَهُويَتِكُلُّوْ بِمَا كَانُوْ اِيهِ يُثْرِكُونَ®وَ إِذَا الذَّاسَ رَحَةً فَحُوا بهَا وَإِنْ تَكُِيمُهُمُ سِيِّنَاةٌ بِمَافَتَآمَتُ ٱيْدِيْهِمُ إِذَاهُ وَيَقْنَطُونَ ۞ <u>ٱوَلَمُ مُرَّوَاٰكَ اللهُ يَبِسُطُ الرِّزْقَ لِمِنَ يَثَآا ُ وَيَقِّدُ رُوانَ فَيُ</u> ذَالِكَ لَا يُبِي لِقُومِ تُؤُمِّنُونَ@فَأْتِ ذَاالْفُرُ فِي حَقَّهُ وَ الْمُسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَالِكَ خَيْرٌ لِّكَانِينَ مُريُكُونَ وَجُّهُ اللهُ وَاوُلِلَكَ هُوُالْمُفُلِحُونَ @وَمَّاالتَّيَّةُوْمِنَ رِيَّالِيَرِيُو اُ فِيَّ آمُوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوُ اعِنْكَ اللَّهِ وَمَاَّالْيَعْتُوْمِّنُ زَكُوةٍ خُرِيَدُوْنَ وَجُهَ اللهِ فَاوُلِيْكَ هُمُوالْمُضْعِفُوْنَ[©]اللهُ الَّذِيُ خَلَقَاكُهُ نُوْرَزَقَكُهُ نُتُوَّيُمُيْتُكُهُ نُوَّيُحُمِكُمُ هَلُ مِنُ تشُركاً إِكُوْمَنَ يَفْعَلُ مِنْ ذَالِكُوْمِنْ شَيْ أُسُكِنَهُ وَتَعَالَى عَمَا يُشُرِكُونَ۞َ ظَهَرَالْفَسَادُ فِي الْيَرِّوَالْبَحْرِ بِمَاكْبَبَتُ اَبِيْ ي التَّاسِ لِيُدِيْقَهُمُ بَعُضَ الَّذِي يُعَمِلُوُ الْعَلَّهُمُ بَرُجِعُونَ[©]

۽ جڏهن ماڻهن کي ڪا تڪليف پهچندي آهي, (تڏهن) پنهنجي پالڻهار ڏانهن متوجہ ٿي کيس سڏيندا آهن, وري جڏهن اهو پاڻ وٽان کين ٻاجھ چکائيندو آهي, (تڏهن) انهيءَ ئي مهل منجهائن ڪا ٽولي پنهنجي پالڻهار سان (هن لاءِ) شريڪ بٿائيندي آهي (٣٣). تر جيڪي کين ڏنو سون تنهن جي بي شڪري ڪن, پوءِ مزا ماڻي وٺو, پوءِ سگهوئي (حال حقيقت) ڄاڻندؤ (٣۴). مٿن ڪا سند لاٿي سون ڇا؟ جو اُنهيءَ (شيءِ) جي (سڃائي) بابت ڳالهائي ٿي, جنهن شيءِ کي الله سان شريڪ ڪندا آهن (٣٥). ۽ جڏهن ماڻهن کي ٻاجھ چکائيندا آهيون (تڏهن) ان سان سرها ٿيندا آهن ۽ جيڪڏهن انهيءَ سببان جو سندس هٿن (مدايون) اڳي موڪليون کين ڪو ڏک پهچندو آهي تر انهيءَ ئي مهل نا اميد ٿيندا آهن (٣٦). نـ ڏٺـو اٿـن ڇـا؟ تـ الله جنهن لاءِ گهرندو آهي, تنهن جي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ اجنهن لاءِ گهرندو آهي, تنهن جي) گهٽ ڪندو آهي. بيشڪ هن ۾ مڃيندڙ قوم لاءِ نشانيون آهن (٣٧). تنهن ڪري مائٽيءَ واري ۽ مسڪين ۽ مسافر کي, سندس حق ڏي اهو اُنهن لاءِ ڀلو آهي, جيڪي الله جو راضيو گهرندا آهن ۽ اهي ئي ڇوٽڪاري وارا آهن (٣٨). ۽ وياج مان جيڪي ڏنو هجيوَ تہ ماڻهن جي مال ۾ وڌي سو الله وٽ نہ وڌندو ۽ اللہ جو راصيو گھرندڙ ٿي رڪات مان جيڪي ڏنو هجيـو. پوءِ اهي ئي (پنهنجي مال کي الله وٽ) ٻيڻو ڪندڙ آهن (٣٩). الله آهو آهي جنھن اوھان کي بڻايو, وري اوھان کي روزي ڏنائين وري اوھان کي ماريندو. وري اوهان کي جياريندو. اوهان جي اٺهرايل) شريڪن مان ڪو اهڙو آهي ڇا, جو اهڙن ڪمن مان ڪجھ ڪري (سگهي)؟ الله پاڪ آهي ۽ ان کان تمامر مشاهون آهي, جنهن کي (ساڻس) شريڪ لهرائيندا آهن (۴۰). ماڻهن جي هٿن جي ڪئي سببان بَر ۽ بحر ۾ فساد هن لاءِ پڌرو ٿيو آهي تر، جيڪي (مدا ڪمر) ڪيائون تنهن جي ڪجھ (سزا) کين چکائي تر مَنَ اهي موٽن (۴۱).

قُلُ سِيْرُوُا فِي الْأَرْضِ فَانْظُوْ وَاكِيفُ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنُ قَبُلُ ۚ كَانَ ٱكْثَرُهُمُ مُّشُرِكِينَ ۞فَاقِتِمْ وَجُهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّدِمِنْ قَبُلِ أَنُ يَّالِّيَ يَوْمُّ لِلْمَرَدَّ لَهُ مِنَ اللهِ يَوْمَدِنِ تَضَدَّعُونَ@مَنُ كَفَر) فَعَكَيْهِ كُفُرُهُ وْ وَمَنْ عَبِلَ صَالِعًا فَلِانْفُسِهِمُ مَنْهَدُونَ ۞لِيَجْزِي الَّذِيْنَ الْمَنُوُ اوَعَبِـلُوا الصَّالحين مِنْ فَضَلِهُ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الكُفِي مُنَ@وَمِنُ اللَّهِ مَ آن يُوسِل الرّيام مُكِيِّرت وَلِيُن يُفكُومِن رَّحْمَنه وَلِجُوي الْفُلُكُ بِأَمْرِ إِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضَلِهِ وَلَعَكَلُمْ تَشْكُرُونَ ۞ وَ لَقَدُ ٱرْسُلُنَامِنُ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمُ فَجَآءُوُهُمُ بِالْبِيِّنْتِ فَانْتُقَمِّنْامِنَ الَّذِيْنَ ٱجْرَمُوا ۚ وَكَانَ حَقَّا عَكَنْنَانَصُرُ الْمُؤْمِنِينَ @اللهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرَّيْحَ فَتُتِهُرُسَحَابًا فِيَبِسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَآءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَقًا فَتَرَى الْوَدُقَ يَغُرُجُ مِنْ خِلْلِهِ ۚ فَإِذْ ٱلصَابَ بِهِ مَنْ يَنْكَأُونِ عِبَادِ ﴾ إذَا هُو يَسْتَبْشِرُون ﴿ وَإِنْ كَانُوْامِنْ قَبُلِ اَنُ يُئِزُّلُ عَلَيْهِ مُرِينٌ قِبُلِهِ لَمُيُلِسِينَ ۞

چؤ تہ ملک پر گھمو, پوءِ ڏسو تہ جيڪي اڳ هئا تن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي؟ منجهانئن گهڻا مشرڪ هئا (۴۲). پوءِ پنهنجي منهن کي ان ڏينهن جي اچڻ کان اڳ سڌي دين لاءِ بيهار! جو الله وٽان اُن (ڏينهن) کي رد تيڻو ذ آهي، أن ڏينهن (ماڻهو) الڳ الڳ ٿيندا (۴۳). جيڪو ڪافر ٿيو تنهن تي سندس ڪفر آهي ۽ جن چڱا ڪمر ڪيا سي پاڻ لاءِ هنڌ وڇائين تَا (٤۴). تر جن ايمان آندو ۽ ڇڱا عمل ڪيا تن کي (الله) پنهنجي فضل سان بدلو ڏئي, بيشڪ اُهو ڪافرن کي دوست نہ رکندو آهي (۴۰). ۽ سندس نشانين مان هيءُ آهي تـ خوشخبري ڏيندڙ هيرون گُهلائيندو آهي ۽ تـ اوهان کي پنهنجي ڪجھ ٻاجھ چکائي ۽ تر سندس حڪمر سان ٻيڙيون ترن ۽ تر سندس فضل مان (روزي) طلب ڪريو ۽ تر مَنَ اوهين شڪرانو ڪريو (۴٦). ۽ بيشڪ تو کان اڳ گهڻن پيغمبرن کي سندن قوم ڏانهن موڪليو سون, پوءِ وٽن معجزن سان آيا, پوءِ جن نافرماني ڪئي, تن کان بدلو ورتو سون ۽ مؤمنن کي سوڀارو ڪرڻ اسان تي حق آهي (۴۷). الله آهو آهي جيڪو وائن کي موڪليندو آهي, پوءِ (اُهي) ڪڪر کي کڻنديون آهن, پو جيئن (الله) گهرندو آهي, تيئن آسمان ۾ اُن (ڪڪر) کي کنڊائيندو آهي, پوءِ اُن کي تَھ تَھ ڪندو آهي, پوءِ (تون) ڦڙين کي ڏسندو آهين، جو اُن (ڪڪر) جي وچ مان نڪرنديون آهن, پوءِ جڏهن پنهنجن ٻانهن مان جنهن تي وڻندو اٿس. تنهن تي آهو (مينهن) پهچائيندو آهي. (تڏهن) اُنهيءَ ئي مهل اُهي خوش ٿيندا آهن (۴۸). ۽ جيتوڻيڪ اڳ اُن (مينهن) جي مٿن وسائجڻ کان اڳيئي ناآميد ٿيندڙ هٺا (۴۹).

فَانْظُرُ إِلَّى الرِّرِحُمَتِ اللَّهِ كَيْفُ يُحْي الْأَرْضَ بَعْدُ مَوْتِهَا إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُعُي الْمَوْتُ وَهُوَعَلَى كُلِّ شَكَّ قَدِيْرُ وَ وَلَينَ ٱرْسَلْنَارِعُافَرَاوُهُ مُصْفَعٌ الْطَلُّوْا مِنْ بَعِيدِهِ يَكُفُّوُونَ فَإِنَّكَ لَاتُنْبِيعُ الْمَوْثَىٰ وَلَاتُنْبِعُ الصَّةَ الدُّعَآءِ إِذَا وَلَوُامُدُبِرِينَ® وَمَّاانَتَ بِهِدِ الْعُمْي عَنْ ضَلَلَّتِهِمْ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ بُؤُمِنُ بَالْنِتَنَا فَهُوْمُثُمُ لِلُوْنَ قَالَتُهُ الَّذِي خَلَقَكُمُ مِّن فُنَعْفٍ نُتُوَّجَعَلَ مِنَ ابْعَدُ صَعُفِ قُوَّةً تُتُوَّجَعَلَ مِنَ ابْعُدِ قُوَّةً ضُّعْفَا وَّشَيْمَةٌ يُخْلُقُ مَايِنَآ أَءْ وَهُو الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ۞ وَيَوْمَزَتَقُوْمُ السَّاعَةُ يُقْسِحُ الْمُجْرِمُوْنَ ذَمَالِبُنُّوْ اغَيْرِسَاعَةٍ كَنَالِكَ كَانُوْايُوُفِكُونَ®وَقَالَ الَّذِيْنَ أَوْتُواالْعِـلُمَ وَ الْإِيْمَانَ لَقَدَالِمِ ثُنَّةُ فِي كِتْبِ اللهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعَيْثِ فَهُلْذَا كَوْمُ الْيَعَيْثِ وَلِكِتُكُمْ كُنْتُهُ لِاتَّعْلَكُوْنِ @فَكُومَيِنَ لَا يَنْفَعُرُ الَّانِينَ طَلَبُوا مَعْنِ رَتَهُ مُو وَلَاهُمُ يُسْتَعْتَبُورَى ﴿ وَلَقَّتُ ضَرَيْنَالِلنَّاسِ فِي هٰذَاالْقُرُالِ مِنْ كُلِّى مَثَيْلُ وَلَيْنُ جِئْمَتُهُمُ بِإِيَةٍ لِيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُ وَ إِنَّ انْتُو إِلَّا مُبْطِلُونَ @

ACTIVITY OF ACTIVITY OF ACTIVITY

پوءِ الله جي ڀاجھ جي نشائين ڏانهن نهار تر ڪهڙيءَ طرح زمين کي سندس مرڻ کانپوءِ جياري ٿو . بيشڪ اُهو (اللہ) مئن کي ضرور جيارڻ وارو آهي ۽ اُهو (الله) سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٥٠). ۽ جيڪڏهن ڪو واءُ (جو جھولو) گھلايون (جُو ان کي سڪائي ڇڏي) پوءِ اُن (پوک) کي هيڊو ٿيندو ڏسن تر ان کان پوءِ بي شڪري ڪرڻ لڳندا آهن (٥١). پوءِ (اي پيغمبر() تون سڏ نڪي مئن کي ٻڌائي سگهندين ۽ نڪي ٻوڙن کي ٻڌائي سگهندين, جڏهن تر اُهي پٺي ڏيئي منهن ڦيرائين (٥٢). ۽ نڪي تون انڌن کي سندن گمراهيءَ کان (روڪي) سڏو رستو ڏيکاريندڙ آهين. تون تہ رڳو اُنھن کي ٻـڏاڻي سگھندين جن اسان جي آيتن تي ايمان آندو آھي. پوءِ اُھي مسلمان بہ آهن (٥٣). اللہ اهو آهي, جنھن اوهان کي (پھرين) ڪمزور (شيءِ) مان خلقيو آهي, وري هيئائيءَ کان پوءِ (اوهان ۾) سگھ پيدا ڪيائين, وري سگھ کان پوءِ (اوهان کي) هيڻائي ۽ ٻدائي ڏنائين. جو گهرندو آهي, سو خلقيندو آهي ۽ اهو ڄاڻندڙ وس وارو آهي (۴۴). ۽ جنهن دينهن قيامت قائم تيندي (تنهن دينهن) گنهگار قسم كثندا تر (دنيا مر) هڪ گهڙيءَ کان سواءِ (وڌيڪ) نہ رهيا هئا (سون)۔ اهڙيءَ طرح (رستي کان) ڦيرايا ويندا هئا (٥٥). ۽ جن کي علم ۽ ايمان ڏنو ويو آهي, سي کين چوندا تر الله جي ڪتاب ۾ (لکيئي موافق) جيئري ٿي اُٿڻ جي ڏينهن توڻي (دنيا ۾) رهيا آهيو، پوءِ هيءُ جيئري ٿي اٿڻ جو ڏينهن آهي. پر اوهين نہ جاڻندا هيؤ (٥٦). پوءِ اُن ڏينهن ظالمن کي سندن عذر ڪرڻ فائدو نـ ڏيندو ۽ نڪي انهن کان توبع طلب ڪبي (٥٧). ۽ بيشڪ ماڻهن لاءِ هن قرآن ۾ هر طرح جا مثال بيان ڪياسون. ۽ جيڪڏهن وٽن ڪا نشاني (تون) آڻين تر كافر ضرور چوندا تـ اوهين رڳو كوڙا آهيو (٥٨).

كَذَٰ لِكَ يَطْبَعُ اللهُ عَلَى قُلُوْبِ الَّذِينَ لَا يَعُلَمُونَ ۞ فَاصْبِرُ إِنَّ وَعُدَاللهِ حَقُّ وَلا يَسُتَخِفَنَّكَ الَّذِينَ لَا يُعُوقِنُونَ ۞

المنافعة الم

مِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ٥ لَةِنَّ بَلُكَ النُّ الكِتِبِ الْحِكْدُوْهُ هُدًى وَرَحْمَةً يُلْمُحُسِنِينَ فَ الَّذِيْنَ يُقِيمُونَ الصَّلَاقَ وَنُؤْتُونَ الرَّكُوٰةَ وَهُمُ بِٱلْآخِرَةِ هُمُ يُوْقِنُونَ ۗ أُولِلِّكَ عَلَى هُدًى يَّتِنَ تَنْتِهِمُ وَأُولِلِّكَ هُمُّ الْمُفْلِحُونَ ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ تَنْتُرَى لَهُوَ الْعُنْ سِبْلِيضِكُ عَنْ سَبِيل الله بِغَيْرِعِلْمِ ۗ وَّيَتِّخِنَ هَا هُزُوَّا اوُلِيكَ لَهُوُعَذَاكِ مُّهُيُنُ وَإِذَا تُثَلَّىٰ عَلَيْهِ الِيُنَا وَلَى مُسْتَكِيْرًا كَأَنَ لَمْ يَسْمَعُهَا كَأَتَّ فَأَذُنْنَيُهِ وَفُوًّا فَهَيَتُّوهُ بِعَنَابِ الِيْهِ ۞إِنَّ الَّذِيْنَ امَّنُوْا وَعِلُوا الصّْلِحٰتِ لَهُمُ حِنَّتُ النَّعِيْمِ صَٰظِيدِيْنَ فِيُهَأْ وَعُدَاللَّهِ حَقًّا ﴿ وَهُوَ الْعَزِيُوْ الْعَكُوْ ۞ خَلَقَ السَّمَا إِن يَغْتَرِعَهِ مِ اتَّزُونُهَا وَٱلْقِلْ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ آنُ تَعِينُدَ بِكُوْوَيَتُ فِيهَامِنُ كُلِّ دَاتِيَةٍ وَٱنْزَلْنَامِنَ السَّمَاءِ مَآءً فَأَنْبُتُنَافِيْهَامِنُ كُلِّ زَوْجٍ كِرِيْجٍ®

اهـڙيءَ طـرح جيڪي نہ ڄاڻـنـدا آهـن، تن جي دلين تي الله مهر هڻندو آهي (٥٩). پوءِ (اي پيغمبر!) صبر ڪر، ڇو تہ الله جو وعدو سچو آهي ۽ جيڪي يقين نہ رکندا آهن، سي توکي هلڪو نہ سمجهن (٦٠).

سورة لقمان مڪي آهي ۽ هن ۾ پوتيھ آيتون ۽ ڇار رکوج آهن.

الله پاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

آلمَرَ (١). هي آيتون حڪمت واري ڪتاب جون آهن (٢). (جو) هدايت ۽ پاجھ اُنهن ڀلارن لاءِ آهي (٣). جيڪي ضاز پڙهندا آهن ۽ زڪات ڏيندا آهن ۽ اُهي آخرت جو ويساھ (بر) رکندا آهن (۴). اهي پنهنجي پالڻهار جي سڌي رستي تي آهن ۽ اهي ئي ڇوٽڪاري وارا آهن (٥). ۽ ماڻهن مان ڪو (اهڙو) آهي جو بيهوديءَ ڳالھ کي ڳنهندو آهي تہ (ماڻهن کي) اڻڄاڻاڻيءَ سان الله جي واٽ کان ڀُلائي ۽ اُن (واٽ) کي ٺٺولي ڪري وٺي, انھن لاءِ ئي خواريءَ وارو عـذاب آهي (٦). ۽ جڏهن اسان جون آيتون کيس پڙهي ٻـڏائبيون آهن, (تڏهن) هٺيلو ٿي مُنهن ڦيرائيندو آهي, ڄڻڪ اُنهن ڪري کيس ڏکوئيندڙ عذاب جي خبر ڏي (٧)، بيشڪ جن ايان آندو ۽ چگّا كم كيا تن لاءِ نعمت وارا باغ آهن (٨). منجهن سدائين رهڻ وارا آهن (اهو) الله جو پڪو انجام ڏنل آهي ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي (٩). آسمانن کي ري ٿنڀين بڻايائين, جو کين ڏسو ٿا. ۽ زمين ۾ جبل وڌائين تہ متان اوهان کي ڌوڏي ۽ منجهس هر جنس جا جانور پکيڙيائين ۽ أسمان كان ياثي وسايوسون, يوءِ منجهس سنا هر جنس جا اويرً جماياسون (١٠).

هِلْنَاخَلْقُ اللَّهِ فَأَرُّوُ فِي مَا ذَاخَلَقَ الَّذِيْنَ مِنْ دُونِهِ مِنْ الظَّلِمُونَ فِي صَلِل مُبِينِ ٥ وَلَقَدُ التِّينَا لَقُدْرَ الحِكْمَةُ أَن اشْكُو بِلَّهُ وَمَنْ يَنْتُكُو فَائْمَا يَشَكُرُ لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ كُفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنْيُّ حَمِيُكُ®وَإِذْ قَالَ لُقُمُنُ لِايْنِهِ وَهُوَ بِعِظُهُ لِبُنَىٰ كِاتُّثُرُكُ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرُكَ لَظُلُمُ عَظِيُرُ ﴿ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيُهِ عَمَلَتُهُ اُمُّهُ وَهُنَّاعَلَى وَهُنِ وَفِصْلُهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ انْتُكُرُ لِي وَلِوَالِدَكِةُ إِلَىَّ الْمَصِيرُ وَإِنَّ خِهَا لِاَعَلَى آنُ تُثُولِكَ فِي مَالَيْسَ لِكَ يهعِكُمُ فَلَاتُطِعُهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي اللُّهُمَا مَعْرُوفًا وَآتِيعُ سَبِيلَ مَنُ أَنَاكِ إِلَّ ۚ ثُنَّةً إِلَّ مَرْحِعُكُمْ فَأُنَيِّنُكُمْ بِمَاكُنُ تُمُ تَعْمَلُونَ ۞يلْبُنَيَ انْهَآاِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَـرُ دَ لِ فَتَكُنُ فِي صَغُوبَةِ أَوْنِي السَّمْلُوتِ أَوْنِي ٱلْأَرْضِ يَالْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَيتُرُ لِبُهُمَّ ٓ أَيِّعِ الصَّلَّوةَ وَأَمْرُ بِالْمَعُرُونِ وَانْهَعَنِ الْمُنْكِرُ وَاصْبِرُعَلَى مَا آصَابِكَ * إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ فَوَلا تُصَعِّرُ خَدَّ كَ لِلتَّاسِ وَلا تَمُشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا أِنَّ اللهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالِ فَخُوْرٍ ﴿

إها الله جي بڻاوت آهي. پوءِ مونکي ڏيکاريو تہ جيڪي اُن (اللہ) کان سـواءِ (ٻيا) آهن، تن ڇا بڻايو آهي؟ بلڪ ظالم پڌريءَ ڀل ۾ آهن (١١). ۽ بيشڪ لقمان کي حڪمت ڏني سون (چيو سون) تہ اللہ جو شڪر ڪر ۽ جيكو شكر كندو سو رڳو پنهنجي جيءَ (جي نفع) لاءِ شكر كندو ۽ جيكو بي شكري كندو تر بيشك الله بي پروام ساراميل آمي (١٢). ۽ (باد ڪر) جڏهن لقمان پنهنجي پٽ کي چيو ۽ اُنهيءَ کيس سمجهايو ٿي تر اي منهنجا پٽڙا! الله سان (ڪنهن کي) شريڪ نہ ڪر, ڇو تر شـرڪ وڏي بي انصافي آهي (١٣). ۽ ماڻهوءَ کي سندس ماءُ ٻيءُ بابت حڪمر كيوسون, جو ماڻس تكليف جي مٿان تكليف سهي كيس (پنهنجي پيٽ ۾) کنيو ۽ ٻن ورهين ۾ سندس اٿج جوا ڇڏائڻ آهي احڪم جو مطلب هي آهي) تر منهنجو ۽ پنهنجي ماءُ ٻيءَ جو شڪرانو ڪر (جو آخر) مون ڏانهن ائي) موٽڻ آهي (١٤). ۽ جيڪڏهن (اُهي) مون سان (ڪنهن کي) شريڪ ڪرڻ لاءِ توکي مجبور ڪن, جنھن جي توکي ڪا ڄاڻپ نہ آهي تہ سندن (انهيءَ چوڻ جي) فرمانبرداري نہ ڪر ۽ دنيا ۾ ساڻن چڱيءَ ريت سنگت ڪر ۽ جنھن مون ڏانھن موٽ ڪئي ھجي, تنھن جي واٽ جي تابعداري ڪر، وري اوهان جو مون ڏانهن ورڻ آهي، پوءِ جيڪي ڪندا هيؤ, تنهن جي اوهان کي سڌ ڏيندس (١٥٠). (لقمان هيءُ بہ چيو تہ) اي منهنجا پٽڙا! ڪا بر (شيءِ) جيڪڏهن آهر جي داڻي جيتري آهي, پوءِ اها ڪنھن پھڻ ۾ هجي يا آسمانن ۾ يا زمين ۾ (هجي) تر (بر) الله ان کي آڻي حاضر كندو. ڇو تر الله باريك بين خبر ركندڙ آهي (١٦). اي منهنجا پٽڙا!نماز پڙه ۽ چڱي ڪر جو حڪر ڪر ۽ مدي اڪر) کان منع ڪر ۽ تو کي جيڪا تڪليف پهچي، تنهن تي صبر ڪر, ڇو تہ اهي (ڪمر) همت وارن ڪمن مان آهن (١٧). ۽ ماڻهن لاءِ پنهنجو ڳل (يعني منهن) چٻو نہ ڪر ۽ زمين ۾ لاڏ سان نہ گھم, ڇو تہ اللہ سيڪنهن هنيلي وڏاڻيءَ ڪندڙ کي دوست نہ رکندو آهي (١٨).

وَاقْصِدُ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُصْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ ٱنْكُرَالُاصُوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِدُ شَالَا مُرَدُّ أَلَّهُ تَرَوْالَنَّ اللهُ سَتَحْرَ لَكُوْ قَا فِي السَّمَادِتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَٱسْبَغَ عَلَيْكُو نِعَهُ ظَاهِمَ أَهٌ وَبَاطِنَةً وُمِنَ النَّاسِ مَنُ يُعَادِلُ فِي اللهِ بَغَيْرِعِلْمِ وَلاهُدًى وَلاكِمْ لِي سُّنِيْرِ وَ إِذَا قِيْلَ لَهُوُ التَّبِعُوُ امَّا اَنْزُلَ اللهُ قَالُو ابِلُ نَتَبَعُ مَا وَحَدُنَا عَلَيْهِ النَّاءَنَا أُوَلَوْكَانَ الشَّيْطُنُ يَدُعُوهُمُ إلى عَذَابِ السَّعِيُرِ وَمَنْ يُسُلِوهُ وَجُهَةً إِلَى اللهِ وَهُوَ مُعُسِنٌ فَقَدِ اسْتَمُسَكَ بِالْعُرُووَ الْوُتْفَقِي وَإِلَى اللهِ عَاقِيَةُ الْأُمُونِ وَمَنْ كُفَرَ فَكَ يَحُزُنُكُ كُفُرُةُ لِلَيْنَامَرُجِهُمْ فَنُنَبَّتُهُمْ بِمِنَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيُونَٰبِذَاتِ الصُّدُونِ ثُنَمِّتُهُ مُ مَّ لِلدُّلْأَثْرَنَضُطرُّهُ مُ إلى عَذَابِ غِليُظِ@وَلَبِنَ سَأَلْتَهُوْمَّنُ خَلَقَ التَّمَادِتِ وَالْأَرْضَ كَيَقُوْلُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَيْدُ للَّهِ مَلِ ٱكْثَرَّ هُوُ لِاَعْلَيْزُنَ @ لِلَّهِ مَا ڧالسَّىلوٰتِ وَالْأَرْضِ النَّاللهُ هُوَالْغَيْنُ الْجَمِيْدُ©ُوَلُوَّانَّيَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقُلامٌ وَّالْبَحُوْيَهُ ثُو هُ مِنْ بَعُدِ ؟ سَيْعَةُ ٱبْحُرِمًا نَفِدَ تُكِلِبُ اللهِ إِنَّ اللهَ عَزِيْزُجُكِنُو ﴿

۽ پنهنجي گهيمڻ ۾ وچولي چال هل ۽ پنهنجو آواز ڍرو ڪر, ڇو تر آوازن مان بڇڙو (آواز) گڏھ جي هينگ آهي (١٩). نہ ڏٺو اَٿوَ ڇا تہ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله اوهان کي تابعُ ڪري ڏنو آهي ۽ پنهنجون پڌريون ۽ ڳجهيون نعمتون اوهان تي ڀرپور ڪيائين؟ ۽ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن جو اُڻ ڄاڻائيءَ سان ۽ بنا هدايت ۽ روشن ڪتاب هجڻ کانسواءِ الله بابت جهڳڙو ڪندا آهن (٢٠). ۽ جڏهن کين چئبو آھي تہ جيڪي الله نازل ڪيو, تنھن جي تابعداري ڪريو, اتڏھن چوندا آهن تہ نر!) بلڪ اسان جنهن تي پنهنجا بيءُ ڏاڏا (هلندا) ڏڻا, تنهن جي تابعداري ڪنداسون, توڻيڪ شيطان دوزخ جي عذاب ڏانهن کين سڏي ٿو تہ بر (ان جي پيروي ڪندا ڇا)؟ (٢١). ۽ جنھن پنھنجي مھاڙ الله ڏانھن ڪئي ۽ اهو چڱن ڪمن ڪرڻ وارو آهي. تنهن بيشڪ مضبوط ڪڙي کي پڪڙيو ۽ (سڀني) ڪمن جي پڇاڙي الله ڏانهن آهي (٢٢) . ۽ جيڪو ڪفر ڪري تنهن جو ڪفر توکي غمگين نہ ڪري, کين اسان ڏانهن ورڻو آهي, پوءِ جيڪو ڪياڻون تنهن جي کين سُڏ ڏينداسون, ڇو تہ اللہ سينن وارو (گِجه) ڄاڻندڙ آهي (٢٣). (دنيا ۾) کين ٿورو (وقت) آسودو ڪريون ٿا, وري کين سخت عذاب ڏانهن ڇڪي نينداسون (۲۴). ۽ جيڪڏهن کانئن پڇندين تر آسمان ۽ زمين کي ڪنهن بڻايو آهي؟ تر ضرور چوندا تر الله. چؤ تر سپ ساراه خاص الله کی جگائی, بلک منجهانشن گهٹا نہ ڄاڻندا آهن (٢٥). جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو الله جو ئي آهي, بيشڪ الله ئي بي پرواھ ڏاڍو ساراھيل آھي (٢٦). ۽ جيڪي وڻ زمين ۾ آهن, سي جيڪڏهن قلم ٿين ۽ سمنڊ (جو پاڻي) اُن جي مس ٿئي ان کاُن پوءِ ست سمنڊ (ٻيا بہ) هجن تہ اللہ (جي قدرت) جون ڳالهيون نہ کٽنديون, جو ترالله غالب حڪمت وارو آهي (٢٧).

مَاخَلْقُكُو وَلَابِعُثُكُو اِلْأَكْنَفُسِ وَاحِدَةِ إِنَّ اللَّهَ سِمِيْعٌ بَصِيْرُ ٱلْهُ تَرَانَ اللهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَنُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَسَخَوَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرُ كُلُّ يَعِرِي َ إِلَّى اَجِلِ مُسَمَّى وَانَّ اللَّهَ بِمَاتَعْمَلُونَ خِيثِرُ وَذَالِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَالْحَتُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنُ دُونِدِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللهَ مُوالْعَلِيُّ اللَّكِيدُونَ ٱلْكَوْرَاكَ اللَّهُ اللَّهُ الْمُ الْفُلُكَ تَعَرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللهِ لِيُرِيَكُوْمِنَ البِيهِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَالِيتِ لِكُلِّ صَبِّارٍ سَنَكُورٍ @ وَإِذَ اغْضِيَهُمُ مِّوْجُ كَالظُّلِل دَعُوااللَّهَ مُغُلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ مَّ فَكَتَا غَيُّهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَينَهُو مُّقْتَصِدُ " وَمَايَجُحُدُ بِالنِينَا الرَّكُلُّ خَتَارِكَفُوْرِ ۞ يَاكِتُهَا النَّاسُ اتَّقَوُّا رَبُّكُوُ وَاخْتَنُوْ ايَوُمَّا لَايَجْزِيُ وَالِـكُ عَنُ وَلَدُهُ وَلَامُولُودٌ هُوَجَازِعَنُ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعُدَ الله وحَقُّ فَكَانَغُرَّنَّكُو الْحَيْوَةُ الدُّنْيَا "قُلَا يَغُرَّنَّكُمُ بِاللَّهِ الْغَرُورُ۞إنَّ اللهَ عِنْدَاهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَبُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَلَ يَعْلَمُ مَا فِي الْرَبْحَامِرُ وَمَا تَكْدِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكُيْبُ غَدَّا * وَمَاتَكُ رِي نَفُسُ بِأَيِّ اَرْضِ تَكُونُ أِنَّ اللهَ عَلِيدُونَخِي يُرُقَ

اوهان (سڀني) جو خلقڻ ۽ اوهان جو وري جيارڻ رڳو هڪڙي ماڻهو (جي خلقڻ ۽ وري جيارڻ) جهڙو آهي. بيشڪ الله ٻڏندڙ ڏسندڙ آهي (٢٨). نر ڏٺو اٿيئي ڇا؟ تہ اللہ رات کي ڏينھن ۾ داخل ڪندو آھي ۽ ڏينھن کي رات ۾ داخل ڪندو آهي، ۽ سج ۽ چنڊ کي نوايائين. سڀڪو مقرر مدت توڻي هلندو آهي ۽ (نہ ڏٺو اٿيئي چا) تر جيڪي ڪندا آهيو. تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي ۲۹۱). اِهي (ڪمر) هن ڪري آهن تر الله ئي برحق آهي ۽ بيشڪ ان کان سواءِ جنهن (ٻئي) کي سڏيندا آهن سو ڪوڙ آهي ۽ بيشڪ الله ئي شامر مشاهون وڏو آهي (٣٠). نہ ڏٺو اٿيئي ڇا؟ تہ ٻيڙيون الله جي ٿي فضل سان سمنڊ ۾ ترنديون آهن (هن لاءِ) تـ (الله) اوهان کي پنهنجن نشانين مان ڏيکاري, بيشڪ هن ۾ سڀڪنهن وڏي صابر شاڪر لاءِ نشانيون آهن (٣١). ۽ جڏهن کين (درياءَ جي) لهر ڇانوَ ڪندڙ ڪڪرن وانگر ويڙهيندي آهي (تڏهن) خاص الله کي لِلو ڏانهس مهاڙ ڪري سڏيندا آهن, پوءِ جنهن مهل کين ڀر ڏانهن بچاڻي پهچائيندو آهي, (تنهن مهل) منجهانئن ڪي وچٿرا هوندا آهن ۽ سڀڪنهن دغاباز بي شڪر کان سواءِ ٻيو ڪوير اسان جي آيتن جو انڪار نہ ڪندو آهي (٣٢). اي انسانؤ! پنهنجي پالڻهار کان ڊڄو ۽ اُن ڏينهن کان (بہ) ڊڄو جنهن ۾ ڪو پيءُ پنهنجي پٽ جي پوراڻي ز ڪندو ۽ ز ڪو پٽ پنهنجي بيءُ جي ڪجھ بر پورائي ڪندڙ هوندو. بيشڪ الله جو وعدو سچو آهي، تنهن ڪري نڪي اوهان کي دنيا جي حياتي ٺڳي ۽ نڪي اوهان کي الله بابت ٺڳيندڙ (شيطان) لڳي (٣٣). بيشڪ قيات جي خبر الله وٽ ئي آهي ۽ (اُهو ئي) مينهن وسائيندُو آهي ۽ جيڪي ڳهڻين ۾ آهي, سو (بر) ڄاڻندو آهي ۽ ڪو ئي جيءُ نہ ڄاڻندو آهي تہ (پاڻ) سڀاڻي ڇا ڪندو ۽ ڪوئي جيءُ نہ ڄاڻندو آهي ته (پاڻ) ڪهڙيءَ زمين تي مرندو، بيشڪ الله ڄاڻندڙ خبر ركندر آهي (٣٤).

النونوالفينو المنافقة

حرامله الرَّحُمٰن الرَّحِيْمِ o لَةٌ أَتَنُونُكُ الْكُتُ لَارَبُ فَهُ مِنْ رَبِّ الْعَلَمُونَ ٥ُ أَمُ يَقُولُونَ افْتَرِلُهُ ثَكُ هُوالْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ لِتُنْذِرَ تَوْمًامَّأَ ٱتْلُهُمْ مِّنْ نَذِيْرِ مِّنْ قَيْلِكَ لَعَلَّهُمُّ يَهُنَّدُوْنَ⊙ ٱللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَانِ فِ وَالْأَرْضَ وَمَا يَمُنَّهُمَا فِي سُنَّةِ الْكَامِر تُعَرَّاسُتَوَىعَكَى الْعَرْشِ مَالِكُهُ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيَّوَلِاسَّفِيْعِ ٱفَكَاتَتَنَكُّوُّوْنَ© مُدَتِّرُالُامْرَمِنَ السَّهَاَءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُهُةً يَعُوْجُ إِلَيْهِ فِي تَوْمِ كَانَ مِقْدَارُهُ ٱلْفَ سَنَةِ مِتَاتَعُكُّ وُنَ ۞ ذَٰ لِكَ عِلْهُ الْغَيْبُ وَالنُّهُمَا دُيِّ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْثُ الَّذِي كَاحُسَرَ، كُلُّ شَيْعٌ خَلَقَهُ وَيَدَا خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٌ ثُمُّ تَجْعَلَ نَسْكُهُ مِنُ سُلْلَةٍ مِّنُ مِّلًا مِنْ هِيْنِ ثُنْتُوسَوْيهُ وَنَفَوَ فِيهُ مِنْ رُّوْجِهِ وَجَعَلَ لِكُوُ السَّمْعَ وَالْكِيْصَارَ وَالْأَفْدَةُ قُلْمُلَامَّا تَشْكُوُونَ۞وَقَالُوُآءَ إِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأِرْضِ ءَاتَا لَهِيُ غَلْقِ جَدِيْدٍهُ بَلُ هُمُ بِلِقَآلَ وَبِهِمُ كَلْفِرُونَ ⊙

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

سورة سجده مڪي آهي ۽ هن ۾ تيڪ آيتون ۽ تي رڪوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آلمَرَ (١). (هن) كتاب جو لاهل، منجهس كو شك كونهي (جو) جهانن جي پالڻهار وٽان آهي (٣). چوندا آهن ڇا تہ ان (قرآن) کي پاڻ ناهيو اتس؟ (ذ!) بلك أهو تنهنجي پالثهار وثان سچو (آيل) آهي (هن لاءِ) تہ اُنھیءَ قوم کی ڊيڄارين جن وٽ توکان اڳ ڪو ڊيڄارندڙ نہ آيو آھي تہ مَنَ آهي هدايت لهن (٣) . الله أهو آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي سندس وچ بر آهي, سو چهن ڏينهن بر بڻايو, وري عرش تي قائم ٿيو. ان کان سواءِ اوهان لاءِ نڪي ڪو سڄڻ ۽ نڪي ڪو پارت ڪندڙ آهي. يوءِ نصيحت نه ٿا وٺو ڇا؟ (۴). آسمان کان زمين ڏانهن هر ڪير جي رٿا ڪندو آهي, وري (اها تدبير) اُن ڏينهن ۾ ڏانهس مٿي ويندي آهي. جنهن ڏينهن جو اندازو هزار ورهيہ جيٽرو اُنهيءَ (ليکي) مان آهي، جو ڳڻيندا آهيو* (٥). اها (سندس وصف) آهي, جو ڳجھ ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ غالب مهربان آهي (٦). جنهن جيڪا شيءِ پيدا ڪئي سا سڀڪا چڱيءَ طرح بڻائي ۽ ماڻهن جي پيدائش کي گاري مان (نئون) شروع ڪيائين (٧). وري سندس اولاد حقير پاڻيءَ جي نچوڙ مان بڻايائين (٨). وري کيس سنئين لڳين ڪيائين ۽ منجهس پنهنجو روح ڦوڪيائين ۽ ارهان لاءِ ڪن ۽ اکيون ۽ دليون بڻايائين. اوهين ٿورو شڪر ڪندا آهيو (٩). ۽ چون ٿا تہ جڏهن زمين ير رّلي ملي وياسون (تڏهن بر) اسين وري نشين سر بڻباسين ڇا؟ (ز.) بلك أهي پنهنجي پالڻهار جي ملڻ كان منكر آهن (١٠).

^{*} مطلب تر دنيا ۾ تدبير الاهي ڪيئن لهي ٿي ۽ وري ڪيئن مٿي چڙهي ٿي؟ ان کي جيڪڏهن ماڻهو خيال ۾ اٿين تر اهو عرصو هڪ هزار سال کان گهٽ معلوم تر تيندو , پر الله تمائي جي آڏر اهو سمورو انتظام هڪ ڏينهن ۾ پورو ٿئي ٿو! غرض تر ماڻهن جا وهمر الله جي فدرت ۽ طاقت کي پهچي ۾ ٿا سگهن- والله اعلم (فتح الرحض) .

قُلْ بَتَوَ فِنْكُمْ مَّلَكُ الْمُونِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُونُو قِلَا رَكَّهُ تُرْجَعُون ®وَلَوْتَراي إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا أَوْفِسِمْ عِنْكَ رَبِّمَةً رَبَّنَا اَبُصَرُنَا وَسِمِعُنَا فَارْجِعِنَا نَعْمُلُ صَالِعًا إِثَّا مُوْقِئُونَ®وَ لَوْشِئْنَا لَابِينَا كُلَّ نَفْسٍ هُلُ بِهَا وَلِكِنُ حَثَّى الْقَوْلُ مِنِّي لَامْكُتَّ، جَهَلَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ®فَذُوْقُوْابِمَا نَسِيْتُوْلِقَآءَيَوُمِكُوْهِ نَ أَلِّنَا لَيْنِيْنَكُمُ وَذُوْقُوا عَذَابَ الْحُلُدِيَا كُنْتُوتِعَمَلُونَ@تَمَايُؤُمِنُ بِالنِينَاالَّذِينَ إِذَاذُكُووُ إِبِهَا خَرُوا سُجَّدًاوَّسَتَّكُوْ اِبِحَمُدِ رَبِّهِحُ وَهُوُ لِابِيْدَتَكُيْرُونَ⁶َ تَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمُضَاجِعِ بَيْنُ عُونَ رَبَّهُمُ خَوْفًا وَظُمَّعًا وُّمِمًّا رَيْنَ ثُنَاهُو ُ بُيْفِقُونَ®فَلَاتَعُكُو نَفْسٌ كَأَا خُفِي لَهُمُ بِسِّرَى قُـُرِّيْ قِ ٱعُيُنِ جَزَآءُمَا كَانُوْ ايَعَلُوْنَ ®اَفَمَنْ كَانَ مُوْفِينًا كَمَتْنَ كَانَ مُوْفِينًا كَمَتْنَ كَانَ فَإِسِقًا لَامَنُتُونَ ١٤٥ كَالكَذَبُنَ الْمَثُوَّا وَعِلُواالصِّيلَ عِنْ لَكُمُ جِنّْتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلِا لِمِنَا كَانُوْ الْمِكَدُّنُ @وَامَّا الَّذِينَ فَسَقُوُ ا فَمَاوْ مُهُمُ النَّارُ كُلِّمَا آزَادُ وَآنَ يَخُرُجُوا مِثْهَا أَعِيْدُ وَافِيهَا وَ قِيْلَ لَهُوْ ذُوْتُوْ إِعَدَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُوْيِهُ تُكَذِّبُونَ ©

(اي پيغمبر! کين) چڙ ته جيڪو موت جو ملائڪ اوهان تي مقرر ڪيل اهي سو اوهان جو روح ڪڍندو، وري پنهنجي پالٽھار ڏانهن موٽائبؤ (١١). ۽ (انهيءَ مهل) جيڪڏهن ڏسين جنهن مهل گنهگار پنهنجي پائڻهار جي سامهون ينهنجا كند اوندًا كندرً هوندا (تر عجب كرين)_ (اهي گنهگار چوندا تر) اي اسان جا پالڻهار! ڏڻوسون ۽ ٻڏو سون هاڻي اسان کي (دنيا مر) موٽاءِ تر چڱو ڪر ڪريون, بيشڪ اسبن يقبن ڪندڙ آهيون (١٢). ۽ جيڪڏھن گهرون ھا تہ سيڪنھن شخص کي ھدايت ڪريون ھا پر مون وتان (هي) حڪم ٺهرائجي چڪو آهي تر جنن ۽ ماڻهن (انهن ٿي) مڙني سان دوزخ ضرور ڀريندس (١٣). پوءِ هن ڏينهن جي ملڻ کي جو وساريو هيئي تنهن سبيان (عذاب) چکو، بيشڪ اسان (بـ) اوهان کي وساريو ۽ جيڪي ڪندا هيؤ, تنهن سببان هميشگيءَ جو عذاب چکو (۱۴). اسان جي آيتن تي رڳو اُهي ايمان آڻيندا آهن جن کي انهن (آيتن) سان جڏهن نصيحت ڏبي آهي, تڏهن سجدو ڪندڙ ٿي ڪرندا آهن ۽ پنهنجي پالٽهار جي پاڪائي ساراه سان بيان ڪندا آهن ۽ اُهي وڏائي نر كندا آهن (١٥). سندن پاسا سمهڻ جي هنڌ كان اللَّب ٿي پنهنجي پالڻهار کي خوف ۽ اميد سان سڏيندا آهن ۽ جيڪا کين روزي ڏني سون, تنهن مان خرچيندا آهن (١٦). پوءِ جيڪو اکين جو ٺار اُنهن لاءِ لڪايو ويو آهي, سو ڪو جيءُ نر ڄاڻندو آهي, اُهو بدلو هنن جيڪي ڪمايو هو تنهن سبب آهي (١٧). جيڪو مؤمن آهي سو بدڪار جي برابر آهي ڇا؟ (اُهي ٻئي ڪڏهن) برابر نہ ٿيندا (١٨). جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا تن لاءِ بهشت (جا باغ) مهمانيءَ طور رهڻ جو هنڌ آهي, ان ڪري جو (چڱا) ڪم ڪندا رهيا (١٩). پر جن بڇڙائي ڪئي تن جي رهڻ جو هنڌ دوزخ اهي، جنهن مهل منجهائش نڪرڻ جو ارادو ڪندا، (تنهن مهل) منجهس ورائي (پيا) وجهبا ۽ کين چئبو تہ ان باہ جو عذاب چکو جنھن کي اوھين كوڙو بائيندا هيؤ (۲۰).

وَكُنُاذِيْ يُقَنَّهُ مُرِّنَ الْعَنَابِ الْأَدْ فِي دُوْنَ الْعَانَ اب الْأَكْبَرِلْعَكَهُمُ يَرْجِعُوْنَ®وَمَنْ اَظْلَهُ مِسَمَّنُ ذُكِّرَ بِاللِتِ رَبِّهِ ثُمُّ اَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّامِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ® وَلَقَدُ التِّينَامُوسَى الْكِتْبِ فَلَا تَكُنُّ فِي مِرْيَةٍ صِّنُ لِقَآلِهِ وَجَعَلْنَهُ هُدًى لِبَنِي ٓ إِلْسُوٓ الْمِيْلِ قَوْ جَعَلْنَا مِنْهُمُ إَيِمَةً يَهُدُونَ بِأَثْرِنَالَتَاصَبُرُوا ﴿ وَ كَانُوْايِالْيِتِنَايُوْقِنُوْنَ ®ِاتَّ رَبِّكَ هُوَيَفُصِلُ بَيْنَهُمُ يَوْمَ الْقِيلِمَةِ فِيمَا كَانُوْ إِنْهِ يَغْتَلِفُونَ ﴿ وَكُوْيَهُ لِلْهُورُ كَوْ أَهْلَكُنْنَا مِنْ قَبْلِهِ مُرِيِّنَ الْقُرُونِ يَبْشُونَ فِي مَسْكِنِهِمُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَا لِيُّ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ۞ أَوَلَهُ مُرَوْا كَا نَسُوُ وَى المُكَأْءَ إِلَى الْأِرْضِ الْجُرُّزِ فَنَخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ ٱنْعَامُهُمْ وَٱنْفُنُهُ هُوْ أَفَلَا يُبْعِرُونَ @وَيَقُولُونَ مَتَى هٰ ذَاالْفَ تُحُوِّانُ كُنْتُوْطِيوَيْنَ۞قُلْ يَوْمَالُفَتْحِ لَايَنْفَعُ الَّذِيْنَكُفُرُ وَالِيمَانَهُمْ وَلَاهُمُونِينَظُرُونَ ﴿ فَأَعْبِرِضُ عَنْهُو وَانْتَظِرُ إِنَّهُو مُنْتَظِرُونَ ﴾

ACTIVITY OF TONOTONION OF

۽ کين وڏي عذاب کان سواءِ هلڪي سزا (دنيا ۾ بر) ضرور چکائينداسون تر مَنْ اهي اسدّيءَ واتْ ڏانهن) ورن (٢١). ۽ ان کان وڌيڪ ظالم ڪيم آهي؟ جنهن کي سندس پالڻهار جي آيتن سان نصيحت ڏجي تہ وري اُنهن کان منهن موڙي. بيشڪ اسين ڏوهارين کان بدلو ولندڙ آهيون (٢٢). ۽ بيشڪ موسىٰ کي ڪتاب ڏنوسون, پوءِ تون ان اقرآن) جي ملڻ کان شڪ ۾ نہ ٿج ۽ اُن (موسیٰ) کي بني اسرائيلن لاءِ هدايت بڻايوسون (٢٣). ۽ منجهائن پيشوا كيا (هيا) سون جي اسان جي حڪم سان سڌو رستو ڏيکاريندا هئا, جڏهن جو (اُهي ڏکن تي) صبر ڪندا رهيا ۽ (اُهي) اسان جي آيتن تي يقين ركندا هوا (٢۴). بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي قيامت جي ڏينهن سندن وچ ۾ اُنهيءَ (ڳالھ) جو نبيرو ڪندو, جنهن بابت جهڳڙو ڪندا هوا (٢٥). (هن ڳالھ) کين هدايت نہ ڪئي آهي ڇا؟ تر, کانٽن اڳ ڪيترا ئي جُگ ناس ڪياسون, جن جي گهرن ۾ (اهي) گهمندا آهن؟ بيشڪ هن (ڳالھ) ۾ وڏيون نشانيون آهن, پوءِ نہ ٻڌندا آهن ڇا؟ (٢٦). نہ ڏنـائون ڇـا؟ تــ، اسـين اُٻـڙـٺ (وبران) زمين ڏانھن پاڻي وهائيندا آهيون. پوءِ ان سان پوک ڄمائيندا آهيون, جنهن مان سندن ڍور ۽ اُهي پاڻ کائيندا آهن. يوءِ نه ڏسندا آهن ڇا؟ (٢٧). ۽ چون ٿا تر, جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تر اهو فيصلو ڪڏهن ٿيندو؟ (٢٨). (اي پيمغبر! کين) چؤ تر فيصلي جي ڏينهن ڪافرن کي سندن ايبان آڻڻ فائدو نہ ڏيندو ۽ نہ ڪي کين مهلت ڏبي (٢٩). پوءِ کانئن منهن موڙ ۽ انتظار ڪر، بيشڪ آهي (بہ) انتظار ڪندڙ آهي. (٣٠).

10 m ء الله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ يَائِهُاالنَّبَيُّ اثَّقِ اللهَ وَلا تُطِعِ الْكِفِينَ وَالْمُنْفِقِينَ ﴿ إِنَّ اللهَ كَانَ عَلِمُ مَا حَكِمُمًا فَوَاتِّبِعُ مَا يُوْخِيَ إِلَيْكَ مِنُ رَّبِّكَ ﴿ إِنَّ اللهَ كَانَ بِمَا تَعْمُونَ خِيئِرًا ٥ُوَتَوكَلُ عَلَى اللهِ وَكَفَى بِاللهِ وَكِيْلُا اللَّهُ لِرَجُل مِّنْ قُلْمَيْن فِي جَوْفِةً وَمَاجَعَلَ اَزُواَ جَكُوُ النَّنَّ تُظْهِرُ وَنَ مِنْهُنَّ أُمَّهِٰ يَكُؤُ وَمَا جَعَلَ اَدْعَنَا ٓ كُوُ ٱيْنَآءَكُوۡذٰلِكُۥ قَوۡلُكُوۡ يِاۡفُواهِكُوۡ ۖ وَاللّٰهُ يَقُوُلُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهُدِي السَّبِيِّلُ®أَدُّعُوُهُو لِانَابِهِمُ هُوَاقْسُطُعِنُدَاللهِ • فَإِنْ لَّوْتَعُكُمُوا اللَّاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمُ وْ لِيْسَ عَلَيْكُمْ خِنَاحٌ فِيْمَا أَخْطَانُتُوبِهِ وَلِكِنَ مَّالْعَمَّدَتُ قُلُوْكُمْ ۗ وَكَانَ اللهُ غَفُوْرًا رَحْمًا اللَّبِيُّ أَوْلِي بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسُهِمُ وَأَزْوَاحُهُ أُمُّهُمُ أُمُّوا وُلُوا الْأَرْجَامِ يَعْضُهُ مُ أَوْلِي بِبَعْضِ فِي كِتْبِ اللهِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُهْجِرِيْنَ إِلَّا إِنَّ تَفْعَكُوۡۤٳٳڮَ ٳۯڸێۣۜؠڮؙۄؙڡٓۼۯؙۅڣۜٲػٳڹۮڸڮڣٳڵڲؿۑڡۜۺڟۏۯٳ۞

سورة اعزاب مدني آهي ۽ هن ۾ تيفتر آيتون ۽ نو رڪوج آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اي پيغمبر! الله کان ڊڄ ۽ ڪافرن ۽ منافقن جو چيو نہ مجے ڇو تہ اللہ ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١). ۽ جيڪي تنهنجي پالڻهار وٽان تو ڏانهن وحي ڪجي ٿو, تنهن جي تابعداري ڪر, ڇو تر جيڪي ڪندا آهيو, تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (٢). ۽ الله تي ڀروسو ڪر ۽ الله سنڀاليندڙ ڪافي آهي (٣). الله ڪنهن ماڻهوءَ جي اندر ۾ ٻه دليون (پيدا) نر ڪيون آهن ۽ نڪي اوهان جي انهن زالن کي جن کي اوهين ماءُ چئي ويٺا آهيو, سي اوهان جون (حقيقي) مائر ڪيائين ۽ نڪي اوهان جي پٽيلن کي اوهان جا (حقيقي) پٽ ڪيائين. اهو اوهان جو چوڻ اوهان جي واتن جو آهي ۽ الله سچ چوندو آهي ۽ اُهو ٽي (سڌو) رستو ڏيکاريندو آهي (۴). کين سندن پين جا (پٽ ڪري) سڏيو. اهو الله وٽ بلڪل انصاف آهي. يوءِ جيڪڏھن سندن پيئر نہ ڄاڻندا ھجو تہ اوھان جا دين ۾ ڀائر ۽ اوھان جا دوست آهن ۽ جنھن ڳالھائڻ پر غلطي ڪئي هجيوَ, تنھن ۾ اوهان تي کو گناھ نہ آھی، پر اوھان جی دلین جیکی جاٹی واٹی کیو اتنھن مِر گناه) آهي ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي (٥). پيغمبر مؤمنن تي سندن جندن کان وڌيڪ حق رکندو آهي ۽ سندس زالون سندن مائر آهن ۽ مائٽيءَ وارا هڪ ٻئي جا پاڻ ۾ الله جي ڪتاب ۾ (ٻين) مؤمنن ۽ هجرت ڪندڙن کان وڌيڪ حقدار آهن. پر پنهنجن دوستن سان احسان ڪريو (تہ جائز آهي) _ اهو (حڪم) ڪتاب ۾ لکيل آهي (٦).

وَاذْ أَخَذُنَا مِنَ النَّهِ بِينَ مِينَا قَهُمُ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوْجٍ وَابْرِهِيمُ وَمُوسِى وَعِينَى ابْنِ مَرْيَةٌ وَأَخَذُ نَامِنُهُ وَيِبَاقًا قَاغَلِيُظًا ﴾ لَّيْنَئُلَ الصَّدَةُ ثَنَ عَنُ صِدُاقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكُفِيرُ عَنَا كَالْكِفَارُ يَّايَتُهَاالَّذِيْنَ الْمَنُوااذْكُرُوا نِعْمَةَ اللهِ عَلَيْكُو ٰإِذْ حَاَّىٰتُكُو ْجُنُورٌ فَأَرْسُلُنَا عَلَيْهِمْ رِبِعًا وَجُنُودًا لَكُوتَرُوهَا وَكَانَ اللهُ يَاتَعُلُونَ بَصَارًا۞ٰإِذْ جَآءُوْ كُوْمِنْ فَوْقِكُوْ وَمِنْ ٱسْفَلَ مِنْكُوْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَرْضَارُو بَكِغَتِ الْقُلُونِ الْعَنَاجِرَوَتَظُنُونَ بِاللَّهِ الظُّنُوْنَا ۞هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلُولُوْ ازْلُوَالِكَشَدِينَكَا۞ وَإِذْ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مُرَضٌ مَّاوَعَدَنَا اللهُ وَرَسُولُهُ إِلَّاغُورُورًا ﴿ وَإِذْ قَالَتَ ظَالِّنَهُ أَيُّنَّهُمُ لَأَهُلُ يَنْزُبَ لِامْقَامَ لَكُمْ قَارْجِعُوا ۚ وَيَهْتَا ذِنْ فِرِيْنٌ مِّنْهُمُ النَّبِيّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُونَنَا عَوْرَةٌ ۚ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۚ أَنَ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ۞وَلُو ۗ دُخِلَتُ عَلَيْهِ وُمِّنَ ٱقْطَارِهَا نُعَرَّسُ إِلَّوا الْفِثْنَةُ لأتَوُهَا وَمَا تَكَبَّثُو البِهَ ٓ الْالْبِيئِرُ السَّرِي لَقَدُ كَانُو ْ اعْلَمْدُو اللهُ مِنْ قَيْلُ لِانُولُونَ الْكَدْبَارِ وَكَانَ عَهْدُ اللهِ مَسْتُولًا @

۽ آياد ڪر) جڏهن پيغمبرن کان سندن انجامر ورتوسون ۽ (پڻ) توکان ۽ نوح ۽ ابراهيمر ۽ موسيٰ ۽ عيسيٰ پٽ مريمر جي کان (بر ورتوسون) ۽ اهن لاءِ) كانش يكو انجام ورتوسين (٧). تر (الله) سيجن كان سندن سيجائيءَ بابت يچي ۽ ڪافرن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيو اٿس (٨). اي ايمان وارؤ! پاڻ تي الله جو احسان ياد ڪريو, جڏهن اڪافرن جا) لشڪر اوهان تي (چڙهائي ڪري) آيا, تڏهن مٿن واءُ موڪليوسون ۽ (اوهان جي مدد لاءِ ملائكن جا) اهڙا لشكر بہ جن كي اوهان نہ ٿي ڏٺو (پوءِ ڪافرن كي ڀڄاڻي اوهان کي بچايوسون) ۽ جيڪي ڪريو ٿا سو الله ڏسندڙ آهي (٩). جڏهن (اُهي) اوهان جي مٿان ۽ اوهان جي هيٺان اوهان وٽ آيا ۽ اُنهيءَ مهل اکیون ڈرا ڈیٹی ویون ۽ دلیون (دهشت کان) نڙگهٽـن کی پهتیون ۽ اللہ جي بر نسبت ڪيئي گمان ڀانيوَ ٿي! (١٠). اُتي مؤمنن کي پرکيو ويـو ۽ کيـن شامر سخت لوڏيو ويو (١١). ۽ انهيءَ مهل سافقن ۽ جن جي دلين پر بيماري آهي, تن چيو ٿي تہ اللہ ۽ سندس پيغمبر اسان کی ٺڳيءَ کان سواءِ (ٻيو) کو انجام نہ ڏنو آهي (١٢). ۽ اُنهيءَ مهل منجهانئن هڪ ٽوليءَ چيو ته اي مديني وارؤ! اوهان لاءِ (هتي ترسڻ جي) ڪا جاءِ ڪانهي, تنهن ڪري موٽو ۽ منجهانئن هڪ ٽوليءَ پيغمبر کان موڪلايو ٿي ۽ چوڻ لڳا تر اسان جا گهر هيڪلا آهن. حالانڪ اُهي هيڪلا نر هئا, ڀڄڻ کان سواءِ (ٻيو) ڪو ارادو نہ هئن (١٣). ۽ جيڪڏهن اُن (مديني) جي آس پاس کان مٿن ڪا (ڪافرن جي فوج) اچي ڪڙڪي ها, وري کانئين خانہ جنگي طلب ڪئي وڃي ها تہ ضرور اها ڪن ها ۽ ان لاءِ تـوري دير کان سواءِ ترسن ئي نہ ها (۱۴). ۽ هن کان اڳ ۾ اللہ سان انجامہ ڪيو هنائون تر (يجن لاء) پٺيون نر قيرائيندا ۽ الله جي انجام جي (ضرور) يچا ڪئي ويندي (١٥).

قُلُ لَنَّ مَنْفَعَكُمُ الْفَيَازُ إِنْ فَوَرْتُومِينَ الْهَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذًا َلَاتُمَتَّعُونَ إِلَاقَلِمُلَاقِقُلُ مَنْ ذَاالَكَ يُعِصُمُكُومِنَ الله انُ ٱڗٵۮٮڴؙڎڛٛڗٞٵٲۉٲڒٵۮؠڴ۠ۄ۫ڒڂؠة ٛٷڒؽۼؚٮڰۏڽ ڵۿؗڎ۫ڝؚۜڽۮۅؙ<u>ڽ</u> الله وَلِتَّا وَلَانَصِيْرًا ®قَلْ يَعْلَوُ اللهُ الْمُعَرِّقِينَ مِنْكُمُ وَالْقَالِيلِينَ لِاخْوَانِهِمْ هَلُمَّ الْمُنَّا وَلَا يَأْتُونَ الْمِأْسَ الْاقِلِيلُلا ۗ اَسْتُحَةً عَلَيْكُونَ ۚ قَاذَا حَآءَ الْخَوْفُ رَاكِيَّهُ هُونِيْظُووُنَ إِلَيْكَ تَكُومُ ٱغَيْنُهُوْ كَالَّانِ يُ يُغْتَلِي عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ قِاذَاذَهَبَ الْخَوْثُ سَلَقُهُ كُدُ بِالسُنَةِ حِدَادِ أَيْتُكَةً عَلَى الْغَيْرِ الْوَلِيْكَ لَمُ نُؤْمِنُوْ ا فَأَحْبُطُ اللهُ أَعْمَالَهُ وَوَكَانَ دَالِكَ عَلَى اللهِ بَسِيْرًا ® يَعَسَبُونَ الْإِحْزَابَ لَهِ مُنْ هَبُوا ۚ وَإِنْ تِنَافِ الْإِحْزَابُ بِيَوِّدُوْ الْوُ أَنَّهُ مُر كَادُوْنَ فِي الْأَعْوَابِ مَسْأَلُوْنَ عَنْ اَنْتَآبِكُوْ وَلَوْ كَانُوْا فِيْكُوْ مَا فْتَكُوۡٳٳؖڒڰؘڸؽڴڒڞؙٙڵڡؘۜۮؙػٳؽڵڬؙۄ۫؈ٛۯڛؙۅٛڶٳٮڵؠۅٲۺۅڰ۫ڂۜڛؘؽڎؖ لِّمَنْ كَانَ مَرْجُوااللَّهَ وَالْكَوْمَ الْأَخِدَ وَذَكَّوَ اللَّهَ كَتْنُوَّا الْهَ كَتْنُوا الْ الْمُؤْمِنُدُنَ الْاَحْزَاتُ قَالُوُ الْمِنَامَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَ صَدَقَ اللَّهُ وَرَسُهُ لُهُ `وَمَازَادَهُهُ إِلَّا إِنْمَانًا وَّتَسُلُّمًا صَّ

اتل ماً اومي ٢١ الاحزاب٣٣

(کین) چؤ تے جیڪڏهن اوهين مرڻ يا مارجڻ کان بجندؤ تہ بجڻ اوهان کي فائدو نہ ڏيندو ۽ انهيءَ مهل بلڪل ٿورو ئي (زندگيءَ جو) فائدو ڏنو ويندوُّ (١٦). (اي پيغمبر! كين) چؤ تر, اوهان كي الله (جي عذاب) كان كير بچائيندو، جيكڏهن اهو اوهان كي كا تكليف پهچائڻ گهري يا اوهان کي ڪا ٻاجھ پهچائڻ گهري اتر آها ڪير روڪيندو ٢) ۽ الله کان سواءِ پاڻ لاءِ نہ ڪو دوست ۽ نہ ڪو مددگار لهندا (١٧). اوهان مان (جهاد کان) جهليندڙن ۽ پنهنجن ڀائرن کي (هيئن) چوندڙن کي تر اسان ڏانهن اچو, بيشڪ الله ڄاڻندو آهي ۽ ٿورن کان سواءِ (ٻيا) لڙائيءَ ۾ نہ ٿا اچن (١٨). (هٿون) اوهان تي پيچائي ڪندڙ آهن, پوءِ جنهن مهل ڀؤ (جو وقت) اچی (تنهن مهل) کین ڏسين تہ تو ڏانهن سندن اکيون اُن (ماڻهو) وانگر نهارينديون آهن, جنهن تي موت اجي سڪرات) جي بيهوشي پهتي هجي، پوءِ جنهن مهل (جنگ جو) ڀؤ لهندو آهي، تنهن مهل (غنيمت جي) مال (وثـُـڻ) تي لالچي ٿي اوهان کي تکين زبانن سان ايذائيندا آهن۔ انهن ايمان نہ آندو, تنھن ڪري اللہ سندن اعمال چٽ ڪيا ۽ اھو (ڪمر) اللہ تی آسان آهي (١٩). (خوف جي ڪري) ڀائيندا آهن تـ (ڪافرن جا) لشڪر ز ويا آهن ۽ جيڪڏهن (ڪافرن جا) ڪي لشڪر اچن ها تر (هيءَ ڳاله) گھرن ھا تہ اھي جيڪر جھنگن ۾ ويٺل ھجن ھا (۽) اوھان جون خبرون (هر ڪنهن کان) پڇندا رهن ها ۽ جيڪڏهن اوهان ۾ هجن ها تر رڳو ٿورا (اچي) جنگ ۾ وڙهن ها (٢٠). بيشڪ اوهان لاءِ الله جي پيغمبر (جي طريقي) ۾ عمدي پيروي اُنهيءَ لاءِ آهي, جيڪو الله (جي رضا جي اميد) ۽ قيامت جي ڏينھن (جي اچڻ) جي اميد رکندو هجي ۽ الله کي گھڻو ياد كندو هجي (٢١). ۽ جنهن مهل مؤمنن (كافرن) جي لشكرن كي ڏڻو (تنهن مهل) چيائون تہ هي اُهو انجام آهي, جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر اسان کي ڏنو هو ۽ الله ۽ سندس پيغمبر سچ فرمايو هو ۽ انهيءَ (حالت) انهن کي ايمان ۽ فرمان برادريءَ ۾ هيڪاندو وڌايو (٢٢).

مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ رِجَالٌ صَدَقَوْ امَاعَاهَدُوااللهَ عَلَيْهُ فَفِنُهُمُ مَّنْ فَضَى غَيْهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ تَيْنَتَظِوْ ۖ وَكَالدَّلْوَالْقِدُ مُلَّكِظِيَّةِ يَ اللهُ الصِّدِقِينَ بِصِدُقِهِمُ وَيُعَدِّ بَ الْمُنْفِقِينَ إِنِّ شَأَءَ أَوْ يَتُونِ عَلِيهُ وَإِنَّ اللَّهُ كَانَ غَفُورًا رَّحِمًا ﴿ وَرَدَّاللَّهُ الَّذِينَ كَمَّ وُابِغَيْظِهِمُ لَهُ بِنَالُوا خَبُراً وَكُفِّي اللهُ الْمُؤْمِنِينَ الْفَتَالَ * ٶۜڰٲڹٳٮڵڎؙۊٙۅڲٳۼڔؽڒؖٲ۞ۧۅؘٲٮؙۯؘڶ۩ۜڋؽؽڟؘۿۯؙۅٛ*ۿ*ؠ۫ڝٞٛٲۿؽڶ الكِتٰبِ مِنُ صَيَاصِيْهِ مُ وَقِنَانَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعُبَ فَرِيْقًا تَقْتُلُدُن وَتَالِيهُوْنَ فِرنَقًا ﴿ وَأُورَنَّكُوْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارِهُ مُورَ ٱمُوَالَهُمُ وَانْضًا لَتُوتَطُوُ هِا وَكَانَ اللهُ عَلَى كُلِّ شَيَّ قَدِيْرًا^{قً} لَأَيْهُا النَّبَيْ قُلْ لِإِزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرْدُنَ الْعَيْوِةَ اللَّهُ نَيَا وَزِيْنَتَهَافَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعَكُنَّ وَأُسَرِّحُكُنَّ سَرَاحًاجَمُيلُا⊙ وَإِنْ كُثُنُّ ثُنَّ نُودُنَ اللهَ وَرَسُولَهُ وَالسَّارَ الْإِخِرَةَ فَانَّ الله أعَدَّالِلْمُحُسِنْتِ مِنْكُنَّ أَجُوًا عَظِيْمًا ۞ لِنسَأَءَ النَّبِيَّ مَنُ يُكَانِّ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُصْعَفُ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللهِ يَسِيرُا۞

اتل ما أوحي ٢١ الاحزاب٣٣

مؤمنن مان ڪي اهڙا مڙس آهن. جو جيڪو الله سان انجام ڪيو هيائون تنهن تي سچائي ڪيائون, پوءِ منجهائڻن ڪنهن پنهنجو ذمو پورو ڪيو ۽ منجهانٽن ڪو انتظار ڪندو آهي ۽ اپنهنجي چوڻ کي، ڪنهن طرح نہ منايائون (٢٣). (اهو مِن ڪري آهي) ته الله سچن کي سندن سچائيءَ سببان بدلو ڏئي ۽ جيڪڏهن گهري تر منافقن کي عذاب ڪري يا اتوبھ جي توفيق ڏيڻ سان) مٿن ٻاجھ سان موٽي. ڇو تہ اللہ بخشٹھار مهربان آهي (٢۴). ۽ اللہ ڪافرن کي سندن ڏمر سميت موٽايو جو ڪا چڱائي نہ لڌائون ۽ اللہ مؤمنن جي پاران ويڙھ بابت ڪافي ٿيو ۽ الله سگهارو غالب آهي (٢٥). ۽ كتاب وارن مان جن انهن (مشركن) جي مدد كئي هئي, تن كي (الله) سندن ڪوٽن مان لاٿو ۽ سندين دلين ۾ دهشت وڌائين (جو) هڪ ٽوليءَ کي ماريو ٿي، ۽ ٻيءَ ٽوليءَ کي قيد ڪيو ٿي (٢٦). ۽ (نيٺ) اوهان کي سندين زمين ۽ سندن گهرن ۽ سندن مالن ۽ انهيءَ زمين جو وارث ڪيائين، جنهن تي پير (۾) نه گهمايا هيوَ ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٢٧). اي پيغمبر! پنهنجين زالن کي چؤ تر جيڪڏهن اوهين دنيا جي حياتي ۽ ان جو سينگار گهرنديون هجو تر اچو تر اوهان کي سامان ڏيان ۽ چڱيءَ طرح ڇڏيان (٢٨). ۽ جيڪڏهن اوهين الله ۽ سندس پيغمبر ۽ آخرت جي گهر (يعني بهشت) کي گهرو ٿيون تر بيشڪ, اوهان مان نيڪ بختن لاءِ الله وڏو اجر تيار ڪيو آهي (٢٩). اي پيغمبر جون زالون! اوهان مان جيڪا ظاهر ظهور بي حياثي ڪندي، تنهن کي وڌاڻي ٻيڻو عذاب ڪيو ويندو ۽ اهو الله تي آسان آهي (٣٠).

وَمَنَ يَقُنُثُ مِنْكُنَّ بِلَّهِ وَرَسُوْلِهِ وَتَعْمُلُ صَالِحًا تُوُتِهَا آجُرَهَا مَرَّتَايُنِ وَاعْتَدُنَالْهَارِنُ قَاكِرِيُمًا ۞لِنِسَأَءَ النَّبِيِّ لَمُتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّمَآءِ إِن اتَّقَيْثُنَّ فَلَاتَحْفَعُنَ بِالْقَوُٰ لِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْمِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعُرُوفًا ﴿ وَقَرْنَ فِي بُيُوْتِكُنَّ وَلَاتَ بَرَّجُنَ نَنَبُرُحُ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُوْلَى وَأَقِمُنَ الصَّلَوةَ وَالِتِينَ الزَّكُوةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِينُ اللَّهُ لِنُنَّ هِبَ عَنْكُوْ الرَّجْسَ آهُلَ الْبَنْتِ وَيُطِهِّرَكُوْتَطُهِيُرًا ﴿ وَإِذْ كُونَ مَا يُتُلِي فِي بُيُوبِ كُنَّ مِنْ الْيِتِ اللهِ وَالْحِكْمَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيْفًا خَبِيُوًّا ﴿ إِنَّ الْمُثْلِمِينَ وَالْمُثْلِلَةِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْقَيْنِيْنِ وَالْقِيْتَاتِ وَالصِّيهِ قَبُنَ وَالصَّياقَتِ وَالصَّيرِينَ والضيرت والخشعين والخشعت والمتصدقين المتصدّة فت والصّابِعين والصّبلت والخفظين فُرُوْحِهُمُ وَالْحَفِظْتِ وَالذُّ كِرِينَ اللَّهُ كَثِيرُا قَ الذُّكِرْتِ آعَدَاللهُ لَهُمُرُمَّعُنِنَرَةً وَآجُرًا عَظِيمًا ۞

ومن يقنبت ٢٢ الاحزاب ٣٣

۽ اوهان مان جيڪا الله ۽ سندس پيغمبر جي تابعـداري ڪندي ۽ چڱا ڪــر ڪندي, تنهن کي سندس اجر بہ ڀيرا ڏينداسين ۽ ان لاءِ عزت واري روزي تيار كنداسين (٣١). اي پيغمبر جون زالون! اوهين كن ٻين زائفن جهڙيون نہ آهيو. جيڪڏهن اوهين (الله کان) دِجنديون آهيو تہ (ڪنهن ڌارئي ماڻهوءَ سان) ڳالهائڻ ۾ هيٺاهين نر ڪريو, ڇو تر جنهن جي دل ۾ بيماري آهي, سو (متان) طمع ڪري ۽ چڱو سخن ڳالهايو (٣٢). ۽ پنهنجن گهرن ۾ رهو ۽ اڳڻين جاهليت جي سينگار وانگر سينگار نہ ڪريو ۽ نماز قائمہ رکو ۽ زڪات ڏيو ۽ الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو. اي پيغمبر جا گهروارؤ! الله رڳو هيءُ گهرندو آهي تر اوهــان کان پليـتي دور ڪري ۽ تر اوهان کي چڱيءَ طرح پاڪ ڪري (٣٣). ۽ اوهان جي گهرن ۾ جيڪي الله جي آيتن ۽ دانائيءَ جي ڳالهين (علم شريعت) مان پڙهبو آهي, سو ياد ڪريو. ڇو تہ اللہ لطف ڪندڙ خبر رکندڙ آهي (٣۴). بيشڪ مسلمان مرد ۽ مسلمان زائفون ۽ مؤمن ۽ مؤمنياڻيون ۽ فرمانبردار ۽ فرمانبردارڻيون ۽ سچار ۽ سچاريون ۽ صبر وارا ۽ صبر واريون ۽ (اللہ کان) ڊڄندڙ ۽ (الله کان) ڊڄندڙيون ۽ خيرات ڪرڻ وارا ۽ خيرات ڪرڻ واريون ۽ روزي رکڻ وارا ۽ روزي رکڻ واريون ۽ پنهنجين اوگهڙن جي حفاظت ڪرڻ وارا ۽ حفاظت ڪرڻ واريون ۽ الله کي گھڻو ياد ڪندڙ ۽ ياد ڪندڙيون انهن (سيني) لاءِ الله بخشش ۽ وڏو اُجر تيار ڪو آهي (٣٥).

وَمَاكَانَ لِمُؤْمِنَ وَكُلْمُؤْمِنَةِ إِذَاقَضَى اللهُ وَرَسُولُهُ ٱمْرَااَنُ يَكُونَ لَهُو الْخِيرَةُ مِنْ آمُرِهِوْ وْمَنْ يَعْصِ اللهَ وَرَسُولَهُ فَقَالُ صَلَّ ضَللًامُتُينَا ﴿ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي ٓ اَنْعَوَاللَّهُ عَلَيْهِ وَٱنْعَمَٰت عَلَيْهِ آمُسِكُ عَلَيْكَ زَوْحِكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُغْفِي فِي نَفْسِكَ مَااللَّهُ مُبْدِينِهِ وَتَغُمُّ مَالنَّاسَ وَاللَّهُ أَحَيُّ أَنُ تَغُشُّهُ ۚ فَلَمَّا قَطٰى زَيْدُا مِنْمُ اوَطُوا زَوَّجُنكَهَ الِكُن لَا كُونَ عَلَى الْمُؤْمِنةُ حَرِجُ فِيَ ٱزْوَاجِ ٱدِعِيكَابِهِمُ إِذَا فَضَوْ امِنْهُنَّ وَطُرًّا وَكَانَ ٱمُرُ اللهِ مَفْعُولًا هَمَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِهُمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ مُسَّنَةً الله في الَّذِينِيَ خَكُوامِنُ قَيْلٌ وَكَانَ أَمُواللهِ قَدَرُالُمُّقُدُولَاهُ إِلَّانِينَ يُبَلِّغُونَ رِسُلْتِ اللهِ وَعَيْشُونَهُ وَلاَ يَغْشُونَ أَحَمَّا إِلَّا اللهُ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيْبًا۞مَا كَانَ مُحَمَّدُاكَأَاحَهِ مِّن يِّجَالِكُمُ وَلَكِنْ تُسُولَ اللهِ وَخَاتَءَ النَّبِينِّ وَكَانَ اللهُ بِحُلِّ شَيٌّ عَلِيمًا ﴿ يَا يَتُهَا الَّذِينَ الْمَنُو الذُّكُورُوا اللَّهَ ذِكُوا كَيْتُوا ﴿ وَ سَبَّحُوْهُ بُكُرْةً وَّاصِيْلًا۞ هُوَالَّذِي يُصِلِّي عَلَيْكُوْ وَمَلَّيْكُتُهُ لِيُخْرِجَكُونِينَ الظُّلُمٰتِ إِلَى النُّورُوكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِمًا ۞

ومن يقنت ٢٢ الاحزاب ٣٣

۽ جڏهن الله ۽ سندس پيغمبر ڪنهن ڪر بابت حڪر ڪري (تڏهن) ڪنهن مؤمن ۽ ڪنهن مؤمنياڻيءَ کي اُنهيءَ پنهنجي ڪمر ۾ ڪو اختيار هجڻ نہ جڳاڻي. ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي نافرماني ڪندو سو بيشڪ پڌريءَ ڀُل ۾ ڀُلو (٣٦). ۽ (اي پيغىبر! ياد ڪر) جڏهن تو اُنهيءَ شخص کي چيو ٿي جنهن تي الله فضل ڪيو آهي ۽ تو (بر) مٿس احسان ڪيو, تر پنهنجيءَ زال کي پاڻ وٽ جهل ا۽ طلاق نہ ڏي) ۽ الله کان ڊج. ۽ تو پنهنجيءَ دل ۾ اها (ڳالھ) لڪائي ٿي, جنهن کي الله پڌرو ڪندڙ آهي ۽ ماڻهن کان ڊنين ٿي, حالانڪ الله (هن ڳالھ جو) وڌيڪ حقدار آهي, جو ان كان دېين. يوءِ جنهن مهل زيد أن (عورت) كان پنهنجي حاجت يوري ڪئي, (يعني طلاق ڏنائين تنهن مهل) ان کي تو سان پرڻايوسون (هن لاءِ) تہ مؤمنن تي پنهنجي پٽيلن جي زالن پرڻجڻ ۾ ڪو حرج نہ رهي. جڏهن (اُهي) اُنهن کان پنهنجي حاجت پوري ڪن (يعني طلاق ڏين). ۽ الله جو (جيڪو) حڪمر (آهي سو) ٿيڻو آهي (٣٧). پيغمبر تي اُنهيءَ ۾ كو حرج نہ آهي، جيكي اللہ أن (پيغمبر) لاءِ حلال كيو آهي, جيكي اڳ گذري ويا تن ۾ (بر) الله جو اهو دستور هو ۽ الله جو حڪم ٺهرايل (أنهن لاءِ) مقرر آهي (٣٨). جيڪي الله جا پيغام پهچائيندا آهن ۽ کانشس دِجندا آهن ۽ الله کان سواءِ پئي ڪنهن کان نہ ڊجندا آهن ۽ الله حساب كندرٌ كافي آهي (٣٩). محمد(﴿ اللهِ اللهِ عَلَيْمُ) اوهانجي مردن مان كنهن هك جو پيءُ نر آهي, پر الله جو پيغمبر آهي ۽ سڀني پيغمبرن جي مهر آهي ۽ الله هر شيءِ كي ڄاڻندڙ آهي (۴۰). اي ايبان وارؤ! الله كي شامر گهڻو ياد ڪريو (۴۱). ۽ صبح ۽ سانجهيءَ جو کيس پاڪائيءَ سان واکاڻيو (۴۲). هو اُهو آهي جو اوهان تي رحمت موڪلي ٿو ۽ سندس ملائڪ ۾ اوهان لاءِ رحمت جي دعا گهرندا آهن تر اوهان کي اونداهين مان سوجهري ڏانهن ڪڍي ۽ الله مؤمنن تي مهربان آهي (٣٣).

تَحِيَّتُهُمُ دَوْمَرِيلُقَوْنَهُ سَالُةٌ ۗ وَآعَكَ لَهُو ٱجْرَاكُو نُمَّا ۞ كَأَتُهَا النَّبِيُّ إِنَّا ٱرْسُلُنكَ شَاهِمًا وَّمُبَيِّرًا وَّنَدِيرًا فَوَكَ اعِمَّا إِلَ الله ياذُنِه وَسِرَاحًامُّنتُوا@وَكَيْتِوالْهُؤُمِنتُن بِأَنَّ لَهُمْ مِّرَ، اللهِ فَضْلًا كَبِيرًا ®وَلا تُطِعِ الكِفِيرُينَ وَالْمُنْفِقِيْنَ وَدَعَ اَذْهُمُ وَتَوكُّلُ عَلَى اللهِ وَكَفِي بِاللهِ وَكِيُلًا۞ تَأَيُّهُا الَّذِينَ امْنُوَالِذَا نَكَحْنُوا الْمُؤْمِنْتِ تُتَوَطِّلَقَاتُمُوْهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ مَّسُوْهُنَّ فَهَالِكُوْعَلَيْهِنَّ مِنْ عِنَّاةٍ تَعْتَثُوْنَهَا ۚ فَمَيِّعُوْ هُنَّ وَسَيِّرُحُوْهُنَّ سَرَاعًاجَمِيْلُا⊙<u>نَايَهُاالنَّيَثُ إِنَّاَاحُلَلُنَا</u> لَكَ أَذُوَاحَكَ الْآَيُ الْكُنَّ أَكُنتَ أُجُورُهُنَّ وَمَامَلَكُتْ يَمِنْتُكَ مِتَّأَافَاءَ اللهُ عَلَمْكَ وَيَنْتِ عَيِّكَ وَيَنْتِ عَلْمَتِكَ وَيَنْتِ عَلْمَتِكَ وَبَنْتِ خَالِكَ وَبَيْتِ خُلِيْكَ الْمِتِي هَاجُرُنَ مَعَكَ وَامْرَاتًا مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَيَتُ نَفْسَهَ لِلنَّيِيِّ إِنْ أَزَادَ النَّبِيُّ أَنَّ تَيْمُتَنُكِحَهَا فَخَالِصَةً لَكَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ كُوَّ مَعِلْمُنَا مَافَرَضْنَاعَلِيهُمْ فِي الزُّواجِهِمْ وَمَامَلَكَتُ اَيْمَانُهُمُ لِكَنْلَا يُكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ٠

ومن يقنت ٢٢ الاحزاب ٣٣

جنهن ڏينهن الله کي ملندا (تنهن ڏينهن) سندن کيڪار سلام آهي ۽ انهن لاءِ سڳورو اَجر تيار ڪيو اٿس (۴۴). اي پيغمبر! بيشڪ اسان توکي شاهدي ڏيندڙ ۽ خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو (۴٥). ۽ الله ڏانهن سندس حڪم سان سڏيندڙ ۽ روشين ڏيئو اڪري موڪليوسون) (۴٦). ۽ مؤمنن کي خوشخبري ڏي تہ انھن لاءِ الله جي پار کان وڏو فضل آهي (۴۷). ۽ ڪافرن ۽ منافقن جو چيو نہ مج ۽ سندن ايذائڻ (جي خيال) کي ڇڏ ۽ الله تي پروسو ڪر ۽ الله ڪارساز آهي (۴۸). اي ايبان وارؤ! جڏهن مؤمنياڻين کي پرڻجو ۽ وري کين هٿ لائڻ کان اڳ ۾ طلاق ڏيو. تڏھن مٿن ڪا عدت اوھان لاءِ ڪانھي، جنھن کی (اوھین) گِٹیوں پوءِ کین (چڑو) جورو ڈیو ۽ چڱيءَ طرح سان کين ڇڏيو (۴۹). اي پيغمبر! بيشڪ, اسان تو لاءِ اُهي زالون حلال ڪيون جن کي تو سندن ڪابين ڏنو ۽ جيڪي ٻانهيون الله تو تي عنايت ڪيون تن مان جن تي تنهنجو هٿ مالڪ ٿئي سي ۽ تنهنجي چاچي جون ڏيئر ۽ تنهنجي پڦين جون ڏيئر ۽ تنهنجي مامي جون ڏيئر ۽ تنهنجي ماسين جون ڌيئر جن تو سان گڏ هجرت ڪئي، حلال ڪيون سون ۽ اها مؤمنياڻي زائفان بر احلال کئی سون) جیکا پنهنجی جند پیغمبر کی (سواءِ مهر وٺڻ جي) بخشي بشرطيڪ پيغمبر کيس پرڻجڻ جو ارادو ڪري (اهو حڪمر) مؤمنن کان سواءِ خاص تو لاءِ آهي. اُنهن (مؤمنن) تي سندن زالن ۽ سندن ٻانهين بابت جن تي سندن هٿ مالڪ ٿيا آهن ۽ جيڪي (ڪابين ۽ خرچ ڏيڻ) فرض ڪيو آٿئون, سـو بيشڪ ڄاتــو اٿـــُــون (اهو) هن ڪري تر توتي ڪو حسرج نر هجسي ۽ الله بخشستهار مهربان آهي (٥٠).

تُرْجِيْ مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُعُوِيِّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمِن إِنْعَيْتَ مِمِّنْ عَزَلْتَ فَلَاغُنَاحَ عَلَيْكُ ذِلِكَ أَدْنِي أَنَّ تُقَّرَّا عَيْنُهُنَّ وَلَا يَعْزَنَّ وَيَرْضَدُنَ بِمَأَاتَيْتُهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُمَا فِي قُلُويِكُو وَكَانَ اللهُ عَلِيمًا حَلِيمًا صَلِيمًا ﴿ لَالْعَالَ لَكَ السِّمَا الْ مِنُ يَعُدُ وَلَا أَنْ تَبَكَّ لَ بِهِنَّ مِنْ أَذُواجٍ وَلُوْ أَعُجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّامِامَلَكَتْ يَبِينُكُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْ رُقِيْبًا ﴿ يَا يُهُا الَّذِينَ الْمَنُو الرَّتَدُخُلُو الْمُؤْتَ النَّبَيّ اِلْاَآنُ يُؤُذِّنَ لَكُورُ إِلَى طَعَامِرَ غَيْرَ نِظِرِينَ إِنَّهُ وَلِكِنَ إِذَا دُعِيْتُهُ وَادْخُلُوا فِإِذَا طَعِمَتُهُ فَانْتَقِيرُوْ اوَلَامُسْتَالْفِيمُونَ ڸؚڮؠۣؽؿٵۣڹۜۮ۬ڸػؙۄؙػٳڹؽٷ۫ۮؚؽٵڵؽؚۜۜۜۜۜۜٷؘؽٮٛٮٞػ۫ؽؠڹڷػؙۄؙ وَاللَّهُ لِاَيَسُنَّكُمِّي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَاكُتُمُوْهُرَّ مَتَاعًا فَسْعَلُوْهُنَّ مِنْ وَرَآءِ حِمَاتٍ ذَٰلِكُوْ ٱطْهُوْلِقُلُو بُكُمْ وَقُلُوْ بِهِنَّ وَمَاكَانَ لَكُوْ آنَ تُؤُذُوْ ارْسُولَ اللهِ وَلَا آنُ تَنْكُخُوا الْوُاحِةُ مِنُ يَعْدُهُ ﴾ أَنَدُا إِنَّ ذَلَكُهُ كَانَ عِنْدَاللَّهِ عَظِيمًا ﴿ إِنَّ تُبُدُ وُاشَيْئًا أَوْ تُغُفُّونُهُ فَأَنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَكًّا عَلِمُنَّا @

ومن يقنت ٢٢ الاحزاب ٣٣

منجهاڻن جنھن کي گھرين تنھن کي ڇڏي ڏين ۽ جنھن کي گھرين تنھن کي پاڻ وٽ جاءِ ڏين ۽ جن کي تو پاسي ڪيو تن مان جنهن کي وري طلب ڪرين تہ توتي ڪو گناھ نہ آھي. اھو (اختيار) ھن (ڳالھ) کي تمام ويجهو آهي تر سندن اکيون ٺرن ۽ (اهي) غمگين نہ ٿين ۽ جيڪي تون کين ڏين تنهن کان اُهي سڀ خوش ٿين ۽ جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي, سو الله ڄاڻندو آهي ۽ الله ڄاڻندڙ بردبار آهي (٥١). (اي پيغمبر!) انهن (ٻن قسمن) کان پوءِ تو کي ٻيون زالون حلال نہ آهن ۽ نڪي انهن جي بجاءِ (بيون) زالون نڪاح ڪرين, جيتوڻيڪ سندن سونهن تو کي پسند اچي, پر تنهنجو هٿ جنهن جو مالڪ ٿيو آهي, (تنهن ۾ توکي اختيار آهي) ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي نگهبان آهي (٥٢). اي مؤمنؤ! پيغمبر جي گهرن ۾ أنهيءَ (وقت) كان سواءِ اندر نہ وجو (جنھن وقت) اوہان كى كنھن طعامر (کائڻ) لاءِ اچڻ جي موڪل ڏني وڃي (۽ اهڙي وقت وڃو جو) اُن جي تيار ٿيڻ جو انتظار ڪندڙ نہ هجو, پر جڏهن اوهان کي سڏيو وڃي, تڏهن اندر وڃو. بوءِ جڏهن کائي چڪو تڏهن نڪري وڃو ۽ ڪنهن ڳالھ ۾ ريجهي ويهي نـ رهو، ڇو تـ اِنهيءَ (ڪمر) پيغمبر کي ايذايو ٿي, پوءِ هن اوهان کان لج ٿي ڪئي ۽ الله حق (چوڻ) کان لج نہ ڪندو آهي ۽ جڏهن انهن (پيغمبر جي بيبين) کان ڪا شيءِ گهرو تڏهن پردي جي ٻاهران کانٽن گهرو, اهو (ڪمر) اوهان جي دلين ۽ انهن جي دلين لاءِ ڏاڍو پاڪ آهي. ۽ اوهان کَي نہ جگائيندو آهي تہ اللہ جي پيغمبر کي ايذايو ۽ نڪي (جگائيندو آهي) تر ان کان پوءِ سندس زالون اوهين ڪڏهن پرڻجو. ڇو تر اهو (ڪمر) اللهُ وٽ وڏو (گناھ) آھي (٥٣). جيڪڏھن ڪنھن ڳالھ کي پڌرو ڪريو يا ان کي لڪايو ته بيشڪ الله هر شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (۴٥).

لَاجُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي الْآبِهِنَّ وَلَا اَنْآبِهِنَّ وَلَا اَنْآبِهِنَّ وَلَا اِخْوَانِهِنَّ وَلَا اَبْنَا ۚ وِاخْوَا نِهِنَّ وَلَا آيِنَا ۚ وَاخَوْ تِهِنَّ وَلَانِمَا إِبِهِنَّ وَلَا مَامَلَكَتُ ٱبْيَانُهُنَّ وَاتَّقِتْ ثَنَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَكُعٌ شَهِيدًا@إنَّ اللهَ وَمَلَيْكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيُّ لَيَلَهُمَّا الَّذِينَ الْمَنْوُ اصَلُّو احَلَمْهِ وَسَلَّمُوْ اتَّسُلُمُ السَّالْوَاتَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللهُ فِي الدُّنْمَا وَالْأَخِرَةِ وَ آعَتَ لَهُ وْعَذَا لِاللَّهُ يُنَّا @وَالَّذِينَ يُؤَذُّونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ بَعَنُرِمَا اكْتَسَبُو افْقَالِ الْحَمَّلُو الْفَقَانَاقَ إِنَّا الْمَثَالِثُونَ الْمُثَلِّلُ فَيَأْ يَنْهَا النَّبَيُّ ثُلُ لَازُوَاحِكَ وَيَنْتِكَ وَنِسَاءِ الْهُؤُمِنِينِي بُكُ نِنْرَى عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِنِيهِنَّ ذَٰ إِلَكَ ٱذۡ نَآ ٱنۡ يُتُعۡوَفَى فَلَانُؤُذَيْنُ وَكَانَ اللهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ۞لَينُ لَّهُ يَنْتَهِ الْمُنْفِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمُ مَرَضٌ وَّ الْمُوجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغُوِيَيُّكَيْمِمُ نُتُوَلِيجُ إُورُونَكَ فِيمَا إلَّا قَلْمُلَّأَ مَنْكُونُونَ؟ أَيُنَمَا تُقَعُونَا أَخِدُ وُاوَقُبِّلُوا تَقُيتِيُلُا وَسُنَّةَ اللهِ فِي الَّذِيْنَ خَلَوَامِنُ مَّبُلُ وَلَنْ يَجِدَالِسُنَّةِ اللهِ تَدُيُلُانَ

ومن يقنت ٢٢ الاحزاب ٣٣

انهن (زالن) تي نه ڪي پنهنجن پين ۽ نر ڪي پنهنجن پٽن ۽ نر ڪي پنهنجن ڀائرن ۽ نہ ڪي پنهنجن ڀاٽين ۽ نہ ڪي پنهنجن ڀاڻيجن ۽ نہ ڪي پنهنجن (مسلمان) زائفن ۽ نہ ڪي جن تي سندن هٿ مالڪ ٿيا آهن, تن جي اڳيان (پردي نہ ڪرڻ ۾) گناھ آھي, ۽ (اي عورتؤ) الله کان ڊڄو, ڇو تہ الله سب كنهن شيء تي حاضر آهي (٥٥). بيشك الله ۽ سندس ملائك پيغمبر تي رحمت موڪليندا آهن، اي ايبان وارؤ! اوهين ۾ مٿن صلوات پڙهو ۽ پوريءَ طرح سلام چئو (٥٦) . بيشڪ جيڪي الله ۽ سندس پيغمبر كي ايذائيندا آهن, تن تي الله دنيا ۽ آخرت ۾ لعنت ڪئي آهي ۽ انهن لاءِ خواريءَ وارو عذاب تيار ڪيو اٿس (٥٧). ۽ جيڪي (ماڻهو) مؤمنن ۽ مؤمنياڻين کي اهڙي ڪمر (جي تهمت) سان ايذائيندا آهن, جو انهن ن ڪيو هجي، تن بيشڪ ڪوڙي ٺاه ۽ پڌري گناه جو بار کنيو (٨٥). اي پيغمبر! پنهنجين زالن ۽ پنهنجين ڏيئرن ۽ مؤمنن جي عورتن کي چڻو تر, (جيڪڏهن ٻاهر نڪرن تہ) پاڻ تي پنهنجون چادريون وجهن. اهو (هن گالھ کي، شامر ويجهو آهي تر, اهي سيجائيون وڃن (تر اهي پرديدار آهن), پوءِ کين ايذاءُ ڏنو نہ وڃي ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (٥٩). منافق ۽ جن جي دلين ۾ بيماري آهي، سي ۽ مديني ۾ ڪوڙين ڳالهين پکيڙڻ وارا جيڪڏهن (پنهنجيءَ عادت کان) نہ جهلبا ته مٿن توکي مسلط ڪنداسون, وري ٿورن (ڏينهن) کان سواءِ ان (يعني مديني) ۾ تنهنجا پاڙيسري نه ٿيندا (٦٠). تڙيل آهن، جتي لڀندا تتي پڪڙبا ۽ چڱيءَ طرح ڪسبا (٦١). جيڪي (هن کان) اڳ گذري ويا تن ۾ (بر) الله جو اهو دستور هو ۽ الله جي دستور کي ڪڏهن مٽ سٽ نر ڏسندين (٦٢).

يَشْعَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلُ إِنَّمَاعِلُمُهُاعِنُدَاللَّهِ وَمَا بُدُرِيْكَ لَعَلَى السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ۞ إِنَّ اللهَ لَعَنَ الْكِفِينَ وَاعَكَالَهُوْسِعِيرًا^ضَّظِلدينَ فِيُهَا آنَدًا الْايَعِدُونَ وَلِيُّاوَّلا نَصِيْرًا فَيَوْمَ ثُقَلَّبُ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِيقُولُوْنَ لِلْيَتَنَا اَطَعَنَا الله وَاطَعُنَا الرَّيُنُولُا ؈وَقَالُوُ ارتِّيَاۤ إِنَّا اَطَعُنَا اسَادَتَنَاوُكُبَرَّاءَنَا فَأَضَلُّونَا السِّيمُ لَا ﴿ رَبِّيَنَا إِنْهِمُ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَلَابِ وَالْعَنْمُمْ لَعُتَاكِينِوًا ﴿ يَالِيُهُا الَّذِينَ الْمَنُوالِا تَكُونُوا كَالَّذِينَ الذَوْا مُوْسى فَكِرًا وَاللهُ مِتَاقَالُوْاْ وَكَانَ عِنْدَاللهِ وَجِيمًا ۞ كَأَتُّمَا الَّذِينَ الْمَنُواالِّقَةُ اللهَ وَقُولُوا قَدُلًا سَدِينًا فَيُصْلِمُ لَكُوۡ اَعۡمَالُكُوۡ وَيَغۡفِرُ لِكُوۡدُ نُوۡبِكُوۡ وَمَنۡ يُطِعِ اللهَ وَسِّوْلِهُ فَقَدُ فَازَفَوْزًا عِظْمُا ۞ إِنَّا عَرْضَنَا الْأَمَانَةُ عَلَى السَّمَا تَ وَالْأَرْضِ وَالْحِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَجْمِلْنَهَا وَٱشْفَقْنَ مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْانْمَانُ أَنَّهُ كَانَ ظَلْوُمًا جَهُوُ لَّا فُلِّهُ مَا خَهُو لَّا فُلْمُكِّنَّ كَاللَّهُ المُنْفِقِيْنَ وَالْمُنْفِقٰتِ وَالْمُشُورِيْنَ وَالْمُثُورِيْنِ وَيَتُوْبَ اللهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَّحِمُنَا ﴿

ومن يقنت ٢٢ الاحزاب ٣٣

ماڻهو تو کان قيامت بابت پڇن ٿا, (کين) چؤ ته, ان جي خبر رڳو الله وٽ آهي. ۽ ڪهڙيءَ (ڳالھ) توکي ڄاڻايو تہ متان قيامت ويجهڙو ئي ٿيندي هجي؟ (٦٣). بيشڪ الله ڪافرن تي لعنت ڪئي آهي ۽ انهن لاءِ ساڙيندڙ باه تيار كئي الس (٦٤). منجهس سدائين رهن وارا آهن. نكي كو سڄڻ ۽ نڪي ڪو مددگار لهندا (٦٥). جنهن ڏينهن سندن منهن باھ ۾ اوندًا كِبا (تنهن ڏينهن) چوندا ته اسان لاءِ هَمْ اَرمان! (جيڪر) الله جي فرمانبرداري ڪريون ها ۽ پيغمبر جي (بر) فرمانبرداري ڪريون ها (تر چڱو هو)! (٦٦). ۽ چوندا تر اي اسان جا پالٽهار! بيشڪ اسان پنهنجن سردارن ۽ پنهنجن وڏن جي فرمانبرداري ڪئي تر انهن اسان کي واٽ کان يُلايو (٦٧). اي اسان جا پالڻهار! کين ٻيڻو عذاب ڪر ۽ مٿن شامر وڏي لعنت كر (٦٨). اي ايبان وارؤ! (اوهين) انهن وانگر نہ ٿيو, جن موسىٰ کي ايذايو. پوءِ جيڪي چياڻون تنهن کان الله کيس پاڪ ڪيو ۽ (اهو) الله وٽ مان وارو هــو (٦٩). اي ايـمـان وارؤ! الله کان دِجو ۽ ســــّـى ڳالـھ چئو (٧٠). (تر) اوهانجا عمل اوهان لاءِ سدّاري ۽ اوهان جا گناھ اوهان کي بخشي ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪندو, تنهن بيشڪ وڏي مراد ماڻي (٧١). بيشڪ اسان آسمانن ۽ زمين ۽ جبلن کي امانت آڇي, تر ان جي کڻڻ کان انڪار ڪيائون ۽ کانئس ڊنا ۽ ان کي انسان كنيو, بيشك أهو وڏو ظالمر جاهل آهي (٧٢). (هيءَ آڇ هن لاءِ آهي) تر الله منافقن ۽ منافقياڻين ۽ مشرڪن ۽ مشرڪياڻين کي عداب ڪري ۽ الله مؤمنن ۽ مؤمنياڻين تي ٻاجھ سان موٽي ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (٧٣).

١

ه الله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ن ٱلْحَمَّدُ مِلْهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّبُهُ تِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْعَكْمُ الْخَيْدُونِ يَعْلُوْ مَا يَلِحُونِي الْأَرْضِ وَمَا يَغُرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَآءِ وَمَا يَعُرُجُ فَهُمَا وَهُوَالرَّحِبُوالْغَفُونُ وَقَالَ الَّذِينُ كَفَرُوْ الاِ تَانِينُنَا السَّاعَةُ قُلُ بَلِي وَرَبُّ لَتَا يُتَكِنُّكُوْ عِلِمِ الْغَيْبُ لَا يَعُوُكُ عَنَّهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّلُوتِ وَلا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَوُمِنُ ذَٰلِكَ ۅٙڵٵؘػ۫ؽڒؙٳڷٳ؞۬٤ٛڮؠڶؠۺؙؠؽؙڹ۞ٚڵؽڿ۬ۯؽٳڷڒؠڹۘڹٳڡڬؙۅؙٳۅؘۼؚٮڶۄؙٳ الصَّلِحَتِ الولَّهِ كَلَهُ مُعَنْفِرَةٌ وَّرِينًا قُكِرِينُ ۞ كَرِينُ ۞ وَالَّذِينَ سَعَوُ فِنَ الِتِنَامُعُجِزِينَ اولِلَّكَ لَهُمُعَذَاكُ مِّنُ رِّجُزِ إَلِيْرُ ۞ وَتَرَى اتَذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أَنْزِلَ النِّكَمِنُ رَّبِّكَ هُوَالْحَقَّ ۚ وَيَهُدِئَ إِلَّى صِرَاطِالْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ۞ وَقَالَ اتَّذِينَ كَفَرُوُاهَلَ نَكُ لُكُوْعَلَى رَجُلِ يُنِيِّئُكُمُ ٳۮؘٵڡؙڒۣٚڨۛٛٚٚؿؙۄؙػؙڷۜڡؙؠڗٛۊڒٳڽۜٛٛٛٚٛٛٛػؙۄ۫ڵڣؽؘڂؘڷؚؾۘڿڔؽؠۅ۞۫

رمن يقنت ٢٢ سبا ٣٤

سورة سبا مڪي آهي ۽ هن ۾ چووزڊاھ آيتون ۽ جھ رڪوچ آهن.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

سڀ ساراه اُنهيءَ الله کي جڳائي جو جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي, سو (سڀ) سندس آهي ۽ ان جي ئي ساراه آخرت ۾ آهي ۽ اهو ئي حڪمت وارو خبر رکندڙ آهي (١). جيڪي زمين ۾ گهڙندو آهي ۽ جيڪي منجهانئس نڪرندو آهي ۽ جيڪي آسمان مان لهندو آهي ۽ جيڪي منجهس چڙهندو آهي, سو (سڀ اُهو) ڄاڻندو آهي ۽ اُهو ئي مهربان بخشڻهار آهي (٢). ۽ ڪافر چوندا آهن تر اسان تي قيامت (ڪڏهن) نر ايندي (کين) چؤ تر، ها مون كي پنهنجي (أنهيءَ) پالڻهار گجھ جاڻندڙ جو قسم آهي تر اوهان وٽ ضرور ايندي. جنهن کان ذري جيترو نڪي آسيانن ۽ نڪي زمين مر گجهو رهي ٿو ۽ ان کان نمامر ننڍي (ڪا شيءِ اهڙي) ڪانهي ۽ نڪي تبام وڏي جا پڌري ڪتاب مر (لکيل) نہ آهي (٣). هن لاءِ تر جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي بدلو ڏئي, اُنهن لاءِ تي بخشش ۽ عزت واري روزي آهي (۴). ۽ جيڪي اسان جي آيتن ۾ مقابلو ڪندڙ ٿي ڊوڙيا انھن لاءِ ڏکوڻيندڙ عذاب جي سزا آھي (٥). ۽ جن کي علم ڏنو ويو آهي, سي سمجهندا آهن ته جيڪو (قرآن) تنهنجي پالڻهار وٽان تو ڏانهن نازل ڪيو ويو آهي, سو برحق آهي ۽ غالب ساراهيل (الله) جي واٽ ڏانهن رستو ڏيکاريندڙ آهي (٦). ۽ ڪافر (هڪ ٻئي کي) چوندا آهن ته اوهان کی اهرُو ماڻهو ڏسيون ڇا؟ جو اوهان کي بڌائي تر جڏهن (اوهين) ڳري صفا ذرا ذرا تيندة (تذَّهن) بيشك اوهن نثن سر خلقيا ويندة (٧).

ٱفْتَرِيعَكَى اللهِ كَنْ مَا أَمْرِيهِ حَنَّةٌ يُلِ الَّذِيْنِ لَانْؤُمِنُونَ يِالْاِخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلِي الْبَعِيْدِ ﴿ أَفَكُمُ يَرُوْا إِلَّيْ مَا بَيْنَ آبِدِيهِ مُومَ وَمَا خَلْفَهُ وُمِّنَ السَّمَاءَ وَالْأَرْضِ إِنَّ نَشَا عَنِّفَ بهمُ الْأَرْضَ أَوْنُمُ قِطْعَلَمْهُمْ كِسَفَّامِّنَ السَّمَا أَرْانَ فِي ذَالِكَ <u>ڒڒۑؘڎٙؾػؙؗؗۨۨ؆ۜۼؠؙڽۺؙؚؽؙؠ؈ٛٙۅؘڵڡؘۜڎٳڶؿؽٵۮٳۏۮڡۣٮٵٛڣڞؙڰ</u>ٳ يْجِبَالُ آوِّ يُمْعَهُ وَالطَّيْرُ وَإِلَيَّالَهُ الْحَدِيدِينَ فَإِن اعْمَلُ سِٰبغٰتِ وَقَدِّرُ فِي السَّرُدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّيُ بِمَاتَعْمَلُونَ يَصِيْرُ وَوَلِمُكَمِّنُونَ الرِّيْحِ غَنُاوُّهَا أَشَهُرُ وَرَوَا حُهَاشَهُرْ وَ أَسَلْنَالَهُ عَيْنَ الْقِطُو وَمِنَ الْجِنَّ مَنْ يَعْمَلُ بِينَ بَدَيْهِ بِاذُن رَبِّةٍ وَمَنَ تَيْزِعُ مِنْهُمُوعَنَ آمُرِيَا نُذِنَّهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرُونَ يَعْمَلُونَ لَهُ مَايِنَنَا أَمْنِ مُعَارِبُ وَتَمَا يَثُلُ وَجِفَانِ كَالْحِوَابِ وَقُدُورِ رُسِيلِتِ إِعْمَلُوٓ اللهَ وَاوْدَ شُكُوا وَقِلِيْلٌ مِّنْ عِبَادِي التَّنَكُونُ۞ فَلَيَّا قَضَمُنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَاذَلُهُوْعَلِي مَوْتِيَّةٍ إِلَّادَآتُهُ أَلْاَرُضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ ۚ فَلَيًّا خَرَّ تَبَكَّنَت الْحِثُ اَنْ لَوُكَانُوْ اِيَعْلَمُوُنَ الْغَيْبَ مَالِيَنُوْ اِنْ الْعَذَابِ الْمُهِيُنِ⊙

ومن يقنت ٢٢ سبا ٣٤

(أنهىءَ) الله تى كوڙو ناھ ناھيو آھى يا كيس كا چريائي آھى؟ (ز!) بلك جيڪي آخرت کي ز مييندا آهن, سي عذاب ۾ هوندا ۽ (اهي) وڏي پُل ۾ آهن (٨). جيڪي سندن اڳيان ۽ جيڪي سندن پويان آسمان ۽ زمين مان (بڻايو ويو) آهي سو (غور ڪري) نہ ڏڻائون ڇا؟ جيڪڏهن گهرون تہ کين زمين ۾ ڳهاڻي ڇڏيون يا آسمان کان مٿن ٽُڪرا ڪيرايون. بيشڪ ان ۾ سڀ ڪنهن (الله ڏانهن) موٽندڙ ٻانهي لاءِ (وڏي) نشاني آهي (٩). ۽ بيشڪ دائود کي پاڻ وٽان بزرگي ڏني سون۔ (۽ حڪم ڪيوسون تـ) اي جبلؤ! ساڻس تسبيحون چؤ ۽ پکين کي (اُن جو فرمانبردار ڪيوسون) ۽ ان لاءِ لوه کي نرم ڪيوسون (١٠). (حڪم ڏنوسون تر) ويڪريون زرهون بڻاءِ ۽ اندازي سان ڪڙيون ٺاھ. ۽ (اي داؤد جي گهراڻي وارؤ!) چڱا كر كريو، ڇو ته جيكي (اوهين) كندا آهيو، سو بيشك آءٌ ڏسندڙ آهيان (١١١). ۽ واءُ کي سليمان لاءِ (نوايوسون) اُن جي اڳياڙيءَ جي منزل مهيني جو پنڌ ۽ پوياڙيءَ جي منزل (بر) مهيني جو پنڌ هئي. ۽ ان لاءِ ٽامي جو چشمو وهايوسون ۽ جنن مان (بہ ڪن کي فرمانبردار ڪيوسون) جو سنـدس پالــُـهـار جي حڪم سان سندس اڳيان ڪمائيندا هـڻا ۽ منجهانئن جيڪو اسان جي حڪم کان مڙيو تنھن کي باھ جو عذاب چکائينداسون (١٢). جيڪي گهرندو هو سو ان لاءِ ڪي قلعا ۽ مورتون ۽ حوضن جيڏا پيالا ۽ وڏيون ديڳيون, جي نہ چُرنديون هيون سي بڻائيندا هئا (چيوسون تر) اي داؤد جا اولاد! شڪرانو ڪريو ۽ منهنجن ٻانهن مان ٿورا شڪرانو ڪندڙ آهن (١٣). پوءِ جنهن مهل مٿس موت کي حڪم كيوسون (تنهن مهل) سندس موت تي أذّيهيءَ كان سواءِ (بئي كنهن) أنهن (جنن) كي نہ چتايو جو سندس لٺ كي ٿي كاڌاڻين, پوءِ جنهن مهل ڪريو (تنهن مهل) جنن معلوم ڪيو تر جيڪڏھن ڳجھ ڄاڻين ھا تر خواريءَ واري عذاب ۾ نہ رهن ها! (١٤٤).

لَقَنُ كَانَ لِسَبَإِفِي مَسْكَنِهِ وَايَةٌ خَبَنَتْنِ عَنْ يَعِيْنِ وَشِمَالِهُ كُلُوامِنْ يِرْزِقِ رَبِّكُورُواشُكُرُوالَهُ مِلْكَانَةٌ طَبِّينَةٌ وَّرَاتٌ غَفُورُ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلُنَا عَلَيْهِمُ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّ لَنْهُمُ ۼۜنَتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَى أَكُلِ خَمْطِ وَآثِلِ وَشَيْلِ وَشَيْلٍ مِنْ مِنْ مِدَرٍ قَلْيُلِ⊕ ذٰلِكَ جَزَيْنِهُ وُبِهَا كَفَنُ والْوَهَلُ نُجْزِي ٓ الْإِالْكَفُونُ وَجَعَلْنَابَيْنَهُ وُوَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي لِرَكْدَافِيهَا قُرِّي ظَاهِرَةً وَّ فَكَّرُنَا فِهُ فَالسَّنُو شِيرُو افِيهُ الْبَالِي وَأَيَّامًا المِنكِنَ ۞ فَقَالُوْارَتَبَالِعِدْ يَئِنَ ٱسْقَارِنَا وَظَلَمُوۤۤالۡفُنْهُمُوفَجَعَلُنْهُمُ اَحَادِيْتَ وَمَزْقُنْهُ مُكُلُّ مُمَرُّقِ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَا يُتِ بِكُلُّ صَبَّارِشَكُورُ؈وَلَقَدُصَتَى عَلَيْهُمُ إِيْلِيْسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُونُهُ إلَّا فَرِيْقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ©وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمُ مِِّنْ سُلْطِي ٳڷٳڸٮؘۼڵۄؘڡۜڽؙؿؙۊؙڝؙؗؠٳڷڵڿۯۊؚڡؚؠٙڽؙۿۅڡۣؠ۬ؠۜٵ؈۬ۺڮ[؞]ۅؘ رَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْعٌ حَفِيظٌ فَيل ادْعُواالَّذِينَ زَعَمُتُور مِنْ دُوْنِ اللهِ الْإِيمَلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمُوٰتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ وَمَالَهُمُ فِيهُمَامِنُ شِرْكِ وَّمَالَهُ مِنْهُمُ مِينَ ظَهِيُ

ومن يقنت ٢٢ سبا ٣٤

بيشڪ سبا جي قوم لاءِ سندن ديسن ۾ (هڪ) نشاني هئي, (يعني) ٻـ باغ سڄي ۽ کٻي پاسي کان هئا (چيو وَيُن تہ) پنهنجي پالڻهار جي رزق مان کآئو ۽ سندس شڪرانو ڪريو (اوهان لاءِ هيءُ) شهر سٺو آهي ۽ پالڻهار بخشتهار آهي (١٥). پوءِ (شڪر ڪرڻ کان) منهن موڙيائون تنهن ڪري (بند ڀڃي) سخت ڇَر کي مٿن وهايوسون ۽ سندن (اُنهن) ٻن باغن جي بدلي کين (ٻيا) ٻہ باغ ڦڪن ميون ۽ لئن وارا ۽ ڪجھ ٿورين ٻيرين وارا ڏناسون (١٦). سندن بي شڪريءَ سببان کين اها سزا ڏني سون ۽ بي شڪر کان سواءِ (ٻئي) ڪنهن کي سزا نـ ڏيندا آهيون (١٧). ۽ سندن وچ ۾ ۽ آهي ڳوٺ جن ۾ برڪت رکي سون تن جي وچ ۾ پڌرا ڳوٺ (لڳو لڳ) ڪيا سون ۽ انھن ۾ اچ وچ جو پورو بندوبست رکيوسون (چيوسون تر) راتيان ۽ ڏينهان منجهن بي ڀؤا گهمندا رهو (١٨). پوءِ چيائون تر اي اسان جا پالٹھار! اسان جي مسافرين ۾ ڏورائي ڪر ۽ پاڻ تي ظلم ڪيائون, تنهن ڪري اُنھن کي (ٻين جي لاءِ) آکاڻيون ڪيوسين ۽ کين نمام ذرا پرزا ڪري ڇني ڦاڙي ڇڏيوسون. بيشڪ هن ۾ سڀ ڪنهن وڏي صابر شاكر لاءِ نشانيون آهن (١٩). ۽ بيشڪ ابليس انهن بنسبت پنهنجي گمان کي سچو لڏو جو مؤمنن جي هڪ ٽوليءَ کان سواءِ ٻين ان جي تابعداري ڪئي (٢٠). ۽ ان جو مٿن ڪو زور نہ هو پر (اسين پرکيون) تر جيڪو آخرت کي مڃيندو هجي، تنهن کي انهيءَ کان ڌار ڪريون جيڪو ان کان شڪ ۾ (پيل) هجي ۽ تنهنجو پالڻهار سيڪنهن شيءِ تي نگهبان آهي (٢١). (کين) چؤ تہ اللہ کان سواءِ جن ۾ اوهين (خدائي جو) گمان ڪُندا آهيو تن کي سڏيو, اهي نڪي آسمانن ۾ ۽ نڪي زمين ۾ ذري جيترا (بر) مالڪ آهن ۽ نڪي منجهن ڪا ڀائيواري آهي ۽ نڪي منجهانئن ڪو الله جو مددگار آھي (٢٢).

وَلاَ تَنْفَعُ الثَّنَفَاعَةُ عِنْدَ فَإِلَّا لِمَنْ إَذِنَ لَهُ "حَتَّى إِذَا فِيزَّعَ عَرْنُ قُلُوْ بِهِوْ قَالُوُامَاذَ أَقَالَ رَئُكُوْ قَالُواالْحَقُّ وَهُوالْعَلِيُّ الْكِينُ فُولُ مَنْ تَرُزُقُكُمْ مِينَ التَّمَانِ وَالْأَرْضُ قُلِ اللَّهُ وَ ٳێؖٲٲٷٳؾۜٳؙڬؙۄؙڵۼڵۿۮۜؽٲۅ۫؈ٛٚڞڵڸۺؙؠؿڹ۞ۊؙڶٛڒۺؙۼڵؙۅؙؽ عَمَّآاً جُرَمُنَاوَلِانُسُعَلُ عَمَاتَعَلُونَ©قُلُ يَجْمَعُ بَيْنَارَيْنَا أَمَّايَفْتَخ بِيَنْنَالِمَا لَحُقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعِلِلُهُ ©قُلْ اَرُوْنِي الِّن ثَنَ الْحَقْتُو يە شُرَكَا ۚ كَلَاٰ بَلَ هُوَاللهُ الْعَزِيْزُ الْعِكَيْدُ۞ وَمَّا اَيْسَلُنْكَ إِلَا كَاٰفَةً لَلتَّاسِ مَشْدُوَّا وَّنَنْ نُرَّا وَلِكُرَّ، ٱكْثَرُ النَّاسِ لَانْعَلَنْهُ رَّى ﴿ نَفُوْلُوْنَ مَتَى هٰذَاالْوَعُدُانُ ثُنْتُدُومِدِقَنَ اللَّهُ مُنْكُدُمُ اللَّهُ مُنْعَادُتُومِلًا تَسْتَانِخُورُنَ عَنْهُ سَاعَةً وَلاَتَسْتَقُدُمُونَ هُوَ قَالَ الَّذِينَ، كَفَرُ وَالَّنِ تُغُمِّنَ بِهِذَا الْقُرُانِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظُّلِمُونَ مَوْقُونُونَ عِنْكَ رَبِّهِمْ يُرْجِعُ بَعْفُهُمُ إِلَى بَعْضِ لِلْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوالِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوالُوَّلَ ٱلْأَنْتُو لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ©قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبِرُوْ اللَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا اَخَرُهُ صَدَّدُنْكُوْ عَنِ الْهُلَايِ يَعْدَادُ جَأَءَكُوْ بَلِ كُنْتُو مُّجُرمِيْنَ ۞

ومن يقنت ٢٢

نڪي وٽس (ٻئي ڪنهن جي) سفارش فائدو ڏيندي, مگر جنهن لاءِ اجازت ڏني هوندائين (فرشتا ڪنهن حڪم نازل ٿيڻ مهل گهٻرائجي ويندا آهن) تانجو جنهن مهل سندن دلين كان پريشاني لهندي آهي (تنهن مهل) چوندا آهن تر اوهان جي پالڻهار ڇا چيو آهي؟ (مُشيان هيٺين کي) چوندا آهن تر سج فرمايو اٿس ۽ اُهو (سڀ کان) سُتاهون وڏو آهي (٢٣). (کين) چؤ تـ اوهان کي آسمانن ۽ زمين مان ڪير روزي ڏيندو آهي؟ چؤ تہ الله اڏيندو آهي) ۽ بيشڪ اسين يا اوهين (يا ته) هدايت تي آهيون يا پڌريءَ گمراهيءَ ۾ (۲۴). چؤ تر جيڪي اسان ڏوه ڪيـا آهـن, تنهـن بابت اوهين ُد پڇيا ويندؤ ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو, تنهن بابت اسين نہ پڇيا وينداسين (٢٥). چؤ تـ اُسان جو پالڻهار اسان (مڙني) کي گڏ ڪندو. وري اسان (۽ اوهان) جي وچ ۾ حق سان فيصلو ڪندو ۽ اُهو ئي (سچو) فيصلو كندرٌ ڄاڻندرٌ آهي (٢٦). چؤ ته, جن کي اوهان ساڻس شريك بڻائي ملايو آهي, سي مون کي ڏيکاريو (چؤ تر) اهڙيءَ طرح نہ آهي. بلڪ اهو الله غالب حكمت وارو آهي (٢٧). ۽ (اي پيغمبر!) تو كي ته مڙني ماڻهن لاءِ خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليوسون، پر گهڻا ماڻهو نہ ڄاڻندا آھن (٢٨). ۽ چوندا آھن تہ جيڪڏھن اوھين سچا آھيو تہ اھو (قيامت جو) انجام ڪڏهن ٿيندو؟ (٢٩). چؤ ته اوهان لاءِ اهڙي ڏينهن جو انجام آهي, جنهن کان هڪ گهڙي نڪي دير ڪندؤ ۽ نڪي اڳي ويندؤ (٣٠). ۽ ڪافر چون ٿا تر, هن قرآن کي ڪڏهن نر مڃيندا سون ۽ نڪي اُنهيءَ کي جيڪو کانئس اڳ آهي. ۽ (اي ڏسندڙ!) جڏهن ظالمر پنهنجي پالڻهار جي اڳيان بيهاربا (تڏهن) جيڪڏهن ڏسين (تر عجب ڪرين), جو (پاڻ ۾) اُنهن مان هڪڙا ٻين ڏي ڳالھ ورائيندا, جيڪي هيڻا اهن سي هئيلن کي چوندا تہ جيڪڏهن اوهين نہ هجو ها تہ اسين مؤمن هجون ها (٣١). هشيلا هيشن کي چوندا ته جڏهن (هدايت) اوهان وتّ آئي تڏهن اسان اوهان کي هدايت کان جهليو هو ڇا؟ (ز!) بلڪ اوهين ياڻ گنهگار هيؤ (٣٢).

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوْ اللَّذِينَ اسْتَكَيْرُوْ اللَّهُ مَكُوَّالَّيْلِ وَ النَّهَ إِرادُ تَأْمُرُونَنَّا أَنْ تَكَفَّرٌ بِإِدلتِهِ وَغَغْمَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَإِسَرُوا النَّدَامَةَ لَتَارَآوُاالْعَدَابِ وَجَعَلْنَاالْأَغْلَ فِي آعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هُمَا يُخْزُونَ إِلَامَا كَانْدُ إِيغَلَّدُنَ ﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَدْ بِيةٍ مِّنُ تَذِيْرِالَّاقَالَ مُتُرَفُوْهَاۤ إِنَّابِمَاۤ أَرْسِلْتُوْرِيةٍ كُلِوْرُونَ@وَ قَالُوَّا خَنُ ٱكْتُرُامُوالرُّوَّاوْلاَدُا وَمَا خَنُ بِمُعَدَّبِينُ ۖ قُلُ إِنَّ رَيْنِيَبُنُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَأَءُ وَيَقِيدُ رُولِكِنَّ اكْثُرُ النَّاسِ لاَيَعْلَمُونَ ٥ُومَا اَمُوالكُوْ وَلِا اوْلادْ كُوْ بِالْكِتِّي ثُفَرِّ لَكُوْ عِتْدَنَا زُلْفَى إِلَامَنُ امْنَ وَعَمِلَ صَالِعًا قَاوُلَيْكَ لَهُمُ حَزَآءُ الضِّعْف بِمَاعَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفْت المِنْوَنَ ®وَ الَّذِينَ يَسْعَونَ فِي اللِّينَامُ عَجِزِينَ اوليَّكَ فِي الْعَدَابِ مُحْفَرُونَ@قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الِرِّزْقَ لِمَنْ يَشَأَءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَاۤ اَنْفَقُتُو مِّنْ شَيْ ۚ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ اللِّينِ قِبْنَ ۞ وَنَوْمَرِيَحْتُمُوهُمُ جَمِيعًا تُقْ يَقُولُ لِلْمَلِيْكَةِ آهَوُ لِآءِ إِيَّاكُوْ كَانُواْ يَعَبُدُونَ ©

ومن يقنت ٢٢ سبا ٣٣

۽ هيڻا هٺيلن کي چوندا تر (ائين نر آهي) بلڪ رات ۽ ڏينهن جي (اوهان جي) فريب ڪرڻُ (اسان کي جهليو هو) جڏهن اسان کي حڪمر ڪندا هيؤ ته الله سان ڪفر ڪريون ۽ ساڻس شريڪ ٺهرايون. ۽ جڏهن عذاب کي ڏسندا (تڏهن) پشيماني (دل ۾) لڪائيندا ۽ ڪافرن جي ڳچين ۾ ڳُٽ وجهنداسون. جيڪي ڪندا هيا تنهن کان سواءِ ٻئي جي سزا نہ ڏبن (٣٣). ۽ ڪنهن ڳوٺ ۾ ڪو ڊيجاريندڙ نہ موڪليوسون, مگر ان جي عياشين (ماڻهن) چيو تر, بيشڪ جنهن شيءِ سان اوهين موڪليا ويا آهيو. (تنهن کی) اسین نہ میمیندڙ آهيون (٣۴). ۽ چيائون تہ اسين گھڻي مال ۽ اولاد وارا آهيون ۽ اسان کي عذاب ٿيڻو نہ آهي (٣٥). چؤ تہ منهنجو پالڻهار جنهن لاءِ گهري تنهن جي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ اجنهن لاءِ گهري تنهن جي) تنگ ڪندو آهي, پر گهڻا ماڻهو نہ ڄاڻندا آهن (٣٦). ۽ نڪي اوهان جاً مال ۽ نڪي اوهانَ جا اولاد اهڙي شيءِ آهن, جو اوهان کي اسانَ وٽ مرتبي جي ڪري ويجھو ڪن, پر (ويجھا اُھي آھن) جن ايمان آندو ۽ چگا كمر كيا تن جيكي كمايو, تنهن سببان انهن لاءِ ٻيڻو بدلو آهي ۽ آهي بي ڀــوا وڏين ماڙين ۾ رهندا (٣٧). ۽ جيڪي اسان جي آيتن (جي رد ڪرڻ) ۾ مقابلو ڪندڙ ٿي ڪوشش ڪندا آهن. اُهي عذاب ۾ حاضر كبا (٣٨). چۇ تر، بيشك منهنجو پالثهار پنهنجن بانهن مان جنهن لاءِ گهرندو آهي، تنهن جي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ اجنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن جي) تنگ ڪندو آهي ۽ جيڪي اوهين ڪجھ خرچيندؤ, تنهن جو الله بدلو ڏيندو ۽ اهو چڱو روزي ڏيندڙ آهي (٣٩). ۽ جنهن ڏينهن انهن مڙني کي گڏ ڪندو وري ملائڪن کي چوندو تہ (هي) آهي آهن ڇا جي اوهان کی یوجیندا هواع (۴۰).

قَالُ اسْبُعْنَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَامِنُ دُونِهِمْ بَلُ كَانُوايَعُنُكُ وَنَ الْجِنَّ ٱكْثَرُهُمُو بِهِمُ مُّؤُمِنُونَ ۞ فَالْيَوْمَ لَا يَمُلِكُ بَعُضُكُمُ لِبَعْضِ نَفْعًاوَّلاضَعًا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوادُوثُوا عَذَابَ التَّارِالَّيِّيِّ كُنْتُمُ يِهَا تُكَذِّبُونَ @وَإِذَا تُتْلِيَ عَلَيْهُمُ الِتُنَا بَيِّنْتٍ قَالُوْ مَاهٰذَا إِلَّالِيَحُلُّ بِثُونِيُ آنَ يَصُدَّ كُوْعَمَّا كَانَ يَعُبُدُ اللَّاؤُكُو وَقَالُوا مَا لَمُنَّا إِلَّا إِفْكٌ مُفَتِّرًى ۚ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوْ الِلْحَقِّ لَمَّاجَآءُهُ وُ إِن هَا اَلَّا مِنْ اللَّهِ عُرُّمُهُ يُنْ ﴿ وَمَا التَينُهُ مُومِّنُ كُنُبِ يَدُارُسُونَهَا وَمَا السَّلْنَا الِيُهِمُ قَبْلُكَ مِنُ تَدَيْرِهُ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِ مُ وَمَابَكَغُوْ امِعْشَارَ مَّا التَّيْنَاهُمُ وَلَكَّ بُوْ ارْسُولَ فَكَيْفَ كَانَ تَكِيرُ هُ قُلُ إِنَّهَا ۖ آعِظُكُوْ بِوَاحِدَاقِ ۚ أَنْ تَقُوْمُوالِتُلهِ مَثْنَىٰ وَفُرَادَى شُعَّرَ تَتَعَكَزُوا مَابِصَاحِيكُومِينَ جِنَّةٍ أِنْ هُوالَّانَذِيرُ لَّكُورُ بَيْنَ يَدَىُ عَذَا بِ شَدِيْدٍ[©] قُلْ مَاسَأَلْتُكُوْمِّنُ ٱجْرِ فَهُوَلَكُوُ إِنَّ ٱجْمِيَ إِلَّاعَلَى اللهِ ۚ وَهُوَعَلَى كُلِّ شَيْئٌ شَهِيُكُ®قُلُ إِنَّ رَيِّ يَقُذِثُ بِالْحُقِّ عَكَامُ الْغَيْوُبِ ®

ومن يقنت ٢٢ سبا ٣٤

(ملائك) چوندا تر تون پاك ذات آهين, اسان جو تون سائين آهين, نر اهي. بلك أهي جنن كي پوچيندا هئا, انهن مان گهڻا كين مييندڙ هڻا (۴۱). پوءِ اڄ اوهان مان ڪوبر هڪ ٻئي کي نڪي سک پهچائڻ جو ۽ نڪي ڏک پهچائڻ جو اختيار رکي ٿو ۽ ظالمن کي چونداسون تہ اُن باھ جي سزا (جو مزو) چکو, جنهن کي اوهين ڪوڙ ڀائيندا هيؤ (۴۲). ۽ جڏهن اسان جون پڌريون آيتون کين پڙهي ٻـڏائبيون آهن, تڏهن (هڪ ٻـــثي کي) چوندا آهن تہ هيءُ رڳو هڪڙو ماڻھو آهي, جو جنھن کي اوهان جا پيءُ ڏاڏا پوڄيندا هئا, تنهن کان اوهان کي جهلڻ گهرندو آهي ۽ چوندا آهن تہ ھيءُ (قرآن) رڳو ڪوڙو ٺاھ آھي ۽ ڪافرن وٽ جڏھن سچي ڳالھ آڻي (تڏهن) ان لاءِ چوندا آهن ته هيءُ رڳو پڌرو جادو آهي (۴۳). حالانڪ اُنهن (مشركن) كي نكي كو كتاب ڏنوسون جنهن كي پڙهن, ۽ نڪي توکان اڳ ڪو ڊيڄاريندڙ انهن ڏانهن موڪليوسون (۴۴). ۽ کانئن اڳين بہ ڪوڙ ڄاڻو هو, حالانڪ جيڪي اُنھن کي ڏنو هيوسون تنھن جي ڏهينءَ پتيءَ کي بر (اُهي مشرڪ) نه پهتا آهن, پوءِ انهن اسان جي پيغمبرن کي ڪوڙو ڀانيو. پوءِ منهنجو عذاب ڪيئن هو؟ (۴٥). (کين) چؤ تر اوهان کي رڳر هڪ ڳالھ جي نصيحت ڪريان ٿو، تر ٻہ ٻہ ۽ هڪ هڪ ٿي الله (جي ڪمر) لاءِ کڙا ٿيو, وري سوچيو (ته) اوهان جي سنگتيءَ کي كَا چريائيّ نـ آهي. (بلك) أهو تـ سخت عذاب (جي پهچڻ) كان اڳ اوهان کي ڊيڄاريندڙ آهي (٣٦). اکين) چؤ ته اوهان کان ڪوئي اجورو گهريو هجيمر سو اوهان کي ٿي هجي, منهنجو اجورو الله کان سواءِ ٻئي ڪنهن تي ز آهي ۽ اهو هر شيءِ تي شاهد آهي (۴۷). (کين) چؤ تر, بيشڪ منهنجو پالڻهار حق کي منهنجي دل ۾ وجهندو آهي, (أهو) ڳجهن جو ڄاڻندڙ آهي (۴۸).

قُلْ جَأَءُ الْحَقُّ وَمَالِبُدِئُ الْبَاطِلُ وَمَالِغِيدُ ﴿ قُلُ اِنْ الْمَكَانُونُ فَكُ اِنْ صَلَلْتُ فَالْغَفُ وَمَالِغُيدُ ﴾ فَالْمُعَنَّ وَانِ اهْتَدَبُ فَوَمَالُونَ فَيَمَالُونَ فَلَا فَاللَّهُ فَرَاكُ وَلَكُونَ وَلَوْتُونَ الْمُتَالِّهِ ﴿ وَالْمَكَالِهِ ﴿ وَالْمَكَالِهِ ﴿ وَالْمُكَالِهِ ﴿ وَالْمُكَالِهِ ﴿ وَالْنَ لَهُمُ وَلَيْنَا وَهُو الْمُكَالِهِ ﴿ وَالْمُ لَا لَهُمُ وَلَيْ اللّهُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَاللّهُ اللّهُ وَاللّهُ اللّهُ وَاللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللللّهُ الللّهُ الللللّهُ اللّهُ الللّهُ الللللّهُ اللللّهُ اللّهُ الللّهُ الللللللللللللّهُ اللللللللللللللللللللل

سُولَةُ فَاطِنَ ﴿ وَاللَّهُ اللَّهُ ال

ومن يقنت ٢٢ فاطر ٣٥

(کبن) چؤ ته حق آيو ۽ ڪوڙو (معبود) نکي نئين سر پيدا ڪري ٿو ۽ نکي ٻيهر پيدا ڪندو (۴۹). (کبن) چؤ ته جيڪڏهن گمراه ٿيس ته رڳو پاڻ لاءِ گمراه ٿيان ٿو ۽ جيڪڏهن هدايت وارو ٿيس ته (اُها) اُنهيءَ سببان آهي جو منهنجو پالڻهار مون ڏانهن وحي موڪليندو آهي، بيشڪ آهو پٽندڙ ويجهو آهي (٥٠). ۽ جنهن مهل پريشان ٿيندا ۽ (الله جي عذاب کان) ڇوٽڪارو ڪونه لهندا ۽ ويجهي هنڌان پڪڙيا (تنهن مهل) جيڪڏهن ڏسين (تر عجب ڪرين!) (١٥). ۽ چوندا ته (هاڻي) اُن (قرآن) تي ايبان آندوسون ۽ (اُتي دنيا جي) پري واري هنڌ کان کين (ايبان) ڪٿان هٿ ايندو؟ (١٠). حالانڪ آڳي اُن قرآن کي نه مجيندا هئا ۽ پري واري هنڌ کان اُن ڏنو (گمان جا تير) آڇليندا رهيا (٥٠). ۽ اُنهن جي ۽ آهي جيڪي سڏون ڪندا رهيا تن جي وچ ۾ اُڙ وڌي ويئي جهڙيءَ طرح انهن جهڙن سڏون ڪندا رهيا تن جي وچ ۾ اُڙ وڌي ويئي جهڙيءَ طرح انهن جهڙن. سڏون ڪندا رهيا تن جي وچ ۾ اُڙ وڌي ويئي جهڙيءَ طرح انهن جهڙن.

سورة فاطر مکي آهي ۽ هن ۾ پنجيتاليھ آيتون ۽ پنج رکوع آهن.

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

سڀ ساراه خاص الله کي جڳائي جو آسانن ۽ زمين جو بڻائيندڙ آهي، ملائڪن کي قاصد ڪرڻ وارو آهي، جو ٻن ٻن ۽ ٽن ٽن ۽ چئن چئن پرن وارا آهن، جيڪي گهري سو (سندن) خلقت ۾ وڌائي ٿو، ڇو تہ الله هر شيء تي وس وارو آهي (۱). الله ماڻهن لاءِ (پنهجيءَ) ٻاجه مان جيڪي کوليندو تنهن کي ڪو بند ڪرڻ وارو نہ آهي ۽ جيڪي بند ڪندو تنهن کي ان (جي بند ڪرڻ) کان پوءِ ڪو کولڻ وارو نہ آهي ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي (۱). اي انسانؤ! پاڻ تي الله جون نعمتون ياد ڪيو، الله حکمت وارو حقيدن آهي ڇا؟ جو آسمان ۽ زمين مان اوهان کي روزي کان سواءِ ڪو خلقيندڙ آهي ڇا؟ جو آسمان ۽ زمين مان اوهان کي روزي ڏئي ٿو، ان (الله) کان سواءِ ڪو عبادت جو لائڻ نہ آهي، پوءِ ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهيو؟ (۳).

وَإِنۡ تُكَذَّبُوۡكُ فَقَدُ كُذِّبَتُ رُسُلٌ مِّنۡ مَلْكَ وَإِلَى اللَّهِ تُوْجَعُ الْأُمُورُ۞َ لَاتُفَاالِتَالُسِ إِنَّ وَعُدَالِللهِ حَقٌّ فَلَا تَغُوَّ ثَكُواْلُعُلُو تُأْ الدُّنْيَا " وَكِرِيغُونَكُمُ بِاللهِ الْغَزُونِ إِنَّ الشَّيْطُنَ لَكُمْ عَدُونُا غَيْزُوهُ عَدُوَّا إِنَّهَا لِدَعُوْ إِجِزْ لَهُ لِلكُوْنُوا مِنُ أَصْحِبِ السَّعِمُ قَأَلَانِينَ كَفَرُوْ الْهُوُ عَذَاكَ شَدِينَكُ هُ وَ الَّذِينَ إِمَنُوْ اوَعَلَمُ الصَّلِحَةِ لَهُمُ مَغْفِرَةٌ وَٱجْرُكِبِينُ أَفَكُنُ نُيِّنَ لَهُ سُوَّءُ عَمِلِهِ فَرَالاُحَسَنَا قَالَ الله َ يُضِلُّ مَنْ تَشَاءُ وَيَهُدِي مَنْ تَشَاءُ وَلَهُدِي اللهِ مَنْ تَشَاءُ وَلَوْ اللَّهُ مَنْ عَلَمُهُوْحَتَىٰ إِنَّ اللهُ عَلِيهُ ۚ لِبَايَصُنَعُونَ ۞ وَاللَّهُ الَّذِيُّ ٱرْسُلَ لِرِّيْحَ فَتُثِيْثُونِ مِعَانًا فَسُقُنْهُ إِلَى بَكَدٍ مَّيَّتٍ فَاخْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كُذَاكَ النَّشُوْنُ مَنْ كَانَ سُرِيكُ الْعِزَّةَ فِللَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيْعًا ۚ إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكِلُوالتَّلِيُّ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ مَرْفَعُهُ ۚ وَ الَّذِينَ يَعَكُرُونَ السَّيِّالْتِ لَهُمُوعَذَاكِ شَدِيدٌ وْمَكُرُ أُولَلِّكَهُوَ ؠ*ؠؙۅؙ*ۯ؈ؘۅٙڶٮڵۿڂؘڵڡۜٙڴؙۄؙڝؚۜڹٛڗؙٳٮؙ۪ؾٚۊۜڝؚڹۛؿؙڟڡؘڎٟؿٚڿۘڂٮڴڰؙۄۛ <u>ٱ</u>زُوَاحًاٝ وَمَا تَعَيْبُلُ مِنُ أُنْثَى وَلَاتَضَعُ الْلابعِلْيِهِ ۗ وَمَا يُعَمَّرُ مِنَ مُّعَتَّرُوَّلُائِنُقَصُّ مِنْ عُمُوعَ اللَّافِي كَتُتْ النَّاذِ الكَعَلَى الله يَستُرُّ @

ومن يقنت ٢٢ فاطر ٣٥

۽ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن تو کي ڪوڙو ڀائٽين تر بيشڪ تو کان اڳ (بيا كيترائي) پيغمبر كوڙا پانيا ويا ۽ سڀ كم الله ڏانهن موٽائجن ڻا (۴). اي آنسانو! بيشڪ الله جو انجام سچو آهي, تنهن ڪري نڪي اوهان کي دنيا جي حياتي ٺڳي ۽ نڪي ٺڳيندڙ (شيطان) الله بابت اوهان کي ٺگي (٥). بيشڪ شيطان اوهان جو ويري آهي, تنهن ڪري ان کي ويري (ڪري) وٺو (هو) پنهنجيءَ ٽوليءَ کي رڳو هن لاءِ سڏيندو آهي تہ دوزخين مان ٿين (٦). جن ڪفر ڪيو، تن لاءِ سخت عذاب آهي ۽ جن ايمان آندو ۽ چگا ڪم ڪيا تن لاءِ بخشش ۽ وڏو اُجر آهي (٧) . جنهن لاءِ سندس بچڙو ڪمر سينگاريو ويو, پوءِ اُن کي هن چڱو (ڪري) ڏٺو اسو چگّی کم کندڙ جهڙو هوندو) ڇا؟ پوءِ بيشڪ الله جنهن کي گهرندو آهي, تنهن کي گمراه ڪندو آهي ۽ جنهن کي گهرندو آهي, تنهن کي هدايت ڪندو آهي. تنهن ڪري مٿن ارمان ڪرڻ سيان تنهنجو ساھ نہ وڃي! ڇو تہ جيڪي ڪندا آهن, سو اللہ ڄاڻندڙ آهي (٨). ۽ اللہ آهو آهي, جنهن واٽن کي موڪليو, پوءِ انهن ڪڪر کي کنيو, پوءِ ان (ڪڪر) کي ويران ڳوٺ ڏانهن روانو ڪيوسون, پوءِ اُن (جي پاڻيءَ) سان زمین کی سندس ویرانیءَ کان پوءِ جیاریوسون, اهڑيءَ طرح (قبرن مان) مُثّن جو اٿڻ آهي (٩). جيڪو مانُ گهري (سو باد رکي) تر سڀ مانُ الله لاءِ ئي آهي (ان وٽان عزت ملندي آهي). ڏانهس پاڪ سخن چڙهندو آهي ۽ ان (پاڪ سخن) کي چڱو عمل مٿي چاڙهيندو آهي ۽ جيڪي بڇڙائين جي رٿ ڪندا آهن تن لاءِ سختُ عذاب آهي ۽ اُها ُرٿ انهنُ جي برباد ٿينَّدي (١٠). ۽ الله اوهان کي مٽيءَ مان پيدا ڪيو, وري نطفي مان (بڻاياڻين) وري اوهان کي جوڙو جوڙو (مڙس ۽ زال) ڪيائين ۽ مادين مان ڪابر سندس علم کان سواءِ نڪي دُڪي ٿيندي آهي ۽ نڪي ڄڻيندي آهي ۽ نڪي ڪنهن وڏي عمر واري کي ڄمار ڏبي آهي ۽ نڪي سندس ڄمار مان (كجه) گهنائيو آهي, مگر (أهو) كتاب ۾ (لكيل) آهي. بيشك اهو (كمر) الله تي آسان آهي (١١).

وَمَايَنتَوِي الْبَحُونِ عَلَا عَنْكِ فُوَاتٌ سَأَيغُ ثَنَوالُهُ وَ هٰ ذَامِلُحُ انْجَاجُ وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلُونَ لَعُمَّا طُرِيًّا وَتَنْتَخُرِجُونَ حِلْيَةٌ تَلْبُسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنُ فَضَلِهِ وَلَعَلَّكُوْ تَشْكُوُوْنَ ®يُولِجُ الْكِنْلِ فِي النَّهَارِ وَنُولِخِ النَّهَارَ فِي الَّذِيلُ وَسَحَّرُ الشَّهُ مَ وَالْقَمَرُ كُلُّ يَجْدِي لِأَجَلِ مُسَمَّى * ذلِكُوُاللهُ رَيْكُو لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدُعُونَ مِنُ دُونِهِ مَا يَمُلِكُونَ مِنْ قِطْيِيُرِهِ إِنْ تَكُ عُوْهُمُ لِآئِينْمَغُوا دُعَاءَكُو وَلَوْ سَبِعُوْ امَا اسْتَجَانُوُ الْكُوْ وَيُوْمَ الْقِيمَةِ يَكُفُرُونَ بِنْمُو كُوْرً وَلَائِنَيَّ مُكَ مِثْلُ خَبِيُرِكُ يَأْتِهُا النَّاسُ آنْتُمُ الْفُقَرَ آءُ إِلَى اللَّةِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِينُ الْحَمِينُ الْآنِ وَيَشَا أَيُنُ هِبُكُمُ وَيَانُتِ بِخَلْقِ جَدِيْدٍ فَوَمَّا ذَٰلِكَ عَلَى اللهِ بِعَرِيُرِ ۞ وَ لَا تَزِرُوَاذِرَةٌ وِّزْرَاخُرِي وَإِنْ يَتَدُعُمُثُقَلَةٌ إِلَى حِبْلِهَا لَا يُعْمَلُ مِنْهُ شَيْ وَكُوكَانَ ذَا قُرُلُ إِنَّمَا تُنْفِ رُ الَّذِينَ يَخْتَونَ رَبُّهُمُ بِالْغَيْبِ وَآقَامُواالصَّلْوَةُ وَمَنْ تَزَكُّ فَاتَّمَا يَتَزَكُّ لِنَفُيهِ وَإِلَى اللهِ الْمُصِيُّرُ ۞

ومن يقنت ٢٢ فاطر ٣٥

۽ (اُهي) ٻہ درياءَ هڪ جهڙا نہ آهن, (جن مان) هيءُ هڪ مٺو اُج لاهيندڙ آهي, سندس پاڻي وڻندڙ آهي ۽ اهو (ٻيو) کارو ڪوڙو آهي ۽ هرهڪ مان (مچيءَ جو) تازو گوشت کاڻيندا آهيو ۽ زيور (يعني موتي منجهانئن) ڪڍندا آهيو جي پائيندا آهيو ۽ منجهس (پاڻيءَ کي) چيريندڙ ٻيڙيون ڏسندو آهين, (هن لاءِ) ته سندس فضل مان (روزي) طلب كريو ۽ مَنَ اوهين شڪرانو ڪريو (١٢). رات کي ڏينهن ۾ داخل ڪندو آهي ۽ ڏينهن کي رات ۾ داخل ڪندو آهي ۽ سج ۽ چنڊ کي تابع ڪيائين, هرهڪ مقرر وقت تي هلندو آهي, اهو الله اوهان جو پالڻهار آهي, ان جي بادشاهي آهي ۽ جن کي الله کان سواءِ سڏيندا آهيو. سي کارڪ جي ککڙيءَ جي تند (جيتري ذري) جا (بر) مالڪ نہ آهن (١٣). جيڪڏهن کين سڏيو تہ اوهان جو سڏ نہ بـ لندا آهن ۽ جيڪڏهن (کڻي) ٻـ ڏن (بر) تر بر اوهان کي ورندي نر ڏيندا ۽ قيامت جي ڏينهن اوهان جي شريڪ ٺهرائڻ جا منڪر ٿيندا ۽ توکي خبر ركندڙ جهڙي كوبر خبر نہ ڏيندو (۱۴). اي انسانؤ! اوهين الله ڏانهن محتاج آهيو ۽ الله اهو ئي بي پرواه ساراهيل آهي (١٥). جيڪڏهن گهري تر اوهان کي ناس ڪري ۽ نئين خلق پيدا ڪري (١٦). ۽ اهو (ڪر) الله لاءِ اوکو نہ آهي (١١٧). ۽ ڪوبہ بار کڻندڙ ٻئي جو بار نہ کڻندو ۽ جيڪڏهن (گناهُن جي) ڳوري بار وارو پنهنجي بار کڻڻ ڏانهن ڪنهن کي سڏيندو. توڻيڪ مائٽيءَ وارو هوندو تہ بہ منجهائش ڪجھ نہ کئيو ويندو. تون تہ انهن کي ڊيڄاري سگهندين, جيڪي پنهنجي پالڻهار کان پرپٺ ڊڄندا آهن ۽ نماز پڙهندا آهن ۽ جيڪو پاڪائي ڪري ٿو سو رڳو پاڻ لاءِ پاڪائي ڪري ٿو ۽ الله ڏانهن موٽڻو آهي (١٨).

وَمَايَسُتَوى الْأَعْلَى وَالْبَصِيْنُ ۗ وَلِاالظُّلَمُكُ وَلَاالنُّورُ ﴿ وَلَا الظِّلُّ وَلِا الْحَرُورُ ۚ وَمَا لِمَنتَوى الْأَحْمَا ۚ وَلَا الْمُواتُ إِنَّاللَّهُ يُسْمِعُ مَنْ يَشَأَءُ وَمَا آنْتَ بِمُسْمِعِ مَّسَنُ فِي الْقُبُورِ ﴿ إِنْ آنْتَ إِلَّا نَذِيرُ ﴾ إِنَّا ٱرْسَلُنْكَ بِالْحَقِّ كِيْشِيْرًا وَنَذِيْرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ اللَّاخِلَافِيُهَانَذِيْرُ @ وَإِنْ يُكِذِّبُولَا فَقَدُكُذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَيْلِهِمُ حَبَّاءَتُهُمُ رُسُلُهُ وُ بِالْبُيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيثِرِ۞ تُنعَّ آخَدُنُ ثُ الَّذِيْنَ كَفَرُ وَا فَكُيْفَ كَانَ بَكِيْنُ الْمُ شَرَّ أَنَّ اللهَ أَنْوَلَ مِنَ السَّمَاءَ مَآءٌ فَأَخْرَخِنَابِهِ تَمَوَّتِ تَخْتَلِفًا ٱلْوَانْهَا وَمِنَ الْعِمَالِ جُدَدُّ بِيْضٌ وَّحُمُرٌ مُّخْسَلِفٌ اَلُوانُهَا وَغَوَابِيْتُ سُودُنْ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآتِ وَالْأَنْعَامِرُمُخْتَلِفُ ٱلْوَانُهُ كَنَالِكُ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهُ مِنْ عِبَادِ وِالْعُلَلَوُ السِي اللهُ عَزِيْرُ غَفُورُ اِنَّ الَّذِينَ يتثلون كثب اللهووا قامواالصّلوة وانفقو ايمتا رَنَ قُنْفُوْ سِوًّا وَعَلَانِيَةً تُوْجُوْنَ تِعَارَةً لَكُنُ تَبُوُرَۗ

ومن يقنت ٢٢ فاطر ٣٥

۽ اُنڌو ۽ سجو برابر نہ آهن (١٩). ۽ نڪي اونداهيون ۽ نڪي سوجهرو (٢٠). ۽ نڪي ڇانـوَ ۽ نڪي اُس اپـاڻ ۾ هڪ جهـڙا آهن) (٢١). ۽ نڪي جيئرا ۽ نڪي مُٺا برابر ٿين ٿا, بيشڪ الله جنهن کي گهري تنهن کي ٻڏائيندو آهي ۽ تون ڪو قبرن وارن کي ٻـڏائيندڙ نہ آهين (٢٢). تون تر رڳو ڊيڄاريندڙ آهين (٢٣). بيشڪ اسان توکي سچي دين سان خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيجاريندڙ ڪري موڪليو ۽ اهڙي ڪا ٽولي آهي ئي ڪانه جنهن ۾ ڪو ڊيڄاريندڙ نه گذريو آهي (۲۴). ۽ جيڪڏهن تو کي ڪوڙو ڀانئين ٿا تہ کانئن اڳين بہ بيشڪ ڪوڙو ڀانيو هو, جن وٽ سندن پيغمبر چٽن معجزن سان ۽ صحيفن سان ۽ روشن ڪتابن سان آيا هئا (٢٥). وري ڪافرن کي پڪڙيم, پوءِ منهنجي سزا ڪيئن هئي! (٢٦). نہ ڏنو اٿئي ڇا تہ اللہ آسمان کان پاڻي وسايو؟ پوءِ ان سان ميوا پيدا ڪيا سون, جن جا رنگ قسمين قسمين آهن ۽ جبلن مان ڌارون آهن, ڪي اڇيون ۽ ڪي ڳاڙهيون انهن جا طرحين طرحين رنگ آهن ۽ ڪي نهايت ڪاريون (بر) آهن (٢٧). ۽ اهڙيءَ طرح ماڻهن ۽ چرندڙن (ساهدارن) ۽ ڍورن مان (بہ) جو اُنھن جا رنگ طرح طرح جا آھن (بٹاياسين). اللہ کان سندس بانهن مان رگو علم وارا دِچندا آهن، بیشک الله غالب بخشتهار آهي (٢٨). بيشڪ جيڪي (ماڻهو) الله جو ڪتاب پڙهندا آهن ۽ نماز (پوريءَ طرح) پڙهندا آهن ۽ جيڪي کين ڏنوسون, تنهن مان ڳجهو ۽ پڌرو خرچيندا آهن, سي اهڙي واپار جي اميد رکندا آهن, جو ڪڏهن نہ برباد ٿيندو (٢٩).

لِيُوقِيَهُمُ أَجُورَهُمْ وَيَزِيْكَهُمُ مِنْ فَضَلِهِ إِنَّهُ خَفُورٌ شَكُوْرُ۞ وَالَّذِيِّي ٱوْحَمُنَاۤ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتْبِ هُوَالْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَابَئِنَ يَدَيُهِ إِنَّ اللهَ بِعِبَادِهِ لَخِيرُ بَصِيُرُ ۗ ثُعَ ٱوْرَثُنَا الكتب اتَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِيَادِنَا فَيَنْهُمُ ظَالِهُ لِنَفْسِهُۥ وَمِنْهُوْمُثُقَتَصِكُ وَمِنْهُوْ سَابِقُ الْكُنْرَتِ بِاذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَالْفَضُلُ الْكِيدَيُ ﴿ جَنَّتُ عَدُنِ يَكَ خُلُونَهَا يُحَكَّدُنَ فِيهَا مِنُ آسَا وِرَمِنُ ذَهَبِ وَلُوْلُوًّا وَلِبَاسُهُمْ فِهَا حَرِيْرُ وَقَالُواالْحَمَدُ بِلَّهِ الَّذِي كَاذُهِبَ عَنَّا الْحَزَنَ ۚ إِنَّ مَ اتَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورُ ﴿ إِلَّذِي آحَكَنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَصَّلِهِ لَايَمَتُنَا فِيهَانَصَبُ وَلاِيمَتُنَا فِيهَالْغُوبُ۞وَالَّيْهُنَ كَفَرُوْا لَهُمْ نَارْجَهَ تُوَّلَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَيَمُوْتُواْ وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ مِّنُ عَنَ ابِهَا كُذَالِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُوْرٍ ﴿ وَهُمُ يَصْطُرِخُونَ فِنُهَا ۚ رَتَنَا أَخُوخِنَا نَعْمَلُ صَالِحًا غَيْرَ الَّن يُ كُنَّا نَعْمُلُ ﴿ أَوَلَهُ نُعِيَّرُكُهُ مِّنَا بِتَنَدَ كُوْ فِنُهِ مَنْ تَنَكَّرُ وَحَاءَكُهُ النَّذِيْرُ ۚ فَنُ وَقُوا فَمَا لِلظَّلَمِينَ مِنْ نُصِيرُۗ

ومن يقنت ٢٢ فاطر ٣٥

(هن لاءِ) تہ اللہ کين سندن اجر پورو ڏئي ۽ پنھنجي فضل سان کين وڌيڪ به ڏئي, ڇو ته اهو بخشڻهار قدر ڄاڻندڙ آهي (٣٠). ۽ جيڪي تو ڏانهن ڪتاب مان وحي ڪيوسون سو سچ آهي, جيڪي کانئس اڳ آهن, تن کي به سچو ڪندڙ آهي. بيشڪ الله پنهجن ٻانهن جي خبر رکندڙ ڏسندڙ آهي (٣١). وري انهن کي ڪتاب جو وارث ڪيوسون, جن کي پنهنجن ٻانھن مان چونڊيوسون, پوءِ منجھانئن ڪي پاڻ لاءِ ظالمر آھن, ۽ منجھانئن ڪي وچٽرا آهن ۽ منجهانئن ڪي الله جي حڪمر سان چڱاڻين ۾ اڳرائي كندرٌ آهن. إهو ئي وڏو فضل آهي (٣٢). اُانهن لاءِ) هميشہ وارا باغً (آهن) جن ۾ (اُهي) گهڙندا منجهن سونَ جا ڪنگڻ ۽ موتي پهرائبن ۽ انهن مِر سندن لباس پُٽ هوندو (٣٣). ۽ چوندا ته, سڀ ساراه انهيءَ الله کي جَگَائي، جنهن اسان کان (سب) ڏک تاريا، بيشڪ اسان جو پالڻهار بخشتهار قدر جائندڙ آهي (٣٤). جنهن اسان کي پنهنجي فضل سان سدائين رهڻ واري هنڌ لاٿو. نڪي اسان کي منجهس ڪو ڏک پهچندو ۽ نڪي اسان کي منجهس ڪو ٿُڪ پهچندو (٣٥). ۽ جن ڪفر ڪيو تن لاءِ دوزخ جي باھ آھي, نڪي مشن حڪم ڪبو تر مرَن ۽ نڪي کانئن اُن جي عذاب مان ڪجھ هلڪو ڪبو, سڀ ڪنهن بي شڪر کي اهڙيءَ طرّح سزا ڏيندا آهيون (٣٦). ۽ اُهي (دوزخي) منجهس دانهون ڪندا, تـ اي اسان جا پالٹھار! اسان کی کد تہ جیکی کر کندا مناسون, تن ڈاران ٻيا چڱا ڪم ڪريون آچيو ويندن تر) اوهان کي ايتري ڄمار نہ ڏني هئي سون ڇا؟ تر. جيڪو نصيحت وٺڻ گهري ها سو منجهس نصيحت وٺي سگهي ها ۽ اوهان وٽ ڊيڄاريندڙ (بر) آيو. تنهن ڪري (پنهنجيءَ ڪماڻيءَ جو مزو) چکو, ڇو ته ظالمن جو ڪو مددگار نہ آهي (٣٧).

إِنَّ اللَّهَ عَلِمُ غَبُّ السَّمَاوٰتِ وَالْإِرْضِ ۚ إِنَّهُ عَلِيْحُ لِبُاتِ الصُّدُورِ هُوَ الَّذِي يُ جَعَلَكُمْ خَلَيْتَ فِي الْأَرْضِ فَمَنَ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفُنُ لا وَلا يَزِيْكُ الْكِفِي مِنْ كُفُنُ هُوْعِنْكَ رَبِّهِ وَإِلَّا مَقْتًا وَلا مَزِيدُ الْكِفِي بْنَ كُفْنُ هُوْ الْآخَسَارًا 9 قُلُ آرَءَ يُنْعُرُ شُرَكَآءَكُمُ الَّذِينَ تَكُ عُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ ٱرْوُنِي مَاذَاخَلَقُواْ مِنَ ٱلْأَرْضِ ٱمْرِلَهُمُ شِيْرِكُ فِي السَّبَاوْتِ ٱمْرَاتَيْنَاهُمُ كِحْبًا فَهُوْ عَلَى بَيِّنَتِ مِنْهُ ثَبُلُ إِنْ يَعِدُ الظَّلِمُونَ يَعْضُهُ مُرْ بَعُضًا إِلَّا غُرُورًا ۞إِنَّ اللَّهَ يُمُسِكُ السَّمَاوِتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُوُلُاهُ وَلَينَ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكُهُمَا مِنُ آحَدِ مِّنَ بَعْدِهِ ﴿ إِنَّهُ كَانَ حَلِيْمًا غَفُوْرًا ۞ وَٱقْشَمُوْ الِيَاللَّهِ جَهْدَ ٱنْمَانِهِ كُينُ حَآءَهُ مُنَذِيْرٌ لَّيَكُونُنَّ آهَٰدُي مِنْ إِحْدَى الْأُمَوِّ فَكَمَّا جَآءَهُ وَنَذِيْرٌ مَّازَادَهُ وَالْأَنْفُورُ اللَّهِ السِّكَلِيارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكُواللَّهَ يِنَّ وَلَا يَحِينُ الْمَكُو ُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِه * فَهَلُ يَنْظُرُونَ الْأَسْنَتَ الْأَوَّلِينَ ۚ فَكَنُ تَعَجِدَ لِسُنَّتِ اللهِ تَبُدِيْلًا أَوْلَنْ يَجِدَ لِسُنَّتِ اللهِ تَحَوْيُلًا ﴿

ومن يقنت ٢٢ فاطر ٣٥

بيشڪ الله آسمانن ۽ زمين جو ڳجھ ڄاڻندڙ آھي, بيشڪ اھو سينن وارو (گِجه بر) جاڻندڙ آهي (٣٨). (الله) آهو آهي, جنهن اوهان کي زمين ۾ (اڳين جو) پيڙهيءَ وارو ڪيو، پوءِ جيڪو ڪفر ڪندو، تنهن تي سندس كفر (جو نقصان) آهي ۽ نکي كافرن لاءِ سندن كفر سندن پالڻهار وٽ ڏمر کان سواءِ (بيو ڪجھ) وڏائيندو ۽ نڪي ڪافرن لاءِ سندن كفر نقصان كان سواءِ (بـيو كجه) وڌائيندو (٣٩). (كنر) جؤ تر, الله كان سواءِ جن پنهنجن (نهرايلن) بتن كي سڏيندا آهيو. سي ڏنا اٿو ڇا؟ مون کی ڈیکاریو تہ زمین مان چا بٹایو آٹن؟ یا آسمانن پر سندن کا پاڻيواري آهي ڇا؟ يا کين ڪو ڪتاب ڏنو اٿئون ڇا؟ جو اُهي اُن جي پڌريءَ حجت تي آهن؟ (نرا) بلڪ ظالمر هڪ ٻئي کي رڳو ٺڳيءَ جو انجام ڏيندا آهن (۴۰). بيشڪ الله آسمانن ۽ زمين کي ٿڙڻ کان نگاه (ير) ركندو آهي ۽ جيڪڏهن ٿڙيا تر الله کان پوءِ انهن کي ڪوبر روڪيءُ سگهندو. بيشڪ اهو بردبار بخشتُهار آهي (۴۱). ۽ انهن پنهنجن پڪن قسمن سان الله جو قسم کنيو تہ جيڪڏھن وٽن ڪوبہ ڊيجاريندڙ آيو تہ ہرھڪ امت كان وذيك هدايت وارا تيندا, پوءِ جنهن مهل ڊيڄاريندڙ وٽن آيو, (تنهن مهل اُن جي اچڻ) رڳو سندن نفرت وڌائي (۴۲). ملڪ ۾ وڏائي ڪرڻ ۽ بڇڙيءَ رٿ رٿڻ سبب (نفرت ڪيائون) ۽ بڇڙيءَ رٿ رٿڻ (جو نتيجو) اُن جي هلت ڪرڻ وارن کان سواءِ ٻئي تي نہ پوندو آهي, تنهن ڪري رڳو اڳين جي (عذاب جي) دستور جا منتظر آھن, پوءِ (تون) ڪڏھن الله جي دستور کي ڪا مٿ سٽ نہ ڏسندين ۽ (تون) الله جي دستور کي ڪڏھن ڪا ٿير گهير نر ڏسندين (۴۳).

آوَلَهُ يَسِيرُوْانِ الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَهُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوْآاَ شَكَّ مِنْهُمُ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْ أَنِي التَّمْلُوتِ وَلَافِ الْاَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمُمَّا قَدِيرًا ﴿ وَلَوْيُوَا خِنُ اللهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهُرِهَا مِنْ دَآبِةٍ وَ للكِنَ يُؤَخِّرُهُمُ اللَّ آجَلِ مُسَتَمَى ۚ فَإِذَا جَأَءً اَجَلُهُمُ فَإِنَّ الله كَانَ يعمَادِهِ بَصِيرُولُ

شِغُونَ فُلِيتِينَ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّالِي الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللللَّا الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا

دِئُ وَالْقُرُ إِنَ الْتَكِيمُو إِلَّاكَ لِمِنَ الْمُرْسَلِيمُنَ عَلَى صَرَاطِ يُسَ هُوَ الْقُرُ إِن الْتَكِيمُو إِلَّاكَ لِمِنَ الْمُرْسَلِيمُنَ عَلَى صَرَاطٍ مُسُتَقِيمُونَ تَوْرُيْلَ الْعَزِيْزِ الرَّحِيمُونَ لِتُمُنْذِن وَقُومًا مَنَ الْنُونِ ابَا وُهُمُ وَفَهُمُ عَفِلُون الْقَدَ حَقَّ الْعَوْلُ عَلَى الْمُنْزِهِمُ وَفَهُمُ لِا يُولُونُونُ وَاتَا جَعَلْنا فِنَ اعْمَاتِهِمُ اعْلَافَهِمَ إِلَى

سَتَّا اَوَّمِنْ خَلْفِهِمُ سَدًّا فَأَغُشَيْنَهُمُ فَهُمُ لَا يُبُصِرُ وَنَ®

الْأَذْ قَالَ فَهُوْمُتُمُّتُمُونَ۞وَجَعَلْنَا مِنَ بَيْنِ آيْبِ يُهِمُ

رمن يقنت ٢٢ بلش ٢٦

زمين ۾ نه گهميا آهن ڇا؟ جو ڏسن ته جيڪي کائنن اڳ هڻا تن جي پڇاڙي ڪهڙي تي، آهي کائنن سگھ ۾ به تباهر ڏاڍا هئا ۽ الله اهڙو نه آهي؟ جو کيس آسيانن ۾ ڪابه شيءِ ٿڪائي ۽ نڪي زمين ۾ (تڪائي) بيشڪ آهو ڄاڻندڙ وس وارو آهي (۴۴). ۽ جيڪڏهن الله ماڻهن کي سندن ڪرتوتن سببان پڪڙي ها ته ڪو چرندڙ زمين جي پٺيءَ تي نه ڇڏي ها، پر طئي ٿيل مدت تائين کين مهلت ڏئي ٿو، پوءِ جڏهن سندن مدت آئي تڏهن بيشڪ الله پنهجن ٻانهن کي ڏسندڙ آهي (۴٥).

سورة يئش مکي آهي ۽ هن ۾ تياسي آيتون ۽ پنج رکوم آهن،

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

اي پيغمبر! (١). (هن) حكمت واري قرآن جو قسم آهي (٢). بيشك تون پيغمبرن مان آهين (٣). سديءَ واٽ تي (۴). (الله) غالب مهربان و تان (قرآن جو) لاهڻ آهي (٥). (هن لاءِ) تر اهڙيءَ قوم كي ڊيڄارين جو سندن پيءُ ڏاڏا نر ڊيڄاريا ويا آهن، تنهن كري آهي بي خبر آهن (٦). بيشك آنهن مان گهڻن تي (عذاب جو) قول لازمر ٿيو آهي، تنهن كري آهي ايبان نر ٿا آڻين (٧). بيشك اسان سندين ڳچين ۾ ڳٽ وڌا، پوءِ آهي كاڏين تائين (پيل) اٿن تنهن كري آهي ڳاتي تنگيل آهن (٨). ۽ سندن اڳيان تائين (پيل) اٿن تنهن كري آهي هي ڳاتي تنگيل آهن (٨). ۽ سندن اڳيان ڪري آهي (وٽ ۽ سندن پوئتان (٨) اوٽ كئي سون، پوءِ كين ڍكيوسون، تنهن كري آهي (ڪجو) هي آهي راهي آهن (٨).

وَسَوَآءٌ عَلَيْهُمْ ءَانْنَ (تَهُمُّآمُرُكُ ثُنُانُ رَهُمُ لَا نُؤْمِنُونَ ﴿ إِتَّمَا تُنُذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكُورَ خَشِيَ الرَّحُمُنَ بِالْغَمْبُ فَبَيِّتُوهُ بِمَغْفِرَةِ وَّأَجُوكُو يُعِ®إِنَّانَحُنُ نُحْي الْمُومِثْ وَنَكُنُكُ مَا قَدَّهُ مُوْا وَالْتَارَهُمُ ۚ وَكُلَّ شَيٌّ ۚ أَحْصَدُكُ فِي ٓ إِمَامِرَتُهُ بِينِ خُوَافُرِبِ لَهُمْ مِّتَثَلَّا أَصْحٰبَ الْقُرْبَةُ إِذْ حَاءَ هَا الْمُرْسَلُونَ ۗإِذْ ٱرْسَلْنَاۤ الْيُهُوُ اثْنَانِي قُلَدٌ يُوْهُمَا نَعَزَّزُنَا بِثَالِثِ فَقَالُوْٓإِ لِثَالِيُكُوۡ مُّرُسَكُوْنَ ۞ فَالُوْا مِنَا أَنْتُهُ إِلَّا مَنْفَوْمِ مِنْفُكُنَا ۚ وَمَا أَنْزُلَ الرَّحْلُونُ مِنْ شَكِّيٌّ ۗ انُ أَنْتُوْ إِلَّا تَكُذَبُونَ ۞ قَالُوْا رَتُنَا يَعْلَوُ إِنَّا الْمُكُوِّ لَهُ سَدُونَ ۞ وَمَاعَلِيهُ نَا إِلَّا الْبَلْعُ الْمُهِدِينُ ۞ قَالُواَ إِتَّاتَطَيَّرُنَا بِكُوْلِينَ لَاهُ تَنْتَهُوْ الْنَرْخِمَنَّكُوْ وَلَمَسَّتَّكُوْ مِّنَاعَدَاكُ ٱلدُّهُ وَقَالُوا طَأَيْرُكُمُ مَّعَكُمُ أَبِنَ ذُكِّةُ تُحْ بَلُ أَنْ ثُوْ قُومُرُّمُ سُرِفُونَ ®وَجَأَءَمِنُ اقْصَا الْمَدِ بْنَةِ رَجُلُّ يُسْلَمَىٰ قَالَ لِقَوْمِ التَّبِعُواالْمُرْسَلِيْنَ۞ التَّبِعُوا مَنْ لَا مَنْ عَلْكُمْ أَجُرًا وَهُوْ مُهْتَدُونَ ٠

ومن يقشت ٢٢ بلتق ٢٦

۽ کين تنهنجو ڊيجارڻ ۽ کين تنهنجو نہ ڊيجارڻ سندن لاءِ هڪ جهڙو آهي. (اُهي) ايمان نه آثيندا (١٠). تون رڳو ان کي ڊيڄاريندين جيڪو نصيحت تي هلي ۽ ٻاجهاري (الله) کان پريٺ دڄي, تون پوءِ اُن کي بخشش ۽ سڳوري آجر جي خوشخبري ڏي (١١). بيشڪ اسين مُئن کي جياريندا آهيون ۽ جيڪي (مدا توڻي چڱا ڪم ڪري، اڳي موڪليائون سي ۽ سندن پيرن جا نشان لکون ٿا ۽ هر شيءِ کي پڌري ڪتاب (لوح محفوظ) ۾ ڳڻيو اٿئون (١٢). ۽ اُنھن سان ڳوٺ وارن جو قصو بيان ڪر، جڏھن وٽن پيغمبر آيا (١٣). جڏهن جو اُنهن ڏانهن ٻن پيغمبرن کي موڪليوسون، پوءِ پنھي کي ڪوڙو ڀانيائون, تنھن ڪري ٽئين سان غلبو ڏنوسون, پوءِ (گڏجي) چيائون تر, بيشڪ اسين اوهان ڏانهن موڪليل آهيون (١۴). چيائون تر اوهين تر رڳو اسان جهڙا ماڻهو آهيو ۽ باجهـاري (الله) ڪـا شيءِ نه لائني آهي، اوهيــن رڳو ڪــوڙا آهيو (١٥). چيائون ته اسان جو پالڻهار ڄاڻندو آهي, تر بيشڪ اسين اوهان ڏانهن موڪليل آهيون (١٦). ۽ اسان تي پڌري پيغام پهچائڻ کان سواءِ (ٻيو ڪجھ لازم) نہ آھي (١٧). چيائون تر, بيشك اسان اوهان جي (اچڻ) سببان بدبختي سمجهي آهي, جيڪڏهن اوهین نر جھلبؤ تہ اوہان کی پشرن سان مارینداسون ۽ ضرور اسان کان اوهان كى ڏكوئيندڙ عذاب پهچندو (١٨). (پيغمبرن) چيو ته, اوهان جي بدبختي اوهان سان آهي, جيڪڏهن اوهان کي نصيحت ڏبي آهي تر (انهيءَ ڪري) جا؟ بلڪ اوهين حد کان لنگهيل قومر آهيو (١٩). ۽ شهر جي پرين پاسي کان ھے مڑس ڊوڙندو آيو چياڻين تر, اي منھنجي قوم ! پيغمبرن جي تابعداري ڪريو (٢٠). (اوهبن) اُنهن جي تابعداري ڪريو, جيڪي اوهان کان ڪو اجورو نہ گھرندا آھن ۽ اُھي سڌيءَ واٽ وارا آھن (٢١).

وَمَالِيَ لَا أَعْيُدُ الَّذِي فَطَرِينَ وَالنَّهِ تُرْجَعُونَ ﴿ ءَاتَّخِنَكُمِنُ دُونِهَ الِهَةَ اِنَ يُرِدُنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرِّلَانُغُنَّ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيُّا وَّلاَيْنُقِدُونِ[©] إِنِّيَ إِذَّالَفِي ْضَلِي مُبِيْنِ[©] إِنِّيَّ امّنْتُ بِرَبِّكُوْ فَاسْمَعُون ﴿ قِيلَ ادْخُلِ الْمِنَّةَ قَالَ لِلَيْسَقُومِي يعُلَمُونَ®ْبِمَاغَفَرَلُ رَبِّنُ وَجَعَلَنِيُ مِنَ الْمُكْرَمِيُنَ®وَمَاۤ ٱنْزُلْنَاعَلْ قَوْمِهٖ مِنْ بَعْدِهٖ مِنْ جُنْدِمِّنِ التَّمَا ۚ وَمَاكُنَّا مُثَوِلِيُنْ إِنْ كَانَتُ إِلَّاصَيْعَةُ وَّاحِدَةً فَإِذَاهُوْخُهِدُونَ فَيَعْمُرَةً عَلَى الْعِبَادِ ۚ مَا يَا يُتِيهُمُ مِّنَ تَسُولِ إِلَّا كَانُوْا بِهِ يَمْتَهُمُ وَوُنَ ۗ ٱلْهُرَوْا كَهُ اَهْلَكُنَا قَبْلَهُمْ مِينَ الْقُرُونِ اَنَّهُمُ الْيُهِمُ لَا يَرْجِعُونَ@وَإِنْ كُلُّ لَكَا جَمِيعٌ لَّذَيْنَا مُحْفَرُونَ ﴿ وَابِيُّهُ كُلُوهُ الْأَرْضُ الْمَيْتَلُهُ ۗ آچَينْهٰا وَآخُوجُنَامِنُهَاحَيًّا فِمِنْهُ يَاكُلُونَ ۞وَجَعَلْنَافِيهُاجَنَّتِ مِّنٌ تَغِيْلٍ وَّاعْنَابٍ وَّفَجَّرْنَافِيْهَامِنَ الْعُيُوُنِ ۖ لِيَأْكُلُوْامِنُ تَمَرَةٍ وَمَاعَمِلَتُهُ آيْدِيْهِوْ أَفَلَايَثُكُوُونَ ﴿ سُجُلَىٰ الَّذِي خَكَلَ الْأِزْوَاجَ كُلَّهَامِمَّا لَيُعُتُ الْأَرْضُ وَمِنَ اَنْفُسِهِمْ وَمِثَّا لَايَعُلَوُنَ[©] وَالَةٌ لَّهُوُ الَّذِلُ ۗ نَسْلَحُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَاهُ مُرَّمُّ ظُلِمُونَ ﴿

ومالي۲۳ يلش٦٣

۽ مون کي ڇا (ٿيو) آهي جو اُنهيءَ (الله) جي عبادت نہ ڪريان, جنهن مون کي پيدا ڪيو ۽ (اوهين بر) ڏانهس موٽايا ويندؤ (٢٢). اُن کان سواءِ ہیا معبود وٺان ڇا؟ جيڪڏهن ٻاجهارو (اللہ) مون کي ڏک پهچائڻ گهري تر انهن جي شفاعت مون کان ڪجھ (بر ڏک) نر ٽاريندي ۽ نڪي (اُهي) مون کي ڇڏائيندا (٢٣). (جي ائين ڪندس تـ) بيشڪ آءُ انهيءَ مهل پڌريءَ گمراهيءَ ۾ هوندس (٢٤). بيشڪ مون اوهان جي پالڻهار تي ايمان آندو آهي, پوءِ مُون کان ٻِڌو (٢٥). (اِن چوڻ تي کيس شهيد ڪيائون). چيو ويس تر، بهشت ۾ گهڙ، چيائين هئه ارمان! (جيڪر) منهنجي قوم ڄاڻي ها (٢٦). تر ڇا جي ڪري منهنجي پالڻهار مون کي بخشيو ۽ مون کي سگورن مان ڪيائين (٢٧). ۽ کانئس پوءِ سندس قوم تي آسمان کان ڪو لشكر د لاتوسون ۽ نكي (لشكر) لاهيندڙ آهيون (٢٨). (سندن سزا) رڳو هڪ سخت رڙ هئي, پوءِ اُنهيءَ (ئي) دمر اُهي (باه وانگر) وسامي (مري) ويا (٢٩). ٻانهن تي ارمان آهي! اجو) وٽن ڪو (بہ اهڙو) پيغمبر نہ آيو، جنهن سان ٺٺوليون نه ٿي ڪيائون (٣٠). نه ڏٺو اٿن ڇا؟ ته, کانئن اڳ ڪيترائي (ماڻهن جا) طبقا ناس ڪيا سون (جو) اُهـي انهن ڏانهـن موٽي نہ ٿا اچن (٣١). ۽ جيڪي بہ آهن, سي سڀ اسان وٽ حاضر ڪبا (٣٢). ۽ هڪ نشاني انهن (جي جيئارڻ) لاءِ مثل زمين آهي. جنهن کي جياريوسون ۽ منجهانئس (اُن جا) داڻا ڪديا سون, جو ان مان کائيندا آهن (٣٣). ۽ منجهس کجورن ۽ انگورن جا باغ پيدا ڪياسون ۽ انهن (باغن) ۾ ڪي چشما وهاياسون (٣٤). (هن لاءِ) تر سندس ميوي مان کائيندا رهن ۽ انهن (ميون) کي سندن هٿن نہ بڻايو آهي, پوءِ ڇو نہ شڪرانو ڪندا آهن؟ (٣٥). اُهو (الله), پاڪ آهي, جنهن اُها شيءِ جيڪا زمين ڄمائيندي آهي سا ۽ سندن جيئن مان ۽ جيڪي (شيون) نہ ڄاڻندا آهن, تن مان سڀني جنسن کي جوڙو جوڙو (ڪوڙو ۽ مٺو نر ۽ مادي) پيدا ڪيو (٣٦). ۽ اُنهن لاءِ هڪ نشاني رات آهي. (جو) اُن مان ڏينهن کي ڇڪي ڪڍندا آهيون, پوءِ انهيءَ مهل آهي اوندآهيءَ ۾ رهندا آهن (٣٧).

وَالشَّهُونُ بَعْرِيُ لِمُسْتَقَرَّلُهَا ۚ ذٰلِكَ تَقَدِّيُواْلْعَزِيْرِالْعَلِيْهِ ۗ وَالْقَبَرَ قَكَّ رُنْهُ مَنَازِلَ حَتِّى عَادَكَالْعُرْجُونِ الْقَدِيبِي لِالشَّمْسُ كَيْبَغِيُ لَهَا أَنْ تُدُرِكَ الْقَمَرَ وَلِا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِّ وَكُلُّ فِي فَلَكِ يَّسْبَعُونَ ®وَالِيَّةُ تَهُمُ اَتَّاحَمُلُنَا ذُرِّيَّتَهُمُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿ وَخَلَقُنَالُهُمُ مِينَ مِّبْلِهِ مَايُرِكُمُونَ ®وَإِنْ نَشَالُنُغِرِ قُهُمْ فَلاصَرِيْخَ لَهُمُولِلاَهُمُ يُنْقَدُونَ اللهِ الاَرْجُمَةُ مِّنَا وَمَتَاعًا اللهِ حِيْنِ ﴿ وَإِذَا قِيْلَ لَهُوْ اتَّقُوْ امَا بِينَ ايْدِينُمْ وَمَا خَلْفَكُوْ لَعَكُلُوْ تُرْحُمُونَ ®ومَا تَانِيهُمُوسِن اللهِ مِن الترويرمُ إِلاَ كَانْدُ اعَنْهَامُعُوضِانَ@وَإِذَا قِمْلَ لَهُمُ أَنْفِقُوْ إِجَّارَزَقِكُوْ اللَّهُ ۚ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوْ الِكَذِينَ الْمُنُوَّأَ أَنُطْعِهُ مِن لَوْيَشَاءُ اللهُ أَطْعَمَهُ ﴿ إِنَّ انْتُمْ إِلَّا فِي صَلَّى مُبِينِ ﴿ الْمُعْمِينِ وَيَقُولُونَ مَتَى هِٰذَاالَوَعُدُانَ كُنْتُوطِينِ قِبْنَ@مَا يُنْظُرُونَ الاَصَيْعَةُ وَاحِدَةً تَاخُنُهُمُ وَهُمُ عَضِمُونَ فَكَلَيْمُ تَطِيعُونَ تَاخُنُهُمُ وَهُمُونَ فَكَلَيْمُ تَطِيعُونَ تَوْصَدَةً وَّلَاإِلَى اَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ۞ وَنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَإِذَاهُمْ مِّنَ الْكِيْدَاثِ إِلَى لَيْمُ يَنْسِلُونَ ®قَالُوُالْوَيْلَنَامَنُ بَعَثْنَا مِنُ مَرُقَدِ نَا مُثَّقِلُ امَا وَعَدَ الرَّحْمِٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسِلُونَ ۞

رمالي٣٦ بلش٣٦

۽ سج پنهنجي ٽڪاءَ جي جاءِ تي پيو هلندو آهي، اِهو غالب (الله) جو اندازُو (ٺهرايل) آهي (٣٨). ۽ چنڊ لاءِ منزلون مُقررُ ڪيون سون تانجو پراڻي کجيءَ جي (سڪل) ڇڙهيءَ وانگر وري (ڏنگو) ٿيندو آهي (٣٩). لڪي سج کي چنڊ جي پهچڻ جي (ڪا) مجال آهي ۽ نڪي رات (سج لهڻ کان اڳ ڏينهن تي اڳرائي ڪندڙ آهي ۽ (سج ۽ چنڊ ۽ تارن مان) هرهڪ آسمان ۾ پيو هلندو آهي (۴۰). ۽ اُنهن لاءِ هڪ نشاني (هيءَ بر) آهي، جو اسان سندن اولاد کي ڀريل ٻيڙيءَ ۾ کنيو (۴۱). ۽ آنهن لاءِ اُن (ٻيڙيءَ) جهڙيون (ٻيون سواريون بر) بڻايون سون جن تي سواري ڪندا آهن (۴۲). ۽ جيڪڏهن گهرون تا کين ٻوڙي ڇڏيون, پوءِ انهن لاءِ ڪو دانهن ورنائـڻ وارو نہ ٿئي ۽ نڪي اُهـي ڇـڏائـبا (٤٣). پر پاڻ وٽان ٻاجع ڪئي سون ۽ هڪ وقت تائين (اُهي) آسودا ڪيا سون(۴۴). ۽ جڏھن کين چئبو آھي تہ اُنھيءَ اعذاب؛ کان ڊڄو جيڪو اُوھان جي آڳيان ۽ اوهان جي پئيان (اچڻو) آهي تر مَن اوهان تي ٻاجھ ڪجي (۴٥). ۽ سندن پالڻهار جي نشانين مان ڪآئي (اهڙي) نشآني وٽن نہ ايندي آهي. جنهن کان (هو) منهن موڙيندڙ نہ هوندا آهن (۴٦). ۽ جڏهن کين چئبو آهي تـ جيڪي الله اوهان کي رزق ڏنو آهي, تنهن مان خرچيو, (تڏهن) ڪافـر مؤمنن کي چوندا آهن تـ اهڙي کي ڇو کارايون؟ جو جيڪڏهن الله گهري ها ته كيس كاراڻي ها! اوهين رڳو پڌريءَ گمراهيءَ ۾ آهيو (۴۷). ۽ چوندا آهن تر جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تر اهو انجار ڪڏهن (پورو) ٿيندو (۴۸). اُهي رڳو هڪ سخت آواز جو انتظار ڪندا آهن, جو اَهُو اَنهيءَ حالت ۾ کين (اوچتو) پڪڙيندو, جو اُهي جهڳڙو ڪندا هوندا (۴۹). پوءِ (أهمي) نڪي وصيت ڪري سگهندا ۽ نڪي پنهنجي گهروارن ڏانهن موٽي سگهندا (٥٠). ۽ صور ۾ ڦوڪبو، پوءِ آهي اُتي جو اتي پنهنجي پالڻهار ڏانهن قبرن مان ڊوڙندا (٥١). چوندا تر, اسان لاءِ ويل آهي! اسان کي اسان جي سيهڻ جي جاءِ (قبرن) مان ڪنهن اُٿاريو؟ (ملائڪ چوندا هاڻو!) هيءُ اُهو آهي, جيڪو ٻاجهاري (الله) انجام ڏنو هو ۽ پيغمبرن سېچ چيو هو (٥٢).

انُ كَانَتُ إِلَاصَيْعَةً وَّاحِدَةً فَإِذَاهُمْ جَبِينُعٌ لَدَيْنَا عُضَرُونَ ۞ فَالْيُوْمَلِانْظُلْكُونَفُسُ شَيْئًاوَّلِأَغِزُون الرَّمَاكُنْثُمْ تَعْمَلُون @إنَّ ٳؘڞ۬ؖڮٵڶڲٮۜٛۊٳڷۑۘۅ*ؙڡٞڔ*ؽؘۺؙۼؙڸ؋ڮۿۏؙڹ^ۿۿؙۄ۫ۅؘٲۯ۫ۅٞٳڿۿؠ۬ؽ۬ڟؚڶڸ عَلَى الْأِرْآبِكِ مُتَّكُوُرَيْ قُلَهُمْ فِنْهَا فَاكِمَةٌ وَلَهُمْ قَالَكُ فُوْنَ ﴿ سَلُوْ قَوْلاً مِنْ زَبِ رَحِيْدِ وَأَمْتَازُوا الْيَوْمَ أَثْمَا الْمُعْرِمُونَ ® ٱلَّهُ ٱهْهَ كَالِيَكُمُ بِيَهِ فَيَ ادْمَرَانَ لَانَعَبُدُ واالشَّيْطُنَ إِنَّهُ لَكُمُّ عَدُوُّ مُبِينُ وَإِن اعْبُدُونِ قَلْدَاصِ اطْمُسْتَقِيدُ وَلَقَدُ أَضَلَّ مِنَكُ جِيلًاكَثِيرًا الْفَاهُ تَكُونُواْ اتَّعْقِلُونَ ﴿ هَاذِهِ جَهَنَّهُ الَّذِيّ كُنْتُوتُوْعَدُونَ@صَلَوْهَا الْيُؤْمَرِيمَا كُنْتُوْتَكُفْرُونَ@أَلْوَمَ تَغْيَرُ عَلَىٓ اَفُواهِ هِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيُدِيْهِمْ وَتَتَعُهَدُ اَرْجُاهُمْ بِمَا كَانُوْا كُسُدُّنَ@وَلَوْنَشَأَءُ لَطَبَّسْنَاعَلَى ٱغِيُّنَامُ فَاسْتَيَقُواالِصِّرَاطَ فَأَنَّ يُبْصِرُونَ®وَلَوُنَتَا الْمُلْسَخُنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَااسْتَطَاعُوُا مُضِمًّا وَلايرُجِعُونَ ٥٠ وَمَنْ تَعُيِّرُهُ نُنكِّسُهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلا يَعْقِلُونَ ۞ وَمَاعَلَمْنَهُ الشِّعْرَ وَمَايَنْنَغِيۡ لَهُ إِنْ هُو اِلاَذِكْرُ ۗ وَقُواْكُ مُبِيرُنُ®ِلِّنُدُنْ رَمِنْ كَانَ حَتَّاقً يَحِثَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَفِرِيْنَ ©

وسالى ٢٣

(اهو واقعو) رڳو هڪ سخت رڙ هوندي, پوءِ آهي اُتي جو اُتي گڏ ڪري اُسان وٽ حاضر ڪيا ويندا (٥٣). پوءِ اُڄ ڪنهن جيءَ تي ڪجھ بہ ظلمر نہ ڪيو ۽ جيڪي ڪندا هيئي رڳو ان جو اوهان کي بدلو ڏيو (۴۰). بيشڪ بهشتي اڄ مزن ماڻڻ ۾ مشغول هوندا (٥٥). اُهي ۽ سندن زالون ڇانوُن ۾ پلنگن تي ٽيڪ ڏيئي ويهندڙ هوندا (٥٦). اُنهن لاءِ بهشت ۾ ميوا آهن ۽ جيڪي گهرندا سو (پڻ) اُنهن لاءِ آهي (٥٧). چيو ويندو ته، پالٹھار مهربان (اللہ) کان (اوهان تي) سلامہ هجي (٥٨). ۽ (چوندا سون تہ) اي گنهگارؤ! اج (نيڪن کان) جدا ٿيو (٥٩). اي آدم جا اولاد! اوهان ڏانهن پيغام نـ موڪليو هيم ڇا تر، شيطان کي نه پوڄجو، جو بيشڪ اهو اوهان جو پڌرو ويري آهي (٦٠). ۽ ته منهنجي عبادت ڪجو, (جـو) اهما سڌي واٽ آهي (٦١). ۽ بيشڪ (شيطان) اوهان مان گهڻيءَ خلق کي گمراھ ڪيو, پوءِ اوهين نـ سمجهنــدا هيؤ ڇا؟(٦٢). هيءُ آهو دوزخ آهــي, (جنهن) جو اوهـان کي وعدو ڏبو هو (٦٣). ان ۾ اڄ انهيءَ ڪري گهڙو جو ڪفر ڪندا هيؤ (٦۴). اڄ سندن واتن تي مهر هٹنداسون ۽ جيڪي ڪندا هئا, تنهن بابت سندن هٿ اسان سان ڳالهائيندا ۽ سندن پير شاهدي ڏيندا (٦٥). ۽ جيڪڏهن گهرون تر سندين اکين کي ناس ڪريون, پوءِ واٽ ڏانهن ڊوڙن تہ ڪتان ڏسنـدا؟ (٦٦). ۽ جيڪڏهن گهرون تہ سندين جاين تي (ئي) کين بدشڪل ڪري ڇڏيون تہ پوءِ نڪي اڳتي هلي سگهن ۽ نڪي پوئتي موٽن (٦٧). ۽ جنهن کي وڏيءَ ڄمار وارو ڪندا آهيون, تنهن کي بڻاوت ۾ اُبتو ڪندا آهيون (ايتري ڳالھ ۾) نہ سمجهندا آهن ڇا؟ (٦٨). ۽ ان (پيغمبر) کي نڪي شعر سيکاريو اٿئون ۽ نڪي اشعرا اُن جي لائق آهي. هيءُ تر رڳو نصيحت ۽ پڌرو قرآن ئي آهي (٦٩). تر اُنهيءَ کي ڊيڄاري جيڪو جيئرو (يعني سمجھ وارو) هجي ۽ ڪافرن تي حجت ثابت ٿئي (٧٠).

ٳۘۅؘڵۄ۫ؾڒۅٛٳٳڰؙٳڂؘڷڨؙڹٵڷۿؙۄۼٵۼؚػؿۘٳؽؠؽڹۧٵۯؿؙٵڴٵڣؙۿؙؠڵۿٵ؞ڸڴۅؙۯ۞ وَذَلَّلْهٰمَالَهُوۡ فَمِنْهَارُكُو بُهُوۡ وَمِنْهَاياۚ كُلُونَ ۞ وَلَهُمُ فِيُهَامَنَافِهُ وَمَشَارِبُ اَفَكَاكِيتُكُوُونَ®وَاتَّغَنَّوُامِنُ دُوْنِ اللهِ الْهَةَ تَعَلَّهُمُ نْيْصَارُونَ ®ْكَرِيْسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمُولَهُمْ جُنُكُ غُضَارُونَ ۖ فَلَا يَحُوُنُكَ تَوْلُهُ هُ إِنَّا نَعْلُهُ مَا لِيُبِرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۖ أَوَكُونَ وَالْإِنْسَانُ ٱتَّاخَلَقْنَاهُ مِنْ تُطْفَةٍ قِاذَاهُ وَخَصِيْمٌ ثَمِينٌ وَضَرَبَ لِنَامَثَلَاقً نَيِيَ خَلْقَةُ قَالَ مَنْ يُحِيُ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيْدُ ۞ قُلُ يُعْمِيْهَا الَّذِيُّ ٳؘؿؙؿٵۿۜٵۊۜڶ؆ۧۊ۪ۧٷۿۅؘؠٷڷڂڷؚؾۼڵؽٷۨٳڷۮؚؽڿۼڶڵڴۄ۫؞ۣڽ الشَّجَو الْاَخْضَرِيَارًا فَإِذَا اَنْتُوْمِنَهُ ثُوْقِدُونَ ﴿ وَلَيْسَ الَّانِي قَ خَكَقَ السَّلُوٰتِ وَالْأَرْضَ بِقُدِيرِ عَلَى آنٌ يَعْلُقَ مِثْلَاكُمْ لَكِلْ وَهُوَ الْخَلْقُ الْعَلِينُهُ إِنَّمَا أَمُوْفَاذَ أَلَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ @ فَسُبُحْنَ الَّذِي بِيدِهِ مَكَكُونُ كُلِّ شَيٍّ وَإِلَيْهِ مُرْجَعُونَ ﴿ ٤

دِئه مِنْ الرَّحِيْمِ الله الرَّحْمُن الرَّحِيْمِ وَ الله الرَّحْمُن الرَّحِيْمِ وَ وَالضَّفْتِ صَفَّالْ فَالرِّبِ ذِكْرًا فَ

ومالى٢٣ الصَّفات ٣٧

نہ ڏٺو اٿن ڇا تر اسان انھن لاءِ انھن شين مان ڍور پيدا ڪيا, جن کي اسانِ جي هـــّـن بڻايو ۽ پوءِ اُهـي اُنهن جا مالڪ آهن (٧١). ۽ انهن (دورن) کي اُنهن جو تابعدار ڪيوسوٽ, پوءِ منجهانٽن ڪي سندن چڙهيءَ جا آهن ۽ سنجهانشن ڪي (آهي) کائيندا آهن (٧٢). ۽ انهن لاءِ انهن ڏورن ۾ گهڻا فاثدا آهن ۽ پيئڻ (جون شيون يعني کير) آهن, پوءِ ڇو نہ شڪر ڪندا آهن؟ (٧٣). ۽ الله کان سواءِ ٻيا معبود ڪري ورتا اٿن تہ مَنَ کين مدد ڏني وجي (٧۴). اُاهي) کين مُدُد ڏيئي نہُ سگهندا ۽ اُهي (بت) اُنهن جَو لشڪر ٿي گڏ ڪيا ويندا (٧٥). پوءِ (اي پيغمبر!) تو کي سندن چوڻ نہ ڏکوئي، جيڪي ڳجهو ڪندا آهن ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهن, سو بيشڪ اسين ڄاڻون ٿا (٧٦). انسان نہ ڏٺو آهي ڇا تہ اسان کيس نطفي مان بڻايو, پوءِ آهو اُنهيءَ (ئي) مهل پڌرو جهيڙاڪ ٿيندو آهي (٧٧). ۽ آسان لاءِ هڪ مثال بيأن ڪندو آهي ۽ پنهنجيءَ پيدائش کي وساريندو آهي. چوندو آهي ته (هـنن) هـڏن کي ڪير جيـاُرينـدو، جنهـن حالت ۾ اُهي ڀُتا ٿيـلُ هوندا؟ (٧٨). (ايّ پيغمبر!) كين چؤ ته, جنهن انهن كي پهريون ڀيرو بثايو سو انھن کي (وري) جياريندو ۽ اهو سڀ ڪنھن پيدائش کي ڄاڻندڙ آهي (٧٩). جنهن سائي وڻ مان اوهان لاءِ باه پيدا ڪئي, پوءِ اوهين انهيءَ مهلِّ منجهانئس (بَاهِ) بِأَريندا آهيو (٨٠). جنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو سُو انھن جھڙن جي بڻائڻ تي وس وارو نر آھي ڇا؟ ھاڻو! (وس وارو آھي) ۽ اُھو ُوهِنَ بِثَالِيَنَدَرِّ. (سب) چاڻندڙ آهي (٨١). سندس حڪير هن کان سواءِ (ٻيو) ڪونر آهي تر جڏهن ڪا شيءِ (بثائڻ) گهرندو آهي, تڏهن ان لاءِ رڳو چوندو آهي تر ٿيءَ تر (اها شيءِ) تي يوندي آهي (٨٢). پوءِ اهو (الله) پاڪ آهي, جنهن جي هٿ ۾ هر شيءِ جي حڪومت آهي ۽ ڏانهس اوهين موتايا ويندؤ (٨٣).

> سورة صافات مکي آهي ۽ هن ۾ هڪ سؤ ٻياسي آيتون ۽ بنج رکوع آهن.

الله ٻاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

(پنهنجي پالڻهار وٽ) قطار ڪري صفن ٻڌڻ وارن (ملائڪن) جو قسم اهي (١). پوءِ جهڻڪ ڏيئي (شيطانن کي) ڌمڪائڻ وارن (ملائڪن) جو قسم آهي (٢). پوءِ (قرآن) پڙهڻ واريءَ جماعت جو قسم آهي (٣).

انَّ الهَكُهُ لَوَاحِكُ ۞ رَتُ التَّمَاوٰتِ وَالْرَرْضِ وَمَالِينَهُمَ اوَرَبُّ الْمَشَارِق ۚ إِنَّازَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْمَا بِزِينَةِ إِلكَّوَاكِبِ ۗ وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطِن تَارِدِ أَلا يَتَمَّعُونَ إِلَى الْمَلِا الْوَعْلَ وَيُقَدَّ فُوْنَ ڡؚۯ٤ؙڴڵڿڶڹؙۨ۞ؖڎؙٷڒؙٳۊۘڵۿؙۯۼڶڮۘۊڶڝڋڣٚٳڵٳڡڽؙڂڟؚڬ انْخَطْفَةَ فَأَتَبْعَهُ شِهَاكُ ثَاقِيُ فَاسْتَفْتِهُمُ آهُدُ آشَكُ خَلْقًا أَمْ مَّنُ خَلَقُنَا ۚ إِنَّا خَلَقُناهُمْ مِّنْ طِيْنِ لَازِبِ بَلْ عَجِبْتَ وَيَعْفَرُونَ ۖ ۅؘڶۮؘڶڎؙػڒٷٳڵٳٮؘۮؙڮؙٷڹۘ۞ؖۅٳۮؘٳۯٳؘۉٳٳڸؿٞڲؽٮؾٙۺڿڔ۠ٷڹۜ۞ٚۅؘقاڶٷٙٳڮ هٰنَا اِلَاسِحُوْمُهُونَ أَصَّاءَ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا ثُوَاكِا وَعِظَامُواتَا لَسَعْهُ ثُوْرِ ﴿ ٲۊٳ۬ڹٳۧۏٞؽٵڵڒۊٙڵۏؽ[©]ڠؙڵؿۼۄۅؘٲؿػؙۅ۫ڵڿۄؙۏڹ۞ؘڣٳڣٞٵۿۜٳۿؚؽڗؘڿۄؘۊؙؖ وَّلِعِدَةٌ فَاذَاهُمْ مِنْتُطُرُونَ ©وَقَالُوالْوِيُلِنَاهْ فَا يَوْمُ الدِّيْنِ ۞هْ فَا نَوُمُ الْفَصَلِ الَّذِي كُنْتُو بِهِ تُكُلِّدُونَ أَهُ مُثَمُّرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوْ ا وَأَزْوَاجَهُمُ وَمَا كَانُوْ اِيَعِيْكُ وَنَ صَمِنْ دُونِ اللهِ فَاهْدُ وَهُمُ إِلَى ڝڔٙٳڟٳڵڿۮڲٛۜۯۊ۬ۼؙۅؙۿؠٞٳٮۜۿؙۅٞڝۜٞٮٷڶۅٛؽڞؙٚٵڵڬؙۿڒػؾٵؘڝۯڎؽ[®]ؽڵ هُوُالْهُوْمُمُسْتَسْلِمُونَ®وَأَقْبُلَ يَعْفُهُمْ عَلَى بَعْضَ ّتَسَاَّءَلُونَ® قَالُوَالِّكُوۡكُنَّهُۥ مَا ۡتُوۡنِيَّا عَنِ الْيَهِنِ ۖ قَالُوَابِلُ لَوْتَكُوْنُوا مُؤْمِنِيْنَ ۖ

ومالى ٢٣ الصّغنت ٣٧

ته اوهان جو معبود هڪڙو (ئي) آهي (۴). (جو اُهو) آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي اُنھن (ٻنھي) جي وچ ۾ آهي, تنھن جو رب آهي ۽ (آهو) اڀرڻ (۽ لهڻ) وَارِن طَرِفن جُو (برأ رَبّ آهي (٥). بيشڪ اسان دنيا جي آسمان کي تارن جي سونهن سان سينگاريو (٦٠). ۽ سڀڪنهن حد کان لنگهندڙ شيطانّ كان (اُنهيءَ كيّ) حفاظت ۾ ركيوسون (٧). تـ (جيئن شيطان) ملاءِ اعليٰ دَّانهن كُن دِّيثِّي (ڳالهيون) نه بدَّن ۽ سيڪنهن طرف کان (اُنهن دَانهن) اماڙيون اُڇلبيون آهن (٨). (انهـن جي) تـڙڻ لاءِ. ۽ انهـن لاءِ هـيـشـ جـو عــذاب آهي (٩). پر جنهن (چوريءَ ڪن ڏيئي ملاءِ اعليٰ جي ڳالهين مان ڪنهن ڳالھ کي) جهٽيو. تنهن کي پوئتان ٻرندڙ اُماڙي پوندي آهي (١٠). پوءِ کانٹن پچ تر آهي پيدا ڪرڻي ۾ شامر مشڪل آهن ڇا يا (ذڪر ڪيل شيون), جن كي أسان بثايو آهي؟ بيشك اسان كين چيكيءَ متيءَ مان بڻايو (١١١). بلڪ (ڪافرن جي حال کان) عجب ڪيئي ۽ آهي لـٽوليون كندا آهن (١٢). ۽ جڏهن سمجهائبو اٿن, (تڏهن) نہ سمجهندا آهن (١٣). ۽ جڏهن (هو) ڪا نشاني ڏسن (تڏهن) نٺوليون ڪندا آهِنَ (١٤). يَم چوندا آهن تر هيءُ (قِرَآن) رڳو پڌرو چادو آهي (١٥). هان! جَدَّهَن مُرنَداً سُون ۽ مٽي ۽ هڏا ٿيندا سُون (تڏهن) اسين وري (جيئرا ٿي) اٿندا سون ڇا؟ (١٦). اسان جا اڳيان پيءُ ذاڏا ۾ (اٽاربا) َ جَا؟ (١٧). چؤ ته هاڻو (اُتناربا) ۽ اوهـان خوار هوندُؤ (١٨). پوءِ آهو (ائــڻ) رڳو هڪ سخت هڪل هوندي، پــوءِ آهـي اُنــي جو اَتي ڏسڻ لكُندًا (١٩ُ). ۽ چـوندا تر هــُم ارمان! اسـان لاءِ هـيءُ بـدلّـي (وٺــُحُ) جـو ڏينهن آهي (۲۰). اچنبن تر) فيصلي جو ڏينهن, جنهن کي اوهين ڪوڙو ڀائيندا هييؤ سو هيءُ آهي (٢١) إِ (چئبو تر اي ملائڪڙا) طالسن کي ۽ سندن سنگتين کي ۽ جن کي الله کان سواءِ پُوڄيندا هئا, تن کي ُڪريو (٢٢). پُوءِ کين ُدوزخ جي واٽ ڏانھن ڏس ڏيو (٢٣). ۽ کين ٽرسايو جو بيشڪ کانٽن پچيبو (٣٤). تر اوهان کي ڇا (ٿيو) آھي, جو هڪ ٻئي جي مدد نہ ٿا ڪريو؟ (٢٥). بلڪ اُهي آج ڪنڌ ٽوائيندڙ آهن (٢٦). ۽ ڪي ڪن ڏانهن منهن ڪري هڪ ٻئي کان پڇڻ لڳندا (٢٧). (ماڻهو يِنهنجن سردارِن كي) چوندا تر بيشڪ اوهين (گمراه ڪرڻ لاءِ) سڄي اڇ كهي) پاسِي كان اسّان وتّ ايندا هيؤ (٢٨) ّ. (سردار) چونّدا تـ (ز!) بلكُّ اوهين يال مجيندڙ نه هيؤ (٢٩).

وَمَاكَانَ لِنَاعَلَكُمُ مِنْ سُلْطِي بَلِ كُنْتُهُ قَدُمَّا طُغِيْنَ ﴿ فَكُنَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَآ ۚ إِنَّالَهَ ۚ أَبِقُونَ۞فَأَغُونَيٰكُوۡ إِنَّا كُنَّا هُونِيَ ۞فَا نَّهُمُ يَوْمَبِذِ فِي الْعَذَابِ مُثْنَيِّرِكُونَ ۗإِنَّاكَذَٰ لِكَ نَفُعَلُ بِالْمُجْرِينِي ۗ ٳؙؖ؆ؙؙؙٛؗٛڬٵٛۏؙٳٳۮٙٳڡۣۧؽڶڵۿؙٷڷٳڶۿٳڒٳڶڵۿؽٮ۫ؾۧڴؽڔ۠ۯؘؽ۞۫ۅؘؽڠؙۏڵۏؽ إَينَّالْتَارِكُوَّاالِهَتِنَالِشَاءِرِ عَبْثُوْنِ ۚ بَلْ جَآءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ®إِنَّكُوْلَدَآبِقُواالْعَنَابِالْأِلِيْدِ۞ُومَّا تُجُزُّوُنَ إِلَامًا كُنْتُهُ تَعْمَلُونَ۞ٳڷٳعِبَادَاملهِالْمُخْلَصِيْنَ۞اوُلِيْكَلَهُمْ رِزُقُ مَّعْلُوُمُّ ۚ فَوَاكِهُ ۚ وَهُمُومُكُرُمُونَ ۗ فِي جَنْتِ النَّعِيْمِ ۗ عَلَى سُرُدِ مُّتَقْيِلِيْرَ: ®يُطَافُ عَلَيْهُوْ بِكَأْيِنِ مِّنْ مِّعِيْنِ ﴿ بَيْضَأَءَ لَكَ ۚ قِ ڵٟؾ۬ؖؠڔۑؠؙڹؘ۞۫ڒڔڣۑۿٵۼؘۅ۠ڷٷٙڵاۿۄؙۼؠ۬ؠٵؽ۬ڗٚۏؙۏ۫ڹۛ®ۅؘۼؚڹ۫ۮڰؙٛؠؙڟڝٳؾؙ الطَّرْفِ عِبُنُ ۚ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكُنُونُ ۚ فَأَقُبُلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ ێۘؾؘڝ۬ٲٚٷؙؽ۞ۊؘٳڶۊٙٳۧڋؙۺؚڹٛۿؗ؞ٳڹٚؽػٳؽڸ؋ؖڔؽڹؙ۠۞ؾؘڡؙۛۅٛڵ ءَائِنَكَ لِمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿ وَإِذَا مِثْنَا وَكُنَّا ثُرَايًا وَّعِظَامًا ءَإِنَّالْمَدِ يُنُونَ®قَالَ هَلُ إِنْتُومُ مُظَلِعُونَ@ فَأَطَّلَعُهُ فَرَاهُ فِي سَوَآءِ الْجَحِيْدِ ﴿قَالَ تَاللهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ ﴿

ومالي ٢٣

۽ اوهان تي اسان جو ڪو زور نہ (هلندو) هو. بلڪ (اوهين) پاڻ حد کان لنگهيل قوم هيؤ (٣٠). پوءِ اسان تي اسان جي پالڻهار جو چوڻ ثابت ٿيو تر بيشڪ اسين (عذاب) چکندڙ هجون (٣١). پوءِ اوهان کي گمراه ڪيوسون, جو بيشڪ اسين (پاڻ) بر گمراھ هياسون (٣٢). يوءِ بيشڪ اهي اُنهيءَ ڏينهن عذاب ۾ هڪ ٻئي سان گڏ شريڪ هوندا (٣٣). بيشك اسين ڏوهارين سان اهڙيءَ طُرح ڪندا آهيون (٣٤). بيشڪ آهي (اهڙا) هٿا جو جڏهن کين چئبو هو تہ الله کان سواءِ (ٻـيو) ڪو عبادت جي لائق نہ آهي (تڏهن) وڏاڻي ڪندا هئا (٣٥). ۽ چوندا هيا تہ اسان هڪ جنوني شاعر جي (چوڻ) تي پنهنجن معبودن کي ڇڏينداسون جا؟ (٣٦). بلك (پيغمبر محمد عليه) سج (يعني قرآن) آندو ۽ اسيني، پيغمبرن کي سچو ڄاتائين (٣٧). بيشڪ اوهين ڏکائيندڙ عذاب (جو مزو) چکڻ وارا هجو (٣٨). ۽ جيڪي ڪندا هيؤ, تنهن کان سواءِ (ٻيو) ڪو بدلو ز دَّبُو (٣٩). پر الله جا خاص پانها (عذاب کان بچندا) (۴۰). انهن لاءِ روزي مقرر (ٿيل) آهي (۴۱). (قسمين) ميوا ۽ اُهي عزت ڏنل هوندا (۴۲). نعمت وارن بأغن ۾ (۴۳). پلنگن تي هڪ ٻئي جي آمهون سامهون (ويلل هوندا) (۴۴). وهندر شراب جو پيالو مئن پيو ڦيرائبو (۴۵). جوابلڪل) اَڇو پيئندڙن لاءِ مزيدار هوندو (۴٦). نڪي منجهس مٿي جي ڦيري هوندي ۽ نڪي اُهي کانئس نشي وارا ٿيندا (۴۷).ّ ۽ وڏين اکين واريون هيٺ نهارينـدڙ (زالون) وٽن هونديون (۴۸). ڄڻڪ آهي (حورون), ڍُڪيل آنا آهن (۴۹). پوءِ ڪي (ماڻهو) ڪن ڏانهن منهن ڪري هڪ ٻئي کان پڇڻ لڳندا (٥٠). منجهانئن ڪو چوندڙ چوندو ت بيشڪ (دنيا ۾) منهنجو هڪ سنگتي هو (٥١). جو چوندو هو تـ تون (قيامت جو) مڃيندڙ ٿيو آهين ڇا؟ (٢٥). هان! جڏهن مرندا سون ۽ مٽي ۽ هڏا ٿينداسون (تڏهن) اسان کي بدلو ڏنو ويندو ڇا؟ (٥٣). (وري اهو) چوندو تر اوهين (بر دوزخين کي) ڏسو ٿا ڇا؟ (۱۹۴). پوءِ (پاڻ) جهاتي پائيندو تـ اَهـو (سنگـتـي) دوزخ جي وچ ۾ ڏسندو (٥٥). چوندو تـ, الله جو قسمر تہ تون مون کي ذري گھٽ ھلاڪ ٿي ڪيو (٥٦).

وَلَوُلَانِغُمَةُ رَبِّيُ لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضَرِيْنَ ﴿ أَفَمَا نَحُنُ بِمَيِّتِيْنَ۞ُالْامَوْتَنَنَاالُأُوْلِي وَمَاغَنُ بِمُعَذَّبِيْنَ ﴿ إِنَّ هٰذَالَهُوَالْفَوُزُالْعَظِيْمُ®لِيتْل هٰذَافَلْيَعُمَل الْعٰمِلُوْنَ®اَذٰلِكَ خَيُرُ ثُرُ لُا اَمُشَجَرَةُ الزَّقُومِ إِنَّا جَعَلْنَهَا فِتُنَةً لِلظَّلِمِينَ ﴿ إِنَّهَاشَجَرَةٌ نَخُرُجُ فِنَ ٱصْلِ الْجَحِيْدِ ﴿ طَلَّعُهَا كَأَنَّهُ وُوُوسُ الشَّيْطِينُ®فَا مُّهُمُ لِأَكِنُونَ مِنْهَا فَعَالِكُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۞ ثُوَّاِنَّ لَهُمُّ عَلَيْهَالْشَوْبَامِّنُ حَبِيبُو ۚ ثُثُوَّاتُ مُرْجِعَهُمُ ٱلْإِلَى الْيُحِيْمِ ۞ انَّهُمُ ٱلْفُوَّ النَّاءُهُمُ ضَلِّلَيْنَ ﴿ فَهُمُ عَلَى الرَّهِمُ ىُهُرَعُونَ@وَلَقَدُ ضَلَّ قَيْلَهُمْ ٱكْتُرُ الْأَوَّلِينَ ﴿ وَلَقَدُ آرِسُلْنَافِيْهِمُ مُّنُـنِرِيْنَ۞فَانْظُرُكِيْفَكَانَ عَاقِبَـةُ الْمُنَّدَ رِيْنَ ﴿ إِلَاعِبَادَ اللهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿ وَلَقَتُ نَا لَا مَنَانُونُ ﴿ فَكَنِعُهَ الْمُجِيْبُونَ ۗ وَيَخَيِّنُهُ ۗ وَأَهْلَهُ مِنَ الكَّرُبِ الْعَظِيُرِّ وَجَعَلْنَا ذُرِّنَتَهُ هُوُ الْيَاقِئِنَ۞وَتَرَكُنَاعَلَنهِ فِي الْإِخِرِينَ[©] سَلَةٌ عَلَى نُوُيِّ فِي الْعُلَمَةِيَ ۚ إِنَّا كَذَٰ لِكَ نَجُوٰى الْمُحْسِنُةِيُ إِنَّهُ مِنْ عِمَادِ نَا الْمُؤُمِنِ ثُنَ© ثُمَّا أَغُوفَنَا الْأَخَرِيْنَ ⊙

ومالي٣٧ الطّغنت٣٧

۽ جيڪڏهن منهنجي پالڻهار جو (مون تي) فضل نہ ٿئي ها تہ بيشڪ آءِ (بہ عذاب مِرًا حاضر كيلن مان هجان ها (٥٧). بيشك اسين نكي (هاڻي وري، مرڻ وارا آهيون (٥٨). رڳو اسان جو پهريون مرڻ هو اجو ٿي چڪو، ۽ نڪي عذاب ڪيل آهيون (٩٩). بيشڪ اها وڏي مراد ماڻڻ آهي (٦٠). اهڙيءَ (نعمت) لاءِ پلي ته عمل ڪندڙ عمل ڪن! (٦١). پُلا اها (بيان ڪيل نعمت) مهمانيءَ طور ڀلي آهي يا ٿوهر جو وڻ ٢ (٦٢). بيشڪ اسان ان (وڻ) کي ظالمن جي لاءِ عذاب بڻايو آهي (٦٣). بيشڪ اهو هڪ وڻ آهي, جو دوزخ جي تري ۾ پيدا ٿيندو آهي (٦۴). ان جون ٽاريون جِتْكَ شيطانن جا منّا آهن (٦٥). پوءِ بيشك دوزخي أن مان كائيندا پوءِ منجهانئس پيٽ ڀريندا (٦٦). وري انهن لاءِ اُن (کاڄ) تي ٽهڪندڙ پاڻيءَ جي ملاوت هوندي (٦٧). وري بيشڪ (کائڻ پيئڻ کان پوءِ) سندن موٽڻ دوزخ ڏانهن هوندو (٦٨). بيشڪ اُنهن پنهنجن پيءُ ڏاڏن کي گمراه ڏٺو (٦٩). تنهن ڪري اُهي (بر) سندن پيرن تي ڊوڙن ٿا (٧٠). ۽ بيشڪ کانئن اڳ اڳين مان گهڻا گمراه ٿيا هئا (٧١). ۽ بيشڪ منجهن ڊيڄاريندڙ موڪليا هئاسون (٧٢). پوءِ نهار تر ڊيڄاريلن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي؟ (٧٢). پر الله جا خاص بانها (اُنهن جي پڇاڙي چڱي ٿــى) (٧٤). ۽ بيشڪ نوح اسان کي سڏيو, پوءِ اسين چڱا (دعا) قبول ڪندڙ آهيون (٧٥). ۽ کيس ۽ سندس (تعلق دارن) ماڻهن کي وڏيءَ مصيبت کان بچايوسون (٧٦). ۽ (فقط) سندس اولاد کي ئي باقي رهيل ڪيوسون (٧٧). ۽ پوين ۾ اُن لاءِ اچڱي يادگيري) ڇڏي سون (٧٨). ساري جڳ ۾ نوح تي شال سلام هجي (٧٩). بيشڪ اسين ڀلارن كي اهـڙي طـرح بـدلـو ڏيندا آهيون (٨٠). بيشڪ اهو اسان جي مؤمنن بانهن مان آهي (٨١). وري ٻين کي ٻوڙيوسون (٨٢).

وَإِنَّ مِنْ شِيْعَتِهِ لِإِبْرِهِهُوَ۞إِذْحَأُورَيَّةُ بِقَلْبِ سَلْمُ ؈ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقُومِهِ مَاذَا تَعَبُكُونَ ﴿ إِنَّهُ كَا الِّهِ قُدُونَ اللَّهِ تُرِيُدُونَ۞فَهَاظَكُمُ بِرَبِّالْعَلَيدِينَ۞فَنَظَرَنَظَرَةً فِي النَّجُوْمِ۞ فَقَالَ إِنَّ سَقِيْدُ ﴿ فَتَوَكُّوا عَنْهُ مُذْيِرِيْنَ ۞ فَرَاغُ إِلَى الْهَتِهِمُ نَقَالَ اَلَا تَأْكُلُونَ شَمَالَكُهُ لَا تَنْطَقُونَ ۞ فَوَاغَ عَلَيْهِ مُ ضَمْرًا يَالْيَمِينُ ®فَأَقْبُكُو ٓ النِّيهِ يَرْقُونَ ®قَالَ اَتَعَبُدُونَ مَا تَنْجِتُونَ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمُ وَمَا تَعْمَلُونَ ۞قَالُوا ابْنُوْ اللَّهُ بُنْياكًا فَٱلْقُوُّهُ فِي الْجَحِيْمِ ۞فَأَرَادُوْا بِهِ كَيْدُافَجَعَلَيْهُمُ الْرَسَفَالِيْنَ ۞ وَقَالَ إِنِي وَاهِبُ إِلَى رِبِي سَيَهُدِينِ ﴿ رَبِّ هَبُ لِي مِنَ الصّْلِحِيْنَ®فَبَشَّرُنْهُ بِعُلْمِحَلِيْهِ®فَلَمَّابِكَغَ مَعَهُ السَّعَيَ قَالَ لِبُغَيَّ انَّ أَرَى فِي الْمَنَامِ إِنَّ أَذْبَعُكَ فَانْظُوْمَاذَ اتَّرَى ۗ قَالَ لَا بَتِ افْعُلُ مَا تُؤْمُرُ سَيِّعُدُ فِي إِنْ شَاءَ اللهُ مِنَ الصَّيرِيُنَ®فَكَتَآ اَسُلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِيُنُۗ وَيَأْدَيْنُهُ أَنَ يَإِبْرُاهِيمُ قَدُ صَدَّ قُتَ الرُّءُ مِا أَلِنَّا كَذَالِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ @ إِنَّ هٰذَالَهُوَالْبَلْوُالْيُبِينُ®وَفَدَيْنَهُ بِنِي بُحِ عَظِيهِ ۗ

ومالى٢٣ الصّغنت٣٧

۽ بيشڪ نوح جي پيروي ڪندڙن مان ابراهيم هو (٨٣). (ياد ڪر) جذَّهن (هو) پنهنجي پالڻهار وٽ سالم دل سان آيو (۸۴). (ياد ڪر) جڏهن پنهنجي ٻيءُ ۽ پنهنجيءَ قوم کي چيائين تر اوهين ڇا کي پوڄيندا آهيو؟ (٨٥). الله كان سواءِ هــُـرادو نـهيلن معبودن كي گهرو ٿا ڇا؟ (٨٦). يوءِ جهانن جي پالڻهار بابت اوهان جو ڪهڙو گمان آهي؟ (AV). پوءِ تارن مِر هڪ ڀيرو چتائي ڏنائين (٨٨). پوءِ چيائين تر آءٌ بيمار ٿيندس (٨٩). پوءِ گانڻس پٽي ڏيئي ڦريا (٩٠). پوءِ سندن معبودن ڏانهن منهن ڪيائين ۽ چيائين تُر أُوهين (كُجه) نه تَا كانو ڇا؟ (٩١). اوهان كي ڇا (ٿيو) آهي؟ جو نہ ٿا ڳالھايو (٩٢). پوءِ سڄي هٿ (يعني زور) سآن مٿن ڏاوا دَّكَ هَشْ لَكُو (٩٣). پُوءِ قوم (وارا) ڏانهس ڊوڙندا سامهون آيا (٩٣). (کین) چیائین تر جنھن کی اوھین (پاڑ) گھڑیندا آھیو, تنھن کی چو پوڄيندا آهيو؟ (٩٥). هن هوندي جو الله اوهان ۽ جيڪي اوهين ڪريو ُٽاءُ تنهن کي پيدا ڪيو (٩٦). (هڪ ٻئي کي) جيائون تہ، اَبرآهيــــ لاَّءِ ڪا اِڏاوت اڏيو. پوءِ کيس (باه جي) آڙاھ ۾ اُچليو (٩٧). پوءِ ساڻس فريب ڪرڻ جو ارادو ڪيائون, پوءِ کين هيٺاهان ٿيندڙ ڪيوسون (٩٨). (ابراهيم) چيو تر, بيشڪ آءٌ پنهنجي پالڻهار ڏانهن وڃڻ وارو آهيان, (اُهو) سگهوئي مون كي واٽ ڏيكاريندو (جتي سندس رضا هوندي) (٩٩). اي منهنجًا بالثهار! صَالحن مان (كو پٽ) مونكي عطا كر (١٠٠). پـوءِ کيس هڪ بردبار نينگر جي خوشخبري ڏني سون (١٠١). پوءِ جڏهن سائس گڏجي ڪر ڪار ڪرڻ اواريءَ عمرا کي پهتو اتذهن ابراهيمرا چيو تر, اي منهنجا پٽڙا! بيشڪ آڏ ننڊ پر ڏسان پيو تر, آڏ توکي ڪُهان ٿو, پوءِ تون نظر ڪر تـ تنهنجي دل ۾ ڇا ٿـو اچي؟ چياڻين تـ اي منهنجا اباً! جُنهنَ (كَمَر) جو تو كي حكّم ڏنو وڃي ٿُو سو ڪر، جيڪِڏهن الله گهريو تر مون کي صبر ڪرڻ وارن مان لهندين (١٠٢). پوءِ جڏهن ٻنهي حڪم مڃيو ۽ ابراهيم (پنهنجي) پٽ کي پيشانيءَ ڀر ليٽايو (١٠٣). ۽ کيس سڏيوسون تر اي ابراهيمر! (١٠۴). بيشڪ تو خواب کي سڄو ڪيو. بيشك اسين يلارن كي اهڙيءَ طرح بدلو ڏيندا آهيون (١٠٥). بيشڪ اها پڏري پرک آهي (١٠٦). ۽ قربانيءَ جي وڏي جانور سان ان جو عيوض ڏنوسون (١٠٧).

وَتَرَكُنَاعَكُمُهِ فِي الْإِخِرِيْنَ©سَلَاعَلِيَ ابْرَاهِيْهِ @كَذَالِكَ نَّعَزِي الْمُحْسِنِيُنِ®ِانَّهُ مِنْ عِيَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنِ @وَكَثَّرُنِهُ مِاسْحٰقَ بَدِيَّامِّنَ الصَّلِحِنَنَ®وَيُرَكُنَا عَلَيْهِ وَعَلَى السَّحْقُ وَ مِنُ ذُرِّيَّتِهِمَا عُمُونٌ وَظَالِهُ لِنَفْيِهِ مُبِينٌ ﴿ وَلِقَدُ مَنَنَّا عَلِ ا مُوْسَى وَهُا وُنَ فَحَ نَجَيَّنْهُمَّا وَقُومُهُمَامِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيْمِ فَ وَنَصَرُنِهُمُ فَكَانُوْ اهُوُ الْغُلِمُ نَيْ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللّ وَهَدَيْنُهُمُ الصِّرَاطُ الْمُسُتَعِيْدَةَ وَتَرَكَّنَا عَلَيْهِمَا فِي الْإِخِرِيْنَ ﷺ سَلَوْعَلَى مُوسَى وَهَلُ وُنَ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ عَلَى اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الْبُحُسِنِيْنَ@انَّهُمَا مِنْ عِيَادِنَا الْبُؤُمِنِيْنَ®وَإِنَّ الْبَاسِ لَمِنَ الْمُرُسِلِيْنَ أَاذُ قَالَ لِقَوْمِيهَ ٱلْاَتَتَّقُوْنَ الْأَنْكُوْنَ بِعُلَاوَّتَذَرُوُنَ آحُسَنَ الْخَلِقِيْنَ اللَّهُ رَبِّلُهُ وَرَبَّ أَمَّلَكُ الْأَوَّلِيْنَ⊚نَكِنَّ يُوْهُ فَإِنْهُوْ لَيُحْضَرُونَ فَأَلَّا عِمَا دَاللهِ الْمُخْلَصِيْنَ@وَتَرَكَّنَاعَلَيْهِ فِي الْاِخِرِيْنَ ﴿ سَلَوْعَلَىٰ إِلْ يَاسِينَ ﴿ ثَاكَذَٰ لِكَ نَجُزِى الْمُحْسِنِينَ ﴿ إِنَّ لَا مُحْسِنِينَ ﴿ إِنَّا لَا لَهِ مِنْ عِبَادِ نَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿ وَإِنَّ لُوْكًا أَكُونَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿

ومالي ٢٣ الصَّغنت ٣٧

۽ پوين ۾ (چڱي ساراه) اُن لاءِ ڇڏي سون (١٠٨). ابراهيمر تي شال سلامر هجي! (١٠٩). يـلارن کي اهڙيءَ طرح بدلو ڏيندا آهيون (١١٠). بيشڪ اهو اسان جي مؤمنن ٻانهن مان آهي (١١١). ۽ کيس اسحاق جي خوشخبري ڏني سون جو صالحن مان هڪڙو نبي آهي (١١٢). ۽ ابراهيمر تي ۽ اسحاق تي برڪت نازل ڪئي سون ۽ ٻنهي جي اولاد مان ڪي نيڪوڪار آهن ۽ ڪي پاڻ تي ظاهر ظهور ظلم ڪندڙ آهن (١١٣). ۽ بيشڪ موسيٰ ۽ هارون تي احسان ڪيوسون (١١٤). ۽ کين ۽ سندن قوم کي وڏيءَ سختيءَ کان بچايو سون (١١٥). ۽ کين مدد ڏني سون پوءِ اُهي غالب رهيا (١١٦). ۽ کين پڌرو ڪتاب ڏنوسون (١١٧). ۽ کين سڌي رستي لاتوسون (١١٨). ۽ پـوين ۾ (چڱي ساراھ) اُنھن لاءِ ڇـڏي سون (١١٩). موسئ ۽ هارون تي شال سلام هجي (١٢٠). بيشڪ اسين يلارن كي اهـ ڙيءَ طـرح بدلو ڏيندا آهيون (١٢١). بيشڪ اُهـي (ٻـئي) اسان جي مؤمنين ٻانهين مان آهن (١٢٢). ۽ بيشڪ الياس پيغمبرن مان هو (۱۲۳). جدَّهن پنهنجيءَ قوم کي چيائين ته (الله کان) چو نہ ڊڄندا آهيو؟ (١٢۴). ڇو بَعل (نالي بت) کي پوڄيندا آهيو ۽ سڀ کان ڀلمي خلقيندڙ کي ڇڏيندا آهيو؟ (١٢٥). (جو) الله اوهان جو پالڻهار ۽ اوهان جي اڳين پين ڏاڏن جو پالڻهار آهي (١٢٦). پوءِ کيس ڪوڙو ڀانيائون, تنهن كري أهي بيشك ادوزخ ۾) حاضر كيل آهن (١٢٧). پر الله جا خاص بانها (ڇــــّـل آهـن) (١٢٨). ۽ پـويــن ۾ (چگـي ساراه) ان لاءِ ڇڏي سون (١٢٩). الياس تي شال سلام هجي (١٣٠). بيشڪ اسين پلارن کي اهڙيءَ طرح بدلو ڏيندا آهيون (١٣١). بيشڪ اُهو اسان جي مومنن ٻانهن مان آهي (١٣٢). ۽ بيشڪ لوط پيغمبرن مان هو (١٣٣).

إِذْ نَعَيْنُهُ وَأَهْلَةُ أَجْمَعِينَ ١٠٠ إِلَّا عُجُوزًا فِي الْغِيرِيْنَ ﴿ أَتْحَرَّ ۮؘمَّۯٚٵٳڷؙڂٚۅؙؚؽڹؖٷٳڰٞڴؙۏڵؾۿڗؙۏڹؘۼڵؽۿڡٝۄ۫ڞؙڝۑڿؽڹ۞۫ۅؘٵڲؽڷ اَفَلَا تَعْقِلُونَ۞ وَإِنَّ يُونُنَى لِمِنَ الْمُرْسَلِينَ۞ إِذْ اَتِقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْخُونِ ﴿ فَمَا هَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدُحَضِينَ ﴿ فَالْتَقَيِّمَةُ الْحُوْتُ وَهُوَمُلِدُ هُ فَلَالُهُ فَالَوْلَا اَتَّهُ كَانَ مِنَ الْتُسَيِّحِتُنَ فَ لَلَبَتَ فِي بَطْنِهَ إِلَّى يُومِ يُبِعُّثُونَ ﴿ فَنَيَدُنْهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيْدُ ﴿ وَانْكُتُنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينَ ﴿ وَارْسَلْنَهُ إِلَّى مِائِةِ ٱلْفِ ٱوْيَزِيْدُونَ ۚ فَأَمَنُواْ فَيَتَّعُنْهُمُ إِلَّا حِينِ ۞ فَاسْتَفْتِهُمْ ٱلِرَبِّكَ الْمِنَاتُ وَلَهُو الْمِنْوُنَ ۚ أَمْ خَلَقْنَا الْمِكَلِكَةَ إِنَاثًا وَّهُوْشُهِ دُونَ ۞ الْآ إِنَّهُ مِّنَ إِفَكِهِمْ لَيَقُوْلُونَ ﴿ وَلَدَالِلهُ وَإِنَّهُمُ لِكَانِ يُونَ۞أَصْطَفَى الْيَنَاتِ عَلَى الْيَنَاتِ عَلَى الْيَنَانِ مَالَكُهُ عَلَيْفَ تَعَكَّمُونَ ©افَكَا تَذَكَرُونَ فَأَمْرُلَكُمُ سُلَطَلُ مُبِيْرٌ؟ فَإِنْكُو الكِتْبِكُو إِنْ كُنْتُوصِدِ قِبْنَ @وَجَعِلُوا كُنْنَهُ وَبِيُنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدُ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ ٱلنَّهُ وَلَمُحْضَرُونَ ﴿ سُيْخُرَى الله عَمَّا يَصِفُونَ فِ اللهِ عِمَادَ اللهِ الْمُخْلَصِيْنَ ؈

ومالي ٢٣ الصَّغنت ٣٧

(ياد ڪر) جڏهن ان کي ۽ سندس مڙني گهروارن کي بچايوسون (١٣۴). سواءِ هڪ ڪراڙيءَ زال جي جا پٺتي رهندڙن ۾ ٿي (١٣٥). وري (هُنن) ٻين کي هلاڪ ڪيوسون (١٣٦). ۽ بيشڪ اوهين انهن اجي ڳوٺن) وٽان صبح جو لنگهندا آهيو (١٣٧). ۽ رات جو (بر) پوءِ ڇو نہ سمجهندا آهيو؟ (١٣٨). ۽ بيشڪ يونس پيغمبرن مان هو (١٣٩). جڏهن (هو) يريل ٻيڙيءَ ڏانهن ڀڳو (١٩۴٠). ڀوءِ (ٻيڙيءَ وارن سان) پکو وڌائين تـ (پاڻ) پُکي پيلن مان ٿيو (۱۴۱) پوءِ کيس مڇي ڳهي وئي ۽ اُهو (اهڙو ڪم ڪندڙ هو جو) ملامت جو لائق هو (١۴٢). پوءِ اُهو جيڪڏهن تسبيح چوندڙن مان نـُ هجي ها (١٤٣٣). تـ أنهيءَ (قيامت واري) ڏينهن تائين جنهن ۾ (ماڻهو) أتارجن أن جي پيٽ ۾ رهي ها (١٤۴). پوءِ کيس صاف پُٽ ۾ اڇليوسون ۽ اهو بيمار هو (١۴٥). ۽ مٿس وڻ ڪدوءَ (جي قسمر) مان جمايوسون (١٤٦). ۽ کيس (هڪ) لک يا (اُن کان) وڌيڪ (ماڻهن) ڏانهن موڪليوسون (١٤٧). پوءِ (اُنهن) ايمان آندو، پوءِ هڪ وقت تائين کين آسودو ڪيوسون (١۴٨). پوءِ (اي پيغمبر!) اُنهن (يعني مشركن) كان پچ تر تنهنجي بالشهار كي دينر آهن ڇا ۽ كين پٽ آهن؟ (١٤٩١). يا ملائكن كي ماديون (كري) بثايوسون ۽ اُهي (اُن وقت) حاضر هئا؟ (١٥٠). خبردار هجو! (تر) بيشڪ اهي پنهنجي (هشرادو لهيل) ڪوڙ مان چوندا آهن (١٥١). تر الله (اولاد کي) ڄڻيو آهي ۽ پڪ آهي كورًا آهن (١٥٢). پٽن كان ڌيئر پسند كيائين ڇا؟ (١٥٣). اوهان كي ڇا ٿيو آهي, ڪيئن فيصلو ڪندا آهيو؟ (١٥۴). (اوهين) ڇو نہ ڌيان كندا آهيو؟ (١٥٥). يا اوهان لاءِ كا پڌري حجت آهي؟ (١٥٦). جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تر پنهنجو ڪتاب آڻيو (١٥٧). ۽ (ڪافرن) الله ۽ جنَن جي وچ ۾ مائٽي مقرر ڪئي ۽ بيشڪ جنن ڄاتو آهي تہ آهي اقيامت ۾ حساب لاءِ، ضرور حاضر ڪيا ويندا (١٥٨). اڪافر) جيڪو بيان كندا آهن, تنهن كان الله پاك آهي (١٥٩). پر الله جا خاص ٻانها (اُنهن جو چوڻ سچو آهي) (١٦٠).

فَاتَّكُوْ وَمَاتَعَمُّكُوْنَ۞َمَأَ اَنْتُوْ عَلَيْهِ بِفِيتِنِمُنَ۞إِلَا مَنُ هُوَ صَالِ الجُبَحِيْمِ ﴿ وَمَامِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامُرْمَّعُلُومٌ ﴿ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّآ قُونَ ﴿ وَاتَالْنَحُنُ الْمُسَيِّحُونَ ﴿ وَانْ كَانُواْلَيْعُولُونَ ﴾ لَوُ أَنَّ عِنْدَنَاذِ كُرًّا مِّنَ الْأَوَّلِيْنَ ۖ لَكُنَّاعِيادَ اللهِ الْخُلْصِيْنِ ۖ فَكُفَرُ وَايِهٍ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ@وَلَقَكُ سَبَقَتُ كُلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿ وَإِنَّهُ مُولِكُمُ وَالْمُنْصُورُونَ ﴿ وَإِنَّ جُنُكَ نَالَهُمُ الْغَلْبُونَ®فَتَوَلَ عَنْهُوُحَتَّى حِيْنِ®َ ٱيْصِرُّمُ فَيَوْزَيُنْفِرُ ٱڣَعِكَ ابِنَايَتُتَعَجُونَ@فَأَذَانَزَلَ بِسَاحَتِهُمُ فَسَأَءُصَيَامُ الْمُنْذَذِرِينَ@وَتَوَكَ عَنْهُمُ عَتَّى حِيْنِ۞وَّالْمِفِرُفَسُوْفَ يُبُعِيرُونَ سُبُحٰنَ رَبِّكِ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِغُونَ ﴿ وَسَ الْإِعَلَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿ وَالْحُمَدُ رِبْلُهِ رَبِ الْعَلِيمِينَ ﴿ سورة ص ه الله الرَّحُمْنِ الرَّحِيْمِ 0

دِنه _____ مِنه الدِّرَةِ مِن اللَّهِ السَّامِ الرَّحَمٰنِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ وَمَن مَن وَاللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِي الْمُؤْمِلْمُ اللْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنُ ا

ومالي٢٣

پوءِ (اي ڪافرؤ) بيشڪ اوهين ۽ جن (بتن) کي پوڄيندا آهيو (١٦١). اوهين (سڀيئي) اُن (يعني ڪوڙن معبودن جي عبادت) لاءِ گمراھ ڪرڻ وِارا نہ آهيـو (١٦٢). پر اُنهيءَ کي جيڪو آپـاڻ) دوزخ ۾ گهـڙڻ وارو آهي (١٦٣). ۽ (ملائڪ چوندا آهن تر) اسان مان اهڙو آهي ئي ڪونہ جنهن لاءِ (عبادت جي) هڪ جاءِ مقرر نہ آهي (١٦٢۴). ۽ بيشڪ اسين صف ٻُڏڻُ وارا آهيون (١٦٥). ۽ بيشڪ اسين تُسبيح چوڻُ وارا آهيون (١٦٦). ۽ بيشڪ (ڪافر) چوندا هئا (١٦٧). تر جيڪڏهن اسان وٽ پهرين جو احوال هجي هـا (١٦٨). تـ ضرور الله جا خالص بـانها ٿيون ها (١٦٩). وري أن (يعني قرآن) جا منڪر ٿيا, پوءِ سگهوئي (ڪفر جي پڄاڻي) ڄاڻندا (١٧٠). ۽ بيشڪ پنهنجن پيغمبر ٻانهن لاءِ اسان جو وعدو اڳيئي ٿي چڪو (١٧١). تر بيشڪ اُهي (اسان جا پيغمبر) ئي مدد ڏنل آهن (١٧٢). ۽ بيشڪ اسان جو لشڪر ئي غالب آهي (١٧٣). پوءِ کانئن هڪ وقت تائين منهن موڙ (١٧٤). ۽ کين ڏسندو ره, پوءِ اهي بر سگهوئي دّسندا (١٧٥). (هي ڪافر) اسان جو عذاب جلد گهرندا آهن ڇا؟ (١٧٦). يوءِ جڏهن سندن اگهرن جي) اڱڻن ۾ (عذاب) لهندو, تڏهن ڊيڄاريلن جو صبح بحِرُّو ٿيندو (١٧٧). ۽ کانئن هڪ وقت تائين منهن موڙ (١٧٨). ۽ دّسندو رهم پوءِ أهي بر سگهوئي (نتيجو) دّسندا (١٧٩). تنهنجو پالڻهار عزت وارو آهي, جيڪي (اهي ڪافر) بيان ڪندا آهن, تنهن کان (اُهــو) پاڪ آهي (١٨٠). ۽ (الله جي) پيغمرن تي شال سلام هجي (١٨١). ۽ جهانن جي پالڻهار الله کي ئي سڀ ساراھ جڳائيندي آهي (١٨٢).

سورة ڪ مڪي آهي ۽ هن ۾ آڻاسي آيتون ۽ پنج رڪوج آهن.

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

صّ (هن) قرآن نصيحت (ڏيڻ) واري جو قسم آهي (تہ جنھن دين ڏانھن سڏين ٿو، سو سچ آهي) (١). بلڪ ڪافر وڏاڻيءَ ۽ مخالفت ۾ (پيل) آهن (٢). کانئن آڳ گھڻائي جڳ هلاڪ ڪياسون، پوءِ دانھون ڪرڻ لڳا ۽ اهو ڇوٽڪاري جو وقت زهو (٣).

وَعَجِيْوَالَنِ عَاءَهُمُ مُنْ نُرِمِنْهُ وَ قَالَ الْكُفْرُونَ هَنَا الْحُرُ كَنَّاكُ أَنُّ أَجْعَلَ الْإِلْهَةَ الْهَا وَاحِنَّا أَانَّ مِنَالُشُونُ عُمَاكِ ٥ وَانْطَلَقَ الْمَكُومِثُهُمُ إِن امْشُوا وَاصْبُرُوا عَلَى الْهَيَكُونُ إِنَّ هٰذَا لَثَنُّ يُرَادُ فَمَاسَيعُنَا بِهِذَافِ الْبِلَّةِ الْاِخِرَةِ أَنَّ هِذَا الاَّ اخْتِلَاقُ ۚ أَنُولَ عَلَيْهِ الذَّكُونُونَ كَيْنِينَا لَيْلُ هُمُ فِي سُلِكِ مِّنُ ذِكُو يُ مِنْ لِكُمَّا لِذُو قُواعَذَاكِ أَمْعِنُكَ هُو خَزَايِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيْزِ الْوَكَابِ ۖ آمْرِلَهُ مُثِّلُكُ التَّمْوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا ىنَّهُمَا عَنْكُةُ تَعُوُّلُونِ الْأَسْمَابِ®َحُنْكُ مَّاهُمَالِكَ مَهُزُومُ مِّتِنَ ڵۯڂۯٳٮ۪۞ڲڒۜؠؘٮؘۛڡٙؠؙٚڷۿؙڂۘۄٞۏؙڡۯؙڹۏڿٷۜٵۮ۠ٷڣٛٷڽؙۮؙۅٳڵٚۏؾٵڎۣؖ وَتُنُودُ وَقُومُ لُوْطٍ وَّاصَعِبُ لَئَكَةِ الْوَلِيْكَ الْأَحْزَابُ[®]إِنْ كُلُّ الْاكْذَابَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابٍ ۞ وَمَا يَنْظُرُ هَـُوُ لَآءِ إِلاصَيْحَةً وَّاحِدَةً مَّالَهَا مِنْ فَوَانِ ®وَقَالُوارَتِّنَا عَجِّلْ لِنَا قِطَنَا قُدُلَ يَوْمِ الْجِسَابِ®اصْدُ عَلى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُوعَيْكَ نَادَاؤَدُ ذَاالَّاكِيْدًا إِنَّهَا وَاكْ @ إِثَّاسَخُونَا الْحِيَالَ مَعَهُ يُسَيِّحُنَ بِالْعَيْثِيّ وَالْإِثْمَرَاقِ`ْ

ومالي٢٣ ص ٣٨

۽ منجهانئن هڪ ڊيڄاريندڙ وٽن آيو تہ عجب ڪرڻ لڳا ۽ (اهي) ڪافر چوڻ لڳا تر, هيءُ (شخص) جادوگر ڪوڙو آهي (۴). ڀلا (ڏسو تر) سيني معبودن كى هڪ معبود كيائين ؟ بيشڪ هيءَ ڏاڍي عجيب ڳالھ آهي (٥). ۽ منجهانئن (سکرن جي) ٽولي (هڪ ٻئي کي چوندي) هلي وئي تر هلو ۽ پنهنجن معبودن (جي پوڄا) تي پڪا رهو. بيشڪ هن (نئين دين ۾ ڪو) غرض رکيو ويو آهي (٦). اها (ڳالھ) پوئين دين ۾ (ڪڏهن) ر بُّذي سون, هيءُ تر رڳو ٺاه آهي (٧). اسان مڙني جي وچان مٿس ئي قرآن نازلٌ كَبُو ويو جِا؟ بلك أهي (كافر) منهنجيءَ نصيحت كان شڪ ۾ (پيل) آهن (ز!) بلك ايان منهنجو عذاب نر چكيـو اٿـن (٨). تنهنجي يالثهار غالب بخشثهار جي ٻاجھ جا (ڪي) خزانا وٽن آهن ڇا؟ (٩). آسانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي اِنهن اٻنهيا جي وچ ۾ آهي. تنهن جي بادشاهي اُنهن جي آهي ڇا؟ (جي ائين آهي) تر جڳاڻي تر رسين سان (لڙڪي) مٿي چڙهن (١٠). شڪست کاڏل ٽولين مان هي (ڪافر) هتي هڪ آگڏ ٿيل) لشڪر آهي (١١). انهن کان اڳ نوح جي قوم ۽ عاد ۽ ميخن واري فرعون (نبين کي) ڪوڙو ڄاتو (١٢). ۽ ثمود ۽ لوط جي قوم ۽ (شهر) ایک وارن۔ انهن جماعتن بر (کین کوڙو پانیو) (۱۳). اهي ٽوليون (جيڪي بر هيون تن) سڀني پيغمبرن کي ڪوڙو ڀائيو, تنهن ڪري منهنجي سزا (مٿن) لازمر ٿي (١٧٤). ۽ هي (هن وقت جا ڪافر بہ) رڳو هڪ سخت آواز جا منتظر رهندا آهن, جنهن کي ڪا ساهي نر هوندي (١٥). ۽ (لــُــُوليءَ طرح) چوندا آهن تر اي اسان جاً پالڻهار! حساب جي ڏينهن کان اڳ اسان (جي عذاب) جو ڀاڱو اسان کي جلد ڏي (١٦). (اي پيغمبر) جيڪي چوندا آهن, تنهن تي صبر ڪر ۽ اسان جي طاقت واري ٻانهي داؤد کي ياد ڪر, بيشڪ اهو رجوع ڪرڻ وارو هو (١٧). بيشڪ اسان جبلن کي سندس تابع ڪيو (جو) سانجهيءَ ۽ صبح جو (ساڻس) تسبيحون پڙهندا هئا (١٨).

وَالطَّنْرَ مُخْشُورَةً كُلِّ لَكَ أَوَّاكُ®وَشَكَ دِيَامُلُكَهُ وَاتَكُنْهُ أَوَّاكُمُهُ وَفَصْلَ الْغِطَابِ©وَهَلْ اَمّٰكَ نَبُوُّا الْغَصْمِ إِذْتَسَوَّرُوالْغِوَاتِ إِذْ دَخَلُوًّا عَلَى دَاوُدِ فَفَرْعَ مِنْهُمْ قَالُوُّالِ تَغَنَّ خَصَّمِن بَغَي بَعْضُنَاعَلْ بَعْضٍ فَاحُكُو بَيْنَنَايا لَحِنَّ وَلَاتُشُطِطُوا هُدِنَا إِلَى سَوَآءِ الصِّرَاطِ اللَّهِ الللَّهِ اللَّهِ ال نَجُهَةٌ وَّاحِدَةٌ "فَقَالَ ٱلْمِنْلِيْهَا وَعَزَنِ فِي الْخِطَابِ ۖ قَالَ لَقَلُ ظَلَمَكَ بِسُوَّالِ نَعْمُتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ وَإِنَّ كَتْثِرُامِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيْبَغِيُ بَعْضُهُمْ عَلِي بَعْضِ إِلَّا الَّذِينَ الْمَنُوا وَعِمِلُوا الصَّلِحٰتِ وَقِلِيُلُ مَّاهُمُ وَوَطِّنَّ دَاؤِدُ أَنَّمَا فَتَنَّهُ فَاسْتَغْفَرَتَهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَآنَاكِ اللهُ فَعَفَرُنَالَهُ ذَٰلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَالَزُلُغَى وَحُسُنَ مَاْكِ®لْكَاوْدُ إِنَّاجَعَلْنَكَ خَلِيْفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُوْكِيْنَ التَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَاتَتَّبِعِ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيْل اللهِ ﴿ ٳڽۜٙٳػڹؠؙؽؘؽۻۣڵؙۅٞؽۼڽڛؠؽڶٳ۩ۄڶۿؙۄ۫ۼڶڮۺؘۑؽڐڲٵڝؙۅؙٳ يَوْمَ الْحِسَابِ®ُومَاخَلَقُنَاالتَّمَآءُ وَالْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَابَاطِلًا ﴿ ذلك ظَنُ الَّذِيْنِ كَفَرُواْ فَوَيْلُ لِلَّذِيْنِ كَفَرُواْمِنَ النَّارِ ١

ومالي٢٣ ص ٣٨

۽ گڏ ڪيل پکين کي به (سندس تابع ڪيوسين) هر هڪ اتسبيح گڏ چوڻ ۾) سندس فرمان برادر هو (١٩). ۽ سندس بادشاهيءَ کي مضبوط ڪيوسين ۽ کيس دانائي ۽ فيصلي ڪرڻ جي تدبير ڏني سون (٢٠). ۽ (پاڻ ۾ ٻن) وڙهندڙن جي خبر تو وٽ ز پهتي آهي ڇا؟ جڏهن (اُهي) ڀت ٽپي هجري ۾ آيا (٢١). جڏهن داؤد وٽ (اندر) پهتا تڏهن (هو) کانئن ڊڄي ويو، چياڻون تر, نہ ڊڄ! (اسين) ٻہ جهڳڙو ڪندڙ آهيون, اسان مان هڪڙي ٻئي تي ڏاڍ ڪيو آهي, تنهن ڪري اسان جي وچ ۾ انصاف سان فيصلو ڪر ۽ (فيصلي ۾) بي انصافي نہ ڪر ۽ اسان کي سڌيءَ واٽ ڏانهن رستي لاءِ (٢٢). بيشڪ, هيءُ منهنجو ڀاءُ آهي, جنهن کي نوانوي رڍون آهن ۽ مون کي هڪ رڍ آهي, پوءِ هن چيو تہ, اها (هڪ رڍ) بر منهنجي حوالي ڪر ۽ مون تي ڳالهائڻ ۾ سختي ڪري رهيو آهي (٢٣). داؤد چيو تر, (هن) تنهنجيءَ (هڪ) روِ جِي گهرڻُ ڪري تر, پنهنجين رڍن سان گڏي تو تي بيشڪ ظلم ڪيو ۽ بيشڪ ڀائيوارن مان گهڻا هڪ ٻئي تي ظلم ڪندا آهن, سواءِ اُنهن جي جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا ۽ اُهي (ظلم نہ ڪندڙ) ٿورا آهن. ۽ داؤد ڄاتو ته کيس پرکيو اٿئون, تنهن ڪري پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرياڻين ۽ سجدو ڪندڙ ٿي ڪري پيو ۽ (الله ڏانهن) رجوع ڪيائين (٢۴). پوءِ کيس اهو (سندس گناه) بخشيوسون ۽ بيشڪ ان لاءِ اسان وٽ مرتبو آهي ۽ چڱو موٽڻ جو هنڌ آهي (٢٥). (چيوسون تر) اي داؤد! بيشڪ اسان توکي زمين ۾ نائب مقرر ڪيو, تنهن ڪري ماڻهن جي وچ ۾ انصاف سان فيصلو ڪر ۽ (نفس جي) سڌ جي تابِعداري نہ ڪر جو (ِاها) توکي اللہ جي واٽ کان ڀلائيندي۔ بيشڪ جُيكي الله جي واتّ كَان يلن ٿا, تن لاءِ أنهيءَ سببان سخت عذاب آهي, جو حساب جي ڏينهن کي وساريائون (٢٦). ۽ آسمان ۽ زمين کي ۽ جيڪي اُنھن جي وچ ۾ آھي. سو اجايو نہ بڻايوسون. اھو ڪافرن جو گمان آھي. تنهن ڪري ڪافرن لاءِ باھ (جي عذاب) جي حرابي آھي (٢٧).

آمُرْتِحُعُلُ الَّذِينَ الْمَنُوْ أُوعِمُلُو الصَّلِلَةِ كَالْمُفْسِدُينَ فِي الْأَرْضِ ٱمْغِعْكُ الْمُثَقِينَ كَالْفُجَّالِ كِنْكَ أَنْزِلْنَهُ إِلَيْكَ مُلْرِكُ لِلدَّةَ بُرُواَالته وَلِيتَذَكَرَ أُولُواالْكِلْيَابِ وَوَهَبْنَالِدَاوْدَسُكِيمُنَ لِ نِعُمَالْعَيْثُ إِنَّهُ أَوَّاكِ ١٤ أَعُوضَ عَلَيْهِ بِالْعَثْبِي الصَّفِينْتُ الِّحِيَادُ ﴿ فَقَالَ إِنَّ أَحْبَيْتُ حُبَّ الْخَيْرِعَنُ ذِكْورَتْ تَحَتَّى تُوَارَتُ بِالْحُجَابِ ﴿ رُدُّوُهُا عَلَيُّ فَطَلِفِقَ مَسْعًا بِالسُّوْقِ وَ الْكِعْنَاق وَلَقَدُفَتَنَا السُلِيلنَ وَالْقَلْبِنَاعَلِى كُرْسِيِّهِ جَسَلًا نُتُوَّ ٱنَابَ@قَالَ رَبِّ اغْفِرُ لِي وَهَبُ لِي مُلْكَالَا يَنْبَغِي لِإِحَدِيمِّنَ ا بَعُدِئَ إِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَابُ@فَنَغُرْنَالَهُ الِرِّيْحَ بَجُرِي بِامْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ فَ وَالشَّيطِينَ كُلَّ بِنَاءً وَعَوَّاصٍ فَوَاخِرِينَ مُقَرَّنِيْنَ فِي الْكَصْفَادِ ﴿ هِنَاعَطَاوَنُنَا فَامْثُنُ أَوْ آمُسِكُ نَعَاثُو حِسَاٰبِ®وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَالُزُلُغَى وَحُسُنَ مَالِبٍ ُّوَاٰذُكُرُعَبُدَنَاً ٳؙؿؙ<mark>ڎ</mark>ٮٛٳڎ۬ؽؘڵۮۑڔؾۜ؋ٛٳؿٚؠڝۜؿؘٵۺؖؽڟڽؙؠڹؙڞٮؚۊۜۼۮٳٮؚ۞ ٱۯڬڞؙؠڔڂڸڮۧڟڬٲمؙۼۛؾۘٮڷؙٵڸٳڔۮ۠ۊۜۺؘڗۘٵٮٛ۞ۅٙۅؘۿؠؗٮؘٵڵؖٲ آهُلَهُ وَمِثْلَهُهُوْمَتَعَهُمُ رَحْمَةً مِّنَّاوَذِكُونِ لِأُولِي الْأَلْبَاكِ

ومالي٣٨ ص ٣٨

جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا تن کي زمين ۾ فساد وجهڻ وارن جي برابر كريون ٿا ڇا؟ يا پرهيزگارن كي بڇڙن وانگر كريون ٿا ڇا؟ (٢٨). هيءُ (قرآن) برڪت وارو ڪتاب آهي. جو ان کي تو ڏانهن نازل ڪيوسون تر (ماڻهو) ان جي آيتن ۾ ڌيان ڪن ۽ عقل وارا نصيحت وٺن (٢٩). ۽ داؤد کي سليمان (نالي پٽ) عطا ڪيوسون (سليمان) چڱو ٻانهو هو۔ بيشڪ َ اُهو (الله ڏانهن) ورڻ وارو هو (٣٠). (ياد ڪر) جڏهن پوياڙيءَ جو تکا گهوڙا وٽس پيش ڪيا ويا (٣١). پوءِ چيائين تر بيشڪ مون پنهنجي پالٹھار جي ياد ڪرڻ کان (ڀُلي هنن گهوڙن جي) مال جي پيار کي (وڌيڪ) دوست رکيو, تان جو (سج) اوٽ جي پٺيان لڪيو (۽ وچين نماز قضا ٿي) (٣٢). (چيائين تر هـنن) گهوڙن کي مـون وٽ مـوٽائـي آڻيــو، پوءِ (گهوڙن جي) ڄنگهن ۽ ڪنڌن تي (ڪهڻ لاءِ) هٿ لائڻ شروع ڪيائين (٣٣). ۽ بيشڪ سليمان کي پرکيوسون ۽ سندس تخت تي هڪ ذَّرَّ أَحِليوسون وريُّ (الله ذَّانهن) موتيو (٣٤). چيائين ته اي منهنجا پالڻهار! مون کي بخش ۽ مون کي اهڙي بادشاهي عطا ڪر جو مون کان پوءِ ڪنهن کي بر نر جڳائي, بيشڪ تون ئي عطا ڪندڙ آهين (٣٥). پوءِ واءُ کي سندس تابع ڪيوسون, جتي پهچڻ گهرندو هو, اتتي) آرامر سان سندس حڪمر سان هلندي هئي (٣٦). ۽ ديون کي (سندس تابع ڪيوسون) جو هر هڪ عمارتون اڏيندڙ ۽ (درياءَ) "ٻندڙ هو (٣٧). ۽ ٻيا آديو) زنجيرن ۾ جڪڙيل (تابع) ڪيا سون (٣٨). (چيوسون تر) هيءُ اسان جو ڏيڻ آهي. پوءِ (ڀـل ڪُنهن تي) احسان ڪريا رکي ڇڏ (جيئن تو کي وڻي) تر (توتي) حساب نه آهي (٣٩). ۽ بيشڪ اُن لاءِ اسان وٽ مرتبو ۽ چگو موٽڻ جو هنڌ آهي (٣٠). ۽ اسان جي ٻانهي ايوب کي ياد ڪر, جڏهن پنهنجي پالڻهار کي ٻاڏايائين تر مون کي شيطان تڪليف ۽ ايذاءُ پهچايو آهي (۴۱). (تڏهن چيوسون تر زمين تي) پنهنجي لت هڻ، جو هيءُ (چشمو) وهنجڻ جو هنــ آ تـــقو ۽ پيشــڻ لاءِ (منـــو) آهـي (۴۲). ۽ کيس سندس گهر وارا ۽ ساڻن اوترا (بِيا بر) عِطا كِيا سون (هيءَ) اسان جي طرف كان باجه ۽ ڏيان وارن لاءِ نصيحت آهي (۴۲).

وَخُدُبِمَىٰكَ فِيغُثَّا فَأَضْرِبُ يِّهِ وَلَا تَحْنَثُ ۚ إِنَّا وَجَدُنٰهُ صَابِرًٱ نعُمَ الْمَدُدُ إِنَّهُ أَوَّاكُ وَاذْكُرْعِيلَ كَأَايُرْ لِمِيْمَ وَالْمَعْنَ وَيَعْقُدُكَ ٱۅڸ١ڶڒؽۑؽٙۅٳڶڒۻٵڕۄٳ؆ٛٲڂؘػڞڹؙؙٛٛٛؗؗٛؠۼٳڸڝٙ؋ۮؚڬٞؽ١ڵڴ<u>ڰؖ</u> وَاتَّهُمُ عِنْدَنَالِينَ الْمُصْطَفِينَ الْكَفْيَارِ وَادْكُرُا سُلِعِيلَ وَ الْيَسَعَ وَذَاالْكِفُلُ وَكُلُّ مِنَ الْكَخْيَارِ ﴿ هَٰذَا ذِكُرٌ ۗ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ لَحُسْنَ مَالِ ﴿ جَنِّتِ عَدُنِ ثَمُفَتَّحَةً لَكُمُ الْرَوَاكِ ۚ مُتَّكِيْنَ فِيهَايَكُ عُونَ فِيهَا بِعَالِهَ قِيَتُمْ وَتَشْرَابِ ٠ وَعِنْدَ هُوْ قَصِرْتُ الطَّرُفِ التَّرَاكِ @هِلَدَ امَا تُوْعَدُونَ لِوَمِ الْحِمَابِ اللَّهِ مِنْ الْرِزْقُنَامَ اللَّهُ مِنْ تَفَادِقً هُلْ ذَا وَإِنَّ لِلطَّغِينَ لَتَرَّمَاكِ ﴿ جَهَنَّةً يَصَلُونَهَا فَيَثُسَ الْبِهَادُ۞ هٰذَا ۗ فَلْنَانُوتُوكُ حَمِنُو وَعَسَاكُ ﴿ وَالْحَرُمِنَ شَكِلِهَ اَزْوَاجُرْ ﴿ هَٰ ذَا فَوْجُ مُقْتَحِوْمٌ عَكُوْ لَامْرُحَيَّا لِهِمْ إِنَّهُمُ صَالُواالتَّارِ ۞ قَالُوُ ا يِلْ اَنْتُو الْكُورِ مَا لِكُو النَّادُ قَدَّ مُثُودُهُ لَنَا فَيَمُنَى الْقَرَارُ ۞ قَالْوُارِتَيْنَامَنُ تَدَمَلِنَاهُ لَا أَغِرْدُهُ عَذَابًاضِعُفًا فِي النَّارِ ۞ وَقَالُوۡامَالۡنَالَانَزِي بِجَالَاكُنَّانَعُكُ هُمُ مِّنَ الْأَشْرَارِ ﴿

ومالي٣٢ ص ٣٨

۽ (چيوسون تر) پنهنجي هٿ ۾ ٻهارو وٺ پوءِ اُن سان (پنهنجيءَ زال کي) ڌڪ هڻ ۽ قسمر نريج, بيشڪ اسان کيس صابر لڌو (ايوب) چڱو ٻانهو هو, أهو (الله ذانهن) وَرَقُ وارو هو (٤٣). ۽ اسان جي ٻانهن ابراهيم ۽ اسحاق ۽ يعقوب کي ياد ڪر جي هٿن ۽ اکين وارا آيعني علم ۽ عمل وارا) هئا (۴۰). بيشڪ اسان کين هڪ پاڪ عادت لاءِ نرالو ڪيو جو آخرت جو ياد ڪرڻ آهي (۴٦). ۽ بيشڪ آهي اسان وٽ چونڊيل ڀلارن مان هئا (۴۷). ۽ اسماعيل ۽ يسع ۽ ذوالڪفل کي ياد ڪر ۽ هرهڪ نيكن مان هو (۴۸). هيءُ (قرآن) نصيحت آهي ۽ بيشڪ پرهيزگارن لاءِ چگُّو موٽڻ جو هنڌ آهي (۴۹). (يعني) هميشہ اُرهڻ) جا باغ آهن, (جن جًا) دروازا انهن لاءِ كليل آهن (٥٠) . أتي ٽيڪ ڏيندڙ هوندا, أتي گهڻا ميوا ۽ شراب پيا گهرندا (٥١). ۽ وٽن هيٺ نگاه ڪرڻ واريون ۽ عمر پر هڪ جيڏيون (زالون) هونديون (٥٢). هيءُ آهو آهي جنهن جو حساب جي ڏينهن لاءِ انجام ڏنو وڃيوَ ٿو (٥٣). بيشڪ اهو اسان جو رزق آهي، جنهن کي ڪا کوٽ نہ هوندي (۹۴). اهو ابدلو ڀُلارن لاءِ) آهي ۽ بيشڪ حد كَانَ لنگهندڙن لاءِ بڇڙو موٽڻ جو هنڌ آهي (٥٥). (جو) دوزخ آهي, اُن ۾ گهڙندا (۽) پوءِ (اُهو) بڇڙو وڇاڻو آهي (آه). هيءُ (عذاب) ڪوسو پاڻي آهي ۽ پونءِ آهي، پوءِ ڀلي ته اهو چکن (٥٧). ۽ آهڙو قسمين قسمين بيو (عَذَابِ) بر آهي (٥٨). (ڏوهارين جي اڳواڻن کي چئبو تر) هي (ڪافر) هڪ ٽولي آهي جا (باه ۾) اوهان سان گڏ گهڙڻ واري آهي, (اڳُواڻ چوندا ته) شال کين ڪا ويڪري جاءِ نہ هجي! ڇو تہ اُهي باہ ۾ گهڙڻ وارا آهن (٥٩). (تابع) چوندا ته (ز!) بلڪ اوهان کي شال ڪا ويڪري جاءِ نہ هجي! اجو) اُوهان اسان لاءِ ڪفر کي پراڻي رسمر ڪري ڇڏيو, پوءِ (دوزخ) بڇڙي جاءِ آهي (٦٠). چوندا تر آي اسان جا پالڻهار! جنهن اسان لاءِ هيءَ (ڪفر جي) پراڻي رسمر ٺاهي هجي, تنهن جي حق ۾ دوزخ ۾ ٻيڻو عذاب زياده ڪر (٦١). ۽ (دوزخي) چوندا تہ اسان کي ڇا (ٿيو) آهي, جو (انهن مسلمانن مسڪينن) مآڻهن کي نہ ٿا ڏسون, جن کي بجران مان گئیندا هئاسون؟ (٦٢).

أَقَّنَانُ نَهُوْ مِعِوْرِيًّا أَمُّ زَاغَتُ عَنَٰهُمُ الْأَنْصَارُ ﴿ إِنَّ ذَاكَ لَحَقٌّ تَغَاصُهُما هَلِي النَّارِهُ قُلْ إِنَّهَا آنَا مُنْذِكَّةٌ وَمَامِنِ الْهِ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُقَ رَبُّ التَّمَاوِتِ وَالْوَرْضِ وَمَابِيَنْهُمُ الْعَيْزِيْرُ الْغَفَّارُ قُلْ هُوَنَّبُوًّا عَظِيْرٌ أَنْتُمُو عَنْهُ مُعْرِضُونَ @ مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمِ بِالْهَ لِاالْأَغْلَ إِذْ يَغْتَصِمُوْنَ®إِنْ يُبُولِكَيَ اِكَّ اِلْآانْمَااَنَانَذِيُرُّ مُّهُنِّيُنُ®اِذْقَالَ رَبُكَ لِلْمَلَيْكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَوَامِّنَ طِهُن@فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَغَنْتُ فِيهُومِنُ رُوحِيْ فَقَعُوْالَهُ شِعِدِيْنَ®فَسَجَدَالْمَلَلِكَةُ كُلُهُمْ اَجْمَعُوُنَ۞ْالْآ ايْلِيْسَ إِسْتَكْبَرُوكَانَ مِنَ الْكِفْرِيْنَ @قَالَ نَايْلِيْسُ مَامَنَعَكَ آنُ تَسَعُهُ مَا لِمَا خَلَقُتُ مَكَ أَنَى السَّتَكُمُوتَ أَمُرُكُنُتَ مِنَ الْعَالِلُونَ @قَالَ أَنَاخَلُرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَيْنَ مِنْ تَارِقَخَلَقْتُهُ مِنْ طِيْنِ ۗ قَالَ فَاخْرُجُ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيْعٌ ۗ فَرَانَ عَلَيْكَ لَعُنَيْنَ إلى يَوْمِ الدِّيْنِ[©] قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرُ فِي ٓ إلى يَوْمِ يُبْعَثُونَ @قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظِرِيْنَ ﴿ إِلَّى يَـوْمِ الْوَقْتِ الْمَعَلُوْمِ@ قَالَ فَيعِزَّتِكَ لَأَغُويَنَّهُمُ ٱجْمَعِيْنَ۞

ومالي٢٣

(ناحق) ساڻن ئئوليون ڪندا هئاسون ڇا يا کانئن (اسانجون) اکيون تركيون آهن؟ (٦٣). بيشك دوزخين جو پاڻ ۾ جهيڙو كرڻ اها (هڪ) سچي (ڳالھ) آهي (٦۴). (کين) چؤ ته, آءٌ رڳو ڊيڄاريندڙ آهيان ۽ (رڳو) اكيلي زبردست الله كان سواءِ (ٻيو) كوبہ عبادت جو لائق نہ آهي (٦٥). آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي انھن (ٻنھي) جي وچ ۾ آھي, تنھن جو پالڻهار غالب بخشڻهار آهي (٦٦١). (کين) چؤ تر اهو (قرآن) هڪ وڏي خبر آهي (٦٧). اوهين کانٿس منهن موڙيندڙ آهيو (٦٨). مون کي (انهي جماعت) وڏي مرتبي وارن ملائڪن اجي حال) جي ڪابر خبر نہ آهي. جدِّهن (أهي) يالُ ۾ سوال جواب ڪندا آهن (٦٩). مون ڏانهن هيءَ ئي وحي ٿيندو آهي تہ آءٌ رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (٧٠). (ياد ڪر) جَڏهنَ تنهنجي پالٹھار ملائڪن کي چيو تر، بيشڪ آءٌ گاري مان هڪ ماڻهو بڻائڻ وارو آهيان (٧١). پوءِ جڏهن کيس پورو ٺاهي وٺان ۽ منجهس پنهنجو روح ڦوڪيان, تڏهن کيس سجدو ڪندڙ ٿي ڪري پئجو (٧٢). پوءِ ملائڪن مُرْني گذَّجي سجدو ڪيو (٧٣). مگر ابليس (سجدو نہ ڪيو)۔ هن وڏائي ڪئي ۽ ڪافرن مان ٿيو (٧۴). (الله) چيو تر, اي ابليس جنهن کي پنهنجن بنهی هئن سان پیدا کیمر, تنهن کی سجدی کرڻ کان توکی ڪهڙيءَ ڳالھ جهليو؟ تو وڏائي ڪئي ڇا يا تون (حقيقت ۾) وڏي مرتبي وارن مان آهين؟ (٧٥). ابليس چيو تر, آءٌ ان کان پـلو آهيان, (جو) مون کي باه مان بڻايئي ۽ اُن کي مٽيءَ مان بڻايُئي (٧٦). الله چيو تہ, (بس هينئر ئي) ان مان نڪر جو بيشڪ تون تڙيل آهين (٧٧). ۽ بيشڪ توتني جزا جي دِّينهن تائين منهنجي لعنت آهي (٧٨). أن چيو تر, اي منهنجا پالڻهار! تُدَّهن انهيءَ ڏينهن تائين مون کي مهلت ڏي, (جنهن ڏينهن سڀ ماڻهو قبرن مان) أتاريا وجن (٧٩). الله فرمايو تـ, (چڱو) بيشڪ تون مهلت ڏنلن مان آهين (٨٠). أنهيءَ لـهرايل وقت جي ڏينهن تائين (٨١). (ابليس) چيو ته, تڏهن تنهنجي عزت جو قسم آهي ته ضرور اُنهن مڙني کي گمراه ڪندس (٨٢).

الرعِبَادَكِ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ عَالَ فَالْحَقُّ وَالْعَقَّ اَقُولُ الْمُكَنَّ جَهَ تَمُومِنْكَ وَمِتَن تَبِعَكَ مِنْهُمُ اَجْمَعِيْن عَلَى مَنْهُمُ اَجْمَعِيْن عَلَى مَنْهُمُ اَجْمَعِيْن عَلَى مَنْهُمُ اَجْمَعِيْن عَلَى مَنَالَمُ عَلَيْهِ مِنْ اَجُرِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكِلِّفِينَ وَإِنْ مَا الْمُتَكِلِّفِينَ وَإِنْ فَ مُوالِّدِ ذِكُولِالْمَا لَكُولُولُ مَنْ مَا لَا مُتَكِلِّفِينَ وَلَتَعُلَمُنَ مَهَا أَنَا مِن الْمُتَكِلِّفِينَ وَإِنْ فَ مُوالِّد ذِكُولِالْمَا لَا مُعْدَ حِيْنٍ فَ مَنْ الْمُعَلِينَ فَلَى الْمُتَالِمُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِمُ الْمُتَالِمُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِمُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُتَالِمُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُلْكِلُولُ الْمُتَعْلِقِيلُ الْمُتَالِقُلُقُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَعْلِقِيلُ الْمُتَعْلِقِيلُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُتَالِقُولُ الْمُتَالِقُولُ الْمُعْلِيلُ الْمُعِلِيلُ الْمُتَعْلِقِيلُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُنْ الْمُعْلِقِيلُ الْمُتَعْلِقِيلُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُعْلِقِيلُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُتَعِلِيلُ الْمُعْلِقِيلُ الْمُعْلِقِيلُ الْمُعْلِقِيلُ الْمُتَالِقِيلُ الْمُعْلِقِيلُ الْمُعِلِقِيلُ الْمُعْلِقِيلُ الْمُعِلِيلُولُ الْمُعِلِيلُ الْمُعْلِقِيلُ الْمُعْلِقِيلُ الْمُعْلِقِ

حِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) تَنْزِينُ الكِتْبِ مِنَ اللهِ الْعَزِيْزِ الْعِكِيْمِ إِنَّا ٱنْزَلْنَا الَّيْكَ الْكِتْبَ بِالْحَقِّ فَاعْمُدِاللَّهُ مُغْلِصًا لَهُ الدِّيْنَ أَلَاثُلُولِي اللَّيْنُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُ وُامِنُ دُونِهَ اَوْلِيَاءَ مَانَعَبُكُ هُو إِلَّالِيُقَرِّبُونَاۤ إِلَى اللَّهِ زُلْقَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَعَكُمُ بَلِّيَكُمُ فِي مَاهُمُ فِيْهِ يَغْتَلِفُونَ هُ إِنَّ اللَّهَ لَا بَهُدِي مَنْ هُوَكُذِبٌ كُفًّا اللَّهَ لَا بَهُدِي مَنْ هُوكُذِبُ كُفًّا الْأَفْرَارَادَ اللهُ أَنْ يُنْتَخِذَ وَلِدًا الرَّصْطَ فَي مِثَا يَخُلُقُ مَا يَتَنَأَ أُنْسُمُ خُنَهُ ﴿ هُوَاللهُ الْوَاحِدُ الْقَقَّارُ حَكَقَ السَّمَانِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقَّ يُكَوِّرُ النَّهُ لَ عَلَى النَّهَ ارْوَئِكُوِّرُ النَّهَارُ عَلَى النَّهُ وَسَعَّرَ الثَّمُسَ وَالْقَبَرِّ كُلُّ يَعِرِي لِإَجَلِ مُسَتَّى ٱلاِهُوَالْعَزِيْزُ الْغَفَّالُ ۞

ومالى٢٣ الزمر ٣٩

منجهائئن تنهنجن خالص بانهن كان سواء (جو انهن تي وس من ملندو) (۸۳). الله فرمايو ته (إها ڳاله) سج آهي ۽ (آءً) سج چوان تو (۸۴). ته تو سان ۽ منجهائئن جيڪي تنهنجي پيروي ڪندا تن مڙني سان دوزخ کي ضرور ڀريندس (۸۵). (اي پيغبر کين) چؤ ته آه اوهان کان قرآن (پهچائڻ) بابت ڪو اجورو نه ٿو گهران ۽ نکي آه (ڪوڙ) ناهڻ وارن مان آهيان (۸۱). هي (قرآن) ته جهانن لاءِ نصيحت آهي (۸۲). ۽ کنهن وقت کان پوءِ ان (جي سچائي) جي خبر ضرور اوهين ڄاڻندؤ (۸۸).

سورة زمر مکي آهي ۽ هن ۾ پنجھتر آيتون ۽ آن رکوچ آهن.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

(هن) كتاب جو نازل كرڻ غالب حكمت واري الله (جي طرف) كان آهي (١). بيشك, اسان تو ڏانهن سج سان كتاب نازل كيو تر الله لاءِ (بنهنجيءَ) عبادت كي خالص كري خاص ان جي عبادت كر (١). خبردار تيءَ! خالص عبادت الله ئي جي لاءِ آهي ۽ جن الله كان سواءِ ٻيا دوست كري ورتا, (سي چوندا آهن تر) انهن كي رڳو هن لاءِ پوجيندا آهين تر) انهن كي رڳو هن لاءِ پوجيندا آهي تر) انهن كي رڳو هن لاءِ پوجيندا آهي جهڳڙو كندا آهن, تنهن بابت بيشك أنهن جي وڄ ۾ الله فيصلو كندو, بيشك الله أنهيءَ كي سقو رستو نر ڏيكاريندو آهي, جيكو كوڙو (ع) بي شكر آهي (٣). جيكڏهن الله (پاڻ لاءِ) اولاد وٺڻ گهري ها تر جيكي (كجه) بڻايو اٿس, تنهن مان جيكو وڻيس ها سو چونڊي ها, جيكي (رب) ان جي ذات پاك آهي, اهو تر الله اکيلو (۽) زبردست آهي (١٠). آهي ۽ ڏينهن تي لپيٽيندو آهي ۽ خينه كي تابع كيائين, آسمانن ۽ زمين كي (اوريءَ) رٿ سان بڻايائين, رات كي ڏينهن تي لپيٽيندو آهي ۽ هي ۽ چنډ كي تابع كيائين, هم هڪ ئهرايل مدت تي هلندو آهي، خبردار! آهو (ئي) غالب بخشڻهار آهي (٥).

خَلَقَكُهُ مِّنُ نَّفْسِ وَاحِدَةٍ ثُوَّحِعَلَ مِنْهَا ذُوْحَهَا وَٱنْزَلَ لَكُمُّ مِنَ الْانْعَامِ تَمْنِيَةَ أَذُواجٍ يَغْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَا يَكُوخُلُقًا مِنَ بَعَيْخَتِي فِي ظُلْمُتِ ثَلْثُ ذَٰلِكُو اللهُ رَثَكُونَهُ الْمُلُكُ لَا الْهَ إِلَّا هُوَّ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ٩ إِنْ تَكُفُرُوا فَانَ اللهَ غَنِيٌّ عَنَكُمْ ۖ وَلا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْنَ ۚ وَإِنْ تَتَتُكُرُوْا يَرْضَهُ لَكُمْ ۗ وَلَا يَزِرُ وَازِرَةً ۗ وِّزْرَا ْخُولِى ۚ ثُمَّالِلْ رَبِّكُوْ مِّرْجِعُكُو فَيَنْبَئْكُوْبِهَا كُنْتُوْتَعْكُونَ إِنَّهُ عَلِمُؤُلِذَاتِ الصُّدُونِ وَإِذَا مَسَى الْرِشْيَانَ ضُرُّدُ عَارِبُّهُ مُنكِئًا إِلَيْهِ ثُورًا إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نِينِي مَا كَانَ بَدْعُوٓ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ بِلَاهِ أَنْدَادُ النَّيْضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ثُقُلُ مَّتَّعُ بِكُفْرِكَ قَلِدُلاً ﴿ إِنَّكَ مِنْ أَصْعِبِ النَّاكِ آمَّنْ هُوَ قَانِتُ انَآءُ الَّيْلِ سَاجِدًا قَوَآلِمَا يَعُنْدُرُ الْاِخِرَةَ وَيَرْجُوُ ارْخِمَةً رَّبَّهُ قُلْ هَلْ يَسْتَوى الَّذِيْنَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِيْنَ لَايَعْلَمُونَ أَنَّمَا مَتَذَكِّهِ أُولُو الْأَلْمَاكِ فَقُلْ لِعِمَادِ الَّذِينَ الْمَوْ التَّقُوُّ ا رَبُّكُوْ لِلَّذِيْنِيَ ٱحْسَنُوْلِقُ هٰذِي ِ النُّهُ ثَيَاحَسَنَةُ وَٱرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ أِنْهَايُوكَ الصَّيرُونَ آجُرَهُمُونِ يَيْرِحِسَابِ ©

ومالي ٢٣

اوهان کي هڪ جيءَ مان بڻايائين, وري منجهانئس سندس زال کي پيدا ڪيائين ۽ ڍورن مان اُٺ قسم اوهان لاءِ لاٿائين. اوهان کي اوهان جي مائن جي پيٽن ۾ هڪ (قسم جي) بڻاوت کان پوءِ ٻئي (قسم جي) بڻاوت, ٽن اونداهين ۾ پيدا ڪندو آهي, اهو الله اوهان جو پالڻهار آهي, اُن جي ئي (ساري) بادشاهي آهي. ان کان سواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نہ آهي, پوءِ ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهيو (٦). جيڪڏهن بيشڪري ڪندؤ تر بيشڪ الله اوهان کان بي پرواه آهي ۽ پنهنجن ٻانهن جي بيشڪريءَ کي پسند نہ کندو آهي، ۽ جيڪڏهن شڪر کندؤ تہ اوهان لاءِ ان کي پسند ڪندو ۽ ڪو بار کڻندڙ ٻئي جو بار نہ کڻندو, وري اوهان جو موٽڻ پنهنجي پالڻهار ڏانهن آهي, پوءِ جيڪي ڪندا هيؤ, تنهن جي اوهان کي سڌ ڏيندو ـ بيشڪ اُهو سينن وارو (ڳُجھ) ڄاڻنــدڙ آهي (٧). ۽ جڏهن ماڻهوءَ کي ڪو ڏک پهچندو آهي (تڏهن) پنهنجي پالڻهار کي ڏانهنس ورندڙ ئي سڏيندو آهي, وري جڏهن پاڻ وٽان کيس ڪا نعمت بخشيندو آهي, (تڏھن) جنھن (مطلب) لاءِ اڳ سڏيندو ھو. تنھن کي وساريندو آھي ۽ الله لاءِ شریک مقرر کندو آهی, تر سندس واٹ کان (ماٹھن کی) بلائی (ای پيغسر!) چؤ تر (اي كافر) پنهنجي كفر (جي حالت) ۾ ٿورو (وقت) نفعــو وٺ بيشڪ تون دوزخين مــان آهــين (٨). يلا جيڪو رات جي وقتن ۾ سجدو ڪندڙ ۽ بيهي عبادت ڪندڙ آهي, آخرت (جي عذاب) کان ڊڄندو آهي ۽ پنهنجي پالڻهار جي ٻاجھ جي اميد رکندو آهي (سو پـلو آهي يا اُهو بي شڪر مشرڪ؟)۔ (اي پيغمبر) چؤ ته، سمجھ وارا ۽ بي سمجه (پاڻ ۾) برابر ٿيندا ڇا؟ ڏيان وارائي نصيحت ولندا آهن (٩). چؤ ت، اي منهنجا مومن ٻانهؤ پنهنجي پالڻهار کان ڊڄو, جن هن دنيا ۾ چڱائي ڪئي, تن ئي لاءِ (آخرت ۾) چڱائي آهي ۽ الله جو ملڪ ويڪرو آهي, رڳو صابرن کي سندن بدلو اُڻ کٽ ڏبو (١٠).

قُلْ إِنِّنَ ٱمِرْتُ أَنْ آعَبُكَ اللهَ عُغْلِصًا لَكُ الدَّنُونَ ﴿ وَأُمِرُتُ لِأَنْ ٱكُوْنَ ٱوَّلَ الْمُسُلِمِةُنَ®فَلُ اذْنُاكَاتُ انْ عَصَيْتُ دَنْ عَلَاجً يَوْمِ عَظِيْمِ ۞ قُلِ اللهَ أَعْبُدُ مُغْلِصًا لَهُ دِيْنِيُ ۞ فَاعْبُدُوْ إِمَا شِنْ تُحُرِّقِنَ دُونِهِ قُلُ إِنَّ الْخِيرِيْنَ الَّذِيْنَ خَسِرُوَ اَأَنْفُكُمْ وَ اَهُدِينهِ مُورِدُم الْقِيمَةِ الله ذلك هُوَالْخُنُولُ الْبُينُ الْمُمْرِقُ الْمُرْمِنَ نَوْقِهِمُ ظُلَلٌ مِّنَ التَّارِومِنُ تَعْتِرِمُ ظُلَلٌ ذَٰ لِكَ يُغَوِّفُ اللهُ بِهِ عِبَادَةُ يُعِبَادِ فَاتَّقُونِ ®وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاعُونَ أَنْ يَّبُكُ وْهَا وَانَابُوٓ إِلَى اللهِ لَهُمُ الْبُشَرِيَّ فَبَيْسَرُعِيَادِ ﴿ الَّذِينَ يَىنْ يَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ الْوَلِّكَ الَّذِينَ هَلَهُمُ اللَّهُ وَأُولِيْكَ هُمُ اوْلُواالْأَلْبَابِ الْمَنْ عَنْ عَلَيْهِ كِلْمَةُ الْعَدَابِ اَفَانَتُ تُنْقِنُ مَنْ فِي النَّارِ اللَّهِ النَّارِينَ الْقَوْادَيُّهُمُ لَامُمُ عُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَاغُرُفٌ مَّبْنِيَّةٌ لَجَرِي مِنْ تَغْتِهَا الْأَنْهُرُهُ وَعُمَا لِللَّهُ لِأَيْخُلِفُ الملهُ الْمِيْعَادُ الْوَتُرَانَ اللهَ أَنْزَلَ مِنَ التَّهَآءُمَآءُ فَلَكُهُ يَنَامِيْعُ ڣِ الْأَرْضِ ثُمَّ يُغُوِّجُ بِهِ زَرْعًا غُنْبَلِقًا ٱلْوَاتُهُ ثُمَّ يَهِيْجُ فَقُرِلُهُ مُصْفَرًّا تُعَيِّجُتُلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكُرِى لِأُولِ الْأَلْبَابِ ﴿

ومالي ٢٣ الزمر ٣٩

(اي پيغسبر کين) چؤ ته بيشڪ مون کي حڪمر ٿيو آهي تر الله لاءِ (پنهنجي) عبادت خالص ڪري رڳو ان جي عبادت ڪريان (١١). ۽ مون کي حڪم ٿيو آهي ته (سڀ کان) پهريون حڪم مڃيندڙ (آءٌ ئي) هجان (١٢). چؤ تر, جيڪڏهن آءٌ پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪريان تر بيشڪ آءٌ وڏي ڏينهن جي عذاب کان ڊڄان ٿو (١٣). چؤ تہ پنهنجي عبادت الله لاءِ خالص كري فقط ان جي عبادت كريان ٿـو (١۴). يوءِ الله کان سواءِ جنهن کي (اوهين) گهرو تنهن کي پوچيو (کين) چؤ ته بيشڪ توتمی وارا اُھی آھن اجن گمراھ ٹیٹ سبب) پاڑ کی ۽ پنهنجن گهروارن کي قيامت جي ڏينهن خساري ۾ وڌو. خبردار اهو ئي پڌرو نقصان آهي (١٥). سندن مٿان باھ جون ڇٽيون ۽ سندن هيٺان بہ (اهڙا) وڇاڻا هوندا, اهو (عذاب) آهي, جنهن کان الله پنهنجن ٻانهن کي ڊيڄاري ٿو, تنهن كرى اي منهنجا بانهؤ! مون كان دِجُو (١٦). ۽ جن (ماڻهن) بتن جي پوڄا ڪرڻ کان پاسو ڪيو ۽ الله ڏانھن وريا تن لاءِ خوشخبري آھي. پوءِ (اي پيغمبر!) منهنجن انهن ٻانهن کي خوشخبري ڏي (١٧). جيڪي ڳالھ ٻڏندا آھن, پوءِ اُن مان تمامر چڱيءَ تي هلندا آھن. اِھي (اُھي) آھن جن کي الله هدايت ڪئي آهي ۽ اهي ئي عقل وارا آهن (١٨). ڀلا جنهن تي عذاب جو حڪم ثابت ٿيو (سو بچي سگهندو ڇا؟) تون باھ ۾ پيل كي حِذَائي سگهندين حا؟ (١٩). پر جيكي پنهنجي پالڻهار كان ڊنا تن لاءِ وڏيون ماڙيون آهن, انهن جي مٿان (ٻيون) ماڙيون اڏيليون آهن, اُنهن جي هيئان نهرون وهنديون آهن (الله (اهو) انجام كيو آهي. الله انجام نه قيراثيندو آهي (٢٠). نه ڏڻو اٿيئي ڇاَ؟ تہ الله آسمان کان پاڻي وسايو, پوءِ اُن کي زمين جي چشمن ۾ وهايائين, وري ان سان قسمين قسمين رنگ جي پوک جمائيندو آهي, وري سڪي ويندي آهي, پوءِ ان کي زرد ٿيل ڏسندو آهين, وري ان کي ذرا ذرا ڪندو آهي. بيشڪ ان ۾ عقل وارن لاءِ نصيحت آهي (٢١).

ٱفَكُونَ شَرَحَ اللَّهُ صَلَّارُهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُوْرِمِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقِيهَةِ قُلُونُهُمْ مِّنُ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَيْكَ فِي صَلِّلِ مُبِيِّنِ ﴿ اللَّهُ لَلَّهُ نَزَّلَ ٱحْسَنَ الْحَدِيْثِ كِلْمَائْتَشَا إِيَّا الثَّالِيُّ تَشْتَعِرُّمِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَغْشُونَ رَبُّهُمْ أَنْهُ تَلَنُّ حُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمُ إِلَّا ذِكُرِ اللهِ ذلك هُدَى الله يَهِدِي بِهِ مَنْ يَتَأَوُّ وَمَنْ يُضْلِلِ اللهُ فَمَالَهُ مِنْ هَادِ ﴿ أَفَمَنُ تَنْتِقَى بِوَجْهِم سُوَّءَ الْعَذَابِ يَوْمَرُ الْقالِمَةُ وَقِيْلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوفَةُ الْمَاكُنُكُمْ تَكْمِينُونَ ﴿ كَنَّابَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَتْهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لاَيَتُعُرُونَ[©] فَأَذَاتَهُمُواللَّهُ الْخِزْي فِي الْحَيُوةِ الدُّنْيَا ۚ وَلَعَذَاكِ الَّاحِذَةِ ٱكْبُرُ لُوْكَانُوْ ايْعُلَمُوْنَ @وَلَقَدُ ضَرَّمَنَ اللَّنَاسِ فِي هِـٰ ذَا الْقُرُال مِنُ كُلِّ مَنْل لَعَلَّهُ مِيَّة ذَكْرُون ﴿ فَوْرَانًا عَرِيبًا عَيْرَ ذِيْ عِوَجٍ لَعَلَّاهُ وَيَتَّقُونَ © ضَرَبَ اللهُ مَثَلًا رَّحُلًا فِيهِ تُمُرُكَا أَوْمُتَتَأَ كِيُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلْ هَلْ يَهْتَويٰنِ مَتَلَادٍ ٱلْحَيْثُ يِنْهُ مِنْ ٱكْثَرُهُ مُولِا يَعْلَمُونَ ۞ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُ مُ مُّيْتُونَ۞ ثُوَّا إِنْكُو يَوْمِ الْقِيلِمَةِ عِنْدَرَتِكُوْ تَخْتَصِبُونَ۞

ومالى ٢٣

يـلا جنهن جو سينو (دين) اسلام لاءِ الله كوليو آهي ۽ اهو پنهنجي پالڻهار جي نور (جي سوجهري) تي هجي (سو سخت دل وارن ڪافرن جهڙو ٿيندو ڇا؟) پوءِ انهن لاءِ ويل آهي, جن جيون دليون الله جي ياد ڪرڻ کان سخت (ٿيون) آهن, اهي پڌريءَ گمراهيءَ ۾ آهن (٢٢). الله تمام چڱي گالھ (یعنی) اهڙو ڪتاب نازل ڪيو جو هڪ ٻئي جهڙا, (سندس مضمون) دهرایل آهن, ان (جي بدَّنْ) کان انهن (ماڻهن) جون کلون كانداربيون آهن, جيكي پنهنجي پالثهار كان دېندا آهن, وري سندين كلون ۽ سندين دليون الله جي ياد ڪرڻ تي ڪنئريون ٿينديون آهن. اها الله جي هدايت آهي جنهن کي گُهري اتنهن کي) اُن سان واٽ ڏيکاري ٿو ۽ جنهن کي الله گمراه ڪري, تنهن کي ڪو هدايت ڪندڙ ڪونهي (٢٣). ڀلا جيڪو قيامت جي ڏينهن پنهنجي منهن سان بڇڙي عذاب کي روڪي ٿو اسو ڇٽل جي برابر ٿيندو ڇا؟) ۽ ظالمن کي چئبو تر جيڪي ڪندا هيؤ (تنهن جي سزا) چکو (۲۴). جيڪي کانئن آڳ هڻا تن بہ ڪوڙ ڀانيو (هو) پوءِ وٽن اُتان عذاب پهتو, جتان ڄاڻندائي نر هئا (٢٥). پوءِ الله کين دنيا جي حياتيءَ ۾ خواري چکائي ۽ بيشڪ, آخرت جو عذاب (تر) شامر وڏو آهي, جيڪڏهن (اها ڳالھ) ڄاڻن ها (تر پاڻ کي عذاب کان بچائين ها) (٢٦). ۽ بيشڪ, ماڻهن لاءِ هن قرآن ۾ هر قسم جا مثال بيان كياسون, تـ مّنَ أهي نصيحت ولن (٢٧) . قرآن عربي (بوليءَ ۾) بي عيب (نازل ڪيوسون) تہ مَنَ اُهي ڊڄن (٢٨). الله مثال بيان ٿو ڪري تہ هڪ ٻانهو جنهن ۾ (گهڻا) بد مزاج (مالڪ) ڀائيوار آهن ۽ (ٻيو) ٻانهو خلاصو هڪڙي مڙس جي ملڪيت آهي، مثال ۾ اهي ٻئي (ٻانها) برابر ٿيندا ڇا ؟ سڀ ساراه الله ئي کي جڳائي, پر انهن مان گهڻا نہ جاڻندا آهن (٢٩). (اي پيغمبر!) بيشڪ, تون (بر) مرندين ۽ بيشڪ اُهي (بر) مرندا (٣٠) وري بيشڪ اوهين قيامت جي ڏينهن پنهنجي پائڻهار وٽ پاڻ ۾ جهڳڙو ڪنلؤ (٣١).

فَمَنُ أَظْلَامِتُمْنُ كَنَابَ عَلَى اللهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدُقِ إِذْجَآءُهُ ۚ اللَّهُ مِنْ جَهَنَّوْمَتُوكَى لِّلَكُفِينَ۞ وَالَّذِي مُ جَآَّةً بِالصِّدُقِ وَصَدَّقَ بِهَ أُولِيْكَ هُوُ الْمُثَّقُونُ ﴿ لَهُو مِّنَا يَشَآءُونَ عِنْدَرَبِّهِمُ ﴿ ذِلِكَ جَزَّوُ النَّهُ صِينِينَ ۖ لَيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُوْ ٱسْوَاللَّذِي عَمِلُوْا وَيَجْزِيَهُوُ ٱخْرَهُوْ بِأَحْسَرِ، الَّذِي كَانْوُايِعُمَلُوْنَ@الَيْسَ اللهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ فَيْغِ فَوْنَكَ يِالَّذِيْنِ مِنُ دُوْنِهِ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللهُ فَمَالَهُ مِنْ هَادٍ ﴿ وَمَنْ يَهُدِاللَّهُ فَمَالَهُ مِنْ مُضِلٌّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيْزِ ذِي انْتِقَامِ ۞ وَلَهِنُ سَأَلْتَهُمُّ مِّنُ خَلَقَ السَّمُوٰتِ وَالْوَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللهُ عُلْ اَنْرَءَ يُتَّوُمَّاتَ كُونَ مِنُ دُونِ اللهِ إِنْ اَرَادَ نِيَ اللهُ بِغُيرٌ هَلْ هُنَ كُيتِفْتُ غُرِّرٌ ﴾ أَوْ أَرَادَ نِنْ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكُتُ رَحْمَتِه ﴿ قُلُ حَسُبِيَ اللهُ ْعَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ۞ قُلُ لِقَوْمِ اعْمَلُوْاعَلَى مَكَانَيت كُوْ إِنَّ عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴾ مَنُ كَالْتُهُ عَنَاكُ يُغَوْرُهُ وَيَعِلُّ عَلَيْهِ عَذَاكُ ثُمُعَيْعٌ ٥

فمن اظلم ۲۴ الزمر ۳۹

پوءِ اُن کان وڌيڪ ظالمر ڪير آهي, جنهن الله تي ڪوڙ ٺاهيو ۽ جڏهن سچو دين وٽس آيو (تڏهن) ان کي ڪوڙ ڄاتائين؟ ڪافرن جي جاءِ دوزخ ۾ نہ آهي ڇا؟ (٣٢). ۽ جنھن سچو دين آندو ۽ (جنھن) کيس سچو ڄاتو. أهي ئي پرهيزگار آهن (٣٣). جيكي گهرندا سو انهن لاءِ سندن پالڻهار وٽَ آهي, ڀلارن جو بدلو اهو آهي (٣٤). ته جيڪي بڇڙا ڪم ڪيائون سي الله کانئن ميٽي ۽ جيڪي چڱا ڪر ڪندا هئا تن بابت سندن (چڱو) احورو کين بدلي ۾ ڏئي (٣٥). الله پنهنجي ٻانهي (محمدﷺ) کي ڪافي نہ آهي ڇا؟ ۽ اللہ کان سواءِ جيڪي (ٻيا) آهن, تن کان توکي ڊيجاريندا آهن ۽ جنھن کي اللہ ڀلائي تنھن کي ڪو هدايت ڪرڻ وارو نہ آهي ٣٦١). ۽ جنھن کي اللہ هدايت ڪري تنھن کي ڪو پلائڻ وارو نہ آهي, الله غالب بدلي ولـن وارو نه آهي ڇا؟ (٣٧). ۽ (اي پيغمبر!) جيڪڏھن کانئن پڇين تر آسمانن ۽ زمين کي ڪنھن بڻايو آھي؟ تر ضرور چوندا تہ اللہ۔ (پوءِ کین) چؤ تہ اللہ کان سواءِ جن کی سڈیندا آہیو, تن کی ڏسو (تر سهي) جيڪڏهن الله مون کي ڪا سختي (پهچائڻ) گهري تر اهي اُن جي (پهچايل) سختيءَ جي لاهڻ وارا آهن ڇا؟ يا مون کي ڪو سک (پهچائڻ) گهري تر اِهي (بت) سندس (پهچايل) سک جي بند ڪرڻ وارا آهن ڇا۴ (تون کين) چؤ ته مون کي الله ڪافي آهي, پروسي ڪندڙ مٿس (ئي) يروسو كندا آهن (٣٨). (كين) چؤ ته اي منهنجي قوم! اوهين پنهنجيءَ جاءِ تي عمل ڪريو. بيشڪ آءِ (بر پنهنجيءَ جاءِ تي) عمل ڪندڙ آهيان, پوءِ سگهوڻي ڄاڻندؤ (٣٩). تر ڪنهن تي (اُهو) عذاب اچي ٿيو, جو کيس خوار ڪندو ۽ مٿس هميشہ جو عذاب لهي ٿو (۴۰).

إِثَّا أَنْزُلْنَا عَلَيْكَ الْكِتْبَ لِلنَّاسِ بِالْجَتِّ فَهَنِ اهْتَهُ بِي فَلِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فِإِنَّهَايَضِلُ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمُ بِوَكِيْلِ ﴿ اللَّهُ يَتُونَّى الْأَنْفُسُ حِيْنَ مُوْتِهَا وَالَّتِي لَهُ تَمْتُ فِي مَنَامِهَا *فِكُسُكُ الَّذِي قَصَى عَلَمُهَا الْمَوْتَ وَ يُرْسِلُ الْأَخْرَى إِلَى آجَلِ مُّسَمَّىٰ إِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَالِتٍ لِقَوْمِ يَّتَفَكَّرُونَ@اَمِراتَّغَنُوْامِنْ دُوْنِ اللهِ شُفَعَا ءَ ﴿ قُلُ آوَلُوْكَانُوُ الْاِيمُلِكُوْنَ شَيْئًا وَلَا يَغْقِلُونَ ۞ قُلُ تِلْهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّلْوِيتِ وَالْأَرْضِ ثُنْهُ السَّلْوِيتِ وَالْأَرْضِ ثُنْهُ السَّلْو تُوْجَعُون @وَإِذَاذُكُو اللَّهُ وَحُدَادُاشَمَأَنَّتُ قُلُوْكِ الَّذِينَ لَايُوْمِنُونَ بِٱلْأَخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَا لَكَذِينَ مِنْ دُوْنِهَ إِذَاهُمُ كِمْتَبْشِرُورَي@قُلِ اللَّهُ ۗ فَإَطِرَ السَّهٰوٰتِ وَالْأَرْضِ عَلِمَ الْغَيْبُ وَالشُّهَادَةِ أَنْتُ تَعْكُمُ بِينَ عِمَادِكَ فِي مَاكَانُوْا فيُه يَخْتَلِغُونَ۞ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْإِمْ ضِ جَمِيْعًا وَّمِثُلَهُ مَعَهُ لَافْتَنَ وْإِيهِ مِنْ سُوَّءِ الْعُذَابِ يَوْمَ الْقِلِيمَةِ *وَسَكَ الْهُوُّهِ مِينَ الله مَا لَهُ سِكُوْنُوْا يَغْتَسِبُوْنَ ®

قمن اظلمر ۲۴ الزمر ۳۹

بيشڪ اسان توتي ڪتاب ماڻهن لاءِ سچ سان لاڻو, پوءِ جيڪو هدايت وارو ٿيو سو خاص پنهنجي (فائدي) لاءِ ۽ جيڪو گمراه ٿيو سو رڳو پنهنجي (نقصان) لاءِ گمراه ٿئي ٿو ۽ تون مٿن ڪو ذميوار نہ آهين (۴۱). الله ماڻھن جا روح سندن مرڻ جي مھل ڪڍندو آھي ۽ جيڪو نہ مئو آھي (تنهن جو روح) سندس ننڊ (جي حالت) ۾ (ڪڍندو آهي) پوءِ جنهن تي موت جو حڪم ڪيو اٿس، تنهن کي جهليندو آهي ۽ ان ٻئي کي هڪ مقرر مدت تائين ڇڏيندو آهي. بيشڪ هن ۾ انهن ماڻهن لاءِ نشانيون آهن, جيكي سوچيندا آهن (۴۲). الله كان سواءِ ٻيا شفاعت كرڻ وارا ورتا اٿن ڇاڳ (کين) چؤ تہ جيتوڻيڪ آهي نڪي ڪجھ اختيار رکندا هجن ۽ نڪي سمجهندا هجن (تر بر شفاعت ڪندا ڇا؟) (٣٣). (کين) چؤ تر, سڀ شفاعت الله جي (وس) آهي, آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي اُن جي آهي (اوهين) وري ڏانهس موٽائبؤ (۴۴). ۽ جڏهن اڪيلي الله (جي نالٰی) کی یاد ڪبو آهي (تڏهن) جيڪي آخرت کي نہ مڃيندا آهن تن جون دليون ٽھنديون آهن ۽ جڏهن الله کان سواءِ ٻين کي ياد ڪبو آهي, تذهن أنهيءَ ئي مهل أهي سرها ثيندا آهن (۴٥). (اي پيغمبر!) چؤ ته أي الله آسمانن ۽ زمين جا پيدا ڪندڙ! ڳجھ ۽ ظاهر جا ڄاڻندڙ! تون ئي پنهنجن ٻانهن جي وچ ۾ جنهن (ڳالھ) بابت (اُهي) جهڳڙو ڪندا رهياً (تنهن بابت) نبيرو ڪندين (۴٦). ۽ جيڪي زمين ۾ (مال) آهي سو سڀيڻي ۽ اُن جيترو ٻيو ساڻس جيڪڏهن ظالمن کي هجي (تر جيڪر) اُهو قيامت جي ڏينهن بڇڙي عذاب کان (بچڻ لاءِ) بدلو ڏئي چڪن (تر بر كانئن عذاب ٽري نہ سگھندو) ۽ اللہ جي طرف كان اهڙو (معاملو) أنهن لاءِ ظاهر اليندو جنهن جو گمان (ئي) نـ رکندا هئا (۴۷).

وَيَكَالَهُمُ سَيّاتُ مَاكْتُكُوا وَحَاقَ بِهِمُ مَّا كَانُوْ إِيهِ يَمْتَهُزُءُونَ⊚فَاذَامَسَ الْإِنْسَانَ ضُرُّدُعَانَا ُ نُتُهَ إِذَا خَوِّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَا ۚ قَالَ إِنَّمَا أَوْتِيْتُهُ عَلَى عِلْمِ "بَلْ هِي فِتْنَةً وَلِكِنَّ ٱكْثَرَهُ عِلْابِعِلْمُونَ۞قَدُ قَالَهَا الَّذِيْنَ مِنْ قَيْلِهِ عُر فَمَااَغَنَى عَنْهُوْمًا كَانُوا كِيُسِبُونَ ۞فَأَصَابِهُمُ سَيّاكُ مَاكْسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ لَمَؤُلَّ مِسْيُصِيبُهُ هُ مَيَّاتُ مَاكْسَنُوا وْمَاهُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿ أُولَهُ بَيْكُمُوا أَنَّ اللَّهُ يَبُسُطُ الرِّزْقَ لِينَ يَتَنَاَّ وَيَقِيدُ وْإِنَّ فِي ذَالِكَ لَا يَتٍ لِقَوْمِ يُؤُمِنُونَ۞ قُلُ يَعِيادِي الَّذِينَ ٱسْرَفُوا عَلَى ٱنْفُسِهِمُ لَا تَقَنَظُوا مِنَ رَحْمَةِ اللهِ إِنَّ اللهَ يَغِفِرُ الذُّ نُوْبَ جَمِيعًا ﴿ انَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيْدُ ﴿ وَإِنْيُنُو ٓ إِلَّا رَبُّكُو وَ اَسْلِمُوالَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَاٰئِيكُوٰالْعَذَاكِ ثُعَرِّلُا تُنْصُرُونِ ﴿ وَابَّبُعُوَا اَحْسَنَ مَآ أُنْوِلَ إِلَيْكُوْمِنُ رَّتِكُوْمِينُ قَبْلِ آنُ يَّالْتِيكُو الْعَذَابُ بَغْتَةً وَّانَتُوْلِاتَمْتُعُرُونَ ﴿ أَنْ تَقُولُ نَفْشُ يَحْمُونُ عَلَىٰ مَافَرَّطْتُ فِي جَنْكِ اللهِ وَإِنْ كُنْتُ لِمِنَ الشَّخِرِيْنَ ﴿

فمن اظلم ٢٤ الزمر ٣٩

۽ جيڪي بڇڙايون ڪمايون هيائون سي انهن لاءِ ظاهر ٿينديون ۽ جنهن (سزا) جون لـنُوليون كندا هئا, ساكين ويڙهي ويندي (۴۸). پوءِ جڏهن انسان کي ڪا تڪليف پهچندي آهي (تڏهن) اُسان کي سڏيندو آهي, وري جدِّمن ان کي پاڻ وٽان ڪا نعب ڏيندا آهيون (تڏهن) چوندو آهي تر، اها رڳُو پنهنجيءَ ڄاڻ سان (جا مون ۾ آهي) مون کي ڏني وئي آهي (ائين نه آهي) بلك أها (نعمت) آزمائش آهي, پر انهن مان گهڻا نر ڄاڻندا آهن (۴۹). بيشڪ کانئن اڳين (بر) اها (ڳالھ) چٽي هئي, پوءِ جيڪي (كرتوت) كيائون ٿي, تن كانئن كجھ بر (مصيب ن تاري (٥٠). پوءِ جيڪي ڪمايائون تنهن جون بڇڙايون کين پهتيون ۽ هنن مان (بر) جيڪي ظالمر آهن, تن جيڪي ڪمايو, تنهن جيون بڇڙايون کين (هاڻي) سگهوڻي پهچنديون ۽ آهي عاجز ڪرڻ وارا نہ آهن (٥١). نہ ڄاتو اٿن ڇا تہ الله جنهن لاءِ گهرندو آهي, (تنهن جو) رزق ڪشادو ڪندو آهي ۽ (جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن جو) گهٽ ڪندو آهي؟ بيشڪ, هن (ڪمر) ۾ اُنهن ماڻهن لاءِ نشأنيون آهن, جيكي ايان آثيندا آهن (٥٢). (منهنجي طرفان انهن كي چؤ تہ اي منهنجا اُهي ٻانهؤ جن پاڻ تي ظلم ڪيو! (اوهين) اللہ جي رحمت کان ناأميد ز ٿيو, ڇو تہ اللہ سڀ گناھ بخشيندو آھي, بيشڪ اھو ئي بخشٹھار مهربان آهي (٣٣). ۽ پنهنجي پالڻھار ڏانھن ورو ۽ ان کان اڳي سندس فرمان بردار ٿيو جو اوهان وٽ عذاب اچي (۽) وري مدد نہ دِّجيوَ (٥٣). ۽ اوهان جي پالڻهار کان اوهان ڏانهن جيڪا بلڪل چڱي شيءِ نازل ڪئي ويئي آهي. تنهن جي اُنهيءَ کان اڳ تابعداري ڪريو جو اوهان وٽ اوچتو عذاب اچي ۽ اوهين بي خبر هجو (٥٥). (انهيءَ ڪري خدا ڏانھن مھاڙ ڪريو ۽ قرآن جي تابِعداري ڪريو) تہ متان پوءِ ڪوبہ جيءُ چوي تر هاءِ ارمان! جو الله جي دين ۾ سستي ڪيمر ۽ بيشڪ (اءٌ تر) ئٽولين ڪرڻ وارن مان هوس (٥٦).

اَوْتَقُوْلَ لَوْ اَنَّ اللهَ هَدَا بِنِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِبُنَ فِي اَوْ تَقْوُلُ حِيْنَ تَرَى الْعَدَابَ لَوْآنَ لِيُكَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنيْنَ@بَلِي قَدْحِأَءَتُك الْيَتِيُ فَكَذَّبْتَ بِمَا وَاسْتَلْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكُفْنُ مِنَ ﴿ وَيُومُ الْقَالَمَةِ تَرَى الَّذِيرُ الْكَانِي كَذَبُوا عَلَى اللهِ وُجُوْهُهُوْمُ مُنْكَوَدُةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّهُ مَثْوًى لِلْمُتَكَكِّرِيْنَ۞وَيُنْجَى اللهُ الَّذِيْنَ اتَّقَوْ ابِمَفَازَتِهِمُ لِلا يَمَتُهُمُ السُّوْءُ وَلَاهُمُ يَغَزَنُونَ۞ اَمُّلُهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٌ هُوَعَلَىٰ كُلِّ شَيِّ وَكِيْلُ ﴿ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمِلُوتِ وَالْرَاضِ وَ الَّذِينَ كَفَرُاوْ اللَّهِ اللَّهِ أُو لَيْكَ هُوُ الْخِيرُوْنَ ﴿ قُلْ اَفَغَيْرَالِلَّهِ تَأْمُرُونَ نِّنَ آعُمُكُ اَيُّهَا الْجِهِلُونَ ﴿ وَلَقَبُ أُوْجِيَ اِلَيْكَ وَ إِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ "لَينَ اَشُرَكْتَ لَيَحْبَظُنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْخَيِيرِيْنَ ﴿ بَلِ اللَّهُ فَاعُمُدُ وَكُنُ مِّنَ الشَّيكِرِينَ@وَمَاقَدَرُوااللهَ حَقَّى قَدُرِهِ وَ وَالْكِرُضُ جَمِيعًا فَبُضَتُهُ يَوْمَ الْقِلْمَةِ وَالسَّمَاوْتُ مُطُوِ لِينًا بِيَهِ يُنِهِ شَبُلُحَنَّهُ وَتَعْلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۞

قمن اظلمر ٢٤ ألزمر ٣٩

يا چوي تر جيڪڏهن الله مون کي هدايت ڪري ها تر ضرور پرهيزگارن مان ٿيان ها! (٥٧). يا جڏهن عذاب ڏسي (تڏهن) چوي تر جي منهنجو ٻيـو ڀيرو (دنيـا ۾ وڃڻ) ٿئي تر جيڪر ڀلارن مان ٿـيـان! (٥٨). (چئبس تر) . هائو! بيشڪ تو وٽ منهنجيون نشانيون آيون هيون, يوءِ اُنهن کي ڪوڙ ڄائڻي ۽ وڏائي ڪيئي ۽ ڪافرن مان ٿئين (٥٩). ۽ قيامت جي ڏينهن تون انھن کي ڏسندين جن الله تي ڪوڙ ٻڌو تہ سندن منھن ڪارا ٿيل هوندا. وڏاڻي ڪندڙن جي جاءِ دوزخ ۾ نہ آهي ڇا۽ (٦٠). ۽ جن پرهيزگاري ڪئي, تن کي الله سندن ڇوٽڪاري جي هنڌ ۾ (دوزخ کان) بچاڻي پهچاڻيندو, نڪي کين ڪا مداڻي پهچندي ۽ نڪي اُهي غمگين ٿيندا (٦١). الله (ئي) سڀڪنهن شيءِ جو خلقيندڙ آهي ۽ اُهو سڀ ڪنهن شيءِ جي سنڀال ڪندڙ آهي (٦٢). آسمانن ۽ زمين جون ڪنجيون اُنهيءَ وٽ ئي آهن ۽ جن الله جي نشانين جو انڪار ڪيو, اُهي ئي خساري وارا آهن (٦٣). (کين) چؤ تر اي بي عقلؤا مون کي (هيءُ) حڪم ڪندا آهيو ڇا تر الله کان سواءِ (ٻئي) ڪنهن جي عبادت ڪريان؟ (٦۴). ۽ (اي پيغمبر!) بيشڪ تو ڏانهن وحي ڪيو ويو ۽ جيڪي توکان اڳ (ٻيا پيغمبر) هئا تن (هرهڪ) ڏانهن (بر), تر جيڪڏهن (الله سان ڪو) شريڪ مقرر ڪندين تر تنهنجا عمل ضرور ناس ٿيندا ۽ ضرور ٽوٽي وارن مان تيندين (٦٥). (نر!) بلڪ رڳو الله جي عبادت ڪر ۽ شڪر ڪرڻ وارن مان هج (٦٦). ۽ (اُنهن) الله کي جيئن سندس (سيماڻڻ جو) حق آهي, (تيئن) نہ سيجاتو. ۽ قيامت جي ڏينھن ساري زمين سندس مٺ ۾ هوندي ۽ اسمان سندس سڄي هٿ ۾ ويڙهيل هوندا, اُهو پاڪ آهي ۽ انهيءَ کان مثانهون آهي, جيڪي ساڻس شريڪ نهرائيندا آهن (٦٧).

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّلُوتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَأَءَ اللَّهُ * ثُنَّةً نَفْخَ فِنْهِ أَخُوى فَأَذَاهُمُ مَا مُرَّبَّفُكُورُنِ ۞ وَأَشْرَقَتِ الْكَرْضُ بنُورِرَبّها وَوْضِعَ الْكِتْ وَجِائَنَ بِالنّبِينَ وَالتَّهُ هَا الْهِ وَتَضِي بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَايْظُلَمُونَ ۗ وَوُقِيتُ كُلُّ نَفْسِ مَّا عَمِلَتُ وَهُوَ أَعْلَوْ بِمِأْتِفَعَلُونَ ﴾ ويسينق الَّذِينَ كُفُّرُ وَالِلْ جَهَنَّهُ زُمَرًا الْحَتَّى إِذَا حِآءُ وُهَا فُبْتَحَتُ ٱبْوَانْهَا وَقَالَ لَهُوُ خَوْنَتُهُا ٱلَهُ يَأْتِكُو رُسُلٌ مِّنْكُو يَتُلُونَ عَلَيْكُمُ اللَّهِ رَبُّكُم وَ نُنْذِرُونَكُمُ لِقَاءَيَهُ مِكُمُ هٰنَا اتَاكُو ابِيلِ وَلكِنْ حَقَّتُ كَلِيَةُ الْعَذَابِ عَلَى الكَّهٰ يُرَبُ قِيْلُ ادْخُلُوْاَ ابْوَاكِ جَهَنَّهُ خِلِدِينَ فِيهَا فِيمُسَ مَثْوَى الْمُتَكَتِّرِيْنَ@وَسِيْقَ الْأَنْنِيَ اتَّقَوْارَتِّهُمْ إِلَى الْجِنَّةِ زُمَوًا ۗ حَتَّى إِذَاجَآءُوْهَا وَفُيِّحَتُ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَةٌ عَلَنَكُهُ طِينَتُهُ قَادُخُلُوهَا خَلِدِينَ ﴿ وَقَالُوا الْحَمْثُ يِلْهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعُنَاهُ وَآوُرَ ثَنَا الْأِسْ ضَ نَكَّوَّا أُمِنَ الْحَنَّةِ حَمْثُ نَشَأَوْ فَيَعُمَ أَجُوُ الْعُمِلُانِ @

فمن اظلم ٢٤ الزمر ٣٩

۽ (پهريون ڀيرو) صور ۾ ڦوڪيو ويندو، پوءِ جيڪو به آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪو به زمين ۾ آهي سو (سيڪو) مرندو پر جنهن لاءِ الله گهريو (سو نہ) وري اُن ۾ ٻيو ڀيرو ڦوڪبو تہ امالڪ کڙا ٿي (پيا) ڏسندا (٦٨). ۽ زمين پنهنجي پالڻهار جي نور سان روشن ٿيندي ۽ (عملن جو) ڪتاب رکبو ۽ پيغمبرن ۽ شاهدن کي آڻبو ۽ سندن وچ ۾ حق سان فيصلو ڪبو ۽ انھن تي ظلم نہ ڪبو (٦٩). ۽ سيڪنهن ماڻهوءَ جيڪي ڪمايو, تنهن جو پورو بدلو کيس ڏبو ۽ جيڪي ڪندا آهن, تنهن کي الله چڱو ڄاڻندڙ آهي (٧٠) . ۽ ڪافرن کي ٽوليون ٽوليون ڪري دوزخ ڏانهن هڪالبو , تان جو جدّهن اتى پهچندا (تدّهن) أن جا دروازا كولبا ۽ ان جا داروغا كين چوندا تر, اوهان مان اوهان وٽ ڪي پيغمبر نر آيا هئا ڇا؟ جو اوهان کي اوهان جي پالڻهار جون آيتون پڙهي ٻـڏائين ۽ اوهان کي هن ڏينهن جي پيش اچڻ کان ڊيڄارين. چوندا تر, هائو! (آيا هئا ڊيڄاريو بر هئائون) پر ڪافرن تي عذاب جو حڪم ثابت ٿيو آهي (٧١). (پوءِ انهن کي) چئبو تہ دوزخ جي دروازن مان گهڙو منجهس سدائين رهندڙ آهيو. پوءِ وڏائي ڪندڙن جي جاءِ بڇڙي آهي! (٧٢). ۽ جيڪي پنهنجي پالڻهار کان ڊنا سي ٽوليون ٽوليون ڪري بهشت ڏانهن روانا ڪبا. تانجو جڏهن اتي ايندا ۽ وري ان جا دروازا کولبا ۽ ان جا داروغا کين چوندا تہ اوهان تي سلام هجي, اوهين (هاڻي) خوش رهو پوءِ منجهس هميشہ رهڻ لاءِ گهڙو (٧٣). ۽ چوندا تر, سڀ ساراھ انھيءَ الله کي جڳائي, جنھن پنھنجو انجام اسان سان پورو ڪيو ۽ اسان کي (هن) زمين جو وارث ڪيائين, بهشت مان جتي وڻندو اٿئون اُتي جڳھ وٺون ٿا. پوءِ عمل ڪندڙن جو اُجر (ڪهڙو نہ) چڱو آهي (٧٤).

وَتَرَى الْمَلْيِكَةَ حَآفِيْنَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَيِّحُوْنَ مِعَمْدِ رَيِّهُمُ وَقَضِيَ بَيْنَهُمُ بِالْعَقِّ وَقِتْلَ الْعَمَدُ بِيلُهِ رَبِّ الْعَلَيمُنَ ﴿

جِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) ڂڡۜۯؖٛؾؙٞڗ۬ؽڵؙۣٲڷڮؾؙؖؠ؈ؘٳٮڵٶٳڵۼڔؽ۫ڗٳڷۼڸؽ۞ٚۼٙٳڣڔٳڵڎۜؽ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيْدِ الْعِقَابِ ذِي التَّطْوُلِ لَرَالِهُ إِلَّاهُوَ ۖ إِلَيْهِ الْمُصِيْرُ صَايُعُ إِدِلُ فِي النِّي اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ مِنْ كُفَّرُ وَافَلًا يَغُورُكِ تَقَاثُيْهُمْ فِي الْمِلَادِ فَكَذَّبَتُ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْيِحٍ وَ الْأَخْزَابُ مِنْ بَعُدِ هِـمُ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُو لِهِـمُ لِيَا ۚخُذُوهُ وَجَادَ لُوَّا بِالْبَاطِلِ لِيُدُحِضُوَّا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذُهُمُّ ۗ فَكَيْفُ كَانَ عِقَابِ وَكَذٰلِكَ حَقَّتُ كُلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ كَفَرُ قَااَنَّهُمُ ٱصْحَابُ التَّااِرَ ۚ ٱلَّذِينِيَ يَحُمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حُولَهُ يُسَيِّحُونَ عِمَدِ دَبِّهِمُ وَيُؤُمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغَفِّرُونَ لِلَّذِينَ امَّنُوا رَّبِّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْعٌ رَّحْمَةً وَّعِلْمًا فَاغْفِرُ لِلَّذِيْنَ تَابُوُا وَاتَّبَعُوُاسَبِيُلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيُو ۞

فمن اظلمر ٢٤ المؤمن ٤٠٠

۽ ملائڪن کي عرش جي چوڌاري وڪوڙيندڙ ڏسندين پنهنجي پالڻهار جي ساراه سان گڏ پاڪائي بيان ڪندا آهن ۽ انهن جي وچ ۾ انصاف جو حڪم ڪبو ۽ آخر ۾) چيو ويندو تر سڀ ساراھ جهائن جي پالڻهار الله کي جڳائي (٧٥).

سورة مؤ من مڪي آهي ۽ هن ۾ پنجاسي آيتون ۽ نو رڪوج آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

لحتر (١). (هن) ڪتاب جو (هيٺ) لاهـڻ الله غـالب جـاڻنـدڙ وٽـان آهي (٢). جو گناھ بخشيندڙ ۽ توبھ قبول ڪندڙ سخت سزا ڏيندڙ وڏيءَ سگھ وارو آھي. اُن کان سواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جي لائق نہ آھي, ڏانھس ورڻو آهي (٣). ڪافرن کان سواءِ الله جي آيتن بابت (ٻيو) ڪوبہ تڪرار نہ ڪندو آهي، پوءِ شهرن ۾ (واپار لاءِ) سندن اچ وچ توکي نہ ٺڳي (۴). کانئن اڳ نوح جي قوم ۽ انهن کان پوءِ ٻين (ڪيترن ئي) ٽولين ڪوڙ ڄاتو ۽ سيڪنهن ٽوليءَ پنهنجي پيغمبر جو ارادو ڪيو تر کيس پڪڙين. ۽ اجايو (ڳالهين) سان جهيڙو ڪندا رهيا تہ جيئن ان سان حق کي ٿيڙين, يوءِ کين ورتد ۽ پوءِ منهنجي سزا (ڏيڻ) ڪيئن هئي! (٥) ، ۽ اهڙيءَ طرح تنهنجي پالڻهار جو حڪم ڪافرن تي ثابت ٿيو تہ اهي دوزخي آهن (٦). جيڪي (ملائڪ) عرش کي کڻندا آهن ۽ جيڪي ان جي چوڌاري آهن سي پنهنجي پائڻهار جي پاڪائي ساراھ سان گڏ بيان ڪندا آهن ۽ مٽس ايمان آڻيندا آهن ۽ مؤمنن لاءِ بخشش گهرندا آهن. (چوندا آهن تـ) اي اسان جا پالڻهار! سڀڪنهن شيءِ کي (پنهنجيءَ) ٻاجھ ۽ علم ۾ وڪوڙيو اٿيئي, تنهن ڪري جن توبھ ڪئي ۽ تنهنجي واٽ جي تابعداري ڪئي, تن کي بخش ۽ کين دوزخ جي عذاب کان بچاءِ (٧).

رَبِّنَا وَادُخِلُهُمُ جَنَّتِ عَدُنِ إِلَّتِي وَعَدُنَّهُمُ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ انْأَبْهِمُ وَ أَزُوَا جِهِمْ وَذُرَّتْ يَهِمُ إِنَّكَ أَنْتَ الْعُبَوْيُرُ الْحَكِيْدُونَ وَيَقِهُ السَّيِّيَّاتِ وَمَنْ تَقِ السِّيَّالِ يَوْمَدِنِ فَقَدُ رَحِمْتَهُ وَذَالِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ أَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوْايُنَا دَوْنَ لَمَقُتُ اللهِ ٱكْبَرُمِنُ مَّقُتِكُوْ اَنْفُسُكُوْ إِذْ تُدُعُونَ إِلَى الْإِيْمَانِ فَتَكُفُرُ وْنَ۞قَالُوارَتَنَأَامَتَنَا اثْنَتَيْنِ وَٱخْيِيْتَنَاانْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَايِدُ نُوْيِبَافَهَلُ إِلَى خُرُوجِ مِينَ سَبِيلِ ﴿ ذَالِكُو بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْ تُوْرُونَ يُنْتُرِكُ بِهِ تُؤْمِنُواْ فَالْحُكُونِينِهِ الْعِلِيّ الْكِبْيُرِ ﴿ هُوَاكَذِي يُرِيكُو اللِّيهِ وَيُنَزِّلُ لَكُوُمِّنَ السَّمَآءِ رِزْقًا ﴿ وَمَانَتَذَكُّو ُ إِلَّا مَنُّ يُنِنْتُ ۞ فَادْعُو اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّيْنَ وَلَوْكُوهَ الْكُفِرُونَ ®رَفِيْعُ الدَّرَجْتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوْتِ مِنْ أَمْرِهُ عَلَى مَنْ يَتَنَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنُذِرَ يَوُمَ التَّكَاقِ ﴿يَوْمَرُهُمُ بَارِنُ وَنَ ةَ لَايَخْفَى عَلَى اللهِ منَهُ مُثَنَّ ثُمِّ لِينِ الْمُلْكُ الْيَوْمَرُ لِللهِ الْوَاحِدِ الْقَصَّادِ @

فمن اظلمر ٢٤ المؤمن ٤٠٠

اي اسان جا پالڻهار! کين اُن هميش رهڻ وارن باغن ۾ داخل ڪر، جن جو ساڻن وعدو ڪيو اٿيڻي ۽ جيڪو سندن پين ڏاڏن ۽ سندين زالن ۽ سندن اولاد مان سڌريل هجي, تنهن کي بر (انهن باغن ۾ داخل ڪر) بيشڪ تون ئي غالب حڪمت وارو آهين (٨). ۽ کين سختين کان بچاءِ ۽ جنهن کی اُن ڏينھن ۾ سختين کان بچائيني تنھن تي بيشڪ رحم ڪيئي ۽ اِھو (بچائڻ) وڏي مراد ماڻڻ آهي (٩). بيشڪ, جن ڪفر ڪيو تن کي سڏبو (۽ چئبو) تر الله جو (اوهان تي) ڏمرجڻ اوهان جي پاڻ تي (اڄ جي) ڏمرجڻ کان شام وڏو آهي, جڏهن جو اوهان کي ادنيا ۾) ايمان ڏانهن سڏبو هو ۽ نه مڃيندا هيؤ (١٠). چوندا ته, اي اسان جا پالڻهار! اسان کي ٻه ڀيرا ماريئي ۽ اسان کي ٻہ ڀيرا جياريئي، تنهن ڪري (هاڻي) پنهنجي گناهن کي (پڻ) مڃيو سون پوءِ (هاڻي) نڪرڻ جي ڪا واھ (ڪٿي) آهي؟ (١١). (چئبن) اهو (عذاب اوهان کي) انهيءَ ڪري آهي جو جڏهن (خاص) اكيلي الله كي سڏبو هو (تڏهن) اوهين انڪار ڪندا هيؤ ۽ جيڪڏهن ساڻس شريڪ ٽهرايو ويندو هو ته (ان ڳالھ کي) مجيندا هيؤ، پوءِ (اڄ) تَعَامَ مِنَّاهِينِ وَدِّي اللَّهُ ئي جو حكم آهي (١٢). (الله) أهو آهي جيڪو اوهان کي پنهنجون نشانيون ڏيکاريندو آهي ۽ آسمان مان اُوهان لاءِ روزي نازل كندو آهي ۽ نصيحت رڳو آهو وَنندو جيكو (الله ڏانهن) موٽندو (١٣). يوءِ الله لاءِ پنهنجيءَ عبادت کي خالص ڪري اُن کي سڏيو, جيتوڻيڪ ڪافر بڇان ڀائين (١٤). (اُهو) مرتبن کي وڏي ڪرڻ وارو (۽) عرش جو صاحب آهي. پنهنجن ٻانهن مان جنهن تي گهرندو آهي, (تنهن تي) پنهنجي حڪمر سان وحي موڪليندو آهي تر اُهُو ٻانهـو ماڻهن کي اللهُ جي، ملڻ جي ڏينهن کان ڊيڄاري (١٥). جنهن ڏينهن اهي (قبرن مان) ٻاهر نڪرندا، اُنهن جي ڪابہ شيءِ الله کان ڳجهي نہ رهندي (الله فرمائيندو تر) اڄ ڪنهن جي بادشاهي آهي؟ (وري پاڻ چوندو تر) خاص اڪيلي غالب الله جي (بادشاهي) آهي (١٦).

ٱلْمَهُ مَ تُحُونِي كُلُّ نَفْسِ بِمَاكَسَيَتْ لَاظْلُمَ الْمُؤْمِرُ إِنَّ اللَّهُ سَرِيْحُ الْحِسَابِ@وَأَنْذِرُهُمْ يَوْمَ الْازِفَةِ إِذِالْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِكَاظِمِيْنَ أَهُ مَالِلظَّلِمِيْنَ مِنْ حَمِيْمٍ وَّلَاشَفِيْمٍ يُطَاءُ ۞ يَعُلَمُ خَأَمِنَةَ الْرَعْيُن وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ۞ وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدُعُونَ مِنُ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِثَيْنُ إِنَّ اللهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ فَ أَوَ لَهُ يَبِيثُرُوْا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُ وُاكِيفَ كَانَ عَاقِيَةٌ ٱلَّذِينَ كَانُوْامِنُ تَبْلِهِمْ ۚ كَانْوَاهُمُ اَشَدٌ مِنْهُمُ ثُوَّةً وَاتَّارًا فِي الْارْضِ فَأَخَذَهُ مُواللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وْمَاكَانَ لَهُمُوسِ اللَّهِ مِنُ وَاقَ۞ذَٰ لِكَ بِأَنْهُمُ كَانَتُ تَّالْتَيْهُمُ رُسُلُهُمُ بِالْبَيِّنَتِ فَكُفَرُوْا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ أَوَى اللَّهُ الْمِقَابِ وَلَقَدُ ٱرِسُكْتَامُولْهِي بِالْلِيْتَاوَسُلُطِن تُبِينِيْنِ ﴿ إِلَّى فِرْعَوْنَ وَ هَامْنَ وَقَادُوْنَ فَقَالُوُّاسْجِرُكَذَّابٌ@فَلَتَا حَآءَهُمُ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِينَا قَالُواا قُتُلُوٓا اَيْنَآءَ الَّذِينَ الْمُنُوَّامِعَهُ وَاسْتَحُيُوْانِسَاءَهُمُ وَمَاكَيْدُ الْكِفِرِيْنَ اِلَّا فِي ْضَلْلِ @

فمن اظلم ۲۴ المؤمن ۴۰

اَج سڀڪنهن جِيءَ کي انهيءَ جو بدلو ڏبو, جيڪي ڪمايو اٿس, اڄ ڪو ظلم كونهي, بيشك الله جلد حساب ولئ وارو آهي (١٧). ۽ (اي پيغمبر!) كين قيامت جي ڏينهن (جي اُنهيءَ مهل) كان ڊيڄار جنهن مهل (سندين) دليون نڙگهٽن کي ويجهيون ٿينديُون (اهي) ڏک ڀريل هوندا, (اُن ڏينهن) ظالمن جو نر ڪو دوست ۽ نہ ڪو پارت ڪندڙ هوندو، جنهن جي ڳالھ ميجي (١٨). اکين جي خيانت (واري نگاھ) ۽ جيڪي سينا لكائيندا آهن, سو (الله) ڄاڻندو آهي (١٩). ۽ الله انصاف سان حڪمر ڪندو آهي ۽ (منڪر) الله کان سواءِ جن کي سڏيندا آهن, سي ڪجھ بر حڪمر نہ ڪندا آهن, ڇو تہ اللہ ئي ٻـڏندڙ ڏسندڙ آهي (٢٠). ملڪ ڀر نہ گهميا آهن ڇا؟ تر (نهاري) ڏسن تر انهن جي ڀڇاڙي ڪهڙيءَ طرح ٿي جيڪي کانشن اڳ هٿا, اُهي کانشن سگھ ۾ ۽ زمين تي نشانين (يعني محلاتن جوڙڻ) ۾ شامر ڏاڍا هئا, پوءِ الله سندن گناهن سببان کين پڪڙيو ۽ الله (جي عذاب) کان انھن کي ڪو بچائيندڙ نہ ھو (٢١). اھا (سزا) ھن ڪري هين جو سندن پيغمبر (پڌرن) معجزن سان وٽن آيا ٿي, پوءِ انڪار كيائون, تنهن كري الله كين پكڙيو, بيشك اهو سگهارو سخت سزا ڏيڻ وارو آهي (٢٢). ۽ بيشڪ موسيٰ کي پنهنجن معجزن ۽ پڌريءَ حجت سان موڪليوسون (٢٣). فرعون ۽ هامان ۽ قارون ڏانهن, پوءِ چياڻون تر ڪوڙو جادوگر آهي (۲۴). پوءِ جنهن مهل اسان وٽان هنن وٽ سچي (پیغامر) سان آیو, (تنهن مهل) چیائون تر جن مشس ایمان آندو آهی, تن جا پٽ ڪُهو ۽ سندن ڌيئرون جيئريون ڇڏيو ۽ ڪافرن جو فريب تر (نيٽ) غلطيءَ ۾ آهي (٢٥).

وَقَالَ فِوْعَوْنُ ذَرُونِنَ آقْتُلُ مُوسَى وَلَيْنَ عُرَبُّهُ وَإِنَّ اللَّهِ اللَّهِ ٱخَافُٱنَّ تُمَدِّلَ دِ يُنكُّهُ أَوْأَنَ يُّظُاهِبِرَ فِي الْأَمْ ضِ الْفُسَادَ ﴿ وَقَالَ مُوسَى إِنَّ عُذُتُ بِرَيِّنَ وَرَبِّكُمُ مِّنُ كُلِّ مُتَكَيِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوُمِ الْحِسَابِ ۞ وَقَالَ رَحُلُ الْ مُؤْمِرٌ تَيْنِ إلى فِوْعَوْنَ مَكْتُهُ الْمَانَةُ أَتَقْتُلُونَ رَحُلًا آنَ يَقُولَ رَبِّي اللهُ وَقَدُ جَأَءً كُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رُبِّكُوْ الْمُ وَإِنْ يَكُ كَاذِ بَّا فَعَلَيْهِ كَذِبْهُ وَإِنْ يَكْ صَادٍ قَايَصِينَكُو بَعْضُ الَّذِي يَعِدُ كُورُ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَمُنْهِنَّ كَنَّاكُ@لِقَوْمُ لَكُوُّ الْمُلْكُ الْبُوْمُ ظُهِدِيْنَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُونَا مِنْ بَاشِ اللهِ إِنْ جَأَءَنَا فَالَ فِرْعَوْنَ مَاَّارُنِكُهُ إِلَّامِاً أَزِي وَمَاَّاهُدِيكُةُ إِلَّاسِيبُلَ الرَّشَادِ® وَقَالَ الَّذِي آامَنَ لِقَوْمِ إِنَّ آخَافُ عَلَيْكُمْ مِّثُلُ يَوُمِ الْكَحْزَابِ ﴿ مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوْجٍ وَّعَادٍ وَّسَّبُودُ وَالَّذِينَ مِنْ بَعُدِ هِمُ وَمَااللهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ@ وَ لِقُوْمِ إِنَّ أَخَافُ عَلَمُكُمْ يُوْمُ النَّكَانُ إِنَّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

فعن اظلمر ۲۴ المؤمن ۴۰

۽ فرعون (درٻـار وارن کي) چيو تہ، مون کي ڇڏيو تہ موسیٰ کي ڪُهـان ۽ يلي تر پنهنجي رب کي سڏي, بيشڪ آءٌ ڊڄان ٿو تر متان اوهان جو دين مٽائي يا ملڪ ۾ فساد پيدا ڪري (٢٦). ۽ موسيٰ چيو تر بيشڪ مون سڀڪنهن هٺيلي (جي لچائيءَ) کان, جو حساب جي ڏينهن کي نر مجيندو آهي, پنهنجي پالڻهار ۽ اوهانجي پالڻهار جي پناھ ورتي (٢٧). ۽ فرعون جي ماڻهن مان هڪ مؤمن مڙس جو پنهنجو ايمان لڪائيندو هو. (تنهن) چيو تر اهڙي مڙس کي ڪهو ٿا ڇا جو چوي ٿو تر, منهنجو پالڻهار الله آهي ۽ بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان (چٽا) معجزا آندا اٿس ۽ جيڪڏهن (کڻي) ڪوڙو هجي تر سندس ڪوڙ (جو وبال) مٿس آهي ۽ جيڪڏهن سڃو هوندو تر جيڪو وعدو اوهان سان ڪري ٿو. تنهن مان ڪجھ اوهان کي ضرور پهچندو, ڇو تر جيڪو حد کان لنگهندڙ ڪوڙو هوندو, تنهن كي الله سدّو رستو نه ڏيکاريندو آهي (٢٨). اي منهجي قوم ! اج اوهان جي بادشاهي آهي, ملڪ ۾ (اوهين) غالب آهيو, جيڪڏهن (عذاب) اسان وٽ اچي تہ اللہ جي عذاب کان (بچڻ لاءِ) اسان کي ڪير واهر ڏيندو؟ فرعون چيو تر, جيڪا (چڱي مصلحت) ڏسان ٿو, تنهن کان سواءِ (ٻي) اوهان کي نہ ٿو ڏيکاريان ۽ اوهان کي سڌي رستي کان سواءِ (ٻيو رستو) نہ ٿو ڏيکاريان (٢٩). ۽ جنھن ايمان آندو ھو. تنھن چيو تہ اي منهنجي قوم! بيشڪ آءٌ اوهان تي اڳين ٽولين جهڙي (عذاب جي) ڏينهن (اچڻَ) کان ڊڄان ٿو (٣٠). جهڙو حال نوح جي قومر ۽ عاد ۽ شمود ۽ جيڪي کانئن پوءِ هئا, تن جو اٿيو هو تهڙو متان توهان جو بر ٿئي) ۽ الله ٻانهن تي ظلمر ڪرڻ نہ گهرندو آهي (٣١). ۽ اي منهنجي قوم ! بيشڪ آءٌ اوهان تي هڪ ٻئي کي سڏڻ جي (اُنهيءَ) ڏينهن (اچڻ) کان دِجان ٿو (٣٢).

يَوْمَرْتُو لُوْنَ مُنْ بِرِيْنَ مُمَالِكُهُ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمْ وَمَنْ تُنْفُيلِ اللهُ فَمَالُهُ مِنْ هَادِ وَلَقَدُ جَأَءً كُو يُؤسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنْتِ فَمَازِلُتُونِ شَكِّيِّ مِّنَاجَآءُكُو بِهِ حَتَّى إِذَاهَلَكَ ثُلْثُمُ لَرَّى يَتَمْعَتُ اللَّهُ مِنَ بَعْدِهِ سَنُولِداكَ نَالِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنُ هُوَ مُسْرِفٌ مُّمْتِاكِ ۚ ﴿ لِكَذِينَ يُجَادِ لُونَ فِيَ اللَّهِ اللَّهِ بِغَيْرِسُلْطِن أتثمم ككركة تأعنك الله وعنك الكذين المنؤا كذلك يطبخ اللهُ عَلَى كُلِّ قَلْبِ مُتَكِيِّرِ حَبَّالٍ ٥ وَقَالَ فِرْعُونُ لِهَامْنُ ابْنِ لِيُ صَرْحًا لَعَلِي ٱبْلُغُ الْرَسْبَابِ ﴿ إِسْبَابِ التَّمَاوِتِ فَأَظَلِمَ إِلَّى اللهِ مُوْسِي وَاتِّنُ كَلَظُنُّهُ كَاذِيّاً قَكَدَٰ لِكَ زُتِينَ لِفِرْعَونَ مُوَّءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السِّيئِلُ وَمَاكَيُدُ فِرُعُونَ الَّافِي تَبَايِثُ وَقَالَ الَّذِي آامَنَ لِقَوْمِ التَّبِعُونِ آهْدِ كُوْسِبِيلَ الرَّيْفَادِ ﴿ لْقَوْمِ إِنَّمَا هَانِهِ الْحَيْوِةُ الدُّنْمَا مَنَاعٌ نُوَّانَّ الْاِخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَدَار@مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَائِجُزِي اللَّامِثُلُهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكُوا وُانْتُي وَهُوَمُؤُمِنٌ فَأُولَبَكَ يَدُ خُلُونَ الْجِنَّةَ يُرْنَى قُونَ فِيهَا بِغَـ يُرِحِسَابِ @

فين اظلم ٢٤ المؤمن ٤٠٠

جنھن ڏينھن اوھين پٺيرا ٿي ڀڄندؤ , الله کان اوھان کي ڪو بچائڻ وارو نہ ہوندو ۽ جنھن کي اللہ يلائي ڇڏي تنھن کي ڪو (سڌو) رستو ڏيکارڻ وارو ڪونهي (٣٣). ۽ بيشڪ هن کان اڳ اوهان وٽ يوسف معجزن سان آيو هو, پوءِ جيڪي اوهان وٽ آندائين, تنهن کان (اوهين) هميشہ شڪ ۾ هيؤ, تان جو جڏهن مئو (تڏهن) چيوَ تر ان کان پوءِ (ٻيو) ڪو پيغمبر الله ز موڪليندو. اهڙي طرح جيڪو حد کان لنگهندڙ شڪ ڪندڙ آهي, تنهن كي الله يلانيندو آهي (٣٤). انهن كي (ڀلائيندو آهي) جيڪي الله جي نشانين بابت اهڙيءَ حجت کان سواءِ, جا وٽن آئي هجي جهڳڙو ڪندا آهن, (اهو سندن جهڳڙو ڪرڻ) الله وٽ ۽ مومنن وٽ وڏي غضب جهڙي ڳالھ آھي. اهڙيءَ طرح الله سيڪنهن وڏائي ڪندڙ هئيلي جي دل تي مهر هڻندو آهي (٣٥). ۽ فرعون چيو تر, اي هامان! مون لاءِ هڪ ماڙي بثاءِ، تر مُن (انهن) واتن سان پهچان (٣٦). آسمانن جي واٽن کي، تر موسىٰ جي معبود ڏانھن نھاريان ۽ بيشڪ آءٌ کيس ڪوڙو پائيندو آھيان ۽ اهڙيءَ طرح فرعون کي سندس بڇڙو ڪمر چڱو ڪري ڏيکاريو ويو ۽سڏيءَ واٽ کان جهليو ويو ۽ فرعون جو فريب رڳو تباهيءَ ۾ هو (٣٧). ۽ جنهن ايبان آندو هو, تنهن چيو تر, اي منهنجي قوم! منهنجي تابعداري ڪريو تر (آءٌ) اوهان کي سڌي رستي لايان (٣٨). اي منهنجي قومر! هيءَ دنيا جي حياتي (ٿوري) سامان کان سواءِ (ٻيو) ڪجھ نہ آھي ۽ بيشڪ آخرت ئي سدائين رهڻ جوهنڌ آهي (٣٩). جنهن برو ڪم ڪيو. تنهن کي رڳو اُهڙو بدلو ڏبو. ۽ جنھن چڱو ڪمر ڪيو خواھ مرد ھجي خواھ عورت ۽ اهو مؤمن (بر) هجي ته اهي بهشت ۾ گهڙندا, منجهس اڻ ڳڻي روزي ذبن (۴۰) . ذبن

وَلَقُوْمُ مِنَا لِنَ اَدُعُوكُمُ إِلَى النَّجُوةِ وَتَدُعُونَيْنَ إِلَى النَّارِيُّ تَنْ عُوْنَنِيْ لِأَكْفُرُ بِاللهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَالَيْسَ لِيُرِيهِ عِلْهُ وَّأَنَاٱدْعُوْكُوْلِلَ الْعَزِيْزِالْغَقَارِ۞لاَجَرَمَ ٱلَّمَالَكُ عُوْسَنِيَّ إِلَىٰهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةً فِي الثُّونُمَا وَلَا فِي الْإِخِرَةِ وَأَنَّ مَرَّدُنَّا إِلَى اللهِ وَأَنَّ الْمُسْرِوْيُنَ هُمُ أَصْعُبُ النَّالِ فَسَتَذُكُونُونَ مَا اَقُولُ لِكُورُ وَاُفَوِّضُ آمُونَ إِلَى اللهِ إِنَّ اللهَ بَصِيْرُ بِالْعِبَادِ @فَوَقْمُهُ اللهُ سَبّات مَامَكُرُوْاوِحَاقَ بِالِ فِرْعَوْنَ سُوِّءُ العُذَابِ ۞ النَّارُ بُعُرَفُونَ عَلَيْهَا عُدُوًّا وَّعَشِيًّا ۚ وَمُوْمَرَّعُهُومُ السَّاعَةُ الْأَرْخِلُوَّا الْ فِرُعَوْنَ أَشَكَ الْعَذَابِ ۞وَ إِذْ يَتَحَاَّجُوُنَ فِ النَّارِ فَيَعُونُ الصُّعَفَوْ اللَّذِينَ السَّكَكُيرُ وَآلَا ثَاكُتُ الْكُحْرَ تَبَعًا فَهَلُ إِنْ تُوْمُغُنُونَ عَنَانَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿ قَالَ الَّذِيْنَ اسْتَكُمْرُوْرَا لِنَّا كُلُّ فِيْهَا لِنَّاللَّهُ قَدُحُكُو بَيْنَ الْعِينَادِ@وَقَالَ الَّذِيْنَ نِي النَّارِ لِخَزَيَةِ جَهَنَّمَ ادُعُوارِتَكُونُخَفِّفُ عَثَايُومًا مِنَ الْعَذَابِ ۞

فمن اظلمر ۲۴ المؤمن ۴۰

۽ اي منهنجي قومر! مون کي ڇا (ٿيو) آهي جو (آءٌ) اوهان کي چوٽڪاري ڏانهن سڏيان ٿو ۽ (اوهين) مون کي باھ ڏانهن سڏيو ٿا؛ (۴۱). اوهين مون کي سڏيو ٿا تہ الله جو انڪار ڪريان ۽ ساڻس اهڙي شيءِ شريڪ ٺهرايان جنهن (جي حقيقت) جي مون کي ڄاڻپ نہ آهي ۽ آءٌ اوهان کي غالب بخشٹهار ڏانهن سڏيان ٿو (۴۲). بلاشڪ اوهين مون کي انهيءَ ڏانهن سڏيو ٿا ۽ جنهن کي دنيا ۽ آخرت ۾ سڏڻ جو ڪو حق نہ آهي ۽ بيشڪ اسان جو موٽڻ الله ڏانهن آهي ۽ بيشڪ حد کان لنگهندڙ ٿي دوزخي آهن (۴۳). پوءِ جيڪي اوهان کي چوان ٿو, سو سگهر ياد ڪندؤ ۽ (آءٌ) پنهنجو ڪمر الله کي سونپيان ٿو, ڇو تر الله ٻانهن (جي حال) کي ڏسندڙ آهي (۴۴). پوءِ جيڪي ڦند سٽيائون تن جي بڇڙائيءَ کان الله کيس بچايو ۽ فرعون جي ماڻهن کي بڇڙي عذاب ويڙهبو (۴۵). جا باه آهي، جنهن تي صبح ۽ سانجهيءَ جو کين حاضر ڪبو آهي ۽ جنهن ڏينهن قيامت قائم ٿيندي, (تنهن ڏينهن حڪم ڪبو تر) فرعونين کي سخت عذاب ۾ گهيڙيو (۴٦). ۽ (ياد ڪر) جڏهن باه ۾ هڪ ٻئي سان جهڳڙو كندا (تذهن) هيئا هذيلن كي چوندا تر بيشك اسين اوهان جا تابعدار هئاسون, تنهن كري باه (جي عذاب) مان كو حصو اوهين أسان كان تارڻ وارا آهيو (يا نه)؟ (۴۷). هٺيلا چوندا ته بيشڪ اسين (پاڻ) سڀ منجهس (ٻيل) آهيون, ڇو تر الله ٻانهن جي وچ ۾ نبيرو ڪري چڪو آهي (۴۸). ۽ دوزخي دوزخ جي داروغن کي چيوندا تر اوهين پنهنجي پالٹھار کی عرض کیو تہ اسان کان ہکڑو ڈینھن کجھ عذاب ہلکو ڪري (۴۹).

فس اظلم ۲۳

قَالُوْاَ اَوْلَهُ تَكُ تَالِتُكُمُّ رُسُلُكُوْ بِالْبِيَّنِيَّ قَالُوَّا بِلِيْ قَالُوا فَادُ عُوا وَمَادُ غَوَّا الْكِيمِ بِنَ الَّذِقِ صَلِينً إِنَّا لَنَنْفُهُ رُسُلَنَا وَاتَّذِينَ الْمَنُولِ فِي الْحَيْدِةِ الدُّنْسَا وَيَوْمَ يَقُوْمُ الْأَشْهَادُ ﴿ يَوُمُ لَا يَنْفَعُ الظَّلِيمِينَ مَعُذِرَتُهُمُ وَلَهُمُ اللَّعَنَةُ وَلَهُمُ سُوِّءُ الدَّارِ وَلَقَبَ التِّينَا مُوْسَى الْهُدْي وَأَوْرَثْنَا يَنِي الْمُرَّاءِثُلَ الْكُتْبُ ﴿ هُدًى وَذِكُرُى لِأُولِي الْاَلْبَابِ ﴿ فَاصْبِرُ إِنَّ وَعُدَ اللهِ حَقٌّ وَّاسُّتَغُفُورُ لِذَنْبُكَ وَسَيِّحُ بِحَمْدِ مَ بِّك بِالْعَثِينِي وَالْوِبْكَارِ۞ إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ٱلْتِ اللهِ بعَيْرِسُلْطِن أَتْهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّاكِبُرُ مَّاهُمُ مِبِ الْغِيثُةِ ۚ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِينُعُ الْبُصِهُوٰ لَخَـ لْمُتُى السَّلِهٰ بِ وَالْإِرْضِ ٱكْبَرُصِنَ خَلْق النَّالِسِ وَلَكُنَّ ٱكْثُوَالنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿ وَمَا يَسُتُوى الْأَعْنِي وَالْبَصِيْرُةُ وَالَّذِينَ الْمَنْوُّا وَ عَمِلُواالصَّلِحْتِ وَلَاالْمُينَّةُ * قَلْتُلَّامَّا مَّاَتَتَنَ كُوُونَ⊙

قمن اظلمر ۲۴ المؤمن ۴۰

(داروغا) چوندا تہ اوهان جا پیغمبر (یڈرن) معجزن سان اوهان وٹ نہ ایندا هنا چا؟ چوندا ته هائو (ايندا هيا) (داروغا) چوندا ته پوءِ (اوهين) پاڻ يڪاريو ۽ ڪافرن جو پڪارڻ رڳو گمراهيءَ ۾ آهي (٥٠). بيشڪ اسين . پنهنجن پيغمبرن جي ۽ مؤمنن جي دنيا جي حياتيءَ ۾ ضرور مدد ڪندا سون ۽ جنهن ڏينهن شاهد کڙا ٿيندا (تنهن ڏينهن به مدد ڪنداسون) (٥١). جنھن ڏينھن ظالمن کي سندن بھانو نفعو نہ ڏيندو ۽ کين لعنت آھي ۽ انھن لاءِ (اُتي) بڇڙي جاءِ آهي (٥٢). ۽ بيشڪ موسيٰ کي هدايت ڏني سون ۽ بني اسرائيل کي ڪتاب جو وارث ڪيوسون (٣٥). جو ڌيان وارن جي سمجهائڻ ۽ نصيحت ڏيڻ لاءِ آهي (۴ه). پوءِ (اي پيغمبر!) صبر ڪر, ڇو تہ اللہ جو وعدو سچو آهي ۽ پنھنجي گناہ جي بخشش گھر ۽ صبح ۽ سانجهيءَ جو پنهنجي پالڻهار جي ساراھ سان گڏ پاڪاڻي بيان ڪر (٥٥). بيشڪ جيڪي الله جي آيتن بابت (انهيءَ) حجت بنا جا وٽن آئي هجي جهڳڙو ڪندا آهن, تن جي سينن ۾ وڏاڻيءَ اجي ارادي) کان سواءِ (ٻيو) ڪجھ نہ آهي, جنھن کي آهي پھچڻ وارا نہ آهن. پوءِ الله جي پناہ گھر, ڇو تر اُهو ٻڏندڙ ڏسندڙ آهي (٥٦). بيشڪ آسمانن ۽ زمين جي بڻاوت ماڻهن جي پيدا ڪرڻ کان ضام وڏي آهي. پر گهڻا ماڻهو نہ ڄاڻيندا آهن (٥٧). ۽ انڌو ۽ سڄو (پاڻ) ۾ برابر نہ آهي ۽ (نڪي) جن ايمان آندو ۽ چگا ڪم ڪيا اسيا ۽ نڪي مدائيءَ ڪرڻ وارو (برابر آهن) اوهين گهٽ نصيحت ولندا آهيو (٨٥).

إِنَّ السَّاعَةَ لَابِيَةٌ كُورَيُكِ فِيهَا وَلِكِنَّ ٱكْثَرَ النَّاسِ لَا يُوْمِنُونَ؈وَقَالَ رَبُّكُو ادْعُوْ نِنَّ ٱسْتَجِبُ لَكُوْء إِنَّ الَّذِيْنَ يَسُتَكِيُرُونَ عَنْ عِيَادَ تِيْ سَكُ خُلُونَ جَهَتُمَ دُخِدِيْنَ أَلِنَاهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُو الَّيْلَ لِتَمْكُنُوْ إِنْكِ وَالنَّهَارُمُبُصِرًا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُوْفَضُلِّ عَلَى النَّاسِ وَ لِكِنَّ أَكُثْرُ التَّاسِ لَايَثُكُرُونَ@دَٰلِكُو اللهُ رَيَّكُوُخَالِثُ كُلّ شَيْغُ لِكَ اللهَ إِلَّا هُوَ ۚ فَأَنَّى ثُوهُ فَكُونَ ⊕كَنْ لِكَ يُؤْفَكُ الَّذِيْنَ كَانُوْ إِيالَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿ اللَّهُ اكَّذِي جَعَلَ لَكُوُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَّالسَّمَآءُ بِنَآءُ وَّصَوَّرَكُوُ فَاحْسَنَ مُورَكُهُ وَمَ زَقَكُهُ مِنَ الطَّيِّبَاتِ "دَالِكُهُ اللهُ رَبُّكُونُ الْعَالِمُ إِلَّا اللهُ رَبُّ الْعُلَمِينَ ﴿ هُوَ الْحَيُّ لِآيالُهُ الْأَهُوَ فَأَدْعُوْهُ مُغْلِصِيْنَ لَهُ الدَّيْنَ * ٱلْحَمُدُ يِلْهِ رَبِّ الْعُلَمِينَ ®قُلْ إِنِّ نِهُيْتُ أَنُ أَعُبُدًا الَّذِينَ تَكُ عُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَمَّا جَآءَنِ الْبَيِّنْكُ مِنُ رَبِّيُ وَأَمُورُكُ أَنُ أَسُلِمَ لِرَبِّ الْعُلَمِينَ ﴿

قمن اظلمر ٢٤ المؤمن ٤٠٠

بيشڪ قيامت ضرور اچڻي آهي, منجهس ڪو شڪ نر آهي, پر گهڻا ماڻهو ويساه نـ آثيندا آهن (٩٩). ۽ اوهان جو پالڻهار فرمائي ٿو ته اوهين مون کان دعا گهرو تر اوهان جي دعا قبول ڪريان, بيشڪ جيڪي منهنجي عبادت کان وڏائي ڪندا آهن, سي خوار ٿي دوزخ ۾ سگهوئي گهڙندا (٦٠). الله اهو آهي، جنهن اوهان لاءِ رات کي پيدا ڪيو تر منجهس آرام وٺو ۽ ڏينهن کي (اوهان جي هڪ ٻئي کي) ڏسڻ لاءِ (پيدا ڪيو) بيشڪ الله ماڻهن تي (وڏي) فضل (ڪرڻ) وارو آهي. پر گهڻا ماڻهو شڪر نر ڪندا آهن (٦١). اهو الله اوهان جو پالثهار, هر شيءِ کي خلقيندڙ آهي. اُن کان سواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جي لائق نہ آھي پوءِ اوھين ڪيڏانھن ڦيرايا ويندا آهيو؟ (٦٢). اهڙيءَ طرح اهي (سنٿين واٽ کان) پـلائبا آهن جن الله جي آيتن جو انڪار ٿي ڪيو (٦٣). الله اُهو آهي, جنھن اوهان لاءِ زمين کي آرامر جو هنڌ ۽ آسمان کي ڇت بڻايو ۽ اوهان جي شڪل ٺاهيائين, پوءِ اوهان جون شڪليون شامر چڱيون بڻاياڻين ۽ اوهان کي سٺين شين مان روزي ڏنائين, اهو الله اوهان جو پالڻهار آهي, پوءِ جهانن جو پالڻهار وڏيءَ بركت وارو آهي (٦۴). أهو (سدائين) جيئرو آهي, ان كان سواءِ كو عبادت جو لائق نہ آهي، تنهن ڪري ان لاءِ (پنهنجيءَ) عبادت کي خالص كري كيس سڏيو، سڀ ساراھ خاص جهانن جي پالڻهار الله كي جكَّائي (٦٥). (اي پيغمبر! كين) چؤ ته الله كان سواءِ جن كي (اوهين) سڏيندا آهيو. تن جي پوڄڻ کان, جڏهن منهنجي پالڻهار وٽان مون وٽ (صاف) نشانيون آيون (تذهن انهيءَ وقت) بيشڪ آءٌ جهليو ويو آهيان ۽ مون کي حڪم ڪيو ويو آهي تہ جھانن جي پالڻھار جو فـرمانبردار هجان (٦٦).

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمُ مِنْ تُرَابِ تُقْوَمِنُ تَطْفَةٍ ثُقَ مِنْ عَلَقَةٍ تُوَّيُخُرِكُمُ وَطِفُلًا ثُوَّ لِتَبْلُغُوٓ الشُّكَ كُو تُوَّ لِتَكُونُوْ الشَّيُوخُا وَمِنْكُوْ مَنْ يُتَوَىٰ فِي مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُواۤ اجَلَامُسَتَّى وَلَعَكُمُ تَعُقِلْوُنَ®هُوَالَّذِي يُحْي وَيُهِيْتُ ۚ فَإِذَا قَضَى ٱمُرَّافِاتُنَا يَقُولُ لَهُ كُنُ فَيَكُونُ ۞ اَلَهُ تَرَالَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِنَّ الِتِ اللهِ أَنِّى يُصُرِّفُونَ ﴿ النَّذِينَ كَذَّ بُوْ إِيالِكِتْبِ وَبِمَا ٱرِيُسَلِّنَابِهِ رُسُلَنَا فَنَسُونَ يَعْلَمُونَ ۞ إِذِ الْإِغْلَالُ فِيَّ ٳؘڡؙڹؘٳؾؚۿۄؙۅؘٳڵؾۜڵڛڷؙؿؙٮ۫ڂؠؙٷؽ۞ٚؽٳڷڂؠؽ۫ۄؚۿٚڎڐ_ڴؽ التَّارِيُهُجَرُوْنَ۞َّتْعَرِقِيْلَ لَهُوْرَايْنَ مَاكُنْتُوتُثُيْرِكُوْنَ۞ مِنْ دُوْنِ اللهِ ۚ قَالُوۡا صَٰلُوۡا عَنَّا بَلُ لَّوۡنَكُنُ تُنۡكُ عُوۡامِنُ قَبُلُ شَيْئًا كَنْ لِكَ يُضِلُّ اللهُ الْكِفِن يُنَ®ذَٰ لِكُونِ مِنَاكُنْتُو تَفْرَ حُوْنَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَيِمَالُمُنْتُونَ مُرْحُونَ۞ أَدُخُلُواَ اَبُوابَ جَهَتَّمَ خَلِدِينَ فِيهُا ۚ فِيكُمْ مَثُوى الْمُتَكَيِّرِيْنَ@فَاصْبِرُإِنَّ وَعْدَاللَّهِ حَقُّ ۚ فَإِصَّائِرُ يَتَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُ هُوۡ اَوۡنَتَوَقَٰيَنَّكَ فَالۡمُنَايُرْجَعُونَ⊙

قمن اظلمر ۲۴ المؤمن ۴۰

(الله) أهو آهي, جنهن اوهان کي مٽيءَ مان بڻايو، وري نطفي مان وري رت جي دڳ مان وري اوهان کي ٻار ڪري ڪڍي ٿو وري اوڏو ڪري ٿوا تر يَـل (اوهـبن) پنهنجي پوريءَ جوانيءَ کي پهچو. وري (وڏو ڪري ٿو) تر يـل بـيڙا ٿيو. اوهان مان ڪو (ان کان) اڳ ماربو آهي. ۽ (ڪن کي جِذِّي تُـوا تـ مقرر مدت كي پهچو ۽ تـ مَنَ اوهين سمجهو (٦٧). (الله) أهو آهي, جيڪو جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي, پوءِ جڏهن ڪنهن ڪر جو حڪم ڪندو آهي, تڏهن ان کي رڳو چوندو آهي تہ ٿيءُ تہ ٿي پوندو آهي (٦٨). (اي پيغمبر!) اُنهن ڏانهن نہ ڏٺو اٿيئي ڇا جيڪي الله جي آيتن بابُّ جهڳڙو ڪندا آهن؟ (اُهي) ڪيڏانهن ٿيرايا ويندا آهن؟ (٦٩). جن ڪتاب کي ڪوڙو ڄاتو ۽ جنهن (شيءِ) سان پنهنجن پيغسرن کي موڪليوسون تنھن کي (بر), سي سگھوئي ڄاڻندا (٧٠). جڏھن سندن ڳچين ۾ ڳٽ ۽ زنجير (هوندا) آهي گهلبا (٧١). ٽهڪندڙ ڀاڻيءَ ۾, وري باه پر ٽچڪايا ويندا (٧٢). وري کين چئبو تر جيڪي اوهين شريڪ نهرائيندا هيؤ, سي ڪٿي آهن؟ (٧٣). الله ڌاران (بيا)_ (اُهي) چوندا تر اسان (جي نظر) کان گمر ٿي ويا, بلڪ اسين تہ ڪنھن شيءِ کي بہ اڳي نم پوچينـدا هــئاســون, اهــڙيءَ طرح الله ڪافـرن کي گــُـراه ڪــنـدُو آهي (٧۴) ـ إها (سزا) إنهيءَ سببان آهي, جو اوهين زمين ۾ ناحق خوشيءَ (سبب آڪڙ) ڪندا هيؤ ۽ هن سببان (بر) جو اوهين لاڏ ڪندا هيؤ (٧٠). (هاڻي) دوزخ جي دروازن مان گهڙو! منجهس سدائين رهندڙ (آهيـو), پوءِ (ڏسو تہ دوزخ) هئيلن جي بڇڙي جاءِ آهي (٧٦). پوءِ (اي پيغمبر! تون) صبر ڪر, بيشڪ الله جو وعدو سچو آهي, پوءِ جيڪڏهن کين جيڪو انجامر ڏيون ٿا, تنهن مان ڪجھ توکي (دنيا ۾) ڏيکاريون يا (عذاب جي ظاهر ٿيڻ کان اڳ) تو کي وفات ڏيون ته (به نيٺ) اسان ڏانهن برتائيا (۷۷).

وَلَقَدُ أَرْسُلُنَا رُسُلًا مِّنْ قَيْلِكَ مِنْهُمُ مِّنْ قَصَصْنَاعَلَنْك وَمِنْهُمُ مِّنْ لَوْنَقُصُ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولِ أَنْ يَأْتِي بِاليَةِ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ فَإِذَا جَأَءَ ٱمُواللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَيِيرَ هُنَالِكَ الْمُتُطِلُونَ أَنَالُهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُوالْأَنْعَامَر لِتَرْكَبُوْ امِنْهَا وَمِنْهَا تَاكْلُوْنَ۞ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَ لِتَبِنُكُوُ اعَلَىٰهُا حَاجَةً فِي صُدُوْرِكُوْوَعَلِيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ©ْوَرُو بَيُكُوْ الِيتِهِ ﴿ فَأَيَّ النِّي اللَّهِ تُنْكِرُونَ ⊙ ٱفَكُوْيِبِيرُوْا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوْاكِيْفَ كَانَ عَاقِبَـٰهُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبُلِهِمْ ۚ كَانُوْٓ اَكُثْرَ مِنْهُمُ وَاَشَكَ ثُوَّةً ۗ وَا التَّارًا فِي الْرَرْضِ فَهَا آغُني عَنْهُمُومًا كَانُو الْكُيبُونَ ۞ فَلَمَّا عَآءَ تُهُمُرُ رُسُلُهُمُ رِالْبِيِّنْتِ فَرِحُوْابِمَاعِنْكُمُ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمُ مَّا كَانُوْايِهِ يَمْتَهُزُءُوْنَ۞فَكَمَّارَٱوْا بَالْسَنَا قَالْوُّاالْمَنَايِاللهِ وَحُدَةُ وَكَفَرْ تَابِمَا كُنَّايِهِ مُشْرِكِيْنَ ﴿ فكوريك ينفغهم إيمانه موكتا رآوا بالسنا شكتت الله اكِّتِي قَدُخَلَتُ فِي عِبَادِمْ وَخَسِرَهُنَالِكَ الْكُفُرُونَ۞

فمن اظلمر ۲۴ المؤمن ۴۰

۽ بيشڪ تو کان اڳ ڪيترائي پيغمبر موڪلياسون, منجهانشن ڪنهن جو احوال تو کي بيان ڪيوسون ۽ منجهاڻن ڪنهن جو احوال توکي بيان نہ ڪيوسون ۽ ڪنهن ۾ پيغمبر کي الله جي حڪم کان سواءِ ڪنهن (۾) معجزي آثنُ (جو اختيار) نـ هو, پوءِ جڏهن الله جو حڪمر آيو, (تڏهن) انصاف سان فيصلو ڪيو ويندو ۽ اُتي ڪوڙن نقصان پاتو (٧٨). الله اُهو آهي جنهن اوهان لاءِ دور پيدا ڪيا تر انهن مان ڪن تي چڙهو ۽ منجهائن ڪي کائيندا آهيو (٧٩). ۽ منجهن اوهان لاءِ گهڻا فائدا آهن ۽ تر مٿن چڙهي اُنهيءَ مطلب کي, جو اوهان جي دلين ۾ آهي, سو پورو ڪريو ۽ مٿن ۽ ٻيڙين تي اوهان کي چاڙهبو آهي (٨٠). ۽ (الله) اوهان کي پنهنجيون نشائيون ڏيکاريندو آهي, پو ۽ الله جي ڪهڙي (ڪهڙي) نشانين کان انڪار ڪندؤ (٨١). پوءِ زمين ۾ نه گهميا آهن ڇا؟ جو نهارين ته جيڪي کانٽن اڳ هڻا تن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي؟ (جو) کانٺن گهڻا هڻا ۽ سڱھ ۾ ۽ زمين تي نشانين (جي ڇڏڻ) ۾ شام ڏاڍا هئا. پوءِ جيڪي (ڪرتوت) ڪيائون تن کانٽن ڪجھ ۾ نہ ٽاريو (٨٢). پوءِ جنهن مهل سندن پيغمبر معجزن سان وٽن آيا (تنهن مهل) جيڪا (گذران جي) ڄاڻي وٽن هئي, تنهن سببان خوش ٿيا ۽ جنهن (ڳالھ) تي لئوليون ڪندا هئا, تنهن (جي بڇڙائيءَا کين ويڙهيو (٨٣). پوءِ جنهن مهل اسان جو عذاب ڏٺائون (تنهن مهل) چيائون تر اڪيلي الله تي ايمان آندوسون, ۽ جنهن شيءِ کي (ساڻس) شريك مقرر كندا هياسون تنهن جا منكر ٿيا سون (٨٤). پوءِ جڏهن اسان جو عذاب ڏنائون (تڏهن) سندن ايمان آڻڻ کين فائدو ڪڏهن نہ ڏنو (اهو) الله جو دستور آهي جو سندس ٻانهن ۾ هليو ايندو آهي ۽ اُن هنڌ ڪافر ٽوٽي وارا ٿيا (٨٥).

ه الله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ٥ حُمَونَ تَنْزِيْلُ مِّنَ الرِّعْنِ الرِّحِيْنِ الرَّحِيْدِ فَكِتْكُ فُصِّلَتُ النَّهُ ثُرُانًا رَبِيًّا لِقَوْمِ تَعْلَمُونَ © بَشْيُرًا وَيَنْ يُرًا فَأَعْرَضَ ٱكْتَرَهُمْ فَهُو لَايَسْمَعُون©وَقَالُوْاقُلُونُبَافِنَّ ٱكِتَّةِ مِّمَّالَىٰ عُوْنَا َالِيُهِ وَفِيَّ اذَايِنَا وَقُرُو مِنْ إَبِيْنِنَا وَيَمْنِكَ حِبَاكَ فَاعُلُ اتَّنَا غِلْوُرُ ؟ قُلُ إِنَّمَا آنَا بَثَرُمْ تُمُكُذُ يُوْخَى إِلَّ آتَمَا إِللَّهُ كُوْ إِلَّهُ وَاحِبُّ فَاسْتَقِيْمُوۡ اللّٰهِ وَاسْتَغۡفِوُوهُ وَوَلُا ٱلۡمُشۡرِكُوۡنَ۞ۗ الَّذِيۡنَ لَانُوْتُوْنُ الرَّكُونَةُ وَهُمُ بِالْأَخِرَةِ هُمُوْكُهٰ وُنَ©اِنَ الَّذِيْنِ امَنُوْاوَعِلُواالصّْلِحْتِ لَهُمْ أَجُرُعَيْرُ مُمَنُّونِ ٥٠ قُلُ إِبنَّكُمْ لَتَكُفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يُومَيُنِ وَتَجَعُلُونَ لَهَ ٱنْدَادًا دُلِكَ رَتُ الْعَلَمِيْنَ ۞وَجَعَلَ فَهُارَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِمَا وَيُرِكَ فِيهُا وَقَدَّرِفِيهُا أَقُواتَهَا فِي أَرْبَعَةِ آيَّامٍ ﴿ سَوَاءً لِلسَّا لِبِينَ ۞ تُعْوَالسُتَوْتَى إِلَى السَّمَا ۚ وَهِيَ دُخَانُ فَعَالَ

لَهَا وَالْمُرْضِ انْتِيَا طَوْعًا أَوْكَرُهُمَّا قَالَتَا اَتَيْنَا طَآبِعِينَ ۞

سورة حمّ سجده مڪي آهي ۽ هن ۾ چووزجام آيتون ۽ جـه رڪوع آهن.

ألله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

ختر (۱). (هـن كتاب جو الله) باجهاري مهربان وٽان نازل ٿيڻ آهي (٢). (هيءُ اهڙو) ڪتاب آهي، جو سندس آيتون کولي بيان ڪيون ويون آهن, قرآن عربيءَ مِي، سمجھ وارن ماڻهن لاءِ آهي (٣). جو خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيجاريندڙ آهي. يوءِ گهڻن ماڻهن منهن موڙيو تنهن ڪري آهي (اُن كي) بدندائي نه آهن (۴). ۽ چوندا آهن تر جنهن ڏانهن اسان کي سڏيندو آهين, تنهن کان اسان جون دليون پردي ۾ آهن ۽ اسان جي ڪنن ۾ گهبرائي آهي ۽ اسان جي ۽ اوهان جي وچ ۾ اوٽ آهي. تنهن ڪري (تون پنهنجيءَ طرحا ڪر ڪر، بيشڪ اسيـن (پنهنجيءَ طرح) ڪر ڪرڻ وارا آهيون (٥). (اي پيغمبر! کين) چئو ته آءٌ (به) اوهان ئي جهڙو ماڻهو آهيان, (مگر) مون ڏانهن وحي ڪيو ويندو آهي تہ اوهان جو معبود هڪ خدا آهي تنهن ڪري ڏانهنس سڏا متوجر ٿيو ۽ کائس بخشش گهرو ۽ (اُنهن) مشركن لاءِ ويل آهي (٦). جيكي زكات نه ڏيندا آهن ۽ اهي آخرت کي (بر) نر ميچيندا آهن (٧). بيشڪ جن اسان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا تن َلاءِ اڻ کٽ اجر آهي (٨). (اي پيغمبر کين) چئو تہ اوهين ان (الله) جو انڪار ڪندا آيو ڇا جنھن زمين کي ٻن ڏينھن ۾ بڻايو؟ ۽ ان لاءِ (بين كي) شريك بثائيندا آهيـو، اهو (الله) جهانن جو يالثهار آهي (٩). ۽ ان (زمين) ۾ مٿانئس پڪا جبل بڻايائين ۽ منجهس برڪت رکيائين ۽ چئن ڏينهن ۾ منجهس اُن (جي رهاڪن) جو قوت مقرر ڪيائين. پڇندڙن لاءِ برابر (کولي بيان ڪيو ويو) آهي (١٠). وري آسمان ڏانهن توجه ڪيائين ۽ اهو (ان وقت) دونهون هو, پوءِ اُن کي ۽ زمين کي ڇيائين ته خوشيءَ سان خواه مجبوريءَ سان اوجود ۾) اچو (ٻنهي) چيو تر, خوشيءَ سان آیا سون (۱۱).

فَقَضْهُ يَ سَبْعَ سَلْوَاتٍ فِي يُومَيْن وَأُولِي فِي كُلِّ سَمَاءً أَمْهَا وَزَيَّنَاالسَّمَاءَ الدُّنْيَابِمِصَابِيْءَ ﴿ وَحِفْظَا ذَٰلِكَ نَقَدِيرُ الْعَزِيْزِ الْعَكِيْرِ فَإِنَ اَعُرَضُوا فَقُلُ اَنْذَارُتُكُمُ صُعِقَةً مِّتْلَ صَعِقَةٍ عَادٍ وَّتَمُودُ ۚ وَاذَجَاءَتُهُمُ الرُّسُلُ مِنَ بَيْنِ اَيْدِيْهِمُ وَمِنْ خَلْفِهِمُ ٱلْاَعْبُدُ وَالِّلَا اللهُ قَالُوا لُوْشَآءَ رَبُّيَا الْأَنْزَلَ مَلَيْكَةً فَإِنَّابِهَا أَرْسِلْتُمْرِيهِ كِفِي ُونَ®فَأَمَّا عَادٌ فَاسُتَكْبَرُوُ إِنِي الْاَرْضِ بِغَيْرِالْعَقِّ وَقَالُوَّامِنُ اَشَكُّ مِتَّا فُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْالنَّ اللَّهُ الّذِي َخَلَقَهُمُ هُوَاشَكُ مِنْهُمْ تُخَوَّةً ۗ وَكَانُوٞا بِالْتِينَا يَجُمَدُونَ[®] فَأَرْسُلُنَا عَلِيهُوْ رِيُعًا صَرْصَرًا فِي آيَامِ يَتِّسَاتٍ لِنَبُنِ يُقَاهُمُ عَذَابَ الْحِزِّي فِي الْحَيْوِةِ الدُّنْيَا وَكَعَذَابُ الْالْحِرَةِ ٱخْزَى وَهُمُّ لَايْنُصُرُونَ®وَامَّانَتُوُدُ فَهَدَيْنَاهُمُ فَاسْتَعَبُّواالْعَلَى عَلَى الْهُمَاي ۏٙٵؘڂؘۮؘٮۛڠؙؿؙۯۻۼڡۜٙڠؗٲڶۼۮؘٳٮؚٵڵۿؙۯڹؠؠٵؗػٵڹ۠ۊٳڲڸٛؠؽؙۯ^{ڽ۞}ٛ ۼَقَيْنَاالَّذِيْنَ امَنُوْا وَكَانُوْا يَتَقَفُّونَ۞ۚ وَيَوْمَرُيْحِشُرُ آءَدَاءُ اللهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوْزَعُونَ صَحَتَّى إِذَامَاجَآءُوْهَاشِمِكَ عَلَيْهُمْ سَمُعُهُمْ وَ أَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوْ اَيْعَلُونَ ۞

فمن اظلم ٢٤ حكر السجدة ٤١

پوءِ (پين) ٻن ڏينهن ۾ انهن کي ست آسمان بڻايائين ۽ سڀ ڪنهن آسمان ۾ اُن (جي ڪمر) جو حڪم موڪليائين ۽ دنيا جي آسمان کي (تارن جي، ڏيئن سان سينگاريو سون ۽ (شيطانن کان انهيءَ جي) حفاظت ڪئي سون, اها (الله) غالب ڄاڻندڙ جي رٿ آهي (١٢). پوءِ جيڪڏهن (اُهي) منھن موڙين تہ چؤ تہ اوھان کي اھڙي عذاب کان ڊيڄاريمر جھڙو عاد ۽ شمود جو عذاب (هو) (١٣). جڏهن پيغمبر سندن اڳيان ۽ سندن پويان انهن وٽ آيا (پيغمبرن چيو) تر الله کان سواءِ (ٻئي) ڪنهن جي عبادت نر ڪريو. چيائون تہ جيڪڏھن اسان جو پالٹھار گھري ھا تہ ضرور ملائڪن کی موكلي ها! تنهن كري (اوهين) جنهن سان موكليا ويا آهيو، تنهن كي بيشڪ اسين مڃڻ ورا نہ آهيون (١۴). پوءِ عاد (وارن) زمين ۾ ناحق وڏائي ڪئي ۽ چيائون تر طاقت ۾ اسان کان وڌيڪ ڏاڍو ڪير آهي؟ نر ڏنو اٿن ڇا تر اهو الله جنهن کين پيدا ڪيو سو طاقت ۾ کانئن وڌيڪ ڏاڍو آهي؟ ۽ (اُهي) اسان جي نشائين جو انڪار ڪندا رهيا (١٥). تنهن ڪري منحوس ڏينهن ۾ مٿن سخت واءُ موڪليو سون تر کين دنيا جي حياتيءَ ۾ خواريءَ وارو عذاب چکايون ۽ بيشڪ آخرت جو عذاب تر وڌيڪ خراب ڪندڙ آهي ۽ انهن کي (ڪا) مدد نہ ڏبي (١٦١). ۽ باقي ثمود (قوم), سو انهن کي (سڏو) رستو ڏيکاريو سون, پوءِ هدايت کان انڌائيءَ کي پسند ڪياٿون. پوءِ خوار ڪندڙ عذاب جي (سخت) ڪڙڪي کين پڪڙيو، انهيءَ ڪري جو (بڇڙاڻي) ڪمائيندا هئا (١٧). ۽ جن ايمان آندو ۽ پرهيزگاري ڪندا هئا تن کي بچايو سون (١٨). ۽ جنهن ڏينهن الله جا ويري باه ڏانهن گڏ ڪيا ويندا, پوءِ (تنهن ڏينهن) اُهي (سڀني جي گڏجڻ تائين) ترسايا ويندا (١٩). تان جو جنهن مهل (أهي مرّيثي) أنّ (دوزخ) وتّ ايندا, (تنهن مهل) سندن كن ۽ سندن اكيون ۽ سندين كلون جيكي أهي (دنيا ۾) ڪندا هئا تنهن جي مٿن شاهدي ڏينديون (٢٠).

وَقَالُوا لِيُحِلُودِ هِمْ لِهِ شَمِنُ تُدُعَكُنُنَا "قَالُوُ النَّطَقَبَ اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلُّ شَيْحٌ قُو هُوَ خَلَقَكُمُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ@وَمَاكُنُنُهُ تَسُتَتَرُونَ إِنَ يَّنْهُمَا عَلَمُكُهُ سَمُعُكُمُ وَلَا اَيْصَارُكُمْ وَلَاجُلُودُكُمُ وَلَكِنَ ظَنَنْتُوْلَنَّ اللَّهَ لَا نَعْلُهُ كَاثُنُوا مِّينًا تَعْبُلُونَ ﴿ وَذَٰلِكُهُ ظَائُكُ اللَّهُ اللَّهُ مُ ْطَنَنْتُهُ بِرَسِّكُمْ أَرْدُكُمْ فَأَصْبَحْتُهُ مِينَ الْخِيرِيْنَ ﴿ فَأَنَّ لِلَّهِ مِنْ الْخِيرِينَ ﴿ فَأَن يَصُبِرُوْا فَالنَّارُمُنُّوًّى لَهُمُ وَإِنْ يَنْتَغْتِبُوْا فَمَا هُمُ مِّرٍ. الْمُعُتَبِينَ ﴿ وَقَيَّضَنَا لَهُمْ قُوزَنَاءً فَرَبَّنُو الَّهُمُ مَّالِينَ أَيْدِيْهِمْ وَمَاخَلْفَهُمْ وَحَقَّى عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمْهِم قَدُخَلَتُ مِنُ قَبْلِهِمُ مِنَ الْجِينَ وَالْإِنْنِ إِنَّهُمُ كَانُوا ا خييرين ٥٠ قَالَ الّذِينَ كُفُّرُ وَالْاسْمُعُوْ الْهِذَا الْغُرّان وَالْغَوُ النَّهِ لَعَكُّمُ تَعْلِبُونَ ۞ فَكُنُ فِي لَعَنَّ الَّذِينَ كَفَرُ وُاعَذَاكًا شَكِنُكًا وَّلَنَجُزِكَمُّهُمُ أَسُوَالَّذِي كَانُوُا يَعُمَلُونَ@ذَٰ لِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللهِ النَّالُ ۚ لَهُ مُوفَهَا دَارُالْخُلْيُ جَزَاءً لِمَا كَانُوا بِالْيِتِنَايِجُحَدُونَ @

ACTIVITY OF TONOTONION OF

۽ پنهنجين کلن کي چوندا تر اسان تي شاهدي ڇو ڏنوَ؟ (سييشي) چوندا تر اسان کي انهيءَ الله ڳالهرايو جنهن هر شيءِ کي ڳالهرايو ۽ انهيءَ اوهان کي پهريون ڀيرو بڻايو ۽ (وري بر) ڏانهس موٽائبؤ (٢١). ۽ اوهين پنهنجن ڪنن ۽ پنهنجن اکين ۽ پنهنجين کلن جي پاڻ تي شاهدي ڏيڻ کان نہ لكندا هيؤ, پر اوهان (ائين) يانيو هو ته جيكي كندا آهيو, تنهن مان گهڻو (احوال) الله نہ ڄاڻندو آهي (٢٢). ۽ اوهان جو اهو گمان, جيڪو پنهنجي پالڻهار جي حق ۾ (غلطيءَ سان) ڀانيو هيَو, تنهن (هاڻي) اوهان کي هلاڪ ڪيو, تنهن ڪري (اڄ) ٽوٽي وارن مان ٿيؤ (٢٣). پوءِ جيڪڏهن صبر ڪندا تر (بر) انهن جي جاءِ باه آهي ۽ جيڪڏهن معافي گهرندا تر (بر) أنهن كي معافي نه ملندي (٢٤٠). ۽ أنهن لاءِ (شيطان) سنگتي مقرر ڪيا سون, پوءِ جيڪي سندن اڳيان ۽ جيڪي سندن پويان آهي, تنهن کي انهن لاءِ (سندن سنگتين) سينگاريو ۽ (انهيءَ ڪري انهن ٽولين ۾ گڏجي) مٿن سزا ثابت ٿي, جيڪي کانٽن اڳ جَنُن ۽ ماڻهن مان گذري ويا آهن بيشڪ اهي سڀ ٽوٽي وارا هئا (٢٥). ۽ ڪافرن (هڪٻئي کي) چيو تر هن قرآن کي نر ٻــڏو ۽ ان (جي پڙهڻ جي وچ) ۾ لڙ مچايو تر مَن اوهين غالب ٿيو (٢٦). پوءِ ڪافرن کي ضرور سخت سزا (جو مزو) چکائيندا سون ۽ جيڪي شام بڇڙو (ڪم) ڪندا هئا, تنهن جو بدلو كين ضرور ڏيندا سون (٢٧). الله جي ويرين جي سزا اها (ئي) باھ آھي, انهن لاءِ اُتي هميشہ جو گهر هوندو. انهيءَ ڪري سزا (هوندين) جو اسان جي نشانين جو انڪار ڪندا هئا (٢٨).

وَقَالَ الَّذِيْنِ كُفَرُاوُا رَتَنَآ أَرِيَا الَّذَيْنِ أَضَلَّنَا مِنَ الْجِرِّ، وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَعْتَ أَثْنَا إِمِنَا لِللَّوْنَامِنَ الْأَسْفَلِيرَ. @ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوارَيُّنَا اللَّهُ نُتَّوَّ اسْتَقَامُوْ اتَّتَ نَرُّ لُ عَلَيْهِمُ الْمَلَلِكَةُ ٱلْاَتِّغَا فُوُا وَلَاتَحْزَنُوا وَٱبْشِرُوا بِالْجِنَّةِ الَّتِي كُنْتُمُ تُوْعَدُونَ©نَحُنُ اَوُ لِلنَّكُدُ فِي الْحَيْوِةِ الدُّنْيَا وَفِي الْلِيْرَةِ ۅٙڵڴۯڣؿؠٵڡ۬ٲؾۺؙؾؘڰۣؽٙٳؽؘڡؙؙۺڰؙۄؙٷڸڰؙۯڣؿۿٵڡٵؾێۘٷٛڹ[۞]ڹٛۯؙڵٳۺؚڽ غَفُوْرِ زَجِيْدٍ ﴿ وَمَنُ آحُسَنُ قَوْلًا مِّتَّنَّ دَعَا إِلَّى اللَّهِ وَعَيِلَ صَالِحًا وَّقَالَ إِنَّنِيُ مِنَ الْمُشْلِمِيْنَ ۞ وَلِاتَتُنَوَى الْمُسَنَةُ وُ ڵۘۯالتَيِّينَّهُ ۗ إِدْفَعُ بِالْيَّيْ هِيَ ٱحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَكَ وَ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَإِنَّ جَمِينُهُ ۞ وَمَا يُلقَّهُ ۚ إَلَّا الَّذِينَ صَبَرُوٓ أَوْمَا يُكَتَّهُنَّا الَّاذُوْرَحَظِّ عَظِيبُو ﴿ وَإِمَّا يُنْزَغَنَكَ مِنَ الثَّيْطُ نِ نَزُغُ فَاسُتَعِدُ بَاللَّهِ إِنَّهُ هُوالسَّمِيْءُ الْعِلْدُوْ وَمِنْ الْبَهِ الَّذَلُ وَالنَّهَارُ والشَّمُسُ وَالْقَمَرُ لَا شَبْعُدُ وُالِلشَّرُسِ وَلَالِلْفَيْرِ وَالْجُدُو اللَّهِ الَّذِيْ خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُوْ إِيَّاهُ تَعَبُّدُونَ ۚ فَإِنِ اسْتَكُبُرُوْ إِفَالَّذِيْنِ عِنْدَرَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِالْيُلِ وَالنَّهَ الْرِوَهُ وَلَا يَسُعُونَ ۖ ﴿

فمن اظلم ٢٤ حمر السجدة ٤١

۽ ڪافر چوندا تر اي اسان جا پالڻهار! جنن ۽ ماڻهن مان جن اسان کي گمراه ڪيو سي اسان کي ڏيکار تر کين پنهجن پيرن جي هيٺان هن ڪري لتاڙيون تر يلي تر (سڀ کان) هيٺاهان هجن (٢٩). بيشڪ جن چيو تر اسان جو پالٹھار اللہ آھي. وري (ان ڳالھ تي) پڪا ٿي بيٺا تن تي (موت وقت رحمت جا) ملائڪ لھندا آھن (چوندا اٿن) تر (ھاڻي) نہ ڊڄو ۽ نڪي ڳڻتني ڪريو ۽ انهيءَ بهشت (جي خوشخبريءَ) سان خوش ٿيو, جنهن جو اوهان کي وعدو ڏُنو ويندو هو (٣٠). اسين دنيا جي حياتيءَ ۾ اوهان جا دوست هٿا سون ۽ آخرت ۾ به (اوهان جا دوست آهيون)، ۽ جيڪي اوهان جو جيءُ خواهش ڪندو سو اوهان لاءِ منجهس آهي ۽ جيڪي اوهين گهرندؤ سو (پڻ) اوهان لاءِ منجهس آهـي (٣١). (اها) مهماني بخشتهار مهربان (الله) وٽان آهي (٣٢). ۽ اُنهيءَ کان وڌيڪ ڳالھ ۾ پلو ڪير آهي, جنهن الله ڏانهن سڏيو ۽ (پاڻ بر) چڱو ڪر ڪيائين ۽ چيائين تر بيشڪ آءٌ مسلمانن مان آهيان؟ (٣٣). ۽ نيڪي ۽ بدي (پاڻ ۾) برابر نہ آهن جا نيڪي ڏاڍي ڇڱي هجي, تنهن سان (مدائيءَ کي) ٽار, پوءِ اُهو (ماڻهو) جو انهيءَ جي ۽ تنهنجي وچ ۾ دشمني آهي, سـو جهٽ پٽ ڄڻڪ دل گهريو دوست ٿي پوندو (٣٤). ۽ اها ڳالھ صابرن کان سواءِ ٻئي کي حاصل نہ ٿيندي آهي ۽ نڪي وڏي نصيب واري کان سواءِ (ٻــڻـي کـي) اها حاصل ٿيندي آهي (٣٥). ۽ جيڪڏهن توکي شيطان جو (دل ۾ وير وٺڻ لاءِ) ڪو وسوسو چيپي تہ اللہ جي پنـاھ گهر, بيشڪ اُھو ٻـڏندڙ ڄاڻندڙ آهي ٣٦١). ۽ سندس (قدرت جي) نشانين مان رات ۽ ڏينهن ۽ سج ۽ چنڊ آهن. نڪي سج کي ۽ نڪي چنڊ کي سجدو ڪريو ۽ انهيءَ الله کي سجدو ڪريو جنهن انهن کي خلقيو، جيڪڏهن خاص سنديس عبادت ڪندا آهيو (٣٧). پوءِ (اي پيغمبر!) جيڪڏهن وڏائي ڪن تر (ڇا ٿيو؟) جيڪي تنهنجي پالڻهار وٽ آهن. سي رات ۽ ڏينهن سندس تسبيحون چوندا آهن ۽ آهي تر تڪيا آهن (٣٨) .

وَمِنُ الِيتِهَ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَالِتُعَةً فَاذَا ٱنْزُلْنَا عَلَيْهَ الْمَآءُ اهُتَرَّتُ وَرَبَتُ إِنَّ الَّذِيُّ آخَيَاهَا لَنُحُي الْمَوْقُ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيُّ قَدِيرُ اللَّهِ اللَّذِينِ يُلْحِدُ وَنَ فَيَّ الْإِنَا الْأَيْغَفُونَ عَلَيْنَا * ٱفَمَنَ يُلْقِي فِي التَّارِخَيُرُ آمُرِّنَ يَالْقَ أَمِنَا يَوْمُرَالْقِيمَةُ إِعْمُلْوُامَا شِئْتُهُ ۚ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرُ۞ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوۡ إِيالَٰذِكُو لَكَّا جَآءُ هُوْ وَإِنَّهُ لَكِنْكُ عَرِينُونٌ لَا يَاتُنُهُ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ ۅؘڵٳؠڹؙڂڷؚڣ؋ ٞؾؙڹٚڒؽڵ ۺٙڿڮؽؠ۫ۅڿؠؽۑ[۞]ڬٳؽؙڡۜٵڷڵڬٳٙڰٳ*ڡ*ٵ قَدُقِيْلَ لِلرُّسُلِ مِنْ تَمِيْكَ إِنَّ رَبِّكَ لَكُ وَمَغْفِرَةٍ وَّذُو ُعِقَابِ اَلِيْمِ@وَلُوْجَعَلْنَهُ ثُرُالْنَا ۚ عَجِيمِيًّا لَقَالُوْ الْوُلَافِصْلَتُ الِنتُهُ ۗ ءَ ٱعۡجَبِيُّ وۡعَرَبِيُّ قُلُ هُوَ لِلَّذِينَ امۡنُواهُدًى ۗ وَشِفَآ ۗ وُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي الْدَانِهِمُ وَقُرُّوَّهُوَ عَلَيْهِمْ عَمِّي أُولَلِكَ يُنَادَونَ مِنْ مُكَانِ بَعِيدٍ ﴿ وَلَقَدُ التَيْنَا مُوْسَى الْكِتْبَ فَاخْتُلِفَ فِيهُ ﴿ وَلَوْلَا كِلْمَةُ سُبَقَتُ مِنُ رَّبِّكَ لَقَضِٰيَ بَيْنَهُمُ وَإِنْهُمُ لِغِيْشَاكِّ مِّنْهُ مُرْبِبٍ®مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهُ وَمَنُ اسَآءُ فَعَلَيْهَا وْمَارَبُكِ بِظَلَّامِ لِلْعَبِيْدِ ۞

فمن اظلم ٢٤ حكر السجدة ٤١

۽ سندس (قدرت جي) نشانين مان هيءُ (بر) آهي جو زمين کي وساڻل ذَّسندو آهين, پوءِ جَذَّهُن مٿس (مينهن جُو) پاڻي وسايو سون (تڏهن) اُڀامي پيڻي ۽ سُڄي (اُڀري) پيڻي. بيشڪ جنهن اُنهيءَ (زمين) کي جياريو آهي. سو ضرور مئن کي (بر) جيارڻ وارو آهي. بيشڪ اُهو سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (٣٩). بيشڪ جيپڪي اسان جي آيتن ۾ ڏنگائي (الحاد) ڪنداً آهن, سي آسان کان ڳجها نہ آهن, پلا جيڪو باه پر وجهبو سو پـلو آهي, يا جيڪُو قيامت جي ڏينهن امن وارو ٿي ايندو؟ جيڪي وڻيوَ سو ڪريو. بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو, سو اهو (الله) ڏسندڙ آهي (۴۰). بيشڪ جن قرآن جو ااُنھي ُوقت؛ انڪار ڪيو, جڏھن وٽن آيو آسي اسان کان ڳجھا نه آهن), ۽ بيشڪ اُهو (اهڙو وڏو) سڳورو ڪتاب آهي (۴۱). جو, نڪي اُن جي اڳيان ۽ نڪي ان جي پويان ڪوڙ داخل ٿيندو آهي, حڪمت واري ساراهيل (الله جي پار) کان لاتـل آهي (۴۲). (اي پيغمبر!) تو کي انهيءَ کان سواءِ (ٻيو) ڪجھ نہ چئبو آهي, جيڪي توکان اڳ (ٻين) پيغمبرن کي چيو ويو هو. بيشڪ تنهنجو پالڻهار بخشش وارو (بـ) آهي ۽ ڏکوئيندڙ سزا ڏيڻ وارو (بر) آهي (۴۳). ۽ جيڪڏهن ان (ڪتاب) کي عجمي (يعني عربيءَ کان سواءِ ڏاري ٻوليءَ ۾) قرآن ڪَريون ها تہ ضرور (كافر) چون ها تـ سنديس آيتون ڇو نہ كولي بيان كيون ويون آهن؟ ڀـلا (فرآن) عجمي (ٻوليءَ ۾) ۽ (ٻڌڻ وارا) عربيءَ (ٻوليءَ) وارا آهن (سو ڇو) ؟ (اي پيغمبر! کين) چئو ته اهو مؤمنن لاءِ هدايت ۽ شفا آهي. ۽ جيڪي نہ مڃيندا آهن تن جي ڪنن ۾ گهٻرائي آهي ۽ اهو (قرآن) مٿن انڌائي آهي. اِهي (اَنهنَ وانگر آهن جو) "ڄڻڪ ڏُورآهين هنّڌ کان سُڏيا ويندا آهن (۴۴). ۽ بيشڪ موسیٰ کي ڪتاب ڏنو سون پوءِ منجهس اختلاف ڪيو ويو ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار کان حڪم آڳاٽو نہ ٿئي هـا تر سندن وچ ۾ ضرور نبيـرو ڪيـو وڃي ها ۽ بيـشڪ آهـي کانـئـس وڏي شڪ آير (پيل) آهن (۴۰). جيڪو چڱا ڪم ڪندو سو پاڻ لاءِ (کندو) ۽ جيڪو مدا ڪم ڪندو تنهن تي (ئي ان جو نقصان) آهي ۽ تنهنجو پالشهار ٻانهـن تي ظلم ڪرڻ وارو نہ آهي (۴٦).

النه يُرَدُّعِلُوُ السَّاعَةُ وَمَا تَعَنُّجُ مِنْ ثَمَراتٍ مِّنْ ٱلْمَامِهَا وَمَا تَغِيلُ مِنْ أَنْتَىٰ وَلِاتَّضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۗ وَيَوْمَرُ يُنَادِيْهِمْ إِنَّ شُرُكَّاءِ يُ قَالُوٓ الذَّلْكُ مَامِنَّامِنُ شَهِيْكِ ﴿ وَضَلَّ عَثْهُمُ مَّا كَانُوْ إِيدُ عُوْنَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّواْ مَا لَهُمُومِّنَ تِحِيْصٍ ۚ لَايَنِ عُو الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَآء الْخَيْرُ وَإِنْ مَسَّهُ الثَّرُ فَيَنُوسٌ قَنُوطٌ ﴿ وَلِينَ آذَ قُنْهُ رَحْمَةٌ مِّنْامِنَ بَعْدِ ضَرّاء مَتَتُهُ لِيَقُولُنَ لِمِذَالِئُ وَمَااَظُنُ السَّاعَةَ قَالِمَةٌ وَلَيْنَ رُّجِعْتُ إِلَى رَبِّنَ إِنَّ لِيُعِنْدُهُ لَلْمُسْنَىٰ فَلَنُنَيِّتُنَّ الَّذِيْنِ كَفَّرُوْابِمَاعَمِلُوَا وَلَنُذِيْ يُقَتَّهُمُّ مِّنَ عَذَابٍ غَلِيُظِ® وَإِذَا ٱنْعَمْنَاعَلَى الْإِنْمَانِ ٱعْرَضَ وَنَالِيمَانِيهِ ۚ وَإِذَا مَسَّهُ الثَّيُّ فَنُ وُدُعَآءِ عَرِيُضِ®قُلُ آرَءَيْتُمُ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِاللهِ تُقَرِّكُفَىٰ تُوْبِهِ مَنُ أَضَلُّ مِبَّنَ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيْدٍ ﴿ سَنُوِيُهِمُ النِتِنَافِي الْافَاقِ وَفِيَّ ٱنْفُسِهُمْ حَثَّى يَتَّبَيَّنَ لَهُمُ ٲؿؙؙؙؖ۠ٵڵڂؿؙؖٵۅؘڵۏؘۑۘڵڣؚؠؚۯؾؚڮٲٮۜٞٞؿؙۼڵٷڷۣۺۧۿۣ۫ۺؘٛۿؚؽؽ۠[۞]ٲڷ إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّنَ لِقَاءً رَبِّهِمُ ۚ ٱلْإِلَّهُ بِكُلِّ شَيْ تَجْيُطُ ﴿

قيامت (اچڻ) جي خبر الله (ئي) جي حوالي آهي ۽ سندس علم کان سواءِ نہ ڪي ميوا پنهجن ڳين (مکڙين) مان نڪرندا آهن ۽ نہ ڪا مادي ڍڪي ٿيندي آهي ۽ نڪي ڄڻيندي آهي. ۽ ان ڏينهن (الله) کين سڏيندو تر منهنجا شريڪ اجي اوهين مقرر ڪندا هيؤ سي) ڪٿي آهن؟ چوندا تہ توکی خبر ڏني سون تر اسان مان ڪو بر اُنھن جي اُ ثابت ڪرڻ وارو ڪونھي (۴۷). ۽ جَن کي (هن کان) اڳ (دنيا ۾) پوڄيندا هئا سي کانئن پلجي ويندا ۽ ڀائيندا تر کين ڪو ڇوٽڪارو ڪونهي (۴۸). انسان چڱائيءَ جي سڏڻ (دعا گهرڻ) کان نر ٿڪبو آهي ۽ جيڪڏهن کيس (ڪا) مدائي پهچندي آهي ته پوءِ نااميد ٿي آسرو ڇنندو آهي (۴۹). ۽ جيڪڏهن کيس تڪليف پهچڻ کان پوءِ پاڻ وٽان ڪا ٻاجھ چکائيندا آهيون تہ ضرور چوندو آهي تہ هيءَ مون (ئي) لاءِ آهي ۽ نہ ٿو ڀانيان تہ قيامت قائمر ٿيڻي آهي ۽ جيڪڏهن (آءٌ) پنهنجي پالڻهار ڏانهن (کڻي) موٽائبس تر بيشڪ مون لاءِ وٽس (بر) ضرور چڱي حالت هوندي. پوءِ ڪافرن جيڪي ڪيو آهي, تنهن بابت کين ضرور خبردار ڪندا سون ۽ کين سخت عذاب ضرور چکائيندا سون (٥٠). ۽ جڏهن انسان تي نعمت ڪندا آهيون, تڏهن منهن ڦيرائيندو آهي ۽ پنهنجو پاسو موڙيندو آهي ۽ جڏهن کيس (ڪا) تڪليف پهچندي آهي، تڏهن وڏيون ڊگهيون دعائون گهرندو آهي (٥١). (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ اوهين ڏسو تہ جيڪڏهن (قرآن) الله وٽان هجي وري سندس انڪار ڪريو تر جيڪو وڏي ضد ۾ پيل هجي تنهـن کان وڌيڪ گمراه ڪير آهي؟ (٥٢). پنهنجيون نشانيون ملڪن ۾ ۽ سندن وجودن ۾ کين سگهوڻي ڏيکاريندا سون, تان جو کين پڌرو ٿيندو ته بيشڪ اهو (قرآن) سچو آهي, تنهنجو پالڻهار ڪافي نہ آهي ڇا, جيڪو سڀڪنهن شيءِ تي حاضر آهي؟ (٥٣). خبردار! بيشڪ أهي پنهنجي پالڻهار جي ملڻ کان شُڪ ۾ (پيلُ) آهن, خبردار! بيشڪ اُهو هُر ڪنهن شيءِ کي وڪوڙيندڙ آهي (۴۰).

١

جِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) ڂڂۉ۫ٙۼٙٮٮۜؾۧ۞ػڹٳڮؽؙٷڿؿؘٳڶؽڮۏٳڶؙ۩ڹڹ؈ٛؽڹؙؽڝؙؙۊؽڸڮ اللهُ الْعَزِيْزُ الْعِكْدُ الْهُ مَا فِي التَّمَانِ التَّمَانِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَّ الْعَلِّ الْعَظِيْهُ ﴾ تَكَادُ السَّمَادِ تُ يَتَفَطَّرُنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَكِكَّةُ يُسَبِّحُونَ بِعَمْدِرَيِّهِمُ وَيَسْتَغَفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ ٱلاَ إِنَّ الله َ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيثُوْ وَالَّذِيْنَ اتَّغَنَّذُوْ امِنْ دُوْنِهَ أَوْلِمَا ءَاللهُ حَفِيْظٌ عَكِيْهُمْ ۗ وَمَا اَنْتَ عَلِيهُمْ بِوَكِيْلِ®وَكُذْلِكَ اَوْحَيْنَأَ الَمْكَ قُوْانًا عَ بِيَّالِتُنْ يَرَامُ الْقُرَاي وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْ يُزِيُّومُ الْجَمُعِ لَارَبُبِ فِيهِ ۚ فِرِيْتُ فِي الْجَنَّةِ وَفِرِيْتٌ فِي السَّعِيْبِ وَلَوْ شَأَءَاللَّهُ لَجَعَلَهُ ﴿ أُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلِكِنْ يُذُخِلُ مَنْ يَشَأَءُ فِيُ رَحْمَتِهِ وَالظَّلِمُونَ مَالَهُ مُرِّنَ وَلِي وَلانَصِيرُ وَالمَاتَّخَذُوا مِنْ دُوْنَهُ أَوْلِيكَاءَ ۚ قَالِمُهُ هُوَ الْوَلِنُ وَهُوَ يُحِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَكِّ قَدِيْرُ ۚ وَمَااخْتَكَفَتْرُ فِيْهِ مِنْ شَكِّ فَخُكُمُ ۖ فَ إِلَى اللهِ ذَٰلِكُو اللهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلُتُ وَالَّيْهِ أَنِيبُ ٥

سورة شورن مڪي آهي ۽ هن ۾ تيوزيساھ آيتون ۽ پنڊ رڪوي آهن.

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع).

حلتر (١). عَتَمَقَ (٢). غالب حڪمت وارو الله اهڙيءَ طرح تو ڏانهن وحي موڪلي ٿو ۽ انهن ڏانهن (۾) جيڪي توکان اڳ هئا (موڪليندو رهيوا (٣). جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀا سندس آهي ۽ اُهو (سڀ کان) مٿاهون (۽) وڏو آهي (۴). (الله جي دهشت کان) آسمان پنھجي مٿان کان ڦاٽڻ تي آھن ۽ ملائڪ پنھنجي پالڻھار جي ساراھ سان گڏ پاڪائي واکاڻيندا آهن ۽ جيڪي زمين ۾ آهن, تن لاءِ بخشش گهرنـدا آهن. خبردار! بيشڪ الله ئي بخشٹهار مهربان آهي (٥). ۽ جن اُن کان سواءِ ہیا دوست ورتا آھن, تن تی اللہ نگاھ رکندڙ آھي ۽ تون مٿن ڪو ذميوار نہ آهين (٦). ۽ اهڙيءَ طرح تو ڏانهن عربيءَ (ٻوليءَ) ۾ قرآن وحي ڪيو سون تر مڪي وارن ۽ سندس آس پاس وارن کي ڊيڄارين ۽ قيامت جو ڏينهن جنهن ۾ ڪو شڪ نہ آهي, تنهن کان (پڻ) ڊيڄارين, هڪ ٽولي بهشت ۾ ۽ ٻي ٽولي دوزخ ۾ هوندي (٧). ۽ جيڪڏهن الله گهري ها تـ انهن سڀني کي هڪ ٽولي ڪري ها. پر جنهن کي گهري تنهن کي پنهنجيءَ ٻاجھ ۾ داخل ڪندو آهي ۽ ظالمن جو نڪي ڪو دوست ۽ نڪي ڪو مددگار آهي (٨). الله کان سواءِ ٻيا ڪارساز ڪري ڇو ورتا اٿن؟ پوءِ الله ئي ڪارساز آهي ۽ اهو ئي مئن کي حياريندو آهي ۽ اهو سڀ ڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي (٩). ۽ جنهن (ڳالھ) بابت تڪرار ڪيو اٿوَ سو ڪجھ بہ هجي تر اُنهيءَ جو نبيرو الله ڏانهن (حوالي ڪيل) آهي. منهنجو پالڻهار اهو الله آهي, مٿس پروسو ڪيمر ۽ ڏانهس موٽان ٿو (١٠).

فَاطِوُ التَّهَانِينَ وَالْأَرْضِ تَجْعَلَ لَكُوْمِينَ أَنْفُسِكُوْ أَزُواجًا وَّ مِنَ الْأَنْعُامِ ٱزْوَاجًا نَيْذُ رَؤُكُمْ فِيْ وِلَيْسَ كِمِثَلِهِ شَيْعٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْيُصِعُونَ لَهُ مَقَالِكُ السَّمُونِ وَالْأَرْضِ عَيْسُطُ الةِ ذَقَ لِيَرِيُ نَشَأَءُ وَيَقِيلُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيِّكًا عَلَيْكُ اللَّهُ عَلَيْكُ اللَّهُ مَ مِّنَ الدِّينِ مَاوَضَى بِهِ نُونُعًا وَالَّذِينَ ٱوْحَبُنَاۤالِيُكَ وَمَاۤ وَصَّيْنَا بِهَ إِبْرُهِيْءِ وَمُولِنِي وَعِيْلَى أَنَّ أَقِيْمُواالَّهِ يُنَّ وَ لَاتَتَغَرَّقُوْ افِيةٍ كَبُرَعَلَ الْتُشْيِرِكِيْنَ مَاتَدُّعُوهُمُ إِلَيْهِ ٱللهُ يَجْنَيْنَيْ إِلَيْهِ مَنْ يَشَاَّءُ وَيَهْدِيْ اَلِيُهِ مَنْ يُنِيْبُ[©]ُومَا تَفَوَّ قُوْلَالِامِنَ عَدُهِ مَا حَآءَهُ هُ الْعِلْوُ يَغْمَّا لِمُنْهُمُ وَلُولًا كِلْمَةُ سَبَقَتُ مِنُ رَّبِّكَ إِلَّى أَجِلِ مُّسَتَّمِي لَقَضِيَ بَيْنَهُمُ وْ إِنَّ الَّذِينَ أُوْرِثُواالُكِتْبَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكِيِّةٍ مِنْهُ مُرْبِيْكِ فَلِمَالِكَ فَادُعُ وَاسْتَقِهُ كُمَّا أَمِرْتَ وَلِاتَتَّبِعُ آهُوٓ اَءَهُمَّ وَقُلُ امْنُتُ بِمَا آنْزُلَ اللهُ مِنْ كِتْبِ ۚ وَالْمِرْتُ لِرَعْدِلَ تُنتُكُو اللهُ رَتُنَا وَرَقِكُةً لِنَا اعْمَالْنَا وَلَكُوْ اعْمَالُكُوْ لَا حُجَّةَ يَسْنَنَاوَ كَنْنَكُمُ أَلِيَّهُ يَجْمَعُ يَنْنَنَا وَالْمُهُ الْمُصِيِّرُ ۞

الب يرد ٢٥ الشورئ ٢٠٢

آسمان ۽ زمين جو بڻائيندڙ آهي. اوهان جي جنس منجهان اوهان لاءِ زالون پيدا ڪيائين ۽ دورن (جي جنس) مان ڪيترائي قسم (بڻايائين), انهيءَ طرح سان اوهان کي پکيڙي ٿو، اُن جهڙي ڪا (بر) شيءِ نہ آهي ۽ اُهُو ٻــڏندڙ ڏسندڙ آهي (١١). آسمانن ۽ زمين جون ڪنجيون وٽس ئي آهن. جنهن لاءِ گهري اُتنهن لاءِ) روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ اجنهن لاءِ گهري تنهن لاءِ) تنگ كندو آهي. بيشك أهو هر شيء كي ڄاڻندڙ آهي (١٢). اوهان لاءِ اُهو دين مقرر ڪيائين جنهن (جي قائم ڪرڻ) جو نوح کي حڪم ڪيو هئائين ۽ جيڪو تو ڏانهن (بر) وحي ڪيو سين ۽ اهو جنهن (جي قائمر ڪرڻ) جو ابراهيمر ۽ موسيٰ ۽ عيسيٰ کي حڪمر ڪيو سون تر دين کي قائم ڪريو ۽ منجهس ڌارو ڌار نہ ٿيو. مشركن کي اها (ڳالھ) ذِّكي لڳي، جنهن ڏانهن کين سڏيندو آهين. الله جنهن کي گهري اتنهن کي) پاڻ ڏانهن چونڊيندو آهي ۽ جيڪو (ڏانهنس) ورندو آهي, تنهن کي پاڻ ڏانهن هدايت ڪندو آهي (١٣). ۽ جو ساڙ پاڻ ۾ هون, تنهن جي ڪري ياڻ وٽ علمر پهچڻ کان پوءِ ڌارو ڌار ٿيا ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار کان مقرر مدت تائين (مهلت ڏيڻ جو) حڪم اڳي (جاري ٿيل) نَهجي ها تر ضرور سندن وچ ۾ (هاڻي ئي) فيصلو ڪجي ها ۽ بيشڪ جن کي انهن (پيغمبرن) کان پوءِ ڪتاب ڏنو ويو سي دين کان وڏي شڪ ۾ (پيل) آهن (۱۴). پوءِ (تون) انهيءَ (دين) ڏانهن سڏ, ۽ جيئن توکي حڪمر ڪيو ويو آهي (تيئن) پڪو ٿي بيھ ۽ سندين سُڏن جي تابِمداري نہ ڪر ۽ چؤ تر جيڪو بر ڪتاب الله لاٿو تنهن کي مڃيم ۽ مون کي حڪم ٿيل آهي تـ اوهان جي وچ ۾ انصاف ڪريان, الله اسان جو پالڻهار ۽ اوهان جو پالٹھار آھي. اسان لاءِ اسانجا عمل ۽ اوھان لاءِ اوھان جا عمل آھن. اسان جي ۽ اوهان جي وچ ۾ ڪو تڪرار ڪونهي, الله اسان (سڀني) کي پاڻ ۾ (قيات ڏينهن) گڏ ڪندو ۽ ڏانهس موٽڻ آهي (١٥).

وَالَّذِيْنَ يُحَاِّجُوْنَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيْبَ لَهُ حُجَّهُ دَاحِضَةٌ يُعِنْدَرَبِّهِمُ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌّ وَّلَهُمْ عَلَابٌ شَيِيلٌا اللهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتْبَ بِالْحُقِّ وَالْمِنْزَانَ وَمَايُدُونِكَ لَعَلَى السَّاعَةَ قَرِيبُ©يَسُتَعَجُولُ بِهَاالَّذِينَ لَانُومِنُونَ بِهَا ۚ وَالَّذِينَ الْمُنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا ۚ وَيَعْلَمُونَ أَيَّا الْحَقُّ اَكَرَاِتَ اتَذِيْنَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَغِيُ صَللِ بَعِيْدٍ ⊕ اَللهُ لَطِيفُ بِعِبَادِهِ يَرِنُهُ يُ مَنْ يَّتَأَةً وَهُوَالْقَوَيُّ الْعَزِيُّنُ مَنُ كَانَ يُرِيدُ حَرُثَ الْإِخْرَةِ نَزِدُ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ مُرِيثُ حَوْتَ الدُّنْنَا نُؤُيتِهِ مِنْهَا وْمُالَهُ فِي الْلاِخِرَةِ مِنْ تَصِيبُ ۞أَمْرُ لَهُمْ نِثُ ۖ كَيْ أُلِثَنَ عُوْ الْهُمْ مِينَ الدِّنْ مَالَمُ يَاذَنَ إِبِهِ اللهُ وَلَوْلاَ كَلِمَةُ الْفَصُلِ لَقَضِيَ بَيْنَهُمُ ۚ وَإِنَّ الظُّلِمِينَ لَهُوْعَذَاكَ ٱلنُّوْصَ تَرَى الظُّلِمِينَ مُشْفِقِيْنَ مِمَّاكَسَبُوا وَهُوَوَاقِعُ بِهِمُ وَالَّذِيْنَ امَنُوُ اوَعَمِلُو االصَّلِحْتِ فِي رَوْضِتِ الْجَنَّتِ لَهُوْمَّا يَثَأَوُونَ عِنْدَرَتِهِ مُرِّدُلِكَ هُوَ الْفَصُّلُ الْكِهِ يُرُ ®

اليه يردُ ٢٥ الشورئ ٣٣

۽ الله (جي دين) بابت سندس فرمان قبول ڪرڻ کان پوءِ جيڪي جهڳـڙو ڪندا آهن, تن جي حجت سندن پالڻهار وٽ ڪوڙي ٿيڻ واري آهي ۽ مئنن (الله جو) ڏمر آهي ۽ انهن لاءِ سخت عذاب آهي (١٦). الله اهو آهي جنهن سچو ڪتاب ۽ (انصاف جي) ترازي لاٿي. ۽ توکي ڪهڙيءَ ڳالھ ڄاڻايو تر متان قيامت ويجهي هجي (١٧). جيڪي قيامت کي نر مڃيندا آهن, سي اُن کي تڪڙو گهرندا آهن. ۽ جن ايمان آندو آهي سي ان کان دِجندا آهن ۽ ڄاڻندا آهن ته بيشڪ اها سڄ (اچڻي) آهي. خبردار! بيشڪ جيكي قياست بابت جهڳڙو ڪندا آهن, سي بيشڪ وڏيءَ گمراهيءَ ۾ آهن (١٨). الله پنهنجن ٻانهن تي مهربان آهي, جنهن کي گهري (تنهن کي) روزي ڏيندو آهي ۽ اُهو سگهارو غالب آهي (١٩). جيڪو آخرت جي پوک گھرندو آھي, تنھن لاءِ سنديس پوک ۾ واڌارو ڪندا آھيون ۽ جيڪو دنيا جي پوک جو ارادو ڪندو آهي, تنهن کي ڪجھ منجهانشس ڏيندا آهيون ۽ آخرت ۾ ان جو ڪو بر حصو نہ آهي (٢٠). اُنھن (يعني ڪافرن) جا ڪي اهڙا شريڪ آهن ڇا جن انهن لاءِ دين مان (اُهو) نئون رستو بڻايو آهي، جنهن جو الله حڪم نہ ڏنو آهي؟ ۽ جيڪڏهن فيصلي ڪرڻ جو وعدو (ٿيل) نہ هجي ها تہ ضرور (هاڻي ئي) سندن وچ ۾ نبيرو ڪجي ها ۽ بيشڪ ظالمن لاءِ ئي ڏکوئيندڙ عذاب آهي (٢١). (اي پيغمبر!) ظالمن جيڪي ڪمايو آهي، تنهن (جي عذاب) سبان کين ڊڄندڙ ڏسندين ۽ اهو (عذاب) کين پهچندڙ آهي ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي بهشتن جي باغن ۾ هوندا, جيڪي گهرندا سو سندن پالڻهار وٽ اُنهن لاَءِ (موجود) آهي. اِهو ئي وڏو فضل آهي (٢٢).

ذلك الَّذِي بُنَشِّرُ اللَّهُ عِنَادَةُ الَّذِينَ الْمُنُواوَعِكُ الصِّلاتِ قُلْ لَآ ٱسۡعُكُمُ عَلَيْهِ ٱجۡرَا إِلَّا الْمُودَّةَ مَنِي الْقُرُيٰ وَمَنْ يَقَدِّنُ حَسَنَةً تَزِدُلُهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ تَكُورُ الْمَرْيَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَنِيًّا قِالْ يَتِيَّا اللهُ يَغْتِمْ عَلِي قَلِيكَ وَيَمْحُ اللهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقِّ بِكِلِمْتِهِ إِنَّهُ عَلِيْهُ لِبَانِ الصُّدُونِ وَهُوَالَّذِي يَقْبُلُ التَّوْبُةَ عَنْ عِبَادِمْ وَيَعْقُوْاعِنِ السِّيّالِيّ وَيَعْكُو مَا تَفْعُكُونَ فَكُورَ فَكُو يَسْتَعِيْكِ الّذِينَ امْنُواوعِكُواالصّلِحْتِ وَيَزِيُدُهُ مُوسِّنُ فَضَٰلِهِ وَالْكَفِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ الْأَوْلُو بَسَطُ اللهُ الرِّدُقَ لِعِبَادِ البِّغُوافِ الْأَرْضِ وَلِكِرْ ، يُنَزِّلُ بِقَدَرِ مَّايَتُنَّاءُ إِنَّهُ يِعِبَادِهِ خَيدُرُّ تِصِيرُ فَوَالَّذِي مُنْزَلُ الْغَنْتَ مِنْ تَعْدِمَا قَنَظُوا وَنَشَرُرُحْمَتَهُ وَهُو الْوَلِيُ الْحَمْدُ الْوَلِيُ الْحَمْدُ الْوَلِيُ مِنْ الِيَّةِ خَلْقُ السَّمَا فِي وَالْأَرْضِ وَمَا بَكَّ فِيْهِمَا مِنْ ذَاتَةٍ وَهُوَعَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَأَءُ قَدِيُرُ۞ُ وَمَأَاصَا بِكُوْمِرْنَ مُّصِيْدَةٍ فَيَمَا كْسَبَتُ أَيْدِيْكُوْ وَيَعْفُوا عَنْ كَيْتُونَ وَمَا أَنْتُوْبِمُعْجِزِيْنَ <u>ى</u> اَلْاَرْضِٰ ۚ وَمَالَكُوْمِّنُ دُوْنِ اللهِ مِنْ وَرِلِيِّ وَلاَنْصِيْرٍ ⊕ البديرد ٢٥ الشورئ ٢٧

إهو (ثواب) أهو آهي، جنهن جي الله پنهنجن أنهن ٻانهن کي خوشخبري ڏيندو آهي, جن ايمان آندو آهي ۽ چگا ڪر ڪيا آهن, (اي پيغمبر! کين) چؤ تہ آءٌ اوہان کان ان (پیغامہ پھچائڻ) تي ڪو اجورو نہ ٿو گھران, پر (جڳاڻي تـ) مائٽن (جي وچ) ۾ محبت (رکو) ۽ جيڪو نيڪي كمائيندو, تنهن لاءِ ان نيكيءَ ۾ حوبي وڌائينداسون. بيشڪ الله بخشثهار قدر دان آهي (٢٣). چوندا آهن ڇا ته (پيغمبر پاڻ) الله تي ڪوڙ ٺاهيو آهي؟ پوءِ جيڪڏهن الله گهري تر تنهنجيءَ دل تي مهر هڻي. الله باطل کي مٽائيندو آهي ۽ پنهنجن سخنن سان سچي دين کي ثابت ڪندو آهي. بيشڪ اُهو سينن وارو اڳجھا ڄاڻندڙ آهي (٢۴). ۽ اُهو آهي جو پنهنجن ٻانهن جي توبھ قبول ڪندو آهي ۽ گناهن کان معافي ڏيندو آهي ۽ جيڪي ڪندا آهيو سو ڄاڻندو آهي (٢٥). ۽ جن ايبان آندو آهي ۽ چڱا ڪمر ڪيا آهن. تن جي دعا قبول ڪندو آهي ۽ پنهنجي فضل سان کين وڌيڪ ابر) ڏيندو آهي ۽ ڪافرن لاءِ ئي سخت سزا آهي (٣٦). ۽ جيڪڏهن الله پنهنجن ٻانهن جي روزي ڪشادي ڪري ها تر ملڪ ۾ ضرور بگيڙ وجهن ها پر جيترو (پاڭ) گهرندو آهي, (اوٽرو) نازل ڪندو آهي, ڇو تہ اُهو ينهنجن بانهن كي ڄاڻندڙ ڏسندڙ آهي (٢٧). ۽ (الله) اُهو آهي جو (ماڻهن جي) نااميد ٿيڻ کان پوءِ مينهن هيٺ موڪليندو آهي ۽ پنهنجي رحمت پکيڙندو آهي ۽ اُهو (ئي) ڪارساز ساراهيل آهي (٢٨). ۽ آسمانن ۽ زمين جو بڻائڻ ۽ جيڪي سندن وچ ۾ چرندڙ پکيڙيائين تن جو (بڻائڻ) سنديس نشانين مان آهي ۽ اهو جڏهن گهرندو (تڏهن) سندن گڏ ڪرڻ تي وسوارو آهي (٢٩). ۽ جيڪا بہ تڪليف اوهان کي پهچندي آهي، سا اوهان جي هــُنن جي ڪماڻيءَ سببان آهي ۽ گهڻن اگناهن) کان (الله) ٽارو ڪندو آهي (٣٠). ۽ اوهين زمين ۾ (ڀڄي) عاجز ڪرڻ وارا نہ آهيو ۽ الله کان سواءِ اوهان جو ز ڪو ڪارساز ۽ نہ ڪو مددگار آهي (٣١).

وَمِنُ الِيَتِهِ الْبِيَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَغْلَامِقُ إِنْ يَتَنَالُيْنِكُمِ، الرِّيْحَ فَيَظْلَلُنَ رَواكِدَعَلَى ظَهْرِةٍ إِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَا يُتِ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرِ ۗ أَوۡيُوۡبِقُهُنَّ بِمَاكَمَنُوْاوَيَعِفُ عَنُ كِتٰيُرِ۞ُوَّيَعِلُمَ الَّذِيْنَ يُعَادِلُونَ فِي ٓالْنِتِنَامُمَالَهُوْمِينَ تَحِيْضِ ۗ فَمَآاُوْتِيْتُو مِّنْ شَيْعٌ فَهَتَاعُ الْحَيُوقِ الدُّنْيَا ۚ وَمَاعِنُكَ اللهِ خَيْرٌ وَّأَبْقَى لِلَّذِينَ الْمُثُوَّا وَعَلَى رَبِّهِمُ تَتَوَكَّلُونَ ﴿ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَّيْرَ الْإِنْتُورَ الْفَوَاحِشَ وَإِذَامَا غَضِبُواهُمْ يَغْفِرُونَ۞ وَالَّذِينَ اسْتَعَائِدُ الرِّيِّهِ وَأَقَامُو االصَّلْوَةُ وَأَمْرُهُمْ شُوْرِي يَنْنَهُوْ وَمِيَّا رَبُّنْ فُهُوْ يُنْفِقُونَ فَأُو الَّذِينَ إِذَا آصَا بَهُمُ الْبَغَيُّ هُمْ يَنْتَصِرُونَ @وَجَزَّ وُّاسَيِّنَاةٍ سَيِيَّتُهُ مِّتْلُهَا ً فَمَنُ عَفَاوَاصُلَحَ فَأَجُونُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَائِيتُ الظَّلِينِينَ © وَلَمَنِ انْتَصَرِّ بَعُدُ ظُلْمِهِ فَأُولَيِّكَ مَاعَلَيْهُ وُمِّنَّ سَيِيلِ ﴿ إِنَّهَا السِّيئِلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَ يَبُغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ الْوَلِيَّكَ لَهُمْ عَذَابٌ ٱلِيُوْ@وَلَكِنُ صَبَرَوَغَفَمَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزُمِ الْأُمُوْرِةَ

اليه يردُ ٢٥ الشوريٰ ٤٣

۽ سنديس نشانين مان سمنڊ ۾ جبلن وانگر جهاز (۽ ٻيڙا هلندا) آهن (٣٢). جيڪڏهن (الله) گهري تر واءُ کي روڪي، پوءِ ٻيڙا سمنڊ جي پٺيءَ تي (هلڻ کان) بيهي رهن, بيشڪ ان ۾ سڀڪنهن صبر ڪندڙ شُكر كندرٌ لاءِ نشانيون آهن (٣٣). يا (جيكڏهن گهري تر) سندن ڪئي سببان ٻيڙين کي (ٻوڙي) ناس ڪري (تر بر وسوارو آهي) ۽ گهڻن (گناهُن) کان ٽارو (بر) ڪندو آهي (٣٤). ۽ (تر) جيڪي اسان جي آيتن بابت جهڳڙو ڪندا آهن, سي ڄاڻن تر انهن لاءِ ڪو ڇوٽڪارو نہ آهي (٣٥). پوءِ جيڪي اوهان کي ڏنو ويو آهي, سو ڪجھ بہ هجي تر اهو دنيوي حياتيءَ جو (ٿوو) سامان آهي ۽ جيڪي الله وٽ آهي سو ڀُلو ۽ هميشر رهنُ وارو أنهن لاءِ آهي، جن ايمان آنـدو آهي ۽ پنهنجي پاللهـار تي ڀروسو ڪندا آهن (٣٦). ۽ (اُنهن لاءِ بر) جيڪي وڏن گناهن ۽ بي حيائين كان يال پليندا آهن ۽ جڏهن كاوڙبا آهن (تڏهن) اهي بخشيندا آهن (٣٧). ۽ جن پنهنجي پالڻهار جو حڪمر مڃيو ۽ نماز پڙهي ۽ سندن ڪم پاڻ ۾ صلاح سان هوندو آهي ۽ جيڪي کين رزق ڏنو سون, تنهن مان خرچيندا آهن (٣٨). ۽ آهي (آهڙا آهن) جو جڏهن کين ڪو ظلم پهچي (تڏهن مظلوم جو مناسب) بدلو ولندا آهن (٣٩). ۽ برائيءَ جو بدلو اهڙي براڻي آهي. پوءِ جيڪو معاف ڪري ۽ صلح ڪري تنھن جو اجر اللہ تي آهي, بيشك الله ظالمن كي دوست نه ركندو آهي (۴۰). ۽ بيشك جيڪي پنهنجي ايذائجڻ کان پوءِ وير وٺن تن تي ڪا (ڏوراپي جي) واٽ ڪانهي (۴۱). (ڏوراپي جي) واٽ رڳو انهن تي آهي, جيڪي ماڻهن کي ايذائيندا آهن ۽ ملڪ ۾ ناحق فساد وجهندا آهن, اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (۴۲). ۽ البت جيڪو صبر ڪري ۽ بخشي (تر) بيشڪ اهو (گڻ) همت جي ڪمن مان آهي (۴۳).

وَمَنُ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَالَهُ مِنْ قَرِلِيَّ مِنْ أَبِعْدٍهِ وَتَرَى الظَّلِيئِنَ لَمَازَا وُاالْعَذَابَ يَقُوْلُونَ هَلَ إِلَى مَرَدِّ مِّن سَيِيْلِ ﴿ وَتَرَامُهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَيْتِعِيْنَ مِنَ الذُّلِّ ٱنْنُظُو ُونَ مِنْ طَرُفِ خَيِفِيٌّ وَقَالَ الَّذِينَ امْنُوٓ إِنَّ الْخِيرِينَ الَّذِينَ خِيرُوٓ اَنْفُكُمُ وَالْفِيهِمُ يَوُمَ الْقِيمَةِ ۚ ٱلْآِرَانَ الطَّلِيئِينَ فِي عَذَابِ مُّْفِينُو ۞وَمَا كَانَ لَهُمُّ مِّنُ أَوْلِيَا ٓءَيۡنُكُورُونَهُمُونَ دُونِ اللَّهِ وَمَن يُضُلِل اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيْل ﴿ إِسْتَجِيبُو الرَبِكُمْ مِينَ قَبِل آنُ يَيْأَق يَوْمُ لا مُرَدَّ لَهُ مِنَ اللهُ مَالِكُهُ مِنْ مَلْجِالِيَّوْمَبِذِ وَّمَالِكُوْمِينَ بِّكِيْرِ فَإِنْ أَغُرْمُواْ فَيَاآتُسَلِنكَ عَلَمُهُمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّالْكِلْغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَ قُنَا الْإِنْسَانَ مِتَّارَحْهَا فَرَحَ بِهَا ۚ وَإِنْ تُصِيَّفُمُ سَيِّئَةٌ بِمَاقَدَّ مَتُ اَيُدِيْمِمْ فِانَّ الْإِنْسَانَ كَفُوْرُّ۞بِلْهِ مُلْكُ التَّمْلُوتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَغَنُّنُ مَايِشَآ أُوْيِهَبُ لِمَنْ يَّيْشَآ أُواِنَا فَاقَيِهَبُ لِمَنْ يَّشَآ ٱللَّذُكُونَ ۖ ٲۯؽؙڒۊؚڿڡؙٛؗٛٛؗۻٛ ڎؙڰۯٳ؆ۊٳ؆ڠٵٷ<u>ۼۼۘٷؠٙڽؙؾۺۜٳٛۼڠڨ</u>ؽڴٳۧڰۼۼڸؽٷ قَدِيْرُ۞وَمَاكَانَ لِبَشَيرِ أَنُّ كُلِّمَهُ اللهُ إِلَا وَحُيَّااً وَفِنَ قَدَا كَيُ حِبَابِ اوْيُرْسِلَ رَسُولًا فَيْرِي بِإِذْنِهِ مَا يَشَآءُ إِنَّهُ عَلَيُّ حَكِيمٌ ١٠

البه يردّ ٢٥ الشورئ ٤٣

۽ جنھن کي اللہ گمراء ڪري تنھن جو ان کان پوءِ ڪو ڀرجھلو ڪونھي ۽ (تون) ظالمن کی ڈسندین تہ جڏھن (اُھی) سزا ڏسندا (تڏھن) چوندا تہ (هاڻي دنيا ۾) ورڻ جي ڪا واه آهي ڇا؛ ۴۴۱). ۽ کين ڏسندين جو دوزخ جي آڏو ڪبن. خواريءَ کان جهڪا ٿيل هوندا ڏٻيءَ اک سان ڀيا نهاريندا. ۽ مؤمن چوندا تر بيشڪ ٽوٽي وارا اُهي آهن جن پاڻ کي ۽ پنهنجن گهر وارن کي قيامت جي ڏينهن نقصان لاتو, خبردار! بيشڪ ظالمر هميشہ جي عذاب ۾ هوندا (۴۰). ۽ الله کان سواءِ انهن جا ڪي پرجهلا نہ ہوندا جي کين مدد ڏين ۽ جنھن کي اللہ گمراہ ڪري تنھن لاءِ ڪا واٽ نه آهي (٣٦). پنهنجي پالڻهار جو حڪمر ان ڏينهن (جي اچڻ) کان اڳ قبول ڪريو, جنھن کي اللہ (جي پار) کان ٽرڻو نہ آھي, ان ڏينھن نڪا اوهان کي واه آهي ۽ نڪا اوهان لاءِ اوڀري ٿي (لڪڻ جي جاءِ) آهي (۴۷). پُوءِ جيڪُڏهن (اُهي) منهن موڙين تـ توکي مٿن نگهبان ڪري نہ موڪليو اٿنون, تو تي پيغام پهڄائڻ کان سواءِ (ٻيو) ڪجھ لازمر نہ آھي ۽ بيشڪ اسين جڏھن انسان کي پاڻ وٽان رحمت (جو مزو) چکائيندا آهيون (تڏهن) ان سان خوش ٿيندو آهي ۽ جيڪڏهن ڪا تڪليف سندن هٿن جي اڳ ڪئي سببان کين پهچندي آهي تر بيشڪ ماڻهو بي شڪر (ٿيندو) آهي (۴۸). آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي خاص الله جي آهي, جيڪي گهري (سو) خلقيندو آهي. جنهن کي وڻيس (تنهن کي) ڌيئرون بخشيندو آهي ۽ جنهن کي وڻيس (تنهن کي) پُٽَ بخشيندو آهي (۴۹). يا کين پٽ ۽ ڏيئرون گڏ ڏيندو آهي ۽ جنهن کي وڻيس (تنهن کي) سَنڍ كندو آهي, بيشك أهو ڄاڻندڙ وسوارو آهي (٥٠). ۽ كنهن ماڻهوءَ لاءِ تيڻو ئي نہ آهي نہ اللہ ساڻس ڳالهائي, سواءِ هن جي نہ اشاري سان يا پردي جي پويان يا ڪنهن قاصد موڪلڻ سان (ڳالهائي). پوءِ جيڪي الله گهريو, سو سندس حڪم سان پهچائي ڏئي. بيشڪ اُهو (سڀ کان) مثاهون حڪمت وارو آهي (٥١).

وكذلك أوْحَيْنَا النَّكَ دُوْحَاشُ أَمُرِنَا مَاكُنْتَ تَدُرِي مَا الكِتْبُ وَلَا الْمِنْهَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَهُ نُوْلًا تَهْدِي بِهِ مَنْ تَشَاءُمِنُ عِبَادِنَا وَ اتَّكَ لَتَهُدِئَ اللَّ مِعَرَاطٍ مُسْتَقِيْمٍ فِي مِعَرَاطِ اللهِ الّذِي لَهُ مَا في السّلوتِ وَمَا فِي الْرَفِقِ الدّرَاكِي اللهِ تَصِيرُ الْأَمُورُ فَى السّلوتِ وَمَا فِي الدّرَفِقِ الرّاكي اللهِ تَصِيرُ الْأَمُورُ فَى السّلوتِ وَمَا فِي الرّافِي الرّافِي المُورِقِ الدّرَفِقِ الرّافِي اللهِ تَصِيرُ الْأَمُورُ فَى السّلوبُ وَمَا فِي السّلَوْ وَمِنْ الرّافِي اللهِ مَنْ اللهِ مَنْ اللهُ اللهُ مَنْ اللهُ اللهُ اللهُ اللّهُ مَنْ اللهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ ا

حرامله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ن خُوَّ وَالْكِتْ الْمُبِينِيُّ إِنَّا جَعَلْنَهُ قُوْمُ نَاعَرَبِتَا لَعَلَّكُمُ تَعْقِلُونَ ٥٠ وَإِنَّهُ فِنَ أُمِّ الْكِتٰبِ لَدَيْنَا لَكُولٌ حَكِيدُ ٥ أَفَنَضُرِبُ عَنْكُوُ الدِّ كُوصَفِيًا أَنْ كُنْتُو تَوْمًا مُّسُرِونُين وَكُوْ أَرْسَلْنَا مِنْ بَيِي فِ الْأَوَّ لِنِنَ®وَمَا يَانِّيُهُمُ مِينَ بَيِي إِلَّا كَانُوْابِهِ كَمُنْتُهُزُءُونُ ٤ فَأَهُلُكُنَّا أَشَدَّ مِنْهُمُ بَطْشًا وَّمَضَى مَثَلُ الْإِوَّ لِيْرِيُ۞وَلَيْنِي سَأَلْتُهُمُّ مِّنْ خَلَقَ التَّمَاوٰتِ وَالْإِرْضَ لِيَقُوْلُتِّ خَكَفَهُرْتَ الْعَزِيْرُ الْعِلْدُ ۗ الَّذِي يَجَعَلَ لَكُو الْأَرْضَ مَهْنَا ارَّ جَعَلَ لَكُوُ فِيهَا لَسُبُلاً لَعَكَّكُوْ تَهُتَدُونَ ٥ وَالَّذِي نَرَّ لَ مِنَ التَّمَآءِمَآءَيْقَكَرِ ۚ فَٱنْشُرُنَايِهِ بَلْكَةُ مَّيْبَتًا ۚ كَنَالِكَ تُخْرَجُونَ ۞

الزّخرف ۴۳ الزّخرف ۴۳

۽ اهڙيءَ طرح اسان پنهنجي ڪلام سان تو ڏانهن قرآن وحي ڪيو (اڳ) تون نہ ڄاڻندو هئين تہ ايمان تون نہ ڄاڻندو هئين تہ ايمان رخيا آهي؟ ۽ نکي (ڄاڻندو هئين تہ) ايمان (ڇا آهي)؟ پر قرآن کي نور ڪيو اٿئون, پنهنجن ٻانهن مان جنهن کي گهرون (تنهن کي) ان سان سڌو رستو ڏيکاريندا آهيون ۽ بيشڪ تون سڌي رستي ڏانهن هدايت ڪندو آهين (٥٢). (يعني) انهيءَ الله جو رستو جو جيڪي آميان ۾ آهي سو سندس آهي, خبردار الله جيسي آهي سو سندس آهي, خبردار الله ڏانهن (ئي سپ) ڪمر وري ويندا آهن (٥٣).

سورة رُخرف مڪي آهي ۽ هن ۾ آثانوس آيٽون ۽ ست رکوع آهن.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

حتر (١). (هن) پڌري ڪتاب جو قسم آهي (٢). تر بيشڪ اسان هن (كتاب) كي عربيءَ (ٻوليءَ ۾) قرآن كيو آهي تـ مُنُ اوهين سمجهو (٣). ۽ بيشڪ آهو (ڪتاب) لوح محفوظ ۾ اسان وٽ (لکيل) آهي, بيشڪ (اهو ڪتأب) وڏي مرتبي وارو حڪمت وارو آهي (۴). اوهان کان نصيحت کي هن ڪري منهن موڙي جهليندا سون ڇا ته اوهين حد کان لنگهیل قوم آهیو؟ (٥). ۽ اڳين (قومن) ۾ گهڻائي پيغمبر موڪليا سون (٦). ۽ وٽن ڪوب پيغمبر نہ ٿي آيو, جو ساڻس ٺٽوليون نہ ٿي ڪيائون (٧). پوءِ انھن (قريشن) کان سگھ ۾ تمامر ڏاڍن (عاد ۽ ثمودً) کي (جو کانئين بلڪل سگهارا هئا) ناس ڪيو سون ۽ اڳين جي حالت (اڳڏين بيان ۾) گذري چڪي آهي (٨). ۽ جيڪڏهن (تون) کانئن پڇين تہ آسمائن ۽ زمين کي ڪنھن بڻايو تہ ضرور چوندا تہ انھن کي زَبَرَدُسَتَ جَالَنْدُرُ (اللَّهُ) بِثَايِرِ آهَى (٩). (أَنهِيءَ اللهُ) جنهن اوهان لاءِ زمين كي وڇاڻو بڻايـو ۽ اوهـان لاءِ منجهس رستاً بڻايـا تـ مُـن اوهـين سـڌو رستـو لهو (١٠). ۽ (اُنهيءَ الله) جنهن آسمان مان اندازي سان پاڻي وسايو, پوءِ ان (پاڻيءَ) سان ويران شهر کي آباد ڪيو سون, اهڙيءَ طرح اوهان کي اقبرن مان) ڪڍيو (١١).

وَالَّذِيْ خَكَقَ الْاَزْوَاجَرُكُلُّهَا وَجَعَلَ لَكُوْمِنَ الْفُلُكِ وَالْاَنْعَامِ مَاتَرْكِكُونَ فِلِقَدُمُواعَلِي ظُهُورِةٍ ثُقَرَنَذُكُرُو انِعْمَةَ رَبِّكُو إذَا استويْتُوْعَكِيهُ وَتَقُولُوُاسُبُحِي الَّذِي سَخَرَكَنَا لَهٰ ذَا وَمَاكُنَّا لَهُ مُقْرِينِينَ ﴿ وَإِنَّا إِلَّى رَبِّنَا لَكُنْقَالِمُونَ ﴿ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ثُيِّبُينٌ ۚ أَمِ اتَّغَذَمِمَّا يَعُلْقُ بَنْتِ وَاصْفَاكُوْ بِالْبَنِيْنَ®وَإِذَا بُيْشُرَاحَكُ هُمُ بِمَاضَرَبَ لِلرَّحُسِ مَثَلًاظَلَّ وَجُهُهُ مُسُودًّا وَهُوكَظِيْمٌ ۗ وَمَنْ يُنَشُّوُّا في الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُمُهِ بْنِ©وَجَعَلُوا الْمَلَهِ كُهُ الَّذِينَ هُوُعِيدُ الرَّحْمِنِ إِنَا ثَاءًا مَشَهِدُ وَاخَلْقَهُمْ سَتُكُمُّتُ شَهَادَتْهُوُ وَيُسْتَلُونَ ٣ وَقَالُوُ الْوَشَآءَ الرَّحْمَلِيُ مَاعَيَدُنْهُمُ ۗ مَالَهُمُ بِنَالِكَ مِنْ عِلْمِوْ إِنْ هُمُ إِلَّا يَغُرُضُونَ ۗ أَمُ الثَّيْنَهُمُ ڮڂؠؙٵڝؚۜؽؗڡۧؠٞڵۣؠ؋ۿهُرُۑڄمُسُتَمْسِكُونَ۞بَڷۛڠؘٵڵٷ<u>ۘٳٳؾۜٵۅؘۘڂۮٮۜ</u>ٵؖ ابَّاءَنَاعَلَى أُمَّةٍ وَّاِنَّاعَلَى الْإِهِيمُ شُهْتَكُ وَنَ®وَكُذَا لِكَمَاً ٱرۡسُلۡنَامِنُ تَبْلِكَ فِي تَرُنيةٍ مِنۡ تَندِيۡرِ الْاقَالَ مُتُرَفُوْهَٱ ۗ اتَّاوَحَدُنَا الْأَوْلَاعَلِي أَمَّةِ وَإِنَّاعَلِي الشَّرِهِ مُقْتَدُونَ@

البه يردُ ٣٥ الزُخرف ٣٣٠

۽ (اُنهيءَ اللہ) جنهن هر قسم جا جوڙا بڻايا ۽ اوهان لاءِ بيڙيون ۽ اُهي جانور بٹایائیس جن تی (اوهین) چڑھو (۱۲). تر انھن جی پئین تی سڈا ٹی ويهو وري جڏهن مٿن سنوان ٿي ويهو (تڏهن) پنهنجي پالڻهار جي نعمت ياد ڪيو ۽ چئو تر اُهو (اللہ) پاڪ آهي, جنهن هيءُ اسان کي نوائي ڏنو ۽ (اسين) اُن کي (ڪڏهن) نوائڻ وارا نہ هئاسون (١٣). ۽ بيشڪ اسيين ينهنجي يالثهار ذَّانهن موترش وارا أهيون (١۴). ۽ الله لاءِ سندس بانهن مان اولاد مقرر كيانون. بيشك انسان پذرو بي شكر آهي (١٥). (الله) پنهنجيءَ مخلوقات مان (ياڻ لاءِ) ڏيئرون اختيار ڪيون ڇا ۽ اوهان کي پٽن سان چونڊيو اٿس (ڇا)؟ (١٦). ۽ جڏهن منجهانٽن ڪنهين کي أنهيءُ شيءِ (يعني ذيءُ جي ڄمڻ) جي خبر ڏجي جيڪا ٻاجهاري (الله) لاءِ مثال بيان ڪئي اٿس, (تڏهن) سندس منهن ڪاراٽجي ويندو آهي ۽ اُهو ڏک ڀريو هوندو آهي (١٧). جيڪو ڳهن ۾ پالجي ٿو ۽ لڙائيءَ ۾ پڌرو ز ٿو ٿئي, اهڙي کي (اللہ سان ڌيءُ جي نسبت ڏين ٿا) ڇا؟ (١٨). ۽ انهن ملائكن كى (الله جون) دَيْرُون مقرر كيون أثن جي (پاڻ) الله جا ٻانها آهن (اهي) سندن پيدا ٿيڻ وقت حاضر هئا ڇا؟ سندين (اها) شاهدي سگهو لکبي ۽ (هو قيامت ۾) پڇيا ويندا (١٩). ۽ چوندا آهن تہ جيڪڏهن ٻاجهارو (الله) گهري ها ته انهن (ملائڪن) جي عبادت نہ ڪريون ها! کين هـن (ڳالھ) جي ڪا ڄاڻپ نہ آهي, اِهـي رڳو اٽـڪل هڻندا آهن (۲۰). کين هن (قرآن) کان اڳ ڪو ڪتاب ڏنو اٿڻون ڇا, جو انهن اُن کي چنبڙي ورتو آهي؟ (٢١). (نر!) بلڪ چوندا آهن ته بيشڪ اسان پنھنجن اَبن ڏاڏن کي هڪ طريقي تي ڏنو ۽ بيشڪ اسين سندن ڀيرن تي سڌو هلڻ وارا آهيون (٢٢). ۽ اهڙيءَ طرح اڳ تو کان ڪنهن ڳوٺ ۾ کو دیجاریندڙ نہ موڪليوسون, پر ان جي عياشين (ماڻهن) چيو تہ اسان پنهنجا پيءُ ڏاڏا هڪ طريقي تي ڏنا ۽ بيشڪ اسين انهن جي (ئي) پيرن تي ييروي ڪندڙ آهيون (٢٣).

قُلَ ٱوَلَوْجِئُنَكُمُ وِإِهَمُاي مِمَّا وَجَدْتُمُ عَلَيْهِ الإَّاءَكُوْ قَالُوْ ٓ إِكَّا بِمَا أُرْسِلْتُوْرِيهِ كَفِي ُونَ ۞ فَانْتَقَمَّنَا مِنْهُوْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِتَهُ الْمُكَدِّبِينِينَ هُوَإِذْ قَالَ إِبْرُهِيمُ لِرَبِيْهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِيُ ؠۜۯۜٳؗۦؙٛڝؠۜۧٲؾؘؿؽؙۮؙۅؙڹ۞ٚٳڒڒٵڵڿؽؙۏؘڟۯ؈۬ٚۏؙٳؾٞ؋ؗڛؘؽۿۑؽڽ۞ۅؘ جَعَلَهَاكُلِمَةً بَالِوَيَةُ فِي عَقِيهِ لَعَلَّهُمُ بَرْجِعُونَ ١٤ مَنْ مُتَّعْتُ هَوُلِّاء وَالْإِنَّهُ مُوْحَتِّى جَآءَهُ والْحَقِّ وَسَوُولٌ مِبْيِنُ @وَلَمَّا جَآءَهُوُ الْحَقُّ قَالُوُّاهِ نَاسِعُوُّ قِلِتَّابِهِ كَلِيْرُونَ⊙وَقَالُوْالَوْلَا نُزِّلَ لِهِذَا الْقُرُّالُ عَلَى رَجُلِ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيْمِ ۞ آهُمُر يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ اغَنْ قَامُنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيْشَتَهُمْ فِي الْحَيْوةِ الدُّنْيَا وَرَفَعُنَابَعْفَهُمُ فَوْقَ بَعُضٍ دَرَجْتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمُ بَعْضَالُهُ غُوثًا أُوْرَحْمُتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِينًا يَعْمُعُونَ ﴿ وَكُوْ لَا آنَ يُكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَّاحِدَةً لَّكَعَلْمَا لِمَنْ يَكُفُرُ بِالرَّحْمِنِ للنُورِته وسُقَعًا مِن فِضَّة وَّمَعَارِجَ عَلَيْمَا يُظْهُرُونَ فَوَلِينُويَهِمْ ٱبْوَانَاقَسُورًاعَلَيْهَا يَشَكِوُونَ ﴿ وَزُخُومًا وَإِنْ كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَنَّا مَتَاعُ الْحُيُوقِ الدُّنْيَا وَالْإِخْرَةُ عِنْدُرَيِّكَ لِلْمُتَّقِيدُنَ ۗ

اليه يرد ٢٥ الزّخرف ٤٣٣

(پيغمبر! کين) چيو تر، (پنهنجن ابن ڏاڏن جي پيروي ڪندؤ) ڇا؟ جيتوڻيڪ اوهان وٽ اُهو (دين) آندو اٿمر, جنهن (دين) تي اوهان پنهنجن اَبن ڏاڏن کي ڏڻو, تنهن کان وڌيڪ سڏو رستو ڏيکاريندڙ آهي. چياڻون تر جنهن شيءِ سان اوهان کي موڪليو ويو آهي تنهن جا اسين منڪر آهيون (۲۴). پوءِ کانئن بدلو ورتو سون, پوءِ ڏس تہ ڪوڙن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي! (٢٥). ۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيم پنهنجي پيءُ ۽ پنهنجيءَ قوم کي چيو تر جنهن شيءِ کي (اوهين) پوڄيندا آهيو, تنهن کان بيشڪ آءٌ بيزار آهيان (٢٦). پر جنهن مون کي پيدا ڪيو سو بيشڪ مون کي سگهوئي هدايت ڪندو (٢٧). ۽ الله سندس اولاد ۾ اها (توحيد جي كلمي جيًّا ڳالھ هميشہ رهائي تر مّن أهي (كافر) موٽن (٢٨). بلك اسان انهن ۽ سندن ابن ڏاڏن کي آسائشو ڪيو تان جو وٽن سچو دين ۽ پــــرو پيـــغــمـبر (محمـد ﷺ) آيو (٢٩). ۽ جنهن مهل سچو دين وٽن آيو (تنهن مهل) چياڻون تر هيءُ جادو آهي ۽ بيشڪ اسين اُن جا منڪر آهيون (٣٠). ۽ چيائون تر (هنن) ٻن ڳوٺن (مڪي ۽ طائف) وارن مان ڪنهن وڏي ماڻهوءَ تي هيءُ قرآن ڇو نہ نازل ڪيو ويوع (٣١). اهي تنهنجي پالٹھار جي رحمت وراهيندا آهن ڇا؟ دنيا جي حياتيءَ ۾ سندن روزي سندن وچ ۾ اسّان ئي ورهائي آهي ۽ انهن مان هڪڙن کي ٻّين کان وڏي مرتبي وارو ڪيو سون تر جيئن هڪڙا ٻين کي خدمتگار ڪري وٺن ۽ جيڪو (دنيا جو مال) گڏ ڪندا آهن, تنهن کان تنهنجي پالڻهار جي رحمت ڀلي آهي (٣٢). ۽ جيڪڏهن ائين نه هجي ها ته (متان) ماڻهو هڪ ٽولي (ڪفر جي) ٿي وڃن تہ جيڪي ٻاجهاري (الله) جو انڪار ڪندا آهن, تن لاءِ سندن گهرن جون ڇتيون ۽ ڏاڪڻيون جن تي چڙهن سي چاندي جون ڪريون ها (٣٣). ۽ سندن گهرن جا دروازا ۽ پلنگ جن تي ٽيڪ ڏيئي ويهن اسي بہ چانديءَ جا ڪريون ها) (٣۴). ۽ (ٻيا) سون اُجا بہ ڪريونَ هاً). ۽ اهو سڀ ڪجھ رڳو دنيا جي حياتيءَ جو (ٿورو مال) متاع آهي ۽ تنهنجي پالڻهار وٽ آخرت پرهيز گارن لاءِ آهي (٣٥).

وَمَنْ يَعْشُعَنُ ذِكْرِالرَّحْلِنُ نُقَيِّضُ لَهُ شَيْطُنَّا فَهُوَ لَهُ قَرِيْرُ⁵ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّ وْنَهُمُوعَنِ السَّبِيلِ وَيَعَسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهُتَدُونَ[©] حَثَّى إِذَاجَآءَنَا قَالَ لِكَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعُكَالْمُشُّرِقَيْنِ فِيشَى الْقِرِيْنُ @وكنَ تَيْفُعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَكَمْتُمُ ٱلْكُوْفِ الْعَكَابِ مُشْتَرِكُوْنَ @أَفَأَنْتَ تُنْبِعُ الصُّمَّ أَوْتَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ فِيُ ضَلِلِ مُبُينِي ©قِامَّانَذُهَبَتَّ بِكَ فَاتَّامِنُهُمُ مُّنْتَقِبُوْنَ ﴿ ٱوْيُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْ نَهُمُ فِأَتَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِ رُوْنَ ۖ فَاسْتَمْسِكَ ۑٵڷۮؚؽٞٲؙۯڿؽٳڶؽڬۧٳؾۧڬعٙڸڝۯٳڟۺؙٮؾؘڣؿؙۄ۞ۅٳڷٷڶۮڬؖۯ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْعَلُونَ "وَسُعَلُمُ الْمُسَلِّعَالُ مِنْ أَرْسَلُمَنَا مِنْ قَيْلِكَ مِنْ رُسُلِنَاۚ أَأَجَعَلُنَا مِنْ دُوْنِ التَّرْحُمُنِ الْهَــَةُ يُعْيَكُونَ ۞وَلَقَدُ اَرْسُلْنَامُوْسِي بِالْتِنَاۤ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمِلَاْبِهِ فَقَالَ إِنِّ رَسُولُ رَبِّ الْعَلَمِينِ ۞فَلَمَّا جَأَءُهُمْ بِالْتِنَأَ إِذَاهُمُ مِّهُمَايضُحَكُونَ®وَمَائِرِيُهِمُ مِِّنَ ايَةِ إِلَّاهِيَ ٱكْبَرُمِنُ أُغِتِمَاوُ اَخَذَ نَهُمُ يِالْعَدَابِ لَعَكَهُمُ يَرْجِعُونَ۞ وَقَالُوُ ايَّايَّهُ السَّاحِرُادُعُ لَنَارَتِكَ بِمَاعَهِدَعِنْدَاكُ أَثَّنَالَهُهُتَدُوْنَ⊙ الرّخرف ٢٣ الزّخرف ٣٣٣

۽ جيڪو ٻاجهاري (اللہ) جي ياد ڪرڻ کان غافل ٿيندو آهي, تنهن لاءِ هڪ شيطان مقرر ڪندا آهيون, جو اُهو ان جو سنگتي هوندو آهي (٣٦). ۽ بيشڪ اهي (شيطان) انهن کي (سڌيءَ) واٽ کان جهليندا آهن ۽ (ماڻهو پَّاڻ) ڀانئيندا آهن تر اُهي هدايت وارا آهن (٣٧). تان جو جڏهن اسان وٽ اٰیندو (تڏهن پنهنجي سنگتيءَ شيطان کي) چوندو تر هئي افسوس! (جيڪر) منهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ اوڀر اولھ جيتري ڏورائي هجي ها جو (تنهنجي) سنگت بڇڙي آهي (٣٨). ۽ (چوندا سون تر) چونڪ ظلم ڪيو اٿو (تنهن ڪري) اڄ اوهان کي (اها ڳالھ) اصل فائدو نہ ڏيندي تہ اوهين (۽ شيطان منهنجي) عَذَابِ منجم بَأَنَّ مِر بِاليَّوَارِ هَجُو (٣٩). (اي پيغمبر!) تون بوڙن کي ٻـڏاڻي ٿـو سگهين ڇـا؟ يا انڌن کي ۽ اُهو جيڪو پڌريءَ گـمراهيءَ ۾ آهي, تنهن کي هدايت ڪري سگهين ٿو ڇا؟ (۴٠). پوءِ جيڪڏهن توکي (هُن جَهَان مَان) نيون تر بَيشڪ اسين (اتي ئي) کانٿن بدلو وٽڻ وارآ آهيون (۴۱). يا جيڪو کين انجام ڏنو اُٿڙن سو توکي ڏيکاريون تہ بہ بيشڪ اسين مٿن وسوارا آهيون (۴۲). تنھن ڪري جيڪي تو ڏانھن وحي ڪيو ويو. تنهن کي تون چنبڙي وٽ. بيشڪ تون سُـڌيءَ واٽ تِيَ آهين (٣٣). ۽ بيشڪ اهر (قرآن) تو لاءِ ۽ تنهنجيءَ قوم لاءِ نصيحت آهي ۽ (اوهين) سڱهوڻي پڇيا ويندؤ (۴۴). ۽ پنهنجن پيغمبرن مان جيڪي تُوكان أَبُ موكليًّا هنَّا سون تن جو (احوال) پچ تـ بِـاجهاري (الله) كانَّ سُواءِ (ڪي) ٻيا معبود بڻايا هئا سون ڇا جن جي پوڄا ڪئي وڃي؟ (۴۰). ۽ بيشڪ موسیٰ کي پنهنجين نشانين سان ڦرعون ۽ سندس سردارن ڏانهن موڪليو سون, پوءِ چياڻين ته بيشڪ آءٌ جهانن جي پالڻهار جو موڪليل آهيان (۴٦). پوءِ جنهن مهل وٽن اسان جي نشآنين سان آيو (تنهن مهل) اوچتو آهي اُنهن (معجزن) کان کلندا رهيا (۴۷). ۽ ڪابر نشاني کين نہ ٿي ڏيکاري سون پر اها (نشاني) ان جي اگين کان متام وڏي هڻي ۽ کين عذاب سان پڪڙيو سُون تہ مَنَ آهي (ڪفّر کان) موٽن (۴۸)." ۽ چيائون تر اي جادوگر! پنهنجي پالڻهار کان آسان لاءِ انهيءَ (وسيلي) سان دعا گهر، جنهن جو توسان انجام ڪيو اٿس، تر بيشڪ آسين هدايت وارا ثيندا سون (۴۹).

فَلَهَاْ كَتَفَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَا كِإِذَا هُمُ يَنْكُثُونَ ۞ زَنَادِي فِرْعُونُ ﴾ فِي قَوْمِهِ قَالَ لِقَوْمِ الَّذِيسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَا نِهِ الْأَنْهُورُ تَغِرِيْ مِنْ غَنِيَّ أَفَلَا تُتُصِيُّرُونَ ۖ آمُ إِنَّا خَيْرُيِّنَ لِمِنَا الَّذِي هُوَ مَهِيْنُ هُوَّلا يُكَادُ سُبُنُ @فَكُولًا ٱلْقِي عَلَيْهِ ٱسْوِرَةً بِّنُ ذَهَب ٱوْجَا ۡءَمَعَهُ الْمَلَيْكُةُ مُقَتَّرِينُنَ۞فَاسُتَخَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُۥۗ انَّهُ وَكَانُذِ اقَوْمًا فِيعَارَ ٤٠ فَكَمَّا أَسَفُهُ نَا أَنْتَقَمَنَ مِنْهُمُ فَأَغُ قُنْهُمْ آجُمَعِتُنَ ٥ فَجَعَلْنَهُمْ سَلَقًا وَمَتَلَالِلْاخِرِينَ ٥ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مُرْبَعَ مَثَلًا إِذَا قُولُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ وَقَالُهُ ٱلْالْعَتُنَاخَيْرٌ ۗ ٱمُوُوِّ مَاضَرَتُوهُ لَكَ إِلَّامِدَ لِأَبْلُهُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ اللهِ فَ هُـوَ ٳڵٳۼؠ۫ڎ۠ٲٮ۫ۼؠۛٮ۫ٮٚٵۼػؽۼۅؘڿۼڵڹۿؙڡۘۺؙڴڒڷؚؠڹؿٞٳڛؙڗٳ؞ؽڶ۞۫ۅٙڶۅۛ ثَشَاءُ لَجَعَلْنَامِنُكُوْ مَلَلَكَةً فِي الْأَرْضِ يَغُلُفُونَ ﴿ وَإِنَّهُ لَعِلْهُ ۗ لِّلسَّاعَةِ فَلَاتَمْتَرُكَ بِهَا وَالْيَعْوُنِ هٰذَاصِرَاطُامُّسْتِقِيْمُ ﴿ وَلَايَصُٰدَ نَكُوُ الشَّيْطُنُ ۚ إِنَّهُ لَكُوْعَكُ وُّمُّبِينٌ ۞ وَ لَمَّا جَاءَ عِيْسَى بِالْبِيِّنْتِ قَالَ قَدْ جِنْتُكُوْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُكِيِّنَ لَكُوْبِعُضَ الَّذِي تَغَنَّلِفُونَ مِنْهِ ۚ فَأَلَّقُواللَّهَ وَأَطِيعُون ۞

اليديرة ٢٥ الزُخرف ٤٣٣

پوءِ جنهن مهل كانئن عذاب لاتو سون (تنهن مهل) أهي أتي ئي (قول) پيچندا رهيا (٥٠). ۽ فرعون پنهنجيءَ قوم ۾ پڙهو ڏنو، ڇيائين تر اي منهنجي قومر! مصر جي بادشاهي منهنجي نر آهي ڇا؟ ۽ هي نهرون منهنجی (ماڑین جی) ہیٺان (نر) وہندیون آھن چا؟ اوھین نہ ڏسندا آھيو ڇا؟ (٥١). (نـ() بلڪ آءٌ هن (موسئ) کان ڀُلو آهيان, جيڪو خسيس آهي ۽ چٽو ڳالهاڻي بر نٿو سگهي (٥٢). پوءِ مٿس سونَ جا ڪنگڻ ڇو نہ لاتَّا وِيا يَا سَائْسَ كُذِّ تَنَّى مَلائكَ حِوْ نَهْ آيَا؟ (٥٣). پُوءِ پنهنجيءَ قوم كي بيوقوف بثايائين، (تنهن كري) فرمانبرداري كيائونس، بيشك أهي بي دين قوم هـُتا (٥۴). پوءِ جَلَّـهن اسان کي ڪاوڙاياڻون (تنَّـهن) کانئن وير ورتو سون, پوءِ انهن سڀني کي ٻوڙيو سون (٥٥). پوءِ کين (ڪافرن جو) اڳواڻ ۽ پوين لاءِ آکاڻي ڪيو سون (٥٦). ۽ جڏهن مريم جي پٽ جو قصو بيَّان كيو ويـو (تُذْهن) امالك أن (قصي) كان تنهنجي قوم لُزُّ مچائيندي آهي (٥٧). ۽ (اُهي) چوندا آهن تر اسان جا معبود ڀيلا آهن يا اهو (عيسيٰ) ؟. اهو مثال تو سان رڳو جهيڙي لاءِ بيان ڪندا آهن. بلڪ اهي جهيڙاڪ قوم آهن (٥٨). اهو (عيسيٰ) رڳو ٻانهو آهي، جنهن تي نعمت ڪئي اٿئون ۽ بني اسرائيلن لاءِ کيس (هڪ) عبرت ڪئي سون (٥٩). ۽ جيڪڏهن گهرون ها ته اوهان جي بدران زمين ۾ ملاتڪن کي نائب ڪريون ها (٦٠). ۽ بيشڪ اهو (عيسيٰ) قيامت جي هڪ نشاني آهي, پوءِ اوهين قيامت ۾ شڪ نہ ڪريو ۽ (اي پيغمبر! چؤ تر) منهنجي تابعداري ڪريو (جو) اها سڌي واٽ آهي (٦١). ۽ اوهان کي شيطان نہ جهلي, ڇو تر اُهو اوهان جو پڌرو ويري آهي (٦٢). ۽ جنهن مهل عيسلي چٽن معجزن سان آيو, (تنهن مهل) چيائين تـ اوهان وٽ حڪمت آندي ائمہ ۽ (آيو آهيان) تر جن ڳالهين ۾ اختلاف ڪندا آهيو, تن مان ڪي اوهان لاءِ بيان ڪريان, پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو (٦٣).

انَّ اللهَ هُورَ قِي وَرَتُكُمْ فَأَعْبُكُوكُمُ الْمَنَّاصِرَاطُمُّسَتَقِيُّهُ ﴿ فَاخْتَكَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمُ إِلَيْهِ ﴿ هَلَ يَنْظُرُونَ الْآالسَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمُ بَغْتَةً وَّهُمُولَا يَتْعُرُونَ[©]ٱلْكِغِلَّاءُ يَوْمَينِ بَعْضُهُمُ لِبَعْضِ عَكُ وُّ إِلَّا الْهُتَّقِعُرَ أَتَّلِعِهَا وَلَاخَوْثُ عَلَيْكُمُ الْيُؤَمِّرُ وَلاَّ أَنْكُوهُ تَّغُزُنُونَ۞ؙٱلَّذِينَ الْمَنُوْا بِالْلِيّنَا وَكَانُوُامُسُلِمِينَ۞ُٱدُخُلُوا الجُنَّةَ أَنْتُوُوا رُوَاجُكُوْ تُحْبَرُونَ ۞يُطَافُ عَلَيْهِمُ بِعِمَانِي مِّنُ ذَهَبٍ وَاكْوَابٍ وَفِيهُا مَاتَثُنَتِهِ مِهِ الْأَنفُسُ وَتَكَنُّ الْاَعْيُنُ ۚ وَانْتُو ْفِنْهَا خِلِدُونَ ۚ وَتِلْكَ الْمِنَّةُ الْكِتَى ۚ اُوْيُتَمُّوٰهَا بِمَا كُنْ تُوْتَعُمْ لُوْنَ۞لَكُوْ فِيْهَا فَالِهَةٌ كَتِبْرُةٌ رِّمُّنْهَا تَأَكُّنُوُنَ®اِنَّ الْمُحْرِمِيْنَ فِي عَذَابِجَهَمَّمَ خِلِدُونَ۞ْ لَايُفَتَّرُّعَنْهُوُ وَهُوْ بِنِيْهِ مُثِيلِنُونَ۞ْوَمَا ظَلَمُنْهُوُوَ لِكِنُ كَانُوْ اهُمُ الطَّلِيهِ بَنَ ®وَنَأْدَوُ الْمِلْكُ لِيَقْضِ عَكَيْنَا رَتُكَ قَالَ إِنَّكُوْمُكِنُّونَ ۖ كَفَتُدْجِمُنْكُوْ بِالْحَقِّ وَالْكِرِيَّ ٱڬ۫ؿۘڗؙڴڎڸڵڿؾٞڵۅۿۅ۫ڹ۞ٲۿؚٲڹؿؚڡؙؙٷۛٳٲۺۘڗٵۼٲؾٵڞؙڣؽڡؙٷؽ۞ٞ اليه بردٌ ٢٥ الزُخرف ٣٣

بيشڪ الله ئي منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي, تنهن ڪري سنديس عبادت ڪريو، اها سڌي واٽ آهي (٦۴). پوءِ جماعتن پاڻ ۾ اختلاف كيو, تنهن كري ذكوئيندر دينهن جي عذاب كان ظائمن لاءِ ويل آهي (٦٥). (أهي) رڳو قيامت (جي اچڻ) جو انتظار ڪندا آهن تر اوچتو وٽن اچي ۽ اهي بي خبر هجن (٦٦). اُنهيءَ ڏينهن پرهيزگارن کان سواءِ (ٻيا) سڀيئي دوست هڪ ٻئي جا دشمن هوندا (٦٧). (چيو ويندو تر) اي منهنجا ٻانهؤ! اڄ اوهان کي نڪو ڀؤ آهي ۽ نڪي اوهين غمگين ٿيو (٦٨). جن اسان جي آيتن تي ايمان آندو ۽ مسلمان هئا (٦٩). (تن کي چیو ویندو تہ) اوهبن ۽ اوهان جیون زالون بهشت پر گهڙو (اتي ڏاڍا) خوش ٿيندؤ (٧٠). مٿن سون جيون پليٽون ۽ پيالا قيرائبا ۽ جيڪي دليون گهرنديون ۽ اجنهن جي ڏسڻ کان) اکيون ٺرنديون سو منجهس هوندو ۽ اوهين منجهس سدائين رهندؤ (٧١). ۽ هيءُ أهو بهشت آهي, جنهن جو اوهان کی انهیءَ سبان وارث کیو ویو جو اوهین (چگا) کم کندا هيؤ (٧٢). منجهس اوهان لاءِ گهڻا ميوا آهن, جن منجهان پيا كائيندؤ (٧٣). بيشك ڏوهي دوزخ جي عذاب ۾ سدائين رهڻ وارا آهن (٧٤). کانٽن (عذاب) هلڪو نہ ڪبو ۽ اُهي منجهس نااميد (ٿي چپ) رهندا (٧٠). ۽ مٿن ظلم نہ ڪيوسون ۽ اُهي (ڀاڻ ئي) ظالم همڻا (٧٦). ۽ (دوزخ جي دربان کي) سڏيندا تر اي مالڪ! ڀـل تر تنهنجو پالٹھار اسان تی (موت جو) حکم کری (تر عذاب کان چئون)۔ (مالك) چوندو تر بيشك اوهين هميشر رهڻ وارا آهيو (٧٧). بيشك اوهان وٽ سچو دين آندو سون, پر اوهان مان گهڻا سچيءَ ڳالھ کي ناپسند ڪرڻ وارا آهن (٧٨). (ڪافرن بر) ڪنهن ڪمر جي رٿ رٿي آهي ڇا؟ پوءِ بيشڪ اسين ۾ پڪي رٿ رئيندڙ آهيون (٧٩).

أَمْ يَحْسُبُونَ) أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُ وُ وَغَوْلُهُمْ مَلِي وَرُسُلُنَا لَكَ يُهِمْ تُنُوُّرُنَ©قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ وَلَكُنَّ فَأَنَا أَوَّلُ الْعُلْمُ بَنِ ⊙ لمن رَتِ التَّهُوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعُرْشِ عَمَّا لَيْصِفُونَ ⊕ فَنَ رَهُمْ يُغُوِّضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى بُلِقُوْ الْوَمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ۗ وَهُوَاتَذِي فِي السَّمَاءِ إِلَّهُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَّهُ وَهُوَ الْحَكِيثُمُ الْعَلِيْمُ@وَتَنْبُرِكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ التَّمَاوِتِ وَالْأَرْضِ وَمَالِيَنَهُمْ أَ وَعِنْكَ لَا عِلْمُ السَّاعَةِ وَ النَّهِ تُرْجَعُونَ ۞ لَا نَبُلكُ الَّذِينَ يَدُعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ الْأَمَنْ شَبِهِ مَا يَالُحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ@وَلَإِنْ سَأَلْتَهُمُّ مِّنْ خَلَقَهُمْ لِيَقُوْلُنَّ اللهُ فَأَثْ يُؤْفَكُونَ۞ٚوَقِمُلُه لِرَبِّانَ هَوُلاً وَقُورٌلا نُؤُونُونَ ۞ فَأَصْفَحْ عَنْهُمُ وَقُلْ سَلَةٌ فَيَدُفَّ بَعَلَكُونَ ﴿ ٤ مرامله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ٥ حَمِّ وَالْكِينِ الْمُهُدُنِيُ أَنَّا أَنْوَ لَنْهُ فِي كَلَةٍ شُهْرًكَةٍ

إِنَّا كُنَّا مُنْذِدِرُنَى ﴿ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ ٱمْرِحَكِيمِ ﴿

البه يرد ٢٥ الدُخان ٢٩

پانٹیندا آھن چا تہ اسین سندین گجھیون ڳالھیون ۽ سندین صلاحون نہ بْدّندا آهيون؟ (هاڻو ٻڌندا آهيون) ۽ اسان جا موڪليل (ملائڪ) وٽن لكندا آهن (٨٠). (تون) چئو تر, جيكڏهن ٻاجهاري (الله) كي كو ٻار هجي ها تر آءٌ (سڀ کان) پهريون (اُن الله جي) عبادت ڪندڙ آهيان (۽ اهڙي عقيدي جو منڪر آهيان) (٨١). (اهي) جيڪي بيان ڪندا آهن, تنھن کان آسمانن ۽ زمين جو رب عرش َجو َ مالڪ پاڪ آهي (٨٢). پوءِ کين ڇڏ ته (ايسين ڪوڙين ڳالهين ۾) بڪ ڪن ۽ راند ڪن جيسين پنهنجي اُنهيءَ ڏينهين کي ملن جنهن جو کين انجام ڏجي ٿو (٨٣). ۽ (الله) اُهو آهي، جَيڪو آسمانن ۾ (بر) معبود آهي ۽ زمين ۾ (بر) معبود آهي ۽ اهو حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي (۱۸۴). ۽ اُهو وڏيءَ برڪت وارو آهي، جنهن جِي آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي اُنهن جي وچ ۾ آهي تنهن جي بادشاهت آهي, وٽس ئي قيامت (جي اچڻ) جي خبر آهي ۽ ڏانهس ئي موٽائيو (٨٥). ۽ (كَافر) جَنَّ (بَتْن) كي أَلله كَان سوَّاءِ سَذَيندًا آهن, سيَّ شفَّاعت كري نُه سگهندا آهن، پر اهي جَن (دين جي) سچي شاهدي ڏني هوندي ۽ اهي (اُن جي حقيقت) ڄاڻندا آهن, (اُهي شفاعت ڪندا) (٨٦). ۽ جيڪُڏهن کانٽن پڇين تر کين ڪنهن خلقيو آهي؟ تر ضرور چوندا تر الله (خلقيو آهي) پوءِ ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهن؟ (٨٧). ۽ (قسم آهي) پيغمبر جي انهيءَ چُوڻُ تي تہ اي منهنجا پالڻهار! بيشڪ هيءُ اهري قوم آهن جُو (كنهين طرح) ايمان نہ ٿا آڻين (اسين كين سندين هئيلپ جي سزآ ڏيندا سون) (٨٨). (فرمايو سون) ته کانشن منهن موڙ ۽ (موڪلاڻيءَ جو) سلام چۇ, بوءِ سگھوئى جاڭندا (٨٩).

سورة دخان مڪي آهي ۽ هن ۾ اڻهن آيتون ۽ ٽي رڪوچ آهن.

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

حتر (۱). (هن) پڌري ڪتاب جو قسم آهي (۲). تر بيشڪ اسان هن (ڪتاب) کي برڪت واريءَ رات ۾ لاٿو, بيشڪ اسين ڊيڄاريندڙ هئاسون (۳). ان (برڪت واريءَ رات) ۾ سيڪو ڪم حڪمت وارو (لوح محفوظ کان) جدا ڪبو آهي (۴).

أَمُوَّا مِينَ عِنْدِ نَا أَتَاكُنَّا مُوسِلِمُنَ ٥ُوحُمَةٌ مِينَ رَوَ تِكَ إِنَّهُ هُوَ التَّهِمِيْعُ الْعَلِيْهِ ﴾ رَبِّ التَّمَاوِتِ وَالْإِرْضِ وَمَا بَيْنَهُمُ ۚ إِنَّ كُنْتُوْمُوْ قِنِيْنَ[©] لِآلِالهُ إِلَّاهُوَ يُعِي وَيُمِيْتُ "رَكِّمُ وَرَبُّ البَّامِ كُوُ الْزَوَّلِيْنَ©َئِلُهُمُ فِي شَنِكِ تِلْمُغُونَ®فَارْتَقِتْ يَوْمَ تَأْتُي السَّمَأْهُ بدُخَانِ مُبُيْنِ فَيُغْتَى النَّاسُ لْمَدَاعَنَاكُ ٱلِيُورِيِّنَا الْمُثِفُ عَتَّاالْعَدَابَ إِنَّامُؤُمِنُونَ اللَّهِ لَهُو الذِّكْرِي وَقَدُ حَآءَ هُوْ رَسُولٌ مُّبِيرٌ ۚ صَّنَّعَ تَوَكَّهُ اعَنْهُ وَقَالُوامُعَكَ مَّجُنُونٌ ۞ إِنَّا ٵۺڡؙٛۅٳٳڵڡؘۮٳۑٷڸؽڵٳٳۨڴؙؙۮؚۼۧٳؠۮۏڹ[۞]ؽۯ۫ؠۜڹڟڞؙٳڷٮڟۺؘڰٙ الْكُتُولِيُّ النَّامُنْتَعِبُدُرَ، @وَلَقَنُ فَتَنَا قَيْلُهُمُ قُومَ فِرْعَوْنَ وَ حَاءَهُوُ رَسُولُ كُرِيُوْ أَنَ أَدُّوْ إِلَى عِبَادَاللهِ إِنِّي لَكُوْرَسُولُ ٲڡؠٙۯؙ؞ٛٛ۞ۊؘٲؽ؆ڒؾؘۼڵۊٳڡؘڮٳٳڸؿڎؖٳٳٞؽٞٳڵؿڴڎؠڛؙڵڟؽڠؠؽڔ؞ڰ۪ۅٳٳٚؿ عُدَّتُ بِرَيِّ وَرَيِّكُمُ أَنْ تَرَجُّمُونَ فَكُوالْ لَا يُؤْمِنُوْ الْ فَاعْتَزِلُوْنِ فَا فَدَعَارَتَهُ آنَ لَهُ وُلَاءٍ قَوْمُرُّمُجُومُونَ@فَاشُرِبِعِبَادِيُ لَيـُلَا ٳٮؙۜٛڬ۫ۄ۫مُّتَبَعُوْنَ[۞]ۅٙٲڗُڒڮ الْبَحْرَرَهُوَّا ۚ إِنَّهُوْجُنِّكُ مُُغْرَقُونَ۞ كُهُ تَرَكُوْ امِنُ جَنَّتِ وَّعُيُون ﴿ وَزُرُوْعٍ وَّمَعَا مِركِريُهِ ﴿

الدّخان ۴۴

(اهو) پاڻ وٽان (پنهنجي خاص) حڪم سان (ائين ڪبو آهي)۔ بيشڪ اسين (ئي پيغمبر كي) موكلڻ وارا هئاسون (٥). تنهنجي پائڻهاڙ جي ٻاجھ سبب- بيشڪ آهو ٽي ٻڏندڙ ڄاڻندڙ آهي (٦). (جو) آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي اُنھن جي وچ ۾ آھي تنھن جو پالڻھار آھي۔ جيڪڏھن اوھين ڀروسو ڪندڙ آهيو (تر ڀروسو ڪريو) (٧). اُن کان سواءِ (ٻيو) ڪوبر عبادت جو لائق نہ آهي (جو) جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي۔ (اُهو ئي) اوهان جو پالٹھار ۽ اوهان جّي اڳين ابن ڏاڏن جُو پالٹھار آهي (٨). بلُڪُ ڪافر (قيامت کان) شڪ ۾ کيڏي رهيا آهن (٩). پوءِ جنهن ڏينهن آسمان پڌرو دونھون آڻيندو (تنھن ڏينھن جو) تون انتظار ڪر (١٠). جو ماڻھن کي ويڙهي ويندو, اچوندا تا هيءُ ڏکائيندڙ عـذاب آهي (١١). اي اسان جاً بالثهارً! اسان كان اهو عذَّاب تار اجو) بيشك أسين مسلَّمان ثيون تا (١٢). كين اها نصيحت كيئن (مفيد) تيندي! حالانك بيشك وتن پڌرو پيغمبر آيو هو (١٣). وري کانئس منهن موڙيائون ۽ چيائون (ٿي) تر (هيءُ) ماڻهو سيكاريل (۽) چريو آهي (١٩٤). بيشڪ اسين ٿورو (وقت) عِذَابِ نَارِنُ وارا آهيونَ, بيشڪ اوهين (وري ڪغر ۾) قرنُ وارا آهيو (١٥). جنهن ڏينهن شامر وڏي پڪڙ ڪندا سون, (اُتنهن ڏينهن) بيشك! اسين بدُّلُو ولنُّ وارا أهيون (١٦). ۽ بيشڪ کانئن اڳ فرعون جي قوم جي آزمائش ڪئي سون ۽ وٽن اهن ڳالھ سان) سڳورو پيغمبر آيو (١٧). تر الله جي بانهن کي منهنجي حوالي ڪريو, بيشڪ آءٌ اوهان وتَّ امانت دار پيغمبرِّ (آيو) أَهيانَ (١٨). ۚ ۽ (چَوْلُ آيو آهيان) تہ اللہ جي آڏو هـٰ نـ كريو, بيشك آءٌ اوهان وٽ پڌري حجت سان آيو آهيان (٦٩). ۽ بيشڪ مون پنهنجي پالڻهار ۽ اوهان جي پالڻهار جي پناه ورتي تر (متان) مون کي پٿرن سان ماريو (٢٠). ۽ جيڪڏهن مون تي ايمان نہ آڻيو تہ مون کان پِاسُو ڪريو (٢١). پوءِ پنهنجي پالڻهار کي سڏيآئين تر هي ڏوهاري قوم آهن (٢٢). پوءِ (حڪر ڪيو سون تر) منهنجن ٻانهن کي راتو رات ولي نڪر جو اوهانجي پٺيان پوندا (٢٣). ۽ (تون) سمنڊ کي سڪل ڇڏ۔ بيشك أهي بذن وارو لشكر آهن (٢٤). گهثائي باغ ۽ چشما چڏيائون (٢٥). ۽ يو کون ۽ بليون جايون (۾) (٢٦).

وَّنَعْمَةٍ كَانُوْ النِّهَا فَكِهِينَ ۞كَذَالِكَ ۖ وَأَوْرَكُنْهَا قَوْمًا اخْرِيْنَ۞ فَمَا بَكَتُ عَلَيْهُ وُالسَّمَا ءُوَ الْوَرْضُ وَمَا كَانُوُ امْنُظِرِيْنَ أَوَلَقَتُ نَقِينَاكِنِينَ إِسْرَاءِيْلَ مِنَ الْعَذَابِ الْهُهُيْنِ ﴿ مِنْ فِرْعَوْنَ اللَّهُ كَانَ عَالِيًّا مِّنَ الْمُسُرِ فِيْنَ ®وَلَقِدِ اخْتَرُنْهُوعُوا مِعلَم عَلَى الْعْلَمِينَ۞ُوالتَيْنُهُوُمِّنَ الْأَيْتِ مَافِيْهِ بَلْؤُ ٱشْبِيْنُ۞إِنَّ لَمْؤُلَآءٍ لَيَقُوْلُونَ ﴿ إِنْ هِيَ إِلَّا مُوْتَتُنَّا الْأُولِلْ وَمَا غَنُ بِمُنْتَرِينَ ﴿ فَأَتُواْ بِإِلَيْكِياْ إِنْ كُنْتُهُ صِدِيقِينَ الْمُوْخَذِيرُ أَمْ قُوْمُرُتُكِعِ لاَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمُّ أَهْلَكُنْهُمُ ۚ إِنَّهُوكَانُوا مُجُرِمِينَ ۞وَمَا خَلَقْنَاالتَّمَاٰ إِنَّ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَالِعِيثَنَ۞مَا خَلَقَنْهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلِكِنَّ ٱكْثَرَهُمُ لَا يَعْلَمُونَ ۞إنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مُقَاتُهُوْ ٱجْمَعِيْنَ۞يَوْمَ لاَيُغِنِيُ مَوْلِيَّ عَنْ مِّوْلِيَ شَيْءًا وَلا هُ نُفْصَرُورٌ ۞ إِلَّا مَنْ رَجِهَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيثُو ﴿ انَّ شَجَاتَ النَّ تُوُمُّ طَعَامُ الْأَثِيْوَ ۚ كَالْمُهُلُ ۚ يَغَيِلُ نِي الْبُطُونِ۞كَغَلِي الْحَمِيْوِ®خُذُوهُ فَأَعْتِلُوْهُ إِلَّى سَوَآءٍ الْحَجِيْمِ ۚ ثُكَّرَّصُنُّو إِنَّوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَبِيْمِ ۗ

الدّخان ۴۴ الدّخان ۴۴

۽ اُهي نعمتون (بـ) جنهن ۾ مزا ماڻيندا هئا (٢٧). اهڙيءَ طرح (اٿـــــٰي), ۽ بيءَ قوم کي انهن (شين) جو وارث ڪيو سون (٢٨). يوءِ مٿن آسمان ۽ زمين نہ رنو ۽ نڪي اُنھن کي مھلت ڏني ويئي (٢٩). ۽ بيشڪ بني اسرائيلن کی خوار کندڙ عذاب کان بچايـو سـون (٣٠). جو فرعون کان (پهچندو) هون, بيشڪ اهو هٺيلو حد کان لنگهندڙن مان هو (٣١). ۽ بيشڪ بني اسرائيلن کي ڄاڻي واڻي (ساري) جهان وارن کان پسند ڪيو هئي (٣٣). بيشڪ اهي (مشرڪ) چوندا آهن (٣٤). ته (اسان جي پڄاڻي) رڳو اسان جو (هيءُ) پهريون موت آهي ۽ اسين وري نہ اُٿاربا سون (٣٥). جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تہ اسان جي ابن ڏاڏن کي (جياري) آڻيو (٣٦). اهي ڀلا آهن يا تُبع (حميري) جي قوم ۽ جيڪي كانثن آڳ هئا سي؟ اُنهن (سڀني) کي ناس كيو سون, بيشڪ اهي ڏوهاري هئا (٣٧). ۽ آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي انهن جي وچ ۾ آهي سو راند ڪري نہ بڻايو سون (٣٨). اِنهن کي پوريءَ رٿ کان سواءِ نہ بڻايو سون, پر انهن مان گهڻا نہ جاڻندا آهن (٣٩). بيشڪ انهن مڙني جو انجام نبيري جو ڏينهن آهي (۴۰). جنهن ڏينهن ڪوبه دوست ڪنهن دوست کان ڪجھ ۾ (عذاب) نہ ٽاريندو ۽ نڪي کين مدد ڏبي (۴۱). سواءِ انهيءَ جي جنهن تي الله رحم ڪيو. بيشڪ الله ئي غالب مهربان آهي (۴۲). بيشڪ ٿوهر جو وڻ (۴۳). گنگهار جو کاج آهي (۴۴). پگهريل ٽامي جيان, پيٽن ۾ ٽچڪندو (۴a). تتل پاڻي جي ٽچڪڻ وانگر (۴٦). (ملائڪن کي چوندا سون تر) هن (ڏوهيءَ) کي پڪڙيو ۽ دوزخ جي وچ ڏانهن گهليوس (۴۷). وري مٿي تي تتل پاڻي هاريوس جو (اِهو) عذاب (ائس) (۴۸).

ذُقُّ النَّكَ أَنْتَ الْعَزِيْزُ الْكَرِيُمُ@إنَّ لِمِنَا مِنَاكُنْتُهُ بِهِ بَرُوُنَ۞إِنَّ الْمُثَقَّةُ بَنِ فِي مَقَامِ اَمِيْنِ۞فِي َحِبَٰتِ وَعُمُوُر ۅ۫نؘڡؚڹؙڛؙنؙۮؙڛٷٳڛٛؾؘڹڒ*ۊ۪ڰ۫ڡ*ٙڟۑڸؽڹؖڰٛڵٳڮؖٷۜۊؙۏۜڿٛ؋*ۮ* بَن[©]يَدُعُوْنَ فِهُمَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ المِنِيْنَ ۞ٰلَا**يَ**ثُوُفُوْنَ فِيْهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُوْلِ وَوَقَعْمُ عَذَا كِ الْجَحِيْدِ ﴿ فَصُلَامِّنُ رَبِّكَ دُ لِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيُوْ۞ فَإِنَّمَا يَتَمَرُنْهُ بِلِمَانِكَ لَعَكَّهُ مُنِيَّذَكُرُّونَ فَأَنْقِيَ إِنَّهُ مُثَنِّقِبُونَ اللهِ · 公司 [] م الله الرَّحْمُونِ الرَّحِمُونِ كِتْبِ مِنَ اللّهِ الْعَزِيْزِ أَلِكِكُمُوْ إِنَّ فِي التَّمَالِةِ

ڂڂۧۏۧؾڹٛۯؽڵٲؽڹڣؚڡڹٳٮڵۼۅٲۼۯؽ۬ڔٳڷڮؽؽ۫ۅٳؾڹٚٵۺڬۅڗ ۅٲڵۯڞڵٳؠؾڵؠٛٷؙؙؙۄڹؽؙڹ۞ۏڹٛڂؙڷۊڴۅؙۅػڵؠڹؙڞؙٞڡڹۮٳؖٲؿۊ ٵؠؙؿؙڵڣۜۅ۫ؠٟؿؙۊٷؙؽ۞ٞۅٵڂٛؾڵۮڣٵڰؽڸۅٵڵڰۿٳڔۅڝٵۧٲٮؙٛۯؙڶ ٳؠڮؙڡؽٵڵۺۜؠٵٙ؞ڡؚڹٛڗۣۯ۫ؾ۪ڣٲڂؽٳڽٵڵۯۯۻؘؠۼؙۮٮڡؙڗؾۿٵۅ ؾڡؙڔۣؽڣٳڸڗۣؽؚۄٳڸۺ۠ڸٚۼۅؙؠؖؿۼؙۊڵۏؽ۞ؾڵڰٳڸؿٵٮڵۼڹٮؙڰؙۅۿٵ ۼۘؽؽػڽٵڵڿۼٞۜڣٛڹٲؾٞڂڔؽۺؚؠٛۼۮٵؠڵۼۅٵڵڹٵؠؽٷؙؙؙؙؙؙؙۄؽؙڰ البه يردّ ٢٥ الجاثيد ٣٥

(چئبس تر اها سزا) چک، چو تر تون (پنهنجي گمان ۾) سگهارو مانوارو آهين (۴۹). بيشڪ هيءُ أهو عذاب آهي، جنهن ۾ اوهين شڪ ڪندا هيء (۱۰۰). بيشڪ پرهيزگار امن واريءَ جاءِ ۾ هوندا (۱۰). باغن ۽ چشمن ۾ (۱۰). سنهي پُٽ جا (ڪپڙا) ۽ تلهي پُٽ جا (ڪپڙا)، هڪ ٻئي جي آمهون سامهون ٿي ڍڪيندا (۱۰). (سندن حال) ائين هوندو. ۽ کين وڏين (سهڻين) اکين واريون حورون پرڻائيندا سون (۱۰۴). منجهس سيڪو ميوو بي فڪرا ٿي گهرندا (۱۰۰). پهرين موت کان سواءِ (جو دنيا ۾ مري چڪا) اتي (ٻيو) موت نہ چکندا ۽ (الله) کين دوزخ جي عذاب کان بچايو (۱۰). تنهنجي پالڻهار جي فضل سبب اها ئي وڏي مراد ماڻڻ آهي (۱۰). يوءِ (تون) انتظار ڪر، بيشڪ آهي ۽ انتظار ڪرڻ وارا آهن).

سورة جاثية مکي اهي ۽ هن ۾ ستتيم آيتون ۽ چار رڪوج آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

حنر (۱). (هن) كتاب جو لاهڻ الله غالب حكمت واري (جي طرف) كان آهي (۲). بيشك آسانن ۽ زمين ۾ ايبان وارن لاءِ (پکيون) نشانيون آهن (۳). ۽ اوهان جي بثائڻ ۾ ۽ جيكي چرندڙن مان پکيڙي ٿو تنهن (جي بثائڻ) ۾ انهن ماڻهن لاءِ نشانيون آهن، جيكي يقين رکندا آهن (۴). ۽ رات ۽ ڏينهن جي ٿير گهير ۾ ۽ جيكي الله آسمان كان روزي نازل كئي، پوءِ أن سببان زمين كي سندس غيرآباديءَ كان پوءِ آباد كيائين، تنهن ۾ ۽ وائن جي هلائڻ ۾ انهن ماڻهن لاءِ نشانيون آهن، جيكي سمجھ رکندا آهن (٥). اهي الله جون آيتون آهن، جي توكي سچ سان پرهي بدايون ٿا, پوءِ (هاڻي) الله (جي نصيحت) ۽ سندس آيتن (جي چيٽڻ) كان پوءِ کهڙيءَ ڳاله تي ايبان آڻيندا؟ (١).

وَمُلْ لِثُلِّ اَقَالِهِ اَتِيْهِ فَيَهُمَّ الْتِالِيهِ ثُنُولُ عَلَيْهِ ثُمَّالُهُ مُّسَلَّكُهُ ًا كَأَنُ لَهُ يُسْمُعُهُ أَفَيْتُرُو بِعَنَابِ ٱلِيُورِ وَإِذَا عَلِمَ مِنَ الْيَتِنَا شَيْئًا ٳڠۜڹؘۮؘۿٵۿؙۯؙۅٞٳٵٛۅڷڸػؘڷۿؙۄ۫ۼۮؘٵڮۺٝۿؽؙ۞۫ڝؽ۫ٷۯڵؠۣؠؙڿۿێٛۯ۠ وَلَا يُغْنِيُ عَنَّهُمُ مَّا كَسَبُوْ اشْيَئًا وَكَلَّمَا اتَّخَذُوْ امِنُ دُوْنِ اللَّهِ أَوْلِيَّأَةً ۅؘڵۿڎؚۘۼڹٙٵٮ۠ۼ<u>ڟؽؙڎ۠</u>۠ۿڶؽٙٲۿٮٞؽۧٷٳڵڎؽؿػڣٞۯٝۊٳؠٳڮؾؚڒؾؚؠؙۿؙۿؙۿ عَكَاتٌ مِّنْ رِّجْزَالِيُغُ أَلَيْهُ الَّذِي سَخُولِكُو الْجَرِّلِجَيْرَي الْفُلْكُ ۣڣؽۅۑٲڞڔ؇ۅڸٮۜڹؾۘڠؙۏٳڡؚڽؙڡٙڞڸ؋ۅؘڸڡٙڵڰؙڗؙؾۺٛڰۯۏڹ[۞]ۅڛۜڠۯڲڰۄؙؾٵ في التَّمَا بِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَلْكَ لَا لِتِ لَعَهُ مُرَّتَمَفَكُو وَنَ® قُلُ لِلَذِينَ الْمُثُو الْغِفِرُ وُلِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ ٳؿۜٳڡٳڵڵۅڸؽڿٚۯؽۊۜۅ۫ڡؙٳؽؠٵۘػٳۏ۠ٳؽڵۑٮؙڋۯ؆ۛڡڽؙۼؠڵڝؘٳڰٵ فَلْنَفْسِهُ وَمَنَّ أَسَأَرُفَعَكَيْهَا نُتُوَّالِلْي رَبِّكُونُرُجُعُونَ ﴿وَلَقَكُ الْيَكِنَاكِهُ فَيَ الْمُوالِمِينَ الْكُنْتُ وَالْمُؤْكُةُ وَالنَّبُوَّةُ وَرَزَقْنُهُمْ مِنَ الْطُلِّينِ وَفَصَّلْنَاهُمُ عَلَى الْعَلَيدِينَ ۞ وَالْيَنْهُمُ يَيْنَتٍ مِّنَ الْأَمْرُ فَالْفَتَلَفُوٓ ٱ إِلَّامِنُ) نَعْدِهِ مَا عَأَمُهُ وَالْعِلْمُ نَعْمًا إِنْدَهُو ۚ إِنَّ رَبَّكَ قُضِيُ بَنْنَهُوْ يَوْمُ الْقَلِيدِ فِيمُا كَانُوْ امْنُهِ يَخْتَلِفُونَ ۞

اليديردُ ٢٥ الجاثيد ٤٥٠

هر كنهن بـــّـاكيءَ گنهگار لاءِ ويل آهي (٧). الله جون آيتون كيس پڙهي ٻڏيون ئي نہ هئائين, تنهن ڪري کيس ڏکوئيندڙ عذاب جي خوشخبري سٹاءِ (٨). ۽ جڏهن اسان جي آيتن مان ڪنهن ڳالھ تي واقف ٿيندو آهي (تڏهن) ان کي ٽوڪ ڪري ولندو آهي، انهن ئي لاءِ خوار ڪندڙ عذاب آهي (٩). سندن ٻئي طرف کان دوزح آهي ۽ جيڪي ڪمايائون نڪي اهو کانئن ڪجھ ٽاري سگهندو ۽ نڪي آهي جن کي الله ڌاران سڄڻ ڪري ورتائون (کانٹن ٽاري سگھندا) ۽ اُنھن لاءِ وڏو عذاب آهي (١٠). هيءُ (قرآن) هدايت آهي ۽ جن پنهنجي پالڻهار جي آيتن جو انڪار ڪيو, تن کي سخت سزا جو ڏکوئيندڙ عذاب آهي (١١) . الله اُهو آهي جنهن درياھ اوهان جي تابع ڪيو تر سندس حڪمر سان منجهس ٻيڙيون هلن ۽ تر سندس فضل مان (روزي) طلب ڪيو ۽ تر مُن اوهين شڪرانو ڪريو (١٢). ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي، سو سڀيئي پنهنجي پار کان اوهان جي ڪم ۾ لڳايائين. بيشڪ اِن ۾ اُنهن ماڻهن لاءِ نشانيون آهن, جي سوچيندا آهن (١٣). مؤمنن کي چؤ تر جيڪي الله جي واقعن جي اميد نہ رکندا آهن تن کان هن ڪري ٽارو ڪن تہ انهيءَ سببان جو جيڪي ڪمايو هڻائون (أنهن مان) ڪنهن قوم کي (الله) سزا ڏڻي (١٤). جيڪو چڱا ڪر ڪندو سو پاڻ لاءِ ۽ جيڪو مداڻي ڪندو. تنهن تي اأن جو نقصان) آهي, وري پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽايا ويندؤ (١٥٥). ۽ بيشڪ بني اسرائيلن کي ڪتاب ۽ دانائي ۽ پيغمبري ڏني سون ۽ سٺين شين مان کين روزي ڏني سون ۽ کين جهان وارن کان ڀلارو ڪيو سون (١٦). ۽ دين بابت کين پڌرا دليل ڏنا سون, پوءِ انهن (اڳي) اختلاف نہ ڪيو, پر وٽن ڄاڻپ آئي, تنھن کان پوءِ پاڻ ۾ ھاٺ سببان (احتلاف كيانون) ـ بيشك جنهن كالع بابت جهكِرُو كندا هنا, تنهن بابت قيامت جي ڏينهن تنهنجو پائڻهار سندن وچ ۾ نبيرو ڪندو (١٧).

تُوَجَعَلُنكَ عَلِي شَرِيْعِةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَالَيُّعْهَا وَلَا تَتَّبِعُ آهُوَا ءَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُونَ ٩ إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوْاعَنْكَ مِنَ اللهِ شَيْئًا ۗ وَ إِنَّ الظَّلِمِينَ بَعْضُهُمُ أَوُلِيّاً وُبَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينِينَ ۞ هٰذَابَصَأَيْرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَّرَخُمَةٌ لِّقَوْمِ يُّوْقِنُونَ۞امُ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُ السَّيّالِ أَنْ تَجْعَلُهُ وْكَالَّذِينَ امْنُوا وَعِلْواالصِّلِاتِ سَوَاءً عَيْاهُمْ ومَمَاثُهُمْ سَأَمْمَا يَعُكُمُونَ أَوَ خَكَقَ اللهُ التَّمْلُوتِ وَالْاَرْضَ بِالْعَقِّ وَلِيُعُولِي كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَيَتُ وَهُمُ لِائِفُلْمُونَ ۖ أَفَرَءُيْتَ مِنِ اتَّغَذَ اللَّهُ مَلِّهُ وَأَضَلَّهُ لللَّهُ عَلْيِهُ وَخَدَرُ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِتْوَةً فَنَ يَّهْدِيْهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ ٱفَلَاتَذَكَّرُوْنَ ®وَقَالُوْامَاهِيَ الْاحْمَاتُنَا الدُّنْيَانَهُوْتُ وَغَيْرًاوَمَا يُهْلِكُنَاۤ إِلَّا الدَّهُوُ وَمَا لَهُمُ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمِ ْإِنَّ هُمُ إِلَّا يَظُنُّونَ @وَإِذَا أَتُلْ عَلَيْهِمُ الْبِتُنَا بِيِتْنِ مَّاكَانَ حُجَّتَهُمُ إِلَّا أَنْ قَالُوا النُّو الِإِبَالِينَ آاِنُ كُنْتُمُ ڝ۠ڔۊؚؽؙڹٛ®ڤؙڸٳٮڵۿؙۼؙؠۣؽڴۏڗٝڠۜؠؙؠؽؾؙڴؙٞٞۄ۬ۺٛڗۜؠڿٛؠۼڴۄؙٳ<u>ڸ</u> يَوْمِ الْقِيلِمَةِ لِارْمُبَ فِيْهِ وَلِكِنَّ ٱكْثَرَالِكَاسِ لَايَعْلَمُوْنَ۞

الب يردُ ٢٥ الجائيد ٢٥

وري (اي پيغمبر!) توکي دين جي پڌريءَ واٽ تي ڪيوسون, تنهن ڪري (تون) اُن (دين) جي تابعداري ڪر. ۽ جيڪي نہ ڄاڻندا آهن, تن جي سڏن جي پٺيان نہ لڳ (١٨٨). ڇو تہ اهي اللہ (جي آڏو) توکان ڪجھ بہ ٽاري نہ سگُهندا ۽ بيشڪ ظالمر هڪ ٻئي جا دوست آهن ۽ الله پرهيزگارن جو دوست آهي (١٩). هيءُ (قرآن) ماڻهن لاءِ چٽا دليل آهي ۽ جيڪي ماڻهو يقين رکندا آهن تن لاءِ هدايت ۽ ٻاجھ آهي (٢٠). جن مدايون ڪيون سي ڀانئيندا آهن ڇا تہ کين انهن وانگر ڪنداسون, جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا؟ تر سندن جيئڻ ۽ سندن مرڻ هڪ جهڙو هوندو (اهو) جيڪو فيصلو ڪندا آهن, سو بڇڙو آهي (٢١). ۽ الله آسمانن ۽ زمين کي پوريءَ رت سان بڻايو ۽ هن لاءِ ته هر ڪنهن شخص جيڪي ڪمايو، تنهن بابت کيس بدلو ڏجي ۽ مٿن ظلمر نہ ڪبو (٢٢). (اي پيغمبر!) اُنهيءَ کي (نه) ڏلو اٿيئي ڇا؟ جنهن پنهنجي (نفس جي) سڌ کي معبود ڪري ورتو ۽ علمہ ہوندي (گمراہ ٿيو تہ) اللہ کيس گمراہ ڪيو ۽ سندس ڪنن تي ۽ سنديس دل تي مهر هنيائين ۽ سندس اکين تي پردو وڌائين. پوءِ الله کانسواءِ کيس ڪير هدايت ڪندو؟ پوءِ ڇو ز نصيحت وٺندا آهيو؟ (٢٣). ۽ چوندا آهن تہ اسان جي رڳو هيءَ دنيا جي حياتي آهي, جو سرندا آهيون ۽ جيئندا آهيون ۽ اسان کي رڳو زمانو ماريندو آهي ۽ ان (ڳالھ) جي کين ڪا ڄاڻپ نر آهي, اهي رڳو اٽڪل هڻندا آهن (۲۴). ۽ جڏهن اسان جون پڌريون آيتون کين پڙهي ٻـڏائبيون آهن اتڏهن) سندن حجت رڳو هيءُ چوڻ هوندو آهي تہ جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تہ اسان جي اَبن ڏاڏن کي (جيئرو ڪري) آڻيو (٢٥). (اي پيغمبر! کين) چؤ تر الله اوهان کي جياريندو آهي, وري اوهان کي ماريندو, وري اوهان کي قيامت جي ڏينهن جنهن ۾ ڪو شڪ نہ آھي, گڏ ڪندو پر گھڻا ماڻھو (ان ڳالھ کي) نہ ڄاڻندا آھن (٢٦).

وَيِلْهِ مُلْكُ السَّمَوٰتِ وَالْكِرْضِ وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يَوْمَ إِنَّكُمُ الْمُيُطِكُونِ@وَتَرَاى كُلِّ أُمَّةٍ حَالِثَةً يَكُلُّ أُمَّةٍ وَكُلِي اللهِ كُلُهَا الْمُكُلُولُ ٱلْيُغَمِّتُخِزُونَ مَاكُنْتُوْتَعْمَلُونَ@لاَدَاكِتِبُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمُ ۑٳڵڂؚقۣٞٵۣٵؙػؙؾۜٲڶڛؙۘؾؙڶڛڂؙۄٵڴڬؾؙؙۊؙؾۼڡؙڵۏؽ۞ؽٚٲڝۜٵڷێؽؽٵڡٮؙۏؙٳ وَعَمِلُواالصَّلِناتِ فَيُكُخِلُهُمُ رَبُّهُمُ فِي رَحْمَتِهُ ذَٰلِكَ هُوَالْفَوْزُ الْمُبِينُ ®وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُ وَاسْ أَفَاءُ تَكُنُ الْيِقُ تُتُلَّى عَلَيْكُو فَاسْتَكَذِّوْتُو وَكُنْتُوْقُومُامُجْوِمِيْنَ@وَإِذَاتِيْلَ إِنَّ وَعُدَ الله وحَتُّ وَّالسَّاعَةُ لَارَيْبَ فِيهَا قُلْتُمُمَّانَدُرِي مَاالسَّاعَةُ إِنُ نَّظُنُّ إِلَّاظَنَّا وَمَا خَنُ بِمُسْتَيْقِنِيْنَ ﴿ وَبَدَا لَهُمُ سَيَّاتُ مَا عَمِلُواوَحَاقَ بِهِمُ مَّا كَانْوَايِهِ يَنْتَهُزِءُونَ ﴿ وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسُلُكُوْكُمَّ الْبِينُتُمُ لِقَاءَ يَوْمِكُوهُ لَمَا وَمَأُولِكُو النَّارُومَ الكُوّ مِّنُ نْصِرِيُنَ®ذِيلُهُ بِأَنَّكُوْ الْتَخَذُ تُوالِتِ اللهِ هُزُوَّا وَّغَرَّتُكُوُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ لَا يُغْرَجُونَ مِنْهَا وَلَاهُمُ يُسْتَعْتَبُونَ ۞ فَيلاهِ الْحَمَّدُ دَبِّ السَّمْوٰتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعُلَمِيْنَ⊙ وَلَهُ الْكِبُرِ يَكُونِ السَّمَاوِتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيمُ ﴿ اليه يردُ ٢٥ الجائيه ٣٥

۽ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي الله جي آهي ۽ جنهن ڏينهن قيامت ٿيندي, تنهن ڏينهن ڪوڙا نقصان پائيندا (٢٧). ۽ (اي پيغمبر!) هر ڪنهن ٽوليءَ کي گوڏن ڀر (ويٽل) ڏسندين. سيڪا ٽولي پنهنجي اعمال نامي ڏانهن سڏبي (چئبو) تر جيڪي (اوهين) ڪندا هيؤ, تنهن جو اوهان کي اڄ بدلو ڏبو (٢٨). (چوندا سون) هيءُ اسان جو دفتر آهي، جو اوهان تي پوري حقيقت پڌري ڪري ٿو. بيشڪ جيڪي اوهين ڪندا هيؤ سو اسين لکندا هٺاسون (٢٩). پوءِ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪمر ڪيا تن کي سندن پالڻهار پنهنجيءَ باجه هيٺ داخل ڪندو, اها پڌري مراد ماڻڻ آهي (٣٠). ۽ جن ڪفر ڪيو (تن کي چئبو) تر اوهان وٽ منهنجيون آيتون نہ پڙهبيون هيون ڇا؟ پوءِ اوهان وڏائي ڪئي ۽ ڏوهاري قومر هيؤ (٣١). ۽ جڏهن چئبو هو تر الله جو وعدو سچو آهي ۽ قيامت ۾ ڪو شڪ ڪونہ آهي (تڏهن) چوندا هيؤ تـ (اسين) نـ جاڻندا آهيون تـ قيامت ڇا آهي. اسين رڳو هڪ (ٿورو) گمان ڀاڻيندا آهيون ۽ اسين (ڪڏهن) يقين ڪُرڻ وارا نہ آهيون (٣٢). ۽ جيڪي ڪمايو هيائون تنهن جيون مدايون کين پڌريون ٿينديون ۽ جنهن شيءِ تي چٿرون ڪندا هئا سا کين وڪوڙي ويندي (٣٣). ۽ چئبو تہ اج اوهان کی (ائین) وسارینداسون, جیئن اوهان پنهنجي هن ڏينهن جي اچي پهچڻ کي وساريو هو ۽ (هاڻي) اوهان جي جاءِ دوزخ آهي ۽ اوهان جو ڪو مددگار نہ آهي (٣۴). اهو (عذاب اوهان کي) هن ڪري آهي, جو اوهان الله جي آيتن کي لـــُــوليــون ڪري ورتو هو ۽ دنيـوي حياتيءَ اوهـان کي لـڳيــو هو, تنهن ڪري اڄ منجهانئس نہ ڪڍبن ۽ نہ ڪي عذر طلب ڪبن (٣٥). پوءِ سڀ ساراه خاص الله کي جڳائي جو آسمانن جو پالڻهار ۽ زمين جو پالٹهار ۽ جهانن جو پالٹهار آهي (٣٦). ۽ آسمانن ۽ زمين ۾ سندس وڏاڻي اهي ۽ اهو زبردست حڪمت وارو آهي (٣٧).

مُورَةُ الْكُنَّةُ وَالْوَانَ حرامله الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ لُ الكِتْبِ مِنَ اللهِ الْعَزِيْزِ الْحُكِيْمِ ۞ مَاخَلَقُنَاالتَّمُلُوتِ وَالْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمُّ الِّلَايِالْحِقِّ وَلَجَل مُسَتَّىُّ وَالَّذِيْنِيَ كَفَرُواعَمَّا أَنْذِرُوْا مُغْرِضُونَ®قُلِ آرَءَيْتُورُ مَّاتَكُ عُوْنَ مِنُ دُوْنِ اللَّهِ أَرُوْنِيْ مَاذَا خَلَقُوْا مِنَ ٱلْأَرْضِ آمُ لَهُمُوثِيرُكُ فِي السَّلُوتِ إِيْتُورِيْ بِكِيتِ مِنْ قَبْلِ هَانَ ٱلْوُ ٱتُرَوَّ فِي مِنْ عِلْمِ إِنْ كُنْتُو صِدِقِينَ@وَمَنْ أَضَلُّ مِبَنَ مَّذُعُوْا مِنْ دُوْنِ اللهِ مَنْ لَا مُسْتَجِيْبُ لَهُ إِلَى تُوْمِ الْقِلْمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَآبِهِ وَغِيْفِلُونَ ©وَإِذَا حُيْثِرَ النَّاسُ كَانُوْ الْهُوْ أَعُـ كَآءً ۗ وَّ كَانُوابِعِبَادَتِهِ وَلِفِي يُنَ ۞ وَإِذَا أَثُلُ عَلِيهُ هُ الْيُتُنَا بَيّنَتِ قَالَ الَّذِينَ كُفُّ واللَّحَقِّ لَتَاجَآءُ هُو لاذَ السِّحُرُمُّهُ مِنْ ٥ آمُرَيْغُونُونُ افْتَرابُهُ فَكُلْ إِن افْتَرَيْتُهُ فَكَا تَمُلِكُونَ لَيُ مِنَ اللهِ شَيْعًا لَهُوَ أَعْلُو بِمِا تَغِيْضُونَ فِيهِ كُغِيْ بِهِ شَهِيْدًا إِكِيْنِيْ وَيَنْكُونُ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيْمُ ۞

حتر ٢٦ الاحقاف ٤٦

سورة احقاف مڪي آهي ۽ هن ۾ پنجتيھ آيتون ۽ چار رکوج آهن

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

حُتر (١). (هن) كتاب جو لاهِڻ غالب حكمت واري الله وٽان آهي (٢). آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي انھن جي وچ ۾ آهي تنھن کي پوريءَ رٿ سان ۽ هڪ مقرر مدت تائين (رهڻ) لاءِ) بڻايوسون ۽ ڪافر جنهن کان دبیجاریا ویا (تنهن کان) منهن موژیندر آهن (۳). (کین) چؤ ته ڏسو تر سھي تر الله کان سواءِ جن کي سڏيندا آهيو (تن ڪا بڻاوت بڻائي آهي ڇا ؟) مون کي ڏيکاريو تہ زمين (جي شين) منجهان ڪهڙي شيءِ پيدا ڪئي اٿن؟ يا آسمانن (جي بڻائڻ) ۾ انهن جي ڪا ڀاڻيواري (ئابت) آهي ڇا؟ جيڪڏهن سچا آهيو تر هن کان اڳ (آيل) ڪوبر ڪتاب يا ڪا علمي سند مون وٽ آڻيو (۴). ۽ انهيءَ کان وڏيڪ گمراھ ڪير آهي جيڪُو الله کان سواءِ (ٻئي) اهڙي (بت) کي سڏي جو قيامت تائين سندس سڏ کي نہ ورنائي ۽ اهي (ڪوڙا بت) سندن سُڏڻ کان (ئي) بيخبر آهن (٥). ۽ جڏھن (قيامت ۾) ماڻھو گڏ ڪبا (تڏھن اھي بت) سندن ويري ھوندا ۽ سندن پوڄا کان منڪر هوندا (٦). ۽ جڏهن اسان جون پڌريون آيتون کين پڑھی ہدّائبیون آھن (تذھن اھی) ڪافر سچي ڳالھ (يعني قرآن) بنسبت جنهن مهل وٽن آيو (تنهن مهل) چوندا آهن تر هيءُ پــــــرو جادو آهي (٧). بلڪ چوندا آهن تر ان کي (پيغمبر پاڻ) ٺاهيو آهي۔ (کين چؤ تر) جيڪڏهن ان کي (پاڻ) ٺاهيو اٿم تر اوهين الله کان (ڇڏائڻ واسطي) مون لاءِ كجه كري ز تا سگهو. جيكي (قرآن بابت) گفتگو كندا آهيو (سو) الله چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي, منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ (الله) حق کي ظاهر ڪندڙ ڪافي آهي ۽ اهو بخشتهار مهربان آهي (٨) .

قُلُ مَا كُنْتُ بِدُعًا مِينَ الرُّسُلِ وَمَا آدْدِي مَا يُفْعَلُ فِي وَلَا بِكُمْ ۗ إِنَ أَتَّبِعُ إِلَّامَايُونِي إِلَّ وَمَا آنَا إِلَّا نَذِيرٌ ثُبُّ يُنَّ 9 ثُلُ آدَءِ نُثُمُّ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِاللَّهِ وَكَفَرْتُهُ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِيَّ إِسْرَاءِيْلِ عَلِيمِثْلِهِ قَامَنَ وَاسْتَكْبَرُتُوْرُانَ اللهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمُ الظُّلِمِينَ فَوَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوْ اللَّذِينَ امَّنُوْ الْوَكَانَ خَيْرًامَّا سَبَقُوْنَاۤ إِلَيْهِ وَاذَكُوْمَهُ تَدُوابِهِ فَسَيَقُوْلُوْنَ هٰنَاۤ إِفْكُ قَدِيُوْ وَمِنْ قَيْلِهِ كِتَكُ مُوْسَى إِمَامًا وَيَحْمَةً وَهَٰذَا كِتَكُ مُصَدِّقً ۗ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَتُّونِثُرِي لِلْمُحْسِنِينَ ﴿ إِنَّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ الَّذِينَ قَالُوْارَتُينَااللهُ ثُغَّ السَّقَامُوْافَلَاخُونُ عَلَيْهِمُ وَلَاهُمُ يَحُوَنُونَ أَلُولَلِكَ أَصْحِبُ الْحَنَّةِ خِلدَنْ فِيمَا حُزَاءً مَّا كَانُوا يَعُمَلُونَ@وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَنَا حُمَلَتُهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرُهًا وُحَمُلُهُ وَفِصْلُهُ تَلْثُونَ شَهُرًا حَتَّى إِذَا بِلَغَ اَشُدٌ الْمُ وَيَلَغَ اَرْبُعِيْنَ سَنَةٌ ۚ قَالَ رَبِّ اَوْرِغِنَيۡ اَنَ اَشُكُونِعُمَّتُكَ الَّتِيُّ أَنْعَمْتُ عَلَى وَعِلَى وَإِلَى تَى وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِعًا تَرْضُمهُ وَأَصُلِوْ لِي فِي دُرِّتَةِي إِنْ تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْسُلِمِينَ ﴿

حامر ٢٦ الاحقاف ٤٦

چؤ تہ آءؑ پيغمبرن مان ڪو نئون (آيل) نہ آهيان ۽ نہ ٿو ڄاڻان تہ مون سان ۽ اوهان سان (دنيا ۾) ڇا ڪيو ويندو. جيڪي مون ڏانهن وحي ڪيو ويندو آهي, تنهن کان سواءِ (ٻيءَ) ڪنهن (ڳالھ) جي تابعداري نہ ڪندو آهيان ۽ آءٌ رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (٩). (کين) چؤ تـ ڏسو تـ سهي تـ حيڪڏهن (اهو قرآن) الله وٽان (آيل) آهي ۽ اوهين ان کي نہ ٿا مجيو ۽ بني اسرائيل مَانَ هڪ شاهد اهڙي (ڪتاب) تي شاهدي ڏني هجي, پوءِ انهيءَ اييان آندو ۽ اوهان (مڃڻ کان) وڏائي ڪئي (تـ ضرور ظالم ٿيندؤ), بيشڪ الله ظالمن جي قوم کي سڏو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (١٠). ۽ ڪافرن مؤمنن بنسبت چيو تہ جيڪڏھن (اھو دين) چڱو ھجي ھا تہ اھي ان ڏانهن اسان کان اڳرائي نہ ڪن ها ۽ جڏهن ته (ڪافرن) ان سان هدايت نہ لڌي تڏھن سگهو چوندا تہ ھيءُ (قرآن) ھڪ پراڻو ڪوڙ آھي (جو ھليو ٿو اچي) (١١). ۽ هن (قرآن) کان اڳ موسيٰ جو ڪتاب (دين ۾) راهنما ۽ رحمت هو ۽ هيءُ ڪتاب (ان جو) سچو ڪندڙ عربيءَ ٻولي ۾ آهي, هن لاءِ ته ظالمن کي ڊيجاري ۽ ڀلارن کي خوشخبري ڏڻي (١٢). بيشڪ جن چيو تہ اسان جو پالٹھار اللہ آھي. پوءِ ان (چوڻ) تي مضبوط رهيا. تن کي نڪو ڀؤ آهي ز ڪي غمگين هوندا (١٣). اهي بهشتي آهن منجهس سدآئين رهڻ وارا آهن, جيڪي ڪندا هئا, تنهن جي بدلي ۾ (اهو بهشت ڏبو) (١٤٤). ۽ ماڻهوءَ کي پنهنجي ماءُ بيءُ سان چڱاڻي ڪرڻ جو حڪمر ڪيوسون, اجو) تڪليف سان سندس ماءُ کيس (پيٽ ۾) کنيو آهي ۽ تڪليف سان کيس ڄڻيو آهي ۽ (گهٽ ۾ گهٽ) ان جو (بيٽ ۾) کڻڻ ۽ ان جو (کير کان) ڇڏائڻ ٽيھ مهينا آهي, تان جو جڏهن پنهنجيءَ جوانيءَ کي پهتو ۽ چاليهن ورهن اجي ڄمارا کي پهتو (تڏهن) چوندو آهي تر آي منهنجا بالثهار! مون كي توفيق ڏي ته تنهنجي انهيءَ نعمت جو شڪر ڪريان, جيڪا مون تي ۽ منهنجي ماءُ پيءُ تي انعام ڪئي اٿيئي ۽ تر (اهڙا) چڱا ڪم ڪريان جن کان (تون) راضي رهين ۽ منهنجي اولاد مون لاءِ سدّار, بيشڪ آءٌ تو ڏانهن موٽيس ۽ بيشڪ آءٌ مسلمانن منجهان اميان (١٥).

أولَّبُكَ الَّذِيْنَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُو أَحْسَ مَا عِلْوُا وَيَتَعِا وَزُعَى سِيتارِهُمْ فَ أَصْعِبِ الْجَنَّةِ وْعُدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانْوْ ايُوعَدُون والَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أَيِّ لَكُمَّا أَتَعِلْ نِنِيَّ آنُ أُخْرَجَ وَقَدُ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلُ وَهُمَايَسُتَغِيْتُنِ اللهَ وَلِكَ الْمِنْ إِنَّ وَعُدَاللهِ حَتَّى ، فَيَقُولُ مَا لِمِنَ الْإِلَا أَسَاطِيْرُ الْأَوِّلِيْنَ@اوُلِلْكَ الَّذِينَ عَنَى عَلَيْهُمُ الْقَوْلُ فِنَ أَمَوِقَدْ خَلَتُ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنِّ الْجِنْ وَالْإِنْسِ إِنَّاهُمُ كَانْوَاخْسِرِيْنَ®وَلِكُلِّ دَرَجْتُ مِتَّاعِلُوْا وَلِيُونِّيَهُمُ أَعَالَهُمُ وَهُوۡ لَاٰيُظۡلَمُوۡنَ @وَتَوۡمُرُنُعُرَضُ الَّذِيۡنِ كَفَرُوۡاعَلَى النَّارِ ﴿ إِذْ هَيْتُو كُلِيِّلِيِّكُو فِي حَيَاتِكُواللَّهُ نَمَا وَاسْتَمْتَعُتُو بِهَا قَالِيُوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُوْنِ بِمَاكُنْتُوْ تَسْتَكُبُرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِالْحَقِّ وَبِهَا كُنْتُهُ تَفْسُقُوْنَ قُوا ذُكُرُ لَنَا عَادِرْ إِذَا نَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُمِنُ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهَ أَلَا تَعْبُدُ وَٱللَّاللَّهُ إِنَّ ٓ أَخَافُ عَلَيْكُوْعَذَابَ يَوْمِ عَظِيْمِ ۞قَالُوْٓٱلْجِثُتَنَالِتَٱفِكَنَا عَنُ الِهَتِنَا ۚ قَالَٰتِنَا بِمَا تَعِدُ نَآلِنُ كُنْتَ مِنَ الصَّدِقِينَ[©]

طير ٢٦ الاحقاف ٢٦

اهي اُهي آهن جن جا تبامر چگا ڪر جيڪي ڪيائون سي قبول ڪندا آهيون ۽ سندن مداين کان ٽارو ڪندا آهيون (اهي) بهشتن ۾ هوندا, جيڪو ساڻن سچو وعدو ڪبو هو تنهن جي ڪري (١٦). ۽ جنهن پنھنجي ماءُ ٻيءُ کي چيو تر, اوهان کي حيف هجي مون کي انجامہ ڏيو ٿا ڇا تر (قبرن مان) ڪڍيو ويندس؟ ۽ بيشڪ مون کان اڳ (ماڻهن جا) ڪيترائي جگ گذري ويا آهن (تر منجهائڻن وري ڪوبر جيئرو نہ ٿيو) ۽ اهي بئي الله كي بادّائيندا آهن (۽ چوندا اٿس تر) ڪمر بخت ايمان آڻ, ڇو تر الله جو انجامر سچو آهي, پوءِ چوندو آهي تر اهو (انجامر) رڳو اڳوڻن جون آکاڻيون آهن (١٧). اهي اُهي آهن جن تي (اهڙي) سزا لازمر ٿي, (جهڙي انهن) ٽولين ۾ ٿي جي جنَن ۽ ماڻهن مان کانئن اڳ گذري ويا, بيشڪ اهي ٽوٽي وارا هئا (١٨). ۽ سڀ ڪنهن لاءِ (ڌار ڌار) درجا انهيءَ آهر آهن, جيڪي ڪمر ڪيائون ۽ (هيءُ هن لاءِ) ته (الله) سندن عملن جو کين پورو بدلو ڏئي ۽ مٿن ظلم نہ ڪبو (١٩). ۽ انهيءَ ڏينهن, جو كافر باه جي آڏو ڪيا (چئين تر) پنهنجون نعمتون پنهنجي دنيائي حياتيءَ ۾ وڃاڻي چڪؤ ۽ انهن سان مزا ماڻيندا رهيؤ. تنهن ڪري اڄ اوهان کي خواريءَ جي عذاب جو بدلو انهيءَ ڪري ڏبو جو زمين ۾ ناحق وڏاڻي ڪندا هيؤ ۽ انهيءَ ڪري (بر) جو بدڪاري ڪندا هيؤ (۲٠). ۽ عاد جي ڀاءُ (هود جي قصي) کي ياد ڪر, جڏهن پنهنجيءَ قوم کي (واديءَ) احقاف مر ديجاريائين ۽ بيشڪ سندس اڳيان ۽ سندس پوئتان (ڪيترائي) ڊيڄاريندڙ گذريا هئا, تر الله کان سواءِ (ٻئي) ڪنهن جي عبادت نر ڪريو, بيشڪ آءٌ اوهان تي وڏي ڏينهن جي عذاب (اچڻ) کان ڊڄان ٿو (٢١). چيائون تر. اسان وٽ هن لاءِ آيو آهين ڇا ته اسان کي پنهجن معبودن (جي عبادت) کان ڦيرائين؟ پوءِ جيڪڏهن سچن مان آهين تر جيڪو وعدو اسان کي ڏئين ٿو سو اسان وٽ آڻ (٢٢).

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْهُ عِنْدَا اللَّهِ ۚ وَأُبَلِّفَكُمْ مَّاۤ أُرْسِلْتُ بِهِ وَالْكِنِّيَّ ٱدلكُوْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ@فَلَمَّا رَاوُهُ عَادِضًا أَثُمَّتَقَيلَ اَوْدِنتهمُ قَالُوا لَمْنَ اعَارِضٌ مُمُطِرُنَا ثِلُ هُوَمَا اسْتَعْجَلْتُوْبِهِ رِيْحُ فِيُهَاعَدَاكِ ٱلِيُوُّ تُدَيِّرُكُ لَّ شَيْرُكُ لَّ شَيْرٌ بِامُورَ بِهَا فَأَصْبَهُ وَالْايْزَى الْاصَلِكُنُّهُ وْ كُذَالِكَ نَجْبِزِي الْقَوْمَ الْمُجُرِمِثُنَ@وَلَقَدُ مَكَّنَاهُمُ فَنُمَاآنُ مُكَّنَاكُمُ فَيُهِ وَجَعَلْنَا لَهُوُ سَمْعًا وَآبِصَارًا وَآفِ كَةً فَمَا آغَنَي عَنْهُمُ سَمْعُهُمُ وَلَا اَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفِى تُهُمُ مِّنْ شَيْعٌ إِذُ كَانُوْايَجْحَدُوْنَ بِالْتِ اللهِ وَحَاقَ بِهِمُ مَّاكَانُوْايِهِ مَنْتَهُوْءُوْنَ أُولَقَدُ آهُلُكُنَا مَاحُولِكُمْ مِّنَ الْقُدُايِ وَصَرَّفُنَاالْالِتِ لَعَلَّهُ مُرْيَرُجِعُونَ @فَلَوْلَانْصَرَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوْامِنُ دُوُنِ اللَّهِ قُرُبَانًا اللَّهَةُ بُلُ ضَلُّوُا عَنْهُمْ وَذٰلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوُا يَفْتَرُوْنَ ﴿ وَاذْصَرَفْنَآ إِلَيْكَ نَغَمَّا مِّنَ الْجِنَّ يَمْتَمِّعُونَ الْقُرْانَ ۚ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوۡٱلۡنُصِتُوۡا ۚ فَكَمَّا قَضِيَ وَلَّوُ اللَّ قَوْمِهِمُ مُّنُدِرِينَ ۞

طمّر ٢٦ الاحقال ٤٩

چياڻين تر, (اها) خبر رڳو الله کي آهي ۽ جنهن (پيغامر) سان موڪليو ويو آهيان, سو اوهان کي پهچايان ٿو پر اوهان کي هڪ جاهل قوم ڏسان ٿو (٢٣). پوءِ جنهن مهل ان کي ڪڪر (جهڙو) ڏٺائون جو سندن وادين ڏانهن سامهون ايندڙ هو (تنهن مهل) چيائون تر هيءُ ڪڪر آهي جو اسان تي وسندو (هود چيو ته نه نه) بلڪ اهو (ڪڪر حقيقت ۾) اهو (عذاب) آهي, جنهن کي جلدي گهريؤ, (اها) هڪ آنڌي آهي, جنهن ۾ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (٢٤). (جو) پنهنجي پالڻهار جي حڪم سان سڀ ڪنهن شيءِ کي ناس ڪندي. پوءِ (اهڙا ناس) ٿيا جو سندن گهرن کان سواءِ (ٻيو) ڪجھ نہ ٿي ڏئـو ويو. اهڙيءَ طرح ڏوهاريءَ قوم کي سزا ڏيندا آهيون (٢٥). ۽ بيشڪ انهن کي اهڙي جاءِ ڏني هئي سون جو اوهان کي بر جاءِ نہ ڏني سون ۽ انھن کي ڪن ۽ اکيون ۽ دليون ڏنيون ھيون سون, پوءِ جڏهن الله جي آيتن جو آنڪار ڪيائون, تڏهن نڪي سندس ڪنن ۽ نڪي سندن اکين ۽ نڪي سندن دلين ڪُجھ بر (عذاب) کانٽن ٽاريو ۽ جنهن (عذاب) بابت تـــلوليون كندا هــثا, سو مــلن كـرّكيو (٢٦). ي بيشڪ جيڪي ڳوٺ اوهان جي آس پاس آهن, سي (سڀ) ناس ڪياسون ۽ (پنهنجون) طرحين طرحين نشانيون پـــــــــربــون ڪيـــون ســـون تــ مُن اُهـــي (كفر كان) موٽن (٢٧). پوءِ الله كان سواءِ (ٻين) جن كي (الله جي) ويجهڙاڻيءَ لاءِ (پنهنجا) معبود ڪري ورتا هيائون تن کين مدد ڇو نہ ڏني هئي؟ (زُرًا) بلك (أهي عذاب وقت) كانئن گمر ٿي ويا ۽ اهو سندن كوڙ آهي ۽ جيڪو ٺاھ ٺاهيندا هئا (سو به گمر ٿي ويو) (٢٨). ۽ (ياد ڪر) جڏهن جنن مان هڪ ٽوليءَ کي تو ڏانهن لاڙيوسون جو قرآن پـڏائون ٿي. پوءِ جنھن مھل پيغمبر وٽ پھتا! اتنھن مھل) چيائون تہ ماٺ ڪريو. پوءِ جنهن مهل (قرآن پڙهي) پورو ڪيو ويو تہ پنهنجيءَ قومر ڏانهن ڊيڄاريندڙ تى موتيا (٢٩).

قَالُةُ القَدِّمَنَا آثَاسَمِعْنَا كِتِبَا أَنْوَ لَ مِنْ اَعْدِيمُولِهِي مُصَدِّقًا لِّمَا بِيَنَ يَدَيُهِ يَهُدِئَ إِلَى الْحَقِّ وَالْ طَرِيْقِ مُسْتَقِيْمٍ لِقَوْمَنَا اَجِيْبُوادَاعِيَ اللهِ وَالْمِنُوابِهِ يَغْفِرْ لَكُوْمِينَ دُنُوبِكُوْ وَيُجِرِّكُوْ اَ مِّنُ عَنَابِ ٱلِيُو ﴿ وَمَنَ لَا يُحِبُ دَاعِيَ اللهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزِ فِي الْأَرْضِ وَكِيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهَ آوُلِيَا ۚ "أُولِيَا ۚ "أُولِيَكَ فِي صَالِى مُبِيُنِ" أَوْلَوْيَرُوْالَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ التَّمَاٰوِتِ وَالْأَرْضَ وَكُمْ يَعْيَ بِعَلْقِهِنَّ بِقٰدِرِعَلَ أَنْ يَٰمِئُ ٱلْمُؤَنُّ بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَمْئُ قَدِيْرُ[®] وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْاعَلَى النَّارِ ۚ الْكِيْسَ لِمَذَا إِيالَتِيِّ قَالَوُا بَلْ وَرَبِّيَا ۚ قَالَ فَنُ وَقُواالْعَنَا كِ بِمَا كُنْتُوْ تَكُفُرُونَ ۞ فَاصْبِرُ كَمَاصَبُواُولُواالْعَزْمُرِينَ الرُّسُلِ وَلِاتَّتُنَّعُهُمْ كَأَنَّهُمْ كَأَنَّهُمْ بُوْمَ يَرُونَ مَا يُوعَكُونَ لَوْيَلْبَ نُوا إِلَّاسَاعَةً مِنْ نَهَارِ ﴿

بَلَعُ وَهُلْ يُهُلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَيِقُونَ ٥

يِنْ فِي اللهِ الرَّحْمُنِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ الرَّحِمُونِ اللهِ اللهِ اَضَلَّ اَعْمَالُهُونَ اللهِ اللهِ اَضَلَّ اَعْمَالُهُونَ اللهِ اللهِ اَضَلَّ اَعْمَالُهُونَ

حقر ۲۹ معند ۴۷

چيائون تر اي اسان جي قومر! بيشڪ اسان اهڙو ڪتاب ٻـڏو جو موسـيٰ کان پوءِ لاڻو ويو آهي, جو جيڪي ان کان اڳ (نازل ٿيل) هو. تنهن (سڀ) کي سچو ڪندڙ آهي, سچي دين ڏانهن ۽ سڌيءَ واٽ ڏانهن رستو ڏيکاري ٿو (٣٠). اي اسان جي قوم ! الله جي (طرف) سڏيندڙ کي سڏ ڏيو ۽ ان تي ايمان آڻيو تر (اللہ) اوهان جا ڪي ڏوء اوهان کي بخشي ۽ ڏکوئيندڙ عذاب کان اوهان کي ڇڏائي (٣١). ۽ جيڪو الله ڏانهن سڏيندڙ کي سڏ ن ڏيندو سو ملڪ ۾ (ڀڄي) ٿڪائڻ وارو نہ آهي ۽ الله کان سواءِ ان جا ڪي سجڻ نہ آهن, آهي پڌريءَ گمراهيءَ ۾ آهن (٣٢). نہ ڏٺو اٿن ڇا تہ اللہ جنھن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو آھي ۽ انھن جي بنائڻ ۾ نہ ٿڪو سو ھن (ڳالھ) تي وس وارو آھي تہ مثلن کي جياري, ھائو! بيشڪ اُھو سي ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٣٣). ۽ جنهن ڏينهن ڪافر باھ جي سامهون آڻبا, (تنهن ڏينهن چئبن تر) هي (وعدو) سڄ نہ آهي ڇا۴ چوندا هائو! اسان جي پالڻهار جو قسم آهي (تر سج آهي) (الله) چونـدو تر (هاڻي) أنهىءَ كرى عذاب چكو جو انكار كندا هيؤ (٣٤). يوءِ (اي پيغمبر!) جيئن وڏيءَ همت وارن پيغمبرن صبر ڪيو هو تيئن (تون بر) صبر ڪر ۽ انھن لاءِ (عذاب) جلد نرگھر، جنھن (قیامت) جو کین انجامہ ڈجی ٿو, سو جنهن ڏينهن ڏسندا تنهن ڏينهن (ائين ڀائيندا تر دنيا ۾) ڄڻڪ اُهي ڏينهن جي هڪ گهڙيءَ کان سواءِ (وڌيڪ) رهيائي نه هئا (اهو پيغامر) پهچائشو آهي, پوءِ بدڪارن جي قوم کان سواءِ (ٻيو) هلاڪ نہ ڪبو (٣٥).

> سورة صحيد مدني آهي ۽ هن ۾ ائٽيھ آيٽون ۽ چار رڪوج آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جن كفر كيو ۽ (ماڻهن كي) الله جي واٽ كان جهليو تن جي عملن كي . الله چٽ كيو (١).

وَالَّذِينَ الْمُنْوَاوَعَلُو الصَّلِحْتِ وَالْمَنْوَابِمَانُزَّلَ عَلَى مُحَمَّدِ وَّهُوالْحَقُّ مِنْ رَّزِيمُ لَقَّ عَنْهُمْ مِيتِالِتِهِمْ وَأَصْلَحَ بِالْهُمْ ۞ ذٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوااتَّبَعُواالْبَاطِلَ وَآنَّ الَّذِينَ الْمَنُوا اتَّبَعُواالْحَقَّ مِنْ تَرِيِّمُ كُذٰلِكَ يَضْرِبُ اللهُ لِلتَّاسِ أَمْثَالُهُمُ فَإِذَالَقِينَاتُ الَّذِينِ كَفَرُوا فَضَرَبِ الرِّقَابِ حَتِّى إِذَا ٱلْثَغَنَّتُ وَهُمُ فَتُثُدُواالْوَتَاقَ وَاتَّامَنَّالِعَدُواتَاوَلَآ أَخَدُّ تَضَعَ ٱلْحَرْثِ أوْزَارِهَا أَهُّ ذَٰلِكَ وَلَوْمَشَآءُ اللهُ لَانْتَصَرِّعِنْهُمُ ۗ وَلَكِنُ لِيَبْلُوٓ أَ ؠۜۼڞؘڴؙؙؙؙۄٛؠؠۼڝ۬ٚۅؘٳڷڒؽؙڹؘڡؙؾڵۏٳؽ۫ڛؠؽڶٳٮڶڡ۪ڣڵؘڶؙؿؙۼۣڵٵٞۼٵڷٲۿ[®] سَهَدِينُهُمْ وَنُصْلِحُ بَالْهُونُ وَنُدِّخِلْهُمُواْلِحَنَّةَ عَرَّفُهَالَهُمُونِ يَالَيُهُا الَّذِينَ الْمُنْوَا إِنَّ شَفْئُرُوا اللَّهَ يَنْضُرُكُمْ وَيُثَبِّثُ ٱقْدَامَكُوْ ۗ وَالَّذِيْنَ كَفَرُاوُافَتَعُسًا لَهُمُ وَاضَلَ اعْمَالُهُمْ صَ ذلك بِأَنْهُمُ كُرِهُوا مَأَانُزُلَ اللهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالُهُمْ ٠ آفَكُمْ يَسِيُرُوْا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوْ الْيُفْ كَانَ عَاقِيَةُ الَّذِينَ مِنُ قَبْلِهِ وْرِّدُمُّواللهُ عَلَيْهِ وْرُولِلْكِفِي أَنَّ الْمُثَالَّهُ الْهَالَ وَلِكَ بِأَنَّ اللهَ مَوْلِي الَّذِينَ الْمُنُوُّاوَانَّ الْكِفِيرَنَ لَامَوُلِ لَهُمُّ الْحَالَةُ اللَّهُمُ

طمر ۲۹ معند ۴۷

MONOTONION CONTRACTORIO

۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا ۽ جيڪي محمد(ﷺ) تي نازل ڪيو ويو ۽ اُھو سندس پالٹھار وٽان سچ (آيل) آھي. تنھن کي مڃيائون, تن جون مدايون کانئن ميٽايائين ۽ سندن حال کي سڏاريائين (٢). اهو هن ڪري آهي جو ڪافر ڪوڙ جي پئيان لڳا ۽ مؤمنن پنهنجي پالڻهار جي سچي دين جي پيروي ڪئي, اهڙيءَ طرح الله ماڻهن لاءِ سنـدن احوال بيان ڪندو آهي (٣). پوءِ جڏهن اوهين ڪافرن سان جنگ ڪريو، تڏهن (اُنهن جون) گردنيون ڪٽيو. تان جو جڏهن منجهن گهڻو رت ڇاڻ ڪيو. تڏهن حِذْقُ) یا چنی وئٹ (گھرجی) تانجو ویڑھ (وارا) پنھنجا ہٹیار رکی (چِڈین يعني ويڙھ بند ٿئي), اهو حڪمر آهي ۽ جيڪڏهن الله گهري ها ته (پاڻ) کانٹن بدلو وئي ها, پر (گهرندو آهي تر) اوهان مان ڪن کي ڪن سان پرکي ۽ جيڪي اللہ جي واٽ ۾ ڪئا تن جا عمل ڪڏھن چٽ نہ ڪندو (۴). کين سڏو رستو ڏيکاريندو ۽ سندن حال سڌاريندو (٥). ۽ کين انهيءَ بهشت ۾ داخل ڪندو، جيڪو کين ڄاڻايو اٿس (٦). اي ايمان وارؤ! جيڪڏھن اوھين الله (جي دين) جي مدد ڪندؤ تـ (الله) اوھان جي مدد ڪندو ۽ اوهان جا قدم مضبوط ڪندو (٧). ۽ جن انڪار ڪيو تن کي شال هلاڪي هجي ۽ (الله) سندن عملن کي چٽ ڪيو (٨). اِها (سزا) هن ڪري آهي جو جيڪي الله نازل ڪيو آهي. تنهن کي انهن ناپسند كيو, تنهن كري (الله) سندن عملن كي چٽ كيو (٩). زمين ۾ نہ گھميا آھن ڇا تہ نھارين تہ جيڪي کانئن اڳ ھڻا تن جي پڇاڙي كيئن ٿي؟ الله مٿن هلاكي نازل كئي ۽ كافرن لاءِ اهڙيون ائي سزائون) آهن (١٠). اهو هن ڪري آهي جو الله مؤمنن جو ڪارساز آهي ۽ (هن ڪري برا تر ڪافرن جو ڪو سڄڻ نر آهي (١١).

اتَّامِلُهُ بُدُخِلُ الَّذِينَ الْمُنُوا وَعَمِلُوا الصِّلِحَاتِ حَبَّتِ قَعُويُ مِنُ يَحْتِهَا الْأَنْهُورُ وَالَّذِينَ كُفِّي وَايَتَمَتَّعُونَ وَبَأَكُلُونَ كَمِنَّا ؘٮٙٲڬؙڷؙٳڵڒؘؽؙڬٲڡؙڔۅؘٳڶٮۜۜٵۯؙؠؘؿٝۅؙؖؽڸۘٞۿڎ۞ۅؘػٲؾۜڗٛؠڝؚۜڹٛڗٙٛڔؘؽۊؚۿؠؘٳۺ*ڎ*ؖ تُوَةً مِّنْ فَرْيَتِكَ الَّتِيَّ أَخْرِ حَتْكَ أَهُلِكُنْهُو فَلَا نَاصِرُ **لَهُو**ْ ﴿ اَفَهَنَ كَانَ عَلَى بَيْنَةٍ مِّنُ رَبِّهِ كَمَنُ زُيِّنَ لَهُ سُؤُءُ عَمَلِهِ وَ اتَّبَعُوُّاَاهُوَآءَهُمُّوْصَتَلُ الْجَنَّةِ الَّتِيَ وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَآ ٱنْهُوْمِينَ تَاءِ غَيْرِالِسِ ۚ وَٱنْهُوْمِينَ لَيْنِ لَـُ يَتَغَيِّرُ كُلُحُهُۥ ۗ وَٱنْهُورُ مِّنۡ خَمْرِ لَّذَةِ لِلشِّرِيثِيَ هُوَ ٱنْهُارُمِّنُ عَسَلِ مُُصَغَّىٰ وَلَهُمُ فِيُهَامِنُ كُلِّ الثُّمَراتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّنُ رَّبِّهِ حُرِّكُمَنُ هُوَخَالِكٌ فِي التَّارِوَسُقُوْامَاءَ حَمِيمًا فَقَطَّعَ امْعَاءُهُوْ ﴿ وَمِنْهُمُ مِّنْ يَسْتَهُمُ إِلَيْكَ ۚ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوْ اللَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ مَاذَاقَالَ انِفَا "أُولَيْكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ اتَّبَعُوۡۤااَهُوۡآءَهُوۡ۞ۯالّذِيۡنَاهۡتَدُوۡازَادَهُوۡهُلَّى وَّالْتَهُوۡ تَقْبِاهُمْ@فَهَلُ مُنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَاٰتُنِيهُمُ بَغْتَةً * فَقَدُحَاءَ أَشُرَاطُهَا قَأَتُى لَهُمُ إِذَا حَأَءَ تُهُوْ ذِكُولِهُمْ @

حامر ۲۹ معتد ۴۷

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

جن ایمان آندو آهی ۽ چگا ڪر ڪيا آهن, تن کي بيشڪ الله اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو, جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن ۽ جن انڪار ڪيو اسي دنيا جو) نفعو وئندا آهن ۽ ائين کائيندا آهن, جيئن ڍور کائيندا آهن ۽ (هميشه) سندن جاءِ باھ آهي (١٢). ۽ (اي پيغمبر!) تنهنجي ڳوٺ، جنھن (جي ماڻھن) توکي ڪڍي ڇڏيو, تنھن کان وڌيڪ سگھ وارا ڪيترائي ڳوٺ هئا، جو انهن کي ناس ڪيوسون، پوءِ انهن جو ڪو واهرو نر هو (١٣٣). جيكو پنهنجي پالثهار كان پڌريءَ حجت تي هجي, سو انهيءَ جهڙو آهي ڇا؟ جنهن کي سندس بڇڙا ڪمر چڱا ڪري ڏيکاريا ويا ۽ پنهنجن سُدّن جي پئيان لڳا؟ (١٤). جنهن بهشت جو پرهيزگارن کي انجامر ڏنو ويو آهي. تنهن جي وصف هيءَ آهي, جو اُن ۾ اهڙي پاڻيءَ جونَ نهرون آهن جو (گهڻي رهڻ ڪري) نه سينواريو آهي ۽ اهڙي کير جون نهرون اهن, جنهن جو مزو نہ مٽيو آهي ۽ پيئندڙن کي لذت ڏيندڙ شراب جون نهرون آهن ۽ صفا ڪيل ماکيءَ جون بہ نهرون آهن, ۽ انهن لاءِ منجهس هر جنس جا میوا آهن ۽ سندن پالڻهار وٽان (مٿن) بخشش (بہ) آهي (اهي) اُنھن جھڙا آھن ڇا، جيڪي باھ ۾ سدائين رھڻ وارا ھجن ۽ جن کي ڪوسو پاڻي پياريو وڃي جو سندن آنڊن کي ڇني ڇڏي؟ (١٥). ۽ منجهانئن كُو اهڙو آهي جو تو ڏانهن ڪن ڏيندو آهي. تانجو جنهن مهل تو وٽان نڪرندا آهن (تنهن مهل) جن کي علم ڏنو ويو, تن کي چوندا آهن تر هاڻي (پيغمبر) ڇا چيو؟ اِهي اُهي آهن, جن جي دلين تي الله مهر هنئي آهي ۽ جيڪي پنهنجي (نفس جي)سڌن تي هليا (١٦). ۽ جن سڌو رستو ورتو تن کي الله هدايت ۾ وڌايو ۽ کين سندن پرهيزگاري ڏنی (١٧). (ڪافر) پاڻ وٽ قيامت جي اُوچتي اچڻ کان سواءِ (ٻي ڳالھ جا) منتظر نر آهن, پوءِ بيشڪ اُن جُون نشانيون اچي چڪيون آهن, پوءِ جڏهن وٽن (قيامت) ايندي, تڏهن کين نصيحت وٽڻ ڪٿان (نغمي واري تيندي) ؟ (١٨) .

فَاعْلَهُ أَنَّهُ لَا اللَّهِ إِلَّا اللَّهُ وَالسَّتَغُغِيرُ لِذَنَّكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلِّكُمْ وَمَثُولِكُونُ وَيَقُولُ الَّذِينَ المَنُوالُولِا نُزِّلَتُ سُورَةٌ ۚ فَإِذَا أَنُزِلَتْ سُورَةٌ مُتُحْكَمَةٌ وَّذُكِرَ فِيهُا الْقِتَالُ رَآيَتَ الَّذِينَ فِي قُلُوْ بِهِمُ مَّرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظُرُ الْمَغْشِيِّي عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلِي لَهُوْ ظَاعَةٌ وَّقَوْلٌ مَّعْرُونُكُ فَاذَاعَوْمِ الْأَمْرُ فَكُوْصَدَ قُوااللَّهَ لَكَانَ خَنُوًّا لَهُوْرَا فَهُوَّ فَهَلْ عَسَيْتُهُ إِنْ تَوَكَّنْتُوْ أَنْ تُفْسِدُوْا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا ارْحَامَكُمْ ﴿ أُولِلْكَ الَّذِينَ لَعَنَهُوُالِلهُ فَاصَمَّهُوُولَامُ أَنْصَارَهُوْ اَثَلًا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرُّانَ آمُرَعَلَىٰ قُلُوْبِ أَقْفَا لَهَ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ الْأَلْتُ وَا عَلَىٰ اَدُيَارِهِوْمِينَ بَعْدِهِ مَا بَبِّينَ لَهُوُ الْهُدَىٰ النَّيْطُنُ سَوَّلَ لَهُمُّ وَٱمْلِ لَهُوْهِ ﴿ ذِلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوُ الِلَّذِينَ كَرِهُوْ امَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيْعَكُمُ فِي بَعَضِ الْأَمْرُ وَاللهُ يَعْلَوُ الْمُرَارِهُمُ وْ فَكَيْفَ إِذَا تَوَ فَتُهُمُّمُ الْمُلَيِّكَةُ يَضْرِنُونَ وُجُوْهَهُ وَلَدُبَارَهُ وَهُذَا اللهُ بِأَنَّهُمُ الْبَعْوُ ا مَأَاسَخُطُالِلهَ وَكُرِهُوْ إِرضُوانَهُ فَأَخْبَطَ أَعْالَهُمُ هُأَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُو بِهِمُ مَّرَضٌ آنَ لَنَ يُخْرِجَ اللهُ أَضْغَانَهُمُ

حقر ۲۹ معند ۴۷

ACTIVITY ON TO

پوءِ ڄاڻ تر الله کان سواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جي لائق نہ آهي ۽ پنهنجن گناهَن جي ۽ (سڀني) مؤمنن ۽ مؤمنياڻين لاءِ بخشش گهر ۽ اللہ اوهان جي اچ وچ جو هنڌ ۽ آوهان جي رهڻ جي جڳھ ڄاڻندو آهي (١٩). ۽ مؤمن چوندا آهن تر ڪا سورت ڇو نہ نازل ڪئي ويئي؟ پوءِ جڏهن پڌريءَ معنيٰ واري سورت نازل ڪئي وڃي ۽ اُن ۾ جهاد جو ذڪر ڪيو وڃي تہ جن جي دلين ۾ بيماري آهي, تن کي ڏسندين تر تو ڏانهن انهيءَ (ماڻهوءَ) جي نهارڻُ وانگر ڏسندا آهن, جنهن کي موث (جي سڪرات) کان بيهوشي پهتي هجي, پوءِ سندن لاءِ خرابي آهي (٢٠). فرمانبرداري ڪرڻ ۽ چڱي ڳالھ چوڻ (کين بهتر) آهي. پوءِ جڏهن (جهاد جو) ڪمر پڪو ٿي چڪي (تڏهن انڪار نہ ڪن)، جيڪڏھن اللہ سان سچا ھجن ھا تہ سندن لاءِ ڀُلو ھجي ها (٢١). پوءِ (اي ڪمزور ايمان وارؤ!) جيڪڏهن (اوهين ماڻهن جاً) حاڪم ٿيو تہ (اُوهين) هن (ڳالھ) کي ويجها آهيو تہ زمين ۾ ضرور خرابي كندؤ ۽ پنهنجون مائٽيون ڇنندؤ (٢٢). اِهي آهي آهن جن كي الله لعنتَ ڪئي، پُوءِ کين ٻوڙو ڪيائين ۽ سندن اکيُونَ انديوُن ڪيائين (٢٣). ڇا قرآن ۾ غور نہ ڪندا آهن يا (سندين) دلين تي اُنھن (دلين) جا تالا (الكِل) آهن؟ (٢۴). بيشك جيكي (ما أنهو) أن كأن يوء جو كين هدايت (جي واٽ) پڌري ٿي پنهنجن پٺين ڀر ڦريا تن کي شيطان (اهو ڪمر) چڱو ڪري ڏيکاريو آهي ۽ کين مهلت (هجڻ) جو وعدو ڏنو اٿس (٢٥). إهو (ســــ) هن ڪري آهي تر جيڪي الله نازل ڪيو آهي, تنهن کي جن (ماڻهن) ناپسند ڪيو آهي. تن کي انهن (منافقن) چيو تر ڪن ڪس ۾ اوهان جو چيو مڃينداسون ۽ الله سندين ڳجهين ڳالهين (ڪرڻ) کي ڄاڻندو آهي (٢٦). پوءِ (تڏهن سندن حال) ڪيئن ٿيندو, جڏهن ملاڪ سندن روح كيندا؟ (جنهن مهل) سندن منهن ۽ سندن پليون كُٽيندا (٢٧). إِهَا (سزا) هِن كري آهي تر جنهن شيءِ الله كي دّمرايو, تنهن جي پٺيان لڳا ۽ سندس رضامندي کي ناپسند ڪياڻون, تنهن ڪري (الله) سندن عملن کي چٽ ڪيو (٢٨). جن جي دلين ۾ بيماري (پيل) آهي, تن ڀانيو آهي ڇا ته الله سندن (دلين جا) ساڙ ڪڏهن پڌرا نہ ڪندو؟ (٢٩).

وَلَوْ نَشَأَءُ لِأَرْبَنِكُهُ مُعْ فَلَعَرَ فَتَهُمُ بِينِهِ هُمْ وَكَتَّعُو فَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللهُ يَعْلُوا عَمَالَكُوْ وَلَنَبُلُو تَكُوْ حَتَّى نَعْلَمُ الْمُهْدِيْنَ مِنْكُمْ وَالصِّبِينَ وَنَبْلُوْ أَخْبَارَكُوْ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّوا عَنُ سَبِيلِ اللهِ وَسَنَّا قُواالرَّسُوْلَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَكَنَ لَهُوُ الْهُدُايِ لَلْنُ تَضُرُّوااللَّهَ شَيْئًا وَسَعُمِطُ أَعْمَالُهُمْ ® يَايَّهُا الَّذِينَ الْمُنُوَّ ٱلِطِيْعُواللهُ وَالْطِيْعُواالرَّسُوْلَ وَلاَتُبْطِلُوَّا ٱعۡمَاٰلَكُمۡ ۚ إِنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا وَصَدُّوۡاعَنۡ سِبيلِ اللهِ ثُـُمَّ مَاتُوْاوَهُوُكُفَّارُّفَكَنَ يَغْفَرَ اللَّهُ لَهُوُ۞فَكَاتَهَنُوْاوَتَكُ عُوَّالِلَ السَّلَوةَ وَأَنْتُوالْاعَلُونَ ﴿ وَاللَّهُ مَعَكُووَ لَنْ يَتَرَكُوا عَالَكُونُ ۞ إِنَّمَا الْحَيْوِةُ الدُّنْهَ الْعُدُ لَكُونُ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُّوا أَيْؤُيتُكُورُ اُجُوْرَكُوْ وَلاَسْتَلَكُوْ اَمُوَاللَّهُ ۞ إِنْ تَسْتَلَكُوْ هَا فَنُحْفِكُوْ مَنْ خَلُوْ ا وَيُغْوِجُ اَضُعَانِكُهُ ۞هَاٰئُكُهُ هَؤُلَّاءِئُكُ عَوْنَ لِتُنْفِقُواْ فِي سِيل اللَّهِ قَمِنَكُ مُرِّنَ يَنْخُلُ وَمَنْ يَنْخَلُ فَالْمَا يُجْتِلُ عَنْ نَفْسُهُ وَاللَّهُ الْغَيْنِي وَٱنْتُواْلُفُقَوْآءٌ وَإِنْ تَتَوَلَّوْ إِسْتَيْدِ لُ قَوْمًا غَيْرُكُوْ ثُوَّ لَا يَكُونُوْ ٱلْمُثَالِكُونُ

حمر ۲۱ معبد ۴۷

۽ جيڪڏهن گهرون ها تر اُهي توکي ڏيکاريون ها, پوءِ سندن چهرن مان کين سڃاڻين ها ۽ ضرور کين ڳالهائڻ جي ڍنگ ۾ معلوم ڪرين ها ۽ الله اوهان جا ڪرتوت ڄاڻندو آهي (٣٠). ۽ ضرور اوهان کي پرکينداسون تر اوهان مان مجاهدن ۽ صابرن کي معلوم ڪريون ۽ اوهان جا احوال جاچيون (٣١). بيشڪ جن ڪفر ڪيو ۽ (ماڻهن کي) الله جي واٽ کان جهليو ۽ کين هدايت (جي واٽ) پڌري ٿي, تنهن کان پوءِ پيغمبر جي مخالفت ڪيائون, سي الله جو ڪجھ نقصان نہ ڪندا ۽ (الله) سندن عمل سگهوڻي چٽ ڪندو (٣٢). اي ايان وارؤ! الله جو چيو مڃيو ۽ پيمغبر جو چيو مڃيو ۽ پنهنجا عمل نہ وڃايو (٣٣). بيشڪ جن ڪفر ڪيو ۽ (ماڻهن کي) الله جي واٽ کان جهليو وري ڪافر ٿي مٿا, تن کي الله ڪڏهن نہ بخشيندو (٣۴). پوءِ سست نہ ٿيو ۽ صلح ڏانهن نہ سڏيو ۽ اوهين (ئي) غالب آهيو ۽ الله اوهان سان ساڻ آهي ۽ اوهان جي عملن کي ڪڏھن ضايع نہ ڪندو (٣٥). دنيا جي حياتي تہ رڳو راند ۽ شاشو آھي ۽ جيڪڏھن (اوهين) ايبان آڻيندؤ ۽ پرهيزگاري ڪندؤ تر اوهان جو اُجورو اوهان کي ڏيندو ۽ اوهان کان اوهان جو (سڀ) مال نہ گهرندو (٣٦). جيڪڏھن اوھان کان (اوھان جو) مال گھري, پوءِ اگھرڻ ۾) اوھان کي تنگ ڪري ته (اُنهيءَ وقت ضرور) بخيلي ڪندؤ ۽ اُها (بخيلي) اوهان جون بدنيتون ظاهر ڪندي (٣٧). خبردار ٿجو! اوهين اُهي (ماڻهو) آهيو جو اوهان کي سڏيو وڃي ٿـو تـ الله جي واٽ ۾ خرچيو, پوءِ اوهان مان ڪو (تـ اهڙو) آهي, جو بخيلي ٿو ڪري ۽ جيڪو بخيلي ٿو ڪري سو رڳو پاڻ سان بخيلي ٿو ڪري ۽ الله بي پرواه آهي ۽ اوهين محتاج آهيو ۽ جيڪڏهن منهن موڙيندڙ تر اوهان کان سواءِ (ٻي) ڪنهن قوم کي مٽائي آڻيندو, پوءِ اهي اوهان جهڙا ته هوندا (٣٨) .

٤ <u> جرالله الرَّحُمٰن الرَّحِيُّمِ)</u> إِنَّا فَتَعِنَالِكَ فَتُعَاتُّمُ بِينًا كُلِّيغُفِرَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرُ وَرُبَّةٌ نِعْمَتُهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِينَكَ صِرَاطًا تُسْتَقِيبًا فَوْ يَنْصُرُكُ اللَّهُ نَصُرًا عَزِيْزًا هُمُوالَّذِي أَنْزَلَ السَّكِيتُ مَا يَنْ قُلُوبِ الْمُؤْمِينِينَ لِيَزْدَادُوْ اليُمَانَامَعُ إِيْمَانِهِمْ وَيِلْهِ جُنُودُ السَّماوت وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْمًا حَكِيْمًا صَلَّهُ اللَّهُ عَلَيْمًا حَكِيْمًا صَلَّا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنْتِ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَخِتَا الْأَفْهُ وَطِيدِينَ فِيْهَا وَيُكِفِّرُ عَنُهُمُ سَيّالِتِهُمُ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِنْدَاللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ٥ وَيُعَدِّبَ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقْتِ وَالْمُنْمُرِكِينَ وَ الْمُشْرِكْتِ الطَّالِّيْنَ بِاللَّهِ ظُنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَايِرَةُ السَّوْءِ وَ عَضِبَ اللهُ عَلِيهِمْ وَلَعَنَّا مُ وَاعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمْ وَسَأَنَّتُ مَصِيرًا

رَسُولِهِ وَتُعَزِّرُونُهُ وَتُوقِرُونُا وَتُسَيِّحُونُا بُكُرَةً وَّلَصِيلًا ﴿

وَيِللهِ جُنُودُ السَّلَوٰتِ وَالْكِيْضِ وَكَانَ اللهُ عَنِيْرًا حِكَيْمًا ۞

إِنَّآأَرُسُكُنْكَ شَاهِدًا وَّمُبَيِّثُمَّا وَنَذِيْرًا كَلَّوْمُنُوًّا بِاللَّهِ وَ

حكر ٢٦ الفتع ٤٨

سورة فتح مدني آهي ۽ هن ۾ آڻٽيڪ آيٽون ۽ چار رڪوچ آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر) بيشڪ اسان تو کي پڌري فتح ڏني (١). (فتح جو نتيجو هيءُ آهي، ته تنهنجا قصور جيڪي اڳي گذريا ۽ جيڪي پوئتي رهيا سي (سڀ) الله ٓ توکي معاف ڪري ۽ تو تي پنهنجي نعمت پوري ڪري ۽ توکي سڌي واٽ ڏيکاري (٢). ۽ الله زبردست سوپ سان توکي سوڀارو ڪري (٣). (الله) أهو آهي, جنهن مؤمنن جي دلين ۾ سڪون نازل ڪيو تر (أنهن جو) ايمان سندن (اڳين) ايمان سان وڌيڪ ٿئي ۽ آسمانن ۽ زمين جا لشڪر اللہ جا (ئي) آهن ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (۴). (آرام لاهڻ جي پڇاڙي هيءَ آهي) تہ مؤمنن ۽ مومنياڻين کي اهڙن باغن ۾ داخل ڪري, جن جي هيٺان نهرون پيون وهن, أتي سدائين رهندا ۽ سندن مدايون کائن سيٽيندو ۽ اِها الله وٽ وڏي ڪاسيابي آهي (٥). ۽ (تر) منافقن ۽ منافقياڻين کي ۽ مشڪرن ۽ مشرڪياڻين کي عذاب ڪري جي الله بابت تمام بڇڙو گمان ڀاڻيندڙ آهن, شال مصيبت مٿن هجي! ۽ مٿن الله ڏمريو ۽ کين لعنت ڪيائين ۽ انهن لاءِ دوزخ تيار ڪيائين ۽ (دوزخ) بڇڙو هنڌ آهي (٦). ۽ آسمانن ۽ زمين جا لشڪر الله جا آهن ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي (٧). بيشڪ اسان تو کي شاهدي ڏيندڙ ۽ خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موكليو (٨). تـ (أي مؤمنؤ!) اوهين الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آثيو ۽ سندس (دين جي) مدد ڪريو ۽ سندس عزت ڪريو ۽ صبح ۽ سانجهيءَ جو الله كي پاكائيءَ سان ساراهيو (٩).

انَّ الَّذِينَ مُنَايِعُونَكَ إِنَّهَا مِينَايِعُونَ اللَّهُ لِمُنْ اللَّهِ فَوْتَ ٱلْمِينِمُ فَمَرُ ، تُكَثَّ قِاتُمُا يُنُكُثُ عَلَى نَفُسِهُ ۚ وَمَنَّ اوْفَىٰ بِمَاعْهَدَ عَلَيْهُ اللهَ فَسَيْؤُ يِتِيْهِ أَجُرًّا عَظِيمًا أَصَيَقُو لُ لِكَ الْمُخَلَّفُوْنَ مِنَ الْاَعْزَابِ شَغَلَتُنَا آمُوَالُنَا وَاهْلُوْنَا فَاسْتَغَغِرْلُنَا 'يَقُوْ لُوْنَ يَالْسِنَتِهِمُ مَّالَيْسَ فِي قُلْوُبِهِمُ قُلْ فَمَنْ يَبْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللهِ شَيْئًا إِنْ آزَادَ يِكُوْضَرًّا أَوْ آزَادَ يِكُونَفْعًا ثِلُ كَانَ اللَّهُ مِا تَعْلُونَ خِبِيْرًا@بِلُ طَنَنْتُوانَ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلْ اَهْلِيْهِمُ آبِدًا وَّرُيْنَ ذَلِكَ فِي قُلُو بُكُرُ وَظِئَنْتُو خُلِنَ السَّوْءِ ۗ وَكُنْتُهُ قَوْمًا لِوْرًا ﴿ وَمَنْ لَوْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَرَسُورُ لِهِ فَإِنَّا اَعْتَدُ نَالِلُكِفِرِينَ سَعِيرًا ﴿ وَبِلَّهِ مُلْكُ التَّمَاوِتِ وَالْأَرْضِ * يَغُهُ لِمَنُ تَشَاءُ وَنُعَدِّبُ مَنْ تَشَاءُ وَكَانَ اللهِ عَفُورًا رَّحِمُكُ سَيَقُوْلُ الْمُخَلِّفُوْنَ إِذَا انْطَلَقْتُوْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُ ثُوْهَا ذَرُوْنَانَتِّبِغَكُوْ يُونِيُ وَنَ آنَ يُبَدِّ لُوَا كَلَوْ اللهِ فُلُ لَنْ تَتَّبِعُونَا كُذَٰ إِكُمُ قَالَ اللهُ مِنْ قَبْلٌ فَسَيَقُولُونَ يَلْ تَحْسُدُونَنَا ثِلُ كَانُوْ الْا يَفْقَهُونَ إِلَّا قِلْلُكُوْ @

حكر ٢٦ الفتع ٤٨٠

بيشڪ جيڪي توسان بيعت ڪندا آهن, سي الله تي جي بيعت ڪندا آهن. سندن هٿن مٿان الله جو هٿ آهي. پوءِ جيڪو (انجام) ڀڃندو سو رڳو پنهنجي جيءَ (جي جوکي) لاءِ ٿو ڀيجي ۽ جنهن (ڳالھ) تي الله سان انجام كيو اٿس, تنهن كي جيكو پورو كندو, پوءِ سگهو تنهن كي (الله) وذَّو أَجَر دِّيندُو (١٠). (أي پيغمبر!) بدوين مان پوئتي رهيل تو كي چوندا تر اسان کی پنھنجن مالن ۽ پنھنجن گھر جي ڀاتين رُجھايو. تنھن ڪري اسان لاءِ بخشش گهر, پنهنجن زبانن سان آها (ڳالھ) چوندا جا سندن دلين ۾ نہ آهي, کين چؤ تہ جيڪڏهن (اللہ) اوهان کي ڏک پهچائڻ جو ارادو ڪري يا اوهان کي سک پهچائڻ جو ارادو ڪري تہ اللہ جي سامهون اوهان لاءِ كير كجھ كري سگهي ٿو؟ بلك جيكي كندا آهيو, تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (١١). (نر) بلڪ ڀانيوَ تر پيغمبر ۽ مؤمن پنهنجن گهروارن ڏانهن اصلي ڪڏهن نہ موٽندا ۽ اهو (گمان) اوهان جي دلين ۾ چڱو (ڪري) ڏيکاريو ويو ۽ انتامرا بڇڙو گمان ڀانيو ۽ (اوهين) هلاك ليل قوم ليؤ (١٢). ۽ جنهن الله ۽ سندس پيغمبر تي ايبان نہ آندو ته بيشك اسان انهن كافرن لاءِ برندر باه تيار كئي آهي (١٣). ۽ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي حاص الله جي آهي، جنهن کي وڻيس تنهن کي بخشي ۽ جنهن کي وڻيس تنهن کي عذاب ڪري ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي (١۴). جڏهن غنيمتن جي هٿ ڪرڻ لاءِ ويندؤ, تڏهن پوئتي رهيل چوندا تر اسان کي ڇڏيو تر اوهان سان هلون. گهرندا آهن تر الله جي وعدي جي مخالفت ڪن. کين چؤ تہ اسان سان ڪڏھن نہ ہلندؤ, اهڙيءَ طرح الله اڳي ئي فرمائي چڪو آهي, پوءِ سگهو چوندا ته (ائين نہ آهي) بلڪ اوهين اسان سان حسد ٿا ڪريو، بلڪ (هبيش) ٿورڙي کان سواءِ (ڪجھ بر) ز سمجهندا هنا (۱۵).

قُلْ لِلْمُخَلِّفَةُنَ مِنَ الْإِعْرَابِ سَنْدُ عَوْنَ إِلَى قَوْمِ أُولِيُ كَايِّس شَدِيْدِ ثُقَاتِنُوْنَهُمْ آوَيُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوْ أَيُوْرِيكُو اللَّهُ آجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَكُوا كُمَا تَوَكَّيْتُومِّنَ مَبْلُ يُعَدِّبُكُمُ عَلَا يَا الْمُكَا⊕ لَيْسَعَلَى الْكَعْلَى حَرَبٌ وَلَاعَكَى الْكَعْرَجِ حَرَبٌ وَلَاعَلَى الْمُرِيْضِ حَرِيُّ وَمَنْ يُطِعِ اللهَ وَرَسُولَهُ يُدُخِلُهُ جَنْتٍ تَغِرِي مِنْ تَحْتِهَا ۚ الْأِنْهُوْ وَمَنْ تَبْوَلَّ يُعَدِّينِهُ عَذَا بَّالِيمُا كَالَّهُ مُعَدِّرَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِيْنَ إِذْ مُمَايِعُوْ مُكَاتِحُ الشَّيْحُرِةِ فَعَلِمُمَاقِ قُلُوْ رِهِمَ فَأَثْوَلَ التِّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْعًا قِرِيبًا هُوِّمَغَانِع كَشِيْرَةً تَأْخُذُونَهَا ثُكَانَ اللهُ عَزِيزًا جَكُمًا ﴿ وَعَلَكُمُ اللَّهُ مَغَانِعَ كَثِيْرَةً تَاخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمُ هٰذِهِ وَكَفَّ الَّذِي كَ النَّاسِ عَنْكُو وَلِتَكُونَ الِيَةُ لِلْمُؤْمِنِينِ وَمَهْدِيَكُوْصِرَاطُالْمُسْتَقِيمًا وَّأْخُرِٰى لَوْتَعَنِّ رُوْا عَلَيْهَا قَدُ آحَاظَ اللهُ بِهَا وَكَانَ اللهُ عَلَى كُلِّ شَكُمُّ قَدِيرًا ﴿ لَوْ قَالَتُكُو الَّذِينَ كَفَرُ وَالْوَكُو ا الْكَدْبَارَثُوْلِيَعِدُونَ وَلِيَّاوَّلَانَصِيْرًا۞سُنَّةَ اللهِ الَّيِيُ قَدُ خَكَتُ مِنُ قَبُلُ وَكُنُ تَجِدَ لِلُسُّنَّةِ اللهِ تَبُدِيلًا ۞

حكر ٢٦ الفتح ٤٨

(اي پيغمبر!) پوڻتي رهيلن بدوين کي چؤ تر, سخت ويڙه واريءَ قوم اجي جنگ؛ ڏانهن (اوهين) سگهو سڏيا ويندؤ جو سائن ويڙھ ڪندؤ يا تـ (اُهي) مسلمان ٿيندا. پوءِ جيڪڏهن چيو مڃيندڙ تر الله اوهان کي چڱو اَجُر ڏيندو ءِ جيكڏهن (ائين) قرندؤ جيئن (اوهين هن كان) اڳ قريا هيؤ ته (الله) اوهان کي ڏکوئيندڙ عذاب جي سزا ڏيندو (١٦). (اهڙي جهاد کان رهڻ ۾) نڪي انڌَي تي ڪو گناھ آھي ۽ نڪي منڊي تي ڪو گناھ آھي ۽ نڪي بيمار تي ڪو گناھ آھي ۽ جيڪو اللہ ۽ سندس پيغمبر جو چيو مڃيندو تنهن کي (الله اهڙن) باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان نهرون پيون وهن ۽ جيڪو ڦرندو, تنهن کي ڏکوڻيندڙ عذاب جي سزا ڏيندو (١٧). بيشڪ الله مؤمنن کان (أنهيءَ وقت) راضي ٿيو. جنهن وقت وڻ هيٺ توسان بيعت ٿي ڪيائون, پوءِ جيڪي سندين دلين ۾ هو سو ڄاتائين, يوءِ مـٿـن (دل جـو) سڪون لاٿاڻين ۽ کـين هڪ ويجهي سوڀ انعام ڏنائين (١٨). ۽ گھڻيون غنيمتون (بہ), جو انھن کي (اُھي) هَـٿ آڻميندا ۽ اللہ غالب حڪمت وارو آهي (١٩). الله اوهان کي گهڻين غنيمتن جو وعدو ڏنو آهي, جن کي (اوهين) هٿ آڻيندؤ, پوءِ (هينئر) هيءُ (خيبر جون غنيمتون) اوهان کي جلد عطا ڪيائين ۽ اوهان کان ماڻهن جا هٿ جهلي ڇڏيائين ۽ (اُھو) ھن لاءِ تہ مؤمنن لاءِ اہا ھڪ (قدرت جي) نشاني ھجي ۽ اوھان کي (الله) سدّو رستو ڏيکاري (۲۰). ۽ ٻيون (غنيمتون بہ) جن تي قادر نہ ٿيا آهيو. بيشڪ الله کي انهن جي خبر آهي. ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٢١). ۽ جيڪڏهن ڪافر اوهان سان جنگ ڪن ها تر ضرور (پنهنجون) پٺيون ڦيرائين ها, وري نہ ڪو دوست ۽ نہ ڪو مددگار لهن ها (٢٢). الله جو قانون (اثين آهي) جو (هن كان) اڳ هليو ايندو آهي ۽ الله جي دستور کي ڪڏهن ڪا ڦيرقار ز ڏسندين (٢٣).

وَهُوَالَّذِي كُفَّ إِيدِيَهُمْ عَنْكُو وَ الدِّيكُوْعَنْهُو بِبَطْنِ مَكَّةً مِنُ بَعُدِ أَنَ أَظْفَرَكُمُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَاتَعُمْكُونَ بَعِيرًا ۞ هُمُ إِلَّذِينَ كُفَّرُ وُلُوحَتُ وَكُمْ عَنِ الْسَجِي الْحَوَّامِ وَالْهَدِّي مَعْكُونَا النَّ يَبْلُغُ مِيلَهُ وَلَوْ لا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِمَا وُمُوْمِنْ لا تَعْلَدُو هُوْ أَنْ تَطَوُّهُ وَ فَيُصِينَكُو مِنْهُو مَعَرَةً بِعَيْرِعِلْمِ ليُدُخِلَ اللهُ فِي رَحُمَتِهِ مَنْ يَتَنَا ۚ إِلَّوْ تَزَيَّلُوا الْعَدَّ بِنَا الَّذِينَ كَفَرُ وْامِنْهُمُ عَذَايًا لِلِيُمَّا ۞ إِذْجَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوُ ابْيُ قُلُوْيِهِ وُالْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْحَاهِلِيَّةِ فَأَنْزُلَ اللَّهُ سِكَنْنَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَإِلْوَمَهُمْ كِلَمَةَ التَّعْوَلِي وَ كَانْوُآآحَقَ بِهَا وَٱهْلَهَا وُكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شُمٌّ عَلِيْمًا ﴿ لَقِنُ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّونِيٰ إِللَّحِيِّ لَتَدُخُلُنَّ الْمُسْجِدَ الْعَوَامَ إِنْ شَأَءَاللَّهُ المِنِينَ لَعُكِلِّقِينَ دُءُوسَكُو وَمُقَصِّرِينَ لاتَغَافُونَ فَعَلِهَ مَا لَكُرِتَعُلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذلِكَ فَتُعَا قَرِيبًا هُمُوَالَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِي كُلِّهِ وَكُعَىٰ بِاللَّهِ شَهِيْدًا ٥

حاكر ٢٦ الفتح ٤٨

۽ (اللہ) اُھو آھي جنھن ڪافرن جا ھٿ اوھان کان ۽ اوھان جا ھٿ انھن کان مڪي جي وچ ۾ اوهان کي ٿن سوڀاري ڪرڻ کان پوءِ روڪيا ۽ جيكي كندا آهيو, تنهن كي الله دْسندڙ آهي (٢۴). اهي (قريش) اهي آهن, جن ڪفر ڪيو ۽ اوهان کي مسجد حرام کان جهليو ۽ قربانيءَ کي بہ (جھلي ڇڏيائون) جو پنهنجيءَ جاءِ تي پهچڻ کان روڪيل رهي ۽ جيڪڏهن (اهڙا ڪي) مڙس مؤمن ۽ (ڪي) زالون مؤمنياڻيون (مڪي ۾) نه هجن ها, جن کي اوهان نه ڄاڻندا آهيو. (انهيءَ حيال ڪري) ته (متان) کين لتاڙي ڇڏيو, پوءِ بي خبريءَ ۾ انهن جو اوهان کي گناه پهچي اتر هاڻي ئي فتح ٿئي ها!) (پر دير هن ڪري آهي) تر الله جنهن کي گهري (تنهن کي) پنهنجيءَ ٻاجھ ۾ داخل ڪري. جيڪڏهن (ٻئي ٽوليون) ڌار هجن ها تہ ضرور مڪي وارن مان ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب (جي) سزا ڏيون ها (٢٥). جڏهن ڪافرن پنهنجن دلين ۾ جاهليت جو جوش پيدا ڪيو, تڏهن الله پنهنجي پيغمبر تي ۽ مؤمنن تي پنهنجو آرام نازل ڪيو ۽ کين پرهيزگاريءَ جي ڳالھ تي قائمر رکيائين ۽ (اِهي) اِن جا وڌيڪ حقدار ۽ ان جا لائق هئا ۽ الله سيڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (٢٦). بيئڪ الله پنهنجي پيغمبر کي (هر طرح جو واقعي موافق) خواب سچو ڏيکاريو, تر جيڪُڏهن الله گهريو تر پنهنجا مٿا ڪوڙائي ۽ وار ڪترائي مسجد حرامر ۾ بي ڀوا ٿي ضرور گهڙندؤ ۽ نہ ڊڄندؤ. پوءِ (اوھين) جيڪي نہ ڄاڻندا آھيو. سو الله ڄاڻو, تنهن ڪري اِن (مڪي جي فتح) کان اڳ آخيبر جي) فتح (الله) ويجهى مقرر كتى (٢٧). (الله) أهو آهي, جنهن پنهنجي پيغمبر كي هدايت ۽ سچي دين سان موڪليو تہ اُن کي (ٻين) سڀني دينن تي غالب ڪري ۽ الله (حق) ظاهر ڪندڙ ڪافي آهي (٢٨).

هُمَّدُ دُكُمُ اللهُ وَالدِينَ مَعَهُ آشِدًا المُعَلَادِرُكَ أَبُينَهُمُ عَلَمُمُ دُكُمَ اللهُ وَالدِينَ مَعَهُ آشِدًا اللهِ وَرِضُوانَا لَيْهَا هُمُ فِي عَلَمُمُ دُكُمُ مِنَ اَشَوالسُّجُودِ ذلك مَثَلُهُ فِي التَّوْدِلةِ وَمَثَلُهُمُ فِي الْرِيْحِينِ مَن اَشَوالسُّجُودِ ذلك مَثَلُهُ فِي التَّوْدِلةِ وَمَثَلُهُمُ فِي الْرِيْحِينِ مَن اَشَوالسُّلُونَ عَلَيْهِ مَثَلُهُ فَالزَوْ فَاسْتَفَكَ طَفَاسَتُوى عَل سُوقِه يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيعِينَظ بِهِمُ الْكُفَّارُوعَكُ لللهُ الدِّينَ الْمُنُولُو عَمِلُوا الصَّلِي مِنْهُمُ مَتَعْفِي الْمُقَارِقِ عَمِلُوا الصَّلِي مِنْهُمُ مَتَعْفِي اللَّهُ المُنْوادِي مِنْهُ المُنْوادِي المُؤلِودَ عَمِلُوا الصَّلِي المَنْوَادِي المُنْوادَ عَمِلُوا الصَّلِي المَنْوادِي المُؤلِق المُؤلودي المُؤل

يِنُ فَكُونَ الرَّحْمُنِ الرَّعْمَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ اللَّذِينَ المَنُوالاَ وَمَعُولِهِ وَ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ اللَّذِينَ المَنُوالاَ وَمُولِ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللْهُ وَاللَّهُ وَاللْمُوالِلَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَا

حكر ٢٦ الحجرات ٤٩

محمد (الله جو مو كليل آهي ، ۽ جيكي سندس گڏ آهن ، سي كافرن تي ڏاڍا سخت آهن (۽ پاڻ ۾ (هڪ ٻئي تي وڌيڪ) مهربان آهن ، (اي ڏسندڙ) کين ركوع كندڙ (۽) سجدو كندڙ ڏسندو آهين . الله جو فضل ۽ رضامندي طلبيندا آهن . سندن (نيك بختيءَ جي) نشاني سندن منهن ۾ سجدي جي اثر کان (پڌري) آهي . اهو (جيكي بيان كيو ويو سو) سندن (حال جو) قصو توريت ۾ (بيان ٿيل) آهي ۽ سندن شال (جو قصو) انجيل ۾ (به بيان ٿيل آهي تر آهي) انهيءَ پوک وانگر آهن ، جنهن پنهنجو (سائو) ملو كينهنجو (سائو) سلو كييو , پوءِ ان (سَلي) کي مضبوط كيائين , پوءِ ٿلهو ٿيو , پوءِ پنهنجن ڏانڊين تي (سڏو) بيئو جو كڙمين کي پيو وڻي (اسلامي غلبي جو پنهنجن ڏانڊين تي (سڏو) بيئو جو ڪڙمين کي پيو وڻي (اسلامي غلبي جو يه آخر آهڙو حال آهي) . تر (الله) كافرن کي انهن (مؤمنن جي ڏسڻ) كري كاوڙائي، جن ايبان آندو آهي ۽ منجهانئن (جن) چگا كم كيا (تن

سورة حجرات سخني آهي ۽ هن ۾ ارڙهن آيتون ۽ ٻم رکوع آهن.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

اي ايبان وارؤ! (اوهبن) الله ۽ سندس پيغمبر جي آڏو (ڪنهن ڳالھ ۾) اڳراڻي نہ ڪريو ۽ الله کان ڊڄو، ڇو تہ الله ٻدندڙ ڄاڻندڙ آهي (١). اي ايبان وارؤ! پنهنجا آواز پيغمبر جي آواز کان مٿي نہ ڪريو ۽ جيئن اوهان جو هڪ ٻئي سان وڏي سڏ ڳالهائڻ آهي (تيئن) ساڻس ڳاله ڏاڍيان نه ڳالهايو جو متان اوهان جا عمل چٽ ٿي وڃن ۽ اوهين نہ ڄاڻندا هجو (٢). بيشڪ جيڪي پنهنجن آوازن کي الله جي پيغمبر جي آڏو جهڪو ڪندا آهن، اهي آهي آهن جن جي دلين کي الله پهرهيزگاريءَ (جي پڌري ڪرڻ) لاءِ آرمايو آهي، انهن لاءِ بخشش ۽ وڏو اجر آهي (٣). بيشڪ جيڪي حرن جي ٻاهران توکي سڏيندا آهن، تن مان گهڻا بي سمجھ آهن (۴).

وَلَوْاَنَهُوْ صَبَرُوْاحَتَّى عَنْوُجَ اللَّهُ وَلَكَانَ خَيْرًالَّهُوْ وَاللَّهُ غَفُورٌ ڗۜڿؽڠؙ۞ێٳؾۿؙٵڷڒڹؽڹٳڡٮؙۏؙٵۣ؈ؙڂٲٛٷؙۏٵڛۊؙؙؙؙٛڹؽؘؠٳڡ۬ػؠؙؾۏٛٵؽؙ تُصِيْنُواْ قُو مًا لِجَهَالَةٍ فَتُصُبِحُواْ عَلَى مَافَعَلْتُو نِدِمِيْنَ ﴿ وَاعْلَوْاَ أَنَّ فِيَكُوْرِسُونُ اللَّهِ لِلْ يُطِيعُكُمُ فِي كِنْيُرِيِّنَ الْأَمْرِلَعَينَتُمْ وَ الكِرِينَ اللهَ حَبِّبَ اِلَيْكُمُ الْإِلْمُمَانَ وَزَتَّنِهُ فِي قُلُوبُكُمُ وَكُرَّهَ الْفِيكُمُ الْكُفْرُ وَالْفُنُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولِيِّكَ هُوُالرَّيْتِنْدُونَ فَضُلًّا مِّنَ اللهِ وَنِعْمَةٌ وَاللهُ عَلِيْهُ عَلِيْهُ عَكِيْدُ وَإِنْ طَآيِفَ تَن مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصَلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتُ إِحْلَ مُمَاعَلَى الْأَخُوكِي فَقَالَتُلُواالَّكِينَ بَنُغِيْ حَتَّى نَفِقَ ۚ إِلَّى ٱمُرامِلَهِ ۚ فَإِنْ فَأَءِتُ فَأَصْلِكُ اِينَهُمُ اللَّهُ مَا لَا فَكُلُ وَأَقِيمُ طُوْ [انَّ اللَّهَ يُعِبُّ الْمُقْسِطِينَ © نَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِعُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ رُحُمُونَ ۚ يَا يُتُّهُ الَّذِينَ امْنُوالْكِينَةُ وْقُومُونٌ قُومٍ عَلَى أَنَّ يُّكُونُوْاخَيْرًامِّهُمُ وَلانِمَاءُ مِّنْ يِبَاءِعَلَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُرَّ وَكَاتَلُمِزُوۡ اَنْفُكُوۡ وَلاَتَنَا بَرُوۡ اِبِالْاٰفَالِ بِمِنْسَ الإِسْمُ الْفُسُوقُ يَعَلَىٰ الْالْمُانَ وَمَنْ لَهُ يَتُبُ فَأُولِيَكَ هُوُ الظَّلِمُونَ® خمّر ۲۹ الحجرات ۴۹

۽ جيڪڏهن اُهي (ايستائين) صبر ڪن ها جيستائين انهن ڏانهن ٻاهر اچين ته انهن لاءِ يلو هجي ها ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (٥). اي ايمان وارؤ! جيڪڏهن ڪو بدڪار ڪا خبر اوهان وٽ آڻي تہ جاچ ڪريو جو (متان) ڪنهن قوم کي بي خبريءَ سان نقصان پهچايو, پوءِ جيڪي اوهان ڪري چڪؤ, تنهن تي پشيمان ٿيو (٦). ۽ ڄاڻو ته اوهان ۾ الله جو پيغمبر آهي, جيڪڏهن گهڻن ڪمن ۾ هو اوهان جو چيو مڃيندو تر (اوهين) ڏکيا ٿيندؤ, پر اللہ اوهان وٽ ايمان کي پيارو ڪرايو ۽ اوهان جي دلين ۾ اُن کي سينگاريائين ۽ اوهان وٽ ڪفر ۽ بي ديني ۽ گناھ کي ناپسند ڪرايائين, اِهي ئي سڏي رستي وارا آهن (٧). الله جي فضل ۽ احسان سان ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٨). ۽ جيڪڏهن مومنن جون ٻہ ٽوليون پاڻ ۾ وڙهن تہ سندن وچ ۾ پرچاءُ ڪريو, پوءِ جيڪڏهن (انهن) بنهي مان هڪڙي (ٽولي) ٻئي تي زيادتي ڪري تہ جيڪا (ٽولي) زيادتي ٿي ڪري, تنهن سان (اوهين ايستائين) وڙهو جيستائين الله جي حڪم ڏانهن موٽي اچي, پوءِ جيڪڏهن موٽي آڻي تر سندن وچ ۾ انصاف سان پرچاءُ ڪريو ۽ انصاف سان هلو. ڇو تہ اللہ انصاف وارن کي پيارو رکندو آهي (٩). مومن (حقيقت ڪري هڪ ٻئي جا) ڀائر آهن, تنهن ڪري پنهنجن ٻنهي ڀائرن جي وچ ۾ پرچاءُ ڪريو ۽ الله کان ڊڄو تـ مُن ارهان تي باجم ڪئي وڃي (١٠). اي ايان وارؤ! ڪا تولي ڪنهن توليءَ تي ٺـٺولي نہ ڪري, جو متان (اُهي حقيقت ڪري) کانٽن ڀلا هجن ۽ نہ کی پاڻ پر (هڪ ٻئي کي) عيب لايو ۽ نہ کي هڪ ٻئي کي بڇڙن لقبن سان سڏيو (جو) ايمان آڻڻ کان پوءِ بڇڙاڻي جو نالو (وٺڻ) خراب آهي ۽ جن توبھ نہ ڪئي سي ئي ظالم آھن (١١).

يَأَيُّهُا ٱلَّذِيْنَ امْنُوااجْتَنِبُوْ إِكَيْثُرُامِّنَ الطَّلِّي إِنَّ بَعْضَ النَّطِنّ انْةُ ۚ وَلاَتِّهَ سَهُ وَولا يَغُتُكُ تَعَضُلُمُ يُعَضًّا أَكُتُ أَحَدُكُمُ إِنَّ تَأْكُلُ كَهُمَ إَخِيْهِ مِيْتًا فَكُرُهُ مُنْتُونُهُ وَاتَّقُوا اللَّهُ إِنَّ اللَّهُ تَوَّاكُ رَّجِهُ ﴿ نَأَتُهُاالتَّاسُ إِنَّاخَلَقُنُكُمْ مِّنْ ذَكُووَّأُنْثُى وَحَعْلَنُكُمْ شُعُونًا وَّقَالَكِي لتَعَافَغُوْ أَنَّ ٱكْوَمَكُمْ عِنْدَاللَّهِ ٱتَّقْتُكُمُّ إِنَّ اللَّهِ عَلَيْهُ خَتِكُرٌ ﴿ عَالَتِ الْكَفْرَاكُ الْمُنَّا قُالُ لَذَيُّ فُولُونُ وَلَكِي قُولُوَ ٱلسَّلَمُنَا وَلَتُمَّا يَدُخُلِ الْإِنْمَانُ فِي قُلُوْبُكُو ۚ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولُهُ لَا يَلِتُكُمُ مِّنُ اَعُإِلِكُوْ شَنْئًا إِنَّ اللهَ خَعُوُرُرَّحِيْمُ ۚ إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذَيْنَ المُنْوُالِ اللهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَوْ مُرْتَالِثُوا وَحُمِينُوا بِأَمْوَ الإحْرُورَ اَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيْلِ اللَّهِ أُولَيْكَ هُمُ الصَّدِقُونَ ﴿ قُلْ أَتُعَكِّمُونَ اللهَ يِدِيْنِكُمُّ وَاللَّهُ يَعْلَمُمَا فِي السَّمُوٰتِ وَمَا ِنِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْ عَلِيْمٌ ﴿ عَلِيْهُ ﴿ يَكُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ اَسْلَمُوۤ اَ قُلُ لِّلاَتَمُنُّةُ اعْكِيَّ إِسْلَامَكُوْ ۚ بَلِ اللهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمُ أَنْ هَدْكُوْ لِلْإِنْمَانِ إِنْ كُنْتُوْصِدِ قِبْنَ @إِنَّ اللهَ يَعْلَوُ غَيْبَ السَّمَا فِي وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيْرُكُهُمَا تَعُمُلُونَ ٥

حكر ٢٦ المجرات ٤٩

اي ايمان واؤ! گھڻي (۽ ٿوريءَ) بدگمانيءَ (ڪرڻ) کان پاڻ پليو, ڇو تر ڪا بدگماني ڪرڻ گناه آهي ۽ نہ ڪي جاسوسي ڪريو ۽ نہ ڪو اوهان مان هڪ, ٻئي جي گلا ڪري, ڀلا اوهان مان ڪو هڪڙو پنهنجي مئي ڀاءُ جو گوشت کائڻ پسند ڪندو آهي ڇا, جنهن کان نفرت ڪندا آهيو؟ ۽ الله کان ڊڄو، چو تر الله توبھ قبول ڪندڙ مهربان آهي (١٢). اي انسانؤ! . بيشڪ اسان اوهان کي هڪ نر ۽ هڪ ماديءَ مان پيدا ڪيو ۽ اوهان کي ذاتيون ۽ پاڙا ڪيوسون ته (اوهين پاڻ ۾) هڪ ٻئي کي سڃاڻو, بيشڪ اوهان مان وذيك مان وارو الله وٽ آهي آهي, جيڪو اوهان مان وڌيڪ پرهيزگار آهي، بيشڪ الله (سپ) چاڻندڙ خبر رکندڙ آهي (١٣). بدوي چوندا آهن تر، ايمان آندو اثنون (اي پيغمبر کين) چؤ تر، (حقيقت ڪري) ايمان نہ آندو اٿـؤ، پر (ائين) چئو تہ اسين مسلمان ٿيا آهيون ۽ اڃا اوهان جي دلين ۾ ايبان گهڙيو (ئي) نہ آهي ۽ جيڪڏهن الله ۽ سندس پيغمبر جو چيو مڃيندڙ تہ اوهان جي عملن مان اوهان کي ڪجھ (بہ) گھٽ نہ ڏيندو, ڇو ته الله بخشتهار مهربان آهي (١٤). (حقيقت مِر) مؤمن رڳو آهي آهن, جن الله ۽ سندس پيغمبر تي آيمان آندو, وري (ڪو) شڪ نہ ڪيائون ۽ الله جي واٽ ۾ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جُسن سان جهاد ڪيائون, اهي ئي سچا آهن (١٥). (اي پيغمبر! كين) چئو تر، پنهنجو دين الله كي جتائيندا آهيو ڇاڄ ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) الله ڄاڻندو آهي ۽ الله سيڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (١٦). (اي پيغمبر!) اسلام آڻڻ جو تو تي احسان رکندا آهن. (کين) چؤ تہ, مون تي پنهنجي اسلام (آئڻ) جو احسان نہ رکو, بلڪ اوهان تي اللہ احسان رکندو آهي، جو اوهان کي ايمان جي هدايت ڪياڻين، جيڪڏهن (اوهين) سچا آهيو, (تر اِها ڳالھ سچي ڄاڻو) (١٧). بيشڪ الله آسمانن ۽ زمين جو ڳجھ ڄاڻندو آهي. ۽ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي (١٨).

٩ حرابته الرَّحُمٰن الرَّحِيُّون قَ سَوَالْقُرُ الى الْمُجِمِّيا شَكِلْ عَجِيوَالْنُ حَآءُ فُمُ مُّنُكُ رُبِّينَهُمُ فَقَالَ الْكَغِرُونَ لِمِنَا شَوْئٌ عَمِيْكِ [©]َءَلِذَامِتُنَا وَكُنَّا ثُرَانًا ^عَ ذِالِكَ رَجُعُ إِيْعِمُنُ[©] قِنُ عِلْمُنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمُ وَعِنْدَنَا كِتْكَ حَفِيْظُّ مِنْ كَذَّ بُوْإِيا لَحَقِّ لِتَنَاجِنَاءَ هُوْفَهُمْ فِيَّ ٱمْرَكِيهُمِ ۞ اَفَكُوۡ يُنْظُرُوۡ إِلَى السَّهَا ۚ فَوْقَهُوۡ كَيۡفَ بَنۡهَٰهُ إِذَ رَبَّتُهُا وَ مَا لَهَا **ا** مِنْ فْزُوْجِ ۞ وَالْأِرْضَ مَكَ دُنْهَا وَٱلْقَيْنَا فِيهَا زَوَاسِيَ وَالْتُكَنَّا ڣؠؘؗڵڡؚڹؙڰ۠ڷڒؘۉؘڿؚٵؠؘۿؽڿ۞ٞؾؘڝٛڒؘۊٞۊۜۮۣڴۯؽڸڲ۠ڷۼؠؙۑؠؾؙؽؽڡؚ وَنَوَّلَنَامِنَ السَّمَأَءُ مَاءًمُّ إِرَكَا فَأَيْتَثَنَابِهِ جَنَّتِ وَّحَيَّ الْحَصَيْكُ وَالنَّخُلَ لِسِعَٰتِ لَهَا طَلَعٌ نَّضُدُ ۚ ثِنِّ قَالِلْعِمَا ذِوْ اَحْمَنْنَا لِهِ ئِلْنَةً مَّنْتًاكُنْ لِكَ النُّرُوجُ ®كَذَّبَتُ قَيْلُهُمُ قَوْمُزُنُوجِ وَاَصْعِكُ الرَّيِّس وَتُنْهُوْدُكُ وَعَادٌ وَّفِرْعُونُ وَاخْوَانُ لُوْطِكُ وَّأَصْعِكِ الْأَكْلَةِ وَقُوْمُرْتُتَبِّعِ ْكُلُّ كَنَّابَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيْدِ ﴿ ؙڡؘۼۣؠؽٮ۬ٵۑٵڵڂؘڷؾٳٲڒۊۜڸ^ڽڵ؇ٛۿۄؙ؈۬ڵؠؙؽۺؚۜؿؙڂڷؾڿ<u>؈</u>

سورة ق مڪي آهي ۽ هن ۾ پنجيتاليھ آيتون ۽ تي رڪوي آهن.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

قَ۔ سڳوري قرآن جو قسمر آهي اتہ تون اللہ جو پيغمبر آهين) (١). بلڪ (مڪي وارن) پنهنجيءَ قوم منجهان پاڻ وٽ هڪ ڊيڄاريندڙ جي اچڻ جو عجب ڪيو. پوءِ ڪافرن چيو تر. هيءَ عجيب ڳالھ آهي (٢). ڀلا جڏهن مرنداسون ۽ مٽي ٿينداسون (تڏهن وري جيئرا ٿينداسون ڇا؟) اهو (وري جيئرو ڪري) موٽائڻ (عقل کان) پري آهي (٣). انهن (جي جسمن) مان جيڪي زمين (ڳاري) گهٽائيندي آهي, سو بر بيشڪ ڄاتو اٿئون ۽ اسان وٽ هڪ حفاظت ڪندڙ ڪتاب آهي (۴). بلڪ سچو دين جڏهن وٽن آيو (تڏهن) ان کي ڪوڙ ڄاڻائون, پوءِ اُهي وچڙيل ڳالھ ۾ (اڙيل) آهن (٥). پوءِ آسمان جو سندن مٿان آهي, تنهن ڏانهن نہ ڏٺو اٿن ڇا؟ تر ان کي ڪيئن بڻايو اتفون ۽ ان کي (ڪيئن) سينگاريو اٿئون ۽ ان مِ ڪا ڦوٽ نہ آهي (٦). ۽ زمين کي پکيڙيوسون ۽ منجهس جبل کوڙياسون ۽ منجهس سيكنهن و تُندِّرُ جنس مان (سلا) جماياسون (٧) . سيكنهن (الله ذَانهن ورندرٌ بانهي جي وات ڏيکارڻ ۽ نصيحت ڏيڻ لاءِ (٨). ۽ آسمان کان برڪت وارو پآڻي لاٿوسون, پوءِ ان سان باغ ۽ لڻڻ واري پوک جو ان ڄمايوسون (٩). ۽ ڊگهيون کجيون (بر) جن جا گوشا (ڏوڪن سان) سٿيل آهن (١٠). ٻانهن جي روزي (ڏيڻ) لاءِ. ۽ اُن سان ويران شهر کي آباد ڪيوسون, اهڙيءَ طرح (اوهان جو قبرن مان وري جيئرو ٿي) نڪّرڻ آهي (١١). کانئن اڳ نوح جي قوم ۽ رس اجي شهر) وارن ۽ شمود (قوم) ڪوڙ ڀانيو (١٢). ۽ عاد ۽ فرعون ۽ لوط جي ڀائرن (١٣). ۽ ايڪ وارن ۽ تُبع جي قوم ، هر هڪ پيغمبرن کي ڪوڙو ڄاتو، پوءِ (مٿن) منهنجي عذاب جو انجامر لازمر ٿيو (١۴). پهرين (ڀيري جي) خلقڻ ۾ (كو) تُكا آهيون ڇا؟ (ز) بلك أهي نئين سر پيدا كرڻُ كان شڪ مر اعن (١٥).

وَلَقَدُ خَلَقُنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلُوْ مَا تُوَسُّوسُ بِهِ نَفْسُهُ ۚ وَبَحُرُ ۗ الَيْهِ مِنْ حَبِيلِ الْوَرِيْكِ®ا ذُيْتَكَلَّقِي الْنُتَلَقِيلِ عَنِ الثَّمَال قَعِمُكُ © مَا يَلْفِظُورُ، قَوْلِ الْإِلَى مُورَقِمْكِ عَتِيكٌ ® وَ آءَتُ سَكُرُةُ الْهَرُبِ بِالْحَرِّ ذِلكَ بَاكُنْتُ مِنْهُ يَعِمْدُ® وَتُفخَ فِي الصُّوْرِ ذِلِكَ يَوْمُرالْوَعِمُهِ ©وَحَآءَتُ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَأَيِّهُ اَشَهِدُنُّ الْمَثَنُّ كُنْتَ فَي خَفْلَةٍ مِينَ لِمِنَا الْكَثَفُنَاعَنُكَ غِطَأَءُ كَ كَ الْبَهُمَ حَدِيثُ @وَقَالَ قَرَيْنُهُ هٰذَا مَالَدَيَّ عَتَيْنٌ ﴿ جَهَتُّوكُلُّ كَقَّارِعِنيُهِ [©]مَّنَّاءِ لِلْخَيْرِمُعُتَبِ مُّرِيُبِ۞ ٳڰۜڹؚؽؙجَعَل مَعَ الله ِ الهَّا الْخَرَ فَٱلْقِيهُ فِي الْعَنَابِ الشَّدِيْدِ[®] قَالَ قَرِينُهُ وَتَمَانَا أَطْغَيْتُهُ وَلِكِنَ كَانَ فِي ضَلْالِ يَمِيْدِ[®]قَالَ ڒؖڠؘؾؘۘڝ۪ڡؙڎٳڵؽ؈ۜۊڎٙڎؾۜ؆۫ڡؙؾؙٳڵؽڴڎۑٳڵۅ۫ۼؽڡ[۞]ڵٲؽڐڵٵڷۘڠۘۏڷ لَدَيَّى وَمَّا اَنَّا بِظَلَّامِ لِلْعَبِيْدِ ۞يَوْمَ نَقُولُ لِعَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَانِتِ وَتَقُوْلُ هَلُ مِنْ ثِرَيْدٍ ®وَأَزُلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُثَّقِيْنَ غَيْرَكِمِيْدٍ ۞ هٰذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكِلِّ ٱوَّابِ حَفِيْظِ[©]َ مَنْ جَشِي َالْأَمْنَ مِالْغَيْمُ الأُوْخُلُوهُ السِّكُم وَلاكَ يَوْمُ الْخُلُودِ 🕝

حلقر ۲۹

۽ بيشڪ ماڻهوءَ کي پيدا ڪيوسون ۽ سندس نفس کيس جيڪو وسوسو وجهندو آهي سو بہ ڄاڻندا آهيون ۽ اسين ڏانهنس (سندس) ساه جي رڳ کان وڌيڪ ويجها آهيون (١٦). جڏهن ٻه لکندڙ (هڪ) سڄي پاسي کان ۽ ٻيو کٻي پاسي کان وِهندڙ لکندا آهن (١٧). ڪا ڳالھ نہ ڳالهائيندو آهي, جنهن جي لاءِ وٽسَ هڪ نگهبان موجود نہ آهي (١٨٨). ۽ موت جي سخّتي سڄ پچ ايندي, (چئبو تر) اها (سزا) آهي, جنهن کان پاسو ڪندو هئينُ (١٩). ۽ صور ۾ ٿوڪيـو ويـندو, اهو عذاب جي انجام جو ڏينهن آهي (٢٠). ۽ هر هڪ ماڻهو ايندو جو ساڻس هڪ هڪليندڙ ۽ هڪ شاهَّد هوندو (۲۱). (چئبو تر) بيشڪ هن (ڳالھ) کان بي خبريءَ ۾ هئين هاڻي تو کان تنهنجو پردو کوليوسون, تنهن ڪري اڄ تنهنجي نگاه تکي آهي (٢٢). ۽ سندس سنگڻي (ملائڪ) چوندو تر جيڪي مون وٽ (لکيل) موجود هو سو هيءُ آهي (٢٣). (چئبو ته) اي ٻئي (ملائڪؤ!) سيڪنهن ناشڪر هٺيلي کي دوزخ ۾ اڇليو (٢۴). (جو) خير کان جهليندڙ, حد كان لنگهندڙ, شڪ ڪندڙ آهي (٢٥). جنهن الله سان ٻيو معبود ٺهرايو اهڙي (هرهڪ) کي سخت عذاب ۾ اڇليو (٢٦). سندس سنگتي (شيطان) چوندو تر, اي منهنجا پالڻهار! مون اُن کي گمراه نر ڪيو هو, پر اُهو (پاڻ) وڏيءَ گمراهيءَ ۾ (پيل) هو (۲۷). (الله) چوندو تر مون وٽ جهڳڙو نر ڪريو، هن هُوندي جو بيشڪ اوهان ڏانهن عذاب جو انجام (هن کان) اڳي موڪليو هومر (٢٨). نِ ڪي مون وٽ انجامر ڦيرائبو آهي ۽ نہ ڪي آءٌ ٻانهن تي ظلم ڪرڻ وارو آهيان (٢٩). جنهن ڏينهن دوزخ کي چونداسون تم ڀريو آهين (يا نـ٩) ۽ (هو) چوندو ته (ٻيو بہ) ڪجھ (اڃا هن کان) وڌيڪ آهي ڇا ۽ ١٣٠١. ۽ بهشت پرهيزگارن لاءِ ويجهو ڪبو. پري نہ (هوندو) (٣١). (چئبو تر) جنهن جو اوهان کي سيڪنهن (الله ڏانهن) رجوع ڪرڻ واري ۽ ادب نگاه رکڻ واري لاءِ آنجام ڏبـو هـو سـو هـيءُ آهي (٣٢). جيڪو پريٺ ٻاجهاري (الله) کان ڊنو ۽ (الله ڏانهن) رجوع ٿيل دل سان آيو. (تنهن لاءِ نـ) (٣٣). (چئبو تـ) سلامتيءَ سان بهشت ۾ گهڙو. اهو سدائين رهڻ جو ڏينهن آهي (٣۴).

لَهُمُّ مِنَانَشَا أُوْنَ فِي فَهَا وَلَدَ مِنَامَ نِكُ هُوَكُوْ أَهُلِكُنَا مَسْلَهُمُ سِّنُ قَرْنِ هُوْ اَشَكُ مِنْهُوْ بَطْشًا فَنَقَبُوْ إِنِي الْمِلَادُ هُلِّ مِنْ هَجِيمِو[©] إِنَّ فِي ذَالِكَ لَذِكُولِي لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبُ أَوْ ٱلْقَى السَّمَعَ وَهُوَ شَهِيُكُ®وَلَقَدُ خَلَقُنَا التَّكُمٰ إِن وَالْأَرْضَ وَمَا بِنُنْهُمَا فِي سِتَّةٍ ٳڲٵڡؚڐؖۊٞؠٵؠۺؽٵڡڹ ڰؙۼؙۅؙۑ۞ڣٵڞؠۯۼڸٵؽڠٚۏڵۏڽۅڛؾڿ ۼڡؙڍڒؾؚۜڬؘ قَبْلَ طُلُوُعِ الشَّهْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ[©] وَمِنَ الَّيْلِ فَسَيِّعُهُ وَأَدْبُارَ التَّبُوْدِ @وَاسْتِمِعُ يَوْمَرُيْنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانِ نَّرَيْكُ "يُوْمُرَيْسَمَعُوْنَ الصَّيْعَةَ بِالْحَقِّ ذَٰ لِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ @ إِنَّا غَنُ نَحْى وَنُمِينُتُ وَالَيْنَا الْمُصِيِّرُ ۚ كُو مُرَّتَنَقَّقُ ٱلْأَرْضُ عَنْهُمُ ڛڒٳڠٵڎ۠ٳڬڂۺڗؙڰڵؽؙڬٳؽٮؿڗٛ<u>۞ۼؘڽؙ</u>ٳؘۘۼڵۏۑؠٲۑؿٚۊ۠ڷڎڹۅؘڡۧٳ اَنُتَ عَلَيْهِمْ بِعِبَّالِ فَنَدَكِّرُبِالْقُرُانِ مَنْ يَّخَافُ وَعِيْدِ[®] ٩

بِسُ مِن الرَّحِيْمِ الله الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيْمِ الله الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيْمِ وَالله الرَّحِيْمِ الله الرَّحِيْمِ الله الدِّيْنَ الرَّعْمَاتِ وَقُرُا فَالْغَلِيتِ يُمْرًا فَالْمُقَيِّمَٰتِ المُرَافِ الدَّيْنَ لَوَاقِعٌ قَلَ المُرَافِ الدِّيْنَ لَوَاقِعٌ قَلَ المُرَافِ الدِّيْنَ لَوَاقِعٌ قَلَ اللهُ اللهُ اللهُ المُرافِقِعُ قَلْمُ اللهُ اللهُ

حمر ٢٦ الذاريت ١٥

جيڪي گهرندا سو منجهس انهن لاءِ (موجود) آهي ۽ اسان وٽ (اِن کان) وڌيڪ بر آهي (٣٥). ۽ انهن کان اڳ ڪيترائي جُگ هلاڪ ڪياسين, جي حملي ڪرڻ ۾ انهن کان ۽ شام ڏاڍا هئا، پوءِ شهرن ۾ ڳولا ڪرڻ لكَّمَا تركَّا (يَجِنُ جي) واه آهي؟ (٣٦). بيشك انهيءَ كِاللَّهُ مِر انهيءَ لاءِ نصيحت آهي, جنهن کي دل هجي يا جو دل لائي ڪن ڏئي (٣٧). ۽ بيشڪ آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي ٻنهي جي وُچ ۾ آهي, تنهن کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايوسون ۽ اسان کي ڪو ٽُڪ نہ ٿيو (٣٨). پوءِ (اي پيغمبر!) جيڪي (ڪافر) چوندا آهن، تنهن تي صبر ڪر ۽ سج آيرڻ کان اڳ ۽ لهڻ کان اڳ پنهنجي پالڻهار جي پاڪائي, ساراھ سان بيان ڪر (٣٩). ۽ ڪجھ (مهل) رات جو الله کي پاڪائيءَ سان ساراھ ۽ نماز کان پوءِ بر (۴۰). ۽ (هيءَ ڳاله) ٻڌ تر جنهن ڏينهن ويجهي هنڌ کان سڏيندڙ سڏيندو (۴۱). جنهن ڏينهن سڄ پچ سخت هڪل ٻڌندا, اهو (ڏينهن قبرن مان انهن جي) نڪرڻ جو ڏينهن آهي (۴۲). بيشڪ اسين جياريندا آهيون ۽ ماريندا آهيون ۽ اسان ڏانهن موٽڻ آهي (٣٣). جنهن ڏينهن زمين انهن (جي مٿي) کان ڦاٽندي (تنهن ڏينهن) ڊوڙندا (ٻاهر ايندا)_ اهو گڏ ڪرڻ اسان تي آسان آهي (۴۴). جيڪي ڪافر چوندا آهن, سُو اسين چڱيءَ طرح ڄَاڻندا آهيونَ ۽ تون مٿن (ڪُو) ڏاڍ ڪرڻ وارو نہ آھين, پوءِ جيڪو منھنجي عذاب جي دڙڪي کان ڊڄي تنھن کي قرآن سان سمجهاء (۴۰).

سورة ذاريات مڪي آهي ۽ هن ۾ سٺ آيٽون ۽ ٽي رڪوي آهن.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

قسم آهي آذائڻ واري (هوائن) جو, جو (خاك كي) آذائين (١). پوءِ (پاڻيءَ جي) بار كڻڻ وارن (ككرن) جو قسم آهي (٢). پوءِ آسانيءَ سان هلندڙ (٢) جو قسم آهي (٣). جو قسم آهي (٣). جو قسم آهي (٣). ته بيشك جيكو اوهان سان انجام كجي ٿو سو سج آهي (٥). ۽ بيشك (عملن جو) بدلو ضرور ٿيڻو آهي (٦).

وَالسَّمَا ۚ ذَاتِ الْحُبُكِ ۗ إِنَّكُولَئِنَ قَوْلٍ مُعْتَلِفٍ ۗ يُؤُفُّكُ عَنَّهُ مَنْ أَفِكَ ٥ قُتِلَ الْغَرِّ صُونَ ۞ الَّذِيْ ثِنَ هُمْ فِي غَثَرٌ ۗ سَاهُونَ۞ يَسُكُونَ إِنَّانَ بَوْمُ النَّهُن عُلَوْمَ هُمُ عَلَى النَّارِيُفَتَنُونَ ﴿ ذُوْقُوا ڣتُنَكَّمُو ْهٰذَا الَّذِي كُنْتُمُ بِهِ تَعْتَعُجِمُونَ ۚ إِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِي جَنَّتٍ وَّعُيُّونِ ۗ الْغِذِينَ مَا اللهُمُ رَبُّهُ وَ إِنْهُو كَانُوا قَبْلَ ذَٰ لِكَ عُيِينينَ ڤَكَانُوُا قِلِيُلَامِنَ الَيْلِ مَايَهُجَعُونَ®وَبِالْأَسْعَالِهُمُ بِنتَغْفِرُونَ©وَ فِي آمُوالِهِ وَحَيٌّ لِلسَّالِلِ وَالْمُحْرُومِ ﴿ وَفِي الْأَرْضِ النَّ لِلْمُؤْمِنِيْنَ ۖ وَفَيَّا لَغُيْمِكُو ۚ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۞ وَفِي التَّمَا ۚ دِزْزُكُمُ وَمَا تُوْعَدُونَ۞ فَوَرَبِ التَّمَا ۚ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كُتُّ مِّتُلَ مَا اَنَّكُوْ تَنْطِقُونَ فَهُلُ اللَّهُ حَدِيثُ ضَيْفِ الرَّاهِيمُ الْمُكْذِمِيْنَ ﴾ إِذْ دَخَلُوْا عَلَيْهِ فَقَالُوْا سَلَمَّا قَالَ سَلَوْ قَوْمٌ مُّنْكُرُونِ فَرَاءُ إِلَى اَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلِ سَمِينُ ٥ فَقَرَّبُهُ ٓ إِلَيْهِمُ قَالَ ٱلا تَأَكُلُونَ ۚ قَاوُجَسَ مِنْهُوْ خِيْفَةٌ ۚ قَالُوُالَا تَخَفُ ۚ وَكَثَّرُوهُ بِغُلِمِ عَلِيُو ۗ فَأَقْبَلَتِ امْرَاتُهُ فِي مَتَرَةٍ فَصَكَّتُ وَجُهَهَا وَقَالَتُ عَجُورٌ ۗ عَقِيْدُ الْمُؤَاكَنَا لِكِ ۚ قَالَ رَبُّكِ ۚ إِنَّهُ هُوَالْحَكِيْمُ الْعَلِيمُ ۞

حكر ٢٦ الذاريات ٥١

واٽن واري آسمان جو قسم آهي (٧). تـ (اوهين) پاڻ ۾ تڪرار واريءَ هڪ ڳالھ ۾ (پيل) آهيو (٨). ان (قرآن) کان اُهو ڦيرايو ويندو آهي, جيڪو (ازل ۾ نيڪيءَ کان) ڦيرايل آهي (٩). اُنهن ڪوڙ هڻندڙن کي لمنت ڪئي ويئي (١٠). جيڪي اڻڄاڻاڻي ۾ غافل آهن (١١). پڇندا آهن تر قيامت جو ڏينهن ڪڏهن ٿيندو؟ (١٢). (هائو!) اُنهيءَ ڏينهن جو اُنهن کي باھ ۾ عذاب ڪيو (١٣). (چئبو تر) پنهنجو عذاب چکو, هيءُ اُهو آهي، جنهن کي اوهين جلد گهرندا هيؤ (١۴). بيشڪ پرهيزگار باغن ۽ چشمن ۾ هوندا (١٥). جيڪي سندن پالڻهار کين ڏنو سو وٺڻ وارا هوندا, بيشكَ أَهْي هن كان اڳ چِگَاڻي ڪندڙ هٿا (١٦). (اهڙا هٿا جو) رات جو شامر ٿورو سمهندا هئا (١٧). ۽ اُهي اَسُر جو بخشش گهرندا هئا (١٨). ۽ سندن مالن ۾ سوال ڪندڙ ۽ نر سوال ڪندڙ محتاج (ٻنهي) جو حصو (نهرايل) هو (١٩). ۽ يقين ڪندڙن لاءِ زمين ۾ (گهڻيون) نشانيون آهن (۲۰). ۽ اوهان جي وجودن ۾ بر۔ پوءِ اوهين نہ ٿا ڏسو ڇا؟ (۲۱). ۽ اوهمان جي روزي آسمان ۾ آهي ۽ اُهو (بہ) جنهن جو اوهان کي انجام ڏجي ٿو (٢٢). پوءِ آسمان ۽ زمين جي رب جو قسمر آهي تر اها خبر سچي آهي. جهڙيءَ طرح اوهين ڳالهائيندا آهيو (٢٣). ابراهيمر جي سڳورن مهمانن جي خبر تو وتّ (ز) آئي آهي ڇا؟ (۲۴). جڏهن آهي وٽس آيا, تڏهن سلام چيائون, هن (بر جواب ۾) سلام چيو, (دل ۾ ڄاتائين تر هي) اوپرا ماڻهو آهن (٢٥). پوءِ ينهنجي گهروارن ڏانهن تکو هليو ۽ ٿلهو گابو (پچاڻي) آندائين (٢٦). پـوءِ اُهـو انهـن کي ويجهو ڪيائين, چيائين تر ڇـو نہ ٿا کائو؟ (۲۷). پوءِ کانٽن دل ۾ ڊپ محسوس ڪيائين, چيائون تہ نہ ڊڄ_ ۽ ان كى هڪ داناءُ نينگر جي مبارڪ ڏنائون (٢٨). پوءِ سندس زال دانهون ڪندي سامهون آئي, پوءِ (عجب کان) پنهنجو منهن پٽيائين ۽ چيائين تر بدڙي سنڍ (ڄڻيندي ڇا؟) (٢٩). چيائون ته, ائين ئي تنهنجي پالڻهار فرمايو آهي, ڇو تر اهو حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي (٣٠).

قَالَ فَمَاخَطْبُكُوۡ اَيُّهُاالْهُرُسَلُوۡنَ ۞قَالُوۡ ٓ إِنَّا ٱرْسِلْنَا إلى قَوْمِ تُعِبُومِينَ ۚ النُّرْسِلَ عَلَيْهِمْ جِهَارَةً مِّنْ طِيرُ ۖ أَسُوَّمَةً عِنْدَارَبِّكَ لِلْمُسْرِفِيْنَ ﴿ قَالْخَرْجِنَامَنُ كَانَ فِهُمَامِنَ الْمُؤْمِنِيْنِ ۗ فَمَاوَجَدُنَافِيُمَاغَيُرَبَيْتٍ مِّنَ الْمُثْيِلِمِينَ ۞ُوتَوَكُنَافِيُهَآالِيَةً لِكَذِينَ يَخَافُوْنَ الْعَذَابَ الْكِلِيْءَ ۞ وَفِي مُوْسَى إِذْ أَرْسُلُنْهُ إِلَى فِرُعَوْنَ بِمُلْطِي مُّبِينِ۞ فَتَوَكَّى بِرُكْنِهِ وَقَالَ لِيحِرُّا وَتَجْنُونُ۞ فَأَخَذَنْهُ وَجُنُودَهُ فَنَيَذُ نَهُمُ فِي الْكِيرِ وَهُومُلِيُونُ وَفَي عَادٍ إِذْ أَرْسُلُنَا عَلِيهُمُ الرِّيْحَ الْعَقِيدُ أَمَا تَكَدُرُمِنْ ثَنَيُ الرَّبُ عَلَيْهِ إِلَّاجَعَلَتُهُ كَالرَّمِينِو ﴿ وَإِنْ تَمُودُ لِذَقِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّى حِين @فَعَتَوْاعَنُ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتُهُمُ الصَّعِقَةُ وُ هُوْيِنْظُرُونَ ۞فَمَااسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامِرُومَا كَانْوَامُنْتَصِرُمُنَۗ۞ وَقَوْمَ نُوْجٍ مِنْ تَبْلُ إِنَّهُوْ كَانُوْا قَوْمًا فِيعِينَ هَٰوَ السَّمَاءَ مَنَيْنَاهَا بِأَمْدِ قَرِاتَالَمُوْسِعُوْنِ@وَالْكَرْضَ فَرَشْنَهَا فَنِعُمَ الْمُهِ لُونَ@وَمِنَ كُلِّ شَيْ خَلَقْنَارَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمُ تَنَكَّرُونَ®فَفِرُّ وُ آلِلَ اللهُ إِنِّيِّ لَكُوْمِينَهُ فَنِذِيرٌ مِّبُيئِنُ ﴿

(ابراهيمر) چيو تر, اي قاصدؤ! اوهان جو ڪهڙو غرض آهي؟ (٣١). چيائون تر, بيشڪ اسين هڪڙي ڏوهاري قوم ڏانهن موڪليا ويا آهيون (٣٢). تر مٿن مٽيءَ جا ڳوڙها وسايون (٣٣). جي حد کان لنگهندڙن لاءِ تنهنجي پالٹهار وٽ نشان ڪيل آهن (٣٤). پوءِ مؤمنن مان جيڪو اُتي هو تنهن کي ٻاهر ڪڍيوسون (٣٠). پوءِ اُتي مسلمانن جي هڪ گهر کان سواءِ (ٻيو كو گهرا ز ڏنوسون (٣٦). ۽ جيكي ڏکوئيندڙ عذاب کان ڊڄندا آهن, تن لاءِ أتى اعبرت لاءِا نشاني ڇڏي سون (٣٧). ۽ موسي (جي قصي) ير (بر عبرت آهي) جڏهن کيس پڌري دليل سان فرعون ڏانهن موكليوسون (٣٨). پوءِ هن پنهنجي لشكر سميت مُنهن موڙيو، چيائين ته (هيءُ) جادوگر يا چريو آهـي (٣٩). تنهن ڪري ان کي ۽ سندس لشڪر کي پڪڙيوسون, پوءِ انهن کي ملامت وارو ڪري سمنڊ ۾ اڇليوسون (۴۰). ۽ عاد جي (قصي) ۾ (بہ عبرت آهي) جڏهن اهڙو بي برڪت واءُ موڪليوسون (۴۱). جو جنهن شيءِ تي اچي پهچي تنهن کي ڳريل هڏي وانگر ڪرڻ کان سواءِ نہ ڇڏي (۴۲). ۽ ثمود اجي قصي) ۾ (بہ عبرت آهي) جڏهن کين چيو ويو تہ (اوهين) هڪ مدت تائين مزا ماڻيو (٤٣). پُوءِ پنهنجي پالڻهار جو حڪم (مڃڻ) کان هٺ ڪيائون, تنهن ڪري سندن ڏسندي کين (هڪ) سخت ڪڙڪي ورتو (۴۴). پوءِ نڪي اُٿي سگهيا ۽ نڪي وير وٺڻ وارا هئا (۴۵). ۽ (هن کان) اڳ نوح جي قومر (کي هلاڪ ڪيوسون) ڇو جو اهي بدڪار ماڻهو هئا (۴٦). ۽ اسمانن کي (پنهنجيءَ) قوت سان بڻايوسون ۽ بيشڪ اسين سگهارا آهيون (۴۷). ۽ زمين کي پکيڙيوسون جو چڱا پکيڙيندڙ آهيون (۴۸). ۽ سيڪنهن شيءِ مان جوڙو جوڙو بڻايوسون تر مُن اوهين نصيحت ولو (٣٩). تنهن كري (اي پيغمبر! منهنجن بانهن كي چؤ تر) الله ذانهن ڀڄو, بيشڪ آءٌ سندس طرف کان اوهان لاءِ پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (٥٠).

وَلاَ عَجْعَلُوا مَعَ الله والها الحَرَّ إِنِّ لَكُوْمِيْنَهُ نَنْ يُرْعُيْمِيْنُ الله والها الحَرَّ إِنِّ لَكُوْمِيْنَهُ نَنْ يُرُعُيْمِيْنُ الله وَالْوَاسَاحِرُا وَعَنَوْنَ الله وَالْوَاسَاحِرُا وَعَنَوْنَ الله وَالْوَاسَاحِرُا وَعَنَوْنَ اللّه وَالْمَا الله وَمُولِهِ مِنْ اللّه وَمُولِهِ مَنْ اللّه وَمُولِهُ وَالمُولِقُونَ اللّه وَمُولِهُ وَالْمُولِيْنَ اللّه وَمُولِهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلَا اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلَيْ اللّهُ وَاللّهُ وَلَا اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَالْمُولِي اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَالْمُؤْلِقُونَ اللّهُ وَاللّهُ وَالْمُولِقُولُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّ

سِنُولَقُ الْجُلُولِ اللهِ اللهِ

۽ الله سان (بيو) كو معبود نه لهرايو، بيشك آة سندس پار كان اوهان لاء پڌرو ديجاريندڙ آهيان (١١). اهڙيءَ طرح جيكي انهن كان اڳ هئا تن وٽ كوب پيغمبر نه آيو، جو ان كي جادو گر يا چربي (سڏڻ) كان سواءِ ٻيو كي نه چيائون (٢٦). ان (چوڻ) جي هڪ ٻئي كي وصيت كندا آهن ڇا ? (نه!) بلك اهي نافرمان قوم آهن (٣٣). تنهن كري وصيت كندا آهن كانئن منهن موڙ هاڻي تون مبار وارو نه آهين (٣٠). ۽ سمجهاڻي ڏيندو ره، چوت سمجهاڻي مؤهنن كي فائدو ڏيندو آهي (٥٥). ۽ جنن ۽ ماڻهن كي (ٻئي كنهن ڪنهن ڪم لاء) نه پيدا كيوسون، سواءِ هن جي ته منهنجي عبادت كن (١٦). نكي كانئن كا روزي ٿو گهران ۽ نكي گهران ٿو ته مون كي كارائين (٧٥). بيشك الله ثي روزي ڏيندڙ آهي جو تمام سگهارو نيردست آهي (٨٥). بيءَ بيشك جن ظلم كيو تن لاءِ سندن يارن جي سزا جهڙو عذاب (جو ڀاڱو) آهي پوءِ بيشك جن ظلم ڪيو تن لاءِ سندن يارن جي سزا ڪافرن لاءِ سندن ان ڏينهن كان ويل آهي، جنهن جو كين دڙكو ڏنو وڃي كافرن لاءِ سندن ان ڏينهن كان ويل آهي، جنهن جو كين دڙكو ڏنو وڃي ٿو (١٦).

سورة طور مڪي آهي ۽ هن ۾ اثوزجاھ آيٽون ۽ ٻہ رکوج آهن.

الله پاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

(جبل) طور جو قسم آهي (۱). ۽ لکيل ڪتاب جو (قسم آهي) (۲). جو کليل ورقن ۾ لکيل آهي (۳). ۽ آباد گهر جو (قسم آهي) (۴). ۽ آباد گهر جو (قسم آهي) (۴). ۽ ايامندڙ سمنڊ جو (قسم آهي) (۱). ۽ ايامندڙ سمنڊ جو (قسم آهي) (۱). آن بيشڪ تنهنجي پالڻهار جو عذاب ضرور ٿيڻو آهي (۷). ان کي ڪوبه ٽارڻ وارو ڪونهي (۸). جنهن ڏينهن آسمان موج هڻي چُرندو (۱). ۽ جيل چڱيءَ طرح هلندا (۱۰). تنهن ڏينهن آنهن ڪوڙ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (۱۱). جيڪي اجائي ڳالهائڻ ۾ راند ڪندا آهن (۱۲). جنهن ڏينهن دوزخ جي باه ڏانهن ڏڪا ڏيئي روانيا آهي (۱۲). رتنهن ڏيهن چئين تر) هيءَ آها باه آهي، جنهن کي (اوهين) ڪوڙ ڀائيندا هيؤ (۱۴).

ٱفَيَحُرُّهٰذَآ اَمُأَنَّتُمُ لَائْتُمِرُونَ ۗإِصْلَوْهَافَاصْيُرُوۤ ٱۏَلاتَصْيِرُوۡ ٱ سَوَاءٌعَلَيْكُورُ إِنَّمَا تُجْزَوُنَ مَا كُنْتُوتَعْمَلُونَ ۞ إِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِي جَنْتٍ وَنِعِيْمٍ ۞ فَكِيهِيْنَ بِمَٱلْتُهُمُ رَيُّهُمُ وَوَقَافُمُ رَبُّهُوْعَذَابَ الْجَحِيْمِ ۞كُلُوُّا وَاشْرَبُوُا هَنِيَّا إِبْمَاكُنْتُمْ تَعْلُوُنَ۞ مُتَّكِئِنَ عَلَى سُرُرِيَّ صَفُونَةٍ وَزَوَّجُنْهُمْ بِحُوْرِعِيْنِ ®وَالَّذِيْنِ امَنُواوَاتَبَعَتُهُمُ ذُرِّيَّتُهُمُ بِإِيمَانِ ٱلْحَقْنَابِهِمَ ذُرِّيَّتَهُمُ وَمَاۤ ٱلتَّنَاهُمْ مِّنْ عَمَلِهِ وَمِّنْ شَيْ كُلُّ امْرِقَى لِمَاكْسَبَ رَهِيْنُ @ وَأَمْدَدُنْهُمُ بِفَالِهَةٍ وَ كَيْ مِمَّا يَشْتَهُونَ ®يَتَنَازَعُونَ فِيْهَا كَأْسًالْالْغُوُّ فِنْهَا وَلا تَأْتُنُوُ @وَيَطُونُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانُ لَكُمُّ كَانَهُمُ لُوُلُوُ مِّكُنُونُ ۞ وَأَقْبَلَ بِعُضُهُ مُ عَلَى بَعُضِ يَتَسَأَءُ لُوُنَ® قَالُوَ التَّاكُ عَامَلُ فَنَ اَهُلِنَا مُشْفِقِينَ ®فَمَتَّ اللهُ عَلَيْنَا وَوَقْمَنَا عَذَابَ السَّمُوْمِ ﴿ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبُلُ نَدُ عُوْلًا إِنَّهُ هُوَالْكِزُالرِّحِيُونُ فَذَكِّرُ فَمَّ النَّتَ بِنِعُمَتِ رَبِّكَ ۑؚػاۿڹۣۊٞڵڒمَۼۛڹؙۅ۫ڹ۞ۛٲم۫ڔؽؘڠؙۅٝڵۅؙڹۺٵؘۼڒ۠ٮٞ*ڗ*ؠۜۜڡؙٛڔڽ؋ ڒؠؙۣٵڶٮٛڹؗۏٛڹۣ۞ڨؙڵڗۜڒؚۜۼۘٮؗۅؙٳۏٙٳڹٚؽؙڡؘۼڬٛۄ۫ڝؚۜٵڶٮؗڗۘؠۜڝؚؽڗ۞ؖ۬

هيءُ جادو آهي ڇا يا اوهين نہ ٿا ڏسو؟ (١٥). اُن ۾ گهڙو پوءِ صبر ڪريو يا نہ صبر ڪريو, (7) اوهان تي هڪ جهڙي (ڳالھ) آهي, جيڪي اوهين ڪندا هيؤ. رڳو تنهن جو بدلو اوهان کي ڏنو ويندو (١٦١). بيشڪ پرهيزگار باغن ۽ نعمتن ۾ هوندا (١٧). جيڪا (نعمت) کين سندن پالڻهار ڏني تنهن سان خوش هوندا ۽ اانهي ڪري بہ خوش هوندا جو) سندن پالڻهار کين دوزخ جي عذاب کان بچايو (١٨). (چئين ته) انهيءَ ڪري جو (چگا) ڪم ڪندا هيؤ, مزي سان کائو ۽ پيڻو (١٩). هڪ ٻئي جي برابر وڇايـل پلنگن تي ٽيڪ ڏيـڻي ويٺـل هونـدا ۽ کيـن وڏين اکين وارين حورن سان پرڻائينداسون (٢٠). ۽ جن ايمان آندو ۽ سندن اولاد ايمان سان سندن پيروي ڪئي, تن سان سندن اولاد کي (جنت ۾) ملائينداسون ۽ كين سندن عملن مان كجه (ذرو) برنر گهٽائينداسون, هر هڪ ماڻهو جيڪي ڪمايو تنهن ۾ (اُهو پاڻ) ڳھ ٿيل آهي (٢١). ۽ انهن کي ميوو ۽ گوشت جنهن (فسمر) مان گهرندا (تنهن مان) پيا ڏينداسون (٢٢). اتي شراب جا پيالا هڪ ٻئي کان پيا وٺندا, جنهن ۾ نڪي بڪ بڪ ۽ نڪو گناہ پر پوڻ ہوندو (٢٣). ۽ وٽن اهڙا نينگر سندن آسپاس (خدمت لاءِ) يبا ايندا ويندا جو ڄڻڪ اهي ڍڪيل موتي آهن (٢۴). ۽ انهن مان هڪڙا ٻين ڏانهن پاڻ ۾ پڇا ڪرڻ لاءِ منهن ڪندا (٢٥). چوندا تر بيشڪ اسين هن كان اڳ پنهنجن گهروارن ۾ ڊڄندڙ هئاسون (٢٦). پوءِ الله اسان تي (وڏو) احسان ڪيو ۽ اسان کي دوزخ جي عذاب کان بچايائين (٢٧). بيشڪ اسین هن کان اگ کیس سڏيندا هياسون, بيشڪ اهو ئي احسان ڪندڙ مهربان آهي (٢٨). يوءِ (اي پيغمبر! کين) نصيحت ڪر جو تون پنهنجي پالڻهار جي فضل سان نر ڪي ڀويو ۽ نر ڪي چريو آهين (٢٩). بلڪ (تو لاءِ) چوندا آهن ڇا تہ شاعر آهي؟ (۽ اسين) سندن حق ۾ زماني جي ڦير گهير اچڻ جا منتظر آهيون (٣٠). (انهن ڪافرن کي) چؤ تہ اوهين بہ انتظار كريو جو بيشك آءٌ به اوهان ساڻ انتظار كندر آهيان (٣١).

إَمْرَتَامُوْهُمُ اَحْلَامُهُمْ بِهِنَّا اَمْهُمْ قَوْمٌ طَاغُوْرَ، ﴿ أَمْرِيقُولُوْنَ تَعَوَّلَهُ بُلُ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿ فَلَيَا ثُوا مِدِينَ مِ مِثْلِهَ إِنْ كَانُوا صْدِيقِيْنَ ۗ ٱمُرْخُلِفُو امِنَ غَيْرِشَى ۗ ٱمُرْهُمُ النَّالِقُونَ ۗ ٱمْخَلَقُوا التَّمَوْتِ وَالْأَرْضَ بَلُ لَانُوْقِنُونَ ۖ أَمُو عِنْدُهُمُ خَزَابِرُ، رَبِّكِ آمُهُ وُ الْنُصَّمُطِرُونَ ﴿ آمُلُهُ وَسُلَّا يَتُمَعُونَ فِيهُ ۖ قَلْمَانِ مُسْتَمِعُهُمْ يِسُلُطُن مُبِينَ الْمُلْكُ الْبَنْتُ وَلَكُوالْبَنُونَ الْمَاوُنَ الْمَارُ تَسْنَلُهُ وَ آجُوا فَهُ وِسِّنُ مَّغُومِ مِنْتَقَلُونَ الْمُعِنْدَ هُمُ الْعَنْبُ فَهُمُ يَكْتُبُونَ ۞ مُرِيرِنْ كُونَ كَيْدًا أَفَالَّذِينَ كَفَرُ وَاهُمُ الْمَكِيْدُونَ ﴿ اللَّهُ عَيْرُ اللَّهُ عَيْرُ اللَّهِ مُنْعِلَ اللَّهِ عَمَّايْتُمِرُونَ ﴿ اللَّهِ عَالَيْتُم كُونَ وَإِنْ تَوَوْلِكُمُ فَا مِنْ السَّمَاءُ سَاقِطًا يَقُوْ لُو اسْحَاكُ مَوْكُومُ فَذَرْهُوۡحَتّٰى يُلِقُوۡ ايَوۡمَهُمُ الَّذِيۡ فِيۡهِ يُصۡعَقُوۡنَ۞ٝيَوۡمَ لايُغْنِي عَنْهُو كِينُ هُو شَيْئًا وَلاهُو يُنْمَرُونَ ﴿ وَإِنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْاعَذَابًادُوْنَ ذَٰلِكَ وَلَكِنَّ ٱكْتَرَهُمُولَايَعُلَمُوْنَ[©] وَاصْبِرُ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحُ بِحَمْدِ رَيِّكَ حِيْنَ تَقُوْمُ﴿ وَمِنَ الَّذِلِ فَسَيِّحُهُ وَإِدْبَارَ النَّجُوْمِ ﴿

كين سندن عقل اهو دس ديندا آهن چا يا اهي شرارتي قوم آهـن؟ (٣٢). چوندا آهـن ڇا ته هـن (قرآن) کي پاڻ بڻايو اٿس, (ز!) بلڪ ايبان نر ٿا آڻين (٣٣). پوءِ (کين) جڳائي تر جيڪڏهن سچا آهن تر ان جهڙو ڪو سخن (بڻاڻي) آڻين (٣۴). اِهي بي سبب (پاڻهي) پيدا ٿي پيا آهن ڇا يا اُهي (پاڻ) پيدا ڪندڙ آهن؟ (٣٥). آسمانن ۽ زمين کي بڻايو اثن چا؟ (نر!) بلك (أهي) يقين نر كندا آهن (٣٦). تنهنجي پالثهار جا خزانا وٽن آهن ڇا يا اُهي داروغا آهن؟ (٣٧). کين ڪا ڏاڪڻ آهي ڇا جنهن تي (چڙهي) ڪن ڏيئي ٻڏندا آهن؛ پوءِ جڳائي تر انهن مان ٻُڏندڙ ڪو پڌرّو دليل آئي (٣٨). الله کي ڌيئر آهن ڇا ۽ اوهان کي پٽ؟ (٣٩). اُنھن کان ڪا مزوري گھرين ٿو ڇا؟ جو اُھي (اُنھيءَ) چٽيءَ کان ڳوري بار (هيٺ) ٿيا آهن (۴۰). اُنهن وٽ ڳجھ جو علم آهي ڇا؟ جو اهي لكندا آهن (۴۱). كا بڇڙي رٿ كرڻ گهرندا آهن ڇا؟ پوءِ جن كفر ڪيو سي ئي فريب ۾ پيل آهن (۴۲). اُنهن لاءِ الله کان سواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق آهي ڇا؟ (ساڻس) جيڪو شريڪ مقرر ڪندا آهن, تنهن کان الله پاک آهي (۴۳). ۽ جيڪڏهن آسمان مان ڪو ٽڪرو ڪرندڙ ڏسندا تر چوندا تر گهاڻو ڪڪر آهي (۴۴). پوءِ (اي پيغمبر) انهن کي ايستائين ڇڏي ڏي, جيستائين پنهنجو اهو ڏينهن ڏسن جنهن ۾ بيهـوش ڪيو ويندن (۴۵). جنهن ڏينهن سندن فريب کانئن ڪجھ بر نر ٽاريندو ۽ نڪي کين مدد ڏبي (۴٦). ۽ بيشڪ ظالمن لاءِ هن کان سواءِ ٻيو عذاب (بر) آهي, پر انهن مان گهڻا نہ ڄاڻندا آهن (۴۷). ۽ (اي پيغمبر!) تون پنهنجي پالڻهار جي حڪم (اچڻ) تائين صبر ڪر ڇو تہ تون اسان جي نظر هيث آهين ۽ جنهن مهل تون اُٿين (تنهن مهل) پنهنجي پالڻهار جي ساراه سان پاڪائي بيان ڪر (۴۸). ۽ ڪجھ رات جو (بر) سندس پاڪائي بيان ڪر ۽ ستارن جي لهڻ کان پوءِ (بر) (۴۹).

سُورَةُ النَّحَدِ ﴿ حرامله الوَّحُمٰنِ الوَّحِيْمِ ٥ لْتَحْدِ إِذَا هَذِي فَكَاضَلَ صَاحِنُكُمُ وَمَاغَذِي أَوْ وَكَالِيَبُطِقُ عَنِ الْهَوٰى ۚ إِن هُوَ إِلَّا وَحَي نُوْلِي صَعَلَمَهُ شَدِيدُ الْقُوٰى ۞ ذُوُ مِرَّةٍ "فَاسْتَوٰى ۗوَهُوَ بِالْأَفْقِ الْأَعْلِى ۚ ثُمُّرِدَنَا فَتَكَ لِي ﴿ فَكَانَ قَابَ قَوْسِينَ أَوْاَدُ نِيْ فَاوَنْجَى إلى عَبْدِهِ مَّأَاوُنِي ^{مَ}مَّا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَارَاءِ @آفَتُمُارُونَهُ عَلَى مَايَرِي ®وَلِقَدُ رَااهُ نَوْلَةً اُخُوٰى ُعِنْدَسِدُرَةِ الْمُثْتَافِي عِنْدَهَا جَتَةُ الْمَاْذِي ٥٠ إِذْ يَغْشَى السِّدُرَةَ مَا يَغُشَى هُمَازَاغَ الْبِصَرُومَ اطَعْي ﴿ لَقَكُ رَالِي مِنْ اللِّي رَبِّهِ الْكُيْرِاي ﴿ أَفُورَ ثِنْ وَاللَّبَ وَالْعُزِّي ﴿ لَقَدْ مِنْ اللَّهِ وَالْعُزِّي ﴿ وَمَنْوِةَ التَّالِيْهَ ٱلْأُخْرِي الكَّالِيَةُ الْأُخْرِي الكَّوُ الذَّكُو لَلهُ الْأُنْثَى ٣ تِلُكَ إِذَا قِسْمَةً ضِيْزِي ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا ٱسْمَاءٌ سَتَيْتُنُوْهَا ٱنْثُمُ وَابْأَوُّكُمْ مَّأَانُوْلَ اللهُ بِهَامِنُ سُلُطِنُ إِنْ يَتَبْعُونَ إِلَّاالظُّرِّي وَمَا تَهُوَى الْإِنْفُشُّ وَلَقَدُ حِآءَهُمُ مِينَ رَبِّيهِمُ

A CONTRACTOR CONTRACTOR CONTRACTOR

سورة زجم مڪي آهي ۽ هن ۾ ٻاهن آيتون ۽ تي رکوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

سناري جو قسمر آهي جڏهن لٿو (١). تر اوهان جو (هيءُ) سنگتي (يعني محمدﷺ) نڪي ڀُلُو ۽ نڪي بي راهو هليو (٢). ۽ نڪي نفس جي سَڌَ کان ڳالهائيندو آهي (٣). هيءُ (قرآن ٻيو) نہ آهي, سواءِ وحي جي جو ڏانهس موڪليو ويندو آهي (۴). اُن کي ڏاڍيءَ سگھ واري سيکاريو آهي (٥). جو زور وارو آهي, پوءِ اهو سڏو بيئنو (٦). ۽ اهو (آسمان جي) مٿاهين ڪناري تي هو (٧). وري ويجهو ٿيو پوءِ هيٺ لٿو (٨). پوءِ ٻن كمانن جيتري وٿي هئي يا (أن كان بر) شامر ويجهو هو (٩). پوءِ ان (الله) جي ٻانهي ڏانهن پيغام پهچايائين، جيڪي پهچايائين (١٠). جيڪي (پيغمبر جي) دل ڏئو سو اُن ڪوڙ ز ڄاتو (١١١). جيڪي (پيغمبر) ڏسندو آهي, تنهن ۾ اُن سان ڇو جهڳڙو ڪندا آهيو؟ (١٢). ۽ بيشڪ انهيءَ (ملائڪ) کي (اُنهيءَ مهل) ٻيو ڀيرو (سندس اصلي صورت ۾) ڏٺو هيائين (١٣). سدرة المنتهى (وذَّيءُ بير) وت (١٤). أن (سدرة المنتهى) وٽ رهڻ وارو باغ آهي (١٥). (ملائڪ کي اُنهيءَ مهل ڏناڻين), جنهن مهل ٻير کي اُنهيءَ ٿي ڍڪيو. جنهن ڍڪيو ٿي آ١٦). (پيغمبـر جي) آک نَـ کي ٿـڙي ۽ ز کي حد کان لنگهي (۱۷) . بيــــُڪ کي وڏيون نشانيون پنهنجي پالڻهار جون ڏنائين (۱۸) . لات ۽ عزي کي ڏلو اِتو ڇا؟ (۱۹). ۽ پوئين ٽينِ منات کي ٻر؟ (جو آهي بت اللہ بڻي نہ سگھندا آهن) (۲۰). اوهان لَاءَ بِنَ آهَن جِاءٍ ٱلله لاءِ دَيْثُرُونَ؟ (٢١). أَهَا (ورهاست) أَنهيءَ مهل بي انصافيءَ واري ورهاست آهي (٢٢). إهي (سُڀ) رَكًّا نالا آهن, جي ارهانَّ پاڻ ۽ اُوهان جي اَبن ڏاڏن مُقرر ڪيا آهن. الله اُن (جي ثـابـتيءَ) جَو ڪو دليل نازل نہ ڪيو آهي (هيءُ رڳو) گمان تي هلندا آهن ۽ جيڪي (سندن) جيءَ سڌ ڪِندا آهن, (تنهن تي بر), ۽ بيشڪ سندن پالڻهار گان وٽن هذابت آئي آهي (٢٣). ماڻهو جيڪا سڌ ڪندو آهي سا کيس ملندي چا؟ (۲۴). پوءِ هو جَگ ۽ هي جگ الله جو آهي (۲۰).

وَكُومِينُ مَّكِكِ فِي التَّمَالِيِّ لَا تُغْنِيٰ شَفَاعَتُهُمُ شَنَّا إِلَّا مِنْ يَ بَعْدِالَنُ تِاذِنَ اللَّهُ لِمِنْ تَشَأَّءُ وَمُرْضِ ۞انَّ الَّذِينَ لَانْغُمِنُونَ بالْإِخِرَةِ لَيُسَتُّوُنَ الْمَلْلِكَةَ تَتُمُمَةَ الْأُنْتِيْ @وَمَالَهُمُ بِمِنْ عِلْوِ إِنْ يَتَّبِيعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَايُغُنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿ فَأَعْرِضُ عَنْ مَنَ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنًا وَلَوْيُودُ إِلَّا الْحَيْوةَ الدُّنْيَا اللهُ اللهُ مَبْلَغُهُمُ مِّنَ الْعِلْوِلِ اللهُ اللهُ هُوَاعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّعَنُ سِيدِلِهِ وَهُوَاعُكُوْبِئِنِ اهْتَدى ﴿ وَبِلَّهِ مَا فِي السَّمُوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِي الَّذِينَ اَسَأَوْوُ ابِمَا عَمِلُوُا وَيَغْزِى الَّذِينَ ٱحْسَنُوْ إِبِالْحُسْنَى ۗ ٱلَّذِينَ يَعْتِنِبُوْنَ كَبِّيرَ الْإِنْتِيرِ وَالْفُوَاحِينَ إِلَّااللَّهُ مَرَّانَ رَبِّكَ وَاسِعُ الْمُغْفِرَةُ هُوَ اَعْلَوْ كُوُّإِذْ اَنْشَاكُوْمِينَ الْاَيْضِ وَاذْاَنْتُوْ لِجِنَّةً فِي بُطُونِ أُمَّةٍ نِكُوْفَا لَتُوَكِّزُاً ٱنفُسكُوۡهُوَاعُكُوۡ بِمَنِ اتَّقٰى ﴿أَفَرَءَيْتَ الَّذِي ۡ تَوَلَٰ ۗوَٱعْظَى قَلِيُلَّا وَّٱكْدَاي®اَعِنْدَهُ عِلْمُالْغَيْبِ فَهُوَيَرِي®اَمُلِّمْ يُنَبَّاٱُ بِمَانِيْ صُعُفِ مُوْسَى ﴿ وَإِبْرَاهِيْمَ الَّذِيُّ وَفَّى ﴿ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَا أُخُولِي فِي وَآنَ لَيْسَ لِلْانْسَانِ إِلَّامَاسَعِي فَ

VEN CONTRACTOR OF THE PROPERTY OF THE PROPERTY

۽ آسمانن ۾ ڪيترائي ملائڪ آهن جن جي پارت ذري جيترو ۽ نفعو نہ ڪنڌي, پر اللہ جي موڪل ڏيڻ کانپوءِ جنھن لاءِ گھري ۽ راضي ٿئي (٢٦). بيشڪ جيڪي آخرت کي نہ مڃيندا آهن سي ملائڪن تي ڏيئرن جا نالا رکندا آهن (۲۷). ۽ کين ان (ڳالھ) جي ڪا خبر نہ آهي. رڳو گمان تي هلندا آهن ۽ بيشڪ گمان حقيقت جي سڃاڻڻ ۾ ڪجھ بر نفعو نـ ڏيندو آهي (٢٨). پوءِ (اي پيغمبر!) اُنهيءَ کان منهن موڙ جنهن اسان جي ياد ڪرڻ کَان منهن ڦيرايو ۽ دنيا جي حياتيءَ کان سواءِ (ٻيو) ڪجھ نه گهريائين (٢٩). إها سندن علم جي پڄاڻي آهي, بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي اُنهيءَ کي چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي, جيڪو سندس واٽ کان پلو ۽ جيڪو سڌي رستي هليو, تنهن کي (بر) اهو چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي (٣٠). ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي تر جن بڇڙا ڪر ڪيا تن کي انهن ڪمن جي ڪري نيٺ سزا ڏئي ۽ جن چڱايون ڪيون, تن کي ڀلائي جو (جوڳو) بدلو ڏئي (٣١). جيڪي ننڍن گناهَن کان سواءِ وڏن گناهَن ۽ بي حيائيءَ کان پاڻ کي بچائيندا آهن, بيشڪ تنهنجو پالڻهار (اُنهن لاءِ) وڏي بخشش وارو آهي. اُهو اوهان کي چڱو ڄاڻندڙ آهي, جڏهن اوهان کي زمين مان پيدا ڪياڻين ۽ جڏهن اوهين پنهنجن مائن جي پيٽن ۾ ٻار هيؤ. تنهن ڪري اوهين پاڻ کي نہ ساراهيو، اللہ اُنھيءَ کي چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي، جيڪو پرهيزگار ٿيو (٣٢). (اي پيغمبر) پوءِ ان کي ڏ ڏٺو آٿيئي ڇا جيڪو ڦريو؟ (٣٣). ۽ ٿورو (مال) ڏنائين ۽ سخت دل ٿيو (٣۴) وٽس ڳجھ جي خبر آھي ڇا جو ڄڻڪ اُهــو (سڀڪجھ) اکين سان ڏسندو آهي؟ (٣٥). اُنهيءَ جي خبر کيس نہ ڏني ويئي ڇا جيڪي موسيٰ جي صحيفن ۾ (لکيل) آهي؟ (٣٦). ۽ (جيڪي) ابراهيم (جي صحيفن ۾ آهي)، جنهن (الله جي حقن کي) پورو ڪيو (٣٧). (هيءُ حڪمر) تر ڪو بار کڻندڙ ڪنهن ٻئي (جي گناه) جو بار نہ کٹندو (۳۸) ً. ۽ تہ ماڻھوءَ کي رڳو اُھا ئي (ڪماڻي) ملندي جيڪا ڪيائين (٢٩).

وَأَنَّ سَعْمَهُ سَوُفَ يُزِي ©ثَّةً يُغَذِّ بِهُ الْجِنَآءَ الْأَوْفِ أَصُّوَاتَ الله رَبِّكَ الْمُثْنَكُ فِي ۗ وَاتَّهُ هُوَ أَضْعَكَ وَٱبْكَىٰ ۚ وَٱنَّهُ هُوَامَاتَ وَ ٱحۡيَا ۞وَٱنَّهُ خَلَقَ الزَّوۡجَيۡنِ الذَّكَرَوَالۡأِنۡثَمَٰى ۚ مِنۡ تُطۡفَةٍ إِذَا تُمُثَىٰ ﴿ وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَةَ الْأُخُورِي ۗ وَأَنَّهُ هُوَاعَتْهُ وَ اَقَكُوٰ۞ُوَاتَّهُ هُوَرَبُّ الشِّعْرِي۞ُوَاتَّهُ اَهْلَكَ عَادَا اِلْأُوُلِ۞ُ وَتُنُوْدَا فَمَا اَبْقَى ٥ وَقُومَ نُوْجِ مِنْ قَبْلْ إِنَّهُ مُكَانُوا هُمُ اَظْلَمَ وَٱطْغُ ۞ وَالْمُؤُ تَفِكَةَ آهُوٰ يَ ۞ فَغَشُّهِ كَأَمَا غَشُّهِ ۞ فَأَيَّ الآمِ رَبِّكَ تَتَمَازى ﴿ لَا اَنْذِيرُوْسَ النُّذُرِ الْأُولِ ﴿ اَبِن فَتِ الْإِزِفَةُ ۚ كَلِيسَ لَهَامِنَ دُونِ اللهِ كَالِشْفَةُ ۗ فَإِنَّ هٰذَا الْحَدِيْثِ تَعْجَبُونَ۞وَتَضُحَكُونَ وَلاَ تَبَكُونَ وَوَا تَبَكُونَ ﴿ وَأَنْ تُمُ سْمِدُونَ فَأَسُجُدُو اللهِ وَاعْبُدُوالِ ١

دِئْدُ مِنْ الرَّحِيْمِ الله الرَّحِيْنِ الرَّحِيْمِ الله الرَّحِيْنِ الرَّحِيْمِ وَالله الرَّحِيْنِ الرَّحِيْمِ وَافْتَنَ الْفَكَرُ وَانْتَقَ الْفَكَرُ وَانْتَقَ الْفَكَرُ وَانْتَقَ الْفَكَرُ وَالْنَ تَلْمُ اللهُ ا

۽ ته سندس ڪمائي جلد ڏئي ويندي (۴۰). وري کيس شامر پورو بدلو (أنهىءَ كمائيءَ موجب) ڏنو ويندو (۴۱). ۽ تر تنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽڻ آهي (۴۲). ۽ تہ اُن ئي کلايو ۽ رئاريو (۴۳). ۽ تہ اُن ئي ماريو ۽ جياريو (۴۴). ۽ تہ اُن (اللہ) نر ۽ مادي جوڙو جوڙو بڻايو (۴۰). منيءَ جي هڪ ڦڙي مان, جڏهن (ڳهڻ ۾) هاريـو وڃي (۴٦). ۽ تہ اُن تي ئي اُهـو بيو (ييرو) پيدا ڪرڻ آهي (۴۷). ۽ ته اُن ئي آسودو ڪيو ۽ مالدار بڻايو (۴۸). ۽ ته اُهو ئي شعريٰ تاري جو رب آهي (۴۹). ۽ ته اُن ئي پهرين عاد کي ناس ڪيو (٥٠). ۽ ٿمود کي (بر) پوءِ اُنهن مان (ڪنهن کي) باقي نه چڏيائين (٥١). ۽ ان کان اڳ نوح جي قوم کي ۾ هلاڪ ڪيائين, جِو تر أهمي ڏاڍا ظالمر ۽ شامر حد کان لنگهيل هيا (٥٢). ۽ (شهر) اونڌي كيل كي هيٺ اُڇليائين (٥٣). پوءِ اُن كي ذِكيو جنهن دِكيو، (يعني پهڻن جو مينهن وسايائين) (۴٠). پوءِ (آي انسان!) پنهنجي پالڻهار جي نعمتن مان ڪهڙيءَ ۾ ٿو شڪ ڪرين (٥٥). هيءُ (پيغمبر) اڳين ڊيڄاريندڙن (جي جنس) مان (هڪ) ڊيڄاريندڙ آهي (٥٦). ويجهي اچڻ واري (قيات) ويجهي آئي (٥٧). ان کي الله کان سواءِ ڪو ظاهر ڪرڻ وارو كونهي (٥٨). هن گالھ كان تعجب كندا آهيو ڇا؟ (٥٩). ۽ كلندا آهيو ۽ نہ رثندا آهيو (٦٠). ۽ اوهين راند ڪندڙ آهيو (٦١). پوءِ الله کي سجدو ڪريو ۽ عبادت ڪريو (٦٢).

سورة قير مڪبي آهي ينجوزجاه آيتون ۽ تي رڪوع آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

قيامت ريجهي آئي ۽ چنڊ چيرجي پيو (١). ۽ جيڪڏهن (ڪافر) ڪا نشاني ڏسندا تر منهن موڙيندا ۽ چوندا تر هيءُ (اڳ کان) هلندڙ جادو آهي (٢). ۽ ڪوڙ ڄاتائون ۽ پنهنجن سڏن تي هليا ۽ سڀڪو ڪر پنهنجي وقت تي ٺهرايل آهي (٣).

وَلَقَدُ حَأْوَهُ مُوْتِينَ الْاَنْكَأُومَا فِيهِ مُؤْدَحُ ۚ ۚ حُكُمَةٌ ثَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِى النُّدُرُ ۞ فَتَوَلَّ عَنْهُ وَيَوْمَرِيدُ عُ الدَّاعِ إِلَيْ شَيُّ ثُكُرٍ ﴿ خُتَنَعًا اَبْصَادُهُمْ يَغُوْبُونَ مِنَ الْكَيْدَاتِ كَأَنَّهُمْ جَرَادُمُنْنَيْثُونُ مُهُطعتُنَ إِلَى الدَّاعِ ثَقُولُ الْكِفْرُونَ لِمِذَا يُومُّعِيثُرُ كُنَّبَتُ قَيْلَكُمْ تُوْمُرُنُومِ فَكُنَّ مُواعَنُكُ نَا وَقَالُوا عَيْدُنُّ وَازْدُحِرَ ﴿ فَدَعَارِيَّةُ أَنِّيُ مَغْلُوْكِ فَالْتَصِرُ فَفَعَنْنَأَ أَبُوابِ السَّمَأُ وِبِمَأْهِ مُنْهَينُ ۗ وَجَرُنَا الْأَرْضَ عُبُونًا فَالْتَعَى الْمَأَنْ عَلَى أَمْرِيَكُ تُدِدَهُ وَحَمَلْنَهُ عَلَى ذَاتِ ٱلْوَاتِ وَدُسُرِ فَيَجْرِي بِاغْيُنِنَا جَزَآ أَيْنَ كَانَ كُفِرَ®وَلَقَدُتَّرُكُنهَا إِيَّةً فَهَلَ مِنْ مُثَدِّكِرِ®فَكَيْفَ كَانَ عَلَابِي ۅؘنُدُرِ®وَلِقَدُيةَ ثَرْيَا الْقُرُ الى لِلدِّكُونَهَ لَ مِنْ مُّدَّ كِرِ۞كَذَّبَتْ عَادُّ فَكِيْفُ كَانَ عَنَا الْ وَنُذُرُ إِنَّا أَرْسُلُنَا عَلَيْهُ رِيْعًا صَرْصَرًا *ڣٙؽۅ۫ۄڔڹؘڂڛ؞ؙٞۺڰؘؚ*ڗۿ؆ؘؿ۬ڗٷٳڶێٵ؈ٚػٲٮٞڰؙۄؗٳۘڠڿٵۯؙڹڿڶ مُنْقَعِن فَكِيفَ كَانَ عَذَا فِي وَنُذُرِن وَلَقَ مُ يَسَرُنَا الْقُرُانَ لِلذِّكِو فَهَلُ مِنْ مُّتَكَكِرِ أَكَذَّبَتْ تَمُوُّدُ بِالتُّذُرِ السُّولُ فَقَالُوۡٳَٱبَثَرَامِّتَاوَاحِدُاتَتَّبُعُهُ ۚ إِنَّآاِدُاكِفِي ضَلِلِ وَسُعُرٍ ⊕

۽ بيشڪ وٽن آهي خبرون آيون آهن جن ۾ دڙڪو آهي (۴). پوري ڏاهپ (بر) آهي, پوءِ عبرت جيون ڳالهيون کين ڪو فائدو نہ ٿيون ڏين (٥٠). تنهن ڪري کانٽن منهن موڙ۔ جنهن ڏينهن سڏيندڙ اڻ وڻندڙ شيءِ ڏانهن سڏيندو (٦). (تنهن ڏينهن) پنهنجن جهڪين اکين سان قبرن مان ائين نڪرندا جو ڄڻڪ اُهي پکڙبل مڪڙ آهن (٧) . (ان) سڏيندڙ ڏانهن ڊوڙندا ويندا, ڪافر چوندا تر هيءُ ڏکيو ڏينهن آهي (٨). اِنهن کان اڳ نُوح جي قوم ڪوڙ ڀانيو پوءِ اسان جي ٻانهي کي ڪوڙو ڄاتائون ۽ چيائون تر چريو آهي ۽ (کيس) ڏمڪايو ويو (٩). پوءِ هن پنهنجي پالڻهار کي عرض ڪيو (۽ چياڻين) تہ بيشڪ آءٌ هيڻو آهيان, تنهن ڪري (اي رب!) نون کانئن وير وٺ (١٠). پوءِ آسمان جا دروازا گهڻي وهندڙ پاڻيءَ سان کولياسون (١١). ۽ زمين مان چشما جاري ڪياسون, پوءِ (چوڌاري) پاڻي گڏ ٿيو, جنهن ڪر لاءِ فيصلو ڪيو ويو هو (١٢). ۽ کيس تختن ۽ ميخن واريءَ (ٻيڙي) تي چاڙهيـوسـون (١٣). جا اسـان جي اکين آڏو ٿـي هـلي (اهـو پاڻي) انهيءَ شخص جي بدلي وٺڻ لاءِ جنهن کي نہ مڃيو هيائون (۱۴). ۽ بيشڪ انهيءَ (سزاً) کي (عبرت لاءِ) هڪ نشاني ڪري ڇڏيو سون, پـوءِ آهي كو نصيحت ولـڻ وارو؟ (١٥). پوءِ منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا ڪهڙيءَ طرح هئا (١٦). ۽ بيشڪ قرآن کي نصيحت ولڻ لاءِ آسان ڪيو النئون, پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو؟ (١٧). عاد (قوم) ڪوڙ ڀانيو. پوءِ منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا ڪهڙيءَ طرح هئا (١٨). بيشڪ اسان سخت طوفان کي شامر سخت نڀاڳي ڏينهن ۾ مٿن موڪليو (١٩). جو ماڻهن کي پٽيائين ٿي ڄڻڪ آهي کجيءَ جي ٿڙن جيان پاڙون پٽيل آهن (٢٠). پوءِ منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا ڪهڙيءَ طرح همئـا؛ (٢١). ۽ بيشڪ قرآن کي نصيحت وٺـڻ لاءِ آسان ڪيو اٿـئون, پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو؟ (٢٢١). ثمود جي قوم ڊيڄاريندڙن کي ڪوڙو ڀانيو (٢٣). پوءِ چيائون تر اسين پنهنجيءَ ئي قوم مان هڪڙي ماڻهوءَ جي تابعداري ڪريون ڇا؟ (جي ائيس ڪريون تر) بيشڪ اُنهيءَ مهل ضرور گمراهيءَ ۽ چريائيءَ ۾ هوندا سون (۲۴).

ءَ ٱلْقِيَ الدَّكُوْعَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلُ هُوَكَنَّا اجْ أَشِرُ ۖ سَيَعْلَمُوْنَ عَدَّاكُمِنِ الْكُنَّاابُ الْإِيْسُونِ الْأَكْثُولِ الْكَاقَةِ فِلْتُنَّالَّا لَكُوْ فَارْتَقِبُهُمْ وَاصْطِيرُ۞وَنِيَّنَّهُمُ إِنَّ الْمَآءُقِسْمَةً بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبِ تُحْتَضَرُّ فَنَا دَوُ إِصَاحِبَهُ مُو فَتَعَاظِي فَعَقَرَ ﴿ فَكَيْفُ كَانَ عَنَا إِنْ وَنُدُرِ الثَّا ٱلسُّلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَّاحِدَةً فَكَانُوُا كَهَشِيْءِ الْمُحْتَظِر@وَلَقَدُ يَتَرْنَاالْغُرَانَ لِلزَّكْرِ فَهَلُ مِنُ مُنَّ يَكِ هِكَذَّ بَتُ قَوْمُ لُؤُطِ بِالنَّذُوُرِ هِ إِنَّا آرُسَلُنَا عَلِيهِهُ وَحَاصِبُا إِلَّا الَّ لُوطِ بَعَيْنَهُمُ بِسَحَرِ ۗ نِعْمَهُ مِّنُ عِنْدِنَّا كَنْ الْكَ نَجْوَى مَنْ شَكُو ۞ وَلَقَنْ أَنْذَرَهُمْ وَنَطْشَتَنَا فَتَمَارُواْ بِالتُّذُرِ۞وَلَقَدُرَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَكَمَّسُنَآاعَيْنَهُمُ فَنُوقُوا عَدَانِ وَنْدُرُ ٥ وَلَقَدُ مَنِّبَحَهُو مُكُرِّعٌ عَذَابٌ تُسْتَقِرُ ۚ فَكُوْقُوا عَنَا إِنْ وَنُدُرِ ۞ وَلَقَدُ يَسَّوْنَا الْقُرُّ الْ لِلدِّ كُورَ فَهَلُّ مِنْ ۺؙڰڮڔۣۿٙۅٙۘڵڡۜٙۮؘۘۘڿٳۧٛٵڶڣڔۛۼۅۛٙ؈ؙڷڷ۠ڎؙۯؙڞؖڰۮڹۘۊٳؠٵڵۑؾؚٮؘٵڰؚٚڸۿٵ ۏٵؘڂۮؙٮ۬ڟۿؙۄؙٳڂؙۮؘۼڗؚؽؙڗۣؿؙڡٞڡٛؾڔڔ۞ٲڴؾٵۯڲؙۄ۫ڂؘؽڗ۠ؾڽؙٳۅڵڷ۪۪ڴ*ڰ*ۄ ٲۿٳڬؙۄؙؠۜڔۜٲٷؖڗ۫ڧٳڶڗ۠ؠؙڔۣڿٛٳۿڔؿڡؙٷڶٷؽۼٛڽٛڿ**ؠؽۼ**ٞؿؙؽٙڝؚۯٞۛۨۨ

اسان جي وچان انهيءَ تي ئي وحي نازل ڪيو ويو ڇا؟ (ز!) بلڪ اُهو وڏو كوڙو باڻ پڏائيندڙ آهي (٢٥). اجهو سڀاڻي ڄاڻندا ته پاڻ پڏائيندڙ وڏو كوڙو كير آهي؟ ٢٦١). بيشڪ اسين سندن پرک لاءِ (هڪ) ڏاچي موڪلينداسون, پوءِ (اي صالح) اُنهن جو منتظر ره ۽ صبر ڪر (٢٧). ۽ کين خبردار ڪر تہ سندن وچ ۾ پاڻي وراهيل آهي. هر ڪو (پنهنجي) واري تي حاضر ٿئي (٢٨) . پوءِ پنهنجي سنگتيءَ کي سڏياڻون, پوءِ وڌيڪ هلت ڪيائين ۽ (وار ڪري ڏاچيءَ کي) منڊو ڪيائين (٢٩). پوءِ منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا ڪهڙيءَ طرح هئا (٣٠). بيشڪ اسان هڪ دَدَكُو مُثْنَ مُوكُليُو، پُوءِ ڀِنتي پيهر وانگر (ڍڳ) ٿي پيا (٣١). بيشڪ قرآن کي نصيحت وٺڻ لاءِ آسان ڪيو اٿئون, پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو؟ (٣٢). لوط جي قوم ڊيڄاريندڙن کي ڪوڙو ڄاتو (٣٣). بيشڪ اسان مٿن پٿرين وسائيندڙ واءُ کي موڪليو، سواءِ لوط جي گهر وارن جي، جو انھن کی اُسر مھل بچایوسوں (۳۴). پاڻ وٽان فضل سان. جنھن شڪراٺو ڪيو, تنهن کي ائين ئي بدلو ڏيندا آهيون (٣٥). ۽ بيشڪ (لوط) اسان جي پڪڙڻ کان کين ڊيڄاڙيو هو, پوءِ (هٿون) اُنهن دڙڪن ڏيڻ جي كري (شك آثمي) تكرار كيائون (٣٦). ۽ بيشك لوط سان سندس مهمانن (كسڻ) "بنسبت ڇڪتاڻ ڪيائون (ته كيس غافل ڪن)، پوءِ سندن اکين (جي ديد) کي وڃايوسون, پوءِ چيوسون تر منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا چکو (٣٧). ۽ بيشڪ صبح جو هميشہ رهندڙ عذاب کيـن لٽيو (٣٨). پوءِ (چيو وين) تر منهنجو عـذاب ۽ منهنجـا دڙڪـا چکو (٣٩). ۽ بيشڪ قرآن کي نصيحت وٺڻ لاءِ آسان ڪيو اٿڻون, پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو؟ (۴٠). ۽ بيشڪ فرعون جي قوم ڏانهن ڊيجاريندڙ آيا (۴۱). هنن اسان جي مڙني نشانيسن کي ڪوڙو ڄاڻـو. تنهن ڪري کين زبردست طاقتور جي پڪڙڻ وانگر پڪڙيو سون (۴۲). (اي قريشؤ!) اوهان جا ڪافر اُنهن (ٽولين) کان وڌيڪ ڀيلا آهن ڇا يا اوهان لاءِ (اڳين) ڪتابن ۾ ڪا ڇوٽڪاري جي چٺي آهي؟ (٣٣). چوندا آهن ڇا ته اسين (سڀ گڏجي) وير وٺـڻ وارا آهيون؟ (۴۴).

سَيُهُزَمُ الْبَمَعُ وَيُولُونَ الدُّبُرَ فَهِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمُ وَالسَّاعَةُ الْمَعْرِ فَهُمُ وَالسَّاعَةُ اَدُهِى وَامَرُ فَا اللَّهُ عَلَى وَامَرُ فَا اللَّهُ عَلَى وَامَرُ فَا اللَّهُ وَالسَّاعَةُ فَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَقُوامَ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَمَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَمَا اللَّهُ وَمَا اللَّهُ وَمَا اللَّهُ وَمَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَمَا اللَّهُ وَمَا مَا اللَّهُ وَمَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَالْمُوالِمُولِي الللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَ

المُؤلِقُ النَّجُنَانُ اللَّهُ اللَّهُ

دِنه فَكُمُنُ عَكُمُ الْقُرُ الْنَصَّخَلَقَ الْإِنْسَانَ عَكَمُهُ الْبَيَانَ الرَّحِنُونِ الرَّحِنُونَ الرَّحِنُونَ الرَّحِنُونَ الرَّحِنُونَ الْرَحُمُنُ عَكَمُهُ الْبَيَانَ السَّمَاءُ النَّعَمُنُ وَالشَّمَاءُ وَلَقَمُرُ وَالشَّمَاءُ وَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيُوَانَ الْمَائِزَانَ وَ الْمَدُونَ وَقَعَهُوا الْمَائِزَانَ وَ الْمَدُونَ وَقَعَهُوا الْمَائِزَانَ وَ الْمَدُونَ وَقَعَهُمُا الْوَزُنَ بِالْمُقِيمُوا وَلَا يُحْمُرُ وَاللَّهُ مُنْ ذَاتُ الْاَكْمُنَامِ وَقَوَعَهُمُا فَرُوالْعَصُونِ وَالْرَحْقَ وَالنَّحَانُ فَي الْمَائِونَ وَالْمَكُمُنَا تُحْتُمُونَ وَالْمَحْبُ الْمُعَالِمُ الْمَائِمُ وَالْمَحْبُ وَالنَّعَلِمُ اللَّهُ وَرَبِّكُمُنَا تُحْتَمُ وَالنَّعَلِمُ فَيَا النَّهُ اللَّهُ وَرَبِّكُمُنَا تُحْتَمُونَ وَالنَّعَلِمُ اللَّهُ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَحْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعُمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمُعْمُونَ وَالْمَعْمُونُ وَالْمُعْمُونَ وَالْمَعْمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعْمُونَ وَالْمُعْمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعْمُونَ وَالْمُعْمُونَ وَلَامُعُمُونُ وَالْمُعْمُونُ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُونَا وَالْمُعْمُونَ وَالْمُعْمُونَ وَالْمُعْمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُونُ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُونُ وَالْمُعْمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ والْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُلُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونَ وَلَامُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُلُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونَ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُونُ وَالْمُعُونُ والْمُعُونُ وَالْمُعُمُونُ وَالْمُعُونُ وَالْمُعُونُ وَالْمُعُمُون

أنهيءَ گروه کي جلد شڪت ڏبي ۽ پئي ڦيرائي ڀڄندا (۴۰). (ز!) بلڪ سندن انجام جي جاءِ قيامت آهي ۽ قيامت ڏاڍي سخت ۽ تعام ڪوڙي آهي (۴٦). بيشڪ ڏوهاري گمراهيءَ ۽ چرپائيءَ ۾ آهن (۴۷). (ياد ڪر) جنهن ڏينهن انهن کي سندن منهن ڀر (دوزخ جي) باه ۾ گهلبو، چئبو ته هاڻي دوزخ جي ڇهڻ جو مزو چکو (۴۸). بيشڪ اسان سيڪنهن شيءِ کي اندازي مطابق خلقيو آهي (۴۹). ۽ اسان جو ڪم رڳو آک چنه ئي، توليون هلاڪ ڪيون سون، پوءِ آهي ڪو نصيحت ولڻ وارو؟ (۱۰). ۽ بيشڪ اوهان جهڙيون (ڪيتريون ئي) توليون هلاڪ ڪيون سون، پوءِ آهي ڪو نصيحت ولڻ وارو؟ (۱۰). ۽ جيڪي ڪيو اٿن سو (سڀ سندن) اعمالن ۾ (لکيل) آهي (۲۰). ۽ هر نندو ۽ وڏو (عمل سندن صحيفن ۾) لکيل آهي (۳۵). بيشڪ پرهيز گار رهنا (۵۰).

سورة رحمان مڪي آهي ۽ هن ۾ انهتر آيتون ۽ تي رڪوي آهن.

الله ٻاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

ٻاجهاري (الله) (١). قرآن سيکاريو (٢). انسان کي پيدا ڪيائين (٣). ان کي چٽو ڳالهائڻ سيکاريائين (٣). سج ۽ چند پوري حساب تي هلندا آهن (٥). ۽ وليون ۽ وڻ (الله کي) سجدو ڪندا آهن (٢). ۽ آسمان کي بلند ڪيائين ۽ انصاف جي ترازي رکيائين (٧). هن لاءِ تر تور ۾ حد کان نه لنگهو (٨). ۽ انصاف سان پورو توريندا رهو ۽ تور ۾ کوٽ نه ڪريو (٩). ماڻهن لاءِ زمين کي پکيڙيائين (١٠). منجهس (هر جنس جو) ميوو ۽ چپڙين واريون کجيون آهن (١١). ۽ بُع وارو اَن ۽ خوشبودار ٻوٽا (٨ اَن ۾) آهن (١١). پوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (١٢).

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالِ كَالْفَغَّارِ ﴿ وَخَلَقَ الْجَانَ مِنْ، مَّارِجِ مِّنُ تَارِرْهُ فَيِأَيِّ الْآءِ رَبُّكُمَا تُكَدِّبْنِ®رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَ رَبُ الْمَغْرِينِينَ ۚ فَيَأَيّ الآءِ رَبِّلْمَا تُكَدِّبٰنِ صَرَيَحَ الْبَحْرَيْن ؽڵؾؘؾڸڹ؋ٚؠؽڹٛؠؙؙؙؙؗؗؗؗؗؠٲڔؙۯؘڂٞڒؽؠؙۼڸڹ۞۫ڣۣٲؾؚٳڒۧ؞ؚۯؾؙؙؚؠٵؙػؙۮؚٙڹڹ[؈] يَغُرُجُ مِنْهُمَا اللَّوُ لُوْ وَالْمَرْجَانُ۞ْفَيَأَيِّ الْآءِ رَبُّكُمَا تُكَدِّبنِ ۞ وَلَهُ الْبَوَا إِللَّهُ أَتُكُ فِي الْبَحُوكَا لُأَعْلَامِ ﴿ فَيَاكَيِّ الْأَوْرَبِّكُمُ مَا تُكَيِّبِن فَكُلُّ مَنُ عَكِيْهَا فَإِن أَقَّقِيَيْقِي وَجُهُ رَبِّكَ ذُوالْجَلْلِ وَالْإِلْوُ الرَّخْ فَيَا أَيَّ الْأَوْ رَبُّكُمُ الْكَيْرِ النَّهُ الْكَلْوَتِ وَالْاَرْضُ كُلِّ يَوْمِ هُوَ فَيُ شَأْبِ فَيَاكِي اللَّهِ رَبِّكُمَ الْكَدِّينِ @ سَنَعُرُ عُلَكُوۡ إِنَّهُ الثَّقَالِيٰ ۞َفِياَيّ الزَّوْرِيُّكُمَ ٱتُكَدِّبِٰ ۞يٰمَعُشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمُ أَنَّ تَنْفُذُ وَامِنَ أَقْطَارِ التَّمُونِ وَالْأَرْضِ فَانْفُتُ وُالْاتَنْفُدُونَ إِلَّاسِمُلُطِنِ ﴿ فَيَاكِيُّ الْآءِ رَبَّكُمْا تُكَدِّبِن ﴿ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَا قُلْمِنَ ثَارِهُ وَفُاسٌ فَكَا تَنْتَعِرُنِ ۚ فَبَائِيّ أَلَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَدِّينِ ۞ فَإِذَا أَنْتَقَّتِ السَّمَأَءُ فَكَانَتُ وَزُودَةً كَاللَّهِ هَانِ۞ْ فَيَأَيِّ الْآهِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبُنِ ۞

ماڻهوءَ کي ٺڪري جهڙي (سنهڙي سڪي) وڄندڙ مٽيءَ مان بڻايائين (١٤). ۽ جُنّ کي بَاه جي الانبيّ مان بڻايائين (١٥). پوءِ (اي جنوَ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (١٦). جو بِمنهي اوسِرن جو بَالثَّهَارَ ۽ بِنهي اولهن جو پالثَّهَار آهي (١٧). يوءِ (اي جنؤ ۽ انسانُوًا) ۚ پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (١٨). ٻنَ دريائن (کاري ۽ مشي) کي وهايائين جو پاڻ ۾ گڏجي وهن ٿا (١٩). اُنھن ٻنھي جي وچ ۾ هڪ اوٽ آهي جو هڪ ٻئي تي زيادتي نہ ڪندا آهن (٢٠). يوءِ (آي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندو (٢٦). اِنهن ٻنهي مان موتي ۽ مرجان نڪرندا آهن (٢٢). يوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمين جو انڪار كِندؤ (٢٣١). ۽ سمنڊ ۾ هلندڙ جهاز (سڙه گنيل) جبلن وانگر اُونچا اُنهيءَ (الله) جا آهن (٢۴). يُوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندڙ (٢٥). جيڪو بہ زمين تي آهي, سو سڀ فتا ٿيندو (٢٦). ۽ (اي پيغمبر) تنهنجي پالڻهار جي هڪ ڏات باقي رهندي جو عزت وارو ۽ نعمتن وارو آهي (٢٧). پوءِ (اي جَنْوَ ۽ انسانؤ!) پٽهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (٢٨). جيڪو بہ آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سَيڪو الله کان گهرندو آهي, سيڪنهن ڏينهن آهو (پنهنجي مخَلُوقَ جَيْ بِشَيِّ بِشِيا كُمْ مِرْ آهيَّ (٢٩). پوءِ (اي جَنَوْ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالٽهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (٣٠). اي جنو ۽ انسانؤ آسين واندا ٿي جلد (حساب ڪتاب لاءِ) اوهان ڏانهن متوجَّّه ٿيندا سون (٣١). ڀوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالٽهار جي ڪهڙين تعمين جو انڪار ڪندوُ (٣٢) . اي جنن ۽ ماڻهن جا جَٿُوا جَيڪَڏهن اُوهين آسماننَ ۽ زمين جي پاسن کان ٻاهر نڪري سگهندا آهيو تہ نڪرو, وڏيءَ هميت کان سُواءِ ٻيءَ طرح سان ٻاهر نڪري نہ سگهندؤ (جا اوهان ۾ آهي ئي ڪَارَ) (٣٣). پُوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤِ (٣٣). آوهان تي باھ جو آلائبو ۽ دونھون موڪلبو جو مقابلو ڪري نہ سگهندؤ (٣٥). پوءِ آاي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (٣٦). يوءِ جڏهن آسمان ڦاٽندو تڏهن ڳاڙهيءَ چمڙي وانگر گلابي ٿيندو (٣٧). پوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (٣٨).

فَيَوْمَبِدٍ لَايُنِئُلُ عَنْ ذَبْنِهُ إِنْنُ وَلِاعَانَ ۚ فَيَايَ الْإِرْبَلُمَا تُكَدِّبِٰنِ۞يُعُرَفُ النُّجُرِمُوْنَ بِسِيمُهُمُّ فَيُؤُخَذُ بِالنَّوَاصِيُو الْاَقْدُاوِ®َفِيَاكِي الْآرِرَيِّكُمَا تُكَذِّبِي®هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّيْنُ يُكِذِّبُ بِهَاالْمُجُرِمُونَ۞يَطُوفُوْنَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيْدِال۞فِيانَ الأَوْ رَبُّكُمَا تُكُدِّينِ ٥ وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَرَيِّهِ جَنَّتْنِ ٥ فَيَاكِي الْآءِ ڔؘڲؙ۬ؠؠٵڰؽڐۣڹۑڰٚۮؘۅٳؾٙٵۮؽ۫ؽٳۑڰؙڣۑٳؘؾٳڶڗ؞ٟڔؾؚڲؙؠٵڠڲڐۣڹڮڰ<u>ۊؠ</u>ؠۄٙٳ عَيُنْن تَجْوِيٰن ﴿ فَيَاكَى اللَّهِ رَبُّهُمَا لَّكَذِّبْنِ ﴿ فِيهِمَامِنُ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجِن ﴿ مَا كُنَّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَدِّبُ ۖ مُثَّكِينَ عَلْ فُرُشُ بَطَآئِهُمُ ٓامِنُ إِسۡتَهُرَىٓ وَجَنَاالۡجَنَّتَيۡنِ دَانِ ۚ فَبَاكِيۤ الَّا؞ِرَيُّكُمۡۤ ؖڰڲڐۣؠ۬ڹ۞ڣؚؽۿ۪ڹۜ ڤڝؚڒتُ الطَّرُفِ ٚڵٶؙێڟۺڰ۫ۺۜٳۺ۫ڽڠڹۘڵۿؙؗؠٞۄؘڵ جَآَٰتُ ۚ فَيَاكِي الآءِ رَبُّلُما تُكَذِّبِ ۞ كَانَّهُنَّ الْيَا قُونُ وَالْمَرْيَا أَثُّ <mark>غَبأَى</mark>ٓ الكَّوْرَيِّكُمَا تُكَدِّبٰنِ۞هَلُ جَزَآءُ الْإِحْسَانِ الْأَ الْإِحْسَانُ۞ْ فَيَاكِيّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِنِ ۞ وَمِنْ دُوْنِهِمَا جَتَّتٰنِ هَٰنِيَاكِيّ اللَّهِ رَبِّكُمَا تُكَدِّبِن هُمُدُهَآ أَمَّتٰنِ هَ فَبِأَيِّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَدِّبِنِ هَوْنِهِمَا عَيُنِ نَضَّاخَتِن هَ

پوءِ اُن ڏينهن نڪي ماڻهو ۽ نڪي جن پنهنجي گناھ بابت پڇبا (٣٩). پوءِ (أي جنؤ ۽ انسآنؤ!) پنهنجي پالثهار جي ڪهڙين نعمتن جو اِنڪار كَندُوُ (٣٠٠). ڏوهاري پنهنجي شڪلين مان پيا سڃاتا ويندا, يوءِ ڄُنڊن ۽ پيرن مَان پڪڙبا (٣١) پوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نِّعَمَّنَ جَوْ انكَارِ كَنْلُؤُ (٣٢). (چَئْبُو رَا هَيءُ اَهُو دُّوزخ آهي, جَنهن كيّ گنهگّارن ڪوڙو ڀائيو هو (۴۳). انهيءَ (دوزخ) ۾ ۽ تـتي ٽهڪندڙ پاڻيءَ ۾ پيا آيندا ويندا (۴۴). پُوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ) پنهنجي پالٽهار جي ڪهڙين نَّعْمَنَّنَ جُو انْكَارِ كِنْدُوْ (هُ٩). جِيكُو پنهنجي پالڻهار جي آڏو بيهڻ كان ڊنو, تنهن لاءِ بہ بَاغ آهن (٣٦). پوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ) پنهنجي پالثهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (۴۷). ٻئي باغ ساين ٽارين وارآ (گهاٽاً) آهن (۴۸). پوءِ (آي جنؤ ۽ انسانؤ!) پُنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندو (۴۹). آنهن اَٻنِ باغن) ۾ بہ چشما وهن ٿا (٥٠). پُوءِ (اي جنؤ ۽ آنسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (١٥). اُنهن ٻنهي (باغن) ۾ سڀڪنهن ميوي مان ٻہ ٻہ جنسون آهن (٥٢). پوءِ (أي جنوَ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتنَ جو انڪار ڪندؤِ (٣٠). آهڙن وڇاڻن تي ٽيڪ ڏيئي ويٽا هوندا, جنھن جو استر استبرق پُٽ مان ہوندو ۽ انھن ٻنھي باغن جو ميوو ويجھو هوندو (٩٤). پوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن َّجُو انڪار ڪندو (٥٥). ٻنهي (باغن جي ماڙين) ۾ هيٺ نگاه ڪرڻ واريون (حيادار حورون) هونديون, جن کي انهن کان اڳ نڪي ڪنهن ماڻهوءَ ۽ نڪي ڪنهن جن ڇهيو آهي (٥٦). يوءِ (اي جنؤ ۽ انسانو!) پنهنجي بالثهار جي ڪهڙين نعمتن جو اٽڪار ڪندؤ (٧٥). اُهي (حورون) جِتُكَ يَاقُونَ ۽ مُرْجَانَ آهن (٥٨). پوءِ (اي جنؤِ ۽ انسانؤ!) پنهنجِي پالٽهار جي ڪهڙين نعمتنَ جو انڪار ڪندؤ (٩٩). چڱاڻيءَ جو بدلو چڱائيءَ کان سوَّاءِ (ٻيو) ڪو ر آهي (٦٠). پوءِ (آي جنؤ ۽ انسآنؤ!) پنهنجي پالٽهَّار جي كُهڙين يُعمنن جو انكار كندؤ (٦١). إنهن بن (باغن) كَان سواءِ بِيّا به بأغٌ بر آهن (٦٢). يوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالٽهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندڙ (٦٣). ٻئي ڏاڍا ساوا چهج آهن (٦۴). ٻوءِ (اي جنوّ ۽ انسانوڙا) پنهنجي ڀالڻهار جي ڪهڙين نعمتنَ جو انڪار ڪندوَّ (٦٥).ّ انهن بننهي (باغن) ۾ ڦوهاري (وانگر جوش سان ڀاڻي نڪرڻ) وارا ٻہ چشما هوندا (٦٦).

فَهِ أَيِّ اللّهِ رَبِّكُمَا تُكَدِّبِ فَهِ فِهِ مَا فَاكِهَ قَ فَفُلُ وَرُمَّاكُ فَ فَهَا يَ اللّهِ رَبِّكُمَا تُكَدِّبِ فَي فِي هِمَا فَاكِهَ قَ فَعُلُ وَرُمَّاكُ فَهَا يَ اللّهِ مَيْلُمَا تُكَدِّبِ فَعُرُرُ مَعْصُورِتُ فِي أَيْدِيا مِنْ فَهَا يَ اللّهِ مِنَيْمُنَا عُكَدِّبِ فَكُو يُولِمُهُ هُنَ إِنْ ثُنَّ عَمُهُ مُورِكُ فِي أَيْ اللّهِ مِنَيْمُنَا عُكَدِّبِ فَعُمِ اللّهِ مَنِكُمُ اللّهِ مَنْ عَلَى مَوْرِ فَعُم وَكَلَّجَانُ فَي فِي اللّهِ مَنْ اللهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَلَا لَا اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَلّهُ ا

بِهُ وَاللهِ الرَّحُسُنِ الرَّحِيْمِ وَاللهِ الرَّحُسُنِ الرَّحِيْمِ وَ اللهِ الرَّحُسُنِ الرَّحِيْمِ الْحَافِقَةُ وَالْوَعَةُ كَافِقَةُ كَافِعَةُ كَافِعَةُ كَافِعَةُ كَافِعَةُ كَافَعَةُ كَانَتُ مَبَاءً مُّنَاءً مُنَاءً مُنْ مُنَاءً مُنَاءً مُنَ

پوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمت جو انڪار ڪندؤ (٢٧). انهن پنهي باغن ۾ (هر جنس جو) ميوو ۽ کجيون ۽ ڏاڙهون هوندا (٦٨). پوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار انڪار ڪندؤ (٢٩). انهن (باغن) ۾ سڳوريون سهڻيون زالون هونديون (٧٠). پوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار انسانؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (٣٧). انهن کي انهن (بهشتين) کان اڳ نڪي ڪنهين ماڻهوءَ ۽ نڪي ڪنهين جن نعمتن جو انڪار ڪندؤ (٥٧). ساون وهاڻن ۽ سهڻن غالبچن تي ٽيڪ يعمتن جو انڪار ڪندؤ (٥٧). ساون وهاڻن ۽ سهڻن غالبچن تي ٽيڪ نممتن جو انڪار ڪندؤ (٥٧). يوءِ (اي جنؤ ۽ انسانؤ!) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين خمين جو انڪار ڪندؤ (٥٧). ساون وهاڻن ۽ سهڻن غالبچن تي ٽيڪ ڪهڙين خمين جو انڪار ڪندؤ (٥٧). ساون وهاڻن ۽ سهڻن غالبچن تي ٽيڪ ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (٥٧). تنهنجي پالڻهار عزت واري ۽ نعمتن ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ (٧٧). تنهنجي پالڻهار عزت واري ۽ نعمتن واري جو نالو وڏيءَ برڪت وارو آهي (٧٧).

سورة واقعة مکي آهي ۽ هن ۾ چھانوي آيتون ۽ ٽي رکوع آهن.

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جڏهن قيامت ايندي (١). جنهن جي اچڻ ۾ ڪو ڪوڙ نه آهي (١). (ڪن کي) جهڪي ڪرڻ واري ۽ (ڪن کي) مشاهين ڪڻ واري (١). جڏهن زمين سخت ڌوڏي (سان) ڌوڏبي (١٩). ۽ جبل پوريءَ طرح ڀڃي ڀورا ڪيا ويندا (٥). پوءِ الداريل دز وانگر ٿيندا (١١). ۽ اوهين تڏهن ٿي ٽوليون ٿيندؤ (٧). پوءِ (هڪڙا نيڪ بخت) سڄي پاسي وارا، سڄي پاسي وارا، حجڙي حال هوندا (٨). ۽ (ٻيا بدبخت) کٻي پاسي وارا، کٻي پاسي وارا ڪهڙا ته بد حال هوندا (١٩). ۽ (نيڪين ۾) اڳرائيءَ ڪرڻ وارا (ته نيٺ) اڳرائي وارا آهن (١١). اهي (ئي) مقرب آهن (١١). نعمتن وارن باغن ۾ هوندا (١١). گهڻا پهرين مان (١٣). ۽ ٿورا پوين مان (١١). (سون سامهون ٿي مٿن ٿيڪ شهري وائيل پلنگن تي (١٥). هڪ ٻئي جي آمهون سامهون ٿي مٿن ٽيڪ ڏيئي ويٺل هوندا (١٦).

يُطُونُ عَلَيْهُمُ وَلَكَانُ ثُعْنَكُ وُنَ۞ْنَا \$َ ابِ وَالْأَرِيْقَ اوْوَكَانِس ۯؙ؞مَّعِهُ۞ؖڷالُصُكَّ عُوْنَ عَنْهَا وَلَا مُنْزِفُونَ۞ۛوَفَاكِهَةٍ مِّهَّا ؽٮۜۼؘؿؘڒٷڹ۞ٚۅؘڮؠڂٳڔۣ۫ؠؠۜؠٞٵؽۺ۫ؠؘٷڹ۞ۅؘڿۅڗۼڹۣ۠۞ڰٳؘڡۺٵڶ اللُّوُلُو الْمِكْنُونُ صَّحَزَا ءًا بِمَا كَانُوا يَعْمُلُورَ ۞لَا سَمْعُوْنَ فِيهُا لَغُوَّاوَّلَا تَأْثُمُّا ﴿ إِلَّا مِثْلًا سَلِمًا صَلِمًا ﴿ وَأَصْعُبُ الْمَهُنِي لَهُ مَا أَصْعِكُ ٳؽؠؠڹڹ۞۬ڣؙڛۮڔۼۜڟؘۏٛۮٟ۞ۊۜڟڶؙ۪ۄؚ؆ٙٮٛڞؙۏڔ۞ۜۊۜڟؚڵؠۜؠۘۮؙۮۮؚ۞ٞۊ مَآءٍ مَّسَكُوْبِ هُوَّفَاكِهَةٍ كَثِيْرِةٍ هُلَامَقُطُوْعَةٍ وََلَامَمُنُوْعَةٍ ضُوَّ فُوْشَ مِّرْفُوْعَةِ قُانَآ أَنْشَأَنْهُنَّ إِنْشَآءٌ صُّفَجَعَلْنَهُنَّ أَجُكَارًا ﴿ ۼُۯێٵٛڗٛٳٵ۠ڞڵۯڝؙڂٮٳڶؽؠؽڹ[۞]ٛڷؙڷةۢڝۨڹٳڵۯۊٞڸؽڹ۞ۏؾؙڰڠ مِّنَ ٱلْإِخْدِيْنِ۞ُوَٱصُّعْتُ التِّهَالَ فَيَأَاضَعْتُ التَّهَالَ۞ فِي مُمُوِّمٍ ۊۜۘڿؠؽؠۅؖٛۊۜڟۣڵۺٙؽۜۼٷؙؠ۞۫ڵڒؠٵڔۮؚۊٙڶڒڲڔؽۅ۞ٵؠٞٛۿؙٵۏؙٳڡۜڹٛڵ ذلِكَ مُثْرَفِئِنَ ۗ وَكَانُو اليُصِرُّوْنَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمُ ۗ وَكَانُوا نَقُدُ لَٰذِي هِ إِنَّا مِتُنَا وَكُنَّا تُواكَاوَّ عِظَامًا ءِإِنَّا لَهُ يَعُونُهُ وَأَوْلَأَوْنَا الْأَوَّلُونَ©قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِيْنَ وَالْلِيْرِيْنَ۞ْلَمَجُمُوْعُوْنَ لِهِ إِلَى مِيْقَاتِ يَوْمِ مِّعُنُوْمِ ۗ ثُمَّ إِنَّكُمُ ايُّهَا الضَّالُّوُنَ الْمُكَنِّ بُوْنَ ۗ

هميشہ (نئين ننڍي) رهڻ وارا نينگر وٽن پيا ڦرندا رهندا (١٧). پيالن ۽ جگن سان ۽ وهندڙ شراب سان (يريل) گلاسن (سان) (١٨). ااهڙو صاف) جنهن کان نڪي مٿي ۾ سور پوندن ۽ نڪي بيهوش ٿيندا (١٩). ۽ اپڻ هر جنس جو) ميوو جنهن (جنس) مان پسند ڪندا (تنهن مان پيا آڻيندن) (٢٠). ۽ پکين جو گوشت جنهن قسمر مان (پاڻ) گهرندا (تنهن سان نينگر سدائين مٿن پيا ايندا ويندا) (٢١). ۽ وڏين اکين واريون حورون (٢٢). چڻڪ ڍڪيل موتين جهڙيون (٢٣). جيڪي ڪمايو هيائون تنهن جي بــدلي ۾ (اهــو ڏبن) (٢۴). اُتي نه ڪا اجائي بڪ نه ڪا گناه جهڙي ڳالھ ٻـڏنـدا (٢٥). پـر (هـي ٻــڏنـدا جو) هرڪو سلام سلام پيو چوندو (٢٦). ۽ سڄي پاسي وارا, سڄي پاسي وارا ڪهڙي حال هوندا (٢٧). لاسڙين (بنا ڪنڊي) ٻيرين ۾ (٢٨). ۽ ڀريل ڦردار ڪيوڙن (جي وڻن) ۾ (٢٩). ۽ ڊگهن پاڇن ۾ (٣٠). ۽ (هيٺ) ڪرندڙ پاڻيءَ ۾ (٣١). ۽ گهڻن ميون ۾ (٣٢). (جو) نڪي کٽندا ۽ نڪي (کانش) جَهلبا (٣٣). ۽ اُونچا وڇاڻا (جن تي هو هوندا) (٣۴). بيشڪ اسان حورن کي هڪ (خاص) نموني تي پيدا ڪيو آهي (٣٥). پوءِ کين ڪنؤاريون بڻايوسون (٣٦). مڙسن کي وڻندڙيون هڪ جيڏيون (٣٧). (نيڪ بختن) سجى پاسى وارن لاءِ (٣٨). گهڻي جماعت پهرين مان (٣٩). گهڻي جماعت پويـنَ مانَ (۴۰). ۽ کٻي پاسي وارا, کٻي پاسي وارا ڪهڙا (تُر بدحال) هوندا ! (۴۱). ڪوسي جهولي ۽ تتي پاڻيءَ ۾ هوندا (۴۲). ۽ (اهڙي) ڪاري دونھين جي پاڇي ۾ رهندا (۴۳). (جو) نڪي ٿڌو هوندو ۽ نڪي وڻندڙ (۴۴). بيشڪ آهي هن کان اڳ (دنيا ۾) سک ۾ پليل هئا (۴۰). ۽ وڏي گناھ (يعني شرڪ) تي ضد ڪندا هڻا (۴٦). ۽ چوندا هڻا تر جڏهن مرنداسون ۽ متي ۽ هڏا ٿينداسون (تڏهن) اسين وري (قبرن مان) اُٿاريا وينداسون ڇاع (۴۷). يا اسان جا پهريان اَبا ڏاڏا (بر اُٿاريا ڇا)؟ (۴۸). (اي پيغمبر)! چؤ تر بيشڪ اڳيان ۽ پويان (۴۹). هڪ مقرر ڪيل ڏينهن جي وقت تي ضرور گڏ ڪيا ويندا (٥٠). وري بيشڪ اوهين اي گمراهؤ, كوڙ يائندڙؤ! (١٥).

لَاكِلُونَ مِنْ شَجَرِينَ زَقْوَمِ (فَقَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿ فَشْرِ بُوْنَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَبِينِو ﴿ فَشْرِ بُوْنَ شُرْبِ الْهِيْمِ ٥ هٰنَانُوْلُهُمُ مَوْمُ الدِّيْنِ فَغَنُ خَلَقْنَكُو فَلَوْلَا تُصَدِّ قُوْنَ⊙ أَفَرَءَ يَتُوْمَا اللَّهُ مُونَ ﴿ مَا نَتُو عَنْكُفُونَهُ أَمْرِ غَنُ الْخِلْقُونَ ﴿ غَنُ قَدَّ رِيَّا بَيْنَكُو الْمُونَ وَمَا غَنُ بِمَسْبُو قِيْنَ ٥ عَلَى آنَ ثُيَّةِ لَ ٱمْثَالَكُوُ وَنُنْشِئَكُو فِي مَالاَتَعْلَمُونَ® وَلَقَدُ عَلِمْتُوُ النَّشْأَةَ الْأُولِلِ فَلَوَلَا تَنَ كَنَّوُونَ®افَوَءَ يُتُغُوثُا غَوْثُونَ®َ وَانْتُمُّ تَزْرَعُونَةُ أَمُغَنُ الزُّرعُونَ ﴿ لَوْنَشَآءُ لَحَعَلُنْهُ حُطَامًا فَظَلْتُهُ مَنْكُهُونَ اللَّهُ عُرَّمُونَ فَيَلُّ غَنُّ مَحْرُومُونَ ﴿ أَفَرَءَ يَتُو الْمَأْءُ الَّذِي تَتُوكُونَ فَأَوْ اَنْتُوانُونُ التُّمُولُامِينَ الْمُزُن آمُرْغَنُ الْمُثَوْلُونَ®لَوْنَثَآءُ جِعَلَنْهُ أَجَاجًا فَلُوْلا تَشْكُونُونَ۞ٱفَوَءَيْتُوالنَّارَاكَيِّي نُوْرُونَ۞ءَ ٱنْتُورُ ٱشْمَا تُثُوشَجَرَتِهَا ٱمْرِغَنُ الْمُثْقِثُونَ®غَنُ جَعَلَمُا تَلْكِرُةً وَّمَتَاعًا لِلْمُعُوِّمِينَ ﴿ فَمَكِبِّحُ بِالسِّورَبِّكَ الْعَظِيْرِ ۗ فَكُلَّ أُقِيمُ بِمَوْ قِعِ النُّجُوْمِ ۗ وَإِنَّهُ لَقَسَوْ لَوْتَعْلَمُونَ عَظِيْمٌ ۖ ﴿

ضرور اوهين ٿوهر جي وڻ مان کائيندؤ (٥٢). پوءِ منجهانئس پيٽن کی يريندۇ (٥٣). پوءِ مٿانئس تتل پاڻيءَ مان پيئندۇ (٥۴). پوءِ اَڃايلن اُٺـن جيّ پيئڻ وانگر پيئندؤ (٥٥). قيامت جي ڏينهن اها سندن مهماني آهي (٥٦). اسان اوهمان کي پيدا ڪيو, پوءِ (وري جيارڻ کي) ڇـو نـ سـچ ڀائيندا آهيو؟ (٥٧). ڀلا ڏسو تہ سهي تہ جيڪو ٽيپو (زالن جي ڳهڻين ۾) كيراثيندا آهيو (٥٨). تنهن كي اوهين خلقيو ٿا ڇا؟ يا اسين خلقڻ وارا آهيون؟ (٥٩). اسان اوهان ۾ موت (اندازي سان) مقرر ڪيو آهي ۽ اسين عاجز نہ آھیون (٦٠). (ٻين) اوھان جھڙن جي مٽائي آڻڻ تي ۽ اوھان کي اهڙي (شڪل) ۾ پيدا ڪريون, جنهن کي ڄاڻندا ئي نہ هجو (٦١). ۽ بيشك پهرين پيدائش ڄاڻي چڪؤ, پوءِ ڇو نہ ٿا نصيحت ولو؟ (٦٢). ڏسو تر سهي جيڪي اوهين پوکيندا آهيو (٦٣). سـو اوهين ڄمائيندا آهيو ڇا؟ يا اسين ڄمائيندا آهيون؟ (٦۴). جيڪڏهن گهرون تر ان کي ناس ڪري ڇڏيون, پوءِ اوهين عجب ۾ رهجي وڃو (٦٥). (۽ پيا چئو) تر بيشڪ اسين ٽوٽي ۾ پوڻ وارا آهيون (٦٦). بلڪ اسين بي نصيب آهيون (٦٧). ڀلا ڏسو تر سهي تر جيڪو پاڻي پيئندا آهيو (٦٨). اُهو اوهين ككرن مان هيٺ لاهيندا آهيو ڇا يا اسين هيٺ لاهيندا آهيون؟ (٦٩). جيڪڏهن گهرون تہ ان کي کارو ڪري ڇڏيون, پوءِ ڇو نہ شڪرانو ڪندا آهيو؟ (٧٠). ڀلا ڏسو تر سهي تر جا باھ (وڻ جي ٽاريءَ مان) ٻاريندا آهيو (٧١). تنهن جي وڻ کي اوهان پيدا ڪيو آهي ڇا يا اسين پيدا ڪندڙ آهيون؟ (٧٢). اسان اُن (وڻ) کي نصيحت وٺڻ لاءِ ۽ مسافرن جي فائدي لاءِ پيدا ڪيو آهي (٧٣). تنهن ڪري پنهنجي پالڻهار جي وڏي نالي کي پاڪائي سان ياد ڪر (٧۴). پوءِ تارن جي لهڻ جي جاين جو قسمر کڻان ٿو (٧٥). ۽ جيڪڏهن ڄاڻو ته بيشڪ اهو قسم وڏو آهي (٧٦).

ٳٮٞٚ؋ؙڵڠؙۯٳڮٛػڔؚؽڐٞڰؚ<u>ؚ</u>ڽ۬ٛڮؿؚڮ؆ٛػؿؙۏڹۣڰۘڰڒۑؘٮۺؙ؋ٞٳٙڒٳڷؠؙڟڰ۫ۯؙۏؽڰۛ تَنْزِيْلٌ مِّنْ تَرْبِ الْعَلَمِينَ۞ا فَهِلْأَالُحَدِيْثِ اَنْتُمُ ثُدُ هِنُونَ[۞] وَتَجْعَلُوْنَ رِزْقَكُمْ ٱكَثَامُوْتُكَذِّ بُوْنَ۞فَلَوْلَاإِذَا لِلْغَتِ الْحُلْفُوْمُ ﴿ وَٱنۡتُوۡحِيۡنَهِ ذِ مَّنۡظُرُوۡنَ ۞ُوۡغَنُ ٱقۡرَبُ اِلَيۡهِ مِنۡكُوۡ وَلكِنُ لَا تُبْصِرُونَ®فَلْوَلْزَانُ كُنْتُوغَيْرَمَدِيْنِيْنِ®تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُوصْدِ قِيْنَ ﴿ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿ فَرَوْحٌ وَّ رَيْحَانٌ لَا وَجَنْتُ نَعِيْهِ ﴿ وَالتَّآلِنَ كَانَ مِنْ أَصَّلْبِ الْبَهِيْنِ ﴾ فَسَلَوُلِكَ مِنُ أَصْعَابِ الْيَوِيْنِ®وَ إِنَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَدِّبِيْنَ الشَّأَلِيْنَ فَأَذُلُ مِّنَ حَمِيْدٍ فَوَّتَصَلِيَةُ جَحِيْدٍ ﴿ إِنَّ هٰ ذَالَهُوَحَقُ الْيُقِينِ فَهَ نَسَيِّهُ بِأَسُورَيِّكَ الْعَظِيُونَ ٢

دِنَ مِنْ الرَّحِيْنِ الرَّحِيْنِ الرَّحِيْنِ الرَّحِيْنِ الرَّحِيْنِ الرَّحِيْدِ نَّ المَّكِوْنِ الرَّحِيْدِ المَّكَوْنِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْعَكِيْدُ الْمَكُونَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ مَنْكُ اللَّمَا وَهُوَ عَلَى كُلِّ مَنْكُ قَدِيدِيْنَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ مَنْكُ قَدَيدُ وَ المَّالِمُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ مَنْ عَلِيدُ وَ المَّالِمِ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ مَنْعُ عَلِيدُ وَالمَّا المَّامِ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ مَنْعُ عَلِيدُ وَ المَّالِمِ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ مَنْ عَلِيدُ وَالمَّلِمُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ مَنْ عَلِيدُ وَالمَّلِمُ اللَّهُ المَّالِمُ المَّالِمُ المَّالِمُ المَالِمُ المَّلِمُ اللَّهُ المَّالِمُ المَّالِمُ المَّالِمُ المَّلْمُ المَالِمُ المَّالِمُ المَّالِمُ المَّلْمُ المَّلِمُ المَّلْمُ المَّلْمُ اللَّهُ المَّلْمُ اللَّهُ المَّلِمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ المَالِمُ المَّلِمُ المَّلِمُ اللَّهُ المَّلِمُ اللَّهُ اللَّهُ المَّلْمُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ الْمُولِمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الللْهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الللْمُؤْمِنِ الللْمُؤْمِ اللْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِي الللْمُؤْمِنِ اللَّهُومُ الْمُؤْمِنِي الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِ الللّهُ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ

بيشڪ اهو (كتاب) سڳورو قرآن آهي (٧٧). سانڀيل كتاب ۾ (لکيل) آهي (٧٨). ياڪائي وارن کان سواءِ ٻيو ڪو ان کي هٿ نه لائيندو آهي (٧٩)، جهانن جي پالڻهار وٽان نازل ڪيل آهي (٨٠). يوءِ اوهبن هن گاله (جي ميڻ) ۾ انڪار ڪرڻ وارا آهيو ڇا؟ (٨١). ۽ اوهين (اُن مان) پنهنجو حصو (هيءُ) بڻائيندا آهيو جو اوهين (اُن کي) ڪوڙ ٿا ڀانيو (٨٢). پوءِ جنهن مهل (ڪنهن جو) ساه نڙگهٽ وٽ پهچي (۸۳). ۽ اوهين اُنهيءَ مهل پيا ڏسو (٨٤)، ۽ اسين اوهان جي بنسبت ڏانهس شام ويجها آهيون. پر اوهين نه ڏسندا آهيو (٨٥). پوءِ جيڪڏهن (اوهين الله جي حڪم ۾) لاچار ٿيل نہ آهيو (٨٦). تہ جيڪڏهن اوهين سچا آهيو تہ ان (روح) کي (چو نہ ٿا) موٽايو؟ (٨٧). پر جيڪڏهن (مئل الله جي) ويجهـن پانهن مان هوندو (٨٨). ته ان لاءِ خوشي ۽ خوشبوءِ ۽ نعمت وارو باغ آهي (٨٩). ۽ جيڪڏهن سڄي پاسي وارن مان هوندو (٩٠). ته (چئبس اي ٻڌڻ وارا) سڄي پاسي وارن مان, توکي سلامتي آهي (٩١). ۽ پر جيڪڏهن اُهو ڪوڙ يائيندڙن گمراهَن مان هوندو (٩٢). تـ (أن لاءِ) تتل پاڻي مهماني آهي (٩٣). ۽ (اُن کي) دوزخ ۾ گهيڙڻ آهي (٩٤). بيشڪ هيءَ خبر پوري يقيني آهي (٩٥). تنهن ڪري پنهنجي پالڻهار وڏي جي نالي کي پاڪائيءَ سان ياد ڪر (٩٦).

سورة دديد مدني آهي ۽ هن ۾ آڻــٽيـه آيــتون ۽ چار رڪوج آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو (سڀ) الله جي پاڪائي بيان ڪندو آهي ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي (۱). آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي اُن جي آهي, (اُهو) جيثاريندو آهي ۽ ماريندو آهي ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (۲). اُهو (سڀ کان) پهريون ۽ (سڀ کان) پويون آهي ۽ (اُهو) پڌرو ۽ (اُهو) ڳجهو آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (۳).

هُوَاتَّذِيُ خَلَقَ التَّمَاٰوِتِ وَالْإِرْضَ فِي سِتَّتَةِ أَيَّا مِرْثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَزْيِقِ ثَعْلُاتُهُ مَا يَكِكُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَغَرِّجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَا ۚ وَمَا يَعُرُجُ وَنِهَا وَهُوَمَعَكُمُ أَيْنَ مَا كُنْتُو وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ يَصِيُرُ كَلَهُ مُلْكُ التَّهٰإِتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُكُ نُولِجُ الَّذِلَ فِي النَّهَارِ وَ نُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّذِلُّ وَهُوَ عَلِيُوْيِذَاتِ الصَّدُورِ المِنْوَا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَٱنْفِقُوْ امِيًّا جَمَلُكُمُ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۚ قَالَانِينَ المَنْوُامِنْكُمْ وَٱنْفَقُوا لَهُوْ أَجُو كَيْدِيُرُ ۚ وَمَالِكُوْ لِا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ۚ وَالرَّسُولُ يَبْغُوكُمُ لِتُوْمِنُوا بِرَتُكُو وَقَدُ أَخَذَ مِثَا قَكُو إِنْ كُنْتُو مُؤْمِنِينَ ٥ هُوَالَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِ ﴾ البيب بيّنتِ لِيُخْرِجَ كُوْمِينَ الظُّلُلْتِ إِلَى النُّوْرِ وَإِنَّ اللهَ بِكُوْلِكِوْفُ تَجِيْفُ[©]وَ مَا لَكُوۡ ٱلَّاكُنُفِقُوۡ إِنَّ سِبِيلِ اللَّهِ وَبِلَّهِ مِيْرَاكُ السَّمُوٰتِ وَ الْأَرْضِ لِلاَمْنُةُ وَيُ مِنْكُوْ مِّنَ أَنْفَتَى مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَالَكُ ﴿ اُولَٰئِكَ اَعْظُمْ دِرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ اَنْفَقُوا مِنْ بَعِنْ وَقَاتَكُوّاً وَكُلًّا وَّعَدَالِلهُ الْحُسْنَى ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌۗ ۚ (الله) أهو آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو، وري عرش تي قائم ٿيو. جيڪي زمين ۾ گهڙندو آهي ۽ جيڪي منجهانشن نڪرندو آهي ۽ جيڪي آسمان مان لهندو آهي ۽ جيڪي منجهس چڙهي ويندو آهي. سو (سڀ اُهـو) ڄاڻندڙ آهي ۽ جتي اوهين هجو اُتي اُهـو اوهـان سان گُڏ آهي ۽ جيڪي ڪندا آهيو. سو الله ڏسندڙ آهي (۴). آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي ان جي آهي ۽ الله ڏانهن سڀ ڪمر ورايا وڃن ٿا (٥). رات کي ڏينهن ۾ گهيڙيندو آهي ۽ ڏينهن کي رات ۾ گهيڙيندو آهي ۽ اُهو سينن وارو (ڳجھ) ڄاڻندڙ آهي (٦). الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آڻيو ۽ اُنهيءَ (مال جي موڙيءَا مان (اوهين) خرچيو جنهن ۾ اوهان کي ٻين جو وارث ڪيو اٿس ۽ اوهان مان جن ايمان آندو ۽ (الله جي واٽ ۾) خرچ ڪيو تن لاءِ وڏو اجر آهي (٧). ۽ اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو الله تي ايمان نہ ٿا آڻيو؟ حالانڪ پيغمبر اوهان کي سڏي ٿو تہ اوهين پنهنجي پالڻهار تي ايمان آڻيو ۽ بيشك الله اوهان كان انجام ورتو آهي, جيكڏهن مڃڻ وارا آهيو (٨). (الله) أهو آهي, جيكو پنهنجي ٻانهي (محمد ﷺ) تي پذريون آيتون نازل ڪندو آهي ته (ڪفر جي) اونداهين مان (اسلام جي) سوجهري ڏانهن اوهان کي ڪڍي ۽ بيشڪ الله اوهان تي شفقت ڪندڙ مهريان آهي (٩). ۽ اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو الله جي واٽ ۾ نہ خرچيندا آهيو؟ حالانڪ آسمانن ۽ زمين جي ميراث خاص الله جي آهي. جنهن (مڪي جي) فتح کان اڳ خرچ ڪيو ۽ (الله جي دين لاءِ ڪافرن سان) وڙهيو, تنهنجي برابر اوهان مان ڪوبہ ڪونهي. اِهي انهن کان شامر وڏي مرتبي وارا آهن, جن (فتح کان) پوءِ خرچ ڪيو ۽ (دين لاءِ) وڙهيا. ۽ هـر هڪ کـي الله چڱُوَّ انجام ڏنو آهي ۽ جيڪي ڪندا آهيو, تنهن جي الله (پوري) خبر رکندڙ آهي (١٠).

مَنُ ذَاالَّذِي يُقِينُ ضُ اللَّهُ قَرْضًا حَسِّنًا فَيُضْعِفَهُ لَهُ ۚ وَلَهُ ٱجْزُكِرِيهُ® يَوْمَرَتَزَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَٰتِ يَسْعَى نُوْرُهُهُ بَيْنَ اَيْدِيْهِهُ وَبِأَيْمَا يِهُمْ يُثْلِكُوْ الْيَوْمُرَجِنَّكُ تَجْرِي مِنْ تَعْتِهَا الْأَنْهُارُخِلِدِينَ فِيهَا ذَٰلِكَ هُوَالْفَوْزُ الْعَظِيْوُ ۚ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقِتُ لِلَّذِينَ الْمَنُواانْظُرُونَانَقُتِيسُ مِنْ تُورُكُو ۚ قِيْلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُو فَالْتَوسُوانُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمُ بِمُوْرِلَّهُ بَاكِ بَاطِئُهُ فِيُهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرٌهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَلَابِيُّ يُنَادُوْنَهُ وَالَوْنَكُنُ مَّعَكُمْ قَالُوْا بَلِّي وَالِكَنَّكُوْ فَتَنْتُوْاَنْفُسَكُوْ وَ تَرَيَّصْتُهُ وَارْتَكِنْتُهُ وَغَوَّتُكُهُ الْإِمَانُ حَتَّى جَآءَ أَصُو اللهِ وَ غَوَّكُوْ بَالِلَّهِ الْغَرُوْرُ۞ فَالْمُوْمَ لَا نُؤْخَذُ مِنْكُوْ مَنْكُوْ مَنْ مَنْكُوْ مَنْ مَنْكُوْ الَّذِينَ كَفَرُ وُالْمَأُولِكُوُ التَّارُّهِي مَوْلِلكُوُّ وَبِئْسَ الْمُصِيرُّ ۞ ٱكَهُ مَانِ لِكَدَيْنَ الْمُنْوَّالَانَ تَغْشَعَ قُلُوْ يُهُمُّ لِذَكُواللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُواْ كَالَّذِيْنَ أُوتُواالْكِتْ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهُمُ الْلَمَدُ فَعَسَتْ قُلْقُهُمْ وَكَيْثِيرُ مِنْهُمُ فِينَقُونَ وَاعْلَنُوٓ النَّ الله أَفِي الْرَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قُدْيَنَا لَكُوْ الْالْتِ لَعَكَمُ تَعْقَلُونَ ؟

اُھو ڪير آھي جو اللہ کي چڱو قرض ڏڻي؟ پوءِ (اللہ) اُھو (قرض) اُن کي بيڻو ڪري ڏيندو ۽ ان لاءِ سڳورو اُجر آهي (١١). (ياد ڪر) جنهن ڏينهن مؤمنن ۽ مؤمنياڻين کي (هن حالت ۾) ڏسندين جو سندن نور اُنهن جي اڳيان ۽ اُنھن جي سڄن پاسن کان پيو ڊوڙندو, (چئبن) تر اوهانکي خوشخبري هجي جو اڄ اوهان لاءِ اهڙا باغ آهن جن جي هيٺان نهرون پيون وهن, اُتي سدائين رهندؤ, اها ئي وڏي ڪاميابي آهي (١٢). جنهن ڏينهن منافق ۽ منافقياڻيون (گڏجي) مؤمنن کي چوندا تر اسان ڏانھن (مهربانيءَ جي نظر سان) نهاريو (تر سهي) تر اوهان جي (ايماني) نور مان (ڪجھ) روشني وڻون. چيو ويندو تر اوهين پنهنجي پٺ تي (دنيا ڏانهن) موٽو, پوءِ ڪو سوجهرو ڳوليو, پوءِ سندن وچ ۾ هڪ اهڙي ڀٽ هنئي ويندي جنهن کي هڪ دروازو هوندو, اُن (ڀت) جي اندران رحمت هوندي ۽ اُن (ڀت) جي بـاهـران سـامهون عذاب هوندو (١٣). منافق مسلمانن کي سڏيندا ۽ چوندا تر اسین اوهان سان (دنیا مر) گذ نه هیا سون چا؟ (مسلمان) چوندا ته هائو پر پنهنجو پاڻ کي چٽيءَ ۾ وڌو ۽ (ايبان آڻڻ ۾) دير ڪندا رهيؤ ۽ (نبوت ۾) شڪ آڻيندا رهيؤ ۽ اوهان کي سڌن نڳي ڇڏيو تانجو الله جو حڪمر آيـو ۽ اوهـان کي الله (جي حڪم مڃڻ) کان (شيطان) ٺڳيندڙ ٺڳي ڇڏيو (١۴). تنهن ڪري (اي منافقؤ) اڄ نڪي اوهان کان ۽ نڪي ڪافرن کان ڪو بدلو وٺبو, اوهان جي جاءِ (دوزخ جي) باھ آهي, اها اوهان جي لائق آهي ۽ اِها موٽڻ جي جاءِ بڇڙي آهي (١٥). اڃا مؤمنن ُلاءِ اُهو وقت نہ آيو آهي ڇا؟ جو اللہ جي ياد ڪرڻ وقت ۽ وحيءَ الاهيءَ مان جيڪي نازل ٿيو, تنهن (جي ياد) آڻمڻ وقت سندن دليون آزي ڪن ۽ اُنهن وانگر نہ ٹین جن کی اہن کان) اگ کتاب ڏنو ويو, پوءِ مٿن ڊگھی مدت گذري, تنهن ڪري سندن دليون سخت ٿي ويون ۽ منجهائشن گهڻا بي دين آهن (١٦). ڄاڻو تہ الله زمين کي سندس ويرانيءَ کان پوءِ آباد ڪندو آهي, بيشڪ اسان اوهان لاءِ چٽيون نشانيون بيان ڪيون آهن تر مُنَ اوهين يرجهو (سمجهو) (١٧).

إِنَّ الْمُصَّدِّيقِتُنَ وَالْمُصَّدِّيقِتِ وَأَقْرَضُوااللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضْعَفُ لَهُمْ وَلَهُمُ أَجْرُكِينِهُ صَوَالَّذِينَ الْمَثْوَايِاللهِ وَرُسُلِهَ أُولِيَكَ هُمُّ الصِّدِيْقُونَ ﴿ وَالشُّهُ مَا أَءُعِنْدَارَةِهِمُ لَهُوْ أَجُوهُو وَنُورُهُوْ وَ الَّذِينَ كَفَرُوْ اوَكَنَّ بُوْ إِيالِيَنَا اُولَيْكَ آصَعُبُ الْحِيْدُ فَا عَلَمُوَّا الْمُمَّا الْحِيوةُ الدُّنْيَالَوِبُ وَلَهُوُوَّزِيْنَةٌ وَّتَفَاخُوْبَيْنَكُوْ وَتَكَاشُرُ فِي الْأَمُوَالِ وَالْأَوْلِادِ كُمَتَلِ غَيْثِ ٱغْجَبَ الْكُفَّارَنْيَاتُهُ ثُوَّ يَهِيْجُ فَتَرِيهُ مُصْعَرًّا تُعَرِّيُونُ حُطَامًا وَفِي الْحِرْوَعَنَا اجْشَدِيدُوُومَغَفِمَةً مِّنَ اللهِ وَرِضُوَانٌ وَمَا الْحَيْلِوةُ الدُّنْيَآ إِلَّامِتَاعُ الْغُرُورِ ⊙ سَابِقُوۤٳٳڸٚؠۼٛڣڕؘڐٟۺٞڗؘؾؚڴۅ۫ۅۜۻۜٛۼٙڿٷۻٛٲڰڡۯۻٳڵؾڬۧٳۅ الْأَرْضُ الْعِدَّتُ لِلَّذِينَ الْمُنْوَالِ اللهِ وَرَسُلِهِ ذَٰ لِكَ فَضُلُ اللهِ يُؤْمِّيُهِ مِنْ يَتِنَأَوْ وَاللهُ ذُوالْفَضُلِ الْعَظِيرُ ﴿ كَا أَصَالَ مِنْ مُصِيلَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُو إِلَّا فِي كِتْبِ مِّنْ قَبْلِ أَنْ تَبْرُلُهَا أَنَّ ذلك عَلَى اللهِ يَسِينُ ﴿ لَكِينُ لا تَالْسُوا عَلَى مَا فَا تَكُو ُ وَلَا تَقُرُ مُوْا بِمَآ التُكُوْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُعْتَالِ فَعُوْرِكُما لَّذِينَ يَبُعُلُونَ وَيَا مُرُونَىٰ التَّاسَ بِالْبُخُلِ وَمَنُ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللهَ هُوَالْغَنِيُّ الْحَمِينُكُ[®]

بيشڪ خيرات ڏيندڙن ۽ خيرات ڏيندڙين کي ۽ جن الله کي سهڻو قرض ڏنو آهي. تن کي ٻيڻو ڪري ڏبو ۽ اُنهن لاءِ سڳورو اُجر آهي (١٨). ۽ جن الله ۽ سندس پيغمبرن تي ايمان آندو, اُهي ئي پنهنجي پالڻهار وٽ سچار ۽ شهيد آهن. اُنهن لاءِ سندن اجر ۽ سندن نور آهي. ۽ جن ڪفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيو, اُهي دوزخي آهن (١٩١). ڄاڻو ته دنيا جي حياتي رڳو هڪ راند ۽ تماشو ۽ (ظاهري) سينگار ۽ پاڻ ۾ فخر ڪرڻ ۽ مالن ۽ اولادن ۾ اهڪ ٻئي کان) گهڻائي طلبڻ آهي. (انهيءَ جو مثال) اُنھيءَ مينھن وانگر (آھي) جنھن جو سلو (ڄمائڻ) ڪڙمين کي عجب ۾ وجهي وري سڪي وڃي. پوءِ ان کي پيلو ٿيل ڏسين وري ڀُري وڃي. ۽ آخرت مِر (الله جي دشمنن لاءِ) سخت عذاب آهي ۽ (الله جي دوستن لاءِ) الله کان بخشش ۽ رضامندي آهي ۽ دنيا جي حياتي رڳوئڳيءَ جو سامان آهي (٢٠). (تنهن ڪري) پنهنجي پالثهار جي بخشش ۽ اُنهيءَ بهشت ڏانهن اڳراڻي ڪريو، جنهن جي ويڪرائي آسمان ۽ زمين جي ويڪراڻيءَ وانگر آهي, انهن لاءِ تيار ڪيو ويو آهي, جن الله ۽ سندس پيغمبرن تي ايمان آندو, اهر الله جو فضل آهي, جنهن کي وڻيس تنهن کي ڏيندو آهي ۽ الله وڏي فضل وارو آهي (٢١). ۽ ڪابہ مصيبت نڪي زمين ۾ نڪي اوهان جي جندن ۾ پهچندي آهي, پر اُنهيءَ کان اڳ جو اُن (مصيبت) کي پيدا كريون هك كتاب م (لكيل) آهي, بيشك إهو (كمر) الله تي آسان آهي (٢٢). هن ڪري (اها خبر ڏني اَتئون) تہ جيڪي اوهان جي هٿن مان ويو, تنھن تي ارمان نہ ڪريو ۽ جيڪي اوهان کي عطا ڪيائين, تنھن تي خوشي نہ ڪريــو ۽ اللہ سڀڪنهن هئيلي پاڻ پڏائينــدڙ کــي دوست نہ رکنــدو آهي (٢٣). (۽ اُنهن کي بر دوست نر رکندو آهي) جيڪي بخل ڪندا آهن ۽ ماڻهن کي ۾ پيچائي ڏسيندا آهن ۽ جي ڪو منهن موڙيندو تر بيشڪ الله ئي بي پرواه ۽ ساراهيل آهي (٢۴).

لَقَدُادَسُلُنَادُسُلَنَامالُكُتَنْتُ وَانْزَلْنَامَعَهُ مُ الْكِتْبَ وَالْمِيْزَانَ لِيَقُوْمُ النَّاسُ بِالْقِسُطِ ۚ وَإِنْزَلْنَا الْحَدِيدُ فِيْهِ بَاشُ شَدِيكُ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعَلَّمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَ رُسُلَهُ يِالْغَيْبُ إِنَّ اللهَ قَوَيٌّ عَزِيْزٌ ۚ وَلَقَدُ ٱرْسَلْنَا نُوْعًاوًّ إِبْرُهِهُ وَكَعَلْنَا فِي ذُرِّبَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالكِتْبَ فِمَنْهُمُ مُّهُتَابًّا وَكَثِيْرِيِّنَهُمُ فَلِيعُونَ۞ثُمَّ قَعَّيْنَا عَلَى اتَّارِهِمْ بُرُسُلِنَا وَقَعَّيْنَا بِعِيْسَى ابْن مَرْيَمَ وَالْيَبْنَهُ الْإِنْجِيلُ ۚ وَجَعَلْنَافِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَّرَحْمَةٌ وُرَفْمِيانِيَّةً لِيُتِدَعُوهَا مَاكْتَبُنْهَا عَلَيْهُوْ الْأَالِيَةِ غَأَوْ رِضُوانِ اللهِ فَمَارَعُوْ هَاحَقَّ رِعَايَتِهَا * فَالْتَيْنَا الَّذِينَ الْمُنْوَامِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَتْرُوسُهُمْ فَلِيقُونَ ۞ لَأَيُّهَا الَّذِينَ الْمَنُوا اتَّقُواللَّهَ وَالْمِنُوْ الرِّسُوْلِ لُوِّيتَكُمُ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَعْعَلُ لَكُوُنُورًا تَسْتُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُورُ وَاللَّهُ غَفُوُرٌ رِّحِيثُو كُلِّلَا يَعْلَوَ اَهُلُ الْكِتَٰبِ ٱلْأَيْقِيدُرُونَ عَلَىٰ شَيُّ مِّنَ فَضُلِ اللهِ وَأَنَّ الْفَصُلَ بِيدِ اللهِ يُؤْمِنَ مِنَ تَّتَاءُ وَاللهُ ذُوالْفَضُلِ الْعَظِيُونَ

بيشڪ پنهنجن پيغمبرن کي پڌرين نشانين سان موڪليوسون ۽ ساڻن ڪتاب ۽ (انصاف جي) تارازي هن لاءِ موڪلي سون ته ماڻهو انصاف کي قائمر ڪن ۽ لوھ لاٿوسون, جنھن پر سخت دېدېو آھي ۽ ماڻھن لاءِ ٻيا فائدا (بر) آهن ۽ تر جيڪو الله ۽ سندس پيغمبرن کي پريٺ مدد ڏئي, تنهن كى الله معلوم كري بيشك الله سگهارو زبردست آهي (٢٥). ۽ بيشك نوح ۽ ابراهيم کي موڪليو سون ۽ سندن اولاد ۾ پيغمبري ۽ ڪتاب (امانت) رکيوسون, پوءِ منجهانئن ڪي هدايت وارا آهن, ۽ منجهانئن گهڻا بي دين آهن (٢٦). وري سندن پٺيان پنهنجا (ٻيا) پيغمبر موڪليا سون ۽ پوئتان عيسىٰ پٽ مريعر جي کي موڪليو سون ۽ کيس انجيل ڏنوسون ۽ جن سندس تابعداري ڪئي تن جي دلين ۾ نرمي ۽ ٻاجھ رکي سون. ۽ اها گوشہ نشینی جا پاڻ ٽاھي هيائون, سا اسان مٿن فرض نہ ڪئي هئي, پر اللہ جي رضامندي جي طلب لاءِ (پاڻ ٺاهي هيائون) پوءِ اُن جي نظرداريءَ جو يورُو حق نظر نہ ركيائون. پوءِ منجهانئن جن (محمدﷺ تي) ايمان آندو, تن کي سندن اجر ڏنو سون ۽ منجهانٽن گهڻا بي دين آهن (٢٧). اي ايمان وارؤ! الله کان دِجو ۽ سندس پيغمبر (محمدﷺ) تي ايمان آڻيو تہ اوهان کي پنهنجيءَ ٻاجھ مان ٻہ ڀاڱا ڏئي ۽ اوهان کي اهڙو نور ڏئي جنهن سان (رستو) هلو ۽ اوهان کي بخشي ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (٢٨). هن كري (الله هيءَ خبر ڏني) تر اهل ڪتاب ڄاڻن تر اُهي الله جي فضل مان ڪنهن شيءِ تي سگھ رکي نہ سگهندا آهن ۽ (هيءُ بہ ڄاڻن) تہ فضل اللہ جي هٿ ۾ آهي، جنهن کي وڻيس تنهن کي ڏيندو آهي ۽ الله وڏي فضل وارو آهي (٢٩).

19/3/2/8/34 ه الله الرَّحُمْنِ الرَّحِيْمِ 0 قَدُسَمِعَ اللهُ قُولَ الَّتِي تُعَادِلُكَ فِي زُوجِهَا وَ تَشْتَكِيِّ إِلَى اللَّهِ ﴿ وَاللَّهُ يَسْمَعُ مَّا وُزُّلُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيْعٌ بُصِيرُ ۗ ٱكَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْكُوْمِنْ تِسَايِّهِمُ مَّاهُنَّ أُمَّاهِمُ أِنَّ أُمَّاهُمُ إِلَّا إِنَّ وَكَنَّهُمْ وَإِنَّهُ وَكِيفُونُونَ مُنْكُوامِنَ الْقُولِ وَذُورًا وَ إنَّ اللهَ لَعَفُوٌ عُفُورٌ ۗ وَالَّذِينَ يُظْفِرُونَ مِنْ نِسَأَ لِهِمُ ثُغَّةً يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيُرُ رَقِبَةٍ مِنْ تَعْلِلَ أَنْ يَتَمَا ٓ اللَّهُ لَكُ تُوْعَظُونَ بِهِ وَاللهُ بِمَا تَعْمُنُونَ خِينُرُ فَمَن لَوْ يَعِدُ فَصِيامُ نَّهُرَيْنِ مُتَتَالِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ آنَ يَتَكَالَمَا فَنَى كَوْيِسْتَطِعُ فَاطْعَامُ سِّهُ مِنْكِمْنَا ذَٰلِكَ لِنُهُ مُنُوالِ اللهِ وَرَسُولِهُ وَيَلُكَ حُكُودُ اللهِ لِلْكِفِينَ عَلَابٌ اَلِيُوْ اِتَّا اَتَذِيْنَ يُعَادُّوُنَ اللهَ وَرَسُولَهُ كُبُتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ مَبْلِهِمْ وَقَدُ أَنْزَلْنَا الْبِالِيَّا يَتِنْتِ وَ لِلْكُفِرِينَ عَذَاكُ مُهِيْنُ ۞ بَوْمَ سَيْعَتْهُوُ اللَّهُ جَمِيْعًا فَيُنَبِّمُهُمُ نِهُ أَنْ مُنْ أَخُصُهُ اللَّهُ وَنَنُونُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ ثَثَقُ شَعِيدًا فَكُلَّ مُنْ أَنْ اللَّهُ مُل

سورة مجادلة مدني آهي ۽ هن ۾ ٻاويڪ آينون ۽ تي رڪوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

بيشڪ الله اُنهيءَ (عورت) جو ڳالهائڻ ٻڏو, جنهن پنهنجي مڙس بابت تو سان جهڳڙو ٿي ڪيو ۽ الله جي آڏو (پنهنجي) ڏک جو احوال (بيان) ٿي ڪيو ۽ الله اوهان ٻنهي جو پاڻ ۾ ڳالهائڻ ٻڌو ٿي. بيشڪ الله ٻڏندڙ دّسندرّ آهي (١). اوهان مان جيڪي پنهنجين زالن سان ظهار ڪندا (يعني ماءً چئي ويهندا) آهن, اُهي (زالون ڪي) انهن جون مائر نہ آهن, سندن مائر (تر) اُهي آهن, جن کين ڄڻيو آهي ۽ بيشڪ اُهي (ظهار ڪندڙ) هڪ اُڻ جڳائيندڙ ڳالھ ۽ ڪوڙ چوندا آھن ۽ بيشڪ الله معافي ڏيندڙ بخشڻهار آهي (٢). ۽ جيڪي پنهنجن زالن سان ظهار ڪندا آهن, پوءِ اوري) جيڪي چيائون تنھن کان (پوئتي) موٽندا (رجوع ڪندا) آھن تہ (زال مڙس) جي پاڻ ۾ هٿ لائڻ کان اڳ (هڪ) ٻانهو آجو ڪرڻ واجب آهي, انهيءَ (حڪم) سان اوهان کي نصيحت ڏجي ٿي ۽ جيڪي ڪندا آهيو, تُنهنَ جي الله خبر رکندڙ آهي (٣). پوءِ جيڪو (ٻانهو) نه لهي (تنهن تي) بنھی جی پاڻ پر ہے لائڻ کان اڳ ٻہ مھينا لڳو لڳ روزا رکڻ (واجب) آهن, پوءِ جيڪوِ اروزا رکي) نہ سگهي, تنهن تي سٺ مسڪينن جو كارائڻ (واجب) آهي, اهو (حُڪر هن لاءِ) آهي تــ (اوهين) الله ۽ سندس پيغمبر (جي حڪم) کي مڃيو ۽ اهي الله جون (مقرر ڪيل) حدون آهن ۽ منڪرن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (۴). بيشڪ جيڪي الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪندا آهن, تن کي (ائين) خوار ڪيو ويو جيئن اُنهن کي خوار ڪيو ويو, جيڪي کانئن اڳ هئا ۽ بيشڪ پڌريون آيتون نازل ڪيون سون ۽ منڪرن لاءِ خوار ڪندڙ عذاب آهي (٥). جنهن ڏينهن اُنهن مڙني کي الله اٿاريندو (تنهن ڏينهن) کين (اُنهيءَ جي) سُڌ ڏيندو, جيڪي كَمَايُو هَمْانُونَ, (جو) الله أنِ (سندن كئي) كبي ,گڻي (ركي) ڇــُنبو آهي ۽ (هنن) أهو وساري ڇڏيو ۽ الله هر شيءِ تي گُواه آهي (٦).

ٱلَهۡ تَرَانَ اللهُ يَعۡلُوُمَا فِي السَّمٰوبِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ تَجُولي تَلْتُةِ الْاهُورَابِعُهُمُ وَلَاخَمْتَةٍ الْكِهُوَسَادِسُهُمُ وَلَاآذُنْل مِنْ ذَلِكَ وَلَا ٱكْثَرَ الْاهُوَمَعَهُمُ آيْنَ مَا كَانُوْا ثُنَّوْيُنَيِّنُهُمْ بَاعِلُوْا كُومُ الْقِيمَةِ إِنَّ اللهَ بِكُلِّ شَيْعً عِلَيْهِ ۖ ٱلْهُ تَوَالَى الَّذِيْنَ نَهُو اعَنِ النَّجْزِي نُوِّيَعُودُونَ لِمَانْهُوْاعَنْهُ وَمَنَاهِجُونَ بِالْإِنَّهِ وَالْعُدُوانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولُ وَإِذَا جَآءُ وَكَ حَيُّوكَ بِمَالَمُ يُعَيِّكَ بِواللَّهُ لِ وَيَقُوْلُونَ فِيَ ٱنْفُسِهِمْ لَوَلَائِعَدِّ بُنَاالِلَّهُ بِمَانَقُوْلُ حَسُبُهُمْ جَهَةُمُّ يَصُلُونَهَاْ فَيَشُلَ الْمَصِيْرُ ۞لَا يُقْمَا الَّذِينَ الْمُثْوَلَاذَا لَتَنَاجَيْتُهُ فَلاَتَتَنَاجُوُا بِالْاثِّهِ وَالْعُدُوانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجُوا ا ؠٳڵؠڗۜۅؘٳڵؾۜٞڠؙٳؿٷٳڶڠٞۼؙٳٳؠڵۿٳڰڹؽۧٳڵؽؿڠؙؿۯؙۏؙڹ[۞]ٳڹٞؠٵٳٮؿؽؽ مِنَ التَّبِيُطِي لِيَحْزُنَ الَّذِيْنَ الْمَنُوْا وَلَيْسَ بِضَاِّرَهِمْ شَيُّا إِلَّا بِإِذْ نِ اللهِ وَعَلَى اللهِ فَلْيَتَوَكِّلِ الْمُؤْمِنُونَ®يَايَتُهَا اكَّذِينَ المُنْوَالِذَا قِيْلَ لَكُوْتَفَسَّحُوْلِ فِي الْمَجْلِسِ فَافْسَحُوْلِيَفْسَجِ اللَّهُ لَكُوْ ۚ وَإِذَا يَمِّلَ انْشُرُوْ وَافَانْشُرُوْ وَايَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ الْمَنْوُ ٱ مِنْكُمْ وَالَّذِيْنِيَ أَوْتُواالْعِلْهِ دَرَحَاتٍ وَاللَّهُ بِهَاتَعُلُونَ خَمَرُكُ

نہ ڏٺو اٿيئي ڇا تہ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله ڄاڻندو آهي؟ (ڪٿي بر پاڻ ۾) ٽِن ڄڻن جي ڳجهي صلاح ڪرڻ نہ هُوندي آهيٌّ, پر انهن ۾ چوٿون الله آهي ۽ نڪي پِنجن (ڄُٽن) جي (ڳجهي صلاح ڪرڻ هوندي آهي) پر انهن ۾ ڇهون الله آهي ۽ نڪي ان (ڳاڻائي) کان تبامر گھٽ ۽ نڪي تبامر وڌ آھن, پر اللہ ساڻن آھي, اُھي جتي ۾ هجن, وري جيڪي ڪيو اٿن (تنهن جي) قيامت جي ڏينهن کين سُڌ ڏيندو, ڇو تر الله سڀ ڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي (٧). (اي پيغمبر!) أنهن ڏانهن نہ ڏئو اٿيئي ڇا جن کي (مسلمانن جي ايذائڻ لاءِ پاڻ ۾) ڳجهين صلاحن ڪرڻ کان جهليو ويو، وري جنهن کان جهليا ويا سو ٿي ڪندا آهن, ۽ گناه ۽ حد کان لنگهڻ ۽ پيغمبر جي نافرماني ڪرڻ بابت پاڱ ۾ ڳجهيون صَلاحون ڪندا آهن ۽ جڏهن تو وٽ ايندا آهن, (تڏهن) توکي أُنهيءَ (لفظ) سان سلام كندا آهن, جنهن سان توكي الله سلام نـ كيو آهيّ ۽ پنهنجين دلين ۾ چوندا آهن تہ جيڪي چوندا آهيون, تنهن جي حَرِيَ الله اسان کي ڇُو نہ ٿو عذاب ڪري؛ کَين دوزخ ڪافي آهي, اُنَ م گهڙندا, پوءِ دوزخ بڇڙي جاءِ آهي (٨). اي ايمان وارؤ! جڏهن (اوُهين) ياڻ ۾ (ڪا) ڳجهي صلاح ڪريو (تڏهن جڳائي) تر گناه ۽ حد کان لنگهڻ ۽ پيغمبر جي نافرمانيءَ ڪرڻ بابت (ڪابر) پاڻ ۾ صلاح نہ ڪريو ۽ چڱائيءَ ۽ پرهيزگاريءَ بابت صلاح ڪريو ۽ انهيءَ الله کان ڊڄو, جنهن ڏانهن گڏ ڪيا ويندؤ (٩). بڇڙي صلاح ڪرڻ تـ شيطان جو ئي ڪم آهي, هن لاءِ تہ مؤمنن کي دلگير ڪري ۽ هو الله جي حڪم کان سواءِ کين ڪجھ بہ نقصان پهچائڻ وارو نہ آھي ۽ جڳاڻي تر مؤمن اللہ تي ڀروسو ڪن (١٠). اي ايمان وارؤ! جڏهن اوهان کي چئجي تر (پنهنجين) مجلسن ير جاءِ ڪشادي ڪريو, تہ پوءِ (جاءِ) ڪشادي ڪريو تہ اللہ بہ اوهان (جي سيڪنهن مشڪل) جي ڪشادگي ڪري ۽ جڏهن چئجي تہ اُٿـوِ. تڏهن اُٿو ته اوهان مان جن آيمان آندو آهي ۽ جن کي علم ڏنو ويو آهي. تن جا مرتبا الله وڏا ڪري ۽ جيڪي ڪندا آهيو. تنهن جي الله خبر رکندڙ اهي (۱۱) .

لَأَتُهَاالَّذِينَ الْمُنْوَالِذَا نَاجِئْتُهُ الرَّسُولَ فَقَيِّ مُوَالِكُنَ بِكَيْ بَخُولِكُو صَدَقَةً وَلِكَ خَيْرٌ لِكُوْ وَأَظْفَرُ ۚ فِأَنَّ لَمْ يَعِدُواْ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورُ تَحِيُوْ عَاشَفَقَتُوانَ ثَقَدِ مُوابِئِنَ يَكَيْ نَجُولِكُمُ صَدَةً إِنَّ فَإِذْ لَوْتَغُعُلُوا وَتَأْبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَّاةَ وَ التُواالزُّكُوةَ وَأَطِيعُوااللهَ وَرَسُولُهُ وَاللهُ خِيرُونَهِ مَا تَعْمَلُونَ ﴿ ٱلَوْتَوَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْ اقَوْمًا عَضِبَ اللهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمِّ مِنْكُوْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَعْلِفُونَ عَلَى الكَّذِبِ وَهُمْ يَعُلَمُونَ ۗ إَعَدَاللهُ لَهُمْ عَذَانًا شَدِيْدُ أَلِنَّهُمُ سَأَءُمَا كَانُوْ إِيعُمُلُوْنَ @إِثْنَكُ فَآلَيْمَا ثَكُمُ جُنَّةً فَصَدُّوُاعَنُ سِييُلِ اللهِ فَلَهُمُّ عَذَاكِ شُهِيُنُ ۗ لَنُ تُغْنِيَ عَنْهُمُ ٱمْوَالْهُمْرُولِآ ٱوۡلِادُهُمُومِّنَ اللهِ شَنْئَاۤ ٱوُلَٰلِكَ ٱصْعَابُ النَّارِيْ هُوْرِينَهَا خَلِدُونَ @تَوْمَرِيبَعَثُهُ واللهُ بَمِيمُعًا فَيَحَلِفُونَ لَهُ كَمَا يَعْلِفُونَ لَكُوْ وَيَعْسَبُونَ أَنَّهُ عَلَىٰ شَيْءً ۖ اللَّهِ إِنَّا هُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ@إِسْتَحُودَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطِنُ فَأَنْسُمُمْ ذِكْرَ اللهِ " ٱۅڵۑڬ ڃڒؙؽؚٵڵۺۜؽڟؚؿٲڵٙۯٳڽۧڿڒ۫ؼٵڵۺۜؽڟڹۿؙٷٳڵڂؚؠۯۏؽ[®] إِنَّ الَّذِينَ يُحَاِّدُونَ اللَّهَ وَرَسُولُهَ أُولِيِّكَ فِي الْأَذَلِيثِينَ @ اي ايمان وارؤ! جڏهن اوهين (گهرو تر) پيغمبر سان ڪا ڳجهي ڳالھ ڪريو، تڏهن پنهنجيءَ ڳجهيءَ ڳالھ ڪرڻ کان اڳ پهريائين خيرات ڏيو، اهو اڪم) اوهان لاءِ ڀلو ۽ تمام سٺو آهي, پوءِ جيڪڏهن ڪجھ نہ لھو تر بيشڪ الله بخشتهار مهربان آهي (١٢). آوهين (انهيءَ ڳالھ کان) ڊجي ويؤ ڇا تہ پنھنجيءَ ڳجھيءَ ڳالھ چُوڻ کان پھريائين خيرات ڏيو؟ پوءِ جڏھڻ اوهان (اثین) نہ کیو ۽ اللہ اوهان کان تارو کیو تڏهن (هاڻي) ضاز پڙهندا رهو ۽ زڪات ڏيندا رهو ۽ الله ۽ سندس پيغمبر جو چيو مڃيو ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (١٣). (اي پيغمبر) اُنهن ڏانهن نُـ ڏنو اٿيئي ڇا, جن هڪ اهڙيءَ قومر سان دوستي رکي جن تي الله ڏمريو آهي, نڪي اهي (يعني منافق) اوهان مان آهن ۽ نڪي انهن (يهوديس) مان آهن ۽ آهي ڄاڻي ٻجهي ڪوڙ تي قسمر کڻندا آهن (١٤). اُنهن لاءِ الله سخت عذَّاب ثيَّاركيو آهي, ڇو ته اُهي جيكي كندا هنا سو بڇڙو آهي (١٥). پنهنجن قسمن کي ڍال ڪري ورتو اٿن ۽ الله جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليائون, تنهن ڪري اُنهن لاءِ خواري ڏيندڙ عذاب آهي (١٦). الله (جي عذاب) کان نڪي سندن مال ۽ نڪي سندن اولاد كانتن كجه بر تاريندو. اهي دوزخي آهن. اهي ان ۾ سدائين رهندا (١٧). جنهن ڏينهن اِنهن مڙني کي الله اٿاريندو, تنهن ڏينهن سندس آڏو (ائين) قسم کٹندا جيئن اوهان جي آڏو قسم کٹندا آهن ۽ ڀائيندا آهن تر اهي كنهن اچگيءَا ڳالھ تي آهن, خبردار ٿيو, بيشڪ آهي اصل ڪُوڙا آهن (١٨). مـنَّـن شيطان غالب ٿي ويو آهي. پوءِ اُنهن (جي دل) کان الله جي يادگيري وسارايائين, اِهي (ماڻهو) شيطان جي جماعت آهن, خبردار (ٿيو تر) بيشڪ شيطان جي جماعت ئي ٽوٽي واري آهي (١٩). بيشك جيكي الله ۽ سندس پيغمبر (جي حكم) جي مخالفت كندا آهن، سي تمامر خواريءَ وارن (ذليل ماڻهن) ۾ آهن (٢٠). كَتَبَ اللهُ لَكَ غَلِبَنَ آنَا وَرُسُلُ إِنَّ اللهَ قَوِيٌّ عَذِيُنُ لَا تَعِدُ تَوُمًا يَّكُومُ لَكَ اللهُ وَرَسُولَهُ يُوَادُونَ مَن حَالَا الله وَرَسُولَهُ يُوادُونَ مَن حَالَا الله وَرَسُولَهُ وَكُوكَا نُوَا ابْنَا مَهُمُ الْافِي اللهِ وَالْمَوْلَةُ وَلَيْكَ كَلَوْكَا نُوَا ابْنَا مَهُمُ الْوَلِيكَ وَلَوْكَا نَوْلُهُمُ اللهِ وَاللهِ وَاللهِ اللهِ وَاللهِ مُولِيمِ اللهِ وَاللهِ اللهِ وَاللهِ مَن الله عَنْهُمُ وَرَضُوا عَنْهُ اللهِ اللهِ اللهِ وَاللهِ مَن الله عَنْهُمُ وَرَضُوا عَنْهُ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُ اللهُ اللهُ وَاللهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ اللّهُ اللهُ اللهُ اللهُ وَاللّهُ اللهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَالْمُ وَاللّهُ ولَا اللّهُ اللّهُ ولَا اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ ولَا اللّهُ اللّهُ اللّهُ ولَا اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّه

المُنْ الْمُنْ الْمُنْ

بِسُ حِمْلُهِ مَا فِي التَّمُوْتِ وَمَا فِي الْاَرْضُ وَهُو الْعَزِيْرُ الرَّحِيْمِ ٥ سَبَّحَ بِلَهِ مَا فِي التَّمُوْتِ وَمَا فِي الْاَرْضُ وَهُو الْعَزِيْرُ الْعَلَيْمُ ٥ هُوَ الَّذِي كَاخُورَ الَّذِينَ كَفَمُ وَامِنَ اهُلِ الْكِتْبِ مِنْ دِيَارِهِمُ لِاَوَّلِ الْحَسُرُوْمَ اطْنَفْتُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَوْ يَعْتَسِبُوا وَقَدْ فَ فِي مِنَ اللهِ فَأَتُهُمُ اللهُ مِنْ حَيْثُ لَوْ يَعْتَسِبُوا وَقَدْ فَ فِي قُلُورِهِمُ الرُّعْبُ يُعُرُونَ بُيُوتَهُمُ بِأَيْدِي ثِمْ وَالْيَدِى الْمُؤْمِنِينَ قُلُورِهِمُ الرُّعْبُ يَعُورُونَ بُيُوتَهُمُ بِأَيْدِي ثُرِمُ وَالْيَدِى الْمُؤْمِنِينَ قَاعْتِيرُوايَا أُولِي الْوَبُمِنَارِ وَلَوْلَا آنَ كَتَبَ اللهُ عَلَيْهِمُ الْجُلَامُ لَعَدِّرُ اللهُ عَلَيْهِمُ فِي اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ عَلَيْهِمُ وَاللهِ اللهُ عَلَيْهِمُ وَاللهُ اللهُ عَلَيْهِمُ وَاللّهُ اللّهُ اللهُ اللّهُ اللهُ اللّهُ اللهُ الل قد سمع الله ۲۸ الحشر ۹ ه

الله لكي ڇڏيو آهي تر آء ضرور غالب رهندس ۽ منهنجا پيغمبر بر, چو تر الله سگهارو زبردست آهي (٢١). (اي پيغمبر) اهڙي قومر جيڪا الله ۽ قيامت جي ڏينهن كي مجيندي هجي، تنهن كي تون (هن وصف سان) نر ڏسندين تر جنهن الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت كئي آهي, تنهن سان دوستي ركندا هجن، توڙيجو آهي (ماڻهو) سندن آبا ڏاڏا يا سندن پٽ يا سندن ڀائر يا سندن مائٽ هجن. آهي (مؤمن آهي) آهن, جن جي دلين ۾ الله ايمان لكيو آهي ۽ جن كي پنهنجي ڳجهي فيض سان مدد ڏني اٿس ۽ انهن كي اهڙن باغن ۾ داخل كندو جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن, هو انهيءَ ۾ سائين رهندا, الله كائنن راضي ٿيو ۽ آهي كائنس راضي ٿيا، آهي الله جي سماعت ئي ڪامياب ٿيندڙ جماعت ئي ڪامياب ٿيندڙ آهي (٢٢).

سورة خشر مدني آهي ۽ هن ۾ چوويھ آيتون ۽ تي رڪوج آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) الله جي پاڪائي بيان ڪندو آهي، ۽ آهو غالب حڪمت وارو آهي (١). (الله) آهو آهي جنهن ڪتاب وارن مان ڪافرن کي سندن گهرن مان پهرينءَ ئي ويڙه ۾ ٻاهر ڪڍي ڇڏيو (اي مسلمانؤ!) آنهن جي نڪرڻ جو اوهين ڪو گمان ني ڪندا هيؤ ۽ آهي ڀائيندا هئا تر الله جي (عذاب) کان سندن قلعا کين بيائڻ وارا هوندا, پوءِ (آئان) وتن الله (جو عذاب) پهتو جتان ڄائندا ئي نر هئا ۽ سندن دلين ۾ اهڙي دهشت وڌائين جو پنهنجن هئن سان ۽ مسلمانن جي هئن سان پنهنجن گهرن کي (پاڻ) داهڻ لڳا. تنهن ڪري اي اکين وارؤ! عبرت ولو (١). ۽ جيڪڏهن الله مئن جلاوطني نر لکي ها تر کين (بيءَ طرح) دنيا ۾ عذاب ڪري ها ۽ انهن کي آخرت ۾ (بر) باه جو عذاب آهي (١).

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ شَأَقُو اللَّهَ وَرَسُولُهُ ۚ وَمَن يُشَأَقُّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيْنُالْمِقَابِ۞مَاقَطَعْتُوْمِّنُ لِيْنَةِ ٱوْتَرَكْتُمُوْهِاقَايِّمَةُ عَلَى اُصُوْلِهَا فِيَادَرُنِ اللهِ وَلِيُخْزِيَ الْفِيقِينَ °وَمَا أَفَاءَ اللهُ عَلِي رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَكَأَاوُجَفْتُو عَلَيْهِ مِنْ خَيْلِ وَلارِكابِ وَالكِنَّ الله يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَن يَّيْمَاءُ وَاللهُ عَلَى كُلِّ شَيْعٌ قَدِيرُونَ مَّااَفَآءُ اللهُ عَلَى رَسُوُلِهِ مِنْ اَهْلِ الْقُرَايِ فِللهِ وَلِلرَّسُورُ لِ وَلِذِي الْقُرُيْلِ وَالْيَتَهَٰىٰ وَالْسَلِيكِينِ وَابْنِ السَّبِينِ لِ اللَّهِ لَا يَكُونَ دُوْلَةً يُكِنَ الْاَغْنِيَا ۖ مِنْكُو ۗ وَمَالَتْكُوُ الرَّسُولُ فَخْذُ وَهُ ۗ وَ مَانَهٰ لِمُوْعَنَهُ فَانْتَهُوا وَاتَّعُوا اللَّهُ إِنَّ اللَّهُ شَدِيْدُ الْحِقَافِ لِلْفُقَرَاءِ الْمُعْجِدِينَ الَّذِينَ أَخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمُ وَأَمُوالِهِمُ يَبْتَغُونَ فَضُلَامِ اللهِ وَرِضُوانًا وَيَنْصُرُونَ اللهَ وَرَسُولَهُ * ؙۅؙڵؽؖػۿؙۄؙٳڶڟۑۊؙۅؙؽ[ٛ]ٛۅٲڮڹؿؽڗؘڹۜٷٷٳڶڎٵۯۅٙٳڵٳؽؠؙٵؽڡؚؽ قَيْلِهِمْ يُعِبُّونَ مَنْ هَاجَرَالَيْهِمْ وَلَايَعِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّتَكَّا أُوْتُوا وَنُؤْتِرُونَ عَلَى اَنْفُيهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاْصَةٌ ۚ وَمَنُ يُوْقَ شُعَّ نَفْسِهِ فَاوْلِيكَ هُمُ النَّفْلِحُونَ ۞

ِاهو (عذاب) هن ڪري آهي جو انهن الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪڻي ۽ جيڪو الله جي مخالفت ڪندو ته بيشڪ الله سخت عذاب (كرڻ) وارو آهي (۴). (اي مؤمنؤ!) جيكي كجين جا وڻ وڍيوَ يا اُنهن کي پنهنجن پاڙن تي (اصلوڪيءَ حالت مِر) بيٺل ڇڏيوَ سو الله جي حڪمر سان ۽ هن لاءِ هو تہ بدڪارن (ڪافرن) کي خوار ڪري (٥). ۽ اُنھن (یعنی بنی نضیر جی مالن) مان جیکو (مال) الله پنھنجی پیغمبر کی هٿ ۾ ڏنو تنهن تي اوهان نڪي گهوڙا ۽ نڪي ڪي اُٺ ڊوڙايا هئا, پر الله پنهنجن پيغمبرن کي جنهن تي وڻيس (تنهن تي) غالب ڪندو آهي ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (٦). ڳوٺاڻن (جي مالن) مان جيڪي الله پنهنجي پيغمبر کي هٿ ۾ ڏنو سو خاص الله لاءِ ۽ پيغمبر لاءِ ۽ (پيغمبر جي) مائٽن لاءِ ۽ يتيمن ۽ مسڪينن ۽ مسافرن لاءِ آهي (اهو هن لاءِ بيان ڪيو ويو) تر اُهو (مال رڳو) اوهان مان دنيادارن جي درميان ڏيڻ وٺـڻ ۾ نر رهي ۽ جيڪي پيغمبر اوهان کي ڏئي سو وٺو ۽ جنھن کان اوهان کي جهلي تنهن کي ڇڏي ڏيو ۽ الله کان ڊڄو. ڇو تر الله سخت عذاب (ڪرڻ) وارو آهي (٧). (۽ اُهو مٿي ڄاڻايل فيءَ جو مال) اُنهن هجرت ڪرڻ وارن سڪينن لاءِ (بر) آهي, جن کي سندن گهرن ۽ سندن مالن مان ٻاهر ڪڍيو ويو جيڪي (پنهنجي) الله کان فضل ۽ (سندس) رضامندي طلبيندا آهن ۽ الله کي ۽ سندس پيغمبر کي مدد ڏيندا آهن. اِهي ئي سڃا آهن (٨). ۽ (أنهن لاءِ بہ آهي) جن دارالاسلام (يعني مديني) ۾ ۽ ايمان ۾ مهاجرن کان اڳ گهر بڻايو، جيڪو وٽن لڏي اچي تنھن کي دوست رکندا آھن ۽ جيڪي مهاجرن کي ڏنو ويو, تنهن بابت پنهنجين دلين ۾ ڪا پريشاني نہ لهندا آهن ۽ (ٻين کي) پاڻ تي ترجيح ڏيندا آهن, توڻيڪ کين ڪو احتياج بہ ہوندو اہي ۽ جن کي سندن نفس جي حرص کان بچايو ويــو سي ئي چٽڻ وارا آهن (٩).

وَالَّذِيْنَ حَآءُوْ مِنْ ابْعُدِيهِمْ يَقُولُوْنَ رَبِّنَا اغْفِرُلْنَا وَلِيغُو ابْنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا يِالْإِيمَانِ وَلِاتَجْعَلْ فِي قُلُونِنَا عِلَّا لِلَّذِينَ الْمُنُوارِيِّنَا آلَكَ رَءُوفُ رَّحِيدٌ أَنَّا لَوْتَرَ إِلَى الَّذِينَ مَافَعُوا يَعُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوامِنُ آهْلِ الْكِتْبِ لَيِنْ انْجُرِحْتُهُ لَنَخْرُجُنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِنْعُ فِنْكُمْ أَحَدًا الْكَالْوَانَ قُوْتِلْتُدُّلِنَنْصُرَتَكُمُّ وَاللهُ يَشْهَدُ النَّهُ وَلَكُنْ دُورَ @لَينُ أُخْجُوْا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمُ ۚ وَلَيِنَ قُوْتِلُوا الْمِيْفِئُرُوْ بَهُمُ وَلِينَ نُصَرُوهُمُ لَيُوَكُنَّ الْأَدُهُ ۚ الْأَسْتُو لَا يُنْصَرُ وْنَ®لَا نُتُو ٓ الشَّدُّ رَهْبَـةً نِيُ صُدُورِهِوُمِينَ اللهِ قَدْلِكَ بِأَنَّهُمُ قَوْمٌ لِآيَفُعَهُونَ @ لَا يُقَاتِنُوُنَكُوْ جَمِيُعًا إِلَّا فِي قُرِّي تُعَصَّنَةِ ٱوْمِنُ وَّرَآءِ جُدُرِياً مِنْهُ بِينَهُو مَنْ بِنُهُ عَسْبُهُ وَجَدِينًا وَفُأُو بَهُمْ شَتِّي ذٰلِكَ مَأَنَّهُ مُ قَوْمٌ لا يَعْقِلُونَ ۞ كَمَثَل الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِ وُقِرِيبًا ذَاقُوا وَيَالَ آمُرِهِ وُ وَلَهُ وَعَنَ آبُ ٱلِيُرُّ كُمَّكِلِ الشَّيْطِي إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ الْفُنُ فَلَمَّاكُفَنَ قَالَ إِنَّى بُرِئَ مُ مِّنْكَ إِنَّ أَخَافُ اللهَ رَبَّ الْعَلَمِينَ ﴿

قد سمع الله ٢٨ الحشر ٥٩

۽ (اهو مال اُنهن لاءِ بر آهي) جيڪي اِنهن (يعني مهاجرن ۽ انصارن) کان پوءِ آيا، چوندا آهن تہ اي اسان جا پائڻهار! اسان کي بخش ۽ اسان جي (اُنھن) ڀاٽرن کي (بر) جن ايمان آڻڻ ۾ اسان کان اڳراڻي ڪئي ۽ مؤمنن بر نسبت اسان جي دلين ۾ ڪو کوٽ ڏ وجھ, اي اسان جا پالٽهار! بيشڪ تون ڏاڍو شفقت ڪندڙ مهربان آهين (١٠). اُنهن ڏانهن نہ ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جيڪي منافق ٿيا جي پنهنجن اُنهن ڀائرن کي چوندا آهن جيڪي ڪتاب وارن مان منڪر آهن. تر اقسم آهي تر) جيڪڏهن اوهان کي (وطن مان) تڙايو ويو تہ (اسين بہ) اوهان سان گُڏ نڪرندا سون ۽ اوهان جي حق ۾ ڪڏهن ۾ ڪنهن جو چيو نه مجيندا سون ۽ جيڪڏهن اوهان سان ويڙه ڪئي ويندي تر اوهان جي ضرور مدد ڪندا سون, الله شاهدي ٿو ڏڻي تر اهي پڪ ڪوڙا آهن (١١). (قسم آهي ته) جيڪڏهن (ڪتاب وارن کي وَطَنَّ مَانَ) تَرَّبُو تَهُ (أهي منافق) ساڻن (وَطن مان) نہ ٽڪرندا ۽ جيڪڏهن اُنھن سان جنگ ڪَبي تر کين مدد نہ ڏيندا, پر جيڪڏھن (کشي) کين مدد ڏيندا بہ تہ ضرور (پنهنجون) پٺيون ڦيرائيندا, وري (پوءِ ڪٿان بر) کين مدد نه ڏبي (١٣). (اي مسلمانؤ!) بيشڪ اوهين اُنهن جي دلين ۾ الله کان (بر) وڏيڪ دهشت وارا آهيو. اِهو هن ڪري جو اُهي بي سمجھ قوم آهن (١٣). (سڀ) هڪ هنڌ ٿي اوهان سان (ٻاهر ڪڏهن) ويڙه نر ڪندا, پر قلعي وارن (مضبوط) ڳوٺن ۾ يا ڀتين جي آڙ ۾ (ڪندا) پاڻ ۾ أنهن جي ويڙه نمام سخت پيل آهي. کين (مصلحت ۾) گڏ ٿيل ڀائيندو آهين، پر اُنهن جون دليون ڌار ڏار آهن. اِهو هن ڪري جو اِهي بيعقل قومر آهن (١۴). (سندن مثال) انهن جي مثال جهڙو آهي, جيڪي کانئن ڪجھ اڳ هٿا (جن) پنهنجي ڪئي جي سزا چکي ۽ اُنهن لاءِ ڏکوڻيندڙ عذاب آهي (١٥). (كتاب وأرن سان منافقن جو مثال) شيطان جي مثال وانگر آهي", جڏهن ماڻهوءَ کي چوندو آهي تر ڪافر ٿيءُ, پوءِ جنهن مهل ڪافر ٿيو اتنهن مهل هو) چوندو آهي تر بيشڪ آءٌ ٿوگان بيزار آهيان, آءٌ جهانن حي بالثهار الله كان دِجان ٿو (١٦).

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِخَالِدَائِنِ فِيهَا وَ ذٰلِكَ جَزْوُ الظّلِمِينَ صَّلَا يُهُا الَّذِينَ الْمُنُوااتَّتُوااللهَ وَلْمَنظُّرُ نَفُسٌ مَّاقَدٌ مَتُ لِغَدٍ وَاتَّقُوااللَّهُ أِنَّ اللَّهَ خَبِيرُ ا بِمَا تَعْمَلُونَ @وَلا تَكُوْنُوا كَالَّذِينَ نَسُو اللهَ فَانْسُلُهُمُ اَنْفُسَهُ عُرِّا وُلَيْكَ هُو الْفُسِقُونَ ﴿لاَيَسْتَوِي اَصْحُبُ النَّارِ وَأَصُحْبُ الْجَنَّةُ أَصُمْ بُ الْجَنَّةِ هُو الْفَأَيْرُونَ ⊙ لَوُ ٱنْزَلْنَاهِ لَهُ الْقُوْلِانَ عَلَى جَبَلِ لَكُرَ ٱيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشَّهَ إِللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِ يُهَا لِلنَّاسِ لَعَكَّهُ مُ يَتَفَكَّرُونَ ۞ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَّهُ إِلَّا هُوَ عَلِهُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ قَهُوَ الرَّحْمِنُ الرَّحِيْمُ ﴿ هُوَاللهُ اكَّذِي لَا إِللهُ إِلَّاهُو ۖ الْمُلَكِ الْقُدُّوسُ السَّلا الْمُؤُمِّنُ الْمُهَدِّمِنُ الْعَيزِيْزُ الْمِيَّارُ الْمُتَكِيَّرُ سُبُحْنَ اللهِ عَمَّايُثُمِرِكُونَ@هُوَاللهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُلَهُ الْأَسْمَأَ وُالْحُسْنَىٰ يُسَبِّهُ لَهُ مَا فِي التَّمَاٰوِتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيرُ الْ

پوءِ (شيطان ۽ ماڻهوءَ) ٻنهي جي پڇاڙي هيئن ٿي تر ٻئي اُتي باه ۾ هميشہ هوندا ۽ اها ظالمين جي سزا آهي (١٧). اي ايبان وارؤ! الله کان ڊڄو ۽ جڳاڻي تر سيڪو شخص سوچي تر سياڻي (قيامت) لاءِ ڇا اڳي موڪليو اٿس ۽ اوري بر) الله کان ڊڄندا رهو. ڇو تہ جيڪي اوهين ڪندا آهيو. تنهن بابت الله خبر ركندرٌ آهي (١٨). ۽ (اوهين) اُنهن جهڙا نہ ٿيو جن اللہ كى وساريو, پوءِ الله أنهن كآن سندن نفسن (جي اصلاح) كي وسرائي ڇڏيو, اهي ئي بيدين آهن (١٩). دوزخي ۽ بهشتي (پاڻ ۾) برابر نہ آهن, بهشتي ئي مراد ماڻيندڙ آهن (٢٠). جيڪڏهن هن قرآن کي ڪنهن جبل تي ٺازُل ڪَريون ها تر ضرور ان کي اللہ جي خوف کان عاجزي ڪندڙ, پرزا پرزا ٿيل ڏسين ها ۽ اهي مثال ماڻهن لاءِ بيان ڪريون ٿا تہ مَن اُهي سوچ كن (٢١). الله أهو آهي جنهن كان سواءِ (ٻيو) كو عبادت جي لائق ئي نہ آهي, (جو) گجھ ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ آهي, اُهو پاجهارو مهربان آهي (٢٢). الله أهو آهي جنهن کان سواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق ئي ز آهي، (جو) بادشاه, تبامر پاڪ ذات (سيني عيبن کان) سلامت اُمن ڏيڻ وارو, نگهبان, غالب, زبردست, وڏائيءَ جو سائين آهي. اُنهن جي شريڪ مقرر كرڻ كان الله پاك آهي (٢٣). اُهو الله خلقتُهار, نئون بڻائيندڙ, شڪليون ٺاهيندڙ آهي. اُن جا '(سڀ) سهڻا نالا آهن, جيڪي (بر) آسمانن ۽ زمين ۾ آهن سي (سڀ) سندس پاڪائي بيان ڪندا آهن ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي (۲۴).

و زوا التحديث مرامله الرَّحْمٰن الرَّحِيْمِ ٥ لِيَاتُهَا الَّذِينَ الْمُنْوَ الْاسَتَخْذِنُ وْاعَدُونِي وَعَدُوكُمْ ٱوْلِيَاءً تُلْقُونَ إِلَيْهِمُ بِالْمُوَدَّةِ وَقَدُكُفَّ وَإِبِمَاجَاءَكُمْ مِنَ الْمِثَّ يُخْرِجُونَ السَّوْلَ وَإِيَّاكُوْ أَنْ تُوْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُواْ أَنْ كُنْتُو خَرَجْتُوْجِهَا دًا فِي سِينِلْ وَ ابْيَغَآءَ مَضَاتِي تُورُّوْنَ إِلَيْهِمُ بِالْمُودَّةِ أَثْوَانَا اعْلَوْ بِمَا أَخْفَيْتُمُومَا أَ إَغْلَنْكُوْ وَمَنْ يَقْفَكُهُ مِنْكُوْ فَقَدُ ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيلِ ﴿ إِنْ يَّتْقَغُوْكُمْ يَكُوْنُوْالكُوْآعُدَآءٌ وَيَبْسُطُوۤ الدِّيكُمْ اَيدِيثُمْ وَالْسِنَتَهُمْ ۑٳڵۺؙۅٞۜ؞ۅۯڎؙٷٳڷۊۘؾػڡؙ۫ۯؙٷڹ۞ڷؽؘؾڡ۫ۼػڎؙٳۯڿٵڡ۫ػؙۏۅؘڵٵۏٙٳڒڎػؙڠ^ۼ يَوْمَ الْقِيْمَةِ ۚ يَغْصِلُ بَيْنَكُو ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمُونَ بَصِيْرُكُ قَدْ كَانْتُ لَكُمُ أُسُوةً حَسَنَةً فِي إَبْرِهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إَذْ قَالُو الِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاَّ وَامِنْكُوْوَمِمَا لَعَبُكُ وَنَ مِنْ دُوْنِ اللَّهُ كَفَنَ نَابِكُوْوَ بَبَالِيَنَنَا وَيَثِيَكُو الْعَدَاوَةُ وَالْبَغَضَاءُ اللَّهَ الْحَتَّى تُوْمِنُو الإللهِ وَحْدَاهَ الَّا

عَوْلَ اِبْرُهِيْ وَلِأَبِيْ وَلَاسْتَغْفِرَ قَ لَكَ وَمَا أَفِكُ لَكَ مِنَ اللهِ مِنْ شَيْ رُبَّبِنَا عَكِيْكَ تَوَكَّلْهَا وَ النَّكِ اَنْبُنَا وَ النَّكَ الْمَصِيْرُ ۞

سورة مستحنة مجني آهي ۽ هن ۾ تيرهن آيتون ۽ ٻم رڪوع آهن.

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اي ايمان وارؤ! منهنجي دشمن ۽ پنهنجي دشمن کي دوست (ڪري) نہ وٺو . انهن ڏانهن دوستيءَ جا پيغام موڪليو ٿا, حالاَنڪ جيڪي اوهان وٽ سچو دين آيو آهي, تنهن جا (اهي) منڪر ٿي چڪا آهن, ٻيغمبر کي ۽ اوهان کي (پنهنجن ديسن مان) هن ڪري لوڌين ٿا جو پنهنجي پائڻهار الله تي ايمان آندو اٿو (تر کين دوست ڪري نر وٺو) جيڪڏهن (خاص) منهنجيءَ واٽ ۾ جهاد ڪرڻ لاءِ ۽ منهنجي رضامندي حاصل ڪرڻ لاءِ (پنهنجن ديسن مان) نڪتا آهيو. اُنهن ڏانهن دوستيءَ جو ڳجهو پيغام (چو) ٿا موڪليو؟ حالانڪ جيڪي لڪايو ٿا ۽ جيڪي ظاهر ڪريو ٿا, سو آءٌ چڱيءَ طرح ڄاڻندو آهيان ۽ اوهان مان جيڪو اهو (ڪمر) كندو سو بيشك سدّو رستو يليو (١). جيكڏهن (كافر) اوهان كي (كتّى بـ) لهندا ته اوهان جا (پكا) ويري هوندا ۽ اوهان ڏانهن پنهنجا هٿ ۽ پنهنجون زبانون ايذاءَ لاءِ ڊگهيون ڪندا ۽ گهرندا تہ جيڪر اڪنهن طرح اوهين)ڪافر ٿيو (٢). ڪڏهن ۾ اوهان کي اوهان جا مائٽ ۽ نڪي اوهان جو اولاد قيات جي ڏينهن ڪو فائدو ڏيندا , اوهان جي وچ ۾ (الله) فيصلو كندو ۽ جيكي (اوهين) كندا آهيو. سو الله ڏسندڙ آهي (٣). بيشڪ ابراهيم ۽ جيڪي ساڻس هئا تن (جي ڳالهين) مر اوهان لاءِ چگي پيروي آهي, جڏهن پنهنجيءَ قوم کي چيائون تر, بيشڪ آسين اوهان کان ۽ جن کی اللہ کان سواءِ (اوہین) پوجیندا آھیو تن کان بیزار آھیون, اوھان جا منڪر ٿني چڪا سون ۽ اسان جي ۽ اوهان جي وچ ۾ همينند دشمني ۽ وير (ايستائينَ) پڌرو ٿي چڪو جيستائين هڪ الله تي ايمان (نر) آڻينڌؤ مگر ابراهيمر ، جو پنهنجي پيءُ کي (هيءُ) چوڻ (پيروي جوڳو نہ آهي) تہ تو لاءِ ضرور بخشش گهرندس ۽ الله وٽان تو لاءِ ڪجھ بہ نہ ٿو ڪري سگھان (ابراهيم ۽ سندس ساٿين چيو تر) اي اسان جا پالڻهار! تو تي پروسو ڪيوسون ۽ تو ڏانهن موٽياسون ۽ تو ڏانهن (ئي) موٽڻ آهي (۴).

رَتَنَالَا تَعِمُلُنَا فِئُنَةً لِلَّذِينَ ، كَفَرُوْا وَاغْفِي ٰ لِنَارِتَنَا أَيْكَ أَنْتُ الْعَزِيْزُالْكِيْدُوْكَ قَدُكُ كَانَ لَكُوْ فِيهُوْ أَشُوَّةٌ حَسَنَةٌ لِّمَنْ كَانَ يَرْجُوااللهَ وَالْيَوْمَ الْكِخِرَ وَمَنْ يَّتَوَكَّ فَإِنَّ اللهَ هُوَالْغَنِيُّ الْحَمِيْكُ ﴿ عَسَى اللهُ أَنْ يَعْفِكَ بَيْنَكُو وَبَانَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمُ مِّوَدَّةً * وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّجِنُّهُ كَلَّا بِينَهُ لِكُواللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَهُ يُقَاتِثُوْكُوْ فِي الدِّيْنِ وَلَوْ يُخْوِجُوْكُوْسِّ دِيَا رِكُوْ أَنْ تَبَرُّفُهُمْ وَ تُقْسِطُوۤ اللّهِ عِمْ إِنّ الله يُحِبُّ الْنَقْسِطِينَ ۖ إِنَّا لَيْمُلكُواللّهُ عَن الَّذِينَ قَاتَكُوْكُو فِي البِّينَ وَأَخْرُجُونُكُوسٌ دِيَارِكُهُ وَظَاهَرُوا عَلَى إِخْرَاجِكُوْانَ تُوكُوْهُوْ وَمَنْ يَتَوَكَّهُمْ فَاوُ لِيْكَ هُمُوالظَّلِمُونَ۞ لَيْأَتُهُا الَّذِينَ الْمُنْوَالِدَاعِنَاءَكُوْ الْمُؤْمِنْتُ مُفْجِواتٍ فَالْمُتَعِنُوهُنَّ إِلَّهُ ٱللهُ أَعْلَوُ بِإِيْمَانِهِنَّ فَأَنَّ عِلْمُتَّمُوْهُنَّ مُؤْمِنْتِ فَلَاتَّرْجِعُوُّهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ تُهُوُ وَلَاهُوْ يَعِنُّونَ لَهُنَّ وَالْوُهُومُ مَّآ ٳؽؘڡٚڡؙۜۯؖٳؙۅؙڵڂ۪ڹٲڂۘ؏ڲۑڴؙۯؙڹۘؾڹۘڮڿۄۿؾٳۮٙٳڶؾۺؠؙۅۿؾٲڿۅۯۿؾ وَلَاتُمُسِكُوْالِعِصَمِ الْكَوَافِروَ سُعَلُوْا مَاۤ اَنْفَقَتُمُ وَلَيْسَعُلُوْا مَاۤ اَنْفَقُوْ الْذِلِكُوْ حُكُوْ اللَّهِ يَعِكُوْ بِمَنْكُوْ وَاللَّهُ عَلِيمُوْ حَكِيمُوْ ⊕

قد سمع الله ۲۸ المتحنة ۲۰

اي اسان جا پالڻهار! اسان کي ڪافرن جو زيردست نہ ڪر ۽ اي اسان جا پالِڻهار! اسان کي بخش, ڇو تہ تون ئي غالب حڪمت وارو آهين (٥). بيشڪ انهيءَ (مٿينءَ) جماعت ۾ چڱي پيروي اوهان مان انهيءَ لاءِ آهي, جيڪو الله (جي ملاقات) ۽ قيامت جي ڏينهن (جي اچڻ) جي اُميد رکندو هجي ۽ جيڪو منھن موڙيندو تر بيشڪ اللہ سڀ کان بي پرواھ ساراھيل آهي (٦). ويجهو آهي تہ اللہ اوهان جي ۽ اُنھن جي وچ ۾ دوستي پيدا ڪري جن سان اُنھن منجھان دشمني رکي اُٿو ۽ الله سگھارو آھي ۽ الله بخشتْهار مهربان آهي (٧). الله اوهان كي أنهن كان نـ انـو جهلي جن اوهان سان دين (جي ڳالھ) ۾ نڪي جنگ ڪئي آهي ۽ نڪي اوهان جي گهرن مان اوهان کي (ٻاهر) ڪڍيو آهي تہ ساڻن احسان ڪريو ۽ سندن حق ۾ انصافَ ڪريّو, ڇو تر الله انصاف ڪرڻ وارن کي دوست رکندو آهي (٨). اللہ اوہان کی رڳو اُنھن کان جھلي ٿو, جن اوھان سان دين بابت ويڙھ ڪئي آهي ۽ اوهان کي اوهان جي گهرن مان (ٻاهر) ڪييو آهي ۽ اوهان جي ڪڍڻ ۾ (ٻين جي) مدد ڪئي آهي (هن کان جهلي ٿو) تہ ساڻن دوستي ركو ۽ جيڪي ساڻن دوستي ركندا سي ئي ظالم آهن (٩). اي ايمان وارؤ! حَدَّهن اوَهان وتْ مؤمنياڻيون وطنِ ڇڏي اچن تڏهن کين پرکيو. الله انهن جي ايبان کي چڱو ڄاڻيندڙ آهي, پوءِ جيڪڏهن کين (پڪ) مؤمنياڻيون ڄاڻو (ڌ) انهن کي ڪافرن ڏانهن موٽائي نہ موڪليو، نڪي اهي (مسلمان زالون) انهن (جي مڙسن ڪافرن) کي حلال آهن ۽ نڪي اُهي (ڪافر مڙس) اُنهن (مسلمان زالن) کي حلال آهن ۽ جيڪي (ڪآبين بابت) خرچ ڪيائون سو انھن (مڙسن) کي ڏيو ۽ جڏھن کين سندن ڪابين ڏيو (تڏهن) اُنهن جي نڪاح ڪرڻ ۾ اوهان تي (ڪو) گناھ نہ آھي ۽ (پنھجين زالن) ڪافرياڻين جو قبضو بند نہ رکو. ۽ جيڪي اوهان (پنهنجين زالن تي ڪابين) خرچ ڪئي هجي سا (اُنهن کان) گهرو ۽ جيڪي انھن (ڪافرن پنھنجين زالن تي) خرچ ڪيو سو ڀلي تہ آھي (اوهان کان) گهرن. اهو الله جو حڪمر آهي, جو اوهان جي وچ ۾ فيصلو ٿو ڪري ۽ الله جاڻندڙ حڪمت وارو آهي (١٠).

يُوْلِغُ الضَّانِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الللَّهِ اللَّهِ الللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الللَّهِ الللَّهِ الللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الللَّا اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ الللَّمِلْمِلْمِلْمِلْمِلْمِلْمِلْمِلْم

دِنُ وَاللّهِ الرَّحَانِ المَّاتَحَانُ اللّهَ السّمَانِ وَمَافِي الْاَرْضُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَيْدُونَ اللّهَ يَعُنُ الْمَنْ اللّهَ اللّهِ اللّهَ اللّهَ اللّهُ الللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ الللللّهُ اللّهُ اللّهُ اللللّهُ اللّهُ الللّهُ الللل

قد سمع الله ۲۸ الصف ۲۹

ACTIVITY OF THE PROPERTY OF TH

۽ جيڪڏهن اوهان جي زائن مان ڪا (اوهان جي هٿن مان) ڪافرن ڏانهن (مرتد ٿي) ويئي هجي (۽) پوءِ (ڪافرن کي) ايذايو (۽ لٽبو) تر پوءِ جن جون زائون ويون هجن، تن کي (اُن مال مان) اوترو ڏيو، جيترو اُنهن (ڪابين ۾) خرچ ڪيو هو ۽ اُنهي الله کان ڊڄو، جنهن تي اوهين ويساه رکندڙ آهيو (۱۱). اي پيغمبر! جڏهن تو وٽ مؤمنياڻيون اچي هن (شرط) تي، تو سان بيعت ڪن تر ڪنهن کي الله سان شريڪ (مقرر) نر ڪنديون ۽ نحي پنهنجي اولاد کي ۽ نحي چوري ڪنديون ۽ نحي پنهنجي اولاد کي جهنديون ۽ نحي پنهنجي اولاد کي ۽ پنهنجن هٿن افراني ڪنديون تر رکني تهيت آڻينديون، جنهن کي پنهنجن هٿن نافرماني ڪنديون تر رتڏهن) سندن بيعت قبول ڪر ۽ انهن لاءِ الله کان نافرماني ڪنديون تر رکو، جنهن تي الله ڏميو آهي، بيشڪ اهي آخرت انهي قوم سان دوستي نر رکو، جنهن تي الله ڏميو آهي، بيشڪ اهي آخرت (جي ثواب) کان (اهڙو) نائميد ٿيا آهن، جهڙوڪ ڪافر قبرن وارن کان ناميد ٿيا آهن (۱۲).

سورة صف مدنان آهان ۽ هن ۾ چوڏهن آيتون ۽ ٻم رڪوع آهن.

الله ٻاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

جيكي آسمانن ۾ آهي ۽ جيكي زبين ۾ آهي سو (سڀ) الله جي پاكائي بيان كندو آهي ۽ اهو غالب حكمت وارو آهي (١). اي ايسان وارؤ! جيكي نه كندا آهيو ؟ (٢). الله وٽ جيكي نه كندا آهيو سو (زبان سان) ڇو چوندا آهيو ؟ (٢). الله وٽ آها (ڳاله) ڏاڍي ناپسند آهي، جو (ٻين كي) اها (ڳاله) چئو، جا (پاڻ) نه كريو (٣). بي شك الله انهن كي دوست ركندو آهي، جيكي سندس واٽ ۾ (اهڙي) صف بدي وڙهندا آهن (جو) ڄڻك اهي هڪڙي شيهي پلٽيل ڀت آهن (٣).

وَإِذْ قَالَ مُوْسَى لِقَدْمُهِ لِقَوْمِ لِهِ تُؤْذُونَنِيْ وَقَدُ تَعْلَمُونَ إِنِّي رَسُولُ اللهِ الَّذِكُمُّ فَلَمَّا زَاغُوٓاً أَزَاعَ اللهُ قُلُوبَهُو ۗ وَاللهُ لَا عَنِي الْقَوْمُ الْفُسِقِينُ ﴿ إِذْ قَالَ عِنْيَى ابِنُ مَرْيُولِينِ ۚ إِنْهُ آمِرُا وَيُلَ انَّ رَسُوُلُ اللهِ النَّكُمُ مُّصَدَّقًا لِلْمَا يَكُنَّ بَكَ يَّ مِنَ التَّوْرِلَةِ وَمُيَشِّرُ أَ بِرَسُولِ يَاْ إِنَّ مِنْ بَعُدِى اسْمُهُ آحَدُ لْفَلَدَاحَا مُومُ بِالْيَتِنْ عَالُوا هٰنَاسِعُرُمْيِّهُ يُنَّ °وَمَنُ ٱخْلَوُمِتَنِ افْتَرَى عَلَى اللهِ الْكَذِبَ وَهُوَ ىُدْعَىٰ إِلَى الْاسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهِيُ يِ الْقِوْمَ الظِّلِمِيْرِ[©] يُومُدُونَ لِيُطْفِئُواْ نُوْرَالِلِهِ بِأَفْوَا هِمِمْ وَاللَّهُ مُرِّمُّ نُوْرٍةٍ وَلَوْكِرَةِ الْكَفِرُونَ⊙ هُوَالَّذِيِّ أَرْسُلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَايِ وَدِيْنِ الْعَيِّ لِيُظْهِرَوْ عَلَى الدِّيْنِ كُلَّةِ وَلَوْكُو وَ ٱلْمُشْهِرِكُونَ۞ لَأَيْهَا ٱلَّذِينَ الْمُثْوَا هَلُ ٱذُكُمُ عَلَى تِعَارَةٍ تُغِينُكُومِنَ عَلَابِ ٱلدُو ثَنْ مُنُونَ بِاللهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَاهِدُونَ فيُ سَبِينِلِ اللهِ مِامُوَ الكُوْوَأَنْفُسِكُو ۚ ذِلاَكُهُ خَارُكُكُو إِنْ كُنْ تُحُو تَعُلُكُونَ®َيَغْفِرُلَكُوُ ذُنُونِكُو وَكُنْ خِلْكُو جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَغِتهَأَ الْأَنْهُارُومَسْلِكَ طَلِيَّيَةً فِي جَنَّتِ عَدُنِيٌّ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿ وَانْخُوى يَعِينُونَهَا نُصُرُونِ اللهِ وَفَتَوْ فَرَيْحٌ وَيَثِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ۞ ۽ (ياد ڪر) جڏهن موسيٰ پنهنجيءَ قوم کي چيو تر، اي منهنجي قوم! مون کي ڇو ايذائيندا آهيو؟ ۽ بي شڪ (اوهين) ڄاڻندا آهيو تر, آءٌ اوهان ڏانهن الله جو موكليل (رسول) آهيان, پوءِ جنهن مهل ڏنگائي ڪيائون (تنهن مهل) الله سندن دلين کي ڏنگو ڪيو ۽ الله بدڪارن جي قومر کي سڏو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (٥). ۽ (اُهو وقت ياد ڪر) جڏهن عيسيٰ پٽ مريم جي چيو تر, اي بني اسرائيلؤ! بيشڪ آءُ ارهان ڏانهن الله جو موڪليل (رسول) آهيان, جيڪو توريت منهنجي اڳيان آهي, تنهن جو سچو ڪندڙ آهيان ۽ هڪ اهڙي پيغمبر جي خوشخبري ڏيندڙ آهيان, جو مون کان پوءِ ايندو, جنهن جو نالو احمد هوندو, يوءِ جنهن مهل (أهو احمدﷺ) چٽن معجزن سان وٽن آيو, (تنهن مهل) چيائون تر هيءُ پڌرو جادو آهي (٦). ۽ أن كان وذيك ظالم كير آهي؟ جنهن الله تي كورٌ بِــــــــــــ ان کي اسلام ڏانھن سڏيو ويندو آهي ۽ الله ظالمن جي قوم کي سڏو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (٧). (اهي ڪافر) گهرندا آهن تہ الله جي نور کي پنهنجن واتن سان وسَائين, حالانڪ الله پنهنجي نور کي پوري ڪرڻ وارو آهي. توڻيڪ ڪافرن کي بڇان لڳي (٨). (الله) اُهو آهي جنھن پنھنجي پيغمبر کي هدايت ۽ سچي دين سان موڪليو تر ان کي سڀني دينن تي غالب كُرى توڻيك مشرك بڇان ڀانئين (٩). اي ايبان وارؤ! اوهان كي أنهىءَ واپار جو ڏس (نہ) ڏيبان ڇا جو اوهان کي ڏکوئيندڙ عذاب کان بچاڻي؟ (١٠). (يعني) الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آڻيو ۽ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جائين سان اللہ جي واٽ ۾ جهاد ڪريو، جيڪڏهن ڄاڻندا آهيو تراهو اوهان لاءِ ڀلو آهي (١١). (جيڪڏهن ائين ڪندؤ تر الله) اوهان جا گناه اوهان کي بخشيندو ۽ اوهان کي (اهڙن) باغن ۾ داخل ڪندو, جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن ۽ سٺين جايين هميشہ (رهڻ) وارن بهشتن ۾ . اها وڏي ڪاميابي آهي (١٢). ۽ ٻي (نعمت بر ڏيندو) جنهن كي پسند كندا آهيو (أها نعمت) الله جي طرف كان مدد ۽ سوپ آهي (جا) ويجهي (ٿيڻي) آهي ۽ مؤمنن کي خوشخبري ڏي (١٣).

جرابله الرَّحْمٰن الرَّحِيْمِ للهِ مَا فِي السَّمَاطِتِ وَمَا فِي الْرَيْضِ الْمِلْكِ الْقُدُّولِسِ الْعَجَرِيُرَ ؚؖڰڡؙۅٲڵڹؚؽؠۼۜػ<u>ڹڶڷٳؙ</u>ؠڽۜڹڛؘؙۅؙڵۅؖؠڹ۫ۿؙؠؾ۫ڶؙٷٳڡؘڶؽؘۄۿٳڵۑڗؚ؋ ڵۿؠ_ٞۄٮؙۼڵؠۿؙؠؙٳڵڮڷؾؘۅٳڵؖۼڵؠةۘٷٳڹؙڮٳڹٛڐٳڡۣڗ؞ؘڣڷؙڵۣڣؠٛۻؘڵڶ ُ وَالْحَرِيْنَ مِنْهُمُ لَمَّا لِلْحَقُوْلِيمِمُ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْجُكِيْمُ ۞ ذٰلِكَ فَصَلُ اللهِ يُؤُمِّيهِ مَنْ يَّشَأَوْوَ اللهُ ذُوالْفَضِلِ الْعَظِيمِ همتَلُ إلَّذِينَ حُمِّلُواالتَّوْرُلَةَ تُعْرَّلُوْ يَعِمُلُوْ هَاكُمَثَلِ الْحِمَارِيَعِيلُ لَسْفَارُأُ بِئُسَ مَتَكُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْ إِيالِتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا هَدِي الْقَوْمُ الطُّلِمِهُنَ 9 قُلْ لَأَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوْآانَ زَعْتُمُ أَتَّكُوْ أَوْلِيآ وُلِيّا وُلِياً مِنُ دُوُنِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُ الْمُوْتَ إِنَّ كُنْتُمُ صَٰدِقِينَ ﴿

قد سمع الله ۲۸ الجمعة ۲۸

اي ايبان وارؤ! (اوهين) الله جي دين جا مددگار بڻجو, جهڙيءَ طرح عيسى پٽ مريم جي پنهنجن خاص يارن کي چيو تر، الله (جي دين) ڏانهن (مهاڙ ڪري) منهنجا مددگار ڪير آهن؟ اُنهن خاص يارن چيو تر اسين الله (جي دين) جا مددگار آهيون, پوءِ بني اسرائيلن مان هڪ توليءَ ايمان آندو ۽ بيءَ ٽوليءَ انڪار ڪيو، تنهن ڪري ايمان وارن کي سندن دشمنن تي غلبو ڏنو سون, پوءِ غالب ٿي پيا (۱۴۴).

سورة جيعة مجنبي آهي ۽ هن ۾ يارهن آيٽون ۽ ٻمرڪوي آهن.

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) الله جي پاڪائي بيان كندو آهي, (جو) بادشاه, نمام پاك (ذات), غالب حكمت وارو آهي (١). (الله) أهو آهي جنهن اَڻ پڙهيلن ۾ اُنهن (جي قوم) مان هڪ پيغمبر پيدا ڪيو جو وٽن سندس آيتون پڙهندو آهي ۽ کين ياڪ ڪندو آهي ۽ کين ڪتاب ۽ دانائي سيکاريندو آهي ۽ بيشڪ اِهي (هن کان) اڳ پڏريءَ گمراهيءَ ۾ هيا (٢). ۽ اُنهن (بني آدمر) مان ٻين (قومن) لاءِ (بر), جي اڃا اُنهن (مسلمانن) سان نر مليا آهن ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي (٣). اهو الله جو فضل آهي اهو أنهيءَ کي ڏيندو آهي, جنهن کي وڻندو اٿس ۽ الله وڏي فضل وارو آهي (۴). جن (ماڻهن) کي توريت کڻايو ويو، پوءِ اُهو نہ کنيائون ايعني اُن موجب عمل نہ ڪيائون) تن جو مثال (اُنهيءَ) گڏھ جي مثال وانگر آهي جو (گهڻا) ڪتاب کڻي. جن الله جي آيتن کي ڪوڙ ٿي ڀانيو, تنهن قومر جو مثال بڇڙو آهي ۽ اللہ ظالمر ماڻهن كى سدُّو رستو نَه ڏيكاريندو آهي (٥). (اي پيغمبر) چؤ ته اي يهوديؤ! جيڪڏھن ڀائيندا آهيو تہ ٻين (سڀني) ماڻھن کان سواءِ رڳو اوهين اللہ جا دوست آهيو تر جيڪڏهن (انهيءَ ڳالھ ۾ اوهين) سچا آهيو تر موت . (7) , 25

وَلاَيْمَنَوْنَهُ البَالِمَاقَتُ مَتُ ايُويُهِمْ وَاللهُ عِلدُمُ وَاللهُ عَلَيهُ وَاللّهُ عَلَيهُ وَاللّهُ عَليهُ وَاللّهُ عَلَيهُ وَاللّهُ عَلَيهُ وَاللّهُ عَلَيهُ وَاللّهُ عَلَيهُ وَاللّهُ مُلْقِيكُوْ ثُمَّ تُورُونَ وَمِنهُ فَإِنّهُ مُلْقِيكُوْ ثُمَّ تُورُونَ وَالْعَيْفِ وَالنّهُ مُلُونَ فَاللّهُ وَاللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَذَرُوا الْبَيعُ وَلَا لِلصّلوة مِنْ يَوْمِ الْجُمْعَة فَاسْعَوْ اللّهِ وَذَرُوا الْبَيعُ وَلَا لِلصّلوة مِنْ يَوْمِ الْجُمْعَة فَاسْعَوْ اللّهِ وَذَرُوا الْبَيعُ وَلَا مُؤْمَنُ وَاللّهُ وَنَهُ وَاللّهُ وَمُن وَاللّهُ وَنَا مَن فَضَلِ اللهِ وَلَهُ وَاللّهُ وَلَهُ وَاللّهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ وَلَهُ وَاللّهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ وَلَا اللّهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ الللّهُ اللّهُ الللللّهُ اللّه

وَمِنَ البِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّزِقِينَ ﴿

المِيْوْنَ وَالْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِهُ الْمُتَافِقِينَا اللَّهُ الْمُتَافِقِينَا اللَّهُ اللَّ

دِنُ وَاللهُ يَعْمُونَ قَالُوانَشُهُ مُ اِنَّكَ لَرَسُولُ اللهِ وَاللهُ يَعْمُونَ الرَّحِمُنِ الرَّحِمُونَ الرَّحِمُونَ الرَّحِمُونَ اللهُ يَعْمُومُ اِنَّكَ لَرَسُولُ اللهِ وَاللهُ يَعْمُومُ اللهُ يَعْمُونَ الْمُنْفِقِينَ لَلْذِبُونَ وَاللهُ يَعْمُونَ وَاللهُ يَعْمُونَ الْمُنْفِقِينَ لَلْذِبُومُ مَا أَمَّا كَانُوا يَعْمُلُونَ ۞ (يَا نَهُمُ مُلَافِعُ مَا مُنُوا أَخْرَا وَظَيِمَ عَلَى ثُلُوبِهِمْ فَهُمُ لَا يَفْهُونَ ۞ ﴿ ذَٰكِ يَا نَهُمُ مُلَا مُنُوا أَخْرَا وَظَيِمَ عَلَى ثُلُوبِهِمْ فَهُمُ لَا يَفْهُونَ ۞ ﴿ ذَٰكِ يَا مُنُوا أَخْرَا وَظَيْمَ عَلَى ثُلُوبِهِمْ فَهُمُ لَا يَفْهُونَ ۞ ﴿ ذَٰكِ يَا تُلْفِيمُ عَلَى ثُلُوبِهِمْ فَهُمُ لَا يَفْعُونَ ۞ ﴿ ذَٰكُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللللّهُ الللّهُ اللّهُ اللللّهُ اللّهُ

قد سمع الله ۲۸ المنافقون ۱۳

۽ جيڪي سندن هٿن اڳي موڪيو آهي، تنهن جي ڪري اهو ڪڏهن نه گهرندا ۽ الله ظالمن کي ڄاڻندڙ آهي (٧). (اي پيغمبر١) چؤ ته بيشڪ اهو موت جنهن کان ڀڄندا آهيو سو ته ضرور اوهان کي پهچڻ وارو آهي، وري (اوهين) ڳجھ ۽ ظاهر جي ڄاڻندڙ ڏانهن موتايا ريندؤ, پوءِ جيڪي (اوهين دنيا ۾) ڪندا هيؤ، تنهن جي اوهان کي سُد ڏيندو (٨). اي ايمان وارؤ! جڏهن جمعي جي ڏينهن نماز لاءِ بانگ ڏني وڃي، تڏهن الله جي ياد ڪرڻ ڏانهن ڊوڙو ۽ واپار ڇڏيو. جيڪڏهن (اوهين) ڄاڻندا آهيو ته اهو اوهان لاءِ ڀلو آهي (٩). يوءِ جڏهن نماز پوري ڪئي وڃي، تڏهن زمين تي کنڊري ڀلو آهي (٩). پوءِ جڏهن نماز پوري ڪئي وڃي، تڏهن زمين تي کنڊري مَن اوهين ڇڏو (١٠). ۽ (اهي مسلمان) جڏهن ڪو سودو (هلندو) يا ڪو شاشو ڏسن ٿا (تڏهن) اُن ڏانهن ڊوڙي وڃن ٿا ۽ (اي پيغمبر!) تو کي تماشي کان ۽ واپار کان (وڌيڪ) ڀلو آهي ۽ الله (سڀني) روزي ڏيندڙن کان ينو آهي (١١).

سورة منافقون مدني آهي ۽ هن ۾ يارهن آيتون ۽ ٻہ رکوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جڏهن منافق تو وٽ ايندا آهن (تڏهن) چوندا آهن تر شاهدي ٿا ڏيون تر پڪ تون الله جو پيغمبر آهين ۽ الله جاڻندو آهي تر بيشڪ تون سندس پيغمبر آهين ۽ الله شاهدي ٿو ڏئي تر بيشڪ (اهي) منافق ڪوڙا آهن (۱). پنهنجن قسمن کي دال (ڪري) ورتو اٿن، پوءِ الله جي واٽ کان روڪين ٿا, بيشڪ آهي جيڪي ڪندا آهن سو بڇڙو آهي (۲). اهو هن ڪري آهي جو انهن ايان آندو وري انڪار ڪيائون, پوءِ انهن جي دلين تي مُهر هنئي وڻي, تنهن ڪري اُهي نر سمجهندا آهن (۳).

وَإِذَا رَأَيْتُهُمْ تُعْفِيكَ أَجِمَامُهُمْ وَإِنْ يَقُونُو السَّبْعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّكَ ثُمُّ يُعَمَّبُونَ كُلِّ صَيْحَةٍ عَكِيْمٍ مُّ هُوُ الْعَنَّ وُفَاحُذَرُهُمُ ۗ قَاتِكَهُوُ اللَّهُ أَنِّي مُؤْفَكُونَ ﴿ إِذَا قِيْلَ لَهُو تَعَالُوْ الِيَتَغَفِّرُ لَكُرُسُولُ الله لَوَّوْارُءُ وْسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّوْنَ وَهُوْرُ السَّلَيْرُوْنَ ®سَوَآءٌ عَلَيْهِمُ اسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ امْرَلُوْتَسْتَغْفِرْلَهُ عُلِنَ يَغْفِرُ اللهُ لَهُمْ إِنَّ اللهَ لَا مَهُ فِي الْقُوْمُ الْفُسِقِينَ اللَّهُ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِعُواْ عَلَى مَنْ عِنْدَ رَيْمُولِ اللهِ حَتَّى يَنْفَضُّوٓ أُولِلهِ خَزَايِنُ السَّمَاوِتِ وَالْأَرْضِ وَالِكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ۖ كِنَّوُ لُونَ لَهِنْ رَّجَعُنَآ إِلَى الْبِيدِ مِنْ لَهُ تُحْرِجِنَّ الْإِكْفَةُ مِنْهَا الْإِذَلُّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِوسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ وَلِكِنَّ الْمُنْفِقِيْنَ لِايَعْلَمُونَ ۞َيَأَيُّهُا ٱلّذِيْنَ الْمُثْوَا لَاتُلْهِكُوْ ٱمْوَالُكُوْ وَلِآ ٱوْلِادُكُوْعَنْ ذِكْرِ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ فَأُولِيكَ هُوُ الْخِيرُونَ ﴿ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا زَرْقُنْكُمْ مِّنُ قَيْلِ أَنْ يَّا أَنِّ ٱحَدَّكُو الْمُونُّ فَيَقُولُ رَبِّ لَوُلَّا أَخَرُثِينَ إِلَى ٱجِيل قَرِيْكِ فَأَصَّدَّقَ وَٱكُنُ مِنَ الصَّلِحِيْنَ ®وَلَنُ يُؤَخِّرَ اللهُ نَفْسًا إِذَا جَآءً أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ لِبَمَا تَعْمَلُونَ ﴿

قد سمع الله ۲۸ المنافقون ۳۳

ءِ (اي پيغمبر! تون) جڏهن کين ڏسندو آهين (تڏهن) سندن جسا توکي وڻندا آهن ۽ جيڪڏهن ڳالهائيندا آهن تر اُنهن جي ڳالھ (ڪَن ڏيئي) بَدَندو آهين, (حقيقت كري) أهي جِنْك يت سان أييون كاليون ركيل آهن, سڀڪنهن هڪل کي پاڻ تي (خطرو) ڀائيندا آهن, اهي ويري آهن, تنهن كري كانئن بچندو رهم الله كيين هلاك كري! كيذَّانهن قيرائبا آهن؟ (٣). ۽ جڏهن کين چئبو آهي تہ اچو تہ، الله جو پيغمبر اوهان لاءِ بخشش گهري, تڏهن پنهنجا مٿا موڙيندا آهن ۽ اُنهن کي ڏسندو آهين ت وڏاڻي ڪندڙ ٿي رڪجي ويندا آهن (٥). (تون) اُنهن لاءِ بخشش گهرين يا انهن لاءِ بخشش د گهرين تر انهن لاءِ هڪ جهڙي (ڳالھ) آهي. انهن کي الله ڪڏھن نہ بخشيندو ڇو تہ اللہ بي دينن جي قوم کي سڏو رستو نہ ڏيکاريندو آهي (٦). اهي اهڙا آهن جو (هڪ ٻڻي کي) چوندا آهن تہ جيڪي امهاجر) الله جي پيغمبر وٽ آهن, تن تي خرچ نہ ڪريو, تان جو (كيس) ڇڏي وڃن ۽ (هي نہ ڄاڻندا آهن ته) آسمانن ۽ زمين جا خزانا خاص الله جا آهن. پر (إن ڳالھ کي) منافق نہ سمجھندا آهن (٧). چوندا آهن تر, جيڪڏهن (اسين) مديني ۾ موٽي پهتاسون تر وڌيڪ حيثيت وارو تمامر هيڻي کي اُتان ضرور ڪڍي ڇڏيندو. ۽ عزت (رڳو) الله کي ۽ سندس پيغمبر کي ۽ مؤمنن کي آهي, پر (اها ڳالھ) منافق نہ ڄاڻندا آهن (٨). اي ايمان وارؤ! اوهان کي نڪي اوهان جا مال ۽ نڪي اوهان جو اولاد الله جي ياد ڪرڻ کان غافل ڪري ۽ جيڪي ائين ڪندا سي ئي خساري وارا آهن (٩). ۽ جيڪي اوهان کي روزي ڏني اٿئون, تنهن منجهان اُنهيءَ کان اڳ خرچ ڪريو. جو اوهان مان ڪنهن هڪڙي کي موت پهچي پوءِ چوڻ لڳي تر اي منهنجا پالڻهار! جيڪر مون کي هڪ ويجهيءَ مدت تائين مهلت ڏين ها ته خيرات ڪريان ها ۽ صالحن مان ٿيان ها! (١٠). ۽ جنَّمن ڪنهن نفس جو اجل ايندو آهي (تڏمن) اُن کي الله ڪڏمن مهلت نه ڏيندو آهي ۽ جيڪي ڪندا آهيو. تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (١١).

سُورة التحالي حرالله الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ) يُسَبِّحُ بِلَّهِ مَا فِي التَّمَالِتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلُكُ وَلَهُ الْحَمَٰدُ وَهُوَ عَلِي كُلِّ شَيْئٌ قَدَرُونَ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمُ فَمِنْكُوْ كَافِرُ وَمِنْكُوْمُونُ مِنْ وَاللَّهُ بِمَأْتَعَمْئُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿ خَلَقَ السَّهٰوٰتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُوۡ فَأَحْسَ صُورَكُوۡ ۚ وَالْنُهِ الْمُصِمُّرُ ۞ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَا إِن الْأَرْضِ وَ نَعْلَمُ مَا يُسِوُّونَ وَمَا تُعُلِّعُونَ وَاللهُ عَلِيمُ لَيْ السَّالُ وَرِ وَ الَهُ يُأْتِكُونَهُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَا قُوْا وَبَالَ أَمْرِهِمُ وَلَهُمُوعَذَاكِ اللَّهُ وَذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتُ تَأْتِيهُمُ رُسُلُهُمُ بِالْمِيِّنْتِ فَقَالُوُٓالَشَمْ يَهِكُ وَنَنَا فَكُفَرُوْا وَتَوَكُّوا وَاسْتَغْنَى اللهُ وَاللهُ غَنِيُّ حَمِيْكُ وَعَدِ اللَّذِينَ كَغُرُ وَآلَنُ لَنَ يُّبْعَثُواْ الْقُلْ بَالْ وَرَيِّنْ لَتُبْعَثُنَّ ثُوَّالَّهُ نَبَّوُ سَ بِهَا عَمِلْتُو وَذَٰ لِكَ عَلَى اللهِ مَبِ ثُنُ فَأَمِنُوا بِاللهِ وَرَسُولِهِ وَالنَّوْرِالَّذِيُّ أَنْزَلْنَا وَاللهُ بِمَا تَعْمَكُوُنَ خَيِيرُرُّ ۞

سورة تغابن مدني آهي ۽ هن ۾ ارڙهن آيٽون ۽ ٻم رڪوج آهن.

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) الله جي پاڪائي بيان ڪندو آهي, سندس ئي بادشاهي آهي ۽ سندس ئي ساراه آهي ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (١). (الله) اُهو آهي, جنهن اوهان کي پيدا ڪيو, پوءِ اوهان مان ڪو ڪافر ۽ اوهان مان ڪو مؤمن آهي ۽ جيڪي (اوهين) ڪندا آهيو, سو الله ڏسندڙ آهي (٢). آسمانن ۽ زمين کی پوریءَ رٿ سان بڻايائين ۽ اوهان کی صورت ڏنائين. پوءِ اوهان جون صورتون شامر چڱيون بڻايائين ۽ ڏانهس موٽڻ آهي (٣). جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي، سو (اُهو) ڄاڻندو آهي ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو سو (بر) ڄاڻندو آهي ۽ الله سين جو ڳجھ ڄاڻندڙ آهي (۴). (هن کان) اڳ جيڪي ڪافر هئا تن جي خير اوهان وٽ نہ آئي ڇا؟ پوءِ پنهنجي ڪئي جي سزا چکيائيون ۽ انهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (٥). اهو (عذاب) هن ڪري آهي جو سندن پيغمبر (چٽن) معجزن سان وتن ایندا هٹا تہ چوندا هٹا تہ اسان کی (اسان جهڑا) ماٹھو (سدّو) رستو ڏيکاريندا ڇا؟ پوءِ انڪار ڪيائون ۽ منهن ڦيرايائون ۽ الله (بر) بي پرواهي ڪئي ۽ الله بي پرواه ساراهيل آهي (٦). ڪافر ڀائيندا آهن تہ (قبرن مان) کين ڪڏهن نہ اٿاريو. (کين) چؤ تہ هائو! منهنجي پالڻهار جو قسم آهي ته (اوهين) ضرور اٿاريؤ, وري جيڪي ڪندا هيؤ, تنهن جي اوهان کي ضرور سُڌ ڏبي ۽ اهو (ڪمر) الله تي آسان آهي (٧). تنهن ڪري الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آڻيو ۽ اُنهيءَ نور (يعني قرآن) تي بہ جيڪو نازل ڪيوسون ۽ جيڪي ڪندا آهيو, تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي (٨).

مَوْمَ يَجْمَعُكُمُ لِمُومِ الْجَمْعِ ذلكَ يَوْمُ التَّعَابُي وْمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلُ صَالِكًا يُكُفِّنُ عَنْهُ سَيّاتِهٖ وَبُدُ خِلْهُ جَنَّتٍ تَجُونُ مِنْ تَغِيَّمَ الْأَنْهُرُ خِلِدِينَ فِيهَا آبَدًا ذَٰ لِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۞ وَ الَّذِينَ كُفَّ وُاوَكَّذَّ بُوا بِالبِنِنَأَ أُولَلِكَ ٱصْحِبُ النَّارِخُلِدِينَ فِيهَا ۗ وَبِشَ الْمَصِيْرُهُمْ آصَابِ مِنْ مُصِيْبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُّوْمِنُ بِإِللهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْ عَلِيُوْ وَٱطِيعُوااللَّهُ وَ ٱطِيعُواالرِّينُولَ فَإِنْ تَوَكِيْتُوفِانَهُ آعَلَىٰ رَسُولِنَاالْبَلْمُ الْمُبِينُ ® اَللَّهُ لَاَ اِللَّهُ وَوَعَلَى اللَّهِ فَلِيْتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۖ لَاَيْمُ اللَّهُ لَيْ اللَّهِ اللَّه امَنُوْ النَّ مِنْ أَزُوا حِكُوْ وَأَوْلَا دِكُوْ عَدُوًّا لَّكُوْ فَاحْذَرُوهُمُ ۗ وَإِنُ تَعَفُوْ اوَتَصْفَحُوْ اوَتَغُفِمُ وُ افَإِنَّ اللهَ غَفُورٌرَّحِيهُ ﴿ النَّهَا ۖ أَمُوَالُكُورُوا وَلِادُكُونِتُنَةٌ وَاللهُ عِنْدَاهَ آخِرٌ عَظِلُمُ فَاتَّعَةُ ا اللهُ مَااسْتَطَعْتُو وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَفِيعُوا وَأَنْفَقُوا خَنُرًا لِإِنْفُسِكُومُ لَ وَمَنُ تُوْقَ شُعٌ نَفِيْهِ فَأُولِيْكَ هُوُ الْمُفْلِحُونَ ﴿إِنَّ تُقُرضُوااللَّهَ قَرْضًا حَسَّنَّا يُضْعِفُهُ لِكُهُ وَيَغْفِرُ لَكُهُ ۗ وَاللَّهُ شَكُورٌ عَلِيُونُ عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيْزُ الْحَكِينُو ﴿

قد سمع اللَّه ٢٨ التغابن ٣ ٢٣

جنھن مھل اوھان کي قيامت جي ڏينھن ۾ گڏ ڪندو (تنھن مھل اوھان کي ساري سُڌ ڏبي) اُهو ڏينهن هڪ پئي جي کٽڻ هارائڻ جو آهي ۽ جيڪو الله تي ايمان آڻيندو ۽ چڱا ڪر ڪندو، تنهن کان سندس مدايون الله ميٽيندو ۽ کيس اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن, اتي سدائين رهندا. اها وڏي ڪاميابي آهي (٩). ۽ جن ڪفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڄاڻو. اُهي دورخي آهن. ان ۾ سدائين رهندا ۽ (اُهو) هنڌ بڇڙو آهي (١٠). الله جي حڪم کان سواءِ ڪابہ مصيبت نہ پھچنــدي آهي ۽ جيڪو اللہ تي ايمان آڻيندو, تنھن جي دل کي (اُهو) هدايت ڪندو ۽ الله هر شيءِ کي ڄاڻندڙ آهـي (١١). ۽ الله جو چيو مڇيو ۽ پيغمبر جو چيو مڇيو, پوءِ جيڪڏهن منهن موڙيندؤ تہ اسان جي پيغمبر تي رڳو پڌرو پيغامر پهچائڻ آهي (١٢). الله (اُهو آهي جو) اُن کانَ سواءِ (ٻيو) عبادت جي لائق نہ آهي ۽ مومنن کي جڳائي تہ اللہ تي (ٽي) ڀروسو ڪن (١٣). اي ايمان وارؤ! بيشڪ ڪي اوهان جون زالون ۽ ڪو اوهان جو اولاد اوهان جو دشمن آهي. تنهن ڪري انهن کان بچو ۽ جيڪڏهن معاف ڪريو ۽ ٽارو ڪريو ۽ بخشيو تر بيشڪ الله (بر) بخشتهار مهربان آهي (١٤). اوهان جا مال ۽ اوهان جو اولاد رڳو پر ک آهن ۽ الله ئي وٽ وڏو آجر آهي (١٥). تنهن ڪري جيترو ٿي سگهيوَ اوترو الله کان ڊڄُو ۽ االله جو حڪم) ٻڏو ۽ چيو مڃيو ۽ خرچ ڪريو تہ خود اوهان جي لاءِ چڱو آهي ۽ جيڪي پنهنجي نفس جي حرص کان بچايا ويا سي ٽي حِنْنُ وَارَا آهِنَ (١٦). جيكڏهن الله کي چڱيءَ طرح قرض ڏيندؤ تـ (الله) اوهان کي اهو اقرض) ٻيڻو (ورائي) ڏيندو ۽ اوهان کي بخشيندو ۽ الله قدردان بردبار آهي (١٧). ڳجھ ۽ ظاهر ڄاڻندڙ، غالب، حڪمت وارو اهي (۱۸).

٩ جِراللَّهِ الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ نَاتَهُا النَّيْتُ إِذَا طَلَّقَانُهُ اللِّسَاءَ فَطَلَّقُوْهُنَّ لِعِدَّ تِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِكَةَ وَاتَّقَوْ اللَّهَ رَبُّكُو ۚ لَا تَخُو جُوهُنَّ مِنْ أَبُوْ تِهِنَّ وَلَا خَوْجُونَ إِلَّا أَنْ تَالْتِينَ بِفَاحِشَةِ مُّيِّنَةٍ وَيَلُكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَسَتَعَدُّ حُدُودَ اللهِ فَقَدُ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدُرِي لَعَلَى اللهِ يُعْدِيثُ بَعْلَ ذلك ٱمْرَا[©]فَإِذَا بِلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوْهُنَّ بِمَعْرُونِ أَوْفَا رِقُوْهُنَّ بِمَعُرُونٍ وَٓاشَيْهِدُواْذَوَىُ عَدْلِ مِّنْكُوْوَاَقِيمُواالشَّهَادَةَ لِللهِ ۚ ذَٰلِكُمُ يُوْعَظُونِهِ مَنْ كَانَ نُوُمِنُ بِإِيلَٰهِ وَالْبِوَمِ الْإِخِرِةُومَنْ يَتَتَقَ اللَّهَ يَعْعَلُ لَا نَعْزُعًا ٥ وَمُرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْتَسِكُ وَمَنْ تَتَوَكَّلُ عَلَى الله فَهُو حَسْنُهُ أِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرُهُ قَلُ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلَّ شُكًّ تُذُرُّا ۞ وَالْيُ يَبِسُنَ مِنَ الْمَحِيْضِ مِنْ يِّمَأْ بِكُوْإِن ارْتَبْتُمْ فَعِدَّ تُهُنَّ ثَلَثُةُ أَشَهُمُ وَالْأَنُ لَهُ يَعِضُنَ وَأُولَاتُ الْأَحْالِ اَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعُنَ حُلَهُنَّ وَمُن يَّتِّقِ اللَّهِ يَعِعَلْ لَهُ مِنْ آمُرٌ فِينُرًا اللَّهِ الْسُواللَّهِ ٱنْزَلَهُ ٓ الَّهُ كُوْوَمَنْ يَتَّقِ اللَّهُ يُكَفِّرُ عَنْهُ سِيِّاتِهِ وَيُغْظِمُ لَهَ ٱجُرًّا ۞

قد سمع الله ۲۸

سورة طلاق مدني آهي ۽ هن ۾ ٻارنهن آيتون ۽ ٻہ رکوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اي پيغمبر! (پنهنجيءَ امت کي چؤ ته اوهين) جڏهن زالن کي طلاق ڏيڻ جو ارادو ڪريو, تڏهن کين سندن عدت اجي شروع) ۾ طلاق ڏيو ۽ عدت ڳڻيو ۽ پنهنجي پالڻهار الله کان ڊڄو, کين سندن گهرن مان (عدت جي مدت ۾) پڌريءَ بيحيائيءَ جي ڪمر کان سواءِ نہ ڪڍو ۽ (جڳائي تہ) آهي (پاڻ بر) نہ نڪرن ۽ اهي اللہ جون (مقرر ڪيل) حدون آهن ۽ جيڪو اللہ جون حدون التارّي) لنگهندو, تنهن بيشڪ پنهنجو پاڻ تي ظلم ڪيو, (کوبہ نہ) جاٹندو آھی تہ اُن (طلاق ڈیٹ) کان پوءِ (متان) اللہ ہیو کو رستو پيدا ڪري (١). يوءِ جڏهن (طلاق واريون) پنهنجيءَ مدت کي پهچن تڏھن چڱيءَ طرح سان کين رکو يا چڱيءَ طرح سان کين ڇڏي ڏيو ۽ پاڻ مان بہ معتبر شاهد ڪربو ۽ اللہ لڳ شاهدي پوري ڏيو, انهيءَ (حڪم) سان اُنھيءَ کي نصيحت ڏجي ٿي, جيڪو الله ۽ قيامت جي ڏينھن کي مڃيندو هجي ۽ جيڪو الله کان ڊڄندو تنهن جي نڪرڻ جي (الله) ڪا راه ڪندو (٣). ۽ کيس اتاهون روزي ڏيندو. جتان گمان ئي نہ هوندس ۽ جيڪو اللہ تي ڀروسو ڪندو تنھن کي اللہ ڪافي آھي, بيشڪ اللہ پنھنجي ڪم کي پورو ڪندڙ آهي, بيشڪ الله سيڪنهن شيءِ جو اندازو ڪيو آهي (٣). ۽ اوهان جي (طلاق ڏنل) زالن مان جيڪي حيض کان ناأميد ٿيون هجن (تن جي عدت بابت) جيڪڏهن شڪ مريبا آهيو تر انهن جي عدت تي مهينا آهي ۽ جيڪي اڃا حيض واريون نہ ٿيون آهن اتن جي مدت بہ نّی مہینا آهي) ۽ پيٽ وارين زالن جي عدت اها آهي جو پنهنجو ٻار ڄڻين ۽ جيڪو الله کان ڊڄندو تنهن لاءِ الله سندس ڪمر ۾ آساني ڪندو (۴). اِهو الله جو حڪم آهي، جو اُهو اوهان ڏانهن نازل ڪيائين ۽ جيڪو الله کان ڊڄندو تنهن جون مدايون الله کانٽس ميٽيندو ۽ ان کي اجر وڌيڪ ڏيندو (٥).

ٱسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْكُ مِنْ وُحْدِكُو وَلَائْضَارَ وُهُنَّ لِيُضَمِّقُوا عَلَىٰهِنَّ وَإِنْ كُنَّ اوُلاتِ حَمُل فَأَنْفِقُ اعْلَمْ يَّ حَتَّى يَضَعِي حَمْلُهُنَّ فَإِنُ أَرْضَعُنَ لَكُوْ فَالْتُوهُنَّ أَجُورُهُنَّ وَأَتِّبُو وَابَئِنَكُوْ بِمَعْرُوفٌ وَإِنْ تَعَاسَرَتُوْ فَسَيَّرُ ضِعُولَهُ أَنْوَى كُلْنَفِقُ دُوْسَعَةٍ مِّنْ سَعَنَهُ وَمَنْ قُدُرَعَكُهُ دِزْقُهُ فَلَيُنْفِقُ خِيَّالَتُهُ اللَّهُ لَائِيِكُمْ فَاللَّهُ نَفْسًا الْأَكَالِتُهَا سَيَجُعَلُ اللهُ بَعَدٌ عُسُرِيُّ مُوافَّوكَا يَنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَدَّتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَعَالَكُمْهَا حِسَامًا شَيِدِيْكًا وَّعَذَّ بُنْهَا عَذَا يَا تُكْرُوا ۞ فَذَاتَتُ وَبَالَ أَمُرِهِ أَوَكَانَ عَامِبَةً أَمْرِهَا خُنُرُاهِ أَعَدَّاللَّهُ لَهُمُ عَنَااكَاشَدِ نُكُا ۚ فَأَتْقُو اللَّهَ كَاوُ لِي الْكَلِّمَا عِنَّمَ الَّذِينَ مَنَ الْمُنُوَّا قُكُ ٱنْزَلَ اللهُ اللَّهُ وَلَكُمُ وَكُوَّا فَرَسُولُا يَتَنْكُوا اعْلَيْكُو اللَّهِ اللهِ مُبَيِّناتٍ لِيُّغُ جَالَكُ بُنَّ امَنُوا وَعِلُواالصَّلِحْتِ مِنَ الظُّلَّمٰتِ إِلَى النُّورُ وَمَنْ يُّؤُمِنَ بِاللهِ وَيَعْمَلُ صَالِحُالِيُّكَ خِلَّهُ جَنَّتٍ تَجْرِيُ مِنْ تَعْتِهَا الْإِنْهُرُ خْلِدِيْنَ فِيْهَا ٓاَيَّا قَدَا ٓحُسَنَ اللهُ لَهُ رِزُقًا ۞ اَللهُ ٱلَّذِي خَلَقَ سَبْعَ مَمُوْتٍ وَمِنَ الْرَصِ مِثْلَهُنَّ يُتَنَوِّلُ الْكُوْبِينَهُنَّ لِتَعْلَمُواْ أَنَّ اللهُ عَلَى كُلِّ شَيْ كُونَ مِنْ أُوَّانَ اللهُ قَدُ أَحَاظَ بِكُلِّ شَيْ عِلْمًا ﴿

قد سمع الله ۲۸ الطلاق ۲۵

CONTRACTOR CONTRACTOR

جتي پنهنجي وس آهر (اوهين) ٽڪندا آهيو, نتي اُنهن کي (عدت جا ڏينهن) ٽڪآيو ۽ کين هن لاءِ نہ ايذايو تہ انهن کي تنگ ڪريو ۽ جيڪڏهن پيٽ سان هجن تر جيسين پنهنجو ٻـار ڄڻين (تيسين) کين حرچ ڏيو. پوءِ جيڪڏهن اوهان جي حڪم موجب (اُهي ٻار کي) کير پيارين تر کين سندن مزوري ڏيو ۽ هلي چليءَ موجب پاڻ ۾ صلاح ڪريو ۽ جيڪڏهن پاڻ ۾ سختي ڪريو تہ ان (ٻار) جي (ٻيءُ جي) چوڻ تي ٻي (ڪا) کير پياري (٦). جڳائي تر وس وارو پنهنجي وس آهر خرچ ڪري ۽ جنهن تي سندس روزي تنگ ڪئي ويئي آهي. تنهن کي جڳائي تہ جيڪي الله کيس ڏنو آهي. تنهن مان خرچ ڪري. ڪنهن کي الله تڪليف نـ ڏينڏو آهي. پر (اوتري ُقدر) جيتري قدرُ الله كيس ڏنو آهي, ُسگهوئي الله ڏکيائي کان پوءِ سکياڻي (ظاهر) ڪندو (٧). ۽ (اهڙا) گهڻائي ڳوٺ (هئا) جن پنهنجي پالٹھار جي حڪم ۽ سندس پيغمبرن (جي حڪم) کان نا فرماني ڪئي، ہوءِ سخت حساب سان انھن کي پڪڙيوسون ۽ سخت سزا سان کين عذاب ڪيو سون (٨). يوءِ انهن (ڳوٺ وارن) پنهنجي ڪم جي سزا چکي ۽ انهن جي ڪمر جي پڇاڙي خراب ٿي (٩). اُنهن لاءِ الله سخَّت عَذَاب تُيار كيو آهي, تنهن كري اي عقل وارا مؤمنؤ! الله كان دڄو, بيشڪ الله اوهان ڏانهن هڪ ڪتاب (يعني قرآن) نازل ڪيو آهي (١٠). (۽) پيغمبر (بہ موڪليو اٿس) جو اوهان تي اللہ جون پڌريون آيتون (هن لاءِ) پڙهندو آهي تہ جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪر ڪيا تن کي (گمراهيءَ جي) اونداهين کان (هدايت جي) سوجهري ڏانهن ڪڍي ۽ جيڪو الله تي ايمان آڻيندو ۽ چگا ڪمر ڪنڌو, تنھن کي اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن, اتبي هميش رهندا. بيشڪ اُن جي روزي الله چڱيءَ طرح لـأهـي آهـي (١٦). الله أهو آهـي جنهن ستن آسمانن کي بڻايو ۽ اوتريون زمينون بـ (بڻايائين) انهن (ٻنهي آسانن ۽ زمينز) جي وچ ۾ (سڀڪنهن ڪم جي رٿ جو) حڪم نازل ٿيندو آهي, ااهو هن لاءِ بيان ڪيو سون) تر (اُوهين) ڄاڻو تر الله سيڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي ۽ (پڻ ڄاڻو) تر الله (پنهنجي) علمر سان سيڪنهن شيءِ کي وڪوڙيو آهي (١٢).

النوالة النوال

مِ اللهِ الرَّحْمُنِ الرَّحِيْمِ 🔾 تُهُاالنَّبِيُّ لِهِ تُحَرِّمُ مِّأَاحَلَ اللهُ لَكَ ْ تَبْنَغِيْ مَرْضَات اَذُوَاحِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيْهُ فَ قَدُ فَرَضَ اللَّهُ لَكُوْ تَحِلَّهُ أَمْكَ إِنَّا وَ وَاللَّهُ مُولِكُمْ وَهُوَ الْعَلَّمُ الْعَكْمُ الْعَكَّمُ وَإِذْ أَسَرَّ النَّبَيُّ إلىٰ بَعْضِ أَزْوَاحِهِ حَدِيثُنَّا ۚ فَلَيَّا مَتَاتُ بِهِ وَأَظْهَرُهُ اللهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعُضَهُ وَأَغْرَضَ عَنْ بَعُضْ فَكَمَّانَبَّا هَالِهِ قَالَتُ مَنُ اَبْنَاكَ هَذَا قَالَ نَتَأَنَى الْعَلِيْوُ الْغَيِمُونَ انْ تَتُوْلَا الْيَ اللهِ فَقَدُ صَغَتُ قُلُونَكُمُا وَإِنْ تَظْهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَمَوُللهُ وَجِيْرِيْلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلْبِكَةُ بَعَثَ ذٰلِكَ ظَهِيُرُ عَلَى رَبُّهَ إِنْ لَمُلَقِّكُنَّ أَنْ يُبُدِلُهُ ٱذُواجًا خَيُرًا مِّنْكُنَّ مُسْلِمٰتِ مُؤْمِنْتِ قِنتْتِ لَيْنَاتِ لَيْكِتِ عَبِلَاتِ الْمُبِحْتِ تَتِباتٍ وَابْحَارًا ۞يَايَتُهَا الَّذِينَ امْنُوا قُوْاَ انْفُسُكُوْ وَاهْلِيكُوْ نَارًاوَّقُوْدُهَاالنَّاسُ وَالِحِنَارَةُ عَلَيْهَامَلَلِكَةٌ غِلَاظًاشِدَادٌ لَايَعُصُوْنَ اللهَ مَأَامَرَهُمُ وَيَفْعَلُونَ مَايُؤُمَرُونَ⊙

سورة تحريم صدني آهي ۽ هن ۾ ٻارهن آيتون ۽ ٻہ رڪوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اي پيغمبر! جنهن شيءِ کي الله تو لاءِ حلال ڪيو آهي, سا (تون پاڻ تي) چو ٿو حرام ڪرين؟ (ياڻ تي حرام ڪرڻ سب) ينهنجن زالن جو راضيو گهرين ٿو ۽ الله بخشٹهار مهربان آهي (١). بيشڪ الله اوهان لاءِ اوهان جي قسمن جو کولڻ (ڪفاري جي ڏيڻ سان) مقرر ڪيو آهي ۽ الله اوهانَّ جو سائين آهي ۽ اهو ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي (٢). ۽ (ياد ڪرا جڏهن پيغمبر پنهنجن زالن مان ڪنهن هڪڙيءَ کي ڪا ڳالھ ڳجهي چٽي, پوءِ جڏهن اُن (گالھ) کي اُن (بي بيءَا پڌرو ڪيو ۽ الله پيغمبر کي اُن اڳجهي ڳالھ جي پڌري ڪرڻ) تي واقف ڪيو (تڏهن) پيغمبر ڪجھ اُها (ڳالھ بي بيءَ کي) ڄاڻائي ۽ ڪجھ چوڻ کان منھن موڙيائين, پوءِ جڏهن ان (بي بيءَ) کي ڳجهي ڳالھ جي پڌري ڪرڻ کان واقف كيائين (تدِّمن) أنَّ (بيبيءَ) چيو تر اها توكي كنهن جاڻائي؟ (پیغمبر) فرمایو ته مون کی (الله) جا ٹندڙ, خبر رکندڙ خبر ڏني (٣). (اي پيغمبر جون زالون) جيڪڏهن اوهين ٻئي الله وٽ توبع ڪنديون (تہ چڱو آهي) بيشڪ اوهان جون دليون ڏنگيون ٿي ويون آهن ۽ جيڪڏهن پيغمبر (جَى ايذائڻ) تي (اوهين) ٻئي گڏجي ڏاڍ ڪنديون تہ بيشڪ الله سندس پرجهلو آهي ۽ جبرئيل ۽ سڌريل مؤمن (بر), ۽ هن کان پوءِ ملائڪ (بر) مددگار آهن (۴). جيڪڏهن پيغمبر اوهان کي طلاق ڏيندو تہ اميد آهي تر سگهوئي سندس يالثهار اوهان كان چڭيون زالون فرمان بردار مؤمنياڻيون نماز يڙهندڙيون توبھ ڪندڙيون عبادت ڪرڻ واريون روزو رکندڙيون رنڙ ۽ ڪنؤاريون (ٻيون) ان کي عيوض ۾ ڏيندو (٥). اي ايمان وارؤ! پاڻ کي ۽ پنهنجن گهر جي ڀاتين کي اُنهيءَ باه کان بچايو, جنهنجو ٻـارڻ ماڻهو ۽ پهڻُ هوندا, جنهن (باه) تي بي رحم سخت وٺڻ وارا ملائڪ (مقرر) آهن, جيڪي (الله) کين فرمايو آهي, تنهن ۾ الله جي نافرماني نہ ڪندا آهن ۽ جيكي كين حكم كبو آهي, سو كندا آهن (٦).

كَأَتُهَا الَّذِينَ كُفُّرُو الْانَعَنْيَذِرُواالْبَوْمَرِ اتَّبَا ثُجْزُورَى مَاكُنْتُمُ تَعُمَلُونَ ۚ يَاٰيَهُا الَّذِينَ امْنُواْ تُوبُوۤ إِلَى اللهِ تَوْيَةَ نُصُّوُحًا ﴿ عَملي رُبُّكُوْ أَنُ يُكِفِّرُ عَنْكُوْ سِيّا لِتِكُوْ وَبُدِيْ خِلَكُوْ حِثْلَتِ تَجُورِي مِنْ تَخْتِهَا الْأَنْفُوْ 'يَوْمَرَلا يُخْزِى اللهُ النِّينَّ وَالَّذِينَ امْنُوْامَعَهُ ۚ نْوُرْهُ وَيَسْلَى بَيْنَ ٱيْدِيْهِ إِوْ بِأَيْمَا نِهِ وَيَقُولُونَ رَبَّنَا ٱتُّهُ لِنَا نُوْرَيَّا وَاغْفِنُ لَنَا ۚ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْعٌ قَدِيْرُ۞ يَأَيُّهُا النَّبَيُّ جَاهِب الْكُفَّارَوَالْمُنْفِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وْمَازَّاهُمْ جَهَنَّمُ وْيِشُ الْمَصِيُّرُ فَمَرَبَ اللهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُ والمُرَاتَ تُوْرِج وَ امْرَاتَ لُوْطِ كَانَتَا تَعَتَّ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِ نَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتُهُمُا فَلَوُيُغِنِياعَنَهُمَامِنَ اللهِ شَيًّا وَّقِيلِ ادْخُلَاالنَّارَ مَعَ الله خِلْوَنَ@ وَضَوَبَ اللهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ الْمَنُوا الْمُواَتُ فِرْعُونَ إِذْ قَالْتُ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَاكَ بِيَنَّافِي الْعِنَّةِ وَغِيْنُ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَجَعِينَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّلِمِينَ ﴾ وَصَرْيَهُ عَ ابْنَتَ عِمُرانَ الَّتِينَ أَحْصَنَتُ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَافِيهُ مِنْ رُّوْحِنَا وَصَدَّاقَتْ بِكُلِماتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتُ مِنَ الْقُنِيتِينَ ﴿

(ان ڏينهن چئبو تر) اي ڪافرؤ! اڄ بهانو (پيش) نہ ڪريو، جيڪي ڪندا هيؤ رڳو تنهن جي اوهان کي سزا ڏجي ٿي (٧). اي ايبان وارؤ! الله وٽ توبھ ڪريو، سچي توبھ. اوهان جي پالڻهار ۾ اميد آهي تر اوهان جون مدايون اوهان کان ميٽيندو ۽ اوهان کي (اهڙن) باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن, جنهن ڏينهن الله پيغمبر کي ۽ جن ساڻس ايمان آندو آهي, تن کي خوار نہ ڪندو, سندن (ايماني) نور سندن اڳيان ۽ سندن سجن ياسن كان دوڙندو. چوندا (تر) اي اسان جا پالڻهار! اسان لاءِ اسان جو نور پرپور ڪر ۽ اسان کي بخش، ڇو تہ تون سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهين (٨). اي پيغمبر! ڪافرن ۽ منافقن سان جهاد ڪر ۽ مٿن سختي ڪر ۽ سندن جاءِ دوزخ آهي ۽ اهو (ٽڪڻ جو) هنڌ بڇڙو آهي (٩). الله نوح جي زال ۽ لوط جي زال جو هڪ مثال ڪافرن لاءِ بيان ڪري ٿو (اُهي) اسان جي ٻن سڌريلن ٻانهن (جي نڪاح) هيٺ هيون, پوءِ انهن (ٻنهي ڄڻن) سان خيانت ڪيائون، پوءِ اُنهن (ٻنهي مڙسن انهن پنهنجي زالن) کان الله جو عذاب ڪجھ بہ نہ ٽاريو ۽ (انھن کي) چئبو تہ، باه مِرَ گهڙندڙن سان گڏ گهڙو (١٠). ۽ الله مؤمنن لاءِ فرعون جيي زال جو هڪ مثال بيان ڪري ٿو، جڏهن چيائين ته اي منهنجا پالٽهار! پاڻ وٽ بهشت ۾ مون لاءِ ڪو گهر ٺاھ ۽ فرعون ۽ سندس ڪر کان مون کي ڇڏاءِ ۽ ظالمن جي ٽولي کان (پڻ) مونکي بچاءِ (١١). ۽ (پڻ) مريم ڌيءُ عمران جي اجو مثال بيان ڪريون ٿا) جنهن پنهنجي اوگهڙ کي بچايو، پوءِ اُن (جي رحمر) ۾ پنهنجو روح ڦوڪيوسون ۽ پنهنجي پالڻهار جي حڪمن ۽ سندس ڪتابن کي سڄ ڄاتو هيائين ۽ فرمان بردارن مان هشی (۱۲).

يَنُونَوُ المُلْكِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ الل

هِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ تَّابِرَكَ الَّذِي بِيَدِيهِ الْمُثْلُكُ وَهُوَعَلَى كُلِّ شَيْعٌ قَدِيْرُ إِلَّانِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْمَيْوَةَ لِيَبْلُو كُوْ أَيُّكُوْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيُزُ الْغَفُورُ ۗ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمُوٰتٍ طِبَاقًا ۗ مَاتَزَى فِي خَلْقِ الرَّحْمِن مِنْ تَفُوْتِ فَارْجِعِ الْبَصَرُ هَلُ تَوٰى مِنْ فُطُوْرِ ﴿ ثُمُّ الْحِيمِ الْبُحَارِ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبُ إِلَيْكَ الْيَصَرُخَالِسِنَّا وَّهُوَحَسِيُرُكُ وَلَقَدُ زَيِّيَا السَّمَاءَ السَّهُ شَيَا بمصابيت وجَعَلْنْهَا رُجُوْمًا لِلشَّيْطِينِ وَأَعْتَدُنَا لَهُمُ عَذَابَ السَّعِيُونَ وَلِلَّذِيْنَ كَفَنُ وَابِرَبِّهِ حُوعَذَاكُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ إِذَا ٱلْقُوا فِيْهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَغُورُكَ تَكَادُتُمَيَّرُمِنَ الْغَيْظِ كُلِّمَ ٓ الْقِي فِيهَا فَوْجُ سَأَلَهُمْ خَوَنَتُهَا ٱلَّهُ بِأَيِّكُهُ نَذِينُ رُكِ ۗ قَالُوا بِلِي قَدْحِآ أَمْ كَانَذِيْرُ ۗ فَكُدُّ يَنَا وَقُلْنَامَانَزُلَ اللَّهُ مِنْ شَيْ اللَّهِ إِنْ آنْتُوْ إِلَّا فِي صَلِّل كَبِيثِرِ ۞ وَقَالُوُالِوَكُنَّانَسُمُعُ اَوْنَعُقِلُ مَاكُنَّافِيَّ آصَحٰبِ السَّعِيْرِ ©

سورة ملڪ مڪي آهي ۽ هن ۾ ٽيھ آيتون ۽ ٻہ رڪوع آهن.

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اُهو (الله) وڏيءَ برڪت وارو آهي, جنهن جي هٿ ۾ (ساري ملڪ جي) بادشاهي آهي ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي (١). (الله اُهو آهي) جنهن موت ۽ حياتي پيدا ڪئي (انهئ لاءِ) ته اوهان کي پرکي ته عمل جي ڪري نتام چڱو آوهان مان ڪير آهي؟ ۽ اُهو غالب بخشٹهار آهي (٢). (الله أهو آهي) جنهن ستن آسماني کي طبقا (طبقا) بثايو (اي دُسندڙ تون الله) باجهاري جي بڻاوت ۾ ڪو فرق نہ ڏسندين، پوءِ ورائي (نظر ڪري) ڏس تر (ڪٿي) ڪا ڦوٽ ڏسين ٿو؟ (٣). يوءِ وري بر نظر ڦيرائي بہ پيرا (ڏس) تہ (ضرور تنهنجي) نظر تو ڏانهن جهڪي ٿي ٿڪجي موٽندي (۴). ۽ بيشڪ دنيا جي آسمان کي (ستارن جي) ڏيئن سان سينگاريو اٿئون ۽ اڻهن کي شيطان جي چٽڻ لاءِ (هٿيار) بڻايوسون ۽ شيطانن لاءِ دوزخ جو عذاب تيار ڪيو اٿئون (٥). ۽ جن پنهنجي پالڻهار جو انڪار ڪيو تن لاءِ دوزخ جي سزا آهي ۽ اُها (رهڻ جي) جاءِ بڇڙي آهي (٦). جڏهن کين دوزخ ۾ اڇليو ويندو (تڏھن) ان جون (گڏھ جهڙيون) هينگون ٻڌندا ۽ اهو پيو اُيامندو (٧)، جو ڪاوڙ کان (ڄڻ تر) اجهو ٿو ڦاٽي! جنهن مهل ڪنهن ٽوليءَ کي ان ۾ پيو وجهبو (تنهن مهل) دوزخ جا داروغا انهن کان يچندا تر اوهان وٽ ڪو ڊيجاريندڙ (پيغمبر) نر آيو هو ڇا؟ (٨). چوندا هائو! بيشڪ اسان وٽ ڊيڄاريندڙ آيو هو. پر اان کي) ڪوڙو ڄاتوسون ۽ چيوسون تر الله ڪا (بر) شيءِ نہ لاڻي آهي, بس اوهين تر وڏيءَ گمراهيءَ ۾ (پيل) آهيو (٩). ۽ چوندا تر جيڪڏهن اسين بڏون ها يا سمجهون ها ته دوزخين (جي ٽوليءَ) ۾ (ڪڏهـن داخل) نہ ٿيون ها (١٠).

فَاعْتَرَفُوْا بِذَنْيُهِمُ وَمُنْحُقًا لِإَصْمِابِ السَّعِيْرِ إِنَّ الَّذِيْنَ يَغْنَوْنَ رَبِّهُوْ بِالْغَيْبِ لَهُوْمِتَغْفِرَةٌ وَّاجُرُّكِ يُرُّووَا لِيرُّوُا قَوْلَكُوْ أَوَاجْهَرُوْايِهِ إِنَّهُ عَلِيْمُ َّلِيْدَاتِ الصُّدُونِ ٱلاَعَلَهُ مَنُ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْغِيثِرُ ﴿ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُوُلًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِيهَا وَكُلُوًا مِنْ لِرَدْقِهُ وَالَيْهِ النُّشُورُ ﴿ ءَ آمِنُتُو مُثَنَّ فِي السَّمَاءِ آنُ تَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَاذَاهِيَ تَنْهُورُ أَمْرُ أَمِنْتُهُ مِّنْ فِي السَّمَاءُ أَنْ يُّرُسِلَ عَلَيْكُو حَاصِبًا فُسَتَعُلَمُوْنَ كِيْفَ نَذِيُرِ۞ وَلَقَّدُ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَيْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ@اَوَلَمْ يَرَّوُا إِلَى الطَّايْرِ فَوْ قَهُمْ طَنَّتِ وَيَقْيِضُنُّ مَا يُمْسِلُهُنَّ الْالرَّمُنَّ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْ أَيْصِارٌ ﴿ اَمِّنَ هِٰذَا الَّذِي مُوجُنُدٌّ لَّكُمُ يَنْصُرُكُوُمِينَ دُونِ الرَّحْمَلِ إِنِ الْكِفِنُ وَنَ إِلَّا فِي غُرُورِكَ إِ اَمِّنُ هٰنَاالَّذِي يَوْنُ قُكُوْ إِنَّ آمُسَكَ رِيزٌ قَهُ ثَبُلُ لَّجُّوا ِڧْءُعُتُوِّوَّنُفُوْدٍ®اَفَمَنُ يَّىمُشِي مُكِبُّاعَلُ وَجُهِهَ آهُ لَا يَا مَّنُ تَيْمُشِيُ سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُّسُتَقِيْرٍ ۞

تبارك الذي ٢٩ الملك ٦٧

ACTION OF THE PROPERTY OF THE

يوءِ پنهنجو ڏوه. (پاڻ) مڃيندا, پوءِ دوزخين تي لعنت هجي شال! (١١). بيشڪ جيڪي پنهنجي پالڻهار کان پريٺ ڊڄندا آهن, تن لاءِ بخشش ۽ وڏو اجر آهي (١٢). ۽ پنهنجي ڳالھ ڳجهي ڳالهايو يا اُها پڌري چئو۔ تر بيشڪ الله سينن جو ڳجھ ڄاڻندڙ آهي (١٣). جنھن پيدا ڪيو سو ڪيئن نہ ڄاڻندو؟ ۽ اهو باريڪ بين خبر رکندڙ آهي (١٤٤). (الله) اُهو آهي جنهن زمين کي اوهان جي تابع ڪيو تہ ان جي رستن ۾ گھمو ۽ الله جي رُزق مان كاثو_ ۽ (جيئرو ٿي) ڏانهس كڙو ٿيڻو آهي (١٥). (اوهين) اُنهيءَ (الله) كان بي ڀوا ٿيا آهيو ڇا؟ جو آسمان ۾ آهي ته متان اوهان کي زمين ۾ ڳهائي ڇڏي, پوءِ اُتي جو اُتي زمين ڏڏي (١٦١). (اوهين) هن (ڳالھ) کان بي ڀوا ٿيا آهيو ڇا تر جيڪو (اللہ) آسمان ۾ آهي سو متان اوهان تي پهڻ وسائيندڙ واءُ موڪلي، پوءِ (سگهو) ڄاڻندؤ ته منهنجو ڊيڄارڻ ڪيئن آهي؟ (١٧). ۽ بيشڪ جيڪي انهن کان اڳ هيا تن (يا ڪوڙ ڀانيو, پوءِ منهنجي سزا ڪهڙيءَ طرح هئي (١٨). پنهنجي مٿاهون پکين ڏانهن نہ ڏٺو اٿن ڇا؟ جي کنيڙاٽيون ٽيڙي ملندا آهن ۽ (ڪڏهن ڪڏهن) بند ڪندا آهن, انهن کي ٻاجهاري (الله) کان سواءِ (ٻيو) ڪو بہ جھلی نہ رکندو آھی, ڇو تہ اہو سيڪنهن شيءِ کي ڏسندڙ آهي (١٩). اُهو اوهان جو لشڪر ڪهڙو آهي. جو اوهان کي ٻاجهاري (الله) کان سواءِ مدد ڏئي؟ ڪافر رڳو ڀولي ۾ (پيل) آهن (۲۰). (ڀلا) اهو ڪير آهي جو جيڪڏهن الله پنهنجو رزق جهلي تہ اُھو اوھان کي روزي ڏڻي؟ اڪافرا سرڪشي ۽ احق کان) نفرت ۾ اڙجي پيا آهن (٢١). ڀلا جيڪو پنهنجي مٺهن ڀر اونڌو ڪريل هلندو هجي, سو وڌيڪ سڌي رستي وارو آهي يا اُهو جو سڏو سنئون سڌيءَ واٽ تي ملندو هجي؟ (٢٢).

قُلْ هُوَالَّذِي أَنْشَأَكُمُ وَحَعَلَ لَكُهُ السَّبْعَ وَالْأَنْصَارَ وَ الْأَنْدِينَةَ تُكِلِيلًا مَّا لَتَثَكُّرُونَ@قُلُ هُوَ الَّذِي ذَرَاكُونِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُ وُنَ®وَ يَقُوُلُوْنَ مَتَى هٰذَاالُوعَكُ إِنْ كُنْ تُوصِ وِيْنَ ﴿ قُلْ إِنَّهَا الْعِلْمُ عِنْدَاللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيُرُ مِنْ يُنْ مِنْ ﴿ فَلَمَّا رَآوَهُ زُلْفَةً مِينَّفَتُ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوْا وَقِيْلَ هَلْدَا الَّذِي كُنْتُوْبِهِ تَكَّعُونَ ٥ قُلُ آرَءُيْنُمُ إِنَّ آهُلَكُنِّي اللَّهُ وَمَنَّ مَّرِي ٱوْرَحِمَنَا فَمَنَّ يُجِيُّوالْكِفِرِينَ مِنْ عَذَابِ ٱلِيُو ﴿ قُلْ هُوَالرَّحْمٰنُ الْمَثَّابِ ۗ وَعَلَيْ ۗ ۗ تَوَكَّلْنَا وَمَنَعُلَبُوْنَ مَنْ هُو نِي ضَللِ مُبِينِ ﴿ قُلْ آرَءَيْتُوانَ ٱصْبَحَ مَا ۚ وُكُوْغَوْرًا فَهَنْ يُأْتِيَكُمْ بِمَا ۚ مِتَعِيْنِ۞ ١٠٤٤ حرامله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ن نَ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُونُونَ كُمَّا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبُّكَ بِمَجْنُونِ ﴿ وَإِنَّ لَكَ لَاجْرًا غَيْرُمَمْنُونِ ﴿ وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقَ عَظِيُو فَسَتَبُصُرُ وَيُبْصِرُ وَنَ صَالِيَتُكُو الْمَفْتُونُ ۞

تبارك الذي ٢٩

چؤ ته (الله) أهو آهي جنهن اوهان کي پيدا ڪيو ۽ اوهان جا ڪن ۽ اکيون ۽ دليون بڻايون (اوهين) ٿورڙو احسان سڃيندا آهيو (٢٣) . چؤ ته (الله) أهو آهي جنهن اوهان کي زمين ۾ پکيڙبو ۽ (اوهين) ڏانهنس گڏ ڪيا ويندؤ (٢٣) . ۽ (كافر) چوندا آهن ته اهو آنجام كڏهن (پورو) ٿيندو، حيكڏهن سچا آهيو (ته ڏسيو) (٢٥) . (اي پيغمبر کين) چؤ ته (أها) خبر رڳو الله وٽ آهي ۽ آء رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (٢٦) . ۽ جنهن مهل ان (انجام) کي ويجهو ٿيل ڏسندا (تنهن مهل) ڪافرن جا منهن ڪاراتجي ويندا ۽ چئين ته جنهن کي طلبيندا هيؤ سو هيءَ آهي (٢٧) . (اي پيغمبر! کين) چؤ ته ڏٺو اٿو ڇا ته جيڪڏهن مون کي ۽ جيڪي مون سان ساڻ آهن، تن کي الله هلاڪ ڪري يا الله اسان تي ٻاجھ ڪري ته (هر صورت ۾) ڪافرن کي ڏکائيندڙ عذاب کان ڪير ڇڏائيندو ؟ (٢٨) . (اي پيغمبر! کين) چؤ ته آهو ٻاجهارو آهي، ان تي ايان آندو سون ۽ مٿس يروسو ڪيو سون ۽ پو سگهوئي ڄاڻيندؤ ته پڌريءَ گمراهيءَ ۾ ڪير سروسو ڪيو سون, پوءِ سگهوئي ڄاڻيندؤ ته پڌريءَ گمراهيءَ ۾ ڪير آهي (٢٩) . (اي پيغمبر! کين) چؤ ته ڏئو اٿو ڇا ته جيڪڏهن اوهان جو يائي هيٺ پيهي وڃي ته اوهان وٽ وهندڙ (سٺو) پاڻي ڪير آئيندو ؟ (٢٠) . (اي پيغمبر! کين)

سورة قلم مکي آهي ۽ هن ۾ ٻاوزجهاه آيٽون ۽ ٻم رکوج آهن.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

 \bar{y} (عزت واري) قلم جو قسم آهي ۽ ان جو بر جيڪي (ملائڪ) لکندا آهن (١). \bar{y} (اي پيغمبر) تون پنهنجي پالڻهار جي فضل سان ڪو چريو نه آهين (٢). ۽ بيشڪ تو لاءِ ان کٽ ثواب آهي (٣). ۽ بيشڪ تون وڏي (بلند) اخلاق تي آهين (٩). پوءِ (تون به) سگهوڻي ڏسندين ۽ آهي (ڪافر به) ڏسندا (٥). \bar{y} آهي (اي جي پويو آهي (١٤).

إنَّ رَبُّكَ هُوَاعَكُو بِمَنْ ضَلَّ عَرْمُ سَبِيلِهِ وَهُوَاعَكُو بِالْنُهُتَدِينَ۞فَلَاثِطِعِ الْمُكَذِّبِينَ۞وَدُّوْالَوْتُكُوهِنُ فَيُدُهِنُونَ⊙وَلَانُطِعُ كُلَّ حَلَّابِمَّهِيْنِ⇔َّهَتَانِمَّشَٓ آءٍ٬ ؠڹٚڡۣؽ۫ۅڞٚڡۜٮۜٞٵ؏ؚؗٙٚٚڷؚڶڿؘؽڕؙڡؙۼؙؾٙٮ۪۪ٲۺؙۣؠۅۜ۠ڠؙؾؙڵڹۘۼۮؙۮڶؚڮۯؘڹؽؙٟ۞ٚ أَنْ كَانَ ذَامَالِ وَبَنِيْنَ أَوْادُاثُتُلْ عَلَيْهِ الْلِثُنَا قَالَ آسَاطِهُوُ الْأَوَّ لِمُنَ @سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُوْطُوْمِ @إِنَّالِكُونِهُمُ كَمَا بَكُوْنَا اَصُعٰبَ الْجُنَّةِ ۚ إِذُ اَقْتُهُوْ الْيَصْبِرُمُنَّهَامُصُّبِحِيْنَ ۗ وَلا يُنتَثَنُوُن©فَطَافَ عَلَيْهَاطَأِيڤَ مِّنُ رَبِّكَ وَهُمُ نَأَيِّمُونَ® فَأَصْبَحَتُ كَالصَّرِيْحِ فَنَتَا دَوْامُصْبِحِينَ ڤَأَن اغْدُوْاعَلَى حَرْثِكُو إِنْ كُنْ تُوصرِمِينَ @فَانْطَلَقُوا وَهُوْيِيَخَافَتُونَ ﴿ ٳۜڽؙڰٳۑۜۮؙڂؙڸؘؠٞۜٵٳڸۘۅٛۯ؏ڶؽڬؙۄ۫ڝؚٞؽڰڽٛۜ۞ۨۊۜۼؘۮۉٳۼڸڂۄٛ<u>ۅ</u> قْدِرِيْنَ@فَكَتَارَاوْهَاقَالُوَّااِتَالَضَا لَّوُنَ۞بَلُ نَحْنُ مَحُرُوْمُوْنَ®قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَوْاَقُلْ لَّكُوْلُوْلاَتُسِيِّحُوْنَ® قَالُوُاسُيْحِنَ رَبِّنَأَ إِنَّاكُتَّا ظِلِمِنْنَ۞فَاقَيْلَ يَعْضُهُمُ عَلِي بَعْضِ تَنَتَلَاوَمُونَ۞قَالْوَالْوَكُنَآ النَّاكُتَا طُغِنُنَ۞

تبارك الذي ٢٩

بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي اُنهيءَ کي شامر چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي, جيڪو سندس واتّ كَان گمراهُ ٿيو ۽ اُهُو (ئي) سنئينءَ وَاتْ ويندڙ كي بر تمام چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي (٧). تنهن ڪُري (تون) ڪوڙ ڀائيندڙن جو چيو نه ميّج (٨). (اهي) گهرندا آهن تر جيڪڏهن (تون ساڻن ڪنهن طرح) نرمي ڪرين تر اُهي بہ (توسان) نرمي ڪن (۹). ۽ تون سڀڪنهن وڏي قسميءَ خوار (ذليلَ) جو چيو نہ مج (١٠). (جو) طعنا ہڻندڙ, چغلی کڻي هلندرٌ (١١١). خير كان جهليندڙ, حد كان لنگهيل, وڏو ڏوهي (١٢). بد عادتو ان (سڀني) کان پوءِ حرامي (بر) هجي (١٣). انهيءَ ڪري جو مال ۽ اولاد وارو آهي (۱۴). جڏهن وٽس اسان جُون آيتونَ پڙهجن (تڏهن) چوي تر اڳين جُونَ آکاڻيون آهن (١٥). سگهوئي کيس سونڍ (نڪ) تي ڏنڀ دِّينداسين (١٦١). بيشڪ اسان هنن کي (اهڙيءَ طرح) آزمايو, جهڙيءَ طرح باغ وارن کی آزمایو هیوسون, جڏهن قسم کنیاتون تہ سویرو (ثی) اُن (پوک) کی ضرور لثندا (سین) (۱۷). ۽ انشاءَ الله نہ چیائون (۱۸). پوءِ تنهنجي پالڻهار (جي پار) کان ان (باغ واري پوک) تي هڪ اهڙي بلا پلٽي ۽ أهي (اڃا) سمهيل تي هئا (١٩). جو (اها) ناڙ وانگر ٿي پئي (٢٠). پوءِ سويرو هڪ ٻئي کي سڏڻ لڳا (٢١). تہ جيڪڏهن اوهين لآباري ڪرڻ وارا آهيو تہ پنھنجيءَ پُوک تي سويرو هلو (٢٣). پوءِ (اُهي) هليا ۽ هڪ ٻـــئـى کي هوريان چوڻ لڳا (٢٣). ته (جيئن) هن (پوک) ۾ اڄ اوهان وٽ ڪو مسڪين اندر اچي نر سگهي (۲۴). ۽ (پنهنجي گمان ۾) بخل (جي نيت) تي سگهارا ٿي سُويرو پهتا (٢٥). پوءِ جنهن مهل ان (پوک) کي ڏنائون (تنهن مهل) چيائون ته بيشڪ اسين (رستو) پليل آهيون (٢٦). (نه نه!) بلڪ اسين بي نصيب (ٿيل) آهيون (٢٧). سندن (چڱي) (مڙس) چيو تہ اوہمان کی نہ چیو ہوم چا تہ اللہ جی پاکائی چو نہ تا بیان ڪريو؟ (٢٨). چياڻون ته (اسين) پنهنجي پالڻهار جي پاڪاڻي بيان ٿا كريون, بيشك اسين (انهيءَ نيت كري) ظالم هئاسون (٢٩). پوءِ هك بئي کي ملامت ڪندڙ ٿي هڪڙن ٻين ڏانهن منهن ڪيو (٣٠). چوڻ لَكَّا تَه اسَّانَ لَاءِ ويل هجي (شال)! بيشڪ اسين حد کان لنگهيل هئاسون (۳۱).

عَلَى رَبُّنَا أَنُ ثُنُهِ لِنَا خَنُوامِنْهَ أَلَّا إِلَّى رَبِّنَا (غِيُونَ @ كَنَالِكَ الْعَذَاكُ وَلَعَذَاكُ الْأَخِرَةِ ٱكْثَرُ لُوْكَانُوْا يَعُكُمُونَ أَنِ اللَّهُ مِنْ عِنْكَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ النَّعِيْمِ ﴿ اَفَنَجْعَلُ الْمُسُلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ۞مَالَكُوُ ۖ كَيْفَ تَعَكُمُوْرَ.۞ آمُ لَكُوْ كِنْتُ مِنْهُ يَكُورُسُونَ ﴿ إِنَّ لِكُوْ مِنْهِ لَمَا تَخَوُّونَ ﴿ آمُرِلَكُوْ أَيْمَانُ عَلَيْنَا بَالِغَةُ إِلَى يَوْمِ الْقِيمَةِ الْآَلَكُمُ لَمَا تَعَكَّمُونَ فَاصَلَهُمُ اَيَثْهُمُ بِينَالِكَ زَعِيْكُ أَمُّ أَمُرُكُمْ مُّرَكَانَاءً فَلْيَأْتُوْ ابِثُرَكَأَ بِهِمُ إِنْ كَانُوْ اصْدِقِيْنَ@يَوْمَرُيُكُشَّفُ عَنُ سَاقٍ وَّ بُدُ عَوْنَ إِلَى السُّجُوْدِ فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿ خَاشِعَةً أَنصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَلْ كَانُوا لِنْ عَوْرَى إِلَى السُّجُوْدِ وَهُمُ سَلِمُونَ ۞ فَذَرْ نِي وَمَن يُتِكِنِّ بُهِذَا الْعَكِينِ شَنَسُتَدُرِجُهُ وَسِنَ حَيْثُ لَايَعُلَمُونَ فَوَأَمْلِي ڵۿؙۄ۫ٳڷؘڲۑٛؠؽؘڡؠٙؿٳؙڹٛ۠۩ٙۯؾٞٮٛڬؙۿ۠ۮٳۛڿۘۅٵڣۿٶۛڡۣڹٛ؆ۜۼ۫ۯڡؚ مُّثُقَلُونَ أَلَمُونَا هُوُ الْغَنْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ۞ فَاصْبِرَا لِحُكُمْ رَبِّكِ وَلَا تَكُنِّ كَصَاحِبِ الْحُوْتِ إِذْ نَادِي وَهُوَمَكُظُوهُ مُنْ ﴿

تبارك الذي ٢٩ القلم ٦٨

من اسان جو پالٹھار اسانكى هن كان (وڌيڪ) يلو (ٻيو باغ) بدلو ڏئي, بيشك اسين پنهنجي پائڻهار ڏانهن اميد رکندڙ آهيون (٣٢). ائين ئي آفت (پوڻي) آهي ۽ بيشڪ آخرت جو عذاب شامر وڏو آهي, جيڪڏهن ڄاڻن ها (تر ائين كڏهن نہ كن ها) (٣٣). بيشك پرهيزگارن لاءِ سندن پالڻهار وٽ نعمت جا باغ آهن (٣۴). مسلمانن کي گنهگارن جهڙو ڪنداسون ڇا؟ (٣٥). اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي, ڪهڙو ٺهراءُ ٿا ڪريو؟ (٣٦). اوهان وٽ ڪو ڪتاب آهي ڇا جنهن ۾ (هيءَ ڳالھ) پڙهندا آهيو؟ (٣٧). ته بيشڪ جيڪي اوهين پسند ڪندا آهيو سو آخرت ۾ اوهان لاءِ هوندو (٣٨). اوهان جا اسان جي ذمي (هن ڳالھ جا) ڪي پڪا انجام ٹیل آهن ڇا؟ جو اهي قيات تائين هلندا تر بيشڪ جيڪو حڪم كندؤ سو ئي اوهان كي ملندو (٣٩). (اي پيغمبر) مشركن كان پڇ تـ انهن مان ڪير هن (ڳالھ) جو ذميوار آهي؟ (۴۰). انهن (مشرڪن) جا ڪي شريڪ آهن ڇا؟ جيڪڏهن سچا آهن تر ڀل پنهنجن شريڪن کي (مدد لاءِ) آڻين (۴۱). جنهن ڏينهن (قيامت ۾) پنيءَ جي تجلي ٿيندي ۽ انهن کي سجدي ڏانهن سڏبو پوءِ (سجدو) ڏيئي نہ سگھندا (۴۲). اُنهن جون اکيون جهڪيون هونديون (۽) کين خواري وٺي ويندي ۽ بيشڪ انهن کي (دنيا ۾) سجدي ڏانهن سڏبو هو, حالانڪ آهي چڱا ڀلا (بر) هيا (٣٣). پوءِ (آي پيغمبر!) مون کي ۽ انهيءَ کي جو هن (قرآن جي) ڳالھ کي ڪوڙ ڀائيندو آهي ڇڏي ڏي (اسين) انهن کي درجي بدرجي ااتان دوزخ ۾) ڇڪينداسون, جتان آهي نہ ڄاڻندا آهن (۴۴). ۽ انهن کي مهلت ڏيان ٿو, ڇو تر منهنجي رٿ پڪي آهي (۴۰). (تون) اِنهن کان ڪُو اجورو گهرندو آهين ڇا؟ جنهن ڪري اُانهيءَا چٽيءَ کان ڳوري بار آهن (٤٦). (يا) إنهن وٽ ڪو ڳجھ (جو علمر) آهي ڇا, جو اُهي لکندا آهن؟ (٤٧٧). يوءِ (تون) پنهنجي پالڻهار جي حڪمر (اچڻ) تائين صبر ڪر ۽ مڇيءَ واري (يونس) وانگر نہ هج, جڏهن دانهن ڪياڻين ۽ اهو ڏک ۾ يرجي ويو هو (۴۸).

لَوْلَا أَنْ تَكَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّنْ تَبِّهِ لَنُينَا بِالْعَرَّاءِ وَهُوَمَانُهُ مُوْنُ فَاجْتَيْلُهُ رَبُّةٍ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّلِجِيْنَ@وَإِنَّ بُكَادُ الَّذِينَ كَفَرُ وُالْيُزِلِقُوْ نَكَ بِأَبْصَارِهِمُ لَمَا سَبِيعُواالذِّكْرُ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجُنُونَ ٥ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكُ اللَّهُ لَيْنُ أَنَّ ١ حِ اللهِ الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ ٱلْمَاَّقَةُ صَّمَا الْمَاَّقَةُ صَّوَمَا آدُرُ لِكَ مَا الْمَاَّقَةُ صُ كَذَّبَتُ شُوُدُوعَادُ بِالْقَارِعَةِ۞فَاكًّا شَمُودُ فَأَهُـ لَكُوا بِالطَّاغِيَةِ®وَأَمَّاعَادٌ فَأَهُلِكُوْ ابِريْجِ صَرُصَرِعَاتِيَةٍ ۞

كذبت شهود وعاد بالقارعة فامتا شهود فالملكؤا بالقارعة فالملكؤا بالقارعة فالملكؤا بالقارعة فالملكؤا بوئيج مرصرعاتية ف سخر ما عليهم سنخر ما عليهم سنبع ليال وَ ثَعَلَينة آيتا م خسومًا فَتَرَى الْقُوْمَ فِينها صَرُعْ كَانَهُمُ الْجَازُ فَعُلْ حَادِيةٍ فَ فَعَلَ تُلْكُ مَنْ كَانُهُمُ الْجَازُ فَعُونُ وَمَن قَبُلُهُ وَ الْمُؤْتَفِكُ بِالْخَاطِئة وَ فَعَصَوا رَسُولُ رَبِّهِ مَ وَالْمُؤْتَفِكُ بِالْخَاطِئة وَ فَعَصَوا رَسُولُ رَبِّهِ مَ فَاخَذَ هُمُ الْخَدَة لَا يُتَالِيكَ فَي اللّهُ اللّهُ الْمُنا وَمَن قَبُلُهُ فَا الْمَا أَخْدَة هُمُ اللّهُ وَاللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ

تبارك الذي ٢٩

(تڏهن) جيڪڏهن کيس سندس پالڻهار جي طرفان رحمت نہ پهچي ها تہ ضرور رڄ ۾ اڇليو وڃي ها ۽ اُهو بڇڙي حال هجي ها (۴۹). پوءِ سندس پالڻهار کيس نوازيو ۽ صالحن مان ڪيائينس (۵۰). ۽ بيشڪ ڪافر جڏهن قرآن پڏندا آهن (تڏهن) توکي پنهنجن (تکين) اکين سان ٿيڙڻ تي هوندا آهن ۽ چوندا آهن ته بيشڪ هيءُ (پيغمبر) چريو آهي (۵۱). ۽ (حقيقت آهي (۵۲).

سورة حاقة سکين آهي ۽ هن ۾ ٻاوزجاء آيتون ۽ ٻم رکوي آهن.

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

قيامت (١). ڇا آهي (اها) قيامت؟ (١). ۽ ڪهڙي شيءِ تو کي ڄاڻايو تو قيامت ڇا آهي (٣). ثمود ۽ عاد (قوم) قيامت کي ڪوڙ ڄاتو (٣). پر پوءِ ثمود (قوم) سي تد هڪ سخت رڙ سان ناس ڪيا ويا (٥). ۽ باقي (قوم) عاد! سي هڪ بيحد ٿڌي تيز واءُ سان ناس ڪيا ويا (١). (الله) اَن (واءُ) کي ست راتيون ۽ اٺ ڏينهن لڳو لڳ سنن کڙو ڪيو، پوءِ (اي دسندڙ! اَن) قوم کي اُن (زمين) ۾ پيل ڏنيءِ ٿي ڄڻ تد آهي ڪيل دسين ٿو ڪجيءَ جا (ڀتا) ٿڙ آهن (٧). پوءِ انهن کي ڪجھ بچيل ڏسين ٿو ڇا؟ (٨). ۽ فرعون ۽ جيڪي ان کان اڳ هڻا ۽ ناس ڪيل شهرن وارا (بر) گناه (جا ڪم) ڪري آيا (٩). ۽ پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪيائون، تنهن ڪري (الله) وڏيءَ پڪڙ سان اوهان کي هلندڙ ٻيڙيءَ ۾ چاڙهيو (١١). ميشڪ جڏهن پاڻي هن ڪري تر ان (ڳاله) کي اوهان لاءِ ياد گيري ڪريون ۽ ان کي ڪو ياد هن ڪري تاد رکي (١٦).

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِنَفَخَةً وَّاحِدَةٌ ﴿ وَّحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَ الْعِبَالُ فَدُكَّتَادَكُهُ وَاحِدَةً صُفَيُومِينٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ صُ ۅٙانۡتَقَّتِ التَّمَآءُ فَهِيَ يَوْمَبِنٍ وَّاهِيَةُ ۚ ثَوَالْمَلُوُعَلَى اَنْعَآمِمَا ۅؘۘڽڿؠؚڵؙۘۼۯۺؘۯؾڮ ۏٛۊؘۿؙۄ۫ڔؘۏۣؠٙؠۣڹڎؽؘڹؽةؙۨ۞ۨؠۏڡؠۑ تُعُ صُونُ كَ لا تَخْفِي مِنُكُمْ خَافِيَةٌ ۞فَامَّا مِنُ أَوْقَ كِتْبَهُ بِيَهِيْنِهِ فَيَقُولُ هَا وَمُراقَرُو وُلِكُتْهِيهُ ﴿إِنَّى ظَنَنْكُ إِنَّى مُلْقِ حِمَاسَهُ ﴿فَهُو فِي عِنْشَةٍ رَّافِسَةٍ ﴿ فِيُجِنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿ قُطُو فُهَا دَانِينَةٌ ﴿ كُذُا وَاشْرَبُوا هَنَكْ إِنْهَا اَسُلَفُتُهُ فِي الْأَيَّامِ الْغَالِيةِ ﴿ وَاسَّامَنُ أُوْنَ كِتْبَهُ بِشِمَالِهِ لَا فَنَقُدُلُ لِلْيَتَنِي لَوْأُونَ كِتِينَهُ ﴿ وَلَوْ اَدْدِمَا حِمَابِيَهُ فَيٰلِيْتُهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةُ فَأَمَا آغَنَىٰ عَيِّيُ مَالِيَهُ ﴿ هَلَكَ عَيِّيُ سُلُطْنِيهَ ۚ أَحُذُولُهُ فَغُلُّونًا ﴾ ثُنُّو الْمِحِيْمَ صَلُّونًا أَنْ نُثَّرَ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبُعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُونُونُ اللَّهُ كَانَ لَا يُوثِمِنُ بِاللهِ الْعَظِيْمِ ۗ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمُسْكِيْنِ ۞

تبارك الذي ٢٩

پوءِ جڏهن صور ۾ هڪڙي ڦوڪ ڦوڪبي (١٣). ۽ زمين ۽ جبل (پنھنجيءَ جاءِ تان) کنيا ويندا, پوءِ هڪ ڀيرو انھن کي ڪُٽي سنھو ڪيو ويندو (١۴). پوءِ ان ڏينهن قيامت قائمر ٿيندي (١٥). ۽ آسمان ڦاٽندو, پوءِ آهـو اُن ڏينهن ڪمزور ٿـيـل هوندو (١٦). ۽ ملائڪ آسمان جي ڪنارن تي هوندا ۽ تنهنجي پالڻهار جـو تخت اُن ڏينهـن اَٺ ملائڪ پنهنجـي مٿـان كثنـدا (١٧). أن دّينهن اوهان كي (الله جي) آدّو كبو اوهان (جي حال) جي ڪا ڳجهي ڳالھ لڪي نه رهندي (١٨). پوءِ جنهن کي سندس اعمالنامو سندس سڄي هٿ ۾ ڏنو ويو سو چوندو تر ونو منهنجو اعمال نامو پڙهو (١٩). بيشڪ مون يقين رکيو هو تہ آءٌ پنهنجي حساب کي پهچندس (۲۰). پوءِ اهو ڀلي زندگي ۾ هوندو (۲۱). مٿاهين بهشت بر (۲۲). جنهنجا ميوا (پهچڻ کي) ويجها هوندا (۲۴). (چئبن تر) دؤ ڪري کائو ۽ پيئو, انهيءَ سبب ڪري جو گذريل ڏينهن ۾ انيڪ عمل) اڳي موڪليو هيوَ (۲۴). ۽ جنهن کي سندس اعمالنامو سندس کٻي هٿ ۾ ڏنو ويو سو چوندو هاءِ اُرمان! جيڪر منهنجو اعمالنامو مون کي نَّه ملي ها (٢٥)، ۽ (هاءِ ارمان جيڪر) نہ ڄاڻان ها ته منهنجو حساب ڇا آهي؟ (٢٦) . هاءِ ارمان جيڪر موت نبيريندڙ هجي ها! (٢٧) . منهنجي مال مونَ کي (ڪو) فائندو نہ ڏنـو! (۲۸). مون کان منهنجي بادشاهي چٽ ٿي! (٢٩). (ملائڪن کي چئبو تہ اي ملائڪؤ) پڪڙيوس پوءِ ڳچيءَ ۾ ڳٽ ٻـڌوس (٣٠). وري دوزخ ۾ وجهوس (٣١). وري اهڙي زنجير ۾ قابو ڪريوس جنھن جي ڊيگھ ستر گز ھجي (٣٢). ڇِو تر اُھو (ماڻھو) الله کي نہ مچيندو هو, جو اسڀ کان) وڏو آهي (٣٣). ۽ نڪي (ماڻهن کي) مسڪين جي کارائڻ تي تاڪيد ڪندو هو (٣٤).

فَكُيْسَ لَهُ الْمُوْمَ هُهُنَا حَمِنْهُ ۚ فَوَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسُلِينَ أَكُلُ يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَطِئُونَ أَفَلَا أَتِّيهُ بِمَا تُبُصِرُونَ۞ۨوَمَالاَ تُبَعِّرُونَ۞ٰإِنَّهُ لَقَوُلُ رَسُولِ كِرِيْجِيُّ وَّمَاهُوَ بِقُول شَاعِر ۚ قَلِيلًا مَّا تُوَٰمِنُونَ۞ وَلَا بِغَوْلِ كَاهِنْ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُونَ۞ تَنْزِيْلٌ مِّنْ رَّتِ الْعَلَمِينُ۞وَلَوْتَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعُضَ الْأَقَاوِيْل۞ لَاخَذُ نَامِنُهُ بِالْيَمِينِ فَ ثُوَّلَقَطَعُنَامِنُهُ الْوَتِيْنَ فَأَفَهَا مِنْكُوْ مِّنْ أَحَدِ عَنْهُ حُجِزِيْنِ ©وَإِنَّهُ لَيَّنْكِرُةٌ لِلْمُتَّقِيْرَ ؟ وَإِنَّا لَنَعْلَوْ أَنَّ مِنْكُوْ مُكَانِّ بِيْنَ®وَإِنَّهُ كَعَشْرَةٌ عَلَى الْكُفِيرُنَ© وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ۞ فَسَيِّحُ بِالسِّورَتِكِ الْعَظِيْوِ۞ ٩ حِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) سَأَلَ سَأَيِّلُ بِعَذَابٍ وَّاقِعِ لِلْكَاٰمِ مِنْ لَيْسَ

سال سايل بعداب وافع والمحكوم الكهرين ليس لَهُ دَافِعُ قِنَ اللهِ ذِي الْمُعَارِجِ قَعَرُجُ الْمَلَمِكَةُ وَ الرُّوْحُ الَيْهِ فِي يُومِ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِيْنَ الْفَ سَنَةِ قَ تبارك الذي ٢٩

تنهن ڪري ان جو اڄ هت ڪو دوست ڪونهي (٣٥). ۽ نڪي ان جو ڦٽن جي روڳ کان سواءِ (ٻيو) ڪو کاڌو آهي (٣٦). اجو) ڏوهارين کان سواءِ (بيو) ڪو ان کي ز کائيندو (٣٧). پوءِ جيڪي ڏسو ٿا, تنهن جو قسم کثان ٿو (٣٨). ۽ جيڪي ذ ٿا ڏسو تنهن جو (بر) (٣٩). تر بيشڪ هيءُ (قرآن) هڪ سڳوري قاصد جو سنيهو آهي (۴۰). ۽ اُهو ڪنهن شاعر جو ڪلام نہ آهي, (اوهين) گهٽ يقين ٿا رکو (۴۱). ۽ نڪي ڪنهن (اڳڪٿي ڪندڙ) ڀويي جو ڪلام آهي, گهٽ نصيحت ولو ٿا (۴۲). (هيءُ) جهانن جي پالڻهار کان نازل ٿيل آهي (۴۳). ۽ جيڪڏهن (پيغمبر) اسان تبي ڪي ڳالهيون (پاڻ) گهڙي ها (۴۴). تر ضرور سڄي هٿ کان کيس پڪڙيون ها (۴۰). وري سندس دل جي رڳ وڍي ڇڏيون ها (۴٦). يوءِ اوهـان مـان ڪـو هڪڙو (اسـان جي عذاب کي) کانشس جهلڻ وارو نـ آهي (٤٧). ۽ بيشڪ هيءُ (قرآن) پرهيزگارن لاءِ نصيحت آهي (٤٨). ۽ بيشڪ اسين ڄاڻون ٿا تہ ڪي اوهان مان ڪوڙ ڀائيندڙ آهن (۴۹). ۽ بيشڪ هيءُ (قرآن) ڪافرن لاءِ ارمان (جو سبب) آهي (٥٠). ۽ بيشڪ هيءُ (قرآن) پورو سچو آهي (٥١). تنهنڪري (تون) پنهنجي (سڀ کان) وڏي پالڻهار جي نالي کي پاڪاڻيءَ سان ياد ڪر (٥٢).

سورة معارج مکي آهي ۽ هن ۾ چوئيتاليڪ آيتون ۽ ٻم رکوھ آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

هڪ سوال ڪندڙ پوندڙ عذاب جو سوال ڪيو (١). ڪافرن تي جنهن کي ڪو هٽائڻ وارو ز آهي (٢). جو وڏن مرتبن (ڏيڻ) واري الله جي طرف کان (پوندڙ) آهي (٣). جنهن ڏينهن جي ڊيگھ پنجاھ هزار ورھ آهي، تنهن ۾ ملائڪ ۽ جبرئيل الله ڏانهن (ڪافرن تي عذاب لاهڻ لاءِ) چڙهندا (۴).

فَأَصُيرُصَهُرًا جَمِيْلًا۞ انَّهُوُ يَرَوُنَهُ يَعِينُكَا ۞ وَنَاكِ قَرِيْبًا ۚ يُومُرِّتُكُونُ السَّهَآ أَهُ كَالْمُهُلِ ۗ وَتُكُونُ الْجِيَالُ كَالْعِهْنِ ٥ وَلَا يَسْتَلُ حَمِيْهُ حَمِيْمًا فَأَثْمَا مُوْتَهُمُ وْتَهُمُ لَوْتُهُ الْمُجْرِمُ لَوْيَفْتَدِي مِن عَذَابِ يَوْمِينِ إِبَنِيهُ فَ صَاْحِبَتِهِ وَٱلْحِيْهِ ﴿ وَفَصِيْلَتِهِ الَّذِي نَّوُ يِهِ ﴿ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَبِينُعًا لاَئْمَ يُغِيْهِ ﴿ كَلَا إِنَّهَا لَظَى ﴿ نَزَّ اعَهُ لِلشَّوٰيُّ ثَانَهُ عُواْمَنِ آدُبُرَوَتَوَكِيْ فَوَجَمَعَ فَاوَغِي إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوْعًا ݣَاذَامَتَسَهُ الشُّرُّحَزُوعًا ݣُوَلِذَا مَسُّهُ الْخَيْرُمَنُوْعًا ﴿ اللَّهُ صَلِّينَ ﴾ الَّذِيْنَ هُمُ عَلَى صَلاتِهِمُ دَآيِمُونَ هُوَ اللَّذِينَ فِي آمُو الدِمْ حَقُّ مَعَلُومٌ فَيْ لِلسَّنَا بِلِ وَالْمَحْرُومِ فَ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينُ فَكُ ۅؘٵڷێؚؽؽؘۿؙۄؙڝۣٞؽؙۼڎؘٳۑۯؾؚۿۄ۫ۺؙڣڠؙۅٛؽ^ڰٳڽۜۼۮؘٳؼ رَبِّهِمْ عَيْرُمَا مُوْنِ عَوَالَّذِينَ هُمُ لِفُرُوجِهِمُ خَفِظُونَ ﴿ إِلَّاعَلَ أَزْوَاجِهِمْ أَوْمَامَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوُمِينِيُّ صَّفَينِ الْبِيَعِي وَرَآءَ دَالِكَ فَأُولِيَكَ هُمُ الْعُدُونِي ﴿

تبارك الذي ٢٩ المعارج ٧٠

تنهن ڪري ٿون چڱو صبر ڪر (٥). ڇو تہ ڪافر اُنهيءَ (ڏينهن) کي پري ڏسن ٿا (٦). ۽ (اسين) اُن کي ويجهو ٿا ڏسون (٧). جنهن ڏينهن آسمان پگهريل ٽامي وانگر ٿيندو (٨). ۽ جبل پڃيل اُن وانگر ٿيندا (٩). ۽ ڪو ويجهو (ماثث) كنهن بئي ويجهي (ماثث) كان رُ پچندو (١٠). (توڙي جو) اُهي اُنهن کي ڏسڻ ۾ ايندا. گُنهگار گهرندو تر جيڪر ان ڏينهن جي عذاب جي بدران پنهنجا (پيارا) پٽ بدلو ڏئي (١١١). ۽ پنهنجي زال ۽ ينهنجو ياءُ (٨) (١٢). ۽ پنهنجو أهو سارو قبيلو (٨) جنهن كيس (دنيا ۾) ٽڪايو ٿي (١٣). ۽ اهو (بر) جيڪي سڀيئي (سامان) زمين ۾ آهي پوءِ سندس أهو (بدلو ڏيڻ) ڇڏائيس (١٤). اثين نہ آهي. بيشڪ اهو (دوزخ) هڪ (اُلانبن هڻڻ واري) باه آهي (١٥). (مٿي جي) کُلُ کي ڇڪيندڙ آهي (١٦). جيڪو (الله کان) پٺيرو ٿيو ۽ منهن موڙبائين تنهن کي (اُها) سڏي ٿي (١٧). ۽ (مال) گڏ ڪيائين پوءِ سانڀيائين (١٨). بيشڪ انسان حرص وارو پيدا ٿيل آهي (١٩). جڏهن (ڪو) ڏک پهچندو اٿس (تڏهن) دانهون كندو آهي (٢٠). ۽ جڏهن كو سک پهچندو اٿس (تڏهن) ڪنجوس ٿيندو آهي (٢١). پر (اُهي) نمازي (نہ) (٢٢). جيڪي پنهنجيءَ نماز تي هميشگي ڪندا آهن (٢٣). ۽ اُهي (بر) جن جي مالن ۾ (الله جو) حصو مقرر ٿيل آهي (٢۴). گهرندڙ ۽ نه گهرندڙ محتاج لاءِ (٢٥). ۽ اهي جيڪي قيامت جي ڏينهن جو يقيـن رکندا آهن (٢٦). ۽ اُهي جيڪي ينهنجي پالڻهار جي عذاب کان ڊڄڻ وارا آهن (٢٧). بيشڪ سندن پالڻهار جو عذاب (اهڙو آهي) جنهن کان بچي نـ سگهبو (۲۸). ۽ اهي جيڪي پنهنجـن اوگهڙن جي حفاظت ڪرڻ وارا آهن (٢٩). پنهنجن زالن يا پنهنجن بانهين کان سواءِ (ٻين لاءِ) جو اانهن ڏانهن وڃڻ ۾) اُهي ملامت وارا نہ آهن (٣٠). پوءِ جيڪي ان کان سواءِ (ٻي ڳالھ) طلبيندا سي ئي حد کان لنگهڻ وارا آهن (٣١).

وَالَّذِيْنَ هُوۡ لِإِمۡاٰنِيۡهِوۡ وَعَهۡكِ هِوۡ رُعُونَ ﷺ وَالَّذِيْنَ هُمُ بِتُهٰل تِهِمُ قَآإِمُونَ ﴿ وَالَّذِينَ هُوْ عَلَى صَلَاتِهِمُ يُحَافِظُونَ ﴿ أُولَلِكَ فِي جَدَّتِ مُّكُومُونَ ۗ فَهَالِ الَّذِينَ كَفَرُوْ إِقِيلَكَ مُهُطِعِيْنَ۞ْعَنِ الْيَبِينِ وَعَنِ التِّجَالِ عِزِيْنَ®َٱيَطْمَعُ كُلُّ امْرِيُّ مِّنْهُمُ ٱنْ بُّلُ خَلَ جَنَّةَ نَعِيُو ﴿كُلَّا إِنَّاخَلَقْنَاهُ وُمِّمَّا يَعُكُمُونَ۞فَلَا أُثْسِمُ بِرَبِّ الْمَثْلِوقِ وَالْمَغْوِبِ إِنَّالَقْلِ رُوُنَ عَلَىٰ أَنْ ثُنَيِّ لَ خَيْرًا مِنْهُورُ لَا مَا نَحْنُ بِمَسْيُو قِينَ@فَذَارُهُمْ يَغُرُّضُوْ ا وَيَلْعَبُواْحَتَّى يُلِقُوُ ايَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿ يَوْمُ يَخْرُجُونَ مِنَ الْكَعْبُدَاتِ بِمِرَاعًا كَانَّهُمُ إلى نُصُبِ تُوِيْفُونَ ۚ خَايِتُعَةً أَيْصَارُهُوْ تَرَهُقَهُوْ ذِلَةٌ وَلِكَ الْبُوْمُ الَّذِي كَانُو الْوَعَدُونَ ﷺ 图影影 جِ اللهِ الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ)

سِمَّ الرَّحِيْمِ الرَّحِيْمِ النَّهُ الرَّحِيْنِ الرَّحِيْمِ الرَّحِيْمِ الرَّحِيْمِ الرَّحِيْمِ الرَّحِيْمِ النَّالُ الْمُنْ الْمُنْ الرَّحِيْمِ النَّالُ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ اللْمُواللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّالِمُ الللْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللْمُواللَّالِي الْمُؤْمِنِي الْمُعْلِمُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِي الْمُؤْمِنِي الْمُلْمُ اللَّهُ الْمُلْمُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِ

تبارک الذي ۲۹ نوح ۷۱

۽ اُهي جيڪي پنهنجن امانٽن کي ۽ پنهنجن انجامن کي پوري ڪرڻ وارا آهن (٣٢). ۽ اُهي جيڪي پنهنجين شاهدين تي قائمر آهن (٣٣). ۽ اُهي جيڪي پنهنجيءَ نساز جي سنيال ڪندڙ آهن (٣٤). اهي (بهشت جي) باغن مر عزت سان رهندا (٣٥). پوءِ ڪافرن کي ڇا (ٿيو) آهي جو تو ڏانهن ڪنڌ کڻي ڊوڙندڙ آهن؟ (٣٦). سڄي پاسي کان ۽ کٻي پاسي کان ٽوليون ٽوليون ٿي (٣٧). منجهائٽن سيڪو شخص نعت واري بهشت جي گهڙڻ جي طمع ڪري ٿو ڇا؟ (٣٨). ائين نه آهي, بيشڪ اسان انهن کي اُنهيءَ شيءِ مان پيدا ڪيو آهي, جنهن جي خبر اَٿن (٣٩). پوءِ اڀرندن ۽ اُلهندن جي يالڻهار جو قسمر کڻان ٿو تر بيشڪ اسين وس وارا آهيون (۴۰). هن (ڳالھ) تي جو اُنھن کان چڱا (ٻيا) مٽائي آڻيون ۽ اسين ڪي عاجز ٿيڻ وارا نہ آھيون (۴۱). پوءِ (اي پيغمبر) اُنھن کي (ايسين) ٺاھ ٺاھيندو ۽ رائد ڪندو ڇڏي ڏي جيسين اُهي پنهنجو اُهو ڏينهن ڏسن جنهن جو کين انجام ڏجي ٿو (۴۲). جنهن ڏينهن قبرن مان ڊوڙندا ٺڪرندا ڄڻ تہ آهي ڪنهن جهنڊي ڏانهن ڊڪن ٿا (٣٣). (اُن وقت) سندن اکيون جهڪون هونديون, انهن كي خواري وليي ويندي, اهو أهو ڏينهن آهي, جنهنجو كين انجامہ ڏنو ٿي ويو (۴۴).

سورة نوم مڪي آهي ۽ هن ۾ اڻاويھ آيتون ۽ ٻم رڪوي آهن.

الله ٻاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

بيشڪ اسان نوح کي سندس قومر ڏانھن موڪليو تر پنھنجي قومر کي، اُنھن وٽ ڏکوئيندڙ عذاب جي پھچڻ کان اڳ ڊيجار (١١). چيائين تر اي منھنجي قومر! بيشڪ آڏ اوهان جو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (٢).

آن اعُبُدُوااللهَ وَاتَّقُونُهُ وَأَطِيْعُون ۞ يَغُفِرُ لَكُوُمِّنُ ذُنُونِكُو وَيُؤَخِّرُكُو إِلَّ أَجَلِ مُسَتَّى إِنَّ أَجَلَ اللهِ اذَاحَاءَلائِوَ خَرُم لَوْ كُنْ تُو تَعُلَمُونَ ۞ قَالَ مَ بِي إِنَّ دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ٥ فَكُوْ يَزِدُهُ مُرُدُعًا فِي إِلَّا فِرَارًا وَإِنَّ كُلَّمَا دَعُوتُهُمْ لِتَغْفِي لَهُمُ جَعَلُوٓا اصَابِعَهُمُ فَيَ الْذَانِهِ مُ وَاسْتَغْشُو إِنْنَابِهُمْ وَأَصَرُّوا وَاسْتَكُيُّرُوا اسْتِكْبُارًا۞ْتُغُرِانَّ دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا۞ْتُغُرَانَّ ٱعْكَنْتُ لَهُوْ وَ ٱسْوَرْتُ لَهُوْ إِسْرَارًا ﴿ فَقُلُتُ اسْتَغْفِرُوْارِتَكُفُّ انَّهُ كَانَ غَفَّارًا فَأُوْسِلِ السَّمَآءَ عَلَيْكُوْمِدُوارًا فَ وَّيُمُدِدُكُو بِأَمُوالِ وَّبَنِينَ وَيَجْعَلُ لَكُوْجَنَّتِ وَّ يَخِعَلُ لَكُهُ ٱنْهُرًا صَّمَا لَكُهُ لَا تَرُجُونَ بِلَّهِ وَقَارًا ﴿ وَ قَدُ خَلَقَكُهُ أَطُوَارًا@أَلَهُ تَرَوُّاكُمُ فَ خَلَقَ اللهُ سَبْعَ سَلْهُ إِن طِيَاقًا فَ وَجَعَلَ الْقَكَرَ فِي هُرَّ نُورًا وَّجَعَلَ الشَّهُ مِن بِسِرَاحًا ®وَاللَّهُ أَنْكَتَكُّهُ مِنْ الْأَرْضِ نَنَاتًا فَي ثُمَّ يُعِمُكُ كُوْ فِيهَا وَيُخُوجُكُو إِخْرَاجًا ١٠

(۽ چوانوَ ٿو) تہ اللہ جي عبادت ڪريو ۽ کانٹس ڊجو ۽ (ان ڳالھ مِر) منهنجو چيو مڃيو (٣). تر اوهان جا گناھ اوهان کي بخشي ۽ اوهان کي ٺهرايل وقت تائين ڍر ڏئي, ڇـو تـ جـڏهـن الله جو ٺهرايـل وقـت ايندو, اتذَّهن) ان کي ڍر نہ ڏبي, جيڪڏهن ڄاڻندا آهيو (تہ اِن ڳالھ کي ياد ركو) (۴). (نوح) چيو ته اي منهنجا پالڻهار! بيشڪ آءٌ پنهنجي قوم كي رات ۽ ڏينهن سڏيندو رهيس (٥). پوءِ منهنجي سڏڻ سندن حق ۾ ڀڄڻ کان سواءِ (ٻيو) ڪي نہ وڌايو (٦). ۽ بيشڪ مون جڏهن بہ انھن کي سڏيو تر (اُهي توبھ ڪن ۽ تون) انهن کي بخشين (تڏهن) پنهنجيون آگريون پنهنجن ڪنن ۾ وڌائون ۽ پنهنجا ڪپڙا (پاڻ تي) ويڙهيائون ۽ (ڪفر تي) قائم رهيا ۽ تمام گهڻو هٺ ڪيائون (٧). وري بيشڪ مون انهن کي ڏاڍيان سڏيو (٨). وري بيشڪ مون انهن کي ظاهر ظهور چيو ۽ انهن کي . گجهيءَ طرح (بر) چيم (٩). پوءِ چيم تر پنهنجي پالثهار کان بخشش گهرو, چو تر اهو بخششهار آهي (١٠). تر گهڻو وسندڙ مينهن اوهان تي لڳو لڳ وسائي (١١). ۽ اوهان کي مال ۽ پٽ گهڻا ڏئي ۽ اوهان کي باغ ڏئي ۽ اوهان کي نهرون بڻائي ڏئي (١٢). اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي, جُو اللهُ جي وڏاڻيءَ جو ويساھ نہ ٿا رکو؟ (١٣). حالانڪ اوهان کي مختلف مرحلن ۾ خلقيائين (١۴). ز ڏسندا آهيو ڇا تر الله ڪيئن ستن آسمانن کي طبقا طبقا بڻايو؟ (١٥). ۽ انھن ۾ چنڊ کي روشن ڪيائين ۽ سج کي (چمڪندڙ) ڏيئو ڪيائين (١٦). ۽ الله اوهان کي زمين منجهان هڪڙي جمائڻ طرح ڄمايو (١٧). وري اوهان کي زمين ۾ موٽائي نيندو ۽ هڪڙي (ٻاهر) ڪڍڻ طرح اوهان کي (ٻاهر) ڪيندو (١٨).

وَاللهُ جَعَلَ لَكُوُ الْأَرْضَ بِمَاطًا ﴿ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُلًا فِجَاجًا ﴿ قَالَ نُوْحُ رَّبِ إِنَّهُمُ عَصَوْنِ وَاتَّبَعُوا مَنُ لَوْ يَزِدُهُ مَالُهُ وَوَلِكُ فَوَ إِلَّاخِسَارًا هُوَمَكُرُوا مَكُرًا كُيَّارًا إِنَّ وَمَكُرُوا مُكُرًّا كُيَّارًا إِنَّ قَالُوالاَ تَذَرُنَ الْهَتَكُونُ وَلاَ تَذَرُنَّ وَدَّا وَلاَ سُوَاعَاهُ وَّ لَا يَغُونُ ثَوَ يَعُونَ وَنَسُرًا ﴿ قَنُ أَضَلُوا اكْتِهُ مُرَّا هُ وَلَا تَزدِ الظُّلِمِينَ إِلَّا صَلَّالًا ﴿ مِينًا خَطِيَّا تُعِدُّ أُغُرُّونُوا فَأَدُعْلُوا نَازًا لَا فَكُوْيَجِدُواللَّهُمْ مِينَ دُونِ اللَّهِ اَنْصَارًا ﴿ وَ قَالَ نُوْرُحُ رُبِ لاَتَنَدْرَعَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكِفِي بْنُ دَيَّارًا ۞ إِنَّكَ إِنْ تَذَرُّهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَائِلُوْوَ ٱلْإِنَّاكَ فَاجِرًا كَفَّارُكُورَتِ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنٰتِ وَكَلَا تَزِدِ الطَّلِمِينَ الاتتاراة

دِنْ الرَّحِمْنِ الرَحْمُ الرَحْمُ الرَّحِمْنِ الرَّحِمْنِ الرَّحِمْنِ الرَحْمِمْنِ الرَّحِمْنِ الرَّحِمْنِ الرَّحِمْنِ الرَحْمُ المِنْ الرَحْمُ الرَحْمُ المِنْ الرَحْمِيْنِ الرَحِمْنِ الرَحْمُ المَنْ الرَحْمِيْنِ الرَحْمُ المِنْ الرَحْمِيْنِ الرَحْمُ المِنْ الرَحْمِيْنِ الرَحْمِيْنِ الرَحْمُ المَانِ الرَحْمِيْنِ الرَحْمِيْنِ الرَحْمُ المِنْ الرَحْمِيْنِ الْمِيْنِ الْمِيْنِ الْمِنْمِيْنِ ا

قُلْ أُدْحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَوْشِ الْجِنِّ فَقَالُوٓ ٱلنَّاسِمُعَنَا قُرْانًا عَبِبًا

تبارك الذي ٢٩

۽ الله اوهان لاءِ زمين کي وڇاڻو بڻايو (١٩١). تہ اُن ۾ ويڪرين واٽـن سان هلو (۲۰). نوح چيو ته اي منهنجا پالتهار! بيشڪ اُنهن منهنجو چيو نہ مڃيو ۽ انھن (رئيسن جي) پويان لڳا جن جي حق ۾ سندن مال ۽ سندن اولاد خساري کان سواءِ (بيو) ڪجھ نہ وڏايو آھي (٢١). ۽ اُنھن (رئيسن) تمام وڏو فريب پکيڙيو (٢٢). ۽ ڇيائون تر پنهنجن بتن کي ڪڏهن بر تر ڇڏيو ۽ نڪي وَدَ نڪي سُواع ۽ نڪي يغوث ۽ يَعُون ۽ نُسر کي (اوهين ڪڏهن) ڇڏيو (٢٣). ۽ بيشڪ گهڻن کي گمراھ ڪيائون ۽ (اي الله) ظالمن کي گمراهيءَ کان سواءِ (ٻيو) ڪجھ وڌيڪ نہ ڏي (۲۴). انھن کي سندن گناهَن جي سبب ڪري ٻوڙيو ويو. وري انهن کي باھ ۾ وڌو ويو. پوءِ الله کان سواءِ (بيو) کو پاڻ لاءِ مددگار نه لڏائون (٢٥). ۽ نوح چيو ته اي منهنجا پالٹهار! ڪافرن مان ڪو زمين تي رهندڙ نہ ڇڏ (٢٦). ڇو تہ تون جيڪڏهن انهن کي ڇڏيندين تر تنهنجن ٻانهن کي گمراه ڪندا ۽ اُهي بدكار منكر كان سواءِ (بيو) كي ز جثيندا (٢٧). اي منهنجا يالثهار! مون کي ۽ منهنجي ماءُ پيءُ کي بخش ۽ جيڪو منهنجي گهر ۾ مؤمن ٿي اچي, تنهن کي ۽ سڀني مؤمنن ۽ مؤمنياڻين کي (بخش) ۽ ظالمن کي هلاڪيءَ کان سواءِ (بيو) ڪجھ وڌيڪ نہ ڏي (٢٨).

سورة جن مڪي آهي ۽ هن ۾ اڻاويڪ آيٽون ۽ ٻم رڪوي آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر) چؤ تر، مون ڏانهن (هن ڳالھ جو) وحي موڪليو ويو تہ جنن مان هڪ ٽوليءَ (قرآن) ٻُـــُڌو، پوءِ چيائون تر بيشڪ اسان هڪ عجيب قرآن ٻـــُــو (۱).

يَهُدِئَ إِلَى الرُّيْسُوفَا مَنَا إِيهُ وَلَنَ نُشُولِكَ بِرَيْنَا آحَدًا ﴾ وَّاتَّهُ تَعْلَىٰ حَثُورَتِنَامَااتَّخَذَ صَاحِمَةً وَلا وَلَدَّاهُ وَ أَنَّهُ كَانَ يَغُولُ سَغِيمُنَا عَلَى اللهِ شَطَطًا فَي آثَا ظَنَتُكَ أَنُ لَنُ تَفُولُ الْإِنْثُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِيًّا فَوَالَّهُ كَانَ رِجَالُ مِّنَ الْإِنْسِ يَعُوْذُ وْنَ بِرِجَالِ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوْهُمُ رَهَقًا لِهُ وَآنَهُمُ ظُنُّوا كَمَاظَتُ نُتُو آنَ لَن يَيْعَكُ اللهُ أَحَلُّكُ وَ آتَا لَمَسْنَنَا السَّمَآءُ فَوَحَدُ ثَهَا مُلِئَتُ حَرَسًا شَدِيدًا وَّشُهُمُا ﴿ وَآيًا كُنَّا نَقُعُ لُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمَةِ فَهِنَ يَّسُتَبِعِ الْلانَ يَجِدُلَهُ شِهَا كِارْصَدًا ﴿ وَٱكَالَانَدُرِيَّ أَشَوُّ أُرِيْكَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ آمْرَازَادَ بِهِـهُ مَنَّهُمُ رَشَّدًا أَوْوَ أَنَّا مِنْ الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُوْنَ ذَالِكَ * كُنَّا طَرْ آبِقَ قِدَدُا ﴿ وَانَّا ظَنَنَّا اَنْ لَنْ نُعُجِزَاللهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعُجِزَهُ هَرَبًا۞ُوَّاكَالَمَّاسَمِعُنَاالْهُلَايِالْمُثَابِهِ^مُ فَمَنُ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلا يَغَافُ بَغُمًّا وَلارَهَمَّا صُوَّا كَامِنًا الْمُسُلِمُونَ وَمِنَاالْقُسِطُونَ فَمَن السُلَوَفَاوُلَ تَعَرَوْالِيَّتُكَانَ تبارك الذي ٢٩

جو سڌي رستي ڏانهن ڏس ڏئي ٿو, تنهن ڪري ان تي ايمان آندوسون ۽ پنهنجي پالڻهار سان ڪنهن هڪڙي کي شريڪ اصل نہ ڪندا سون (٢). ۽ (بيان ڪرڻ لڳا) تہ اسان جي پالڻهار جو شان شامر وڏو آهي, نڪي ڪا زال ۽ نڪي ڪو اولاد رکيو اٿس (٣). ۽ هيءُ تر الله جي نسبت ۾ اسان مان ڪنهن بيوقوف ڪوڙو ٺاھ ٺاهيو ٿي (۴). ۽ هيءُ ته اسان ڀائيو هو تر انسان ۽ جن الله تي ڪڏهن ڪوڙ نر چوندا (٥). ۽ هيءُ تر انسانن مان ڪيترا ماڻهو جنن جي مُردن جي سام پوندا هئا، پوءِ (ماڻهن) جنن (جي حق) ۾ (هٿئون) وڏائي وڌائي (٦). ۽ تہ (اي جنؤ!) ماڻهن اهڙو گمان ڪيو هو جهڙو اوهان گمان ڪيو هو تر الله ڪنهن کي پيغمبر ڪري اصل نه موڪليندو (٧). ۽ هيءُ ته اسان آسمان کي جاچيو, پوءِ ڏٺوسونس تر سخت چوڪيدارن ۽ الانبن سان ڀرجي ويو آهي (٨). ۽ هيءُ تر اسين (اڳي) آسمان جي گهڻن) رستن تي (ملائڪن جي گفتگو) ٻـڌڻ لاءِ وهندا هياسين، پوءِ جيكو هاڻي كَنُ ڏيندو آهي، سو پاڻ لاءِ تيار ٿيل الائبي وارو ٽارو ڏسندو آهي (٩). ۽ هيءُ تر اسين نر ٿا ڄاڻون تر جيڪي زمين پر آهن تن لاءِ ڪنهن مدائيءَ جو ارادو ڪيو ويو آهي يا انهن لاءِ سندن پالڻهار ڪو چڱاڻيءَ جو ارادو ڪيو آهي (١٠). ۽ هيءُ تر اسان مان ڪي سڌريل آهن ۽ اسان مان ڪي اُن کان سواءِ (بر) آهن, (اسين) مختلف توليون ٽوليون هياسون (١١١). ۽ هيءُ ته اسان پڪ ڄاتو ته زمين ۾ الله کي كڏهن به ٿڪائي نه سگهنداسون ۽ نڪي ڀڄي ڪڏهن ٿڪائي سگهنداسونس (١٢). ۽ هيءُ تر جڏهن اسان هدايت (جي ڳالھ) ٻـڏي (تڏهن) ان تي ايمان آندوسون, پوءِ جيڪو پنهنجي پالڻهار تي ايمان آڻيندو سو نڪي ڪنهن نقصان کان ۽ نڪي ڪنهن ظلم کان ڊڄندو (١٣). ۽ هيءُ تر اسان مان ڪي مسلمان آهن ۽ اسان مان ڪي ظالم آهن, پوءِ جيڪي مسلمان ٿيا تن سڏيءَ واٽ جي سوچ ڪئي (١٤).

وَامَّاالْفُسِطُونَ فَكَانُوالِجَهَنَّمَ حَكُلِمٌا فَوَانَ بُواسُتَقَامُوْا عَلَى الطَّرِيْقَةِ لَاسْقَيْنَاهُمْ مَّا أَءْ عَنَاقًا ﴿ لِنَفْيَنَاهُمْ مِنْ وَ ا وَمَنُ يُعُوضُ عَنُ ذِكُورَتِهِ يَسُلُكُهُ عَذَالًا صَعَلًاكُ وَآنَ النَّسَلِجِدَ بِلَّهِ فَلَاتَدُعُوا مَعَ اللهِ آحَدًا أَخَوَا كَا اللَّهِ وَآنَّهُ لَتَنَاقَامَ عَبِثُ اللهِ يَنْ عُوْهُ كَادُوْ ايْكُوْنُونَ عَلَيْهِ لِبَنَّ اللَّهِ قُلُ إِنْمَا ٱدْعُواْرَيِّنُ وَلِاَ أَشْرِلِهُ بِهَ اَحَدًا⊚قُلُ إِنِّيُ لِاَ ٱمُلكُلَكُمُ صَدَّا وَلاَرَشَكَا ۞ قُلْ إِنِّ لَنُ يُجِيْرِيْ مِنَ اللهِ أَحَدُّ لا وَكُنُ أَجِدَ مِنُ دُونِهِ مُلْتَحَدًّا اللهِ إِلَا بِلغًا مِّنَ اللهِ وَرِسْلَتِهِ وَمَنْ يَعْضِ اللهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَجَهَنَّهُ خِلِدِيْنَ فِيهُمَّا أَبَّدُا۞ حَتَّى إِذَا رَاوُا مَا يُوْعَدُوْنَ فَسَيَعُلَمُوُنَ مَنْ اَضْعَفُ نَامِرًاوَّاقَلُّ عَدَدًا۞ قُلُ إِنْ اَدْرِيْ اَقِرِيْتِ مَّا نُوْعَدُونَ آمُرِيجُعَلُ لَهُ رَنَّ آمَـُدًا۞ عَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهَ آحَدًا ﴿ إِلَّا مَنِ امْ تَضْى مِنْ تَرْسُولِ فَإِنَّهُ يَسُلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿

تبارک الذي ۲۹

۽ باقي ظالم سي دوزخ لاءِ ڪاٺيون هوندا (١٥). ۽ (اي پيغمبر!) هيءُ (ب چؤ تہ مون ڈانھن وحی موڪليو ويو آهي) تہ جيڪڏهن (ماڻھو سڏيءَ) واٽ تي بيهڪ وٺن ها تر ضرور انهن (جي پوکن) کي گهڻو پاڻي پياريون ها (١٦). تر جيئن اُن (سڪار ڪرڻ) مر کين پرکيون ۽ جيڪو ينهنجي پالڻهار جي ياد ڪرڻ کان منهن موڙيندو, تنهن کي (الله) سخت عذاب ۾ قَاسَائيندو (١٧). ۽ هيءُ ته (سڀ) مسجدون (خاص) الله جون آهـن, تنهن ڪري الله سان (گڏ) ڪنهن جي عبادت نہ ڪريو (١٨). ۽ هيءُ تر جنهن مهل الله جو بانهو (محمد ﷺ) بيلو تر سندس عبادت كرى (تنهن مهل جِنَ) مٿس ڳاهٽ ڪرڻ تي هئا (١٩). چؤ تر آءٌ رڳو پنهنجي پالڻهار جي عبادت ڪريان ٿو ۽ ڪنهن هڪڙي کي ساڻس شريڪ نہ ٿو ڪُريان (٢٠). چؤ ته بيشڪ آءٌ اوهان کي ڏک پهچائڻ ۽ سنئين رستي تي آڻڻ جو وس نہ ٿـو رکان (٢١) . ڇؤ تہ بيشڪ مون کي الله (جي عذاب) کان کوبہ نہ بچائیندو ۽ ان کان سواءِ ڪا پناھ ڪڏھن نہ لھندس (٢٢). مگر اللہ جي پار کان خبر پهچائڻي آهي ۽ سندس پيغامر پهچائڻا آهن ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي ٺافرماني ڪندو، تنهن لاءِ بيشڪ دوزخ جي باه آهي, جنهن ۾ سدائين رهندا (٢٣). (ايستائين غفلت ۾ رهندا) جيسين ڪ جيڪو انهن کي انجام ڏجي ٿو سو ڏسن, پوءِ ڄاڻندا ت مددگار جي ڪري وڌيڪ هيڻو ۽ ڳاڻاتي جي ڪري نمام ٿورو ڪير آهي (۲۴). (کين) چؤ تہ آءٌ نہ ٿو ڄاڻان تہ جنھن جو اوھان کي انجامہ ڏجي ئو سو (الاثي) ويجهو آهي يا منهنجو پالڻهار ان جي ڪا (ٻـي) مدت مقرر كندو؟ (٢٥). (أهو) كِمجم جاڻندڙ آهي, پوءِ پنهنجي گِجم تي كنهن هڪڙي کي واقف نہ ڪندو آهي (٢٦). سواءِ اُن پيغمبر جي جنهن کي يسند كيائين, يوءِ بيشك الله سندس اكتان ۽ سندس يوئتان نگهبان (ملائك) موكليندو آهي (٢٧).

لِّيَعُلَوَانُ قَدُابُلُغُوارِسْلَتِ رَبِّهِمْ وَاحَاظَ بِمَالَدَ يُهِمُ وَآخُطِي كُلَّ شَيُّ عَدَدًاجٌ

جِراللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ نَايَتُهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿ قُعِ اللَّهُ لِلاَّ قَلْمُلاِّ يَصْفَهُ ٓ أُوانَّقُصُ مِنْهُ قِلِيْلالِّ أَوْزِدُ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْانَ تَرْبِيْلِالْ إِنَّا سَنُلُقِيُ عَلَيْكَ قَوْلًا تَقِيَيُلُا وَإِنَّ نَايِشَنَّةَ الَّيْلِ هِي اَشَتُهُ وَطُأَكَّا أَقُومُ وَيُلاِّهِ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَا رِسَبْحًا طُونِيلانُ وَاذْكُراسُورَيِّكَ وَتَبَثَّلُ إِلَيْهِ تَبُيتِيلانُ رَبُّ الْمُشُونِ وَالْمُغُوبِ لِآاِلهُ إِلَّاهُ إِلَّاهُ وَكَلَّا ﴿ وَاصْيِرْعَلِ مَا يَقُوْلُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِثَالُانِ وَ ذَرُنِيْ وَالْمُكَدِّبِيْنَ أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمُ قَلِيُلاَّانِ لَدُسْنَاانَكَالَاوَّ بَحِنْمًا ﴿ وَكَعَامًا ذَاغُصَّةِ وَّعَذَايًا لَلْمُا ﴿ يُومُرُ تَرُجُفُ الْأِرْضُ وَالْحِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَيْثِيَّامَّ هِيْلُا إِنَّا اَيُسْلَنَا النُكُهُ رَسُوُلًا لا شَاهِ مَا عَلِيْكُوْ كَمَّا اَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُوُلًا ﴿

تبارك الذي ٢٩

(هن لاءِ) تہ ڄاڻي تہ پنهنجي پالٹهار جا حڪم سچ پچ پهچايا اٿن ۽ جيڪي وٽن آهي تنهن کي (اللہ هر طرح پنهنجي) وس رکيو آهي ۽ سڀڪنهن شيءِ جو ڳاڻاٽو ڳڻي ڇڏيو اٿس (۲۸).

سورة مزمل مڪي آهي ۽ هن ۾ ويھ آيتون ۽ ٻم رڪوچ آهن.

الله ڀاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

ای (پاڻ تي) ڪيڙي ويڙهڻ وارا (مڙس) (١). رات جو اٿي پر ٿورو (٢). رات جو اڌ يا ان کان ٿورو گهٽاءِ (٣). يا اڌ رات تي ڪجھ وڌاءِ ۽ قرآن ٺاهي ٺاهي (ترتيل سان) پڙه (۴). بيشڪ اسين توتي هڪ ڳرو حڪم نازل ڪنداسون (٥). بيشڪ رات جو اٿڻ انفس جي) جهڪي ڪرڻ ۾ تبام سخت آهي ۽ (لفظن) چوڻ ۾ تبام پڪو آهي (٦). بيشڪ توکي ڏينهن ۾ (ماڻهن کي دين سيکارڻ جو) گهڻو ڏنڏو آهي (٧). ۽ پنهنجي رب جو نالو ياد ڪر ۽ سيني پاسن کان هڪ طرفو ٿي چڱيءَ طرح ڏانهس متوجہ ٿيءُ (٨). جو اوڀر ۽ اولھ جو رب آهي, ان کاُن سواءِ (بیو) کو عبادت جو لائق نہ آھي, تنھن ڪري (تون) کيس پرجهلو ڪري وٺ (٩). ۽ (ڪافر) جيڪي چوندا آهن, تنهن تي صبر ڪر ۽ چڱيءَ طرح انهن کي ڇڏي ڏي (١٠). ۽ مون کي ۽ جيڪي ڪوڙ ڀائيندڙ آسودا آهن, تن کي ڇڏي ڏي ۽ انهن کي ٿوري مهلت ڏي (١١). بيشڪ اسان وٽ (ڳرا) نيل ۽ (باريل) باھ آھي (١٢). ۽ نڙي گهٽيندڙ طعامر ۽ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (١٣). جنهن ڏينهن زمين ۽ جبل ڌٻندا ۽ جبل واريءَ جا ڍڳ هاريل ٿيندا (١٤). (اي انسانؤ!) بيشڪ اسان اوهان ڏانهن هڪ پيغمبر اوهان تي شاهدي ڏيندڙ موڪليو، جهڙيءَ طرح فرعون دَّانهن (موسيل) بيغمبر (كرى) موكليوسون (١٥).

فَعَطِي فِرْعَوْنُ الرِّسُولَ فَأَخَذُنْهُ أَخُذُا وَ مِبْلاَ⊛ فَكِيفَ تَتَقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوُمَّا يَّجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيْمَا أَقِ السَّمَا أَءُ مُنْفَطِرٌ لَهِ كَانَ وَعُدُهُ مَفْعُولًا إِلَّ هلذة تَذُكِرَةٌ * فَمَنُّ شَآءًا تَّغَذَا إلى رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿ إِنَّ رَبِّكَ يَعُلُوُ أَنَّكَ تَقُوُّمُ أَدُنَّى مِنْ شُكْثَى الَّيْلِ وَ نِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَلِّيفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ * وَاللَّهُ نُقَدِّرُ النَّلُ وَالنَّهَارَ عِلْهَ أَنَّ لَأَنُ تُحُصُّوُ لَا فَتَاكَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَمِنَ الْقُرُ إِن عَلِمَ أَنَ سَيَكُونُ مِنْكُهُ مَّرُضَىٰ وَالْخَرُونَ يَضَرُبُونَ فِي الْأَرْضِ يَـبُنَّغُوْنَ مِنُ فَضُلِ اللهِ " وَالْخَرُوُنَ يُقَارِتُكُوْنَ فِي سَبِينِلِ اللهِ ﷺ فَأَقُرَءُ وُامَا تَيَسَّرَمِنْهُ ۗ وَأَقِيمُوُ الصَّلَوٰةَ وَ إِنُّوا الزُّكُوعَ وَأَقُرِضُوا اللهُ قَرْضًا حَسَنًا وْمَالْقُدَّ مُوْا لِأَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرِتَجِدُ وَلا عِنْدَ اللهِ هُوَخَارًا وَّأَعْظَهَ أَجُوًّا وَاسْتَغْفِرُوااللَّهُ إِنَّ اللَّهُ غَفُورٌ و الماسية

تبارک الذي ۲۹ المزّمــُل ۷۳

پوءِ فرعون اُن پيغمبر جي نافرماني ڪئي, تنهن ڪري ان کي سخت پڪڙ ۾ پڪڙيوسون (١٦). پوءِ جيڪڏهن (اوهين) ڪافر رهندؤ تر اهڙي ڏينهن کان ڪيئن بچندؤ جيڪو ٻارن کي ٻيو ڪندو؟ (١٧). اُن (ڏينهن) ۾ آسمان قاتندو, الله جو انجامر (ضرور پورو) ٿيڻو آهي (١٨). بيشڪ هيءَ نصيحت آهي, پوءِ جيڪو گهري سو پنهنجي پالڻهار ڏانهن واٽ وٺي (١٩). بيشڪ تنهنجو پالڻهار ڄاڻندو آهي تر تون ٻن ٽهائن رات جي ويجهو اٿندو آهين ۽ اڌ رات جو ۽ ٽهائي رات جي ۽ جيڪي تو ساڻ آهن تن مان بر هڪ ٽولي (ائندي آهي) ۽ الله رات ۽ ڏينهن جو اندازو ڪندو آهي. الله ڄاتو تہ اوهين رات جو آٿڻ پورو ڪري نہ ٿا سگهو. تنهن ڪري اوهان تي بِاجِم سَانَ مُونْيُو, يُوءِ جَيْتُرُو آسَانَ تَي سَكُهِي (سُو) قَرَآنَ مَانَ يُرْهُو. الله ڄاڻي چڪو تر اوهان مان ڪي بيمار ٿيندا ۽ ٻيا جي زمين ۾ مسافري ڪن ٿا, الله جي فضل مان (روزيءَ جي) طلب ڪن ٿا ۽ ٻيا الله جي واٽ ۾ (ڪافرن سان) وڙهن ٿا, تنهن ڪري جيترو قرآن مان آسان ٿيي سگھي سو پڙهو ۽ نماز کي قائمر رکو ۽ زڪات ڏيو ۽ الله کي چڱيءَ طرح قرض ڏيو ۽ جيڪي پاڻ لاءِ نيڪيءَ مان اڳي موڪليندؤ تنهن کي الله وٽ وڌيڪ چڱو ۽ اجر ڪري تمامر وڏو لھندؤ ۽ اللہ کان بخشش گھرو. جو تر الله بخششهار مهربان آهي (۲۰).

٩ حِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ نَا تُعُاالْمُنْكَ بِّرُكُ قُوهُ فَأَنْهُ دُنُّ وَرَبُّكَ فَكُتُرُ مِنْ وَيَثَامُكَ فَطَهِّرُ ﴿ وَالرُّجُوِّ فَاهْجُونَ ﴿ وَلَا تَمُّنُ تَسُتَكُبُّ ۗ فَ لِرَيِّكَ فَاصْبِرُ ۚ فَإِذَانُعِنَ فِي النَّاقُورِ ۚ فَذَالِكَ يَوْمَهِذِ يُومُ عَسِيْرٌ فَعَلَ الْكِفِي يُنَ غَيْرُ يَسِيْرِ وَذَرْنِ وَمَنْ خَلَقَتُ وَحِدُكَ الْوَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَاسَّمُدُودًا ﴿ وَكَبِينَ شُهُوُدًا ﴿ وَمَهَّدُكُ لَهُ تَنْهِينًا ﴿ ثُمَّ يَظْمَعُ أَنْ أَرْتُ مُ كَلِّرًا لِنَّهُ كَانَ لِالْتِنَا عِنْدُكُ الْمُسَأَرُهُمُ لَهُ صَعُوْدًا اللهِ اتَّهُ فَكُرْ وَقَدَرَكُ فَقُتِلَ كُيْفَ قَدَّرَكُ ثُمَّ مُسِلَ كِيُفَ قَدَّارَهُ ثُمَّ نَظَرَهُ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿ شُعِّ آدْبَرَ وَاسْتَكْبُرُ ﴿ فَقَالَ إِنَّ هِٰذَاۤ الرَّسِحُرُ ۗ يُّؤُكُرُ ﴿إِنَّ هِلْ فَآلِلًا فَتُولُ الْبَشَرِقُ سَأْصُلِيُهِ سَعَنَ ﴿ وَمَا آَدُرا كَ مَا سَقَرُ هُلَا تُبْقِيُ وَ لَاتَذَرُهُ لَوَّاحَهُ مُلْلِبَثَيرِهُ عَلَيْهَا تِسْعَةً عَشَرَ ٥

تبارك الذي ٢٩ المدتر ٢٩

سورة مدتر مکي آهي ۽ هن ۾ ڄاوڙجاھ آيتون ۽ ٻہ رکوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

اي (پاڻ تي) ڪپڙي ويڙهڻ وارا (مڙس) (١). اٿي پوءِ ڊيڄار (٢). ۽ پنهنجي پالٽهار جي وڏاڻي بيان ڪر (٣). ۽ پنهنجا ڪپڙا پاڪ رک (۴). ۽ پليتيءَ کان پري ره (٥). ۽ نه جڳائي ته وڌيڪ گهرندڙ ٿي، احسان كرين (٦). ۽ پنهنجي پالڻهار (جي حكم) لاءِ صبر اختيار كر (٧). يوءِ جذَّهن صور مر قوكبو (٨). تذَّهن انهيءَ ذينهن اوكو وقت ٿيندو (٩). ڪافرن تي اڻ سُکيو (وقت) هوندو (١٠). مون کي ۽ جنهن کي اڪيلو پيدا ڪيم, تنهن کي ڇڏي ڏي (١١). ۽ ان کي گهڻو مال ڏنمر (۱۲). ۽ (مجلس ۾) حاضر ٿيڻ وارا پٽ (بر ڏنمر) (۱۳). ۽ ان کي پوريءَ طرح وڌايم (١۴). وري (۾) لالچ رکندو آهي ته (کيس) وڌيڪ ڏيان (١٥). ائين نہ آهي، بيشڪ اُهو اسان جي آيتن سان جهڳڙو ڪندڙ آهي (١٦). جلد ان کي وڏيءَ سختيءَ سان تڪليف ڏيندس (١٧). ڇو تر أن (دل مر) سوچ ڪئي ۽ ٺهراءُ ڪيو (١٨). پوءِ لعنت هجيس شال كيئن ٺهراءُ كيائين (١٩). وري بر لعنت هجيس شال كيئن ٺهراءُ ڪيائين (٢٠). وري (غور ڪري) ڏٺائين (٢١). وري منهن ۾ شور وڌائين ۽ گهنڊ پاتائين (٢٢). وري پٺيرو ٿيو ۽ وڏاڻي ڪيائين (٢٣). پوءِ چيائين تر هيءُ (قرآن) رڳو جادو آهي جو (جادوگرن کان) هليو ٿو اچي (۲۴). هيءُ (قرآن) رڳو ماڻهوءَ جو ڪلامر آهي (٢٥). جلد ان کي دوزخ ۾ وجهندس (٢٦). ۽ توکي ڪهڙيءَ شيءِ ڄاڻايو تـ دوزخ ڇا آهي؟ (٢٧). (اُهو) نہ ڪي ڪجھ (گوشت) رهائي ٿو ۽ ز ڪي (هڏا) ڇڏي ٿو (٢٨) ماڻهن کي (ساڙي) ڪارو ڪندڙ آهي (٢٩). اُن تي اُڻويھ (ڄڻا دربان) آهن (۳۰) .

وَمَاجَعَلْنَأَ اَصْعَابَ النَّارِ إِلَّامَلَيْكَةٌ ۚ وَّمَاجَعَلْنَاعِتَاكَهُمُ إِلَّا فِنْتُنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُ وَا لِيسَتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُو اللَّكِتُ وَيَزُوَا وَالَّذِينَ الْمُنُوَّا إِيْمَا نَا وَلَا سُرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالنَّوْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُونِهِمْ سُرَضٌ وَّالْكُفِمُ وَنَ مَاذَا لَرَادَا لِلهُ بِهِٰذَ امَٰتَكُلُّ كُذَٰ لِكَ يُضِلُّ اللهُ مَنُ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا يَعُلُو جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّاهُو وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرًى لِلْبَثِّيرَ ۚ كَلَّا وَالْفَتَرِ ۗ وَالَّيْنِ إِذْ أَدْبُرُ ﴿ وَالصُّبْحِ إِذَا آسُفَ رَضًّا لَّهُ لَكُونُ مَى الْكُنُرِيِّ نَذِبُرًا لِلْبَشَرِ ﴿ لِمَنْ شَاءً مِنْكُوْ أَنُ تَتَقَدَّمَ ٱوۡيتَاٛخَرَهُكُنُ نَفۡسٍ بِمَا كَسَبَتُ رَ**مِ**يۡنَةُ ۞ٰإِلَّاٱصُٰعٰبَ الْيَهِين شَّفِيْ جَنَّتُ يَتَمَا ءَلُوْنَ هُعِن الْمُجُومِيْنَ فَمَا سَلَكُكُونُ فِي سَقَرَ قَالُوالَهُ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّئُنَ ﴿ وَلَهُ نَكُ نُطْعِهُ الْمِسْكِينِي ﴿ وَكُنَّا نَغُوصُ مَعَ الْخَالِمِضِينَ ﴿ وَ كُنَّاكُكِّةِبُ بِيَوْمِ التِّيْنِ ٥٠ عَتَى اَثْمَنَا الْبَعِيْرُ، ۞ فَمَا نَفُعُهُمُ شَفَاعَةُ الشُّفِعِينَ۞فَمَالَهُوْعَنِ التَّذَٰكِرَةِمُعُرِضِينَ۞

تبارك الذي ٢٩ المدَّثر ٢٤

۽ دوزخ جا دربان رڳو ملائڪ ڪيا اٿڻون ۽ سندن ڳاڻاٽو رڳو ڪافرن لاءِ پرک ڪئي اٿنون تر ڪتاب وارا يقين ڪن ۽ ايبان وارا (پنهنجي) ايمان ۾ وڏن ۽ ڪتاب وارا ۽ مؤمن شڪ ۾ نہ پون ۽ تہ جن جي دلين ۾ (منافقيءَ جي) بيماري آهي, سي ۽ ڪافر چون ته هن مثال ڏيڻ ۾ الله جو ڇا مطلب آهي؟ اهڙيءَ طرح الله جنهن کي گهري (تنهن کي) ڀلائيندو آهي ۽ جنهن کي گهري (تنهن کي) هدايت ڪندو آهي ۽ تنهنجي پالڻهار جو لشڪر ان (الله) كَانَ سُواءِ (بَـيُو) كُونُ ڄاڻندو آهي ۽ هيءَ (دوزخ جي باه) تر اسيكنهن الماثهوة لاءِ ركمي نصيحت آهي (٣١). سچ چوان ٿو چند جو قسمر آهي (٣٢). ۽ رات جو (قسمر آهي) جڏهن پٺ ڦيري (٣٣). ۽ صبح جو (قسم آهي) جڏهن روشن ٿئي (٣٤). ته بيشڪ دوزخ هڪ وڏين (شين) مان آهي (٣٥). (سيڪنهن) ماڻهوءَ کي ڊيڄاريندڙ آهي (٣٦). اوهان مان انهيءَ لاءِ جيڪو گهري تـ (بهشت لاءِ) اڳي وڌي يا (دوزخ ۾) پٺتي رهي (٣٧). سيڪو جيءُ پنهنجي ڪئي ۾ ڳھ پيل آهي (٣٨). پر سڄي پاسي وارا (ڇـٽـل آهـن) (٣٩). (بهشت جي) باغن ۾ هوندا, گڏجي پڇندا (۴۰). ڏوهارين کان (۴۱). ته اوهان کي دوزخ ۾ كهڙيءَ ڳالھ وڌو (۴۲). چوندا تہ نكي ضازين مان هياسون (۴۳). ۽ نڪي مسڪينن کي کارائيندا هياسون (۴۴). ۽ بڪواسن سان گڏ بڪواس ڪندا هياسون (۴۰). ۽ بدلي جي ڏينهن کي ڪوڙ ڀاڻيندا هياسون (٤٦). تانجو اسان تي موت آيو (٤٧). پوءِ کين پارت ڪندڙن جي پارت نفعو نر ڏيندي (۴۸). پوءِ انهن کي ڇا (ٿيو) آهي, جو نصيحت کان منهن موڙيندڙ (ٿيا) آهن (۴۹).

كَانَّهُ وُحُمُرُّ مُسْتَنُونَ الْأَوْرَتُ مِنْ قَبُورَةٍ هَٰ بِلَيُرِيْكُ كُلُّ امْرِكُ مِنْهُ وَانَ يُكُونُ صُحُفًا مُنَشَّرَةً هَٰكَلَّا بِلَا يَخَافُونَ الْاِخِرَةَ هِ كَلَّا اِنَّهُ تَذْكِرَةً هِ فَمَنْ شَآءً ذَكْرَهُ هُومَا يَذُكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَتَنَاءً اللهُ مُمَوَاهُ لُلُ

مِنْوَلُوْ الْفِيَا مِنْ اللَّهِ اللَّهُ اللَّلَّا اللَّهُ الل

يِهُ وَاللّهِ الرَّافَةِ مَهُ وَاللّهِ الرَّحْلُنِ الرَّحِيْمِ وَ اللّهِ الرَّحْلُنِ الرَّحِيْمِ وَ اللّهِ الرَّفْسُ اللّوَّا المَّوَّا مَهُ وَ الْمَا الْمُوْلَا الْمُوْلِ الْمُولِيُ الْمُولِي اللّهُ الللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ ال

تبارك الذي ٢٩ القيامة ٧٥

ڄڻ تر آهي تهندڙ گڏه آهن (٥٠). جي شينهن کان ڀڳا هجن (٥١). بلڪ منجهائنن هرهڪ ماڻهر گهرندو آهي تر کيس (آسان مان) کليل ڪتاب ڏجن (٥٢). ائين نر آهي, بلڪ آخرت کان نر ٿا ڊڄن (٥٣). سج آهي تر بيشڪ قرآن هڪ نصيحت آهي (٥٣). پوءِ جيڪو گهري سو ان کي پڙهي (٥٠). ۽ الله جي گهر کان سواءِ (ان کي) ياد ڪري نر سگهندا (الله) آهو آهي جنهن کان ڊڄڻ گهرجي ۽ (اهو) بخشش جو مائڪ آهي (٥٦).

سورة قيامت مکي آهي ۽ هن ۾ جاليھ آيتون ۽ ٻم رکوع آهن.

الله ڀاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

قيات جي ڏينهن جو قسم ٿو کتان (۱). ۽ ملامت ڪرڻ واري نفس جو قسم ٿو کتان (تر قيامت ۾ سڀ اُٿندا) (۲). انسان ڀائيندو آهي ڇا تر سندس هڏا گڏ نر ڪنداسون؟ (۳). هاڻو! سندس آڱرين جي ڏوڏين جي سندي ڪرڻ تي وس وارا آهيون (۴). بلڪ انسان هيءُ گهرندو آهي تر پنهنجي اڳ (ايندڙ وقت) لاءِ گناه ڪري (۵). پڇي ٿو تر قيامت جو ڏينهن ڪڏهن ٿيندو؟ (۱). پوءِ جڏهن اکيون ڦاٽي وينديون (۷). ۽ چنبر گرهبو (۸). ۽ سج ۽ چنبر (هڪ جاءِ) گڏ ڪبا (۱۹). (تڏهن) ماڻهو چوندو تر ڀڄڻ جي راه ڪئي آهي؟ (۱۱). نر نر! ڪا واه ڪانهي (۱۱). تنهنجي پالٽهار وٽ ان ڏينهن تڪاء جو هنڌ آهي (۲۲). ان ڏينهن ماڻهوءَ کي (اُنهيءَ حال حقيقت بابت) خبردار ڪبو, جيڪي اڳي موڪليو هياڻين رهايائين (۱۳). بلڪ ماڻهو پنهنجي (الزام) لاءِ (پاڻ) هڪ حجت آهي (۱۲).

وَّلُوْالُقِي مَعَاذِيْرُهُ ﴿ لَا تُحَرِّكُ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ إِنَّ عَلَىٰ يَا جَمُعَهُ وَتُرْ النَّهُ كَأَذًا قَرَانُهُ فَاتَّبُعُ قُرُ انَهُ شُخُرًانَ عَلَمُنَامِنَا نَهُ أَكُلَّا مَلَ تُحَدُّونَ الْعَاجِلَةَ فُورَتَذَرُونَ الْإِخْرَةَ أُورُجُوهٌ يَّوْمَينِ تَاضِرَةٌ فِي إلى رَبِّهَا نَاظِرةٌ ﴿ وَوُجُونًا يَكُومُ بِينَ إِبَارِسُورٌ ﴿ تَظُنُّ ا أَنُ يُفْعَلَ بِهَا فَأَقِرَةٌ ﴿ كَلَّا إِذَا بِلَغَتِ النَّوَ إِنَّى ﴿ وَقِيْلَ مَنْ مَنْ مُرَاقِ ﴿ وَكُلَّ إِنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿ وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿ إِلَّى رَبِّكَ يَوْمَهِ إِلْمُسَاقُ أَهُ فَلَاصَتَّقَ وَلَاصَلِی ﴿ لَكِنْ كَثَّتَ وَتُوَلِّي ﴿ شُرِّدَهُبَ إِلَى آهُ لِلهِ يَتَمَكُّلُي أَوْلُ لِكَ فَأَوْلِي فَ المُعَ أَوْلِي لَكَ فَأُو لِي إِلَّهُ آيِهُ مَسَبُّ الْإِنْسَانُ أَنَّ يُتُرَكِ سُدًى أَلَوْ يِكُ نُطْفَةً مِّنْ مَّنِيّ يُعُمَىٰ ﴿ نُعُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّى فَسَوَّى فَوَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَوَالْأُنْثَىٰ ﴿ الْكِينَ ذَلِكَ بِقَدِيرِ عَلَى أَنْ المرتفية

تبارك الذي ٢٩

توڻيڪ پنهنجا بهانا پيش پيو ڪري (١٥). (اي پيغمبر) قرآن پڙهڻ مهـل پنهنجي زبان کي (هن لاءِ) نہ چور تہ اهو جلدي (ياد ڪري) وٺين (١٦). ڇو ته (تنهنجي سيني ۾) قرآن جو گڏ ڪرڻ ۽ ان جو پڙهڻ (آسان ڪرڻ) اسان جي ذمي آهي (١٧). پوءِ جڏهن قرآن (ملائڪ کان) پڙهايون تڏهن (پنهنجي دل) اُن جي پڙهڻ جي پٺيان لڳاءِ (١٨). وري بيشڪ ان جي وضاحت ڪرڻ اسان جي ذمي آهي (١٩). نہ نہ! بلڪ (اي ڪافرؤ) دنيا کي دوست رکندا آهيو (٢٠). ۽ آخرت کي ڇڏيندا آهيو (٢١). ڪي چهرا أن ڏينهن تازا هوندا (٣٣). پنهنجي پالڻهار ڏانهن ڏسندڙ هوندا (٣٣). ڪي چهرا ان دّينهن أداس (ٿيل) هوندا (۲۴). يائيندا تر ساڻن پٺيءَ ٽوڙ معاملو ڪيو ويندو (٢٥). نه نه! جڏهن (ساه) نڙگهٽ تي پهچندو (٢٦). ۽ چيو ويندو تر ڪو ڦيڻو رکڻ وارو آهي؟ (٢٧). ۽ (پڪ) ڀائيندو تر (هاڻي) هيءُ اوقت روح جي) جدا ٿيڻ (جو) آهي (٢٨). ۽ هڪ پني ٻيءَ پنيءَ سان وچــرّندي (٢٩). أن دّينهن تنهنجي پالڻهار وٽ هلڻو آهي (٣٠). پوءِ نکي الله جي ڪلام جي) تصديق ڪيائين ۽ نڪي نماز پڙهيائين (٣١). پر ڪوڙ ڀانيائين ۽ منهن موڙيائين (٣٢). وري پنهنجي گهروارن ڏانهن آڪڙجي هليو (٣٣). تو تي خرابي هجي, پوءِ تو تي خرابي هجي (٣۴). وري (ٻيهر چوان ٿو تر) تو تي خرابي هجي, پوءِ تو تي خرابي هجي (٣٥). انسان (الين) ڀائلي ٿو ڇا ته (کيس) بيڪار ڇڏي ڏبو؟ (٣٦). (اُهو) منيءَ جو ٽيپو نہ هو ڇا جو (ماءُ جي ڳهڻ ۾) اڇليو ٿي ويو؟ (٣٧). وري آرت جو) دڳ هو, پوءِ الله (ان کي) بڻايو ۽ اُلن کي) سنئين لڱين ڪياڻين (٣٨). پوءِ منيءَ مان ٻه جنسون نر ۽ مادي بثايائين (٣٩). اهو الله هن (ڳالھ) تي وس وارو نہ آهي ڇا جو مئن کي جياري ؟ (۴۰).

٢٤١١٤٦٤ جرالله الرَّحْمٰن الرَّحِيْمِ) هَلُ آتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِيْنٌ مِّنَ النَّهُ مِلَوْ كَثْنُ شَنَّالَةٌ كُوْرًا ۞ إِنَّا خَلَقُنَا الْإِنْسَانَ مِنْ ثُطُفَةٍ آمَشًا حِ ۖ نَّبُتَكِيهِ فَجَعَلْنَهُ سَمِيعًا لِيَصِارُ أَنَّ الْمُدَينَا فُهُ السِّيدِلِ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ۞ إِنَّا اعْتَدُنَا لِلْكَفِيلِينَ سَلْسِلَا وَٱغْلَا وَسَعِبْرًا ۞ إِنَّ الْأَبْرُارَ يُشْتُو بُوْنَ مِنْ كَائِسِ كَانَ فِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿ عَيْنًا يَّتُثُرُكُ بِهَاعِبَادُ اللهِ يُفَجِّرُ وَنَهَا تَفُجِيُرًا ۞ يُوَفُونَ بِالنَّذَرُوكَيَّنَافُوْنَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿ وَيُطْعِبُونَ الطُّعَامَ عَلَى حُبَّهِ مِسْكِمُنَّا وَيَبِهُمَّا وَّ ٱيسْيُرًا۞ إِنَّمَا نُطُعِمُكُمُ لِوَحْهِ اللهِ لَا يُورُكُ مِنْكُمْ جَوْلَاءُوَّ لَا شُكُوْرًا ۞ أَنَّا فَعَانُ مِنْ، رَّيِّنَانَوْمُاغَيُوْسًا قَمْطُويْرًا إِنَّا فَكُوْمُ اللَّهُ شَرَّدُ لِكَ الْيَوْمِرِ وَ لَقْهُوْ نَضَرَةٌ وَّسُرُورًا ﴿ وَجَزْهُمُ بِمَاصَارُوا جَنَّهُ وَّحَرِيرًا ﴿ مُتَّكِئِنَ فِيهَا عَلَى الْأَرْآبِكِ لَابَرُونَ فِيْمَا شَهُسًا وَلَا

سورة دفر مڪي آهي ۽ هن ۾ ايڪٽيھ آيتون ۽ ٻم رڪوع آهن.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

ڪڏھن انسان تي زماني مان ھڪ (اھڙو) وقت گذري چڪو آھي, جو اھو اهڙي) ڪا شيءِ نه هو جا يادگيريءَ ۾ اچي (١). بيشڪ اسان ماڻهوءَ کي هڪڙي (گھڻن جزن سان) گڏيل نطفي مان پيدا ڪيو تہ ان کي پرکيون, يوءِ كيس بدَندڙ ڏسندڙ ڪيوسون (٢). بيشڪ اسان کيس سڌو دگ ڏسيو. (هاڻي هو) شڪر ڪندڙ ٿئي يا بي شڪر (٣). بيشڪ اسان ڪافرن لاءِ رَنجير ۽ ڳٽ ۽ برندڙ باھ تيار ڪئي آھي (۴). بيشڪ نيڪ بخت ٻانها (اُنهيءَ شراب جي) پيالي مان پيئندا, جنهن جي ملاوت ڪافور (جي چشمي جي پاڻيءَ) جي هوندي (٥). اهو هڪ چشمو آهي, جنهن مان الله جا (بيارا) بانها پيئندا, جنهن كى چگىءَ طرح وهائيندا (٦). (جى الله جي) باسيل باس پوري ڪندا آهن ۽ ان ڏينهن کان ڊڄندا آهن, جنهن جي بڇڙاڻي (هر طرف) پڌري هوندي (٧). ۽ طعام جي اکين) ضرورت هوندي به محتاج ۽ يتيمر ۽ قيديءَ کي کارائيندا آهن (٨). (۽ چوندا آهن تر) اسين تر اوهان کي اللہ جي راضيي واسطى کارائيندا آھيون, اوهان کان نہ ڪو بدلو ء نہ كا شكر گذارى گهرندا آهيون (٩). بيشك اسين ينهنجي يالثهار كان هڪ ڏکڻي ڏينهن کان ڊڄندا آهيون, جو شامر سخت آهي (١٠). پوءِ الله ان ڏينهن جي شر کان کين بچايو ۽ انهن کي تازگي ۽ خوشي پهچائي (١١). ۽ سندن صبر ڪرڻ سيبان باغ ۽ پَٽ (جو ويس) کين بدلو ڏنائين (١٢). اُن (باغ) مِر پلنگن تي ٽيڪ ڏئي ويهندا. اُتي نه ڪي سج (جي اُت) ۽ نه ڪي ڪا سخت سردي ڏسندا (١٣). ۽ ان (باغ) جون ڇانئون مٿن ويجهيون ئيل هونديون ۽ ان جا ميوا (پٽڻ ۾) چڱيءَ طرح (لڙڪائي) ويجها ڪا (۱۴).

وَيُطَافُ عَلَيْهُمُ بِإِنِيَةٍ بِينَ فِضَّةٍ وَٱلْوَابِ كَانَتُ قَوَارُواْنُ قُوَارِبُواْمِنُ فِضَةٍ قَكَّرُوُهَا تَقَيُّهُ مُرَّا ⊚وَيُسْقَوْنَ فَهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَازَغِبَيُلاَ عَيْنًا فِمُهَا تُسَمِّي سَلْسَيْبُلا هُوَيُكُونُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانُ مُعَلَّدُونَ ۚ إِذَا رَايْتَهُمْ حَسِيْتَهُمْ لُولُواً مَّنْتُوْرًا @وَإِذَارَائِتَ تَحَوَّرَانَتَ نَعِمُنَا وَمُنْكًا كَبِيْرًا @ عِلْيَهُمْ رِثْمَاكِ سُنْدُيسِ خُفُرٌ وَإِسْتَنُرُقُ وَحُلُوْالسَاوِرَ مِنُ فِضَةِ وَسَفْمُهُ رَبُّهُمْ شَرَانًا طَهُوْرًا ﴿ إِنَّ هٰ إِنَّا هَا كَانَ لَكُ حَزَاءً وَكَانَ سَعَمُكُمُ مَّشَكُورًا هَا إِنَّا نَحُنَّ نَزُّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرُّالَ تَنْزِنُلِا ﴿ فَاصْدِرُ لِحُكُمْ رَبِّكَ وَلَا تُطْعُ مِنْهُمُ الشَّا ٱۉڰڡؙٛۏٛڔڰۧۅؘٳڎ۬ڮؙڔٳڛ۫ڂڔؠؾڮ[؞]ٛڮؙۅؘةٞؖۊۜٳؘڝؚؠؙڷٳڰٛؖۊٞڡؚڹؘٳڵڰڰۊ؈ٵؾؖؽ<u>ڶ</u> فَاسْجُكُ لَهُ وَسَبِّحُهُ لَيُلَاطِ يُلَّاوَانَّ لَمَؤُلًّا وَيُعِيُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَارُونَ وَرَآءَ هُوْ يَوْمًا تَقِينًا لَا يَعَنُ خَلَقْنَاكُمُ وَشَكَدُنَا آسُرَهُمْ وَو إِذَا لِشَكْنَا بَدُكُا أَمُثَا لَهُمُ رَبُّهِ بِيلان إِنَّ هَانِهِ تَذْكِرَةٌ ۚ قَمَنُ شَأَءَاتُّخَذَ إِلَّى رَبِّهِ سَبْيِلًا۞ وَمَا تَتَنَآءُونَ إِلَّا اَنْ تَتَنَآءُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عِلَيْمًا حَكِيْمًا أَيُّ

تبارك الذي ٢٩ الدَّهر ٧٦

۽ چانديءَ جي ٿانون ۽ پيالن سان وٽن اچ وڃ ٿيندي. جي شيشن وانگر هوندا (١٥). (پر) شيشا (بر) چانديءَ جا جن کي انهن (پياريندڙن) پوري اندازي سان ٺهرايو آهي (١٦). ۽ اتي کين شراب جا پيالا پياربا, جنهن (جي پاڻيءَا جي ملاوت سُنڍ اجي چشميا جي هوندي (١٧). اُتي اُهو هڪ چشمو آهي، جنهن جو سلسبيل نالو رکيو ٿو وڃي (١٨). ۽ وٽن هميشہ رهندڙ نينگر پيا گهمندا ڦرندا (اي ڏسندڙ١) جڏهن انهن کي ڏسندين (تڏهن) انهن کي کنڊيل موتي پيو ڀائيندين (١٩). ۽ جڏهن اُتي نهاريندين (تڏهن) اَڻُ کَٽَ نعمت ۽ وڏي بادشاهي پيو ڏسندين (٣٠). مٿانئن سنهي سائي پٽ جا ۽ ٿلهي پٽ جا ڪپڙا هوندا ۽ چانديءَ جا ڪنگڻ کين پارايا ويندا ۽ سندن پالڻهار کين تمام پاڪ شراب پياريندو (٢١). (چيو ويندن تر) بيشڪ اِهو اوهان (جي عملن) جو بدلو آهي ۽ اوهان جي محنت قبول ڪيل آهي (٢٢). بيشڪ اسان تو تي قرآن درجي بدرجي لاٿو (٢٣). پوءِ پنهنجي پالڻهار جي حڪم (اچڻ) تائين صبر ڪر ۽ انهن (ماڻهن) مان ڪنهن گنهگار يا بي شڪر جو چيو نہ مج (۲۴). ۽ پنهنجي پالڻهار جو نالو صبح ۽ سانجهيءَ ياد ڪر (٢٥). ۽ ڪجھ (وقت) رات ۾ ان لاءِ نباز پڙھ ۽ گھٹی رات سندس پاکائی ساراھ (۲٦). بیشک اھی (کافر) دنیا کی پيارو رکندا آهن ۽ ڳري ڏينهن کي پنهنجي پٺيان ڦُٽو ڪندا آهن (٢٧) . اسان کين پيدا ڪيو ۽ سندن سَنڌ پختا ڪياسون ۽ جيڪڏهن گهرون (تر) انھن جھڙا ٻيا عيوض ۾ مٽائي آڻيـون (٢٨). بيشڪ اها نصيحت آهي, پوءِ جيڪو گهري سو پنهنجي پالڻهار ڏانهن واٽ وٺي (٢٩). ۽ اوهين نر گھرنـدۇ. مگر اُھو جيڪي الله گھري. ڇونر الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو اهي (۳۰).

يُـُدُخِلُ مَنُ يَّتَكَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّلِمِينَ اَعَلَّ لَهُمُو عَذَابًا آلِيُمَا ﴿

يَنْ وَاللَّهُ اللَّهُ اللَّاللَّهُ اللَّهُ ال

حِراللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) وَالْمُرْسَلَتِ عُرِيًا كَالْعُصِلَتِ عَصْفًا فَوَ النَّيْسُرْتِ نَشُرًا ﴿ فَالْغُمِ قُتِ فَرُقًا ﴿ فَالْمُلْقِينِ فِهِ كُوًّا ﴿ عُذُرًا أَوْ نُذُرًا اللَّهِ مُنْ مَكُونَ لَوَاقِعُ أَفَا النَّجُومُ طُهِسَتُ ﴿ وَ إِذَا السَّهَ مَأْءُ فُوحَتُ فُ وَإِذَا الْحِيَالُ يُسْفَتُ فُو إِذَا الرُّسُلُ اُقِتَتُ شَالِاً يَ يُوْمِ الْجِلَتُ شَالِيَوْمِ الفَصْلِ شَوْمَا اَدُرلكَ مَايَوْمُ الْفَصُلِ أَوْيُلُ تَيُوْمَيِذِ لِلْمُكُلِّدِ بِينَ ۞ ٱلَحُرُ نُهُلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿ ثُمُّ نُثِّيعُهُمُ الْلِخِرِينَ ۞ كَنْ لِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِيْنَ@وَيُلُ يُوْمَبِنِ لِلْمُكَنِّ بِيُنَ®الَمُ نَخُلُقُكُو مِّنُ مَّا ۚ مِنْهِ بِينِ ٥ فَجَعَلُنٰهُ فِي قَرَارِ مُكِينِ ﴿ ٳڸۊٙۮڔۣڡٚۜۼؙڵؙؙۅؙۄؗۏؘڡۜٙۮۯؙڬٲؖٷٚۼۼۘڔٵڵڠٚڮۯۅٛڹ۞ۅؠؽڷ يُّوْمَبِ نِ لِلْمُكُدِّ بِينَ ۞ اَلَمُ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ۞ تبارك الذي ٢٩ المرسلات٧٧

ACTIVICATION CONTRACTOR

جنهن کي گهري (تنهن کي) پنهنجيءَ رحمت ۾ داخل ٿو ڪري ۽ ظالمن لاءِ ڏکوڻينـدڙ عـذاب تيار ڪيو اٿس (٣١).

سورة مرسلات مڪي آهي ۽ هن ۾ پنجاھ آيتون ۽ ٻم رڪوج آهن.

اللَّه بِاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

وڻندڙن لڳندڙن هيرُن جو قسم آهي (١١). پوءِ زور سان لڳڻ وارن وائن جو قسم آهي (٢). ۽ (ڪڪرن کي کڻندڙن) پکيڙيندڙن وائن جو قسمر آهي (٣). پوءِ (ڪڪرن کي) هڪ ٻئي کان جدا ڪندڙن وائن جو قسم آهي (۴). پوءِ وحي آڻيندڙ ملائڪن جو قسم آهي (٥). (جي) عـذر وڃائڻ لاءِ يا ڊيڄارڻ لاءِ (وحي آڻيندا آهن) (٦). تہ بيشڪ جنهن (ڳالھ) جو اوهان کي انجام ڏجي ٿو, سا ضرور ٿيڻي آهي (٧). پوءِ جڏهن تارا ميٽي ڇڏبا (٨). ۽ جڏهن آسمان چيربو (٩). ۽ جڏهن جبل أَذَائِبًا (١٠). ۽ جڏهن پيغمبر (ٺهرايل وقت تي) گڏ ڪبا (١١). (تڏهن ثابت ٿيندو تر پيغمبرن کي، ڪهڙي ڏينهن لاءِ ترسايو ويو ؟ (١٢). فيصلي جي ڏينهن لاءِ (١٣). ۽ توکي ڪهڙيءَ شيءِ ڄاڻايو ته فيصلي جو ڏينهن ڇا آهي؛ (١٤). اُن ڏينهن ڪوڙ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (١٥). پهرين کي هلاك نہ كيو اٿئون ڇا؟ (١٦). وري (اُن كان پوءِ) پوين كي انهن جي يٺيان آڻيندا آهيون (١٧). اڻبن ڏوهارين سان ڪندا آهيون (١٨). أن ڏينهن ڪوڙ ڀاڻيندڙن لاءِ ويل آهي (١٩). اوهان کي خسيس پاڻيءَ مان نہ بٹایو اٿئون ڇا؟ (۲۰). پوءِ اُن (پاڻيءَ) کي هڪ پختي هنڌ ڀر رکيوسون (٢١). هڪ مقرر وقت تائين (٢٢). يوءِ (کيس) يورو بڻايوسون جو (اسين) چڱي سگھ وارا آهيون (٢٣). اُن ڏينهن ڪوڙ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (۲۴). زمين کي ماپاڻڻ واري ۾ ڪيو اٿئون ڇا؟ (۲۰).

اَحْمَا اَءًا اَمُواتًا هُ وَحَعَلُنا فِيْهَا رَوَاسِي شليعاتٍ وَ اَسْعَنْنَكُمْ مِثَاءً فُرَاتًا هُوَيُلُ يَوْمَيِنِ لِلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿ إِنْطَلِقُوۡۤ ٳٳڸ۫ؗڡٵڴؙؽؙڰ۫ۄ۫ۑ؋ تُكَذِّبُوۡنَ۞ٝٳٮؙؙڟٙڸؚڤُۅۤۘٳٳڸ۠ ۣڟؚڸڷ فِي تَلْتِ شُعَبِ أَلَّا ظَلِيلِ وَلَا يُغْنِيُ مِنَ اللَّهَبِ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرِيكَالْقَصُرِ فَكَأَنَّهُ جِلْلَتْ صُفَرُّ وَيُلُّ يَّوْمَيِدِ لِلْمُكَدِّبِيُنَ®هٰذَا يَوْمُ لِاَيَنْطِقُونَ ﴿ وَلَا يُؤُذَنُ لَهُمُ فَيَعْتَذِرُونَ۞وَيْلُ يُومَمِنِ لِلْمُكَذِّبِينَ۞ هٰ ذَا يَوْمُ الْفُصُلِّ جَبَعُنكُةُ وَالْأَوَّلِانُ ۖ فَأَنْ كَانَ لَكُةُ كَنُكُ فَكِنُكُ وُن ﴿ وَيُلُّ يُؤْمَدِ فِي لِلْمُكَدِّبِينَ هَا إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلْلِ وَعُيُونِ فَوَاكِهَ مِتَّايَثَتَهُوْنَ أَوَ كُلُوْا وَاشْرَ يُوْاهَنَكَا كُنِيا لُنْتُو تَعْمَلُونَ ﴿ إِنَّاكِذَاكِ نَجْزِي الْمُنْفِسِنِيْنَ®وَيْلٌ يُومَينِ لِلْمُنْكَذِّبِيْنَ®كُلُوْا وَتَمَتَّعُوْ اقَلِيلُالِآكُ مُ مُجْرِمُوْنَ ﴿ وَيُلِأَيُّومَ مِنْ لِّلْمُكُذِّبِينِٰ©وَإِذَا قِمْنُ لَهُوُ ارْكَعُواْ لَاِيَرُكَعُوْنَ ⊚وَيُلْ يُّوْمَهِذِ لِلْمُكَدِّبِيْنَ®فَياأَيِّ حَدِيْثِ بَعْكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿

تبارك الذي ٢٩ المرسلات٧٧

(جو) جيئرن ۽ مئن کي (ماپائي) (٣٦). ۽ زمين ۾ وڏا پڪا جبل (پيدا) ڪيا سون ۽ اوهان کي مٺو پاڻي پياريوسون (٢٧). اُن ڏينهن ڪوڙ يائيندڙن لاءِ ويل آهي (٢٨). (چيو ويندو ته هاڻي) جنهن (دوزخ) کي اوهين ڪوڙ پائيندا هيؤ, تنهن ڏانهن هلو (٢٩). (چئبن تر) ٽن شاخن واريءَ ڇانوَ ڏانهن هلي پئو (٣٠). نہ ٿڌي (ڇانوَ) هوندي ۽ نہ (باھ جي) تَوُ كان بچائيندي (٣١). بيشك أها (١٩٨) ماڙيءَ جيـڏيون چڻنگون اڇليندي آهي (٣٢). ڄڻ تر اهي هيڊا اَٺ آهن (٣٣). اَن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ ويل آهي (٣۴). اهو ڏينهن اهو آهي جنهن ۾ نہ ڳالهائيندا (٣٥). ۽ نڪي کين موڪل ڏبي تر (ڪو) عذر (بيان) ڪن (٣٦). اُن ڏينهن ڪوڙُ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (٣٧). هيءُ فيصلي جو ڏينهن آهي. اوهان کي ۽ اڳين کي گڏ ڪيوسون (٣٨). پوءِ جيڪڏهن اوهان کي ڪا بڇڙي رٿ ڪرڻي آهي تہ منھنجي حق ۾ رٿيو (٣٩). اُن ڏينھن ڪُوڙ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (۴۰). بيشڪ پرهيزگار ڇانون ۽ چشمن ۾ هوندا (۴۱). ۽ جنهن جنس مان گهرندا (تنهن جنس جي) ميون ۾ هوندا (۴۲). (چئبن تراجيڪي (چڱا) ڪمر ڪندا هيؤ, تن جي ڪري خوش ٿي کاٺو ۽ پيئو (٤٣). بيشڪ آسين نيڪن کي ائين بدلو ڏيندا آهيون (۴۴). اُن ڏينهن ڪوڙ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (۴٥). (اي ڪوڙ ڀائيندڙؤ! دنيا ۾) ٿوري دير کائي وڻو ۽ مزا ماڻي وڻو ، بيشڪ اوهين ڏوهاري آهيو (۴٦) . اُن ڏينهن ڪوڙ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (۴۷). ۽ جڏهن کين چئجي تر نماز پڙهو (تڏهن) شاز نہ پڙهندا آهن (۴۸). اُن ڏينهن ڪوڙ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (۴۹). پوءِ ان (قرآن) کانيوءِ ڪهڙيءَ گالھ سان اسان آڻيندا؟ (٥٠).

النَّالِيُّ النِّبَالِ وَالْمُوالِمُ النَّالِيِّ النَّالِيِّ النَّالِيُّ النَّالِيُّ النَّالِيُّ النَّالِيُّ ال

جرامله الرَّحْمٰن الرَّحِيْمِ) ةَ مَتَسَاءَ لُدُرَ صَعَنِ النَّيَا الْعَظِيْدِيِّ الَّذِي هُمُ فِنْهِ غُنْتَلِفُونَ۞كَلَاسَيَعُلَمُونَ۞ثُوُّةَ كَلَّاسَيَعُلُمُونَ۞الَهُ نَعِعَلِ الْأَرْضَ مِهِكَ الْوَ الْمِنَالَ أَوْتَادًا فِي قَلَقُلْكُمُ أَزُوا حَالَ وَحَعَلْنَا نَوْمَكُو سُمَا تَا فَوَحَعَلْنَا الَّيْلِ لِمَاسِمًا فَ وَّجَعَلْنَا النَّهَارَمَعَاشًا ﴿ وَشَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبُعًا شِمَا دًا إِنَّ وَ جَعَلْنَا بِسرَاجًا وَّهَاجًا ﴿ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعُصِرَتِ مَّأَوَّ نَّا عُلَاقًا اللهُ الْفَاقَاقُ مِن اللهُ الله يَوْمَ الْفَصُلِ كَانَ مِيْقَاتًا ﴿ يَوْمَرُ يُنْفَخُرِ فِي الصُّوْرِ فَتَأْتُونُ أَفْوَا كِمَا فَرِقَ فُتِتَمَتِ السَّمَأَ فَكَانَتُ أَبُوانًا ﴿ وَ سُتَرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتُ سَوَ اللَّهِ إِنَّ جَهَنَّهُ كَانَتُ مِرْصَادًا أَ لِلطُّعِينَ مَا كِالصِّلْبِينِ فِيهَا أَحْقَابًا أَهُ ڵٳٮؘۮ۫ۏۊؙۅٛڹ<u>؋ؠؙٵؠؘڒڋٳۊٙ</u>ڵٳۺٙۯٳٵۿٳڗڮؠڡ۫ڴٳۊٛۼۺٵڠٞٵۿ جَزَآءُ وِفَاقًا ۞ اِنَّهُمْ كَانُوُ الْايَرُجُونَ حِسَانًا ۞

سورة نبأ مكي آهي ۽ هن ۾ ڇاليھ آيتون ۽ ٻم رکوع آهن.

الله ٻاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

ڪهڙيءَ ڳالھ بابت هڪ ٻئي کان ڀڇن ٿا؟ (١). (هائو!) هڪڙي اهِڙي وڏي واقعي بابت (٢). جنهن (جي ٿيڻ) ۾ اُهي (پاڻ ۾) مختلف آهن (٣). اثين (سندن خيالن وانگر) نر آهي, سگهوڻي ڄاڻندا (۴). وري بہ (چؤن ٹا تہ) ائين نہ آهي, سگھوئي ڄاڻندا (٥). زمين کي وڇاڻو نہ ڪيو اثنون چا؟ (٦). ۽ جبلن کي ميخون؟ (٧). ۽ اوهان کي جوڙو جوڙو (نر ۽ مادي) بڻايوسون (٨). ۽ اوهان جي نند کي فرحت بڻايوسون (٩). ۽ رات کي ڍڪ ڪيوسون (١٠). ۽ ڏينهن کي گذران (جو وقت) ڪيوسون (١١). ۽ اوهـان جي مـُــان سـت مضبوط (آسمان) بڻاياسون (١٣). ۽ هڪ چمڪندڙ ڏيئو (سج) بڻايوسون (١٣). ۽ ڪڪرن مان ريلا ڪري وهندڙ پاڻي وسايوسون (١۴). تہ اُن سان اُن ۽ سَلا ڄمايون (١٥). ۽ گهاتا باغ (بر) (١٦). (اها قدرت دسي سيجهندا نه آهن ته) بيشڪ فيصلي جو ڏينهن هڪ مقرر مهل آهي (١٧). جنهن ڏينهن صور ۾ ڦوڪبو (تنهن ڏينهن اوهين) ٽوليون ٽوليون ٿي ايندؤ (١٨). ۽ آسمان کوليو, پوءِ (اهو) دروازا تبي پوندو (١٩). ۽ جبل (دز ڪري) هلائبا, پوءِ رڄ وانگر ٿيندا (٢٠). بيشڪ دوزخ انتظار ڪڍڻ وارو آهي (٢١). جو هٺيلن جو (اهوئي) رهڻ جو هنڌ آهي (٢٢). منجهس ڪيئي (زمانا) ڊگهيون مدتون رهندا (٢٣). ان ۾ نڪا ٿڌائي ۽ نڪا پيئڻ جي شيءِ چکندا (٢٤). تتى پاڻىءَ ۽ روگ كان سواءِ (٢٥). (اهـو سندن) پورو پورو بدلو آهي (٢٦). ڇو تر اُهي حساب ڏيڻ جي اميد نر رکندا هئا (٢٧).

وَكُنْ بُوْابِالْنِتِنَا كِنَّابًا هُو كُلُّ شَكُمُّ آخْصَيْنَهُ كِتَبًا هُ فَدُوْتُوْافَكُنُ تَزِيْدَكُو الْاعَدَابًا هُإِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ مَفَازًا هُ حَدَآنِيَ وَاعْنَابًا هُوَكُو الْاَحْقِ الْمُتَّالِّكُ هُوَ كَالْسُادِهَا قَالَ الْمُتَقِيْنَ مَفَازًا هُ لَا يَسَمُعُونَ فِيهُ الْعُوالَّ لَا كُنْ بَالْهُ جَزَا ءً مِّنَ تَرَيِّكَ عَطَاءً حِسَابًا هُرِّتِ السَّلُوتِ وَالْاَرْضِ وَمَالِينَهُمُ اللَّوْحُمُ وَالْمَلَا عُلُولِ وَمَالِينَهُمُ اللَّوْحُمُ وَالْمَلَا عُمُونَ الْرَحْمُ وَالْمَلَا عُلَى مَثَالًا لَوْحُمُونَ وَمُ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ وَمُ وَالْمَلَا عُلَى مَثَالِقًا فَيَعُومُ اللَّوْمُ وَالْمَلَا عُلَى اللَّهُ وَمُ اللَّوْمُ وَالْمَلَا عَلَى مَا اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَالْمَلَا اللَّهُ وَالْمَلَا اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَالْمَلَا اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَالْمَلُولُ الْمُومُ وَالْمَلُولُ الْمُومُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَالْمَلُولُ الْمُومُ اللَّوْمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ اللَّهُ وَالْمَلُولُ الْمُؤْمُ اللَّوْمُ اللَّهُ وَالْمَالُولُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَالْمُؤْمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَالْمَلُولُ الْمُؤْمُ اللَّوْمُ اللَّهُ وَالْمَالُولُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَالْمَالُولُ الْمُؤْمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَالْمَالُولُ الْمُؤْمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ وَالْمَالُولُ الْمُؤْمُ اللَّهُ وَالْمَالُولُ الْمُؤْمُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمُ اللَّهُ وَمُ اللَّهُ الْمُؤْمُ اللَّهُ وَالْمُؤْمُ اللَّهُ وَالْمُؤْمُ اللَّهُ الْمُؤْمُ اللَّهُ وَالْمُؤْمُ الْمُؤْمُ اللَّهُ وَالْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ اللَّهُ الْمُؤْمُ اللَّهُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ اللَّهُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ اللَّهُ الْمُؤْمُ الْمُ

وَيَعُولُ الْكَافِرُ لِلْكَتَبَنِيُ كُنْتُ شُرابًا ﴿

سِنُورَةُ البَّالِيَ الْحَالِثِ الْحَالِثِ الْحَالِثِ الْحَالِثِ الْحَالِثِ الْحَالِثِ الْحَالِثِ الْحَالِثِ ا

دِنُ مِاللهِ الرَّحَمٰنِ الرَّحِيُونِ وَاللهِ الرَّحَمٰنِ الرَّحِيُونِ وَاللهِ الرَّحَمٰنِ الرَّحِيُونَ وَاللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيُونَ وَاللهِ عَلَيْ اللهِ اللهِ عَلَيْ اللهِ اللهِ عَلَيْ اللهِ اللهِ عَلَيْ اللهِ اللهُ اللهِ اللهِلْمِي اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ المِل

۽ اسان جي آيتن کي بلڪل ڪوڙو ڀائيندا هئا (٢٨). ۽ سڀ شيءِ کي لکی گٹی چڏيو اٿئون (٢٩). يوءِ (چئين تر اها سزا) چکو جو عذاب کان سواءِ اوهان تي (ٻيو) ڪجھ (۾) نہ وڏائينداسُون (٣٠). بيشڪ پرهيز گارن لاءِ ڪاميابي آهي (٣١). جو باغ ۽ انگور (٣٢). ۽ همر عمر نوجوان زالون (٣٣). ۽ شراب جا ڇلڪندڙ پيالا (هوندا) (٣٤). اُتي نہ ڪا اجائي بڪ ۽ نہ ڪو ڪوڙ پڏندا (٣٥). (اهو پورو) بدلو تنهنجي پالڻهار کان انعامر عطا ڪيل حساب روءِ آهي (٣٦). جو آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي پنهي جي وچ ۾ آهي. تنهن جو بر ٻاجهارو پالڻهار آهي. ان اجي هيبت) کان ڪوبر ورندي ڏئي نہ سگھندو (٣٧)۔ جنھن ڏينھن روح (جبريل) ۽ (سڀيئي) ملائڪ صفون ٻڏي بيهنداء (تنهن ڏينهن) جنهن کي ٻاجهاري (الله) موڪل ڏني هوندي ۽ صحيح ڳالھ ڳالهائي هوندائين, تنهن کان سواءِ (بيا ڪي بر) نه ڳالهائيندا (٣٨). اهو ڏينهن سچ پچ (ٿيڻو) آهي، تنهن ڪري جيڪو گهري سو پنهنجي پالڻهار ڏانهن (پنهنجي) رهڻ جوُّ هنڌ ٺاهي (٣٩). بيشڪ اسان اوهان کي ويجهي عذاب (اچڻ) کان ڊيجاري چڪاسون, جنهن ڏينهن ماڻهو آهو ڏسندو جيڪي سندس ٻنهي هٿن اڳي ڪري موڪليو هو ۽ ڪافر چوندو تر هَنْر اَرمان! جيڪر آءٌ مٽي هجان ها (تر چگو) (۴۰).

سورة نازمات مڪي آھي ۽ ھن ۾ جائيتاليھ آيتون ۽ ٻہ رکوج آھن.

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

اندر گهڙي (ساه) ڇڪي آڻيندڙن (ملائڪن) جو قسم آهي (١). ۽ کولي آسانيءَ سان (ساه جي) گنڍ ڇوڙيندڙن جو قسم آهي (١). ۽ چڱيءَ طرح سان ترندڙن جو قسم آهي (٣). ۽ چڱيءَ طرح سان ترندڙن جو قسم آهي (٣). پوءِ دوڙي اڳراڻي ڪندڙن جو قسم آهي (٩). پوءِ (سڀ) ڪم جي رٿيندڙن (ملائڪن جي) ٽولين جو قسم آهي (٥). تر جنهن ڏينهن ڏٻڻ واري ڏٻندي (١). اُن کي پٺيان لڳندڙ (ٻيو ڏوڏو) پٺيان لڳندڙ (٧). تنهن ڏينهن ڪيتريون ئي دليون ڏڪي وڃڻ واريون هونديون (٨).

ٱبصًارُهُا خَايِشْعَةٌ ﴿ يَقُولُونَ ءَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرِيِّةِ ٥ ءَإِذَاكُنَّا عِظَامًا نَّخِرَةٌ شَقَالُوا يَلْكَ إِذًا كُوَّةٌ خَاسِرَةٌ ١٠ فَاتَّمَاهِي زَجْرِةٌ وَالِحِدَةُ شَفَاذَاهُمْ بِالسَّاهِرَةِ صُهَلُ اَتَلَكَ حَدِيثُ مُوْسِي ﴿ إِذْ نَادِكُ رَبُّهُ بِالْدَادِ الْمُفَكِّيسِ عُلَّوى ﴿ إِذْهَبُ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَعْمَا فَأَفَعُلُ هَلَ لَكَ إِلَّ آنَ تَزَكُّ هُوَاهُدِيكَ إِلَّى رَبِّكَ فَتَخْتُلَى ۚ فَأَرْلُهُ الَّالِيةَ الْكُبْرِي ۚ فَكُنْدُ بَ وَعَطَىٰ ﴿ ثُكُّوا ٓ دُبُرَيْسُغِي ۗ فَحَشَرَتِ فَنَادِي أَفَّ فَقَالَ آنَارَ قُلُو الْأَعْلِي أَفَّ فَأَخَذَهُ اللهُ نَكَالَ الْإِخِرَةِ وَالْأُوْلِ ﴿إِنَّ فِي ذَالِكَ لَعِبْرَةً لِّسَنَّ يَخْتُلَى ﴿} وَٱنْتُعُ إَشَكُ خَلُقًا أَمِ التَّمَأَ أُوْبَكُمْ مَا فَ رَفَعَ سَمُكُهَا فَسَوْ مِهَا فِي وَ اَغُطَشَ لِيلَهَا وَاخْرَجَ ضُعِمَا ﴿ وَالْأَرْضَ بَعُنَا ذَالِكَ دَخْمَاهُ أَخْرَجُ مِنْهَا مَآءُ هَا وَمُرْغْمَاهُ وَالْجِمَالَ ٱرْسُمَا ﴿ مَتَاعًا لَّكُوْرُولِ نَعَامِكُوْ فَإِذَا جِآءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبُولِي ﴿ يَوْمَ بَتَذَكُّوالْأُنْسَانُ مَاسَعِي ﴿ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيْمُ لِمَنْ يَرِي ﴿ فَأَمَّا مَنْ طَعَي هُوَ النَّو الْمَيْوةَ الدُّنْيَ اللَّهُ نَيا اللَّهُ نَيا اللَّهُ نَيا

عبر ۳۰ النّازعات ۷۹

اُنهن جون اکيون (خواريءَ سبب) جهڪيون هونديون (٩). (هن ڪري تـ) چون ٿا ته اسين پوئين پيرين موثائباسون ڇا؟ (١٠). يلا جڏهن يُتا هڏا ٿيندا سون (تڏهن وري جيئنداسون ڇا؟) (١١). چوندا آهن تر اُنهيءَ مهل اهو ٻيهر موٽڻ (وڏو) نقصان وارو آهي (١٢). پوءِ اهر (واقعو) هڪڙي سخت هڪل آهي (١٣). پوءِ اُتي جو اُتي اُهي هڪ پڌُري سيدان ۾ حاضر ٿيل هوندا (۱۴). (اي پيغمبر!) تو وٽ موسيٰ جي خبر پهتي آهي چا؟ (١٥). جڏهن سندس پالڻهار کيس پاڪ ميدان طوئ ۾ سڏيو (١٦). تر فرعون ڏانهن وڃ ڇو تہ هو حد کان لنگهيو آهي (١٧). پوءِ (اُن کي) چؤ تہ هن ڏانهن (ڪجه) خيال اٿيئي تر سڌرجين؟ (١٨). ۽ تنهنجي پالڻهار ڏانهن توکي (سَدُّو) رستو ڏيکاريان تـ (تون ان کان) ڊڄين (١٩١). پُوءِ فرعون کي وڏي نشاني ڏيکاريائين (٢٠). پوءِ (فرعون موسيٰ کي) ڪوڙو ڀانيو ۽ نافرماني ڪيائين (٢١). وري (اُتان) پٺيرو ٿي تکو هلڻ لڳو (٢٢). پوءِ (پنهنجيءَ قوم کي) گڏ ڪيائين, پوءِ پڙهو ڏنائين (٢٣). پوءِ چيائيس تر آءٌ اوهان جو نمامر مثنانهون رب آهيان (٢۴). يوءِ الله ان کي آخرت ۽ دنيا جي عذاب ۾ پڪڙيو (٢٥). بيشڪ هن (قصي) ۾ انهيءَ لاءِ نصيحت آهي جيڪو ڊڄي (٢٦). يلا بڻاوت ۾ وڌيڪ ڏکيا اوهين آهيو يا آسمان؟ جنهن كى الله بثايو (٢٧). أن جي ٿولھ بلند كيائين, پوءِ ان كي برابر بهاريائين (٢٨). ۽ ان جي رات کي اونداهو ڪيائين ۽ ان جو سوجهرو (ڏينهن جو) پڌرو ڪيائين (٢٩). ۽ ان کان پوءِ زمين کي وڇايائين (٣٠). ان مان سندس پاڻي ۽ سندس گاھ ڪڍيائين (٣١). ۽ جبلن کي مضبوط كوڙيائين (٣٢). اوهان جي نفعي لاءِ ۽ اوهان جي دورن (جي نفعي) لاءِ (٣٣). پوءِ جَدِّهن وڏو واقعو (قيامت جو) ايندو (٣٣). اَن ڏينهن ماڻهو أهو ياد كندو, جيكي (دنيا ۾) كمايو هيائين (٣٥). ۽ دوزخ أنهيءَ لاءِ پڌرو ڪبو جيڪو ڏسڻ گهرندو (٣٦). پوءِ جيڪو حد کان لنگهيو هوندو (٣٧). ۽ هن دنيا جي حياتيءَ کي اختيار ڪيو هوندائين (٣٨).

فَانَّ الْجَحِيْمَ هِيَ الْمُأْوَى ﴿ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَرَتِهِ وَ نَهَى النَّفُسَ عَنِ الْهَابِي هُفَانَّ الْحَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿ يَمْ تَكُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ إِيَّانَ مُرْسُهَا ﴿ فِيْعَالَتُ مِنْ ذِكْرُهَا ﴿ إِلَّى رَبِّكَ مُنْتَهٰمُ اللَّهِ النَّهَا أَنْتَ مُنْذِرُ مُنْ يَحُشُمُ الْحُكَانَّكُمُ مُ يَوْمُ بَرُوْ وَنَهَا لَمُ يَلْبُنُوْ ٱللَّاعَشِيَّةُ أَوْضُلِّهَا أَ سورة علس جرابتُه ِالرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) عَبَسَ وَتَوَكِّيْ أَنِّ حَآءَهُ الْأَعْلَى ﴿ وَمَا يُدُرِيكَ لَعَكَهُ * يَوَّكُ ﴿ أَوْكَذَّكُوْ فَتَنْفَعَهُ الذِّكُوٰ يُ أَمَّامَنِ اسْتَغَيْلِ ﴿ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدِّي ٥ وَمَاعَلِينُكَ ٱلْأَيْزُكُي ٥ وَٱمَّا مَنْ حَآءَكُ يِسُعِي ٥ وَهُوَ يَخْتُمِي ٥ فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَكُمي ٥ كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةً أَنَّ فَنَنَّ شَأَءً ذَكَرَهُ ۞ فَيُصُّفِ مُكَرَّمَةٍ ۞ مَّرُفُوْعَةٍ مُّطَهِّرَةٍ فَيْ إِيْدِي سَفَرَةٍ فَي كِرَامِ بَرَرَةٍ أَهُ قُيْلَ الْانْسَانُ مَا آكُفَى وَهُمِنُ آيَّ شَيْعٌ خَلَقَهُ ﴿

عبس ۸۰

تنهن جي جاءِ بيشڪ دوزخ آهي (٣٩). ۽ جيڪو پنهنجي پالڻهار جي (حضور ۾) روبرو بيهڻ جي هنڌ کان دِنو ۽ نفس کي (هر) خواهش کان جهليائين (۴٠). (هي جهليائين (۴۰). (هي جاءِ بيشڪ بهشت آهي (۴۱). (اي پيغمبر!) توکان قيامت بابت پچين ٿا تر ان جو (واقعو) ٿيڻ ڪڏهن آهي ! (۴۲). (اي پچيندڙ!) اُن جي خبر بابت تون ڪهڙي خيال ۾ آهين ! (۴۲). اُن جي پڄاڻيءَ (جي خبر) تنهنجي پالڻهار وٺ آهي (۴۴). جنهن جيڪو قيامت کان ڊجي رڳو تنهن لاءِ تون ڊيڄاريندڙ آهين (۴٥). جنهن دينهن اُن کي ڏسندا (تنهن ڏينهن) ائين ڀائيندا تر ڄڻڪ هڪڙي وقت سنجهي يا اُن جي صبح کان سواءِ (دنيا ۾) رهيا ئي نه هيا (۴۱).

سورہ عبس مکس آہي ۽ هن ۾ ٻائيتاليھ آيتون ۽ هک رکوبج آهي.

الله ڀاڄهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

سُهن ۾ گهند وڌائين ۽ سُهن موڙيائين (١). هن ڪري جو وٽس هڪ نابين آو (٢). ۽ ڪنهن سمجهايڻي جيڪر آهو سدرجي ها! (٣). يا نصيحت ٻڌي ها, يوءِ آها نصيحت ٻڏڻ نفعو ڏئيس ها (٣). پر جنهن بي پرواهي ڪئي (٥). پوءِ تنهن (جي سڏاري) لاءِ تون پئيان پير آهين (٦). هن ۾ رحتي (٤) ميار) ڪانهي تر آهو نر سڌري (٧). ۽ پر جيڪو تو وٽ بوڙندو آيو (٨). ۽ آهو (پنهنجي الله کان) دڄندو آهي (قرآن جون آيتون) هڪ غافل ٿئين ٿو (١٠). ائين نر آهي، بيشڪ آهي (قرآن جون آيتون) هڪ نصيحت آهي (١١). پوءِ جيڪو گهري سو ان اقرآن) کي ياد ڪري (١٢). (بيشڪ قرآن جون آيتون) تعظيم وارن ورقن ۾ (لکيل) آهن (١٣). جي سڱورا ڀلارا متاهان ۽ پاڪ آهن (١٣). لکندڙن جي هٿن ۾ (١٥). جي سڳورا ڀلارا متن اهن (١٦). منيءَ جي هڪ ٽيپي آهن (١٦). منيءَ جي هڪ ٽيپي ڪري تر الله) ڪهڙي شيءِ مان پيدا ڪيس (١٨). منيءَ جي هڪ ٽيپي ڪري تر الله) ڪائينس (١٩). وري

ثُوَّ آمَاتَهُ فَأَقْبُرُوا فَيْ أَوْ إِذَا شَآءً أَنْثَرُوا فَكَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ آمَرَهُ أَفَلِينَظُو الْإِنْسَانُ إلى طَعَامِهَ ﴿ آَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَمَّا أَنْ نُوَّ شَقَقُنَا الْاَرْضَ شَقًّا أَنْ فَانْكِنْنَا فِيهَا حَبًّا أَنْ وَ عِنَبًا وَّ قَضْيًا ۞ وَّ زَنْتُو نَا وَّغَنُلا۞وَّحَكَ آبِقَ غُلْيًا ۞ وَّنَاكِهَةً وَّأَتَّا هُمَّتَنَاعًا لَّكُورُ وَلِأَنْعَامِكُونُهُ فَإِذَا حَآءَتِ الصَّاحَّةُ أَهُ وَمُ نَفِوُّ الْمَوْءُ مِنْ أَخِيْهِ ﴿ وَالْمَهِ وَ أَسُهِ ﴿ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيْهِ ﴿ لِكُلِّ امْرِئٌ مِّنْهُمُ يَوْمَهِنِ شَأَنٌ يُغُنِيهِ وُجُولا يَوْمِينِ مُسْغِى لا ﴿ صَاحِكَة مُسْتَبْتُولَا ﴿ وَوُجُولًا كَوْمَيِدَ عَلَيْهَا غَبُرَةً ﴿ تَوْهَ قُهَا قَكَرَةً ﴿ أُولَنَّكَ هُمُ الُكَّفَى ثُو الْفُجُوتُهُ أَنْ

يُنونواله كاين المراق

دِئُ وَاللَّهُ مُن كُوِّرَتُ ﴿ وَإِذَ اللَّهُ وَاللَّهُ الرَّحُمْنِ الرَّحِيْمِ (وَذَاللَّهُ مُن كُوِّرَتُ ﴿ وَإِذَ اللَّهُ وَمُ الْكُدَرَتُ ﴾ وَإِذَ الْوَكُوشُ سُيِّرَتُ ﴿ وَإِذَ اللَّهِ مَن الْمُعِلَّلَتُ ﴾ وَإِذَ الْوَكُوشُ كُثِرَتُ ﴾ وَإِذَ الْمِعَارُسُجِّرَتُ ﴿ وَإِذَ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَى وَالْمَالُومُ وَهِمَ الْمُ عـمُر ٣٠ التكوير ٨١

وري ماريائينس، پوءِ قبر ۾ رکيائينس (٢١). وري جڏهن گهرندو تڏهن أن كي جيئرو كندو (٢٢). اثين ز آهي, جيكي فرمايائينس سو پورو نہ ڪيائين (٢٣). پوءِ جڳاڻي تہ ماڻهو پنهنجي کاڌي ڏانهن نهاري دّسي (۲۴). ته اسان پاڻيءَ کي چڱيءَ طرح (آسمان کان) پلٽيو (۲۰). وري زمين كي پـوريءَ طـرح چـيريوسون (٢٦). پوءِ منجهس أن جمايو سون (٢٧). ۽ انگور ۽ ترڪاريون (٢٨). ۽ زيتون ۽ کجيون (٢٩). ۽ گهاٽا باغ (٣٠). ۽ ميبوو ۽ (وهٽن جو) گاھ (بر) (٣١). اوهان جي نفعي لاءِ ۽ اوهان جي ڍورن (جي نفعي) لاءِ (٣٢). پوءِ جڏهن ڪن بوڙا ڪندڙ (دهشت واري) هڪل ايندي (٣٣). اُنهيءَ ڏينهن ماڻهو پنهنجي ياءُ کان ڀڄندو (٣٤). ۽ (پڻ) پنهنجيءَ ماءُ کان ۽ پنهنجي پيءُ کان (٣٥). ۽ پنهنجيءَ گهرواريءَ کان ۽ پنهنجن ڀٽن کان ڀڄندو (٣٦). اَنهن مان سيڪنهن مُڙس لاءِ اَن ڏينهن اهڙي حالت هوندي جو کيس بس هوندي (٣٧). ڪيترائي مُنهن ان ڏينهن روشن هوندا (٣٨). کلندڙ ۽ (نبامر) سرها هوندا (٣٩). ۽ ڪيترائي مُنهن (هوندا) جن تي اُن ڏينهن رئي پيل هوندي (۴۰). جن کي ڪارنهن ويڙهي ويندي (۴۱). اُهي ئي منڪر بدڪار آهن (۴۲).

سورة تكوير مكي أهي ۽ هن ۾ آثـتيـهـ آيـتون ۽ هكـ ركوع أهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جڏهن سج ويڙهيو (١), ۽ جڏهن تارا ميرا ٿيندا (٢). ۽ جڏهن جبل هلايا ويندا (٣). ۽ جڏهن ڍڪيون ڏاچيون بيڪار ڇڏبيون (٣). ۽ جڏهن جهنگلي جانور گڏ ڪبا (٥). ۽ جڏهن درياه (باه وانگر) تپائبا (٦). ۽ جڏهن ماڻهو پاڻ ۾ ملائبا (٧).

وَإِذَا الْمَوْءُدَةُ سُبِلَتُ كُنْإِلَى ذَنْكِ قُتِلَتُ رَّوَإِذَا الصُّحُفُ نُتُوكَ ۚ وَإِذَ االسَّمَأُ وُكُتُطُتُ ﴾ وَإِذَ الجُحُدُوسُةِ مُنْ وَإِذَ الجُحُدُوسُةِ مُنَّا وَإِذَا الْحَنَّةُ أُزُلِهَتَ ﴾ عَلَمَتُ نَفُنُ مِنَا أَحْضَرَتُ فَأَلَّ أُقِيمُ بِالْخُنِّينِ الْمُأْلِدِ إِلا الْكُنِّسِ أَوَالَّكُلِ إِذَا عَمْعَسَ اللَّهِ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ صَّاتَهُ لَقَوُلُ رَسُولُ كَرِيْمِ ﴿ ذِي تُوَّةٍ عِنْدَذِي الْعَرْشِ مَكِيْنِ ﴿ مُّكَاعٍ ثَعَّا َمِينِ ﴿ وَ مَاصَاحِبُكُمُ بِمَجْنُونِ ٥ وَلَقَدُرَاهُ بِالْأُفِي الْمُبِينِ ﴿ وَمَاهُوَعَلَى الْغَيْبِ بِضَنِيْنِ ﴿ وَمَاهُو بِقَوْلِ شَيْطِينَ رِّحِيْدِ ﴿ فَأَيْنَ تَدُ هَبُونَ ۞إِنْ هُوَ الْاذِكْرُ لِلْعَلَمِينَ ۞ لِمَنْ شَاءَ مِنْ كُوْ آنُ يَسْتَقِيْعَ ﴿ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّاآنُ تَثَاَّءُ اللهُ رَبُّ الْعُلَمِينَ فَي

سِنْوَعُ قَالَالْفُظَالِالُ

دِئْ السَّمَآءُ انْفَظَرَتُ هُوَإِذَا الْكُوَاكِبُ انْتَثَرَتُ هُو إِذَا الْبُحَارُ وَذَا السَّمَآءُ انْفَظرَتُ هُوَإِذَا الْكُوَاكِبُ انْتَثَرَتُ هُو إِذَا الْبُحَارُ فُجِّرَتُ هُواذَا الْقُبُورُ بُعْتِرَتُ هُعَلِمَتُ نَفْسٌ مَّا مَدَّمَتُ وَأَخْرَتُ هُ عـمُر ٣٠ الانفطار ٨٢

۽ جڏهن جيئري پوريل نياڻي پڇبي (٨). تر ڪهڙي ڏوه ڪري ماري ويشي؟ (٩). ۽ جڏهن اعمال ناما کوليا (١٠). ۽ جڏهن آسمان چليو (١١). ۽ جڏهن دوزخ پڙڪائبو (١٢). ۽ جڏهن بهشت ويجهو ڪبو (١٣). (تُذَهن) هرهڪ ماڻهو جيڪي حاضر ڪيو سو ڄاڻندو (١۴). پوئتي هٽندڙن تارن جو قسم کثان ٿو (١٥). جي (ڪڏهن) سڌا هلندڙ آهن. (كڏهن) لڪي ويندڙ آهن (١٦). ۽ قسم آهي رات جو جڏهن پوئتي موتندي آهي (١٧). ۽ قسم آهي صبح جو جڏهن ڦٽندو آهي (١٨). تر بيشڪ اهو (قرآن) هڪ موڪليل سڳوري (ملائڪ) جو پيغام ڏيڻ آهي (١٩). جو سگھ وارو عرش جي مالڪ (اللہ) وٽ وڏي مرتبي وارو آهي (۲۰). جو ميوتيءَ وارو اُتي, (ملكوت ۾) آمين آهي (۲۱). ۽ (هيءُ) اوهان جو سنگتي (محمد ﷺ ڪو) چريو نہ آهي (٢٢). ۽ بيشڪ (اوهان جي سنگتيءَ) ان (ملائڪ) کي آسمان جي پڌري ڪناري تي (چتاڻي) ڏٺو آهي (٢٣). ۽ اهو (اوهان جو سنگتي) ڳجھ (جي ڳالھ ڏسڻ) تي بخل ڪندڙ نر آهي (٢۴). ۽ اهو (قرآن) تربل شيطان جو ڪلامر نہ آهي (٢٥). پوءِ ڪيڏانهن وڃو ٿا؟ (٢٦). هيءُ (قرآن) جهان وارن جي نصيحت کان سواءِ (ٻيو) ڪجھ نہ آھي (٢٧). اوھان مان جيڪو سڌو هلڻ گهري تنهن لاءِ آهي (٢٨). ۽ جهانن جي پالڻهار الله جي گهر کان سواءِ (بيو) ڪجھ اوهين گهري تر سگهندؤ (٢٩).

سورة انفطار مڪي آهي ۽ هن ۾ اڻويھ آيتون ۽ هڪ رکوج آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جڏهن آسمان ڦاٽندو (۱). ۽ جڏهن نارا ڇڻي يوندا (۲). ۽ جڏهن سمند تنامر جوش سان وهائبا (۳). ۽ جڏهن قبرون پٽبيون (۴). (تڏهن) سڀڪو شخص اُهو ڄاڻندو جيڪي اڳي موڪليو هيائين ۽ جيڪي پوئتي ڇڏيو هيائين (٥). يَايَهُاالِانْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِكَ الْكَرِيُوِ ﴿ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّىكَ فَعَدَلِكَ ﴿ وَالْكَرِيُو ﴿ اللَّهِ اللَّهُ اللّهُ اللَّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ

سِنونوالمطفية المستعلقة المستعلق المستعلقة المستعلقة المستعلق المستعلم المستعلم المستعلم المستعلم المستعلق المستعلق المستعلم المستعلم المست

عَمْر ٣٠ المُطنَفين ٣٠ المُطنَفين

اي انسان! تو کي تنهنجي (اُنهيءَ) سڳوري پالڻهار کان ڪهڙيءَ شيءِ ئڳيو؟ (٦). جنهن تو کي پيدا ڪيو، پوءِ تو کي سنئين لڱين ڪيائين، پوءِ تو کي سنئين لڱين ڪيائين، پوءِ تو کي برابر ڪيائين (٧). جهڙيءَ صورت ۾ گهريائين (١٩). ائين نه آهي، بلڪ اوهين عملن جي جزا ڏيڻ کي ڪوڙ ڀائيندا آهيو (٩). ۽ بيشڪ اوهان تي نگهبان (مقرر ٿيل) آهن (١٠). سڳورا، لکڻ وارا (١١). جيڪي اوهين ڪندا آهيو، سو ڄاڻندا آهن (١١). بيشڪ ڀلارا (بهشت جي) نعمت ۾ هوندا (١٣). ۽ بيشڪ گنهگار دوزخ ۾ هوندا (١٣). ۽ عيشڪ گنهگار دوزخ ان کان آهي لڪل نه هوندا (١٦). ۽ ڪنهن سمجهايئي ته عملن جي بدلي جو ڏينهن ڇا آهي؟ (١٧). وري (بر چئون ٿا تر) ڪنهن سمجهايئي ته عملن جي بدلي جي دينهن جي بدلي جو ڏينهن ڇا آهي؟ (١٧). اهو هڪ ڏينهن اسمجهايئي ته عملن جي بدلي جي بدلي جو ڏينهن ڇا آهي؟ (١٨). اهو هڪ ڏينهن سمجهايئي ته عملن حي بدلي جي بدلي جو ڏينهن ڇا آهي؟ (١٨). اهو هڪ ڏينهن آهي جو ڪو جيءَ ڪنهن جيءَ کي ڪجھ فائدو پهچائي نه سگهندو ۽ ان ڏينهن (سڄي) حڪومت خاص الله جي هوندي (١٩).

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(تور ۽ ماپ) أنهن گهٽ ڪري ڏيندڙن لاءِ ويل آهي (١). جي جڏهن (پاڻ ۾) ماڻهن کان مئي وٺندا آهن، تڏهن بلڪل پورو ڪري وٺندا آهن (١). ۽ جڏهن انهن کي مٿي ڏيندا آهن يا کين توري ڏيندا آهن (تڏهن) گهٽائي ڏيندا آهن (٣). اهي يقبن نہ تا ڪن ڇا تہ کين (ضرور) اتاربو؟ (٩). انهيءَ وڏي ڏينهن لاءِ (٥). جنهن ڏينهن ماڻهو جهانن جي پالشهار اڳيان اُتي بيهندا (١). سچ آهي تہ بيشڪ بدكارن جو اعمالنامو سجين ۾ آهي (٧). ۽ كنهن سمجهايئي تہ سجين ڇا آهي؟ (٨). هڪ لکيل دفتر آهي (٩). اُن ڏينهن اُنهن) ڪوڙ ڀائيندڙن لاءِ ويل آهي (١٠).

الَّذِيْنَ يُكُذِّ بُوُنَ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ۚ وَمَا يُكَذِّ بُهَ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدِ آشِيُونَ إِذَاتُتُلَى عَلَيْهِ النِّمُنَا قَالَ آسَاطِيرُ الْأَوَّلِيْنَ۞َكَلَابَلُ ۗ رَانَ عَلَى قُلُوْبِهِمْ مَّا كَانُوْ الْكِيْسِبُونَ ۞ كُلَّ إِنَّهُمْ عَنُ رَّبِّهِمُ يَوْمَبِنِ لَّمَكْجُوْبُونَ ۞نُتُوَّ إِنَّهُمْ لَصَالُواالِجُحِيْمِ أَثُمَّرُيْهَالُ هٰذَاالَّذِي ُلُنَّمُ بِهُ تُكَذِّبُونَ[©] كَلَّا إِنَّ كِنْبُ الْأَبْرَارِ لَغِيْ عِلْيَةِ يْنَ قُومَا ٱذْرَاكَ مَا عِلْيَوْنَ ١٠٥ كِنْكُ مِّرْقُومُ ﴿ يَتَنْهَدُهُ الْمُقَىَّ بُوْنَ قِالَّ الْأَبُو ارْكِفِي نَعِيْدِ ﴿ عَلَى الْأَرْ آيك يَنْظُرُونَ ﴿ تَعْرَفُ فِي وَحُوْمِهُمْ نَضْرَةَ النَّعِيبُوخَ يُسُقَوْنَ مِنْ تَحِيْقِ تَعْنُتُوفِي خِتْمُهُ مِسْكُ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْمَتَنَافَينِ الْمُتَلْفِسُونَ ﴿ وَ مِزَاحُهُ مِنْ تَسْنَمُو ﴿ عَنْنَا لِّنَثُوكُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿ إِنَّ الَّذِيْنَ ٱجْوَمُوا كَانُوْ امِنَ الَّذِيْنِ امْنُوْ ايضْحَكُوْنَ ﴿ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿ وَإِذَا انْقَلَبُوْ إِلَّا إِلَّا إِلَّا إِلَّا إِلَّا إِلَّا أَهُ لِهِمُ انْقَلَتُوا فَكُهِينَ ﴿ وَإِذَا رَاوُهُمُ قَالُوا إِنَّ لْمُؤُلَّاءِ لَضَأَلُونَ ﴿ وَمَآ أَرْسِلُوا عَلَيْهِمُ خَفِظِينَ ﴿

عـمر ۳۰ المطفغين ۸۳

جيڪي عملن جي بدلي جي ڏينهن کي ڪوڙ پائيندا آهن (١١). ۽ ان کي سيڪنهن حد کان لنگهندڙ گنهگار کان سواءِ (ٻيو) ڪو ڪوڙ نہ پائیندو (۱۲). جذهن اسان جون آیتون کیس پڑهی بـ تاثبیون آهن (تذهن) چُوندو آهي ته (اهي) اڳين جون آکاڻيون آهن (١٣). ائين بلڪل نہ آهي! بلڪ جيڪي ڪمائيندا هيا, تنهن جي ڪٽ سندين دلين تي ڄمي وئي آهي (١۴). ائين نـ آهي. پنهنجي پالڻهار (جي سامهون اچڻ) کان انهيءَ ڏينهن روڪيل هوندا (١٥). وري بيشڪ اهي دوزخ ۾ (پرٻاهرو) گهڙڻ وارا هوندا (١٦). وري چئبن تر هيءُ أهو دوزخ آهي, جنهن کي اوهين ڪوڙ ڀاڻيندا هيؤ (١٧). سڄ آهي تر بيشڪ پلارن جو اعمالنامو عليين ۾ آهي (١٨). ۽ ڪنهن سمجهايئي تر علمين ڇا آهي؟ (١٩). هڪ لکيل دفتر آهي (٢٠). ان وٽ (الله جا) مقرب (ملائڪ) حاضر رهندا آهن (٢١). بيشڪ ڀلارا (بهشت جي) نعمت ۾ هوندا (٢٢). پلنگن تي ويهي نظارو پيا ڪندا (٢٣). (سڀني پاسن کان) سندن منهن مان ئي نعمت جي تازگي پيو معلوم كندين (۲۴). مهر لڳل صاف شراب مان پيو پياربن (۲۰). جنهن جي مهر مشڪ جي هوندي ۽ شوقينن کي جڳائي تر انهيءَ ۾ ئي شوق ركن (٢٦). ان جي ملاوت تسنيمر (جي پاڻيءَ) مان هوندي (٣٧). جو هڪ چشمو آهي، جنهن مان الله جا ريجها (ٻانها) پيئندا (٢٨). بيشڪ ذُّوهاري (دنيا مِر) مؤمنن تي كلندا هئا (٢٩). ۽ جڏهن وتائئن لنگهندا هئا, تڏهن (مؤمنن تي حقارت ڪري) هڪ ٻئي کي ميڇون ڏيندا هئا (٣٠). ۽ جڏهن پنهنجن گهروارن ڏانهن موتندا هئا (تڏهن) ڏاڍيون خوشيون كندا موتندا هئا (٣١). ۽ جڏهن مؤمنن كي ڏسندا هئا (تڏهن) چوندا هئا تر بيشڪ اهي گمراه آهن (٣٢). ۽ (حقيقت ڪري) اُهي مؤمنن تي نگهبان ڪري نہ موڪليا ويا هيا (٣٣).

فَٱلْبُومُ الَّذِينِ الْمَنْوُامِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿عَلَى الْاَرَآبِكِ يَنْظُرُونَ أَهُلُ ثُوِّبَ الْكُفَّارُمَا كَانُوْ ايَفْعَلُونَ ﴿ سُورَةُ الأنشقاقي هِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) إِذَا السَّهَ مَا ءُانْتَقَتُ أَنْ وَأَذِنَتُ لِهَ يَهَا وَحُقَّتُ ﴿ وَإِذَا الْأَرْضُ مُنَّاتُ أَوَالْقَتُ مَا فِيهَا وَتَغَلَّتُ أَوْ وَإِذِنْتُ لِرَيِّهَا وَخُقَّتُ أَنَّ لَا لَيُهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحُ إِلَّى رَبِّكَ كَدُحًا فَمُلْقِيْهِ فَفَأَمَّا مَنُ أَوْ يَ كِتْبَهُ بِيَمِيْنِهِ ٥ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِمَانًا تُسَارًا فِوَيَنُقَلِكِ إِلَّى آهُـلِهِ مَسُوُورًا ﴿ وَ أَمَّا مَنَ أُورِيَ كِلُّهُ وَرَآءَ ظَهُرٍ هِ فَنَهُونَ يَدْعُوانُبُورًا ﴿ وَيَصْلَى سَعِيْرًا ﴿ إِنَّهُ كَانَ فِنْ ٱهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿إِنَّهُ ظُلَّ أَنْ كُنْ يَكُورُ هُ بَلِّي أَلَى ۚ إِنَّ رَبَّ ۗ كَانَ بِهِ بَصِيُرًا ﴿ فَلَا أَقْيُهُ مِالشَّفَقِ ﴿ وَالَّيْلِ وَمَا وَسَقَ هُوَ الْقَمَرِ إِذَا النَّسَقَ هَٰ لَتَرَكَمُنَ طَيَقًا عَنْ كَلِبَق هُفَمَا ڵۿؙ؞ٝڒڵؽؙۅؙ۫ڡؚڹؙٛۏٛڹ۞ٞۅٙٳۮؘٳۊؙڔؽؙعؘڮؽۿؚۄ۠ٳڵڠؙؠٛٚٳڹٛڵٳؽۺۼ۠ۮۏٛڹ۠۞ؙٞ

عمر ٣٠ الانشقاق ٨٣

تنهن ڪري اڄ مؤمن ڪافرن تي کلن ٿا (٣٣). پلنگن تي (ويهي) نظارو ڪن ٿا (٣٥). (۽ چون ٿا) تر ڪافرن کي اُنهيءَ جو بدلو ڏنو ويو آهي ڇا جيڪي آهي ڪندا هئا؟ (٣٦).

سورة انشاق مکي آهي ۽ هن ۾ پنجويـه آيتون ۽ هڪرڪوج آهي۔

الله ٻاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

جڏهن آسمان ڦاٽندو (١). ۽ ينهنجي ڀالڻهار جو حڪم ڪن ڏيئي بڏندو ۽ (بدَّنَّ) حق أَتْس (٢). ۽ جڏهن زمين پکيڙبي (٣). ۽ جيڪي اُن ۾ هوندو سو (سب) ڪڍي اڇليندي ۽ خالي ٿيندي (۴). ۽ پنهنجي پالڻهار جو حڪر ڪن ڏئي بڏندي ۽ (ٻڏڻ) حق اٿس (٥). اي انسان! تون پنهنجي يالڻهار ڏانهن (يهجڻ مر) تمامر گهڻي تڪليف وٺڻ وارو آهين، جو ان کي (ویجی) ملندین (٦). پوءِ اُهو (ماڻهو) جنهن کي سندس سڄي هٿ ۾ سندس اعمالمانو دبو (٧). تنهن سان آساني، طرح سگهوئي حساب ڪيو (٨). ۽ پنهنجن گهروارن ڏانهن خوش ٿي موٽندو (٩). ۽ اُهو (ماڻهو) جنهن کي سندس اعمالنامو سندس پٺيءَ پويان ڏبو (١٠). سو سگهوئي موت کي سڏيندو (١١). ۽ دوزخ ۾ گهڙندو (١٢). ڇو ت اُهو (دنيا ۾) پنهنجن گهروارن بر خوش (حال) هو (۱۳). بیشک اُنهیءَ یانیـو هـو تر (الله ذاتهن) ڪــــدهن نه موتندو (۱۴). هاڻو! (موٽندو), چو ته سندس پالٹھار ان کی ڈسندڙ آھی (١٥). پوءِ شفق (سج لھڻ واري ڳاڙھاڻ) جو قسمر کٹان ٿو (١٦). ۽ رات جو قسم (کٹان ٿو) ۽ جنهن کي گڏ ڪيو الس (تُنهن جو بر) (١٧). ۽ چنڊ جو قسم (کثان ٿو) جڏهن پورو روشن ٿئي (١٨). تر هڪ حال کان ٻئي حال تي ضرور چڙهندؤ (١٩). پوءِ هنن (ڪافرن) کي ڇا (ٿيو) آهي, جو ايمان نہ آڻيندا آهن؟ (٢٠). ۽ جڏهن مٿن قرآن پڙهبو آهي. (تڏهن) سجدو نہ ڪندا اهن؟ (٢١).

بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُو الْكُذِّبُونَ ﴿ وَاللّٰهُ أَعُلُوْ بِمَا يُوْعُونَ ﴿ فَكُواللّٰهُ أَعُلُو بِمَا يُوْعُونَ ﴿ فَبَشِّرُهُمُ وَهُو بِعَذَابِ الدِّيْ إِلاَ النَّذِيْنَ الْمَنُو اوَعَمِلُوا لَا اللّٰذِينَ الْمَنُونَ ﴿ وَاللّٰهُ مُنْوُنَ ﴿ وَاللّٰهُ مُنْوُنَ ﴾ والطّلِحَاتِ لَهُوُ أَجُرْعَ يُرُمُمُنُونَ ﴿ وَاللّٰهُ مَا يَعْمِلُوا اللّٰهِ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهِ اللّٰهُ اللّٰ

5221935

حِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) وَالسَّيِمَا ۚ ذَاتِ الْبُرُوْجِ لَا وَالْبَوْمِ الْمُوَعُوْدِ ۚ وَشَالِهِ بِ وَّمَنْهُوُ دِهُ قِبُّلَ أَصْعِبُ الْأَخْدُودِ ﴿ النَّارِ ذَايِتِ ٳڷۅؘڰۛۅٛۮؚ۞ٚٳڎؙۿؙۄٛۼڵؿٵڠؙٷڎ۠۞ٚۊۿۄٛۼڸڡٵؽڣڠڵۅٛڹ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودُكُ وَمَانَقَمُوا مِنْهُمُ الْكَانَ يُؤْمِنُوا باللهِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيُدِكُ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّبَاتِ وَالْأَرْضِ وَ اللهُ عَلَى كُلِّي شَيْءً ثُنَّهِ يُذُنُّ إِنَّ الَّذِينَ فَنَتُوا الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنْتِ نُقْرَلُو يَتُوْبُوا فَكَهُمْ عَنَابٌ جَهَنَّهُ وَلَهُمُ عَذَابُ لْعَرِيْقِ قَالِنَ الَّذِينَ الْمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحْتِ لَهُمُ حَنَّتُ تَجُويُ مِنْ تَعْتَمَا الْأَنْهُو ﴿ ذَٰ لِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ صِ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيُدٌ ﴿ إِنَّهُ هُوَيُبُدِئُ وَيُعِيْدُ ﴿

عـمر ٣٠ البروج ٨٥

بلك (اهي) كافر كوڙ ڀائيندا آهن (٢٢). ۽ جيكي (پنهنجي دلين ۾) سانڀيندا آهن, سو الله چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي (٣٣). پوءِ كين ڏكوئيندڙ عذاب جي خبر ڏي (٣٣). پر جن ايمان آندو ۽ چڱا كم كيا تن لاءِ اَلْ كُٽ اَجر آهي (٢٥).

سورة بروح مکي آهي ۽ هن ۾ با ويھ آيتون ۽ هڪ رکوع آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

برجن واري آسمان جو قسم آهي (١). ۽ وعدي ڪيل ڏينهن (قيات) جو قسم آهي (٢). ۽ شاهد ۽ جنهن تي شاهدي ڏني وڃي، تنهن جو قسم آهي (٣). ت کاهين وارا ماريا وڃن (شال) (۴). گهڻي ٻل واري باه وارا (٥). جڏهن آهي آنهيءَ (باه جي کاهين) تي ويٺل هيا (١). ۽ جيڪي آنهن سلمانن سان (ظلم) ٿي ڪيو، تنهن کي روبرو ڏسڻ وارا هيا (٧). ۽ اُنهن هن کان سواءِ (ٻيءَ) ڪنهن ڳالھ جو وير نہ ٿي ورتو تہ انهن اُنهيءَ غالب ساراهيل الله تي ايمان آندو هو (٨). جنهن کي آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي آهي ۽ الله سڀ شيءِ جي خير رکندڙ آهي (٩). بيشڪ جن بادشاهي آهي ۽ انهن لاءِ ماڙيندڙ عذاب (بر) آهي (١٠). بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ اهڙا باغ آهن, جن جي هيٺان نهرون پيون وهن, اها وڏي ڪاميابي آهي اهي (١١). بيشڪ تنهنجي پالڻهار جو پڪڙڻ وهن, اها وڏي ڪاميابي آهي (١١). بيشڪ تنهنجي پالڻهار جو پڪڙڻ بلڪل سخت آهي (١٢). بيشڪ آهو پهريون دفعو بڻائي ٿو ۽ وري بيهر موٽائيندو (١٣).

وَهُوَالْغَفُوْرُ الْوَدُوْدُ فَرُدُ فَالْعَرُشِ الْمَجِيْدُ فَوَعَالَ لَهَا يُرِيدُ فَهَلَ النّبِكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ فَ فِرْعَوْنَ وَتَمُودَ فَ بَلِ الّذِينَ كَفَرُ وَانِ تَكُذِيبِ فَوَاللهُ مِنْ وَرَأَيْهِمْ تَجْيَظُ فَ بَلِ اللّذِينَ كَفَرُ وَانِ تَكُذِيبِ فَوَاللهُ مِنْ وَرَأَيْهِمْ تَجْيَظُ فَ بَلُ هُوقُولُ فَي تَكْذِيبِ فَوَاللهُ مِنْ وَرَايِهِمْ تَجْيِظُ فَ مِنْ لَوْلِاللّالِينَ الرّحِيدِ وَالله الرّحِيدِ فَوَاللهُ مَا الطّارِقُ فَ وَاللّهُ مَا الطّارِقِ فَو مَا ادرُركَ مَا الطّارِقُ فَ وَاللّهُ مَا الطّارِقُ فَلُ نَفْسِ لَكُنا عَلَيْهَا حَلَيْهَا حَافِظُ فَ وَاللّهُ مَوْ اللّهُ الْإِنْمَانُ وَمِعْ خُلِقَ فَخُلِقَ مِنْ مَا الطّارِقُ فَ فَلْيَنْظُو الْإِنْمَانُ وَمِعْ خُلِقَ فَخُلِقَ مِنْ مَا إِذَا فِقَ فَ فَلْيَنْظُو الْإِنْمَانُ وَمِعْ خُلِقَ مِنْ مَا إِذَى فَلَ وَالْتَا فِي مِنْ مَا إِذَا فِقَ فَ

والشماء والطارق وماادرك ماالطارى والشماء والطارق والشماء والطارق وماادرك ماالطارق والنابخ والناقب في النّجُمُ النّاوب في النّاف من مَا يَهُ اللّهُ وَلَا يَعُورُ مِن مَا يَهُ اللّهُ وَلَا يَعُورُ مِن مَا يَهُ اللّهُ وَاللّهُ مِن مَا يَهُ وَاللّهُ مِن قُولَةٍ وَلا تَعَوِيهُ وَاللّهُ مَن قُولَةٍ وَلا تَعَوِيهُ وَاللّهُ مَن قُولَةٍ وَلا تَعَلَى مَعْمَ وَاللّهُ مَن وَاللّهُ وَاللّهُ مَن وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ مَن اللّهُ وَاللّهُ اللللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ الللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ الل

عمر ۳۰ الطّارق ۸۱

۽ آهو ئي بخششهار گهڻي مهر ڪندڙ آهي (۱۴). (جو) عرش جو مالڪ تنامر وڏي شان وارو آهي (۱۵). جيڪي گهري سو ڪرڻ وارو ئي آهي (۱۲). تو وٽ لشڪرن جي خبر (نر) آئي آهي چا؟ (۱۷). (يعني) فرعون ۽ شمود جي (۱۸). بلڪ ڪافر ڪوڙ ڀائٽڻ ۾ (لڳا پيا) آهن (۱۹). ۽ الله سندن چؤٿير گهيرو ڪندڙ آهي (۲۰). بلڪ هيءُ سڳورو قرآن آهي (۲۱). حفاظت ڪيل تختي ۾ لکيل آهي (۲۲).

سورة طارق مکي آهي ۽ هن ۾ سترهن آيتون ۽ هڪ رکوج آهي۔

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

آسمان جو ۽ رات جي وقت ايندڙ جو قسم آهي (١). ۽ ڪنهن سمجهايني تر رات جو ايندڙ ڇا آهي؟ (٢). (اهو) چمڪندڙ تارو آهي (١). تر ڪو جيءُ اهڙو ڪونهي جنهن تي هڪ نگهبان مقرر ٿيل (١) آهي (١٩). تنهن ڪري ماڻهوءَ کي گهرجي تر نهاري ڏسي تر کيس ڇا مان بڻايو ويو آهي؟ (٥). تپي سان نڪرندڙ پاڻيءَ مان بڻايو ويس (١). جو پٺيءَ ۽ اره جي وچ مان نڪرندو آهي (٧). بيشڪ الله سندس وري موٽائڻ تي وس جي وج مان نڪرندو آهي (١٠). بيشڪ الله سندس وري موٽائڻ تي وس ويندا (١٩). جنهن ڏينهن (ماڻهن جي دلين جا) سڀ ڳجھ جاچيا ويندا (١٩). تنهن ڏينهن (ماڻهن جي دلين جا) سڀ ڳجھ جاچيا رهوندس) (١٠). ۽ مينهن واري آسمان جو قسم آهي (١١). ۽ قائڻ واريءَ زمين جو (١) قسم آهي (١١). تر بيشڪ قرآن هڪ فيصلو ڪندڙ ڳاله آهي (١٣). ۽ هيءُ قرآن ڪا ڀوڳ (جي ڳاله) نر آهي (١٢). بيشڪ ڪافر هڪ (طرح جي) رٿ رئيان ٿو (١٦). پوءِ ڪافرن کي در ڏي ۽ ٿوري مدت کين ڪريءَ ڏي (١٧).

١٤٤١١١٤ حِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ سَبِّحِ اسْحَرَيِّكَ الْأَعْلَىٰ الَّذِي حَلَقَ فَسَوَّى ۚ وَالَّذِي ۗ قَكَرَ فَهَاى ۗ وَالَّذِي ٓ أَخْرَجَ الْمَرْعَى ۗ فَجَعَلَهُ غُثَآ الْحُواي ٥ سَنُعَٰ ثُكَ فَلَاتَنُسْكَى ݣَالْاَمَاشَاءُ اللهُ أِنَّهُ يَعْلَوْ الْجَهْرَوْمَا يَغُفِي ©ُونُكِيِّرُكِ لِلْمُتُمْرِئَ©َفَذَكِّرُ إِنَّ تَفَعَبِ الذِّكُرُٰ كَأَبُ سَنَّكُوُّ مَنْ يَغْتَىٰ فَرِينَةِ نَبُهُ الْأَشْقَى اللَّهِ مِن يَصْلَى النَّارَ الكُبُرى ٥ ثُهُ الاِيمُونُ فِيهَا وَلاَيمُنِي قَدَّا أَفَلَوَ مَنْ تَزَكُي هُوذَكُوا اللهُ رَيِّهِ فَصَلَّ ۞ كُلْ تُؤُيُّرُونَ الْحَلْوَةَ الدُّنْكَا ۞ الْأَخِرَةُ خَـ مُرُّقَ اَيْقِي ۚإِنَّ لِمِنَ الَقِي الصَّعُفِ الْأُوِّلٰ۞ٚصُّعُفِ إِبْرَاهِيْمَ وَمُوْلِينِ فَأَ ١ جِرابِلهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ 🔾

عَلَ اللّٰكَ حَدِيْتُ الْغَاشِيَةِ أُوجُوهُ يُّومَيِنٍ خَاشِعَةُ كَاللَّهُ عَلَ اللّٰكَ حَدِيْتُ الْغَاشِيَةِ أُوجُوهُ يُّومَيِنٍ خَاشِعَةُ كَاللَّهُ تَاصِبَةُ كَاصَلْ نَارًا حَامِيةً فَ تُسْتَى مِنْ عَيْنِ النِيَةِ قَلْيُسَ لَهُ وُطَعَامُ الرَّامِنُ ضَرِيْحِ فَالرِّيْسُونُ وَلَا يُغْنِى مِنْ جُوعٍ فَ

سورة اعلن مڪي آهي ۽ هن ۾ اڻويـه آيٽون ۽ هڪ رڪوع آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر!) اُنهيءَ پنهنجي شامر مشاهين بالڻهار جي نالي جي پاڪائي بيان كر (١). جنهن اساريءَ مخلوقات كي خلقيو. يوءِ سنئين لگين ڪيائين (٢). ۽ جنهن اندازو ڪيو, پوءِ سڏو رستو ڏيکاريائين (٣). ۽ جنهن تازو گاھ جمايو (۴). پوءِ ان کي سڪو سڙيو ڪيائين (٥). اسين توكي (قرآن) پاڙهينداسون, پوءِ نہ وساريندين (٦). مگر جيڪي الله گهريو آهي. بيشڪ اهو ظاهر ڄاڻندو آهي ۽ جيڪي ڳجهو آهي. تنهن کي (بر) (٧). ۽ (نجات جو) آسان رستو ٿو کي سهنجو ڪري ڏينداسين (٨). يوءِ جيڪڏهن نصيحت ڏيڻ فائدو ڪري تر نصيحت ڪر (٩). جيڪو دجنده سو سنت سمجه ولندو (١٠). ۽ أن (نصيحت ولم) كان (أهو) صفا نياڳو ياسو ڪندو (١١). جو وڏيءَ باھ ۾ گهڙندو (١٢). وري نڪئ اُتي مرندو ۽ نڪي جيئرو رهندو (١٣). بيشڪ اُهو ڪامياب ٿيو جيڪو سُڏريو (۱۴). ۽ پُڻ پنهنجي پالڻهار جو نالو ياد ڪري نباز پڙهندو رهيو (١٥). بلڪ دنيا جي حياتيءَ کي (آخرت کان) پسند ڪندا آهيو (١٦١). ۽ (حقيقت ڪُري) آخرت يلي آهي ۽ هميش رهڻ واري آهي (١٧). بيشڪ هيءُ (بيان) پهرين صحيفُن ۾ (به لکيل) آهي (١٨). جي صحيفا ايراهيم ۽ موسير جا آهن (١٩).

سورة غاشية مکي اهي ۽ هن ۾ جويھ آبتون ۽ هڪرکوي اهي.

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر) تو وٽ ڍڪيندڙ (قيامت) جي خبر پهتي آهي ڇا؟ (١). اُن ڏينهن ڪيئي مُنهن خوار هوندا (٢). ڪمائيندڙ ڏک ڀوڳيندڙ هوندا (٣). ٻرندڙ باه ۾ گهڙندا (۴).(بلڪ) تتي چشمي مان (پاڻي) پياربن (٥). ڪنڊن واري گاه کان سواءِ (ٻيو) ڪو کاڄ اُنهن لاءِ نه هوندو (٦). (جو اهو) نڪي (کين) ٿلهو ڪندو ۽ نڪي بک لاهيندو (٧).

نيفون العجزا

دِئُه مِلْ الرَّحِيْمِ وَاللهِ الرَّحَمْنِ الرَّحِيْمِ وَ الْفَجْرِنِ وَلَيَالٍ عَشُرٍ فَ وَالنَّا فَعْ وَالْوَتُرِقُ وَالْيَلِ إِذَا يَسْرِهُ هَلَ فِي ذَلِكَ قَسَعُ لِنِي عَبْرِقُ النَّاعُ مِلْ فَيْ ذَلِكَ قَسَعُ لِنِي عَبْرِقُ الْمُوتَرَكِيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ فَ اللهِ الْعِمَادِقُ اللَّيْ عَلَيْ لَمُرْيَحُ اللهِ مَلْ الْمَعْمُونَ وَلَمْ وَمُنْ اللهِ الْمُعَادِقُ اللهِ اللهُ اللهِ المِلْمُ المَا اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ المَا المَا اللهِ اللهِ المَا اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ المَا اللهِ المَا المَا اللهِ اللهِي

عـمُر ٣٠ الفجر ٨٩

كيئي مُنهن أن ڏينهن تازا هوندا (٨). پنهنجيءَ كائيءَ كان راضي هوندا (٩). مٿاهين بهشت ۾ رهندا (١٠). أتي كا اجائي ڳاله نه بتندين (١١). أتي چئما وهندڙ آهن (١٢). أتي بلند پلنگ (هوندا) (١٣). ۽ آبخورا ركيل (١٩). ۽ غاليچا وڇايل آهن (١٦). (ماڻهو) أنن ڏانهن نه ڏسندا آهن ڇا تر كيئن خلقيا ويا؟ (١٧). ۽ آسمان ڏانهن تر كيئن بلند كيو ويو؟ (١٨). ۽ جبلن ڏانهن تر كيئن ويائي (١٧). ۽ جبلن ويئي ويا؟ (١٩). ۽ زمين ڏانهن تر كيئن وڃائي ويئي وريئي (١٩). ۽ زمين ڏانهن تر كيئن وڃائي مئين وارو آهين (١٩). يوه (اي پيغمبرا) تون نصيحت كر، جو تون رڳو نصيحت كرڻ وارو آهين (٢١). يو جنهن منهن موڙيو ۽ كفر كيو (٣٣). تنهن كي الله وڏي عذاب جي سزا ديندو (٣٣). بيشك اسان ڏانهن سندن موتڻ آهي (٢١). وري بيشك سندن حساب (وٺڻ) اسان جي ذمي آهي (٢٢).

سورة فجر مڪي آهي ۽ هن ۾ تيھ آيتون ۽ هڪ رڪوع آهي.

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

پره جو قسم آهي (۱). ۽ (ذوالحج وارن) ڏهن راتين حو قسم آهي, (۲). ۽ بڏيءَ ۽ اڪيءَ جو قسم آهي (۳). ۽ رات جو قسم آهي جڏهن هلي (۴). عقل واري لاءِ هن (قسمن) ۾ ڪو (ڀروسي جوڳو) قسم آهي (يا نه) (٥). نه ڏٺئي ڇا ته (قوم) عاد مان تنهنجي پالڻهار ڪيئن ڪيو؟ (٦). (جي) ارم وارا وڏن ٿنڀن (جي عمارتن) وارا هيا (٧). جن جهڙو شهرن ۾ ڪوئي نه خلقيو ويو آهي (٨). ۽ (قوم) شود سان (ڪيئن ڪيائين!) جن وادي ۾ (گهرن ٺاهڻ لاءِ) پهڻن جون ڇپون گهڙيون هيون (٩).

وَفِوْعَوْنَ فِي الْأَوْتَادِ ﴿ الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْمِلَادِ " فَأَكْثَرُوْ إِنْهُا الْفَسَادَ ﴿ فَصَتَ عَلَيْهُمُ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابِ ۚ إِنَّ رَبِّكَ لَبَا لَهِ رُصَادِهُ فَأَكَّا ٱلِّإِنْسَانُ إِذَامًا ابْتَلْلهُ رَبُّهُ فَأَكْرُمَهُ وَنَعَّمَهُ لَا فَيَقُولُ رَبِّيَّ ٱكْرَمِنِ ٥ وَ أَمَّا إِذَا مَا التَّلِيهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ لَا فَيَقُولُ رَبِّيَّ آهَانَن ٥ كَلَا بَلُ لَا تُكُومُونَ الْيَتِنُو ۗ وَلاَ تَخَصُّونَ الْيَتِنُو ۗ عَلَى طَعَامِرالْمِسْكِينُ۞ وَتَأْكُلُوْنَ التُّرَاثَ أَكُلُالُتُنَّا ۞ وَّ يُحْبُّونَ الْمَالَ حُيَّاجَمًّا هُكَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكَّا دَكًّا ﴿ وَجَآءَرَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿ وَجِـأَتَىٰ يَوْمَبِ ذِابِجَهَنَّمَ لَا يَوْمَيِ ذِيَّتَكَ كُرُ الْإِنْسَانُ وَٱنَّى لَهُ الذَّكُوٰي ﴿ يَقُولُ لِلْكُتَنِّي ۚ قَكَّامُتُ إِلَىٰ اَنَّ ﴿ فَنُوْمَيِنِ لَا نُعَدِّبُ عَذَاكَ آحَدُ اللَّهِ وَلا يُوْرِثُ وَحَا قَعَا أَحَدُّ ۞ نَأَيَّتُهُمَّا النَّفَسُ الْمُظْمَيِنَّهُ ۞ اسْ جِعِيَّ إلى رَتِّكِ رَاضِيَةً مُّرُّضِيَّةً ﴿ فَأَدُخُكُ فِي عِبْدِي ﴿ وَادْخُلُ جَنَّتِي ٥

عبر ۳۰ الفجر ۸۹

ءِ ميخر، وارى فرعون سان (كيئن كيائين) (١٠). انهن (مڙني تولين) شهرن ۾ سرڪشي ڪئي (١١). پوءِ منجهس فساد گهڻو ڪيائون (١٢). تنهن ڪري تنهنجي پالڻهار مٿن عذاب جو چهبڪ وُهايو (١٣). بيشڪ تنهنجو پالٹھار گھٹ (واری ہنڈ) ہر (عملن کی ڈسندڑ) آھی (۱۴). یوءِ ماڻھو کي جڏھن سندس پالڻھار (ھن طرح) پرکيندو آھي جو ان کي مانوارو ڪندو آهي ۽ نعت ڏيندو اٿس. تڏهن چوندو آهي تر منهنجي پالڻهار مون کي نوازيو (١٥). ۽ جڏهن کيس (ٻيءَ طرح هيئن) پرکيندو آهي, جو مٿس سندس روزي تنگ كندو آهي, تڏهن چوندو آهي تر منهنجي پالڻهار مون كي بی مانو ڪيو (١٦١). (هرگز) ائين نہ آهي. بلڪ ڇوري ٻـار کي عـزت نہ ڏيندا آهيو (١٧). ۽ نڪي مسڪين جي کارائڻ تي هڪ ٻئي کي رغبت ڏيارينـدا آهيو (١٨). ۽ مئن جو مال سموروڻي ڳهي ويندا آهيو (١٩). ۽ گھٹی محبت سان مال کی پیارو رکندا آهیو (۲۰). اثین نہ کجی. جڏھن زمين (جي اونچاڻ) ڪُٽي ڪُٽي سنئين ڪئي ويندي (٢١). ۽ تنهنجو پالڻهار ايندو ۽ ملائڪ قطار قطار ٿي (ايندا) (٢٢). ۽ اُن ڏينهن دوزخ کي آڻبو, اُن ڏينهن ماڻهو نصيحت ولندو ۽ اُنهيءَ مهل اُها (نصيحت ولـڻ) ڪٿي فائدي واري آهي! (٢٣). چوندو تر هَئم ارمان! جيڪر پنهنجي (هن هميشہ جي) حياتيءَ لاءِ (ڪجھ) اڳي موڪليان ها (٣٤). پوءِ اَنهيءَ ڏينهن الله جي عذاب جهڙو ڪوب ڪونہ عذاب ڪندو (٢٥). ۽ نڪو كو الله جي قيد كرڻ جهڙو قيد كندو (٢٦). (مؤمنن كي چئبو تـ) اي آرام ولن وارا ساه! (٢٧). تون پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽي هل (تون ان كان) راضى ٿيل آهين, (هُو توكان) راضي ٿيل آهي (٢٨). تنهن ڪري (تون) منهنجي (خاص) بِانهن (جي ٿوليءَ) ۾ داخل ٿيءُ (٢٩). ۽ منهنجي بهشت مر گهڙ (٣٠).

٢ م الله الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ) لَّا أَقُيمُ بِهِٰذَا البُّلَدِ & وَآنتَ حِلُّ بِهِٰذَا الْبُلَدِ & وَالِدِ وَمَا ۅؘڵۮڟٚڡٙڎؙڂؘڵڡؙ۬ٵٳٝٳؽؗٮٵڹ<u>ڣ</u>ڰۑ؆ؗٳۜۼۺۘڹٵڹڰؽؾؘڠ۬ۑڗ عَلَيْهِ أَحَدُّ ۞ يَقُولُ أَهُلَكُ أَن مَا لاَ لُبُدًا ۞ أَحُسَبُ أَنْ لَهُ يَرَكُمُ ٲحَدُٰ۞ؙٳڷۄ۫ۼؘۼڵڷڰٷؠۛڹؽڹ۞ۏڸڛٵؽ۠ٲۊۜۺؘڡؘؾؙؽڹ۞ۏ<u>ۿ</u>ۮؠؙڹؙۿ التَّخِدَيْنِ ٥ فَلَا افْتَخَو الْعَقِّيةَ أَوْوَآ آدُرلِكَ مَا الْعَقِّيةُ ٥ فَكُ رَقَبَةٍ ﴿ أَوْ الطُّعُونُ يُؤْمِرُ فِي مُسْغَبَةٍ ﴿ يَتِينِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿ ٱوۡمِيۡكِيۡنَا ۚ ذَامَتُرَبَةٍ ۞نُوۡكَانَ مِنَ الَّذِينَ امۡنُواوَتُوَاصَوُا بِالصَّبْرِوتَوَاصَوَابِالْمَرْحَمَةِ۞۠أُولَيْكَ أَصُعْبُ الْمَيْمَنَةِ۞ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالنِّينَاهُ وُ أَصْعِبُ الْمُشْمُّةِ شَعَلَيْهُمْ نَالَيْؤُ صَلَةً أَحْ سُورَةُ الشَّهُمُورُا جِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ وَالشَّهُ مِن وَضُعُهَ إِنَّ الْقَبَرِاذَا سَلَّهَا أَنَّ وَالنَّهَارِ إِذَا

ACTIVICATION CONTRACTOR CONTRACTO

سورة بلد مڪي آهي ۽ هن ۾ ويڪ ايتون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

هن شهر (مکي) جو قسم کثان ٿو (۱). ۽ تون هن شهر ۾ (ت) رهندڙ آهين (۲). ۽ ڄڻيندڙ جو (قسم کثان ٿو) ۽ اُن جو جيڪو ڄايو (۳). تر بيشڪ ماڻهوءَ کي ڏک ۾ (پوڻ لاءِ) خلقيو سون (۴). (ماڻهو) ڀائئيندو آهي ڇا تہ مٿس ڪو به غالب نہ ٿيندو (٥). چوي ٿو تر, مون تعام گهڻو مال کپايو (١٦). ڀائئيندو آهي ڇا تہ ڪنهن ڪونہ ڏٺو اٿس؟ (٧). کيس به اکيون نہ ڏييون اٿئون ڇا؟ (٨). ۽ زبان ۽ ٻه چپ بر٪ (٩). ۽ ٻه رستا ڏيکارياسونس (١١). پوءِ به ڪو سخت لک نہ لنگهيو (١١). ۽ ڪنهن سمجهايئي ته سخت لک آچ آهي (١٢). ۽ مسجهايئي ته سخت لک آچ آهي؛ (١٢). بانهو آجو ڪرڻ آهي (١١). يا مئيءَ ۾ لُٿڙيل محتاج کي (١٦). مائٽيءَ واري ڇوري ٻار کي (١٥). يا مئيءَ ۾ لُٿڙيل محتاج کي (١٦). اُن کان پوءِ (اهو) مؤمن مان هجي ۽ يا مئيءَ ۾ لُٿڙيل محتاج کي (١١). اُن کان پوءِ (اهو) مؤمن مان هجي ۽ باجھ کهڻ جي وصيت ڪيائون ۽ (پڻ) هڪ ٻئي کي (خلق تي) باجھ ڪرڻ جي وصيت ڪيائون (١٧). اُهي نيڪ بخت مڄي پاسي وارا آهن (١٨). ۽ جن اسان جي آين جو انڪار ڪيو سي بدبخت مڄي پاسي ياسي وارا آهن (١٨). مٿن دميل باھ چوڌاري ويرهيل

سورة شيس مڪي آهي ۽ هن ۾ پندرهن آيتون ۽ هڪ رکوع آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

سج ۽ ان جي سوجهري جو قسم آهي (۱). ۽ چنڊ جو قسم آهي, جڏهن ان (سج) کي ان جي پوئتان اچي (۲). ۽ ڏينهن جو (قسم آهي) جڏهن ان (سج) کي پوئٽن ڪري (۳). ۽ رات جو (قسم آهي) جڏهن ان (سج) کي ڀڪي (۴). ۽ آسمان جو ۽ اُن جو (قسم آهي) جنهن اُن کي بڻايو (٥).

وَالْكَرُضِ وَمَا طَلَحْهَا فَرْوَفَقُس وَمَاسُوْبِهَا فَالْهَهَا فَجُورُهَا وَتَقُولِهَا فَ فَكَ اَفْلَتَمَ مَنُ زَكَتْهَا فَ وَقَالُ خَابَ مَنْ دَسَّهَا فَ كَذَّبَتُ تَبُودُ دُبِطَغُولِهَا فَإِنْ الْبَعَثَ اَشُقْهَا فَ فَقَالَ لَهُمُ رَسُولُ اللهِ مَاقَةَ اللهِ وَسُقِيهَا فَاللَّذَبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَعَمَرُوهَا فَقَالَ لَهُمُ عَلَيْهِمُ رَثِهُمُ بِذَنْبِهِمْ فَسَوْبِهَا فَ وَلَا يَغَافُ عُقَلَهُمَا فَ عَلَيْهُمُ رَثِهُمُ بِذَنْبِهِمْ فَسَوْبِهَا فَ وَلَا يَغَافُ عُقَلَهُمَا فَ عَلَيْهُمُ رَثِهُمُ مِنِذَنِيهِمْ فَسَوْبِهَا فَيَوْلِا يَغَافُ عُقْمَهَا فَ عَلَيْهُمُ رَثِهُمُ مِن نَبْهِمْ فَسَوْبِهِ اللَّهِ فَاللَّهُ اللَّهُ مَن الرّحِيلِي اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ مَنْ الرّحِمْ اللَّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ الللّهُ الللللّهُ الللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ الللللّ

وَالْكِيْلِ إِذَا يَغْتَلَى وَالنَّهَارِ إِذَا يَعْتَلَى وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْكِنْتَى فِإِنَّ سَعْيَكُو لِشَقَى فَالْمَا مَنُ اعْطَى وَاتَتَفَى فَ وَصَدَّقَ بِالْمُسْنَى فَ فَسَنُيَسِّرُو لِلْيُسُلِي أَعْطَى وَاتَتَفَى فَ بَخِل وَاسْتَغْنَى فَ فَسَنُيَسِّرُو لِلْيُسُلِي فَوَ اَمَّا مَنَ بَخِل وَاسْتَغْنَى فَي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدُى فَ إِنَّ مَسَنُيسِرُهُ لِلْمُسُرَى فَوَمَا يُغْنِى عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدُى فَإِنَّ عَلَيْنَا لِلْمُسُرَى فَوَمَا يُغْنِى عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدُى فَإِنَ عَلَيْنَا لِلْمُسُلِي فَي لَا يَصَلَيْهِ مَا لَكُونِ اللّهُ عَلَيْنَا لَلْمُهُمَاى فَي وَالْكُولِي فَالْفَرَاقِ اللّهُ عَلَيْنَا لَلْمُ اللّهِ عَلَيْنَا اللّهُ عَلَيْنَا لَلْمُ اللّهِ عَلَيْنَا لَا اللّهُ عَلَيْنَا لَلْمُ اللّهُ عَلَيْنَا اللّهُ عَلَيْكُونَا وَاللّهُ عَلَيْنَا لَا اللّهُ عَلَيْكُونَا وَاللّهُ عَلَيْكُولُ فَا اللّهُ عَلَيْكُولُ فَا اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُولُكُولُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَيْكُمُ اللّهُ عَلْمُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ الللّهُ الللللْهُ اللّهُ عـمر ٣٠ اليل٩٢

۽ زمين جو ۽ اُن جو (قسم آهي) جنهن اُن کي پکيڙيو (١٦) ۽ (ماڻهوءَ جي) جيءَ جو ۽ اُن جو (١٣). پوءِ سندس جو ۽ اُن جو (١٣). پوءِ سندس جو ۽ اُن جو (١٣). پوءِ سندس بدڪاري ۽ سندس پرهيزگاريءَ (جي سجاڻ) اُندر پر وڏائينس (٨). (قسم کُڻُ جو غرض هيءُ آهي تر) جنهن اُن (نفس) کي (بدڪاريءَ کان) پاڪ ڪيو سو بيشڪ ڇٽر (١٩). ۽ جنهن اُن کي (گناهن ۾) پوري ڇڏيو، سو بيشڪ ٽوٽي وارو ٿيو (١١). فقمن منجهائڻ بلڪل نڀاڳو اُٽيو (١١). پوءِ الله جي ڪوڙو ڀاڻي پيئڻ کي آڏو نه ٿيو (١١). پوءِ الله جي پيغمبر کي آڏو نه ٿيو (١٦). پوءِ الله جي پيغمبر کي ڪوڙو ڀاڻيائون, ۽ ڏاچيءَ ۽ اُن جي پاڻي پيئڻ کي آڏو نه ٿيو (١٣). پوءِ سندن گناهن سبنان سندن پاڻهار مٿن عذاب پلٽيو، پوءِ اُن (سزا) کي (سڀني تي) هڪ جهڙو ڪري ڇڏيائين (١٣). ۽ (الله) اُن (سزا) جي پڇاڙيءَ کان نه ٿو ڊجي (١٥).

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

رات جو قسم آهي جڏهن ڍڪي ٿي (١). ۽ ڏينهن جو (قسم آهي) جڏهن رورشن ٿئي ٿو (١). ۽ ان جو (قسم آهي) جنهن نير ۽ مادي خلقي (٣). تر بروشن ٿئي ٿو (١). ۽ ان جو (قسم آهي) جنهن نير ۽ مادي خلقي (٣). تر بيشڪ اوهان جي ڪوشش قسمين قسمين آهي (۴). پوءِ جنهن الله لڳا) ڏنو يو رفيات جو) آسان رستو سهنجو ڪري ڏينداسين (١). ۽ جنهن (الله جي ڪي (غيات جو) آسان رستو سهنجو ڪري ڏينداسين (١). ۽ جنهن (الله جي قائي (١٠) ۽ جنهن (الله جي انتران) کي ڪوڙو ڀائيو (٩). تنهن کي اوکائيءَ (۾ پوڻ) لاءِ (رستو) آسان ڪري ڏينداسين (١٠). ۽ جڏهن (دوزخ جي) کڏ ۾ اونڌو ڪرندو، آسان ڪري ڏينداسين (١٠). ۽ جڏهن (دوزخ جي) کڏ ۾ اونڌو ڪرندو، آسان تي (لازم) آهي (١١). ۽ بيشڪ آخرت ۽ دنيا (ٻئي) اسان جي وس ۾ آهن (١١). ٻيءَ اللهن کي باه کان ديچاريم جو ڇيي ڪري ٿي (١٩). (اهڙي) کي ڪرڙ ڄاتو ۽ پئيرو ٿيو (١١). ۽ ۽ ان (باه) کان انهيءَ وڏي پرهيزگار کي ڪري ڪروڙ ڄاتو ۽ پئيرو ٿيو (١١). ۽ ۽ ان (باه) کان انهيءَ وڏي پرهيزگار کي پاسي ڪبو (١١). جيڪو پنهنجو مال (الله جي وات ۾) ڏئي ٿو تر پاڪ (دل)

وَمَالِلَحَدِي عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجُزِّي ﴿ إِلَّالْيَعَا ٓ وَخُهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ قَوْلَكُونَ يَرْضَى فَ ١٤٠١١ حرابله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) وَالضُّحٰي ٥ وَاتَّيْلِ إِذَا سَجَى ﴿ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ﴿ وَلَلْاخِرَةُ خَبُرٌ لَكَ مِنَ الْأُولِا ۞ وَلَسَوُ فَ لَعُطِيْكَ رَبُّكَ فَتَرُضٰي أَالَهُ يَعَدُلا يَتِهُمَّا فَالْرِي وَوَحَدَكَ ضَأَلًا فَهَدَاي ٥وَرَجَدَاءَ عَآيِلًا فَاعْمَىٰ قَاتَاالْيَتِيْءَ فَلَاتَقُهُرُ ٥ وَأَمَّا التَّمَا إِلَى فَلَاتَنْهُمُ ۚ وَأَمَّا بِنِعُمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثُ أَ 日記間的 حِراللهِ الرَّحْمُنِ الرَّحِيْمِ 🔾 لَهُ نَشُوحُ لِكَ صَدُركَ ﴿ وَوَضَعُنا عَنْكَ وِنُ رَكَ ﴾ الَّذِي َ أَنْقُضَ ظَهْرَكَ ﴿ وَرَفَعُنَا لَكَ ذِكُوكَ ۚ فَإِنَّ مَعَ الْعُسُرِينُسْرًا اللَّهِ مَعَ الْعُسُرِيُسِرًا فَإَذَا فَرَغَتَ فَانْصَتُ كُ وَ إِلَّى رَبِّكَ فَأَرْغَبُ خُ

۽ مٿس (اهڙي) ڪنهن جو ڪو احسان ٿيل نہ آهي، جنهن جو بدلو ڏجي (۱۹). پر پنهنجي شام مٿاهين پالڻهار جي رضامندي طلبڻ لاءِ (ڏئي ٿو) (۲۰). ۽ ضرور جلد خوش ٿيندو (۲۱).

سورة ڪنڻ مڪي آهي ۽ هن ۾ يارهن آيتون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

مٿي آيل ڏينهن جو قسم آهي (١). ۽ رات جو (قسم آهي) جڏهن ڍڪي ٿي (٢). تر (اي پيغمبرا) تنهنجي پالڻهار توکي نرڇڏيو ۽ نڪي ناراض ٿيو (٣). ۽ بيشڪ آخرت تو لاءِ دنياکان گهڻو چڱي آهي (۴). ۽ تنهنجو پالڻهار توکي سگهوئي (ايترو) ڏيندو جو (ترن) خوش ٿيندين (٥). تو کي يتيم نر ڏٺاڻين ڇا؟ پوءِ (توکي) جاءِ ڏٺائين (١). ۽ توکي مسڪين ڏٺائين, ڏٺائين پوءِ آسودو ڪيائين (٨). تنهن ڪري يتيم تي (تون) ڏاڍ نر ڪر (٩). ۽ سوائيءَ کي نر جهڻڪ (١٠). ۽ پنهنجي پالڻهار جي نعمت جو بيان ڪندو ره (١١).

سورة شرم مڪي آهن ۽ هن ۾ آٺ آيتون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر!) تنهنجو سينو تو لاءِ كشادو نہ كيو اٿئون ڇا؟ (١). ۽ تنهنجو ااهو) بار تو كان لاتوسون (٢). جنهن تنهنجي پٺيءَ كي ڳرو كيو هو (٣). ۽ تنهنجي ساراه تو لاءِ مشاهين كئي سون (۴). ڇو ته بيشك آهنج سان گڏ سهنج آهي (٥). بيشك اهنج سان گڏ سهنج آهي (٦). تنهن كري جڏهن واندو ٿئين تڏهن (عبادت لاءِ) كرو ٿيءَ (٧). ۽ خاص پنهنجي پائشهار ڏانهن دل لڳاءِ (٨).

١ جرامله الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ) التِّيْن وَالزَّنْتُون فَوَطُور سِيْنِيْنَ فُوهُلْدَ الْبَكِي الْوَمِيْنِ فَ لَقَدُ خَلَقَنَا الْإِنْسَانَ فِي آحُسِ تَقْدِيهِ أَتْكُرَدُدُن المُ اسْفَلَ سْفِلْهُرَ ۚ إِلَّا الَّذِينَ الْمُنُو أُوعِلُوا الصِّيلِيةِ قَلَهُمْ أَجُرْغَيُومُمُنُونَ ۞ فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعُدُ بِالدِّينِ ٥ أَلَيْسَ اللهُ بِأَحْكُو الْحَكِمِينَ ٥ سُورة العالم جِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ ٳڠ۫ۯٲۑٵۺۅڒؠۜڮٵۘڷڹؚؽؙڂؘڶؿٙ۞۫ڂؘڶؿٙٵٝڵۣٳؽؗٮٵؘؽڡؚڽٛعؘڶۊ۞ ٳڞٙۯٲۅڒؿؙڮٵڷڒڬۯمُ۞ٱڷۮؚؽؙعَڰ؞ٙۑٵڶڡؘۜڲۅۨٛۼڰؘۄٵڷٚڒۣۺ۫ٵؽڝٵ لَوْ يَعْلَوُ ۚ كُلَّالَ الْإِنْسَانَ لَيَظُعْ فَ ۗ أَنَّ رَّاهُ اسْتَغْنَى ۚ إِنَّ إلى ريِّكَ الرُّجْعِي ﴿ آرَءَيْتَ الَّذِي يَنْهُي فَعَبْدًا الدَّاصَلُّ ٥ اَرْءَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُذَاءِ فَ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقَوٰى ﴿ أَرْءَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَكِّ قَالَهُ يَعُلُمُ بِأَنَّ اللهَ يَرِائ قَكَلاً لَهِنُ لَّذَ يُنْتَهِ لا

سورة تين مڪي آهي ۽ هن ۾ آٽ آيتون ۽ هڪ رڪوع آهي

الله پاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

انجير ۽ زيتون جو قسم آهي (١). ۽ طورسينا جو (٢). ۽ هن اَمن واري شهر (مڪي) جو (٣). ته بيشڪ انسان کي تنام سهڻي اندازي (۽ صورت) ۾ پيدا ڪيوسون (٣). وري سڀني هيٺاهين کان هيٺ موٽايوسونس (٥). پر جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا، تن لاءِ اَلُّ کٽ اَجر آهي (٦). پوءِ الي انسان!) هن (نصيحت) کان بعد ڪهڙي شيءِ تو کي عملن جي بدلي ملڻ بابت منڪر بڻائي ٿي (٧). حاڪمن جو وڏو حاڪم الله نه آهي چاه (٨).

سورة علق مڪي آهي ۽ هن ۾ آڻوبھ آيتون ۽ هڪ رڪوع آهي

الله ڀاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر!) پنهنجي پالثهار جي نائي سان پڙه جنهن (سارو جڳ) خلقيو (۱). ماڻهوءَ کي رت جي دڳ مان بڻاياڻين (۲). پڙه ۽ تنهنجو پائڻهار ڏاڍو سڳورو آهي (۳). جنهن (ماڻهوءَ کي علم) قلم سان سيکاريو (۴). اهي (ڳالهيون) ماڻهوءَ کي سيکاريائين جي نر ڄاڻندو هو (٥). سچ آهي ته بيشڪ ماڻهو سرڪشي ڪندو آهي (۱). جڏهن آهو پاڻ کي بي پرواه ڏسندو آهي (۱). بيشڪ تنهنجي پالڻهار ڏانهن موتي وڃڻر آهي (۱). آهو آئيني ڇا جيڪو جهليندو آهي؟ (۱). (منهنجي) بانهي کي جڏهن آهو نماز پڙهندو آهي (۱۱). ڏٺو آئيئي ڇا تر جيڪڏهن (اهر ماڻهو) سڌي رستي تي هجي ها! (۱۱). يا پرهيزگاريءَ جو حڪم ڪي ها (۱۲). ڏٺو آئيئي ڇا تر جيڪڏهن (۱۳). ڏٺو ڄاڻائين ڇا تر بيد (۱۳). تر (هيءَ) تر آهي؛ تي پليندو تر مرور پيشانيءَ جي وارن کان وٺي گهلينداسونس (۱۵). اها پيشاني جا ڪوڙي گنهگار آهي (۱۲). پوءِ ڀلي تر پنهنجي ڪڇهريءَ وارن کي سڏي (۱۷).

سَنَدُءُ الزَّبَانِيَةَ ۞ُكَلَّا لِاتَّطِعُهُ وَاسْجُدُ وَاقْتَرَبُۗۗ ۗ ١ هِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ٥ إِنَّا آنْزَلْنَهُ فِي لِيَلَةِ الْفَتَدُرِ ﴿ وَمَّا آدُرُكِ مَا لَيْلَةُ الْفَدُرِ ۚ لَيْكَةُ الْقَدُ إِنْحَيْرُوسِ اللَّهِ شَهُرِ ﴿ تَنَزَّلُ الْمَلِّيكَةُ وَالرُّورُ ۗ فِنْهَا ؠٳۮ۬ڹۯؾؚڥۿۄؚٙؽٞڮؙڸٵٞڡٛڔۣڰٛ؊ڵٷۺٛڮػؿؗڡڟڲۄٳڵڡٚۼۘڔ۞ٙ سُورة النَّنتُ جِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ن لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتْبِ وَالْمُثْمِرِ كِنْ مُنْفَكِّينَ حَتَّى نَائِتِيَهُمُ الْبِيِّنَةُ ۞ رَسُولٌ مِّنَ اللهِ يَتُلُوۤ اصُّعُفَاتُطُهُرَّةٌ ۗ فِيهَا كُنُكُ قِيمَةً ﴿ وَمَا مَنَا ٓ قَلَانِينَ أَوْتُوا الْكِتَٰبِ إِلَّامِنَ ا بَعْدِ مَاجِأَءَ نَهُوُ الْبُيِّنَةُ صُورَمَا أَمِرُوْ آالِّ لِيَعْبُدُو اللهَ عُنْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ لَا حُنَفَأَ أَو نُقِيمُ والصَّلْوَةَ وَنُوْتُواالزَّكُوةَ وَذَالِكَ دِينُ الْقَيْمَةِ فَإِنَّ الَّذِينَ كَفَرَّا وَامِنْ اَهْلِ الْكِتْبِ وَ الْمُشُورِكِيْنَ فِي تَارِجَهَنَّهَ خَلِدِينَ فِيهَا أُولِيِّكَ هُمُ شَرُّ الْبَرَّتَةِ ٥

اسين بہ دوزخ جي داروغن کي سڏينداسون (۱۸). اِئين نہ آهي. تون چيو نہ مجينس ۽ سجدو ڪر ۽ (الله کي) ويجھو ٿيءُ (۱۹).

سورة قدر مڪي آهي ۽ هن ۾ پنج آيتون ۽ هڪ رڪوي آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

بيشك اسان قرآن شب قدر ۾ لاٿو (١). ۽ كنهن سمجهايئي ته شب قدر ڇا آهي؟ (٢). شب قدر هزار مهينن كان ڀلي آهي (٣). منجهس ملائك ۽ روح (جبريل) پنهنجي پالڻهار جي حكم سان سيكنهن كم (جي پوراڻيءَ) لاءِ لهندا آهن (٩). أنهيءَ رات پره ڦٽڻ تائين سلامتي آهي (٥).

سورة بينة مدني آهي ۽ هن ۾ آٺ آيتون ۽ هڪ رکونج آهي

الله پاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

ڪتاب وارن ۽ مشرڪن مان جن ڪفر ڪيو سي (ايسين پنهنجي رسم کان) الله ٿيڻ وارا نه هيا جيسين وٽن پڌري حجت (ن) اچي (۱). (يعني) الله جو پيغمبر، جو پاڪ صحيفا پڙهي (۲). جن ۾ سڏا سنوان لکيل حڪم هجن (۳). ۽ جن کي ڪتاب ڏنو ويو، سي پاڻ وٽ پڌريءَ حجت جي اچڻ کان پوءِ ٽولا ٽيلا تيا (۴). ۽ هن کان سواءِ (ٻيو) ڪو حڪم نہ ڪيو وين ته باطل کان منهن موڙي الله جي عبادت ڪن ۽ نباز پڙهندا رهن ۽ زڪات ڏيندا رهن ۽ اهوئي سڏو دين آهي (٥). بيشڪ ڪتاب وارن ۽ مشرڪن مان جن ڪفر ڪيو سي دوزخ جي باه ۾ پوندا, منجهن سدائين رهندڙ هوندا. آهي ئي (ساريءَ) خلق کان (نتام) بهڙا آهن (۲).

إِنَّ الَّذِينَ الْمُنُوْاوَعَمِلُواالصَّلِحْتِ أُولِّيكَ هُوْخَيُرُالُورَ تُوقِي جَوْلَوُهُوْ عِنْكَ رَبِّهُمْ جَنَّتُ عَلَى تَجُويُ مِنْ تَعْتَهَا الْأَنْهُرُ خَلِينَ فِيُهَا لَكُلُا رُضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَٰ لِكَ لِمَنْ خَتِينَ رَبَّهُ ٥٠ مَنْ زَعُ الْرَالِيَا لِنَا حرالله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) إِذَا زُلْزِنَتِ الْأَرْضُ زِلْزَا لَهَا ۞ ٱخْرِحَتِ الْأَرْضُ ٱتَّقَالَهَا ۞ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَالَهَا [©]يَوْمَبِذٍ ثَعَدِّتُ اُخْبَارَهَا ۞بِأَنَّ رَيِّكَ أَوْخِي لَهَا فَيَوْمَهِ نِيِّصُدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا أَ لِيُرَوُا عَمَالَهُمُ فِنَنَ يَعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ٥ وَمَنْ يَّعُهُلُ مِثْقَالَ ذَرَّةِ شَرَّاتِكُوهُ ٥ ٩ حِرابِلهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ 🔾 اللُّهُ وَلِي قَدُحًا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّه فَأَثَرُنَ بِهِ نَقَعًا ﴿ فَوَسَطُنَ بِهِ جَمْعًا اللَّهِ الْإِنْمَانَ لِرَبِّهِ لَكُنُو ۚ ذُكَّ وَإِنَّهُ عَلَى ذَٰلِكَ لَشَهَدُكُ ۚ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَبُولَتَيَدِيثُكُ

بيشڪ جن ايبان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا آهي ئي (ساري) خلق کان ڀلا آهن (٧). سندن بدلو سندن پالڻهار وٽ هميشہ جي رهڻ وارا باغ آهن, جن جي هيٺان نهرون پيون وهن, انهن ۾ هميشہ سدائين رهندڙ هوندا الله کانئن راضي ٿيو ۽ آهي کائنس راضي ٿيا, اِهو (وعدو) اُنهيءَ لاءِ آهي, جيڪو پنهنجي پالڻهار کان ڊنو (٨).

سورة زلزال محني آهي ۽ هن ۾ آٺ آيٽون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جڏهن زمين کي سندس (چڱي) قوڏڻ سان قوڏبو (١). ۽ زمين پنهنجا بار
ڀاهر ڪڍندي (٢). ۽ انسان (عجب کان) چوندو ته زمين کي ڇا ٿيو
آهي! (٣). اُن ڏينهن (اُها) پنهنجيون (سڀ) خبرون بيان ڪندي (٩).
هن ڪري جو تنهنجي پالڻهار ڏانهنس حڪم ڪيو آهي (٥). اُن ڏينهن
ماڻهو (حساب جي جاءِ کان) ڌار ڌار ٽوليون ٿي ورندا ته سندن عمل کين
ڏيکارجن (٦). پوءِ جنهن ذري جيترو چڱو ڪم ڪيو هوندو، سو ان کي
ڏسندو (٧). ۽ جنهن ذري جيترو بد ڪم ڪيو هوندو، سو اُن کي
ڏسندو (٨).

سورة عاديات سڪي آهي ۽ هن ۾ يارهن آبتون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

هانڀارو هڻي ڊوڙندڙن گهوڙن جو قسم آهي (١). پوءِ پهڻن تي نعلن هڻڻ سان چٽنگن ڪڍندڙن (گهوڙن) جو قسم آهي (٢). پوءِ صبح جي مهل لٽ ڪندڙن (گهوڙن) جو قسم آهي (٣). جو اُن مهل رئي اُٿارين (۴). پوءِ اُن گهڙيءَ (دشمنن جي) توليءَ جي وچ ۾ پون (٥). تر بيشڪ ماڻهو پنهنجي پالڻهار جو وڏو بي شڪر آهي (٦). ۽ بيشڪ اُهو پاڻ اُنهيءَ تي شاهد آهي (٧). ۽ بيشڪ اُهو مال جي محبت ۾ ڏايو سخت آهي (٨).

ٱفَكَايَعْلُمُ إِذَابُعْتُرَمَا فِي الْقُبُورِيُّ وَحُصِّلَ مَافِي الصُّدُورِيِّ ِانَّ رَبَّهُ مُ بِهِ مُ يَوْمَ يِنِ كَنِي بُرُّ ١ جِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ن اَلْقَارِعَةُ أَمَّا الْقَارِعَةُ ﴿ وَمَا الْدُرْلِكَ مَا الْقَارِعَةُ ٥ يَوْمَرَيْكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَ الشِّ الْمُنْتُونِ ﴿ وَتَكُونُ الْحِمَالُ كَالْعِفْنِ الْمَنْقُوشِ ثَوَامَّا مَنْ تَقُلُتُ مَوَادِ يُنُهُ فَهُوَ <u>ۣ</u>ڧؙٶؽؙؿؙڐڗۧٳۻۣؠؘڐ۪۞ۅؘٲڝۜٵڡڽؙڂؘڣٞؾؙڡۘۅؘٳڒؠڹؙٷڮٚۏؙٲۺؙڰ هَاوِيَةً ﴿ وَمَا اَدُرُلِكَ مَاهِيَهُ ۞ نَارُحَامِيَةٌ ۞ ١ حرالله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) ٱلْهِكُوُ التَّكَاثُونُ حَتَّى زُرْتُهُ الْمَقَايِرَ ﴿ كَلَاسَوْ يَ تَعْلَمُونَ۞ۚ ثُوُّ كُلُّاسُوْفَ تَعْلَمُوْرَ ۞ كَلَّالُوْتَعْلَمُوْنَ عِلْمَ لْيَقِينِ قَلْتَرَوُنَّ الْحَجِيْمَ قَتْمُ لَتَرُونُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ فَ

ثُوِّلَتُنْكُنَّ يَوْمَبِنٍ عَنِ النَّعِيُمِ فَ

(اُنهيءَ وقت کي) نر ڄاڻندو آهي ڇا, جنهن وقت اُنهن کي اُٽاربو جيڪي قبرن ۾ آهن؟ (٩). ۽ جيڪي سيئن ۾ آهي سو پڌرو ڪبو (١٠). بيشڪ اُن ڏينهن سندن پائڻهار سندن (حال جي) خبر رکندڙ آهي (١١).

سورة قارعة مكي آهي ۽ هن ۾ يارهن آيتون ۽ هڪ رڪوع آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

سخت ٺوڪيندڙ (١). (اُها) سخت ٺوڪيندڙ ڇا آهي؟ (٢). ۽ ڪنهن سمجهايئي تر (اُها) سخت ٺوڪيندڙ ڇا آهي؟ (٣). جنهن ڏينهن ماڻهو پکڙيل پتنگن وانگر هوندا (٩). ۽ جبل تنبيل رڱيل اَنَ جيان هوندا (٥). پوءِ جنهن (جي عملن) جا پـــلڙا ڳرا ٿيا (١). سو دل پسند زندگي ۾ هوندو (٧). ۽ جنهن (جي عملن) جا پــلڙا هلڪا ٿيا (٨). تنهن (جي رهڻ) جي جاءِ هاويه آهي (٩). ۽ ڪنهن سمجهايئي تر اُها (هاويه) ڇا آهي؟ (١٠). هڪ پرندڙ باه آهي (١١).

سورة تکاثر مکي آهي ۽ هن ۾ آٺ آيتون ۽ هڪ رڪوي آهي

الله ٻاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

(اي انسان!) پاڻ ۾ گهڻائيءَ (جي حرص) اوهان کي (آخرت کان) غافل ڪيو (۱). تانجو قبرن کي ڏٺو (۲). ائين نه آهي, سگهوئي ڄاڻندؤ (۱). (وري چئون ٿا ته) نه نه! سگهوئي ڄاڻندؤ (۴). اصل نه! جيڪڏهن پڪي ويساه سان ڄاڻو ها (ته غافل نه ٿيو ها) (٥). (قسم آهي) ته ضرور دوزخ کي ڏسندؤ (٦). وري به اُن کي يقين واريءَ اَک ساڻ ضرور ڏسندؤ (٧). وري اُن ڏينهن نعمتن بابت اوهان کان ضرور پڇبو (٨).

سورة عصر مڪي آهي ۽ هن ۾ تي آيتون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

زماني جو قسمر آهي (١) . تر بيشڪ انسان گهاڻي ۾ آهي (٢) . سواءِ اُنهن جي جن ايبان آندو ۽ جگا ڪمر ڪيا ۽ هڪ ٻئي کي سڄ جي وصيت ڪياڻون ۽ هڪ ٻئي کي صبر جي وصيت ڪياڻون (٣) .

سورة ڪيڙة مڪي آهي ۽ هن ۾ تو آيٽون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله ڀاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(أنهيءَ) سيكنهن گلا كندڙ عيب ڳوليندڙ لاءِ ويل آهي (١). جنهن مال گل كيس گڏ كيو ۽ آهو ڳڻي ڳڻي ركيائين (٢). ڀائيندو آهي تر سندس مال كيس سدائين رهائيندو (٣). هرگز آئين نر آهي, ضرور حُطم ۾ اڇلائبس (٣). ۽ كنهن سمجهايئي تر خُطم ڇا آهي؟ (٥). الله جي ٻاريل باه آهي (٦). جا دلين تي چڙهندي (٧). بيشڪ آها مٿن دربند كيل آهي (٨). (جنهن حالت ۾ آهي) ۽ گهن ٿنهن ۾ (ٻڌل هوندا) (٩).

سورة فيل مڪي آهي ۽ هن ۾ پنج آيتون ۽ هڪ رڪوچ آهي

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر!) نه ڏنشي ڇا؟ تر تنهنجي پالڻهار هاٿيءَ وارن سان ڪيئنن ڪيو (١). سندن (بڇڙيءَ) رٿ کي ٻي فائدگيءَ ۾ نه ڪيائين ڇا؟ (١). ۽ وَلر وَلر پکي مٿن موڪليائين (٣). جن ڪڪريٽ جون پشريون کين هنيون ٿي (۴). پوءِ اولڙ گاھ جيان کين ڪيائين (٥).

سورة قريش مڪي آهي ۽ هن ۾ چار آيتون ۽ هڪ رڪوع آهي

الله ڀاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

قريشن کي اُلفت ڏيارڻ (جي احسان جي شڪر) سببان (۱). (جو) سياري ۽ اونهاري جي سفر ۾ کين اُلفت ڏيارڻ آهي (۲). تنهن ڪري گهرجين ته هن گهر جي (اُنهيءَ) مالڪ جي عبادت ڪن (۳). جنهن کين بک ۾ کَاڏو کَارايو ۽ کين ڀو کان اَمن ڏنو (۴).

سورة عاعون مڪي آهي ۽ هن ۾ ست آيٽون ۽ هڪ رڪوي آهي

اللَّه ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبرا) أنهيءَ کي ڏلڻي ڇا؟ جيڪو عملن جي بدلي ملڻ کي ڪوڙ ڀائيندو آهي (١). پوءِ هيءُ آهو آهي جو ڇوري ٻار کي ڏڪيندو آهي (٢). ۽ (ڪنهن کي) مسڪين جي کارائڻ تي رغبت نه ڏياريندو آهي (٣). پوءِ انهن نمازين لاءِ ويل آهي (٣). جي پنهنجين نمازن کان غافل رهندا آهن (٥). آهي جيڪي رياءُ ڪندا آهن (١). ۽ (اڌاريون گهريل) معمولي شون جهلندا آهن (٧).

سورة ڪوثر مڪي آهي ۽ هن ۾ تب آيتون ۽ هڪ رڪوي آهي

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر!) بيشڪ اسان تو کي ڪو تُر عطا ڪيو (۱). تنهن ڪري پنهنجي پالڻهارجيلاءِ نماز پڙھ ۽ قرباني ڪر(۲) . بيشڪ تنهنجو ويري ٿي بي نسل آهي (۳)

سورة ڪافرون سڪي آهي ۽ هن ۾ چــهـ آيتون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر! ڪافرن کي) چؤ تہ اي ڪافرؤ (١). نڪي (آءٌ) ان جي عبادت ڪندس جنھن جي (اوهين) عبادت ڪندا آهيو (٢).

وَلاَ أَنْتُوعْيِدُونَ مَا أَعْنُدُ \$ وَلاَ آيَاعَاتُ مَّاعَدُ تُدُهُو لَاّ اَنْتُوْ عِبدُونَ مَآ اعْبُدُ ٥ لَكُوْدِ يُنْكُوْ وَلِيَ دِيْنِ ٥ المورة التصرر حرالله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ) إِذَا جَآءَنَصُرُا لِلَّهِ وَالْفَتْةِ لِأُورَ أَبْتَ النَّاسَ يَدُخُلُونَ فِي دِننِ اللهِ أَفُواجًا ﴿ فَسَيِّحُ بِعَمْ يِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرُكُ ۚ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿ جِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞ بَنَّتُ يَدَا إِنْ لَهَبِ وَتَبَّ أَمَا اعْنَىٰ عَنْهُ مَا لَهُ وَمَا كَسَبَ ﴿ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿ وَّامْرَاتُهُ حَمَّالَةً الْحَطْبِ ﴿ فِي جِيْدِهَا حَبُلٌ مِّنْ مِّسَدِهَ المنالخلاط ا حِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ن قُلْ هُوَاللهُ آحَدُ أَللهُ الصَّمَدُ ﴿ لَوْسَلِكُ لَا وَلَهُ يُوْلَدُ ﴿ وَلَوْ يَكُنَ لَّهُ كُفُوًّا اَحَدُ ۗ ۞

۽ نکي اوهين ان جي عبادت ڪندؤ جنهن جي آءٌ عبادت ڪندو اهيان (٣). ۽ نکي آڏ ان جي عبادت ڪندس جنهن جي اوهان عبادت ڪئي (٣). ۽ نکي اوهين اُن جي عبادت ڪندؤ جنهن جي آءٌ عبادت ڪندو آهيان (ه). اوهان لاءِ اوهان جو دين ۽ مون لاءِ منهنجو دين آهي (١)

سورة نصر مدني آهي ۽ هن ۾ ٽي آيتون ۽ هڪ رڪوج آهي

اللَّه بِاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

جڏهن الله جي مدد ۽ سوڀ اچي (١) ۽ ماڻهن کي الله جي دين ۾ ٽوليون ٽوليون ٿي گهرندو ڏسين (٢). تڏهن (تون) پنهنجي پالڻهار جي ساراھ سان گڏ پاڪائي بيان ڪر ۽ کانش بخشش گهر. ڇو ته آهو پاجھ سان موٽندو آهي (٣)

سورة تبت مڪي آهي ۽ هن ۾ پنج آيتون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله باجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

ابولهب جا هٿ (شال) ڀڄن ۽ (شال پاڻ بر) هلاڪ ٿئي (١). سندس مال ۽ جيڪي ڪمايائين تنهن کانئس (الله جو عذاب) نر ٽاريو (٢). ڄڀيءَ واريءَ باھ ۾ سگهو گهڙندو (٣). ۽ سندس زال بر جا ڪائين (جي ڳندڙي) کڻندڙ آهي (٩). جنهن جي ڳچيءَ ۾ کابر جو نوڙ پيل آهي (٥).

سورة اخلاص مڪي اهي ۽ هن ۾ چار آيٽون ۽ هڪ رڪوج آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر كافرن كي) چؤ تر, الله اكيلـو آهي (١). الله بي احتياج آهي (٢). نكي ڄڻيائين ۽ نكي ڄڻيو ويو (٣). ۽ سندس برابر كوبر كونهي (٢).

سورة فلق مدني آهي ۽ هن ۾ پنج آيتون ۽ هڪ رڪوع آهي

اللُّه ٻاجهاري مهريان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبر۱) چؤ ته صبح جي رب جي پناه گهران ٿو (۱). جيڪي پيدا ڪيو اٿس، تنهن جي بڇڙائيءَ کان (۲). ۽ اونداهي ڪندڙ (رات) جي بڇڙائيءَ کان جڏهن اها پکڙجي (۳). ۽ ڳندين ۾ ڦوڪيندڙين (عورتن) جي بڇڙائيءَ کان (۴)، ۽ مشهوءَ جي بڇڙائي کان جڏهن (اُهو) مسهائي ڪري (٥).

سورة ناس مجني آهي ۽ هن ۾ جـهـ آيتون ۽ هڪ رڪوع آهي

الله باجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

(اي پيغمبرا) چؤ تر، ماڻهن جي پالڻهار جي پناه گهران ٿو (۱). ماڻهن جي بادشاه جي (۲). پٺتي هٽي ويندڙ بادشاه جي (۲). پٺتي هٽي ويندڙ (شيطان) جي وسوسن جي بڇڙائيءَ کان (۴). جيڪو ماڻهن جي سينن ۾ وسوسو وجهي ٿو (٥). جو جنن (جي جنس) مان هجي يا ماڻهن (جي جنس) مان (۲).

قرآن شريف جي وقفن جون نشانيون

هر هڪ ٻوليءَ جا ڳالهاڻيندڙ جڏهن گفتگو ڪن ٿا تر ڪئي رڪجي وڃن ٿا، ڪئي نٿا رڪجن. ڪئي گهٽ رڪجن ٿا، ڪئي زياده ۽ انهيءَ رڪجن ٿا، ڪئي الله جي صحيح بيان ڪرڻ ۽ ان جي صحيح بيان ڪرڻ ۽ ان جي صحيح مطلب سمجهڻ ۾ وڏو دخل يا لاڳايو آهي. قرآن مجيد جي عبارت بر گفتگو يا ڳاله ٻوله جي انداز ۾ واقع ٿي آهي. انهي ڪري علم وارن ان جي رڪجڻ نر رڪجڻ جون نشانيون مقرر ڪري ڇڏيون آهن. جن کي رموز اوقاف قرآن مجيد يعني قرآن مجيد جي وقفن جا نمونا يا نشان چون ٿا. ضروري آهي تر قرآن مجيد جي تلاوت ڪندڙ انهن رمزن ۽ نشانين کي خيال ۾ رکن. ۽ آهي هي آهن:

جتي ڳاله پوري ٿي وڃي ٿي, اُتي ننڍڙو گول نشان لکي ڇڏين ٿا.
 هي حقيقت ۾ گول ت آهي جا بصورت ة لکي وڃي ٿي. ۽ اها وقف تام يا رڪجڻ جي علامت آهي يعني ان تي رڪجڻ گهرجي. هاڻي ة ته نئي لکي وڃي پر ننڍڙو گول نشان ڏنو وڃي ٿو. ان کي آيت چون ٿا.

هر: هيءَ علامت يا نشان وقف لازمر جي آهي. ان تي ضرورت رڪجڻ گهرجي. جيڪڏهن نہ رڪبو تر گمان آهي تہ مطلب ڇا جو ڇا ٿي وجي. ان جو مثال سنڌيءَ ۾ هيئئن سمجهڻ گهرجي تہ ڪنهن کي هي چوڻو هجي تر آڻو. نہ ويهو. جنهن ۾ اٿڻ جو امر ٿيل آهي ۽ ويهڻ جي منع ڪيل آهي. تر اُڻو تي رڪجڻ لازمر آهي. جيڪڏهن نہ رُڪبو تراآتو نہ ويهو ٿي ويندو جنهن ۾ اٿڻ جي سنع ۽ ويهڻ جي امر جو گمان آهي. ۽ اهو قائل (چوڻ واري جي) مطلب جي خلاف تي ويندو.

ط: وقف مطلق جي نشاني آهي ان تي رڪجڻ گهرجي. پر اها علامت آتي هجي ٿي جتي مطلب پورو نٿو ٿئي. ۽ ڳالھ چوڻ وارو اڃا ڪجھ ٻيو بہ چوڻ گهري ٿو.

ڄ: وقف جائز جي علامت آهي. هتي رڪجڻ چڱو ۽ نہ رڪجڻ جائز آهي.

ز: علامت وقف مجوز جي آهي. هتي نه رڪجڻ چڱو آهي.

ص: علامت وقف مرخص جي آهي. هتي ملائي پڙهڻ گهرجي. پر جيڪڏهن ڪو الڪجي رڪجي وڃي تہ موڪل آهي. معلوم رهي تر ص تي ملائي پڙهڻ زجي نسبت زيادہ ترجيح رکي الـو.

صلح: الوصل اوليٰ جو اختصار آهي. هتي ملائي پڙهڻ بهتر آهي.

قلے: الوقف اُولی جو اختصار آهي. هتي بيهڻ بهتر آهي.

ق: قيل عليه الوقف جو اختصار آهي هتي رڪجڻ نہ گهرجي.

صل: قد يوصل جي علامت آهي. يعني هتي ڪڏهن رڪيو بـ وڃي، ڪڏهن ذ. پر رڪجڻ چڱو آهي.

قف: هن لفظ جي معنىٰ آهي: رڪجي وج . ۽ اها علامت اُتي ڪمر آندي ويندي آهي جتي پڙهڻ واري جي ملائي پڙهڻ جو احتمال هجي.

س يا سکتة: سڪتي جي علامت آهي. هتي ڪي قدر رڪجڻ گهرجي پر ساھ ٽُٽڻ نه گهرجي.

لا: لا جي معنىٰ نر جي آهي. هيءَ علامت ڪئي آيت جي مثان استعمال
 ڪئي وڃي ٿي ۽ ڪٿي عبارت جي اندر. عبارت جي اندر هجي تر هرگز رڪجڻ ن گهرجي. آيت جي مثان هجي تر رڪجڻ يا نر رهي.

کذالڪ جي علامت آهي يعني جيڪا رمز پهرين آهي اهائي هتي بر
 سمجهي رڃي.

قرآن مجيدجي سورتنجي فهرست

سيهارونسبر	صغور	سورب جونالو	1505	سيهارونمبر	صغور	سوريت جونالو	1315
**	PAS	سُوْرِةَ القَصَّص	FA	i	۲	سُؤرة الفَاتِحَة	ı
F1 = F+	194	شُوْرَةَ القَنكبوت	79	rate 1	٣	سُوْرَةِ الْبَقَرَةِ	r
r.	14.0	شؤرة الرُّوم	۳.	r-r	01	مؤرة ال عشران	7
F1	MIT	سُوْرِةَ لُقَمَانِ	m	7-0-6	4.8	مُؤرة النِّسَاء	۳
TI	rit	سُوْرة الشَّجْدَة	rr	4 - 7	1-4	شؤرة المائدة	٥
rr = ri	119	سُوْرَةِ الآحزَاب	45	A = 4	153	شؤرة الأنقام	٦
FY	PFS.	سُؤرة سَسَبَا	rr	9 - 0	101	شؤرة الأعواف	۷
rr	rre	شؤرة فأطِير	ra	1 9	14.8	مُوْرِةَ الْأَنْفَال	Α
FF - FF	44.1	منزرة ليت	77	11 - 1-	144	مُؤرَةَ التُّوبَ	4
rr	האט	تُنُورَةُ الصَّاكَاتَ	72	ы	1-4	مُثُوْرَةِ لِتُونِس	4+
rr	ror	شؤرة حن	FA	ir_n	rrr	شؤرة هُود	11
TF = TF	101	شؤرة الزُّمَر	rs	10 = 10	rr1	كنؤرة يُوسُف	۱۲
rr	CIA	سُوْرةِ المُؤمن	7.	18"	ro-	شؤرة الرّعــد	11
ta - Tr	#4A	سُوُرة خَمَّ الشَّجِدَة	(*)	ir	701	شؤرة إشراميم	ne.
To	TAT	شؤرة الشُّورٰي	177	IP - AP	rar	مُنُورةِ الجِجْر	14
та	74.	سُوْرةَ الزُّخرُف	P.F	10"	714	مُوْرِةِ النَّحِل	17
ra	r87	سُوْرَةِ الدُّخَانِ	44	la.	rar	سُوْرَةَ بِنِيَ إِسْرَاءِيلِ	16
Yè	799	سُوْرةِ الجَاشِّة	ro	17 - 10	191	ثؤرة الكهف	14
**	4.4	سُوْرَةِ الأَحقاف	۲'n	רו	۳٠٦	سُوْرة مَوتِيو	19
F 9	2-4	كنورة مُحَمَّد	re	11	rim	شؤرة ظ	ř.
T7	air	شؤرة الفَتْح	64	14	TET	مُنورة الأنبيا،	TH
rı	רום	سُوْرةِ الحُجُرات	09	14	rrr	شؤرة الخج	rt
729	019	سُؤْرة ت	۵.	IA.	FFF	سُوُرةِ المؤمنون	rr
74 = 71	ort	شؤرة الذَّارقات	at	1A	rol	للموريج اللهور	54
F4	٥٢٢	شؤرة الطُّور	Δr	15 - 15	ra.	سُوْرِةِ الفُرقان	TO
74	are	سُوْرَة النَّجْم	ar	15	774	سُورةَ الشُّعَرَّآ.	73
r4	or9	شؤرة القَمْر	25	P - 19	FLL	شُوْرِةَ النَّمِلَ	44

قرآن مجيدجي سورتنجي فهرست

سيبارونمبر	صفور	سورن جونالو	7517	سيهارونمير	صغور	حورت جونالو	为了
· r ·	241	سُوْرةَ المِرُوحَ	Ao	74	arr .	سورة الزحيس	24
۲.	014	عُوْرةُ الطَّادِقَ	63	74	۵۲۵	شؤرلا الواقيقة	Þ٦
F-	AAA	سُوُرةَ الآعالي	Ac	14	ara	سُوْرة الحَدِيْد	34
100	486	شؤرة الفاشية	AA	P.A	arr	شؤرة المجادلة	۸۵
۴٠	644	سُوْرة الفَّجْر	54	78	261	شؤرة الخشر	01
r-	1-1	شؤرة البتكد	4.	TA	00.	شؤرة الثملكحلة	٦٠
۳.	3-1	شزرة الشَّمس	41	**	201	سُوْرِيَّ الصَّف	1)
r-	1-r	شؤرة اللَّيْسُل	4r	rn	005	شؤرة الجُمُعَة	75
۳.	7-1"	سُوْرِةَ الصُّخي	ar.	**	۵۵۵	شؤرة المنافقون	71
г.	7-1	شؤرة السترح	414	r.	004	سُوْرةِ الثَّقْائِن	314
je.	5-6	شؤرة الشين	45	rn	209	عُوْرَةُ الظَّلَاقَ	10
r.	1-6	مُؤرة العَالِينَ	11	rA.	671	مُتُوْرِلَةِ الشَّحِوثِيمِ	11
	7-0	شؤرة الشَّدُر	14	74	375	سُوْرِةِ المُثلث	14
۳۰	1-0	سُؤرةِ البَيْتَة	10	14	ane	شؤرة القُذَر	1A
r.	1-1	شؤرة الرَّال	11	79	414	منازة الكاتة	74
٧.	7:1	شؤرة العاديات	1	F9	D4-	شؤرة المقارح	4.
۳.	1-4	مُؤرة القَّارِعَة	1-1-	2.5	ser	عورة ثوع	41
P1	1.4	عورة القَعَاثُر عُوْرة القَعَاثُر	t-r	**	۳۵۵	منورة الجات مُنورة الجات	47
F*	3-0	شؤرة العشر	1.7	P4	044	مورة المرَّبِل مُورة المرَّبِل	44
	T'A	مۇرە القىتىرە مۇرە القىتىرە	1-1	71	041	شۇرة المدَّيِّر	4
pr.	1-A	سورة الهيمرة شؤرة الغيبل	1.0	P4	AM	موره القبائية مورة القبائية	40
P4	1-9	سوره العِين غۇرة تُرېش	1-3	ra	DAF	سورة الهيامة سُورة الدَّهنز	47
7.	3-4	سورة دريس شؤرة الشاعون	1-4	11	DAD	سورة الدسم مُؤرة المُرسُلات	44
in.	3-5	سورة الهاعون شؤرة الكُوثَر	lo A	Τ,	206	موره المرسون مُؤرة النَّبَا	45
F-	3/4	سورة الكوسر شورة الكافيرون	1-8	۳.	DAA	عورة النبو عُورة النازعات	49
ψ.	11:	سورة إحديموون شؤرة النَّصر	11-	F-	04.	عورة البارعات عُورة عَبْسُ	Α-
pr.	11-	عُورة عَبَّتُ	101	۴.	411	سورة الثَّكونير سُؤرة الثُّكونير	Al
۴.	11.	سورو تبت شؤرة الإخلاص	in in	۳.	494	مورة التعوير مُؤرة الإنفطار	Ar
r.	701	عورة الفَّاق	Br	y.,	995	سورة الإطبقات سُؤرة المُطلَقِين	AF
r.	301	سورة الفاق سُورة النَّاس	110"	۳.	040	سورة المطيوبين مُوْرة الإنشِقاق	AP

إِنَّ مَٰ لَلِا قُلِكُ وَقَالِهِ الإِسْرَادِينَةُ مَا لِلْأَفَوَا فِي كَاللَّهُ عَنَّهُ وَالْمِلْتِ عَالَمُ

في المتلك التربيكة الشغودكية المشرقة على بجستم الملاك فهنك لطناعته المشتخف الشيريف في المديث والشكورة إذ يشترتها أن بُعشد والمنجمة منذه الطبيعة من الشرار المنجوريم

> وَتَرْجَحَتَهُ مَسَّالِيهُ إِلَى اللَّهُ وَالسَّنَدَيَةُ تَسْأَلَ اللَّهُ تَعَالَىٰ أَن يَسْفَعَ بِهَا النَّاسَ وَأَنْ يَجَسِرِيَ

خَارِحَ لِهِ مَنْ الْحَدَّلِ مُنْ الْمُلِلْكُ مِنْ الْمُلِلْكَ مِنْ الْمُلْكِكُمْ الْمُلْكِمُ الْمُلْكِمُ الْم اخسَنَ الحَدَّاءِ عَلِيحُمُهُونَ السّفِلِيسَةِ فِي نَشْرِكِتَاتِ اللّهِ اللّهِ السّجِيرِ وَ اللّهَ وَنُوا اللّهِ فِيضَةً

وزارت اسلامي امور ۽ اوقاف ۽ دعوت وارشاد حڪومت سعودي عرب بحيثيت نگران شاھ فهد قرآن شريف پرنٽنگ ڪمپليڪس مدينہ منورہ جيش تر ڪمپليڪس ياران هن قرآن شريف ۽ سندس سنڌي ترجي جي اشاعت تي خوشي محسوس ڪري رهي آهي تڏهن دعا گهري رهي آهي تر الله سائين کيس ماڻهن لاءِ مفيد بنائي ۽ خادم حرمين شريفين شاھ عبدالله بن عبدالحزيز آل سعود کي قرآن شريف جي نشر و اشاعت بابت عبدالحزيز آل سعود کي قرآن شريف جي نشر و اشاعت بابت عبدالحري عطا فرمائي. حجومي ڪاوشن تي جزاءِ خير عطا فرمائي.

چباني جا حقوق شاه. فهد قرآن شريف پرنشنگ ڪيهليڪس وٽ محفوظ آهن ص ب ٢٣١٧۔ مديد منوره

www.qurancomplex.gov.sa contact@qurancomplex.gov.sa مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٣٤ هـ فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة السندية . / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف . - المدينة المنورة ١٤٣٤ هـ

۱۲۳۲ ص ؛ ۱۲×۲۱ سم

,دمك: ١٠١٠-٩١٠٤ : ٩٧٨-٦٠٢-٨٠١٠

١- القرآن الكريم - ترجمة - اللغة السندية أ. العنوان ديوي ١٢١,٤٦٧ ٢٢١ ديوي ١٤٣٢/٤٦١٧

> رقم الإيداع: ١٤٣٢/٤٦١٧ ردمك: ٤-٩٧٨-٦٠٣-٨٠١٠

